This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

(Lo

302 E NAD

DIONYSII LONGINI

DE

SUBLIMITATE

GRÆCE ET LATINE.

Cassius

DIONYSII LONGINI

DE

SUBLIMITATE

GRÆCE ET LATINE.

ASTOR LIBRARY
NEW-YORK.

DENUO RECENSUIT
ET
ANIMADVERSIONIBUS VIRORUM DOCTORUM
ALIISQUE SUBSIDIIS INSTRUXIT
BENIAMIN WEISKE.

EDITIO NOVA.

Londini:
TYPIS EXCUDIT J. F. DOVE;
PROSTANT VENALES APUD R. PRIESTLEY.

M,DCCC,XX.

Repair No. 157/05.

FRIDERICO IACOBO BASTIO

GRATI ANIMI TESTIFICANDI

CAUSA

VENERABUNDUS

OBTULIT

I. A. G. WEIGEL.

PRÆFATIO EDITORIS.

Quæ prima in scriptore ad usum lectorum exornando cura esse debet, ut ejus verba ipsa, eaque nec depravata nec interpolata exhibeantur, eam mihi fere unam in libro περὶ ὕψους fore putabam. Etenim cum viri doctissimi, Faber maxime, Tollius et Morus, et novissime etiam Ruhnkenius et Toupius studia sua ad hunc librum illustrandum contulissent, perparum hoc in genere ab illis operæ meæ relictum existimabam. Sed in verbis ad integritatem revocandis novi quid tentari et nonnulla ab illis non animadversa exquiri et in lucem proferri posse, mihi pæne persuaseram. Unus enim Pearcius, opera usus Græci hominis, cujus ne nomen quidem posuit, lectiones codicis Parisini vetustissimi, e quo ceteri codices omnes manasse putantur, vulgavit. Nam Toupius quidem alteram collationem a Larcherio acceptam rarissime, imo vix uno alterove in loco adhibuisse videtur, quoniam paucula illa, quæ ex illo codice notata commemorat, ex emendationibus Pearcii aut e margine exempli Vossiani petere potuit. Utcunque est, aliquanto plura, quam adhuc factum est, ex illo fonte ad librum Π. Υ. emendandum derivari posse credebam. Egi ergo cum eo, qui jam impensas hanc in editionem facere cœperat, *I. A. G. Weigelio*, litteraturæ Græcæ et Latinæ amantissimo, quique ad hæc studia pro virili excitanda et alenda nec sumtui parcit nec labori, ut Lutetiam ad amicos ea de re scriberet, et quam diligentissime ex illo codice ad usus nostros excerpi juberet, quidquid a textu recentioris alicujus editionis discreparet. Sed responsum ille accepit, quale subtimueram, *codicem illum principem jam a Toupio in editione Oxoniensi subsidio fuisse vocatum, ideoque parum opis novæ inde peti posse.* Hoc eò molestius mihi erat, quo altius insederat illa opinio de auctoritate hujus codicis, e quo ceteros omnes descriptos esse credebam adeo ut hi nihil novi nisi errores librariorum suppeditare possent, mixtos illos fortasse commentis grammaticorum, qui menda scripturæ, si qua ipsis viderentur, conjectura tollere conati essent. In hanc opinionem ducit auctoritas hominum intelligentium. Nam in fronte illius voluminis manu Boivinii hæc scripta reperit vir doctus is, de quo post dicam, Rostgaard: *Ex hoc descripta sunt omnia, quæ hodie extant manuscripta Longini περὶ ὕψους exemplaria, ut patet ex lacunis, quarum originem prodit hic codex: nam ubi lacunam habent alii codices, ibi desunt in hoc codice folia integra, vel duo præcise vel quatuor, vel etiam plura. Secunda tamen lacuna major est in hoc, quam in aliis: hoc vero ideo factum, quod cum alii codices descripti sunt, nondum hic codex compactus foret, haberetque tunc amplius quam hodie folia duo, quæ, cum compingeretur, excidisse verisimile est.* Idem judicat, eodemque usus argumento, Rich. Simon, *in Lettres choisies*, tom. 2. *lettre* 27; Sed tamen et hoc pronuntiat: *Je puis vous assurer, apres avoir bien examiné ce MS. qui est dans la Bibliotheque du Roi, que tout l'avantage qu'on en peut tirer, c'est de savoir exactement la grandeur ou la petitesse des lacunes: car le nombre des feuillets y est marqué* etc. Satis ille quidem temere, ut judicium Ruhnkenii, in dissert. de vita et scriptis Longini, §. 14. (sub περὶ ὕψους), quamquam minime probandum, dignius sit critico. Vid. et infra, ubi de hoc codice agimus, Levesquii verba: nam et ipse, sicut multi alii, quin imo ad unum omnes viri docti, qui de illo codice judicarunt, eandem in partem statuit.

Ego vero in aliam deinceps rationem deductus sum, propter quam minus ægre tuli, mihi plena, quæ optaveram, excerpta ex illo codice non contigisse. Nimirum antiquissimus ille quidem omnium, qui supersunt, videtur esse, sed non item fons unus, e quo illi omnes fluxerint. Descriptus ille potius est ex antiquiori etiam codice, eoque simillimo quoad externam formam, ceterum iisdem in locis totidemque foliis manco. Sperabat autem librarius, sibi aliquando integri codicis copiam fore, ex quo lacunas exempli sui explere posset. Itaque folia iisdem numeris, quibus in archetypo notata erant, notavit, spatiumque justum reliquit, neque compingi plagulas jussit, quo aptius ea, quæ, deerant, inseri possent. Non temere hoc finxi, sed rationes sententiæ meæ habeo satis graves. Primo enim Sect. 2. §. 3. verbis εἴποιμεν, ὡς ἡ μὲν desinit in codice illo ultimus versus folii 179. et, ut Pearcius significat, librarii manu adscriptum est λείπει: nam infra Sect. 8. post v. ἀδρεπίβολον, ubi nova lacuna in illo codice incipit, diserte testatur recentiori manu adscriptum reperiri λείπει, et Latine, *desunt folia octo.* Sed clarius multo Ill. Bast, Principis Darmstadiensis a legationibus Consiliarius et Eques Ordinis Meritorum; qui Lutetia nobis non pauca e suis copiis misit. Is idem illud confirmavit, his usus verbis: "*Nach ἡ μὲν, welche Worte die letzten eines Folii vers. sind, hat der Abschreiber beigefügt, λείπει, und von ganz junger Hand ist beigeschrieben,* desunt folia duo." Quid ergo? num librarius scire aut prædicere potuit, isto loco peritura esse folia duo? Desunt illa sane, nempe quartum et quintum ex quaternione ΚΔ: sed deerant eadem in archetypo, quo utebatur librarius. Quod cum ipse accurate exprimeret, scriptis in unaquaque pagina versibus 25, commode poterat numeros foliorum ita notare, ut si eo, quod ipse parabat, exemplo excidissent. Alii librarii, qui majori chartæ forma litterisque minoribus librum ex eodem archetypo, aliove codice inde ducto describebant, unum tantum *φύλλον* ibi desiderari prodiderunt. Sic factum in marg. Vat. 1. et 3. et in Ambrosiano. Sectione 18. extr. desiderantur in codice Parisino folia duo, nempe quartum et quintum quaternionis ΚΖ: et tamen Tollio teste in marg. Veneti cod. cum dubitatione scriptum est: *ἐλλείπει περὶ δύο φύλλα.* Sectione 12. 2. item amissa duo folia, nempe quartum et quintum quaternionis ΚΣΤ. Sed Tollius ibi: "Erant hic in Veneto S. Marci codice in quarto quatuor ferme paginæ cum dimidia, relictæ vacuæ, ascribendis scilicet iis, quæ desiderantur." Et in exemplo Manut. Dresdensi (de quo infra dicam) Gudius ad marg. scripsit: "Desunt in msto tantum quatuor lineæ, ut ex punctulis et spatio vacuo perspicue apparet." Vide, quam parum librarii cum cod. Parisino hactenus consentiant! Enimvero si ex ipso illo codice exempla sua duxissent, quomodo in re tam manifesta et oculis proposita errare, cum folia numerata viderent litteris majusculis ΚΔ et (post ΚΕ lacunam) ΚΣΤ, et sic porro? Similiter, ut de 2, 3. dixi, in fine sectionis 30. ubi in cod. Par. pagina terminatur verbis *πλὴν ἐν μὲν ποιήσει καὶ ἰ—*, librarius ipse, cujus manu scriptus est liber, in imo margine hanc addidit notam $\underset{\lambda\epsilon\iota}{\overset{\kappa}{\pi}}$ h. e. *λείπει.* Nam vir doctus in exemplo Acad. Lips. eadem litterarum forma, post specimen illud integræ paginæ depictæ, etiam versus ultimos sectionis 30. non minori diligentia seorsim expressit. Nihil autem adscripsit, formaque ipsa notæ $\underset{\lambda\epsilon\iota}{\overset{\kappa}{\pi}}$ significavit, non a recentiori manu esse additam. Itaque eodem modo, quo ante, possumus argumentari probabiliterque statuere, lacunam, quæ sequitur, esse codice illo antiquiorem. Ergo neque necesse est, ut folia illa duo, prius inde ab 8. 1. *ὡς κἂν τοῖς π.* Ξ. usque ad 9. 4. *ἐγὼ μὲν ἠρκέσθην*, et posterius inde a 9. 4. (post communem omnium codd. lacunam) usque ad §. 10. *ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι*, salva exstiterint in cod. Parisino, cum ceteri codd. scriberentur. Nam ex aliis item codicibus, aut e vetustissimo illo archetypo, Parisini codicis fonte, sumi potuerunt illa, quæ jam in hoc uno Parisino desiderantur. Falluntur ergo, qui recentiorum codicum usum in illo tantum esse loco statuunt, quem modo indicavimus, ubi post facta jam, ut volunt, apographa, duo folia perierunt e codice Parisino. Nam rectius multa librarii e codice, qui dudum periit, aut e codicibus magis emendatis, qui ex eo fluxerant, descripserunt: quorum specimina habemus 3. 4. 4. 2. 13. 2. aliisque locis.

Adde, quod exempla olim exstiterunt, e quibus depromere integra et sana possent diligentes librarii, si quid in codice Parisino mancum esset aut depravatum. Ita ex aliis restituta sunt extrema sectionis 2, φύσις τὴν τῆς εὐτ . . . θεωρίαν: quæ nunquam scripta fuisse videntur in codice Parisino. Reperta sunt alibi, ut ad illum locum Boivinius testatur his verbis: *Je ne sais par quel hazard les 5 ou 6 lignes que Tollius a euës d'un Manuscrit du Vatican, et qui se trouvent aussi dans un Manuscrit du Roi (no. 3171) transposées et confonduës avec un fragment des Problemes d'Aristote, ont pu être conservées. Il y a apparence que quelqu'un aiant rencontré un morceau des deux feuillets entiers, mais gatés, n'aura pu copier que ces 5 ou 6 lignes.* Alius est hanc in rem locus in fine totius libri, quem locum (quod mireris) nec Pearcius nec Toupius notavit. Sed vir doctus in exemplo Acad. Lips. verba ἦν δὲ ταῦτα τὰ πάθη, περὶ ὧν ut ultima notavit, et hæc ad marginem scripsit: "*Sic,*" (i. e. verbis περὶ ὧν) "*desinit fol.* 207. *in cod. quod est totius voluminis ultimum. Ea nimirum hic finiunt, quæ antiqua illa manu, a qua totus codex, scripta erant. Sequuntur autem in eadem hac ultima pagina a recenti et pessima manu addita pauca illa, quæ inter duas illas voces ὧν et δοκεῖ, interjecta sunt: nam vox δοκεῖ in codice non habetur, et duæ sequentes a Dno Tollio additæ sunt.*" Unde ergo sumta hæc extrema recentior librarius addidit? e codice haud dubie jam ignoto. Plures enim codices in bibliothecis olim latuerunt, et etiam nunc fortasse latent nondum collati. Nam ut de ceteris codicibus Lutetiæ asservatis nihil dicam, quos immerito fortasse obscuravit antiquissimus ille, adeo ut nemo in illis aliquid bonæ frugis quærere curaret, alium certe exprimi curavit Robortellus, alio usus est Portus. Ab his rursum diversus ille, quem Manutius habuit e bibliotheca Bessarionis. Victorius autem in Varr. Lectt. 27. 13. de verbis Longini 27. 2. Κῆϋξ—ἐκέλευσε disputans hæc subjicit: "Ita enim legitur in antiquissimo libro, non κῆρυξ, ut scriptum est in eo, quem excudendum curavit Franciscus Robortellus." Rursus igitur alium hic videtur narrare librum, et quidem ab omnibus adhuc usurpatis diversum, quia ἐκέλευσε pro vulgato ἐκέλευε e nullo proditum reperitur. Præterea Dudithii etiam fuit et fortassis adhuc reconditus alicubi latet codex. Ne hic quidem cum impressis libris in usum doctorum hominum diligenter collatus est. Ex hactenus dictis perspicuum esse puto, me non sine ratione præter Parisinum codicem antiquissimum alios in subsidium adhibuisse ad verborum veritatem explorandam, neque inutilem laborem suscepisse, qui ex his et e primis duabus editionibus tam studiose lectiones diversas collegerim.

Jam vero ut planius rationem totius instituti mei laborisque peracti reddam, primum subsidia, quæ habui, critica indicabo. Hæc mihi contigerunt, Weigelio maxime agente, satis luculenta. Primo enim scripsit ad Bastium, rogans, ut, si qua haberet e codicibus Longini Parisinis nondum ab aliis prolata, ea benevole nobiscum communicaret. Deinde, quos in Italia habet, amicos iisdem precibus adiit; neque frustra. Et Bastius quidem, etsi nullis ille invitatus emolumentis, quam liberaliter, in magnis graviorum rerum occupationibus, nos juverit, ex Addendis et Variis Lectionibus utcunque poterit cognosci. Cui si vacasset, totum librum Π. Υ. ut ipse rescripsit, denuo perlegisset, collato vetusto illo codice, suasque nobis misisset animadversiones, sicut illam misit notatu dignam, quam subjecimus dissertationi Ruhnkenii *de vita et scriptis Longini* §. 10. et copiosiores illas, quas sero nobis redditas in Addendis demum ponere coacti fuimus. Fecit igitur ille, quantum potuit, nobisque non magis voluntate quam re satisfecit. Ex Italia primo accepi lectiones codicis, qui Florentiæ asservatur, cura viri doctissimi, *Del Furia*, præfecti bibliothecæ Laurentianæ, excerptas. His accesserunt uberiora illa e codd. tribus Vaticanis diligentissime cum textu Pearciano collatis. Horum lectiones jam Tollio miserat Zaccagnius, sed valde mancas, scilicet eas tantum, quæ ipsi visæ erant notabiles: ipse enim Longinum edere cogitaverat. Quæ ergo jejuna Z. illi miserat, ea plena nobis misit, excitatus a Weigelio, acutus harum rerum judex, *Hier. Amatius*, in biblioth. Vaticana a Græcis scribundis et bibliothecæ Chisianæ præfectus. Cujus ut nos merito prædicamus præstitum nobis officium, ita lectores nobiscum admirabuntur ingenium et doctrinam, perlecta ejus disputatione de auctore libri Π. Υ. quam in fronte animadversionum typis exprimi curavimus.

Codicis Ambrosiani lectiones plerasque jam Pearcius et Morus in subsidium vocaverant. Nam vulgatæ sunt in libro Academico, qui inscribitur: *Henr. Leonardus Schurzfleisch, Professor Wittenbergensis, ingenuarum artium candidatis Dionysium Longinum περὶ ὕψους ad fidem codicum a Tollio omissorum recensitum notisque e schedis b. fratris* (Conr. Sam. Schurzfleisch) *auctum consecrat. Wittenbergæ* 1711. 4. Aliam hujus libelli (typis, opinor, repetiti) inscriptionem Morus affert pag. xxiv. Ego et hunc adhibui, et quæ aliquanto accuratius excerpta Marq. Gudius scripsit in margine exempli Manutiani, de quo in recensione editt. dicam. Præterea Curatores Academiæ Lips. benigne mihi copiam e bibliotheca sua publica fecerunt exempli Tolliani supra jam commemorati, cujus in margine et insertis foliis vir doctus non pauca scripsit ad codicem Parisinum pertinentia, adjuncta etiam tota pagina 25 versuum e cod. vetustis illis litterarum formis accurate depicta. Fuit illud editionis Tollianæ exemplum, ut in catalogo illius bibliothecæ notatum est, *Friderici a Rostgaard*, ejus, opinor, qui apud Regem Daniæ tabulario præfectus meruit, et qui, ut res docet, per aliquod etiam tempus vixit Lutetiæ. Hoc certe in catalogo additum est, ab ipsius esse manu, quæ adscripta in illo exemplo leguntur. Hujus igitur auctoritas non multis quidem in locis, sed tamen in iis subsidio fuit, ubi de scriptura codicis Parisini certi quid habere cupiebam.

Reliqua est suppellex critica, quæ omnibus patet, de qua non est quod multa dicam: sed tantum addam, me duas editiones principes, illam Robortelli et alteram Manutii, ad constituendum textum semper ante oculos habuisse. Qua in re quantum cura et studio superaverim cum alios, tum diligentissimos in verborum crisi editores, Pearcium et Morum, lectores facile cognoscent, si Varias Lectt. quas illi collectas notarunt, cum nostris voluerint comparare. Et sufficit exempli gratia unum locum 30, 1. indicasse, ubi neuter horum editorum, neque ullus priorum verbum ἐστὶ apud Robortellum vidit aut notavit, sine quo tamen verborum constructio, de qua laborant, labat. Vid. nott. ad illum locum.

Fragmenta, quæ feruntur Longini, quæ inde a Tollio editores typis simul exscribi curarunt, et ipse nihil dubitans libro Π. Υ. adjeci. Sed magnam dubitationem, et, ut verius dicam, sollicitudinem, ac deinde etiam laborem non exiguum mihi attulit ultimum, quod Ruhnkenius et Hemsterhusius fragmentum Longini minime dubium esse judicaverunt, Wyttenbachio non dissentiente. Hunc elegantis judicii criticum audiamus licet de tota re narrantem. In vita nempe Ruhnkenii p. 137. ed. Lips. hæc scripsit: "Legens Apsinem" (Ruhnkenius)—"animadvertit, subito se in aliam orationem incidere, similem eam Longini multo sibi usu cognitam:" (ita impressum cum vitio fort. aliquo typographico) "hujus, ut progreditur, ita deinceps nova vestigia deprehendit, locum etiam sub Longini nomine memoratum ab inedito commentatore Aristidis, Joanne Siceliota: nullum porro dubium relinquebatur, quin hæc esset pars de inventione e perdito Longini opere de Arte rhetorica. Ut vidit, ita ad Hemsterhusium suum volavit, non tam ejus judicium exploraturus, quam rem exploratam nunciaturus. Hic item ut audiit locumque inspexit, ita rationes Ruhnkenii probavit, eumque monuit, ut hujus inventionis laudem sibi vindicaret, mentione ejus ac notitia in Diario eruditorum Gallico prodenda. Fecit Ruhnkenius. Libellum porro cum scriptis codicibus contulit, emendavit, et ad editionem fere paratum reliquit moriens. Et, ne hoc fugiat harum litterarum studiosos, hic est ille *Rhetor* et *Longinus*, quem simpliciter his nominibus significavit aliis deinde in scriptis, maxime in altera Timæi editione." Continuo ego his lectis diarium illud Gallicum, quod *le Journal des Savans* esse putabam, requisivi, et amicis fidis et industriis negotium dedi, ut diligenter volumina ejus, maximeque annis 1763—1766. vulgata, perlustrarent, mihique indicarent, si quid de Ruhnkenio proditum reperissent, quod ad Longinum Apsinemve pertineret aut fragmenti nomine appellaretur. Hi cum nihil tale invenissent, modestis precibus, sicut decebat, ab ipso Wyttenbachio per litteras mense Januario 1808. datas petii, ut, si quo me consilio de isto fragmento, aut si qua re et opera juvare posset, hoc facere ne gravaretur; saltem hoc ne pateretur me ignorare, ex quo Apsinis loco, et ad quem, Ruhnkenius verba Longini pertinere statuerit. Cum ab eo responsi nihil accepissem, feci quod potui; locum Apsinis a Ruhnkenio, animadvv. ad Π. Υ. 11, 2. init. et plura ad Timæum ejusdem Apsinis Longino tributa perquisivi, et secundum ea (quoniam in cautiorem partem, si casus ita ferret, peccare satius erat) fragmentum angustioribus, quam R. fecerat, finibus terminavi. Glossæ Timæi, sub quibus ille in ed. 2. *τέχνην ῥητορικὴν* Longini, h. e. Apsinis, commemorat, sunt Ἀμηγέπη p. 30. *ἔμβραχυ* p. 99. *παρίεμαι* p. 207. *πρὸς τὸ τῆς* Ἄγρας p. 223. *τί δῆτα ἔχων στρέφῃ* p. 258. Illa ergo Apsinis quod in fragmentis Longini memoravi, in eo me cum doctissimis hominibus erroris condemnari (quoniam eorum opinioni accessisse videor) non moleste feram: sed quod mendis scatentia sine ulla codicum ope corrigere, quod primus in Latinum convertere et scholiis quibusdam illustrare conatus sum, hujus audaciæ me fortasse pœnitebit. Interim Bastius, quod sperare non eram ausus, pro mea causa scripserat ad Wyttenbachium, eadem illa quærens de isto fragmento, quæ ego quæsieram, simulque rogans, ut vel Ruhnkenianis vel suis copiis mihi Longini editionem paranti, et de fragmento etiam isto cogitanti, succurreret. Perquam eleganti epistola, cujus pars mecum communicata est, ei respondit mense Februario 1808. Wyttenbachius, *Weiskium plane eadem, litteris ad ipsum datis, rogasse: sed quod diarium illud sit, cui Ruhnkenius rem pervulgandam commiserit, pro certo se dicere non posse; suspicari autem, esse vel Bibliothecam scientiarum, vel Diarium Eruditorum (Journal des Savans), annum vel* 1766. *vel paulo priorem, quippe Hemsterhusium, quocum jam torpente inventum communicaverit Ruhnkenius, illo anno obiisse. Locum Apsinis, qui, judice Ruhnkenio, Longini germanus sit fœtus, exstare in editione*

Aldina Rhetorum Gr. p. 709. περὶ ἐλέους ad p. 720. v. 7. οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Vindiciarum omnino nil et notarum fere nil se reperire in chartis Ruhnkenianis, nec nisi dispersas schedulas, veluti Sibyllina folia, unde non nisi divinando et longo tempore quis sensum eruat. Si sua essent, vix ea conquirere ac pernoscere se posse, quamvis manum Ruhnkenii satis calleat. Nunc esse bibliothecæ publicæ, quæ sine curatorum academiæ venia edere non liceat; sed ut alia inedita, inprimis Ruhnkeniana, esse destinata editoribus doctis in ipsa urbe Leidæ editionem instituentibus. Sed tamen si quid vel ipse in suis schedis reperiat, quod pertineat ad Longinum, vel ex Ruhnkenianis aliquid lucis dispiciat, hoc Bastii caussa ad illius editionis, cui Ille obsecundet, copiam esse collaturum.

De judicio Ruhnkenii quin hic vera narret Wyttenbachius, non fas est dubitare. Sed si modestis meis precibus respondisset incredibilis ejus humanitas, et si re integra scissem, fragmentum illud duodecim fere paginas maximæ formæ explere (nam sero pars illa epistolæ ad me perlata est), magnitudine ipsa deterritus aut penitus abstinuissem fœdato isto rhetoris libro, cujus editionem in ipsa urbe Leidæ editores fortasse docti instituent, aut eandem illam rationem tenuissem, ad quam necessitas me compulit, paucis illis, quæ Ruhnkenius ipse clare monstravit, *specimen* tantum fragmenti terminans. Et, ut nunc quidem sentio, minime pœnituisset, me totum munus non explevisse, quia tota illa pars, si non Apsinis est, sed Longini, certe non videtur ejus esse Longini aut Dionysii, cui librum περὶ ὕψους debemus. Fortasse particula fragmenti extrema, §. 14. quæ et alibi Longino tributa est, Ruhnkenium movit, ut de ceteris etiam, quæ cum ea cohærent, aliter judicaret, quam oratio ipsa cogit: nam, pro meo sensu, nihil habet τοῦ περὶ ὕψους simile. De fragmento isto hactenus.

Quod modo Longinum a Longino distinxi, et Dionysii etiam, quasi inepte dubitationem simulans, adjunxi nomen, id pertinet ad disputationem Amatii jam supra commemoratum, secundum quam auctorem libri περὶ ὕψους ego non jam Longinum, de quo Ruhnkenius in dissertatione egit, esse statuo, sed alium excellentioris ingenii et doctrinæ hominem, qui Augusti fere vixerit ætate. Clare id h. l. profiteri placuit, quod etiam ad l. l. additis nonnullis ad Amatii dicta firmavi; quoniam parum constanter egisse videor, qui ceterum in animadversionibus nomen Longini, tamquam auctoris minime dubii, tenuerim. Lectoribus enim me excusatum volo. Non jam mihi tempus relictum erat omnia perlustrandi, ut hoc nomen ubique expungerem: nam operæ instabant nec sine multorum incommodo a labore cœpto poterant avocari. Sed in dissertatione critica et in cæteris, quæ post animadversiones typis mandanda erant, Longini nomine sublato errorem, qui mihi videtur, correxi.

Ad locupletandas animadvv. criticas curiosius fortasse potuissem exquirere conjecturas virorum doctorum in variis scriptis passim prolatas: sed quædam hujus generis me omisisse consulto, alia etiam ignorasse, judices æqui facile ignoscent. Sic *Wakefieldii* nullam fortasse mentionem fecissem, nisi excerpta e Silvis ejus critt. mihi suppeditasset instituti mei fautor, *G. H. Schæfer*, vir laude mea non ornandus: cui me cum alia debere, tum illa Arnaldi 28, 1. et Hardionis 33, 4. grato animo profiteor. Quod idem, cum potiora posset tractare, ipsi certe magis jucunda et fructuosa, curavit, ut hoc opus quam emendatissimum prodiret, id non magis mihi, quam cunctis lectoribus gratum esse debet.

Uti ad emendandum π. ὑ. librum criticis subsidiis instructus fui luculentis, sic ad explicandum copiis usus sum non exiguis. Nam editiones primo habui omnes, quarum usus aliquis ad hanc rem esse potest; in his duas, quarum alteram Morus non vidit, alteram ne commemoravit quidem, Bononiensem nempe, a. 1644. editam, et Veronensem, quæ prodiit a. 1733. Usus etiam sum exemplo editionis Crispini, ad cujus marginem Claud. Puteanus nonnulla notavit, quæ passim a me prolata lectores non sine fructu cognoscent. His subsidiis accesserunt notæ ineditæ *Joh. Guil. Steinheilii*, quæ asservantur in bibliotheca Academiæ Giessensis. Volumen, in quo illæ continentur, ipsum fidei meæ creditum est auctoritate et opera Ven. *Kuinælii*; qui egregiis scriptis, ut constat, litteraturam, maximeque Græcam illustrat, ejusque studiosos omni ope juvat. Is etiam amice mihi suppeditavit, quoad licuit, quæ de auctore harum notarum scire cupiebam. Est enim volumen istud plenum observationibus eruditis, quæ facile cupiditatem injiciant nonnulla etiam de hominis vita et studiis cognoscendi. Sed quamvis studiose perquirens, nihil aliud ille certa fide cognoscere de Steinheilio potuit, quam natum in Franconia maximam vitæ partem exegisse otiosum in Marchionatu Byruthensi, plurimamque habitasse in prædio suo dicto *der Rauschenberg:* functum tamen esse Francofurti ad Mœnum munere legati Saxonici, quem locum mature cesserit filio; habuisse autem e duabus uxoribus liberos duos et viginti, quorum plerique publicis negotiis gerendis, maximeque militia inclaruerint. Hos nobilitatis etiam jure usos esse, dictosque *a Steinheil* ex diplomate ab Imperatore Rom. illi familiæ A. 1603. dato. Ex his credere licet, Steinheilium vixisse in fundo suo satis beatum, et, ut ipsa etiam ejus commentaria suspicari jubent, habuisse bibliothecam bene instructam, quæ non modo rivulos sed etiam fontes in se contineret

Græcæ litteraturæ. Volumen illud modicum, quaternis scriptum, lato margine, continet 1) *Ad illustrandas Alciphronis epistolas indicata quædam veterum scriptorum loca.* Tum post epistolas aliquot ad *Joh. Henr. Maium*, quibus ejusd. Alciphronis quædam loca illustrantur, sequitur 2) commentarius sic inscriptus: *Heliodori Æthiopica tumultuario opere collata cum quibusd. vett. scriptorum locis.* Hic maximam libri partem complet. Tum 3) *Epistolæ* ad eund. J. H. Maium annis 1715—1718. Francofurto datæ, in quibus maxime disputatur de locis quibusdam Heliodori, Arriani et Libanii. 4) *Epistolæ* ad eundem de locis nonnullis Longini περὶ ὕψους. 5) *Notæ in Ælianum de hist. animalium.* Non multa igitur, neque tamen pœnitenda ex illis Steinheilianis in rem nostram vertere potuimus. Transscripsimus autem omnia, quæ ad Longinum pertinent, eaque integra nihilque mutata, ut eo facilius existimari possit, quantum boni in se contineant illa, quæ in Heliodorum copiose conscripta in illo volumine reliquit.

Jam ut melius de ratione commentariorum nostrorum judicari possit, tenendum est ceterum, nos hac editione omnia complecti voluisse, quæ Toupii editio continet, sed ita, ut, si quid inesset vitii, id corrigeremus; adderemus autem, quidquid ad usum commodum deesset. Itaque primo pro Pearcii versione illam Mori adscivimus, et quidem nonnullis in locis, sicut ipse voluerat, correctam. Deinde quoniam Toupius multa præteriit difficilia et obscura, non pauca item male explicuit, ac potius impedivit, disputationibus ejus interposuimus, quæ res poscere videbatur, partim nostro studio excogitata, partim ab aliis sumta, quorum nomina singulis locis subjecimus. Sed de Cl. Toupio aliquid addendum est. Erunt enim, qui opinione doctrinæ ejus imbuti nos iniquius cum tali viro egisse et, ut fit, detractas ejus editioni laudes huic nostræ voluisse affingere putent. Sed qui sine cupiditate cuncta examinaverit, aliter statuet. Multa enim ille loca scriptorum congessit, quibus plane nihil conficitur. Sic 10, 1. nihil erat, cur verbi προσάγεσϑαι afferrentur exempla, de cujus vi nulla erat dubitatio: de lectione ὃ μὲν vel τὸ μὲν etc. potius quærendum erat. Ibidem pro τὴν ἀρετὴν scripsit ταύτην τὴν ἀρετήν; aliis sane præeuntibus; hactenus non reprehendo: sed quo consilio locum Dionysii Hal. in scholio adjecit? an ut ostenderet, ταύτην posse cum ἀρετὴν conjungi? Mirum profecto. Deinceps §. 4. mediocris sane est intelligentiæ, videre, μὲν pro vulgato μὴν ridicule defendi loco D. Chrysostomi. Non singula memini loca, ubi vir doctus simili modo impegit: sed lectores rogo, ut suum judicium sequantur, neque copiose instructa ejus disputatione se in admirationem abripi sinant. Aliud genus est errorum, cum vir doctus similitudine quadam eloquendi deceptus auctorem alios scriptores dicit imitatum esse. Exemplum habemus 36, 1. ubi (sub *ὅμως πάντες* etc.) ab eo in *καὶ ϑαυμάζεται* vult expressum esse Plutarchum; quasi non vulgari in sermone *καὶ* usurpatum fuerit pro Lat. *adeo*, ac non quivis de populo, sine ulla cujusquam scriptoris imitatione, dicere potuerit *καὶ ϑαυμάζεται*. Talia imitationis vestigia quis non videre possit, ubi nulla sunt? En tibi exemplum in eo, quod statim sequitur §. 2. *Τί χρὴ πρὸς τούτοις ἔτι λέγειν*; In hoc (dicat quis) imitatus est noster Paulum suum, apostolum, qui Rom, 8. 31. similiter post longiorem disputationem dicit: *Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα?* Talia serio defendere non est hominis elegans judicium adhibentis. Atque etiam ad errores talia similium dictorum aucupia eum abduxerunt, ut 40, 4. et, ubi turpior aliquanto videri potest *ἀκρισία*, 44, 12. At vero nonne auctor res ipsas, quæ ad argumenti explicationem pertinent, ab aliis petiisse et eorum etiam verba servasse credendus est? Ita et aliis et Toupio visum. Hic certe ad 33, 4. (sub *ὁ δὲ ἔνϑεν ἑλὼν*): " respexisse videtur noster, ut solet, ad Dionysium Halic." etc. Imo minime est probandum, magni et acris ingenii hominem, suique judicii, qui ne summorum quidem scriptorum, quorum laudat dicta, ipsa verba servaverit, rhetoris loca religiose ad verbum expressisse. Poetæ priscorum poetarum verba prudenti consilio sua faciebant, quia divinitus illa prolata putabantur, atque ita etiam suis carminibus augustior accedere videbatur species; sed ex aliorum dictis ad verbum vel ita repetitis, ut auctores eorum agnoscerentur, nullus scriptor non pessimus laudem quærebat.

Quoniam inter eos, qui aliquid in rem meam suppeditarunt, *filii* passim feci mentionem, monere debeo, esse filium meum natu maximum, qui Subrectoris munere in gymnasio Gorliciensi fungitur. Eum excitaveram, ut et ipse Longinum legeret, mihique mitteret, si quid invenisset, quod ad eum illustrandum alicujus esse putaret momenti. Ineptus fortasse quibusdam videbor, qui eum inter Tollios, Ruhnkenios, Moros, alios interpretes doctos commemoraverim. Sed ego me ipse ineptiarum, ac potius injustitiæ condemnarem, si nescio quo pudore victus non ipsum, sed *Beckios*, *Hermannos*, aliosque viros doctos Lipsiæ florentes, e quorum disciplina ille prodiit, merita laude privassem. Assentientur mihi, ut spero, docti et æqui harum rerum æstimatores, si cognoscere quædam ejus voluerint, velut ad 17, 1. 38, 1. 44, 5. maximeque 33, 4. de verbo *αἰτίας*.

De codicibus rhetoris nostri et editionibus nihil a Toupio narratum est: nos de utroque exemplorum genere, sicut Morus fecerat, disseruimus, et paulo quidem copiosius. De re ipsa porro, de notione nempe sublimitatis, et de via et ratione, quam ille sequitur in explicandis sublimitatis partibus, nihil in editione Oxoniensi nec a Ruhnkenio nec a Toupio dictum aut judicatum est: ego *dissertatione critica* totum opus ejusque partes ita complexus sum, ita in utramque partem pro facultate mea dijudicavi, ut non modo sua et justa laus maneret auctori (quod unum tali disputationi propositum esse debere videtur), sed ut cunctis rebus non parum etiam lucis accederet. Nam si verba diligenter explicantur, res fit illa quidem simul perspicua, sed tamen non in omnem partem. At si verbis auctoris, quantum fieri potest, relictis et omissis rem ipsam nostra oratione eaque varie, prout res fert, mutata expressam consideramus, nihil relinquitur ambiguitatis: et, quidquid, non dicam subobscurum videbatur, sed etiam satis clarum, nova et grata collustratur luce. Hac igitur ex parte præter ceteros lectoribus succurrisse et diligentis interpretis officio, quantum facultas mea tulit, functus esse videor.

Librorum diversas lectiones jam Pearcius in Emendationibus in Long. collegerat, sed eas tantum, quæ ipsi visæ erant dijudicatione dignæ. Melius judicavit Morus, qui congessit quam plurimas. Nam his suppeditatis liberum est docto lectori judicium, neque editor sibi justo plus arrogasse videtur. Hujus ergo rationem eo justiori de causa secutus sum, quia in Toupii-editione ne Pearcii quidem exemplum valuit, sed perpaucis locis, ubi necessitas cogebat, una vel altera lectio commemorata est. Sed tamen ab instituto Mori paullum discessi. Lectiones ille textui subjecit, sicut et animadversiones: ego, quoniam has propter copiam segregavi, etiam illas seorsim ponendas digessi. Atque etiam elegantius hoc visum est ad judicium oculorum, neque incommodum illis, qui veram scripturam ipsi cupiunt indagare. Præterea hoc modo clariora omnia dare potui. Nam litteræ punctis disjunctæ, quibus ille libros notavit, multa faciunt ambigua, cum nescias, ubi distinguendum sit, et utram in partem quæque littera spectet. Postremo ille ex recentioribus etiam editionibus, quarum nulla est auctoritas, varietatem lectionis indicavit, ego tantum e duabus, quæ ductæ sunt ex ipsis codicibus. Ceterum farrago illa falsarum lectionum e codd. Vaticanis ducta non debet inutilis videri. Sic judicat Amatius, qui animadversioni de auctore libri hæc subscripsit: "Monitos etiam vellem viros doctissimos, ne corruptas lectiones codicis 2 contemnant. Nam veriverbium inter illa monstra et corruptelas sæpius latere videtur." Ita est. Adde, quod falsa in talibus sæpe ducunt ad verum, et multa etiam suppeditant ad indagandam antiquiorem scripturam, pronuntiationem aliasque res non levis momenti. Has ob causas omnia servavi, quæ Amatius ex illis codd. summa cura excerpserat typisque perscribi voluerat: quorum similia utinam et alii de codicibus a se collatis vulgassent.

Indices rerum et verborum non jejunos editioni suæ addidit Morus: ego commodius putavi unum facere, et res et verba complectentem, eumque ita copiosum, ut neminem destituere possit, qui aliquid recognoscere cupiat etiam minus notabile. Non solum autem iis, qui Longinum legerunt, erit illam in partem aptus, sed etiam aliis usum præstabit, pro libri modo, non exiguum. Quoniam vero plerisque verbis adjeci Latina, hoc monendum duco (etsi plerique sponte intelligent), me non subsidium illud parasse tironibus (nam his omnino talis liber non accommodatus est), sed potius viris doctis, qui statim scire cupiunt, quo fere sensu hoc vel illud verbum multiplicis significationis eo, quem notatum vident, loco positum sit, et quid auctor ibi tractet. Nam iis, qui discendi causa sensum singulorum locorum indagare volunt, aliis modis abunde prospectum est.

Præfationem Toupii omittere statueram. Sed secus agendum videbatur Weigelio, quoniam opinionibus etiam hominum sit serviendum. Cujus ego auctoritati eo facilius cessi, quod consultius videbatur, viri docti sententiam de commentario Porti lectores ex ipsius verbis cognoscere, quam meis breviter relatam. Illa enim, quam Toupius movit, quæstione excepta, si spectamus quæ prodesse aut delectare possint, prioris cujusque editoris præfatio pro illa, vel etiam cum illa, potuisset repeti.

Denique, ut paucis complectar, quæ lectores intelligere volui, editionem ego libri περὶ ὕψους parare studui, et, si quid ipse judicare possum, paravi omnibus rebus necessariis instructissimam. Labores autem hoc non molesto, sed difficili in studio pertuli maximos. Cujus fructus ut studiosorum non beata conditio quam primum et sine molestia percipere possit, clausulæ loco cum omnibus bonis opto, ut quam primum terris pax redeat, simulque appareat, ut poeta dicit, *beata pleno copia cornu.*

Scripsi Misenæ, a. d.
XV. Cal. Febr. MDCCCIX.

BENIAMIN WEISKE.

PRÆFATIO TOUPII.

LECTORI ERUDITO

S.

Dionysium Longinum, quem *Cassium* vocant Photius et Suidas, tibi sisto, mi Lector, non qualem volui, sed qualem potui. Est enim non modo passim depravatus, sed magnam partem mutilus. Quare meliores codices expectandi. Quod aut erit aut non. Veruntamen feci quod potui. Editiones principes consului: quarum Manutianam ipse possideo; Robortellianam autem ad me misit vir ornatissimus, atque harum literarum peritissimus, Jacobus Harris, Sarisburiensis. Quin et variantes omnes lectiones, quas ex libris MSS. collegerant viri eruditi, in concilium advocavi, inprimis lectiones MStorum Paris. et Eliensis, quorum hunc non ita pridem, cum Cantabrigiæ versarer, diligenter inspexi, illius autem collationem Vossianam debeo humanitati viri præstantissimi, et qui hasce litteras in Academia Leidensi cum maxime ornat, Davidis Ruhnkenii; qui et Emendationes suas in Longinum mecum benevole admodum communicavit. Quin et alteram ejusdem MSti collationem Parisiis ad me transmisit doctissimus et officiosissimus Larcherius, Pearciana longe accuratiorem, cujus ope Longinum non uno in loco restituimus.

Commentarius in Longinum, quem ediderunt Amstelædamenses, A. D. 1733. et Francisco Porto adjudicarunt, ad Manutianam editionem plane est accommodatus, ita ut pene juraverim eum a Manutii manu fuisse profectum.* Francisco quidem Porto adsignaverim has ob causas: Primum laudat Æmilius Portus in Indice ad Xenoph.

---

* Laudabili studio dubium facere conatus est vir doctus, an Fr. Porto commentarius ille tribuendus sit; conatus est, inquam; quia diligentius multo, quam ipse fecit, illa quæstio, si tanti videtur, tractanda est. Sed ego quidem etsi subsidiis historicis, quæ istuc facere possunt, fere careo, tamen pronuntiare malim, Portum esse

v. Παρθένος parentis sui Commentarium in Longinum. Deinde auctor, quicunque demum fuerit, plurium codicum MSS. mentionem facit in v. Ἐνέργημα Sect. 39. cum Manutius, ut videtur,

---

verum ejus auctorem. Verba Æmilii Porti ex Indice ad Xenoph. hæc sunt: *Consule Dionysium Longinum ἐν τῷ περὶ ὕψους pag. 9. et Fr. P. Cr. comment.* Ea quoniam ad Xenophontis locum de rep. Laced. 3, 6. spectant, posset commentarius in Xenophontem intelligi: sed plane nihil Fr. Portus de illo Xenophontis loco, secundum editionem certe, quam ipse habeo, A. 1586, disputavit. Hoc ergo satis exploratum est, exstitisse Porti patris commentarium in librum περὶ ὕψους. Quærendum igitur puto, qui factum sit, ut Manutius ea daret auctori, quæ partim e conjectura Portus reponenda duxerat, partim e libris, quos Manutius non videtur habuisse. Verba Crispini in præf. ad Aphthonium, Hermog. et Longinum sic habent: *Illis* (Aphthonio et Herm.) *adjunximus Dionysium Longinum, summi judicii rhetorem, quem et ipsum pessime habitum, ipse Portus olim Ferrariæ Venetiisque veluti redivivum curavit, judicio magis et industria, quam subsidio librorum, quum præter unum vix alterum exemplar MStum, nedum tertium reperiretur; in quo et plus laboris suscipiendum fuit et ad conjecturas et ingenium confugiendum.* Subobscura hæc illustrantur verbis in principio commentarii Porto tributi scriptis. De Longino scilicet loquens, *Scripsit nimirum,* inquit, *ea de re* (de sublimi oratione) *libellum elegantissimum, qui quamvis et mutilatus esset, et plurimis scateret mendis, a nobis tamen, quoad fieri potuit, repurgatus olim fuit et in aliquam formam restitutus.* Nihil ergo aliud significat Crispinus, quam Portum, quum Ferrariæ Venetiisque litteras doceret, codicem suum correxisse, et ex illo codice Porti emendato se libellum π. ὕ. typis exscripsisse. Credere autem licet, Portum cum Manutio Venetiis sermones de re litteraria contulisse, et de locis quibusdam libelli π. ὕ. quem tum tractabat, suas cum eo communicasse conjecturas. Hinc facile Manutius quædam a Porto accepta in editione sua deinceps vulgare, aut contra (quod verosimilius est) Portus quædam a Manutio suppeditata in commentarium suum conferre potuit. De uno atque altero codice, quem auctorem commentarii habuisse dicit Toupius, res est incerta, ut jam Crispini verba docent. Sed magis patet ex ipsis commentarii verbis. Nam ad 1, 2. de verbis τὸ γὰρ δὴ ὁ ἀποφ. dicit: *Hic locus, ni fallor, mutilatus est, ut multi alii: sed restituere eum non potui, codicum manuscriptorum destitutas.* Et 32, 2. de ἐπίπροσθε sic: *γίνεται subaudiendum, nisi codex est mendosus.* Similiter ad 43, 2. de ἀνωθουμένους: *Si codex mendo caret, vertes, in altum surgentes.* Hæc ita fort. cum illis, quæ Toupius e commentario protulit, conciliantur, ut dicas, Portum nonnulla e codd. olim inspectis notata habuisse, unum autem suum, quo sit usus in commentario conficiendo.

Ceterum ex mea sententia simillimus est commentarius illis Fr. Porti commentariis in Xenophontem. Sine ostentatione magnæ doctrinæ aut copiosæ lectionis οἰκονομία rerum et sensus verborum ostenditur, multaque inseruntur levia et prope dixerim futilia, id quod a ratione P. Manutii multum abhorret; inepta etiam nonnulla, quæ cum injuria Manutio quis videatur imputare. Oratio est satis Latina: sed ne hæc quidem accedit ad elegantiam, quam novimus, Manutii. Denique si Manutium statuimus scripsisse commentarium, antequam librum π. ὕ. ederet, cur in epistola ad Sylvium neque hujus facit mentionem, neque codicis in eo scribendo usurpati, pluriumve codicum, sed ex uno pendet Bessarionis libro? Sin post scripsisse censemus, cur librum π. ὕ. typis suis impressum nusquam hoc in commentario commemorat? Imo multo magis videtur absonum hoc fingere, quam illud. Portum ergo, quem et Verburgius prodiderat, liquido videmur statuere posse auctorem.

unum tantum habuerit, Bessarionis scilicet.—Adde, quod dicat in Præfat. ad suam editionem Crispinus, Longinum quasi redivivum Venetiis curasse Portum, ubi Manutius ante annos quindecim ediderat. An dicendum igitur, Manutium Longinum edidisse ita, ut a Porto fuerat emendatus? Silet quidem Manutius; silet Portus. Res tamen ipsa clamat, vel Manutium commentarium istum, quæ mea est sententia, exarasse; vel saltem Longinum ad mentem Porti publicasse. Sed, cujuscunque demum fœtus fuerit, sane quantivis pretii est iste liber, quippe qui nos doceat, (quod cl. Pearcium in Præfat. et in not. ad Sect. 13. v. Ἐπακμάσαι solicitum habuit) quas lectiones ex MSS. suis, (nam unum atque alterum habuit) et quas ex ingenio hauserit vir doctissimus. Ex. gr. ad Sect. 9. ita scribit: "Τέρματα] Μέτρα erat in codicibus manuscriptis, sed sensus erat incommodus: quid enim est τὸν ὠκεανὸν περὶ τὰ ἴδια μέτρα; Reposui itaque τέρματα. i. e. metas, limites; hoc est, litora, quæ sunt maris quasi termini et metæ." Et sic sane primus edidit Manutius. Sic quoque ad Sect. 13. "Ἐμβιβάσαι.] Ἐπακμάσαι erat antea, sed nullo sensu: nos de nostro emendavimus hoc modo." Et sic extat in editione Manutii. Denique ad Sect. 39. ita habet: "Ἐνέργημα] Hoc verbum ipse addidi, cum in iis codicibus, quos habui manuscriptos, desideraretur; feci tamen hoc, nixus auctoritate ipsiusmet Longini; nam paulo inferius sic legimus, νόθα ἐστὶ πειθοῦς οὐχὶ τῆς ἀνθρωπείας φύσεως ἐνεργήματα γνήσια." Et sic quidem legitur in editione Manutiana. Adeo ut omnes istæ lectiones, quibus a cæteris codicibus discrepat Editio Manutii, non sint censendæ quasi meræ istius hominis conjecturæ, sed alicujus MSti auctoritate nixæ, nisi ubi nos aliter in commentario suo monuerit vir doctissimus. Atque hinc etiam liquet, MStum illum, quem fere ubique expressit Manutius, et Bessarionis vocat, omnino diversum esse ab isto Veneto, quem contulit Tollius; nam in plurimis in diversum abit, ut diligens Lector notabit. Imo suspicor, Manutium in scribendo Commentario utrumque codicem ante oculos habuisse; adeo ut jam novum quasi MStum nacti simus, Bessarionis scilicet, et nescio an aliis præstantiorem, cujus et auctoritatem in edendo Longino non semel sumus secuti. Atque hæc nostra sententia est. Χαιρέτω δ' ἕκαστος οἷς ἥδεται.

Est autem, ubi ita titubant et ineptiunt Librarii, ut ad ingenium, qualecunque demum, nostrum, et ad Longini morem atque indolem, esset confugiendum; in quo tamen ita nobis temperavimus, ut nullam fere lectionem in textum admiserimus, nisi quæ sole meridiano clarior esset et dilucidior, ita ut nefas quidem foret de ejus veritate dubitare.

Porro Rhetoras plerosque omnes veteres, atque alios probatissimos scriptores ad partes vocavimus, Dionysium Halicarnasseum in primis, Plutarchum, Quinctilianum, quos, ut antiquiores taceam, diligenter legerat noster, atque in succum verterat; id quod ex notis nostris lector eruditus animadvertet.

Quod ad versionem attinet, Latinam cl. Pearcii subnectendam censuimus; non quod hæc vel illa versio satis placeat, sed mori scilicet et consuetudini serviendum, quæ in omni re dominatur. Interpretationem autem Pearcii integram et intactam subjeci; ubicunque vero a mente auctoris longius recessisse videbatur, in notis sedulo monuimus. Quin et nonnulla, quæ a nemine Interpretum erant intellecta, nunc demum explicuimus et clara luce perfudimus. Ex. gr. Sect. 17. *Παραλειφθεῖσα ἡ τοῦ πανουργεῖν τέχνη τοῖς κάλλεσι καὶ μεγέθεσι.*—Sect. 32. *Ἐνταῦθα τῷ πλήθει τῶν τροπικῶν ὁ κατὰ τῶν προδοτῶν ἐπιπροσθεῖ τοῦ ῥήτορος θυμός.*—Sect. 36. *Οὐ δυνάμενος ὑπὸ τοῦ φθόνου παρανοίας ἁλῶναι.*—Sect. 39. *Ὅσα γε τῆς θεωρίας ἦν ἡμῖν ἐφικτά.*—Sect. 43. *Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐπ' εἴδους ἐπείγει τὰ μακροποιὰ διαριθμεῖν.* Atque alia hujus generis complura, quæ Lector eruditus me tacente notabit. Illud autem inprimis te monitum velim, nempe ubi legitur Sect. 14. *Καὶ μὴ παῖξαι*, quæ lectio Manutiana est, scribendum cum MS. Parisino, *ὑπέχειν τῶν γραφομένων εὐθύνας πεπαῖχθαι*, quod unice verum, sed ab editoribus nostris minus perspectum: de quo Animadversiones nostræ consulendæ sunt.

Denique ne quid, quod Longini nomen præferebat, deesset, etiam et Fragmenta addidimus, magnas magnarum ædium reliquias; dignas profecto, quæ hic exhiberentur, et notulis nostris illustrarentur.

Dabam S. Martini,
Sept. 6. 1777.

RECENSIO CODICUM

LIBRI Π. Υ.

Codex Parisinus. Plures codices Parisiis in bibliotheca publica exstant. Sed ceteris nihil auctoritatis tribuunt, utpote descriptis ex uno illo vetusto codice, de quo jam nonnulla in præfatione dixi. Verum graviora hic dicenda restant. *Rich. Simon* in *Lettres choisies*, T. II, *lettre* 24. eum dicit esse *un manuscrit très-beau, qui a plus de six cens ans d'antiquité.* Data est illa epistola anno a C. n. 1682. *Levesque* de eo pluribus in *Notices et Extraits des Manuscrits de la Bibliotheque Nationale*, T. VII. p. 101. Is, præter alia leviora, hæc scripsit. *Ce manuscrit, en parchemin, paroît etre du X*^{e}*. siècle. Le Format est un petit in 4°. L'ecriture est nette et facile à lire pour les personnes qui connoissent la forme des caractères qui etoient alors en usage. Il contient 207 feuillets ou 414 pages, et chaque page est de 25 lignes. Les problèmes d'Aristote occupent 177 feuillets et demi ou 355 pages, à quoi il faut ajouter 5 lignes écrites au verso du dernier feuillet. Le reste contient le Traité du Sublime. Ce manuscrit, précieux par son age et par les deux écrits qu'il renferme, n'a pas toujours été ménagé avec le respect qu'il méritoit. Il a appartenu autrefois aux Médicis, et l'on peut etre étonné que cette maison, amie des lettres, ait eu si peu de soin de cette richesse litteraire. Quand il a été apporté en France, ou il n'étoit pas relié, ou la relieure en étoit détruite. Les cahiers n'étoient même plus attachés ensemble, et deux ont été perdus; l'un dans les problèmes d'Aristote, et l'autre dans le Traité du Sublime. Il manque aussi plusieurs autres feuillets dans ce dernier Traité, entre autres ceux qui le terminoient. Chacun de cahiers est de quatre feuilles de parchemin ou huit feuillets. Cette perte est d'autant plus à regretter, que notre manuscrit est l'original de tous ceux qui contiennent le Traité de Longin, et qu'on n'en a tiré des copies qu'après qu'il a été défectueux; en sorte que le cahier et les feuillets qui manquent à notre manuscrit,* *forment autant de lacunes irréparables dans l'ouvrage du celèbre rhéteur.* Specimen exiguum scripturæ Pearcius ære exprimi curavit, missum sibi ab *homine Græco* (Iona Eleutherio, ut Clericus in *Biblioth. ancienne et moderne* Vol. 20. P. 1. opinatur). Id continetur verbis sect. 38. et 39: ὁ διασυρμὸς...ὅσα γε τῆς θεωρίας. Alium locum, qui integram paginam versuum 25 occupat, accurate depinxit sua manu vir doctus in exemplo Lips., de quo in Præf. et in Addendis init. dixi. Quædam etiam doctiss. Bastius sua manu non minus diligenter expressa misit. Ex his et ex iis, quæ Pearcius in præf. tradit, addam nonnulla ad pleniorem codicis notitiam pertinentia et, ut opinor, plerisque lectoribus cognitu jucunda.

Nullæ sectionum sive capitum notæ in eo occurrunt, sed scriptura uno tenore continuatur sine tali signo, quod ad partitionem ab auctore factam pertineat. Divisio autem quædam operis notata est litteris, quæ, ut opinor, ad membranarum alius exempli olim conglutinatarum ordinem spectant. Nimirum Sect. 13. §. 2. e regione verborum ἄλλη τις παρὰ τὰ εἰρ. ὁδὸς ἐπὶ τὰ ὑψ. τείνει eadem manu, qua codex ipse, scripta est ad marginem littera $\overline{B}$; initio sectionis 16. Αὐτόθι μέντοι καὶ ὁ π. σχ. similiter $\overline{\Gamma}$; sect. 30. init. ad Ἐπειδὴ μέντοι ἡ τοῦ λ. item $\overline{\Delta}$; et ad 39. init. Ἡ πέμπτη μοῖρα, $\overline{E}$. Verba multa, nullis discreta spatiis, in unum junguntur; ut εἰστὸ et ὅσαγετῆς θεωρίας (39, 1.), ἐναγκοφαγεῖνταπράγματα. (31, 1.) Quin etiam bina verba, compendio scriptura in unum juncta, passim visuntur, ut ὡς εἴτι στραγικόν. (30, 2.) Vid. et Addenda ad 35, 5. Litteræ sunt minoris scripturæ: et nonnullarum quidem forma pæne convenit cum iis, quibus hodierni typographi plerique utuntur. Sed β formam habet eam, quæ in *Potters Gr. Archæologie ed. Rambach Th. III.* Tab. V. decimo loco expressa est, nempe ϐ, velut διαϐεϐηκότα. Itaque nota tachygraphica *ὑΐ* significat βίον: nempe semicirculus super ι positus significat ου. Littera η similis est inversæ hodiernæ, ut media in αὔξμσις, pro αὔξησις: et κ ad eandem, quam η, speciem accedit, sub qua et in ed. Robortelli sæpe occurrit. In Potteri Archæol. l. l. est quarta figura. Ergo *ϰαὶ* est i. q. καί. Porro littera λ non posteriore linea ultra plerasque litteras adscendit, ut in hodierna scriptura, sed priore tantundem deorsum porrigitur. Littera ν formam habet, quæ in Potteri Arch. l. l. expressa est septima. Frequens occurrit in ed. Robortelli et in aliis editionibus scriptorum Grr. paulo recentioribus. Est nempe figura p, sed superne aperta, non semicirculo lineæ adjuncto clausa. Littera π est ϖ, qua et nunc multum utuntur. In speciminibus, quæ ante oculos habeo, *sigma* nusquam est ς, sed ubique σ; et *tau* nusquam τ, sed ubique τ. Vocalis υ ab inferiori parte angulum fere habet acutum, ita ut accedat ad ν. Littera ψ plane est †, ut in libro supra commemorato scripta exstat tertio loco. Itaque ὕ†ος scribitur pro ὕψος. Denique ω est ∞. Reliquæ litteræ, ut dixi, simillimæ sunt illis, quibus nos jam Græca scribimus, præter ε, quod formam habet litteræ Latinæ *b*: sed mediæ adjuncta est ad dexteram partem lineola horizontalis; quæ proinde ventri litteræ *b* incumbit. Accentus ubique adjecti sunt, et quidem formæ, quibus hodie utimur, præter circumflexum, qui non est ˜, sed tantum semicirculus minutus, cujus extremæ partes deorsum versus spectant, ut in τῶν. Spiritus sunt tam antiquiores ⊢ et ⊣, quam recentiores, ʽ et ʼ. Iota subscriptum nullum usurpari videtur, sed passim adscriptum in ipso versu, ut 7. 1. ἧι πολὺ πρ., et 39, 1. ἐν ἀρχῆι. Distinctionis causa ut plurimum adhibetur punctum, raro comma: et punctum quidem nec ad infimam litterarum partem adjectum, nec ad summam, sed in medio. Sæpe autem hoc adhibetur, ubi omnino non interpungendum est, ut in his, sect. 31. et sq., quæ Rostgaardi manu expressa sunt: τὸν ἰδιώτην. ἀλλ' οὐκ ἰδιωτεύει. τῷ σημαντικῶς...συγκατατίθεσθαι. τοὺς δύο ἢ etc. Compendia scribendi nec multa nec obscura codex habere videtur. In speciminibus propositis occurrunt tantum hæc: $\overset{ι}{\text{φη}}$ pro φησὶ, $\overline{\text{ἄνοι}}$ pro ἄνθρωποι, προσωπεῖō pro προσωπεῖον. De hoc ō vid. Add. ad 7. 1. Codicis forma externa, et maxime lacunarum magnitudo ex iis cognoscitur, quæ Pearcius in præf. de initio et fine singularum plagularum usque ad sect. 28. notavit. Sed clarius eadem Rostgaard in exemplo Lipsiensi ob oculos posuit, qui per totum opus et in verborum contextu et in margine notavit, qua syllaba quodque folium incipiat et qua idem syllaba terminetur. Sed ex his tricis jam nos expediamus. Sufficit in plerorumque lectorum gratiam monuisse, quod ultimum moneo, præstantissimum hunc esse codicem. Nam etsi in præfatione ostendi, ceteros etiam codices suum habere usum et in subsidium vocari oportere, tamen idem concedo, et propter ipsius antiquitatem et propter librarii diligentiam hunc esse omnium præstantissimum, neque ab eo, nisi summa necessitas cogat, esse discedendum.

Codex Venetus. De hoc nihil fere habeo quod dicam. Pearcius putat esse eum, quem Manutius e bibliotheca Bessarionis commodatum expresserit. Sed hoc est incertum, præsertim cum nondum sit cum impresso aliquo exemplo diligenter collatus. Solus Tollius paucas quasdam ejus lectiones notavit, et ne has quidem satis certa fide. Sic enim ipse in præfatione loquitur: "Quæ raptim corrasi potius, quam collegi excerpsique e Venetæ S. Marci Bibliothecæ codice MS., meæ potius parvolam hanc utilitati publienarrandi operam pertinaciæ assignabo, quam beneficio cujusdam hominis, cui abunde magnam gratiam relaturum existimo, si nihil amplius de eo dixero." Ergo alius hunc codicem, si a tineis non jam plane confectus est (vid. infra de ed. Manutii), diligentius excutiet; modo facultas ei data fuerit: nam amicus, qui pro me Venetiis per litteras egerat, nihil inde opis expectandum esse rescripsit.

Codex Cantabrigiensis, sive, ut cum Pearcio appellant, Eliensis (quia fuit in Museo Eliensis episcopi, Ioh. Mori), gravioribus in locis cum textu Tollii collatus est ab Hudsono. Nam huic missus erat suam editionem paranti; sed sero. Itaque ad calcem editionis jam absolutæ, lectiones ejus *aliquot*, ut ipse dicit, notatas edidit. Etiam Toupius eum inspexit. Sed tamen accurata collatio totius codicis optanda est. Continet enim bonas lectiones, quanquam cum aliis aliunde notis fere consentientes. Quæ in margine scripta sunt, recentiora videntur, ductaque ex editione Manutii. Ab hac certe pauca eorum discrepant.

Codices Vaticani tres, de quibus jam in præfatione aliquid dixi, sunt dignitate et usu dispares. Primus in catalogo notatus est *no.* 285. Hunc Amatius vocat *præstantissimum*; vere sine dubio: sed dolendum est, reliquias potius exiguas esse codicis: pertinet enim ad Sect. 2, §. 3. ibique plane deficit, et pro verbis rhetoris nostri quædam Galeni sequuntur, quæ transscripsimus in Addendis.

Secundus, *no.* 194, papyraceus est, teste Zaccagnio. Videtur autem scriptus a librario minus docto et dictata excipiente, non exemplum describente oculis subjectum. Eo autem plures hinc nati errores, quod neque dictans ille justam diligentiam videtur adhibuisse, cum a simili syllaba ad similem passim oculis transvolaverit, omissis verbis ad sensum necessariis. Vid. e. g. in Varr. Lectt. 20, 1. et 22, 1. Codex certe mirum in modum depravatus est, ut Varr. Lectt. ostendunt. Sed monitos lectores vult Amatius, quod in præfatione retuli, ne eum contemnant, quia nonnullis in locis vera auctoris verba aut eorum saltem vestigia in eo deprehenduntur. Sic 13, 4. ἀγαθὸν pro ἀγαθῇ si quis auctori reddere velit, me habebit assentientem. Nec τὸ *N* ἐφελκυστικὸν sæpe ante consonantes positum fortasse negligendum. Cf. si placet, Add. ad 4, 2.

Tertius, numeratus in catal. *no.* 1417, est item papyraceus, et, ut Zacc. dicit, *melioris notæ*, hoc est, ut ego interpretor, minus vitiose scriptus, sed ceterum, si usum criticum spectemus, fortasse priori deterior.

Codex Ambrosianus jam seculo 17. collatus erat in usus privatos a *Marq. Gudio.* Is in exemplo editionis Manutianæ in prima pagina sub indice hæc scripsit: "Contuli Mediolani cum msto Biblioth. Ambrosianæ. Codex scriptus est in charta bomb. manu recentiori, in fol. litt. *N. no.* 196. Marq. Gudius." Et sane diligenti scriptura notavit permulta, quæ illo in codice diversa leguntur a Manutianis, et plura, quam in libro Schurzfleischii mox commemorando passim proferuntur. Hoc Manutiano exemplo, quod jam in biblioth. Dresdensi asservatur, me usum esse, jam in præfatione dixi. Sed de ætate et scriptura hujus codicis, et de aliis, quæ in eo possint observari vel studiosis utilia vel curiosis grata, Gudius nihil usquam adscripsit, nisi quæ ad certa loca pertinerent. Pariter et *Schurzfleisch* in libro Academico Wittemb. 1711. edito (totam inscriptionem in præf. dedi) hanc in partem nihil profert, quam fratrem monuisse, "codicem bibliothecæ Ambrosianæ in charta bombycina manu, si non vetustissima, satis tamen antiqua, et quidem in forma majoris ordinis, fuisse scriptum." Itaque externa illa, quibus aliqua ex parte auctoritas codicum nititur, aliunde erunt aliquando petenda. Sed, ut nunc est, hoc addere sufficit, eum plerisque in locis convenire cum codice Parisino et editione Robortelli, et sua etiam nonnulla habere non temere spernenda.

Codex Laurentianus a nullo adhuc editore in subsidium vocatus est. Sed agente Weigelio excitatus vir doctissimus *De Furia*, bibliothecæ Laurentianæ præfectus, eum cum ed. Tollii in usus nostros conferri curavit. E Bandinii autem catalogo codd. Græcor. Bibl. Med. Laur. Tom. II. didici, codicem esse chartaceum octonis scriptum, sec. XV: variis esse lacunis interruptum et correctionibus in margine adspersum. Integer tamen non minus videtur, quam ceteri codices: nam excerpta nobis missa nullam peculiarem lacunam nobis monstrant, et in catal. incipere dicitur a Τὸ μὲν τοῦ κεκιλίου συγγραμμάτιον, et desinere verbis *καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕψους μοίρας ἐπεχόντων, ὡς ἡμῖν τέλος*. De inscriptione vero hujus codicis perquam notabili dicam in Addendis ad 1, 1. Ceterum de usu ejus critico, si comparetur cum reliquis, nondum audeo decernere. Tantum dicam, eum fere cum aliis convenire utramque in partem, et in multis quidem vitiis cum Vaticano secundo. Singularia quædam, et, ut opinor, non levia, quæ notata habeo, jam quærenti ad manum non erant. Ea fortasse alibi proferam.

Commemoratur etiam Codex Dudithianus, dictus a Langbænio Junianus, quia fuit in bibliotheca *Patricii Junii* (Young), curatoris bibliothecæ regis Britanniæ. Tenendum nempe, solo Langbænio auctore illum codicem innotuisse. De eo ipse p. 115. hæc scripsit: "Transmisit item" (sc. ad me Patricius Junius) "et codicem manu scriptum, ipsissima *πολυμαθεστάτου Stephani* manu exaratum: illud enim me nescire noluit notissimæ eruditionis vir, *Henricus Hammond*, Regiæ majestati a sacris. Ego vero nullus dubito, quin MS. hic vel *Andreæ Dudithii*, Itali, peculium olim fuerit, vel certe Dudithiani codicis apographum, duplici fretus criterio; altero, quod liber hic notulas subinde ad marginem habeat Italica lingua perscriptas, quo fit, ut Stephano abjudicem: accedit, quod idem plane factum observamus in Dionysii Halicarnassei manuscripto *Saviliano*, qui ex Dudithiano descriptus est—Collatis exemplaribus variantes lectiones collegi: constitueram ad finem operis sub adspectum dare; sed dubium erat, an operæ pretium facturus essem: manuscripti textus vix aut ne vix discrepat ab editione *Robortelli*; margines correctiones habent satis multas, sed non alias fere, quam quas Crispinus (ut auguror, inde desumtas) exhibet——Quæ præterea notatu non indigna sunt, sub *Stephani* nomine in notis nostris hic illic posui."

Jam loca, ubi Langbænius codicem illum commemorat, Stephani etiam nomine abutens ille, indicabo. Primum (p. 38) in nott. ad 4, 5. ostendit, dictum de *κόραις ἐν ὄμμασι, μὴ πόρναις* referri a Plutarcho, quod "ad oras," inquit, "manuscripti *Juniani* annotavit: Stephanus *ὁ μακαρίτης*." Deinde (p. 49) ad 9, 4. Ἐγὼ *μὲν ἠρκέσθην*, dicit: "Locum hunc Plutarchi ad oras exhibet codex *Junianus*." Ad 32, 5. item (p. 98): "et Robortelli editio et mstus *Junianus* habent *σήραγγας* et *οἷον*" (imo *ὁποῖον*) "*μάλαγμα*." Postremo (p. 110) ad 42, 1. *ἐπ' εὐθὺ* hæc scripsit: "Interpres" (Petra) "corrigit *ἐπευθύνει*, *Stephanus ἐπ' εὐθὺ ἄγει*, eodem sensu." Ad hunc locum, sicut ad priores alibique, editores quidam, etiam diligentes illi, Tollius, Hudsonus, Pearcius, Morus auctoritate Stephani utuntur, nihil addentes de loco, ubi Stephanus illa a Langbænio commemorata protulerit. Sed protulit nusquam. Incertissima conjectura, vel potius joco, nescio quo, codicem illum Hammondus dixit Stephani manu esse scriptum. Ludere ille fortasse voluit doctum, sed non magni judicii hominem. Erravit et Langbænius in eo, quod Dudithium *Italum* dixit, quo et alios induxit in errorem, ut Morum p. xxiv. Hungarus ille potius erat natione, et nomine familiæ nobilis addito appellabatur *Andreas Dudithius ab Horehowitz*, quod nomen nihil sonat Italicum. Ipse autem se simpliciter *Andr. Dudithium* appellabat. Futilibus argumentis usus Langbænius statuit, ejus fuisse illum codicem, quem ipsi *Patr. Young* commodaverat. Ne multa, scriptum haud dubie in Italia codicem et inde a Dudithio paratum quædam ab Italo aliquo scripta in margine habere, non mirum est. Sed illud mirum, quod Langbænius ex ipso Junio non quæsivit, unde illum codicem habuerit, neque minus hoc, quod tres deinceps Britanni editores mentionem ejus plane nullam fecerunt.

RECENSIO EDITIONUM

LIBRI Π. Υ.

Prima omnium editio est **Francisci Robortelli**, Basileæ, 1554. 4. Inscriptio sic habet: "*Διονυσίου Λογγίνου ῥήτορος περὶ ὕψους βιβλίον.* Dionysii Longini rhetoris præstantissimi liber, de grandi, sive de sublimi orationis genere. Nunc primum a *Francisco Robortello* Utinensi in lucem editus, ejusdemque Annotationibus Latinis in margine appositis, quæ instar commentariorum sunt, illustratus. nam ex iis methodus tota libri, et ordo quæstionum, de quib. agitur, omnisque ratio præceptionum, et alia multa cognosci possunt. Basileæ, per Ioannem Oporinum." Pag. 3. liber dedicatus est Card. Rannutio—Farnesio. Dedicatio lapidariæ inscriptionis formam habet; cui subscriptum: "Patavii, nonis Aug. MDLIIII." Litteræ in contextu Gr. usurpatæ grandiores sunt paulo, quam in hac nostra editione, et satis quidem nitidæ, non tamen elegantes. Quæ in margine scripta sunt, fortasse ab Oporino in libri inscriptione laude illa ornantur, non ab ipso Robortello: exiguum certe usum habent. De emendatione libri nihil editor monuit, præter hæc ad 10, 2. in margine adscripta: "Erat corruptissima hæc Sapphus ode in manuscripto libro. Nos vero ita" (ut nempe in ipsa columna typis scripta est) "emendavimus, nihil addendo prorsus. quare libuit asteriscos apponere, ubi versus minus integri videbantur. Hoc unum effecimus, ut cum ex numero agnosceremus esse metrum Sapphicum hendecasyllabum, reciperet suam formam, nec continuato sermone, ut in manuscripto, describeretur: quod puto omnibus gratum fore." Dubitari sane non debet, quin R. sicut alii editores principes scriptorum veterum, religiose codicis scripturam expresserit, quod et Victorius, cui cognitus fuisse videtur codex, V. L. 27, 18. non obscure testatur. Manifesta tamen, quæ ipsi viderentur, menda sine dubio sustulit. Ipsius verba modo allata id volunt, et confirmatur eo, quod nullus codex reperitur mendis etiam cum ejus editione plane conveniens. Morus putabat Ambrosianum esse codicem. Sed in opere *Dän. Bibliothek, oder Sammlung von gelehrten Sachen aus Dänemark St.* 6. §. 8. non minus verosimiliter traditur, codicem Parisinum præstantissimum esse, ad quem *primaria editio* exacta fuerit. Denique in emendando libro sibi aliquid sumsisse videtur Robortellus, sed hactenus, ut ejus diligentia laudanda, fides non in dubium vocanda videatur. Quod non de singulis mutationibus monuit, id fecit e more aliorum, qui tum primi edebant scriptores veteres. Nam severior crisis de minutis etiam rebus rationem exposcens aliquanto post coli cœpit.

Secuta est editio PAULI MANUTII Ven. 1555. Ea sic inscribitur. "*Διονυσίου Λογγίνου περὶ ὕψους λόγου.* DIONYSII LONGINI DE SUBLIMI GENERE DICENDI. In quo cum alia multa præclare sunt emendata, tum veterum poetarum versus, qui confusi commixtique cum oratione soluta, minus intelligentem lectorem fallere poterant, notati atque distincti. Apud Paulum Manutium, Aldi F. Venetiis 1555." Præmissa est epistola Græca ad Michaelem Sylvium, ex qua hæc inprimis notanda transscribam: *Λογγῖνον—ὃς ἐν τῇ παρ' ἡμῖν τοῦ Βησσαρίωνος Βιβλιοθήκῃ κατακεκρυμμένος ἀπέκειτο· κἂν ὑπὸ σητῶν τῷ χρόνῳ, ὡς πολλαὶ καὶ ἄλλαι χρησιμώταται βίβλοι, κατεβρώθη, εἰ μὴ παρέστη μοι τοῖς ἡμετέροις τύποις αὐτὸν ἀνανεῶσαι—ὡς ὤφελον ὁλοκληρεστέραν, καὶ μετὰ πλείονος διαρθρωθεῖσαν ἀκριβείας ἀποστεῖλαι. οὐ μὴν ἀλλ' ὃ νῦν ἀδύνατον, ἐλπίζω δυνατὸν οὐκ εἰς μακρὰν, ἐντετυπωμένης ἤδη, ἔσεσθαι· καί τι τῶν βελτιόνων ὑπάρξειν ἀντιγράφων, ὃ αὐτὴν εἰς τἀρχαῖον καὶ γνήσιον σχῆμα τελείως ἀποκαταστήσει.* Credere jubent hæc verba, Manutium nihil fere ex ingenio mutasse, quia librum nondum integritati restitutum dicit, ad eamque rem alius exempli copiam fore sperat, cujus ope pristina ei forma reddatur. Sed sine dubio multa ille correxit e conjectura, neque ea ratione, qua Robortellus, excusari potest. Etenim non modo talia sustulit, quale est 1, 1. *εἴ τ'* (vel *εἴτ'*) *ἐπὶ πάσης* pro *εἶτ' ἐπὶ πάσης*: sed audacter etiam grassatus est in corrigenda ipsius auctoris scriptura. Nimirum etiam alii scriptores multa veterum loca memoriter repetunt paulum immutata, hic noster autem quam plurima, et ita quidem, ut verosimile non sit, a librariis mutationem esse profectam. Hæc Manutius fere omnia refinxit ad editiones ipsorum scriptorum. Graviter contra hanc ejus rationem disserit Pearcius in præfatione. Hactenus Robortelli editio longe præferenda est Manutianæ. E verbis epistolæ supra positis credere quis potest, antequam Manutius illa scriberet, ei plane nihil innotuisse de editione Basileensi. Sed aut idem simul consilium ceperat et ipse et Robortellus, et, cum serius ipse rem perfecisset, noluit laudem non serius quæsitam casui cedere; aut ipso silentio reponendum aliquid putavit arrogantiæ et insolentiæ Robortelli. Hunc enim superbia inflatum narrant et aliis viris doctis et Manutio vehementer obtrectasse. Utcunque est, (nam et contentio quædam cum Oporino accedere potuit, ut eo magis librum typis ejus vulgatum ignorari cuperet), magis ipsius auctoritate perfectum est, ut Robortelli editio minoris olim haberetur, quam vero doctorum hominum judicio. Nam ne litteræ quidem minutæ, licet elegantiores, quibus scripta est Manutiana, oculos et emtores videntur allicere potuisse.

De editione **Francisci Porti** jam nonnulla disputavi in animadversione præfationi Toupii adjecta. Prodiit illa cum Aphthonio et Hermogene apud Joh. Crispinum, Genevæ, 1570. 8. Inscriptio hujus sylloges sic habet: "*Aphthonius*, *Hermogenes* et *Dionysius Longinus*, præstantissimi artis rhetorices magistri, Francisci Porti, Cretensis, opera industriaque illustrati atque expoliti, apud Joannem Crispinum, 1569. Genev." Deinde singula horum opera peculiarem inscriptionem habent; anonymi nostri hanc: "*Dionysii Longini*, Rhetoris præstantissimi, Liber de grandi, sive sublimi genere orationis. In quo cum alia multa præclare sunt emendata, tum veterum poetarum versus, qui, confusi commixtique cum oratione soluta, minus intelligentem lectorem fallere poterant, notati atque distincti. Additus index, methodum totius libri et ordinem quæstionum, de quibus agitur, ipsamque rationem præceptionum commonstrabit. Apud Joannem Crispinum 1570." Consentit hæc editio fere cum editione Manutii, et in nonnullis cum illa Robortelli. Paucas lectiones in margine notatas habet, quæ et e certis libris deinceps prolatæ sunt. Itaque usum hodie præstat perquam exiguum. Eam, fortasse ut novissimam, expresserunt deinceps editores, usque ad Tollium, qui et sectionibus in Crispini editione primum notatis numeros addiderunt.

Bene deinceps de anonymo nostro meruit **Gabr. de Petra**, Prof. Græcar. litterarum in Academia Lausannensi. Hujus editio prodiit Genevæ, ap. Jo. Tornæsium, 1612. 8. Quoniam primus ille hunc librum Latine vertit, hoc maxime nomine inter editores ἀξιολόγους referendus est. In hac ed. singulis paginis binæ continentur columnæ, quarum interior Græca auctoris habet, exterior versionem. In margine de rebus earumque nexu breviter disseritur; in paucis locis etiam de lectione et verborum sensu. Cetera, quæ post dedicationem inserta et in fine libri addita sunt, de auctoris, qui ferebatur, vita, de argumento totius libri, *συνόψεις* porro μερικώτεραι, quibus singularum sectionum argumenta exponuntur, non sunt inepta aut inutilia, sed nec magni momenti, hodie præsertim, cum eadem habeamus partim uberius partim elegantius explicata.

Proxime insequens editio est GERARDI LANGBÆNII, Oxonii. 1638. 12. Hujus apparatus externus non delectat homines veræ elegantiæ sensu imbutos. Inscriptio æri incisa imagunculis circumdata est parum inter se congruentibus; volitantibus etiam per cœlum verbis, quibus, opinor, allegorica pictura lucem accipiat. Sed hoc leve et ludicrum. Illud autem quemvis lectorem offendere debet, quod priorem quamque paginam versio Petræ occupat, posterior textui Græco relicta est minutis litteris impresso; et hæc marginem habet multo latiorem, quam illa, quia in eo scholia Petræ scripta sunt, in altero plane nihil. Hæc ratio per totum librum servatur: altera nempe pagina columnam habet latam, litteras Latinas grandiores, marginem angustum, eumque purum et vacuum; in altera contraria omnia visuntur. Sed ad potiora transeundum est. In fronte libri posita est oratiuncula editoris Juventuti Academicæ inscripta, plena illa sententiis argutis et obscuris. Ea juvenes ad studia litterarum excitantur. Reliqua omnia editor, nihil monens, ex editione Petræ repeti curavit, omisso tamen, quod mireris, indice, cum inscriptioni hæc verba adjecta sint: *Edendum curavit—G. L. cum indice.* Ad calcem libri adjunctum est NOTARUM AUCTARIUM, quo uno Langbænius effecit, ut cum laude inter editores commemorari posset. Paginis enim 118 non pauca continet, quæ per otium cum fructu possint legi, licet ad emendandum aut explicandum librum ipsum paucis in locis faciant. In extrema harum notarum parte subsidia commemorat, quæ ad edendum scriptorem π. ὕ. habuit, in his codicem *Dudithianum*, de quo verba ejus supra posui. Quæ verba qui vel sola legerit, nisi alia Langbænii norit opera, non potest non mirari, eum ab Hudsono dici virum sui ævi eminentissimum.

Editionem hactenus descriptam excipit ea, quæ hunc indicem habet: *Dionysii Longini Cassii, Græci rhetoris, de sublimi genere dicendi libellus, nunc ultimo accurata, ac triplici in Latinum expositione emissus, et luculenta prælectione illustratus cura ac diligentia CAROLI MANOLESII BIBLIOPOLÆ. Bononiæ,* 1644. 4. Triplex illa *in Lat. expositio* est 1) Gabrielis de Petra, 2) Dominici Pizimentii, 3) Petri Pagani. Hæc ita dispertita est, ut binarum paginarum priore contineantur Græca auctoris et Petræ versio e regione posita; posteriore versiones Pizimentii et Pagani binis item columnis scriptæ, ita ut omnia uno comprehendi possint oculorum obtutu. De hac editione maxime mirandum est, quod ne verbo quidem Manolesius significavit, quinam sint illi tres interpretes. Petram novimus: sed de Pizimentio et Pagano nemo quidquam potuit exquirere. Hinc fortasse factum est, ut minoris haberentur, imo quasi plane inutiles abjicerentur horum versiones, cum tamen nonnullis in locis Petræ versioni non cedant, et criticum etiam aliquem videantur habere usum. Vid. e. g. nott. ad 23, 2. de v. ϑύννων. Sub *luculenta prælectione* Bibliopola sine dubio intelligi voluit ea, quæ ipse adjecit ex editione Petræ repetita. Nihil enim aliud ipsius editio continent.

Secuta est deinceps editio satis elegans ad adspectum, neque ad usum contemnenda *cum Notis, Emendationibus et Præfatione Tanaquilli Fabri.* Salmurii, 1663. 12. In præfatione Faber quæstionem tractat, *utrum idem argumentum ab Hermogene et Longino tractatum fuerit.* Deinde post narrationem Suidæ de Longino Latine versam et notulis illustratam aliam adjecit præfatiunculam ad Lectorem, in qua versiones Latinas adhuc editas dijudicat et editiones enumerat, quas habuerit ante oculos. Sunt autem omnes inde a Crispiniana. Codicem mstum se nancisci non potuisse dicit, neque se, ullos esse usquam, arbitrari. Mira est hæc opinio, a tali præsertim viro prolata, qui et ampliora meditaretur de hoc scriptore exornando. Textum ille Porti curavit exprimi, et primus sectionibus singulis argumenta præposuit Græce scripta. Græcum textum excipit versio Petræ seorsim posita. Postremum locum tenent *Notæ minores*, dignæ illæ ingenio editoris et eruditione. Ad eas hæc præfatur: "Cum mihi decretum sit uberrimas in Longinum Notas cum Animadversionibus aliquando scribere, eaque jam collecta sint et conquisita omnia, quibus ad eam rem opus esse videatur; nunc me breviorem esse volui; cum præsertim hoc unum studuerim, ut hic scriptor emendatissimus prodiret et ea forma ederetur, quæ se, si nulla alia re, commoditate saltem commendaret. Nam alterum, illud opus, quod ego in animo habeo, magnæ molis futurum est, cum tam multa e Græcis, tam multa e Latinis, seu Poetæ illi erunt, seu Sophistæ, aut Philosophi, aut oratores, in eo sint examinanda. Quamobrem sine beati otii copia non est ut id commodeque et belle absolvi possit; cum præsertim novam Rhetoris nostri versionem dare statuerim, eamque ita elaboratam, ut ceteris, quæ antehac prodierunt, sine omni damno carere possis." Sed nihil horum lucem vidit.

Quod Faber in animo se habere dixerat, id præstitit Iac. Tollius. Magno rerum apparatu et typographico etiam ornatu splendens ejus editio prodiit Trajecti ad Rhenum 1694. 4. majoris formæ. E codd. quinque utcunque inspectis verba scriptoris ille emendavit, et felicius etiam ex ingenio, eademque pro insigni doctrinæ copia scienter explicavit, congestis eandem in rem priorum editorum animadversionibus; quarum tamen majorem partem rectius omisisset. Novam ipse versionem Latinam fecit, quæ posita est e regione verborum Græcorum. In ea magnum sane et laudabile studium adhibuit, etsi longissime abhorret a stilo auctoris. Nam quæ hic argute et breviter magis significat, quam eloquitur, ea Tollius tam multis verbis circumlocutus est, ut Ciceronis in exaggerando χύσιν alieno loco imitatus esse videatur. Sed optimæ certe voluntati ejus, quidquid in eo peccavit, condonandum puto. Nam de versione sua in præf. loquens, *mihi eam*, inquit, *permisi libertatem, ut quæ Græca brevius, sed obscurius, dicta erant, Latine fusius et dilucidius quandoque interpretarer.* Sed tamen nonnullis in locis ipsa circumlocutione rerum et conjunctione synonymorum sensum fecit ambiguum. Primus ille fragmenta quædam auctoris libro π. ὕ. addidit, eaque Latine interpretatus notis etiam quibusdam illustravit. Post fragmenta etiam adjecit libri π. ὕ. versionem Gallicum Boilavii cum ejusdem et Dacierii et suis etiam notis Gallicis. Postremo loco 36 paginas explet *Jacobi Tollii animadversionum criticarum ad Longinum gustus.* Hic *gustus*, quem appellat, eruditas in speciem commentationes continet, in quibus agitur de virtute quorundam locorum poeticorum, ita ut judicia referantur ad anonymi nostri quædam præcepta. Sed libellus est verbosus et passim obscurus, ideoque ad paucorum haud dubie palatum. Itaque satius erat eum excludere, sicut adjectas in fine præfationes et alia ex editionibus Petræ et Fabri depromta.

Cum litterarum studiosos editionis Tollianæ magna moles et insanum pretium ab emendo legendoque deterreret, HUDSONUS eam ita redegit in compendium, ut luxuriantem notarum silvam coerceret, versionemque Tollii revocaret ad brevitatem ipsius scriptoris. Nihil ille bonæ frugis e Tollianis resecavit et nova etiam nonnulla addidit, in quibus et lectiones e codice Cantabrigiensi. Magna brevitate in his omnibus usus est. Hoc vel ex eo quis existimet, quod ejus editio primum Oxonii 1710 octonis impressa constat paginis 150, cum illa Tollii quaternis impressa 408 paginas expleat. Recte igitur Morus hanc editionem præter ceteras utilem consilioque discentium accommodatam judicabat. Quod vero idem tradit, hanc editionem a. 1718 et 1730 sine ulla mutatione recusam esse, id invito et aliud agenti, ut opinor, excidit. Nam editio anni 1718 e Boivinii et Schurzfleischii commentationibus ab Hudsono aliquantum locupletata est. Neque hoc Morus ignorabat, cum ad Sect. 2.

extr. scriberet, ab Hudsono receptum esse ἠγήσαιτο: nam in ed. a. 1710 est κομίσαιτο. Sed tertia editio a bibliopola sine nova mutatione curata est.

Hinc magno studio librum π. ὕ. e codicibus et editione prima corrigere et in pristinam, quantum fieri posset, integritatem restituere cœpit Zacharias Pearce. Nam hæc maxima ejus laus est, quod lectiones veterum librorum diligentissime indagatas notavit, et nonnullas etiam recte dijudicavit. Sed quam et ipse novam fecit versionem, ea minime est Latina, et magis in speciem, quam re ipsa Græcis auctoris convenit. Prima ejus editio magno splendore curata est Londini, 1724. 4. Quæ cum pretii magnitudine emtores deterreret, et ad usum etiam incommodior videretur, paravit aliam, Lond. 1732. 8. In hac complura refinxit et de mutatione facta singulis paginis monuit. Eodem tempore, quo hæc altera editio parabatur Londini, Wetstenii, qui nihil ea de re compererant, Amstelædami priorem illam editionom sic ornatam recudere cœperant, ut minori pretio emi posset. Quia igitur tum, cum de nova editione instituta certiores fierent, jam dimidio amplius typis illam descriptam habebant, postea mutationes et accessiones, quæ in nova editione reperiuntur, in fine addiderunt. Commodo autem illorum evenit, ut, cum ornamentum aliquod editioni suæ quærerent, quo vinceretur utraque Londinensis, *Isaacus Verburgius*, Gymnasii Amstel. rector, illis offerret nunquam ante editum Commentarium Francisci Porti, Cretensis, in librum π. ὕ. Hoc ergo commentario (de quo etiam ad præf. Toupii aliquid dixi) locupletatam editionem suam absolverunt anno 1733. Aliquoties ea deinceps, secundum Londinensis formam, sine nova mutatione recusa est.

Eodem anno, 1733, notata est editio Veronensis, quam impensis suis Tumermanus et Kœnigius paraverunt, charta satis luculenta, quaternis. Hanc editionem Bandinius in Catalogo codd. Gr. biblioth. Laurentianæ dicit esse *omnium pulcherrimam;* non male, si utilissimam omnium intelligi voluit: est enim Hudsoni repetita editio, additis duabus versionibus, Gallica Boilavii et Italica Gorii. Binis columnis positum primo est opus Græcum, deinde versio Latini Hudsoni; e regione autem, binis item columnis, primum versio Italica, deinde Gallica. His subscriptæ singulis in paginis notæ Hudsoni, et quas Tollius versioni Gallicæ addiderat. Pro his duabus versionibus, si quid præterea judicare licet, potiora cum delectu e prima editione Pearcii adsciscenda erant. Sed hanc editores plane videntur ignorasse.

Novæ deinceps editionis curam suscepit Car. Henr. Heinekë. Is Græca verba ex altera Pearcii recensione dedit, suamque adjecit versionem Germanicam. Hæc, olim probata, hodie vix cuiquam placere potest, cum etiam sensum auctoris, usu verborum Germanicorum jam mutato, male fere reddere videatur. Operi ille præmisit vitam Longini, et dissertationem, qua copiose de scriptis ejus agit, et diligentius editiones et versiones recenset, quam Fabricius in Biblioth. Gr. fecerat. Multa item alia inseruit historica, non necessaria quidem cognitu, sed tamen ab instituto non longe remota. In animadversionibus quoque Germanicis, Græco textui et versioni subscriptis, quæ magis ad πάρεργα pertinent, quam ad emendandum aut illustrandum librum, nonnulla persequitur copiosius, quibus historiam litterarum amplificare delectandi causa solent. Ad calcem posuit dissertationem ita inscriptam: *Untersuchung von dem, was Longin eigentlich durch das Wort Erhaben verstehe.* Hac definitionem auctoris sect. 7. datam illustrare et defendere conatus est. Quo anno H. priorem editionem paraverit, nescio, neque eam vidi. Altera Dresdæ prodiit 1742. 8.

Inprimis elegans et utilis jam commemoranda est, quam adornavit Sam. Fr. Nathan. Morus, Lipsiæ, 1769. 8. Hic "animadversiones interpretum" (ut modesta inscriptio habet) "excerpsit, suas et novam versionem adjecit." Sed plura præstitit, quam hæc verba significant. Primum in præfatione, præter alia, dotes libri π. ὕ. scienter et accurate persequitur. Deinde breviter recenset codices ejus et editiones; et has quidem paullo, quam illos, diligentius; quarum etiam facit (non satis idonea de causa) classes quinque. Tum post indicata sectionum singularum argumenta sequitur liber ipse, et alternis paginis, ut in hac nostra editione, adscripta ipsius versio Latina. Hac versione unus omnium interpretum omne munus interpretis ita explevit, ut nemo posthac Latine hunc librum vertere possit, quin deterius id faciat, nisi forte stilum auctoris putida et curiosa, ut ita dicam, diligentia velit exprimere. Nam Mori versio ad orationem auctoris fere habet, ut Tulliana brevitas ad Livianam. Animadversiones in ima quaque pagina subscriptæ sunt. In his, ut ipse dicit in præfatione, ab omni longius disserendi vanitate abstinuit, sive de verbis ageretur, sive de rebus. Itaque si quis passim paullo uberiora et explicatiora optet, meminisse debet, eum non sine ratione in his fuisse breviorem. Et tamen nihil facile omisit (eorum quidem, quæ res poscit) ab aliis recte traditum, et multa de suo addidit, quæ apud alios desiderantur. Inter has animadversiones et libri contextum singulis in paginis interjecit diversas, pro copia, quæ ipsi erat, lectiones e codd. et editt. vetustis excerptas; in quibus nimia brevitas passim ambiguum facit, quid in quoque libro legatur. Fragmentorum versionem omisit Morus, "quoniam" (ipsius sunt verba) "ab iis fere leguntur, qui sine duce progredi possunt." Sed iidem tamen comitem sibi oblatum non inviti adsciscunt: et præterea instituti forma, vel propter oculorum judicium, sibi constare debet. Scholia tamen nonnulla fragmentis ille subscripsit critica exegeticis mixta. Indicem adjecit triplicem, scriptorum nempe, quos auctor commemorat, rerum et verborum.

In *Libello animadversionum ad Longinum* a. 1773. Lipsiæ edito Morus quædam ex illis ad ipsum π. ὑ. librum et ad fragmenta Longini disputatis uberius tractavit, illustravit et correxit.

Novissima est editio Io. Toupii, Oxon. 1778. 4. et 8. Hæc quid boni habeat, et omnino quibus ex partibus discrepet ab aliis editionibus, partim ex ipsius partim e nostra præfatione cognosci potest.

DISSERTATIO PHILOLOGICA

DE

VITA ET SCRIPTIS

LONGINI.

AUCTORE

PETRO IOANNE SCHARDAM,

SPARENDAMO-BATAVO.

LECTA DIE XXIII. OCTOBRIS, MDCCLXXVI. IN AUDITORIO LITERARIO

ACAD. LUGD. BAT.

Longinus Cassius, cognomine præposito gentili nomini. Quam nominum transpositionem Græcis aut solis, aut maxime usitatam dicit Reimarus in Vita Dion. Cassii p. 1534. Sed multis exemplis planum fecit Dukerus ad Flor. II. 2. 11. Latinos scriptores eandem rationem frequentare; eamque argenteæ, quam vocant, ætati inprimis vindicavit Lipsius ad Senec. de Tranq. an. 14. Plenum igitur hominis nomen erat *Dionysius Cassius Longinus*. Græco *Dionysii* nomini, quod infans acceperat, Romanum *Cassii Longini* accessit, sive quod ipse in familiæ Cassiæ Longinæ clientelam receptus esset, sive quod ejus majores per aliquem ex Cassiis Longinis civitatem accepissent. De quo more Græcis barbarisque frequentissimo videndus Henr. Cannegieterus de Nominib. cap. VI. Certe melior est hæc ratio illa Fabriciana Bibl. Gr. T. IV. p. 435. qua Longinum nepotem facit Cassii Longini apud Plutarch. Symp. IX. 1. quamvis contextus facile doceat, illum Longinum, non Græcum, sed unum quem e proceribus Romanis fuisse. Et quoniam de Longini nomine dicere cœpimus, hoc quoque notandum videtur, eum nunquam simpliciter *Dionysii*, semel *Dionysii Longini*, bis terve *Cassii Longini*, plerumque uno *Longini* nomine laudari. Quam observationem si quis minutam et contemnendam dicat, is sciat, eam mox nobis in gravioribus profuturam.

§. III.

Quo anno Longinus natus sit, nemo commemoravit, satis habentibus antiquis scriptoribus, tempus, quo summam ingenii gloriam attigisset, designare. Photius Bibl. Cod. CCLXV. p. 1470. ἐπὶ Κλαυδίου δὲ Λογγῖνος ἤκμαζε. Georg. Syncellus Chron. p. 384. *ἐφ' οὗ (Αὐρηλιανοῦ) φασὶ Φιλόστρατον τὸν Ἀθηναῖον ἱστοριογράφον, καὶ Λογγῖνον ἀκμάσαι.* Sed quid natalem diem annumve scire attinet, cum ætas ejus satis certis et perspicuis indiciis teneatur? Nam si magistrum viginti annis discipulo Porphyrio, qui A. C. 233. natus est, grandiorem fuisse ponamus, natalis ejus incidit in A. C. 213. vixitque adeo Longinus sexaginta annos, quoniam certum est, eum A. C. 273. periisse. Non minus incertus est ejus locus natalis. Abr. Sellerus Ant. Palmyr. p. 288. Palmyrenum esse suspicatur; Syrum vel Emisenum Gabriel de Petra, cui Holstenius de Vita Porphyr. c. 5. accedere videtur; Pamphylium Langbænius, quippe Dionysium Longinum perperam confundens cum Dionysio Phaselite. Syrum viri docti Longinum faciunt hoc argumento, quod mater Syra fuit, et quod ex Vopisco in Aurelian. 30. sibi collegisse visi sunt, Longinum Syriacæ linguæ peritum fuisse. At scierit Syriace, nihil impedio: quamvis id ex ambiguo Vopisci loco vix intelligi possit: num idcirco statim in Syria natus putandus est? Ejus enim linguæ vel a matre in Græcia, vel a Palmyrenis, apud quos postea vixit, discendæ facultatem habuit. Equidem multo pronior sim in sententiam Io. Ionsii de Script. Hist. Phil. III. 14. Athenas Longino patriam tribuentis. Hic certe ejus avunculus, Phronto, Emisenus, ex cujus sorore Phrontonide natus est Longinus, artem rhetoricam docebat. Qua de re egregius est locus Suidæ: *Φρόντων Ἐμισηνὸς, ῥήτωρ, γεγονὼς ἐπὶ Σευήρου τοῦ βασιλέως ἐν Ῥώμῃ· ἐν δὲ Ἀθήναις ἀντεπαίδευσε Φιλοστράτῳ τῷ πρώτῳ, καὶ Ἀψίνῃ τῷ Γαδαρεῖ. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Ἀθήναις, περὶ ξ ἔτη γεγονώς· καὶ ἀδελφῆς Φροντωνίδος παῖδα ὄντα Λογγῖνον τὸν Κριτικὸν κληρονόμον κατέλιπεν. ἔγραψε δὲ συχνοὺς λόγους.* Hunc Phrontonem, Græcum rhetorem, Langbænius et alii, qui Longini vitam enarrarunt, errantem ducem, Io. Rualdum in Plutarchi Vita c. 5. secuti, temere confuderunt cum oratore Romano, M. Cornelio Frontone, M. Antonini Philosophi in Latinis literis magistro, de quo vide Capitolin. in M. Anton. 2. Quem errorem, nuper etiam repetitum ab historiæ philosophicæ compilatore Tom. II. p. 214. ita confutavit vir doctissimus, Edvardus Corsinus in Plutarchi Vita §. 5. dicere ut contra posse nemo videatur. Phronto, dum vixit, Longinum in filii modum amavit, et moriens bonorum suorum heredem scripsit. Nec dubitari potest, quin idem ejus ingenium ad omnem humanitatem finxerit, eique viam, qua ad veram eloquentiam iretur, monstrarit, præsertim cum æmulatio, Phrontoni cum Philostrato et Apsine intercedens, cujus Suidas mentionem facit, vix sineret sororis filium æmulorum disciplinæ commendari.

§. IV.

Ipse Longinus in Præfatione luculenta libri *περὶ τέλους*, quam Porphyrius in Vita Plotini p. 127. conservavit, narrat, se ab ineunte ætate cum parentibus multa itinera obiisse, multas regiones lustrasse, et omnes, qui clarum in philosophia nomen haberent, per hanc peregrinandi opportunitatem vidisse. Ex quo, quantam facultatem habuerit optimi cujusque magistri sibi legendi, facile judicari potest. Ex Platonicis vidit Euclidem, Democritum, Proclinum, Ammonium Saccam, Origenem, Plotinum, Amelium, Theodotum, Eubulum: e Stoicis Themistoclem, Phœbionem, Annium, Medium, Herminum, Lysimachum, Athenæum, Musonium: ex Peripateticis

Heliodorum Alexandrinum, Ammonium, Ptolemæum. Quorum omnium, si Ammonium Saccam, Origenem, Plotinum et Amelium excipias, vix tenuis notitia ad nos pervenit, propterea quod alii nihil literis prodiderunt, aliorum libros vetustas intercepit. Democritus scripsit Commentarium in Platonis Alcibiadem, quem laudat Olympiodorus Commentario MS. in eundem dialogum p. 29. B. Τὸ εὖ λέγεις, ὁ μὲν Δημόκριτος ἐπίκλην χ̅ν̅α̅, διότι μετρούμενον τὸ ὄνομα αὐτοῦ χ̅ν̅α̅ (i. e. 651.) ποιεῖ, ὡς ἀπὸ Σωκράτους ἐκδέχεται. ὁ δὲ Δαμάσκιος, ὡς ἀπὸ Ἀλκιβιάδου. καὶ ἄμεινον τὸ δεύτερον. item Commentarium in Phædonem, qui ab eodem Olympiodoro in eundem dialogum commemoratur: Ὅτι τὴν γῆν, οἱ μὲν ἀσώματον φασὶ τὴν ἐνταῦθα λεγομένην, οἱ δὲ σωματικήν. καὶ τούτων ὅλον μὲν τὸν κόσμον, Ἁρποκρατίων, τὸν δὲ ὑπὸ σελήνην, Θεόδωρος. τῶν δὲ ἀσωμάτων, τὴν μὲν ἰδέαν Δημόκριτος, τὴν δὲ φύσιν, Πλούταρχος. Ejusdem Democriti mentionem facit Syrianus Commentario MS. in Aristotelis Metaphysica: μηδὲ Πλούταρχον καὶ Ἀττικὸν καὶ Δημόκριτον τοὺς Πλατωνικοὺς κατ' αὐτὸ τοῦτο ζηλοῦμεν. Ptolemæum Peripateticum Fabricius Bibl. Gr. Tom. II. p. 310. laudari putat a Sexto Empiric. adv. Gramm. I. 3. p. 229. In quo virum egregium ratio fallit. Nam primum Ptolemæus, quem Longinus vidit, per temporis rationes vix potuit a Sexto Empirico commemorari. Deinde Longinus diserte testatur, eum nihil, præter carmina et declamationes, scriptum reliquisse. Ammonio Peripatetico hanc insignem variæ copiosæque eruditionis laudem tribuit Longinus: οὐ γάρ ἐστιν, ὅστις ἐκείνῳ γέγονεν εἰς πολυμάθειαν παραπλήσιος. a cujus judicio non discrepat Philostrat. Vit. Sophist. II. 27. p. 618. Ἱππόδρομος πλεῖστα ἀνέγνω μετά γε Ἀμμώνιον τὸν ἀπὸ τοῦ Περιπάτου. ἐκείνου γὰρ πολυγραμματώτερον ἄνδρα οὔπω ἔγνων. ubi Peripateticum Ammonium cum Platonico a Gothofredo Oleario confundi, nemo miretur, cum hic etiam errarit Ionsius, tanto doctior et solertior, de Script. Hist. Phil. III. 13. p. 282. Vide Fabricium Bibl. Gr. Tom. IV. p. 172.

§. V.

Hi sunt ineuntis seculi tertii philosophi, cogniti omnes a Longino. In quibus cum ingenio scientiaque longe excellerent Ammonius Saccas et Origenes, horum se potissimum disciplinæ tradidit, iisque audiendis multum temporis consumsit. Ipsum testem audiamus in Præfatione libri περὶ τέλους. Τοῦ δὲ δευτέρου τρόπου Πλατωνικοὶ μὲν Ἀμμώνιος καὶ Ὠριγένης, οἷς ἡμεῖς τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου *προσεφοιτήσαμεν, ἀνδράσιν οὐκ ὀλίγῳ τῶν καθ' ἑαυτοὺς εἰς σύνεσιν διενεγκοῦσιν.* Alexandriæ tum philosophiam Platonicam docebat Ammonius, cui, quod juvenis saccis portandis victum quæsisset, scurrilis Alexandrinorum dicacitas cognomen *Saccas* indidit, non dissimile nomini *Cybiosactes*, quo, ut Suetonius in Vespas. 19. auctor est, olim unum e regibus suis, post Vespasianum notarant. Magna hujus philosophi fama erat, partim justis de caussis orta, partim ab adolescentibus, temere, ut fieri solet, novitatem disciplinæ mirantibus, commota. Etenim rem inauditam et prope incredibilem profitebatur, se ex diversarum sectarum sententiis unum quasi philosophiæ corpus confecturum, Platonemque cum Aristotele in concordiam redacturum. Sed de Ammonio tanto minus hic dicere necesse est, quod tota philosophandi ratio, quam secutus est, e Plotino, ejus discipulo, qui illam literis prodidit, intelligitur. Vide e veteribus Hieroclem apud Photium Bibl. Cod. CCXIV. p. 550. e recentioribus Moshemium Dissert. de turbata per Platonicos ecclesia §. 7. seqq. et Histor. Christian. seculi II. §. 27. seqq. quanquam is in multis fingenti, quam docenti similior est. Alter Longini magister erat Origenes, omnium Ammonii discipulorum, si Plotinum excipias, nobilissimus, quem Suidas v. Ἀμέλιος cum Ammonio conjungit. Hierocles l. c. p. *554. οὗ τῶν γνωρίμων οἱ ἐπιφανέστατοι Πλωτῖνός τε καὶ Ὠριγένης.* Multi hunc Origenem, a Christianis sacris alienum, confundunt cum inclyto illo Origene Adamantio, Ammonii et ipso discipulo, tanquam Io. Ionsius de Script. Hist. Phil. III. 16. p. 293. et Io. Pearsonus Prolog. in Hierocl. p. 29. revocans tamen errorem suum, Vindic. Ignat. II. p. 10. Sed quomodo distinguendi sint, præclare docet H. Valesius ad Euseb. H. E. VI. 19. quem, præter ceteros, sequitur Huetius Origenian. l. 7. Quanti Plotinus Origenem fecerit, testimonio sit, quod narrat Porphyrius in Plotini Vita p. 116. Cum Origenes forte Romæ in Plotini scholam venisset, tantus illi rubor suffusus est, ut statim docendi finem faceret, grave esse dicens disserere, præsentibus iis, qui, quæ traduntur, æque teneant, atque ipse qui docet. Ob quam cum Plotino et Porphyrio consuetudinem, Romæ institutam, Origenes ab Eunapio in Porphyr. p. 17. Porphyrii condiscipulus vocatur, frustra, ut nobis videtur, Huetio l. c. tertium aliquem Origenem ex illo loco fingente. Longinus autem non Romæ, sed Alexandriæ, Origenem audivit, quod quo tempore Origenes Romæ cum Plotino et Porphyrio versabatur, ipse jam dudum Athenis bonas artes tradiderat, Porphyriumque formarat. Idem in Præfatione libri *περὶ τέλους*, quam non semel laudavimus, testatur, Origenem nihil de philosophia literarum monumentis mandasse, et, si quid exstet, velut liber *περὶ δαιμόνων*, levioris operæ esse, atque aliud agenti excidisse. Ex illo libro quædam affert Proclus in Platonis Timæum p. 24. Alium ejus libellum laudat Porphyrius in Plotini Vita p. 97. *ὅτι μόνος ποιητὴς ὁ βασιλεύς.* de qua inscriptione alii aliter. Valesius ad Euseb. l. c. libellum, suspicatur, comparatum fuisse ad Imperatoris Gallieni facultatem poëticam laudandam. Cujus opinionem merito repudiat Fabricius Bibl. Gr. T. IV. p. 79. Nam neque Origenem, primum Græcum, deinde philosophum, decebat, sibi de versibus Latinis judicium arrogare, neque tam fœda ignavissimi Imperatoris adulatio in gravem philosophum cadebat. Melius igitur alii sensum philosophicum in hoc indice quæsiverunt, ut Bruckerus Hist. Phil. Tom. II. p. 216. quamvis, qualis fuerit, nemo expediverit. Nobis in mentem venit legere: *ὅτι νοῦς ποιητὴς καὶ βασιλεὺς*, id est, *mentem hoc universum condidisse, et conditum regere.* Ita liber scriptus est ad refellendos ejus ætatis philosophos, qui tria rerum principia statuerunt, de quibus vide Th. Galeum ad Iamblich. de Myster. p. 297. et R. Cudworth. System. Intell. Tom. I. p. 884. et ad confirmandam sententiam Platonis Phileb. p. 79. D. *πάντες γὰρ συμφωνοῦσιν οἱ σοφοὶ, ἑαυτοὺς αὖτω σεμνύνοντες, ὡς νοῦς ἐστι βασιλεὺς ἡμῖν οὐρανοῦ καὶ γῆς·* ubi Olympiodorus Commentar. MS. laudat simile Orphicum: *νοῦς δέ οἱ ἀψευδὴς βασιλήϊος.* Ita versus scribendus, non, ut in Orphei Fragmentis Gesnerianis p. 410. editus est: *νοῦς δὲ οἷα ψευδὴς βασιλήϊος.* His Origenis libris adde ejusdem Commentarium in Timæi Platonici prooemium, sæpe a Proclo in eundem Tim. laudatum, in quo interdum a Longino, qui illud ipsum prooemium singulari libro explicuerat, dissentit, ut cognoscere licet ex Proclo p. 10. 26. In his autem Origenianis scriptis, subitariis et temere fusis, non mirum est, si gratiam orationis et venustatem requirat Eunapius in Porphyr. p. 17. Hactenus de altero Longini in philosophia magistro, Origene.

§. VI.

Jam etsi Longinus Ammonium, Origenem, Ammoniique discipulum, Plotinum aliis ætatis suæ philosophis anteferebat, non tamen idcirco existimandus est, philosophandi rationem, quam illi sequerentur, per omnia probasse; præsertim cum dissensionem suam a multis Plotinianis, aut, si malis, Ammonianis decretis aperte præ se ferat in Epistola ad Porphyrium, quam ille inseruit Plotini Vitæ p. 125. Longinum ignoret oportet, qui tali ingenio placuisse credat duram et contortam philosophorum, qui conciliari nollent, conciliationem, insanum allegorici sive secretioris sensus quærendi studium, mysticas disputationes de Deo, divinisque emanationibus, et dæmonibus, quibus omnes illorum libri sunt referti, alia denique multa, hic non attingenda, quibus tum vera et sincera Platonis philosophia fœdum in modum adulterabatur. Non ille e turbidis recentiorum Platonicorum hauriebat rivulis, sed liquidos purosque antiquorum philosophorum, maxime Platonis, fontes consectandos putabat. Quo nomine *φιλαρχαῖος* verissime appellatus est a Porphyrio in Vita Plotini p. 116. *ἀναγνωσθέντος δὲ αὐτῷ τοῦ τε περὶ ἀρχῶν Λογγίνου, καὶ τοῦ Φιλαρχαίου.* quod Ficinus ita vertit: *Quum liber Longini et Phylarchei de Principiis lectus esset.* Sed cui vel fando auditus est philosophus *Phylarcheus?* Paullo prudentius Langbænius in Vita Longini, et Vales. de Critica I. 17. *φιλαρχαῖος* libri indicem esse conjecerunt. Sed Porphyrii verba corrupta sunt, quibus facile sic medeare: *ἀναγνωσθέντος δὲ αὐτῷ τοῦ περὶ ἀρχῶν Λογγίνου, τοῦ φιλαρχαίου.* id est, *cum ei lectus esset liber Longini, priscæ sapientiæ studiosi, de Principiis.* Quam Porphyrii mentem vidit etiam Fabricius Bibl. Gr. Tom. IV. p. 116. et 436. Omnino germanum Platonicum fuisse Longinum, non modo clarum est ex libris, aut fragmentis potius librorum, quæ supersunt, sed multo magis ex Commentariis ad Platonem interpretandum comparatis. Ejus Commentarium in Phædonem memorat Olympiodorus Commentario inedito in eundem dialogum p. 379. D. *Πῶς διὰ τὰ χρήματα πάντες οἱ πόλεμοι γίνονται; πολλοὶ γὰρ καὶ δι' ἄλλας αἰτίας ἐγένοντο. ῥητέον οὖν, ὡς μὲν 'Αρποκρατίων, ἢ ὅτι ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἢ ὅτι καὶ ἡ τῶν λαφύρων ἐλπὶς ἐπιτείνει τὸν πόλεμον. ὡς δὲ Λογγῖνος, τὰ ἐκτὸς πάντα χρήματα καλεῖ· οἱ δὲ 'Αττικοὶ ἐξηγηταὶ, ἐπειδὴ ὀργάνοις χρῶνται τοῖς χρήμασι πάντες οἱ πολεμοῦντες.* Ejusdem Commentarium in Timæum, vel potius in prooemium Timæi, sæpe laudat Proclus in eundem dialogum, tanquam p. 10. 11. 16. 20. 21. 29. 50. 63. 98. Non facile putem, ullum interpretem tantis ingenii et doctrinæ præsidiis ad scriptorem aliquem explicandum, quantis Longinus ad Platonem, accessisse. Cujus libros utinam fanaticorum interpretum, Procli, Hermiæ et Olympiodori jactura redimere liceret! Paucas admodum Longini explicationes Proclus, quippe veram interpretandi rationem, qua ille utebatur, præ mystica sua contemnens, afferendas putavit. Tamen ex paucis illis apparet, eum non solum res, sed, quoniam Plato a scribendi quoque elegantia spectari voluit, etiam verba persecutum esse. Juvat, aliquot, exempli causa, apponere. Ad Tim. p. 523. A. hanc annotationem laudat Proclus p. 19. *Λογγῖνος μὲν ἐν τούτοις ὡραΐζεσθαι τὸν Πλάτωνα φησὶ, διὰ τῶν* παραβολῶν καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων χάριτος, καλλωπίσαντος (lege, καλλωπίσαντα) τὸν λόγον, ἐνδεικνύμενος εἴς τινας Πλατωνικοὺς, αὐτοφυῆ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην, ἀλλ' οὐκ ἐκ τέχνης πεπορισμένην τῷ φιλοσόφῳ λέγοντας. εἶναι μὲν γὰρ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων πεφροντισμένην τῷ Πλάτωνι καὶ οὐ κατὰ τὸ ἐπιτυχὸν ἕκαστα λαμβάνειν αὐτόν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἴποι ἄν τις ἀπὸ τῆς κοινῆς τῆς τότε καὶ συνήθους ἑρμηνείας ἥκειν καὶ εἰς αὐτόν. πολλὴν δὲ αὐτὸν ποιεῖσθαι καὶ τῆς συνήθους προμήθειαν. θᾶττον γὰρ ἂν τὰς ἀτόμους Ἐπικούρου συνελθούσας ποιῆσαι κόσμον, ἢ ὀνόματα ὡς ἔτυχε συγκείμενα καὶ ῥήματα λόγον κατωρθωμένον. Πλάτωνα δὲ ἐν μὲν τῇ χρήσει τῶν ὀνομάτων ᾐτιάσαντό τινες, ὡς μεταφοραῖς χρώμενον· περὶ δὲ τὴν συνθήκην, ἅπαντες θαυμάζουσιν. ἀλλ' ὅμως οὐδὲ ἐκ ταύτης μόνον ἄν τις λάβοι τὴν περὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτοῦ φροντίδα, ἀλλὰ ἐκ τῶν τοιούτων ἐπιτηδεύσεων, οἵαν ἐν τούτοις ἐπιδείκνυται. οὐ γὰρ ἁπλῶς λέγει ὁ Σωκράτης ὃ ποθεῖ γενέσθαι αὐτῷ παρὰ τῶν ἀμφὶ Τίμαιον, ἀλλ' ὡραϊζομένῳ πως ἔοικε, καὶ ψυχαγωγοῦντι τὸν ἀκροατήν. ubi verbum, quod excidit, sic revocandum videtur: ὡς μεταφοραῖς κατακόρως χρώμενον. Dionys. Halic. de Thucyd. p. 161. ὅταν μὲν αὐτῇ χρήσηται κατακόρως. Io. Siceliota Commentario MS. in Hermogenem, de Procopio Gazæo: ἀκαίρως μὲν καὶ κατακόρως χρώμενος ταῖς τροπαῖς καὶ ἐπιθέτοις ἐν τοῖς λόγοις. Rhetor MS. in Bibl. Medicea: οὐ δεῖ κατακόρως ταῖς γνωμολογίαις κεχρῆσθαι. Neque enim omnem metaphorarum usum, sed nimiam frequentationem veteres in Platone reprehenderunt, ipso Longino docente in alio opere Π. Υ. §. 32. Ex eodem ad Tim. p. 523. C. hanc annotationem excerpsit Proclus p. 21. Ὁ Λογγῖνος τὴν λέξιν θεωρεῖν οὐκ ἀπαξιῶν, ἐκεῖνο μὲν τὸ κῶλον ἐν ᾧ φησιν, τὸ δὲ τῶν σοφιστῶν φοβοῦμαι, μή πως ἅτε πλανητὸν ὂν, ἀρχόμενον (lege, ἀρχομένου) φησὶν εἶναι διὰ σεμνότητος ἔφεσιν τὴν φράσιν ἐξαλλάττειν. τὸ δὲ ἑξῆς, ὅσα ἂν οἷά τε ἐν πολέμῳ καὶ μάχαις πράττοντες καὶ τὰ ἐχόμενα, διαστρέφοντος εἶναι τὴν φράσιν ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν. τὸ δὲ τρίτον τὸ, καταλέλειπται δὴ τὸ τῆς ἡμετέρας ἕξεως γένος, παντελῶς ἀλλόκοτον εἶναι. μηδὲν γὰρ ἀπεοικέναι τοῦ βίῃ Ἡρακλείῃ, καὶ ἱρὴ ἲς Τηλεμάχοιο, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ad Tim. p. 523. F. hæc habet Proclus p. 26. Λογγῖνος μὲν ἠπόρει, τί ποτε βούλεται τῷ Πλάτωνι τούτου τοῦ διηγήματος ἡ παράθεσις. οὔτε γὰρ ὡς διαναπαύων τοὺς ἀκροατὰς, οὔτε ὡς δεόμενος πεποίηται τὴν μνήμην. καὶ ἔλυεν, ὡς ᾤετο, λέγων, ὅτι πρὸ τῆς φυσιολογίας παρέλαβεν αὐτὸ, ψυχαγωγῶν τὸν ἀκροατὴν, καὶ τὰ τῆς ἑρμηνείας ἐκείνης αὐχμηρὸν προθεραπεύων διὰ τῆς τούτου παραθέσεως. Hanc Longini rationem eo minus spreverim, quod totum procemium Timæi Platonici membrum esse videtur cum corpore parum cohærens. Cujusmodi procemia veteres in Heraclidæ Pontici et Theophrasti dialogis reprehenderunt. Proclus Commentario MS. in Platonis Parmenidem, ubi omnia Platonis proœmia dialogorum argumentis consentanea esse contendit, sic ait: Τὸ δὲ παντελῶς ἀλλότρια τὰ προοίμια τῶν ἐπομένων εἶναι, καθάπερ τὰ τῶν Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ καὶ Θεοφράστου διαλόγων, πᾶσαν ἀνιᾷ κρίσεως μετέχουσαν ἀκοήν. Sequuntur hæc apud eundem Procl. p. 27. παλαιὸν ἀκηκοὼς λόγον οὐ νέου ἀνδρός.] Λογγῖνος μὲν ἐν τούτοις ἐπισημαίνεται πάλιν, ὅτι φροντίζει καὶ ὀνομάτων ὥρας καὶ ποικιλίας ὁ Πλάτων, ἀπαγγέλλων ἄλλως τὰ αὐτά. τὸ μὲν γὰρ ἔργον, ἀρχαῖον ἐκάλεσε, τὸν δὲ λόγον, παλαιὸν, τὸν δὲ ἄνδρα, οὐ νέον, καίτοι ταὐτὸν διὰ πάντων σημαίνων, καὶ δυνάμενος πάντα ὡσαύτως προσειπεῖν. Paucis interjectis idem p. 28. εἶπεν οὖν τις τῶν φρατόρων] Πάλιν ἐν τούτοις, οἱ μὲν τῆς λέξεως φιλοθεάμονες ἐπισημαίνονται τοῖς αὐτῶν ἐρασταῖς, ὅτι Σόλωνος ἐπαινεῖ τὴν ποίησιν ὁ Πλάτων ἀσφαλῶς, ἰδιώτῃ τὸν ἔπαινον ἀναθεὶς, καὶ εἰς χάριν ἄλλων, ἀλλ' οὐ κατὰ νοῦν λέγοντι καὶ λόγον. εἴπερ γάρ τις ἄλλος, καὶ ποιητῶν ἄριστος κριτὴς ὁ Πλάτων, ὡς καὶ Λογγῖνος συνίστησιν. Ita cum Longinus philosophiæ severitatem exquisitioris doctrinæ suavitate temperarit, quid miramur, si, qui se res, non verba sectari jactarent, parum magnifice de illo senserint? Plotinus quidem, durior ad hæc studia, lecto ejus libro περὶ ἀρχῶν, teste Porphyrio in ejus Vita p. 116. exclamavit: Φιλόλογος μὲν ὁ Λογγῖνος, φιλόσοφος δὲ οὐδαμῶς. Quam vocem, velut oraculo missam, repetit Proclus, eruditior ille quidem Plotino, sed eodem morbo laborans, in Platonis Tim. p. 27. Sed hujus judicii iniquitas unde profecta sit, non est difficile intelligere. Urebat haud dubie hominem, suam de Ideis sententiam, quam discipuli, ut fit, laudibus in cœlum ferrent, idoneis rationibus a Longino oppugnari. Huc adde, barbaræ et spinis metaphysicis horridæ sapientiæ nunquam bene convenire cum elegante et diserta. Etiam nunc reperiuntur, præsertim de scholastica Wolfiii disciplina, qui paullo elegantius philosophantes, philologos potius, quam philosophos appellent.

§. VII.

At vero, quem nos Platonicum philosophum dicimus, Porphyrius apud Eusebium H. E. VI. 19. pro Pythagorico habuisse videtur: συνῆν γὰρ Ὠριγένης ἀεὶ τῷ Πλάτωνι, τοῖς τε Νουμηνίου, καὶ Κρονίου, Ἀπολλοφάνους τε καὶ Λογγίνου, καὶ Μοδεράτου, Νικομάχου τε καὶ τῶν ἐν τοῖς Πυθαγορείοις ἐλλογίμων ἀνδρῶν ὡμίλει συγγράμμασιν. Quem locum sine ulla scripturæ varietate excerpsit Suidas v. Ὠριγένης. Fabricius quidem Bibl. Gr. Tom. 1. p. 482. 494. credens, omnes philosophos, qui hic commemorentur, Pythagoricos esse, non dubitavit et Apollophanem et Longinum in Pythagoricorum catalogum referre. In quo fallitur vir doctissimus. Nam Apollophanes Stoicus fuit: Numenius, sicut Longinus, Platonicus; quamvis uterque de illius temporis more Pythagoricæ doctrinæ studium assumsisset. Alia difficultas haud paullo gravior, quam unus Valesius pro sagacitate sua sensit, ex Porphyriano loco exoritur. Nam primum mirari subit, Longinum cum multo vetustioribus philosophis conjungi: quod artis criticæ perito statim suspicionem injiciat corruptelæ, in Longini nomine hærentis. Tum acrius telum, quod vulgatam lectionem prorsus jugulet, nobis temporum suppeditat ratio. Nego enim, Origenem Adamantium, eumque juvenem, Longini libros legere potuisse, quod, quo tempore Origenes juvenis philosophiæ operam dabat, hoc est sub ipsum initium seculi tertii, nondum lucem viderat Longinus. Quid igitur? Nempe pro *Λογγίνου* scribendum *Ἀλβίνου*. *Albinus*, philosophus Platonicus, qui vulgo male *Alcinous* appellatur, Origeni viam præire potuit ad Platonem intelligendum, quippe ætate superior Origene, et jam Galeno de libris suis, Tom. IV. p. 372. laudatus. Ejus duplex extat libellus, quorum alter tradit *ordinem, quo Platonis dialogi legendi sint*, alter *Epitomen doctrinæ Platonis*. Priorem nostra demum ætate protulit Fabricius Bibl. Gr. Tom. II. p. 44. quem adeat, qui de Albino plur cognoscere velit.

§. VIII.

Longinus vero, cum justas doctrinæ copias et a magistris Alexandrinis, et ab aliis, quos in peregrinatione audierat, summo sibi studio parasset, eas Athenis, ubi natus educatusque erat, explicare instituit, docuitque juvenes hæc studia æmulantes tanta assiduitate, vix ut ei tempus superesset ad condenda eloquentiæ suæ monimenta, si vera nobis narrat Joannes Siceliota Commentario MS. in Hermogenem *περὶ ἰδεῶν· ὁ μὲν γὰρ Λογγῖνος περὶ τὸ διδάσκειν μόνον ἐνασχολούμενος, καὶ περὶ τὸ γράφειν τελείας ὑποθέσεις οὐκ ἔχων καιρὸν, τὸ τῆς Ὁμήρου* (Il. I. 323.) *πέπονθεν ὄρνιθος, λιμώττουσαν τοὺς νεοττοὺς τρέφειν*. de quo loco mox plura dicemus. Hic ejus disciplina usus est Malchus, domo Tyrius, cujus patrium nomen, Græcis auribus molestum, Longinus in *Πορφύριος* mutavit, forte Aristotelem, qui ex Tyrtamo fecerat Theophrastum, imitatus. Eunapius in Porphyr. pag. 13. *Μάλχος δὲ κατὰ τὴν Σύρων πόλιν ὁ Πορφύριος ἐκαλεῖτο τὰ πρῶτα. τοῦτο δὲ δύναται βασιλέα λέγειν. Πορφύριον δὲ* αὐτὸν ὠνόμασε Λογγῖνος, ἐς τὸ βασιλικὸν τῆς ἐσθῆτος παράσημον τὴν προσηγορίαν ἐπιτρέψας. Qua in re Eunapii diligentiam requirit Valesius de Crit. I. 18. Neque enim Longinus, sed Amelius nominis Tyrii in Græcum Βασιλεὺς mutandi auctor fuit, ipso Porphyrio teste de Vita Plotini p. 120. Βασιλεὺς etiam, non Πορφύριος, vocatur a Longino in Præf. libri περὶ τέλους p. 131. Quæ facile conciliantur, si dicamus, Malchum quidem primum ab Amelio Βασιλέα, mox a Longino ejusdem fere potestatis, sed gratioris soni nomine, Πορφύριον appellatum esse. Sed hoc utcunque accipiatur, parum referre arbitror. Illud magis convenit quærere, quid Longinus Athenis professus sit, artemne criticam, vel grammaticam, ut Langbænio in ejus Vita videtur, an philosophiam, ut Valesio ad Euseb. H. E. VI. 19. et de Crit. I. 17. Priorem sententiam confirmat Eunapius, Porphyrii in Grammaticis et Rhetoricis magistrum edens Longinum, in Porphyr. p. 13. *παρ' ἐκείνῳ δὲ τὴν ἄκραν ἐπαιδεύετο παιδείαν, γραμματικῆς τε εἰς ἄκρον ἁπάσης, ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀφικόμενος καὶ ῥητορικῆς· πλὴν ὅσον οὐκ ἐπ' ἐκείνην ἔνευσε, φιλοσοφίας τε πᾶν εἶδος ἐκματτόμενος.* At hoc non persuadet Valesio de Crit. l. c. quia Porphyrius ipse Quæst. Homer. 25. suum in arte grammatica Athenis præceptorem, non Longinum, sed Apollonium, prædicat. Præterea rem conficere Valesio videtur Longinus Præfatione sæpe laudata libri περὶ τέλους p. 131. ubi suæ disciplinæ philosophicæ Plotinianam a Porphyrio prælatam narrat: ὃν (Πλωτῖνον) ἀποδεξάμενος μᾶλλον τῆς παρ' ἡμῖν ἀγωγῆς. *Philosophus* etiam diserte vocatur a Vopisco in Aurelian. 30. et Suid. v. Λογγῖνος. Item Scholia Longini in Hephæstionem de Metris in Cod. Vatic. inscribuntur: ἐκ τοῦ Λογγίνου τοῦ φιλοσόφου. Tum dictum Plotini de Longino, quod supra retulimus, professione philosophum, non philologum, Longinum fuisse, ostendit, ut pulcre vidit Vales. l. c. Denique Πλατωνείων celebratio, quæ ipsi tribuitur, non Grammaticis aut Rhetoribus, sed Philosophis, usitata reperitur. Porphyrius apud Euseb. P. E. X. 3. p. 464. Τὰ Πλατώνεια ἑστιῶν ἡμᾶς Λογγῖνος Ἀθήνησι, κέκληκεν ἄλλους τε πολλοὺς, etc. ubi deteriorum librorum scriptura, Πλωτίνεια, in fraudem inducti, Holstenius in Vita Porphyr. p. 11. et Langbænius in Vita Longini, Plotini natalem a Longino celebratum putarunt. Verum nec Plotino magistro usus erat Longinus, nec tantum sibi auctoritatis Plotinus constituerat, ut Longinus talem ei honorem, præteritis Ammonio et Origene, sub quibus profecerat, haberet. Excepit tum Longinus, ut hoc obiter addamus, solenni convivio florem hominum eruditorum, Athenis degentium, Nicagoram Sophistam, Majorem, Apollonium Grammaticum, Demetrium Geometram, Prosenem Peripateticum, Calietem Stoicum, Caystrium et

Maximum. Adfuit etiam Porphyrius, qui totam rem narrat, cum aliis pluribus. Ex his nonnulli sibi nomen apud posteros fecerunt, ut Nicagoras, quem Gothofr. Olearius ad Philostrat. de Vit. Sophist. II. 31. p. 624. turpi errore confundit cum Nicostrato, Rhetore M. Antonini temporibus claro. Vide Suidam v. *Νικαγόρας*, et ibi Kusterum. Notus etiam est Major Sophista, ex Suida in v. et Scholiaste Hermogen. p. 1130. Apollonium Porphyrii in Grammaticis magistrum fuisse, paullo ante diximus. Maximus, nescio, an sit philosophus, domo Tianus, cujus titulum sepulcralem Athenis vidit Sponius Miscell. erud. Antiqu. p. 127.

ΜΑΞΙΜΩι
ΤΙΑΝΩι
ΦΙΛΟΣΟΦΩι.

§. IX.

Etsi vero Longinus se Athenis philosophum dici haberique voluit, hoc tamen non eam vim habet, ut, quod Valesius efficere tentat, se in docendo unius philosophiæ finibus continuerit, nullam præterea artem attigerit. Cum enim ipse, Platonis sui exemplo, ut bene judicat idem Valesius de Crit. I. 16. eloquentiam, et ceteras artes, quibus eloquentia alitur et augetur, cum philosophia conjunxisset, Criticesque studium Aristotelis æmulatione assumsisset, quæ tandem sive lex, sive consuetudo illum impediit, quo minus suæ quoque in hoc genere scientiæ copiam discere cupientibus faceret? Porphyrium Criticam et Rhetoricam a Longino accepisse, disertus testis est Eunapius in ejus Vita p. 13. quem injuria reprehendi a Valesio, satis ostendit is, quem supra laudavimus, Joannes Siceliota MS. Longino non ambigue tribuens artis rhetoricæ disciplinam. Verum tamen Critices scientia latius, quam philosophia, nomen suum illustravit, non quo hac facultate minus excelleret, ut Holstenium in Porphyr. Vita p. 29. existimasse video, sed quod, ut mea fert opinio, corrupta jam per recentiores Platonicos philosophia, serum erat, homines ad veteres doctrinarum fontes, atque adeo ad sanam mentem revocare. Qui fanaticæ philosophiæ amor cum Porphyrium, discipulorum Longinianorum præstantissimum, ita infatuasset, ut, deserto Longino, ad Plotinum transiret, quid alios, minus acutos, et adversus novitatis illecebras minus cautos, fecisse arbitramur? Critica igitur docenda gloriam suam, omnium confessione, maximam fundavit. Quam artem, nemo nescit, partim ex insita ingenii solertia, partim ex magna doctrinæ copia efflorescere. Atque eruditionem Longini sic prædicat Eunapius in Porphyr. p. 13. *Λογγῖνος δὲ κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον βιβλιοθήκη τις ἦν ἔμψυχος, καὶ περιπατοῦν μουσεῖον.* Qui locus nobis in memoriam revocat similem apud Suidam v. Μάρκελλος· Μάρκελλος, *μάγιστρος* Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως, *κόσμος ἀρετῆς ἁπάσης, ἢ, τόγε ἁρμονικώτερον εἰπεῖν, ἀρετή τις ἔμψυχος.* Quem non dubitamus ex Eunapii historia, qua Arcadii quoque res gestas enarravit, sumptum esse. Ut Longinus *spirans bibliotheca* ab Eunapio, sic Pegasus, Ictus Romanus, quod tanta memoria erat, ut omnes leges, earumque rationes teneret, *liber* dictus est. Scholiast. Juvenal. ad Sat. IV. 77. *Pegasus juris studio gloriam memoriæ meruit, ut liber vulgo, non homo diceretur.* Sunt fortasse haud pauci, quibus Eunapius Longinum pulcre et festive laudasse videatur. Certe *elegantissimum elogium* vocat Holstenius de Vita Porphyr. p. 28. Sed, ut sunt diversi sensus hominum, ego facile credam Tan. Fabro ad librum Π. Υ. sect. 3. Longinum ipsum, si sic se laudari audisset, non minus *viventem* istam *bibliothecam, et ambulans museum,* quam Gorgiæ *vivum sepulchrum, τάφον ἔμψυχον,* risurum fuisse. Ab hac igitur facultate Longinus *Critici* nomen invenit, quod et tribuitur a Sopatro Proleg. in Aristid. p. 3. Photio Bibl. Cod. CCLIX. p. 1470. Suida v. *Λογγῖνος*, et v. Πορφύριος. Eundem Porphyrius in Vita Plotini, modo *κριτικώτατον*, modo *τὸν ἐν κρίσει πρῶτον ὄντα καὶ ὑπειλημμένον ἄχρι νῦν* appellat. Quid? uni omnium Longino, post Aristarchum, id honoris habitum est, ut ejus nomen simpliciter pro Critico poneretur, et *κατὰ Λογγῖνον κρίνειν* per proverbium pro *recte judicare* diceretur. Hieronymus Epist. 95. *Criticum diceres esse Longinum, censoremque Romanæ facundiæ.* Theophylactus, Bulgariæ Archiepiscopus, Epist. 17. *μή μοι οὖν τὰς Λογγίνου κρίσεις περίαπτε, μὴ καὶ δόξῃς τισὶν αὐτός γε οὐ κατὰ Λογγῖνον κρίνειν.* Græculus, teste Bandinio Catal. Biblioth. Laurent. Tom. II. p. 586. Aristidis Orationi in Minervam adscripserat: *Οὐδὲν ἔχει σπουδῆς ἄξιον.* quod judicium alius his reprehendit: *Οὐχ ὡς κριτικὸς Λογγῖνος ταῦτα γράφεις.* Adde Vales. de Crit. I. 2.

§. X.

Hic non alienum fuerit quærere, quid tandem Longino Critici famam gloriamque inprimis confecerit? Utrum crisis in Homerum, quam laudat Eustathius ad Il. A. p. 67. et 106. an libellus *περὶ ὕψους,* in quo non pauca Critices exempla reperiuntur? Diversi generis opus fuisse, quicunque verba Eunapii in Porphyr. p. 13. diligentius perpenderit, facile intelligat: *καὶ κρίνειν γε τοὺς παλαιοὺς ἐπετέτακτο, καθάπερ πρὸ ἐκείνου πολλοί τινες ἕτεροι, καὶ ὁ ἐκ Καρίας Διονύσιος πάντων ἀριδηλότερος.* et paucis interjectis: *καὶ εἴ τις κατέγνω τινὸς τῶν παλαιῶν, οὐ τὸ δοξασθὲν ἐκράτει πρότερον, ἀλλ' ἡ Λογγίνου πάντως ἐκράτει κρίσις.* Fuit ergo liber, in quo Longinus de antiquis scriptoribus in utramque partem judicaret, et quandam velut ingeniorum censuram ageret: quod e Græcis fecit Dionysius Halicarnassensis, e Latinis Quinctilianus decimo Institutionum Oratoriarum. Hoc opus, Longinianorum omnium facile præstantissimum, quoniam vulgo etiam ab hominibus doctissimis ignoratur, age, paullo accuratius spectemus. Titulus hic erat: Οἱ Φιλόλογοι, id est, *variæ eruditionis studiosi.** Inscriptione fere similes sunt Varronis *Loghistorici*, et Hieroclis Φιλίστορες, sæpe veteribus laudati, sed argumento similior Telephi Ποικίλη φιλομαθία, et Porphyrii Φιλόλογος ἱστορία, de quibus vide Suidam v. Τήλεφος, et v. Πορφύριος, et I. Woweriun de Polymath. cap. XV. De magnitudine voluminis ex numero librorum judicare licet: quippe cujus liber XXI. laudetur. Non una de causa memorabilis est locus Joannis Siceliotæ Commentario MS. in Hermogenem *περὶ ἰδεῶν.* Qui ubi disputat, posse aliquem de scribendi forma bene judicare, nec tamen ipsum bene scribere, et contra, hoc modo pergit: *αὐτίκα Λογγῖνος, ὡς οἱ Φιλόλογοι δεικνύουσιν, ἄριστος ἐπιμερίσαι λόγων ἰδέας, δημιουργῆσαι δὲ τοιούτους ἥκιστα. καὶ Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς καὶ Σμυρναῖος ὁ Ἀριστεί-*

* Hanc viri docti rationem valde dubiam facit vel potius redarguit scholion vetustum, ab Illustri et docto viro, Bastio, nupernime repertum et usui nostro benigne transmissum. Exstat illud, ut ipse nos docuit, in præstanti codice Parisiensi (e sec. X.) no. 1983, qui continet *Hermogenem.* Ad hujus verba, ὡς τὸ στομφάζειν (pag. 90. ed. Ald.) scholion hoc adscriptum est:

Στομφάζειν] τὸ στόμα διανοίγειν καὶ ἦχον ἀποτελεῖν, ἀπό τε τοῦ στόματος καὶ τοῦ ὄμφακος. φησὶ δὲ Λογγῖνος ἐν κα τῶν φιλολόγων ὁμιλιῶν περὶ λέξεως στομφώδους, τὸ δὲ στόμφαξ Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις. ὡς συνθέτῳ χρῆται τῇ λέξει ἀπό τε τοῦ στόματος καὶ ὄμφακος, ἵνα λέγῃ ὄμφακα ἔχων τὸ στόμα, τουτέστιν ἄχρηστον καὶ ἀνωφελές. εἴρηται δὲ ἐπὶ Αἰσχύλου, ψόφου πλέον, ἀξύστατον, στόμφακα κρημνοποιὸν, ὡς τῶν ῥημάτων Αἰσχύλου φαντασίαν μὲν ἐχόντων, μηδεμίαν δὲ σύστασιν, μηδὲ κρότησιν. λέγει δὲ ταῦτα ὁ πρεσβύτης Στρεψιάδης, ὡς τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Φιλίππου σκώπτοντος Αἰσχύλου.

Addit vir doctus, hoc scholion nondum typis vulgatum videri, neque innotuisse Ruhnkenio et Brunckio. Quod Longini commemoretur κα τῶν φιλολόγων ὁμιλιῶν, tam esse plenam inscriptionem nec dum, quantum sciat, prolatam. Accurate descriptum esse a B. scholion, nemo dubitabit: sed tamen quo minus quis dubitet, aut πλέων et Φειδιππίδου in cod. scriptum esse opinetur, ad πλέον et Φιλίππου minutis litteris adscripsit: " (sic)." Ergo secundum hujus scholii auctorem φιλόλογοι in ista operis inscriptione non est masculinum, sed femininum, subaudiendumque ὁμιλίαι. Ceterum et notandum verbum στομφώδους, idque B. significasse videtur linea subtus ducta.

δης περὶ ἰδεῶν τε καὶ τέχνης γράψαντες, βοῦτα κάρας, ἡ παροιμία φησί· (Lege, βᾶτα κάρας, et vide Gisb. Kœnium, V. C. ad Gregor. de Dialect. p. 51.) δημιουργοὶ δὲ λόγων πολλῶν καὶ καλῶν. εἰκότως· ἡ γὰρ πρὸς ϑάτερον σπουδή τε καὶ ἐπιμέλεια τὸ ἕτερον ὑφαιρουμένη παρευδοκιμεῖ. ὁ μὲν γὰρ Λογγῖνος περὶ τὸ διδάσκειν μόνον ἐνασχολούμενος, καὶ περὶ τὸ γράφειν τελείας ὑποϑέσεις οὐκ ἔχων καιρὸν, τὸ τῆς Ὁμήρου πέπονϑεν ὄρνιϑος, λιμώττουσαν τοὺς νεοττοὺς τρέφειν· οἱ δὲ τὸ ἀνάπαλιν. ubi ἐπιμερίσαι λόγων ἰδέας intellige varias dicendi formas judicio distinguere, omninoque inveniendi vias et eloquendi artificia sub judicium vocare. Idem Rhetor alio loco sic ait: φαίνεται δὲ ἡ ἀτοπία τοῦ ποιητοῦ (Æschyli) μᾶλλον ἐν τῷ τῆς Ὠρειϑυίας δράματι, ὅπου ταῖς δυσὶ σιαγόσι φυσσῶν ὁ Βορέας, κυκᾷ τὴν ϑάλασσαν. οὐ γὰρ φέρω ἐπὶ μνήμης τὰ ἰαμβικὰ, ἐπιλαϑόμενος. διὸ καὶ Σοφοκλῆς μιμεῖται. (Lege, μὴ μιμεῖται) λέγει δὲ περὶ τούτων Λογγῖνος ἀκριβέστερον ἐν τῷ κα τῶν περὶ Φιλολόγων. De iisdem Æschyli versibus Longinus etiam sententiam dixerat Π. Υ. sect. 3. In hoc autem loco libri index sic effertur, ut opinio Ionsii de Scriptor. Hist. Phil. III. 14. qua Longinum hoc opere de Philologis et Grammaticis egisse putat, confirmari videatur. Vel sic tamen scribendum: ἐν τῷ κα τῶν Φιλολόγων. Scholiastes MS. ad Aristid. Tom. I. p. 323. σημείωσαι ὅτι εἶπε κατορϑώματα· φασὶ δὲ μὴ λέγεσϑαι τὴν λέξιν. Λέγει δὲ ὁ Λογγῖνος ἐν τρίτῃ Φιλολόγων, ὅτι εὕρηται πολλαχῶς πολλαχοῦ. Auctor Vitæ Apollonii Rhodii: Τάῤῥα δὲ πόλις Κρήτης, ὥς φησι Λογγῖνος ἐν τοῖς Φιλολόγοις. ubi Fabricius Bibl. Gr. Tom. IV. p. 444. perperam supplet βιβλίοις, vel συγγράμμασι. Exemplis enim, quæ attulimus, satis effectum arbitramur, operis inscriptionem fuisse, οἱ Φιλόλογοι. Supersunt pauca Longini fragmenta, quibus, quid de antiquis scriptoribus judicaret, exponitur. Quæ quin ex hoc libro ducta sint, non est quod dubitemus. Quale illud est apud Photium Bibl. Cod. CCLXV. p. 1470. τοῦ πρὸς Λεπτίνην λόγου τὸ προοίμιον Λογγῖνος μὲν ὁ Κριτικὸς ἀγωνιστικὸν νομίζει.—ἀλλὰ γὰρ ὁ μὲν Λογγῖνος τοιαύτην περὶ τοῦ προκειμένου προοιμίου τὴν ψῆφον ἐξάγει, ἕτεροι δὲ οὐκ ὀρϑῶς ἔφασαν τὸ προοίμιον ἠϑικὸν εἶναι. Quo exemplo perspicue expressa est illa ratio formarum eloquendi distinguendarum, quam Longinum ἐν τοῖς Φιλολόγοις secutum esse Io. Siceliota tradit. Idem Rhetor MS. ex eodem, ni fallor, Longini libro hoc minime vulgare affert: ὅτι δὲ τοῦτο οὐ σπάνιον (videlicet ὅτι παρενεγκεῖν οἱ φιλόπονοι δύνανται τοὺς περιττοὺς τὴν φύσιν, de quibus in præcedentibus disputaverat) πλήρεις αἱ ἱστορίαι καὶ οἱ βίοι τῶν σοφιστῶν. μᾶλλον δ' ἐφ' ἑνὸς Μενελάου τοῦ ποιητοῦ τοῦτο κατίδοι τις ἂν, δυσκολίαν φύσεως φιλοπονίᾳ μεταβαλόντος εἰς τὸ ἀκριβές τε καὶ ἄμωμον, ὥς φησι καὶ Λογγῖνος. Vix nobis in tanta opportunitate temperamus, quin hujus Menelai, præsertim tantopere a Longino laudati, obliteratam fere memoriam in transcursu instauremus. De illo Suidas ita: Μενέλαος, Αἰγαῖος, ἐποποιός. ἔγραψε Θηβαΐδα ἐν βιβλίοις ιβ΄. καὶ ἄλλα. *Thebaidem* ejus laudat, et unus quidem Grammaticorum, quod sciam, Stephanus Byzant. v. Τέμμιξ. Τεμμικίς. καὶ Τεμμίκειος, τὸ κτητικόν. Μενέλαος δὲ διὰ τοῦ ι. Τεμμίκιον ἄστυ, ἐν πρώτῳ Θηβαΐδος. item v. Ὑρμίνη. Μενέλαος δὲ τετάρτῳ Θηβαϊκῶν, Ὕρμιναν, διὰ τοῦ α φησί. Τὴν δ᾽ Ὑρμίνην Ἐχεφυλίδα φησὶ τὰς νῦν Ὁρμίνας. Ὁρμίνας δὲ καὶ τοὺς Ἐπειοὺς καλεῖσθαι. Quem locum L. Holstenius ita tentavit: Τὴν δ᾽ Ὑρμίνην Τριφυλίδα. quod Τριφυλία Elidis pars est. Sed nihil dici poterat a Stephani mente alienius. Integra et sana sunt omnia, modo pro Ἐχεφυλίδα reponatur Ἐχεφυλίδας, quem scriptorem idem Stephanus laudat v. Σφακτηρία. Ἐχεφυλλίδας per duplex λ vocatur a Scholiaste inedito in Platonis Phædon. p. 389. Ἐχεφυλλίδας δὲ φησὶν Ἡρακλέα ὑπὸ Κτεάτου καὶ Εὐρύτου τῶν Μολιονίδων ἡττηθῆναι, etc. Porro Menelaus nobis memorari videtur apud Steph. Byz. v Εὔτρησις, quamvis Vossius de Hist. Græc. III. p. 181. Menelaum, philosophum Peripateticum, eundemque historiæ scriptorem intelligere malit. Hactenus de Menelao. Ad Longini Φιλολόγους etiam referendum ejus de Aristide judicium, quod est apud Sopatrum Proleg. in Aristid. p. 3. ἤδη μὲν Λογγῖνος καὶ πάντες οἱ κριτικοὶ πολλὰ προειρήκασιν, ὡς γόνιμος, ὡς ἐνθυμηματικὸς τυγχάνει, καὶ βίαιος, καὶ καθόλου τὸν Δημοσθένην μιμούμενος. Ex quo loco apparet, Longinum, præter scriptores veteres, etiam ætati suæ proximos recensuisse. Denique τὰ περὶ Ξενοφῶντος, quæ ipse Π. Υ. sect. 8. commemorat, nisi quis pro *Commentariis iu Xenophontem* habere velit, partem arbitror fuisse τῶν Φιλολόγων. Neque enim Xenophon in tali censura præteriri potuit.

§. XI.

Athenis postquam Longinus bonam vitæ partem cum juventute erudienda, tum præclaris ingenii monumentis condendis exegisset, patria relicta, in Orientem abiit, sive ut consanguineos, Emisæ habitantes, inviseret, sive ut ibi hereditarium negotium ageret. Per hanc, ni fallimur, occasionem, cognitus est a virilis animi muliere, et nulli priscarum heroidum secunda, Septimia Zenobia, quæ tum Orientis imperium tenebat. Quæ non minore ingenio, quam animo, prædita, cum bonas artes adamaret, Longinum Græcarum literarum magistrum adhibuit. Vopiscus in Aurelian. 30. *quo* (Longino) *illa magistro usa esse ad Græcas literas dicitur*. Quo uno, si quid judicamus, argumento concidit fabula de Zenobiæ Judaismo, sæpe jactata ab Ecclesiæ Patribus, Athanasio Epist. ad Solitar. Tom. I. Opp. p. 386. Photio Bibl. Cod. CCLXV. p. 1470. et aliis, quos indicat Moshemius Histor. Christian. seculi III. p. 706. Quis enim credat, Judæam Græcarum literarum magistrum, eumque philosophum, expetiisse? Cujus gentis quantum in Græcas literas et philosophiam odium fuerit, nihil attinet disputare post luculentam demonstrationem Ernesti V. C. Opusc. Philol. p. 408. Unde igitur ista manavit fabula? Nempe ab immoderata et minime Christiana maledicendi licentia, quam illius ætatis orthodoxi sibi in quoslibet a se dissentientes sumebant. Accusatus erat Paulus Samosatenus cum ob alias opiniones, quas referre longum est, et haud necessarium, tum ob Judaismi suspicionem; mox etiam Patrum decreto Episcopatu Antiocheno dejectus. Hunc ab adversariis vehementer exagitatum cum Zenobia, mulier philosopha, et in religione diversa sentientes facile ferens, tuendum suscepisset, Orthodoxi, dolorem, quem inde ceperant, ulciscentes, non modo Paulum Samosatenum ad sacra Judaica transiisse, sed ejus etiam patronam Judæam esse, suo jure clamarunt. Fuerunt inter recentiores, qui, ut error errorem parere solet, Moysen a Longino in Zenobiæ gratiam laudatum existimarunt. Quorum opinio tum aliis de caussis parum probabilis est, tum quod Longinus librum *περὶ ὕψους*, et reliqua opera omnia, uno libello, quem de Odenathi laudibus scripsit, excepto, Athenis, antequam in Zenobiæ notitiam venisset, edidisse videtur. Nam Palmyræ nulla librorum edendorum facultas dabatur, deficientibus, quorum manu uteretur, librariis, ut ipse in Ep. ad Porphyr. p. 124. queritur. Ne otium quidem ad talem scriptionem ab aliis rebus erat. Venerat ille quidem in aulam Palmyrenam, ut Zenobiam Græcis literis erudiret. Sed mox Zenobia, cum ipsa imperii habenas capessivisset, et summam rerum gerendarum prudentiam in Longino perspexisset, ejus maxime consiliis regnum administrare statuit. Photius l. c. *καὶ πολλὰ συνηγωνίζετο Ζηνοβίᾳ τῇ τῶν Ὀσροηνῶν βασιλίδι, τὴν ἀρχὴν κατεχούσῃ Ὀδηνάθου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς τετελευτηκότος.* Suidas v. *Λογγῖνος· ἀνῃρέθη ὑπ' Αὐρηλιανοῦ ὡς σύμπνους Ζηνοβίᾳ, τῇ Ὀδηνάθου γυναικί.* Tum Longinus pro illo libertatis amore, qui magnis ingeniis proprius esse solet, Zenobiæ animum addidit ad jugum Romanum excutiendum, in hoc etiam imitatus Platonem suum, qui Dionem a se eruditum pari ratione ad patriam liberandam impulit et armavit. Tum, eodem auctore, Zenobia nobiles illas ad Aurelianum literas, quæ sunt apud Vopiscum Aurelian. 27. scripsit. Quæ, cum plus spiritus, quam Zenobiæ tempora ferebant, habere viderentur, Longino exitium attulerunt. Quippe

Aurelianus, iis lectis, sic exarsit, ut mox, Palmyra expugnata, de Longino supplicium sumi juberet. Vospiscus Aurelian. 30. *Grave inter eos qui cæsi sunt, de Longino philosopho fuisse perhibetur, quo illa magistro usa esse ad Græcas literas dicitur: quem quidem Aurelianus idcirco dicitur occidisse, quod superbior illa epistola ipsius diceretur dictata consilio, quamvis Syro esset sermone contexta.* Adde Suidam v. Λογγῖνος. In hoc tam gravi casu, nescio, an Longinus quicquam viderit indignius, quam pro bonis consiliis malam sibi gratiam a Zenobia referri. Hæc enim, cum ante omnibus in rebus virilem animum gessisset, nunc mortis metu debilitata, ad muliebre ingenium rediit, id est, suam innocentiam jactavit, invidiamque belli, quod Romanis fecisset, cum in alios, tum in Longinum, relegavit. Zosimus I. 56. *ἐπεὶ δὲ αἰτίας ἔλεγεν, ἑαυτὴν ἐξαιροῦσα, πολλούς τε ἄλλους ἦγεν εἰς μέσον, ὡς παραγαγόντας οἷα γυναῖκα. ἐν οἷς καὶ Λογγῖνος ἦν, οὗ συγγράμματά ἐστι μέγα τοῖς παιδείας μεταποιουμένοις ὄφελος φέροντα.* At longe alium animum Longinus præ se tulit. Tali enim constantia, tali animi robore supplicium subiit, ut, qui ipse consolandus esset, aliorum ex hac calamitate susceptum dolorem consolaretur. Ita ille in ipso mortis articulo verum se philosophum præstitit, sanctissimumque Socratem, ad cujus normam et studiorum et vitæ rationem direxerat, etiam moriendo expressit. Cujus crudelem casum si quis Platonica eloquentia prodidisset, non minus nunc Longini, quam Socratis, morti illacrymaremur. Zosimus l. c. *ᾧπερ ἐφ' οἷς κατηγορεῖτο ἐλεγχομένῳ, παραχρῆμα ὁ βασιλεὺς θανάτου ζημίαν ἐπέθηκεν· ἣν οὕτω γενναίως ἤνεγκεν ὁ Λογγῖνος, ὥστε καὶ τοὺς σχετλιάζοντας ἐπὶ τῷ πάθει παραμυθεῖσθαι.* Hoc modo periit vir maximus A. C. 273.

§. XII.

Hæc fere sunt, quæ nobis de Longini vita et studiis veterum testimoniis constent. De ejus ingenio et eruditione dicere quid attinet? Sunt libri vel potius fragmenta librorum, ex quibus judicium fieri possit, in manibus. Equidem nihil magis in Longino miror, quam tanti animi ingeniique virum seculo tertio, servitute oppresso, et pæne barbaro, quo omnes fortunæ suæ similia et faciebant et loquebantur, extitisse. Verum cum seculum, quo vivebat, insitam ingenii vim premeret, ipsum fecisse arbitror, quod aliis natura tardioribus faciendum præcepit Π. Υ. sect. 9. *εἰ καὶ δωρητὸν τὸ μεγαλοφυὲς μᾶλλον ἢ κτητὸν, ὅμως, καθ' ὅσον οἷόντε, τὰς ψυχὰς ἀνατρέφειν πρὸς τὰ μεγέθη, καὶ ἐγκύμονας ἀεὶ ποιεῖν γενναίου παραστήματος.* Nempe veteribus, præcipue Platone et Demosthene, legendis animum ad eam, quam in maximis minimis admiramur, extulit altitudinem. Ab eodem celso elatoque animo profectum est cum libertatis civilis studium, cujus clara vestigia impressit divino illi epilogo libri Π. Υ. tum alterius, quæ in sententia libere dicenda, et in aliorum erroribus castigandis, cernitur. Ex quo a Porphyrio in Vita Plotini p. 126. *ἐλεγκτικώτατος* dicitur, et *τὰ τῶν ἄλλων σχεδὸν πάντα τῶν καθ' αὐτὸν διελέγξας*. Eloquentiam Longini ita abjicit et contemnit Græculus ineptus, Joannes Siceliota, cujus locum supra p. 15. adscripsimus, ut eum nihil ad Dionysium Halicarnassensem et Aristidem esse dicat. Nos quidem non sumus ii, qui orationibus, quas Dionysius historiæ interposuit, eloquentiæ laudem detrahamus, aut Demosthenem feliciter ab Aristide expressum esse negemus. Veruntamen uterque, nostra sententia, cum Longino comparatus, jacet, et velut spiritu caret. Quanta enim et quam incredibilis vis dicendi ex libello Π. Υ. elucet? Profecto nullus unquam Rhetorum et Sophistarum aut scripsit, aut scribere potuit aliquid disertius. Unus Longinus ex omnibus Græcis magistris, id quod Ciceronem in libris rhetoricis fecisse constat, quod aliis præcipit, ipse scribendo præstat, nec minus eloquentiæ præceptis, quam exemplo suo facit eloquentes. In docendo, quomodo ad id quod in oratione magnificum est, perveniatur, grandis est ac pæne tragicus. In translationibus ut feliciter audax, et maxime similis Plutarcho, sic fortasse nimius in illis cumulandis, nec satis consentiens præceptis suis. Excerpta Rhetorica MSS. in Bibl. Medicea: Ὅτι Ἀριστοτέλης (de Poetic. 22.) *τοὺς πάντα μεταφέροντας αἰνίγματα γράφειν ἔλεγεν, διὸ λέγει Λογγῖνος σπανίως κεχρῆσθαι καὶ τούτῳ τῷ εἴδει.* Ex antiquis illis, præter cæteros, Platonem et Demosthenem imitatur. In quibus legendis, si venustatem ejus sentire velis, te multum temporis contrivisse oportet. Præter Græcam et Syriacam linguam, utramque vernaculam, calluit etiam Latinam, ut non solum ex Demosthenis et Ciceronis comparatione Π. Υ. sect. 12. sed etiam ex Suida intelligi licet. Sic enim ille Lexicographus: *Αἰωνοάριος. ὁ Ἰανουάριος μήν. οὕτω Λογγῖνος αὐτὸν ἑρμηνεῦσαι βιάζεται, ὡσανεὶ αἰῶνος πατέρα.* quæ repetit v. *Ἰανουάριος*. Cum Suida convenit Tzetzes in Post-Homericis p. 75. *Τόν ῥ' Αἰωνοάριον κικλήσκει μὲν Λογγῖνος, Ἰανουάριον δ' ἀνέρες πάντες καλέουσι.* Quam vocis notationem si quis in homine Græco rideat, is potiore jure Ciceronem de N. D. II. 27. *Janum*, quasi *Eanum*, ab *eundo* derivantem rideat. Nec tamen Longinus mihi quicquam a scriptoribus Latinis, nominatim a Quinctiliano, sumsisse videtur, ut Tollius et Pearcius ad librum Π. Υ. sect. 2. et 38. crediderunt. Nam quæ illis locis e Latino Rhetore ducta putantur, tam sunt vulgaria, ut, si Longinus illa mutuari ab aliis voluisset, potius a Græcis, quam a Latinis sumsisset. Nec facile adducor, ut eum quicquam Dionysio Halicarnassensi debere credam. Non tali siccitate arescebat, ut ingenium alienis fontibus rigaret.

§. XIII.

Philosophiam, quam professus est, in mores abiisse, tametsi mors ejus satis superque declarat, tamen hoc quoque sit testimonio. Porphyrius disciplinam ejus valere jusserat, ut se ad meliorem, si Diis placet, Plotini conferret. Quam levitatem, tantum abfuit Longinus, ut ad contemtum sui traheret, injuriamque injuriæ referret, ut potius hunc ipsum desertorem in suis haberet, Palmyram ad se invitaret, et, quanti eum faceret, libri περὶ ὁρμῆς dedicatione publice declararet. Quæ omnia nobis narrat ipse Porphyrius in Vita Plotini p. 120. 124. 131. Erit fortasse, qui doctrinam Christianam Longino ad talem animi moderationem profuisse dicat. Certe semichristianum eum vocat Is. Casaubonus ad Vopisc. Aurelian. 30. propter honorificum, quod de Moyse fecit, judicium. At vero, si illa ratio valeret, multi, qui sacrorum scriptorum cum laude meminerint, in his Numenius et Amelius, in semichristianorum numerum referendi essent. Omnino plerique ejus ætatis philosophi Christianorum libros satis diligenter legerant, sive ut eos refellerent, quod Celsum et Porphyrium fecisse scimus, sive quod Christianismum pro Orientalis philosophiæ secta haberent. Vide Holstenium de Vita Porphyr. c. 5. p. 20. Sed Casaubonum jam ante nos confutavit Langbænius ad Longin. Π. Υ. sect. 9. p. 61. Et ipse vir summus hanc sententiam repudiasse videtur Exercitat. I. in Baron. Annal. p. 149. ubi Longinum *paganum hominem* appellat.

§. XIV.

Reliquum est, ut omnia Longini scripta, quorum magnam copiam extitisse narrat Eunapius in Porphyr. p. 14. breviter recenseamus.

1. Οἱ Φιλόλογοι. de quibus, quantum satis est, disputavimus p. lvi.

2. Περὶ τοῦ κατὰ Μειδίου, scilicet λόγου, id est, de *Demosthenis oratione in Midiam.* Apud Suidam v. Λογγῖνος, qui solus hunc librum memorat, pro Μειδίου scribitur Φειδίου. Quem errorem correxit Langbænius in Vita Longini. Pertinet hic liber ad quæstionem inter Rhetores agitatam, Midiana utrum esset χαρακτῆρος παθητικοῦ, an πραγματικοῦ? Photius Bibl. Cod. cclxv. p. 1470. ὡσαύτως καὶ

ὁ κατὰ Μειδίου οὐκ ὀλίγοις γέγονεν ἐν σπουδῇ, καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητήσεως ἀφορμὰς παρέσχε. καὶ οἱ μὲν τοῦ παθητικοῦ χαρακτῆρος εἶναί φασιν αὐτὸν, μετὰ δεινώσεως ἐξειργασμένον· οἱ δὲ, τοῦ πραγματικοῦ. Sic Longinus apud eundem Photium l. c. orationis in Leptinem προοίμιον ἀγωνιστικὸν esse judicavit. Nescio, an hic quoque liber pars fuerit τῶν Φιλολόγων.

3. Ἀπορήματα Ὁμηρικά. Suidas. Exemplum talium quæstionum scribendarum dedit Aristoteles, cujus Ἀπορήματα Ὁμήρου, præter alios, laudat Grammaticus MS. Sangermanensis: Βασίλισσα. Ἀλκαῖος Γανυμήδει. Ἀριστοτέλης Ὁμήρου Ἀπορήμασιν. Adde Phrynichum de Dict. Attic. p. 112. Postea multi Grammatici hujusmodi quæstionibus tractandis ingenium exercuerunt, de quibus vide Io. Wowerium de Polymath. c. X. p. 77. Forte ex hoc opere Eustathius sumsit emendationes Homericas, quas commemorat ad Il. A. p. 67. et 106.

4. Εἰ φιλόσοφος Ὅμηρος; Suidas. Non unus veterum hac quæstione otium suum oblectavit. Hermogenes, Medicus Smyrnæus, περὶ τῆς Ὁμήρου σοφίας scripsisse dicitur in marmore Græco, quod edidit L. Kusterus Comm. Acad. Inscript. Tom. IV. p. 665. Vide Davisium ad Max. Tyr. Diss. XXXII. p. 613. Porphyrius etiam de eodem argumento, in Longini gratiam, ut Holstenius in ejus Vita c. VIII. p. 44. suspicatur, singularem librum scripsit.

5. Προβλήματα Ὁμήρου καὶ λύσεις, ἐν βιβλίοις β΄. Suidas. Aristotelis etiam liber hoc titulo laudatur, Postea Grammatici certatim in hujusmodi problematis solvendis elaborarunt, inde λυτικοὶ appellati, de quibus vide Ionsium de Script. Hist. Phil. II. 17. p. 206. et Cel. Valckenarium Diss. de Schol. in Homer. ined. p. 145.

6. Τίνα παρὰ τὰς ἱστορίας οἱ γραμματικοὶ ὡς ἱστορικὰ ἐξηγοῦνται. Suidas. Similem librum, teste Suida, scripserat Cæcilius ille ipse, quem Longinus Π. Υ. sibi castigandum sumpsit; Περὶ τῶν καθ᾽ ἱστορίαν ἢ παρ᾽ ἱστορίαν εἰρημένων τοῖς ῥήτορσι.

7. Περὶ τῶν παρ᾽ Ὁμήρῳ πολλὰ σημαινουσῶν λέξεων, βιβλία δ΄. Suidas.

8. Ἀττικῶν λέξεων ἐκδόσεις β΄. εἰσὶ δὲ κατὰ στοιχεῖον. Ex hoc Lexico sumtum videtur, quod habet Photius Lex. MS. Σέρφοι. οἱ πτερωτοὶ μύρμηκες, οὓς ἡμεῖς Νύμφας. οὕτως Δίδυμος. Κάσσιος δὲ Λογγῖνος· Σέρφος, πτηνόν τι μικρὸν κώνωπι ἐμφερὲς κατὰ τὸ μέγεθος. item quod habet Eustathius ad Odyss. X. p. 1919. τιμὴν δὲ, τὴν ποινὴν λέγει. —ἡ δὲ τοιαύτη τιμὴ, καὶ τῖμος λέγεται κωμικώτερον, ὡς Λογγῖνος δηλοῖ, ὁμοίως τῷ, χολὴ, χόλος, ὠνὴ, ωνος, καὶ τοῖς τοιούτοις. Ex indice Grammaticorum, qui Suidæ Lexico præmittitur, putaret aliquis, Suidam multa ex hoc Longini opere in farraginem suam conjecisse,

Sed hunc indicem a mendace mangone confectum esse, nuper idoneis rationibus demonstravit Græcarum literarum in hac Academia stator, L. C. Valckenarius in Theocriteis p. 295. et seqq. Similis fraus Lexicon sacrum ineditum, quod in multis Bibliothecis superest, *Cassiani Longini* nomine ausa est commendare.

9. Λέξεις Ἀντιμάχου, καὶ Ἡρακλέωνος. Suidas. Langbænius pro Ἡρακλέωνος legit Κλέωνος, credo, quod de poëta Heracleone ne fando quidem audiverat. Sed Longinum poëtas, quorum vix nomen ad nos pervenit, tractasse, constat exemplo Menelai, de quo p. lviii. diximus. Minus cogitate Tan. Faber scribit, Heracleonem Ephesium, Grammaticum ab Athenæo laudatum, intelligi posse. Quis enim unquam scripsit λέξεις Grammatici?

10. Περὶ ἐθνικῶν. Grammaticus vetus Bibl. Coislin. p. 597. Ὅσοι περὶ ἐθνικῶν. Ὠρίων Θηβαῖος, Μητρόδωρος, Φιλόξενος, Λογγῖνος. Mirum est, Stephanum Byzantinum, in Ἐθνικῶν scriptoribus commemorandis inprimis diligentem, nullam Longini mentionem facere.

11. Σχόλια εἰς τὸ τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐγχειρίδιον. Supersunt in Codd. MSS. ex quibus partem ediderunt Io. Hudsonus et Io. Boivinus. Ex hoc specimine apparet, omnia exscripta esse ab edito Hephæstionis Scholiaste. Longiniana laudat Scholiastes Hermogenis p. 387. διὸ καὶ μέτρου πνεῦμα τὸν ῥυθμόν φησιν ὁ Λογγῖνος. ubi ex Longino p. 263. corrigendum: διὸ καὶ μέτρου πατέρα τὸν ῥυθμόν φησιν ὁ Λογγ. Error natus est e scribendi compendio.

12. Περὶ συνθέσεως λόγων συντάγματα δύο. quæ ipse commemorat Π. Υ. sect. 59.

13. Τέχνη ῥητορική. de qua alias.*

14. Εἰς τὴν ῥητορικὴν Ἑρμογένους. In Bibliotheca Vindobonensi extant Enarrationes Hermogenis, excerptæ ex Longino, Iamblicho, Syriano, Simplicio, et aliis. Vide Catalog. Bibl. Vindob. Nessel. P. IV. p. 14. Sed totus titulus mangonium sapit.

15. Περὶ Ὕψους. Hic liber vere aureus, de quo omnium optime nobis judicasse videtur Boilavius in Præf. versionis Gallicæ, bono literarum et veræ eloquentiæ, quamvis mutilus, conservatus est in uno Codice Parisino, ex quo quicquid Codicum est in aliis Bibliothecis, manavit. Nulla igitur, archetypo salvo, apographorum utilitas est, nisi in conferendis verbis sectionis VIII. ὡς κἂν τοῖς περὶ Ξενοφῶντος usque ad verba sect. IX. ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον, propterea quod illæ paginæ ex archetypo, post facta jam apographa, exciderunt.

---

* Auctorem hujus dissertationis Ruhnkenium vel hæc sola inscriptio libri agnoscere jubet. Nos, quæ huc pertinent, diximus in præfatione.

16. *Commentarius in proœmium Timæi Platonici*, de quo supra p. xlix.

17. *Commentarius in Platonis Phædonem*, de quo supra p. xlix.

18. Περὶ ἀρχῶν, *de rerum principiis.* Porphyr. in Vita Plotini p. 116. qui de iisdem etiam librum scripsit, minus probans Longiniana, ut putat Holstenius in ejus Vita p. 51.

19. Περὶ τέλους, *de finibus bonorum et malorum.* Porphyr. in Vita Plotini p. 127. ubi nobis egregiam hujus libri præfationem conservavit.

20. Περὶ ὁρμῆς, *de naturali impetu*, sive instinctu. Porphyr. in Vita Plotini p. 120.

21. Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ἀμέλιον, qua respondet epistolæ περὶ τοῦ τρόπου τῆς Πλωτίνου φιλοσοφίας. Hanc epistolam in libri magnitudinem excrevisse, ipse ait in Præfatione libri περὶ τέλους p. 196.

22. Περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα δικαιοσύνης adversus Amelium. Ipse in Præf. laudata p. 195.

23. Περὶ τῶν ἰδεῶν adversus Plotinum. Præfat. laudata p. 195.

24. Περὶ τῶν ἰδεῶν adversus Porphyrium, Plotini de Ideis sententiam Longinianæ, quam ante probarat, præferentem. Præfat. laudata, l. c. Vide Holstenium de Vita Porphyr. p. 54. Hos de Ideis libros respexit Syrianus Commentario MS. in Aristotelis Metaphysica: *Οὔτε τοῖς λεκτοῖς τοῖς πολυθρυλλήτοις ἀνάλογον τῷ νῷ παρυφίσταται, ὡς ᾑρεῖτο Λογγῖνος πρεσβεύειν. οὐδὲν γὰρ ὅλως παρυφίσταται τῷ νῷ, εἴπερ ἀνούσιόν ἐστι τὸ παρυφιστάμενον. πῶς δ' ἂν τὸ αὐτὸ νοητόν τε εἴη καὶ παρυφίσταιτο; οὐ μὴν οὐδὲν νοήματά εἰσι παρ' αὐτοῖς αἱ ἰδέαι, ὡς Κλεάνθης ὕστερον εἴρηκεν, οὐδ' ὡς Ἀντωνῖνος μιγνὺς τὴν Λογγίνου καὶ Κλεάνθους δόξαν.*

25. Περὶ ψυχῆς. ex quo Eusebius P. E. XV. 21. partem affert hoc titulo: πρὸς τὴν τῶν Στωϊκῶν περὶ ψυχῆς δόξαν ἀντίῤῥησις. Eundem librum laudat Porphyrius apud Stobæum Ecl. Phys. I. p. 109. Familiarem Longini cum Medio disputationem περὶ τῶν μορίων τῆς ψυχῆς ex Porphyrio commemorat Proclus in Platonis Politiam p. 415.

26. Ὀδαίναθος. quod omnium Longini scriptorum postremum videtur. Libanius Ep. 998. Ὀδαίναθον τὸν λόγον, Λογγίνου δὲ ὁ λόγος, ἐγὼ μὲν ἀπαιτῶ, σὲ δὲ δεῖ δοῦναι, καὶ γενέσθαι δίκαιον περὶ τὴν ὑπόσχεσιν. Hac oratione si Longinus Odenathi laudes complexus est, ut nobis videtur, concidit, quod narrat Trebell. Pollio XXX. Tyrann. Zenobiam cædis Odenathi consciam fuisse.

Præter hæc Langbænius ad Longinum retulit librum Διονυσίου τοῦ Φασηλίτου περὶ τῆς Ἀντιμάχου ποιήσεως et alterum περὶ ποιητῶν, utrumque laudatum a Grammatico vetere, qui Nicandri vitam scripsit: item Διονυσίου Ἄπορα, laudata a Scholiaste Homeri ad Il.

B. 306. et *Διονυσίου Κριτικὰ* sive *Κρητικὰ* apud Diogen. Laërt. I. 38: Verum nihili sunt rationes, quibus utitur, et vix dignæ, quæ refellantur. Nam si probabile est, ut supra p. 6. demonstravimus, Longinum natum esse Athenis; cur ad eum refertur opus Phaselitæ? At *Dionysii* nomine nititur Langbænius. Immo hoc nomine Longinus, ut eodem loco docuimus, ne semel quidem simpliciter laudatus reperitur. Denique falsum est, quod dicitur, Longinum per temporis rationes a Diogene commemorari potuisse. Nam Diogenes, quacunque demum ætate vixit, certe ante Longinum vixit. Recte igitur Fabricius Bibl. Gr. T. IV. p. 435. 443. 444. quatuor illos libros, Longino tam temere tributos, sustulit ex indice operum Longinianorum.[*]

---

[*] Præter hæc a Ruhnkenio collecta non sine fructu cognoscuntur ea, quæ Toupius ad fragm. VIII. congessit.

DISSERTATIO CRITICA

DE LIBRO ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ.

CAPUT I.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ QUÆDAM DE AUCTORE, MAXIMEQUE DE INGENIO EJUS, NEC NON DE VIRTUTIBUS LIBRI Π. Υ. UNIVERSE SPECTATIS.

§. I.

Nullus fere liber ex antiqua memoria ad nostram ætatem pervenit magis notabilis, quam hic *Dionysii aut Longini*, ut inscribitur commentarius *de sublimitate.* Nam ignoratus fere ab antiquis scriptoribus, a nullo certe, quod sciam, commemoratus parum abfuit, quin aliquot abhinc seculis plane periret, cum exemplum, quod unum, ut videtur, integrum exstabat, ita negligenter haberetur, ut non una plagula inde excideret et abjecta deleretur. At postquam typis exscriptus plurium in manus venit, tantis laudibus extolli a doctis hominibus cœptus est, quantis vix aliud ullius rhetoris opus integrum et antiquorum judiciis laudibusque celebratum. Eo magis quis cognoscere cupiat, quidquid de auctoris vita, de ingenio ejus et studiis, aliisque etiam rebus, quæ ipsum attingunt, proditum scimus. Jam egregie quidem huic rei provisum esse videtur copiosa Ruhnkenii dissertatione: sed postquam Hier. Amatius de vulgari inscriptione libri justam dubitationem injecit, non jam Longinum illum, de quo Ruhnkenius disseruit, sed alium cogitare debemus auctorem. Verum de hoc quoniam ex aliis monumentis plane nihil eruere possumus, atque ex solo ejus libro pendere cogimur, agemus jam, quod unum licet, et, quæ ipse nobis suppeditavit, de eo breviter exponemus.

§. II.

In medio fere ætatis flore auctorem constitutum fuisse, cum hunc π. ὕ. librum scriberet, integris certe vegetisque adhuc mentis viribus usum esse, multa declarant. Nam juniorem tum fuisse, vix credibile est, cum jam plura edidisset, ut duos libros satis copiose scriptos *de verborum compositione* (39, 1), nonnulla *de Xenophonte* (8, 1), et alia fortasse, quorum argumentum ipse diserte non indicat. Vid. 9, 2 et 23, 4. Accedit, quod apud Terentianum, hominem doctum (1, 3) eundemque oratorem in foro exercitatum (1, 2 et 4), ea valebat auctoritate, ut præceptoris munere quodammodo fungi non dubitaret. Vid. nott. ad 15, 1 de v. *νεανία*. Neque vero senectuti fuisse propinquum, docet admirabilis vigor et vis dicendi per totum librum æquabiliter se efferens, nulloque loco ad languorem delapsa. Alia ingenii vegeti signa post notabimus. Sed vel hoc integras juventutis vires arguit, quod in extrema operis parte, cum jam a labore requiescere posset, ad quem rogatu amici excitatus fuerat, ad aliud opus huic affine se transiturum ostendit. Sed cur ego id, quod hic levius videtur, tam multis ago? ut intelligatur, anonymum nostrum ad eam ætatem tum fuisse progressum, qua homines confirmatam indolem ostendunt, eamque vel in vitiis vel in virtutibus constantiam per omnem vitam servaturi videntur, ut certum de iis judicium alterutram in partem fieri possit. Liquido igitur pronuntiare et asseverare possumus, eum fuisse virum bonum et probum, insignique virtute et sanctitate præditum. Magnum habemus hujus laudis argumentum, et grave quasi testimonium in extrema libri sectione. Nam profecto tam severe et tam vehementer in epilogo isto non castigasset corruptos hominum mores, nisi ipse ab eorum perversitate alienus fuisset. Et vide gravitatem viri, animumque alte sentientem! ad eloquentiæ studium ne laude quidem et rei jucunditate homines vult excitari, sed sola communi utilitate. (vid. §. 11.) Hunc animi sensum jam ab initio libri præfert, cum dicit utilitatem esse, quam scriptor maxime propositam habere debeat. Ac de aliis quidem virtutibus, quarum non obscura passim reperias indicia, non dicam. (vid. 6 extr. 12, 4. 1, 2. 4, al.) Generosam ejus indolem satis produnt divina illa, quæ sect. 35, 2 et deinceps legimus, quæ profecto fluxerunt ex animo maximis rebus ita occupato, ut fœdis et humilibus vitiis in eo locus esse vix, ac ne vix quidem, possit. Verissimum sane est, quod statuit Quintilianus, neminem esse posse oratorem, nisi qui idem sit vir bonus. Atqui magnam hic noster eloquentiam ostendit, neque rhetoris tantum, sed magni etiam oratoris nomen meretur: quam virtutem etiam Ruhnkenius in dissert. §. XII. agnoscit et justa laude exornat. Recte igitur illum e Quintiliani sententia virum bonum fuisse dicemus. Sed hoc pluribus illustrare et oratorie amplificare non est instituti nostri. Pauca tantum de auctoris charactere ethico præmittere volui, a critica dissertatione non prorsus aliena, quoniam lectores lubentius dicta dijudicata cognoscent scriptoris, cujus virtutem et probitatem adamare cœperunt.

§. III.

Jam universe quædam, ut proposui, de libro ejus dicturus primum explicabo totam ejus *οἰκονομίαν*, deinde rerum explicandarum rationem, postremo characterem orationis.

Procemium ille fecit sane longum, magis pro rei magnitudine, quam pro libri modo. Nam si quis in summam addat, quæ exciderunt in duobus foliis sect. 3. init. scripta, illud voluminis magnitudini non satis convenire videbit. Quæ autem insunt a persona Terentiani et a libro Cæcilii ducta (1, 1 et 2), recte suum locum tuentur; neque minus ea, quæ adjiciuntur statim (1, 3 et 4), quibus lector fieri debet attentus. Porro nec illa quæstio sect. 2. tractata ad exordii consilio abhorret. Bene hanc in rem Portus in commentario p. 283: "Cæcilius docuerat, quid esset magnifica et ampla oratio, sed omiserat viam et rationem, qua quis posset eam consequi. Hoc ipsum addit Longinus, et ea de re præcepta tradit. Sed quia erant, qui negabant, hoc posse præcipi, eos, antequam ad præcepta veniat, refutat." His adde illa de meteoris orationis, et de parenthyrso. quæ ut alio loco scripta recte habuissent, ita neque ab exordio aliena videri debent. Sed de puerili affectatione, unde frigidæ sententiæ nascuntur (3, 4), cujus exempla continet sectio quarta, omnino non agendum erat in libro de sublimitate, quia per se neque vicinum est huic virtuti vitium, neque oppositum.

§. IV.

Ad definitionem sectione 7. proponendam commodus paratur transitus sectione 5 et 6. Partitio subjecta spem facit dilucidi ordinis. Sed postquam sect. 9. *de sublimitate in sententiis posita* dictum est, digressiones sequuntur, quarum prima, *de adjunctis rerum in unum corpus conjungendis*, ad illud primum de sententiis, tamquam pars necessaria, trahi potest; secunda vero, *de exaggeratione*, ab ὕψει sect. 11 et 12 diserte et multis verbis distinguitur; tertia, *de imitatione optimorum scriptorum* (13, 2 seqq.), παραινετικὴ magis, quam δογματικὴ, omnino viam monstrat feliciter proficiendi in dicendo et scribendo, non solum in elato genere dicendi. His tot digressionibus, quæ videntur, quibus et alia interponuntur per se jucunda cognitu, sed incommoda lectoribus, qui ordinem propositum cogitate persequuntur alterum fontem sublimitatis, *affectus vehementes*, fortasse non præteriit, sed tamen obscurum reliquit, ubi ad eum clarius monstrandum transierit. Veruntamen casus et hominum negligentia id fortasse fecit obscurius. Ego sectione 15 πάθους tractationem contineri existimo: cujus ab initio, statuat, si quis vult, licebit, perpauca verba excidisse, quibus diserte dictum fuerit, jam *secundum fontem sublimitatis* demonstrari. Melius hoc erit, quam jacturam fingere totius capitis.

§. V.

De figuris copiosius disserit auctor, quam se facturum ostenderat. Dixerat enim, se tantum ὀλίγα τῶν ὅσα μεγέθους ἀποτελεστικὰ pertractaturum esse. Sed persequitur hunc locum pluribus, quam pro ratione instituti, commemoratis etiam nonnullis, quæ *conformari peculiari modo* nequeunt. Sententiarum et verborum figuras separatim non explicat, quod tamen in animo habuisse videtur, cum sect. 8 illa scriberet: δισσὰ δέ που ταῦτα, τὰ μὲν νοήσεως, θάτερα δὲ λέξεως.

§. VI.

In reliquis capitibus satis diligenter servat ordinem propositum. Neque reprehendendum puto, οἰκονομίαν si per se spectes, quod inde a sect. 41, 3 repente ad ea transit, quæ vim sublimitatis frangunt. Facile hoc ei venit in mentem, cum illo loco de numeris fractis egisset. Itaque etsi argumentum sectionis 43 commode sectioni 31 potuisset adjungi, hoc e. g. addito præcepto, *universe quidem fugienda esse humilia verba*: tamen et hæc et cetera, quæ orationem deprimunt, licebat in fine conjunctim proferri. Sed videbat auctor, ut opinor, se jam plura hujusmodi supra tetigisse. Hinc præcidit 43, 6 his verbis: Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐπ' εἴδους ἐπείγει τὰ μικροποιὰ διαριθμεῖν.

§. VII.

Quæ epilogi loco sect. 44 proponitur quæstio, non modo non aliena est ab argumento, sed egregie illustrat illa, quæ ad rem sunt magni momenti, sectione 9. §. 1.—3. breviter explicata. Uti enim a magno animo sublimes sententiæ proficiscuntur, sic ab animo humili et ad avaritiam et luxuriam abjecto falsæ aut futiles sententiæ excogitari solent. Vid. 44, 6 et seqq.

§. VIII.

Jam videamus, quam rationem anonymus noster sequatur in singulis argumenti partibus explicandis. Cum ad hominem doctum et oratorem jam exercitatum scribat, omninoque lectores ponat rhetorices gnaros, recte omittit definitiones rerum, quas facit sublimitates partes, ut *πάϑους, σχημάτων, τρόπων*, et ostendit tantum breviter, et sane justo brevius interdum, cur id, de quo agit, elatam faciat orationem, aut statim exempla ponit eandem in rem, eorumque vim demonstrat. Sed tamen et minus nota aut perperam ab aliis explicata illustrat, vel clara descriptione, ut illud *de rerum adjunctis in unum cogendis*, sect. 10; vel justa definitione, ut *exaggerationem*, sect. 12, et *hyperbaton*, sect. 22. Passim etiam comparationes adhibet ad rem explicandam aptas et lectu jucundas. ut 17, 3. 21, 2. 28, 1. 43, 3. Sed liceat hic in transitu tangere peccatum auctoris a nemine notatum. In definitione ipsius sublimitatis comparationem adhibuit rhetore docto et eloquente non satis dignam. Nam hoc in genere, ut Quintiliani verbis (VIII, 3, 73) utar, *est præcipue custodiendum, ne id, quod similitudinis gratia adscivimus, aut obscurum sit aut ignotum. Debet enim, quod illustrandæ alterius rei gratia assumitur, ipsum esse clarius eo, quod illuminat.* etc. Jam haud dubie notius et vulgo probabilius est, sententias leves verborum pondere gravitatem induere posse, quam divitias, honores, gloriam, imperia non esse in magnis bonis numeranda, cum etiam philosophi talium rerum contemtum verbis magis, quam actionibus et vita ipsa præ se ferant. Melius ille certe comparationem petiisset a facie mulieris cerussa aut minio infucata, aut, ut Demetrius Phalereus §. 119, ab ostentatore, qui gloriose mentiens magna sibi ornamenta tribuit. Talia enim ut ex usu vitæ petita et facile animo proponenda, præcepto Quintiliani magis conveniunt: clariora nempe sunt eo, quod illuminandum erat. Veruntamen ferendum hoc in tali auctore, ut viro fortasse, qui res illas vulgo ab omnibus expetitas tam certa ratione et tam constanter contemneret, ut eas pariter a plerisque, aut a doctis certe hominibus, contemni putaret. Fortasse et locus communis de illis fortunæ ludibriis plus dignitatis habere eoque magis convenire libro suo videbatur, quam rei levioris comparata similitudo.

§. IX.

Exempla sublimium dictorum ex antiquis scriptoribus quam plurima profert, eorumque nonnulla perquam diligenter pertractat, ut nobile illud jusjurandum Demosthenis, *Μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι*: cujus multiplicem vim ita breviter et acute aperit, ut criticis illo loco exemplar ad imitandum videatur relinquere voluisse. Sed mirum est, quod illa scriptorum loca tam varie mutata, ac fere nihil ad verbum, repetit; an ex eo vanam etiam captans gloriolam? Qui enim tam multa promit ex memoria, et aliquantum etiam mutata, is sane multæ lectionis et felicis memoriæ videtur, neque minus sollers et expeditus in scribendo, ut qui non necesse habuerit libros cum jactura temporis evolvere oculisque ipsis subjicere. Num veris, inquam, et magnis laudibus, propter quas eum merito admiramur, hanc etiam adjungere voluit ambitiosius quæsitam? Non audeo decernere. Sed si cui hæc suspicionis significatio videtur iniquior, a levitate certe aliqua eum non liberabit, qua et alii homines ingeniosi laborant. Facilius illi fortasse fuit memoriter ponere Platonis illa 32, 5: sed quanto gratius fuisset lectori, diligenti præsertim, ipsa cognoscere ex ordine posita verba talis scriptoris. Quod si longior videbatur ille locus, breviori uno alterove poterat uti.

§. X.

Re breviter explicata et exemplis illustrata monet auctor fere de abusu et errore, ad quem facile quis deflectat. Sic facit 15, 8. 23, 4. 29, 1. 32, 7. et alibi.

Addam hic aliquid, quod ad plura libri loca pertinet. Nonnulla breviter ab auctore pronuntiata videri possunt vana, neque explorato judicio prolata. Sed quamquam ille in æstimandis nonnullis veterum dictis infeliciter argutatur, tamen cetera pleraque, et maxime præcepta ipsa dicendi, dedit vel usu rerum probata vel eleganti judicio rite perpensa. Exemplo nobis sint verba, sect. 29 initio posita, τῶν ἄλλων πλέον. Quid? dixerit quispiam; an sola periphrasis ἐπίκηρον πρᾶγμα? nimia ceterarum figurarum frequentatio an minus habet vitii? imo et ceteræ justo sæpius usurpatæ satietatem afferunt, aut frigidam faciunt orationem. Sed, ut alia taceam, in ceteris vitium facilius sentitur: in periphrasi novitas placet inventori, ut, nisi acri valeat sensu, suaque omnia, tamquam aliena, severo judicio spectet, facile periphrasin frigidam præferat verbo proprio. Dixerat noster sect. 5, e solo novitatis studio cum alia tum hujus generis vitia nasci, et sui etiam temporis scriptores insana novarum formarum cupiditate actos fuisse. Sed omni ætate inepti homines in tam lato, qui aperiri potest, campo (quod enim nomen, quod verbum non obnoxium est periphrasi?) se jactant. Et quæ *pretiosæ* a Francogallis dicuntur loquendi formæ, id est, inepte novatæ, magnam partem constant hujus generis nugis.

§. XI.

Disputationem suam auctor distinguit ornamentis valde gravibus et luculentis, quippe non tam ad delectandum factis, quam ad docendum. Sunt enim loci communes a rebus ipsis suggesti, utilesque cognitu, et digressiones, longiores illæ quidem, quam severior crisis probet, sed tamen per se ita fructuosæ, ut nullus fortasse lector discendi cupidus iis carere velit. Locos communes scita brevitate tractatos habes 1, 2. 2, 3. 3, 3. 5, 1. pluribusque locis. Nonnullos multis verbis illustrare et exornare potuisset, ut 31, 1, τὸ δὲ σύνηθες ἤδη πιστότερον, et 16, 4, κἀν βακχεύματι νήφειν ἀναγκαῖον. Sed et nude posita talia, et in mediis aliis rebus minus illustribus mixta, placent, et scriptorem arguunt prudentem, doctum et sententiis utilibus abundantem.

§. XII.

E digressionibus in primis notanda est illa, quæ a 32, 8 pertinet ad finem sectionis 36. Quæstionem illa continet magno et splendido apparatu exornatam, eamque cum argumento totius libri, ut auctor ipse 33, 1 dicit, arcte conjunctam. Ipse quidem subtiliter distinguens duplicem facit, 1) *num excellens virtus in scribendo cum peccatis nonnullis conjuncta præstet mediocritatem sanam et vitio vacuam*; 2) *num plures orationis virtutes anteferendæ sint majoribus.* Sed posterior fere ad priorem redit. Levi hac re missa, hoc addere non dubito, eum, qui hoc in loco non admiretur divinam viri eloquentiam et alte sentientem animum, ejus esse debere insignem stuporem et animum plane abjectum. Ego certe quoties illa lego, *Τί ποτ' οὖν εἶδον οἱ ἰσόθεοι ἐκεῖνοι*, et quæ deinceps sequuntur, toties sic efferor cum auctore, ut non subeat expendere divina ejus dicta, sed ut fere stupeam, seroque sentiam, quorsum ille me abripuerit. Nihil profecto ullus unquam orator proferre potuit excellentius! Mirifice autem simul suam ipse causam egit, effecitque, ut lectores prudentes et æqui magnis ejus virtutibus libenter peccata quædam condonarent; ac fortassis etiam illud de Lysia judicium 32, 8 et 35, 1, quod videri debet iniquius, et in quo ille contentione, nescio qua, abreptus suique oblitus fuisse videtur, cum 34, 2 ingenue et candide *Λυσιακὰς ἀρετάς τε καὶ χάρτας* agnoscere se ostendat. Dissertatio de Odyssea loco minime opportuno inserta est, et tota nititur conjecturis valde incertis. Inter breviores digressiones cognitu maxime digna est comparatio Demosthenis et Ciceronis 12, 4. s. Fluxit illa e vero sensu, et imaginibus distinguitur, quæ diversam utriusque virtutem magna in luce ponunt.

§. XIII.

Restat, ut universe genus dicendi declaremus, quo rhetori hoc in libro uti placuit. Id ille accommodavit ad universum argumentum, et cum sententiarum gravitate, tum delectu verborum, figuris, tropis et compositione ita temperavit, ut prope accederet ad sublimitatem, et nonnullis in locis ad eam prorsus extolleretur. Itaque minime est verbosus, sed paucis multa complecti solet, sicut Demosthenes; quem ut omnium maxime admiratur, ita videtur præter ceteros imitari. Habet aliquid duri, quod et obscuritatem affert, sicut Demosthenes: sed vim item ejus gravitatemque, ut in commentario rhetorico, æquat ac pæne superat. Clarius autem æmulum ejus agnoscas e troporum multitudine eadem de re eodemque in loco conjunctorum. Demosthenem enim hac in re normam esse dicit 32, 1 et 2. Ergo et exemplum ejus sequitur. Vid. 9, 1. 12, 3. 15, 5. 21, 2. quibus in locis plane Demosthenico more diversis tropis *eandem rem* appellat. Sic enim, ut significani, *ἐπὶ ταυτοῦ* l. l. accipiendum est. Nam quod simpliciter nonnulli vertunt *eodem in loco*, id ambiguum est, ut falso quis accipere possit pro *eadem in periodo* aut *eodem in capite* vel *in argumento eodem.* Quodsi tam late dictum putes, ridiculum fingas præceptorem. Quis enim dubitet, diversis de rebus diversos tropos poni posse, vel plures per intervalla quædam disjunctos?

§. XIV.

Omnino auctor pro genere scribendi, ad quod ipsum extulit argumenti præstantia, magis oratorem agit, quam rhetorem aut philosophum. Inexhausta ei suppetit copia verborum, ut in commutata rerum elocutione nulli oratori cedere videatur. In primis operæ pretium est cognoscere, quam diversis verbis pro ὕψους et ὑψηλοῦ nomine utatur, ut synonymis. Sunt autem hæc: ἀγὼν et ἀγωνιστικὸν 15, 1. ἁδρὸν 40, 4. ἀξίωμα 39, 3. ἀποτραχυνόμενον 21, 1. βάθος 2, 1. γενναῖον 40, 4. δεινὸν 10, 4. δεινότης 34, 4. δίαρσις 8, 1. δίαρμα 12, 1. διηρμένον 7, 1. διάστημα 40, 2. δοξοκομποῦν 23, 2. δύναμις 34, 4. ἐξοχὴ 10, 3. εὐγενὲς 43, 6. θαυμάσιον 1, 4 et 39, 4. κομπῶδες 23, 4. μέγα 7, 3. μεγαλήγορον 8, 4. μεγαλόῤῥημον 23, 2. μεγαλοφροσύνη 14, 1. μεγαλοφυὲς 36, 1. ὄγκος 8, 3 et 30, 2. σεμνὸν 30, 2. σεμνότης 12, 3. σοβαρὸν 18, 1. συνδεδιωγμένον 21, 1. τὸ ἐν ὑπεροχῇ 36, 4. ὑπερφυὲς 1, 4. ὑψηγορία 8, 1. Unum alterumve horum ex hoc catalogo quis tollat, sed auctore, ut opinor, invito. Sed agamus, quod magis agendum est. Talis copia etiam submissum orationis characterem ornat, præsertim si aliquanto subtilius lecta sunt synonyma et aliquid ad perspicuitatem conferunt. At apud hunc nostrum cum alia, quæ diximus, tum splendidæ figuræ opportuno loco usurpatæ magnificam faciunt orationem. Interrogationes oratorias reperimus 18, 1 et alibi passim; εἰκόνας aptas 20, 3. 22, 1. 30, 1; hyperbolas insignes 19, 1. 27, 1; asyndeta rebus convenientia 9, 6, itemque, ubi Tollius mutatis verbis vim oratoriam frangi volebat, 22, 1. Adspersit enim hæc: "Maluissem τὴν τῶν λέξεων καὶ νοήσεων ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν εἱρμοῦ etc." Atque etiam sine figura quam scite auctor nonnulla exprimit et pingit! ut illud 20, 2: Οὐδὲν ἄλλο διά τούτων . . . . . πλήττει φορᾷ.

§. XV.

Habet unusquisque scriptor peculiaria quædam et sibi propria, quibus character ipsius, quomodocunque ceterum temperatus, ab aliorum simili charactere distingui potest. Ad hoc genus apud anonymum nostrum referas licet versus poetarum, quibus sua ipsius judicia enuntiat, ut eruditus scriptor orationem varians. Exempla notavi hæc: 3, 2. 9, 10. 13, 4. 15, 3. 36, 2. 44, 4. Alia etiam hahoc illius propria, sed vel levia, ut de sæpissime omisso verbo substantivo (Cf. Add. ad 3, 1.), vel incerta, quia sat multis exemplis firmari nequeunt. Denique de toto genere scribendi, quod universe decernentes satis clare, pro facultate, quam præbet ipse liber, definivimus, justam et meritam auctori laudem nec a nostra disputatione dissentientem tribuit Ruhnkenius in *Dissert.* §. XII.

CAP. II.

DE FINIBUS SUBLIMIS DICTIONIS AB AUCTORE LIBRI Π. Υ. CONSTITUTIS.

§. XVI.

Magna datur ad orationem altius extollendam virtutum copia, quarum usum moderatur partim argumenti natura, partim consilium vel etiam ingenium scriptoris. Nam admirabilis novitas in rebus et verbis, vis contrariorum contrariis oppositorum, copiæ luculentus apparatus, et contra brevitas arguta, figurarum etiam et troporum gravitas, et alia suo loco usurpata possunt orationem in mirificam altitudinem extollere. Eadem illa ornamenta paulum temperata parciusque paulo in subsidium vocata orationem faciunt minus elatam, sed quæ illo ipso, quem tenet, sublimitatis gradu argumento, in quo versatur, possit esse convenientissima. Ab hac rursus exiguo discrimine distantem aliam ponere licet, quæ tamen item recte dicatur sublimis, etsi jam tertium altitudinis et dignitatis locum teneat. Atque hoc modo, si satis acuto sensu æstimare et inter se comparare scimus granditatis partes, per infinitos gradus descendere possumus, donec ventum sit ad genus orationis, de quo incerti hærentes pronuntiare non audeamus, et quod, si quis urgeat, denique decernamus nec in sententiis nec in verbis vim notasque habere sublimatis. Hic mirabitur indoctus, quomodo repente devenerimus ad orationem, in qua virtutem illam non agnoscamus, cum a proxime antecedenti tam parum discrepet, ut ad idem genus referri debere videatur. Sed monitus et edoctus intelliget, in rebus, quarum notio non sit absoluta, nec certis finibus certaque mensura possit definiri, nos ita sensim progressos necessario denique subsistere debere aliquo loco, ne res inter se repugnantes ad idem genus referre eodemque nomine appellare cogamur.

§. XVII.

Ab illa summa dicendi sublimitate, quam primo significavi, profectus auctor libri Π. Υ., cum, ut homo summi ingenii et maximi animi, virtute ista unice delectaretur, qua sola, ut ipse dicit (1, 3), summi poetæ et oratores æternam sibi pepererint gloriam, etiam ea, quæ proxime ad illam accedunt, nec non quæ submissiora paulo tertium quasi gradum dignitatis tenent, ut verba Theopompi 43, 2, sublimia dicebat. Nam quantum e libro ipso judicare possumus, mediocria sive temperata ille non magni æstimabat; submissa autem sive tenuia vix scriptore ἀξιολόγῳ statuebat digna. Certe hoc tertium genus dicendi nusqam tetigit, etsi sæpius ejus commemorandi opportunitas dabatur: ac non modo ἰσχνοῦ aut λιτοῦ verbum nusquam adhibuit, sed ne circumlocutione quidem aliqua significavit, etiam huic virtuti tribuendam esse aliquam laudem. Tantummodo vitium ei vicinum passim notavit, damnans quippe ταπεινὰ 3, 4 et 43, 6. et ἄσεμνα et κακίας sect. 5. Has κακίας ita opposuit ὕψεσιν, ut si omne scribendi genus vitiosum esset præter sublime: quin etiam 36, 2. ὕψος et κατόρθωμα posuit ut synonyma, hisque contraria fecit τὰ σφάλματα. Porro nec τοῦ γλαφυροῦ mentionem facit, nisi cum significatione quadam contemtus. Vid. 10, 6. et 33, 5. Propter eandem sublimitatis admirationem gravius fortasse factum est illud, quod supra tetigi, judicium de Lysia, cujus sublimitatem admirabili arte in foro tractatam omnes alii rhetores summis laudibus extollunt. Hæc et alia si quis considerat, maximeque verba sectionis 7, ubi definito τοῦ ὕψους proponitur, non mirum est, si auctorem flocci pendit, qui rei, de qua scribere ausus sit, ne notionem quidem justam videatur habuisse. Verum ille mihi in eo tantum videtur peccasse, quod non justam curam adhibuit ad illam vim sublimitatis explicandam et quibusdam finibus circumscribendam.

Etenim *sublime* per se ipsum ac solum intelligi non potest: contrarium necessario simul est cogitandum, ut ista huc relata notio satis clara fiat. Sed contrarium a contrario non ita disjunctum est, nihil ut interjectum sit, statimque ab uno ad alterum perveniatur. Infinita, ut ostendi, sunt interjecta. Quæ si carent nomine, ad alterutrum trahi debent. Sed hoc ubi facimus, necessario in multis hæremus ancipites, vixque in judicio nobis possumus constare. Hoc ne in discernenda oratione sublimi et submissa eveniret, rhetores temperatum dicendi genus interposuerunt. Itaque inter vicinas tantum formas, sublimem nempe et temperatam, pariterque inter temperatam et submissam dubius quis interdum hærere potest, ut e. g. lecum Platonis sect. 13. §. 1. allatum nesciat utrum temperatum, an cum hoc rhetore sublimem dicere debeat; et dubitet, verba ipsius sect. 19. §. 1. *αὐτόθι μέντοι . . . διέξιμεν*, quæ plane submissa sunt, hujusne generis, an temperati sint habenda, quoniam non simplicissima est eorum structura, et quoniam ille alibi verbis a submissa dictione discrepantibus præcepta sua exornat. Illos igitur tres orationis *χαρακτῆρας*, *ὑψηλὸν* dico, *μέσον* et *ἰσχνὸν*, jam ab aliis ante ipsum notatos, priores certe duos, si constare sibi vellet, ubique meminisse debebat. Nam quod 1, 3. dicit, summos scriptores non nisi propter sublimitatem principatum tenere, eo non aliis tantum criticis acutis et elegantibus, sed et sibi ipsi repugnat, cum Xenophontem, solo *ἰσχνῷ χαρακτῆρι* inter scriptores elegantes nobilitatum, in *ἥρωσι* (4, 4.) numeret.

§. XVIII.

Sed omnino veteres sublimia magis exemplis et comparatione cum mediis et submissis, quam perspicua definitione declarabant. Sic haud dubie et Cæcilius fecerat, quem anonymus noster 1, 1. tradit *διὰ μυρίων ὅσων* ostendisse, quid esset sublime. Nam si ad certum caput revocasset infinita illa sive genera sive exempla, hic noster aut refutasset illum, aut sectione 7. definitionem ejus quocunque modo in subsidium vocasset. Non ergo magna illa jactura videri debet, quod illa copiosa disputatione caremus, neque hic noster, quod Moro ad l. l. videbatur, multas controversias cavere potuisset, si illa Cæcilii breviter repetita exposuisset. Melius hodierni critici philosophorum scholis eruditi sublimem orationem, quantum fieri potest, a ceteris generibus dicendi certis finibus secreverunt. Id et nos hic agere non dubitamus, quoniam instituti ratio exigit. Non multorum autem dijudicabimus sententias, sed quæ e disputatione scriptorum maxime probatorum percepisse videmur probabilia, ea paucis complexi proferemus.

Sublime nempe statuimus id, cujus cogitationem animus propter magnitudinem multitudinemque rerum in eo conjunctarum plane capere non potest, quodque hominem non voluptate sincera, sed terrore aliquo afficit, ut, etsi propter cognoscendi aviditatem, quæ in rebus magnis, iisdemque non plane perceptis inprimis est vehemens, in eo considerando retinetur, tamen id non amore rei, qui proprie dicitur, captus faciat, sed admiratione et spe ejus penitus pernoscendæ.* Hoc sensu afficitur, qui, adsuetus animalibus, quæ nascitur in Europa, primo elephantum adultum videt, tuto loco propter adstans; et qui Rheni fluminis undas ex alto se præcipitantes spectat, aut turrim immensæ molis et altitudinis. Sic et terror aliquis animo incutitur e rebus captum mentis excedentibus,

---

* Hæc definitio mihi plena esse videtur, et pro ratione instituti nostri nihil attinet eam defendere aut copiosius illustrare. Sed tamen aliquid h. l. addam, quod transire

---

possunt illi, qui curiosius in talibus philosophandum non censent. Non improbanda est philosophorum ratio, qui, licet animum, ut peculiarem naturam, a corpore distinguant, tamen sensus quosdam animi eorumque rationem e mutationibus in corpore factis explicant. Sed tamen crassiore in speciem Minerva hoc agere videtur *Edm. Burke* in libro, qui inscribitur *Philosophische Untersuchungen über den Ursprung unserer Begriffe vom Schönen und Erhabenen*. Sensum e re sublimi perceptum ille non male repetit a cupiditate vitæ conservandæ et a formidine, id est a quodam dolore: 1. *Th.* 6. et 7. *Abschnitt*. Sed monet idem, 4. *Th.* 7. *Abschnitt*, hunc doloris sensum non esse tam gravem, ut corporis partes penitus corrumpat et solvat et ad hominis interitum valeat. Itaque motus eo cieri vult ejusmodi, qui vasa, quæ dicunt, i. e. venas et meatus tubulosque omnes, quibus feruntur humores corporis humani, cum molestia et periculo oppilata, purgent et aperiant, et qui hac ipsa re sensus suaves, horrorem nempe non injucundum et tranquillitatem quandam terrore temperatam, afferre possint. Hæc explicatio *si* esset vera, aut ægri tantum possent vim sublimitatis sentire, aut re sublimi objecta statim in visceribus humor aliquis hæreret, sed ita, ut redintegrato ejus cursu sensus ille non insuavis moveretur; quorum prius cum absurdum sit, in scriptorem acerrimi judicii conferri non potest; posterius autem ad *Kantii* rationem redit, sed l. l. diserte non dicitur: veruntamen, quantum e versione Germanica (Riga 1773) indicare possumus, secundum antecedentia ejusdem partis capita hoc defendere debuit. *Kantius* in *Kritik der Urtheilskraft*, 2. *Buch*, §. 23. hac de re sic loquitur: *Das Wohlgefallen am Erhabenen ist eine Lust, die nur indirecte entspringt, nämlich so, dass sie durch das Gefühl einer augenblicklichen Hemmung der Lebenskräfte und darauf sogleich folgenden desto stärkern Ergiessung derselben erzeugt wird, mithin als Rührung kein Spiel, sondern Ernst in der Beschäftigung der Einbildungskraft zu seyn scheint. Daher es auch mit Reitzen unvereinbar ist, und indem das Gemüth von dem Gegenstande nicht bloss angezogen, sondern wechselsweise auch immer wieder abgestossen wird, das Wohlgefallen am Erhabenen nicht sowohl eine positive Lust, als vielmehr Bewunderung oder Achtung, d. i. negative Lust genannt zu werden verdient.* Ergo secundum hunc principem philosophorum delectatio, quam præbet sublimitas, oritur ex impedito perpaullum et deinde eo magis accelerato cursu succi nervei. Cur hæc in corpore levis perturbatio fiat, cum res sublimis animum afficit, adjectis his verbis significat: *indem das Gemuth . . . abgestossen wird*. Nempe admirabilitas rei subinde animum allicit ad contemplationem. Sed cum illam rem cogitatione plane complecti non possit, ejusque magnitudini se quasi succumbere sentiat, ab illa contemplatione fere semper deterretur et repellitur. Ego si longior hic esse et rem etiam cum corpore communicare vellem, analogiam sequerer sensuum externorum. Sicut enim impulsiones et frictiones nonnullæ simul et dolore aliquo et titillatione afficiunt membra, ita species sublimis animum feriens mixto utroque sensu plexus nervorum in cerebro et in præcordiis tangere potest. Ulterius autem in philosophando progredi non est necesse. Sed omnino id, quod simul in corpore fit, hic physiologis relinquendum putavi, terroremque dixi temperari et mitigari *magna cognoscendæ rei aviditate*. Nam in eo consentire debent omnes philosophi, cognitione rerum occultarum et admirabilium homines natura ita trahi, ut levis aliquis terror ab illis incussus eos potius ad acrius contemplandum alliciat, quam inde avertat;

quæ non oculis, sed phantasiæ tantum, objiciuntur, ut ex illo Moysis, quod auctor ipse 9, 9. laudat, *γενέσθω φῶς καὶ ἐγένετο* etc. Nam qui primum tenebras per immensum spatium diffusas, et deinde solo verbo jubentis Dei lucem repente ex illis ortam animo proponit, is tanta Dei potentia, cujus rationem modumque humana mens intelligere non potest, et tanta per infinitum spatium, qua universus mundus patebit, mutatione, et rerum etiam, quæ inde orituræ videntur, exspectatione percellitur. Non æque magno motu lectorem concutit jusjurandum Demosthenis, quod anonymus sect. 16. tractat, sed tamen in admirationem et *ἀπορίαν* quandam conjicit, quia tot et tantarum rerum cogitatione obruitur, quot et quantas simul animo capere non potest. Sed hæc jam copiosius, quam necesse erat.

§. XIX.

Non ignorabat auctor, quod inprimis hic animadvertendum est, hanc vim sublimitatis. Perpendamus modo illa 1, 4. *Οὐ γὰρ εἰς πειθὼ ἄγει, ἀλλ' εἰς ἔκστασιν τὰ ὑπερφυᾶ* etc. et, quæ passim de vi Demosthenis judicat, maxime illud 34, 4. *Οὐδεὶς γοῦν Ὑπερίδην ἀναγινώσκων φοβεῖται*: quo plane declaravit, lectorem sublimibus Demosthenis dictis *terrore* quodam affici. Quo magis miror, eum *φόβους* 8, 2. retulisse ad *πάθη ταπεινὰ καὶ διεστῶτα ὕψους*. Imo illam animi affectionem, terrorem dico quendam, in tractanda *ὕψους* notione unice tenere, aut, si secus ipsi videbatur, alia ratione certos ejus fines ponere debebat. Ita multis locis probabilius disputare et v. c. sect. 8. extr. non solum confidenter pronuntiare, sed ex ipsa definitione sublimitatis docere potuisset, *τὸ γενναῖον πάθος* esse *μεγαλήγορον*. Sed si illam hodie maxime probatam sententiam amplexus esset, quam et ipse tenebat animo involutam, in tota explicatione argumenti reprehensionem criticorum effugisset, non omnem quidem, sed tamen justam et necessariam; non omnem, dixi; quia infiniti sunt gradus sublimitatis minus magnæ, secundum terroris, quo afficimur, modum, qui potest aliquando esse ita lenis, ita non percellere, sed stringere ac prope mulcere animum, ut ad voluptatem ex objecta re pulchra pæne cognita perceptam accedat. Ex quo si laudasset in Platonicis illis 28, 2. in *εἱμαρμένῃ πορείᾳ* et *προπομπῇ δημοσίᾳ* non *κόσμον* et *εὐμέλειαν τῆς περιφράσεως*, sed *δεινόν τι*, quod haberent grandes rerum imagines, recte id fecisset e judicio et sensu suo; etsi, qui vituperare vellent, jucunditatem potius et suavitatem illis possent tribuere totumque locum referre ad characterem orationis temperatæ.

§. XX.

Quod si qui etiam nunc reperiuntur, qui auctorem nihil in explicanda notione sublimitatis peccasse contendant, saltem illi ne Mori abutantur auctoritate, qui in *libello animadvv. ad Longinum* contra nonnullos disputat, qui, ut p. 7 dicitur, Longinum negligentem et ineptum ejusque disciplinam perturbatam esse statuebant. Dura ille magis eorum verba repudiat, et, ut erat circumspectus et modestus, auctorem excusat inconstantia usus loquendi, quæ sublimitatis nomen etiam tribuat rebus similitudine aliqua ad sublimitatem accedentibus. Sed si vulgo (quod doceri vix potest) nomen ὕψους de omni fere virtute orationis usurpabant, non debebat ille cum vulgo loqui: aut certe, si id vellet, monere hoc ipsum debebat, et significationes verbi diversas sedulo et diligenter distinguere, aut totum aliter instituere et tractare argumentum. Ceterum etsi Morus, ut mihi videtur, causam ejus non commode agit, tamen reliqua ipsius disputatio non sine fructu legitur; quam, quoniam caput a nobis tractatum attingit, hac opportunitate usi merita cum laude commemorandam putavimus.

De auctoris autem ratione hoc addere non dubitamus, commodo nostro sic evenisse, ut ille non certis, id est, angustis finibus vim sublimitatis terminaret, quoniam sic majori varietate in legendo delectamur, et de multis non sublimibus quidem, sed tamen egregiis et insignibus dictis optimorum scriptorum elegans magni critici cognoscimus judicium.

CAP. III.

EXAMEN SINGULORUM QUORUNDAM LOCORUM SUMMAM ARGUMENTI ET PARTES EJUS ATTINGENTIUM.

§. XXI.

Sectione 6, ubi anonymus noster ad declarandam veræ sublimitatis naturam transit, ante alia hoc agendum esse dicit, ut veræ sublimitatis claram notionem ejusque judicandæ facultatem acquiramus; et addit: Καίτοι τὸ πρᾶγμα δύσληπτον· ἡ γὰρ τῶν λόγων κρίσις πολλῆς ἐστι πείρας τελευταῖον ἐπιγέννημα, h. e. *sed res est difficilis: nam orationis judicandæ facultas usus diuturni ultimus est fructus.* Hic primo ἡ τῶν λ. κρίσις quo sensu dicatur, videri potest ambiguum. Nam qui non totius libri scopum ante oculos habet, aut non attendit, quomodo totus locus cum ante dictis et consequentibus cohæreat, is facile credit, intelligi debere *facultatem rite distinguendi sublimem dictionem a media, mediam a submissa.* Sed apparet *facultatem* potius significari *tam sua quam aliorum dicta sublimia discernendi a tumidis sive frigidis.* Deinde πεῖρα num ejus tantum est, qui ipse versatus est in dicendo aut scribendo; quo sensu 1, 4. positum videtur; an latius patet, ut ei etiam tribuatur, qui multorum orationes audivit et legit? Posterius haud dubie probandum. Nam critici non necessario esse debent exercitati oratores et poetæ. Opponitur autem hæc experientia *sollertiæ judicandi,* quæ, non acquisita multum legendo et audiendo, rationes e rei natura repetit. Sic eadem 39, 3. opponitur, ut sufficiens, rationibus multis ante allatis.

§. XXII.

Sed quæri potest, sententia hunc in modum explicata num prorsus sit vera. Non sane cuivis patet, multum legendo et audiendo tale judicium parari, ut statim videas, quid vere sit sublime, quid contra inani specie sublimitatis se jactet. Hodie quidem cum *æsthetica* in formam disciplinæ philosophicæ redacta sint, magnoque studio tractentur, multi fortasse putent, audiendis de hac doctrinæ parte philosophis legendisve libris non ex ea, sed de ea scriptis breviori via se posse istuc pervenire. Nec illi sane a scopo aberrent, modo ne credant, definitione memoriæ mandata et uno exemplo qualicunque illustrata sublimitatis vim omnem se plane percepisse. Luculentam exemplorum ex optimis scriptoribus petitorum copiam adhiberi oportet: et, quod caput est, non modo sensus eorum percipi, sed etiam vis sentiri debet; nec doceri tantum subtili disputatione debet discipulus, sed etiam exemplis propositis moveri. Hoc nisi fit, verendum est, ne symbolica tantum sit illa τοῦ ὕψους, quod prorsus se percepisse putet, cognitio. At si exempla illa non tam mentis intentione, quam animi sensu explorat, quid facit? nimirum ingreditur illam ipsam viam, quam hic noster sublimitatis magister demonstrat: initium enim πολλῆς πείρας facit ad parandam κρίσιν τῶν λόγων. Hac via si strenue pergit, si studiose observat, quæ dicta cum suum tum aliorum animum percellant, atque ita usu ipso dictata magistri explorat; percipiet ille haud dubie, pro ingenii modo, fructum illum, quem auctor τελευταῖον ἐπιγέννημα diuturni hujus studii appellat. Plura hanc in rem dicere nec opus est, et pudor prohibet. Explicatiora et uberiora philosophi et rhetores hodierni suppeditant. Mihi hoc unum fuit propositum, ut sententiam egregii rhetoris breviter illustratam defenderem, ac potius illius defendendæ rationem demonstrarem.

§. XXIII.

Quoniam superiori capite definitionem sublimitatis ab auctore sect. 7. propositam non accurate dijudicavimus, sed ostendimus, aliter fuisse instituendam, illud agemus hoc loco, supplebimusque, quod quis ibi desiderare possit. Apparebit, ut spero, non sine causa nos ab eo discessisse. Verba paragr. 1. digna sane sunt homine excellentis ingenii et generosæ indolis, atque etiam rei copiosius illustrandæ possunt inservire: sed tamen discendi cupidos destituunt, præsertim ab initio posita. Sunt enim tantummodo, quod dicunt, negativa, et subobscure quædam indicant eorum, quæ non sunt sublimia. Secundum definitionem, quæ confici e tota sectione potest, sublimitatis notæ maxime propriæ sunt: 1) *gaudium hominis ex audito dicto sublimi, quo sic effertur, ut si illud ipse protulerit*; 2) *constanter servata illa lætitia et animi elatio in accurata et crebra illius dicti contemplatione*; 3) *firma ejusdem et vix unquam delenda memoria*; 4) *consensus omnium omnis generis hominum in agnoscenda sublimitate dicti.* Veræ sunt omnes hæ notæ, excepta ultima; sed solæ non sufficiunt. De ultima ut primo dicam, judicia omnium omnis generis hominum quis novit? Sed facile apparet, auctorem non dialectice sed oratorie loquentem quam plurimos tantum diversique generis homines intelligi voluisse. At ne sic quidem hominum etiam innumerabilium, si incredibili quodam casu consentiant, judicium haberi debet verrissimum ac certissimum. Explosum est illud argumentum, quod olim ducebant e consensu omnium gentium ad stabiliendam opinionem de numine deorum. Multo autem minus valebit simile argumentum de re multo magis dubia, de qua doctissimi homines dissentire reperiantur. Denique quis pendere velit a judiciis hominum, qui diversa ἐπιτηδεύματα sequuntur? Num opifices v. c. verius judicium de alicujus orationis præstantia et sublimitate ferre possint, quam critici sive rhetores diversorum temporum inter se consentientes? Imo hi potius sunt audiendi. Corruptus esse potest aliquo seculo sensus pulchritudinis et sublimitatis, ita ut etiam horum quam plurimi consentiant in judicio pravo et perverso. Sed si ex omni ætate inde ab ultima memoria in laude loci alicujus poetici vel oratorii consentiant, hoc judicium valde probabile videri debet. At verissimum et certissimum esse, ego non contenderim. Fingamus enim, Iliada conflatam esse e carminibus poetarum vulgo cantatis et a poeta fortasse non optimo collectis et interpolatis. Sumamus deinde, hominem magnæ auctoritatis, velut Herodotum, exstitisse, qui eam ex unius hominis divino ingenio fluxisse, ab eodemque admirabili arte compositam et politam diceret. His positis si criticus quispiam excellens, sed modestus et suo judicio non satis fidens, illius vero magna auctoritate commotus, mediocres Homeri, qui ferretur, versus laudasset, quasi optimos et summo poeta dignos, num esset mirandum, si posterioris ætatis critici, antiquitatis verecundia et illorum auctoritatibus commoti suum judicium damnare, quam stuporis et ignorantiæ notam subire mallent? Facile intelligitur e tali commento, consentiens hominum judicium non posse haberi pro certo sublimitatis argumento.

§. XXIV.

Jam ad primam sublimitatis notam redeundum est. In ea non satis sibi constare videtur auctor, quoniam animi motum e dicto sublimi ortum vult esse *χαρὰν*, cum tamen 1, 4. graviora posuerit, *ἔκστασιν* et *ἔκπληξιν*. Sed non loquitur h. l. de primo illo motu, quo animus statim, audito sublimi dicto, percellitur, sed, ut reliqua ostendunt, de eo, qui post in contemplando eodem dicto exsistit, cum singulatim ea cognoscit, quæ sublimitatem illius dicti conficiunt. Nam stupor ille primo incussus cedit paullo post admirationi, quæ deinceps etiam gaudio quodam temperatur. Verum et hæc nota, et duæ deinceps positæ pertinent etiam ad temperatum et submissum dicendi genus, atque ita sublime ab his non certo termino separant. Nam et loca mirifice exornata itemque alia simplici munditie commendata contemplari quis cum voluptate tenacissimaque memoria custodire potest.

§. XXV.

Sectione 8. init. facultas vehementes affectus movendi distinguitur ab *ἁδρεπηβόλῳ τῷ περὶ τὰς νοήσεις*, et ut peculiaris fons sublimitatis secundo loco ponitur: sed additur statim, hanc facultatem majori ex parte deberi naturæ. Duæ igitur res his materiam disputandi præbent; de quarum illa secus statuendum videtur, de hac vero assentiendum auctori. Recte ille quidem sect. 9. pronuntiat, felicitatem ingenii sententias magnificas excogitantis principatum sublimitatis tenere: sed poterat, ac debebat potius, addere, et alibi etiam perspicuis verbis monere, talibus sententiis *omnem* omnio contineri dicendi sublimitatem, et, si ἀκριβῶς agatur, hunc unum ejus dici debere fontem. Neque enim de sublimitate universe agitur, sed de sublimitate *orationis*. Itaque si ipse librum inscripsit simpliciter, ut antiqua exemplaria credere jubent, περὶ ὕψους, subtilius grammaticus quispiam adjecit verbum λόγου. Etenim non modo significandum erat, tropice verbum hic esse accipiendum, sed etiam reliquæ ambiguitati erat occurrendum; quia et in pictura et in mimo ὕψος inesse potest, neque minus in tibiarum fidiumque concentu, adeo ut illud, quod 9, 1. dicitur, in contrarium etiam converti possit. Nempe si de quibusdam *symphoniis*, quæ hodie dicuntur, cogites, quæ solis instrumentis cantantur sine carmine; recte dicas: καὶ ἐννοιῶν (τῶν διὰ λόγου) δίχα θαυμάζεταί ποτε ψιλὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ φωνὴ δι' αὐτὸ τὸ μεγαλόφρον. Sed ut illuc redeam, solæ sunt sententiæ grandes et magnificæ, quæ conficiant sublimitatem: et sine illis reliqua omnia, quæ inde a sect. 16. tractantur, non modo non sublimem faciunt orationem, sed prorsus frigidam, cum per se, sine figuris, tropis ceterisque ornamentis vitio possit carere. An vero nobis obstat illud, quod sect. 16. exemplo luculento docetur, figuræ *apostrophes* magnam inesse posse sublimitatem? Imo confirmatur hoc exemplo sententia nostra, eoque jam supra sumus usi. Nam ipsa Demosthenis sententia est ἐμφατικωτάτη, mentemque rerum maximarum quasi pondere opprimit. Manet igitur illud quod significavi, ne affectus quidem pertinere ad eam, quam his rhetor explicat, sublimitatem, nisi quatenus excitentur ope dictorum sublimium. Vultu quidem et gestu, ipsoque silentio, graviter aliquando moveri possunt auditores: sed cum agitur de oratione sublimi, motus illi animorum, qui sine verbis existere possunt, ad argumentum non sunt trahendi. Neque vero istuc aberravit auctor, sed omnia, quæ de affectuum sublimitate sect. 15. disseruit, retulit ad orationem. Itaque parenthyrsum cum dicit esse πάθος ἄκαιρον καὶ κενὸν, nihil aliud significat, quam in sententiis illud inesse alienis sive a re non petitis, quæ proinde auditorem lectoremque concitare isto modo, quo ineptus ille velit, nequeant. Ergo cum primam partem sublimitatis posuisset in sententiis, non debebat secundam rursus ponere in sententiis, quibus moveantur affectus, præsertim cum et illæ priores, quibus principem locum assignat, amicos movere et in admirationem stuporemque abripere debeant. Recte igitur etiam Cæcilius fecit, si, quod 8, 2. dicitur, ὡς ἕν τι ταῦτ' ἄμφω, τό τε ὕψος καὶ τὸ παθητικὸν, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ πάντῃ συνυπάρχειν τε ἀλλήλοις καὶ συμπεφυκέναι.

§. XXVI.

Alterum, quod anonymus noster tradit, facultatem graves affectus movendi majori ex parte munus esse naturæ, non putavit argumentis egere: et est sane minime dubium. Si enim, id quod nemo negabit, sententiæ grandes nonnisi a magno ingenio inveniuntur, et si eædem harum commotionum, id quod modo planum feci, sunt effectrices, sequitur, ut illa facultas ab ingenio naturæ munere dato pendeat. Veruntamen ipse fortasse aliter est argumentatus. Primo ut notum, opinor, posuit, quod usus hominum docet, alium alio molliorem esse ad affectus concipiendos. Deinde et illud tacite sumi posse existimavit, quod verbis Horatii, *Si vis me flere, dolendum est Primum ipsi tibi*, hodie fere monemur, quodque latius patere et ad omnes affectus accommodandum esse, rhetores et philosophi omnes docent. Quod autem non simpliciter dicit, facultatem illam αὐθιγενῆ σύστασιν esse, sed cum significatione exceptionis, κατὰ τὸ πλέον, hoc reliquisse videtur arti, quod sectione 15. præcipit, ad graves nempe motus in animis imprimendos φαντασίαις utendum esse, quod fiat, ὅταν, ἃ λέγῃς, ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δοκῇς, καὶ ὑπ' ὄψιν τιθῇς τοῖς ἀκούουσιν.

§. XXVII.

Quod sectione 10. exponitur, esse ὕψους αἴτιον, 1) τὸ τῶν ἐμφερομένων (τοῖς πράγμασι μορίων) ἐκλέγειν ἀεὶ τὰ καιριώτατα, καὶ 2) ταῦτα τῇ πρὸς ἄλληλα ἐπισυνθέσει καθάπερ ἕν τι σῶμα ποιεῖν δύνασθαι, in eo posterius maxime vidit esse tenendum, idque sæpius repetit et commendat. Nam paulo post dicit, poetriam esse δεινὴν, non solum ἐκλέξαι, sed etiam εἰς ἄλληλα συνδῆσαι, et §. 3. item illarum rerum τὴν εἰς ταυτὸ συναίρεσιν, et 11, 3. rursus εἰς ἑνότητα σύνταξιν commemorat. Quid ita? quia hoc e partibus luculentis coagmentatum corpus animo statim comprehendi totum non potest, atque ita hominem cuncta pernoscere cupientem admiratione percellit, aut in stuporem conjicit. Breviter hoc actor significat verbis τῇ πυκνώσει προσάγεται. Quodsi tale quid per plures periodos dilatare et copiose singula λήμματα explicare volueris, plane totum hoc sustuleris artificium: et similis tum sit oratio ei, quam ex Isocrateorum ratione immutatam sectione 21. legimus.

Locutus sum hactenus de λημμάτων εἰς ταυτὸ συναιρέσει, ut de re per se clara et perspicua. Sed recte quis etiam nunc quærat, quibusnam legibus illud quasi corpus componi oporteat. Equidem brevitatem in eo maxime sequendam esse puto, ut conjunctis viribus valeat confertim ruens illa rerum copia, et, sicut animus uno dicto sublimi, tamquam fulmine, percutitur, ita hoc rerum globo, tamquam grandine, feriatur. Nomen artificii non posuit auctor: sed nihil aliud videtur esse, quam genus *συναθροισμοῦ*; si modo genus, ac non potius ipse *συναθροισμὸς* artificiosa brevitate artem occultans. Ad hanc opinionem ducunt exempla subjecta. In *συναθροισμῷ*, sive *congerie*, non requirunt aptam illam partium colligationem, ut illud nescio quod corpus membris firmiter compositum exsistat, sed tantum brevitatem dictorum et densitatem, ut quasi globum faciant incomposito quidem agmine, sed tamen graviter cuncta, quocunque inciderint, consociatis viribus impellente. Itaque paulo plus artis postulari videtur in illa congerie Sapphus carmine monstrata, quam in vulgari.

§. XXVIII.

Sect. 11. et 12. usque ad lacunam auctor tractare instituit *exaggerationem*. Ad hanc tractationem verbosius ille nec satis composite præfatur. Sed tamen ostendit paragraphus 2, defendi et confirmari hac præfatione illud primum, quod dixerat, *σύνεδρον*, *conjunctam esse cum rebus ante explicatis exaggerationem*, quia etiam in hoc sublimitas inesse debeat, adeo ut sine hac illa sit corpus animo vacuum. In tractatione ipsa, quæ sect. 12. usque ad lacunam continetur, omnia sunt ita breviter, composite et perspicue nec non subtiliter dicta, ut nihil fere simile habeamus toto in libro. Subtilitatem tamen fortasse quis desideret in reprehensione definitionis ab aliis usurpatæ. Dicitur nempe, eam pariter haberi posse pro definitione sublimitatis, affectus et troporum. Sed opponi potest, in illa rhetorum definitione *τὴν αὔξησιν* dici *λόγον*; sub *λόγου* autem verbo semper intelligi *ποσότητα* et *περιουσίαν* quandam: neque vero *ὕψος* et *πάθος* commode significari *λόγου* nomine, multoque minus *τρόπους*, qui singulis in *ὀνόμασι*, *verbis*, non in *λόγῳ*, *dicto pluribus verbis constante* aut *oratione longiore* insint. Veruntamen hoc nemo negabit, minus ambiguam multoque pleniorem et utiliorem esse definitionem ab hoc nostro rhetore propositam, etiamsi præter ea, quæ interciderunt, omittantur manca illa, *ταύτῃ τῆς πίστεως διεστῶσα* etc.

Sed num illa recte habent de *οἴκτοις* et *εὐτελισμοῖς*? Consentiunt certe cum eo, quod 8, 2. dicitur, affectus quosdam, in quibus et οἴκτους, non esse sublimes. Sed οἶκτος, *oratio ad commiserationem composita*, etsi non *percellit* repentino quodam impetu, tamen graviter afficere animos potest, ita ut Tulliano μεγέθει, quod auctor, 12, 5. χύσιν appellans, multis rebus accommodatum esse dicit, in illa sit locus; id quod exemplis etiam ex or. pro Plancio, pro Milone, aliisque confirmari potest. Εὐτελισμὸς autem sine dubio genus est, quo et comprehenditur διασυρμὸς, ut species. Atqui hunc auctor 38, 5. recte dicit esse ταπεινότητος αὔξησιν, eumque conjungit cum hyperbolis, quas haud dubie, ut ad sublimitatem pertinentes, tractare coeperat. Sed et per se patet, verborum gravitatem ad res extenuandas esse necessariam, quoniam auditores permoveri debent, ut aliter de his rebus, quam antea, sentiant. Itaque plane non apparet, cur secundum fines, per quos ille suum ὕψος patere voluit, εὐτελισμοὶ eo carere possint.

§. XXIX.

Extrema crisis complectetur ea omnia, quæ auctor præter *sententias* et *affectus* in partibus sublimitatis numeravit. Ostendam autem, recto eum sensu in illis suo momento ponderandis usum esse, et in tali libro, qualem hunc suum esse voluit, illa non potuisse silentio præteriri. Vidit ille, et statim in partitione monuit, primum præcipuumque sublimitatis locum assignandum esse sententiis: idemque docuerat in commentariis de Xenophonte; quo in scriptore maxime submisso et simplici ille haud dubie loca observaverat non specie sed re sublimia, de quibus et nos Xenoph. Vol. I. p. LIX. egimus. Rursus idem illud 9, 1. monet, principem locum tenere facultatem excogitandorum sensuum magnorum et admirabilium. Hæc et alia, quæ post addam, ostendunt, eum de natura sublimitatis verum habuisse *sensum*, etsi ab eo non progressus est ad clarum illius *judicium*. Hoc si tacita secum fecisset commentatione, si, ut cum aliis loquar, confusam illam, quam habebat, ideam reddidisset distinctam, aliter haud dubie disputationem suam instituisset, et cetera, ut subsidiaria tantum, secrevisset a sententiis ipsis. Neque tamen hoc plane neglexit, sed verum sensum etiam in æstimando sublimium rerum ornatu passim prodidit. Primum enim caput, quo post illa μεγαλοφυῆ de eo agere instituit, initium est loci de figuris. Hic primis statim verbis declarat, non simpliciter omnibus σχήμασι sublimem fieri orationem, sed hac conditione, ἂν, ὃν δεῖ, σκευάζηται τρόπον; idemque significare videtur sect. 18. init. verbis αὐταῖς ταῖς τῶν σχημάτων εἰδοποιΐαις. Et quoniam nonnulla eorum vim gravitati dictorum frangunt et temperato potius characteri conveniunt, se tantum ὀλίγα τινὰ, ὅσα μεγαληγορίας ἀποτελεστικὰ, diligenter explicaturum esse dicit. Eodem spectat, quod 23, 1. tantum συνεργὰ ὕψους et 24, 1. ὑψηλοφανῆ monet esse τὰ σχήματα. Quin etiam sectione 17. clare τὸ ὕψος ut rem diversam a σχήμασι distinguit. Non ergo dubium est, quin hoc involutum sensu tenuerit, figuram non genus esse sublimitatis, sed ornamentum.

Eodem modo de ceteris, de verborum delectu, de tropis et numeris statuendum esse sensit, quamquam id minus clare significarit. Non difficile esset copiosius hoc docere. Sed patientia lectorum abuti nolo. Consideret quis tantum illa, 8, 2. τὸ τούτοις ἔτι μεῖζον ἐπιφερόμενον, Καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν. Hac in sententia πάθος non inesse auctor ipse monet. Atqui nec ceterarum rerum, quas facit sublimitatis partes, quidquam inest, nec figura nec tropus aliave granditas verborum, nec numerus insignior. Sequitur, ut aliquanto majorem antecedentibus sublimitatem in ipsa illa repererit sententia. Adde, si tanti, quæ dixi in nott. ad sect. 30. init. Ergo hactenus unum ejus est peccatum, quod non clare judicio confidenter hoc proposuit, in sententiis ipsis vim sublimitatis inesse, cetera tantum facere ad eam in sua luce ponendam.

§. XXX.

At vero posteriora illa, figuræ, tropi et cetera, quæ noster μόρια ὕψους numerat, fortasse plane silentio præteriri oportebat. Imo vero consentaneum erat, hæc vel maxima diligentia explicari. Non enim hoc ille propositum habebat, ut in gratiam philosophantium solam τοῦ ὕψους notionem, nihilque amplius, acute subtiliterque aperiret, sed ut commentatione sat copiosa prodesset πολιτικοῖς ἀνδράσι. Prius illud multis egerat Cæcilius, sed exiguo cum fructu lectorum: aliter sibi agendum censebat hic sublimitatis interpres, qui vel amici rogatu, vel sua sponte, omnia referre vellet ad usum dicendi. Jam cum repugnet dicta sublimia cogitare verbis non expressa, necessario etiam de his, sive de elocutione illorum dictorum, disserere debebat. Et sic rhetores reliqua etiam genera dicendi persequuntur: in elocutionis enim forma definienda copiosiores reperiuntur, quam in rebus utrique generi assignandis. Omnino autem potest unaquæque ars ad peculiarem usum accommodate tradi, nihilque obstat, quo minus in eo scriptor arbitrium sequatur suum. Quare si artis dicendi præceptor, cum ab amico excitatus oratore de sublimitate scriberet, elocutionem quoque sublimibus sententiis convenientem explicare et hanc rhetorices partem ad unum genus elatæ orationis accommodare voluit, nihil est, quod ei hoc nomine vitio verti possit. Nam et amico prorsus satisfecit, et ad usum communem multa protulit, quæ universe et breviter præcipientes omittere debent. Non negandum est sane, multis in locis præceptionem ejus parum differre a communi ratione rhetorum de universa elocutione agentium. Sed hoc vitium est hominis constantis, quippe natum ex illo, de quo supra vidimus §. XVII. E plerisque autem locis patet, eum instituti fuisse memorem. Speciminis causa unum caput tangam de verborum delectu, sect. 30. Ibi præcipit hoc, eligenda esse verba *κύρια*, i. e. *rebus maxime convenientia*, ut quæ consuetudine hominum optime loquentium in usum sint introducta. Paullo post, §. 2, eodem sensu commemorat *καλὰ ὀνόματα*, ubi proinde rectius vertas *convenientia verborum*, quam *pulchritudo*. Atque etiam *κάλλος* §. 1. potius est *virilis dignitas e justo rei modo nata*, quam, quæ proprie dicitur, *pulchritudo*. Quoniam vero de eloquendis rebus magnis agitur, eadem verba dicuntur *μαγαλοπρεπῆ*. Sed in oratione magnifica non omnia possunt esse æque elata: imo fere necesse est nonnulla occurrere minoris momenti. Addit ergo auctor: *ὁ μέντοι γε ὄγκος αὐτῶν* (sc. *τῶν ὀνομάτων*) *οὐ πάντῃ χρειώδης* etc. Vult igitur verba eligi neque magnificentiora, quam pro rebus, neque infra earum dignitatem abjecta. Nam sententia magnifica non eget verbis splendidissimis, ut iis quasi altius extollatur: ipsa se potius sua extollit dignitate et virtute. Homericam paulo ante laudavimus sententiam verbis simplicissimis enuntiatam. Pariter nec sublime illud Moysis, *fiat lux, et facta est*, nec illud Horatii, *si fractus illabatur orbis, impavidum ferient ruinæ*, a verbis quidquam adsciti splendoris habet. Rectius ergo præcipit hic rhetor, quam alii, velut Demetrius Phalereus, licet de plerisque rebus sano judicio statuens. Is de sublimi dictione hoc tradit §. 77: *Τὴν δὲ λέξιν ἐν τῷ χαρακτῆρι τούτῳ περιττὴν εἶναι δεῖ καὶ ἐξηλλαγμένην, καὶ ἀσυνήθη μᾶλλον· οὕτω γὰρ ἕξει τὸν ὄγκον. Ἡ δὲ κυρία καὶ συνήθης σαφὴς μὲν ἀεὶ, τῇ δὲ καὶ εὐκαταφρόνητος.* Quod ita vertas: *Elocutionem hoc in dicendi genere oportet esse splendidam et a communi usu remotam, ac potius insolentem: ita enim justam dignitatem decusque habebit. Quæ autem propriis verbis et usitatis constat, semper quidem perspicua est, sed hanc ob causam etiam levior habetur.* Exemplis etiam deinceps hoc præceptum illustrat. Universe sic præcipi certe non convenit. Ut talia probentur, res oportet etiam sint novæ et inusitatæ, ac prorsus insolentes.

Jam cum totum *περὶ ὕψους* librum pro facultate mea ex omni parte spectatum dijudicaverim, rationesque judiciis factis adjunxerim, plus utilitatis lectoribus attulisse videor, quam si encomium auctoris scripsissem summa compositum arte, splendidissimisque verbis exornatum. In promtu enim posui largam de rebus maximis judicandi materiam. Laudavi ex animi sententia, quæ laude videbantur digna: nec silentio transmisi, quæ displicebant. Quodsi quis horum omnium rationes subducere summamque facere voluerit, etsi multis dissenserit in locis, tamen magnas auctori videbit superare laudes. His laudibus ut quam plurimi assentiant, et Græcæ litteraturæ et veræ eloquentiæ nomine optandum est.

DE ANAGLYPHO

IN FRONTE LONGINI

ÆREA TABELLA EXSCRIPTO

EPISTOLA

AD

IO. AUG. GOTTL. WEIGELIUM

DATA A

C. A. BOETTIGERO.

C. A. BOETTIGERUS

S. P. D.

IO. AUG. GOTTL. WEIGELIO.

MAGNUM profecto lætitiæ fructum mihi attulerunt literæ, quibus significabas, Te consilia agitare de nova Longini editione adornanda. Est enim, qui adhuc Longini nomen fronti inscriptum præ se tulit, *de sublimitate dicendi* libellus in eorum omnino numerum referendus, de quibus *Reizium*, Virum immortalis memoriæ, olim disserentem audire memini, esse auctores quosdam Græcos et Latinos, qui propter singularem præstantiam singulis decenniis bis certe recoquendi et Sosiorum pumice expoliendi sint. Accepi igitur magna cum voluptate, Te pro eo, quod omnes in Te situm esse norunt, bonarum literarum juvandarum studio, conquisivisse undique, quæ ad illustrandum emendandumque libellum istum facere viderentur, vetera et nova præsidia, eorumque promus condus ut esset et dispensator diligentissimus, precibus contendisse a Viro Doctissimo, in edendis optimis quibusque utriusque sermonis scriptoribus magna cum laude versato, *Beniamino Weiskio*.

Scilicet jam dudum, mi Weigeli, nihil prius neque antiquius habuisti, quam ut luculentissimas antiquiorum recentiorumque temporum editiones eorum auctorum, quos classicos vulgo appellant, ubique terrarum mira sagacitate indagatas et coëmtas in bibliothecam Tuam congereres, non eo consilio, ut tanquam excetra aut mala bestia, thesauris Tuis incubares, aliosque a fructu illorum sibilis et minis depelleres, sed ut Lipsiæ, in illo totius Europæ mercatu celeberrimo, beata eorum quoque librorum venalis prostaret copia, quos in tabernis librariis, quales hodie esse solent, si quæras, frustra sis. Itaque catalogum jam cum amatoribus harum deliciarum communicasti, bonæ frugis plenissimum et sollertiæ, qua uteris in his copiis contrahendis distrahendisque, testem locupletissimum, in quo perlustrando si salivam lectoribus Tuis interdum motam esse intellexeris, Tu gaudebis in sinu, sed qui, cœna dubia apposita, Tantalos sese esse sentient, ringentur sane et stomachabuntur acerrime.

Sed bonum factum! Multo acrior animum Tuum pupugit laudis cupido. Vidisti, posse nonnullos detrahere de laude Tua, quam Tibi diligentiori mercis librariæ dispensatione et procuratione pepereras. Te non laudis, sed lucri cupiditate accensum ista facere; Te, quæ numo addicta sint, insano pretio flagellare; scire Te uti foro, et cum pulcherrime calleas, quid pretii unicuique libro statuendum sit, cura Tua effici, ut boni libri salubri pretio jam non sint parabiles, et si qui occurrant, quos diu desideraverint viri eruditi, interioris notæ, cohibendas illis esse manus, propterea quod

> Unicus heu fundo numus suspiret in imo.

Sic clamant, sic calumniantur, qui Tibi male cupiunt. Enimvero calumniatores illi nesciunt, aut nescire se simulant, ingentes Tibi ipsi sumtus impendendos esse, ut in literarum bonarum utilitatem nunc rarissimos libros, qui ex his terris dudum evanuerunt, in Germaniam retrahas, nunc præstantissima ac splendidissima opera, quæ exteræ multumque dissitæ regiones nostris temporibus in lucem publicam emittunt, Lipsiæ doctis hominibus, quorum in manus Tua unius opera perveniunt, venalia exponas. Sed, quod longe majoris momenti est, librarii mercatus rationibus adjutus reperisti, quo et totum illud calumniæ genus a Te depelleres et rem literariam in universum augeres constabiliresque. Ipse scilicet auctores nonnullos, quos cum maxime desiderari et studiose requiri a doctis hominibus intelligeres, sumtibus Tuis denuo jussisti typis exscribi, additis, quibus splendescere possint, ornamentis novis ab editorum eruditione et varia lectione profectis. Sic nuper admodum Michaelis Maittairii librum de linguæ Græcæ dialectis *Sturzii* nostri curis secundis egregie perpolitum et collocupletatum iterum prodire jussisti, adjecto mox insigni de dialecto Macedonica supplemento, itidem e Sturzii, Viri Eruditissimi, penu depromto. Sic in animo Tibi esse, Dionis Cassii, post magni Fabricii et Reimari curas plane jacentis, et Euripidis desideratissimas editiones instruere, non solum fando accepimus, sed cognovimus etiam e literis amicissimi Matthiæ, qui in Euripide recensendo jam strenue desudat, mox, absoluto opere, omnium, qui in his sapere videntur, feret suffragia.

Atque ita Longini quoque post aliorum et Mori, Toupiique curas recentissimas novam editionem magnopere desiderari cum intelligeres, nec operæ nec impensæ Tibi parcendum esse statuisti, quin editorem et ab ingenii subtilitate et ab eruditionis copia instructissimum, cui hæc provincia Longiniana tuto demandari posset, adipiscerere. Cessit feliciter, quod tanta cura et liberalitate capessivisti, negotium. Egisti enim cum Weiskio, Viro in hoc genere exercitatissimo, ut hanc curam sibi imponi pateretur. Quod cum haud difficulter impetrasses, suppeditasti benigne omnia, quæ ad emendandum exornandumque auctorem illum vim aliquam habere posse intelligeres. Quibus præsidiis et adjumentis sane non pœnitendis quo pacto usus sit Vir industrius, indicent, quos selectos in hac causa indices agnoscit Germania.

Quid, quod ne sic quidem officio Tuo Te plane satisfecisse ratus es. Quæsivisti igitur adventitium aliquod graphices et picturæ linearis lenocinium, titulo libri nitide appingendum, quo semper capti et delectati sunt quicquid est hominum venustiorum. Non puto in reprehensionem incurrere posse hoc elegantiæ studium liberale admodum et elegantissimo scriptore dignissimum. Quidni enim his quoque illecebris, ab omni fuco meretricio alienissimis, decus concilietur et commendatio libris ad severiorem doctrinæ rationem compositis, dummodo et prodesse velint et delectare adscititia ejusmodi artis chalcographicæ ornamenta. Quod quidem facillime nos consequi posse existimamus, si ex innumeris artis antiquæ, quæ ætatem tulerunt, monumentis seligamus ea, quæ præter nativas Veneres, omnibus ejusmodi operibus suopte jam ingenio insitas, habeant reconditiorem aliquam et interiorem doctrinæ suavitatem, qua contemplanda sensus pulchri et honesti exacuatur, studium antiquæ suppellectilis et sedulo conquirendæ et recte intelligendæ incendatur, fastidiumque harum quotidianarum formarum, quas nostræ ætatis belli, quos vocant, homines exosculantur, magis magisque creetur.*

Quid multa? Cum egisses mecum per literas, indicarem Tibi figuram aliquam ex antiquitate figurata ductam, minoris moduli, quæ a chalcographo tabellæ æneæ insculpta tituloque Longini Tui indita prima fronte statim alliceret lectores; facere non potui, quin precibus tam honestis obtemperandum esse ratus, monstrarem figuras operis anaglyphi, quod exstat in thesauris operum antiquorum, quæ nunc Lutetiæ Parisiorum servantur. Tu, quod in Opere statim indicando facile repereras, tradidisti *Schnorrio* nostro, pictori Lipsiensi, multis nominibus mihi quoque carissimo, qui diligenter elaboraret in eo, ut accurate transscripto et honor suus constaret et veritas.

---

* Habemus exemplum *Heynii*, viri in hoc genere facile principis, qui in parergis chalcographicis, Tibullo, Virgilio, Homero adjectis, ex ingenti copia, quæ suppeteret, ea selegit, quæ vel lucis aliquid affunderent compluribus auctorum illorum locis, vel certe ab universo libri, quem ornarent, argumento parum abhorrerent. Sed addenda est commoda et succincta explicatio, ut, quid sibi velit figura ære exscripta, unde petita huc pervenerit, dilucide pateat. Inficeta autem, ne dicam inepta, est ratio librariorum titulis librorum suorum ornamenta nescio quæ assuentium. Tralatitium hoc et usu propagatum ab iis temporibus, quibus librarii voluminibus, quæ calamo exscripsissent, flexuosas appingerent literarum ambages, foliis arborum, pampinorum inprimis innexis, unde nomen vineolarum (*Vignettes*).

Superest, ut in lectorum gratiam, qui forte has nugas esse aliquid putent, paucis exponam, unde profectum, quid significet, hoc qualecunque, quod ære expressum videmus in fronte libri, Monumentum. In villa suburbana, quam antiquis artis operibus undique conquisitis et coëmtis magnifice instruxerat aulæ pontificiæ purpuratus Alexander Albani, Vir Incomparabilis, cujus in sinu et complexibus fuit Winkelmannus noster, exstiterunt ea tempestate, qua Roma nondum exulare jussa erat Româ, quatuor marmorearum tabularum fragmenta, Græco artificio cælata, quæ vulgo feminarum Apollini sacrificantium nomine ferebantur, mira similitudine ita inter se conjuncta, ut primo obtutu statim intelligeres, in eodem omnia versari argumento, ad idem fere exemplar ab eodem, nisi egregie fallimur, artifice diligenter expressa.* Translata ista cum plerisque aliis Lutetiam Parisiorum, Musei Napoleonei decora futura, et digna habita sunt, quæ in opere, quod fratrum Piranesiorum sumtu tabellis æreis instruxit Pirolus, pictor Romanus, commentario illustravit primo Schweighæuserus filius, dein Petitus Radelius, oculis subjicerentur lectorum pictura lineari informata,† tantisper dum ad ipsa archetypa, in amplioribus olim atriis dedicanda, aditu prohiberetur influens spectatorum turba. Adhuc enim a nemine, qui Musei perlustrandi causa illuc accessit, oculis usurpata esse feruntur. Selegimus ex illis quatuor, quod primo loco ponitur ab editoribus Francogallicis (*tab.* VII.) sed dolemus, in angustius spatium ab artifice Lipsiensi redigendam fuisse picturam Parisiensem, quod figuras majusculas tituli angustiæ non caperent. Ad eundem tamen modulum jam redactum esse unum ex his anaglyphis intelleximus e comparatione tabellæ ære exscriptæ in versione Etrusca magni operis Winkelmanniani, in qua Mediolanenses editores primum, dein Romanus editor, *Carolus Fea*, anaglyphum ejusmodi parvæ tabellæ insculpi curarunt.*

---

* In catalogo universæ supellectilis antiquariæ, quæ in villa nobilissima, cum ornamentis suis nondum exuta esset, continebatur, cui titulus: *Indicazione antiquaria per la villa suburbana dell' eccellentissima casa Albani* (Rom. 1785.) quatuor anaglypha commemorantur hujus argumenti n. 423. 451. 454. et 457.

† *Musée Napoléon* Tom. IV. pl. 7—10. p. 29. seqq. In opere præclaro, quod elegantissimus, idemque eruditissimus harum formarum spectator *Georgius Zoega* inde ab initio anni superioris voluminibus per singulos menses deinceps edendis cum ingenti plausu eruditorum totius Europæ emittere cœpit, inscripto titulo: *Li Bassirelievi antichi di Roma,* undecim prioribus voluminibus, quæ, cum hæc scriberemus, essent in manibus, hæc anaglypha nondum attigerat interpres horum monumentorum sagacissimus. Quotquot adhuc prodierunt, Villæ Albanæ consecrata sunt omnia. Non dubitamus, illa quoque in splendidissimo opere delineata esse et illustrata. Sed dolemus, nos, cum hæc ad examen revocaremus, fructu illorum defraudatos fuisse. Cæterum luctuosissimus, cum coronis huic opellæ imponenda esset, ad aures nostras accidit nuntius, Zoegam, quo nec candidiorem nec doctiorem unquam amplexi sumus, acerbo fato functum opus illud, quod viginti annorum lucubrationibus et laboribus assiduis instruxerat, vix in illa parte, quæ Villæ Albanæ thesauros complecteretur, absolvere potuisse. Sic intercepta est messis in herba. Lugete Veneres, plangite Musæ!

In area templi Apollinis transigitur, quicquid hoc loco nobis ob oculos positum cernimus. Argumento est signum Apollinis Lycii (nam est deus arcitenens) cippo seu columellæ impositum, secundum antiquissimum priscæ Græciæ morem, quo singulis statuis ædiculæ et cellæ nondum dedicatæ essent. Figura alata (Victoriolam esse prima fronte statim deprehendes) vinum e vasculo, quod simpuvium, per me appelles licet, altius sublato in pateram, quam sustinet figura alia exadversum posita, infundit. Id sacrificii genus, quod libationem appellant, hic peragi, quis dubitet? Figura exadversum collocata citharam præ se fert, formæ majusculæ, elegantiorem. Digitis, non plectro, fides tangere videtur, quas si in pictura frustra desideres, noli laborare. Veterum artificum hoc fuit, in his, quæ adscititia esse putarent et a quolibet intelligi posse, exprimendis esse negligentiores. Nam citharæ tam eleganti fides quoque intentas esse oportere, per se intelligitur. Totum ponere, hoc opus, hic labor illis. Hodie in contrariam fere partem peccant artifices. Tempus terunt in levissimis additamentis elimandis perpoliendisque, at infelix operis summa. Sed ut ad figuram nostram revertamur, citharœdum esse clamant omnia, totus figuræ habitus et scenicum choragium, tunica ad pedes demissa, pallium ex humeris defluens et ab muliebrem munditiem compositum, capillis comtis et muliebriter exornatis, quibus omnibus cultum citharœdicum apud veteres contineri, quis nescit? Adstant post tergum duæ mulieres, pariter sacris operatæ, magnifice et cultu fere regio exornatæ. Facem tenet prior, sceptrum posterior. Prope illam in extrema marmoris ora tripus conspicitur, solemne victoriæ in certamine musico reportatæ præmium, columnæ, ut mos fuit, in dedicatione impositum. Atque hæc quidem cernere est etiam in tabella a nobis in fronte hujus libri proposita. Adjecta est in cælatura marmoris, quale exhibent imagines in opere Winkelmanniano et Museo Napoleoneo ære expressæ, cella templi columnis ordine Corinthio suffulti, imbricibus et tegulis mutuo sese excipientibus intecti et in zophoro certamen curule exhibentis. Sed clausus et interceptus est aditus templi pariete intergerino, quo aream et porticus circumjacentes separari et secerni ab æde satis apparet. Atque in area illa seu περιβόλῳ sacra hæc administrari unicuique, qui aciem huc intendat, vel ex eo apparet, quod Victoriæ et citharœdo interposita cernitur ara parva, rotunda, saltationem seu pompam Bacchicam, quantum e tympanistria ibi conspicua conjicere licet, exsculptam præferens. Θυμελικὴν hanc quoque esse et ad rem scenicam spectare, satis patet. Cæterum rem sacram in area templi Apollinis fieri, vix est, quod dubitemus.

---

* *Storia delle Arti del Disegno* Tom. II. p. 162. *ed. Fea.* Multa ibi nitidius et distinctius expressa videas, quam in opere Piranesiorum sumtibus edito, in quo procudendo complura oscitanter et præpostere facta esse, dolent omnes, qui grandi argento sese emunctos esse, sero intelligunt.

Quæ cum ita sint, illud jam anquiramus oportet, quidnam significare voluerit hoc sacrificio vel libatione potius in area Apollinis oblata artifex? Argumentum hujus marmoris magna obscuritate laborare, nec facile extricari posse, ingenue fatetur *Carolus Fea*, qui magna sollertia et dexteritate illustravit plurima, in Explicationibus (*Spiegazioni delle Tavole in Rame* T. III. p. 442). Sed rem totam uno verbo aperuit sagacissimus eorum, quæ negotia facessunt antiquitatum interpretibus reliquis, indagator *Ennius Quirinus Viscontius*, cujus sententiam paucis refert, qui fere ex hoc solo tripode sapit, *Petitus Radelius* in illustrationibus Francogallico sermone scriptis (*Musée Napoléon* T. IV. p. 29.) Auctore igitur Viscontio marmor oculis nostris subjectum monumentum est choragicum post victoriam in certamine musico reportatam a victore dedicatum. Citharœdum fuisse, qui cantando et psallendo vicisset, res ipsa indicat. Præmium victoriæ tripus fuit, jam ἀναϑηματικὸς factus et inter Apollinis donaria columnæ impositus. A victore dedicatum esse, manifestatur imagine deæ Victoriæ, cujus in administranda libatione opera luculentum victori perhibet testimonium. Enimvero victor parum contentus tam insigni honore, se ipsum Apollinis Musagetæ et Citharœdi imagine effingi jussit, additis duabus feminis sacerdotibus, in quibus si quis Dianam, sororem, et Latonam, matrem Apollinis, expressas esse divinet ad amplificandam victoris jactabundi gloriam, næ is non multum aberrabit a vero. Hæc est sententia Viscontii, tribus verbis tantum commemorata a Radelio, quippe quam peculiari dissertatione, si otium suppetat post Iconologiam, opus ejus recentissimum, absolutam, uberius se expositurum esse profitebatur summus antiquarius. Cui sententiæ si quis calculum suum adjicere tanquam longius arcessitæ dubitet, vix tamen aliter rem expediet; sudabit, æstuabit multum, nec veri similiorem reperiet. Nam qui et hac et superiori ætate obiter illud attigerunt antiquarii laudatissimi, parum profecerunt et exemplo suo, nodum hic esse vindice dignum, comprobarunt.[*] Satius igitur erit vestigia premere illius viri, qui et ingenio et usu præpollet, et quæ ad firmandam sententiam illius nobis facere visa sunt, paulo copiosius edisserere.

Itaque, ut ab hoc incipiamus, illud extra omnem positum esse videtur controversiam, non Neronem tantum, de quo loquuntur et historiæ et numi (Sueton. Ner. c. 25. *Morellii* Thes. Numism. Imperat. T. XIV. 19. cum nota Morellii) monumentaque vetera, sed diu ante Neronem in universa Græcia omnes fere citharœdos, qui quidem excellerent in arte sua et victoriis in certaminibus musicis inclaruissent, adeo sese venditasse et extulisse animos, ut ipsi deo, qui præsidere putabatur istis certaminibus, sese æquipararent et in monumentis, memoriam artis suæ celebraturis, parum immortalitati suæ consultum esse putarent, nisi habitu cultuque deum referrent et quasi personati prodirent Apollines. Nam quod factitarunt, cum in pulpito vel scena illis canendum esset, ut sese Apollini quam maxime similes esse studerent, idem licere sibi in simulacris et monumentis in honorem suum positis, induxerunt in animum. Nonne putemus, Arionem illum, in omni historia decantatissimum, qualem ob oculos nobis ponit Ovidius II. Fast. 103.

---

[*] Duos e pluribus, quibus testimonium denunciare possemus, commemorasse sufficiat, viros in hoc genere præstantissimos. Habemus marmor anaglyphum seu fragmentum potius truncatum in villa Albana olim visum, quod primum edidit *Winkelmannus* in *Monumenti inediti* n. 23. Periit figura ad pedes usque defracta, sed restituta a recentiore artifice, monstratore Winkelmanno, et in Bacchi formam redacta. Incolumes manserunt figuræ duæ, Victoria ad cippum collocata et e gutturnio libationem invergens pateræ, quam dextra sustinet virgo in Dianæ habitum composita, sinistra facem proceram gestans. Canis venaticus, arrectis auribus ad pedes assidens, Dianam esse docet venatricem pariter et δᾳδοῦχον. Varia comminiscitur ad sensum marmoris mutili, sed duabus tamen figuris adhuc exstantibus facile dignoscendi, investigandum. (p. 27. seqq.) Mentionem injicit consimilium marmorum in eadem villa propositorum: “ Diana vi tiene una lunga face, come in altri bassirelievi della medesima villa.” Ibidem diserte commemorat marmor aliud, in quo Victoria exstet libationem fundens in pateram Musæ, cui comes adstet Diana. Musam ergo habet, quem Apollinem citharœdum esse statuimus. Nam de hoc ipso, quod cum maxime pertractamus, monumento sermonem esse, caret dubio. Egregie hallucinatur vir, doctrinæ et lectionis copia sæpe ad alia omnia abreptus. Nam quæ Victoria est, Cererem esse putat; qui citharœdus esse debet, Musam nobis effingit. Atqui mentionem quoque hujus monumenti nuper injecit *Hirtius*, antiquarius Berolinas, in opere ad juvanda hæc studia pulchre excogitato, apte composito. (*Mythologisches Bilderbuch* p. 92.) Quam nos Victoriam esse censemus libationem e gutto invergentem, Heben esse autumat. Scilicet et in hac imagine et in aliis, in quibus Victoriola libationem offert, Heben nectaris ministram subodoratus est vir sagicissimus. Enimvero Heben *alatam* ego nuspiam reperi, nec reperiri posse puto. Num enim deæ, perpetuæ Olympi inquilinæ, cum rebus humanis, *quo devolet*, intercedit commercium? Cæterum tres reliquas figuras hujus monumenti in alio libelli istius mythologici loco (p. 29.) de Latona, Diana et Apolline recte interpretatus est Vir eruditissimus.

> — capit ille coronam,
> Quæ possit crines, Phœbe, decere tuos.
> Induerat Tyrio bis tinctam murice pallam.
> Reddidit icta suos pollice chorda sonos.

Ipsam Apollinis sibi circumposuisse speciem? Si quis dubitat, oculos conjiciat in pulcherrimam nobilissimamque Apollinis citharœdi statuam, quæ in villa Cassii olim effossa Musei Pio-Clementini insigne ornamentum fuit, nunc Parisiis ostenditur.* Neronem hic exhiberi, purpuratam Apollinis citharœdi simiam, post alios, in eandem sententiam delatos, monstravit acutissimus statuarum illarum interpres Viscontius, numo Apolloniatarum, qui rem conficit, apposite allato.† Jam comparet mihi aliquis cum hac statua elegantissima nobilissimam picturam ab auctore (M. Antonium Gniphonem fuisse probabili satis conjectura efficere studuit *Schützius*, Philologus celeberrimus) ad Herennium (IV. 47. p. 168. *ed. Schützii)* adumbratam: *Citharœdus cum prodierit optime vestitus, palla inaurata indutus, cum chlamyde purpurea, coloribus variis intexta, et cum corona aurea magnis fulgentibus gemmis illuminata, citharam tenens exornatissimam, auro et ebore distinctam.*‡ Atque hinc factum esse intelligimus, ut, si qui occurrant in gemmis et marmoribus cælatis habitu citharœdico exornati, sæpe dubius hæreas, Apollinem ipsum an citharœdum tantum vestitu Apollinis Musagetæ exsultum conspicias. In statuis et signis majoribus facilius judicium feras ex oris lineamentis, quæ ad dignitatem dei composita sint, an humanam tantum præ se ferant speciem, si vel modicam tibi comparaveris harum formarum intelligentiam, nullo negotio dignoscas. Sed in pusillis figuris, quæ in marmoribus cælatis et minoris adeo moduli monumentis exstare consentaneum est, vix aliter, quam diligenti earum rerum, quas πάρεργα appellare solemus, consideratione res ad liquidum perduci poterit.* Sic Apollinem, sed personatum,

---

* *Museo Pio-Clementino* T. I. tav. XVI. *Musée Napoléon* T. I. pl. 21. cui gemina germana est imago Apollinis Musagetæ, quam e Volpati pergulis emtam Holmiam migrare jussit Gustavus III. Rex Suecorum. v. *Guattani Monum. inedit. per l'anno* 1784. *Giugno* Tav. III. et qui impensis regiis eandem ære exscribi jussit, *Fridenhemius* in statuis Musei regis Sueciæ.

† Adi sis *Viscontium* in commentario ad Mus. Pio-Clementin. T. I. p. 30. et p. 96. *Ez. Spanhem.* ad Juliani Cæsares p. 59. ed. Paris. et *Eckhelium* D. N. V. T. VI. p. 275. seq.

‡ In figura Appollinis citharœdi seu Musagetæ tria in primis observanda sunt, capillorum ornatus, vestis talaris cum chlamyde ad pedes usque demissa et baltheus latior, cui lyram innixam fuisse vel appensam, e variis priscæ artis monumentis conjicere possumus. Jam quod ad capillos attinet, corona laurea, quam in capite Apollinis Musagetæ plerumque conspicimus, in marmore nostro desideratur. Sed tænia tamen vel diademate, quo *ἀποθέωσιν* significari tralatitium est, caput figuræ, quam Apollinem esse dicimus in marmore nostro, cinctum esse apparet. Nec desunt cincinni, intonsam dei comam mirifice exornantes et ad humeros a capite demissi, quod egregie illustrat locum in Floridis Apuleii p. 342. *edit. Elmenh.* Sermo ibi est de citharœdico habitu, cujus effeminatam mollitiem illi exprobrat Marsyas: *jam primum*, inquit, *crines ejus præmulsis antiis et promulsis capronsis anteventuli et propenduli.* En tibi apud auctorem rariorum vocabulorum aucupem curiosissimum verum nomen,

---

quo cincinnos dependentes ante aures insignire solitæ sunt Romanæ muliercula: *antiæ* sunt. Alterum vestitus est, quem magnificum, auro pictum et purpureum, ad talos usque defluentem a tragœdis transiisse ad citharœdos, assutis, gliscente luxuria, variis laciniis, inter omnes constat. Loca, post Cerdam ad Virg. VI. Æn. 646. diligenter enotarunt Brœkhusius ad Tibullum et Passeratius ad Propertium. Conferenda tamen in primis Luciani narratio de Evangelo Tarentino adv. indoctum c. 8. s. T. III. p. 107. sq. Apuleii verba de Apolline et Bathyllo in *Floridis* p. 342. 350. *Elmenh.* Sed magna lis fuit inde a Ferrario et Rubenio, duumviris rei vestiariæ, quænam *palla* sit appellata in hoc habitu citharœdico. Diversam illam fuisse a communi palla, quæ matronarum et virginum amictui inserviret, perite jam observavit *Christius* in prolusione academica *de Musarum imaginibus* p. 5. Acute hæc quoque distinxit et enucleavit *Viscontius* in docta nota ad *Mus. Pio-Clement.* T. I. p. 31. c, Res eo redit, pallam proprie appellatam esse tunicam talarem, ὀρθοστάδιον Græcis dictam, quam inauratam fuisse in cultu citharœdico apparet ex auctore ad Herennium, jam supra laudato; sed parum accurate loquutos esse poetas Latinos, qui amiculum superius, uno verbo chlamydem pariter ad talos usque demissam, pallam quoque appellarent. In nostra quoque figura et pallam seu tunicam stolatam et chlamydem ποδήρη conspici, res ipsa docet. Unum addam, non chlamydi, sed tunicæ isti stolatæ additam fuisse ingentem illam laciniam, qua pulpita verrerent citharœdi, *syrma* appellatam voce ab histrionibus tragicis ad cantores in pulpitis translata.—Tertium est *cingulum Græcanicum*, ut appellat Apuleius in *Floridis* p. 351. Huic innitebatur cithara *baltheo*, qui ab humeris dependeret, *apta*, verba sunt Apuleii. Adde, qui hæc quoque docte illustravit, *Viscontium* l. l. p. 32.

* Dummodo capita figuris suis constent, et quæ hodie humeris illarum imposita videas, genuina sint et ab artificis manu profecta. Sed dici non potest, quantum fraudis jam priscis temporibus in capitibus statuarum surdo discrimine permutandis (Plin. XXXV. s. 2.) commissum sit. Nam quem præterit famosum illud μεταῤῥυθμίζειν, vel e Rhodiaca Dionis Chrysostomi satis notum et a magno Suetonii interprete ad Tib. c. 53. docte illustratum. Jam cogitet aliquis recentiorum temporum in instaurandis statuis innumeras statuariorum, si spes dolosi nummi affulserit, nihil non molientium imposturas. Cogitet Cavaceppii alicujus vel Jenkinsii officinam in detruncatis admutilatisque statuis interpolandis quotidie operatam. Quis hodie tuto affirmare ausit, tale caput tali statuæ ab initio aptum et copulatum fuisse? Sed de his mox acutissime disserentem audiemus magnum *Viscontium* in præclarissimo opere, quod jam sub prelis sudat, Iconologiæ suæ. Sic, ut a deverticulo revertamur, duæ statuæ, quæ Potsdampii olim visæ nunc Lutetiam commigrarunt, vulgo ad Lycome-

hoc loco exhiberi, optime, si singula perpendas, intelliges e tribus figuris illi appositis. Primum Victoriola, Jovi inde a Phidiæ nobilissimo simulacro sæpe comes addita (adi sis, nisi grave est, *Völkelium* in dissertatione de templo et statua Jovis Olympii theotisce scripta p. 153. et quæ de diis Νικηφόροις disputat *Zoega Bassirilievi* T. I. p. 144.) et procedente tempore perpetua victoriarum cujuslibet generis in priscæ artis operibus ministra, hic, ubi libationem affundit, non mortalem esse hominem, cui ministret, sed supra humanum fastigium longe elatum, aperte declarat.* Dein, quæ præsto sunt Apollini pedisequæ, vel, si vilius hoc vocabulum tibi sordescat, adstites, si accuratius intuearis, non mortales esse feminas, sed Apollini cognatas, vix est, quod dubites. Nec est, quod in iis definiendis multum labores. Dea tædifera, quod supra jam monitum, Diana δᾳδοῦχος est. Remotiorem, sceptro decoram eburneo, amiculo primoribus digitis molliter sublato delicias facientem,† Latonam statim interpretaberis. Cujus enim aures suavius

---

dis familiam relatæ, sed a *Levezowio* nostro ad Apollinis citharœdi speciem retractæ (adi sis dissertationem bonæ frugis plenissimam: *Ueber die Familie des Lycomedes* Taf. I. et VI. p. 45. seqq.) citharœdine tantum fuerint, an Dei ipsius simulacra, e capitibus illarum si dijudicare velis, næ magnopere laborabis et in tenebris tibi micandum esse intelliges.

* Effigiem Victoriæ eodem plane habitu et gestu, qui in marmore nostro occurrunt, habemus in celeberrimo anaglypho, olim Farnesiano, dein Albano, consecrationem Herculis referente, a Blanchinio, Montefalconio, Donio, ad postremum etiam a Muratorio in Inscriptt. Thesauro Tom. I. p. LX. ære expresso. In inferiore parte nobilissimi marmoris Admetam cernimus, Eurysthei filiam, Herculi consecrato libatione oblata, sacra facientem. In pateram Admetæ vinum infundit e gutto Victoria (vinum, non offas mola salsa adspersas, quas in simili figura pateræ inesse male judicat *Zoega Bassirilievi* Tom. I. p. 73). Tanta autem inter illam Farnesianam et nostram Victoriam similitudo intercedit, ut appareat, figuram istam Victoriæ, quæ libationem εὐχαριστικὴν administrat, fuisse ad normam quandam perpetuam compositam (*ein stehender Typus*). Nec oblitus est hoc monere *Ed. Corsinius* in dissertatione doctissima de Quiete Herculis. Paulum differt Victoria in numo Neronis citharœdi, in cujus postica parte Victoria offertur, sed palmam tantum, non libationem administrans. Videatur *Eckhelius* Doctrin. Num. Vet. Tom. VI. p. 276. Sed sunt sexcenta alia, ubi Victoria libationem offert *diis*. Sic, quod ad manus est, Victoria deæ sedenti et pateram porrigenti libationem offert in pictura vasculi Græci in *Vasculis Tischbeinii* Tom. IV. pl. 16.

† Sæpissime hunc gestum occurrere in antiquis dearum imaginibus norunt, qui hæc tractarunt, et exempla congerere nihil attinet. Varias ob causas hunc gestum ab artificibus expressum esse, vero consentaneum est. In ara rotunda (*ara tonda*) Musei Capitolini Tom IV. tab. 56. cernimus Dianam post Apollinem collocatam eodem fere figuræ habitu, quo in nostro marmore occurrit. Facem longam dextra, sinistra vestimenti laciniam levat. Pariter in ara triangulari Borghesia, quam ære expressam dedit *Viscontius* ad finem *Musei Pio-Clementini* Tom. VI. (*tavola aggiunta* B.) et ad calcem *Musei Gabini* (*tavole aggiunte* a. b. c.) Gratia conspicitur, peplum

permulceantur divino Apollinis cantu, quam matris et sororis?[*] Et fuerunt haud dubie plures statuarum inter se connexarum *συζυγίαι (Gruppen)*, in quibus mater et soror Apollini cantanti operam dantes effingerentur. Talis, ni fallor, fuit statuarum nobilissimarum complexus in Octaviæ porticu Philisci Rhodii, quem commemorat Plinius XXXVI. s. 4, 10. *Apollo, Latona et Diana et Musæ novem.*[†] Par Latonæ et Dianæ cum Apolline contubernium in templo Apollinis Palatini. Testis idoneus in hanc rem est Propertius in præclara elegia, in qua dedicationem Apollinis Palatini celebrat et, quibus signis munus illud splendidissimum effulserit, ordine commemorat (II. 23. 15.):

> *Deinde inter matrem deus ipse, interque sororem*
> *Pythius in longa carmina veste sonat.*

Ex quo loco recte colligimus, appositas fuisse signo Apollinis Palatini, quem Actii Apollinis instar stolatum fuisse e numo Commodi pulchre docuit *Eckhelius* D. N. V. Tom. VII. p. 124. (cf. *Spanhem.* ad Callim. in Apoll. 33.) Dianam et Latonam eodem forsan habitu et vestitu, quem Græcus artifex expressit in marmore nostro. Quodsi argutari vellemus, conjectura haud improbabili ducti illud quoque affirmaremus, citharœdum, qui Apollinis personam sibi induerit in hoc marmore, deabus, quas more solemni sibi apponi jusserit, mulieres consanguinitate sibi proximas exprimi jussisse ab artifice. Sed frigerent profecto. Sufficit tenere, Apol-

---

levans eodem modo, quo hic Latona, et quam primo loco in marmoribus anaglyphis Albanis posuit *Zoega* (*Bassirilievi* tav. I.) imaginem, Neptuni uxorem Amphitriten, exhibet, quæ eodem gestu vestis laciniam paululum super humeros allevat.

[*] Adde, quod multum faciat ad dignitatem augendam hoc dearum satellitium. Postulat hoc decori ratio, ut spectatores adsint, id quod diligenter observarunt veteres artifices. Sic vasculorum pictores semper appinxerunt figuris primariis personas quasdam mutas seu mera δορυφορήματα, quibus spectatorum seu chori partes tribuerent. Hinc intelligitur etiam, quam sæpe operam suam luserint interpretes male seduli, qui in figuris istis appositititiis docte illustrandis rerum suarum satagerent. Atque hoc ipsum in memoriam nobis redigit marmor anaglyphum a *Winkelmanno* in *Monument. inedit.* n. 50. promulgatum, sed miro errore de Orpheo et Danaidibus explicatum. Libatio enim et ibi offertur Apollini cantanti a duabus feminis, quarum altera pateram, altera guttum præ se fert. Una sufficere poterat. Sed duabus opus est, ut honor suus constet decoro.

[†] Verba Plinii obscuritate quadam laborant. In vulgatis editionibus sic se habent: *Ad Octaviæ porticum Apollo Philisci Rhodii in delubro suo. Item Latona et Diana et Musæ novem et alter Apollo nudus.* Hæc, si quis parum attendat animum, facile ita intelligi possent, ac si Apollo tantum in delubro collocatus fuisset, reliquæ vero statuæ plane segregatæ fuissent et diversæ. Sed una eademque fuit statuarum series. Hoc liquido apparet vel ex eo, quod additur: alter Apollo *nudus*. Ergo vestitus fuit prior. Atqui vestitus est Musagetes.

lini citharœdo has deas comites additas fuisse et παρέδρους (fugit hæc παρεδία Arnaldum in libello doctissimo, sed primas rei lineas tantum complexo). Adjiciendæ igitur fuerunt hic quoque, ut ordine procederent omnia nec sibi ipse deesse videretur, qui tam magnifice sese offerret, citharœdus vacuum verticem, ut cum Venusino poeta loquamur, plus nimio tollens. Nam fuit gloriolæ cupidissima et jactans sese immodice gens ista citharœdorum et cantorum, quam in Hermogene Tigellio graphice depinxit Horatius.

Enimvero audio hic, qui dicant, gravem impietatis dicam impingi potuisse, quicunque tandem ille fuerit, qui tali monumento victoriam suam in certamine musico partam nobilitari et ad posteros propagari voluerit, propterea quod deum se, dearum satellitio et ministerio stipatum, efformari jusserit. Atqui hæc aliter judicaverunt veteres. Nam ut silentio prætermittam scenica spectacula, in pompis sacris et anniversariis conventibus non statuas tantum et imagines deorum deductas esse in thensis et ferculis, sed sacerdotes etiam aliosque, qui sacra ista procurarent, personam sibi imposuisse deorum dearumque, qua stupentis vel adorantis popelli oculos in se defigerent, et conjectura probabili inducti affirmare et exemplis, quæ passim occurrunt apud auctores antiquos, demonstrare possumus.* Non est igitur, quod miremur, citharœdum, ut est paulo ventosior cantorum natio hodie quoque (Farinellium tibi finge vel alium ejusdem farinæ homuncionem), magnifice de arte sua sentientem, existimasse tantam sibi cum artis suæ præside intercedere similitudinem, ut, qui Apollinem faceret, se ipsum fecisse putandus esset. Et dandum est aliquid universæ rationi, quam symbolicam appellare consuevimus, in antiquæ artis operibus ubique conspicuæ.

---

* Luculenter hoc monstrari poterit e loco Xenophontis Ephesii de Anthia in pompa Dianæ Ephesiæ ad simulationem Dianæ venatricis magnifice exornata I. 2. p. 4. *edit. Locellæ.* Idem dilucide patet e pompa Isiaca, quam graphice depingit Apuleius Metam. libr. XI. ubi sacerdotes hiantis populi oculos miris præstigiis præstrinxisse et deorum dearumque speciem sibi affinxisse copiose narrat. Hinc sæpe fraus facta, subornatis, qui deos præsentes se simularent. Sic statim nobis succurrit Phya, qua Pisistratus in recuperanda tyrannide usus est, in habitum Minervæ formata, Παλλαδικοῖς ὅπλοις κεκοσμημένη, verba sunt Polyæni I. 21. p. 44. *Masvic.* cf. *Valcken.* ad Herod. p. 28, 29. Nec desunt monumenta artis antiquæ, quæ, nisi advocata in partes hac sacerdotum simulatione, recte explicari nequeunt. Testis est sacrificium Dionysiacum, in quo Mercurius et Diana sacrificantium ritu, ut h. l. Diana et Latona, adstantes aræ proponuntur in elegantissimo anaglypho, quod ære expressum vides in *Musée Napoléon* T. II. pl. 23. ubi digna est, quæ perpendatur et ad alia monumenta explicanda transferatur, observatio *Viscontii* in commentario p. 53. Huc referenda sunt Bacchica lectisternia in vasculis Græcis, in quibus deos accumbere vides et epulari. Sed initiati personam illorum sustinebant. Sic nitidissimam picturam in vasculo, in quo Liberum cum Libera accumbentem, Herculem assidentem conspicis in pulcherrimo opere, *Peintures des vases antiques*, quod Lutetiæ Parisiorum menstruis voluminibus particulatim cum maxime editur, *Part.* VII. tab. XXXIV. scite de mimo ejusmodi in mysteriis Bacchicis a mystis agitari solito explicat *Millinus*, spectator harum deliciarum elegantissimus doctissimusque p. 75. sq.

Ergo simplex totius marmoris, quod parva tabella exscriptum vides in fronte libri, sensus hic est: artifex, qui pulcherrime sciret fidibus, cum tripodem, præmium victoriæ in certamine musico partæ,* ut mos fuit, diis, in quorum ludis commissa forent certamina, rite dedicasset, quod sine libatione ad aram oblata fieri vix potuit, voluit ejus rei memoriam exstare in marmore cælato. Statuarius vel jussu victoris, vel ad majorem rei per se satis communi auctoritatem conciliandam, deos ipsos in medium vocavit, hac tamen lege, ut, quorsum tenderet ista amplificatio, quilibet statim intelligeret.

Dignum profecto est marmor nostrum, quod accuratius examinetur, hoc etiam nomine, quod tota sculpturæ ratio, si vestimenta spectes et plicas mirum in modum acuminatas, durior et rigidior esse videatur, ut prorsus referenda sit ad antiquissimam Græcorum artificum rationem, de qua loquitur Cicero in loco nobilissimo Bruti c. 18†. Et prostant adhuc passim in gazophylaciis antiquariis, Museorum nomine vulgo veniunt, ejusmodi opera artis antiquissimæ a mollitie et perfectione sequentium temporum multum abhorrentia, quo pertinet etiam, quam jure mirantur omnes, ara formæ triangularis in Augusteo Dresdensi cum historia tripodis ab Hercule rapti. Sed parum congruunt cum rudiore prisci ævi simplicitate reliqua, templi inprimis, quod omissum fuit in tabella nostra, architectura, seculum redolens longe recentius. Atqui scite hæc jam inter se conciliavit *Winkelmannus*,‡ spectatissimus harum elegantiarum arbiter, in historia artis antiquæ hujus ipsius marmoris exemplo usus, ut doceret, recentiores artifices servasse interdum in priscis operibus imitandis duritiem et τὸν τύπον religione quadam ductos vel ad majorem operibus suis dignitatem comparandam, sed quæ accessiones fierent et πάρεργα, ad sui seculi palatum attemperasse. Et exstitit procul dubio insigne aliquod artis antiquæ opus,* libationis a citharœdo victore oblatæ exemplar pulcherrimum, ad cujus imitationem ita se componerent posteriores artifices, ut ab illo deflectere et Veneres artis postmodo natas sequi, nefas haberent. Atque huc fere redeunt omnia, quæ de ingenio quodam austeriore in artis operibus apud antiquos conspiciendo (*vom alten Kirchen-stil*) hodie disputari cœpta sunt.

---

* Quis nescit *tripodas, præmia fortium Graiorum* (Horat. IV. od. 8.) antiquissimis temporibus gymnasticorum etiam et curulium certaminum præmia fuisse? Ἆθλον ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ appellat Pausanias VII. 4. p. 249. *Fac.* Sed otium nobis fecit in hoc argumento Spanhemius, qui et in Callimachum et in præclaro opere de præstantia numismatum copiose de his disseruit. Procedente tempore tripodes, qui proponerentur in ludis Pythiis, ad deos Musagetas, Apollinem et Bacchum, spectarunt, cantoribus atque poetis in certaminibus musicis et scenicis distribuendi. Athenis tribus, quæ choris vicerat, tripoda dedicavit, ut vel e Simonidis epigrammate 58. et 76. Tom. I. p. 137. 141. *Analect.* satis constat. Et platea Athenis hinc nomen invenit Τρίποδες. v. Pausan. I. 20. p. 71. Nec desunt monumenta, in quibus dedicationes tripodum nobis ob oculos ponuntur, quo recte referri poterit marmor Farnesianum, Herculis apotheosin referens, apud *Bimardum* in *Muratorii Inscriptt.* Tom. I. p. 60.

† Adi, si tanti est, libellum vernaculo sermone scriptum, in quo primas lineas archæologiæ duximus: *Andeutungen zur Archæologie* p. 56. seqq.

‡ *Storia delle Arti* VIII. 1. 19. Tom. II. p. 100. *ed.* *Fea*, quem contulisse juvabit etiam in nota p. 104.

Hæc cum legeris, Weigeli amicissime, quæres forsitan, quis fructus ex hoc marmore ad Longinum Tuum, liceat enim adhuc hoc nomine compellare, quamquam bene scio, litem jam huic nomini moveri gravissimam, vel ad nos ipsos redundare possit? Æquum postulas. Nolim enim in nos dici, quod Cicero ait ad Atticum (XIII. 32.), nos velle κομψεῦσαι τοῖς προσώποις, i. e. magnis personis inducendis libro exiguo lenocinari et ornamenta quærere adscititia. Citharœdus quidem, victoria nobilitatus, sed in gloria aucupanda immodicus, Apollinem se Musagetam fingi in comitatu dearum splendidissimo voluit. Quid hoc ad me? inquit Longinus noster: Τί γὰρ ἐμοὶ καὶ τοῖς μακροῖς αὐλοῖς; Audio, o bone, sed nonne sensus Tibi quoque, quomodocunque tandem appelleris, sublimior et vere μουσικώτατος? Nonne Tibi quoque præsto est eadem dea, quæ eximiis favet hominium conatibus et successu illos exhilarat lætissimo, Victoria? Nam in Te quoque cadit, quod ipse non sine miro sublimitatis sensu observasti de magnis omnis literaturæ heroibus, Homero, Platone, Demosthene (π. ὕ. s. XXXVI.), hos scriptores, quamquam a vitiis plane non immunes, omnes tamen ultra mortalem conditionem evectos esse. Voluit ἰσόθεος fingi citharœdus ille, cum laudis studiosior Apollinem se fingi juberet, in hoc culpandus, quod leviori arti ingens statueret pretium. Tu, cum de sublimitate dissereres, et præstantissimis, qui in ea excelluerunt, scriptoribus palmam deferres, ipse ad excelsa quævis erexisti animum et de sublimitate sublimius loquutus es quam ullus alius, qui quidem ætatem tulerit, dicendi magister.* Jure meritoque igitur Tibi quoque Victoria divinos fundit liquores et in Te quoque competit nobilissima, quam in heroas illos dixisti, sententia: Ὁ *πᾶς αὐτοῖς αἰὼν καὶ βίος—φέρων ἀπέδωκε τὰ νικητήρια καὶ ἄχρι νῦν ἀναφαίρετα φυλάττει καὶ ἔοικε τηρήσειν,*

---

* Recte hoc efficitur e multitudine marmorum plane ejusdem argumenti et ad idem archetypum facti. Quatuor ejusdem generis in villa Albana spectatorum oculis olim patuisse, jam supra monitum est. Valet igitur hic quoque, quod cum in aliis scriptis, tum in commentatione doctissima ad duo opera tessellata, recens effossa, monuit *Viscontius, Osservazioni su due mosaichi antichi* (Parmæ 1788.) p. 49. notam esse certissimam archetypi alicujus in antiquitate valde nobilitati, si in plura incidamus monumenta, idem argumentum eodem modo tractantia. Nam quæ manifesta in iis reperiuntur imitationis vestigia, clamant, exstitisse olim opus excellentissimi artificis, quod certatim exprimerent recentiores.

> Ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ.

Nulla enim unquam ætate, dum literis honor suus constabit, Tua obliterabitur memoria. Nunquam non elegantissimorum hominum manibus teretur libellus Tuus vere aureus. Quid multa? Deorum immortalitatem consequutus es.

Quod ut majore cum voluptate et fructu lectorum jam fiat, fecisti sedulo, mi Weigeli, et enixe elaborasti in eo, ut, quantum in Te esset, politior tersiorque prodiret scriptor cultissimus. Itaque successus augurabimur huic quoque incœpto exoptatissimos, et quod bonæ scævæ causa veteres præmittebant omni negotio, cui se accingerent, formulam *σὺν Θεῷ*, hac quoque imaguncula ad antiquum marmor expressa et fronti præfixa significatum esse putabimus. Fausto igitur, quod superest, omine prosequimur librum Sosiorum pumice mundum et jam e nidulo suo evolare cupientem:

> I bone, quo virtus tua te vocat, i pede fausto!

Quod si qui sunt, qui hæc vetera *ἕωλα* esse clamitent et ad palatum suum facere negent, nova verborum sententiarumque portenta, quibus perstrepunt cathedræ Philosophorum quorundam et suo et alieno otio abundantium, unice amplectantur exosculenturque, valeant, vescantur glandibus suis, et sibi quoque dictum putent Longini nostri verbum: *Χαιρέτω ἕκαστος, οἷς ἥδεται.* Dabam Dresdæ prid. Calend. April. MDCCCIX.

Cum jam in eo essem, ut plagulas has calamo exscriptas mitterem ad typographum, perculit me luctuosissimus de morte immatura Weiskii nostri nuntius. Ergo defraudavit illum Fati invidia fructu operæ Longino suo impensæ dulcissimo. Profligatum vidit librum, non penitus absolutum, quamquam editoris officio jam penitus perfunctus se pensum suum perfecisse gloriari potuit ante obitum. Plura de meritis *τοῦ μακαρίτου* loquuturo dolor impedimento est subito ingravescens. Non illaudatus tamen abibis, doctissime *Weiski!* Strenue, quem fortuna tibi dederat, cursum peregisti. S. T. T. L.

---

* Vide sis *Morum* in notis ad s. XXXV. p. 201. ed. Mori.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ

ΠΕΡΙ

ΥΨΟΥΣ

VARIÆ LECTIONES LIBRI Π. Υ. E CODICIBUS NOTATÆ; PARISINO ANTIQUISSIMO, VENETO, TRIBUS VATICANIS, ELIENSI, AMBROSIANO, LAURENTIANO; ITEMQUE EX DUABUS PRIMIS EDITIONIBUS, ROBORTELLI ET MANUTII.

(Monendus videtur h. l. lector, in Vat. 2. *ἀποσπασμάτιον* bis scriptum exstare, nempe a Sect. 31. init. usque ad Sect. 32. §. 6. *μυρί' ἄττα ἐστὶν ἑξῆς*. Hinc duplex ex illo cod. lectio profertur; e p. 60 aut 61, et e p. 64).

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ] Par. et Vat. 1. *Διονυσίου ἢ Λογγίνου*. Laur. melius, *Ἀνωνύμου*. Sic in Catal. Bandinii. Vid. Addenda. Vat. 2 et 3. *Διονυσίου λογγίνου*.

ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ] In Vat. 2. et Man. additum *λόγου*: in Vat. 3. *λόγων*, sed non librarii manu.

NOTÆ AD INSCRIPTIONEM CODICIS VATICANI A.

Hæc sane inscriptio quantivis est pretii; meque, quum primum viderem, pene gaudio exanimavit. *Διονυσίου ἢ Λογγίνου*. Ita prorsus esse debet, *Dionysii vel Longini*. Mirum quidem, veteres exscriptores omnes, neglecto illo *ἢ*, monstrum horrendum procreasse, *τὸ Διονυσίου Λογγίνου*. Sed jam tot et tanta doctis præbuerunt hi homines supinitatis exempla, ut hocce inter levia adnumerari possit. Longe pol magis mirandum, eruditissimos viros, qui Vaticanas schedas excusserunt, notationem adeo pulchram aut neglexisse, aut non intellexisse; et qui utcunque a renatis litteris aureum hoc syntagma versarunt, non aliunde saltem, alterius esse, quam Longini, facili negotio suspicatos: vel denique Zaccagnium ipsum, (hominem sat doctum et diligentem), quum variantes lectiones parvulas, pro tot et tantis, quas nos primi excerpsimus, ad Tollium mitteret, hanc fulgidissimam gemmam, quæ in oculos statim incurrit, oscitanter ac mala fidè prorsus omisisse. Monstrum horrendum dixi illud *Διονυσίου Λογγίνου*. Quis enim, rationis nominum apud veteres peritus, Græcum ferat gemino nomine proprio, vel personali, ut aiunt, insignem? Si qui, posteriori præsertim ætate, multinomines Græci; hi Romano more vel a gentilitiis, vel ab adgnomentis patriæ, qualitatumve corporis, plura nomina traxerunt. *Dionysius* gentile non est; sed proprium et personale. *Longinus* etiam proprium est; non adgnomen, cognomenve. Qui *Cassii* filius fuerit, non alius nomine esse potuit, quam *Cassius Longinus*. Suidas ad *στοιχεῖον* Λ eum amandat: non ad Δ, uti debuisset, inter plures Dionysios, quos recenset. Eunapius, Photius, Zosimus, quotquot Palmyreni Sophistæ mentionem faciunt, *Longinum* tantum appellant: nemo *Dionysium Longinum*. Quum ergo Longinus nunquam fuerit Dionysius; quis iste Dionysius, quærendum est, cui, dubius tamen, antiquus criticus adsignavit illâ epigraphe, *Διονυσίου ἢ Λογγίνου*. Hic, ut ego puto, vetustiorem codicem vel codicis lacinias invenerat, in quibus nomen auctoris præscriptum non erat, vel, ut fit, tempore evanuerat. Hinc, quum sciret, et Dionysium, magnum illum Halicarnassensem, et Longinum sequiori sæculo similia tractasse de rhetorica (quod ex Suida, Photio, et Eunapio in Vita Porphyrii clarissime probatur), inter duos alternus hæsit. Non erat tamen, quod hæreret. Ipse enim stylus, ac modus loquendi grandis, virilis, castigatissimus, longe ab illo remotus sophistico et fracto, qui ævo Aurelianeo vigebat, pusillanimem criticum impellere debebat, ut Dionysio Augusteo opus hoc indubitanter adsereret. Quid, quæso, statim ab ipso initio ille Cæcilius, quem sub Augusto Romæ vixisse, quemque Dionysii Halicarnassensis amicum scimus? Qui fieri potuit, ut Longinus, in longe dissitis Româ regionibus, post duo vel tria sæcula, illius opus retractandum susciperet? Nonne illud *ἀνασκοπουμένοις* interpretandum est: *propositum nuper in pilis librariorum inspicientes?* Nam fieri tunc debebat, artis typographicæ defectu, ut docti omnes ad librarium illum, qui novum librum proponebat, avidissime concurrerent. Quid dicam de illa pace, quam tam pulcre toto orbe regnare ait? Hæccine ad Aureliani ævum, quo tot bella, in Oriente præsertim? Quem alium Dionysium, vel quem alium librum, intelligere potuit Quintilianus, qui ipsissima hujus verba adhibet (ut notavit et ipse Pearcius), ac semper Cæcilium et

Dionysium conjungit? Sic Plutarchus in Vitis X Rhetorum, ubi de Lysia. Adde, inter plures auctores, quos citat auctor περὶ ὕψους, nullum inveniri sæculo Augusteo posteriorem. Qui saltem non Hermogenem citasset, cujus Τεχνικοῖς universi postea adhæserunt? Post tot et tam clara argumenta, quæ hoc opus Dionysio Halicarnassensi invicte adserunt, non amplius quis opponat, illud ἢ explicari debere pro ea conjunctione, quam in multinominibus veteres adhibebant, ut sit *Dionysius, qui et Longinus.* Nam hæc apud Græcos in recto semper fuit ὁ καὶ, et in obliquo τοῦ καί. Sic in codd. Γεωργίου τοῦ Γεμιστοῦ, τοῦ καὶ Πλήθωνος, cujus elegantia quædam, et ἀνέκδοτα, ut puto, in hac Vaticana servantur. Esset potius illud ἢ indicium epitomatoris, uti in codd. Ἀνωνύμου ἢ Ζωσίμου, Δίωνος ἢ Ξιφιλίνου, et in Latinis: *Cornelii Nepotis vel Probi*, etc. Et hac fortasse ratione lacunæ, quæ in codicibus eædem sunt, posteriori ac malæ Longini interpolationi tribuendæ essent. Sed longe potior explicatio ea, quam supra ostendi.—Explicent, quæso, si qui posthac erunt Longini sectatores, pulcerrimam illam conquestionem de oratorum defectu, etc. Sed manum de tabula. Nos hæc obiter perstrinximus, vel potius transvolavimus. Vos, doctissimi viri, in majorem lucem producetis. — Addendum argumentis contra Longinum, Suidam in Λογγῖνος Κάσσιος etc. inter opera Longini, quæ recenset, τοῦ περὶ ὕψους nullam mentionem facere; quod tamen, pro argumenti ac styli dignitate, præ cæteris laudare debuisset HIERONYMUS AMATIUS.* Percussit me, si quid unquam, hæc doctissimi Amatii disputatio, et non solum admiratione hujus viri maxima, sed etiam pudore non exiguo affecit, qui ne inscriptione quidem aliunde mihi nota commotus Longinum aliena laude in animadversionibus tam sæpe ornassem. Sero enim hoc Amatii monumentum ad me perlatum est, cum jam omnia, quæ ad illustrandum περὶ ὕψους librum facere putarem, confecissem, et ex parte etiam misissem Lipsiam typis exscribenda. Ergone segregandum Longini nomen a cogitatione illius libri? Cogere hoc videntur argumenta proposita. Nam de duplici quidem nomine, *Dionysii Longini*, satisfaciunt, opinor, illa, licet tralatitia, quæ Ruhnkenius breviter in dissert. *de vita et scriptis Longini* §. II. explicavit. Sed cetera quis prorsus infirmet? Ego quidem fateor, me jam Longini nomini nuntium remisisse, et anonymo cuipiam potius, quam huic, librum π. ὕ. adjudicandum censere. Hanc in sententiam habeo, quæ addam. Ad inscriptionem, περὶ ὕψους λόγου, notavit Tollius, tres codices, Parisinum, Venetum et Vaticanum primum, non agnoscere vocabulum λόγου. Ad quæ Tollii verba vir doctus, de quo in præfatione dixi, in exemplo, quod bibliotheca Acad. Lips. habet, hæc adscripsit: "*Sic est: Antiquissimus et optimæ notæ codex Bibliothecæ Regiæ Parisiensis, quem codicem A. voco, habet* † ΔΙΟΝΥCΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΥΨΟΥC: † *Continet autem hic codex Aristotelis Problemata et Longinum; et præfigitur sub initium voluminis index eadem manu, qua totus codex, scriptus, in quo 37 problemata Aristotelis recensentur, et subjungitur:* † ΔΙΟΝΥCΙΟΥ Η ε ΛΟΓΓΙΝΟΥ Π ΥΨΟΥC †. *Utroque in loco omittitur vocula λόγου. Fateor quidem, in folio totius codicis primo, quod verum indicem proxime præcedit, et a primo scriba ad conservationem voluminis vacuum relictum fuit, hodie legi:* πίναξ ἀριστοτέλους προβλήματα καὶ διονυσίου λογγίνου περὶ ὕψους λόγου. *Sed hæc recenti manu scripta sunt, et, ut mihi quidem videtur, eadem, quæ in pagina totius codicis ultima duos versus addidit, de quibus ibidem diximus. Neque a vero abludit, et titulum hunc et illum finem ex eodem codice in hunc translata fuisse. Adeoque parum vel nihil probant. Sed monere tamen hæc debui, ne in ipso vestibulo excutisse dicerer.*" Ipsi ergo libro π. ὕ., qui problemata demum illa sequitur, verus index, Διον. ἢ Λ. π. ὕ., præscriptus videtur, utpote transscriptus e vetusto codice, quem jam jam describendum librarius ante oculos habebat, cum priorem indicem, Aristotelicis præmissum, e memoria posuisset. Jam ut paucis dicam, quod dicendum est, nemo veterum Longino, ut certo auctori, hunc librum tribuit: imo seculo demum XVI innotuit, Robortelli et Manutii cura typis exscriptus, et mutata inscriptione opus Longini dici cœpit. Movet me item oratio philosophi vel veri vel ficti sect. 44. (quem locum et Clar. Amatius urgendum significat) ut hunc librum non multo post oppressam reip. libertatem scriptum esse credam. Etenim tanta cum vi et tanta cum significatione doloris ex amissa libertate vix quisquam loqui potest, nisi qui aut in libera civitate vixit, aut umbram certe libertatis relictam vidit. Tum illa τῆς οἰκουμένης εἰρήνη, et, quod non oratores, sed *adulatores tantum magnifici* fiebant, qui eloquentiam in exquisita principis laude ostentarent, temporibus Augusti egregie convenit, sed vix cadit in Aureliani seculum. Fragmenta porro, quæ habemus Longini, potiora et certiora (illa e Porphyrio et Eusebio dico) doctum quidem et acutum hominem fuisse ostendunt, sed ingentem illum spiritum oratorium et vehementem illam summorum scriptorum admirationem, qua τοῦ περὶ ὕψους auctor abreptus ferebatur, nequaquam produnt. Nec facile adducor, ut credam, hujus libri auctorem probasse et adamasse Plotini a Platonis elegantia et gravitate mirum quantum discrepantem τύπων τῆς γραφῆς, καὶ τῶν ἐννοιῶν τἀνδρὸς τὴν πυκνότητα, id quod Fragm. 6, 3. legimus; aut scripsisse περὶ ἐθνικῶν et alia non minus levia, veluti σχόλια εἰς τὸ τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐγχειρίδιον, qui non deteriora ipse, quæ ab aliis illustrarentur, de arte metrica proferre potuisset. Adde not. ad 12, 4. Ergo solius Longini nomine, si res esset integra (nam maxima libri pars jam typis exscripta est) ego τὸ π. ὑ. non inscriberem, sed, ut vetustissimi codices jubent, *Dionysii aut Longini*; ita tamen, ut solam illam librorum auctoritatem me secutum profiterer. Nam quod gravissimus auctor, qui hoc opus Longino abjudicat, idem asserit Dionysio Halicarnassensi, hoc vereor ut viris doctis probet. Nam in hanc sententiam, opinor, eo maxime deductus est, quod nullum meminerat *Dionysium*, Cæcilii æqualem, cui tale opus cum veri specie tribui posset. Sed exstitit et alius, quem pro illo ponere liceat, Apollodori, (quem Suetonius Oct. 89. commemorat) discipulus. Locus de eo notabilis est Strabonis XIII, 4, 3: Μάλιστα δὲ ἐξῆρε τὸν Ἀπολλόδωρον ἡ τοῦ Καίσαρος φιλία τοῦ Σεβαστοῦ, διδάσκαλον τῶν λόγων γενόμενον· μαθητὴν δ' ἔσχεν ἀξιόλογον Διονύσιον, τὸν ἐπικληθέντα Ἀττικὸν, πολίτην αὐτοῦ· καὶ γὰρ σοφιστὴς ἦν ἱκανὸς, καὶ συγγραφεὺς, καὶ λογογράφος. Huic ego Pergameno Dionysio, ut minus noto scriptori, malim, quam illi, librum π. ὑ. assignare. Spiritu enim animique impetu, universa orationis forma, verborum artis usu, variisque de rerum natura judiciis, si dicere licet, quod sentio, longissime distat ab Halicarnassensi Dionysio hic noster, si unquam appellatus fuit Dionysius. Ego quidem judicia virorum doctorum exspectans nullum jam certum auctorem pono, sed primam illam Amatii sententiam amplector: librario nempe docto vetustum codicem obtigisse, cui nomen auctoris non fuerit præscriptum, eundemque e sua conjectura sic inscripsisse: Διονυσίου ἢ Λογγίνου.

---

* Subjicimus quæ, illis addenda, Amatius postea ad nos perscripsit. "Oblitus sum argumenti sententiæ meæ longe gravissimi. Scriptor enim ipse citat συντάγματα duo a se conscripta περὶ συνθέσεως ὀνομάτων. Jam horum librorum alter etiamnunc exstat inter scripta rhetorica Dionysii Halicarnassei: sed Longinum Aurelianeum de tali argumento scripsisse nemo nos docuit. Cæterum non multum mireris, dubitantem librarium Codici Vaticano hunc titulum præfixisse, Διονυσίου ἢ Λογγίνου, si in memoriam revocaveris quod Wartonus de poëtis Græcorum bucolicis monuit. Quorum carmina cum in corpus olim redacta fuissent, accidit, ut reliquiæ Theocriti, Bionis et Moschi in aliis Codicibus aliis poëtis assignarentur. Pari modo factum olim est corpus sive collectio scriptorum rhetoricorum, quorum clarissimi et copiosissimi fuerunt magnus noster Dionysius et Sophista Palmyrenus. Facile igitur fieri potuit, ut quod ab altero scriptum esset, per librariorum errorem alteri tribueretur." SCHÆFER.

[In msto bibliothecæ Laur. inscribitur liber Ἀνωνύμου περὶ ὕψους, qua inscriptione plane confirmantur illa, quæ Amatius de auctore protulit. Probe se fecisse Holstenius putabat, quod rubris literis titulum reddidit: Λογγίνου περὶ ὕψους λόγου, Longini de sublimi genere dicendi ad Postumium Terentianum. Vid. Bandinii Catalogum Codd. Græc. Bibl. Med. Laur. Tom. II.*]

---

* *De Addendis quæ uncinis inclusimus sic observat Weiskii f.* Hæc e patris adversariis, utut ibi exstabant, in ordinem redacta transscripsi; Bastii observationes, Germanice ab ipso scriptas, in Latinum sermonem conversas suis locis interposui; pauca de meo, quæ forte inter scribendum occurrissent, verbis brevissimis, addito signo, adjeci. B. G. W.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ
ΠΕΡΙ
ΥΨΟΥΣ.

SECTIO I.

ΤΟ μὲν τοῦ Καικιλίου συγγραμμάτιον, ὃ περὶ ὕψους

VARIÆ LECTIONES

LIBRI Π. Υ. E CODICIBUS NOTATÆ; PARISINO ANTIQUISSIMO, VENETO, TRIBUS VATICANIS, ELIENSI, AMBROSIANO, LAURENTIANO; ITEMQUE EX DUABUS PRIMIS EDITIONIBUS, ROBORTELLI ET MANUTII.

Sect. i. §. 1. Καικιλίου] Codd. cum Rob. et Man. Κεκιλίου.

ANNOTATIONES.

Sect. i. §. 1. Κεκιλίου] Scribendum Καικιλίου. αι et ε in libris scriptis passim confunduntur. Sic Romani *Cæcilius.* Erat autem Cæcilius iste, rhetor Siculus, domo Calactinus, homo in arte sua non incelebris. Ejus meminere complures, Dionysius Halicar., Harpocratio, Plutarchus, Quintilianus, Eusebius, Photius, alii. Vixit sub Julio et Augusto, καὶ μετέπειτα. Romæ eloquentiam non sine laude docuit, et Dionysio Halicarnasseo usus est familiarissime. Vide Dionys. Halic. in Epist. ad Cn. Pompeium. Suid. v. Καικίλιος, Ἑρμαγόρας et Τιμαγένης. Quod vero dicit Suidas, eum sub Adriano docuisse, verum esse non potest. Mihi verisimile est, confudisse Suidam, ut solet, duos Cæcilios, unum sub Augusto, alterum sub Adriano; quibus et tertium adjunxit, Q. Cæcilium nempe, famosissimum illum Verris quæstorem. Atque de hoc postremo intelligendus Suidas, cum dicit fuisse Judæum. Erat enim religioni isti addictus Q. Cæcilius, ut liquet ex celeberrimo illo joco Ciceronis, *Quid Judæo cum verre?* quem ita narrat Plutarchus in Cicerone: Ὅμως δὲ πολλὰ χαρίεντα διαμνημονεύεται καὶ περὶ ἐκείνην αὐτοῦ τὴν δίκην. Βέῤῥην γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὸν μὴ ἐκτετμημένον χοῖρον καλοῦσιν. Ὡς οὖν ἀπελευθερικὸς ἄνθρωπος ἔνοχος τῷ Ἰουδαΐζειν, ὄνομα Καικίλιος, ἐβούλετο παρωσάμενος τοὺς Σικελιώτας κατηγορεῖν τοῦ Βέῤῥου, Τί Ἰουδαίῳ πρὸς χοῖρον; ἔφη ὁ Κικέρων. Scripsit autem Cæcilius noster plurima, quæ hodie desiderantur omnia. Nonnullorum titulos, qui ad notitiam nostram pervenerunt, hic operæ pretium recensere duxi. ΠΕΡΙ

DIONYSII LONGINI

DE SUBLIMITATE

COMMENTARIUS.

SECTIO I.

CÆCILII de sublimitate liber, quem, ut nosti; Te-

ANNOTATIONES.

ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ, *de Rhetorice.* Quintilian. de Institut. III. 1. *Theophrastus quoque Aristotelis discipulus* de Rhetorice *diligenter scripsit; atque hinc vel studiosius philosophi quam rhetores, præcipueque Stoicorum ac Peripateticorum principes. Fecit deinde velut propriam Hermagoras viam, quam plurimi sunt secuti; cui maxime par atque æmulus videtur Athenæus fuisse. Multa post Apollonius Molon, multa Areus, multa* Cæcilius, *et Halicarnasseus Dionysius.* ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ, *de Figuris.* Quintilian. IX. 3. *Hæc omnia* (de Figuris) *copiosius sunt executi, qui non ut partem operis transcurrerunt, sed proprie libros huic operi dedicaverunt,* sicut Cæcilius. Idem IX. 3, *Verborum autem concinna transgressio, id est, hyperbaton,* quod Cæcilius quoque putat schema, *a nobis est interposita.* Atque de hoc libro passim Quintilianus. ΠΕΡΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΡΗΤΟΡΩΝ, *de Charactere decem oratorum.* Suidas. Atque hic ipse liber est, contra quem scripsit Lysimachides. Ammonius de Voc. Differ. v. *Θεωρός. Λυσιμαχίδης ἐν τῷ πρὸς Καικίλιον περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥητόρων*: ubi legendum censeo, *περὶ τῶν ι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥητόρων, de decem Atticis Oratoribus adversus Cæcilium.* nam egregie fallitur vir eruditissimus Gerardus Vossius de Histor. Græc. IV. 16., qui putavit Lysimachidem libellum de Atticis rhetoribus Cæcilio nuncupasse. Quare non erat, cur istos scriptores *συγχρόνους* faceret vir doctissimus. Ceterum pæne oblitus sum monere, virum præclarum Lud. Casp. Valkenarium in Animadvers. ad Ammonium reponere voluisse, *Λυσιμαχίδης ἐν τῷ πρὸς Καικίλιον περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἑορτῶν, Lysimachides de Festis Atticis contra Cæcilium.* Sane Lysimachidem *ἐν τῷ περὶ ἑορτῶν* laudat Harpocratio. Sed obstat Suidæ auctoritas, quod non animadvertit vir doctissimus. ΥΠΕΡ ΛΥΣΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ, *Commentarius de Lysiâ.* Longinus, Plutarchus in vit. decem Rhetorum. Huc respexit Photius in Lysiâ: *Καικίλιος δὲ ἁμαρτάνει, εὑρετικὸν μὲν τὸν ἄνδρα* (Lysiam), *εἴπερ ἄλλον τινὰ, συνομολογῶν, οἰκονομῆσαι δὲ τὰ εὑρεθέντα οὐχ οὕτως ἱκανόν.* Idem tamen sentit cum Cæcilio Dionysius Halicar. in Lysiâ §. 15. ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑ, *Commentarius de Antiphonte.* Plutarchus in Vit. decem Rhetorum, Photius in Antiphonte. ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ, *Comparatio* συνετάξατο, ἀνασκοπουμένοις ἡμῖν, ὡς οἶσθα, κοινῇ, Ποστούμιε Τερεντιανὲ φίλτατε, ταπεινότερον ἐφάνη τῆς ὅλης ὑποθέσεως, καὶ ἥκιστα τῶν καιρίων ἐφαπτόμενον, οὐ πολλήν τε ὠφέλειαν, ἧς μάλιστα δεῖ στοχάζεσθαι τὸν γράφοντα, περιποιοῦν τοῖς ἐντυγχάνουσιν. Εἶτ' ἐπὶ πάσης τεχνολογίας δυοῖν ἀπαιτουμένων, προτέρου μὲν, τοῦ δεῖξαι, τί τὸ

συνετάξατο] Vat. 1. ἀντετάξατο.

ὡς οἶσθα, κοινῇ] Vat. 1. ὡς ἧσθα κοινὴ.

Ποστούμιε Τερεντιανὲ] Par. Ποστούμιε Φλωρεντιανὲ: sed Φλ. puncto notatum, ut suspectum. Pro Τερ. etiam Ven. Ambr. et Rob. Φλωρεντιανὲ habent. Vat. 1. Πιστούμιε Φλορεντιανέ. Vat. 2. et Laur. Ποστ. Φλορεντῖανὲ Vat. 3. Πιστεύμιε Φλωρεντιανὲ.

ταπεινότερον] Vat. 3. ταποινότερον.

Εἶτ'] Par., teste Bastio, quod et Vat. tres habent, εἶτ'. Rob. εἶ τ'.

εἶτ' ἐπὶ π.] Rob. εἶ τ' ἐπὶ π.

δυοῖν] Par. δυεῖν, teste B. Vid. et Addenda. Idem præbent tres Vatt. et Laurentianus.

δεῖξαι, τί] Vat. 2 et 3. δεῖξαι τὶ.

Demosthenis et Ciceronis. Suidas. Plutarch. in Præfat. ad Vit. Demost. et Ciceronis: Τὸ δὲ τοὺς λόγους ἀντεξετάζειν, καὶ ἀποφαίνεσθαι, πότερος ἡδίων ἢ δεινότερος εἰπεῖν, ἐάσομεν. Κἀκεῖ γὰρ, ὥς φησιν ὁ Ἴων, δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία. Ἣν ὁ περιττὸς ἐν ἅπασι Καικίλιος ἀγνοήσας ἐνεανιεύσατο σύγκρισιν τοῦ Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος ἐξενεγκεῖν. Ubi Ionis verba multum sollicitant viri eruditi. Sed nihil mutandum. Versus ita fuerat conceptus:

> Κἀκεῖ γὰρ ἡ δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία.
> *Ibi enim tanquam pisces in sicco sumus.*

In silvis delphinus. Δελφῖνος βία est *delphis*, ut βία Ὀδυσσῆος, *Ulysses*. Recte autem κἀκεῖ. Ita locutus est, ut alios taceam, Theophrastus Charact. 9. Κἀκεῖ οὐδεμία σοι χάρις. *No thanks to you for that.* Ita scribendus iste locus, quem minus intellexerunt doctissimi editores. Haud aliter Latini. Terent. Andr. II. 3.

> ——— *Ibi culpam in te transferet.*

Ceterum ad hunc librum Cæcilii tacite, opinor, respexit Longinus noster in Συγκρίσει suâ Demosthenis et Ciceronis. Quod lector eruditus notabit. ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΙΣΧΙΝΟΥ, *Comparatio Demosthenis et Æschinis*. Suidas. ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ, ΠΟΙΟΙ ΑΥΤΟΥ ΓΝΗΣΙΟΙ ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΠΟΙΟΙ ΝΟΘΟΙ, *De Demosthenis orationibus germanis et spuriis*. Suidas. ΤΙΝΙ ΔΙΑΦΕΡΕΙ Ο ΑΤΤΙΚΟΣ ΖΗΛΟΣ ΤΟΥ ΑΣΙΑΝΟΥ, *Quænam sit differentia inter Atticum dicendi genus et Asiaticum*. Suidas. ΠΕΡΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, *De Historiâ*. Athenæus lib. XI. Καικίλιος ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ καλῆς ἀκτῆς ἐν τῷ περὶ Ἱστορίας. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΙΣΤΟΡΙΑΝ Η ΠΑΡ' ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΕΙΡΗΜΕΝΩΝ ΤΟΙΣ ΡΗΤΟΡΣΙ, *De iis quæ ab oratoribus vel secundum vel præter historiæ veritatem dicta sunt*. Suidas. ΠΕΡΙ ΔΟΥΛΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ, *De bellis servilibus*. Athenæus, lib. VI. Σύγγραμμά τε ἐκδέδωκε περὶ τῶν δουλικῶν πολέμων Καικίλιος ὁ ῥήτωρ, ὁ ἀπὸ καλῆς ἀκτῆς. Strabo lib. 5. Καὶ ὁ Καικίλιος ὁ τῶν Ῥωμαίων συγγραφεὺς τοῦτο τίθεται σημεῖον τοῦ Ἑλληνικὸν εἶναι κτίσμα τὴν Ῥώμην, τὸ παρ' αὐτῇ τὴν πάτριον θυσίαν Ἑλληνικὴν εἶναι τῷ Ἡρακλεῖ. Cl. Vossius in opere præclaro de Histor. Latin. I. 8. ita reddit, *Cæcilius rerum Romanarum scriptor*; quin et de nostro Cæcilio intelligit, et ad hunc librum *de bellis servilibus* refert. Sed pace viri eruditissimi, ὁ τῶν Ῥωμαίων συγγραφεὺς est *Romanus Scriptor*. Quare legendum videtur apud Strabonem, ὁ τῶν Ῥωμαϊκῶν συγγραφεὺς, *rerum Romanarum scriptor*. Et hoc verum. ΚΑΤΑ ΦΡΥΓΩΝ, ΔΥΟ, *Contra Phryges, duos libros*. Suidas. ΕΚΛΟΓΗ ΛΕΞΕΩΝ ΚΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ, *Vocabulorum delectus ordine alphabetico*. Suidas. Et sic legitur in Catalogo Scriptorum, ex quibus Suidas sua depromserit: Καικίλιος Σικελιώτης, ἐκλογὴν λέξεων κατὰ στοιχεῖον. quod rentiane, conjunctim examinavimus, nec satisfacere propositæ rei visus nobis est, nec opportuna attingere, nec multam conciliare lectoribus utilitatem, quæ tamen in primis a scriptore spectanda est. Cum præterea omnis de arte aliqua disputatio duo postulet, prius, ut explicetur, qua de re agatur, posterius

---

notandum. ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ, *De Sublimitate.* contra quem scripsit Longinus. Atque hæc de scriptis Cæcilii, quæ nobis saltem comperta sunt. Toupius. Litteram ε pro αι in *Cæcilii* nomine Græce scripto defendere e codd. cum Moro nolim. In talibus librarii Græci sæpe peccarunt. Ita hoc ipsum nomen apud Plutarchum in vita Demosthenis c. 3. per ε scribitur in codd. et editt. vetustis. In locis ex Athenæo majusculis litteris initium nominis scribendum erat: ἀπὸ Καλῆς Ἀκτῆς. Est enim proprii nominis vetustior forma. Oppidum nempe Siciliæ *Calacte* (contracto in unum nomine) patria Cæcilii erat.

ταπεινότερον ἐφάνη τῆς ὅλης ὑποθέσεως] Pearcio scriptum videtur: ταπεινότερον ἐφάνη τῆς ὕλης ὑποθέσεως, ex imitatione, ut ait, Dionysii Halicar. in Censurâ veter. Script. p. 68. Sed Longinus Platonem, Demosthenem, et similes, imitatur, non Dionysium Halicarnassensem. Nec ullâ opus est mutatione. Nam ὑπόθεσις idem est, quod ὕλη ὑποθέσεως, *materia, argumentum operis.* Polybius I. 5. ἵνα μὴ ἀνυπόστατος ἡ τῆς ὅλης ὑποθέσεως ἀρχὴ γένηται. Sed notior est hæc vocis significatio, quam ut exemplis confirmari debeat. Ruhnkenius. Hunc locum perperam sollicitavit vir doctissimus. Quod et recte adnotavit cl. Ruhnkenius. Nihil tritius phrasi illâ, τῆς ὅλης ὑποθέσεως. Polybius I. 5. Ἀνυπόστατος ἡ τῆς ὅλης ὑποθέσεως ἀρχὴ καὶ θεωρία. Aristides Vol. 2. p. 270. Τῶν πρώτων ἐπιλαθόμενος, μᾶλλον δὲ καὶ τῆς ὑποθέσεως ὅλης. Iamblichus de Myster. cap. 26. Τῆς ὅλης ὑποθέσεως φαινομένης παρὰ τοῖς γόησιν. Vis autem τοῦ ταπεινότερον, quod nunc hoc, nunc illo sensu gaudet, paulo exquisitior est. Sensus est, quod et dudum vidit Dacerius: *Cæcilii liber exilior et jejunior est visus, quam tota res postularet. totum argumentum haud complexus est.* Vides jam τὸ ὅλης plane esse necessarium. Mentem autem Longini extra dubium ponit Photius Epist. 137. Ἀλλὰ ταῦτα μέν σοι πρὸς ὑποτύπωσιν διεχάραξα, ΤΗΣ ΜΕΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ ΤΑΠΕΙΝΟΤΕΡΟΝ, τῆς δὲ κατ' ἐπιστολὴν χρείας ἴσως οὐκ ἐνδεέστερον. *Hæc ego tibi paucis delineavi, multo quidem jejunius quam argumentum postularet, sed satis fortasse pro modulo atque usu epistolæ.* Qui locus inprimis notandus. Toupius.

οὐ πολλήν τε ὠφέλειαν] Delenda vocula illa τὲ, quæ ortum habuit ex inscitiâ alicujus librarii, jungentis ea quæ non erant conjungenda. Locus ita scribendus: Ταπεινότερον ἐφάνη τῆς ὅλης ὑποθέσεως, καὶ ἥκιστα τῶν καιρίων ἐφαπτόμενον, οὐ πολλὴν ὠφέλειαν, ἧς μάλιστα δεῖ στοχάζεσθαι τὸν γράφοντα, περιποιεῖν τοῖς ἐντυγχάνουσιν. *Cæcilii liber jejunior est visus, et cum præcipuas res minime attigerit, non multam utilitatem legentibus afferre.* Sic recte procedit argumentatio, quæ prius nulla erat. Ceterum ante oculos habuit Noster Dionysium Halicar. Antiq. Roman. in Procemio: Πρῶτον μὲν ὑποθέσεις δεῖ αἱρεῖσθαι καλὰς καὶ μεγαλοπρεπεῖς, καὶ ΠΟΛΛΗΝ ΩΦΕΛΕΙΑΝ τοῖς ἀναγνωσομένοις φερούσας. Toupius. Nihil opus est tam audaci mutatione. Omnes codd. et vett. editt. habent τε, et deinde περιποιοῦν. Ad καίρια e mente Longini referas illud de affectibus 8, 2 ss. et alia, quæ Cæcilius omiserat. Non magnam autem utilitatem libellus ejus afferebat legentibus, quia fere nihil aliud explicabat, quam notionem sublimitatis, neque docebat, quomodo animus ad magnos sensus excitari et institui possit. Argumentatio æque procedit per orationem concisam, quæ hic placuit Longino, ac per periodum, quæ sine justa causa Toupio placuit.

Εἶτ'] Hic non est *deinde*, sed *quare.* Consequentiam notat ex antecedentibus. Nihil novi jam subjicitur, sed aliquid, quod in primis verbis latet, et inde elicitur. Sic et Sect. 3. extr.

[δυοῖν ἀπαιτ.) Sero mihi obtigerunt subsidia critica, quæ scribi h. l. jubent δυεῖν. Hoc ergo tuendum. Sic et §. 4. οὐδ' ἐκ δυεῖν, non δυοῖν. Vid. Varr. lectt. De posteriori loco præter Bastii auctoritatem uti licebit teste Levesquio. Is in

ὑποκείμενον, δευτέρου δὲ τῇ τάξει, τῇ δυνάμει δὲ κυριωτέρου,
πῶς ἂν ἡμῖν αὐτὸ τοῦτο καὶ δι᾽ ὧν τινων μεθόδων κτητὸν γένοιτο·
ὅμως ὁ Καικίλιος, ποῖον μέν τι ὑπάρχει τὸ ὑψηλὸν, διὰ
μυρίων ὅσων ὡς ἀγνοοῦσι πειρᾶται δεικνύναι, τὸ δὲ, δι᾽ ὅτου
τρόπου τὰς ἑαυτῶν φύσεις προάγειν ἰσχύοιμεν ἂν εἰς ποσὴν
μεγέθους ἐπίδοσιν, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ὡς οὐκ ἀναγκαῖον παρέλιπεν.
2 Πλὴν ἴσως τουτονὶ μὲν τὸν ἄνδρα οὐχ οὕτως αἰτιᾶσθαι
τῶν ἐκλελειμμένων, ὡς αὐτῆς τῆς ἐπινοίας καὶ σπουδῆς
ἄξιον ἐπαινεῖν. Ἐπεὶ δ᾽ ἐνεκελεύσω καὶ ἡμᾶς τι περὶ
ὕψους πάντως εἰς σὴν ὑπομνηματίσασθαι χάριν, φέρε, εἴ
τι δὴ δοκοῦμεν ἀνδράσι πολιτικοῖς τεθεωρηκέναι χρήσιμον,
ἐπισκεψώμεθα. Αὐτὸς δ᾽ ἡμῖν, ἑταῖρε, τὰ ἐπὶ μέρους, ὡς

ὧν τινων] Vat. 2. ὧν τινῶν.
ὁ Καικίλιος] Vat. 2. οὐ Κεκίλιος.
μέν τι] Vat. 1. μέντοι.
ὅσων ὡς ἀγν.] Vat. 1. ὅσων ἀγν.
δι᾽ ὅτου] Vat. 1 et 3. διότου.
ἑαυτῶν φ.] Vat. 2. et Laur. αὐτῶν φ.
προάγειν] Vat. 2. προ ἄγειν.
ὅπως ὡς οὐκ ἀν.] Vat. 1. ὅπως οὐκ αν.
§. 2. ἐκλελοιμμένων] Vat. tres ἐκλελειμένων.
ἡμᾶς τι] Vat. 1 et 3. ἡμᾶς τὶ. Rob. ἡμᾶς, τί.

Notices et Extraits des Manuscrits de la bibl. nationale p. 102. sic: *J'avois commencé la collation du traité du sublime, lorsque l'édition de Z. Pearce (Amst. 1733.) m'est tombée entre les mains. J' y ai trouvé cette collation faite par un Grec, qui pendant son séjour à Paris avoit bien voulu rendre ce service à l'éditeur. Il a négligé une variante remarquable. C'est au Chapitre I, où l'auteur dit* οὐδ᾽ ἐξ ἑνὸς οὐδ᾽ ἐκ δυοῖν *etc. Le manuscrit offre dans ce passage la forme Attique* δυεῖν *au lieu de* δυοῖν. *Peut-être celui qui a fait la collation, tout Grec qu'il étoit, aura-t-il méprisé cette leçon comme une faute de copiste qui ne méritoit pas méme d'être rapportée. Si la forme* δυεῖν *ne lui étoit pas inconnue, il aura peut-être cru, qu' elle ne pouvoit s'employer au neutre et il n'est pas le seul qui soit tombé dans cette erreur.*—Sic et XV, 11. reponendum δυεῖν.]

δευτέρου δὲ τῇ τάξει, τῇ δυνάμει δὲ κυριωτέρου] Imitatur Demosthen. Olynth. III. p. 23. τὸ γὰρ πράττειν τοῦ λέγειν καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὂν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει καὶ κρεῖττόν ἐστι RUHNKENIUS.

εἰς ποσὴν μεγέθους ἐπίδοσιν] *Ad faciendos aliquot in sublimitate progressus.* Ita vertendus est iste locus. TOUPIUS. Rectius *aliquos* quam *aliquot progressus* dicas. Sed melius totum locum vertas aut ut Morus fecit, aut sic: *qua ratione ingenia nostra in sublimi dictione paullo altius extollere possimus.*

[Pearcius ediderat τουτονὶ τὸν ἄνδρα sine μὲν. Morus particulam recte addidit, quæ et in ed. 1. aliisque et in tribus Vatt. legitur, nec dubito, quin et in Par., quoniam Bastius hic nihil notavit.]

§. 2. ὡς αὐτῆς τῆς ἐπινοίας καὶ σπουδῆς ἄξιον ἐπαινεῖν] Non male vertit vir doctissimus, *ob ipsam ejus cogitationem studiumque laudare.* Sensus est: Sed Cæcilius non tam eo nomine, quod nonnulla prætermiserit, est reprehendendus, quam quod opus hujusmodi susceperit, et in

ordine, sed vi prius, quonam modo quibusve artibus illa res in possessionem nostram venire possit: tamen Cæcilius, explicata prolixius, tamquam apud ignorantes, sublimitatis natura, nescio quo pacto illud quasi non necessarium omisit, qua ratione ingenium ad certum usque magnitudinis gradum evehere possimus. Sed fortasse non tam accusandus est, 2 quoniam aliquid præteriit, quam laudandus, quod in hujus argumenti cogitationem venit, idque tractandum suscepit. Cum autem utique volueris et me aliquid tua causa de sublimitate commentari, videamus, si forte ad ea cogitando devenerimus, quæ oratoribus prodesse possint. Tu vero, amice, ut soles et fas est, mecum hæc per partes ex animi sententia

---

eo studium laboremque posuerit, laudandus. Nempe Cæcilius primus, ut videtur, ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ scripserat. Quod nescio an aliis observatum. Ceterum haud aliter locutus est Plutarchus de Educat. p. 1. Πάνυ δὲ ΑΞΙΟΝ ΕΠΑΙΝΕΙΝ καὶ Λακεδαιμονίους ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΟΦΡΟΣΥΝΗΣ. Toupius.

φέρε, εἴ τι δὴ] Elegantissimam illam voculam δὴ minus cepere Interpretes. *Age, si quid et nos*, quod Cæcilium fugisset, *observaverimus, videamus.* Sed hasce elegantias non adsequitur lingua Latina. Toupius. Particulæ δὴ vis mihi videtur esse, ut in Pleonasmis Græcis ostendi, *quod maxime spectandum est.* Nempe ea, quæ jam significat auctor, Cæcilius vel paucis tetigerat, vel omnino prætermiserat.

ἀνδράσι πολιτικοῖς] *Oratoribus*: totus enim hic Longini liber potissimum in oratorum usus scriptus est, unde facile et de consilio ejus, et de digressionibus, et de delectu exemplorum statui poterit. Ipsum verbum eodem significatu occurrit 44, 1, φύσεις πολιτικαί. Etiam Dion. Hal. T. 2, p. 86 f. τέχνην πολιτικὴν et λόγον ῥητορικὸν promiscue dixit, ibidemque p. 177, v. 42 πολιτικοὺς καὶ ῥήτορας ἄνδρας eos, qui accusant, defendunt, vituperant. Cf. p: 172, v. 12, 13, et Aristot. rhet. 3 in. πολιτικοὶ ἀγῶνες. Aphthon. progym. init. διήγημα πολιτικὸν, ᾧ παρὰ τοὺς ἀγῶνας οἱ ῥήτορες κέχρηνται. Origo ita loquendi ex iis intelligi potest, quæ ad Isocr. Paneg. c. 1. monuimus. Morus. Addit idem Morus in *Libello animadvv.* " Adeo notum est, πολιτικὸν interdum significare *dicentem ad populum s. oratorem*, ut in variis lectionibus πολιτικὸς et ῥητορικὸς permutentur. Exemplum occurrit in Platone. (Alcib. sec. p. 230. v. 38. ed. Basil.) Qui enim hic ἄνδρες πολιτικοὶ dicuntur, ii in eclogis Stobæi, ubi Platonis locus repetitus est, sunt ῥητορικοὶ, quæ quidem lectionis varietas haud dubie e glossemate orta est. V. Gottleberi Animadverss. ad Plat. p. 129."

ὡς πέφυκας καὶ καθήκει] Ita recte vir doctissimus ex MS. Paris. Isocrates Orat. ad Philippum: Διόπερ ἐπιχειρῶ συμβουλεύειν τοῦτον τὸν τρόπον, ὃν ἐγὼ ΠΕΦΥΚΑ καὶ δύναμαι. Arrian. Epictet. III. 24. Οὐ γὰρ συνταπεινοῦσθαι ΠΕΦΥΚΑΣ, οὐδὲ συνατυχεῖν, ἀλλὰ συνευτυχεῖν. Locus ita vertendus est: *Ipse autem nobiscum, amice, de singulis hujus commentarii partibus ingenue, ut soles, et te decet, judicabis. Præclare enim ille, qui cum declararet, quid Diis simile haberemus, Beneficentiam dixit et Veritatem.* Ceterum de hoc dicto, quod ad Pythagoram refertur, vide Ælian. Var. Hist. XII. 59. Themist. Orat. XV. p. 192. et, ut alios taceam, Damascium apud Suidam nostrum v. Ἀγαθοεργία. Toupius. Lectionem ego vulgatam, πέφυκε, servavi, primo quia durius est diserte, nec repetita conjunctione ὡς, tertiam personam adjungere secundæ. Nam usitatiora multo, et mol-

πέφυκε καὶ καθήκει, συνεπικρινεῖς ἀληθέστατα· εὖ γὰρ δὴ ὁ ἀποφηνάμενος, τί θεοῖς ὅμοιον ἔχομεν, "εὐεργεσίαν," εἶπε, "καὶ ἀλήθειαν."
3 Γράφων δὲ πρὸς σὲ, φίλτατε, τὸν παιδείας ἐπιστήμονα, σχεδὸν ἀπήλλαγμαι καὶ τοῦ διὰ πλειόνων προϋποτίθεσθαι, ὡς ἀκρότης καὶ ἐξοχή τις λόγων ἐστὶ τὰ ὕψη, καὶ ποιητῶν τε οἱ μέγιστοι καὶ συγγραφέων οὐκ ἄλλοθεν, ἢ ἐνθένδέ ποθεν, ἐπρώτευσαν, καὶ ταῖς ἑαυτῶν
4 περιέβαλον εὐκλείαις τὸν αἰῶνα. Οὐ γὰρ εἰς πειθὼ τοὺς ἀκροωμένους, ἀλλ' εἰς ἔκστασιν ἄγει τὰ ὑπερφυᾶ· πάντῃ δέ γε σὺν ἐκπλήξει τοῦ πιθανοῦ καὶ τοῦ πρὸς χάριν ἀεὶ κρα-

.ε.
πέφυκε] Sic Rob. et Manutius. Sed Par., teste B., πέφυκας: sic. *In Vat. 2. repetitur inferius pars inde a φέρε εἴ τι δὴ δοκοῦμεν usque ad finem sectionis.* Utroque
ας
autem loco habet πέφυνας. Vat. 3. πέφυκε. Laur., sine tali nota, πέφυκας.

συνεπικρινεῖς] Vat. 2. in repetito loco συνεπικρινῆς.

ἔχομεν] Ambr. ἔχοιμεν.

εὐεργεσίαν, εἶπε] Hæc in vett. 2. editt. scripta. Sed Par. et Vat. 1. εὐεργεσίαν εἴπας: et in marg. Par., teste Bastio, adscriptum "ἀντὶ τοῦ εἰπών." Sed Pearcius adscriptum tradit "ἀντὶ τοῦ εἶπε." Vat. 2. 3. et Laur. εὐεργεσίαν εἶπας; in repetito autem loco Vat. 2. ἐβεργησίαν εἶπας.

§. 3. φίλτατε, τὸν παιδ.] El. Rob. et Man. φίλτατον παιδείας.

ἀπήλλαγμαι] Vat. 2. ἀπήλαμαι.

διὰ πλειόνων] Vat. 2. in repetita parte διὰ πλεῖον.

προϋποτίθεσθαι] Vat. 3. πρὸ ὑποτίθεσθαι.

ἀκρότης] Vat. 2. in repetitis verbis ἀκρότις.

ἐνθένδέ ποθεν] Vat. 1. ἔνθεν δέ ποθεν. Vat. 2. ἐνθὲν δὲ ποθεν. Vat. 3. ἐνθὲν δέποθεν.

ταῖς ἑαυτῶν] Vat. 2. utroque loco ταῖς αὐτῶν.

περιέβαλον] Vat. 1. περιέβαλλον. Vat. 2. περι ἔβαλλον: sed infra περιέβαλον.

§. 4. εὑρέσεως] Vat. 2. utrobique ἑρέσεως.

liora sunt, quæ subintellecta conjunctione verbum ejusdem personæ adjunctum habent, ut: ὡς πέφυκας καὶ εἴωθας. Deinde sic recte et concinne sequitur universe dictum et impersonale verbum καθήκει, quod importunum esset et inscitum, nisi simile verbum πέφυκε (*natura comparatum est*) antecederet.

συνεπικρινεῖς ἀληθέστατα] Forte lacuna, quam Franciscus Portus hic esse suspicatur, ita supplenda: συνεπικρινεῖς φλιοφρονέστατα καὶ ἀληθέστατα, ut εὐεργεσία ad φιλοφρονέστατα referatur, ἀλήθεια ad ἀληθέστατα. Anonymus Scriptor in Catalogo Bibl. Mediceæ Tom. II. p. 294. σὺ δὲ μετ' ἐπιμελοῦς ἀναγνώσεως κρῖναι τὰ κείμενα, καὶ εἴ τι παρεῖται, δήλωσον ἀσμενέστατα. Dictum Pythagoræ, quod Longinus respexit, commemoratur ab Æliano V. H. XII. 59. RUHNKENIUS. Lacunam hic ego nullam esse puto. In ipso συνεπικρίνειν est notio *recte facti*, nempe auxilii amico præstiti, aut, si quis vult, *beneficii* dati. Nimirum indigna est tanto philosopho sententia, si hanc εὐεργεσίαν posuit in *beneficiis dandis*. Nam sapientia quoque et justitia aliisque virtutibus homines sunt Deo similes. Sed si eam posuit in *recte agendo*, complexus est illo dicto duos modos, quibus solis bene mereri de aliis possumus, id quod fit *recte agendo* et *vera loquendo*. Fortassis ipse

dijudicabis: nam præclare is, qui, quidnam diis si-
mile haberemus, ostendere voluit, *Beneficientiam*, in-
quit, *et veracitatem*. Sed quoniam ad te scribo, 3
amice, hoc est, ad virum doctum, liberatus prope-
modum sum necessitate pluribus docendi, sublimita-
tem summam esse orationis virtutem, ideoque prin-
cipes poetas et scriptores hanc præsertim ob causam
primos habitos esse, suæque gloriæ temporis diutur-
nitatem adjunxisse. Neque enim persuadet audito- 4
ribus, sed obstupefacit, ut omnino, quæ admirabili-

Pythagoras, si illud verbum tum fuit ambiguum, aliud adhibuit, ut ἀγαθοεργίαν. Vid. Suid. h. v. et Themist. or. XV. p. 192.

[Pro τί θ. ὅμ. ἔχομεν Morus probat ἔχοιμεν, quod et cum Tollio Hudsonus, nescio cur aut unde, habet. Codd. cum Man. et Rob. ἔχομεν suppeditant, quod et loquendi usui magis convenit.]

§. 3. ἀκρότης καὶ ἐξοχή τις λόγων ἐστὶ τὰ ὕψη] Habuit a Plutarcho Tom. II. p. 444. ἡ μὲν ἀπροσδεὴς τοῦ ἀλόγου, καὶ περὶ τὸν εἰλικρινῆ καὶ ἀπαθῆ νοῦν συνισταμένη σοφία καὶ φρόνησις, αὐτοτελής τις ἐστὶν ΑΚΡΟΤΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ καὶ δύναμις. Toupius.

ἐνθένδε ποθὲν] Sicut ἐκεῖ που s. ἐνταῦθά που est *in aliqua illius loci parte* aut *illo fere loco*, sic ἐνθένδε ποθὲν est *ex aliqua illius loci parte*, sive *ab aliqua re, quæ illud attingit*, aut *ex hoc fere*. Vid. Sect. 6. et Plato in Euthyd. Vol. III. p. 40. et in Phædro Vol. X. p. 284. Sed mirum, quod de hac re cum dubitatione statuitur, aut quod non tota sublimitatis laude scriptores illi primas tulisse dicuntur. Itaque corrigas licet, ut ποθὲν, loco mutato, ponas post ἄλλοθεν, aut, quod durius videtur, pro ποθὲν legas δήπουθεν.

ταῖς ἑαυτῶν περιέβαλον εὐκλείαις τὸν αἰῶνα] Ut facilis et vera Langbænii emendatio ὑπερέβαλον, sic duræ et contortæ aliorum explicationes. Formam loquendi Longinus duxit e Platone Menex. p. 408. B. ὅπως μάλιστα μὲν ὑπερβαλεῖσθε καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς πρόσθεν εὐκλείᾳ. Himerius Declam. p. 46. ὦ μόνοι ταῖς μεγάλαις πράξεσιν χρόνον καὶ φθόνον νικήσαντες. Ruhnkenius. Langbænius, vir eruditissimus et Oxonii nostri quondam decus, legebat ὑπερέβαλον. Quod et probat cl. Ruhnkenius. Sed neutrum verum. Scribendum proculdubio, περιέλαβον. *Suisque laudibus sæcula circumdederunt*. Eulogius apud Photium Biblioth. p. 760. Παῦλον τὸν ΠΕΡΙΛΑΒΟΝΤΑ τὴν οἰκουμένην τῷ τῆς εὐσεβείας κηρύγματι. Quæ plane gemella sunt. Toupius. Nec mihi satis placebat περιέβαλον, quia non liquet, qui tropus insit. Itaque aliquando putabam, legi posse περιεβάλοντο, (*occuparunt, vindicarunt*) ut εὐκλείαις non ablativi sed dativi vim habeat. Sed jam magis placet Toupii περιέλαβον, *complexi sunt*, ut εὐκλείαις dativus sit instrumenti.

[περιέβαλον εὐκλ. τ. αἰῶνα) Bastius conferri jussit Locellam ad Xen. Ephes. p. 132, qui hæc habet: " Lucianus dial. deor. XXIII, Vol. I. p. 273. de Cupidine dixi, δύναμιν οὐ μικρὰν περιβεβλημένος. Verbi hujus in medio vim, qua denotat *circumponere, circumdare sibi, induere se* et similia, non expressit Cocchius. Sed et ad ejusdem verbi activi significationem *circumdandi* s. *conciliandi* non videntur animum advertisse viri doctissimi, qui in Longino Sect. I. §. 3. in verbis: ταῖς ἑαυτῶν περιέβαλον εὐκλείαις τὸν αἰῶνα lectionem esse mendosam rati pro περιέβαλον reponi voluerunt ὑπερέβαλον vel περιέλαβον. Nihil est, opinor, immutandum. Vertere ad verbum non incommode liceret, *laudibus suis æternitatem circumdederunt*. Famam, auctoritatem, gratiam alicui circumdare qui dixerint, lexica indicabunt. *Circumdare sibi milites* scripsit Tacitus Ann. l. XIII. c. 26. eoque loco se nostra tuetur Latina versio."]

§. 4. σὺν ἐκπλήξει] Hæc verba (fort. suo loco mota, reponendaque inter τὸ et θαυμάσιον) ferri possunt, quoniam referri videntur ad antec. ἔκστασιν, et rationem quodam modo monstrant, cur admirabilia majorem vim habeant, quam

τεῖ τὸ θαυμάσιον· εἴγε τὰ μὲν πιθανὸν ὡς τὰ πολλὰ ἐφ' ἡμῖν· ταῦτα δὲ, δυναστείαν καὶ βίαν ἄμαχον προσφέροντα, παντὸς ἐπάνω τοῦ ἀκροωμένου καθίσταται. Καὶ τὴν μὲν ἐμπειρίαν τῆς εὑρέσεως, καὶ τὴν τῶν πραγμάτων τάξιν καὶ οἰκονομίαν, οὐκ ἐξ ἑνὸς, οὐδ' ἐκ δυοῖν, ἐκ δὲ τοῦ ὅλου τῶν λόγων ὕφους μόλις ἐκφαινομένην ὁρῶμεν· ὕψος δέ που καιρίως ἐξενεχθὲν τά τε πράγματα δίκην σκηπτοῦ πάντα διεφόρησεν, καὶ τὴν τοῦ ῥήτορος εὐθὺς ἀθρόαν ἐνεδείξατο δύναμιν. Ταῦτα γὰρ οἶμαι καὶ τὰ παραπλήσια, Τερεντιανὲ ἥδιστε, κἂν αὐτὸς ἐκ πείρας ὑφηγήσαιο.

SECT. II.

Ἡμῖν δὲ ἐκεῖνο διαπορητέον ἐν ἀρχῇ, εἰ ἔστιν ὕψους τις ἢ βάθους τέχνη, ἐπεί τινες ὅλως οἴονται διηπατῆσθαι τοὺς τὰ τοιαῦτα ἄγοντας εἰς τεχνικὰ παραγγέλματα. Γεν-

ἐκ δυοῖν] Par., testibus Bastio et Levesquio, ἐκ δυεῖν. Vatt. omnes et Laur. idem præbent. Vid. Addenda ad §. 1.

ἐκ δὲ τοῦ ὅλου . . . ἐκφ. ὁρῶμεν] Vat. 2. ῥη δὲ τοῦ ὅλου ὕφους τῖς ἐκφαινομένως ὁρῶμεν. In his Robortellus pro ὕφους dedit ὕψους.

τά τε πράγματα] Vat. 3. τά τε τα πράγματα.

διεφόρησεν] Vat. 1. διεφόρησε.

ἐνεδείξατο] Vat. 1. ἐνεδεῖξατο.

ὑφηγήσαιο] Vat. 1. ὑφητήσαιο.

Sect. II. §. 1. Ἡμῖν δὲ ἐκεῖνο] Par., teste B., ἡμῖν δ' ἐκεῖνο. Sic et tres Vaticani.

εἰ ἔστιν ὕψους τις] Vat. 1. ἢ ἔστιν ὕψους τίς. Vat. 2. εἰ ἔστιν ὕψος τίς ἢ βάθους. Vat. 3. εἰ ἔστιν ὕψους τὶς ἢ β.

διηπατῆσθαι] Vat. 2. διήπατῆσθαι.

ἄγοντας] Vat. 2. ἄγωντας.

argumenta. Sed τοῦ πρὸς χάριν vide ne sit interpolatoris. Nam sola πιθανὰ, eorumque inventio et dispositio, deinceps comparantur cum sublimibus. Alioqui mallem legi τὸ σὺν ἐκπλήξει, ut sensus esset: *Quod percellit, ubique fortius est, quam argumenta ad persuadendum apta; et mirabile fortius est, quam id quod gratiam habet.* Langbænius idem conjecerat, sed diverso sensu. Ceterum usus verbi κρατεῖν idem occurrit, 9, 14.

εἴγε τὸ μὲν πιθανὸν] Perperam hæc sollicitavit vir doctissimus. Locus ita distinguendus est: πάντη δέ γε σὺν ἐκπλήξει τοῦ πιθανοῦ καὶ τοῦ πρὸς χάριν ἀεὶ κρατεῖ τὸ θαυμάσιον· εἴγε τὸ μὲν πιθανὸν &c. Rationem enim reddit Noster, cur τὸ πιθανὸν superent τὰ ὑπερφυᾶ. Quod et recte animadvertit cl. Morus. Toupius. Quia id, quod auctor hic profert, falsum est, si universe pronuntiatur, recte adjungit ὡς τὰ πολλά. Nempe hoc verum est, cu-

tatem habent, obstupefaciendo plus efficiunt, quam persuasio et venustas, cum persuasio ut plurimum in nostra potestate sit, sublimitas vero invicta vi animum petat, omni auditore potentior. Ad hæc inveniendi solertia, rerumque ordo ac dispositio, ex uno alterove loco plane non, e tota oratione ægre intelliguntur; sed sublimitas, si loco emicuerit, et disjicit omnia ritu fulminis, et magnam oratoris vim illico demonstrat. Verum hæc, Terentiane, vel te ipsum usu edoctum explicare posse arbitrer.

SECT. II.

Sed primum omnium quærendum est, num quædam sit sublimitatis aut granditatis disciplina, cum non nulli omnino errare putent eos, a quibus talia in

---

piditate aliqua posse animum totum ita commoveri, ut vim argumentorum non sentiat. Clare hoc ipse 17, 1., etiamsi tyrannus se cohibuerit, tamen (propter iram in animo residentem) eum oratione quamvis diserta non moveri.

ἐξενεχθὲν] *edita:* a fulminibus, quæ erumpunt ex nubibus. Portus.

πάντα διεφόρησεν, καὶ τὴν τοῦ ῥήτορος εὐθὺς ἀθρόαν ἐνεδείξατο δύναμιν] Optime vertit non optimus Interpretum Petrus Paganus: *Res omnes fulminis instar disjicere, et universam statim oratoris vim patefacere solet.* Nam istam esse aliquando hujus temporis vim verissime monuit eruditissimus Grævius Lect. Hesiod. cap. 5. et ante eum ὁ μέγας Casaubonus ad Laertii Chilonem et Aristophanis Equites. Ita locutus est Demosthenes Olynth. II. p. 6. Ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τὶς ὥσπερ οὗτος ἰσχύσῃ, ἡ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμα ἅπαντα ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν. Cujus loci elegantiam minus adsecuti sunt Interpretes. Toupius. Quoniam Toupius ad h. l. nihil nisi de re monuit tironibus hodie nota, Wakefield in Silv. Crit. P. I. p. 17. tacitá significatione eum reprehendit. Nempe allatis Longini verbis dicit: "Ita scilicet solent probi scriptores exprimere *vehementes* et *subitos* affectus; quod magnum Toupium non satis perspectum habuisse serio dolet." De tempore illo, quod ἀόριστον dicitur, tantum addam, cum proprie sit præteritum, ac tantummodo distinctionis gratia nomen, ab usu minus frequenti acceperit, in locis quam plurimis, quæ sic, ut ostendit Toupius, verti solent, præteriti quandam vim verbis manere; non eam quidem, quæ historice rem factam et transactam significet, sed quæ innuat, *fieri et fore, ut quam celerrime et opinione citius præterierit.* Itaque h. l. significatur incredibilis illa fulminis celeritas, qua non tam *disjiciantur*, quam *disjecta evanuerint* corpora ab eo tacta. Nec vero aoristus 1 solus hanc vim habet, sed et reliqua præterita, ut 17, 2. δέδυκε et ἐκπέφευγεν. Alia ex aliis scriptoribus loca hic non congeram. De σκηπτῷ vid. ad 12, 4.

Sect. II. §. 1. Ἡμῖν] Opponitur hoc antecedenti αὐτὸς *tu ipse.* Est ergo *Mihi*, ut 17, 1. Verba ἢ βάθους mihi suspecta sunt. Sed quoniam iis remotis sententiæ numeri non optime cadunt, ea ferenda esse puto.

γεννᾶται γάρ, φησὶ] Scribe cum Manutio, φασί. præcedit enim, ἐπεί τινες ὅλως ΟΙΟΝΤΑΙ. et mox legitur, χείρω τε τὰ φυ-

νᾶται γὰρ, φησὶ, τὰ μεγαλοφυῆ, καὶ οὐ διδακτὰ παραγίν-
εται, καὶ μία τέχνη πρὸς αὐτὰ, τὸ πεφυκέναι· χείρω τε
τὰ φυσικὰ ἔργα, ὡς οἴονται, καὶ τῷ παντὶ δειλότερα καθί-
2 σταται, ταῖς τεχνολογίαις κατασκελετευόμενα. Ἐγὼ δὲ
ἐλεγχθήσεσθαι τοῦθ᾽ ἑτέρως ἔχον φημὶ, εἰ ἐπισκέψαιτό
τις, ὅτι ἡ φύσις, ὥσπερ τὰ πολλὰ ἐν τοῖς παθητικοῖς καὶ
διηρμένοις αὐτόνομον, οὕτως οὐκ εἰκαῖόν τι κἀκ παντὸς ἀμέ-
θοδον εἶναι φιλεῖ· καὶ ὅτι αὕτη μὲν πρῶτόν τι καὶ ἀρχέτυ-
πον γενέσεως στοιχεῖον ἐπὶ πάντων ὑφέστηκεν, τὰς δὲ ποσό-
τητας καὶ τὸν ἐφ᾽ ἑκάστου καιρὸν, ἔτι δὲ τὴν ἀπλανεστάτην
ἄσκησίν τε καὶ χρῆσιν, ἱκανὴ παρορίσαι καὶ συνενεγκεῖν ἡ
μέθοδος· καὶ ὡς ἐπικινδυνότερα αὐτὰ ἐφ᾽ ἑαυτῶν, δίχα

γὰρ, φησὶ,] Par. et Laur. γάρ φυσι. Sed El., Manut., et (secundum Zacc.) Vat. 1 et 3 habent γὰρ, φασὶ.

πεφυκέναι] Vat. 2. πεφυκένον.

χείρω τε] Vat. 1. χείρω τὲ.

δειλότερα] Vat. 1. δηλοτερα.

κατασκελ.] Vat. 2. κατὰ σκελετευόμενα.

§. 2. εἰ ἐπισκ. τις] Vat. 1. εἰ ἐπὶ σκέψαιτό τις. Vat. 2. φημὶ ἂν εἰ ἐπισκεψαιτότις.

τοῖς παθητ. καὶ διηρμένοις] Vat. 1. τοῖς παθητικῆς καὶ διηρμένοις. Ultimum correxit librarius. Scripserat prius διηρμένης. Sed Vat. 2. τοῖς παθητ᾽ ικοῖς καὶ διηρμένοις.

κἀκ παντὸς] Vat. 1. et Rob. κὰκ παντὸς. Vat. 2. κάμπαντὸς. Vat. 3. κἀκπαντὸς.

ὑφέστηκεν] Vat. 1. ὑφέστηκε.

καιρὸν, ἔτι . . . ἄσκησίν τε] Vat. 2. καιρὸν ἔστι δὲ τὴν ἀπλανεστάτην ἀσκισίν τε. Vat. 3. καιρὸν ἐστί δὲ τὴν &c. Marg. sic, ^ ἔτι, ab alia manu. Etiam e Laur. prolatum ἔστι pro ἔτι.

παρορίσαι] Vat. 1. πορίσαι. In Par., testibus Rostg. et B., ad marginem eadem manu notatum γρ. πορίσαι.

αὐτὰ] Manut. αὖ τὰ.

ἐφ᾽ ἑαυτῶν] Par., teste B., ἐφ αὐτῶν. Idem exstat in Vat. 1. Sed Vat. 2. ἐφ᾽ αὑτῶν.

σικὰ ἔργα, ὡς ΟΙΟΝΤΑΙ. Sed ad hæc levia non adtenderunt editores. Confer nos infra ad Sect. 29. 44. Toupius. Minutum profecto est, utrum φησὶ, an φασὶ legatur: nam etiam φησὶ, ut Latinum *inquit*, præsertim ubi adversarii verba ponuntur, de pluribus dici solet. Cf. 29, 1. 24, 2. et Gronov. ad Liv. 34, 3. Morus. Recte secutus videor in talibus locis Morum. Ita et 9, 2 et 44, 2. Nam et alii scriptores φησὶ pro φησί τις, quod nos *man sagt*, ponere solent. Semel hoc monuisse sufficiat.

τὰ φυσικὰ ἔργα] Num hic sunt *opera ingenii*, an *ingenia* ipsa? Posterius nonnulli versione exprimunt. Res quidem et cetera verba non repugnant. Adde quæ 23, 3 de verbo ἔργον monui. Sed certe 22, 1, quem locum Morus indicavit, et 36, 3 φυσικὰ ἔργα sunt ea, quæ homines instinctu naturæ faciunt. Itaque et h. l. rectius interpretamur *opera* ex ingenio prolata.

κατασκελετευόμενα] Simillimus est Plutarchi locus (de puer. educ. T. II. p. 5. fin. ed. Bas.): Qui philosophiam adsequi

artis formam redigantur. Nasci enim nobiscum
altos sensus volunt, non docendo demum accedere;
naturalem facultatem unam esse in hoc genere ar-
tem, et bona naturæ, præceptis attenuata, corrumpi
ac plane vilescere. Aio vero, contrarium intelligi 2
posse, si quis cogitet, naturam, ut plurimum quidem
in mentis commotione et elatione liberam, tamen
non plane temerariam aut nulli prorsus legi adstric-
tam esse: ipsam porro in omni genere principium
esse et exemplar gignendi; sed disciplinam eo va-
lere, ut definiri possit, quousque progrediendum,
quidve in singulis opportunum sit, quoad item exer-
citatio et usus periculo careat: denique magnitudi-

---

non potuerunt, nec eam principem omnium disciplinarum censent, aliis rebus discendis ἑαυτοὺς κατασκελετεύουσι, *vires ingenii consumunt*, ut nulla magnopere spes graviorum discendarum iis supersit. Egit de verbo Cl. Schwebelius ad Onosandrum (Strateg. 1, 4. p. 12.), qui imperatorem tenui victu et cultu esse vult, quoniam luxus et profusio soleant κατασκελετεύειν, *vires et nervos incidere*. Morus.

§. 2. καιρὸν] Si καιρὸς hic esset *loci* aut *temporis opportunitas*, ut Morus cepit, rectius auctor τὰς ποσότητας posteriori loco posuisset. Sed est sine dubio *modus*, Germ. *das Maas*, et ποσότητες parum ab eo differunt. Sic etiam ἄσκησις et χρῆσις hic ad unum fere redeunt. Denique et alibi auctor synonyma conjungit simili ratione. Ceterum ut παρορίσαι commode refertur ad ποσότητας et καιρὸν, ita συνενεγκεῖν (*in subsidium demonstrare, suppeditare*) ad ἄσκησίν τε καὶ χρῆσιν.

παρορίσαι] Ars præter alia potest παρορίσαι, h. e. (proprie) *paullatim, et ita, ut non sentias, definire* ποσότητας et καιρόν. Hæc certe vis est præpositionis παρὰ in verbis nonnullis. Apud Plutarchum de fort. Rom. Egeria dicitur πολιτείαν Romanam παραπαιδαγωγεῖν καὶ συσχηματίζειν, *sensim instituere et auxilio suo ad certam formam redigere*. Vid. Hemsterhusius ad Lucian. Nigrin. 12. Sed apud Longinum præpositio non videtur urgenda. Cf. 10, 6. et 38, 1.

ὡς ἐπικινδυνότερα &c.] Expressit locum Platonis, multorum imitatione celebratum, Theæt. p. 115. B. καὶ ἄττοντες φέρονται, ὥσπερ τὰ ἀνερμάτιστα πλοῖα. quæ Themistius Orat. I. p. 17. ad verbum descripsit. Plutarch. Tom. II. p. 501. D. ἀλλ' ἀκυβέρνητος καὶ ἀνερμάτιστος εἴς τι ναυάγιον φοβερὸν ἐξέπεσε. Dio Cassius LII. p. 672. ὥσπερ ὁλκὰς χωρὶς κυβερνήτου σαλεύει τε καὶ ἄττει δεῦρο κἀκεῖσε, καθάπερ ἀνερμάτιστος οὖσα. Eodem respexit Hermog. Form. p. 238. qui, quod ad sententiam attinet, cum Longino convenit: ἴσως ἂν αὐτὸν καὶ σφάλλοι μᾶλλον τὰ τῆς φύσεως πλεονεκτήματα χωρὶς τέχνης τινὸς ἀλόγως ἄττοντα πρὸς ὅ, τι καὶ τύχοι. Suidas: Ἀνερμάτιστον· ἀστήρικτον, ἄοπλον, ἀπαρασάλευτον. Pro ultima voce scribe ἀπαρασκεύαστον, ut habet Lex. Sangerm. MS. Plutarchus T. II. p. 454. A. ἄνθρωπος ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ σαλεύων, ἂν μὴ παρεσκευασμένον ἔχῃ τὸν οἰκεῖον λογισμόν. Ex Suida suspicetur aliquis, tollendum esse ἀστήρικτα, ut explicationem vocis ἀνερμάτιστα. Sed sæpe a Longino vocabula idem significantia junguntur. Ruhnkenius. Locus elegans, sed neutiquam sanus. Oratio enim scabra est et invenusta. Equidem cum Tollio censeo nonnulla deesse: nam comparationem hic initam esse plane evincunt ista verba, δίχα ἐπιστήμης ἐαθέντα—ἀμαθεῖ τόλμῃ λειπόμενα. Adde quod Manutius habet, οὕτω τὰ μεγάλα, quod haud spernendum. Quare totum locum ita legendum et refingendum esse puto: Καὶ ὡς ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΕΡΑ ΤΑ ΠΛΟΙΑ αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν δίχα ἐπιστήμης ἀστήρικτα καὶ ἀνερμάτιστα ἐαθέντα, ΟΥΤΩ ΚΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ἐπὶ μόνῃ τῇ φορᾷ

ἐπιστήμης ἀστήρικτα καὶ ἀνερμάτιστα ἐαθέντα οὕτω τὰ μεγάλα, ἐπὶ μόνῃ τῇ φορᾷ καὶ ἀμαθεῖ τόλμῃ λειπόμενα. Δεῖ γὰρ αὐτοῖς, ὡς κέντρου πολλάκις, οὕτω δὴ καὶ
3. χαλινοῦ. Ὅπερ γὰρ ὁ Δημοσθένης ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῶν ἀνθρώπων ἀποφαίνεται βίου, μέγιστον μὲν εἶναι τῶν ἀγαθῶν τὸ εὐτυχεῖν, δεύτερον δὲ, καὶ οὐκ ἔλαττον, τὸ εὖ βουλεύεσθαι, ὅπερ οἷς ἂν μὴ παρῇ, συναναιρεῖ πάντως καὶ θάτερον, τοῦτ᾽ ἂν καὶ ἐπὶ τῶν λόγων εἴποιμεν, ὡς ἡ μὲν φύσις τὴν τῆς εὐτυχίας τάξιν ἐπέχει, ἡ τέχνη δὲ τὴν τῆς εὐβουλίας. Τὸ δὲ κυριώτατόν τε, καὶ αὐτὸ τὸ εἶναί τινα τῶν ἐν λόγοις ἐπὶ μόνῃ τῇ φύσει, οὐκ ἄλλοθεν ἡμᾶς ἢ παρὰ τῆς τέχνης ἐκμαθεῖν δεῖ. Εἰ ταῦθ᾽, ὡς ἔφην, ἐπιλογίσαιτο καθ᾽

ἀστήρικτα] Vat. 2., Amatio teste, αστήρικτα. Sed secundum Zaccagnium αστήρικται.

ἀνερμάτιστα] Vat. 1. ἀχρίματιστα.

οὕτω τὰ μ.] Hoc Manutius expressit. A codd. οὕτω abest.

φορᾷ] Vat. 3. φορᾶ : sed supra notatum alia manu φθο, ut et legi significarit φθορᾶ.

ἀμαθεῖ τόλμῃ] Rob. sic : αμαθεῖ * τὸ μὴ.

λειπόμενα] Vat. 2. λειπόμενος.

Δεῖ γὰρ αὐτοῖς] Vat. 3. super αὐτοῖς alia manu scriptum habet αὐτοὺς. Rob. autem hoc αὐτοὺς in textu habet.

οὕτω δὴ καὶ χ.] Par. οὕτω δὲ καὶ χ. In Vat. 3. super δὴ tum scriptum δὲ.

§. 3. μέγ. μ. ε. τ. ἀγαθῶν] Vat. 1. μέγ. μὲν εἶναι τῶν ἀγαθῶν ὁ ποιητὴς ἐπὶ τῷ κολύμμαχλόταται &c. Nam sic prosequitur in verbis alius scriptoris, nulla lacunæ vel erroris nota apposita. Verba ipsa in Addendis transscripsimus.

τὸ εὐτυχεῖν] Vat. 1. τῷ ἐντυχεῖν. Vat. 2. τὸ εὐτειχεῖν.

τὸ εὖ βουλεύεσθαι] Vat. 1. τὸ εὖ διαθέσθαι.

συναναιρεῖ π. κ. θάτερον] Vat. 1. συναναιρεῖ (spatium vacuum ; et deinde) καὶ θάττερον. Zacc. in Vat. 1. scriptum tradit συνανερεῖ καὶ θάτερον. Pro ult. in Vat. 2. legitur θατέρον.

εἴποιμεν] Vat. 2. 3. et Laur. εἴπωμεν.

ὡς · μὲν] Post hæc verba incipit lacuna in omnibus codicibus, Vaticano 1. excepto, qui solus reliqua usque ad finem hujus sectionis servavit. De eo quod in Parisino adscriptum, λείπει, dixi in præfatione.

καὶ ἀμαθεῖ τόλμῃ λειπόμενα. Sed hoc hariolari est. Respexit autem noster, ut nemo non vidit, ad Platonem in Theætet. p. 115. Ἀλλ᾽ οἵ τε ὀξεῖς καί ἀγχίνοι καὶ μνήμονες ὡς τὰ πολλὰ καὶ πρὸς τὰς ὀργὰς ὀξύῤῥοποί εἰσι, καὶ ἄττοντες φέρονται, ὥσπερ τὰ ἀνερμάτιστα πλοῖα. Quem secutus est Philo Tom. 2. p. 343. necnon Dio Cassius lib. 52. p. 672. quem hic in transitu emendabo : Καὶ διὰ ταῦτα ἡ πόλις ἡμῶν ὥσπερ ὁλκὰς ΚΑΛΗ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ, πλήρης ὄχλου παντοδαποῦ, χωρὶς κυβερνήτου πολλὰς ἤδη γενεὰς ἐν κλύδωνι φερομένη, σαλεύει τε καὶ ἄττει δεῦρο κἀκεῖσε, καθάπερ ἀνερμάτιστος οὖσα. Ita scribendus est iste locus. Confer nos infra ad sect. 35. Huc facit Plutarchus in Lycurgo. Αἰωρουμένη γὰρ ἡ πολιτεία καὶ ἀποκλίνουσα νῦν μὲν ὡς τοὺς βασιλεῖς ἐπὶ τυραννίδα, νῦν δὲ ὡς τὸ πλῆθος ἐπὶ δημοκρατίαν, οἷον ἕρμα τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν ἐν μέσῳ θεμένη καὶ ἰσοῤῥοπήσασα τὴν ἀσφαλεστάτην τάξιν ἔσχε καὶ κατάστασιν,

nem ingenii per se, incertam illam sine arte et insta-
bilem, periculo majori expositam esse, si quis eam
ruere et sine admonitione audacter ferri patiatur.
Eget enim natura sæpe numero ut stimulo, ita et
freno. Nam quod Demosthenes dixit, *maximum in* 3
*vita bonum esse, potiri votis; alterum ab hoc, neque
minus tamen, prudenter capere consilium,* (quo sublato
et alterum concidit) idem de oratione usurpare licet,
ingenium felicitatis locum obtinere, artem consilii.
Illud ipsum denique, quod quidem præcipuum est,
quædam in dicendo et scribendo uni ingenio conce-
denda esse, nemo aliunde didicerit, quam ex arte.
Quæ si reputent, qui literarum studiosis artis stu-

Qui locus elegans, et ex Polybio adumbratus VI. 8. Toupius. Et defendi potest utcunque locus, et explicari. Nempe ὡς positum esse potest pro ὅτι. Sic idem ὡς pro repetendo ὅτι legitur 30, 1 et alibi. Post ἐπικινδυνότερα intelligendum ἐστί. Deinceps οὕτω, si Manutius non ex ingenio addidit, est *leviter, negligenter, sine cura*, de qua significatione dixi in Pleonasmis Græcis. Porro ad τὰ μεγάλα intelligendum erit τῶν φύσεων, (*magna ingenia.*) Denique verbosius quidem auctor, sed fortasse non sine causa, illud αὐτὰ—ἐαθέντα explicat verbis ἐπὶ μόνῃ—λειπόμενα: in quo notandum est, quod Morus subscripsit: "Usitatius est," inquit, "ἐπιλειπόμενα τῇ φορᾷ. Vid. ad Isocr. Paneg. 2. Kuhn. ad Pausan. 1, 1, ubi νεώσοικοι dividitur, νεὼς καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν οἶκοι." Quod vero aliquanto post in Animadvv. mutata sententia deleri voluit μεγάλα et λειπόμενα, et non de ingenio, sed de dictis, agi statuit, id repudiandum est. Denique et ipse locum mancum puto, ejusque non verba, sed sensum utcunque revocari additis post ἑαυτῶν verbis τὰ πλοῖα, et deinde φύσεων post μεγάλα.

Δεῖ γὰρ αὐτοῖς, ὡς κ. etc.] Similiter Lucianus *de conscr. hist.* c. 45. in simili disputatione, relicto tropo a navibus ducto, ad alium transit, ductum a tractatione jumentorum.

[οὕτω δὴ καὶ) III. Bastius δὲ defendit, conferri jubens *Schæferi meletem. crit.* p. 59. et suam *lettre critique à M. Boissonade* p. 187.]

§. 3. Ὥσπερ γὰρ ὁ Δημοσθένης] Respexit Demosth. contra Aristocrat. p. 297. ed. Tayl. Δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν πᾶσιν ἀνθρώποις, τοῦ μὲν ἡγουμένου καὶ μεγίστου πάντων, ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΕΙΝ, τοῦ δὲ ἐλάττονος μὲν τούτου, τῶν δὲ ἄλλων μεγίστου, ΤΟΥ ΚΑΛΩΣ ΒΟΥΛΕΥΕΣΘΑΙ, οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις ἀμφοῖν παραγίνεται τοῖς ἀνθρώποις. Quem locum vide quantum immutaverit et ad suum usum adcommodarit Longinus. Sed sic solet noster Criticus. Deinde lego et distinguo, τὸ δὲ κυριώτατόν τε καὶ αὐτὸ τὸ εἶναί τινα τῶν ἐν λόγοις ἐπὶ μόνῃ τῇ φύσει, οὐκ ἄλλοθέν ΠΟΘΕΝ ἡμᾶς ἢ παρὰ τῆς τέχνης ἐκμαθεῖν δεῖ. Quæ elegantia singularis est. Noster supra, Οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐνθένδε ΠΟΘΕΝ. Thucydides I. 22. τοῖς ΑΛΛΟΘΕΝ ΠΟΘΕΝ ἐμοὶ ἀπαγγέλλουσιν. Locus ita vertendus est: *Et quod inprimis notandum, neque id ipsum, inesse scilicet nonnulla in oratione, quæ soli naturæ sunt adsignanda, aliunde discere poterimus quam ex arte.* Toupius.

ὡς ἡ μὲν] His voculis terminatur pagina in cod. antiquiss. Parisiensi, et deinceps exciderunt; "duo folia, nempe quartum et quintum ex quaternione ΚΔ," ut vir doctus in exemplo edit. Tollii, quod est in biblioth. Acad. Lipsiensis, notavit. Insequentia verba, φύσις τὴν τῆς εὐτυχίας τάξιν ἐπέχει &c. ad finem usque Sectionis, Tollius e Vat. 1. restituit: in quibus quæ correxerit, e Varr. Lectt. cognosci potest.

Τὸ δὲ κυριώτατόν τε] Particula τε hic tollenda est.

Εἰ ταῦθ', ὡς ἔφην, ἐπιλογ.] Hæc respiἑαυτὰ ὁ τοῖς χρηστομαθοῦσιν ἐπιτιμῶν, οὐκ ἂν ἔτι, μοι δοκεῖ, περιττὴν καὶ ἄχρηστον τὴν ἐπὶ τῶν προκειμένων ἡγήσαιτο θεωρίαν.

SECT. III.

* * * * " καὶ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας.

καθ' ἑαυτὰ] Vat. 1. καθ' ἑαυτὸν.

μοι δοκεῖ] Vat. 1. μοι δοκῶ.

ἡγήσαιτο] Vat. 1. κομίσαιτο. In Parisino aliquo codice, de quo Boivinii verba transscripsi in animadversionibus, tantum reperitur . . . σαιτο. Ceterum post v. θεωρίαν codex Vat. primus plane deficit.

Sect. III. §. 1. μάκιστον σέλας] Vat. 2. κάκιστον γέλας. Vat. 3. et Laur. κάκιστον σέλας.

ciunt ad illa §. 2. init. 'Εγὼ δὲ ἐλεγχθήσεσθαι &c.

καθ' ἑαυτὰ] Legendum puto καθ' ἕκαστα aut καθ ἕκαστον.

νομίσαιτο θεωρίαν] Manifesto pravum est. Aliud est νομίζειν, aliud νομίζεσθαι, quod non animadvertit vir doctissimus. Quare haud inconsulte, opinor, cl. Boivinus, ἡγήσαιτο. Quod omnino verum. Verbum non semel usurpat Longinus. Toupius. Non inutile aut injucundum erit ipsum audire Boivinium. Sic autem ille in nott. ad versionem Boilavii: *Je ne sai par quel hazard les cinq ou six lignes que Tollius a euës d' un Manuscrit du Vatican, et qui se trouvent aussi dans un Manuscrit du Roi (No. 3171) transposées et confondues avec un fragment des Problemes d' Aristote, ont pu être conservées. Il y a apparence que quelqu'un aiant rencontré un morceau des deux feuillets entiers, mais gâtez, n' aura pû copier que ces 5 ou 6 lignes. A la fin de ce petit Supplément, dont le public est redevable à Tollius, je crois qu' il faut lire* ἡγήσαιτο, *et non pas* κομίσαιτο, *qui ne me paroit pas faire un sens raisonnable. Le Mst du Roi, où se trouve ce même Supplément, n' a que* σαιτο, *de la première main:* κομί *est d'une main plus récente. Cela me fait soupçonner, que dans l' ancien Manuscrit le mot étoit à demi effacé, et que quelques-uns ont crû mal-à-propos qu' il devoit y avoir* κομίσαιτο.

[Quæ in Cod. Vat. 1. ex Galeno de usu *partium* mediis nostri scriptoris verbis interposita sunt, ea sic habent post verba in Varr. lectt. transscripta: μαχλόταται δὲ γυναῖκες, ἀφαυρότατοι δέ τοι ἄνδρες. πότερον, ὅτι οἱ ὄρχεις καθίενται μᾶλλον ἢ ἐν τῷ χειμῶνι; ἀνάγκη δὲ, εἰ μέλλει ἀφροδισιάζειν, ἀνασπᾶσαι. ἢ ὅτι αἱ θερμαὶ φύσεις ἐν τῷ θέρει συμπίπτουσιν, ὑπερβάλλοντος τοῦ θερμοῦ· αἱ δε ψυχραὶ θάλπουσιν. ἔστι δὲ ὁ μὲν ἀνὴρ, ξηρὸς καὶ θερμός. ἡ δὲ γυνὴ, ψυχρὰ καὶ ὑγρά. τοῦ μὲν ἀνδρὸς οὖν ἠμαύρωται ἡ δύναμις· τῶν δὲ θάλλει ἐπανισουμένη τῷ ἐναντίῳ: —Διὰ τί ἔνιοι ἀφροδισιαζόμενοι χαίρουσι· καὶ οἱ μὲν ἅμα δρῶντες· οἱ δ' οὔ; ἢ ὅτι ἐστὶν ἑκάστῃ περιττώσει τόπος, εἰς ὃν πέφυκεν ἀποκρίνεσθαι κατὰ φύσιν· καὶ πόνου ἐγγινομένου τὸ πνεῦμα ἐξιὸν ἀνοιδεῖν ποιεῖ καὶ συνεκκρίνειν αὐτήν. οἷον τὰ μὲν οὖρον εἰς κύστιν· ἡ δ' ἐξικασμένη τροφὴ εἰς κοιλίαν· τὸ δὲ δάκρυον εἰς ὄμματα· μύξα δ' εἰς μυκτῆρας· αἷμα δὲ εἰς φλέβας. ὁμοίως δὴ τούτοις καὶ ἡ γονὴ εἰς ὄρχεις καὶ αἰδοῖα. οἷς δὴ οἱ πόροι μὴ κατὰ φύσιν ἔχουσιν, ἀλλ' ἢ διὰ τὸ ἐπιτυφλωθῆναι, τοὺς εἰς τὸ αἰδοῖον· οἷον συμβαίνει τοῖς εὐνούχοις καὶ εὐνουχίαις· ἢ καὶ ἄλλως εἰς τὴν ἕδραν συῤῥεῖ ἡ τοιαύτη ἰκμάς. καὶ γὰρ διεξέρχεται ταύτῃ. σημεῖον δ' ἐν τῇ συνουσίᾳ ἡ συναγωγὴ τοῦ τοιούτου τόπου, καὶ ἡ σύντηξις τῶν περὶ τὴν ἕδραν. ἐὰν οὖν ὑπερβάλλῃ τὶς τῇ λαγνείᾳ· τούτοις ἐνταῦ συνέρχεται· ὥς τε ὅταν ἡ ἐπιθυμία γένηται.
εὐθυνεῖ τῆς τρίψεως εἴσω συλλέγεται. ἡ δ' ἐπιθυμία καὶ ἀπὸ σιτίων καὶ ἀπὸ διανοίας γίνεται. ὅταν γὰρ κινηθῇ ὑφ' ὁτουοῦν, ἐνταῦθα τὸ πνεῦμα συντρέχει· καὶ τοιοῦτον περίττ

dium exprobrant, non amplius, opinor, inutilem censuerint et supervacuam hanc de sublimitate disputationem.

SECT. III.

* * * * *et cohibuerint magnum foci splendorem. Si*

σωμα συῤῥεῖ. οὗ πέφυκε καὶ λεπτὴ ἢ ἡ πνευματώδης: τούτου ἐξελθόντος ὥςπερ αἱ συντάσεις τοῖς παισὶ καὶ τοῖς ἡλικία. ἐνίοτε οὐθενὸς ὑγροῦ, ἐκκριθέντος παύονται. ὅταν δὲ κατεσβέσθη τὸ ὑγρόν· εἰ δὲ μηδέτερον τούτων πάθη· ἐπιθυμεῖ, ἕως τὶ τούτων συμβῇ· οἱ δε φύσει θηλυδρίαι συνεστᾶσιν ὥς τε ἐκεῖ μὲν μὴ ἐκκρίνειν ἢ ὀλίγην. οὗπερ τοῖς ἔχουσι κατὰ φύσιν ἐκκρίνεται. Εἰς δὲ τὸν τόπον τοῦτον· αἴτιον δὲ, ὅτι παρὰ φύσιν συνεστᾶσιν, ἄρσενες γὰρ ὄντες οὕτω διάκεινται· ὥστε ἀνάγκη τὸν τόπον τοῦτον πεπηρῶσθαι αὐτῶν· πήρωσις δὲ ἡ μεν ὅλως ποιεῖ φθόρον, ἡ δὲ διαστροφήν· ἐκείνη μὲν οὖν οὐκ ἔστι· γυνὴ γὰρ ἂν ἐγίνετο. ἀνάγκη ἄρα παρεστράφθαι· καὶ ἄλης που ὁρμᾷν τῆς γονικῆς ἐκκρίσεως. καὶ ἄπληστοι ὥσπερ αἱ γυναῖκες. ὀλίγη γὰρ ἡ ἰκμάς· καὶ οὐ βιάζεται ἐξιέναι καὶ καταψύχεται ταχύ· καὶ ὅσοις μὲν ἐπὶ τὴν ἕδραν, οὗτοι πάσχειν ἐπιθυμοῦσιν· ἐν αὐτοῖς γίνεται καὶ ἐξ ἔθους τὸ πάθος τοῦτο· ὅσα γὰρ ἂν ποιῶσι, συμβαίνει αὐτοῖς χωρὶς καὶ προΐεσθαι τὴν γονὴν οὕτως. ἐπιθυμοῦσι δὲ ἐντυχεῖν. δεύτερον δὲ καὶ οὐκ ἔλαττον· τὸ εὖ διατίθεσθαι &c.]

Sᴇᴄᴛ. III. §. 1. *καὶ καμίνου*] Quod T. Faber de conjectura vidit, Æschyli fragmentum esse, planissime confirmat Ioannes Siceliota Commentario MS. in Hermogenem, quem Parisiis excussimus in bibliotheca Camilli Falconeti V. C. φαίνεται δὲ ἡ ἀτοπία τοῦ ποιητοῦ (Æschyli, cujus ante mentionem fecerat) ἐν τῷ τῆς Ὠρειθυίας δράματι, ὅπου ταῖς δυσὶ σιαγόσι φυσσῶν ὁ Βορέας κυκᾷ τὴν θάλασσαν· οὐ γὰρ φέρω ἐπὶ μνήμης τὰ ἰαμβικὰ, ἐπιλαθόμενος. διὸ καὶ Σοφοκλῆς μιμεῖται. λέγει δὲ περὶ τούτων Λογγῖνος ἀκριβέστερον ἐν τῷ κα΄ τῶν φιλολόγων. Unus, quod sciam, Siceliota est, qui Æschyli *Orithyiam* commemorat; in quo pro Σοφοκλῆς μιμεῖται scribendum Σοφοκλῆς οὐ μιμεῖται, ut sensus sit, Sophoclem in ejusdem argumenti dramate non imitatum esse Æschylum. Nam Sophocles etiam *Orithyiam* dederat, ut e Strabone VII. p. 452. colligere licet. Ante hic Æschyli locus vix intelligi poterat. Nunc, ubi ex *Orithyia* ductum ostendimus, clara omnia. Loquitur Boreas iratus ac fremens, quod Erechtheus ipsi Orithyiam negarat, minaturque adeo, se regiam Erechthei incensurum, etiamsi caminum restinxerint:

Εἰ καὶ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας·
Εἰ γάρ τιν' ἑστιοῦχον ὄψομαι ψόλον.

Sic enim hunc locum egregie restituit vir præstanti ingenio et eruditione, Samuel Musgravius, in literis ad me datis. ψόλος ἑστιοῦχος dicitur, ut πῦρ ἑστιοῦχον apud Plutarch. Tom. II. p. 158. C. ut et ψόλος ἐπιβώμιος in Æschyli fragmento apud Scholiast. in Nicand. Theriac. p. 38, Cæterum vix dubito, quin Æschylum ob oculos habuerit Ovidius Met. VI. 677. Rᴜʜɴᴋᴇɴɪᴜs. Assentior Tollio legenti.

Καὶ μὴ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας.

Quod et sensus loci postulare videtur. Deinde lego,

Εἰ γὰρ τὸν ἑστιοῦχον ὄψομαι μόνον.

Ἑστιοῦχος est *magister domus* sive *custos puellæ*, quam adamavit Boreas, de quo Æschylus in fabula Orithyia. Hesychius: Ἑστιοῦχος. οἰκουρὸς, οἰκώναξ. Hinc ἑστιουχεῖν, *domum gubernare*, sive *civitati præesse*. Charondas ap. Stobæum p. 290: ἄρχοντες γὰρ ἑστιουχοῦσι πόλεως καὶ πολιτῶν σωτηρίας. Quod verbum rarum. Iamblichus in Babylonicis apud Suid. v. Ἄβρα. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο χαλεπὸν ἦν καὶ σπάνιόν τι, τῆς ΟΙΚΟΥΡΟΥ φυλαττούσης, καὶ ἄβρας τινὸς ἄλλης συμπαρούσης, ἀναπείθει τὴν κόρην λαθοῦσαν τοὺς γονεῖς ἀποδράναι. *Quoniam autem accessus ad puellam rarus ac difficilis erat, cum diligenter custodiretur, et alia ancilla una adesset, persuadet puellæ, ut clam parentibus aufugiat.* Ita scribendus et vertendus iste locus, quem non intellexit Interpres. Quare minatur

Εἰ γάρ τιν' ἑστιοῦχον ὄψομαι μόνον,
Μίαν παρείρας ϖλεκτάνην χειμάῤῥοον,
Στέγην πυρώσω, καὶ κατανθρακώσομαι·
Νῦν δ' οὐ κέκραγά ϖω τὸ γενναῖον μέλος."

Οὐ τραγικὰ ἔτι ταῦτα, ἀλλὰ παρατράγῳδα, αἱ πλεκτάναι, καὶ τὸ πρὸς οὐρανὸν ἐξεμεῖν, καὶ τὸ τὸν Βορέαν αὐλητὴν ϖοιεῖν, καὶ τὰ ἄλλα ἑξῆς· τεθόλωται γὰρ τῇ φράσει, καὶ τεθορύβηται ταῖς φαντασίαις μᾶλλον, ἢ δεδείνωται, κἂν ἕκαστον αὐτῶν πρὸς αὐγὰς ἀνασκοπῇς, ἐκ τοῦ φοβεροῦ κατ' ὀλίγον ὑϖονοστεῖ πρὸς τὸ εὐκαταφρόνητον. Ὅπου δ' ἐν τραγῳδίᾳ, ϖράγματι ὀγκηρῷ φύσει καὶ ἐπιδε-

---

Εἰ γὰρ . . . ὄψομαι] Vat. 2. εἰ γαρ τινεστιοῦχον ἴψομαι. Vat. 3. εἰ γὰρ τιν' ἑστιοῦχον ὄψομαι. Pro ult. v. Laur. habet ὄψομεν.

χειμάῤῥοον] Vat. 2. χειμάροον.

πυρώσω καὶ κ.] Vat. 2. πυρώσω κατα, θρακώσομαι. (Vocalis α in secunda syll. ad dexteram in ima parte minutum semicirculum adjunctum habet, similem spiritui leni.)

κέκρ. πω τὸ] Vat. 2. κέκραγὰ πω τὸ. Manut. κεκράγ' * εἴπω.

ἔτι ταῦτα] Vat. 2. et Laur. ἔστι ταῦτα. Vat. 3. ἐτί: et marg. ab alia manu ἔστι.

παρατράγ.] Vat. 2. παρὰ τραγῷδα.

καὶ τὸ πρὸς οὐρ.] Robort. καὶ πρὸς οὐρανὸν.

τεθορύβηται] Vat. 2. τεθορύβειται.

ἢ δεδείν.] Vat. 2. ἢ δὲ δείνωται.

κατ' ὀλίγον] Vat. 2. κατολίγον.

ὑπονοστεῖ] Vat. 2. et Laur. ὑπονηστεῖ. Ad marg. codicis Par. hic scriptum est: ἀντὶ τοῦ χωρισθῆναι δυνήσεταί σοι.

πράγματι] Vat. 2. et Laur. πράγμασι. Vat. 3. πράγμασιν.

ὀγκηρῷ . . στόμφον] Vat. 2. c εἰ κηρῶ φύσει καὶ ἐπιδεχομενω στομφον. Vat. 3. ὀγκηρῶ φύσει καὶ ἐπιδεχομένω στομφον. Ubi in marg. γρ. αι εἰκηρῶ.

Boreas apud Æschylum, *Si vel custodem solum puellæ viderit, se totas ædes, nisi ignem restinxerint, pessundaturum.* Sed in his quisquiliis nihil certi. Ceterum, ut recte monuit Tanaq. Faber, nonnulla hic interciderunt: nam illud πρὸς οὐρανὸν ἐξεμεῖν, quod vituperat Longinus, in hoc loco non comparet. Eadem locutio occurrit apud Attium, quem laudat Cicero, Nat. Deor. II. 35:

Aut forte Triton fuscina evertens specus,
Subter radices penitus undanti in freto
Molem ex profundo saxeam ad cælum
evomit.

Ad quem locum consulendus Davisius, Toupius. Quod in versu 2 Musgravius ψόλον reponi voluit pro μόνον, id est sane elegantius et versui præbet aliquid lucis, sed nititur conjectura minime verisimili.

[καὶ καμίνου) Ad hæc verba Tollius:

quem enim ædium dominum tantum videro, rapidum rete plectam, domum incendam et in cineres mutabo. Nunc nondum insonuit generosus cantus meus. Hæc jam non tragica sunt, sed παρατράγῳδα, *retia, evomere ad cælum, boreas tibicen,* et cetera deinceps: sunt enim dictione inquinata, et imaginibus obruta potius, quam ad percellendum horrenda, singulisque examinatis, contemtum propemodum fit, quod metuendum videbatur. Quod si in tragœdia, quæ natura sua ad tumorem propendet verborumque strepitum capit, tamen venia indignus est nimius tumor, nullo certe

---

"In Vaticano tertio margini additum καὶ μὴ καμίνου: ut in quibusdam rectius quam in vulgatis." Sed prudenter dubitat de eo Pearcius, quia in Varr. lectt. ex illo Msto collectis et ad finem Tollianæ editionis adjectis μὴ non apparet. Ego autem addo, Amatium, qui diligentissime omnia etiam ad marg. codd. notata transscripsit, nihil plane protulisse de verbis καὶ καμίνου. Atque etiam vir doctus in exemplo Lips. testatur, in Par. verba καὶ καμίνου esse prima novi folii, "sed littera minuscula et sine μή." Neque in Laur. hoc μὴ exstat. Ex his sane liquet, in talibus parum fidei habendum esse Tollio.]

Μίαν παρείρας] Cur *unam* potius, quam *plures?* Lege:

Βίᾳ παρείρας πλεκτάνην χειμάῤῥοον.

Ruhnkenius. Illud μίαν est insolenter se jactantis, vel ex *una* scintilla sive flamma se conglobatos ignes flatu suo excitaturum, quo quasi reti involvat domum. Vir doctus in Biblioth. Philologica Volborthii Vol. I. p. 104 s. de h. l. ita: "Cel. Ruhnk. pro μίαν legit βίᾳ, propterea, quia πλεκτάνην de *flamma* accepit. Mallem vero de volumine venti, turbine accipere, ut Aristoph. Av. 1714. πλεκτάνη καπνοῦ, *volumen fumi.* Sic verborum

Εἰ γάρ τιν᾽ ἑστιοῦχον ὄψομαι ψόλον (vulgo μόνον.

Μίαν παρείρας πλεκτάνην χειμ. &c.

sensus erit aptissimus hic: *Si scintillam quandam in foco videro, immittam unum turbinem: sic scintilla erumpet in ignem, et domus comburetur.* Confirmat nostram interpretationem et hoc, quod Boreas hæc inflatis genis atque adeo jamjam immissurus ventum dixit, et quod χειμάῤῥοον est epitheton, quod vento convenit, non flammæ." Hoc propterea maxime non satis placet, quia ventus per se non occurrit in oculos, Aliter se res habet in fumo et igne, cujus πλεκτάνην facile quis animo effingat et sibi ante oculos ponat.

[οὐ τραγ. ἔτι τ.) Pearcius ad h. l. "Forte pro ἔτι legendum est ἐστὶ, quæ vox ad sensum magis accommodata est. Sæpius in hoc opere voces ἔτι et ἐστὶ confundi videntur." Hic si scisset, tres codd. id præbere, sine dubio id adscivisset. Sed elegantius est ἔτι, et verbum subst. auctor in brevibus sententiis fere omittit.]

πρὸς αὐγὰς] Timæus ὑπ᾽ αὐγὰς interpretatur:—ὑπὸ τὸν πεφωτισμένον ἀέρα. Ibi Ruhnkenius: "Elegans loquendi formula, ἰδεῖν τι ὑπ᾽ αὐγὰς, ducta ab emtoribus, latens panni vitium ad *solem* explorantibus: cui *Ernestus* Clav. Cic. bene comparat εἰλικρινὲς, sive quod ad εἵλην spectatum, purum reperitur." Notandum et quod Hemsterh. ibidem: "Medici," inquit, "distinguunt ὑπ᾽ αὐγὴν et πρὸς αὐγὴν, ut ostendit Hippocr. κατ᾽ Ἰητρ. ubi interprete Galeno T. XII. p. 19, 20 hoc vocat, ὅταν πρὸς ταύτην ἐστραμμένον ᾖ τὸ χειριζόμενον· illud, τὸ βραχὺ παρακεκλιμένον." Hoc discrimen sine dubio verum est, ubi illa clare inter se opponuntur. Sed hic πρὸς αὐγὰς non diligentius examen significat, quam, quod usitatius dicitur, ὑπ᾽ αὐγάς.

ὑπονοστεῖ πρὸς τὸ εὐκαταφρόνητον] Elegantissimum est. Plutarchus de Repub. Gerend. p. 811. Καὶ τὸ θαυμαζόμενον αὐτῶν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιμελείας εἰς χλευασμὸν ΥΠΟΝΟΣΤΕΙ καὶ γέλωτα. Quod plane gemellum est. Toupius.

χομένῳ στόμφον, ὅμως τὸ παρὰ μέλος οἰδεῖν ἀσύγγνωστον,
2 σχολῇ γ᾽ ἂν, οἶμαι, λόγοις ἀληθινοῖς ἁρμόσειεν. Ταύτῃ
καὶ τὰ τοῦ Λεοντίνου Γοργίου γελᾶται, γράφοντος, "Ξέρ-
ξης ὁ τῶν Περσῶν Ζεὺς," καὶ, "Γύπες ἔμψυχοι τάφοι·"
καί τινα τῶν Καλλισθένους, ὄντα οὐχ ὑψηλὰ, ἀλλὰ με-
τέωρα· καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ Κλειτάρχου· φλοιώδης γὰρ ὁ
ἀνὴρ, καὶ φυσῶν, κατὰ τὸν Σοφοκλέα, σμικροῖς μὲν αὐλίσ-

σκολῇ γ᾽ ἂν] Par. et Vat. uterque *σχολὴ γ᾽ ἂν.* Rob. *σχολή γ᾽ ἂν.*

ἁρμόσειεν (§. 2.) *Ταύτῃ*] Vat. 2. *ἁρμοσει ἐν ταῦτη.*

§. 2. *Ταύτῃ*] Rob. *ταύτη* sine iota subscr. ut Vat. 2. (vid. not. antec.)

Ξέρξης] Vat. 2. *Ἔρξις.*

καί τινα τ. Κ. ὄντα] Vat. 2. *καὶ τινα, τῶν περσῶν καλλισθένους ὄντα.*

μετέωρα. καὶ ἔτι μ.] Vat. 2. *μετέω καὶ ἔτι μάλον.* (In *μετέω* inter ε et ω lineola perpendicularis puncto superne terminata; nisi f. est gamma (ʃ) antiquioris formæ.) Pro *ἔτι* Laur. præbet *ἔστιν.*

γὰρ ὁ ἀνὴρ] Cod. Par., uterque Vat., Laur. et Rob. habent *γὰρ ἀνὴρ*, sine articulo.

Σοφοκλέα, σμικροῖς] Vat. 2. *σοφὸν λέα μικροῖς.* Par., Vat. 3. Laur. et Rob. *σοφοκλέα μικροῖς.*

στόμφον] Morus in nota *inanem verborum strepitum* interpretatur. Sed vel hic locus ostendit, per se esse *verborum grandium strepitum, non inanem,* etsi possit esse *justo major.*

[*οἰδεῖν* proprie *valde grave et elatum esse.* Et deinde f. *τὸ οἰδοῦν* refertur ad *πεζογράφους.*—*παρὰ μέλος* i. e. ultra modum. Si de alio scripturæ genere, v. c. de comœdiis sermo esset, *παρὰ μέλος* esse posset *alieno loco.* Nam joco et ridendi causa posset *τὸ οἰδεῖν* ut vitiosum adhiberi. Sed in tragœdia commode exagitari non potest oratio tumida.]

§. 2. *ὁ τῶν Π. Ζεὺς*] Hunc (*θεοῦ*) titulum reges Orientis sæpius affectabant. De Mithridate Athenæus 5, 12, p. 213: *Πᾶσα δὲ πόλις ταῖς ὑπὲρ ἄνθρωπον τιμαῖς ὑπαντῶσα καταχαλεῖται τὸν θεὸν βασιλέα.* Æthiopum *ἐπιτήδευμα* vocat Diodorus Sic. L. III. p. 101. *τοὺς βασιλεῖς θεοὺς νομίζειν.* Notus etiam est in historia Antiochus *Θεὸς* dictus. Addi potest Euripid. Hippol. v. 88. et Troad. v. 1169. Artemidor. 2, 37. Nota est Menecratis medici, qui se Jovem appellavit, stolida arrogantia, de qua Ælianus V. H. 12, 51, aliique ibid. in notis allegati. STEINHEILIUS.

Γύπες, ἔμψυχοι τάφοι] Non satis assecuti sunt viri docti ad hunc locum, et H. Columna ad Ennium p. 142. quid a Longino reprehendatur. *Bustum* et *sepulchrum* recte et eleganter dicitur de ventre, in quo cibi conduntur et consumuntur. Nec ita dicere præstantissimi quique scriptores dubitarunt. Vide Pricæum ad Apul. Met. V. p. 100. Sed *vivum bustum* dicere ineptum est, propterea quod *vivum* de *busto* dici nulla ratione potest, ut pulchre vidit cl. Ernestus Init. Rhetor. p. 846. Hæ tamen ineptiæ non uni Georgiæ placuerunt. Lucret. V. 291.

Viva videns vivo sepeliri viscera busto.

Sidon Apollinar. Carm. IX. 109.

Fratris crimine qui miser voratis
Vivum pignoribus fuit sepulchrum.

Etiam Lucianus, quod mireris, Dial. Deor. VI. p. 347. senem decrepitum vocat *ἔμψυχον τάφον*, ubi vide Hemsterhusium. Similes aliquot lascivientis ingenii nugas e Demade collegit Athenæus III. p. 99. multo plures ex aliis Tzetzes Commentario versibus politicis scripto in Hermogenem, qui ineditus servatur in Bibliotheca Leidensi:

Πόῤῥω δὲ λαμβάνονται (μεταφοραὶ), ὥσπερ
ποιεῖ Χοιρίλλος,
Καλῶν τοὺς λίθους, γῆς ὀστᾶ, τοὺς ποτα-
μοὺς, γῆς φλέβας·
Ὡς τὴν Σελήνην, οὐρανοῦ πάλιν Αἰσχρίων
σίγανα.

modo locum habet, cum verum argumentum tractatur.
Itaque et illa Gorgiæ Leontini ridentur, 2
Xerxen Persarum Jovem appellantis, et *vultures sepulcra
viva;* quædam etiam Callisthenis, non sublimia,
sed cum inani specie elata; ac multo magis Clitarchi,
scriptoris vilissimi, qui, ut est apud Sophoclem,
parvam quidem tibiam, sed sine capistro inflat.

Οὕτω γὰρ λέξεσιν αὐταῖς αὐτὸς Αἰσχρίων λέγει·
Μήνη τὸ καλὸν οὐρανοῦ νέον σίγανα.
Τὸν λόγον ἐκτραχύνουσι, σκληρύνουσι δὲ πλέον,
Ἢ μᾶλλον εἰς ψυχρότητα σύρουσι γελαστέαν·
Ὡς καὶ ὁ γράψας τὰ ψυχρὰ ταυτὶ τῶν ἰαμβείων·
Στενὸν καθ' Ἑλλήσποντον, ἐμπόρων χώρην,
Ναῦται θαλάσσης ἐστρέφοντο μύρμηκες.
Καὶ πολλαχοῦ δύστηνα τοιαυτί λέγει·
Ὁ δ' ἐξελῶν ἱμάντα φορτίου ζώνην.
Ἶρις δ' ἔλαμψε, καλὸν οὐρανοῦ τόξον
Καὶ,
Πίσσαν ἐφθὴν, ἣν θύραι μυρίζονται.

Pro σίγανα v. 3. et 5. scribendum σίγμα. Sic enim Æschrion *novam lunam* vocabat a figura sigmatis Græci C. Ex quo loco refellitur, quod Isaacus Vossius et Ez. Spanhemius statuebant, hanc sigmatis figuram serius in Græcorum consuetudinem venisse. Nam Æschrion, sive Samius sit, sive Mitylenæus, certe vetustus scriptor est. Vide Jonsium de Script. Hist. Phil. II. 2. p. 124. Ruhnkenius.

καί τινα τῶν Καλλισθένους] MS. Vat. *καί τινα τῶν Περσῶν Καλλισθένους*. Scribe, τῶν Περσικῶν. Callisthenis Περσικὰ laudat Photius in Lexico inedito, et ex eo Suidas et Apostolius. De eo plurima, ut solet, cl. Hemsterhusius ad Polluc. IX. 93. Eum vituperat Cicero ad Quintum II. 13. *Callisthenes quidem vulgare et notum negotium, quemadmodum Græci aliquot locuti sunt.* Tourpius. Sic haud dubie, pro τῶν Καλλ. legendum τῶν Περσικῶν Καλλισθένους. Sed tamen quoniam Περσῶν ex antecedd. temere hic repeti potuit, ipse non ausus sum illud in verbis Longini ponere.

μετέωρα] Cum Sophistæ olim nonnulli μετεώρων scientia nimium se jactarent, factum est, ut vulgo 1) *eas rerum cœlestium* hoc nomine appellarent, *ad quarum scientiam nec sensu nec ratione perveniri posset,* et 2) *omnino res, quarum plane inutilis esset cognitio.* Prior usus protulit metaphoram, ut μετέωρα essent *dicta ita elata, ut eorum sensum assequi et rationem aperire nemo posset.* Patet hoc ex multis locis, qualia sunt Plat. Apol. 2. Xenoph. Conviv. 6, 7.

φυσῶν κατὰ τὸν Σοφοκλέα] Locus Sophoclis extat integrior apud Cicer. ad Atticum II. 16. *Cneus quidem noster jam plane quid cogitet nescio.*

Φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖσιν αὐλίσκοις ἔτι,
Ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι φορβειᾶς ἄτερ.

Librarii vero ex duobus optimis versibus unum fecere non malum.

Σμικροῖς μὲν αὐλίσκοισι, φορβειᾶς δ' ἄτερ.

Sed dum senario consulerent, sensum plane pessumdederunt. Particula enim negativa omnino desideratur, quod et recte animadverterunt viri eruditi. Longinus procuidubio scripsit, nulla metri ratione habita, οὐ σμικροῖς μὲν αὐλίσκοις, φορβειᾶς δ' ἄτερ. *Non parvis quidem tibiis, sed sine capistro.* Quod de Clitarcho omnino verum videtur. Huc facit Plutarchus de Adulat. p. 56. Πτολεμαίῳ δὲ τί περιῆψεν ἄλλο ΦΟΡΒΕΙΑΝ ΚΑΙ ΑΥΛΟΥΣ; οὐχ ὁ κολακευόντων ἔπαινος; Tourpius.

σμικροῖς μὲν αὐλ. φορβειᾶς δ' ἄτερ] Secundum schol. vet. Aristoph. Vesp. 579. φορβειαὶ sunt δέρματα τὰ περὶ τὸ στόμα τῶν αὐλητῶν περιδεσμευόμενα, ὅπως ἂν σύμμετρον τὸ πνεῦμα πεμπόμενον ἡδεῖαν τὴν φωνὴν τοῦ αὐλοῦ ποιήσει. Singulare quidem hoc; sed ex opinione vulgi: et sensus allegoriæ facile inde repetitur, quem etiam Ernesti in Clavi Cic. sub v. φυσᾷ sic exprimit: "Clitarchum esse egregio spiritu; sed cum temperare eum non possit, nimium evehi, et inde tumorem, μετέωρα, exsistere." Sed ego codd. omnes et vett. editt. secutus eo minus negationem οὐ putavi addendam, quod Longinus scriptorum verba pro lubitu mutare solet, et quod sensus verior et ingenio Clitarchi convenientior hic est: *Exiguis quidem viribus, sed magno conatu.*

κοισι, φορβειᾶς δ' ἄτερ. Τά γε μὴν Ἀμφικράτους τοιαῦτα,
καὶ Ἡγησίου, καὶ Μάτριδος· πολλαχοῦ γὰρ ἐνθουσιᾶν
ἑαυτοῖς δοκοῦντες, οὐ βακχεύουσιν, ἀλλὰ παίζουσιν.
3 Ὅλως δ' ἔοικεν εἶναι τὸ οἰδεῖν ἐν τοῖς μάλιστα δυσφυλακτότατον.
Φύσει γὰρ ἅπαντες οἱ μεγέθους ἐφιέμενοι, φεύγοντες
ἀσθενείας καὶ ξηρότητος κατάγνωσιν, οὐκ οἶδ' ὅπως
ἐπὶ τοῦθ' ὑποφέρονται, πειθόμενοι τῷ, "Μεγάλων ἀπολισθαίνειν
4 ὅμως εὐγενὲς ἁμάρτημα." Κακοὶ δὲ ὄγκοι,
καὶ ἐπὶ σωμάτων καὶ λόγων, οἱ χαῦνοι καὶ ἀναλήθεις, καὶ

Τά γε μ.…Ἡγησίου] Vat. 2. τὰ γε μὴν ἀφικρὰ τοῦς τοῖ αὖτα καὶ ἡγυσίου.

πολλαχοῦ γ. ἐνθ.] Vat. 2. πολλαχοῦ γεῖ ἐνθουσιᾶν.

§. 3. εἶναι τὸ οἰδεῖν] Vat. 2. εἰν τὸ οἰδεῖ.

δυσφυλακτ.] Rob. φυλακτώτατον.

φεύγοντες…ξηρ. κ.] Vat. 2. φεύγοντες ἀσθενείαν, καὶ ξηρότητος κ.

τῷ "Μεγ.…ὅμως] Vat. 2. et 3. τῷ μεγάλῳ ἀπολισθαίνειν, ὅμως. Par., Laur. et Rob. τῷ μεγαλῳ απολισθαίνειν ὅμως. Rob. autem post μεγάλῳ habet comma; Laur. punctum post ἀπολισθαίνειν. In Ambr. est, opinor, τῷ μεγάλως. Manutius omisit ὅμως.

εὐγενὲς ἁμάρτ.] Vat. 2. (secundum Zacc.) ἁμάρτημα εὐγενὲς.

§. 4. ὄγκοι, καὶ ἐπὶ σ.] Vat. 2. ὄγκον καὶ ἔπι σωμάτων.

Ἀμφικράτους] Amphicrates, Sophista Atheniensis, patria ejectus, primum Seleuciæ exulavit, deinde in Tigranis aula vixit, et ibi inedia periit. Hæc et alia de eo narrat Plutarch. Lucull. p. 506. C. Recte Jonsius de Script. Hist. Phil. II. 15. p. 179. ei tribuit librum περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, quem laudant Athenæus XIII. p. 576. C. et Diog. Laert. II. 101. Obiter castigandus ridiculus Langbænii error, qui ex male accepto Athenæi loco Amphicratis librum versibus scriptum putabat. Quod ab Athenæo laudatur,

Ἀβρότονον Θρήϊσσα γυνὴ γένος· ἀλλὰ τεκέσθαι
Τὸν μέγαν Ἕλλησιν φασὶ Θεμιστοκλέα.

non Amphicratis distichon est, sed incerti Epigramma in Abrotonum, quod ita scribitur in Anthologia inedita:

Ἀβρότονον Θρήϊσσα γυνὴ πέλον. ἀλλὰ τεκέσθαι
Τὸν μέγαν Ἕλλησιν φημὶ Θεμιστοκλέα.

Idem Epigramma laudat Plutarchus in Themistocl. et eo alludit Tom. II. p. 753. D. Amphicratem iterum perstringit Longin. Sect. IV. Ruhnkenius. Fraterculorum istorum, Amphicratis et Hegesiæ, meminisse videtur Lucianus in Rhet. Præcept. p. 9. Εἶτά σε κελεύσει ζηλοῦν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἕωλα παραδείγματα παρατιθεὶς τῶν λόγων, οὐ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῆς παλαιᾶς ἐργασίας ἐστὶν, ΗΓΗΣΙΟΥ καὶ τῶν ἀμφ' ΑΜΦΙΚΡΑΤΗΝ καὶ Νησιώτην. Ita scribendus iste locus. Vulgo legitur τῶν ἀμφι Κράτητα. Per Νησιώτην vero intelligendus, ut recte vidit Grævius, Gorgias Leontinus, rhetor antiquissimus, de quo supra Noster: et sic intelligendus, opinor, Athenæus lib. 2. p. 70. Ἑκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει, εἰ γνήσιον τοῦ συγγραφέως τὸ βιβλίον, Καλλίμαχος γὰρ αὐτὸ ἀναγράφει ΝΗΣΙΩΤΟΥ. Sed de hoc viderint eruditi. Toupius.

καὶ Μάτριδος] De Matride isto parum compertum habuerunt Interpretes. Intelligendus autem videtur Matris *Thebanus*, qui encomium in Herculem scripsit, idque soluta oratione, si Langbænio credideris. Athenæus lib. X. p. 412. Μάτρις δὲ ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἐγκωμίῳ,

Similiter Amphicrates, Hegesias, Matris, cum sibi
deo pleni videntur, sæpe non divino adflatu loquuntur,
sed pueriliter ludunt. Omnino tumor iis vitiis 3
adnumerandus videtur, quæ difficillime caventur.
Nam quicumque sublimitatis adpetentes sunt, ii
nescio quo modo, dum enervatæ et jejunæ orationis
reprehensionem fugiunt, ad tumorem deferuntur,
freti illo: *Grave peccatum generosum peccatum est.*
Sed elatio corporis æque ac orationis tum, cum 4
inanis est et mera species, vitiosa fit, ac nimirum

καὶ εἰς πολυποσίαν φησὶ τὸν Ἡρακλέα προκληθῆναι ὑπὸ τοῦ Λεπρέως, καὶ πάλιν νικηθῆναι. ad quem locum consulendus Casaubonus. Idem lib. II. p. 44. *Atheniensem* vocat. Μάτρις δὲ ὁ Ἀθηναῖος, ὅσον ἐβίου χρόνον, οὐδὲν ἐσιτεῖτο ἢ μυρσίνης ὀλίγον. Verum Ptolemæus Hephæstio apud Photium, unde hanc fabulam mutuatus est Athenæus, *Thebanum* vocat. Μάτρις ὁ Θηβαῖος ὑμνογράφος μυρσίνας παρ᾽ ὅλον τὸν βίον ἐσιτεῖτο. Quare corrigendus videtur Athenæus ex Photio, et legend. Μάτρις ὁ Θηβαῖος. Nam de eodem uterque accipiendus, Ὑμνογράφῳ scilicet, qui hymnum in Herculem scripserit, qui et ipse erat Thebis oriundus. Huc accedit Diodorus Sicul. I. 24. Τὸν δὲ ἐξ Ἀλκμήνης γενόμενον ὕστερον πλείοσιν ἔτεσιν ἢ μυρίοις Ἀλκαῖον ἐκ γενετῆς καλούμενον, ὕστερον Ἡρακλέα μετονομασθῆναι, οὐχ ὅτι δι᾽ Ἥραν ἔσχε κλέος, ΩΣ ΦΗΣΙΝ Ο ΜΑΤΡΙΣ, ἀλλ᾽ ὅτι τὴν αὐτὴν ἐζηλωκὼς προαίρεσιν Ἡρακλεῖ τῷ παλαιῷ, τὴν ἐκείνου δόξαν ἅμα καὶ προσηγορίαν ἐκληρονόμησε. Ubi fragmentum hujus Matridis deprehendisse videor:

—ὅττι δι᾽ Ἥραν
Ἔσχε κλέος.—

Vel forsan versus ita fuerat conceptus,

Ἡρακλέα καλέεσκον, ὅτι κλέος ἔσχε δι᾽
Ἥραν. Toupius.

§. 3. μεγάλως ἀπολισθαίνειν] Jo. Columbus ad Lactant. de M. P. 13. recte legit: μεγάλων ἀπολισθαίνειν. quod confirmat Codicis Parisini scriptura μεγάλω. Sed ut senarius rectis pedibus incedat, scribendum:

Μεγάλων ἀπολισθάνειν ἁμάρτημ᾽ εὐγενές.

Ruhnkenius. "Vitiosa Manutii in hoc loco lectio nata videtur ex eo, quod versum hunc Iambicum esse censuit: sed ut cl. Boivinus notavit, nullibi occurrit versus Iambicus duobus Anapæstis incipiens." *Pearce.* De pedibus Iambici nihilo certiores sunt viri doctissimi, quam de iis quæ apud Antipodas. Nec melius quidem hic se gessit noster Ruhnkenius. Nihil autem certius quam Senarium istum ex veteri aliquo Comico, nam Comici in re metrica minus religiosi sunt, esse desumptum, atque ita esse scribendum:

ΜΕΓΑΛΩΝ ἀπολισθαίνειν ἁμάρτημ᾽ εὐ-
γενές.

Huc respexit Plutarchus in Crasso. ΗΜΑΡΤΕ μὲν, ὠρέχθη δὲ ΜΕΓΑΛΩΝ. Quocum facit Herodotus VIII. 100. Καλῶς τελευτῆσαι τὸν βίον, ὑπὲρ ΜΕΓΑΛΩΝ αἰωρηθέντα. Quod imprimis notandum. Dicitur autem ἀπολισθαίνειν, ἀπολισθάνειν et ἀπολισθεῖν, ut ἀλφαίνειν, ἀλφάνειν et ἀλφεῖν, οἰδαίνειν, οἰδάνειν et οἰδεῖν, et si quæ alia. Negat quidem non nemo in Miscellaneis Criticis aliam fuisse hujus verbi formam, quam ἀπολισθάνειν. Sed obstare videtur, ut alios permultos taceam, Musæi, si qua demum, auctoritas:

— ἀπ᾽ ὀφθαλμοῖο βολάων
Ἕλκος ΟΛΙΣΘΑΙΝΕΙ —

Quod non animadvertit vir doctissimus. Ceterum, dum hoc agimus, restituendum hoc verbum Alciphroni III. 11. Οἶδα ἀκούσας ἄλλα τινὰ δαιμόνων ὀνόματα, ὧν διὰ τὸ πλῆθος ἀπολεῖσθαί μοι τῆς μνήμης τὰ πλείονα. Quæ expedire non potuit cl. Berglerus. Reponendum absque controversia: ΑΠΩΛΙΣΘΕ μοι τῆς μνήμης. *Memoria mea exciderunt.* Cyrillus contr. Julian. p. 288. Καὶ ΑΠΩΛΙΣΘΕ μὲν τῆς πρὸς Θεὸν οἰκειότητος, ὡς κυριοκτόνος, ὁ Ἰσραήλ. Leonidas in Epigrammate,

— ΑΠΩΛΙΣΘΟΝ δὲ βίοιο
Κάλλαισχρος, Λιβυκοῦ μέσσα θέων πελάγευς.

Toupius.

§. 4. οἱ χαῦνοι καὶ ἀναλήθεις] Nihil verius T. Fabri eleganti conjectura, ei μήποτε περιϊστάντες ἡμᾶς εἰς τοὐναντίον· οὐδὲν γὰρ, φασὶ, ξηρότερον ὑδρωπικοῦ. Ἀλλὰ τὸ μὲν οἰδοῦν ὑπεραίρειν βούλεται τὰ ὕψη, τὸ δὲ μειρακιῶδες ἄντικρυς ὑπεναντίον τοῖς μεγέθεσι· ταπεινὸν γὰρ ἐξ ὅλου καὶ μικρόψυχον, καὶ τῷ ὄντι κακὸν ἀγεννέστατον. Τί ποτ᾽ οὖν τὸ μειρακιῶδές

μήπ. περιϊστάντες] Par. μήποτε ἵσταντες, (sic, cum lacuna inter μήπ. et ἵσταντες.)
Vat. 2. μήπ. περὶ ιστάντες. Manut. δήποτε περιΐσταντες. E Laur. notatum μὴ ποτε.

οὐδὲν γὰρ, φασὶ, ξ.] Par. et Robort. οὐδὲν γάρ φασι ξ. Vat. 2. vero οὐδὲν φᾶ. ξ.

τὸ μ. οἰδοῦν] Vat. 2. τὰ μ. οἰδοῦν.

τὰ ὕψη] Vat. 2. τά ὕψου.

ὑπεναντίον] Vat. 2. ὑπεν ἀντίον. Vat. 3. ὑπ᾽ ἐναντίον.

ταπεινὸν . . . μικρόψυχον] Vat. 2. τὰ πεινὸν γὰρ εξόλου καὶ μικρόψυχον. Parisinus item habet ἐξόλου: et ad marg. ἀντὶ τοῦ διόλου. El. autem ad marg. ἴσθ᾽ ὅλως. Rob. item ἐξόλου.

τῷ ὄντι] Vat. 3. τῶ ὀντι.

κακὸν ἀγεννέστατον. Τί] Vat. 2. κακόνα γεννὲ στατον, τϊ. Vat. 3. κακὸν αγεννέστατον. τί.

μειρ. ἐστιν; Ἢ δ.] Par., Vat. 3. et Rob. μειρακιῶδες ἐστίν. ἢ δῆλον. Vat. 2. μειρακιῶδέ ἐστιν ἢ δηλον δῆλοι ὡς.

χαῦνοι καὶ ἀναλθεῖς. Sed vocis ἀναλθὴς ratio, vulgo minus cognita, paulo uberius explicanda videtur. Ab ἄω, *spiro*, est ἄλω vel ἅλω, Latinum *halare* et *halere*, unde *halitus*, et ἀλέα, *vapor calidus*, et ἀλεαίνειν, *calefacere*. Ab ἄλω etiam derivatur ἄλθω et ἄλθα. Hesychius: Ἄλθα· θερμασία, ἢ θεραπεία. In quibus prima vis est *calefaciendi*, altera *sanandi*, quam habent derivata ἀλθάω, ἀλθαίνω, ἐπαλθὴς, εὐαλθὴς, δυσαλθὴς, ἀναλθής. Hesychius: Ἀναλθές. ἀνίατον, ἀνυγίαστον. Vide Fœsium Œcon. Hippocr. Hoc sensu ἀναλθὴς magnus Hemsterhusius reddebat Luciano Tragopod. v. 8.

Τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄρα
Εἰς φῶς ἀνῆκ᾽, ἀναλθὲς ἀνθρώποις βλάβος;

Quod quanto elegantius est scriptura, quæ vulgo circumfertur: Εἰς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀνθρώποις βλάβος. Sed ἄλω, et inde ducta, præter vim *sanandi*, habent etiam vicinam *augendi* potestatem, quam satis ostendit Latinum *alere*. Hesychius: Ἀλθαίνει· αὔξει. Galenus Gloss. Hippocrat. Ἀναλθές· (ἀναλθὲς idem) ἄτροφον, ἀναυξές. Quo sensu animalia strigosa, quæ nullam ex alimentis incrementum capiunt, ἀναλθῆ dicuntur. Unde Longinus, aliique Rhetores hanc vocem traduxerunt ad *orationem macram et exilem, quæ ad copiam et magnitudinem ali et augeri non potest.* Dionys. Halic. in Dinarcho p. 115. Οἱ δὲ Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκράτους ἀποτυπώσασθαι θελήσαντες, ὕπτιοι, καὶ ψυχροὶ, καὶ ἀσύστροφοι, καὶ ἀναλήθεις. Omnino legendum ἀναλθεῖς, etiamsi Tollius hinc præsidium petat vulgatæ lectioni. Eadem corruptela in Dionysii Demost. p. 166. ταῦτα μέντοι πολλαχῆ μακροτέραν τε αὐτὴν (περίοδον) ποιεῖ, καὶ ἀληθεστέραν, ἀπαθῆ τε. Sic vulgo editur. At MS. Regius, teste Jo. Capperonnerio V. C. in Comment. Acad. Inscr. Tom. XXV. p. 19. pro ἀληθεστέραν exhibet ἀναληθεστέραν, ex quo facile est veram lectionem ἀναλθεστέραν elicere. Oratorem ἀναλθῆ *strigosum* vocat Cicero Brut. 16. *Quanquam in Lysia sæpe sunt etiam lacerti, sic ut fieri nihil possit valentius: verum est certe genere toto strigosior.* Ruhnkenius. Legebat Tanaq. Faber, ἀναλθεῖς. Quod et nescio quomodo probat Ruhnkenius. Sed nihil mutandum. *χαῦνοι καὶ ἀναλήθεις, in quibus nihil veri atque solidi.*. Dionysius Halicar. in Dinarcho p. 184. Οἱ δὲ Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκράτους ἀποτυπώσασθαι θελήσαντες, ὕπτιοι, καὶ ψυχροὶ, καὶ ἀσύστροφοι, καὶ ΑΝΑΛΗΘΕΙΣ. Idem in Demosth. p. 270. ubi de Isocratis dictione agit. Ταῦτα μέν τοι πολλαχῆ μακροτέραν τε αὐτὴν (περίοδον) ποιεῖ καὶ ΑΝΑΛΗΘΕΣΤΕΡΑΝ, ἀπαθῆ τε καὶ πανηγυρικὴν μᾶλλον ἢ ἐναγώνιον. Ita contrarium vitium efficit: *nihil enim*, ut aiunt, *hydropico aridius est.* Enimvero tumor (saltem) superare vult sublimitatem; puerilis autem adfectatio ei plane contraria est, omnino illa humilis ac parvi animi signum, et vere ignobile vitium. Quam ergo dicemus

scribendus iste locus ex MS. Reg. Paris. Vulgo nullo sensu legitur ἀληθεστέραν. Idem error tollendus infra p. 299. Ἡ μὲν γὰρ οὐδὲν ἔξω τῆς εὐμορφίας ἐπιτηδεύει, καὶ παρὰ τοῦτ' ἔστιν αὐτῆς τὸ καλὸν ἐν ΑΝΑΛΗΘΕΣΙ· ἡ δὲ οὐδὲν ὅτι οὐκ ἐπὶ τὸ χρήσιμον καὶ ΑΛΗΘΙΝΟΝ ἄγει. *Platonis enim dictio nihil præter elegantiam et venustatem sectatur, et proinde causis non veris convenit: Demosthenis autem dictio nil, nisi quod utile et verum est, quærit.* Ita scribendus et interpretandus iste locus. Quod ex antithesi satis liquet. Vocem ἀναλήθης usurpat etiam Plutarchus in Coriolano. Ὅτι τοίνυν ἁπλῶς τις ὁ Μάρκιος ὑπείληπται τῷ τρόπῳ γεγονέναι καὶ αὐθέκαστος, ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης πανοῦργος ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ ΑΝΑΛΗΘΗΣ, οὐκ ἄδηλόν ἐστιν. Item Arrian. Epict. p. 541. Ὀμόσαι δύναμαι, ὅτι οὐδεὶς οὕτως ἐστὶν ἀναίσθητος ἢ ΑΝΑΛΗΘΗΣ, μὴ ἀποδύρασθαι τὰς αὐτοῦ συμφορὰς, ὅσῳ ἂν ᾖ φίλτερος. Quem locum perperam sollicitavit doctissimus editor. Hinc Ἀναλήθως M. Antonino II. 16. Ὑβρίζει ἑαυτὴν ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ, ὅταν ὑποκρίνηται, καὶ ἐπιπλάστως καὶ ΑΝΑΛΗΘΩΣ τι ποιῇ ἢ λέγῃ. His contraria Ἐναλήθης et Ἐναλήθως. Longinus sect. 15. τῆς δὲ ῥητορικῆς φαντασίας κάλλιστον ἀεὶ τὸ ἔμπρακτον καὶ ΕΝΑΛΗΘΕΣ. Toupius.

Καὶ μήποτε περιϊστάντες ἡμᾶς εἰς τοὐναντίον] Manutius καὶ δήποτε: quod placet. *Et quæ non raro etiam in contrarium deducunt.* Damascius apud Suid. v. Σεβηριανός. Δικάζων δὲ πικρότατος ἦν, ΚΑΙ ΔΗΠΟΤΕ ἐξαγόμενος ὑπὸ θυμοῦ φόνους εἰργάσατό τινας οὐκ εὐαγεῖς οὐδὲ εὐτυχεῖς. Noster infra sect. 38. ΕΣΘ' ΟΤΕ δὲ καὶ εἰς ὑπεναντιώσεις ἀντιπεριΐσταται. Quod perinde est. Toupius. Sensus elucet, modo verborum ordinem recte constituas. Est autem hic: Οἱ δὲ ὄγκοι εἰσὶ κακοὶ—(δηλονότι) οἱ χαῦνοι καὶ ἀναλήθεις, καὶ (ὁρᾷν χρὴ) μήποτε περιϊστ. &c. *Turgidus autem habitus, et corporis et orationis, vitiosus est, is nempe, qui tantummodo tumorem præbet, non carnes et pinguedinem; et addere fortasse licet, qui in contrarium aliquando deducit.* Itaque non necessaria videtur mutatio τοῦ μήποτε in δήποτε.

[Cum Par. habeat μήποτε ἵστ., Bastius monet recte legi περιϊστάντες, ad quod confirmandum hæc affert: "Plato de Rep. (to. VI, p. 179. Bip.) ὁ λόγος τοῦ δικαίου εἰς τοὐναντίον περιειστήκει. Suidas v. φροῦδα, To. III. p. 634. εἰς τοὐναντίον περιέστη τὰ τῶν ἐλπίδων. Aristid. (Vol. I, p. 128. s. ed. Jebb.) μᾶλλον δὲ τοῖς χειμάῤῥοις ἐκ τοὐναντίου (al. εἰς τοὐναντίον) περιέστησαν. (Liban. Vol. IV, p. 6. Reisk. μετέθηκεν, ὦ Τρῶες, τὸν περὶ ταῦτα θεσμὸν εἰς πᾶν τοὐναντίον, ubi Cod. Ven. (no. 445.) habet μεθέστησεν, non μετέθηκεν.) Æschines Dial. III, 18. εἰς τοὐναντίον με τῷ λόγῳ περιέστακας."]

Elegans est conjectura Fabri, ἀναλθεῖς, eoque magis laudanda, quod etiam Ruhnkenio probabatur. Sed tamen ἀναλήθεις servandum puto. Structuram verborum jam demonstravi. Secundum eam verbis οἱ χαῦνοι ... εἰς τοὐναντίον definitur, sive, ut dicunt, determinatur subjectum ὄγκοι: neque, quod quis putet, ultima, καὶ μ. π. ἡμ. εἰς τοὐναντίον, novum prædicatum faciunt, additum priori εἰσὶ κακοί. Nam durum omnino (quamquam non inusitatum) est participium pro tempore finito, atque h. l. περιϊστάντες pro περιϊστῶσι. Sed, quod caput est, gradatio reperitur in his verbis. Ὄγκοι dicuntur 1) χαῦνοι, *non prorsus solidi, sed ob tumorem præbentes speciem justo veroque ampliorem;* ergo *non plane inanes:* 2) ἀναλήθεις, *specie fallentes, succis et corpore non abundantes:* 3) μήπ. ... τοὐναντίον; ergo, *in quibus omnia sunt exilia et exsucca.*

οὐδὲν γὰρ, φασὶ &c.] Quæ sequuntur, senarium redolent, qui ita a Poeta, quicunque demum fuerit, profectus videtur,

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν ξηρότερον ὑδρωπικοῦ.

Quod Atticæ elegantiæ est. Aristoph. Av. 1342.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοῦ πέτεσθαι γλυκύτερον.

Menander in Adelph. p. 6. ed. Cler.

Οὐκ ἔστ' ἀνοίας οὐδὲν τολμηρότερον.

Quæ ita erunt corrigenda ex Stobæo p. 98. ed. Franc.

Οὐκ ἔστ' ἀνοίας οὐδὲν, ως ἐμοὶ δοκεῖ,
Τολμηρότερον———

Toupius.

Τί ποτ' οὖν . . . ἢ δῆλον ὡς] Scribe cum ἐστιν; Ἢ δῆλον, ὡς σχολαστικὴ νόησις, ὑπὸ περιεργίας λήγουσα εἰς ψυχρότητα. Ὀλισθαίνουσι δ' εἰς τοῦτο τὸ γένος ὀρεγόμενοι μὲν τοῦ περιττοῦ καὶ πεποιημένου, καὶ μάλιστα τοῦ ἡδέος, ἐποκέλλοντες δὲ εἰς ῥωπικὸν καὶ κακόζηλον. Τούτῳ παράκειται τρίτον τι κακίας εἶδος ἐν τοῖς

.γι-
ὑπὸ περιεργ. λ. εἰς ψ.] Par., teste B., sic: ὑπὸ περιεργασιας &c. Vat. 2. ὑπὸ πε-
αι
ρἰεργασις λέγουσα λήγουσα εἰς ψ. Vat. 3. ὑπὸ περιεργ^σι^ς ληγουσα εἰς ψ. Scripserat prius περιεργείας.
τὸ
δ' εἰς τοῦτο τὸ γ.] Vat. 2. δ' εἰ τοῦ τογένος. Vat. 3. δ' εἰς τοῦτο Α γένος. Laur. omisit τὸ ante γένος, neque id notatum habet.

ὀρεγόμενοι] Vat. 2. ὀρεγόμενοι.

εἰς ῥωπικὸν] Par., Vat. uterque, Ambr. et Rob. εἰς τὸ ῥοπικὸν. Venetus, teste Tollio, εἰς τὸ ῥωπικὸν. Manut. εἰς τροπικὸν.

§. 5. τρίτον τι] Vat. 2. τρίτον τὶ.

Fabro, ἢ δῆλον. *Quidnam est igitur quod puerile appello? Nihil aliud profecto quam sensus scholasticus.* Plato Apol. Socrat. § 26. Ἐγὼ δὲ δὴ τίνος ὑμῖν ἀντιτιμήσομαι; ἢ δῆλον ὅτι τῆς ἀξίας. Porphyrius de abstin. lib. 3. Ἀλλ' εἰ πάντες τούτοις πεισθεῖεν τοῖς λόγοις, τί ἡμῖν ἔσται; ἢ δῆλον ὡς εὐδαιμονήσομεν. Atque ad hanc normam corrigendus Demosthenes contr. Leptin. p. 27. ed. Tayl. Πῶς ποτ' ἂν ἔχοιτε πρὸς τοὺς ταῦτα λέγοντας; ἢ δῆλον ὅτι φωνὴν οὐκ ἀνάσχοισθε ὡς συκοφαντούντων. Nec non Julianus Orat. 5. p. 179. ed. Spanh. Ἀλλὰ τί πέρας ἔσται μοι τῶν λόγων; ἢ δῆλον ὡς ὁ τῆς μεγάλης ὕμνος θεοῦ. Vulgo male scribitur, ἡ δῆλον. Sed in his sæpius peccatum. Deinde sequitur, ὑπὸ περιεργίας λήγουσα εἰς ψυχρότητα. Ubi libri meliores ὑπὸ περιεργασίας. quod mire placet. *Sensus scholasticus, eo quod nimis elaboratus sit, in frigidum desinens.* Hæc mens Longini. Vocem elegantissimam usurpat Schol. ad Euripidis Hippolytum 521. Τὴν Ἀφροδίτην δὲ ἐπικαλεῖται ὡς παραστατοῦσαν ταῖς τοιαύταις ΠΕΡΙΕΡΓΑΣΙΑΙΣ. Atque hic notanda verba Περιεργάζεσθαι et Προσπεριεργάζεσθαι: quod verbum restituendum Straboni lib. i. p. 30. Καὶ ΠΡΟΣΠΕΡΙΕΡΓΑΖΕΤΑΙ γε, πυνθανόμενος τί συμβάλλεται πρὸς ἀρετὴν ποιητοῦ, πολλῶν ὑπάρξαι τόπων ἔμπειρον. *Et præterea curiose admodum agit, quærens quid ad virtutem poeticæ faciat multorum locorum peritia.* Ita scribendus est iste locus. Vulgo προσεργάζεται. Sed MSS. προσεπεργάζεται. unde veram lectionem elicuimus. Philo Jud. de Virtut. p. 556. ὁ δὲ ἠλίθιος, οὐδὲ πενθερὸς ὢν ἔτι, τὰ μὴ καθ' ἑαυτὸν ΠΡΟΣΠΕΡΙΕΙΡΓΑΖΕΤΟ. Synesius in Dion. p. 60. τῷ παντὶ ἂν ἔχοι καλῶς, μηδὲν ΠΡΟΣΠΕΡΙΕΡΓΑΖΕΣΘΑΙ. Toupius.

Νόησιν hic male vertunt *sensum* et *sententiam*. Est potius *genus* quoddam *dicendi*, ut recte interpretatur Tollius. Locus ipse hoc docet clarissime. Sed et hæc ad firmandam hanc significationem faciunt. Primo νόημα, quæ est proprie *sententia*, a νοήσει, *sentiendi ratione*, secundum formam certe differt. Et quamquam νόησις etiam pro νοήματι et apud alios et apud nostrum (ut 4, 1.) dicitur, tamen et latiori sensu potest usurpari. Prorsus idem fit in verbo διανοίας maxime ἀναλόγῳ. Nam et una singulatim est *sententia*, et *ratio sententias efferendi*, ut ostendam ad fragm. 8, 2. Lectionem περιεργασίας prætulerim cum Toupio alteri, περιεργίας, quia de singularum sententiarum putida exornatione agitur, non de habitu et vitio. Nam analogia vult, περιεργίαν esse vitium animo insitum aut more et disciplina contractum; περιεργασίαν autem actionem ex hoc vitio natam. Fateor equidem, vitium posse commemorari, ita ut nihilominus intelligatur actio inde suscepta: sed tamen quoniam paria ceterum utrinque momenta ostenduntur, inclino in hanc partem, quam significavi.

ἢ δῆλον] Bastius: " Sic rectius scribitur quam ἡ δῆλον, quidquid contradicat Heindorf. in Plat. Phædr. p. 188. Idem præbent meliores codd. Par. in Plat. de Republ. VIII. (vol. VII. p. 228. Bip.

puerilem adfectationem? Nempe sententiam declamatoriam, quæ propter malam scriptoris sedulitatem in frigus desinit. Prolabuntur autem in hoc vitium, qui, dum eximiam, politam inprimisque suavem esse

---

vers. 5.) cf. Julian. πρὸς Κωνστάντιον p. 6. ed. Schæf. Libanius Vol. III. p. 276. ubi Wyttenbach. ad Julian. p. 141. scribit ἢ δῆλον. Sic et cod. Par. 3015. in Libanio Vol. IV. p. 528. τί δή μοι βούλεται τὸ παράδειγμα; ἢ δῆλον ὅτι κ. τ. λ. et Vol. IV. p. 428. v. 17. Cf. et Choricium (Villois. anecdota Gr. Vol. II. p. 60. v. 8.): τίνας οὖν οἴεσθε τὸν οὕτω δυστυχῶς διακείμενον ἀφιέναι φωνάς; ἢ δῆλον ὅτι &c. atque ita scribendum ibid. p. 23. ποῦ τοίνυν τὴν τοιαύτην ψυχὴν εἰκάζειν χρὴ καταλύειν; ἢ δῆλον ὡς κ. τ. λ."

Audacter sequi debebam Toupium, qui περιεργασίας pro περιεργίας scribi curavit. Luciani Asinus c. 15. ὢ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας, ubi f. perperam prius reponunt.]

περιττοῦ] *Eximium quid* intelligit (*der prächtige Ausdruck*). Sic Diod. Sic. 1, 46. 47, et 13, 108 περιττότερον εἰργασμένον dixit, *artificiosius structum*, et 12, 54 σχηματισμοὺς περιττοτέρους, *exquisitas figuras*. Idem 12, 15 legi cuidam Charondæ tribuit περιττόν τι, idque appellat ἀποδοχῆς et ἐπαίνου ἄξιον, item σοφόν. Cf. ib. c. 20, et Valken. ad Eurip. Hippol. v. 948. Morus.

πεποιημένου] Hæc est elocutio, quæ vulgarem consuetudinem ad alium habitum inflectit, (cf. Dion. Hal. T. 2, p. 165, v. 39, et p. 166, v. 19) sive, ut est apud Aristot. rhet. 3, p. 237, v. 13 ἐξαλλάττει τὸ εἰωθὸς καὶ ξενικὴν ποιεῖ τὴν λέξιν (*der bearbeitete, gekünstelte Ausdruck.*) Idem Dionysius p. 166, v. 7. orationem ἀποίητον appellat, quæ eadem est ἰσχνὴ et ἀφελής. Pearcius ad 8, 1. laudavit Cic. Or. 3, 48. *oratio polita atque facta quodammodo.* Plato Apolog. c. 1, πλάττειν λόγους. Morus.

ἐποκέλλοντες δὲ εἰς τὸ ῥοπικὸν καὶ κακόζηλον] Pearcius pro suâ Græcæ linguæ intelligentiâ ῥοπικὸν exponit *humile*. Quod ut Græce doctis novum et inauditum est, sic nihil verius Vossianâ conjecturâ ῥωπικὸν, quæ nec Tollio displicet. Proprie quid sit ῥωπικὸν, copiose docet Salmasius ad Vopisci Aurelian. 45. Longinus sic vocat genus dicendi, *quod non naturali pulchritudine commendetur, sed lenociniis et ineptiis fucatum sit, nitorem fucatum et adscititium habeat.* Apposite Hesychius: Ῥωπικόν. τὸ ἐπίκτητον καὶ ὡραϊσμένον. Sic scribimus pro ὡραῖον. Nam Rhetores hoc vitii genus ὡραϊσμὸν vocant. Vide cl. Piersonum ad Moerid. Attic. p. 76. Ruhnkenius. Editio princeps Robortelliana, ὑποκέλλοντες. Omnino vere atque eleganter. Noster supra, φύσει γὰρ ἅπαντες οἱ μεγέθους ἐφιέμενοι, φεύγοντες ἀσθενείας καὶ ξηρότητος κατάγνωσιν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπὶ τοῦθ' ΥΠΟΦΕΡΟΝΤΑΙ. Quod plane geminum est. Quod sequitur, εἰς ῥοπικὸν, omnino exsibilandum est. Nos rescripsimus cum MS. Ven. εἰς τὸ ῥωπικὸν καὶ κακόζηλον. Quod et magno Casaubono placuisse intellexi. Nimirum quod minutum, et affectatum, et nullius fere pretii est, ῥῶπον sive ῥωπικὸν vocant Græci. de quo Hesych. Suidas, Photius in Lex. inedito, alii. Polybius in Excerptis Valesii p. 1434. ed. Gronov. Τὸν δὲ πραγματικὸν τρόπον ὑπέφαινε μὲν τέλειον, ἦν δὲ ψευδεπίγραφος καὶ ΡΩΠΙΚΟΣ. Plutarch. de Amore prolis p. 495. Πανταχοῦ μὲν γὰρ ἡ φύσις ἀκριβὴς, καὶ φιλότεχνος, καὶ ἀνελλιπὴς, καὶ ἀπερίτμητος, οὐδὲν, ὡς ἔφησεν Ἐρασίστρατος, ἔχουσα ΡΩΠΙΚΟΝ. Idem in Lycurgo: Τὸ γὰρ σιδηροῦν ἀγώγιμον οὐκ ἦν πρὸς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, οὐδ' εἶχε τιμὴν καταγελώμενον, ὥστε οὐδὲ πρίασθαί τι τῶν ξενικῶν καὶ ΡΩΠΙΚΩΝ. Quæ bonâ fide exscripsit Porphyrius de Abstin. lib. 4. Hinc Ῥωποπώλης, *a haberdasher of small wares*, et Ῥωπογράφος, *a sign-painter.* de quo cl. Salmasius ad Spartiani Adrianum, et Lampridii Heliogabalum. Eleganter Leonidas in Epigrammate:

Ἁ μάτηρ ζῷον τὸν Μίκυθον, οἷα πενιχρὰ,
  Βάκχῳ δωρεῖται, ΡΩΠΙΚΑ γραψαμένα.
Βάκχε, σὺ δ' ὑψώσῃς τὸν Μίκυθον· εἰ δὲ τὸ δῶρον
  ΡΩΠΙΚΟΝ, ἁ λιτὰ ταῦτα φέρει πενία.

Toupius.

κακόζηλον] Hoc cum de omni prava imitatione dici possit, ut et per se, et e Quintil. II, 3, 9. et VIII, 3, 56. patet, tamen Græci rhetores maxime usurpant *de ornatu nimis ambitiose et inepte quæsito*; ut sub ζήλῳ non *imitatio*, sed *studium* et *cupiditas* intelligenda sit. Demetrius

παθητικοῖς, ὅπερ ὁ Θεόδωρος παρένθυρσον ἐκάλει. Ἔστι δὲ πάθος ἄκαιρον καὶ κενὸν, ἔνθα μὴ δεῖ πάθους· ἢ ἄμετρον, ἔνθα μετρίου δεῖ. Πολλὰ γὰρ, ὥσπερ ἐκ μέθης, τινὲς εἰς τὰ μηκέτι τοῦ πράγματος, ἴδια ἑαυτῶν καὶ σχολικὰ παραφέρονται πάθη· εἶτα πρὸς οὐδὲν πεπονθότας ἀκροατὰς ἀσχημονοῦσιν, εἰκότως, ἐξεστηκότες πρὸς οὐκ ἐξεστηκότας. Πλὴν περὶ μὲν τῶν παθητικῶν ἄλλος ἡμῖν ἀπόκειται τόπος.

SECT. IV.

Θατέρου δὲ, ὧν εἴπομεν, λέγω δὲ τοῦ ψυχροῦ, πλήρης ὁ Τίμαιος, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα ἱκανὸς, καὶ πρὸς λόγων ἐνίοτε μέγεθος οὐκ ἄφορος, πολυΐστωρ, ἐπινοητικός· πλὴν

Θεόδωρος] Vat. 2. Θεώδωρος.

ἄκαιρον] Vat. 2. εὔκαιρον.

Πολλὰ γὰρ] Eliensis in marg. πολλάκις.

μηκέτι τοῦ πρ····πάθη] Vat. 2. μὴ κέτι τοῦ πραγματος ἴδια ἑαυτῶν καὶ σκολικὰ παραφέρονται, πάθη.

ἀσχημ., εἰκότως, ἐξεσ.] Vat. 2. ἀσχιμονοῦσιν εἰκότως ἐξεστ.

Sect. IV. §. 1. τὰ μὲν ἄλλα.] Vat. 2. ταμέν ἄλλα.

καὶ πρὸς···μέγεθος] Par. καὶ πρὸς λόγων ἐνίοτε μεγεθος. Sic distinguit, teste B., et post punctum οὐκ ἄφ. etc.

οὐκ ἄφορος,···πλὴν] Vat. 2. (qui post μέγεθος nihil distinctionis habet) οὐκ ἄφορος πολυΐστωρ. ἐπινοητικῶς πλην. Vat. 3. (qui post μέγ. habet incisum) οὐκ ἄφορος πολυΐστωρ. ἐπινοητικὸς. πλὴν.

Phal. §. 190. Καθάπερ τῷ μεγαλοπρεπεῖ παρέκειτο ὁ ψυχρὸς χαρακτὴρ, οὕτω τῷ γλαφυρῷ παράκειταί τις διημαρτημένος· ὀνομάζω δὲ αὐτὸν τῷ κοινῷ ὀνόματι κακόζηλον. Quæ deinceps rei latius explicandæ caussa disputat, ea plane cum hoc loco conveniunt. Plura congessit, etsi non optime digessit, Ernesti in Lex. technol. Gr. rhetoricæ.

§. 5. ὁ Θεόδωρος] Intelligas licet rhetorem illum magni nominis, quem Plato in Phædro Vol. X. p. 364. appellat τὸν χρηστὸν et τὸν βέλτιστον λογοδαίδαλον Βυζάντιον ἄνδρα. Langbænius Theodorum Gadarenum esse opinatur, e servili genere natum, præceptorem autem Tiberii Cæsaris. Is cum scripserit περὶ ῥήτορος δυνάμεως, facile etiam de παρενθύρσῳ dicere potuit.

ἄκαιρον καὶ] Alienæ manus esse puto.

πολλὰ γὰρ] Ita locutus est Diodorus Sic. I. 4. Πολλὰ γὰρ παρὰ τὰς ἀγνοίας τῶν τόπων διήμαρτον οὐχ οἱ τυχόντες μόνον τῶν συγγραφέων, ἀλλά τινες καὶ τῶν τῇ δόξῃ πεπρωτευκότων. Confer D. Jacobum III. 2. et cl. Gronovium ad Ælian. Var. Hist. III. 8. Addas Dionys. Halic. Art. Rhet. X. 6. et Hierocl. p. 296. ed. Needham. ubi rem minus recte administrarunt cl. editores. Atque hinc obiter vindicandus Callimachus in Dian. 27.

——Πολλὰς δὲ μάτην ἐτανύσσατο χεῖρας.

orationem volunt, operoso ornatui adhærescunt et perverso imitandi studio. Finitimum his est tertium quoddam commotæ orationis vitium, (parenthyrsum Theodorus appellare solebat) quod inani et alieno tempore concitata atque immoderata commotione animi constat. Sæpe enim, velut ebrii, non nulli suo ipsorum affectu et declamatorio abripiuntur, non eo, quem res gignit, ideoque auditoribus tranquillis merito risum debent, cum apud sanos insaniant. Sed de commota oratione dicere in alium locum differemus.

SECT. IV.

Altero vitio, quod indicavimus, sive frigore, plenus est Timæus, vir ceteroqui peritus, (scribendi) interdum etiam satis sublimis, tum multarum literarum,

---

ubi idem est πολλὰς χεῖρας et πολλὰ χεῖρας. Quomodo locutus est Auctor Arimaspiorum a Longino nostro infra laudatus:

Ἤ που ΠΟΛΛΑ θεοῖσι φίλας ἀνὰ ΧΕΙΡΑΣ
ἔχοντες. Toupius.

ἀσχημονοῦσιν εἰκότως] Distingue, πρὸς οὐδὲν πεπονθότας ἀκροατὰς ἀσχημονοῦσιν· εἰκότως. Quod adeo elegantioribus placuit, ut nihil supra. Lycurgus contra Leocrat. Οὐδ᾽ αἱ παρὰ τῶν θεῶν ἐπικουρίαι τοῖς προδόταις βοηθοῦσιν. ΕΙΚΟΤΩΣ· οὐδὲν γὰρ πρότερον ἀδικοῦσιν ἢ περὶ τοὺς θεοὺς ἀσεβοῦσι. Diodorus Sic. in Excerpt. p. 568. Ἕκαστος ἐθαύμαζε τὴν τἀνδρὸς ἀρετήν. ΕΙΚΟΤΩΣ· παράδοξον γὰρ ἐφαίνετο πᾶσιν. Ita constituendus est iste locus, quem male mulctavit cl. Wesselingius. Ceterum Plutarchum suum de Audit. p. 39. ob oculos habuisse videtur Noster: Οἱ δὲ εὐθὺς ἀντικόπτοντες, οὔτε ἀκούοντες οὔτε ἀκουόμενοι, λέγοντες δὲ πρὸς λέγοντας ΑΣΧΗΜΟΝΟΥΣΙ. Toupius. Pronum esset corrigere: εἰκότως, ὡς ἔξεστ. &c. Sed etiam alibi hæc brevitas placet auctori, ut ὥστε vel ὡς omittat.

ἄλλος ἡμῖν ἀπόκειται τόπος] Is locus est 8. 15.

Sect. iv. §. 1. εἴπομεν] Videtur c. 3. initio dixisse. Morus.

ὁ Τίμαιος] De Timæo isto, historico Siculo, alii aliter, ut solent: nam laudatur ab his, culpatur ab illis. De eo Polybius, Diodorus, Plutarchus, Suidas, alii. Toupius.

πρὸς λόγων ἐνίοτε μέγεθος οὐκ ἄφορος] Male, quæ recta et plana sunt, pervertit Pearcius. οὐκ ἄφορος est ἐπίφορος, εὐεπίφορος, κατάφορος, εὐκατάφορος. Sect. V. ἐπίφορον εἰς συνταγμάτων κατόρθωσιν τὰ κάλλη. Plutarch. Tom. II. p. 623. D. εἴς τε ποίησιν μελῶν καὶ μέτρων, ὡς οὐδὲν ἄλλο πάθος, ἐπίφορος καὶ κατάντης. Idem p. 703. C. ταῦτα γὰρ οὐ ποιεῖ πρὸς δεισιδαιμονίαν ἐπιφόρους. Nescio an ἐπίφοροι etiam legendum Sect. XLIV. μάλιστα πρὸς ἡδονὰς λόγων εὔφοροι. Sed vulgatam confirmat Dionys. Halicarn. Τέχνη p. 36. εὔφορος πρὸς ἀνδρῶν ἀρετήν. Ruhnkenius. Nos revocavimus distinctionem pristinam: Ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα ἱκανὸς, καὶ πρὸς λόγων ἐνίοτε μέγεθος οὐκ ἄφορος. Quo nihil verius. Sic noster infra sect. 44. καὶ μάλιστα πρὸς ἡδονὰς λόγων εὔφοροι. quod gemellum est. Haud aliter Dionys. Halic. Art. Rhet. cap. 3. a Ruhnkenio laudatus: Πόλις μεγάλη, πολυάνθρωπος, ΕΥΦΟΡΟΣ πρὸς ἀνδρῶν ἀρετήν. Eleganter Julius Capitolinus in Marco: *Post Veri obitum Marcus Antoninus solus rempublicam tenuit, multo melior et* FERACIOR AD VIR-

ἀλλοτρίων μὲν ἐλεγκτικώτατος ἁμαρτημάτων, ἀνεπαίσθη-
τος δὲ ἰδίων, ὑπὸ δὲ ἔρωτος τοῦ ξένας νοήσεις ἀεὶ κινεῖν πολ-
2 λάκις ἐκπίπτων εἰς τὸ παιδαριωδέστατον. Παραθήσομαι δὲ
τ' ἀνδρὸς ἓν ἢ δύο, ἐπειδὴ τὰ πλείω προέλαβεν ὁ Καικίλιος.
Ἐπαινῶν Ἀλέξανδρον τὸν μέγαν, "Ὃς τὴν Ἀσίαν ὅλην,"
φησὶν, "ἐν ἐλάττοσι παρέλαβεν ἔτεσιν, ἢ ὅσοις τὸν ὑπὲρ
τοῦ πρὸς Πέρσας πολέμου πανηγυρικὸν λόγον Ἰσοκράτης ἔγ-
ραψεν." Θαυμαστή γε τοῦ Μακεδόνος ἡ πρὸς τὸν σοφισ-
τὴν σύγκρισις· δῆλον γὰρ, ὦ Τίμαιε, ὡς οἱ Λακεδαιμόνιοι
διὰ τοῦτο πολὺ τοῦ Ἰσοκράτους κατ' ἀνδρείαν ἐλείποντο,
ἐπειδὴ οἱ μὲν τριάκοντα ἔτεσι Μεσσήνην παρέλαβον, ὁ δὲ
3 τὸν πανηγυρικὸν ἐν μόνοις δέκα συνετάξατο. Τοῖς δὲ
Ἀθηναίοις, ἁλοῦσι περὶ Σικελίαν, τίνα τρόπον ἐπιφωνεῖ;
Ὅτι "εἰς τὸν Ἑρμῆν ἀσεβήσαντες, καὶ περικόψαντες αὐ-

τοῦ ξ. ν. ἀεὶ κινεῖν π.] Vat. 2. τουξένας νοήσεις ἀεὶ κινειν, π.

§. 2. προέλαβεν] Vat. 2. προ ἔλαβεν. Vat. 3. et Rob. προσέλαβεν.

τὴν Ἀσ. ὅλην] Vat. 2. τῆς ἀσίας ὅλην.

ἔτεσιν, ἢ ὅσοις] Nomen ἔτεσιν nullo in cod. legitur; nec in ed. Robortelli. Ergo debetur Manutio.

Θαυμαστή γε . . . τὸν σοφιστὴν] Vat. 2. θαυμαστῆγε τοῦ μακεδόνος ὁ προς τὸν σοφιστὴν.

διὰ τοῦτο] Vat. 2. διατοῦτο.

κατ' ἀνδρείαν] In Par. κατ' ἀνδρίαν ex rasura factum est. Omnes et alii codd. (Laur. fort. excepto) et vett. editt. habent κατ' ἀνδρίαν.

ἐλείποντο] Vat. 2. ἐλεῖποντο.

τριάκ. ἔτεσι Μ.] Vat. 2. τρϊάκοντα ἔτεσι μεσήνον. Vat. 3. τριάκοντα ἔτεσι μεσήνην.

§. 3. ἁλοῦσι π. Σ.] Vat. 2. ἀλούσιν π. σ. Laur. ἀλούσιν π. σ.

TUTES. Ceterum mentem Longini optime expressit Tollius, *Scriptor sane cetera egregius, et ad orationis granditatem non raro assurgens.* TOUPIUS. Pravam distinctionem Pearcii, qui comma posuit post μέγεθος, et deinde οὐκ ἄφορος quasi absolute dictum vertit *non sterilis*, jam dudum sustulerat Morus.

ἀλλοτρίων μὲν ἐλεγκτ. ἁμαρτημάτων] Diod. Sic. V, 1. Τίμαιος . . . διὰ τὰς ἀκαίρους καὶ μακρὰς ἐπιτιμήσεις εὐλόγως διαβάλλεται, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐπιτιμήσεως Ἐπιτίμαιος ὑπό τινων ὠνομάσθη. Sed magnam ejus in scribendo eloquentiam, de qua Longinus ante, laudat Tullius de Or. II, 14.

[Mihi perquam notabilis videtur lectio Vat. 2. ab Amatio prolata, τῆς ἀσίας ὅλην, ut prope credam veram esse. Nam quum hic codex scriptus videatur a librario indocto aut valde religioso, qui menda exempli scribendi servanda putaret, forma exquisitiore et insolentiore ita non offensus est, ut ille, qui Parisinum scripsit. Plura de recentiorum codd. usu diximus alibi. Verti autem proprie debet: *qui, si Asiam spectes,* sive *quod Asiam attinet, totam sibi subjecit.* De formis loquendi similibus, ut ὁ ἥμισυς τοῦ χρόνου, τοῦ πολέμου τὸν παράλογον, dixi in Pleonasmis Græcis cap. *de articulo* §. 9. Ex eod. cod. cum alia, tum f. præferen

et ingeniosus; sed ut aliena peccata cupide repre-
hendit, ita ad sua coecus est, ac præ studio novarum
sententiarum sæpe in puerilem adfectationem incidit.
Ego vero, cum Cæcilius pleraque jam occuparit, uno 2
alterove exemplo utar. Laudaturus Alexandrum
Magnum, *Qui*, inquit, *totam Asiam paucioribus annis
sibi subjecit, quam Isocrates suasoriam orationem de
bello contra Persas gerendo scripsit.* Mira vero Alex-
andri et oratoris comparatio: ita enim, Timæe,
vides, Lacedæmonios multo imbecilliores Isocrate
fuisse, cum illi Messenen triginta annis subegerint,
hic orationem decem tantum annis scripserit. De 3
Atheniensibus porro, ad Siciliam victis, quid judicat?
Impietatis quidem adversus Mercurium (Ἑρμῆν) sta-

---

dum *τἀγάλματα* (§. 3.) Nam talium crasin amat auctor. [Sic paulo ante scribendum *τἀνδρὸς*, non *τ' ἀνδρὸς*, et XV, 7. *τ'Ἀχιλλέως*, non *τ' Ἀχιλλέως*. W. fil.]

§. 2. *Θαυμαστὴ . . . . σύγκρισις*] Inepta sane est oratoris et bellatoris comparatio: quæ hanc unam ob causam Timæo potuit in mentem venire, quod hic bellum contra Persas gessit, ille olim suaserat. Bellatoris cum alio homine comparatio ita tantummodo locum habet, si in utroque inest *ἀνδρεία*, id quod venusta ratione significat Longinus. Quod si paucis diebus aut horis Isocrates orationem illam composuisset, minus inepta esset ad laudandum Alexandrum comparatio. Sed equidem puto, eam ab homine *ἐλεγκτικῷ* institutam fuisse (quamquam alieno loco) ad carpendam Isocratis tarditatem. Hæc ut pro Longino non minus, quam pro Timæo, disputarem, commovit me judicium viri docti in Bibliotheca Philol. a Volborthio edita, Vol. I. p. 102. Is postquam merito reprehendit Toupium, qui de rebus ipsis et judiciis Longini fere nihil protulerit, Longini judicium redarguere conatur, cum dicit, comparationem non posse ulterius extendi, quam scriptor voluerit.

τριάκοντα] Cum Messenii, Pausania auctore (4, 13), vicesimo anno a Spartanis victi sint, existimavit Faber, a librariis Longini *κ* (20) in *λ* (30) mutatam esse. Jam e loco Pausaniæ nihil quidem, nisi hoc apparet, illo anno bellum primum Messeniacum finitum esse, quo nondum subacti erant Messenii; bis enim redierunt ad arma: tamen Longini verba non nimis urgenda videntur. Eos a Spartanis subactos dicit, quia finito primo bello quiescere aliquamdiu, ut victi, coacti sunt. Cf. Diod. Sic. 15, 66. MORUS.

§. 3. *Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις, ἁλοῦσι* &c.] Classicus locus est Thucydidis 6, 27. Præterea *τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιφωνεῖ* liberius et dilucidius vertetur: *de iis judicat*: certe sensus loci simpliciter huc redit. Nam si quis, omni re proposita, dicatur *ἐπιλέγειν, ἐπιφωνεῖν, ἐπικρίνειν, ἐπιῤῥήσεσι χρῆσθαι, ἐπισημαίνεσθαι*, his verbis omnino judicium de ea re significatur, quod ut mox probantis est, mox improbantis, sic verbis his alterutra significatio interdum tribui potest. Plutarchus in *de poetis legendis* (p. 22. ed. Krebs.) qui locus in hanc rem perutilis est, sic explicat: *ψῆφον ἐπιφέρειν τοῖς πραττομένοις ἢ λεγομένοις*. In ipso denique Longini loco, *δι' ἕνα ἄνδρα δίκην ἔδοσαν*, verteram: *propter unum illum Hermocratem* (ejus honorandi causa) *pœnas dederunt*: nempe Mercurius Athenienses ab Hermocrate vinci voluit, ut Hermocratem, prolem suam, honoraret. Sic *διὰ τοῦτο* et *δι' ἕνα ἄνδρα* sibi respondent. Si quis cum Wetstenio (ad Johann. 6, 57) et Pearcio malit: *per eum puniti sunt*, non repug-

τοῦ τὰ ἀγάλματα, διὰ τοῦτ' ἔδωκαν δίκην· οὐχ ἥκιστα δὲ ἕνα ἄνδρα, ὃς ἀπὸ τοῦ παρανομηθέντος διὰ πατέρων ἦν, Ἑρμοκράτην τὸν Ἕρμωνος." Ὥστε θαυμάζειν με, Τερεντιανὲ ἥδιστε, πῶς οὐ καὶ εἰς Διονύσιον γράφει τὸν τύραννον· "ἐπεὶ γὰρ εἰς τὸν Δία καὶ τὸν Ἡρακλέα δυσσεβὴς ἐγένετο, διὰ τοῦτ' αὐτὸν Δίων καὶ Ἡρακλείδης τῆς τυραννίδος ἀφείλοντο." 4 Τί δεῖ περὶ Τιμαίου λέγειν, ὅπου γε καὶ οἱ ἥρωες ἐκεῖνοι, Ξενοφῶντα λέγω καὶ Πλάτωνα, καίτοιγ' ἐκ τῆς Σωκράτους ὄντες παλαίστρας, ὅμως διὰ τὰ οὕτως μικροχαρῆ ἑαυτῶν ποτε ἐπιλανθάνονται; Ὁ μέν γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων γράφει πολιτείᾳ· "Ἐκείνων γοῦν ἧττον μὲν ἂν φωνὴν ἀκούσαις, ἢ τῶν λιθίνων, ἧττον δ' ἂν ὄμματα στρέψαις, ἢ τῶν χαλκῶν, αἰδημονεστέρους δ' ἂν αὐτοὺς ἡγήσαιο καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρθένων."

τὰ ἀγάλματα] Vat. 2. ταγάλματα.

οὐχ ἥκ. δ' ἕνα ἄνδρα] Vat. 2. οὐχ ἥκοστα διἕνα ἄνδρει. Vat. 3. οὐχ ἥκι δι' ἕνα ἄνδρα.

ὃς ἀπὸ τ.... Ἕρμωνος] Par. et Laur. ὃς ἀπὸ τοῦ π. διὰ πατέρων ἀν ἑρμοκράτη τὸν ἕρμωνος. Sic et Robortellus, præterquam quod post πατέρων asteriscum posuit et deinde ἂν pro ἀν. Vat. 2. ὃς ἀπὸ τοῦ παρανομοθέντος διὰ πατέρων ἀν ἑρμοκράτη τὸν ἕρμωνος. Vat. 3. autem prima cum Par. et aliis convenientia præbet; extrema sic: ἀνερμοκράτητον ἕρμονος.

ὥστε] Rob. ὥς τε. ά

τύραννον ἐπεὶ ... δυσσεβὴς] Vat. 2. τύρανον, ὑπεὶ γὰρ εἰς τὸν διά καὶ τὸν ἡρακλε αδυσσεβὴς.

διὰ τοῦτ' αὐτὸν Δ.] Vat. 2. διὰ τοῦταυτὸ δῆων. Vat. 3. διὰ τοῦτ' αὐτὸ δίων. Zacc. in marg. scriptum tradit διὰ ταυτ' αυτὸν Δίων. Laur. vero διὰ τοῦ ταυτὸ Δ. Rob. διατοῦτ' αὐτὸν δίων.

τῆς τυραννίδος] Manut. τὴν τυραννίδα.

ἀφείλοντο. " (§. 4.) Τί δεῖ] Vat. 2. ἀφίλοντο, τίδεῖ. Sic Amatius, qui et silentio significavit, in Vat. 3. καὶ ante Τί non reperiri. Fort. Zacc. scribere voluit, καίτοι deesse in utroque codice. Nam Manutius edidit ἀφείλοντο. Καίτοι τί δεῖ.

§. 4. ὅπου ... ἥρωες] Vat. 2. ὁπουγὲ καὶ οἱ ἥρως.

καὶ τοι γ' ἐκ.] Par. καί τοιγε ἐκ. Vat. 2. καὶ το γε ἐκ.

Σωκράτους] Vat. 2. σωκράτοις.

διὰ τὰ οὕτως μ.... ἐπιλανθάνονται] Par., teste B., διὰ τὰ οὕτω σμικροχαρῆ ποτε ἑαυτῶν ἐπιλανθάνονται. Plane sic etiam Vat. 2. et 3., et Laurentianus, qui tamen ποτὲ (oxyton.) habent. Rob. autem διὰ τὰ οὕτως μικροχαρῆ, ποτὲ ἑαυτῶν ἐπιλανθάνονται.

Ὁ μέν γε &c.] Par. in marg. scriptum est: τοῦτο ξενοφῶντος.

Λακεδαιμονίων] Vat. 2. λακεδαιμόνιον.

"Ἐκείνων γοῦν ἧττον μὲν ἂν] Par. Vat. 2. et 3. Laur. et Rob. ἐκείνων μὲν γ' οὖν ἧττον μὲν ἄν. Laur. tamen γοῦν pro γ' οὖν.

ἀκούσαις] Vat. 2. ἀκούσης. Laur. ἀκούσῃς.

ἢ τῶν λ.] Vat. 2. ἡ τῶν λ.

tuarumque ejus mutilatarum poenam eos dedisse, in primis tamen propter Hermocratem Hermonis filium punitos esse, cujus genus paternum ad Deum illum violatum referebatur. Itaque miror, Terentiane, cur non de Dionysio etiam tyranno scripserit: Quoniam [enim] in Iovem (Δία) et Herculem peccarat, Dion et Heraclides eum tyrannide privarunt. 4 Sed quid attinet de Timæo dicere, cum Xenophon et Plato, præstantissimi illi scriptores, quamquam e Socratis palæstra profecti, tamen propter studium ejusmodi minutiarum sui non numquam obliviscantur. Xenophon quidem in de republica Lacedæmoniorum hæc habet: *Vocem Spartanorum ægrius, quam lapidearum statuarum, audieris; oculos difficilius aliorsum*

ὄμματα στρ., ἢ τ. χ.] Vat. 2. ὄμμα τα στρέψας, ἢ τῶν χαλινῶν. Pro χαλκῶν Laur. item χαλινῶν, quod et Vat. 3. in marg. habet. Sed idem Vat. 3. in textu χαλκιῶν videtur habere: in Excerptt. ambigue scriptum. Pro στρέψαις Manut. μεταστρέψαις.

αὐτοὺς ἡγήσαιο] Vat. 2. αὐτὰ ἡγήσαιο. Vat. 3. in marg. αὐτὰ notatum habet.

τῶν ἐν τ. ὀφθ. π.] Cod. El., Toupio auctore, τῶν ἐν τ. ὀφθ. ἡμῶν π. In margine autem Hudson adscriptum testatur ἐν τοῖς θαλάμοις. Bastius ad h. l. nos docuit, in cod. Parisino 2974, qui descriptus videatur e vetusto illo exemplo 2036, lectorem aliquem scripsisse ad marginem: ἠπάτησαι κριτικώτατε. οὐ γὰρ τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλὰ τῶν ἐν τοῖς θαλάμοις παρθένων φησὶν ὁ Ξενοφῶν.

nabo, cum διὰ τούτου et διὰ τοῦτο permutari constet. Morus. Hæc ex ejus Libello animadverss. ad L. in rem nostram vertere visum est. In notis ante editis ad ἐπιφωνεῖ scripserat: " *acclamat iis*, velut castigans. Sic Epictet. 1, 5. ἐπιλέγειν." Et ad περικόψαντες: " Diod. Sic. 13, 2. Cornel. Alcib. c. 3."

Ἑρμοκράτην τὸν Ἕρμωνος] Eandem fabulam tangit Plutarchus in Niciâ. Ὥσπερ ὅταν λέγῃ Τίμαιος τοῖς Ἀθηναίοις οἰωνὸν ἡγήσασθαι, γεγονέναι τὸν ἀπὸ τῆς νίκης ἔχοντα τοὔνομα στρατηγὸν ἀντειπόντα πρὸς τὴν στρατηγίαν· καὶ ΤΗι ΠΕΡΙΚΟΠΗι ΤΩΝ ΕΡΜΩΝ προσημαίνειν αὐτοῖς τὸ δαιμόνιον, ὡς ὑπὸ ΕΡΜΟΚΡΑΤΟΥΣ ΤΟΥ ΕΡΜΩΝΟΣ πλεῖστα πείσονται παρὰ τὸν πόλεμον. Toupius. Dux ille Hermocrates erat Syracusanorum: de quo Diod. Sic. 13, 75. et plura Thucydides l. 6 et 7.

§ 4. Τί δεῖ περὶ Τιμαίου λέγειν; ὅπου γε] Manutius, Καί τοι τί δεῖ. Uterque cod. Vat. Καὶ τί δεῖ. quæ vera lectio. Schol. ad Aristoph. Acharn. 278. Καὶ τί δεῖ περὶ ἀσπίδος καὶ πηδαλίου λέγειν; ὅπου γε—Dionysius Halicarn. Antiq. Rom. lib. 1. Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν; ὅπου γε—Josephus contr. Apion. p. 439. Καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ τῶν κατὰ πόλεις καὶ βραχυτέρων; ὅπου γε περὶ τῆς περιηγήσεως τῆς Περσικῆς στρατείας οἱ δοκιμώτατοι διαπεφωνήκασι. Ita scribendus iste locus eum Eusebio. Vulgo omittitur γε, non sine elegantiæ detrimento. Toupius.

ὄμματα στρέψαις] Manutius et MSS. nonnulli, μεταστρέψαις. Quomodo legitur apud Xenoph. Lacedæm. Republ. p. 679. Quod et nescio quomodo elegantius videtur. Toupius. Illud στρέψαις mihi videtur gravius et suavioris soni hoc loco, quam quod Xenophontis libri præbent, μεταστρέψαις. Per se intelligitur, oculos ad rem aliquam spectandam vocatos *aliorsum* vocari: nec bene se excipiunt syllabæ μετα μετα. Sed tamen a Longino videtur mutatum.

τῶν ἐν ταῖς ὀφθαλμοῖς παρθένων] Non solus Longinus ita in Xenophonte legit,

Ἀμφικράτει, καὶ οὐ Ξενοφῶντι, ἔπρεπε, τὰς ἐν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς ἡμῶν κόρας λέγειν παρθένους αἰδήμονας. Οἷον δὲ,
Ἡράκλεις, τὸ τὰς ἁπάντων ἑξῆς κόρας αἰσχυντηλὰς εἶναι
πεπεῖσθαι, ὅπου φασὶν, οὐδενὶ οὕτως ἐνσημαίνεσθαι τήν
τινων ἀναίδειαν, ὡς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς! Ἰταμὸν, "Οἰνο-
5 βαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων," φησίν. Ὁ μέν τοι Τίμαιος,
ὡς φωρίου τινὸς ἐφαπτόμενος, οὐδὲ τοῦτο Ξενοφῶντι τὸ
ψυχρὸν κατέλιπεν. Φησὶ γοῦν ἐπὶ τοῦ Ἀγαθοκλέους καὶ

αἰδήμονας. Οἷον δὲ, Ἡρ.] Vat. 2. αιδήμονὰς, οἷον δὲ, ἡράκλης. Pro Ἡράκλεις Laur. item ἡράκλης. Vat. 3. autem ἡρακλῆς.

κόρας αἰσχυντηλὰς] Vat. 2. κόρος αἰσχην τηλὰς.

οὕτως ἐνσ. τήν τινων] Par., Vat. 3. et Rob. οὕτως ἐνσ. τὴν τινῶν. Vat. 2. autem οὕτως ενσεμένεσθαι εἰσημαίνεσθαι τὴν τινῶν.

ὀφθαλμοῖς! Ἰταμὸν, . . . ἔχων "φησίν.] Vat. 2. ὀφθαλμοῖς, ἰταμον, οἰνοβαρὲς. κυνὸς
σῖ
ὄμματα ἔφη. Vat. 3. ὀφθαλμοῖς ἰταμὸν. οἰνοβαρὲς. κυνὸς ὄμματ' ἔχων φησὶν. Manutius sic auxit: ὀφθαλμοῖς; Διόπερ Ὅμηρος τὸν ἰταμὸν &c.

§. 5. φωρίου] Vat. 2. φορίου.

Φησὶ γοῦν] Vat. 2. φησι κοῦν.

καὶ τὸ "τὴν . . . δεδομένην] Vat. 2. καὶ τὸ τὸν ανεψιὰν ἑτερου δεδομένην.

sed etiam Stobæus Serm. XLII. p. 287. Vulgati quidem Stobæi libri habent ἐν τοῖς θαλάμοις, sed ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς in Codd. Regiis reperit Hugo Grotius, cujus collatio est in Bibliotheca Leidensi. Quid? utroque vetustior scriptor, Aretæus Cappadox, imitatione suâ ostendit, sic se in Xenophonte legisse, de Caus. Morb. I. 7. p. 34. τάδε πάσχει ἄμφω τὰ εἴδεα, καὶ ἡ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖσι παρθένος. Qui locus inprimis notandus. Ruhnkenius. MS. Eliensis, τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ΗΜΩΝ παρθένων. Sic mox Longinus, τὰς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ΗΜΩΝ κόρας. Ceterum quod dixit Xenophon, dixit etiam Aretæus Cappadox de Caus. Morb. lib. I. 7. p. 34. Τάδε πάσχει ἄμφω τὰ εἴδεα, καὶ Η ΕΝ ΤΟΙΣ ΟΦΘΑΛΜΟΙΣΙ ΠΑΡΘΕΝΟΣ. Quod et Ruhnkenium nostrum animadvertisse video. Toupius. Verbum ὀφθαλμοῖς, quod Toupius dat ipsi Xenophonti, relinquendum videtur Longino, ac potius illi, qui exemplum ejus scripserat.

[In varr. lectt., quas nobiscum benigne communicavit Bastius, ad hunc e Xenophonte locum in codice Par. 2974. aliquis ad marg. adscripsit: ἠπάτησαι, κριτικώτατε. οὐ γὰρ τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλὰ τῶν ἐν τοῖς θαλάμοις παρθένων φησὶν ὁ Ξενοφῶν.]

Οἷον δὲ, Ἡρ.] Hic post ultimum verbum ὀφθαλμοῖς exclamandi signum, quo nunc utimur, posui, hactenus editoribus obsecutus, qui ab Οἷον novam periodum incipiunt. Nam interrogandi signum perperam post οἷον adhibent, quod pro ποῖον nunquam ponitur. Sed constructio et plena sententia videtur esse: καὶ τοιοῦτο δὲ, Ἡράκλεις, [ἔπρεπε Ἀμφικράτει], οἷον τὸ τὰς ἁπάντων &c. Sed tamen fateor, me subdubitantem hæc scripsisse.

τὰς ἁπάντων ἑξῆς κόρας] Inepte Morus, *in posterum omnes pupillas.* imo, *omnes omnino pupillas.* Confer nos ad finem sect. 33. Toupius..

Ἰταμὸν φησι] *de impudente dicit.* Locus est Homeri Il. ά, 225. Morus.

ὡς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς; ἰταμὸν,] Hæc corrupta sunt et male distincta. Equidem scribendum arbitror: ὅπου φασὶν οὐδενὶ οὕτως ἐνσημαίνεσθαι τήν τινων ἀναίδειαν, ὡς ΤΩι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ΙΤΑΜΩι. *Nullâ re magis declarari aliquorum impudentiam, quam oculorum torvitate.* Quod planum et perspicuum est. Huc facit Plutarch. in Amator. p. 767. ΙΤΑΜΟΥ μὲν ἤθους καὶ ἀκολάστου καὶ διεφθορότος *moveris, quam æneарum imaginum, verecundioresque eos censueris ipsis oculorum puellis.* Amphicratem vero, non Xenophontem decebat, pupillas oculorum appellare puellas pudicas. Quid enim, per Deum, si quis omnium omnino pupillas pudicas existimet, cum quorumdam impudentiam nulla alia corporis parte magis significari dicant, quam oculis? *Vino gravis,* (ita Homerus de impudente) *et caninis oculis.* Timæus vero, quasi in expositam furto rem incidisset, ne hoc quidem frigus Xenophonti reliquit. Narrat ergo et hoc, Agathoclem, “ qui cuipiam consobri-

---

σημεῖα ΤΟΙΣ ΕΙΔΕΣΙ *τῶν γυναικῶν ἐπιτρέχει.* Toupius.

§. 5. *φωρίου*] Est *τὸ φώριον* primo idem, quod *κλέμμα*: deinde *rem furto ablatam*, quam quis male sibi vindicavit, significat: denique *id, quod occulto fit et furtim.* Tertiæ significationis exempla Suidas T. III, p. 629 collegit: alterius vero exemplum est in Josephi Archæologîa (5, 1, 10 et 14). Achanes, qui in rem, ab alio amissam furtoque expositam, inciderat, eamque cupide rapuerat, convictus facinoris *ὡμολόγει τε τὸ κλέμμα, καὶ τὰ φώρια παρῆγεν εἰς μέσον*: *fassus est, et ipsum rem, furto ablatam, in medio posuit.* Quæ cum ita sint, Longinus *καθάπερ φωρίου ἐφάπτεσθαι* de eo usurpavit, qui ingeniose ab aliquo dictum alteri *sublegit*, atque *cupide* sibi vindicat et imitatur. Neque adeo hoc differt ab illo notissimo, *ἁρπαγμὸν ἡγεῖσθαί τι*, quod in Paulino quoque loco (Philipp. 2, 5.) nonnullis ita intelligendum visum est, *cupide re aliqua utendum putare.* Certe videntur omnia hujus formulæ exempla, a Wetstenio nominatim et Lamberto Bosio prolata, in hac notione *cupide utendi* convenire. Morus. Græca sunt sana, sensus obvius. Nil novi fecit Timæus; fecit quod fures solent, qui, quicquid in manus venerit, prædam suam ducunt. Haud aliter locutus est Alciphro III. 52. Ἀλλὰ γὰρ τὰ ἐκ τῆς οἰκίας σκεύη καθ᾽ ἓν ΩΣΠΕΡ ΦΩΡΙΑ λαμβάνουσι. *Quin et suppellectilem ex domo quasi prædam suam convasant et exportant.* Ita scribendus et vertendus iste locus, qui viros doctissimos frustra exercuit. Themistius Orat. VII. ad Valent. Ὑπὸ μάλης ἔκρυπτον τὰς ἀσπίδας ΩΣΠΕΡ ΦΩΡΙΑ κακοῦργοι. Dio Chrysost. p. 411. Περιστέλλων ΚΑΘΑΠΕΡ ΦΩΡΙΑ κλέπτης. Priscus in Excerptis Hœschelii p. 43. Τὰς φιάλας ἐνέχυρα, καὶ οὐ ΦΩΡΙΑ λαβών. Atque hinc obiter emendandus Plutarchus in Demetrio: Ἐξορμήσαντος ἐπὶ Θρᾴκην τοῦ Δημητρίου, ὥσπερ ἔρημα καταληψομένου. Legendum proculdubio: ὥσπερ ΕΥΡΗΜΑ καταληψομένου. Xenoph. Exped. VI. p. 404. Εἰ δὲ μισθὸν προσλήψοιντο, ΕΥΡΗΜΑ ἐδόκει εἶναι. Sirachides XXIX. 4. Πολλοὶ ὡς ΕΥΡΗΜΑ νομίζουσι δάνος. Aristides Tom. II. p. 47. Οὐδ᾽, εἰ μετέχει τέχνης, ΕΥΡΗΜΑ ποιεῖσθαι. ad quem locum vide Scholiastam. Isæus Orat. 8. p. 540. Ἡγεῖται γὰρ αὐτῶν ἑκάτερος ΕΥΡΗΜΑ ἔχειν ὅ, τι ἂν τῶν Ἀστυφίλου λάβῃ. Lysius contr. Archebiadem apud Dionys. Halicar. in Isæo p. 170. Ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ μὴ ΕΥΡΗΜΑ ΗΓΕΙΣΘΑΙ τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμὴν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ, διηγήσασθαι περὶ τοῦ χρέους, ὅθεν γεγένηται· κἂν δοκῇς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων ἀλλὰ λαβὼν ἐπὶ τὰ σαυτοῦ. Quæ postrema corruptissima sunt, et viris doctissimis fraudi fuerunt. Scribendum sine controversiâ: ἀλλὰ λαβὼν ΑΠΙΘΙ τὰ σαυτοῦ. Locus ita vertendus est: *Quod si illis videberis id quod res est proferre, nullum exinde tibi negotium facessam, quin tu rebus tuis repetitis abeas.* Nos Angl. *Take that thine is, and go thy way.* Xenoph. Exped. lib. 7. Ταῦτα ΛΑΒΩΝ καὶ τοὺς τῶν ἀδικησάντων σε ὁμήρους προσλαβὼν ΑΠΙΘΙ. Plato in Epist. ad Dionis amicos p. 301. ΑΠΙΘΙ ΛΑΒΩΝ τὰ χρήματα ταῦτα. Ælian. Var. Hist. IX. 25. Εἰ μέν σοι τέθνηκε ζεῦγος, παρ᾽ ἐμοῦ ΛΑΒΩΝ ΑΠΙΘΙ. Ceterum ut Lysias μὴ εὕρημα ἡγεῖσθαι, sic D. Paulus ad Philipp. II. 6. οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο. Quod perinde est. Toupius.

τὸ, "τὴν ἀνεψιὰν, ἑτέρῳ δεδομένην, ἐκ τῶν ἀνακαλυπτη-
ρίων ἁρπάσαντα ἀπελθεῖν· Ὃ τίς ἂν ἐποίησεν, ἐν
6 ὀφθαλμοῖς κόρας, μὴ πόρνας ἔχων." Τί δὲ ὁ τἄλλα
θεῖος Πλάτων; Τὰς δέλτους θέλων εἰπεῖν, "Γράψαντες,"
φησὶν, "ἐν τοῖς ἱεροῖς θήσουσι κυπαριττίνας μνήμας."
Καὶ πάλιν· "Περὶ δὲ τειχῶν, ὦ Μέγιλλε, ἐγὼ ξυμφεροί-
μην ἂν τῇ Σπάρτῃ, καθεύδειν ἐᾷν ἐν τῇ γῇ κατακείμενα
7 τὰ τείχη, καὶ μὴ ἐπανίστασθαι." Καὶ τὸ Ἡροδότειον
οὐ πόῤῥω, τὸ φάναι τὰς καλὰς γυναῖκας "ἀλγηδόνας

"Ὁ τίς...ἔχων"] Vat. 2. ὃ τις ἀνεποιήσεν ἐν ὀφθαλμοῖς &c. Vat. 3. ὅς τις ἂν ἐποίησεν &c.

§. 6. Τί δὲ ὁ τἄλλα θ. Πλ.] Vat. 2. τὶ δὲ ὅτε ἀγαθεῖος Πλ. Vat. 3. τὶ δὲ ὁ τ' ἄλλα θεῖος Πλ.

θήσουσι] θήσουσιν.

ὦ Μέγιλλε,...κατακείμενα] Par., teste B., in his: ... σπάρτῃ, τὸ καθεύδειν ἐᾷν &c. Sic et in Rob. articulus τὸ interpositus. Sed Vat. 2. ὦ μέγιλλε, ἐγὼ ξυμφεροίμην ἂν τὴν σπάργην ἀὺ τη σπάρτη τὸ καθεύδειν ἐᾶν ἐν πῖ γῆ κατὰ κείμενα. Vat. 3. autem ὦ μέγιλλη, (Zacc. Μεγείλλη) ἐγὼ ξυμφεροίμην ἂν τὴν σπάρτην τὸ καθεύδειν ἐᾶν ἐν τῆ γῆ κατακείμενα. (Zacc. pro ἂν τὴν σπάρτην ex hoc Vat. 3. protulit ἂν τὴ Απάρτην.) Pariter Laur. et El....τὴν Σπάρτην τὸ καθευδειν &c.

τὰ τείχη] Vat. 3. τὰ τεύχη.

§. 7. τὸ φάναι τ. κ.] Vat. 2. τὸ φᾶναι τ. κ. Sed Vat. 3. τὸ φᾶναι ταςκάλλας. Rob. item τὸ φᾶναι. Ambr. articulum τὸ non habet.

ἐκ τῶν ἀνακαλυπτηρίων] Reddunt, *postridie nuptiarum*: vereor ut recte. Diserte grammaticorum doctissimus, Hesychius: Ἀνακαλυπτήριον, ὅτε τὴν νύμφην πρῶτον ἐξάγουσι ΤΗι ΤΡΙΤΗι ΗΜΕΡΑι. Confer viros doctissimos ad Callimachi Dian. 74. et imprimis cl. Wesseling. ad Diodor. V. 2. Latini *Repotia* dicunt. Glossæ Nomicæ Labbei: Ῥεπότια, ἡ τρίτη τῶν γάμων ἡμέρα. Quocum et facit Philoxenus in Glossis. Huc respexit Petronius Satyr. cap. 26. loco venustissimo, sed cujus mentem nemo interpretum adsecutus est: *Jam Psyche puellæ caput involuerat flammeolo; jam Embasicœtas præferebat facem; jam ebriæ mulieres longum agmen plaudentes fecerant, thalamumque incestá* (leg. *ingestâ*) *exornaverant veste. Tum Quartilla jocantium quoque libidine accensa, et ipsa surrexit, correptumque Gitona in cubiculum traxit. Sine dubio non repugnaverat puer, ac ne puella quidem tristis expaverat nuptiarum nomen. Itaque quum inclusi jacerent, consedimus ante limen thalami, et in primis Quartilla per rimam improbe diductam adplicuerat oculum curiosum, lusumque puerilem libidinosâ speculabatur diligentiâ. Me quoque ad idem spectaculum lentâ manu traxit.—Venerat jam* TERTIUS DIES, *id est, expectatio liberæ cœnæ.* Hæc satis eleganter Petronius. Frustra autem viri docti de *Saturnalibus* et *cœnâ liberâ* hic disputant. Intelligit Arbiter *tertium post nuptias diem*, sive Ἀνακαλυπτήρια, quo flammeolo novæ nuptæ amoto, amici affinesque convivio excipiebantur, atque adeo laute et libere genio litabant. Atque ita intelligendus D. Johannes II. 1. Καὶ ΤΗι ΗΜΕΡΑι ΤΗι ΤΡΙΤΗι γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας. *Et tertio post nuptias die*, sive Ἀνακαλυπτηρίοις, *erat convivium nuptiale in Canâ Galileæ*. Qui locum aliter accipiunt, falluntur. TOUPIUS.

ἐν ὀφθαλμοῖς κόρας, μὴ πόρνας, ἔχων] Non Timæo, sed Rhetori cuidam frigidum dictum tribuit Plutarchus de Vitioso Pudore, T. II. p. 528. ὅθεν ὁ μὲν ῥήτωρ

nam in matrimonium dederat, eamdem tertio a nup-
tiis die rursus rapuiſse: *quod quis fecisset quæso, qui
puellas in oculis haberet, non meretrices?*" Quid, quod 6
divinus alioqui Plato, cum legum tabulas dicere vel-
let, *scriptam*, inquit, *in cupressinis monumentis legem
in templo reponunto.* Tum alio loco: *De muris, Me-
gille, facile adsentiar Spartanis, ut dormire eos humi
cubantes patiantur, neque excitent.* Nec Herodoteum 7
illud procul a frigore abest, quod formosas mulieres

τὸν ἀναίσχυντον οὐκ ἔφη κόρας ἐν τοῖς ὄμμασιν ἔχειν, ἀλλὰ πόρνας. quem locum P. Petitus ad Aret. Cappad. p. 177. per errorem, ut Rufi Ephesii, laudat. Bernardus Martinus Var. Lect. IV. 13. *Rhetorem* apud Plutarch. intelligit *Demosthenem.* Sed cum hoc, tum alia, quæ ibi disputat, refellere non est tanti. Equidem intelligam Hegesiam, quem alii quoque ob simile ineptiarum studium cum Timæo confuderunt. Vide quæ notavimus ad Rutil. Lup. I. p. 26. Inter frigida Timæi, quæ, Longino teste, Cæcilius posuerat, sine dubio hoc etiam fuit, apud Plutarch. T. II. p. 717. C. γενομένου μὲν (Εὐριπίδου) ἡμέρᾳ, καθ' ἣν οἱ Ἕλληνες ἐναυμάχουν ἐν Σαλαμῖνι πρὸς τὸν Μῆδον, ἀποθανόντος δὲ, καθ' ἣν ἐγεννήθη Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων· ἅμα τῆς τύχης, ὡς Τιμαῖος ἔφη, τὸν μιμητὴν ἐξαγούσης τῶν τραγικῶν παθῶν, καὶ τὸν ἀγωνιστὴν ἐπεισαγούσης. RUHNKENIUS.

§. 6. Τί δὲ ὁ τἄλλα θεῖος Πλάτων;] Codd. omnes, Τί δὲ ὁ τἄλλα. Distinguo, τί δέ; ὁ τἄλλα θεῖος Πλάτων τὰς δέλτους θέλων εἰπεῖν, Γράψαντες, φησὶν, ἐν τοῖς ἱεροῖς θήσουσι κυπαριττίνας μνήμας. Sic sæpius Noster. Atque ita locutus est Dio Chrysost. p. 408. Τί δέ; ὁ Περσεὺς οὐκ ἂν ὄντως ὑπερπτῆναι δοκεῖ τὴν πόλιν; Ita distinguendus iste locus. Deinde quod legitur Herodoteum de Persarum legatis, τὰς καλὰς γυναῖκας ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν, idem fere tradit de Alexandro Plutarchus p. 676. τὰς δὲ ἄλλας αἰχμαλώτους ὁρῶν ὁ Ἀλέξανδρος κάλλει καὶ μεγέθει διαφερούσας, ἔλεγε παίζων, ὡς εἰσὶν ΑΛΓΗΔΟΝΕΣ ΟΜΜΑΤΩΝ ΑΙ ΠΕΡΣΙΔΕΣ. TOUPIUS. Male distingui jubet Morus Τί δέ; ὁ τἄλλα θεῖος Πλάτων τὰς δ. &c. Ipse quidem recte dubitans post Πλάτων demum posuit signum interrogandi. Sed Toupius eum secutus exemplum hic etiam affert non necessarium: nam infinitis sane locis Τί δέ; transitum parat ad aliud. Sed hoc loco in unam sententiam adjungendus est nominativus Πλάτων: in quo ellipsis est τοῦ γράφει, vel φησὶ, vel ποιεῖ. Dixi de talibus ad Xenoph. Apol. §. 17. Locus Platonis est Legg. V. Vol. VIII. p. 233. Post μνήμας ille additum habet εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον καταγεγραμμένας. Melius h. l. Morus ad verbum reddidisset: *scripta in templo reponunto cupressina monumenta.* Ceterum ipse monet, si Plato dixisset μνήματα, non habiturum fuisse Longinum, quod reprehenderet.

καὶ πάλιν] Legg. VI. Vol. VIII. p. 305. Tollius ad h. l. non solum ex ipso Platone, sed etiam ex aliis, similia profert, maxime tamen e poetis. Denique assentior hic auctori, durum esse dejectis olim muris somnum tribuere, quia nihil antecedit in illa disputatione, quo tropus mitigetur. Alia res est, cum personæ loquentes, id quod sæpe fit apud Platonem, translationem persequuntur et in jocosam allegoriam mutant. Talibus enim passim adspersis abstergitur tædium severæ disputationis.

§. 7. τὸ Ἡροδότειον] Exstat V, 18.

ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν] Ferendum existimem Herodotum feminas ἀλγηδόνας ὀφθ. vocantem, ea ratione, qua oculi etiam *amoris viæ* vocantur; qua de re ad Alciphr. p. 152. [Ibi ST. ad ὄμμασι hæc: Sunt enim oculi secundum Maximum Tyr. diss. 9, p. 113. ὁδοὶ κάλλους. Achilles Tat. L. I, p. 17: ὀφθαλμὸς γὰρ ἐρωτικῷ τραύματι: et p. 35: ὀφθαλμὸς γὰρ φιλίας πρόξενος. Philostr. ep. 51, p. 938: ἢ δηλονότι ἀπὸ τῶν ὀμμάτων, ἀφ' ὧν μόνων κάλλος εἰσέρχεται.] Ludit præterea eleganter Anacreon in eodem, Od. 16. Et

ὀφθαλμῶν.” Καί τοι γε ἔχει τινὰ παραμυθίαν, οἱ γὰρ παρ᾽ αὐτῷ ταυτὶ λέγοντες εἰσὶν οἱ βάρβαροι, καὶ ἐν μέθῃ· ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐκ τοιούτων προσώπων διὰ μικροψυχίαν καλὸν ἀσχημονεῖν πρὸς τὸν αἰῶνα.

SECT. V.

Ἅπαντα μέντοι τὰ οὕτως ἄσεμνα διὰ μίαν ἐμφύεται τοῖς λόγοις αἰτίαν, διὰ τὸ περὶ τὰς νοήσεις καινόσπουδον, περὶ ὃ δὴ μάλιστα κορυβαντιῶσιν οἱ νῦν· ἀφ᾽ ὧν γὰρ ἡμῖν τἀγαθὰ, σχεδὸν ἀπ᾽ αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ γίγνεσθαι φιλεῖ. Ὅθεν ἐπίφορον εἰς συνταγμάτων κατόρθωσιν τά τε κάλλη τῆς ἑρμηνείας, καὶ τὰ ὕψη, καὶ πρὸς τούτοις αἱ ἡδο-

Καί τοι γε . . . παραμυθίαν] Vat. 2. καὶ τόγγε ἔχεν τινὰ π.

ταυτὶ λέγ. εἰσὶν &c.] In his Par. et Laur. pro μέθῃ dant μέθει: Vat. 2. autem omnia sic: τάυτὶ λέγοντες εἰσὶν, οἱ βάρβαροι, καὶ ἐν μέθει ἀλοὺδ ἐκ τοὶ αὔτων προσόπων διαμικροψυχίαν, καλὸν ἀσχημόνον. Vat. 3. ταυτὶ λέγοντες εἰσὶν οἱ βάρβαροι. καὶ ἐν μέθει.
όνον
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐκ τοιούτων προσώπων διὰ μικροψυχιαν ἀσχημονεῖν. In marg. καλὸν.

Sect. V. Ἅπαντα μέντοι] Manut. Ἅπαντα ταῦτα μέντοι. Hoc arripiens Tollius ἅπαντα cum antec. αἰῶνα junxit. Sic autem, ut Tollius scripserat, Hudson in Eliensi scriptum reperit.

καινόσπουδον . . . μάλιστα] Vat. 2. καὶ νόσπουδον, περὶ οὗ δὴ μάλλιστα.

σχεδὸν] Vat. 2. σχεδὴν.

γίγνεσθαι φιλεῖ] Par. γεννᾶσθαι φιλεῖ. Vat. 2. autem γένεσθαι φ. Sed Vat. 3., Ambr., Laur. et Rob. γενέσθαι φ.

inprimis huc pertinet locus Libanii p. 712, ubi de pulchritudine agit: σοβαρὸν γὰρ οἷον πρὸς ἡμᾶς ἐνητένιζε, καὶ τὸ βλέμμα θάνατος ἦν. Steinheilius.

ἔχει τινὰ παραμυθίαν] Sic loquitur Longinus de frigido Herodoti loco, cum eum *excusari* quodammodo *posse* censet. Ita sæpe numero Chrysostomus: ἐπειδὴ μέγα (φορτικὸν, ἐπαχθὲς) ἐφθέγξατο, πάλιν αὐτὸ παραμυθεῖται: et quidem sensu duplici. Nam vel is, qui primo gloriosius, postea vero demissius locutus erat; vel qui durius in alios invectus, post hæc lenius et mitius dixerat, παραμυθεῖται τὸν λόγον, *mitigat dicta, offensionem orationis tollit.* Hinc si quid frigidiusculе dictum, tamen, ut Longinus loquitur, παραμυθίαν habeat, *excusationem habet*, et mitigari potest excusando. Neque vero ex hujusmodi formula loquendi exsculpi debebat figura rhetorica, παραμυθία, quam in Stephani Thes. L. Gr. in h. v. notatam vidi. Loca Chrysostomi sunt T. 8, p. 400. T. 2, p. 25. ed. Paris. et alia plura. Jam cum in his exemplis παραμυθεῖσθαι sit *mollius et blandius loqui*, etiam Paulinum illud (Philipp. 2, 1.) εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, interpreter, *si qua sunt amoris blandimenta.* Nam rogare alios per amoris blandimenta (per quidquid amor habet blandi ad alios flectendos) multo mihi magis secundum naturam dici videtur, quam per *solatium amoris* rogare. Lo-

dolores oculorum appellavit. Quod etsi quamdam excusationem habet, cum a barbaris et inter potum dicatur, tamen ne a talibus quidem personis ducere occasionem, et posteritatis risui se propter minutiarum studium exponere fas est.

SECT. V.

Omnis autem hæc indignitas orationis ex una causa oritur, e studio novarum sententiarum, quo nostræ ætatis scriptores maxime insaniunt: virtutes enim et vitia orationis iisdem fere ex causis nasci solent. Sunt itaque ornatus elocutionis, sublimitas et suavitas adjumenta bene scribendi; sed ut his ipsis

---

tor vero, me sententiæ meæ auctorem laudare posse Theodoretum, qui ἀγάπης ψυχαγωγίαν interpretatus est: T. 3. p. 453, ed. Halens. Morus.

ἐκ τοιούτων προσώπων] Contendit Faber, non προσώπων a Longino scriptum esse, sed προφάσεων. Modeste contradicit Morus: sed ipse et in nota et in versione verba illa sic reddit, ut loquendi rationem non satis cognitam habuisse videatur. Ἐκ τοιούτων προσώπων plane idem est, quod Latini dicunt *e talibus personis*, h. e. *cum tales personæ loquentes inducuntur*, sive *cum quis tales personas loqui fingit, iisque aliquem sermonem tribuit.* Dionysius Hal. in judicio de Thucydide p. 155: Κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκ τοῦ ἰδίου προσώπου δηλοῖ τὰ λεχθέντα ὑφ' ἑκατέρων. Ἐπὶ μιᾶς δ' ἀποκρίσεως τοῦτο τὸ σχῆμα διατηρήσας, τὸ διηγηματικὸν, προσωποποιεῖ τὸν μετὰ ταῦτα διάλογον καὶ δραματικόν. [f. τὸ μ. τ. διαλογικὸν &c.] Demetrius Phal. §. 279: οὐκ ἐκ τοῦ ἰδίου προσώπου λέγειν, ἀλλὰ ἐκ τοῦ τῶν πατέρων. Tiberius Rhetor. c. 12. extr. ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ λίαν ἰσχυρότερον τὸν τρόπον ἐκ τοῦ προσώπου τῶν λεγόντων πεποίηκεν. Melius igitur Morus illa a Græcis sumta forma vertisset: *ne ex talibus quidem personis loquentem posteritatis* &c.

Sect. V. §. I. Ἀφ' ὧν γὰρ ... γίγνεσθαι φιλεῖ] Ms. Par. γεννᾶσθαι. Non male. Vulgatam autem lectionem firmare videtur Democritus sive nescio quis apud Stobæum Eclog. Ethic. p. 205. Ἀφ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ ΓΙΓΝΕΤΑΙ, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκοίμεθα. Ad quem locum respexisse videtur Longinus. Toupius.

[γίγνεσθαι φιλεῖ) Reponendum erat γεννᾶσθαι φ.]

Ὅθεν] Uti verba habent, bene Morus vertit *itaque*. Tota enim periodus pertinet ad sententiam, Ἀφ' ὧν ... φιλεῖ.

ἐπίφορον] i. e. ὃ ἐπιφέρει εἰς κατόρθωσιν, *quod confert.* Usitatius συμφέρειν εἰς τι. Plato quidem Phædon. c. 53. ἐπιφέρειν τί τινι, *inferre aliquid,* sæpe dixit; sed diversa syntaxi. Morus. Eandem τοῦ ἐπίφορον explicationem, exploratis repudiatisque pluribus, quas ipse excogitaverat, tuetur in Animadversionibus, et comparat ventum ἐπίφορον sive *secundum*, Thucyd. III, 47. Nec sane, si verba Longini salva sunt, melius quid facile exquiretur. Sed Gori ad h. l. ita: *Credo che nel Greco qui* (ante Ὅθεν aut in Ὅθεν, ubi ipse G. posuit asteriscum) *sia scorrezione o lacuna.* De vitio et mihi venerat in mentem. Melius certe fluet oratio, si pro Ὅθεν legeris Οἷον, i. e. *exempli gratia*; et deinceps καίτοι αὐτὰ τ. i. e. *attamen hæc ipsa*, pro καὶ αὐτὰ τ.

τά τε κάλλη ... αἱ ἡδοναὶ] Distinguit Longinus κάλλη ab ἡδοναῖς, uti Dionysius Halic. περὶ συνθ. c. 10. et alibi. Illa, quantum sentio, plus habent gravitatis et usum latius patentem: hæ nomine

ναί· καὶ αὐτὰ ταῦτα, καθάπερ τῆς ἐπιτυχίας, οὕτως ἀρχαὶ καὶ ὑποθέσεις καὶ τῶν ἐναντίων καθίστανται. Τοιοῦτόν πως καὶ αἱ μεταβολαὶ καὶ αἱ ὑπερβολαὶ, καὶ τὰ πληθυντικά· δείξομεν δ' ἐν τοῖς ἔπειτα τὸν κίνδυνον, ὃν ἔχειν ἐοίκασι. Διόπερ ἀναγκαῖον ἤδη διαπορεῖν καὶ ὑποτίθεσθαι, δι' ὅτου τρόπου τὰς ἀνακεκραμένας κακίας τοῖς ὑψηλοῖς ἐκφεύγειν ἂν δυναίμεθα.

SECT. VI.

Ἔστι δὲ, ὦ φίλος, εἴ τινα περιποιησαίμεθ' ἐν πρώτοις καθαρὰν τοῦ κατ' ἀλήθειαν ὕψους ἐπιστήμην καὶ ἐπίκρισιν. Καίτοι τὸ πράγμα δύςληπτον· ἡ γὰρ τῶν λόγων κρίσις πολλῆς ἐστι πείρας τελευταῖον ἐπιγέννημα· οὐ μὴν ἀλλ', ὡς εἰπεῖν ἐν παραγγέλματι, ἐντεῦθέν ποθεν ἴσως τὴν διάγνωσιν αὐτῶν οὐκ ἀδύνατον πορίζεσθαι.

Τοιοῦτόν πως...ὑπερβολαὶ] Par., teste B., τοιοῦτον πῶς καὶ αἱ μεταβολαὶ, καὶ ὑπερβολαὶ. Sic etiam Laur. et, teste Amatio, Vat. uterque. Sed Ambr. et Rob. Τοιοῦτον πῶς καὶ αἱ μεταβολαί. Manutius autem Τοιοῦτόν πως καὶ αἱ ὑπερβολαί.

καὶ τὰ πληθυντικὰ] Sic Parisinus, teste Bastio, non καὶ τὰ πληθικὰ, quod Pearcio missum erat. Sed Vat. uterque et Laur. καὶ τὰ πληθικά. Robort. autem καὶ τὰ * πληθικὰ, interposito asterisco.

δείξομεν δ' ἐν] Vat. 2. δείξομεν δ' ἒν.

ἐοίκασι. Διόπερ] Vat. 2. ἐοίκασιν διόπερ. Vat. 3. Laur. et Rob. ἐοίκασιν. διόπερ.

δι' ὅτου τρ.] Vat. 2. δι' 'του τρόπου.

ἀνακεκραμένας] Vat. 3. ἀνακεκραμμένας.

ἐκφ. ἂν δυναίμεθα] Par., teste B., ut et Vat. uterque, Ambr. et Rob. ἐκφεύγειν δυνάμεθα.

Sect. VI. καθαρὰν τοῦ κ. ἀ.] Vat. 2. καθαρ ἂν τοῦ καταληθίαν.

δύςληπτον] Vat. 2. δυςλεπτὸν.

κρίσις...πείρας] Vat. 2. κρίσις καὶ τοι τὸ πράγμα δυς πολλὴς ἐστι π. (Zacc. δύςληπτον et πολλῆς scriptum tradit.)

ἐντεῦθέν ποθεν] Par., teste B., itemque Vatt. ambo et Rob. εντεῦθεν ποθὲν.

ipso satis definiuntur et tam in rebus insunt, quam in verbis, nec ubique admittuntur. Nam. 30, 1. κάλλος e verborum delectu natum inter virtutes orationis refertur, quarum quæque gravitatis speciem habet: et ἡδονὴ 29, 2. (si locus aliquid auctoritatis habet) posita est hoc angustiori sensu. Leve est, quod addam, nec tamen supervacaneum. Ἐπιτυχίαν hic vertunt *felicitatem*, *prosperum successum*, et alibi adjectivum ἐπιτυχὴς, quod sæpius occurrit, similibus verbis, ut

prosper scribendi successus debetur, ita contrariorum vitiorum initia sunt et fundamenta. Similiter hyperbole et pluralis numerus. Verum quantum periculi hæc habeant, postea docebimus: in præsenti illud deliberandum atque constituendum est, quo pacto mista sublimitati vitia effugere possimus.

SECT. VI.

Possumus vero, Terentiane, si primum omnium veræ sublimitatis veram notionem recteque illius judicandæ facultatem nobis comparaverimus. Jam res quidem difficilis est, cum orationis judicandæ facultas diuturnæ demum experientiæ fructus sit; ex iis tamen, quæ sequuntur, licebit fortasse eam sibi parare facultatem, quantum quidem effici præcipiendo potest.

---

dicta excellentia bonorum scriptorum, e sententia Longini, magis casui deberi videantur, quam arti et ingenio disciplina exculto. Tenendum igitur, non usitatam *τύχης* notionem illis inesse, sed illam a propria verbi *τυγχάνειν* significatione ductam. *Ἐπιτυχὴς* igitur est *qui scopum ferit* i. e. *qui recte scribit* sive *qui in scribendo præcepta naturæ et artis observat*; et *ἐπιτυχία recta scribendi ratio.* Sic usus tulit. Itaque Dionys. Halicarnassensis T. II. p. 95. ut synonyma *τοῦ ἐπιτυχέος* ponit *δεξιὸν, σοφὸν, περιττόν.* Sed hoc vel verbo monuisse plus satis erat.

ὑπερβολαὶ] Veram lectionem esse arbitror, *καὶ αἱ μεταβολαὶ καὶ αἱ ὑπερβολαί.* Non solum enim Dion. Hal. T. 2, p. 82. utrumque conjunxit, sed Longinus etiam, qui se postea de his dicturum fatetur, de plurali c. 23, de hyperbole c. 38 egit, et antimetaboleu c. 23 nominavit, ubi codices quidam *μεταβολὴν* habent. Morus. Illud ergo scripsi, ut jam Tollius, Hudson et Gori fecerant, conjunctis diversorum librorum lectionibus.

τὰς τοῖς ὑψηλοῖς ἀνακεκραμένας κακίας] Sic scripsi e legibus syntaxeos. Libri omnes et manu et typis scripti hunc ordinem verborum habent: *τὰς ἀνακεκ. κακίας τοῖς ὑψηλοῖς*: quod vitium quis credat, non dicam Longino, sed puerulo Græco excidere potuisse? Natura ipsa quemvis monet, ne sic positis verbis sensum efferat absurdum et repugnantem. Ita nemo Romanus olim dixerit, *mixta vitia virtutibus effugere*; neque nunc popularium quisquam nostrorum, *das vermischte Böse mit dem Guten vermeiden,* nisi forte metri importunitate similive necessitate hanc solœcam rationem sequi coactus sit.

Sect. VI. *Ἔστι δὲ*] sc. *ἐκφεύγειν.* Male hæc sectio a superiore divulsa, et in quibusdam editionibus singulari inscriptione notata est. Morus.

ὡς εἰπεῖν ἐν παραγγέλματι] *quatenus dicere licet, per præcepta,* scil. acquiri posse illam judicandi sollertiam. Morus in indice posuit *παραγγέλμασι.*

ἐντεῦθέν ποθεν] *ex iis fere* (s. *quodammodo*), *quæ jam dicturus sum.* Jam Portus *τὸ ποθεν* ad modestiam retulit.

SECT. VII.

Εἰδέναι χρὴ, φίλτατε, διότι, καθάπερ κἀν τῷ κοινῷ βίῳ οὐδὲν ὑπάρχει μέγα, οὗ τὸ καταφρονεῖν ἐστι μέγα, οἷον πλοῦτοι, τιμαὶ, δόξαι, τυραννίδες, καὶ ὅσα δὴ ἄλλα ἔχει πολὺ τὸ ἔξωθεν προστραγῳδούμενον, οὐκ ἂν τῷ γε φρονίμῳ δόξειεν ἀγαθὰ ὑπερβάλλοντα, ὧν αὐτὸ τὸ περιφρονεῖν ἀγαθὸν οὐ μέτριον· (θαυμάζουσι γοῦν τῶν ἐχόντων αὐτὰ μᾶλλον τοὺς δυναμένους ἔχειν, καὶ διὰ μεγαλοψυχίαν ὑπερορῶντας) τῇδέ που καὶ ἐπὶ τῶν διηρμένων ἐν ποιήμασι καὶ λόγοις ἐπισκεπτέον, μή τινα μεγέθους φαντασίαν ἔχοι τοι-

---

Sect. VII. §. 1. Εἰδέναι χρὴ, φίλτ., διότι] Vat. 2. εἰδένον χεὶ φιλτατε διὸ τι. Pro διότι Rob. habet ὅτι.

κἀν τῷ κ. β.] Vat. 2. κἂν τῶ, κοινωβίω. Vat. 3. κἂν τῳ κοινῶ βίω.

καταφρ. ἐστι μ.] Vat. 2. κατὰ φρονεῖν ἔστιν μέγα.

πλοῦτοι . . . τυραννίδες] Vat. 2. πλούτος, τιμὰν δοξαι, τυρανοίδες.

προστραγ.] Vat. 3. προτραγωδούμενον.

φρονίμῳ δ. ἀγ.] φρονείμω δὸ ξει ἐναγαθὰ.

θαυμ. γοῦν] Vat. 2. θαυμ. γ' 'οῦν.

ἔχειν] Vat. 2. ἔχην.

καὶ δ' μ. ὑπερορῶντας] In Vat 3. et Robort. deest διὰ.

τῇδέ που . . . διηρμένων] Vat. 2. τηδὲ που καὶ ἐπὶ τῶν διηρμένον.

ἔχοι τοιαύτην] Pearcius, ut e Parisino, protulit ἔχοι τε ταύτῃ. Toupius in nott. affert ἔχοι τοιαύτην. Bastius vero nos docuit, a prima manu scriptum esse ἔχοι τοαυτῆ, sed a sec. manu inter το et αυ insertum esse iota. Hinc ergo illa lectio nostra. Vid. et Addenda ad h. l. Laurent. præbet ἔχοι ταύτην. Vat. 2., Amatio auctore, ἔχον ταύτην. Vat. 3., Zaccagnio teste, ἔχοι τε ταύτην. (Sed de Vat. 3. Am. nihil.) Robort. autem ἔχοι τε* (sine ταύτην), sed adjuncto sic asterisco, et spatio 3 fere litterarum relicto. Manutius simpliciter ἔχοντα.

Sect. VII. Mancum et perturbatum videtur initium hujus capitis. Interpunctionem ego secutus sum eam, quæ minimum difficultatis habere videretur. Periodum ea facit paulo longiorem, quam velles: sed fortassis auctor partem gravissimam disputationis suæ ab insigni periodo ordiri atque etiam externa orationis specie novum rerum ordinem significare voluit. Similem ejus ludum Sect. 22. et alibi observare videmur. Nimirum si post οὐ μέτριον primam periodum absolutam statuas, alteram post ὑπερορῶντας, durius est, quod ante οὐκ ἂν desideratur οὕτως, aut similis particula; et, quod caput est, tautologon hoc oritur: *Sicut in vita communi* (sive *in negotiis et commodis vitæ*) *nihil magnum est, cujus contemtus est magni faciendus; ita nec sapienti magna bona videbuntur ea, quorum contemtus non mediocre bonum sit.* Nam primum illud, nihil magnum esse in vita, &c. non minus e judicio sapientis dictum est, quam posterius. Ergo verbis τῇδέ που demum incipit apodosis. Obscuri interpretes Paganus et Pizimentius

SECT. VII.

Sciendum ergo est, Terentiane, quem ad modum nec in vita communi quidquam magnum sit, cujus contemtus magnitudinem animi præ se ferat, velut divitiæ, honores, gloria, imperia, et quæcumque alia multum externi splendoris habent, ita ne sapienti quidem in magnis bonis ea numeranda videri, quorum contemtus non mediocre bonum sit. Igitur, qui ista possidere quidem possunt, sed propter animi magnitudinem spernunt, majore sunt in admiratione, quam qui possident. Simili fere modo de sublimitate carminum aliorumque librorum videndum est,

---

jam sic periodum, ut video, constituerunt.

προστραγῳδούμενον] Divitias τραγῳδεῖν, ut 15, 3 ἐκτραγῳδεῖν τὰ πάθη, et centies apud alios scriptores, significat, *divitiarum pretium augere dicendo*; sed plerumque, *immodice augere*. Itaque τὸ τραγῳδούμενον τοῦ πλούτου erit, habere hoc divitias, ut possit perquam splendide de iis dici, *splendor*. MORUS.

[Corrige in Varr. lectt.: Vat. 2. φρονμῳ δὸ ξει ἐναγαθὰ. W. fil.]

τῇδέ που] Necessario τῇδέ in unum junxi, ut δὲ sit encliticum, sicut et in Robortelli editione expressum est. Ceteræ: τῇ δέ.

ἔχοι τε ταύτην] MS. Par. ἔχοι τοιαύτην. recte. Scil. qualem supra memoratam. Deinde distingue, ἀναπτυσσόμενα δὲ, ἄλλως εὑρίσκοιτο χαῦνα. *Quæ si forte explicueris, tumida omnino atque inania inveniantur.* Ἄλλως χαῦνα, *non nisi tumida atque inania.* Maximus Tyr. XXXVII. 2. Καὶ πόλεως τὸ καλούμενον δὴ τοῦτο νόμος ἄπευ πειθοῦς τῶν χρωμένων σύγγραμμά ἐστιν ΑΛΛΩΣ ΚΕΝΟΝ. Idem XII. 5. καὶ μόνος ἂν εἴη οὗτος νόμος, οἱ δὲ ΑΛΛΩΣ καλούμενοι δόξαι ψευδεῖς. Ita scribendus iste locus, cujus elegantiam minus perspectam habuerunt viri eruditissimi. Artemidorus in Prooemio: Τὰς ἀντιλογίας δεδιὼς τῶν ἀνθρώπων—λεγόντων ὅσα λέγουσιν, ἢ ΑΛΛΩΣ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ καὶ διατριβὰς ἑαυτοῖς πορίζομένων. Quem locum minus intellexit cl. Reiskius. ἄλλως γυμνάσματα, *non nisi exercitia et disputandi argumenta.* Lucian. in Prometheo: Τέρψις ΑΛΛΩΣ καὶ παιδιὰ τὸ πρᾶγμα. Aristides II. p. 281. Εἰ μὲν γὰρ ΑΛΛΩΣ ταῦτ' ἔστι λόγου χάρις καὶ ἡδονὴ, τί τῆς ῥητορικῆς ταῦτα κατηγορεῖ; Ita scribendus iste locus ex Codd. MSS. Atque una opera corrigendus Aristides I. p. 135. Ἐπὶ μὲν Σάμῳ δέκατος αὐτὸς στρατηγῶν, ἀποκρύψας τοὺς ἄλλους ἅπαντας στρατηγοὺς, καὶ δείξας ὄνομα ἄλλους ὄντας. Reponendum omnino: ὄνομα ΑΛΛΩΣ ὄντας. Ita locutus est Aristides II. p. 502. ὁ δὲ Κῦρος ΑΛΛΩΣ ΟΝΟΜΑ ἐστιν αὐτῷ. ubi recte Interpres, *Cyrus autem illi inane quoddam nomen est.* Thucydides VIII, 78. Τοῦ μὲν οὐκ ἐθέλοντος—ἀλλὰ τὰς παρὰ Τισσαφέρνους Φοινίσσας ναῦς μένοντες, (leg. μένοντος,) ΑΛΛΩΣ ΟΝΟΜΑ καὶ οὐκ ἔργον, κινδυνεύειν διατριβῆναι. Ita legendus et distinguendus est iste locus, in quo expedire se non poterat eruditissimus Dukerus. Nimirum Astyochus pugnam detrectandó, et Phœnissas naves frustra præstolando, se suosque in summum periculum conjecerat. Hæc mens Thucydidis. Eandem locutionem usurpat Menander in Hypobolimæo apud Stobæum:

> Εἰ μή τις ΑΛΛΩΣ ΟΝΟΜΑΣΙ χαίρει κενοῖς.

Item Sophocles Trachin. 827.

> Ὄγκον γὰρ ΑΛΛΩΣ ΟΝΟΜΑΤΟΣ τί δεῖ τρέφειν;

αὐτὴν, ἢ πολὺ πρόσκειται τὸ εἰκῇ προσαναπλαττόμενον,
ἀναπτυσσόμενα δὲ ἄλλως εὑρίσκοιτο χαῦνα· ὧν τοῦ θαυμά-
2 ζειν τὸ περιφρονεῖν εὐγενέστερον. Φύσει γάρ πως ὑπὸ τἀ-
ληθοῦς ὕψους ἐπαίρεταί τε ἡμῶν ἡ ψυχὴ, καὶ γαῦρόν τι
ἀνάστημα λαμβάνουσα πληροῦται χαρᾶς καὶ μεγαλαυχίας,
3 ὡς αὐτὴ γεννήσασα, ὅπερ ἤκουσεν. Ὅταν οὖν ὑπ' ἀνδρὸς
ἔμφρονος, καὶ ἐμπείρου λόγων, πολλάκις ἀκουόμενόν τι πρὸς

ἢ πολὺ... προσαναπλ.] Vat. 2. ἢ πολὺ πρόσκειται τὸ ν εἰκῆ προσἀναπλαττόμενον.

ἀναπτυσσ. δὲ ἄλλως] In Par., auctore B., legitur ἀναπτυττόμενα δὲ ἄλλως. Sic et in Laur. Sed Vat. 2., Am. teste, ἀναπιπτόμενα πτυττόμεν δὲ ἄλλως: (pro quibus Z. vulgavit αναπιπλόμενα πλυτλόμεν δὲ ἄλλως.) Vat. 3. ἀναπιπτόμενα δὲ, ἄλλως: et marg. ἀναπτυττόμενα. Venetus, Ambr., El. et Robortellus ἀναπιπτόμενα δὲ, ἄλλως.

§. 2. ἀνάστημα] Debetur codici Ambrosiano. Par. autem, Vat. uterque, Laur. et Rob. habent ἀνάθημα: Manutius παράστημα.

χαρᾶς] Vat. 2. χαρὰς.

§. 3. Ὅταν οὖν ὑπ' ἀ.] Vat. 2. ὅτ' ἂν οὖν ὑπανδρὸς.

πολλ. ἀκ. τι] Vat. 2. πολάκις ἀκουομενόν τι.

Callimachus in Epigrammate:

—— χὠ μὲν ἐν ὑγρῇ
Νεκρὸς, ἐγὼ δ' ΑΛΛΩΣ ΟΥΝΟΜΑ τύμβος
ἔχων,

Philo Jud. adv. Flaccum p. 541. ὁ δυνάμεις πολλὰς πεζὰς καὶ ἱππικὰς καὶ ναυτικὰς, οὐκ ΑΡΙΘΜΟΝ ΑΛΛΩΣ, ἀλλ' ὅσον δοκιμώτατον ἐν ὑπηκόοις ἔχων. Ita legendus iste locus, quem non intellexit cl. Mangeius. Euripides Troad. 476.

Κἀνταῦθ' ἀριστεύοντ' ἐγεινάμην τέκνα,
ΟΥΚ ΑΡΙΘΜΟΝ ΑΛΛΩΣ, ἀλλ' ὑπερτά-
τους Φρυγῶν.

Ad quem locum manifesto respexit Philo. Confer etiam Aristoph. Nub. 1203. et nos Epist. Crit. p. 80. Sed hæc explicatiora atque uberiora sunt, quam pro more atque instituto nostro. Toupius. Verba τέρψις ἄλλως &c. in Prometheo Luciani, opinor, non exstant, sed simile exemplum c. 6. extr. λῆρος γὰρ ἄλλως τὸ τοιοῦτον. Alia ejusdem generis protulit Ruhnkenius ad Timæum sub verbis οὐκ ἄλλως προνοεῖν.

[Bastius: "Falsum est, quod Morus dicit, cod. Par. præbere ἔχοι τε ταύτῃ. A prima manu scriptum est hoc monstri simile 'ϲχοιτεαύτū, ῃ πολὺ, i. e. ἔχοιτεαύτην, ἢ πολύ. A secunda manu inter τε et αυ insertum est Ṭ (ἰῶτα), quo efficitur lectio a Moro probata ἔχοι τοιαύτην, ἢ πολὺ &c. Lineola supra ῃ significat ν eaque nostro in cod., in fine max. versuum, sæpe occurrit. *Porson addend. in Hecub.* p. 81.: "Linea superducta, si vocalis præcedit, ponitur pro ν, si consonans, pro ᾱ." Hæc lex est palæographica, quam Villoisonus ad Apollon. tab. VII. non satis perspexisse videtur. Idem Porsonus, qui magno literarum damno nuper diem obiit, in *varr. lectt. e Cod. Harlei. ad Odyss. N, 352. in postscripto* p. 85.: "Generalis est regula," inquit, "ut linea supra literam, si ea litera sit consonans, significet ᾱ, si vocalis, ν. ἐστῖ e. g. pro ἐστιν et π̄ραιρoῦνται pro παραιροῦνται. Sed, cum duæ vocales concurrunt, hujus regulæ nonnunquam obliviscuntur librarii, ut facillime alter potuerit θύρηθε̄ pro θύρηθεν dare, alter pro θύρηθεν accipere." Equidem pro ea, quam cum codd. mss. contraxi, consuetudine hæc observavi:

1) Lineam, quæ pro ν ponitur, et supra vocales pingitur, tantummodo in verborum fine occurrere; contra eam, quæ consonantibus additur, quæque ᾱ significat, promiscue et in mediis verbis et in extremis poni. Ita e. g. pro ἁπαλαῖς scribebatur ἁπ̄λαις, quæ lineola, pallido maxime atramento picta, cum facile fugeret legentis oculum, haud raro accidit, ut librarii pro ἁπαλαῖς darent ἁπλαῖς.

num quid talem magnitudinis speciem habeat, cui
multum temere affictum sit, quod, si examines, inane
potius videatur: nam hæc generosius contemnimus,
quam miramur. Natura enim animus noster vera 2
sublimitate attollitur, et, dum exsultans attollitur,
gaudio et gloriatione repletur, quasi ipse protulisset,
quæ audierat. Cum ergo aliquid, a viro intelligen- 3
ti literarumque perito sæpe lectum, tamen animum

Sic in Rhet. Ald. To. II, p. 391. τὰς γὰρ σεμνὰς ἐννοίας περικαλύψας λέξεσιν ἁπλαῖς, ἅπαν τὸ θέατρον ἐμίστωσεν (ὁ Εὐριπίδης) ἡδονῆς, ubi cod. Par. no. 1983. manifesto præbet ἁπαλαῖς. Eadem de causa interdum confunduntur Παρμένων (servi nomen) et παραμένων, *Alciphr. III.* 21. πραθέντι et παραθέντι, *Apollodor. l. II.* p. 206. ed. Heyn., πραχθῆναι et παραχθῆναι, *Liban. IV.* p. 590. ed. Reisk. &c. &c. In Cod. Palat. no. 398. cujus in examine mea *lettre critique* versatur, aliquoties inveni ἐχόντων sic scriptum: ἐχο̄των, sed ita, ut alter versus in χον desineret, alter a των inciperet.

2) Lineam pro ᾱ positam animadverti etiam supra vocalum ῑ (iota) scriptam et in mediis verbis et in verborum fine occurrere. Ita cod. 1983. modo laudatus scribit πλατεῑ'ζσαι (πλατειάζουσαι), ἀδω'ῑζσαι (ἀδωνιάζουσαι. De nota (υ), quæ pro ου ponitur, et de literæ ω̄ abbreviatura, quæ circumflexui similis est, v. Villoison. ad Apollon. tab. V.), ἱστῑ' (ἱστία) κ. τ. λ. Qua in scribendi ratione quum lineola facile negligeretur, varietas lectionis orta est verborum desinentium in ίζειν, pro quo alii haud raro dant ιάζειν; qualia sunt ἀσκωλίζειν et ἀσκωλιάζειν, ἰαμβίζειν et ἰαμβιάζειν, compluraque alia, quæ *Valckenær Adoniaz.* p. 189. congessit. In Aristot. probl. 27, 11. editiones præbent βομβυλιάζουσιν, noster cod. 2036. βομβυλίζουσιν. cf. *Levêsque notice d' un manuscrit Grec contenant les problémes d' Aristote et le traité du sublime de Longin* (*Notices des MSS. de la bibl. nat.* T. VII. p. 161). *Schneider* tamen, Lexic. Gr. Germ. p. 239, legit βαμβαλίζουσι. Ex eodem illo scribendi more explicari debet permutatio frequens patronymicorum aut in ίδης desinentium, aut in ιάδης, ut alii, interdum non minus recte, legunt, (Cf. *Kœn. ad Gregor.* p. 231. *Valckenær. Diatr.* p. 287.) nonnullorumque nominum propriorum exeuntium in ῑς, pro quo alii habent ιας, e. g. Aristæn. I, 10. in inscriptione Ἐρατόκλεια Διονυσιάδι. Sic solus cod. Vindob. Sed quum Sambucus, editor primus, lineolam supra ῑ ductam prætervidisset, per cunctas editiones propagatum est Διονυσίδι. Præstat Διονυσιάδι. Namque e Pausania l. III. p. 387. Fac. et ex Hesychio novimus Διονυσιάδας Lacedæmonias, nec διονυσίζειν dicitur, sed διονυσιάζειν.")

§. 2. ἐπαίρεταί τε . . . ἀνάθημα λαμβάνουσα] Sic MS. Paris. sed scribendum ἀνάστημα. Suidas: Ἀνάστημα ψυχῆς. τὸ πρὸς ἀρετὰς ἐπιτεταμένον καὶ σύντονον ἰδίωμα. Frequentius dicitur παράστημα ψυχῆς, quod hic intrusit Manutius. Vide L. Bos. Animadv. p. 94. Longinus vero colorem duxit e Platonis Lyside p. 107. B. οἱ καλοί, ἐπειδάν τις αὐτοὺς ἐπαινῇ καὶ αὔξῃ, φρονήματος ἐμπίπλανται καὶ μεγαλαυχίας. Ruhnkenius. MSS. complures ἀνάθημα, quod vel furca expellendum. MS. Ambros. ἀνάστημα. Omnino vere. Hesych. Ἀνάστημα, ὕψωμα. Suidas, Ἀνάστημα ψυχῆς. τὸ πρὸς ἀρετὰς ἐπιτεταμένον καὶ σύντονον ἰδίωμα. Idem, Ἀνεστηκὼς, ἀνάστημα ἔχων. Εὐνάπιος Ἐλεύθερος δὲ ὤν, καὶ ἀνεστηκὼς ἐκ παιδὸς τὴν τύχην γενόμενος. Scribe, τὴν ΨΥΧΗΝ γενόμενος, quomodo recte legitur apud Suid. v. Αἰλιανός. Est autem vox ἀνάστημα rarior et exquisitior. Quid quod ista verba ἀνάθημα et ἀνάστημα non semel permutari novimus. vide Joseph. Jud. Antiq. p. 449. ed. Havercamp. Locus autem ita vertendus est: *Natura enim nescio quomodo animus noster vera atque genuina sublimitate elevatur, spiritumque quendam alacriorum nactus, gestit atque exultat, quasi ipse peperisset, quod ab aliis modo acceperat.* In quo imitatus est noster Quintilianum suum Instit. Orat. VIII, 2. *Sed auditoribus etiam nonnullis*

μεγαλοφροσύνην τὴν ψυχὴν μὴ συνδιατιθῇ, μηδ᾽ ἐγκαταλείπῃ τῇ διανοίᾳ πλεῖον τοῦ λεγομένου τὸ ἀναθεωρούμενον, πίπτῃ δ᾽, ἂν τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇς, εἰς ἀπαύξησιν· οὐκ ἂν ἔτ᾽ ἀληθὲς ὕψος εἴη, μέχρι μόνης τῆς ἀκοῆς σωζόμενον. Τοῦτο γὰρ τῷ ὄντι μέγα, οὗ πολλὴ μὲν ἡ ἀναθεώρησις, δύσκολος δὲ, μᾶλλον δ᾽ ἀδύνατος ἡ κατεξανάστασις, ἰσχυρὰ δὲ
4 ἡ μνήμη καὶ δυσεξάλειπτος. Ὅλως δὲ καλὰ νόμιζε ὕψη καὶ ἀληθινὰ, τὰ διαπαντὸς ἀρέσκοντα καὶ πᾶσιν. Ὅταν γὰρ τοῖς ἀπὸ διαφόρων ἐπιτηδευμάτων, βίων, ζήλων, ἡλικιῶν, λόγων, ἕν τι καὶ ταὐτὸν ἅμα περὶ τῶν αὐτῶν ἅπασι δοκῇ,

---

μηδ᾽ ἐγκατ. . . . λεγομένου] Vat. 2. μὴ δὲ γκαταλύπη τῆ διάνοἱ πλοῖον τοῦ λ. Vat. 3. μὴ δ᾽ ενκαταλείπη &c. Robort. μή δ᾽ ἐγκαταλείπη &c.

πίπτῃ δ᾽ ἂν . . . ἐπισκοπῇς] Vat. 2. πίπτη δ᾽ ἂν συνεχὲς ἐπισκοπῆς. Vat. 3. et Rob. πίπτῃ δ᾽ ἂν τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῆς: sic, sine iota subscripto. Pro ἂν Par. dat ἄνευ. Sed, teste B., syllaba ευ deleta et accentus super α mutatus est.

οὗ πολλὴ] Vat. 2. οὐ πολλὴ.

δύσκολος . . . Ὅλως] Vat. 2, δυσκόλος δὲ μᾶλλον δ᾽ ἀδυσεξάλειπτος. ὅλως. Vat. 3. δύσ-

κατ''

κολος δὲ μᾶλλον δ᾽ ἀδύνατος ἡ ἐξαγάστασις ἰσχυρὰ &c, In Ambr. pro κατεξανάστασις repertum κατεξανίστασις.

§. 4. διαπαντὸς] Vat. 3. διὰ παντὸς.

Ὅταν γὰρ] Vat. 2. et Laur. ὅταν ἂν γὰρ.

ἐπιτηδευμάτων] Vat. 2. ἐπιτηδευμάτον.

ἕν τι καὶ ταὐτὸν] Vat. 2. ἐντᾶ καὶ ταὐτὸν.

ἅπασι δοκῇ . . . ἀσυμφ.] Vat. 2. ἅπασιν δοκῆ τοθ᾽ ἡ ἐξασυμφώνων. Etiam Rob. δοκῆ, sine ι subscripto. Laur. autem ἅπασιν item habet pro ἅπασι. Ex edit. Manutii, quæ jam non ad manum est, de h. l. nihil notavi. Sed Zaccagnius ἀσυμφεώνων commemorat, pro quo uterque Vaticanus habeat ἀσυμφώνων. In Manol. autem, Petræ et Fabri editione est item ἀσυμφεώνων. Tollius porro et Hudson proferunt, tamquam vulgatum, ἀσυμφεόνων, sic, per ο in penultima. Denique in Manut. ἀσυμφεώνων legi videtur, quod Tollius f. mutavit in ἀσυμφεόνων ut magis analogon.

grata sunt hæc, quæ cum intellexerint, acumine suo delectantur, et gaudent, NON QUASI AUDIVERINT, SED QUASI INVENERINT. TOUPIUS.

§. 3. μηδ᾽ ἐγκαταλείπῃ τῇ διανοίᾳ πλεῖον τοῦ λεγομένου τὸ ἀναθεωρούμενον—οὗ πολλὴ μὲν ἡ ἀναθεώρησις] Expressit manifesto noster rhetor Diodorum Sic. XIII, 35. Ἔστι δὲ καὶ κατὰ τὴν λέξιν σύντομος, καὶ ΠΟΛΛΗΝ τοῖς ἀναγινώσκουσιν ΑΠΟΛΙΠΩΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΝ. Ita quoque locutus est Plutarchus in Lycurgo: Ἐδίδασκον δὲ τοὺς παῖδας καὶ λόγῳ χρῆσθαι πικρίαν ἔχοντι μεμιγμένην χάριτι, καὶ ΠΟΛΛΗΝ ΑΠΟ ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΛΕΞΕΩΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΝ. Quod sequitur, πίπτῃ δ᾽, ἂν τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇς, leviter corruptum est. Scribendum, ἐπισκοπῇ. *Si paulo diligentius perpendat.* Scil. homo iste ἔμφρων, de quo sermo est. Nihil verius hac emendatione. TOUPIUS. Merito vituperat Toupium vir doctus in Bibl. Crit. Amst. Vol. I. P. III. quod Longinum h. l. fingit e verbis Diodori Siculi profecisse. Sed emendatio ἐπισκοπῇ pro ἐπισκοπῇς magnam veri speciem habet. Wakefield

nullo magnitudinis sensu afficit, nec ampliorem cogi-
tandi materiem ei relinquit, immo adeo diutius spec-
tando minuitur, non vera illa est sublimitas, quippe
tantum inter legendum superstes. Hoc enim vere
magnum est, quod quo diutius consideraveris, eo
difficilius atque adeo plane non dimittere ex animo
possis, cujusque indelebilis et pertinax memoria sit.
Omnino veram laudabilemque sublimitatem illam 4
putabimus, quæ et semper et omnibus probatur.
Nam cum hominibus diversorum institutorum, vitæ
generum, studiorum, ætatum et linguarum, unum et

---

quidem Silv. Crit. P. IV. p. 175. ita: "Non accesserim equidem Toupianæ emendationi; atque eo magis, quod ibi lectoris ejus prudentiæ atque eruditioni videatur abblandiri rhetor politissimus: quamvis judicem locum aliter depravatum una atque etiam altera labe, quibus obviam ituri sumus." Tum ponit totius periodi verba; et in his (pro *ἂν τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇ*) ΑΝ ΑΥΤΟ ΣΥΝΕΧΩΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΙΣ. Hæc mutatio minime convenit orationi Longini. Judicium autem præmissum de *rhetore abblandiente* mihi est obscurum: sed, quantum assequor, claudicat.

[*ἂν τὸ συνεχὲς*) Fort., duce cod. Par., qui habet *ἄνευ συν.*, scribendum *ἂν εὖ συνεχὲς*, i. e. animi attentione non remissa, sed rite continuata. *Εὖ* auget; *συνεχὲς* i. e. *συνεχῶς*. W. fil.]

μέχρι μ. τ. ἀ. σωζόμενον] Ab initio sententiæ particulam quis desideret, ut *ὥστε*. Sed similia sunt apud Longinum, ut modo §. 1. *ὧν αὐτὸ τὸ περιφρονεῖν ἀγαθὸν οὐ μέτριον*, pro *ὧν γε* aut *ὧν δὴ αὐτὸ* &c. de quibus universe alibi.

ἀναθεώρησις] Exempla spectandæ sublimitatis præivit Longinus 9, 6. 10. 10, 3. 15, 4. 16, 3. 4. Esse autem *ἀναθεωρεῖν*, *denuo spectare, examinandi causa*, clarissime intelligi potest e loco Diod. Sic. 15, 7. Morus.

ἀδύνατος ἡ κατεξανάστασις] Ita recte dedit vir doctissimus ex Robortello et libris MSS. Est autem *κατεξανάστασις* vox elegans, et quam non adsequitur lingua Latina. Eam non male exponit Pearcius. *Cui impossibile est obsistere. Quod deprimere vel deminuere nequeas.* Respondet enim iis quæ supra leguntur, *πίπτῃ δὲ, ἂν τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇ, εἰς* ΑΠΑΥΞΗΣΙΝ. Quod miror non vidisse Interpretes. Vocem usurpat Jamblichus de Vit. Pythag. cap. 16. *Δόξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτον καταφρόνησίν τε καὶ* ΚΑΤΕΞΑΝΑΣΤΑΣΙΝ. Idem cap. 31. *Δόξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτήδευτος* ΚΑΤΕΞΑΝΑΣΤΑΣΙΣ. Ubi vide quæ adnotavit eruditissimus Kusterus. Hinc Sextus Empir. p. 710. *καταφρονητικὰ μὲν τοῦ ἡδέος*, ΚΑΤΕΞΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ *δὲ τῶν ἀλγηδόνων*. ad quem locum consulendus Fabricius. Illud autem *κατεξανάστασις*, quod in plerisque Editis est, ne Græcum quidem est, et prælo, non Manutio, acceptum referendum est. Toupius.

§. 4. *τοῖς ἀπὸ διαφόρων . . . . λόγων*] Pearcius, cum, quid *λόγοι* significarent, non videret, sententiam interpungendo corrupit. *Λόγοι* sunt *sermones, linguæ*, ut Dacierius vidit. Polyb. XI, 17. *οἷς οὐ νόμος, οὐκ ἔθος, οὐ λόγος, οὐχ ἕτερον οὐδὲν ἦν κοινόν*. Themist. Orat. VIII. p. 105. C. *οὐδὲ ὁμόγλωττον ὄντα τοῖς λόγοις τοῖς ἡμετέροις*. Ruhnkenius. Hæc male administravit vir doctissimus. Nos veram distinctionem cum Manutio et Robortello restituimus. Dicit autem noster rhetor, eam demum veram esse sublimitatem, quæ viris omnium ætatum atque linguarum placeat; quippe quæ, in quemcunque sermonem verteris, permanebit. Quod et recte adnotavit cl. Dacerius. Equidem solus Interpretum, quod mireris, rem vidit Paganus: *Quando enim unum quiddam et idem simul de iisdem rebus visum fuerit omnibus, qui institutis, vita, studiis, ætate,* LINGUA, *inter se differant, tunc* &c. Ceterum τόθ' ἡ ἐξ ἀσυμφώνων ὡς κρίσις καὶ συγκατάθεσις τὴν ἐπὶ τῷ θαυμαζομένῳ πίστιν ἰσχυρὰν λαμβάνει καὶ ἀναμφίλεκτον.

SECT. VIII.

Ἐπεὶ δὲ πέντε, ὡς ἂν εἴποι τις, πηγαί τινές εἰσιν αἱ τῆς ὑψηγορίας γονιμώταται, (προϋποκειμένης, ὥσπερ ἐδάφους τινὸς κοινοῦ, ταῖς πέντε ταύταις ἰδέαις τῆς ἐν τῷ λέγειν

ὡς κρίσις] Eliensis ὥσπερ εἰ κρίσις.

πίστιν ἰσχυρὰν] Vat. 2. πίστειν. ἰσχυρὰν.

Sect. VIII. §. 1. ὡς ἂν εἴποι τις] Vat. 3. ὁ ἂν εἴποι τις.

πηγαί τινές εἰσιν] Par., teste B., accentus ita notatos habet: πηγαί τινες εἰσὶν. Et sic item Vat. 3. et Robortellus. Vat. 2. autem πηγαὶ τινὰς εἰσὶν. Sic, non τινὲς.

αἱ τῆς ὑψ. γονιμ.] Vat. 2. αἰτῆς εὐηγορίας νονιμωτάται.

προϋποκειμένης] Vat. 2. προϋποκειμένων. Vat. 3. προϋποκειμένης.

κοινοῦ τ. π. τ. ἰδέαις, τῆς] Vat. 2. κοινοῦ πέντε ταύτ" ἰδὲ τῆς.

non dissimili argumentandi ratione utitur Polybius XI, 17. de Hannibale. Εἶχε γὰρ Λίβυας, Ἴβηρας, Κελτοὺς, Φοίνικας, Ἰταλοὺς, Ἕλληνας, οἷς οὐ νόμος, οὐκ ἔθος, οὐ ΛΟΓΟΣ, οὐχ ἕτερον οὐδὲν ἦν κοινὸν ἐκ φύσεως πρὸς ἀλλήλους· ἀλλ' ὅμως ἡ τοῦ προεστῶτος ἀγχίνοια τὰς τηλικαύτας καὶ τοιαύτας διαφορὰς ἑνὸς ἐποίει προστάγματος ἀκούειν, καὶ μιᾷ πείθεσθαι γνώμῃ. Quæ bona fide vertit Livius XXVIII, 12. Toupius. Λόγοι etsi per se possunt esse *linguæ* aut *dialecti*, tamen h. l. mihi aliud esse videntur, quia superiora omnia, ἐπιτηδεύματα, βίοι &c. referri possunt ad homines ejusdem nationis, et quia, si latius patere volebat auctor judicium suum, addere etiam debebat ἐθνῶν, πολιτειῶν, νόμων. Verum *linguas* esse ponamus: num credibile est, *Græcum* rhetorem non modo Romanorum, sed et Celtarum, Ægyptiorum, Syrorum, Scytharum aliarumque gentium existimationi permisisse judicium de *sublimitate*; præsertim cum eam niti statuat magna elocutionis facultate, continerique magna ex parte delectu verborum aliisque rebus multis, quæ cogitari non possunt sine interiori *Græcæ linguæ* scientia?—An forte illud ponendum post τῶν αὐτῶν, ut sint *dicta*, de quibus judicium ferri debeat? Sed novissime filius inter alia breviter notata hoc misit: " λόγων: de *placitis philosophorum*." Hoc non videtur spernendum. Vid. ad Fragm. 2, 2, et maxime 5, 3.

τόθ' ἡ ἐξ ἀσυμφ. ὡς κρ. καὶ σ.] Hæc perperam sollicitavit vir doctissimus. Plutarchus adversus Colot. p. 1123. Ποίαν δὲ οὐκ ἄνω καὶ κάτω ποιεῖ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΙΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΙΝ. Nemesius de Nat. Hom. cap. 12. Τοῦ δὲ διανοητικοῦ εἰσὶ γενικῶς μὲν αἵ τε ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ. Optime et ad rem nostram Quintilian. V, 11. *Adhibetur extrinsecus in causam et auctoritas. Hæc, secuti Græcos, a quibus* Κρίσεις *dicuntur*, judicia *aut* indicationes *vocant; non de quibus ex causa dicta sententia est, nam ea quidem in exemplorum locum cedunt, sed si quid ita visum gentibus, populis, sapientibus viris, claris civibus, illustribus poetis, referri potest.* Quæ Longinum nostrum illustrant egregie. Toupius. De verbis propositis, quorum vim interpretes non ceperunt, tu sic habeto. Ἀσύμφωνοι Longino hic dicuntur judices, qui *non de composito* sententias ferunt eandem in partem, sed quorum quisque, *re non communicata cum ceteris judicibus*, pro fide sua et pro eo, quod ipsi videtur justum et verum, statuit. Pertinet huc idem de eadem re videtur, tum in illo diversorum conspirante adsensu certissime nobis constare potest, rem admiratione dignam esse.

SECT. VIII.

Sed cum quinque fere veluti fontes maxime genuini sint sublimitatis, (debet tamen dicendi facultas, ut commune his quinque generibus fundamentum,

---

Aristotelis locus Polit. II, 8. *Κοινολογοῦνται γὰρ ἀλλήλοις* (sc. *οἱ διαιτηταὶ*) *περὶ τῆς κρίσεως. Ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον, τούτῳ τῶν νομοθετῶν οἱ πολλοὶ παρασκευάζουσιν, ὅπως οἱ δικασταὶ μὴ κοινολογῶνται πρὸς ἀλλήλους.* Proprie ergo, ut dixi, *ἀσύμφωνοι* sunt *judices, qui ante causam agendam nihil de sententia alterutram in partem ferenda inter se decreverunt*; hoc autem loco *homines, quorum diversæ opiniones esse debere videntur de virtutibus orationis.* Jam *κρίσις*, quo verbo Longinus hic utitur, proprie est *sententiæ dictio* in foro et in justo judicio. Sic positum legimus 44, 9. Hic autem tropus inest, cujus significandi atque etiam mitigandi causa *ὡς* est præpositum. Est nempe, ut patet, judicium rhetoricum de vera aut ficta alicujus dicti sublimitate. De fonte metaphoræ, quamquam minime dubio, nemo interpretum monuit: et plerique fortasse idem senserunt, quod Portus, qui ad *ἀσυμφώνων* hæc scripsit: "i. e. *διαφόρων*: sed metaphora est a musicis, qui peccant in concentu, et symphoniam corrumpunt." Sed de v. *κρίσεως* ille nihil. Ceterum digna est philosopho et rhetore sententia. Hoc nempe significat: si homines maxime diversis imbuti de rerum natura opinionibus, quibus opinionibus necesse sit eorum regi et definiri judicia, de certa tamen quadam re unum idemque statuant, consensum illum mirificum non posse pendere e rebus, quæ fere moderentur hominum judicia, sed ex illa ipsa re; eamque necessario esse talem, qualis videatur hominibus istis tam inter se dissidentibus.

Sect. VIII. §. 1. *ὡς ἂν εἴποι τις, πηγαί τινες*] *Quinque fere* sublimitatis fontes ponit auctor. Nam *τινὲς* ad *πέντε* pertinet, non tropi mutandi causa adjectum est; cui rei jam inserviunt illa, *ὡς ἂν εἴποι τις.* Significat igitur Longinus, plures fontes sublimitatis posse statui, sic ut quis, aliter instituta divisione, *τὴν ἐν τῷ λέγειν δύναμιν*, quæ hic fundamenti loco ponitur, in numerum referre possit; sed hos esse *γονιμωτάτους*, *præcipuos et maxime certos* fontes.

πηγαὶ γονιμώταται] Etiamsi *γόνιμος* in lexicis non habet significationem *genuini*, tamen Hesychius *γόνιμον* sic explicat, ut sit *γνήσιον*, veluti cum filius *genuinus* dicitur, qui non est adoptivus. Etiam Suidas in *παρακεκινδυνευμένον* (T. 3. p. 81) utitur Aristophanico loco e Ranis (v. 96), ubi *γόνιμος ποιητὴς* eodem Suida auctore est *verus, germanus.* Cum ergo *γόνιμος* et *fecundus* et *genuinus* verti posset, non dubitavi posterius præferre: neque enim quæritur h. l., qui sint *fecundi* sublimitatis fontes, sed quænam *vera* et *certa* ejus causa sit. In alio Longini loco (44, 3) libertas, quæ est *νᾶμα γονιμώτατον* veræ eloquentiæ, ut opinor, *verissima* et *certissima eloquentiæ causa* dicitur. De mutilo loco (31, 1) non integrum est judicare. Morus.

τῆς ἐν τῷ λέγειν δυνάμεως] Hanc omnes, qui Latine interpretati sunt, verterant *dicendi facultatem.* Nihil autem addiderunt, quo vis ejus subtilius definiretur, aut unde pateret, quibus finibus illam circumscriptam existimarent. Boileau: *la faculté de bien parler*; et Heinekius noster similiter: *die Geschicklichkeit wohl zu reden*; uterque apte et verbis convenienter, sed tamen obscure et ambigue. Deterius multo is, qui versioni Boileδυνάμεως, ἧς ὅλως χωρὶς οὐδὲν) πρῶτον μὲν καὶ κράτιστον, τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἁδρεπήβολον, ὡς κἀν τοῖς περὶ Ξενοφῶντος ὡρισάμεθα· δεύτερον δὲ, τὸ σφοδρὸν καὶ ἐνθουσιαστικὸν πάθος. Ἀλλ' αἱ μὲν δύο αὗται τοῦ ὕψους κατὰ τὸ πλέον αὐθιγενεῖς συστάσεις· αἱ λοιπαὶ δ' ἤδη καὶ διὰ τέχνης, ἥ τε ποιὰ τῶν σχημάτων πλάσις, (δισσὰ δέ που ταῦτα, τὰ μὲν νοήσεως, θάτερα δὲ λέξεως,) ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ γενναία φράσις, (ἧς μέρη πάλιν ὀνομάτων τε ἐκλογὴ, καὶ ἡ

ἧς ὅλως] Vat. 2. ἣς ὅλως.

πρῶτον μὲν καὶ κρ.] Vat. uterque, Rob. et Manut. πρ. μὲν γὰρ καὶ κρ.

τὸ π. τ. νοήσεις . . . κἀν τοῖς] Vat. 2. τὶ περὶ τὰς νοήσεις αδρεπηβολον. ἁδρεπηκὸν ὡς κἀν τοῖς. Vat. 3. autem τὸ περὶ τὰς αδρεπηβολον· ὡς κἀν τοῖς. Et in marg. ἁδρεπηκόν. Zacc. in hujus margine ἁδρεπικὸν scriptum tradit; de Vat. 2. nihil. In Par. jam legitur ἁδρεπηβολον, scilicet "emendatum ab ἁδρεπιβολον, ita tamen, ut merito credideris, a primo librario hanc esse emendationem: nam idem certe atramentum est." Ita vir doctus in exemplo Lipsiensi. Plane idem nobis misit Bastius, qui et addit quod in præf. commemoravi a Pearcio monitum, a recentiori manu adscriptum esse: "λείπει. Desunt folia octo, seu quaternio ΚΕ." Ceterum Hudsonus e marg. cod. El. protulit ἁδρὸν καὶ ἐπιβολον.

ὡρισάμεθα] Vat. 2. et Laur. ὡρισάμεθον.

κατὰ τὸ πλ. αὐθ. σ.] Vat. 2. κατὰ τοπλέον αὐθι γένεις συστάσις.

vii notas adjecit, *De St. Marc*; qui verti debuisse significat: *le talent de la parole*: et addit: "Par la signification que je donne à ces mots, *προϋποκειμένης . . . δυνάμεως, præconstituta dicendi facultate*, je suppose que Longin regardoit le talent de la parole, la faculté de bien parler, comme quelque chose qui se peut acquérir. Cela n'est vrai que jusqu' à un certain point. Mais c'étoit l'opinion des Anciens." Fluctuatur ille, ut apparet, nunc appellans *la parole*, h. e. facultatem sonos articulatos edendi, qua discernimur a brutis, nunc *la façon de bien parler*, h. e. bene loquendi facultatem, quæ homines bene institutos et excultos discernit ab imperitis et rudibus. Sed quorsum hæc ego? ut Longinum a repugnantia liberem. Nempe *facultas dicendi*, secundum Latinos rhetores, est uno verbo *eloquentia*: atque ita complectitur cum ceteras artes oratoris, tum ipsam vim *sublimis dictionis*. Jam qui e fundo sive solo rem dicit oriri, quam ipsam illius fundi sive soli partem esse statuit, is haud dubie sibi repugnat: non enim et adesse jam res et post oriri potest; non pars soli, ex quo fontes quinque oriuntur, ex his ipsis fontibus potest oriri. Ut breviter dicam, Longinus hic intelligi vult *elocutionis facultatem*. Jam per se δύναμις simpliciter hoc sensu ponebatur, id quod Ernesti in Lexico technol. Gr. rh. sub h. v. ostendit. Sed ut eo clarius esset, non sententiarum sive rerum inveniendarum sollertiam hic simul significari, addidit auctor ἐν τῷ λέγειν, pro quo dicere poterat ἐν τῇ λέξει, quod ut magis usitatum ambiguitati occurrisset. Unus interpretum, quos contuli, I. G. Schlosser, rem ipsam secutus recte verba cepit: nam Græcæ linguæ, ut ipse fatetur, minus erat gnarus. Vertit ille: *Denn ich setze die Beredsamkeit des Ausdrucks voraus.* Frustra quis opponat, multa etiam ad elocutionem pertinentia, maxime inde a sect. 16. explicari. Non enim ibi præcepta elocutionis traduntur ignaris, sed brevi significatione repetuntur, ut jam nota, quo deinde ostendi possit, quatenus ea sublimem faciant orationem.

ἧς ὅλως χωρὶς οὐδὲν] Legebam, ἧς ΟΦΕjam adesse, quoniam sine ea plane nihil efficitur) primum omnium idque præstantissimum est, *facile magnarum rerum notiones concipere posse*, ut in libro de Xenophonte docuimus: alterum, *vehementi atque concitato adfectu moveri.* Ac his quidem duobus modis effecta sublimitas maximam partem naturæ debetur; reliqua artis sunt, *quædam figurarum conformatio*, (qua-

---

ΛΟΣ χωρὶς οὐδέν. *sine qua nihil utique profeceris.* Ὅλος et Ὄφελος in libris scriptis non raro confunduntur. Dionysius Halicar. Epist. ad Pomp. in re non dissimili p. 209. Πρώτη τῶν ἀρετῶν γένοιτ' ἂν, ΗΣ ΧΩΡΙΣ ΟΥΔΕΝ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τοὺς λόγους ΟΦΕΛΟΣ. ad quem locum respexisse videtur Longinus. Idem Antiq. Rom. IV, 80. ΩΝ ΧΩΡΙΣ ΟΥΔΕΝ ἂν γένοιτο τῆς ἀνθρωπίνης σπουδῆς καὶ προνοίας ΟΦΕΛΟΣ. Damascius apud Photium Biblioth. p. 1033. Ὡς ΟΥΔΕΝ γένοιτ' ἂν ΟΦΕΛΟΣ ἄνευ εὐμοιρίας. Lucian. I. p. 736. ΟΥΔΕΝ γὰρ ἂν εἴη ΟΦΕΛΟΣ ὑμῶν, μὴ οὕτω διακειμένων. Dio Chrysost. Orat. III. p. 49. Ἥδιστον ὁραμάτων φῶς, ΟΥ ΧΩΡΙΣ οὐδὲ τῶν ἄλλων ΟΦΕΛΟΣ ΟΥΔΕΝ τῶν καλῶν. Sed nihil muto. Toupius. Recte Toupius suam damnat conjecturam, qua ὅλως mutarit voluerat in ὄφελος. Desideraretur certe genitivus ejus rei, cujus non esset ὄφελος, v. c. παραγγελμάτων. Ceterum in οὐδὲν brevitas ellipseos est arguta et quasi graphica. Exempla jam non habeo certa: sed exstat nescio quod epigramma, quod terminatur hac sententia: τἄλλα δὲ οὐδέν.

τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἀδρεπήβολον] Etsi hæc vox nullo dum exemplo confirmata est, tamen viris doctis non minus proba videtur quam μεγαλεπήβολος. Sed Longinus, ni fallor, scripserat: τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἀδρὰς ἐπήβολον. Error facile e scribendi compendio nasci potuit. Ruhnkenius. Libri nonnulli, ἀδρεπίβολον. Sic solent scilicet. Idem ἐπήβολος et ἐπίβολος. εὐεπήβολος et εὐεπίβολος. δυσεπήβολος et δυσεπίβολος. μεγαλεπήβολος et μεγαλεπίβολος. Qua de re vide, præter viros doctos ad Longinum, cl. Wesseling. subtiliter agentem ad Diodor. I, 19. Emendandus hac occasione Phurnutus sive Cornutus de Nat. Deor. cap. 22. Πάντας τοὺς βιαίους καὶ ΜΕΓΑΛΕΠΙΒΟΛΟΥΣ γενομένους Ποσειδῶνος ἐμύθευσαν ἐκγόνους εἶναι. Vulgo male legitur, μεγαλεπιβούλους. Toupius. Vox ἀδρεπήβολος per η scribenda in media syllaba; quamquam ἐπιβολὴν per iota scribamus. Consule Eustath. ad Il. Θ, p. 640. de hujus vocis orthographia. Præter allata e Porphyrio multo plura e veteribus Grammaticis de hac v. affert idem ad Od. Β, p. 1448. Namque ibi et Platonis et Xenophontis habentur exempla, notaturque, οὐ ποιητικὴν λέξιν, ἀλλ' Ἀττικὴν εἶναι κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἢ παρὰ τοῖς ὕστερον ἠμέληται. Adde etiam Suidam et Etymologicum Magnum in ἐπήβολος. Ἀδρὸν quid sit, docet Suidas, quando ἀδρότητα explicat per ὑψηλότητα. Schurzfleischius p. 18. Ad dijudicandum vim verbi et ad quærendam causam verborum adjunctorum περὶ τὰς νοήσεις etiam hoc in subsidium recte voces, quod rhetores tria dicendi genera appellabant τὸ ἀδρὸν, τὸ ἰσχνὸν et τὸ μέσον. Nempe quia non solis sententiis definita distinguuntur hæc dicendi genera, sed etiam eloquendi ratione, e Longini maxime disciplina, primo hic τὸ ἀδρὸν, *magnificum*, proponitur τὸ περὶ τὰς νοήσεις, cum in tribus ultimis partibus tractetur τὸ περὶ τὴν λέξιν ἀδρόν. Cf. et 40, 4. De Toupio ad h. l. judicans vir doctus in Bibliotheca Philol. Volborthii Vol. I. p. 103. " Obiter dicit μεγαλεπήβολος et μεγαλεπίβολος similiaque verba *idem* esse. Immo differunt, sic, ut illud dicatur de eo, qui magna consequitur, hoc de eo, qui magna molitur. v. Wesseling. ad Diod. S. T. II. p. 262." Adde Cl. G. H. Schæfer in libro ad 15, 1. commemorato p. 48 et 119. Sed rem in medio relinquit Dorville ad Charit. p. 511. (ed. Lips.) et tantum Ionismo litteram η deberi significat.

[ἀδρεπήβολον) Defendit hoc verbum Bastius contra Ruhnkenium, quem dicit non recte suadere ἀδρὰς ἐπήβολον, conferrique jubet Schæferi mel. crit. p. 120.]

θάτερα] Vid. ad 15, 3.

τροπικὴ καὶ πεποιημένη λέξις) πέμπτη δὲ μεγέθους αἰτία,
καὶ συγκλείουσα τὰ πρὸ ἑαυτῆς ἅπαντα, ἡ ἐν ἀξιώματι
καὶ διάρσει σύνθεσις. Φέρε δὴ, τὰ ἐμπεριεχόμενα καθ'
ἑκάστην ἰδέαν τούτων ἐπισκεψώμεθα, τοσοῦτον προειπόντες,
ὅτι τῶν πέντε μορίων ὁ Καικίλιος ἕν τι παρέλιπεν, ὡς καὶ
2 τὸ πάθος ἀμέλει. Ἀλλ' εἰ μὲν ὡς ἕν τι ταῦτ' ἄμφω, τό
τε ὕψος καὶ τὸ παθητικὸν, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ πάντῃ συνυπάρχειν
τε ἀλλήλοις καὶ συμπεφυκέναι, διαμαρτάνει· καὶ
γὰρ πάθη τινὰ διεστῶτα ὕψους καὶ ταπεινὰ εὑρίσκεται,
καθάπερ οἶκτοι, λύπαι, φόβοι· καὶ ἔμπαλιν πολλὰ ὕψη
δίχα πάθους, ὡς πρὸς μυρίοις ἄλλοις καὶ τὰ περὶ τοὺς
Ἀλωάδας τῷ ποιητῇ παρατετολμημένα·

Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν· αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη· καὶ τὸ
τούτοις ἔτι μεῖζον ἐπιφερόμενον,
Καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν.

πεπ. λέξις] Vat. 2. πεπ. λόξις.

πρὸ ἑαυτῆς] Vat. 2. πρὸ ξαυτῆς.

διάρσει] Vat. 2. διάρεσει.

ὁ Καικίλιος ἕν τι] Vat. uterque et Rob. ὁ κεκίλιος ἔστιν ᾶ. Monui propter ἐστιν, quod ὀξυτόνως scriptum est. In lectione ipsa, quæ mihi falsa videbatur, omnes libri, ut opinor, consentiunt.

§. 2. ὡς ἕν τι τ. ἄ. τότε] Vat. 2. ὡς ἐν τῇ ταύτη ἄμφω τότε. Secundum Zacc. ἄμφω in Vat. 3. deest.

ἔδοξεν . . . συνυπάρχειν τε] Vat. 2. ἔνδοξεν αὐτῷ πάντη συνυπάρχειν τὲ. Vat. 3. ἔδοξεν αὐτῷ πάντη συνυπάρχειν τὲ. Sic et in Rob. πάντη sine ι subscripto, et τὲ pro τε. Et in Laur. item, ut in Vat. 2. ἔνδοξεν scriptum pro ἔδοξεν.

συμπεφυκέναι, διαμαρτάνει·] Robert. συμπεφυκέναι. διαμαρτάνει δὲ.

διεστ. ὕ. καὶ τ.] Vat. 2. σιεστῶτα ὕψους καὶ τὰ πεινά.

τοὺς Ἀλωάδας] Vat. 2. τοὺς ἀλλω ἄδας. Rob. τοὺς ἀλοάδας.

Ὄσσαν] Vat. 2. ὅσσαρ. Vat. 3. ὅσαν.

αὐτὰρ ἐπ' Ὀ. Π. εἰν.] Vat. 2. αὐτὰρ ἐπ' ἴσση πήλιον εἰνοσίφυλον. In Vat. 3. item legitur εἰνοσίφυλον.

Καὶ τὸ . . . ἐπιφερόμενον] Vat. 2. καὶ τὸ τούτοις ἔστι μεῖζον ἐπὶ φερόμενον. Sic et Laur. ἔστι pro ἔτι.

πεποιημένη] Vid. Morus ad 3, 4.

ἕν τι παρέλιπεν] Gravissimum antiqui librarii mendum editores h. l. propagarunt. Pro ἔστιν ᾶ legendum est haud dubie ἕν τι, id quod ipse scribi curavi; et post παρέλιπεν non ὡς καὶ, sed aut ὡς δὴ aut ὥς γε aut aliud, nisi a Grammatico καὶ additum statuas, postquam grave il-

rum aliæ verborum sunt, aliæ sententiarum,) et præterea *elocutio cum dignitate,* cujus partes sunt verborum delectus, et oratio translata et polita. Quinta denique sublimitatis causa, quæ priores illas omnes complectitur, est *constructio orationis, cum dignitate et elatione.* Age igitur, videamus, quid unoquoque genere contineatur. Hoc tamen præmittendum est, harum quinque causarum non nullas a Cæcilio omissas esse, certe adfectum. Sed si sublimitatem et 2 commotam orationem unum idemque esse putat, aut utrumque ubique natura conjunctum, errat, quoniam humiles quidam adfectus sunt et a sublimitate abhorrentes, ut misericordia, tristitia, metus; multa e contrario sublimia sine adfectu, in his, præter innumera alia, et hoc, quod de Aloidis Homerus audaciter dixit: *Ossam Olympo imponere volebant, Ossæ Pelium silvosum, ut adscendi cælum posset:* et quod sequitur, idque multo majus: *Atque etiam perfecissent.* Præ- 3

---

lud mendum invectum erat. Hanc igitur voculam non mutavi. Sed ex ENTI natum esse ΕΣΤΙ, nemo dubitare debet. Litteræ duæ sequentes N et A debentur Grammatico, qui aliquid corrigendum esse vidit. E quinque tantum partibus ineptum est *nonnullas* prætermissas dici. Cur homo non ineptus non diceret, e tam paucis quot et quas intelligi vellet? Quem porro non offendat, de uno πάθει prætermisso tam copiose, usque ad finem sectionis disputari, de ceteris ne verbum quidem? Ac ne in sequentibus quidem commemoratur aliud quidquam, quod Cæcilius prætererit ex iis, quæ ad argumentum ipsum pertineant. Nihil ergo certius est, quam unum de *affectibus* locum, secundum partitionem Longini, ab eo fuisse omissum. Pro repetenda particula ὅτι non rarum est poni ὡς. Ita factum 2, 2 et 30, 1. Nempe in fine ἀπὸ κοινοῦ intelligendum est παρέλιπεν.

[ἀμέλει. Ἀλλ' εἰ) An scribendum Ἀμέλει, ἀλλ' εἰ &c.? Ἀμέλει enim initio fere ponitur ejus, quod graviter affirmari debet, dicti; ἀλλὰ autem postponitur, ut in νὴ (Δί') ἀλλὰ et similibus. W. fil.]

§. 2. Ἀλλ' εἰ μὲν ὡς ἕν τι ταῦτ' ἄμφω] Legebam, ἀλλ' εἰ μὲν ἕν τι ταῦτ' ἄμφω ΕΝΟΜΙΣΘΗ, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ. Quomodo locutus est Dionysius Halicar. Antiq. Rom. I. p. 23. Πολλοῖς γέ τοι γένος ἓν ἄμφω ταῦτ' ΕΝΟΜΙΣΘΗ. Sed nihil necesse. Locus ita vertendus: *Sed si hæc duo, quasi unum idemque essent, coexistere etiam illi, et connata esse viderentur, fallitur.* Quæ plena sententia. TOUPIUS. Nimirum post ταῦτ' ἄμφω Toupius intelligit ex insequentibus ἔδοξεν αὐτῷ. Hoc facillimum videtur. Possit etiam locus ita expediri, ut post εἰ μὲν commate posito intelligas παρέλιπε τὸ πάθος. Sed ita post ἄμφω cogitandum esset ὄντα, et rursus εἰ ante ἔδοξεν. Hæc videntur paullo duriora.

Ἀλωάδας] A nominativo Ἀλωάδαι, non Ἀλωάδες, ut Hudson posuit in indice: nam secundum hanc terminationem essent potius *filiæ* Aloëi, non filii, qui intelliguntur, *Otus* et *Ephialtes.* Formam nominis Ἀλωάδαι, pro qua occurrit et Ἀλωΐδαι et Ἀλωεΐδαι, ut valde usitatam defendit Hemsterhus. ad Luciani *Contemplantes* c. 3.

τῷ ποιητῇ] Homero, in Odyss. λ. 314 ss.

τὸ τούτοις ἔτι μεῖζον ἐπιφερόμενον] E

3 Παρά γε μὴν τοῖς ῥήτορσι τὰ ἐγκώμια, καὶ τὰ πομπικὰ
καὶ ἐπιδεικτικὰ, τὸν μὲν ὄγκον καὶ τὸ ὑψηλὸν ἐξ ἅπαντος
περιέχει, πάθους δὲ χηρεύει κατὰ τὸ πλεῖστον· ὅθεν ἥκιστα
τῶν ῥητόρων οἱ περιπαθεῖς ἐγκωμιαστικοὶ, ἢ ἔμπαλιν οἱ
4 ἐπαινετικοὶ περιπαθεῖς. Εἰ δ' αὖ πάλιν ἐξ ὅλου μὴ ἐνόμισεν ὁ Καικίλιος τὸ ἐμπαθὲς τὰ ὕψη ποτὲ συντελεῖν, καὶ διὰ τοῦτ' οὐχ ἡγήσατο μνήμης ἄξιον, πάνυ διηπάτηται. Θαῤῥῶν γὰρ ἀφορισαίμην ἂν, ὡς οὐδὲν οὕτως, ὡς τὸ γενναῖον πάθος, ἔνθα χρὴ, μεγαλήγορόν ἐστι, ὥςπερ ὑπὸ μανίας τινὸς καὶ πνεύματος ἐνθουσιαστικοῦ ἐκπνέον καὶ οἱονεὶ φοιβάζον τοὺς λόγους.

SECT. IX.

Οὐ μὴν ἀλλ', ἐπεὶ τὴν κρατίστην μοῖραν ἐπέχει τῶν ἄλλων τὸ πρῶτον, λέγω δὲ τὸ μεγαλοφυὲς, χρὴ κᾀνταῦθα, εἰ καὶ δωρητὸν τὸ πρᾶγμα μᾶλλον ἢ κτητὸν, ὅμως, καθ' ὅσον οἷόν τε, τὰς ψυχὰς ἀνατρέφειν πρὸς τὰ μεγέθη, καὶ ὥσπερ
2 ἐγκύμονας ἀεὶ ποιεῖν γενναίου παραστήματος. Τίνα,

§. 3. καὶ τὸ ὑψηλὸν] Rob. καὶ ὑψηλόν.

χηρεύει] Vat. 2. χηρέβη.

ἐγκωμιαστικοὶ, ἢ...περιπαθεῖς] Vat. 2. ἐγκωμιαστικὸν ἢ ἔμπαλιν οἱ ἐπαινετικοὶ περιπαθεῖς.

§. 4. Εἰ δ' αὖ π. ἐξ ὅλου] Vat. 2. εἶ δ' αὖ π. ἐξόλου.

μὴ ἐνόμ. ὁ Κ.] Vat. 2. et Laur. μὴ ἐνόμισεν κεκίλιος. Vat. 3. et Rob. μὴ ἐνόμισε κεκίλιος.

τὰ ὕψη π. συντελεῖν] Vat. 2. τὰ ἔψη ποτὲ συντεχεῖν.

καὶ...ἡγήσατο] Vat. 2. καὶ διὰ τού τ' οὐχηγήσατο. Vat. 3. καὶ διὰ τοῦτο οὐχ ἡγήσατο.

ὡς τὸ γεν...φοιβάζον] Vat. 2. ὡς τὸ γενναῖον τινὸς καὶ πνεύματος ἐνθουσιαστικῶς ἐκπνέον καὶ οἱ ὂν εἰ φοιβάζον. Ceteri codd. tantum ἐστὶ omittunt et pro ἐνθουσιαστικοῦ tuentur ἐνθουσιαστικῶς: reliqua nostris consentiunt.

Sect. IX. §. 1. κᾀνταῦθα] Vat. uterque et Rob. κἀνταῦθα, sinè ι subscripto.

εἰ καὶ δωρητὸν] Vat. 2. et 3. cum Laur. et Rob. καὶ εἰ δωρητὸν.

§. 2. Τίνα, φήσει, τρόπον] Vat. 2. et 3. τ. φήσεις τρόπον. Robortellus in marg. non ut diversam e msto codice lectionem δεήσει posuit, sed ita: " Forte δεήσει."

vero sensu Longinus ita statuit. Sententia ipsa in admirationem rapit: verborum autem simplicitas fere occultat phantasmatis sublimatem. Nam e judi-

terea orationes laudatoriæ, omninoque eæ, quæ ornatum et artem ostentant, omnis generis sublimitatem capiunt, etiamsi plerumque adfectu destituuntur. Unde fit, ut oratores vehementes non magis ad laudandum apti sint, quam laudandi studiosiores ad commovendum. Sin Cæcilius omnino dubitavit, ad- 4
fectum valere ad sublimitatem, eumque ideo prætermisit, falsus est. Equidem enim fidenter affirmem, nulla re, quam adfectu generoso, eoque loco suo usurpato, sublimiorem fieri orationem: eam enim furore quodam et divino spiritu adflat, et velut adflatis similem reddit.

SECT. IX.

Sed cum primum illud, felicitas ingenii, magna facile concipientis, principem omnium locum teneat, etiam in hoc genere animus, quamquam totum hoc dono potius accipitur, quam studio comparatur, quantum fieri potest, ad magnitudinem alendus est, ut velut gravidus semper sit generoso sensu. Sed, 2

---

cio philosophi, non poëtæ (ut verbis Maximi utar, Diss. 18, c. 1.) *ὤνησεν αὐτοὺς οὐδὲν ἡ Ὄσσα ἐπιτεθεῖσα τῷ Ὀλύμπῳ, καὶ ὁ Ὄλυμπος τῷ Πηλίῳ, ἀλλὰ ἀπεῖχον τοῦ οὐρανοῦ, ὅσον ἀπέχει ἀπάτη δίκης.*

§. 4. *τὸ ἐμπαθὲς τὰ ὕψη ποτὲ συντελεῖν*] Faber legendum censet *ἐμπαθὲς ἐς τὰ ὕψη* &c. et certe sic loquitur Longinus in initio Sect. 39, *συντελουσῶν εἰς τὸ ὕψος*: sed vox *συντελεῖν* sine præpositione reddi potest *contribuere* vel *conficere*. Pearcius.

[*μεγαλήγορόν ἐστι*) Dele *ἐστι*, quod in sola ed. Rob. exstat. Solet noster verb. subst. omittere. Cf. Addenda ad III, 1. W. fil.]

ἐνθουσιαστικοῦ] Ita recte, auctore Fabro, Tollius et Hudsonus, probante etiam Moro, qui comparat *δαιμόνιον πνεῦμα* 33, 5. Vulgatum est *ἐνθουσιαστικῶς*, quo probato *πνεύματος* friget, ac potius sensu caret.

ἐκπνέον] *spirans*. Sed malim *ἐμπνέον* s. *ἐπιπνέον λόγους*, ut 13, 2. *adflans orationem*. Videntur enim synonyma *φοιβάζειν* et *ἐπιπνεῖν τοὺς λόγους*. Morus.

Sect. IX. §. 1. *παραστήματος*] Notandum puto ab aliis, ut leve, non notatum, in editione Manutii post verbum *παραστήματος* esse stellulam, lacunæ notam, spatiumque aliquot verborum vacuum. Sed nihil alii de lacuna, neque Gudius in exemplo Dresd. quidquam adscripsit. Error, qui videtur, Manutii, ut opinor, inde natus est, quod priorem periodum terminari putavit verbis *πρὸς τὰ μεγέθη*: nam hæc puncto distinxit a sequentibus, *καὶ ὥσπερ* &c. Ergo errore librarii verba quædam excidisse putabat, cum ipse suo lapsus esset errore, inductus fortasse falsa codicis interpunctione.

§. 2. *Τίνα, φήσει, τρόπον* ;] MS. Vat. *φήσεις*. Non male. *At inquies*, amicissime Terentiane, *Quomodo hoc fieri possit.*

φήσει, τρόπον; Γέγραφά που καὶ ἑτέρωθι, τὸ τοιοῦτον ὕψος μεγαλοφροσύνης ἀπήχημα. Ὅθεν καὶ φωνῆς δίχα θαυμάζεταί ποτε ψιλὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ ἔννοια δι' αὐτὸ τὸ μεγαλόφρον, ὡς ἡ τοῦ Αἴαντος ἐν Νεκυίᾳ σιωπὴ μέγα καὶ
3 παντὸς ὑψηλότερον λόγου. Πρῶτον οὖν τὸ, ἐξ οὗ γίνεται, προϋποτιθεσθαι πάντως ἀναγκαῖον, ὡς ἔχειν δεῖ τὸν ἀληθῆ ῥήτορα μὴ ταπεινὸν φρόνημα καὶ ἀγεννές. Οὐδὲ γὰρ οἷόν τε, μικρὰ καὶ δουλοπρεπῆ φρονοῦντας καὶ ἐπιτηδεύοντας παρ' ὅλον τὸν βίον θαυμαστόν τι καὶ τοῦ παντὸς αἰῶνος ἐξενεγκεῖν ἄξιον· μεγάλοι δὲ οἱ λόγοι τούτων, κατὰ τὸ

Γέγραφά που] Vat. 2. γεγραφόπου.
Ὅθεν καὶ φ.] El. in marg. ὅτε καὶ φ.
Αἴαντος ἐν Νεκυίᾳ σιωπὴ] Vat. 2. αἴαντος ἡ νεκύα ἐν τῇ νεκύα σιωπή. Vat. 3. αἴαντος ἐν τῇ νεκύα σιωπή. Laur. vero cum ι subscr. αἴαντος ἐν τῇ νεκύᾳ σ.
§. 3. προϋποτίθεσθαι] Vat. 2. προῦπα τίθεσθαι.
ὡς ἔχειν δεῖ . . . ταπεινὸν] Vat. 2. ὡς ἔχειν τὸν ἀληθηρήτορα μὴ τα πεινὸν. Vat. 3. ὡς ἔχειν τὸν &c. Pariter etiam in Laur. et Manut. δεῖ desideratur.
Οὐδὲ γὰρ . . . δουλοπρεπῆ] Vat. 2. οὐδὲ γὰρ οἶδα τεμικρὰν καὶ δ. Vat. 3. οὐδὲ οἶόντε σμικρὰ &c.
ἐπιτηδεύοντας] Vat. 2. ἐπὶ τηδεύοντας.
θαυμαστόν τι] Vat. 2. θαυμαστὸν τί.

In iis quæ sequuntur, γέγραφά που καὶ ἑτέρωθι, τὸ τοιοῦτον ὕψος μεγαλοφροσύνης ἀπήχημα, rescripsimus cum Tollio, ὅτι τὸ τοιοῦτον. Nempe illud ὅτι, quod postulat sententia, absorptum erat a literis præcedentibus. Qui fons erroris uberrimus. Subintelligitur autem ἐστί. quod Longino familiare. Egregie autem et signanter, μεγαλοφροσύνης ἀπήχημα. Æschines in Axiocho: Καὶ ταῦτα δὲ ἃ λέγω Προδίκου ἐστὶ τοῦ σοφοῦ ΑΠΗΧΗΜΑΤΑ. Eleganter Basilius M. Homil. in Mart. Julit. p. 148. Πεφύκασι γάρ πως αἱ καθ' ὕπνον φαντασίαι ὡς τὰ πολλὰ ΑΠΗΧΗΜΑΤΑ εἶναι τῶν μεθημερινῶν φροντίδων. Quæ imitatus videtur Isidorus Epist. I. 9. Αἱ νυκτεριναὶ φαντασίαι, ὡς γέγραφας, φιλομαθέστατε, οὐ μόνον τῶν μεθημερινῶν εἰσι συντυχιῶν καὶ ὁμιλιῶν ΑΠΗΧΗΜΑΤΑ, ἀλλὰ καὶ τῆς ῥαθύμου συνηθείας γεννήματα. Confer etiam Damascium apud Suid. v. Χαλδαϊκοῖς ἐπιτηδεύμασι. de quo nos in Cur. Noviss. p. 143. TOUPIUS. Nos ceteros codd. et vett. editt. secuti retinuimus φήσει (sc. τις). Minus etiam probandum illud ὅτι e conjectura positum: nam τὸ τοιοῦτον ὕψος accusativus est pendens a γέγραφα, et ἀπήχημα alter est accusativus per appositionem adjunctus, ut quasi ellipsis cogitetur τοῦ ΟΝ. Alius dixerit, ellipsin statuendam τοῦ ΕΙΝΑΙ, quod redit eodem. Sed gravius quid hic agendum. Morus, partitionem, qua Longinus utitur, diligenter persecutus, hoc loco aliquantum a vero aberravit; sed non tam sua ipsius, quam auctoris aliqua, fortassis et librariorum culpa. Docere nempe vult Longinus, id quod Cæcilius, ut 1, 1 legimus, prætermiserat, quibus modis naturalis sollertia juvari possit ad inveniendas sententias sublimes. Triplex igitur modus explicari videtur. I) Induenda est μεγαλοφροσύνη, qua virtute præditum fuisse Homerum, Alexandrum, Mosen, hoc capite demonstratur. Sequuntur digressiones cap. 10. et 11. II) Imitandi sunt magni scriptores: cap. 13, §. 2. et cap. 14. III) Concipiendæ sunt animo clarissimæ rerum imagines: cap. 15; et maxime §. 3. Hanc in sententiam Morus ad h. l. qui addit: "Hanc esse mentem

dixerit aliquis, quonam modo? Jam alio loco docui,
hanc sublimitatem echo magnitudinis animi esse:
unde interdum sententia ipsa per se, sine voce,
propter ipsam mentis altitudinem, admirabilis est,
ut Ajacis in Necya silentium, magnum illud et
omni oratione sublimius. Ante omnia ergo subli- 3
mitatis causa necessario in animo fundamenti loco
ponenda est: quippe perfectus orator non humili et
illiberali animo esse debet. Nullo enim modo, si
quis pusillo sit animo et servili, omnemque vitam ad
hos sensus instituat, admirabile quid et per omnia
tempora mansurum gignere potest; sed eorum de-

Longini, et disputationis seriem, intelligent, qui finem totius loci (15, 12) legere voluerint." Non est negandum, extrema verba capitis 15 hanc opinionem præbere, quia continere videntur ἀνακεφαλαίωσιν rerum inde a c. 9, §. 2. tractatarum. At quid fiet partitione illa, qua Longinus 8, 1. totum librum descripsit? Nam secundum fontem dictionis sublimis, τὸ σφοδρὸν καὶ ἐνθουσιαστικὸν πάθος, Morus et alii in argumentis capitum plane præterierunt. Num ergo auctorem parum fuisse propositi memorem putemus, cum tamen de πάθους sublimitate adversus Cæcilium tam graviter disputaverit? an tota hæc pars intercidit? Imo πάθος illud furori divino simile, secundus fons sublimitatis pluribus declaratur capite 15. Sicut illud cap. 8. appellaverat σφοδρὸν καὶ ἐνθουσιαστικὸν πάθος, ita hic ἐνθουσιασμὸν καὶ πάθος; ostenditque, ex eo nasci φαντασίας. Addit deinde §. 2, ad duplex genus φαντασιῶν, quod ibi distincte commemoratur, requiri τὸ συγκεκινημένον, *animi commotionem*: quam in rem affert exempla. Non dicit diserte, *secundum* jam aperiri fontem: sed nec ceterorum numeros ponit, etsi suo quemque loco demonstrat: et quoniam primos duos fontes quasi in unum confluentes facit 8, 1, αὐθιγενεῖς συστάσεις appellans, eo magis externam disputationis speciem ita instituere potuit, ut si de una tantum re ageretur. Ceterum sectione 15. extrema aut ipse, ad sequentia properans, aut librarius lapsus est. Saltem pro ἢ μιμήσεως, ἢ φαντασίας &c. melius haberet ἢ μιμήσεως ἀπογεννωμένων, καὶ περὶ τῶν ἐκ τοῦ πάθους καὶ τῆς φαντασίας ἀρκέσει, aut simpliciter: καὶ περὶ τῶν ἐκ τοῦ πάθους ἀρκέσει. Sententiam nostram de argumento capitis 15. firmant illa Quintiliani VI, 2, 29 sqq. Nam ille prorsus ita, ut Longinus, affectus e φαντασίαις maxime existere docet. De extremis illis 44, 12. non est quod h. l. dicamus.

ἡ τοῦ Αἴαντος ἐν Νεκυίᾳ σιωπὴ μέγα, καὶ παντὸς ὑψηλότερον λόγου] Quo respexit Plutarchum suum in elegantissimo libello de Educat. p. 10. Σοφὸν γὰρ εὔκαιρος σιγὴ, καὶ παντὸς λόγου κρείττων. Scribe ex Longino, κρεῖττον. TOUPIUS. In Νεκυίᾳ sive Odyss. λ. vide v. 562. Ad silentium, quod aliquando gravissimæ orationis vim habet, ac potius, ut recte hic judicat Longinus, omni est oratione superius, pertinet, ut pars, aposiopesis. Analogon autem est artificium in pictura, quo rerum tectarum species existimationi spectatoris relinquitur, ut in Iphigenia, Timanthis pictoris opere, vultus Agamemnonis velatus.

§. 3. οὐδὲ γὰρ οἷόν τε &c.] Hæc sumpsit a Demosthene de Rep. Ord. p. 126. ἔστι δὲ οὐδέποτ᾽, οἶμαι, δυνατὸν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας, μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν· ὥσπερ οὐδὲ καλὰ καὶ λαμπρὰ πράττοντας, μικρὸν καὶ ταπεινὸν φρονεῖν. Quæ maximus orator ita probavit, ut totidem fere verbis repeteret Olynth. III. p. 39. Eundem locum expressit Cicero de Amicit. 9. *Nihil enim altum, nihil magnificum ac divinum suspicere possunt, qui suas omnes cogitationes abjecerunt in rem tam humilem, tamquam contemptam.*

φήσει, τρόπον; Γέν [illegible] Ταύτη καὶ εἰς τοὺς
ὕψος μεγαλοφροσ [illegible] ἐμπίπτει τὰ ὑπερφυᾶ. Ὁ γὰρ
θαυμάζεταί πο [illegible] «ἐγὼ μὲν ἠρκέσθην, * * *
γαλόφρον, ὡς [illegible] «Κἀγὼ νὴ Δία,» εἰπὼν, «εἰ
3 παντὸς ὕψη [illegible] τῷ Παρμενίων ἦμην,» τὸ αὐτοῦ μεγαλόφρον δείκνυσιν· ὡς καὶ
προὔπατι [illegible] τὸ μεγαλοφυὲς ἐν τῷ
θῆ ῥήτορ [illegible] παρορίζει [illegible] καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει,] τὸ ἐπ᾽ οὐ-
[illegible] ἐστήριξε κάρη, καὶ τοῦτ᾽ ἂν εἴποι τις οὐ μᾶλλον
Οὐρανῷ ἀπὸ γῆς διάστημα· Ὁμήρου μέτρον. Ὧι ἀνόμοιόν γε τὸ Ἡσιό-
Ἔριδος, ἢ Ἀχλύος, εἴγε Ἡσιόδου καὶ τὴν Ἀσπίδα θε-
5 [illegible] ἐπὶ τῆς «Τῆς ἐκ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον·» οὐ γὰρ δεινὸν ἐποίησε
τὸ εἴδωλον, ἀλλὰ μισητόν. Ὁ δὲ πῶς μεγεθύνει τὰ δαι-
μόνια;

Ὅσσον δ᾽ ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
Τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.

Τὴν ὁρμὴν αὐτῶν κοσμικῷ διαστήματι καταμετρεῖ. Τίς

εἰκὸς, ὧν ἂν ἐμβρ.] Vat. 2. εἰκῶς, ὧν ἂν ἐμβριθεὶς. Rob. pro εἰκὸς edidit εἰκός.

§. 4. ὑπερφυᾶ . . . . ἠρκέσθην] Vat. 2. ὑπερφυὰ, ὁ γὰρ τῷ παρμενίωνι φήσαντι ἐγὼ μὲν ἀνήρκέσθην. Vat. 3. ὑπερφυᾶ. ὁ γὰρ τῷ παρμενιωνj φήσαντι ἐγὼ μὲν ἂν ἠρκέσθην το. In Laur. extrema sunt μὲν ἂν ἠρκέσθεν.

τὸ ἐπ᾽ οὐρανὸν] Vat. 2. τὸν Ἐπουρανον. Vat. 3. marg. ἐνταῦθα ἐλλείπει πολύ.

καὶ τοῦτ᾽ ἂν εἴποι τις] Vat. 2. καὶ τοῦ τᾶν εἰπεῖν τισ. Vat. 3. καὶ τοῦτ᾽ ἂν εἰπεῖν τις. Sic etiam Laur. et Rob. suppeditant εἰπεῖν pro εἴποι.

§. 5. εἴγε Ἡσ. καὶ τὴν] Vat. 2. εἴγε ἡσὶ ὅδου καὶ τὴν.

ἐποίησε τὸ εἰδ.] Vat. 2. ἐποίησεν τὸ εἴδωλον.

Ὁ δὲ π. μ.] Vat. 2. ὁ δὲ πῶς μεγεθῆναι. Vat. 3. ὁ δὲ πως μεγεθύνει. Manut. ὁ δὲ ὑπερμεγεθύνει.

Ὅσσον δ᾽ ἠεροειδὲς] Vat. 2. ὅσον δὴ ἐρόειδὲς. Vat. 3. ὅσον δ᾽ ἠεροειδὲς. Robort. ὅσον δ᾽ ἱεροειδὲς.

λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα] Vat. 2. λεύσων ἐπίοινοπα. Rob. item λεύσων.

Τόσσον ἐπιθρ. et seqq.] Vat. 2. τὸσσὸν ἐπιθρωσκοῦσιϊ θεῶν υψηχέες, τὴν ὁρμὴν αὐτῶν Vat. 3. ultima sic: ὑψῆ̈χέες ἵπποι, τὴν ορμὴν αὐτῶν. In marg. autem sic. ". ὕψη ἐπισχέες. Manutius pro ὑψηχέες dedit ὑψαυχένες.

§. 4. Ἐγὼ μὲν ἂν ἠρκέσθην [εἰ Ἀλέξανδρος ἤμην . . . ἐπὶ χθονὶ βαίνει]] Quæ uncis inclusa sunt, non male suppeditavit ex Homero et Plutarcho vir bonus Ga-

mum oratio grandis est, qui magnos sensus habent.
Ergo etiam sublimitas in eos cadit, qui in primis al-
tos sumunt spiritus. Nam qui Parmenioni, dicenti:
Equidem acquiescerem, [*si Alexander essem,* respondit,
et ego quidem, si Parmenio essem, magnitudinem animi
sui prodidit; sicut et in illo, *caput stabilivit in cælo, et
in terra graditur,* magnum Homeri ingenium metitur]
totum intervallum a terra ad cælum usque, quam
quis non magis Eridis, quam Homeri mensuram dix-
erit. Differt vero ab hoc Hesiodium illud de Tristi- 5
tia, (si quidem Scutum Herculis tribui ei potest) *E
naribus ejus guttæ destillabant,* neque enim imaginem
formidolosam, sed odio dignam reddidit. Sed quo-
niam modo Homerus magnitudinem deorum demon-
strat? *Quantum prospectat per ærem, qui converso ad
cæruleum pontum vultu in specula sedet, tantum saliunt
deorum equi altisoni.* Mundi intervallo impetum eo-

---

briel de Petra. Sed et MS. Vat. exhibet ἠρκέσθην το. Unde una voce auctiorem Longinum præstabo. Rescribo, Ἐγὼ μὲν ἂν ἠρκέσθην ΤΟΥΤΟΙΣ. *Ego quidem hisce conditionibus acquiescerem.* Quæ Græcis solennis locutio. Paulus in prima ad Timoth. VI, 8. Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, ΤΟΥΤΟΙΣ ΑΡΚΕΣΘΗΣΟΜΕΘΑ. Josephus Antiq. Jud. p. 777. Ἡρώδης δὲ καὶ ΤΟΥΤΟΙΣ ΑΡΚΕΣΘΕΙΣ—πάντας ἀπ' ἐκείνου τοὺς Ἐσσήνους τιμῶν διετέλει. Polybius in Excerpt. Valesii p. 1402. Ἀλλ' ὅμως οὐκ ΗΡΚΕΙΤΟ ΤΟΥΤΟΙΣ. Toupius. Responsum Alexandri, quod hic excidit, reperitur in Plutarchi Alexandro et apud Arrianum in Exp. Alex. II, 25. Versus Homeri est ex Il. Δ, 443: in quo τὸ Ὁμήρου μεγαλοφυὲς est accusativus, et τὸ ἐπ' οὐρανὸν διάστημα nominativus.

[Illud τὸ, quod exstat in Vat. 3. post ἠρκέσθην, pertinet ad verba τὸ ἐπ' οὐραν., quæ lacunam excipiunt. Inepte Toup.]

οὐ μᾶλλον τῆς Ἔριδος ἢ Ὁμήρου μέτρον] Mirum quod nonnulli μέτρον h. l. *versum* esse putarunt. Ita Gori: *che queste fosse verso più testo della Discordia, che d' Omero;* num Pizimentium secutus? Hic ita: *non magis Eridis, quam Homeri carmen esse.* Audacter ita locutus est Longinus, pro fervido ipsius ingenio; e sublimitate illius dicti magnum Homeri ingenium æstimandum esse significans.

§. 5. τὸ Ἡσιόδειον] In Scut. Herc. 267.

Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς &c.] Sunt ex Iliad. E, 770 ss.

κοσμικῷ διαστήματι] Scil. ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς, *spatio, quod interjectum est inter horizontem et inter oculum hominis trans mare, sive ad horizontem, prospicientis.* Recte deinceps illud dicitur: ἂν δὶς ἑξῆς . . . ἐν κόσμῳ τόπον. Nam dimidiam tantum cœli partem uno intuitu metitur homo in specula sedens. Neque pictori autem neque poetæ, qui suo more aliquid pingit, oculos in diversas partes convertere licet; hactenus certe, quatenus cœli tantummodo quartam partem, sive quadrantem, ut mathematici vocant, eodem adspectu possumus complecti. At vero sunt, qui vituperent h. l. Longinum, ut qui saltus equorum cœlestium in majus auxerit. "Indignor vero" (sunt verba Wakefieldii Silv. Crit. P. I, p. 17) "magnum rhetorem tam pueriliter accepisse poetæ comparationem. Quid enim? *anne homo oculis videre solet usque ad orbis terrarum terminos?* Anne iidem sunt *horizontis sensibilis* fines, qui *totius mundi*? Altum mehercule dormiebas, Dionysie; nihil enim tam ineptum, mihi crede, moliebatur

οὖν οὐκ ἂν εἰκότως διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους ἐπιφθέγξαιτο, ὅτι, ἂν δὶς ἑξῆς ἐφορμήσωσιν οἱ τῶν θεῶν ἵπποι,
6 οὐκέθ' εὑρήσουσιν ἐν κόσμῳ τόπον; Ὑπερφυᾶ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θεομαχίας φαντάσματα,

Ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανὸς οὔλυμπός τε.
Ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεὺς,
Δείσας δ' ἐκ θρόνου ἆλτο, καὶ ἴαχε, μή οἱ ἔπειτα
Γαῖαν ἀναῤῥήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη,
Σμερδαλέ', εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ.

Ἐπιβλέπεις, ἑταῖρε, ὡς, ἀναῤῥηγνυμένης μὲν ἐκ βάθρων γῆς, αὐτοῦ δὲ γυμνουμένου ταρτάρου, ἀνατροπὴν δὲ ὅλου καὶ διάστασιν τοῦ κόσμου λαμβάνοντος, πάνθ' ἅμα, οὐρανὸς, ᾅδης, τὰ θνητὰ, τὰ ἀθάνατα, ἅμα τῇ τότε συμπολεμεῖ
7 καὶ συγκινδυνεύει μάχῃ; Ἀλλὰ ταῦτα φοβερὰ μέν· πλὴν εἰ μὴ κατ' ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο, παντάπασιν ἄθεα,

---

ἐν κόσμῳ τόπον] Vat. 2. ἐν κόσμω τόσον.

§. 6. Ὑπερφυᾶ καὶ τὰ ἐπὶ] Articulus τὰ in codd. Vatt., Laur. et Rob. non exstat. Ἀμφὶ δ' ἐσ....ὑπένερθεν] Vat. 2. αμφί οὐλυμπόντε, ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν. (Zacc. de ultimis: "ἔδδεισεν δ' ἐπ. Cætera desunt.")

ἄναξ ἐνέρων] Vat. 3. ἄναξ ἀνέρων.

Δείσας...ἀναῤῥήξειε] Vat. 2. δείσας δ' ἐκ θρόνου αἶτο καὶ ἴσχε μοί οἱ ἔπειτα γαῖαν ἀνῤῥήξει ἐ. Vat. 3. ἆλτο καὶ ἴα χε μὴ οἱ ἔπειτα γαῖαν ἀναῤῥήξειε. (Fort. super η est ει.) In marg. est. ἴσχε.

Οἰκία...εὐρώεντα] οἰκοία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοιμφανείη, σμερδάλε' ἐυρώεντα. Vat. 3. ultima item sic scripta habet σμερδάλεε' υρώεντα.

λαμβάνοντας,...ᾅδης] Vat. 2. λαμβάνοντος πάν θα'ύμα οὐρανὸς ἅδης.

συγκινδ. μάχῃ] Vat. 2. συνκιδυνέβει μίχε.

§. 7. πλὴν εἰ μὴ κ. α. λαμβάνοιτο] Vat. 2. πλοὶν ἄλλως εἰμὴ κατὰ ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο. Vat. 3., Ambr., Laur. et Rob. πλὴν ἄλλως εἰ μὴ κατὰ ἀλλ. &c. Sed Manut. πλὴν ἀλλ' εἰ μὴ. &c.

poetarum princeps et prudentissimus." Durior est hæc vituperatio: modestius erat aliquid requirendum in judicio Longini. Locus Homeri sane non capit tantos equorum saltus, quantos ille noster iis tribuit, sed tantum comparandos cum spatio, quod longissimum oculis prospicere possumus *in terris*. Verum constat, Longinum ubique scriptorum verba e memoria utcunque repetere. Hic autem non *pueriliter*, sed *nimis docte* accepit verba poetæ, quæ non jam diligenter examinaverat ob oculos ipsos posita. Horizontem iis significatum non voluit esse horizontem terræ *verum*, sive *physicum*, circulum, qui terram in duas partes æquales dividit; duo enim versus priores obstant; neque enim, quem vulgo

rum metitur. Quis ergo in tam immensa magnitudine non jure exclamet, si bis deinceps ruerint deorum equi, eos non amplius locum in mundo repertu-
ros. Illæ quoque magnæ visiones sunt, cum deos 6
præliantes describit, *Circa intonuit magnus æther, metuitque sub terra rex inferorum Pluto, et metuens e solio subsiluit, ac inclamavit, ne, rupta a Neptuno quassatore terra, posthæc domus ejus horrenda, squalida, ipsisque diis invisa, mortalibus et immortalibus pateret.* Viden' vero, Terentiane, ut, funditus scissa terra, ipso tartaro nudato, everso et hiante toto mundo, omnia omnino, cælum, orcus, mortales, immortales,
una prælientur et periclitentur? Sed hæc, quam- 7

---

dicunt *apparentem*, quem, ut ante diximus, intelligere debebat; sed *cœlestem*, quem hi versus per se spectati, non comparati cum ceteris, (ut v. 773.) commode possunt significare. Nam qui e littore prospectat per mare cœlum ἠεροειδὲς, i. e. *serenum*, is utique usque ad cœli terminum et ad *fines totius mundi* prospectat. Itaque si is esset sensus hyperbolæ apud Homerum, quem Longinus, non satis memor totius loci, significavit, priori saltu facto equis non amplius relinqueretur in mundo spatium, quo alterum saltum dare possent.

§. 6. μή οἱ ἔπειτα Γαῖαν ἀναῤῥήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων] Locus exstat in Iliad. Τ. 61. ubi legitur, μή οἱ ὕπερθε. quod melius. Huc respexit etiam Plutarchus de Audiend. Poet. p. 16. Οὐδὲν πείσεται δεινὸν, οὐδὲ πιστεύσει φαῦλον· ἀλλ' ἐπιλήψεται μὲν τοῦ [Ἀϊδωνέος] φοβουμένου τὸν Ποσειδῶνα, καὶ ταρβοῦντος, μὴ τὴν γῆν ἀναῤῥήξῃ, καὶ ἀπογυμνώσῃ τὸν ᾅδην. Ita scribendus iste locus. Deinde notanda repetitio, Πάνθ' ΑΜΑ, οὐρανὸς, ᾅδης, τὰ θνητὰ, τὰ ἀθάνατα, ΑΜΑ τῇ τότε συμπολεμεῖ καὶ συγκινδυνεύει μάχῃ. Sic solent Græci. Haud dissimiliter Noster, Sect. 40. ΟΜΩΣ κοινοῖς καὶ δημώδεσι τοῖς ὀνόμασι συγχρώμενοι—ΟΜΩΣ ὄγκον καὶ διάστημα περιεβάλοντο. Quæ frustra sollicitant. Denique libri meliores: Ἀλλὰ ταῦτα φοβερὰ μέν· πλὴν ΑΛΛΩΣ εἰ μὴ κατ' ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο, παντάπασιν ἄθεα, καὶ οὐ σώζοντα τὸ πρέπον. Quod Græcæ abundantiæ est. Locus ita vertendus: *Hæc quidem terribilia sunt; sed nisi allegorice accipias impia omnino et præter decorum.* Toupius.

Ἐπιβλέπεις] Non est simpliciter i. q. ὁρᾷς vel adeo ἐννοεῖς, quod exprimit Petra, *Animadvertis*; sed *spectaculo ades, quasi testis rei oculis cernis.* Sed recte per interrogationem hæc efferuntur. Vid. ad 33, 4.

ἀνατροπὴν δὲ ὅλου] Locus ita corrigendus: ἀνατροπὴν δὲ διόλου καὶ διάστασιν τοῦ κόσμου λαμβάνοντος, πάνθ' ἅμα, οὐρανὸς, ᾅδης, τὰ θνητὰ, τὰ ἀθάνατα, τῇ τότε συμπολεμεῖ καὶ συγκινδυνεύει μάχῃ. Ruhnkenius.

πάνθ' ἅμα . . . ἅμα τῇ τότε μ.] Prius ἅμα pertinet ad antecedens πάντα, et πάνθ' ἅμα est i. q. ἅπαντα, *ad unum omnia* sive *omnia omnino*: alterum autem gravitatis causa est additum, cum per se abesse posset propter præpositiones in verbis compositis eandem vim habentes, συμπολεμεῖ et συγκινδυνεύει. Ergo nec tollendum posterius ἅμα, neque ideo repetitum, ut Toupius vult, quod Græci præter ceteros sic soleant. In τῇ τότε μάχῃ oxymoron inesse videtur. *Istius temporis* est pugna: et tamen verba præsentis temporis adhibentur, ut eo magis rei gerendæ, licet præteritæ, presentes adesse videamur.

§. 7. πλὴν ἄλλως] Particula ἄλλως post πλὴν in pluribus bonis libris scripta quam vim habeat, non plane liquet. Quod Toupius eam abundantiæ Græcæ tribuit, id nihili est. Melius vertitur secundum illud quod ipse ad 7, 1. disputavit: *nisi per meram allegoriam dicta esse putes.* Sed vid. not. seq.

εἰ μὴ κατ' ἀλληγ. λ.] Dubitantis hæc

καὶ οὐ σώζοντα τὸ πρέπον. Ὅμηρος γάρ μοι δοκεῖ, παραδιδοὺς τραύματα θεῶν, στάσεις, τιμωρίας, δάκρυα, δεσμὰ, πάθη πάμφυρτα, τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν Ἰλιακῶν ἀνθρώπους, ὅσον ἐπὶ τῇ δυνάμει, θεοὺς πεποιηκέναι, τοὺς θεοὺς δὲ ἀνθρώπους. Ἀλλ᾽ ἡμῖν μὲν δυςδαιμονοῦσιν ἀπόκειται λιμὴν κακῶν, ὁ θάνατος· τῶν θεῶν δ᾽ οὐ τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν
8 ἀτυχίαν ἐποίησεν αἰώνιον. Πολὺ δὲ τῶν περὶ τὴν θεομαχίαν ἀμείνω τὰ, ὅσα ἄχραντόν τι καὶ μέγα τὸ δαιμόνιον ὡς ἀληθῶς καὶ ἄκρατον παρίστησιν, οἷα (πολλοῖς δὲ πρὸ ἡμῶν ὁ τόπος ἐξειργασται) τὰ ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος,

- - - Τρέμε δ᾽ οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη,
Καὶ κορυφαὶ, Τρώων τε πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν

καὶ οὐ σ. τὸ πρ.] Vat. 2. καὶ οὐσώζοντι τοπρέπον,

στάσεις, τιμωρίας] Vat. 2. στάσειν τιμωρίας.

τοὺς θεοὺς δὲ ἀνθρ.] Vat. 2. τοὺς θεοὺς ανθρώπους.

δυςδαιμονοῦσιν] Rob. δυςδαιμοῦσιν.

§. 8. ἄκρατον] El. in marg. ἀκήρατον, quod et Portus in comment. ut verius, laudat.

ὁ τόπος ἐξείργ.] Vat. 2. ὁ τὸ πως ἐξήργασται. Man. pro τόπος habet τύπος.

Τρέμε δ᾽ οὔρεα μ.] Vat. 2. τρέμε δουρέα μ.

καὶ κορυφαὶ &c.] Omissus a Tollio hic versus exstat, ut in aliis codd., ita in Laurentiano. Vid. nott.

---

sunt; sequentia vero, Ὅμηρος . . . αἰώνιον, non dubitantis, sed ut proprie dicta accipientis. Quare verba εἰ μὴ κατ᾽ ἀλλ. λαμβάνοιτο suspicor a vetere Grammatico ad marginem fuisse scripta, deinceps autem ab alio Longini verbis inserta præmisso verbo ἄλλως, quæ est nota usitata vel diversæ lectionis vel scholii.

[Post πλὴν aut πλὴν ἄλλως incisum ponendum. Sic recte factum in ed. 1. Non enim similis est locus illi sect. XI, 2. Refertur nempe ad μὲν et pro δὲ est positum. Nam si totum hoc, πλὴν εἰ . . . λαμβάνοιτο, ad antecedentem sententiam, Ἀλλὰ ταῦτα φ. μὲν, trahitur, extrema, παντάπ . . . πρέπον, male pendent. De his extremis leve videri potest, quod addam. Tollius vertit: *quæ deorum majestati minime conveniant*. Brevius, sed similiter, Morus. Verum auctor hoc potius significat, Homerum migrasse illud, quod universe præcipitur de *decoro*, sive eum non cogitasse, ratione deorum, de eo, quod rei cuique aptum et congruum est. Vid. Cic. in Oratore c. 21., ubi verbum artis τὸ πρέπον vertit *decorum*, quo recte h. l. et Pearcius et antiquiores interpretes utuntur.]

Ὅμηρος γάρ μοι δοκεῖ . . . πεποιηκέναι] Distinguendum et legendum existimo: Ὅμηρος γὰρ, μοὶ δοκεῖ, . . . πεποίηκε &c. Locus verborum μοὶ δοκεῖ, sequentia verba tempore finito et magis καταφατικῶς posita, et universa Longini oratio id suadere videbantur.

δυσδαιμονοῦσιν ἀπόκειται λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος] In animo habebat Herodot. VII. 46. ὁ μὲν θάνατος μοχθηρῆς ἐούσης τῆς ζόης, καταφυγὴ αἱρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ γέγονε. Incertus poeta, vel Sophocles, ut placet cl. Valckenario ad Eurip. Hippol. 1372. apud Plutarchum T. II. p.

quam obstupefaciunt, tamen, nisi interpretando aliorsum trahantur, et abhorrentia a deo sunt, et numini indecora. Ab Homero enim, vulnera, discordiam, ultionem, lacrymas, vincula, multiplicesque adfectus deorum narrante, homines, qui Trojanarum rerum tempore vixerunt, quantum potuit, in deos arbitror mutatos, deosque in homines. Quid quod nobis miseris mors, malorum portus, servata est, cum deorum non natura modo, sed miseria quoque juxta illum æterna sit. Multo illa meliora quam pugna 8
deorum, quæ vere magnum et purum numen describunt, ut illa de Neptuno, in quo loco multi ante me versati sunt: *Tremuere alti montes, et silva, et juga, et*

---

106. D. *Ὦ θάνατε παιὰν ἰατρὸς μόλοις· λιμὴν γὰρ ὄντως ἀΐδας ἀν' αἶαν.* ubi legendum puto: *λιμὴν γὰρ ὄντως ἀΐδας ἀνιῶν.* Æschyl. Suppl. 408. Κοὐδαμοῦ λιμὴν κακῶν. Critias apud Athenæum X. p. 433. D. *πρός θ' ὕπνον ἥρμοσται τὸν καμάτων λιμένα.* Sed hæc satis illustrata ab aliis. Ruhnkenius.

οὐ τὴν φύσιν] Eleganter supprimitur *μόνον*. Quod tum Græcis, tum Latinis familiare. Noster supra, Οὐ γὰρ εἰς πειθὼ *τοὺς ἀκροωμένους, ἀλλ' εἰς ἔκστασιν ἄγει τὰ ὑπερφυᾶ.* Atque hinc castigandus Diodorus in Excerptis Valesii p. 581. ed. Wessel. Ἀπελύθη *τῆς ἀγωνίας ὁ ὕπατος, ἔχων* ΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΠΡΟΣ ΥΙΟΝ, *ἀλλὰ καθάπερ ἐρωμανῆ τινὰ διάθεσιν πρὸς τὸ μειράκιον.* *Cura atque anxietate liberatus est consul, quippe qui non paterna tantum benevolentia, sed perdito quodam amore adolescentem prosequebatur.* Ita legendus est iste locus, quem perperam administravit doctissimus Valesius. Quin et una opera vindicandus Catullus in elegantissimo carmine de coma Berenices.

At tu non orbum luxti deserta cubile,
Sed fratris cari flebile dissidium.

Quem locum minus intellexit Isaacus Vossius. Toupius. Sic et Morus; "*οὐ τὴν φ.* i. e. *οὐ μόνον τ. φ.*" Sed rectius talia loca interpretamur, quemadmodum h. l. Tollius: *non tam naturam ille, quam ærumnas infinitas fecit.* Scilicet sempiterna vita nullius momenti est ad felicitatem, si hanc interrumpunt *τραύματα, στάσεις* &c.

§. 8. *ἄχραντόν τι καὶ ἄκρατον*] Corrigunt viri docti, *ἀκήρατον*. quemodo exhibet margo MSti Eliensis. Cyrill. contr. Julian. lib. 8. p. 287. ἡ ΑΧΡΑΝΤΟΣ καὶ ἡ ΑΚΗΡΑΤΟΣ φύσις. Jamblichus de Myster. p. 120. Οὐδὲ χραίνονται αὐτοὶ (θεοὶ) ἀπὸ τῆς ἡμετέρας κηλῖδος. ΑΧΡΑΝΤΟΙ γάρ εἰσι πάντη καὶ ΑΚΗΡΑΤΟΙ. Confer Clem. Alexand. Cohort. p. 50. Proclum in Platon. Theolog. lib. 5. p. 321. Plutarch. Vol. II. p. 820. Heliodor. Æthiop. lib. 2. p. 120. Schol. ad Euripid. Hippolyt. 73. Apollon. Rhod. IV. 1025. Sed libri omnes *ἄκρατον*, quod neutiquam sollicitandum. Philo Vol. I. p. 506. Τὸ γὰρ θεῖον ἀμιγὲς, ΑΚΡΑΤΟΝ καὶ ἀμερέστατον ὑπάρχον, ἅπαντι τῷ κόσμῳ γέγονεν αἴτιον μίξεως, κράσεως, πολυμερείας. Plutarch. de Isid. et Osir. p. 61. ed. Squire: τὸ δὲ θεῖον οὐχ ἀμιγὲς οὐδ' ΑΚΡΑΤΟΝ ἔχοντες. Idem in Pericle: ΝΟΥΝ ἐπέστησε ΚΑΘΑΡΟΝ καὶ ΑΚΡΑΤΟΝ. Atque hinc emendandus Lucian. in Hermotimo. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος (Hercules) ἀποβαλὼν ὁπόσον ἀνθρώπειον εἶχε παρὰ τῆς μητρὸς, καὶ ΚΑΘΑΡΟΝ τε καὶ ΑΚΡΑΤΟΝ φέρων τὸ ΘΕΙΟΝ ἀνέπτατο ἐς τοὺς θεοὺς διευκρινηθὲν ὑπὸ τοῦ πυρός. Ita legendus videtur et distinguendus iste locus. Quin et restituenda ista vox Synesio in Dion. p. 44. Οὐ γάρ ἐσμεν ὁ ἀκήρατος νοῦς, ἀλλὰ νοῦς ἐν ζώου ψυχῇ. Legendum, ὁ ΑΚΡΑΤΟΣ ΝΟΥΣ. Confer Xenoph. Instit. Cyri lib. 8. p. 237. et cl. Markland. ad Max. Tyr. XXVIII. 7. ubi locum Longini tangit. Toupius.

τρέμε δ' οὔρεα μ. &c.] Iliad. ν, 18 ss.

καὶ κορυφαὶ &c.] Totum hunc versum,

Ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ', ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτῷ
Πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα.
Γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διΐστατο, τοὶ δὲ πέτοντο.

9 Ταύτῃ καὶ ὁ τῶν Ἰουδαίων θεσμοθέτης, οὐχ ὁ τυχὼν ἀνὴρ, ἐπειδὴ τὴν τοῦ θείου δύναμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐχώρησε, κἀξέφηνεν, εὐθὺς ἐν τῇ εἰςβολῇ γράψας τῶν νόμων· "Εἶπεν ὁ Θεὸς," φησί· τί; "Γενέσθω φῶς, καὶ ἐγένετο· γενέσθω γῆ, καὶ ἐγένετο." 10 Οὐκ ὀχληρὸς ἂν ἴσως, ἑταῖρε, δόξαιμι, ἓν ἔτι τοῦ ποιητοῦ καὶ τῶν ἀνθρωπίνων παραθέ-

Ποσσὶν] Vat. 3. ποσὶν.

Βῆ δ' ἐλάαν . . . κευθμῶν] Vat. 5. Βῆ δὲ λάαν επικυματ' ἄταλλυ δὲ κήτε ὑπ' αὐτοῦ πάν-
μ ᐞἀταλλυδὲ
τοθεν ἐκ κευθῶν. Vat. 3. Βῆ δ' ἐλάαν επικύματ' ᐞ ἀλιτευκῆτε ὑπ' αὐτοῦ πάντοθεν ἐκ κευθμῶν. Marg. ᐞ α μι.

διΐστατο] Vat. 2. δίστατο.

πέτοντο] Vat. 3. πέτοντο.

§. 9. Ταύτῃ.] Rob. ταύτη, sine ι subscripto.

ἐχώρησε] Cod. El. ἐχώρισε. In marg. autem ἐγνώρισε, quod et Manutius edidit.

θεσμοθέτης] Robort. θεσμοδότης.

κἀξέφηνεν, εὐθὺς ἐν τῇ εἰςβ.] Vat. 2. his mendis corrupit: κἀξ ἐφὴν ἐν τῇ εισβολῇ.

φησί. τί; Γεν.] Vat. 2. φησὶ τι γενέσθω. Vat. 3. φησὶ τί. γενέσθω.

§. 10. ἓν ἔτι τοῦ ποιητοῦ] Vat. 3. ἓν ἔτι καὶ ποιητοῦ. Rob. articulo τοῦ caret.

quem Longinus ex Il. ύ, 60 per errorem hic inseruit, e Vat. 2. 3. Ambr. El. ed. pr. et M. recepit Pearcius, ejecto καὶ ante Βῆ δ' ἐλ. quod in T. et H. occurrit. Morus.

ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ] Scribe αὐτῷ. Quomodo recte legitur apud Homer. Il. N. 27. Ὑπάταλλε αὐτῷ *illi subblandiebantur, blandimentis regem suum agnoscebant.* Non intellexerunt Interpretes. Quin et sic quoque laudat Maxim. Tyr. XXXII. 7. Ceterum hunc locum imitatus videtur Q. Calaber V. 93.

——Τοὶ δ' ἑκάτερθεν ἀολλέες ἀμφὶς ἄνακτα
Ἀγρόμενοι δελφῖνες ἀπειρέσιον κεχάροντο,
ΣΑΙΝΟΝΤΕΣ βασιλῆα ——

Toupius.

§. 9. Ταύτῃ καὶ ὁ τῶν Ἰουδαίων θεσμοθέτης &c.] Fr. Portus hunc locum ab aliena manu venisse putat, propterea quod parum verisimile sit, Longinum in sacris literis versatum esse, aut usurum fuisse exemplis Christianis. Priore ratione nihil levius. Nam omnes fere hujus ætatis philosophi, quibus sæpe cum Christianis pugnandum esset, libros Christianorum cognitos habebant. Narravit mihi aliquando I. I. Westenius, se in Catena Patrum MS. Longini judicium de verbis D. Joannis, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος, reperisse. Sed vereor, ne qui hoc judicium commemoravit, Longinum cum Amelio, philosopho Longini æquali, confuderit; cujus de his ipsis verbis sententia est apud Eusebium P. E. XI. 19. p. 540. Paulo probabilior est altera Porti ratio: quanquam ne ea quidem magnopere movemur. Est denique vir longe doctissimus, qui totum hoc abruptius positum existimat, quam ut a Longino profectum esse videatur. Quod si fraudem hic versatam esse statuamus; idem ejus auctor est, qui in alio Longini loco,

Troum urbs, et naves Græcorum, sub pedibus divinis in-
cedentis Neptuni. Eo per fluctus vecto, subtus balænæ
undique e specubus prosiluere, rege agnito, lætabundum-
que mare discessit. Sed equi volabant. Ergo et Judæ- 9
orum legislator, non contemnendus scriptor, cum
numinis potentiam animo digne complexus esset,
eam etiam statim in initio legum his verbis demon-
stravit. *Dixit Deus,* inquit. Quid? *Fiat lux, et*
facta est. Fiat terra, et facta est. Non fortasse mo- 10
lestus tibi videar, Terentiane, si unum Homeri locum
ex eo genere, quo homines tractat, adponam, ut in-

---

de quo ad Rutil. Lup. II. p. 88. disputavimus, D. Pauli nomen satis impudenter inculcavit. Ceterum sublime illud, quod in Moysis loco est, et sensit, et imitando expressit Hermes apud Stobæum Ecl. Phys. I. p. 123. ubi postquam, Platonis exemplo, summum Universi auctorem induxisset ad reliquos deos, orationem habentem, hæc subjecit; *εἶπε, καὶ εὐθέως κοσμικῶς τῆς ἔτι γενέσεως διάστασις ἐγένετο, καὶ ἐφάνη μὲν ὁ οὐρανὸς ἄνω.* Sed proxime ad illam magnificentiam accedit Epigramma vetus de Xerxe, mare in terram, terram in mare vertente, Anthol. Lat. II. 13. p. 194.

Hoc terræ fiant, hoc mare, dixit; erant.

Sic enim I. F. Gronovius divinitus emendavit quod vulgabatur: *Hoc terræ fiat: hac mare, dixit, eat.* Vide cl. Valckenarium ad Herodot. III. 135. RUHNKENIUS. At vero longe melior et simplicior emendatio nostra:

Quale fuit regnum, mundo nova ponere jura!
Hic terræ fiant, hac mare, dixit, eat.

TOUPIUS.

Si vel breviter de priore illa et graviore quæstione pronuntiare licet, locum hunc de Mose genuinum esse, et auctorem a sacris Christianorum alienum fuisse, singula verba ostendunt. Alia aliunde petenda argumenta mitto. Una jurisjurandi forma nobis sufficit, ut *νὴ Δία*, quod sæpius occurrit, et *ὦ πρὸς θεῶν* 7, 3 et *νὴ τοὺς θεοὺς* Fragm. 6, 2 et alia, quibus Christianus extra jocum, et in epistola, certe non usus est, illo præsertim seculo, quo universa Christianorum secta religionis tuendæ causa durissimis se legibus obstrinxerat. Adde Dissert. Philol. §. 13. De versu ex Anthol. hoc ut certissimum addo, a Gronovio eum esse corruptum. Illud *erant* (pro elegantissimo verbo *eat*) h. l. prorsus non est Latinum, quia repugnat usui temporis imperfecti, quod repentinum rerum ortum nequaquam significare potest, et hic potius declararet, illas res jam ante fuisse et tum maxime in pristina conditione mansisse.

οὐχ ὁ τυχὼν ἀνὴρ] *non spernendus scriptor.* Sic Clitarchus 3, 2. *φλαιώδης ἀνήρ.* Qui aliud, quam de *scriptore* cogitarunt, et vel nobilitatem Mosis, vel Longini Christianismum in his quæsiverunt, necessario nugati sunt. De controversia Boilavii, Huetii et Clerici super hoc loco vid. Boilavii Opp. T. 2., p. 231 sqq. ed. Dresd. MORUS. Verba illa sic potius reddenda: *non vulgaris intelligentiæ homo.* Non de *scriptore* hic cogitandum, sed de homine ingenioso et prudenti, qui e sensu recto sublime illud dictum protulerit. Nam si Longinus plura e Pentateucho legit, non potuit non judicare, bene scribendi rationem Moysi nullam fuisse notam. Ceterum, ut significavi, prudentem legislatorem et hominem rerum intelligentem agnoscere potuit.

ἐχώρησε κἀξέφηνεν] Libri alii, *ἐχώρησε*, alii *ἐγνώρισε*. Lego et distinguo: *Ἐπειδὴ τὴν τοῦ θείου δύναμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐχώρησεν, ἐγνώρισε καὶ ἐξέφηνεν. Cum Dei majestatem pro dignitate concepisset, agnovit et indicavit.* Γνωρίζειν est utrumque, et cognoscere, et facere ut alius cognoscat. de quo Casaubonus *ὁ πάνυ* ad Strab. I. p. 52. TOUPIUS. Si mutatio illa in-

μενος, τοῦ μαθεῖν χάριν, ὡς εἰς τὰ ἡρωϊκὰ μεγέθη συνεμβαίνειν ἐθίζει. Ἀχλὺς ἄφνω καὶ νὺξ ἄπορος αὐτῷ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐπέχει μάχην· ἔνθα δὴ ὁ Αἴας ἀμηχανῶν,

> Ζεῦ πάτερ, φησὶν, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας Ἀχαιῶν,
> Ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
> Ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον.

Ἔστιν ὡς ἀληθῶς τὸ πάθος Αἴαντος· οὐ γὰρ ζῆν εὔχεται,
(ἦν γὰρ τὸ αἴτημα τοῦ ἥρωος ταπεινότερον) ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν
ἀπράκτῳ σκότει τὴν ἀνδρίαν εἰς οὐδὲν γενναῖον εἶχε διαθέσ-
θαι, διὰ ταῦτ' ἀγανακτῶν, ὅτι πρὸς τὴν μάχην ἀργεῖ,
φῶς ὅτι τάχιστα αἰτεῖται, ὡς πάντως τῆς ἀρετῆς εὑρήσων
11 ἐντάφιον ἄξιον, κἂν αὐτῷ Ζεὺς ἀντιτάττηται. Ἀλλὰ
γὰρ Ὅμηρος μὲν ἐνθάδε οὔριος συνεμπνεῖ τοῖς ἀγῶσιν, καὶ
οὐκ ἄλλο τι αὐτὸς πέπονθεν, ἢ

> Μαίνεται, ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ
> Οὔρεσι μαίνηται βαθέης ἐνὶ τάρφεσιν ὕλης·
> Ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίνεται·

συνεμβ. ἐθίζει. Ἀχλὺς ἄφνω] Vat. 2. συνεμβαίνειν ἐθίζειν, ἀχλὺς ἄφνω.
ἄπορος] Cod. El: et Manut. ἄπειρος.
ἐπέχει] Vat. 2. ἐπέχην.
καὶ ὄλεσσον] Vat. 2. καὶ ὄλεσον.
τοῦ ἥρωος] Vat. 3. τοῦ ἥρως.
τὴν ἀνδρ. εἰς οὐδὲν γ.] Vat. 2. τὴν ἀνδρείαν εἰς ἂν δὲν γένναῖον.
διὰ τ. ἀγανακτῶν] διά ταῦτα ἀγανακτῶν.
πάντως τ. ἀ. εὑρήσων] Vat. 2. πάντως ἀρετῆς εὑρήσων.
§. 11. Ὅμηρος] Vat. 2. ὁ μορος.
οὐκ ἄλλό τι αὐτὸς π. et sqq.] Vat. 2. οὐκάλο τι αὐτὸς πέποθεν, ἢ μαίνεται ὡς ὅτάρης
οι
ἔγχος πάλος ἢ ὀλῶν πῦρ οὔρεσι μαίνηται βαθέης ἐν ταρφέσιν ὕλης· ἀφλυσμος δὲ περὶ στόμα γίγνεται. Parisinus v. 1. habet ὡς ὁ τ' ἄρης ἐγχεσπάλος. Pro ἐνὶ τάρφ. Par., Vat. 3., Laur. et. Rob. scriptum præbent ἐν τάρφεσιν. Pro ἀφλοισμὸς Par., Vat. 3. et Rob. ἀφλυσμὸς. Pro γίνεται Par. et Laur. γίγνεται.

scita probari posset, ἐγνώριστ potius vertendum esset *notam fecit*.

§. 10. ὡς εἰς τὰ ἡρωϊκὰ μεγέθη συνεμβαίνειν ἐθίζει] Ita reddit Petrus Paganus, *Quo pacto scilicet ad Heroicas amplitudines ingredi soleat*. nempe una cum heroibus, de quibus agit. Quod συνεμπνεῖν τοῖς ἀγῶσι vocat infra Longinus. TOUPIUS. Eleganter hunc locum vertit Morus: magis ad verbum, sed ceterum non deterius Pearcius, qui sic: *usitatum esse illi insurgere ad sublimia Heroica.* Sed

telligas, quo modo comitari heroas ad magna facta soleat. Caligine repentina et inexplicabili nocte prælium Græcorum occupante, Ajax, omni gerendæ rei adjumento destitutus, *Jupiter pater*, inquit, *at tu libera Græcos caligine, redde serenitatem, fac clare oculis cernamus. Reddita vero luce, vel interime me.* Vere hic est adfectus Ajacis: neque enim vitam optat, nam inferior heroe foret petitio; sed cum in caligine inexplicabili non posset fortitudinem in illustri facinore collocare, indignatus in conflictu otio suo, lumen quam celerrimum optat, quippe utique dignum virtute ornamentum funebre reperturus, si vel Iupiter ei resistat. Jam etsi Homerus in his impetum 11
et vehementiam certaminum suo spiritu adjuvat, nec aliter adficitur, quam qui sic furit, *ut cum Mars furit, hastam vibrans, aut edax ignis in monte densisque silvis, et cum os spumat:* tamen in Odyssea (est vero

---

in ed. Toupii pro his legitur: *quomodo assuefaciat n o s secum una ingredi in Sublimia Heroica.* Hoc miror a quo mutatum sit, cum repugnet animadversioni Toupii. Verbum ἐθίζει h. l. est intransitivum, *consuevit*, non *assuefacit.* Nam docere vult auctor, poetam solere simul cum Heroibus se extollere ad sublimia: et recte. Nam id h. l. agitur, ut intelligamus, artificem dicendi sensus altos induere debere: et hanc in rem jam exemplo Moysis et Homeri demonstratum est, quomodo quis sensus Deo dignos concipere debeat. Jam ostenditur, quomodo Homerus etiam *cum hominibus*, quos loquentes inducit, alte efferatur. Cf. et §. 11. init.

νὺξ ἄπορος αὐτῷ] Manutius, *νὺξ ἄπειρος.* Quocum facit MS. Eliensis. Recte. *ἄπειρον σκότον* vocat Pindarus apud Plutarch. de Aud. Poet. p. 17. Confer cl. Lennep. Animad. ad Coluth. I. XI. Deinde recte *αὐτῷ. apud illum.* quomodo et Noster alibi locutus est. Restituenda hæc vox Dionysio Halicarn. de Struct. Orat. c. 16. Ἅπας ἐστὶν ὁ κατάλογος ΑΥΤΩι τοιοῦτος. ita scribendum, non *αὐτῶν.* Confer Dionysium cap. 22. p. 46. Atque ita quoque corrigendus Maximus Tyrius XXIX. I. Οἱ δὲ *μακάριοι* ΑΥΤΩι *ἄνδρες, οὓς ἐκεῖνος ἐπαινῶν χαίρει, ἕτεροί εἰσιν ἐξ ἑτέρων ἐπιτηδευμάτων καὶ ἔργων.* Quod et recte animadvertisse jam video doctissimum Davisium. Toupius. Per se nimis leve et vulgare est, *αὐτῷ* dici pro *παρ' αὐτῷ* aut *ὑπ' αὐτοῦ*, quod et §. 15. occurrit. Sed eo quærebat Toupius corrigendi opportunitatem.

Ζεῦ πάτερ, φησίν,] Illiad. ρ, 645.

ὅτι πρὸς τὴν μάχην ἀργεῖ] Tolle putidum glossema, quod quis adscripserat ad explicanda verba *ἐν ἀπράκτῳ σκότει.* Ἄπρακτος *ὥρα* eodem sensu est apud Hesych. v. Ἀωρία. Ruhnkenius.

ὅτι τάχιστα] Non diserte id precatur Ajax. Sed quoniam solam lucem cœlestem Græcis reddendam expetit, pluribus modis idem illud precatur, et maxime, quoniam indignationem quandam, ut moræ impatiens, prodit, recte illud *ὅτι τάχιστα* posuit auctor.

§. 11. *οὔριος συνεμπνεῖ τοῖς ἀγῶσιν*] h. e. sublimibus cogitatis, *quasi vento secundo, incitat cursum et vim præliorum;* quo significatur, illum res æquare dictis. Recte Morus conferri vult Luciani *de scr. hist.* c. 45.

Μαίνεται, ὡς ὅτ' Ἄρης &c.] Il. ο, 605 ss.

γηματικὸν, ὅπερ ἴδιον γήρως. Ὅθεν ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ πα-
ρεικάσαι τις ἂν καταδυομένῳ τὸν Ὅμηρον ἡλίῳ, οὗ δίχα
τῆς σφοδρότητος παραμένει τὸ μέγεθος. Οὐ γὰρ ἔτι τοῖς
Ἰλιακοῖς ἐκείνοις ποιήμασιν ἴσον ἐνταῦθα σώζει τὸν τόνον,
οὐδ᾽ ἐξωμαλισμένα τὰ ὕψη καὶ ἰζήματα μηδαμοῦ λαμβά-
νοντα, οὐδὲ τὴν πρόχυσιν ὁμοίαν τῶν ἐπαλλήλων παθῶν,
οὐδὲ τὸ ἀγχίστροφον καὶ πολιτικὸν, καὶ ταῖς ἐκ τῆς
ἀληθείας φαντασίαις καταπεπυκνωμένον· ἀλλ᾽, οἷον ὑπο-
χωροῦντος εἰς ἑαυτὸν ὠκεανοῦ καὶ περὶ τὰ ἴδια μέτρα
ἐρημουμένου, τὸ λοιπὸν φαίνονται τοῦ μεγέθους ἀμπώτιδες
14 κἀν τοῖς μυθώδεσι καὶ ἀπίστοις πλάνοις. Λέγων δὲ
ταῦτ᾽ οὐκ ἐπιλέλησμαι τῶν ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ χειμώνων,

παρεικάσαι τις ἂν] Vat. 3. παρεικάσαί τις ἂν.

καταδυομένῳ τὸν Ὅμ.] Vat. 2. κατὰ δυόμένω τὸν ὅμυρον. Vat. 3. καταδυομένω τὸν ὅμηρο.

Οὐ γὰρ . . . . σώζει] Vat. 2. οὐγὰρ ἔστι τοῖς ἰλιακοῖς ἐκοίνοις ποιήμ (adjuncta nota insolentiore pro terminatione ασιν) ἴσον ἐνταῦθα σώζειν. Par. in his, teste B., pro ἴσον, habet ἶσον, quod et e Vat. 3. prolatum est. Eod. accentu jam Rob., ut video, expressit. Laur. item, ut Vat. 2., ἔστι habet pro ἔτι.

πρόχυσιν . . . φαντασίαις] Vat. 2. πρόχυσιν ὁμίαν τῶν ἐπ· ἄλληλων παθῶν, οὐδὲ τὴν πρόχυσιν ὁμίαν τῶν ἐπαλτο (tres hæ voces lineolis subductis notatæ) ἀγχίστροφον καὶ πολιτικὸν καὶ τῆς ἐκ τῆς ἀληθείας φαντασίαις. Vat. 3. a nostris illis nihil diversum habet præter φαντασίας pro φαντασίαις. Laur. autem οὐ τὸ ἀγχίστρ. pro οὐδὲ τὸ ἀγχίστροφον. Manut. ταῖς τῆς ἀληθ., omissa præp. ἐκ.

μέτρα] Manut. et marg. El. τέρματα.

ἀλλ᾽, οἷον ὑ. ἑ. ἑαυτὸν] Vat. 2. ἀλλ᾽ οἷον ὑποχ$\overset{\alpha\iota}{\omega}$ροῦντος εἰς ἑ αὐτὸν.

ἐρημουμένου, . . . ἀμπώτιδες] Vat. 2. εὐρημουμένου τὸλοιπὸν φαίνονται τοῦ μεγέθους ἀμπωτιδ (adjuncta nota compendii pro terminatione.)

κἀν τοῖς] Vat. uterque et Rob. κἂν τ.

πλάνοις] Codd. et editt. primæ πλάνος.

§. 14. Λέγων δὲ τ. οὐκ ἐπιλελ.] Vat. 2. λέγων δὲ ταῦτον κεπειλέλησμαι.

necesse erat. Δραματικὸν est, *in quo personæ loquentes inducuntur*, atque ita res suas *agunt*. A fabulis scenicis δράμασι κατ᾽ ἐξοχὴν dictis hoc petitum est. Ἐναγώνιον vero dicitur, *quod simile est contentioni oratoris in judicio aut in concione dicentis*. Nihil usitatius est, quam verbum ἀγωνίζεσθαι et conjugata de talibus actionibus. Bene illo ἐναγώνιον Longinus significavit *orationes*, quibus plena est Ilias, cum Odyssea sit magis διηγηματικὴ, sive ejus formæ, ut poëta loquatur e sua persona et narret, quæ alii dixerint.

Ὅθεν ἐν τῇ Ὀδ. . . . . τὸ μέγεθος] Haud dissimiliter Strato in Epigrammate hactenus inedito:

Ἐξεφλέγην, ὅτε Θεῦδις ἐλάμπετο παισὶν ἐν
  ἄλλοις,
 Οἷος ἐπαντέλλων ἀστράσιν ἠέλιος.
Τοὔνεκ᾽ ἐπιφλέγομαι καὶ νῦν, ὅτε νυκτὶ λα-
  χνοῦται·
 ΔΥΟΜΕΝΟΣ γὰρ ὅμως ΗΛΙΟΣ ἐστὶν ἔτι.

TOUPIUS.

ἰζήματα μηδαμοῦ λαμβάνοντα] Ita locu-

Quare eum in Odyssea similem quis occidenti soli dixerit,, cui, quamquam sine vi, magnitudo tamen relicta est. Non enim idem hic est, quod Iliados, robur, non æqualis ubique eminentia sine ulla depressione, non distributi pari modo alii super alios adfectus, non repentina mobilitas, non oratoria vis, verisque visionibus densata oratio; sed ut recedentis Oceani et ad litora sua decrescentis, ita magnitudinis refluxus apparet, et quædam per incredibiles fabulas oberratio. Quæ quidem cum dico, non obliviscor 14 Odysseæ tempestates, narrationem de Cyclope, et

---

tus est Plutarchus de Orac. Defect. p. 434. Τῆς γῆς ὑποσάλου γινομένης καὶ ΛΑΜΒΑΝΟΥΣΗΣ ΙΖΗΜΑΤΑ. Sed Plutarchum in ore et oculis semper habuit noster Rhetor. Deinde MS. Par. καὶ ταῖς ἐκ τῆς ἀληθείας φαντασίαις. Quod minus animadvertit cl. Pearcius. Toupius. Pearcius nempe hæc tantum in Emendatt. scripsit: “ ταῖς ἐκ τ. ἀλ. Ita editio pr. et omnes msti: sed Manutius illud ἐκ omisit.” Nos de καὶ infra suo loco.

ὁμοίαν] Morus cepit pro ὁμαλῆ, *æquabilem*. Vertit enim *distributi pari modo* &c. Melius, puto, intelligas ὁμοίαν τῇ ἐν τῇ Ἰλιάδι προχύσει. Non æquabiliter et certis intervallis se subsequentes laudat auctor (affectus), sed, quod verbum ἐπαλλήλων innuit, *multos* affectus, et qui *æque magno* flumine ferantur, (atque in Iliade).

ἀγχίστροφον] *propinquum conversioni* s. quod celeriter convertitur, sæpe significat *repentinum*, ut Thucyd. 2, 53. ἀγχίστροφον μεταβολὴν dixit, quod Ælianus V. H. 5, 13. imitatus est, et Herodot. 7, 13. ἀγχίστροφα βουλεύεσθαι, *ex tempore consilium capere.* Sed Longinus hoc loco etymologiæ tenacior est. Interpreter enim Homericum ἀγχίστροφον de perpetua ejus consuetudine ab alio ad aliud repente transeundi, ut semper aliud, semper improviso occurrat lectori. *Sic videtur poëta semper in omnes partes verti*, στρέφεσθαι. Crebro Longinus hac metaphora usus est, 22, 1. τῇδε κἀκεῖσε ἀγχιστρόφως (celeriter) ἀντισπᾶσθαι: 27, 3. ἀγχίστροφον de transitu ab alia persona ad aliam: 12, 3. ἐπεστράφθαι: 20, 2. μὴ στῆναι ἐπὶ τῶν αὐτῶν, ἐπ' ἄλλα μεθάλλεσθαι. Morus.

πολιτικὸν] *oratorium* (cf. 1, 2.) ideoque *vehemens*. Favet huic interpretationi, quod 44, 1. πολιτικαὶ δριμεῖαι et ἐντρεχεῖς φύσεις conjunguntur. Morus.

καὶ ταῖς ἐκ τ. ἀλ. φαντασίαις] Copula e cod. Par. (ut supra testatus est Toupius) Vat. 2. et Ambr. nec non ed. 1. sumta, et jam a Tollio in textu posita, etiam sine his auctoritatibus potuisset adsciscì. Non enim tantum in *repentino transitu* ab alio ad aliud et *in vehementi oratione* Ilias abundat visionibus e natura haustis, sed in omnibus argumenti partibus, velut in rhaps. Θ.

περὶ τὰ ἴδια μέτρα ἐρημουμένου] Isaacus Vossius in margine libri, qui est in Bibl. Leidensi, notat aliud exemplar habere περὶ τ' ἀϊδνὰ τέλματα. Quod Tollius, cui Vossiani libri copia fuit, perperam de Codice Parisino exhibente lectionem, quam posuimus, accepit. Cum vero quicquid librorum superest, e Codice Parisino fluxerit, dubitari non debet, quin lectio, quam Vossius commemorat, potius ex eruditi hominis conjectura, quam ex libro antiquo, venerit. Hic vero locus ita legendus: περὶ τὰ ἴδια τέρματα ἡμερουμένου. Ut ἀγριαίνεσθαι mare dicitur, sic etiam ἡμεροῦσθαι. Aristides, Tom. I. 96. προβαίνει γὰρ μέχρι πλείστου, τὴν θάλασσαν ἡμεροῦσα. Mox Pearcius bene corrigit: κἂν ταῖς μυθώδεσι καὶ ἀπίστοις πλάναις. Sic μῦθον et πλάνον jungit Plato Ep. VII. p. 720. C. Ruhnkenius. Doctissimus Pricæus, ἡμερωμένου. quomodo et legit cl. Ruhnkenius. Ego quidem malim, περὶ τὰ ἴδια μέτρα ἠπειρουμένου. Quod verbum elegans. Aristot. de Mundo: Ἐπιδρομαί τε κυμάτων καὶ ἀναχωρήσεις, καὶ τῶν περὶ τὸν Κύκλωπα, καί τινων ἄλλων· ἀλλὰ γῆρας διηγοῦμαι, γῆρας δ' ὅμως Ὁμήρου. Πλὴν ἐν ἅπασι τούτοις ἑξῆς τοῦ πρακτικοῦ κρατεῖ τὸ μυθικόν· παρεξέβην δ' εἰς ταῦθ', ὡς ἔφην, ἵνα δείξαιμι, ὡς εἰς λῆρον ἐνίοτε ῥᾷστον κατὰ τὴν ἀπακμὴν τὰ μεγαλοφυῆ παρατρέπεται, οἷα τὰ περὶ τὸν ἀσκὸν, καὶ τοὺς ἐκ Κίρκης συοφαρβουμένους,

χειμώνων . . . καί τινων.] Vat. 2. χειμώνων, καὶ τῶν περι κύκλωπα καὶ τίνων. Vat. 3. χειμώνων. καὶ τὸν περὶ τὸν κύκλωπα. καί τινων.

Ὁμήρου. Πλ. ἐν ἅ. τ. ἑξῆς] Vat. 2. ὁμήρου πλὴν ἐν ἁ πασι τούτα, ς ἑξῆς.

εἰς ταῦθ', ὡς] Vat. 3. et Rob. εἰς ταῦτ', ὡς.

κ. τ. ἀπακμὴν τὰ] Par. et Vat. 2. κ. τ. ἀκμὴν, τὰ. Vat. 3. κ. τ. ἀκμὴν τῶ. (Zacc. in hoc scriptum dicit ἀχμὴν pro ἀκμὴν.) Ceterum pro Manutiano ἀπακμὴν etiam Laur., El. et Rob. ἀκμὴν tuentur. In marg. El. additum παρακμὴν.

τὰ μεγαλοφυῆ] Rob., ut et Vat. 3. secundum Zacc., τῷ μεγαλοφυεῖ.

τοὺς ἐκ Κ. συοφ.] Vat. 2. τοὺς ἐκ κίρκης συοφορβουμένα.

πολλάκις καὶ ἠπείρους ἐθαλάττωσαν, καὶ θαλάττας ΗΠΕΙΡΩΣΑΝ. Philo I. p. 298. Τὰ γὰρ ἀμποτίζοντα πελάγη ποτὲ μὲν μετὰ συρμοῦ καὶ πατάγου βίᾳ φέρεται, καὶ ἀναχεόμενα λιμνάζει τὴν τέως χέρσον, ποτὲ δὲ ἐξαναχωροῦντα πολλὴν θαλάττης μοῖραν ΗΠΕΙΡΟΙ. Idem 2. p. 510. Πρὸς δὲ τούτοις μεγάλων πελαγῶν μεγάλους κόλπους καὶ βαθεῖς ἀναξηρανθέντας ΗΠΕΙΡΩΣΘΑΙ. Appian. apud Suid. v. Ἤιομεν. Δύσμαχοι δ' αὐτῶν ἦσαν αἱ πόλεις ἀπὸ τῆς ἀμπώτεως ἐφ' ἡμέραν ΗΠΕΙΡΟΥΜΕΝΑΙ τε καὶ νησούμεναι. Sed nihil muto. Dicitur mare περὶ τὰ ἴδια μέτρα ἐρημοῦσθαι, cum *fines suos deserit*, sive *intra suos fines* (*high-water-mark*) *longius recedit*. Quod ὑπονοστεῖν et ὑποφέρεσθαι vocant Græci. Ælian. de Animal. X, 43. Ὁ δὲ Νεῖλος ὑπονοστεῖ καὶ εἰς ΤΑ ΕΑΥΤΟΥ ΜΕΤΡΑ ὑποστρέφει. Non potuit melius aut expressius noster Rhetor. Deinde scribe, ΤΑΙΣ μυθώδεσι καὶ ἀπίστοις ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΠΛΑΝΑΙΣ. Ὀδυσσέως πλάνη omnibus nota. Strabo lib. I. p. 38. Ὅπερ καὶ Πολύβιός φησι περὶ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΠΛΑΝΗΣ. Idem lib. I. p. 43. Ταῦτα δὲ προοικονομησάμενος οὐκ ἐᾷ τὸν Αἴολον ἐν μύθου σχήματι ἀκούεσθαι, οὐδ' ὅλην ΤΗΝ ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΠΛΑΝΗΝ. Libanius de Ulciscend. Juliani nece: Ἐγκαλεῖται δὲ ὁ Ζεὺς ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ΕΝ ΤΑΙΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΠΛΑΝΑΙΣ. Nihil verius hac emendatione. Sed oratio neutiquam integra est. Deficit enim ἀπόδοσις, sive posterior pars sententiæ; quod et vidit vir acutissimus Tanaquillus Faber. Equidem locum ita refingendum et supplendum esse censeo: Ἀλλ' οἷον ὑποχωροῦντος εἰς ἑαυτὸν ὠκεανοῦ, καὶ περὶ τὰ ἴδια μέτρα ἐρημουμένου, τὸ λοιπὸν φαίνονται τοῦ μεγέθους ἀμπώτιδες· ΟΥΤΩ ΚΑΙ ΟΜΗΡΟΥ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ κἂν ταῖς μυθώδεσι καὶ ἀπίστοις Ὀδυσσέως πλάναις. *Sed velut oceani recedentis, et suos fines deserentis, apparent tamen magnitudinis recessus, ita et Homeri apparet magnitudo in fabulosis illis Ulyssis erroribus.* Toupius. Totus Longini locus est integer. Codd. et ed. 1. habent μέτρα. Sed Manutio auctore plerique scripserunt τέρματα, quod verbum per se posset æque probari, et occurrit etiam de littoribus Max. Tyr. dissert. 37. c. 8. Sed gravius quid hic agendum est. Etiamsi auctor verba οἷον ὑποχ. . . . . ἐρημουμένου non addidisset, tamen tropus verbi ἀμπώτιδες esset clarus. Sed optimi scriptores passim addunt ipsam εἰκόνα, quæ tropum suppeditat, et hunc ea re mitiorem clarioremque reddunt. Bene in hanc rem Demetrius Phal. §. 8. Ἐπὰν κινδυνώδης ἡ μεταφορὰ δοκῇ, μεταλαμβανέσθω εἰς εἰκασίαν· οὕτω γὰρ ἀσφαλεστέρα γίνοιτ' ἄν. Εἰκασία δ' ἐστι μεταφορὰ πλεονάζουσα: &c. Sic Plat. de rep. III. Vol. VI. p. 278. ὅπη ἂν ὁ λόγος, ὥσπερ πνεῦμα, φέρῃ, ταύτῃ ἰτέον. Sed et ipse Longinus exempla præbet, eaque causæ nostræ aptiora; ut 8, 1. 12, 3. 20, 1. 22, 1. 30, 1. Multa similia facile realia quædam; sed de senectute, verum Homeri senectute loquor. Vincit autem in his omnibus deinceps actionem studium sermocinandi. Ad hæc vero, ut jam dixi, ideo digressus sum, ut docerem, facile interdum decrescente magnitudine ingenium ad loquacitatem prolabi, ut cum de utre loquitur, de iis, qui in ædibus Circes ut bestiæ tractati sunt, quos

---

perias apud Ciceronem, ut *in judicium detrudi, tamquam in pistrinum; ægritudine, tamquam tempestate, quati.* Usum verbi ἐρημοῦσθαι velim exemplo firmari. Nam per se ἐρήμη θάλασσα est *non multum frequentata*, ut Dorville ad Charit. III, 3. med. docet. Alias mihi placet Ruhnkenii ἡμερουμένου. Vulgatum πλάνος mutandum fuit. Ingenii magni reliquias et notas sat claras afferre vult Longinus. Atqui servato τοῦ πλάνος, postquam grave illud et egregium dixit, *magnitudinem quasi refluentis in se maris apparere*, addit sententiam a re proposita alienam, et qua laus illa plane tollitur, *apparere etiam oberrationem per fabulas et res incredibiles*: quæ sententia prorsus est puerilis, præsertim in fine hujus periodi posita. Scripsi ergo, quod Ruhnkenio et aliis placebat, πλάνοις: quod et faciliorem præbuit errorem, quam illa, quæ Cl. Toupius vera censebat, Ὀδυσσέως πλάναις. Ingeniose quidem Morus: " πλάνος: Oberrat per fabulas, ut residuæ exuberantis Oceani aquæ per campos:" sed ut largiar, πλάνον hoc sensu fuisse vulgo usurpatum, (nam per se sine conjuncta εἰκασίᾳ obscurum esset) tamen maneret grave illud vitium, quo prior laus Homeri tollitur.

§. 14. περὶ τὸν Κύκλωπα] Odyss. ι, 182.

τοῦ πρακτικοῦ κρ. τὸ μυθικὸν] Interpretes τὸ πρακτικὸν capiunt ut supra δραματικὸν, itemque μυθικὸν ut διηγηματικόν. Mihi rectius videtur illud interpretari *quod ex ipsis actionibus vitæ ductum est*, sive ἐκ τῆς ἀληθείας, ut supra dicitur; μυθικὸν autem *fictum*.

ὡς εἰς λῆρον ἐνίοτε ῥᾷστον] Si ῥᾷστον est *facillime*, repugnare videtur τοῦ ἐνίοτε. E multis enim exemplis illud cognitum habere debebat auctor, si *facillime* fit. Quod si hoc vere dicit, non fit *interdum*, sed *sæpe*. An ῥᾷστος est aliquando *languidus, viribus carens?* Convenit certe τοῦ ῥᾳστωνεύειν, et cognatis verbis: et hic locus multo melius haberet, si ῥᾷστον isto sensu pertineret ad λῆρον.

κατὰ τὴν ἀπακμὴν] Exstat quidem ἀκμὴν in Par. El. Vat. 3. et pr. editione; sed Manutius ἀπακμὴν invexit, ceterique secuti sunt, probante Pearcio. Recte. Morus.

[κατὰ τὴν ἀκμὴν pro Manutiano κ. τ. ἀπακμὴν, reponendum censeo ex omnium codd. mss. et ed. 1. auctoritate. Sens. magnifica sæpe, ubi ad fastigium evecta in ipso discrimine versantur, prono feruntur &c. W. fil.]

τὰ π. τ. ἀσκὸν] Odyss. κ', 17. ss.

ἐν Κίρκης συοφορβουμένους] Libri omnes, ἐκ Κίρκης. quod neutiquam sollicitandum. Idem ἐκ Κίρκης et ὑπὸ Κίρκης. quomodo non raro loquuntur Græci, Ælianus inprimis et Herodotus. Quod et recte observavit cl. Wesselingius. Confer Suid. v. Σωμασκία. Eadem locutio restituenda Plutarcho II. p. 62. Ἅπαντας, ὥσπερ ἐκ Κίρκης μεταμορφωθέντας, ἀμουσία καὶ λήθη καὶ εὐήθεια κατέσχε. Ita sine dubio legendus et distinguendus iste locus. Recte Interpres, *Universos veluti a Circe transformatos.* Ὑπὸ τῆς Κίρκης μεταμορφωθέντας vocat Schol. ad Theocrit. IX, 35. Huc facit Crates in Epist. p. 347. ταῦτα γὰρ τοὺς γέροντας ἀποθηριοῖ, ὥσπερ τὰ ΠΑΡΑ ΤΗΣ ΚΙΡΚΗΣ φάρμακα. Quod perinde est. Illud autem συοφορβουμένους rarum et festivissimum est. Respexit Noster ad Homer. Odyss. *K*, 241.

— — τοῖσι δὲ Κίρκη
Πάρ ῥ' ἄκυλον, βάλανόν τ' ἔβαλεν, καρπόν τε κρανείης
Ἔδμεναι, οἷα ΣΥΕΣ χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.

Toupius.

Mirum, nonnullos ἐν pro ἐκ, ut necessarium, scripsisse. *In ædibus* sane *Circes* pascebantur; sed non minus *a Circe*. Tironibus autem notum est, ἐκ pro ὑπὸ quam sæpissime poni.

οὓς ὁ Ζωΐλος ἔφη χοιρίδια κλαίοντα, καὶ τὸν ὑϖὸ τῶν ϖε-
λειάδων ὡς νεοσσὸν παρατρεφόμενον Δία, καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ
ναυαγίου δέχ᾽ ἡμέρας ἄσιτον, τά τε ϖερὶ τὴν μνηστηροφο-
νίαν ἀπίθανα. Τί γὰρ ἂν ἄλλο φήσαιμεν ταῦτα, ἢ τῷ
15 ὄντι τοῦ Διὸς ἐνύϖνια; Δευτέρου δὲ ἕνεκα προσιστορείσθω
τὰ κατὰ τὴν Ὀδύσσειαν, ὅπως ᾖ σοι γνώριμον, ὡς ἡ ἀπακ-
μὴ τοῦ πάθους ἐν τοῖς μεγάλοις συγγραφεῦσι καὶ ποιη-
ταῖς εἰς ἦθος ἐκλύεται. Τοιαῦτα γάρ που τὰ ϖερὶ τὴν τοῦ
Ὀδυσσέως ἠθικῶς αὐτῷ βιολογούμενα οἰκίαν, οἱονεὶ κωμῳ-
δία τίς ἐστιν ἠθολογουμένη·

SECT. X.

Φέρε νῦν, εἴ τι καὶ ἕτερον ἔχοιμεν, ὑψηλοὺς ποιεῖν τοὺς

καὶ τὸν ὑ. τ. ϖελειάδων] Vat. 2. καὶ τῶν ὑπὸ τῶν ϖελιάδων. Laur. item ϖελιάδων.

καὶ τὸν . . . ἄσιτον] Vat. 2. καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ ναυγίου δεχημέρας ἄσιτεν ἄδιτον. Vat. 3. ἄδιτον.

τὸν επὶ τοῦ ναυαγίου δέχ᾽ ἡμεραις ἄσιτον. Pro ἡμέρας etiam Ambr., El. et Rob. suggerunt ἡμέραις.

τί γ. ἂν ἄλλο φ.] Vat. 2. τὶ γὰρ ἂν ἄλλόφαμεν. Penult. tamen syllaba potest esse φαι. Nam τῷ α lineola adjuncta.

§. 15. Δευτ. δὲ ἕνεκα ϖρ.] Vat. 2. δευτέρου δὲ εἵνεκα ϖροσιστωρεἰσθω. Pro ult. Zacc. notavit ϖροσιστωρισθο. Vat. 3. habet προςιστορήσθω. Pro ἕνεκα etiam Par., teste B., dat εἵνεκα. Et sic Laur. item et Robortellus.

ὅϖως ᾖ σοι] Vat. 2. ὅπως ἤ σοι.

ἀπακμὴ] Vat. 2. ἀπαμμὴ. Idem alia manus in Laur. adjecit.

οἱονεὶ κ. τίς ἐστιν] Vat. 2. οἷον εἰ κωμωδία τίς ἐστὶν. Vat. 3. οἱονεὶ κωμωδία τίς ἔστιν.

Sect. X. §. 1. ἕτ. ἔχοιμεν ὑψ.] Vat. 2. ἕτεραν ἔχημεν ὑψιλοὺς. Ceteri codd. cum Rob. præbent ἔχοιμεν. Manut. ἔχομεν.

ϖαρατρεφόμενον] *qui simul, pro opportunitate data, nutriebatur.* Sic apud Plutarchum ϖ. ϖαίδων ἀγ. c. 17. adulatores puerorum dicuntur μάτην ϖαρατρέφεσθαι, frustra *in consortio puerorum* ali, si quando nihil mali agant. Et sic alibi ϖαράτροφος est, *qui cum altero educatur.* Nihil ergo absurdum aut ineptum significatur, quod in narratione Homerica insit. Hanc enim vim tribuebat præpositioni ϖαρὰ hoc in verbo vir doctus in Actis Eruditorum, ut Morus in Animadverss. notavit.

ἄσιτον] Recte statuimus, aut nomen Ὀδυσσέα, aut ejus circumlocutionem hic excidisse. Nulla causa est, cur auctor illud omittere voluerit. Ad plenam et perspicuam sententiam necessario id poscitur, ut, quemadmodum verbo ϖαρατρέφειν additum est Δία et deinde dicitur μνηστηροφονίαν, non φόνους, sic h. l. adjectum fuerit Ὀδυσσέα. Tollius hoc ipsum addidit post ἄσιτον. Res sumta est ex Odyss. *M*, 447.

τοῦ Διὸς ἐνύϖνια] Videntur antiqui, quidquid eximium videri volebant in suo genere, Jovi tribuisse: ut Juvenal. *Et Jovis auribus ista servas.* Διὸς ἐγκέφαλος.

Zoilus porcellos lacrimantes adpellare solebat, de Jove, a columbis tanquam pullo nutrito, de Ulysse, in naufragio per decem dies impranso, et de incredibilibus illis in cæde procorum. Quo enim nomine verius hæc adpellemus, quam Jovis somnia? Sed hanc quoque ob causam Odyssea cognoscenda est, ut tibi adpareat, adfectum magnorum scriptorum, cum imminutus sit, laxatum in moratam orationem desinere: nam quæ de ædibus Ulyssis, ut in vita communi, morata oratione dicuntur, comœdiæ, vitæ usum et mores imitanti, similia sunt.

SECT. X.

Jam videamus, si quod aliud sit sublimitatis adju-

---

pro *ciborum deliciis*, Διὸς γάλα, *quod in cibis insigniter lautum esset*, veteres appellabant. Ex hac loquendi consuetudine, quæ sit sententia hujus ἐπικρίσεως, intelligimus, insomnia quidem esse, sed *Jovis insomnia*, id est, in insomniorum genere præstantissima. Sic Διὸς ἄνθος, *amaracus*, unde *amaracinum unguentum nobile* conficitur. Petra. Adde versum Ennii a Fabro laudatum de scaro pisce: *Scarum prætereo, cerebrum Jovi' pæne supremi*. In his facilius acquiescimus, quam in eo quod nimis breviter Portus adscripsit verbis propositis: "παροίμιον, λῆροι." Sensum quidem talium facile assequimur: sed vel hanc ob causam dicta minus pervulgata illustrari convenit, ut de scriptura minus subeat dubitare.

§. 15. προςιστορείσθω] Legendum puto προςιστορήσθω. Non cognosci jubet auctor quæ in Odyssea narrantur, sed rationem affert alteram, cur ipse ea per digressionem tetigerit. Itaque non præsentis temporis imperativus poscitur, sed præteriti. Hoc et Tollius in versione expressit, etsi ει in verbo ipso servavit. Vertit ille: *Esto et hæc altera hujus digressionis ratio*. His scriptis cognovi, Vat. c. habere προςιστορήσθω.

εἰς ἦθος ἐκλύεται] Quare? quia *genus moratum* (Horat. *morata fabula*) tranquillum et lene est, et naturæ, quæ σπεύδει βραδέως, plane conveniens. Itaque optime Halicarnasseus p. 164. num. 36. et qui ἠθικῶς scribunt, illi ἀφελῶς (*simpliciter*) scribere dicuntur Hermogeni non uno loco. &c. Faber.

Sect. X. §. 1. Φέρε νῦν, εἴ τι καὶ ἕτερον ἔχοιμεν, ἐπισκεψώμεθα] Manutius cum nonnullis libris scriptis, ἔχομεν. Recte. Noster sect. 1. φέρε, εἴ τι δὴ ΔΟΚΟΥΜΕΝ ἀνδράσι πολιτικοῖς τεθεωρηκέναι χρήσιμον, ΕΠΙΣΚΕΨΩΜΕΘΑ. Deinde recte Tollius, τῶν ἐμφερομένων ἐκλέγειν ἀεὶ τὰ καιριώτατα, Τὰ ἐμφερόμενα sunt *quæ in re insunt*. Longin. Sect. 12. τῶν ΕΜΦΕΡΟΜΕΝΩΝ τοῖς πράγμασι μορίων. Hierocles de Provid. p. 242. Ἀλλὰ γὰρ ταῦτα μὲν ἐστιν ἰδεῖν τῷ τοῦ ἀνδρὸς ΕΜΦΕΡΟΜΕΝΑ γράμματι. Erotian. in Procemio ad Hippocrat. ΤΑΣ ΕΜΦΕΡΟΜΕΝΑΣ αὐτοῦ τοῖς συγγράμμασι λέξεις. Sozomen. Eccles. Hist. lib. 2. p. 79. τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ΕΜΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟΙΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΟΙΣ. Toupius. Pro ἔχοιμεν si qui codd. habent ἔχομεν (de quo valde dubito) hoc et mihi placet. Sed frequens est optativus post εἰ hoc in libello, et est modesti et quodammodo dubitantis. Ceterum auctor fortasse scripsit hoc ordine: τὰ ἀεὶ καιριώτατα, non ἀεὶ τὰ κ. Illud certe poscit, si non flagitat, usus. Vid. dicta ad 44, 6.

λόγους δυνάμενον, ἐπισκεψώμεθα. Οὐκοῦν, ἐπειδὴ ϖᾶσι τοῖς πράγμασι φύσει συνεδρεύει τινὰ μόρια, ταῖς ὕλαις συνυπάρχοντα, ἐξ ἀνάγκης γένοιτ' ἂν ἡμῖν ὕψους αἴτιον, τὸ τῶν ἐμφερομένων ἐκλέγειν ἀεὶ τὰ καιριώτατα, καὶ ταῦτα τῇ πρὸς ἄλληλα ἐπισυνθέσει καθάπερ ἕν τι σῶμα ποιεῖν δύνασθαι· τὸ μὲν γὰρ τῇ ἐκλογῇ τὸν ἀκροατὴν τῶν λημμάτων, τὸ δὲ τῇ πυκνώσει τῶν ἐκλελεγμένων προσάγεται. Οἷον ἡ Σαπφὼ τὰ συμβαίνοντα ταῖς ἐρωτικαῖς μανίαις ϖαθήματα ἐκ τῶν παρεπομένων καὶ ἐκ τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἑκάστοτε λαμβάνει. Ποῦ δὲ τὴν ἀρετὴν ἀποδείκνυται; ὅτε τὰ ἄκρα αὐτῶν καὶ ὑπερτεταμένα δεινὴ καὶ ἐκλέξαι καὶ εἰς ἄλληλα συνδῆσαι.

2 Φαίνεταί μοι κῆνος ἴσος θεοῖσιν

πράγμασι φ. συνεδρ.] Vat. 2. *πραγμασιν, φύσει συνεδρέβει.*

ἐξ ἀνάγκης γ. ἀ. ἡ. ὕψους] Vat. 2. *ἐξ ανάγκους γένοι τὰν ἡμῖν ὕψος.*

τὰ κ., καὶ τ.] Vat. 2. *τὰ καὶ ἰώταται, καὶ τάυτα.*

ἕν τι σ. π. δύνασθαι] Vat. 2. *ἕν τι σῶμα ϖοὶεῖν. δύνασθαι.*

τὸ μὲν γὰρ] Codd. et Rob. constanter *ὁ μὲν γὰρ*, et deinde *ὁ δὲ*. De Parisino cf. Addenda ad h. l.

τὰ συμβ . . . . μανίαις] Vat. 2 *τὰ συμβαίνοντα τῆς ἐρωτικαῖς μανίες.*

τῶν παρεπ.] Vat. 2. *τῶν παρεπομένον.*

ἀϖοδείκνυται] Vat. 2. et Laur. *ἀποδείκνυνται.*

§. 2. *κῆνος ἴσος θ.*] Vat. 2. *κεῖνος ἴσοςθε οἶσιν.* Etiam Rob. et Man. *κεῖνος* expressum habent.

ἐϖισυνθέσει] Fortasse *ἐϖισυνδέσει*: sequitur enim *ἐϖισυνδῆσαι*. Portus. Imo Longinus studiosus est varie commutatæ orationis. Itaque §. 3. eandem rem *τὴν εἰς ταυτὸ συναίρεσιν* appellat; et 11, 3. *εἰς ἑνότητα σύνταξιν.*

ὁ μὲν γὰο τῇ ἐκλογῇ] Manutius, *τὸ μὲν —τὸ δὲ*. Quare locus ita constituendus videtur: *τὸ μὲν γὰρ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἄκρων λημμάτων, τὸ δὲ ἡ ϖύκνωσις τῶν ἐκλελεγμένων τὸν ἀκροατὴν ϖροσάγεται. Partim enim delectus circumstantiarum, partim constipatio electarum auditorem conciliat. τὸν ἀκροατὴν ϖροσάγεσθαι* est *auditorem allicere, conciliare.* Aristides, Vol. 2. p. 130. *τὰς ψυχὰς* ΠΡΟΣΑΓΕΣΘΑΙ *τῶν ἀκουόντων.* Polybius X, 18. *Καὶ τοὺς μὲν ϖαῖδας καθ' ἕνα* ΠΡΟΣΑΓΟΜΕΝΟΣ *καὶ καταψήσας θαῤῥεῖν ἐκέλευε.* Athenæus lib. 4. p. 188. *Ὥσϖερ γὰρ ὅταν φέγγος ἐν νυκτὶ ϖαρῇ, ϖάντων* ΠΡΟΣΑΓΕΤΑΙ *τὰ ὄμματα, οὕτω καὶ τὸ Αὐτολύκου κάλλος ϖάντων ἐφέλκεται ὄψεις ἐφ' ἑαυτό.* Ceterum hic locus glossema olet: quæ ratio fuit, quod eum uncis incluserimus. Toupius. Audacior est et minime necessario mutatio dativorum *τῇ ἐκλογῇ* et *τῇ ϖυκνώσει*. Nam *τὸ μὲν* et *τὸ δὲ* universe capi possunt, *aliud* (hujusmodi corpus) . . . . *aliud* &c. Usitatior sane est pluralis numerus (*τὰ— τὰ—*) in talibus rebus universe significandis: sed nec singularis numeri exempla desunt. Sed sic potius statuendum puto. Utramque curam in una eademque re vult adhiberi, et utramque virtutem ubique conjunctam reperiri. Erit ergo Τὸ *μὲν . . . τὸ δὲ et . . et*, sive *partim . . . partim*; quod alias et *τοῦτο μὲν . . . τοῦτο δὲ* dicitur: et dativi commode locum tuebuntur, cum vertendum

mentum. Nimirum, cum quælibet res natura quædam habeat, necessariis ejus partibus adjuncta, utique sublimitas efficitur, si ex iis, quæ in illa re scriptori se offerunt, opportunissima quæque eligantur, iisque in unum coagmentandis corpus quoddam efficiatur. Nam illud delectu adjunctorum, hoc delectorum copulatione lectorem adlicit. Sappho quidem ea, quæ insano amore commotis accidunt, semper ex adjunctis et ipsa natura repetit; sed hanc facultatem tum demum demonstrat, cum eminentissima quævis et altissima scienter deligit et copulat. *Ille mihi diis* 2

sit: (*Tale corpus*) *et delectu adjunctorum, et arcta eorum conjunctione delectat.*

[Bastius: "Pro „τὸ μὲν „. . . τὸ δὲ in cod. scriptum ὁ μεν . . . ὁ δε: sic, binis lineolis supra ε. Sæpius hunc usum codd. vett. observavi. Videntur ea re significare voluisse, μὲν et δὲ inter se referri."]

τὸν ἀκροατὴν] Incommodus est locus hujus verbi. An omnino non est Longini? Hoc suspicari subit.

τῶν λημμάτων] Non ego cum Fabro voci λημμάτων aliquid, nempe ἄκρων, adjungendum esse judico, cum τὸ λῆμμα etiam absque epitheto sublimes quosdam in dictione ausus notare possit. Sic apud Heliodorum, p. 88. *audaciam, ausus*, ut et p. 277. et 438. Mœris Atticista h. v. notat: hoc sensu per simplex μ scribi apud Atticæ venustatis observantiores. Λῆμα, δι' ἑνὸς Μ, τὸ θάρσος. διὰ δὲ δύο, τὸ λαμβανόμενον, (*lucrum*). ἀδιαφόρως Ἕλληνες. Eamque scriptionem suo etiam judicio firmat Lucianus Pseudosoph. p. 434. Εἰπόντος δέ τινος, λῆμμα (*audacia*) πάρεστιν αὐτῷ, διὰ τῶν δύο μμ, οὔκουν, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. Schol. Aristoph. in Ran. v. 492. Λῆμά ἐστι τὸ φρόνημα· λημματιᾷς οὖν, μέγα φρονεῖς. Adde not. Ill. Spanhem. ad Aristoph. Nub. v. 456. Herodot. L. V. p. 164. λήμματος πλέος. Steinheilius. Egerunt de hoc discrimine et alii, ut Græv. ad Lucianum l. l. Valkenar. ad Ammonium v. λῆμμα. Wesseling. ad Diod. Sic. II, 58. Hic autem λῆμμα sensu maxime proprio dicitur, *quod sumtum* (sive *delectum*) *est*. Bene Morus hanc in rem comparat 40, 4. et 43, 1. nec non ex h. l. λαμβάνειν et ex §. 3. ἐκλαμβάνειν et λῆψιν, additque Dionysii Halic. T. II. p. 83. ἡ λῆψις τῶν παρακολουθούντων.

ἐκ τῆς ἀληθείας αὐτῆς] Recte Morus vertit. Vid. ad 34, 1.

Ποῦ δὲ τὴν ἀρετὴν ἀποδείκνυται;] Recte Faber, ταύτην τὴν ἀρετήν. Dionysius Halicarn. in Lysia: Νῦν δὲ ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς αὐτῷ περιουσίας ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΤΑΙ ΤΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΑΡΕΤΗΝ. Toupius. Ego prorsus non assequor, quomodo jam Tollius et Hudsonus e conjectura Fabri ταύτην addere sustinuerint, et cur Morus nihil aliud iis opposuerit, quam hoc, quod articulus vim pronominis demonstr. habeat. Nimirum universe hoc præcipitur, adjunctis rerum res esse declarandas et exprimendas. Jam non magnæ artis est, ac pæne nullius artis, hoc præceptum nosse et observare. Sed ἡ ἀρετὴ sive, ut §. 3. extr. dicitur, ἡ ἐξοχὴ, *quod maximum est in arte*, cernitur in adjunctis καιρίοις, sive cuique rei convenientissimis, et in iisdem arcte conjungendis in unum; "dass man daraus" (ut nunc loquuntur) "einen gehörigen *Grouppe* bilde." Exemplo Sapphus hoc illustratur. Hæc poëtria quod amoris adjunctum in carminibus adhibet, id non magnæ laudis est. Sed cum in amore τὰ ἄκρα et ὑπερτεταμένα sint illa, quæ postulantur, καίρια, in amore præsertim ipsius Sapphus, summam illa ostendit artem (τὴν ἀρετὴν) in his deligendis et apte conjungendis. Male ergo et Toupius ταύτην ante τὴν ἀρετὴν scribi curavit.

§. 2. Φαίνεταί μοι] Ad hanc oden, qua nihil elegantius vidit Græcia, manifesto respexit Lucian. in Amoribus. Ἀλλ' ἐμοὶ μὲν, δαίμονες οὐράνιοι, βίος εἴη διηνεκὴς οὗτος, ἀπαντικρὺ τοῦ φίλου καθέζεσθαι, καὶ πλησίον ἡδὺ λαλοῦντος ἀκούειν. Toupius. Ex-

Ἔμμεν' ὠνὴρ, ὅστις ἐναντίος τοι
Ἱζάνει, καὶ πλασίον ἀδὺ φωνεύ-
σας ὑπακούει
Καὶ γελώσας ἱμερόεν. Τό μοι 'μὰν
Καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόασεν.
Ὡς γὰρ εἴδω σε, βροχέως με φωνᾶς
Οὐδὲν ἔτ' εἴκει·
Ἀλλὰ καμμὲν γλῶσσα ἔαγε· λεπτὸν δ'
Αὐτίκα χρῷ πῦρ ὑποδεδρόμακεν·

Ἔμμεν' ὠνὴρ, ὅστ. ἐναντ. τοι] Par., teste B., ἐμμέναιν ἥροστις ἐναντίος τοιζάνει. Vat. 2. autem ἐμμένον ἥρως τὶς ἐναντίος τοι. Sed cum Vat. 3. Ambr., El. et Laur. ἐμμέναιν ἥρως τις ἐναντίος τοι. (Cf. not. sq.) Super ι in τις punctum est in Vat. 3. Secundum Zacc. etiam in hoc Vat. 3. legitur ἐμμένον. Robortellus, qui corruptissimam oden fatetur se emendasse: ἐμπρέπων ἥρως, ὃς ἐναντίος σοι. Manutius vero ἔμμεν' ἢ μὴν, ὅστις &c.

Ἱζάνει, . . . ὑπακούει] Vat. 2. ἰζάνει καὶ πλησίον ἀδύ φώνου, σαῖς ὑπακούει. Vat. 3. ζάνει καὶ πλησίον ἀδύφων. σαῖς ὑπάκουει. Sed notandum, pronomen τοι sic junctum esse cum verbo, ut in Parisino, ut plane legatur τοιζάνει. V. not. antec. Laurentiano hæc tribuuntur: ζάνει καὶ πλησίων ἀδύφων. σαῖς ὑπακούει. Par. item et Ambros . . . . καὶ πλησίον ἀδύφων, σαῖς. Sed in Par., teste B., ᾱ̓ δύφων (sic, ut scripsi) lineam habet super α. Rob. ἀδυφωνούσας. Manut. ἀδυφωνου σεῦ.

Καὶ γελ . . . . μοι 'μὰν] Vat. 2. et 3. cum Par. et Laur. καὶ γελαῖς ἱμερόεν. τὸ μὴ ἐμὰν. (De Par. cf. Addenda ad h. l.) Ambr. autem et El. καὶ γελᾷς δὴ &c. Robort. καὶ γελᾷς δὴ ἱμερόεν, τό μοι καρ-

καρδίαν . . . ἐπτόασεν] Bastius e Par. hoc transscripsit: καρδίᾶν ἐν στήθεσιν ἐπτό$\overset{σ}{ᾶ}$σεν. Vat. 2. καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐποπτόασεν ἐπτόασεν. Vat. 3. idem; sed sine ἐποπτόασεν. (Zacc. ex utroque καρδίων protulit.) In Laur. manus recentior ad ἐπτόασεν adjecit illud ἐποπτόασεν. Rob. ita pergit: δίαν ἐν στήθεσσιν ἐπεπτόασεν.

Ὡς γὰρ εἴδω . . . ἔτ' εἴκει] Par., teste B., sic: ὡς γὰρ σ' ἴδω βρόχεώς με φωνὰς &c. Vat. 2. et, auctore Schurzfl., Ambrosianus: ὡς γὰρ σ' εἴδω &c. E Vat. 3. idem profertur; et φωνὰς pro φωνᾶς. Cetera in Ambr. Schurzfl. sic habere testatur: βροχέως με φώνας οὐδὲν &c. Sed Gudius totum versum ita scriptum tradit: ὡς γὰρ σ' ἴδω βρόχεώς με φωνὰς οὐδὲν &c. Eliensis codicis hæc sunt: ὡς γὰρ σ' ἰδῶ, βρόχεώς με φωνὰς οὐδὲν ἔτ' ἥκει. Laur. hæc: ὡς γὰρ σ' ἴδω βροχέως (με φώνας οὐδὲν ἔθ' ἥκει). De his inclusis nihil notatum: sed cum Tollianis debent convenire. Rob. vero: ὡς γὰρ ἴδω σε βρόχεως με φωνᾶς οὐδὲν ἔθ' ἥκει. Man. denique: ὡς ἴδὸν σ', ὡς βρόγχον ἐμοὶ γὰρ αὐδᾶς οὐδὲν ἔθ' ἥκει.

Ἀλλὰ κ . . . . λεπτὸν δ'] Par., teste B., et Vat. 3. ἀλλὰ κὰν μὲν γλῶσσα ἔαγε λεπτὸν δ'. Vat. 2. et Laur. ἀλλὰ κὰν μὲ γλῶσσαν ἔαγε λ. δ'. Robortellus totum hunc v. omisit.

Αὐτίκα . . . ὑποδεδρ.] Par., teste B., αὐτίκα χρῷ πῦρ ὑπαδεδρόμακεν (sic; non ὑποδ.). Uterque Vat. et Laur. αὐτίκα χρῷ πῦρ ὑπεδεδρόμακεν. Rob. κ' αὐτίκα χρῷ πῦρ ὑποδεδράμακεν.

stant hæc c. 46. Simile est quod ib. c. 15. narratur de adolescente, amore statuæ, quæ Venerem referebat, capto: τὴν δ' ὅλην ἡμέραν, ἀπαντικρὺ τῆς θεοῦ καθεζόμενος, ὀρθὰς ἐπ' αὐτὴν διηνεκῶς τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπήρειδεν. Ceterum universæ *similis videtur, qui ad te conversus sedet, teque propinquus dulce loquentem audit, dulce ridentem. Hæc meum pectus perculerunt: ut enim te vidi, vox hæret, fracta est lingua, tenuis ignis cutim subiit, oculis nihil cerno,*

ad sensum odes monendum est, mulierem hic mulieris amore ardere; id quod erat Græcæ petulantiæ.

ὅστις ἐναντίον τοι &c.] Hunc locum præter alios multos expressit Xenophon Ephes. II. p. 25. τῷ δὲ ἄρα οὐδὲν ἔργον ἦν ἢ φιλεῖν Ἀνθίαν, καὶ ὑπ' ἐκείνης φιλεῖσθαι, καὶ λαλεῖν ἐκείνῃ, καὶ ἀκούειν λαλούσης. Vide Ti. Hemsterhusium Miscell. Observ. T. IV. p. 287. qui recte legit: ἀδὺ φωνούσας ἐπακούει. RUHNKENIUS.

ὑπακούει] Non sollicitandum hoc puto nec permutandum cum ἐπακούει. Exquisitius enim illud vulgatum graviusque dictum videtur; quasi *attente et cum silentio audit*.

καὶ γελώσας] Robortellus, καὶ γελᾷς δὴ ἱμερόεν. unde fecimus, καὶ γελάϊς δ' ἱμερόεν. nam vocula ista in hoc odario sæpius utitur Sappho, quod et Faber observavit. Deinde legimus cum MSS. et Boivino, τό μοι 'μὰν καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόασεν. quod cum non caperent imperiti, reponebant τό μοι τὰν. Atqui illud μοι eleganter παρέλκει. Auctor Arimaspiorum infra:

Θαῦμ' ΗΜΙΝ καὶ τοῦτο μέγα φρεσὶν ΗΜΕΤΕΡΗΙΣΙΝ.

Quod male sollicitant. Verbum autem ἐπτόασεν usitatissimum in rebus hujusmodi. Apollon. Rhod. I, 1232.

—— τῆς δὲ φρένας ΕΠΤΟΙΗΣΕΝ
Κύπρις ——

TOUPIUS.

Participium γελώσας, quod doctissimis viris inde a Manutio placuit, videtur omni modo tuendum; præsertim si antec. φωνεύσας (i. e. λαλούσης) recte servavimus. Inscitus enim, quinimo ineptus est infinitivus γελάϊς in eadem constructione verborum adjectus: et expressit item participium Horatius Carm. I, 22. *dulce ridentem . . . dulce loquentem*; nec non Catullus 51. qui fere totam oden Latine vertit.

[Bastius: "Cod. ἐμᾶ̀ν καρδίᾱν ἐν στ. ἐπτόᾱσεν (sic). Lineæ super α ductæ declarant, syllabam produci. Passim eæ in codd. vett. reperiuntur. Cf. meam *lettre critique* p. 47.")

βροχέως] Hoc e fontibus haustum novissimi editores servarunt. Sed tacent de eo, ut fit, quos maxime audire oportebat. Pearcius, Vossio præeunte, adverbium esse statuit, et quidem Æolicæ formæ pro βραχέως, quod vult esse *repente*. Sed hoc usui loquendi adversatur et valde languet, quia non exprimit eam obmutescendi celeritatem, quam natura rei flagitat. Equidem puto esse genitivum a βρόχος, pro usitatiori βρόγχος, *guttur*. Si genit. βροχέως (per ω) displicet, legamus licebit βροχέος. Tollium quidem, quamvis doctum et acutum interpretem, hic sequi non possumus. Legi enim vult βρόχε' ὥς με, ut sit idem quod βρόχεο (pro βρόχου) ὥς με. Abjectum illud ο et adjectum ὡς, quod et in prosa elegantius omittitur, videtur inscitum. Ad verbum sic interpretor: *e gutture ad me vocis nihil amplius venit.*

με φωνᾶς οὐδὲν ἔτ' ἴκει] Sic scripsimus. MSS. fere omnes εἴκει, quod Æolice dicitur pro ἥκει. Sed ἥκει nullum locum hic habet. Quare nullus dubito, quin scripserit Sappho ἴκει. quod secundum morem atque consuetudinem Æolum est, qui leni spiritu gaudent. Puella doctissima apud Philosophum in Rhetor. I. 9.

Αἰ δ' ΙΚΕ σ' ἐσλῶν ἴμερος ἢ καλῶν.

Ita legendus iste versiculus, atque ita laudat Josephus Scaliger ad Eusebium et in Catalectis. In proximo versu legimus cum Manutio,

Ἀλλὰ καμμὲν γλῶσσ' ἐάγη, ἂν δὲ λεπτὸν.

Nec aliter edidit Ursinus. Quin et Plutarchus ita legisse videtur Tom. 2. p. 81. Lucretius, *infringi linguam*, quod ex Sappho mutuatum. Ceterum notanda hic συνίζησις, de qua nos in Curis Noviss. ad Suidam. TOUPIUS. Cur εἴκει nullum hic locum habere possit, ego non video. Servavi ergo, quod Pearcius et Morus e libris vett. ediderunt.

καμμὲν γλῶσσα ἔαγε] pro γλῶσσα μὲν κατέαγε, *lingua infracta est*. Servavi et hic, quod librorum auctoritas jubere videtur, ἔαγε. An hoc, quod dicitur perfectum medii, vim passivam et alibi habeat, nescio; sed ex analogia probabile est, et certe insolentiora tale carmen ornant.

Ὀππάτεσσιν δ' οὐδὲν ὄρημ', ἐπιῤῥομ-
βεῦσι δ' ἀκουέ·
Καδδ' ἰδρὼς ψυχρὸς χέεται, τρόμος δὲ
Πᾶσαν ἀγρεῖ, χλωροτέρα δὲ ποίας
Ἐμμί· τεθνάκην δ' ὀλίγω 'πιδεύσην
Φαίνομαι ἄπνους.

Ἀλλὰ πᾶν τολματὸν, ἐπεὶ πένητα—

3 Οὐ θαυμάζεις, ὡς ὑπ' αὐτὸ τὴν ψυχὴν, τὸ σῶμα, τὰς ἀκο-

Ὀππατεσιν· · ·δ' ἀκ.] Vat. 2. ο$^{\pi}$πατεσι δ' ουδὲν ὀρῆμ' ἡ ἐσπιρομβεῖσῖ δ' ἄκουε. (Sed Zacc. in his ὄρημι ἐπιρ.) Vat. 3. autem ὀππάτεσι δ' οὐδὲν ορῆμ' ἡ ἐπιρομβεῖσι δ' ἄκουε. Laur. idem; sed in fine ἐσπιρόμβεισι δ' ἄκουαι. Ex El. ὀππάτεσι notatum; cetera debent consentire cum Manutianis. Pearcius in Par. sic scriptum tradit: ὀππάτεσσιν δ' οὐδὲν ὀρῆ μὴ ἐπιρομβεῖσι δ' ἀκουὲ. Sed, teste B., habet ὀππάτεσι δ' οὐδὲν ὀρηῖ μὴ ἐσπιρομβεῖσι δ' ἄκουε. Robort. ὀμμάτεσσιν δ' οὐδὲν ὀρῶμι * * κ'απιβομβεῦσιν δ' ἀκουαὶ *. Manutius vero ὀμμάτεσσιν δ' οὐδὲν ὄρημι· βομβεῦσιν δ' ἀκοαί μοι.

Καδδ' ἰδρὼς· · ·πᾶσαν ἀγρεῖ] Vat. 2. ἐκ δε μ, ἰδρως ψυχρὸς κα,κχέεται τρόμος δὲ πᾶσα, ν ἀγρεῖ. Vat. 3. et Par. (secundum Pearcium) ἔκαδε μ' ἰδρὼς—cetera ut Vat. 2 Bastius vero e Par. hæc suppeditavit: ἑκαδε μ' ἰδρῶς ψυχρὸς κ' ακχέεται τρόμος δὲ πᾶσ ἀνάγρεῖ. Robortellus novum versiculum sic expressum habet: * ἐκ δὲ μεῦ: tum nulla distinctione interposita sequitur versus ψυχρὸς ἰδρὼς ἐκχέεται, τρόμος δὲ πᾶσαν: novus autem versus incipit ab ἀγρεῖ. Nostra non discrepant a Manutianis, excepto v. ἀγρεῖ, pro quo ille αἱρεῖ. Illud ἀγρεῖ etiam in Ambr. et El. scriptum est.

χλωροτέρα] Ita codd. cum Robortello. Sed Man. χλωροτέρη.

δὲ ποίας ἔμμι] Hæc omnes codd. et vett. edd. habent. Vossius tantum ποὐας pro ποίας, quasi e vet. codice, ad Catullum commemorat.

τεθνάκην· · ·φαίνομαι] Sic Ambr., et, ut Pearcius refert, etiam Parisinus. Sed hic, auctore B., sic habet: τεθν. δ' ὀλίγω πιδευσην. Ita plane, ult. verbum sine accentu. Vat. 2. τεθνάκην δ' ὀλίγω πιδεύειν φαίνομαι. Vat. 3. autem et Laur. τεθν. δ' ολίγω πιδευκην φαίνομαι. Robort. * τεθνάκην δ' ὀλίγω δέω, κὴν * φαίνομαι. Manutius ita: τεθνᾶναι δ' ὀλίγου δέοισα φαίνομαι.

ἄπνους] In nullo codice, nec in ed. Rob. exstat: solus habet Manutius.

Ἀλλὰ πᾶν τολμ. et seqq.] Hæc extrema Bastius in Par. ita scripta esse testatur: ἀλλὰ παντόλματον. ἐπεὶ καὶ πένητα οὐ θαυμάζοις· ὡς ὑπ' αὐτὸ &c. Vat. 2. ἀλλὰ πᾶν τολματὸν ἐπεὶ καὶ πένητα, οὐ θαυμαζοίς, ὁς ὑπ' αὐτὸ. Vat. 3. nihil ab hoc differt, nisi quod habet θαυμάζοις ὡς. (Zacc. tamen καὶ in Vat. 2. non legi tradit.) Sic et Laur. habet καὶ post ἐπεὶ, et deinceps θαυμάζοις. Rob. scripsit ἐσπει πέ- et deinde quasi extremum carminis versum νητα θαυμάζεις, exclusa negatione οὐ.

§. 3. Οὐ θαυμ., ὡς ὑπ' αὐτὸ] Vid. not. anteced.

Ὀππάτεσσι δ' οὐδὲν ὄρημι, βομβεῦσ' Ἐν δ' ἀκοαί μοι] i. e. ἐμβομβεῦσί μοι. Synesius Epist. 123. EMBOMBEI μου ταῖς ἀκοαῖς ἡ θαυμαστή σου τῶν σοφῶν λόγων ἠχώ. Plato in Critone: EN EMOI ἡ αὐτὴ ἠχὴ τούτων τῶν λόγων BOMBEI, καὶ ποιεῖ μὴ δύνασθαι τῶν ἄλλων ἀκούειν. TOUPIUS.

τεθνάκην δ' ὀλίγω 'πιδεύσην] Primum verbum positam esse volunt pro τεθνάκεν sive Att. τεθνηκέναι. Sequentia minus laborant. Nempe ὀλίγω est gen. Æol. pro ὀλίγου et 'πιδεύσην pro ἐπιδεύσειν sive Att. ἐπιδεήσειν. Itaque constructio est: Φαίνομαι δ' ἄπνους, (ὥστε) ὀλίγου δεῖν τεθνη-

tinniunt aures, manat sudor frigidus, tota contremisco, herba pallidior sum, et exanimis propemodum morior, Sed omnia audenda, cum pauperem - - Nonne miraris, 3

κίναι: *spiritum non duco, ita ut parum absim a morte.*

Φαίνομαι ἄπνους] Sic scripsimus cum Manutio, quem et secutus est Ursinus: nam Isaaci Vossii emendatio ineptissima est. Poteris quidem, idque, opinor, verius, scribere,

Φαίνομαι ——
Ἀλλὰ πᾶν τολματὸν, ἐπεὶ πένητα.

Ut nomen alicujus exciderit. Sed in his reliquiis, quas magis magisque corruperunt viri docti et indocti, nihil certi definiri potest.

Dum omnia, quæ in amore insunt mala, percurrimus, succurrit locus Plauti in Curculione, ubi *morbi hepatarii* mentio est; de quo variæ fuerunt hominum sententiæ. Est autem Act II. Sc. 1.

PA. *o scelerum caput,*
Salveto. quid agis? CA. *Vivo.* PA. *nempe ut dignus es.*
Sed quid tibi est? CA. *lien necat, renes dolent,*
Pulmones distrahuntur, cruciatur jecur,
Radices cordis pereunt, hiræ omnes dolent.
PA. *Tum te igitur* MORBUS *agitat* HEPATARIUS.
CA. *Facile est miserum irridere.*

Ad quem locum nonnulla scripsit Tan. Faber in Epistolis, quæ plane ἀπροσδιόνυσα sunt, et nullius pretii. Morbus hepatarius est *morbus amatorius.* nam ἧπαρ sive *jecur* est sedes amoris. de quo Schol. ad Horat. lib. IV. Od. 1. Atque hinc intelligenda pœna Tityi, cujus meminit Horatius III, 4.

Incontinentis nec Tityi JECUR
Relinquit ales, nequitiæ additus
Custos ——

Huc facit Theocritus XI, 15.

—— ἔχων ὑποκάρδιον ἕλκος
Κύπριδος ἐκ μεγάλης, ἥ οἱ ΗΠΑΤΙ πᾶξε βέλεμνον.

Ita scribendus iste locus ex libris MSS. Quod et in *Curis Posterior.* ad Theocritum notavimus. Toupius. Cum hæc interpretis egeant interprete, addendum est primo, Vossium pro ἄπνους reponi voluisse ἄλλα, quod ipse, ut Æolicum, explicat "ἀλάλη, i. e. *muta, mortua.*" Sed jam Tollius monuit, poëtriam jam ante dixisse de linguæ et vocis usu sibi ademto. Quod vero Toupius addit, verius, ut ipse opinatur, scribi posse Φαίνομαι—ut nomen alicujus exciderit, id plures ob rationes videtur probandum. Nam in nullo codice nec in ed. 1. verbum ἄπνους exstat, sed solus Manutius id protulit, fortasse ex ingenio. Nomen autem puellæ, cui carmen inscriptum est, aliquo loco diserte poni oportuisse videtur: id hic fortasse excidit. Nec male conjicias scriptum fuisse sive hiatu Φαίνομ' et deinde verbum quodcunque trium syllabarum, quod versum Adonicum absolveret.

ἐπεὶ πένητα —] Opinor Longinum non plus ex ista Sapphus ode citasse, quam quod jam habemus: reliqua enim odes pars non (ut conjicere est) amplius illa, quæ amantibus accidunt, mala descripsit: videtur Sappho in sequentibus velle se consolari, aut potius fortem animum contra fœminæ illius amatæ injurias gerere. Pearcius.

§. 3. ὑπ' αὐτὸ] Recte Langbænius, *Sub idem tempus, Simul.* Quod vel ex sensu loci manifestum. Idem ὑπ' αὐτὸ et ὑπὸ τὸ αὐτό. quomodo locutus est Plutarchus in Quæst. Roman. p. 284. Ἐμήνυσε βαρβάρου τινὸς ἱππικοῦ θεράπων τρεῖς παρθένους τῶν ἑστιάδων, Αἰμυλίαν καὶ Λικινίαν καὶ Μαρτίαν ΥΠΟ ΤΟ ΑΥΤΟ διεφθαρμένας. ubi recte Interpres, *sub idem tempus vitiatis.* Κατ' αὐτὸ vocat Herodian. I, 37. et Hesychius v. Γινσά. Κατὰ τὸ αὐτὸ Lucas Act. Apost. XIV, 1. quocum facit Ælian. Var. Hist. XIV, 8. Quod perinde est. Subintelligitur autem χρόνου sive καιροῦ. Herodian. I, 44. ἐγένοντο δέ τινες ΚΑΤ' ΕΚΕΙΝΟ ΚΑΙΡΟΥ διοσημίαι. Polyænus Strat. VII, 41. ἔτυχε δὲ βασιλεὺς ΚΑΤ' ΕΚΕΙΝΟ ΤΗΣ ΩΡΑΣ ἑστιώμενος. Suetonius in Nerone: *Quare nunquam postea se publico* illud horæ *sine tribunis commisit.* Ceterum corrigendus hac occasione Hesychius: Εὐήθης γυνή. ἡ καλὰς ὑπ' αὐτὸ ἔχουσα διατριβάς. Scribendum sine dubio: ἡ καλὰς ΥΠ' ΑΣΤΥ ἔχουσα διατριβάς. *Quæ amœna haberet loca suburbana.* Poteris etiam legere, Εὐήθης γύη. quod cl. Hemsterhusio visum: qui omnino ad Hesychium consulendus est. Toupius.

τὴν ψυχὴν, τὸ σῶμα] Hoc deinceps os-

ας, τὴν γλῶσσαν, τὰς ὄψεις, τὴν χρόαν, πάνθ᾽, ὡς ἀλλότρια, διοιχόμενα ἐπιζητεῖ, καὶ καθ᾽ ὑπεναντιώσεις ἅμα ψύχεται, καίεται, ἀλογιστεῖ, φρονεῖ; ἢ γὰρ φοβεῖται, ἢ παρ᾽ ὀλίγον τέθνηκεν· ἵνα μὴ ἕν τι περὶ αὐτὴν πάθος φαίνηται, παθῶν δὲ σύνοδος. Πάντα μὲν τὰ τοιαῦτα γίνεται περὶ τοὺς ἐρῶντας· ἡ λῆψις δ᾽, ὡς ἔφην, τῶν ἄκρων, καὶ ἡ εἰς ταὐτὸ συναίρεσις ἀπειργάσατο τὴν ἐξοχήν· ὅνπερ, οἶμαι, καὶ ἐπὶ τῶν χειμώνων τρόπον ὁ ποιητὴς ἐκλαμβάνει
4 τῶν παρακολουθούντων τὰ χαλεπώτατα. Ὁ μὲν γὰρ τὰ Ἀριμάσπεια ποιήσας ἐκεῖνα οἴεται δεινά·

> Θαῦμ᾽ ἡμῖν καὶ τοῦτο μέγα φρεσὶν ἡμετέρῃσιν.
> Ἄνδρες ὕδωρ ναίουσιν ἀπὸ χθονὸς ἐν πελάγεσσι·
> Δύστηνοί τινές εἰσιν, ἔχουσι γὰρ ἔργα πονηρὰ,

διοιχόμενα] Vat. 2. δι᾽ ὀγχόμενα.

καίεται...φοβεῖται] Vat. 2. κείεται ἀλογιστὴ φρονεῖ, ἡ γὰρ φοβῆται. Vat. 3. autem κάεται. ἀλογιστὶ φρονεῖ. ἢ γὰρ φοβεῖται. Pro καίεται etiam in Par. Bastius reperit κάεται. Ut Vat. 2., ita et Par., El. et Rob. habent ἀλογιστὶ φρονεῖ. Eliensis in marg. ἀλογιστεῖ. Pro φοβεῖται etiam Laur. dat φοβῆται.

ἕν τι] Vat. 2. ἕντι.

Π. μὲν τὰ τ.] Par., teste B., Vat. uterque, Laur. et Rob. π. μ. τοιαῦτα, sine articulo.

ὅνπερ...τρόπον] Par., auctore B., sic: ὅπερ οἶμαι καὶ ἐπὶ τῶν χειμωνων τρόπον. Vat. 2. et 3. ὅπερ οἶμαι, καὶ ἐπὶ τῶν τὸν χειμώνων τρόπον. Rob. autem ὅπερ οἶμοι τὸν τῶν &c. mutato tantum articulorum loco. Etiam in Laur., ut in cett. mstis, ὅπερ reperitur pro ὅνπερ.

παρακολουθούντων] Vat. 2. παρακολοθούτων.

§. 4. φρεσὶν ἡμετ.] Vat. 2. φρέσὶν ἡμετεραισιν.

Ἄνδρες...χθονὸς] Vat. 2. ἄνδρες ὕρον ναίουσιν ἀποχθονὸς.

ἐν πελάγεσσι] Vat. 3. ἐν πελάγεσι.

Δύστηνοί...πονηρὰ] Vat. 2. hæc et seqq. ita: δύστηνοί τινες εἰσὶν ἔχουσιν, ἥπου πολλὰ θεοῖσι φίλας ἀναχεῖρας ἔχοντες &c. Vat. 3. δύστηνοί τινες εἰσὶν. ἔχουσι γὰρ ἐργὰ πονηρὰ, ὄμματ᾽ ἐν &c. Hoc a vulg. non discrepat. Sed scripserat Zaccagnius ad verba e Vat. 2. excerpta post ἥπου: "Videndum, an alter codex ita legat, ambigo siquidem." Commodum igitur putavit Amatius lectionem ejus proferre. In Par., teste B., prima sic scripta: δύστηνοί τινες εἰσίν. ἔχουσι.

---

tenditur per partes. Τὰς ἀκοὰς ... τὴν χρόαν auctor, ut præcipuas corporis partes, ipsius corporis nomine complectitur: animum autem pereuntem quærere videtur extremis illis: τεθνάκην δ᾽ ὀλ. &c.

διοιχόμενα ἐπιζητεῖ] Mori versio lectorem videtur monere, his verbis significari ἐπισύνθεσιν illam sive πύκνωσιν, de qua §. 1. dicitur. Sed hæc deinceps commemoranda dicitur ἡ εἰς ταυτὸ συναίρεσις. Itaque διοιχόμενα ἐπιζητεῖ graviter dictum esse puto pro διοίχεσθαι λέγει.

animum, corpus, aures, linguam, oculos, colorem,
omnia denique membra, tamquam aliena, dilabentia
in eumdem locum colligi? Tum, si contraria spectes,
friget, uritur; insana est, rursus sana; aut enim me-
tuit, aut prope mortua est, ne unus tantum adfectus
adpareat, sed adfectuum concursus. Et quamquam
hæc omnia amantibus accidunt, delectus tamen
eminentium, ut dixi, et coagmentatio effecit subli-
mitatem. Simili modo Homerus, cum tempestates
describit, gravissima seligere videtur. Nam Ari- 4
maspiorum auctor illa quidem putat horrenda: *Et
hoc perquam mirum nobis visum est. Homines procul a
continente mare inhabitant. O miseros illos! molestam*

ἀλογιστεῖ, φρονεῖ . . . τέθνηκεν] Corruptum et interpolatum locum sic restitue: ἀλογιστεῖ, φρονεῖ, πτοεῖται, ἢ παρ' ὀλίγον τέθνηκεν. Voces ἢ γὰρ natæ sunt ex sequentibus ἢ παρ'. Πτοεῖται respicit verba Sapphonis: Καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόασεν. Notum est, πτοεῖσθαι in vehementi amore quasi domicilium habere. Vide Ernestum ad Callim. H. in Dian. 190. Φοβεῖται si quis retinere malit, referendum ad verba: τρόμος δὲ πᾶσαν ἀγρεῖ. Et sic Aristænet. II. 5. Sapphus odarium ob oculos habens: Πυκνὰ παλλομένης ἐφάπτομαι τῆς καρδίας, καὶ δεινῶς ἐκπηδᾷν καὶ φλέγεσθαί μοι δοκεῖ—θεωροῦσα δὲ τὸν καλὸν, αἰδοῦμαι, φοβοῦμαι, ὑφ' ἡδονῆς πνευστιῶ. In quo loco pro φθέγγεσθαι scripsimus φλέγεσθαι cum Valckenario nostro. Plutarchus T. II. p. 550. E. quanquam in alia re: μηδ' ὅτε μάλιστα φλέγεται καὶ σφαδάζει Πηδῶν ὁ θυμὸς τῶν φρενῶν ἀνωτέρω, ex Euripide, ut opinor. RUHNKENIUS. Sappho ἀλογιστεῖ per omnes versus, excepto ultimo; φρονεῖ autem, quia ultimo versū ad se redit, et quocunque modo aliter se acturam esse significat. Ceterum ego totum hoc, ἢ γὰρ φ. ἢ π. ὀλ. τέθνηκεν, ut Grammatici scholion puto a verbis Longini esse removendum. Glossator ille φοβεῖται suum retulit fortassis ad ἐπτόασεν, aut ad τρόμος δὲ πᾶσαν ἀγρεῖ, in quo esse mentem sui compotem posuit, ita ut auctor dicere posset, φρονεῖ: sed ad ἀλογιστεῖ referri voluit παρ' ὀλίγον τέθνηκε. Nam auctor in tota hac crisi ἀσυνδέτως et breviter loquitur; propter quam brevitatem adeo eadem in periodo ad aliud exemplum transit: ὅνπερ, οἶμαι, καὶ ἐπὶ τ. &c. Itaque particulæ ἢ . . . ἢ et γὰρ offendunt, et ipsa sententia nexum rerum pæne tollit; qui certe, remotis illis, aptior arctiorque videtur.

§. 4. Ὁ μὲν γὰρ τὰ Ἀρ. π.] Aristeas Proconnesius, quem commemorat Herodotus IV, 13 ss. et recentiores Herodoto bene multi. Vid. præter alios Vossius de Historicis Græcis.

Θαῦμ' ἡμῖν] Vox ἡμῖν eleganter παρέλκει. Sic non semel Sappho: de quo nos supra. Deinde legitur, Δύστηνοί τινές εἰσιν. Atque hinc commendanda doctissimi Marklandi emendatio ad Max. Tyr. I, 1. Οὐδὲ πείσεται ὅπερ τῶν πλεόντων οἱ ΔΥΣΤΗΝΟΙ ΤΙΝΕΣ καὶ θαλάττῃ πρῶτον ἐντετυχηκότες· οὓς ἐὰν καὶ σμικρὸς ὑπολάβῃ κλύδων, ἐκπλαγέντες τῇ ἀηθείᾳ, καὶ καταλιπόντες τὴν ναῦν, καὶ ἀμελήσαντες τῆς σωζούσης τέχνης, παρέδωκαν ἑαυτοὺς τῷ κύματι, καὶ προαναλώθησαν τῆς νεώς. Ita legendus videtur iste locus, qui sane elegans est. TOUPIUS. Pronomini ἡμῖν nullus hic est elegantiæ locus: sed aut in ἣ μὴν e Fabri conjectura, aut in aliud mutandum est. Mirabilis est hæc Langbænii ad v. 3. explicatio: "δύστηνοί τινες, hoc est, πάντες τινὲς, *omnes*." Imo pronomen τὶς augendi vim habere, notum illi esse debebat. Copiose de hoc ejus usu egi in Pleonasmis Græcis. Ergo Δύστ. τινὲς sunt *homines miserrimi*. Marklandi a Toupio commemorata emendatio ad Max. Tyr. ad nos nihil pertinet. Sed addere

Ὄμματ' ἐν ἄστροισι, ψυχὴν δ' ἐν πόντῳ ἔχουσιν.
Ἦπου πολλὰ θεοῖσι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἔχοντες
Εὔχονται σπλάγχνοισι κακῶς ἀναβαλλομένοισι.

παντὶ μὴν, οἶμαι, δῆλον, ὡς πλέον ἄνθος ἔχει τὰ λεγόμενα
5 ἢ δέος. Ὁ δὲ Ὅμηρος πῶς; ἓν γὰρ ἀπὸ πολλῶν λεγέσθω·

Ἐν δ' ἔπεσ', ὡς ὅτε κῦμα θοῆ ἐν νηῒ πέσησι,
Λάβρον, ὑπαὶ νεφέων ἀνεμοτρεφές· ἡ δέ τε πᾶσα
Ἄχνῃ ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτης
Ἱστίῳ ἐμβρέμεται, τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
Δειδιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται.

6 Ἐπεχείρησε καὶ ὁ Ἄρατος τὸ αὐτὸ τοῦτο μετενεγκεῖν,

ἐν πόντῳ] Par., teste B., et Laur. ἐνὶ πόντῳ.

παντὶ μὴν, οἶμαι, δ.] Omnes codd. παντὶ οἶμαι δῆλον, sine μὴν. Sic et Fr. Portus in commentario. Sed Vat. 2. οἶμαν pro οἶμαι.

ἄνθος] Ambr. et Manut. ἄνθους.

ἢ δέος] Par. Vat. uterque, teste Zaccagnio, et Rob. ἠδέως. Laur. autem ἢ δέως. Manutius vero ἠδέως.

§. 5. Ἐν δ' ἔπ. . . . πέσησι] Vat. 2. ἐν δ' ἐπὲς ὡς ὅτε κῦμα θοῆ ἐνηὶ π.

ἀνεμοτρεφὲς] Vat. 2. ita: ἀνεμοτροφὲς. Sed Vat. 3. ἀνεμοτροφὲς (sine tali nota):

ἀνέμοιο . . . ἀήτης] Vat. 2. ἀνέμοι ὁ δὲ δεινὸς ἀήτις.

ναῦται Δειδ. . . . φέρονται] Vat. 2. ναῦτας δὲ δὶδ τ', τυθὸν γὰρ υπεκθανάτοι ὁ φέρονται. Vat. 3. autem ναῦτας δεδιότες. τυτθὸν γὰρ ὑπεκθανάτοιο φέρονται. In Rob. similiter ὑπ' ἐκθανάτοιο positum pro ὑπὲκ θ. Laurentianus δεδιότες habet, ut Vat. 3., et deinceps φέροντες pro φέρονται.

§. 6. Ἐπεχείρησε . . . μετενεγκεῖν] Vat. 2. ἐπεχειρησεν καὶ ὁ ἤρατος τὸ αὐτὸ, τοῦτο μ. Pariter et Laur. ἐπεχείρησεν. Sed Vat. 3. ἐπεχείρησε καὶ ἀόρατος τὸ αὐτὸ τοῦτο μ.

licebit, mutationem verbi δυσάντιδες in δύστηνοί τινες non videri facilem, neque loco illi convenientem. Certe non apparet, quomodo ex hoc Arimaspeorum versu illa emendatio commendetur.

ψυχὴν δ' ἐν πόντῳ ἔχουσιν] Meminisse debemus, quod Longinus clare significat, hos Arimaspeorum versus esse particulam loci, quo describitur *tempestas maritima*. Jactatis ergo in mari procelloso Arimaspis *vita pendebat e fluctibus: nunquam non illi expositi erant mortis periculo.* Hic est verborum haud dubie sensus, qui et ψυχῆς verbo convenit. Interpretes hic nihil conati sunt expedire.

σπλ. κακῶς ἀναβαλλομένοισι] Σπλάγχνα ἀναβάλλειν dicuntur *nauseantes*. Plutarch. T. II. p. 831. C. ἐμοῦντος τοῦ ἑτέρου, καὶ λέγοντος τὰ σπλάγχνα ἐκβάλλειν. Forte etiam Græci ἀναβάλλειν simpliciter dixerunt pro *vomere*, ut Latini *rejicere*. Sueton. Aug. 77. *Si excepisset senos sextantes*, rejiciebat. ubi vide Burmann. RUHNKENIUS. Σπλ. κ. ἀναβαλλομένοισι neutiquam sollicitandum est. Idem ἀναβαλλόμενος et ἀναπαλλόμενος. Quod de *cordis subsultatione* sive *præcordiorum tremore* intelligendum est. Confer Schol. ad vocem Ἀφοβόσπλαγχνος apud Aristoph. Ran. 499. Vopiscus in Caro: *Eo usque gravata est nostra respublica Punicis bellis ac terrore Pyrrhi, ut mortalitatis mala* PRÆCORDIORUM TREMORE *sentiret.* Respexit autem Auctor Arimaspiorum ad Homer. Il. ο, 627.

— Τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
Δειδιότες —

enim vitam vivunt: oculos ad sidera tollunt, animum vero in ponto habent. Certe sublatis manibus ad deos immisericordes precantur, sed hi misere differunt preces: omnibus tamen adparet, plus pigmenti inesse, quam horroris. Homerus autem quomodo? Unum ex 5 multis ponam. *Ruit in hostes, ut cum fluctus vehemens, arduus, vi venti auctus, in navem celerem irruit, eaque tota spumis occulitur, cum venti horrendus flatus circa malum insonat, et nautæ metuentes tremunt: ægre enim morti eripiuntur.* Etiam Aratus hæc in carmen suum 6

Quare non male Petrus Paganus,

Tendentes duplices ad cœli sidera palmas
Orant sæpe deos, formidine membra
soluti.

Quod nautis solenne est. Ionas I, 5. Καὶ ἘΦΟΒΗΘΗΣΑΝ οἱ ναυτικοὶ, καὶ ἀνεβόησαν ἕκαστος πρὸς τὸν Θεὸν αὐτοῦ. Atque hac occasione corrigendus Anaxandrides Comicus apud Athenæum lib. 15. p. 688.

— ὦ πονηρὰ καρδία,
Ἐπιχαιρέκακον ὡς εἶ μόνον τοῦ σώματος,
Ὀρχῇ γὰρ εὐθὺς, ἄν μ' ἴδῃς δεδοικότα.

Ita scribendi sunt isti versiculi, quorum mentem minus perspexit vir doctissimus ad Ammonium. Huc referendus Plautus in Aulularia,

Continuo meum cor cœpit artem facere
ludicram,
Atque in pectus emicare —

Confer omnino Homer. Il. κ, 94. qui harum venustatum fons et origo est. Ceterum Ruhnkenius noster de *nausea* sive *vomitu* intelligebat, quod et Langbænio et Pearcio placebat. Toupius. Hæc Toupii explicatio si non certa et vera est, saltem probabilior videtur aliorum explicatione. Mori interpretatio est durior: sed ineptissima eorum, qui de *nausea* et *vomitu* hic agi putarunt; quæ res est a tali loco alienissima, et apta quidem illis, qui primum in mari navigant, sed nequaquam populo, qui habitat in mari. Ad verbum igitur vertas: *præcordiis misere trementibus.*

Παντὶ μὴν, οἶμαι, δῆλον] Legendum forsan, παντὶ μὲν οἶμαι δῆλον. Dio Chrysost. in Euboica: Οὐκοῦν τόδε ΜΕΝ ΟΙΜΑΙ ΠΑΝΤΙ ΔΗΛΟΝ. Sed illud μὴν non agnoscunt libri nonnulli. Toupius. Exemplo hic non opus erat. De particulæ optione disputatio levis est. Sed recte servamus μὴν, quoniam MSS. id suppeditant. Sed et per se aptum est, modo ita vertas: *Cuivis sane patet, (opinor, sive) haud dubie.*

ὡς πλέον ἄνθος ἔχει τὰ λεγόμενα ἢ ΔΕΟΣ] Sic scribe. *Plus in his inesse venustatis quam terroris.* Nihil verius. Longinus infra. Πλὴν μικρὸν αὐτὸ καὶ ΓΛΑΦΥΡΟΝ ἐποίησεν ἀντὶ ΦΟΒΕΡΟΥ. Quod tantundem est. Toupius. Ego, pace Longini dixerim, non video neque flosculos neque lepores istos, neque suavitatem. Deerat fortasse aliquid, quod imperitus aliquis voluit de suo addere, atque ita, dum aliquid attulisse se putavit, nihil attulit. Portus. Ergo Portus existimabat, hæc non esse Longini. Sed conveniunt certe cum primis illis, ὁ μὲν … οἴεται δεινά. Respiciebat autem P., sicut et Toupius, ad lectionem ἡδέως, aut καὶ ἡδέως, pro quibus recte adscivimus ἢ δέος, etsi Tollius plusculum ausus posuit ἄνθους … ἢ δέους. De judicio Longini aliquid addere commodum puto. Faber, eo probato, versum, Ὄμματ' ἐν ἄστρ. &c. plenum dicit esse frigoris et ignaviæ. Sed nobis hodie versus fortasse est obscurior. Oppositio tamen sola *oculorum* et *animæ* non videtur justa: numeri possunt probari: cetera optime habent. Mihi hoc auctoris non placet, quod dicit, illa poetæ δεινὰ esse visa. Certe, nisi quædam ex illis interciderunt, quæ ipse excerpserat, ad commiserationem potius movendam composita videntur.

§. 5. ὁ δὲ Ὅμηρος πῶς;] Hoc modo locutus est Dio Chrysostom. Orat. XXXIII. p. 399. Ἀρχίλοχος μὲν οὕτως εἶπεν. Ὅμηρος δὲ πῶς; Toupius. Locus Homeri est Iliad. ο, 624 ss.

§. 6. Ἄρατος] Phæn. v. 300. Loquitur de tempestate, quam αἰγοκερέως, quam

—— ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ' ἐρύκει·

πλὴν μικρὸν αὐτὸ καὶ γλαφυρὸν ἐποίησεν ἀντὶ φοβεροῦ· ἔτι δὲ παρώρισε τὸν κίνδυνον, εἰπὼν, Ξύλον ἄϊδ' ἐρύκει. Οὐκοῦν ἀπείργει. Ὁ δὲ ποιητὴς οὐκ εἰς ἅπαξ παρορίζει τὸ δεινὸν, ἀλλὰ τοὺς ἀεὶ καὶ μονονουχὶ κατὰ πᾶν κῦμα πολλάκις ἀπολλυμένους εἰκονογραφεῖ. Καὶ μὴν τὰς προθέσεις, ἀσυνθέτους οὔσας, συναναγκάσας παρὰ φύσιν, καὶ εἰς ἀλλήλας συμβιασάμενος, "Ὑπὲκ θανάτοιο," τῷ μὲν συνεμπίπτοντι πάθει τὸ ἔπος ὁμοίως ἐβασάνισεν· τῇ δὲ τοῦ ἔπους συνθλίψει τὸ πάθος ἄκρως ἀπεπλάσατο, καὶ μονονοὺκ ἐνετύπωσε τῇ λέξει τοῦ κινδύνου τὸ
7 ἰδίωμα, "Ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται." Οὐκ ἄλλως ὁ Ἀρχίλοχος ἐπὶ τοῦ ναυαγίου, καὶ ἐπὶ τῇ προσαγγελίᾳ ὁ Δημοσθένης· "Ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν," φησίν· ἀλλὰ τὰς

ἄϊδ' ἐρύκει] Vat. 2. ἄϊ δὲ ῥύκει. Rob. ἄϊδ' ἀπείργει.

παρώρισε] Vat. παρώρισεν. λ

εἰπὼν ξύλον] Vat. 2. εἰπῶν ξυ.

ἄϊδ' ἐρύκει. Οὐκοῦν ἀπείργει] Par., teste B., sic: ἄϊδ' ἀπείργει. οὐκ οὖν ἀπείργει. Ita plane Vat. 3. et Laur. Similiter Vat. 2. αἴδ' ἀπείργει οὐκοῦν ἀπείργει. Sed Zacc. tradidit, in utroque Vat. legi, ut in prima editione, ἄϊδ' ἀπείργει (sine illa repetitione).

μονονουχὶ] Vat. uterque μόνον οὐχί.

ἀπολλυμένους] Vat. 2. ἀπολημμένα. Vat. 3. ἀπολυμμένους.

Ὑπὲκ θ.... πάθει] Vat. 2. ὑπεκθανάτοιο, τῶ μεν συνεπίπτοντι π. Rob. ὑπ' ἐκθανάτοιο, τῷ μεν συνεμπίπτοντι π.

ἄκρως ... ἐνετύπωσε τῇ] Vat. 2. ἄκρος ἀπεπλάσατο, καὶ μόνον οὐκ ἐνετύπωσεν τῇ. Vat. 3. ἄκρος ἀπεπλάσατο. καὶ μόνον οὐχὶ ἐνετύπωσε τῆ. Etiam Rob. disjunctis verbis μόνον οὐκ.

ὑπὲκ θ. φέρονται] Laur. ὑπ' ἐκ θ. φέροντα. Rob. ὑπ' ἐκθανάτοιο φέροντα. Vitium φέροντα etiam in Par. reperit Bastius.

§. 7. Ἑσπ. μὲν γὰρ] In Rob. deest γὰρ.

φησίν· ἀλλὰ] Vat. 2. φησὶ, ἀλλά.

est prima aquarii stella, conjunctio cum sole excitat. Morus.

πλὴν μικρὸν &c.] Quantum sentio, *minutum et exile* fecit Aratus ipsa imagine tabulæ, qua servatur nauta; est enim rei minutæ imago; *nitidum* vero fecit epitheto, quo sane vividior fit imago, sed periculi cogitatio elevatur: nam si *exigua* tabula submovet Orcum, non est, quod naufragus timeat.

οὐκοῦν ἀπείργει] Scribe, ἤγουν ἀπείργει. Est enim explicatio verbi ἐρύκει, quam recte omittit editio prima, Tollio etiam judice p. 385. Ruhnkenius. De hac Ruhnkenii crisi dubito. Equidem opinor, Longinum verbo usitatiori paullo et clariori repetere ideam præcipuam. Ergo *distinet tamen*, inquit; atque ita fines periculo sunt positi: qua quidem re terroris cogitatio sublata est. Ita discri-

transferre conatus est, *Exiguum lignum arcet orcum;* sed, quod metuendum esse debebat, id jam parvum est et pictum. Tum terminos posuit periculo, cum dixit, *Lignum arcet orcum.* Ergo lignum distinet orcum. Homerus vero non semel adesse periculi finem dicit, sed eos, qui sine fine et cujusque fere fluctus impetu sæpe pereunt, describit. Rursus cum particulas ὑπ' ἐκ, quæ componi nequeunt, contra linguæ naturam per vim conjunxerit, ὑπὲκ θανάτοιο, verbum ad imitationem ingruentis calamitatis torsit, ac tali componendi violentia casum timendum plane effinxit, naturamque periculi verbo propemodum impressit, ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται. Similiter Archilochus 7
de naufragio, et Demosthenes de nuncio allato: *Ad-*

---

mina synonymorum Longinus usu ipso nota significat 12, 4. in σκηπτῷ et κεραυνῷ.

Ὁ δὲ ποιητὴς οὐκ εἰς ἅπ. sqq.] Cupidius auctor h. l. agens infeliciter argutari videtur. Nam per se tantum extrema loci Homerici, τυτθὸν γ. ὑπ. θ. φέρονται, cum verbis Arati comparanda sunt. Qua in comparatione si Homerum vituperare placet, in promtu est dicere: Ἔτι δὲ παρόρισε τὸν κίνδυνον, εἰπὼν, Ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται. Οὐκοῦν διαφεύγουσι τὸν θάνατον. Neque vero reprehendendus est auctor didactici carminis, quod periculosam navigationem leviter adumbrare maluit, quam præsentem et undique intentatam horrendis imaginibus exprimere mortem. Jam ut extrema tangam, ὑπὲκ apud Atticos in prosa fortasse nemo ausus est dicere: sed apud Ionas id fuit haud dubie usitatum. Nam *tmesis* apud Herodotum tam frequens non occurreret, nisi usu loquendi fuisset introducta: et ea etiam aliis locis infinitis ab Homero usurpatur, ubi nemo ei falsam picturæ laudem tribuet. Quid? an etiam Odyss. Γ, 175 et Ι, 489, ubi prorsus eadem ratione dicitur ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν, casum naufragii expressum putemus? Alia etiam loca, ut video, Tollius eandem in rem congessit.

§. 7. ὁ Ἀρχίλοχος ἐπὶ τοῦ ναυαγίου] Magnus sine dubio artifex hoc in genere fuit Archilochus, ut e judicio Quintiliani X, 1, 60 apparet.

Ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν] Locus rhetorum laudibus nobilitatus in or. de corona c. 53.

τὰς ἐξοχὰς, ὡς ἂν εἴποι τις, ἀριστίνδην ἐκκαθήραντες] Comparatur, ut similis, locus Platonis Polit. II. p. 423. C. ὡς ἐῤῥωμένως ἑκάτερον τοῖν ἀνδροῖν, ὥσπερ ἀνδριάντα, εἰς τὴν κρίσιν ἐκκαθαίρεις. Ubi quid sit ἐκκαθαίρειν, rectius quam Pearcius, intellexerunt, qui eundem locum imitati sunt, Synesius Dione p. 56. D. et Eunapius Liban. p. 173. Sed loci Platonici diversa ratio est. Ibi dicitur ἐκκαθαίρειν τι ὡς ἀνδριάντα· hic ἐκκαθαίρειν τι ἀριστίνδην, quod recte dici posse nego. Ne multa; Longinus scripserat: τὰς ἐξοχὰς, ὡς ἂν εἴποι τις, ἀριστίνδην ἐπικρίναντες. Philo Judæus de Vita Mos. III. p. 516. F. τὰς δὲ τῶν ὑφασμάτων ὕλας ἀριστίνδην ἐπέκρινεν. Plura exempla dedimus ad Timæi Lex. Plat. p. 35. Superest tamen una ratio vulgatæ lectionis defendendæ, ut ἀριστίνδην non cum ἐκκαθήραντες, sed cum ἐπισυνέθηκαν jungatur. RUHNKENIUS. Hunc locum frustra suspectum habuit Ruhnkenius. ἀριστίνδην ἐκκαθαίρειν est *pro dignitatis ratione seligere et castigare. delectu habito expurgare.* Quod ex sequentibus patet. Albini Introduct. in Dialog. Platon. Δεῖ πρῶτον ἐκκαθᾶραι τὰς ψευδεῖς δόξας τῶν ὑπολήψεων. Μετὰ δὲ τὸ ἐκκαθᾶραι, ἐπεγείρειν καὶ προκαλεῖσθαι δεῖ τὰς φυσικὰς ἐννοίας, καὶ ταύτας ΕΚΚΑΘΑΙΡΕΙΝ καὶ εἰλικρινεῖς ἀποφαίνειν ὡς ἀρχάς. Quæ verba notanda. Poteris etiam legere, ἀριστίνδην ἐκλέξαντες καὶ ἐκκαθήραντες.

[illegible] τι, ἀριστίνδην ἐκκαθήραντες ἐπισυνέθη- [illegible], ἢ ἄσεμνον, ἢ σχολικὸν ἐγκατατάττον- [illegible] μέσου. Λυμαίνεται γὰρ ταῦτα τὸ ὅλον, ὡσανεὶ ψύγματα ἢ ἀραιώματα, ἐμποιοῦντα μεγέθη συνοικονομούμενα, τῇ τε πρὸς ἄλληλα σχέσει συντετειχισμένα.

SECT. XI.

Σύνεδρός ἐστι ταῖς προεκκειμέναις ἀρετὴ καὶ ἣν καλοῦσιν

ἀρισ. ἐκκ. ἐπισυνέθηκαν] Vat. 2. ἀριστίνδην εὐκαθήραντες, ἐπὶ συνέθηκαν.

διὰ μέσου] Par., teste B., et Vat. 3. διαμέσου.

ὡσανεὶ ψύγματα] Par., Laur., Vat. 3. et Rob. ὡσανεὶ ψύγματα. Sed Vat. 2. ὥσαν εἰ ψύγματα.

[illegible]] Manut. συνοικοδομούμενα.

τῇ τε πρὸς] Vat. uterque τῇ πρὸς. Sed Par., teste B., Rob. et Manutius cum ι subscr. τῇ πρὸς (sine τε).

Sect. XI. §. 1. προεκκειμέναις] Vat. 2. προέκκειμενες. Schurzfleisch p. 33. totum locum in Ambr. ita scriptum testatur: συνεδρός ἐστι τοῖς προεκκειμένοις ἡ ἀρετὴ, ἣν καὶ καλοῦσιν αὔξησιν. Sed Gudius ad h. l. nihil notavit, ut f. a Manutii ed. nihil discrepet.

quomodo locuti sunt Polybius, Philo, alii: de quo vir doctissimus ad Timæum. Sed nihil, opinor, necesse. Ceterum, dum hoc agimus, sublevandus Polybius VI. 8. qui a glossemate misere laborat: Οἱ κατ᾽ ἐκλογὴν ἀριστίνδην κεκριμένοι πάντες ἔμελλον ἀεὶ τῷ δικαίῳ προσνέμειν ἑαυτούς. Scribendum omnino: Οἱ ἀριστίνδην κεκριμένοι. Illud κατ᾽ ἐκλογὴν est non nisi interpretamentum vocis sequentis. Schol. ad Lucian. Vol. II. p. 651. Ἀριστίνδην, ἀντὶ τοῦ κατ᾽ ἐκλογήν. Toupius.

Λυμαίνεται γὰρ ταῦτα &c.] Difficilis locus, et vehementer vexatus, veruntamen posthac non amplius vexandus. Lege: Λυμαίνεται γὰρ ταῦτα τὸ ὅλον, ὡσανεὶ ψήγματα, ἃ εἰς ἀραιώματα ἐμβύεται, τὰ μεγέθη συνοικοδομούμενα. *Hæc enim omnino, velut ramenta, quæ rimis inculcantur, deformant magnificum et bene structum dicendi genus.* Nune de mutationis, quam fecimus, ratione singulatim dicamus: τὸ ὅλον est *omnino, prorsus*, ut τὸ σύνολον §. XII. et XVII. ἀραιώματα sunt *rimæ, fissuræ parietum*. Strabo IV. p. 297. διότι οὐ συνάγουσι τὰς ἁρμονίας τῶν σανίδων, ἀλλ᾽ ἀραιώματα καταλείπουσι. Monstrum vocis ἀραρινώματα Longino obtrudebat Tan. Faber, deceptus vitiosa Hesychii glossa: Ἀραρινοί, ὅσα παρασφηνοῦται λιθάρια εἰς τὰς ῥαγάδας. ubi nemo dubitet, quin corrigendum sit Ἁρμοί. Nam quæ Latini *coagmenta lapidum, lignorum*, &c. Græci ἁρμοὺς et ἁρμονίας dicunt, ut Strabo l. c. Euripides apud Lycurg. c. Leocr. p. 219.

Ἁρμὸς πονηρὸς ὥσπερ ἐν ξύλῳ παγείς.

Charax apud Schol. ad Aristoph. Nub. 508. καταλείψαντες ἁρμὸν λίθου. Joseph. Antiq. I. 3. p. 13. λάρναξ τοῖς ἁρμοῖς ἰσχυρῶς ἐνδεδεμένη. Eadem vox restituenda Agatharchidi apud Phot. p. 1344. ἀναθέμενοι πέτρους αὐτοπαγεῖς ἐπὶ τῆς κοιλίας, οἱονεί τινας ἀραιούς. Scribe, vix litera mutata: οἱονεί τινας ἁρμούς. Verbum ἐμβύειν in hac re proprium est. Ulpian. ad Demost. c. Timocrat. p. 815. ἐν παραβύστῳ, ἐκ μεταφορᾶς τῶν παραπληρωμάτων τῶν ἐμβαλλομένων ἐν ταῖς οἰκοδομίαις. Eadem translatione Lucian. T. II. p. 36. μεταξὺ εὐτελῆ ὀνόματα, καὶ δημοτικά, καὶ *vesperascebat*—Sed, resectis inutilibus, eminentissima delectu facto copulaverunt, nihil autem vile aut indignum aut declamatorium adsperserunt. Hæc enim totum locum corrumpunt, ut complementa, quæ (ædificiis) magnitudinem conglutinatam ita inferunt, ut non nisi conjuncta cohæreant.

SECT. XI.

Cum virtutibus orationis hactenus expositis ea eti-

[illegible] πολλὰ παρεμβέβυσται. Cicero Orat. 69. *Apud alios autem, et Asiaticos maxime, numero servientes, inculcata reperies inania quædam verba, quasi complementa numerorum.* et mox: *neque inferciens verba, quasi rimas expleat.* τὰ μεγέθη intellige *magnificam orationem*, ut sect. III. et XII. et aliis locis. Denique συνοικοδομούμενα scripsimus pro συνοικονομούμενα. Sic sect. XI. ἐποικοδομίαν ἔργων ἢ παθῶν. ut Fr. Portus bene emendat. et sect. XXXIX. τῇ τῶν λέξεων ἐποικοδομήσει, Ruhnkenius. Locus plane conclamatus. Nonnulla, opinor, exciderunt, quæ frustra ex ingenio suppleveris. Interea rescribo: Λυμαίνεται γὰρ ταῦτα τὸ ὅλον, ὡσπερεὶ ψήγματα ἢ ἀραιώματα, ΤΑ ΕΜΠΟΙΟΥΝΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ συνοικοδομούμενα, τῇ τε πρὸς ἄλληλα σχέσει συντετειχισμένα. Quæ non male vertit Petrus Paganus: *Hæc enim, quasi ramenta ac rimæ, omnino labefactant ea, quæ simul coagmentata et mutua convenientia communita magnitudinem efficiunt.* Τὸ ὅλον est *omnino*. est et *totum corpus.* quod melius. Respexit enim Noster, quod nemo vidit, ad Demosth. de Coron. p. 584. ταῦτα ἅμα ἐλυμήνατο τοῖς ὅλοις, ὡς ἀνέγραψε. Quem locum perperam sollicitavit cl. Taylorus. Duo sunt, inquit Longinus, quæ orationem non minus quam ædificium deformant et labefactant, rimæ et ramenta. Τὰ ἀραιώματα sunt *rimæ* sive *interstitia*. Heliodorus Æthiop. lib. 9. Ἐπειδὴ δὲ ἐπιβρίσαν τὸ ὕδωρ εἰς ὕψος τε ἤρετο, καὶ διὰ τῶν ΑΡΑΙΩΜΑΤΩΝ τῆς γῆς, οἷς μέλαινα καὶ εὔγειος οὖσα πρὸς τῆς θερινῆς ὥρας κατέσχιστο, πρὸς τὰ βάθη κατεδύετο. *Angustias inanes* vocat Seneca Epist. 100. *Cum circumspexeris omnia, nullas videbis* ANGUSTIAS INANES. Non potuit melius Græcam vocem exprimere. Recte autem emendavimus, τὰ ἐμποιοῦντα μέγεθος. Hermogenes de Form. I. 5. Διὰ δὲ τὸ κινδυνεύειν ἕνεκα ταύτης ἐκπίπτειν αὐτῷ τὸν λόγον εἰς τὸ εὐζωνότερον, κατέμιξεν αὐτῇ ΤΑ ΠΟΙΟΥΝΤΑ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ. Est etiam qui legat, τὰ ἓν ποιοῦντα μεγέθη. Quod speciem quidem habet. Sed Græca nondum complanata sunt. Toupius. De his extremis difficile est aliquid confingere, quod cum reliquiis verborum Longini apte coëat. Ego hoc excogitavi. Λυμαίνεται γὰρ ταῦτα τὸ ὅλον, ὡσανεὶ ψήγματα τῷ οἰκοδομήματι ἀραιώματα ἐμποιοῦντα, καὶ οὐχ ἁρμόττοντα πρὸς τὰ τῷ μεγέθει καλῶς συνοικονομούμενα, τῇ τε πρὸς &c. Nam *hæc prorsus artificium corrumpunt; sicut ramenta, quæ faciunt rimas in ædificio, neque conveniunt iis, quæ propter magnitudinem recte locum capiunt in ædificatione, et inter se coagmentata bene construuntur.* Sententia Longini ea fere fuit, quam hic proposui. Nimirum cæmenta faber ad regulam et normam elaborat. His cæmentis si ramenta casu se insinuant, necessario exsistunt rimæ, neque partes illæ plane inter se coëunt. Oculi etiam offenduntur particulis illis non affabre tractatis et elaboratis, si compositæ cum ceteris justæ magnitudinis et elaborationis speciem non præbent.—τὸ ὅλον poni solet adverbiliater: de quo vid. Markland ad Max. Tyr. 17, 11 et 19, 6. Sic et τὸ σύνολον, quod infra occurrit 17, 1 et 44, 10.

Sect. XI. §. 1. Hæc sectio ab insequenti non erat divellenda, quia tantummodo transitum parat ad rem, quæ deinceps fusius tractatur.

ἀρετὴ καὶ ἐν καλοῦσιν αὔξησιν] MS. Am-

αὔξησιν, ὅταν, δεχομένων τῶν πραγμάτων καὶ ἀγώνων
κατὰ περιόδους ἀρχάς τε πολλὰς καὶ ἀναπαύλας, ἕτερα
ἑτέροις ἐπεισκυκλούμενα μεγέθη συνεχῶς ἐπεισάγηται κατ'
2 ἐπίβασιν. Τοῦτο δὲ εἴτε διὰ τοπηγορίαν, εἴτε δείνωσιν,
12, 5 ἢ πραγμάτων ἢ κατασκευῶν ἐπίῤῥωσιν, εἴτ' ἐποικονομίαν
ἔργων ἢ παθῶν (μυρίαι γὰρ ἰδέαι τῶν αὐξήσεων) γίνοιντο·
χρὴ γινώσκειν ὅμως τὸν ῥήτορα, ὡς οὐδὲν ἂν τούτων καθ'
αὑτὸ συσταίη χωρὶς ὕψους τέλειον, πλὴν εἰ μὴ ἐν οἴκτοις

ὅταν, δεχ.] Vat. 3. et Rob. ὅταν δ' ἐχομένων.

ἐπεισκυκλ. . . . ἐπεισάγηται] Vat. 2. ἐπεικυκλουμενα μεγεθη συνεχῶ, ἐποισάγεται.

κατ' ἐπίβ.] Par., teste B., Vat. 2. et Rob. κατὰ ἐπίβασιν.

§. 2. ἢ πραγμάτων . . . εἴτ' ἐποικονομίαν] Vat. 2. ἢ πραγμάτων ἢ κατὰ σκευῶν ἐπίρωσιν, εἴτ' ἐπ' οἰκονομίαν. Vat. 3. huic consentit in extremis, εἴτ ἐπ' οἰκ.

(μυρίαι . . . αὐξ.) γίνοιτο] Sic repone in nostris, γίνοιτο pro γίνοιντο. Verba in Vat. 2. ita sunt scripta: μυρίας γὰρ ἰδίαι τῶν αὐξήσεων γίνοντα.

bros. ἢν καὶ καλοῦσιν, quod perinde est. Deinde lege et distingue: τοῦτο δὲ εἴτε διὰ τοπηγορίαν—(μυρίαι γὰρ ἰδέαι τῶν αὐξήσεων) ΓΙΝΟΙΤΟ. *Hoc autem sive per communis loci tractationem, sive—(innumera enim sunt genera exaggerationis) fiat.* Verbum εἰσὶ reticetur: quod Longino solenne est. TOUPIUS.

τῶν πραγμ. καὶ ἀγώνων] Morus in versione posuerat *quodlibet eventum et causa forensis.* Sed πρᾶγμα est universe *argumentum, sive res, quæ dicendo tractatur.* Sic Demetrius Phal. §. 133, 330 et alibi. Vid. et Ernesti in lex. technol. v. πραγματικός. Itaque illud mutavi, præsertim cum ipse §. 2 et 12, 2 *rem* interpretatus sit. Vid. et 15, 9 ad ἐπιχειρήσεσιν.

κατὰ περιόδους] Vertunt *in periodis.* Hoc res plane non patitur. Περίοδος potius est, quod nos dicimus *ein Abschnitt*; *caput* vel *pars libri certo loco terminata.*

ἐπεισκυκλούμενα] h. e. *præter opinionem prolata et ceteris addita.* Est enim verbum a re scenica ductum. Εἰσκυκλεῖσθαι dicebantur res, quæ per machinam, κύκλον dictam, ab oculis spectatorum avertebantur. Inde ἐπεισκυκλούμενα sunt res, *quæ insuper accedunt et in eandem partem convertuntur*; ut cum deus dicitur in fabula præter opinionem accedere, cujus ope res impedita explicatur. Insignis est locus Luciani, quo Erasmus in Adagiis utitur (prov. *Deus ex improviso*) in Philopseude c. 29. Ibi disputanti adversus alios et laboranti succurrit præter spem Arignotus philosophus . . . Ἐπιστομιεῖ γὰρ, ἔλεγον, ὁ σοφὸς ἀνὴρ οὕτω τεράστια διεξιόντας· καὶ τὸ τοῦ λόγου, θεὸν ἀπὸ μηχανῆς ἐπεισκυκληθῆναί μοι τοῦτον ᾤμην ἀπὸ τῆς τύχης. Sic enim pro ἐπεισκληθῆναι legi volunt Guyetus, Kuster ad Aristoph. Thesmophor. 274. Markl. ad Max. Tyr. 23, 5 et alii. Eodem verbo Longinus utitur 22, 4.

ἐπεισάγηται] Morus, nescio cur, active hoc positum statuebat, pro ἐπεισάγῃ. Imo passivum est, et in versione ponendum: *alia aliis adduntur sublimia.*

§. 2. εἴτε δείνωσιν, ἢ πραγμάτων ἢ κατασκευῶν ἐπίῤῥωσιν] Hæc Portus et Pearcius parum feliciter tentarunt. Lege: εἴτε δείνωσιν, ἢ πραγματικῶν κατασκευῶν ἐπίῤῥωσιν. Quam emendationem ipse Longinus confirmat Τέχν. Ῥητορικῇ p. 713. πολλὰ γὰρ τὰ κηλοῦντα τὸν ἀκροατὴν ἄνευ τῆς διανοίας, καὶ τῆς πραγματικῆς κατασκευῆς, καὶ τῆς ἠθικῆς πιθανότητος. Infra sect. XV. φαντασία καταχρησαμένη ταῖς πραγματικαῖς ἐπιχειρήσεσιν. RUHNKENIUS. Filio videbatur ita legendum et distinguendum: εἴτε δείνωσιν πραγμάτων, ἢ κατασκευῶν ἐπίῤῥωσιν, εἴτ' &c. Non male. Ita πράγματα erunt res, quæ a causa ipsa suppeditantur, quibus per locum magnitudinis recte adhibetur δείνωσις: sed κατασκευὴ, *res ab oratore excogitatæ* argumentis firmari debent sive ἐπιῤῥώσει opus habent.

(μυρίαι γὰρ ἰδέαι τῶν αὐξήσεων) γίνοιτο]

sam coheret, quam exaggerationem dicunt, cum aliis
atque aliis deinceps cumulandis (habet enim quælibet res et causa multa loca, ubi incipere et quiescere per intervalla licet) progrediendo magnitudo
efficitur. Hoc sive loco communi tractando, sive 2
vehementer disputando, sive rebus aut argumentis
muniendis, sive factis et adfectibus in classes distribuendis fiat, (sunt enim permulta exaggerationis genera) nosse tamen oratorem oportet, nihil horum per
se sine sublimitate perfectum esse, præterquam in
commiseratione rerumque extenuatione. Ceteris
autem augendæ rei generibus si detraxeris sublimi-

Pro γίνοιτο, quod Mori auctoritate et Toupii exemplo posui, vulgatum γίνοιντο ita defendi possit, ut dicas, τοῦτο δὲ (§. 2. init.) esse *idque* sive *et quidem*, referasque ad antecedentia, ut arcte cum illis cohærens. Sic breviter, ut existimo, interdum dicitur: et simile est καὶ ταῦτα, *præsertim*. Sed me offendit parenthesis ante brevitatem unius verbi, quod membrum terminat. Suspicor ergo, hoc γίνοιτο post verbum παθῶν esse reponendum. Illud cum in alienum locum migrasset, facile librarius, corrigendum ratus, mutavit in γίνοιντο.

ἐποικονομίαν ἔργων] Prius verbum, quod novissimi editores servarunt, non convenit *exaggerationi*, αὐξήσει, sed *confirmationi*, πίστει, quæ circumspecte et diligenter omnia in partes aut genera distribuit, quæque ab illa 12, 2 distinguitur. Probo igitur ἐποικοδομίαν, quod Portus et Morus e conjectura commendarunt, qui tamen in ipsa nominis interpretatione aberrarunt a vero. Portus simpliciter vertit h. l. *frequentationem rerum vel affectuum*, et 39, 2, ubi eadem res dicitur ἐποικοδόμησις, *structuram*; Morus hic *aliorum super alia accumulationem*, ibi *constructionem*. Verum est i. q. κλίμαξ, *gradatio*. Eustathius ad Iliad. β', p. 181. ed. Rom. Τὸ σχῆμα τοῦ ῥηθέντος χωρίου κλίμακα καὶ κλιμακωτὸν λέγουσιν οἱ παλαιοί, ἕτεροι δὲ ἐποικοδόμησιν. Vossius, qui hunc locum Institut. Orat. L. V. p. 294. notavit, firmat Eustathii testimonium verbis Aristotelis de gener. animalium L. I, c. 18. fere med. Ea sic habent: Ἔτι δὲ παρὰ ταῦτα, ὡς Ἐπίχαρμος ποιεῖ τὴν ἐποικοδόμησιν, ἐκ τῆς διαβολῆς ἡ λοιδορία ἐκ δὲ ταύτης ἡ μάχη. Brevem hanc esse *gradationem*, nemo negabit. Utrique autem Longini loco aptissima est ejus notio. Ipsum κλίμακος nomen 23, 1 occurrit: sed Longinus etiam in verbis artis copiam amat. Sed sub ἔργων nomine quid hic intelligendum? Equidem puto *res sive causæ tractandæ partes*, quæ §. 1. πράγματα dicuntur, quo nomine auctor rursus uti noluit.

ὡς οὐδὲν ἂν τούτων καθ᾽ αὑτὸ συσταίη χωρὶς ὕψους τέλειον] Non recte reddit vir doctissimus, *Quod nihil ex his per se sine sublimitate constituat aliquid perfectum*. Non cepit vim verbi συσταίη. Vertendum, *Quod nihil ex his per se perfectum esse possit*. Hermog. de Form. Orat. lib. I. cap. 1. Πρῶτον δὲ ἐξ ὧν ἅπας λόγος πέφυκε γίνεσθαι, καὶ ὧν οὐκ ἄνευ ποτὲ ΣΥΣΤΑΙΗ τι λόγων εἶδος, ῥητέον. Quæ paululum inquinata sunt. Vir doctus ad oram Hermogenis, quem mecum communicavit humanissimus Heathius, adscripserat; ὧν ἄνευ οὐ. Sed ne sic quidem locus integer exit, qui ita sine dubio legendus est: ὧν ἄνευ οὐκ ΑΝ ποτὲ ΣΥΣΤΑΙΗ τι λόγων εἶδος. *sine quibus ne constare quidem possit oratio*. Noster in Prolegomen. ad Hephæst. Ὕλη γὰρ τοῖς μέτροις ἡ συλλαβὴ, καὶ ἄνευ ταύτης ΟΥΚ ΑΝ ΣΥΣΤΑΙΗ τὸ μέτρον. TOUPIUS.

ἢ ἐν εὐτελισμοῖς] Morus vertit: *atque in tenui dicendi genere*. Gravis est hic error, in quem hujus viri auctoritate etiam Ernesti in lex. technol. Gr. rhet. inductus est. Non de elocutionis verborumque genere hic agitur, sed de rebus augendis. Repugnant et nominis forma pluralisque numerus; quin etiam

ἄρα νὴ Δία, ἢ ἐν εὐτελισμοῖς· τῶν δ᾽ ἄλλων αὐξητικῶν ὅτου περ ἂν τὸ ὑψηλὸν ἀφέλῃς, ὡς ψυχὴν ἐξαιρήσεις σώματος· εὐθὺς γὰρ ἀτονεῖ καὶ κενοῦται τὸ ἔμπρακτον αὐτῶν, μὴ τοῖς ὕψεσι συνεπιῤῥωννύμενον. 3 Ἧι μέντοι διαφέρει τοῦ ἀρτίως εἰρημένου τὰ νῦν παραγγελλόμενα, (περιγραφὴ γάρ τις ἦν ἐκεῖνο τῶν ἄκρων λημμάτων, καὶ εἰς ἑνότητα σύνταξις,) καὶ τίνι καθόλου τῶν αὐξήσεων παραλλάττει τὰ ὕψη, τῆς σαφηνείας αὐτῆς ἕνεκα συντόμως διοριστέον·

SECT. XII.

Ὁ μὲν οὖν τῶν τεχνογράφων ὅρος ἐμοίγ᾽ οὐκ ἀρεστός. Αὔξησίς ἐστι, φασὶ, λόγος, μέγεθος περιτιθεὶς τοῖς ὑποκειμένοις· δύναται γὰρ ἀμέλει καὶ ὕψους, καὶ πάθους, καὶ τρόπων εἶναι κοινὸς οὗτος ὁ ὅρος, ἐπειδὴ κἀκεῖνα τῷ λόγῳ περιτίθησι ποιόν τι μέγεθος. Ἐμοὶ δὲ φαίνεται ταῦτα ἀλλήλων παραλλάττειν, ᾗ κεῖται τὸ μὲν ὕψος ἐν διάρματι, ἡ δ᾽ αὔξησις καὶ ἐν πλήθει· διόπερ ἐκεῖνο μὲν κἂν νοήματι

ὅτου... ἀφέλῃς] Vat. 2. ὁ τοῦ περ ἂν τουψηλὸν ἀσφέλης.

συνεπιῤῥωννύμενον] Vat. 2. συνεπιρωννύμενον. Vat. 3. συνεπιρρωνύμενον, sine spiritibus in ρρ. Sed in his codd. fere nusquam spiritus datur litteræ ρ.

§. 3. τοῦ ἀρτ. εἰρ.] Manut. τῶν ἀρτίως εἰρημένων.

παραγγελλόμενα] Vat. uterque παραγγελόμενα.

λημμάτων] Vat. 2. λημάτων.

π. τὰ ὕψη] Vat. 2. παραλάττει τὰ ὕψει. Etiam Laur. τὰ ὕψει.

Sect. XII. §. 1. ἐμοί γ᾽ οὐκ ἀρ. Αὔξησις] Par., teste B., ἔμοιγ᾽ habet pro ἐμοίγ᾽. In Vat. 2. totum ita scriptum est: ἐμοὶ γ᾽ οὐκ ἄρεστος, αὔξεσις ἐστι.

κοινὸς... περιτίθησι] Vat. 2. κοινὸς οὗτως ὅρος, ἐπειδὴ κακεῖνα τὼ λόγων π. Vat. 3. autem κοινὸς οὗτως ὅρος· ἐπειδὴ κακεῖνα τῶ λογω π. Ceterum in Par. et Rob. item sine articulo interposito οὗτος ὅρος legitur; pariterque in Laur., qui habet οὗτως ὅρος, et deinde τῶν λόγων.

παραλλάττειν] Vat. 2. παράλαττειν.

διόπερ ἐκεῖνο] Vat. 2. διὸ κεῖνο. Vat. 3. et Laur. δι᾽ ὃ κεῖνο. Sic etiam Parisinus, in quo deinde pro μὲν est μεν‶, sic, teste Bastio. Robortellus habet διὸ ἐκεῖνο.

κἂν ν. ἑνὶ] Vat. 2. κἂν νοήματι ἑνί.

res ipsa per se, quia in augendis rebus non tenui, sed temperata certe, si non sublimi, oratione utendum est. Vertendum potius: *et in rebus extenuandis.* Sic Phœbammon Schol. π. σχημ. p. 592. Ald. *diasyrmum* esse dicit εὐτελισμὸν πραγμάτων ὑπὸ τῶν ἐναντίων εἰς ὄγκον ἐπαρθέντων. Et ita quidem reliqui interpretes omnes ceperunt, sicut et Claud. Puteanus, qui ad marg. scripsit ἐκφαυλισμοῖς. Pertinet huc locus Ciceronis de Or. III. 26: *Summa laus eloquentiæ est, amplifi-*

tatem, veluti vitam corpore exemeris. Nam eorum vehementia, nulla sublimitate roborata, laxatur merumque tumorem relinquit. Quo autem modo, quæ 3 nunc dicentur, a superioribus differant, (agebatur enim illo loco de eminentium delectu, et in unum corpus coagmentatione) et quid omnino sublimitas ab exaggeratione distet, perspicuitatis causa breviter definiam.

SECT. XII.

Mihi quidem definitio, rhetoribus usitata, non probatur. Exaggerationem enim adpellant orationem, quæ propositæ rei magnitudinem adjungat: quæ quidem definitio et sublimitati, et adfectui, et translatis verbis communis esse potest, quoniam et hæc suo modo orationi magnitudinem adjungunt. Mihi vero differre videntur, quoad sublimitas posita est in celsitudine, exaggeratio etiam in multitudine: quare illa non numquam una sententia tenetur, hæc

---

care rem ornando, quod valet non solum ad augendum aliquid et tollendum altius dicendo, sed etiam ad extenuandum atque abjiciendum. Cf. et 38 extr. Nam *διασυρμὸς* est species *εὐτελισμοῦ.*

εὐθὺς γὰρ ἀτονεῖ καὶ κενοῦται τὸ ἔμπρακτον αὐτῶν] Semper in verbo *κενοῦται* hæreo. Quid si legamus? *εὐθὺς γὰρ ἀτονεῖ καὶ σβέννυται τὸ ἔμπρακτον αὐτῶν.* Sect. XXI. *ὡς τοῦ πάθους τὸ συνδεδιωγμένον καὶ ἀποτραχυνόμενον* —— *ἄκεντρον προσπίπτει καὶ ἔσβεσται.* Ruhnkenius. Notandum verbum *κενοῦται. languet et inane exit.* Nihil melius aut exquisitius. Hesychius: Κενεὸν, κενὸν, ΑΠΡΑΚΤΟΝ. Quo respexit Lexicographus ad Homer. Il. B. 398.

> Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.

Ubi Schol. Κενεόν. κενὸν, ΑΠΡΑΚΤΟΝ. Toupius.

§. 3. *περιγραφὴ τῶν λημμάτων*] i. e. delecta illa *circumscribuntur* seu *comprehenduntur* velut limitibus suis, et ita in unum corpus copulantur. Morus.

Τῆς σαφηνείας αὐτῆς ἕνεκα] *Solius perspicuitatis causa. Ut res ita clarius percipi possit.* Laertius in Diogene: Ἔπειτα ἐν τῇ παλαίστρᾳ οὐκ ἐπέτρεπε τῷ παιδοτρίβῃ, ἀθλητικῶς ἄγειν, ἀλλ' ΑΥΤΟΥ ΕΡΥΘΗΜΑΤΟΣ χάριν καὶ εὐεξίας. Ita proculdubio scribendus iste locus. Recte Interpres, *Ruboris tantum et bonæ valetudinis gratia.* Toupius. Non plane declaravit vir doctus usum hujus pronominis. Aliud est *μόνης τῆς σαφηνείας ἕνεκα*, aliud *τ. σ. αὐτῆς ἕνεκα.* Illud excludit omnes alias causas; hoc alias causas admittit, sed unam, quæ diserte commemoratur, urget. Itaque significat h. l. Longinus, ambiguitati fortasse occurrendum esse; sed sibi sufficere, quod distinctione facta res jam tractanda clarius definiatur. Optime ergo sic exprimas: *vel ut res fiat magis perspicua;* aut Germanice: "selbst um den jetzt zu behandelnden Gegenstand deutlicher zu bestimmen." Prorsus eadem forma occurrit 33, 4: *κἂν, εἰ μὴ δι' ἑνὸς ἑτέρου, τῆς μεγαλοφροσύνης* ΑΥΤΗΣ *ἕνεκα.*

Sect. XII. §. 1. *καὶ ἐν πλήθει*] Non

ἑνὶ πολλάκις, ἡ δὲ πάντως μετὰ ποσότητος καὶ περιουσίας
2 τινὸς ὑφίσταται. Καὶ ἔστιν ἡ αὔξησις, ὡς τύπῳ περιλαβεῖν, συμπλήρωσις ἀπὸ πάντων τῶν ἐμφερομένων τοῖς πράγμασι μορίων καὶ τόπων, ἰσχυροποιοῦσα τῇ ἐπιμονῇ τὸ κατεσκευασμένον. ταύτῃ τῆς πίστεως διεστῶσα, ὅτι ἡ μὲν τὸ ζητούμενον ἀποδεί [κνυσιν] - - - - - - - - - -
3 πλουσιώτατα, καθάπερ τι πέλαγος, εἰς ἀναπεπταμένον κέχυται πολλαχῇ μέγεθος. Ὅθεν, οἶμαι, κατὰ λόγον ὁ μὲν ῥήτωρ, ἅτε παθητικώτερος, πολὺ τὸ διάπυρον ἔχει καὶ θυμικῶς ἐκφλεγόμενον· ὁ δὲ, καθεστὼς ἐν ὄγκῳ καὶ με-

---

§. 2. συμπλήρωσις] Rob. ἐμπλήρωσις: de quo vid. Addenda ad h. l.

ἐμφερομένων] Vat. 2. et Laur. ἐκφερομένων. Vat. 3. πάντων ἐμφερομένων.

πράγμασι . . . τόπων] Vat. uterque (soli tertio tribuit Zacagnius) Laur., El., Rob. et Manutius πράγμασιν ὁρίων καὶ τόπων.

τὸ κατεσκευασμένον] Vat. 3., auctore Zacc., τὸ κατεσκευασμένων, Laur. τὸ κατασκευασμένον. Manut. τὸ κατασκευαζόμενον.

τῇ
ταύτῃ τῆς π.] Vat. 3. Ταύτη ‸ της π.

διεστῶσα] Vat. 2., Laur. et Rob. διεστῶτα. Vat. 3. διιστῶσα. Sic Am. notavit.

τα
ὅτι ἡ μὲν . . . ἀποδεί[κνυσιν]] Vat. 2. ὅτι ἡμένα τὸ ζητούμενον ἀποδεῖ ——. In Vat. 3. spatium fere pagi integræ vacuum. Secundum Par. duo folia post ἀποδεί exciderunt. Quod post ἀποδεί in Par. adscriptum legitur, λείπει, a manu recentissima est, teste Bastio.

§. 3. ἀναπεπταμένον] Vat. 2. ἀναπεπταμένων.

θυμικῶς ἐκφλ.] Vat. 2. θυμικῶς, ἐκφλεγομένων. Vat. 3. idem dat, sed sine commate interposito.

ὁ δὲ καθεστὼς . . . ἀλλ' οὐχ οὕτως] Vat. 2. ὁ δὲ καθαστῶς ἐνογκω' αι μεγαλοπρεπεῖ σεμνότητι, οὐκ ἔψεκται, ἀλλ' οὐχ οὕτως. Nec in Laur. est μὲν post ἔψυκται.

alienum est, quod videri possit, τὸ ΚΑΙ. Nam in omni exaggeratione sublimitas *simul* adhiberi debet. Vid. quæ auctor dixit 11, 2.

§. 2. ὡς τύπῳ περιλαβεῖν] Recte Petrus Paganus, *ut formam ejus quodammodo adumbremus. Ut formula quadam, sive paucis, complectar.* Eadem locutione usus est Dionysius Halicarn. de Struct. Orat. cap. 1. Τοιαυτὶ μὲν δή τινά ἐστιν, ΩΣ ΤΥΠΩι ΠΕΡΙΛΑΒΕΙΝ, ὑπὲρ ὧν μέλλω λέγειν. Item Theophrastus περὶ Εἰρωνείας: Ἡ μὲν εἰρωνεία δόξειεν ἂν εἶναι, ΩΣ ΤΥΠΩι ΛΑΒΕΙΝ, προσποίησις ἐπὶ χεῖρον πράξεων καὶ λόγων. ubi recte notarunt viri docti, τύπον sive ὡς τύπῳ λαβεῖν *accuratiori et uberiori disquisitioni opponi.* Suidas: Ὡς τύπῳ εἰπεῖν· ἀντὶ τοῦ, ὡς κοινότερον καὶ καθόλου εἰπεῖν. Philosophus ad Nicomach. II. 2. Πᾶς ὁ περὶ τῶν πρακτῶν λόγος ΤΥΠΩι ΚΑΙ ΟΥΚ ΑΚΡΙΒΩΣ ὀφείλει λέγεσθαι. Plutarchus in Pyrrho, οἷον ἐν ΕΙΚΟΝΙ. Longinus supra, ὡς εἰπεῖν ἐν ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΙ. Quod perinde est. Toupius. Imo aliud est quod Sect. 6. dicitur, ὡς εἰπ. ἐν παραγγέλματι. Sed exemplis de τύπῳ, quam Cicero dicit *formam*, addi potest, quod Photius Cod. 265. orationem aliquam Demosthenis in *commentariis* relictam, non editam, dicit ἐν τύποις καταλειφθῆναι, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἔκδοσιν διακεκαθάρθαι. Ibi appellat τύπους,

non nisi multitudine aliqua et ubertate. Est ergo, 2
si definitione uti velis, exaggeratio expleta omnium
rei adjunctarum partium collectio, immorando robo-
rans id, quod jam argumentis firmatum est: distat-
que sic ab argumentis, quod hæc propositam rem
docendo demonstrant - - - - - - - - - -
uberrime, ut mare in immensum spatium usque- 3
quaque diffusum. Jure igitur, ut mihi videtur, ora-
tor, proclivis ille ad adfectus, calore plenus est et
animose exardescit; hic vero, ubi sublimis est et

---

post autem *ὑπεμνήματα*. Vid. et Aristot. Nicomach. III, 3. extr. et Demetrius Phal. §. 91. Cf. deinceps 13, 1.

[Bastius: "Cod. recte *συμπλήρωσις*, pro quo in ed. pr. exstat *ἐμπλήρωσις*, ut et XVII, 1. *ἐμμαχεῖται* pro *συμμαχεῖται*. Vitium ortum ex errore legendi. Nam in codd. sæpe *συμ* scribitur (*μ*, cui simile est *ἐμ*. In Apollon. lex. Hom. v. *Τεύρων αἷμα* p. 796. *Villoisonus* reperisse sibi visus est: *περὶ γὰρ Θεμιστοκλέους οὐ πᾶσι ἐμφάνισται*, pro qua lectione proposuit aliam non magis græcam, *ἐμφάνισται*. At Cod. S. G., unde ille Apollonium descripsit, (*μφάνισται*, i. e. *σ υ μ φάνισται*, pro quo reponendum est *συμπεφώνται*, aut, ut *Tollius* p. 664. etiam rectius suadet, *συμφωνεῖται*. Alio loco, p. 42. *Villoisonus* illud (*μ* habuit pro *αμ*, atque inde verbum monstri simile profert, *ἐπιαμπεπτωκότα*. At in notis quidem corrigit *ἐπεμπεπτωκότα*, in quo et Tollius videtur acquievisse. Sed cod. habet *ἐπι σ υ μ πεπτωκότα*, quod est reponendum." Vid. Fischer. ad Well. III, 2. p. 146.]

ἐμφερομένων τοῖς πράγμασι μορίων.] Sic scribe cum Porto. Noster sect. 10. Ἐπειδὴ πᾶσι ΤΟΙΣ ΠΡΑΓΜΑΣΙ φύσει συνεδρεύει τινὰ ΜΟΡΙΑ ταῖς ὕλαις συνυπάρχοντα, ἐξ ἀνάγκης γένοιτ' ἂν ἡμῖν ὕψους αἴτιον, τὸ τῶν ΕΜΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ἐκλέγειν ἀεὶ τὰ καιριώτατα. Nihil verius hac emendatione. Toupius. Pro inepto *ὁρίων* reposui cum Toupio *μορίων*. Facile librarius ex M fecit N, adjunxitque, ut ἀφελκυστικὸν, antecedenti verbo. Vid. 10, 1: ex quo loco intelliges, *μόρια* esse *partium quasdam partes*. Deinceps *τόποι* sunt hæ ipsæ *partes majores*, sive *capita* malis dicere, aut *argumenta* (sensu angustiori) e locis certis ducta.

τῆς πίστεως] *a confirmatione*. Morus in scholio dicit, *πίστιν* esse *argumentum*; melius idem in versione, plurali numero, *argumenta*. Sed latius patet, clariusque verbo Ciceronis et Quintiliani appelles h. l. *confirmationem*. Non raro sane *πίστεις*, plur. numero, dicuntur *argumenta singula*. Sed et collective *πίστις*, sing. numero, præcipua, et, ut dicunt, essentialis illa pars orationis dicitur, quæ omnia continet ad rem probandam argumenta. Sic Aristot. Rhet. III, 13 init.

ἀποδεί [*κνυσιν*] . . . .] Eorum, quæ hic desiderantur, prima verba hanc fere sententiam habuerunt: *ἡ δὲ τὴν ἀπόδειξιν ποιεῖ φαίνεσθαι πιθανωτέραν*. Deinde Platonis vim in rebus augendis laudavit, adjecta, ut opinor, ejus comparatione, cum Demosthene. Tum (§. 3. init.) aliquid hujusmodi verbis post lacunam scriptis præmisit: Ἡ οὖν Πλάτωνος λέξις. Nam Sect. 13. ad Platonem rediens eandem in sententiam de eo pronuntiat, comparatione in metaphoram mutata.

§. 3. *καθάπερ τι πέλαγος, εἰς ἀναπ.* &c.] Non consentit versio Mori cum ipsius interpunctione. Post *πέλαγος* enim cum posuerit comma, non possunt insequentia ad idem *πέλαγος* referri. Ergo repugnat sibi, cum vertit, *ut mare in imm* . . . . *diffusum*. Interpunctioni et, ut opinor, rei ipsi hoc aptum erat: *ut mare aliquod, multis locis in late manantem diffunditur magnitudinem*.

ὅθεν, οἶμαι, κατὰ λόγον ὁ ῥήτωρ.] Κατὰ λόγον. *Ita uti par erat. ut jure expectes*. Quod et recte vidit cl. Morus. Toupius. Nempe in comparatione illa, quæ excidit, dictum fuisse videtur, oratorem in exaggeratione vehementiorem esse debere, quam philosophum.

θυμικῶς ἐκφλεγόμενον] Notanda vox

γαλοπρεπεῖ σεμνότητι, οὐκ ἔψυκται μὲν, ἀλλ᾽ οὐχ οὕτως
4 ἐπέστραπται. Οὐ κατ᾽ ἄλλα δέ τινα ἢ ταῦτα, ἐμοὶ δοκεῖ, φίλτατε Τερεντιανὲ, (λέγω δὲ, εἰ καὶ ἡμῖν ὡς Ἕλλησιν ἐφεῖταί τι γινώσκειν,) καὶ ὁ Κικέρων τοῦ Δημοσθένους ἐν ταῖς μεγέθεσι παραλλάττει. Ὁ μὲν γὰρ ἐν ὕψει τὸ πλέον ἀποτόμῳ, ὁ δὲ Κικέρων ἐν χύσει. Καὶ ὁ μὲν ἡμέτερος διὰ τὸ μετὰ βίας ἕκαστα, ἔτι δὲ τάχους, ῥώμης, δεινότητος, οἷον καίειν τε ἅμα καὶ διαρπάζειν, σκηπτῷ τινι παρεικάζοιτ᾽ ἂν ἢ κεραυνῷ· ὁ δὲ Κικέρων ὡς ἀμφιλαφής τις ἐμπρησμὸς, οἶμαι, πάντη νέμεται καὶ ἀνειλεῖται, πολὺ ἔχων καὶ ἐπίμονον ἀεὶ τὸ καῖον, καὶ διακληρονομούμενον ἄλλοτ᾽ ἀλλοίως ἐν αὐτῷ καὶ κατὰ διαδοχὰς ἀνατρεφόμενον. Ἀλλὰ
5 ταῦτα μὲν ὑμεῖς ἂν ἄμεινον ἐπικρίνοιτε. Καιρὸς δὲ τοῦ Δη-

---

§. 4. οὐ κατ᾽ . . . ἢ ταῦτα] Vat. 2. οὐ κατ ἄλλα δε τινὰ, ἡ ταῦτα.

λέγω δὲ, εἰ καὶ ἡμῖν] Vat. uterque, Laur. et Rob., itemque Par., teste B., λέγω δὲ καὶ ἡμῖν.

ἐφεῖται] Vat. 2. ἐφῆται.

τοῦ Δημοσθ.] Vat. 2. τὸν δημοσθένους.

παραλλάττει] Vat. 2. παραλάττει.

ἐν χύσει] Rob. ἐκχύσει.

καίειν] Vat. 2. κίειν.

σκηπτῷ τινι] Vat. 2. σκηπῶ τινί. Vat. 3. σκηπτῶ τινὶ.

ἀμφιλαφής τις] Sic in Par. scriptum, teste etiam B., nec non in Vat. 3., ut Zaccagnius notavit, et Laurentiano. Sed in Vat. 2., El., Rob. et Manut. τις non legitur.

ἐμπρησμὸς] Sic Par. a manu secunda. Sed a prima scriptum ἐμπρισμὸς.

καὶ ἀνειλεῖται] Vat. 3. καὶ ἀνελεῖται.

καὶ διακληρ.] Manutius καὶ omisit.

ἀλλοίως] Manut. ἄλλως.

ἀνατρεφόμενον] Vat. 2. ἀτρεφόμενον.

θυμικῶς, quæ paulo rarior est, et restituenda Auctori Vitæ Homer. p. 321. Ed. Gale. Ἁρπαγὴν δὲ ἅμα μυθικῶς καὶ ἰταμῶς πρασσομένην λύκοις εἴκασεν. Scribendum, θυμικῶς καὶ ἰταμῶς. Aliam viam insistebat vir doctissimus ad Ammonium. Sed nostra emendatio verissima est. Confer cl. Ruhnken. Epist. ad Ernest. p. 48. Toupius.

οὐκ ἔψυκται μὲν, ἀλλ᾽ οὐχ οὕτως ἐπέστραπται] Bentleius ὁ πάνυ legebat, οὐχ οὕτως ἀπαστράπτει. Sed nihil muto. Philostrat. Vit. Sophist. p. 504. Σεμνότης δὲ ἡ μὲν Δημοσθένους ΕΠΕΣΤΡΑΜΜΕΝΗ μᾶλλον, ἡ δὲ Ἰσοκράτους ἁβροτέρα τε καὶ ἡδίων. Huc facit Quintilian. IX. 4. *Neque enim Demosthenes fulmina tantopere vibrasse diceretur, nisi numeris* CONTORTA *ferrentur.* Toupius. De v. ἐπέστραπται vid. dicenda ad 27, 3 extr.

§. 4. (λέγω δὲ . . . γινώσκειν)] In sententiam sero a me cognitam et probatam (vid. ad 1, 1. init.) addere h. l. liceat, cum hæc scriberet auctor, nondum editam fuisse videri a Cæcilio Συ[illegible] Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος, de qua Toupius ad 1, 1. Etenim si jam tum exstitisset, eam hic vel verbo commemorasset is, qui

cum dignitate magnus, non friget quidem, sed non
æque celer ac mobilis videtur. Nec ulla alia de 4
causa, Terentiane, quantum ego video, (dicam vero
ea lege, si nobis Græcis judicare vestra concessum
est) Demosthenis et Ciceronis magnitudino differt.
Ille enim plerumque in edito et prærupto loco cernitur,
cum Cicero circumcirca late diffundatur. Noster
ille, quoniam cum vi, celeritate, robore, vehementia,
eodem tempore et urit et dissipat omnia,
fulmini similis videatur; hic ut late fusum incendium
ubique depascens provolvitur, multum et diu urit,
in eodem loco huc illuc dividitur, et subinde crescit.
Sed hæc vos melius. Demosthenicæ autem celsitu- 5

---

opportunitate refutandi Cæcilii cupide utitur 8, 1 ss. et 32, 1 et 8. Sed illa ipsa Cæcilii Σύγκρισις Δ. καὶ Κ. perquam probabile facit, Longinum non esse libri π. ὕ. auctorem, ut qui vix h. l. silentio præterire illam Σύγκρισιν potuerit.

σκηπτῷ τινι παρεικάζοιτ' ἂν ἢ κεραυνῷ] Vox σκηπτὸς nunc de *turbine* nunc de *fulmine* dicitur. de quo pluribus, ut solet, illustrissimus Spanhemius ad Julianum. Confer et cl. Valckenar. ad Eurip. Hippolyt. p. 212. ubi de hoc loco agit. Ceterum legebat cl. Ruhnkenius σκηπτῷ τινι ἢ χειμάῤῥῳ. quomodo locutus est Demosthenes de Coron. p. 527. ed. Taylor. Ὥσπερ ΣΚΗΠΤΟΣ ἢ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥΣ ἂν ἅπαν τοῦτο τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν πόλιν εἰσέπεσε. Ita scribendus iste locus ex Aristide Tom. II. p. 445. Sed Longinus neutiquam sollicitandus est. Agit enim hic Noster de eo, quod *urat* simul et *disjiciat*, quod de *torrente* sive χειμάῤῥῳ verum esse non potest. Adscribam locum Auctoris de Mundo, qui rem plane confectam et dilucidatam dabit. τὸ δὲ ἀστράψαν, ἀναπυρωθὲν, βιαίως ἄχρι τῆς γῆς διεκθέον, ΚΕΡΑΥΝΟΣ καλεῖται· ἐὰν δὲ ἡμίπυρον ᾖ, σφοδρὸν δὲ ἄλλως καὶ ἀθρόον, Πρηστήρ· ἐὰν δὲ ἄπυρον ᾖ παντελῶς, Τυφών. ἕκαστον δὲ τούτων, κατασκῆψαν εἰς τὴν γῆν, ΣΚΗΠΤΟΣ ὀνομάζεται. TOUPIUS. Verba σκ. ἢ κεραυνῷ jam Morus in Animadverss. defendere cœperat eo, quod scriptores vett. sæpe synonyma conjungant, gravitatis maxime causa. Sic præter alia exempla κεραυνοὺς et ἀστραπὰς apud Philonem T. II. p. 7. ita jungi, ut discrimen micandi et feriendi non magnopere urgendum videatur. Sed talibus non opus est. Optime verba vulgata defenduntur loco, quem Cl. Toupius demonstravit, e libro, qui Aristoteli tribuitur, Περὶ κόσμου, c. 4. Cf. si placet, Plin. II, 48.

ὡς ἀμφιλαφής τις ἐμπρ.] Timæus τὸ ἀμφιλαφὲς interpretatur πολὺ καὶ ἄφθονον: Schol. Apollonii Rh. IV, 1366, μέγα. Platonis in Phædro verba, Vol. X, p. 286. πλάτανος ἀμφιλαφὴς, Cicero expressit verbis *Platanus patulis diffusa ramis*: de Or. 1. 7. Verti ergo hic potest: *in omnem partem diffusus.* Plura Ruhnkenius ad Timæum, h. v.

ἐν αὐτῷ καὶ κατὰ διαδοχὰς ἀνατρεφόμενον.] Bene Morus ἐν αὐτῷ vertit *in eodem loco*; sed minus commode κατὰ διαδοχὰς *subinde*, et in Indice *sensim*. Est potius *alternis, per vices.* Nimirum quadam ex parte adumbratur, vel potius exprimitur h. l. incendii magni vis inexstincta: in quo cum flamma aliquo loco plane oppressa videtur, denuo eadem erumpit, s. *novas vires accipit*, ἀνατρέφεται, dum homines alibi occupati sunt in exstinguendo igne, qui rursus exardescere cœperat.

[ἐν αὐτῷ non est: *in eodem loco*; id enim esset ἐν ταὐτῷ. Sed hoc dicit Longinus, Ciceronis orationem incendii instar subinde augeri atque *in semet* s. *interna vi* huc illuc dividi ac diffundi. Nec tamen propterea legendum ἐν αὑτῷ. W. fil.]

§. 5. καιρὸς δὲ Δημοσθενικοῦ μὲν ὕψους καὶ ὑπερτεταμένου] " Vox ὑπερτεταμένου μοσθενικοῦ μὲν ὕψους καὶ ὑπερτεταμένου ἔν τε ταῖς δεινώσεσι καὶ τοῖς σφοδροῖς πάθεσι, καὶ ἔνθα δεῖ τὸν ἀκροατὴν τὸ σύνολον ἐκπλῆξαι· τῆς δὲ χύσεως, ὅπου χρὴ καταντλῆσαι. Τοπηγορίαις τε γὰρ, καὶ ἐπιλόγοις κατὰ τὸ πλέον, καὶ παραβάσεσι, καὶ τοῖς φραστικοῖς ἅπασι καὶ ἐπιδεικτικοῖς, ἱστορίαις τε καὶ φυσιολογίαις, καὶ οὐκ ὀλίγοις ἄλλοις μέρεσιν ἁρμόδιος.

SECT. XIII.

Ὅτι μέντοι ὁ Πλάτων, (ἐπάνειμι γὰρ,) τοιούτῳ τινὶ χεύματι ἀψοφητὶ ῥέων, οὐδὲν ἧττον μεγεθύνεται, ἀνεγνωκὼς τὰ ἐν τῇ Πολιτείᾳ, [τὸν τύπον] οὐκ ἀγνοεῖς. " Οἱ ἄρα φρονήσεως," φησὶ, " καὶ ἀρετῆς ἄπειροι, εὐωχίαις δὲ

ἐπιλόγοις] El. in marg. ἀπολόγοις. Vid. nott. ad h. l.

§. 5. φυσ., καὶ οὐκ ὀλ.] Vat. 2. φυσι ὀλογίες καὶ οἰκολίγοις. Notandum etiam, e Vat. 3. Amatium hic excerpsisse δεινότεσι, sed loco non clare indicato, in quo sit insertum.

Sect. XIII. § 1. (ἐπάν. γὰρ) Vat. 2. ἐπάνει μει γὰρ.

τοιούτῳ τ. χ.] Ambr. secundum Schurzfleischium τοιούτῳ τινὶ χήματι. Sed Gudio auctore habet τ. χήματί τινι. Vat. 3. τ. τινὶ σχήματι. Robort. τινὶ χύματι (sine τοιούτῳ). Manut. item, sine τοιούτῳ, χεύματί τινι.

ἀψοφητὶ] Vat. 2. ἀψοφηετι.

Πολιτείᾳ [τὸν τύπον]] Vat. 2. πολιτεία, τὸν τύπον. Vat. 3. πολιτεία. τὸν τύπον. Verba τὸν τύπον in Par. legi, quoniam multos offendunt, diserte testatur Bastius.

Οἱ ἄρα] Vat. 2. οἷ ἄρα.

εὐωχίαις δὲ] Vat. 3. ἐβωχίεσδε.

substantive hic accipitur et significat idem quod ὕψος." *Pearce.* Nihil minus. τὸ Δημοσθενικὸν καὶ ὑπερτεταμένον ὕψος est *sublime illud, quo nihil sublimius, et in quo solus regnat Demosthenes.* Τὸ ὑπερβάλλον ὕψος vocat infra Longinus. Quod perinde est. Toupius. Imo simpliciter *altum sublimitatis gradum* significat. Sect. 10, §. 1. extr. synonymum adjicitur ἄκρον.

καταντλῆσαι] *obruere rerum multitudine.* Ruhnkenius in historia crit. orat. gr. p. 91, Rutilio Lupo præmissa, his verbis Longini expressum putat Ciceronis illud Brut. c. 9. *suavitas, quæ perfundit animos, non quæ perstringit.* Recte, si notio suavitatis omittatur. Morus. Etiamnum placet, quod post Cel. Ruhnkenium dixi, sensum hunc esse: auditorem multitudine rerum (perfundere) obruere: quod e Platone (de rep. 1. p. 377. v. 46, ed. Bas.) ductum videtur, ubi aliquis ὥσπερ βαλανεὺς τῶν ἄλλων καταντλεῖ κατὰ τῶν ὤτων ἀθρόον καὶ πολὺν τὸν λόγον, *sic alios dicendo obruit, ut si quis totum corpus aqua perfundat.* Ab hoc vix differt ἐπαντλεῖν. Nam Philo (T. 2, p. 88.) τοῖς ὠσὶν ἐπαντλεῖν διαβολάς dixi tum locus esse videtur, cum vis addenda est rebus, et animo valde commoto dicitur, aut omnino auditor obstupefaciendus est; Ciceronianæ vero latitudini, cum subinde rerum multitudine obrui debet: communibus enim locis, perorationibus plerisque, digressionibus, omnibusque iis locis, qui copiose et cum ornatu tractantur, narrationibus denique et disputationibus de rerum natura, multisque aliis generibus accommodata est.

SECT. XIII.

Platonem igitur, (redeundum enim est,) ita fuso dicendi genere placide profluentem, tamen sublimem esse, ignorare non potes, quoniam in libris de republica hæc legisti. *Qui*, inquit, *sapientia et virtute*

---

dixit, *replere aures conviciis*: et Heliodorus (Æthiop. 2, 17) ἀφθόνως ἐμοὶ τῶν συμφορῶν ἐπήντλησεν ὁ δαίμων, *multis me obruit deus miseriis*. Idem est ὑπὸ κυμάτων περιαντλεῖσθαι, Chrysost. Tom. 8, p. 365: sed apud eumdem (ibid. p. 170) λόγοις ἐπαντλεῖν τινα, *demulcere blanda oratione*: permutantur enim cum ἐπαντλεῖν h. l. ἐπᾴδειν et καταπραΰνειν. Nominatim vero, cum veteres grammatici αἰονᾷν intepretantur, adscribunt καταντλεῖν. (V. interprett. Hesychii, Arnaldum in Lectt. gr. p. 6. Piersonum ad Mœrin p. 73.) In plerisque ergo verbis ex ἀντλεῖν ductis latina lingua potius *fundendi*, quam *hauriendi* notionem exprimit &c. Idem (in Animadverss.) Morus. Illud ergo, quod in nota dixerat, notionem suavitatis omittendam esse, mutavit. E locis certe post allatis patet, quod et ipsius Longini verba suadent, notionem suavitatis verbo esse vindicandam. Opponitur enim τῷ ἐκπλῆξαι: et perorationes, digressiones, et similia πάρεργα non ad percellendos, sed ad demulcendos auditores valent.

ἐπιλόγοις] Portus in cod. suo habebat ἀπολόγοις. Nam inter explicationem verborum ἐπαντλῆσαι et τῆς φροντίδος scripsit: " ἀπολόγοις, *fabulationibus*. Ἁπλῶς ἀπόλογος de nugis *longioribus et fabulosis*." Idem reperitur in marg. codicis Eliensis. In aliis libris nullum hujus erroris vestigium reperiri videtur.

Sect. XIII. §. 1. χεύματι ἀψοφητὶ ῥέων] Sumsit locutionem a Platone Theæt. p. 115. B. οἷον ἐλαίου ῥεῦμα ἀψοφητὶ ῥέοντος. Ex eodem fonte Dionys. Halic. in Demost. p. 175: ἡ δὲ λέξις ἐστὶν ὑγρὰ καὶ ὁμαλὴ, καὶ ὥσπερ ἔλαιον ἀψοφητὶ διὰ τῆς ἀκοῆς ῥεῖται. Plutarch. Fabio p. 185. C. ἀπὸ ποταμοῦ κατὰ μικρὸν ὑπορρέοντος ἀψοφητί. Ruhnkenius. Cf. 12, 3, e quo loco intelliges, χεῦμα hic non esse *flumen*, quod proprie dicitur, sed *defluentis maris undas*.

τὰ ἐν τῇ Πολιτείᾳ] Locus Platonis est de rep. 9. Vol. VII, p. 268.

τὸν τύπον οὐκ ἀγνοεῖς] Nota locutio, τὸν τύπον νοεῖν. τὸν τύπον οὐκ ἀγνοεῖν. Damoxenus Comicus apud Athenæum lib. 3. p. 103.

Ἀρμονικὸς οὐ μάγειρος. B. Ἐπίτεινον τὸ
    πῦρ,
Ὁμαλιζέτω τις τοῖς στίχεσι· τὴν ἑτέραν
    λοπάδα.
Ζεῖ ταῖς ἐφεξῆς οὐχὶ συμφώνως. ΝΟΕΙΣ
ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ——

Ita scribendus iste locus. Recte autem Casaubonus, νοεῖς τὸν τόπον: *Jam formam tenes meorum imperiorum, et artis totius*. Synesius Epist. 67. ἃ δὲ οὖν ἐν ταῖς [illegible]

καὶ τοῖς τοιούτοις ἀεὶ ξυνόντες, κάτω, ὡς ἔοικε, φέρονται, καὶ ταύτῃ πλανῶνται διὰ βίου. Πρὸς δὲ τὸ ἀληθὲς ἄνω οὔτ᾽ ἀνέβλεψαν πώποτε, οὔτ᾽ ἀνηνέχθησαν, οὐδὲ βεβαίου τε καὶ καθαρᾶς ἡδονῆς ἐγεύσαντο· ἀλλὰ βοσκημάτων δίκην, κάτω ἀεὶ βλέποντες, καὶ κεκυφότες εἰς γῆν καὶ εἰς τραπέζας, βόσκονται χορταζόμενοι καὶ ὀχεύοντες, καὶ ἕνεκα τῆς τούτων πλεονεξίας λακτίζοντες καὶ κυρίττοντες ἀλλήλους σιδηροῖς κέρασι καὶ ὁπλαῖς ἀποκτιννύουσι
2 δι᾽ ἀπληστίαν." Ἐνδείκνυται δ᾽ ἡμῖν οὗτος ὁ ἀνὴρ, εἰ βουλοίμεθα μὴ κατολιγωρεῖν, ὡς καὶ ἄλλη τις παρὰ τὰ εἰρημένα ὁδὸς ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τείνει. Ποία δὲ καὶ τίς αὕτη; Ἡ τῶν ἔμπροσθεν μεγάλων συγγραφέων καὶ ποιητῶν μίμησίς τε καὶ ζήλωσις. Καὶ τούτου γε, φίλτατε, ἀπρὶξ ἐχώμεθα τοῦ σκοποῦ. Πολλοὶ γὰρ ἀλλοτρίῳ θεοφοροῦνται πνεύματι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃν καὶ τὴν Πυθίαν λόγος ἔχει, τρίποδι πλησιάζουσαν, (ἔνθα ῥῆγμά ἐστι, γῆς ἀναπνεῖν, ὥς φασιν, ἀτμὸν ἔνθεον) αὐτόθεν ἐγκύμονα τῆς δαι-

---

ξυνόντες] Par., teste B., Vat. uterque et Robort. συνόντες.

διὰ βίου] Vat. uterque διαβίου.

οὔτ᾽ ἀνέβλεψαν] Vat. 2. δύ τᾶν ἔβλεψαν.

βεβαίου τε] Vat. 3. et Rob. βεβαίου τὲ.

κυρ. ἀλλήλους] Vat. 2. κυρ᾽ ίττοντες ἀλλήλοις. Vat. 3. κὺρίττοντες ἀλλήλοις. Etiam in Par., Laur. et Rob. scriptum ἀλλήλοις.

§. 2. οὗτος ὁ ἀν.] Par., teste B., itemque Vatt. ambo, Laur, et Rob. οὗτος ἀνὴρ.

μὴ κατολ., ὡς καὶ ἄλλη τις] Vat. 2. μὴ κατὰ ὀλιγωρεῖν, ὡς καὶ ἄλλη τὶς. Etiam Vat. 3. et Rob. ἄλλη τὶς. Manut. pro κατολιγωρεῖν edidit κατολιγωρῆσαι.

τίς αὕτη; Ἡ τ. ἐμπρ.] Par., teste B., τίς αὕτη; τῶν &c. Sic et sine articulo Vat. 2. τίς αὔτη τῶν &c. Pariter et Vat. 3. cum Rob. τις αὕτη, τῶν &c.

Καὶ τ. γε, φίλτατε] Par., Vat. 3., Ambr. Laur. et Rob. καί γε τούτου φ. Vat. 2. autem καὶ γὲ τ. φ.

ἐχώμεθα] Vat. 3., Ambr. et Rob. ἐχόμεθα.

τρίποδι πλησ.] Vat. 2. τρίποσῒν πλ. Laur. item τρίποσιν, sed sine notis illis.

ἔνθα ῥῆγμα · · · γῆς] Vat. 2. ἔνθα ῥηγμὰ ἔστι γης. Sed ῥῆγμά ἐστι tuentur Par., teste B., et ceteri codd. et primæ 2 editiones.

ἀτμὸν ἔνθεον] Vat. 2. ἀσμὸν ἔνθεον.

αὐτόθεν ἐγκ.] Manut. αὐτόθεν καὶ ἐγκ. Sic et Vat. 2., ut tradit Zaccagnius.

σιν ἡμέραις διηνυσάμην, ἃς ἐν τοῖς τῇδε τόποις διέτριψα, τούτων ΟΥΚ ΑΓΝΟΗΣΕΙΣ ὅντινα ΤΥΠΟΝ ἕκαστον εἴργαστο. Quare locum, qui nostris editoribus valde suspectus est, ita reddiderim: *Quod vero ad Platonem attinet, qui fluminis ad instar*

destituti convivia et alias hujusmodi res frequentant, deorsum ferri, ideoque per omnem vitam errare videntur. Verum enim nec suspexerunt umquam, nec ad illud se erexerunt, nec stabilem puramque voluptatem degustarunt; sed bestiarum ritu despectantes, proni ad terram et epulas, in satietate et coitu pastum quærunt, utque aliis superiores in hoc genere sint, calcibus se invicem et ferreis cornibus petunt, ungulisque interficiunt, acti inexplebili cupiditate. Ostendit vero nobis hic scriptor, 2 modo eum non contemnamus, alia insuper via veniri ad sublimitatem posse. Sed quænam illa? Nempe magnorum scriptorum ac poetarum, qui ante nos fuerunt, imitatio. Ac firmiter quidem scopus ille propositus nobis esse debet. Nam multi alieno numine eodem modo agitantur, quo Pythiam fama tenet, tripodi adpropinquantem, (ubi terræ hiatus

---

late et sine strepitu decurrens, non minus tamen assurgit et elevatur; tu qui in Republica ejus ista legisti, formam ejus atque morem scribendi ignorare non potes. Toupius. Verba *τὸν τύπον* multos offendunt. Versione, qualem Toupius confecit, insolentior structura non dissimulatur. Ego tamen illa tueor. Similis locus est Fragm. 3, 5: *Ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, καὶ τὴν διαφορὰν ἴσασιν οἱ ποιηταὶ* &c. Aliquid similitudinis et illa forma habet, qua dicunt e. c. Τὸν Πλάτωνα *οὐκ ἀγνοεῖς, ὅτι μεγεθύνεται*, pro *οὐκ ἀγν., ὅτι* Πλ. *μεγεθύνεται.* Denique ita capiendum est, ut si *καὶ* ante illa scriptum esset: *non ignoras, et simul ipsam formam tenes.* Filius ita: "*τὸν τύπον* recte habet. Verte: *Platonem . . . sublimem esse, exemplum habebis, lectis hisce:* &c." Obstat huic rationi articulus *τόν*. Eo præsertim adjuncto *τύπος* non est *unum aliquod exemplum*, sed *forma*, sive exemplum ejusmodi, ex quo omnis Platonis hoc in genere ratio possit utcunque cognosci. Vid. Toupius ad 12, 2.

§. 2. *εἰ βουλοίμεθα μὴ καταλιγωρεῖν*] Morus *modo eum non contemnamus.* Similiter Pearcius. Sed reddendum: *modo rem non negligamus.* Itaque recte et suo modo Tollius: *nisi socordia nos retardet, aut ignavia remoretur.*

[*καὶ τούτου γε*) Lege *καί γε τούτου*, ob consensum mss. Γὲ, ubi ad omnem sententiam pertinet, etiam post *καὶ* potest collocari. W. fil.]

ἀλλοτρίῳ πνεύματι] Nescio an Morus versione significarit, *πνεῦμα* hic esse *numen.* Vix hoc sensu *πνεῦμα* dicitur, maxime in prosa. Est potius *adflatus* sive vis, qua res hominis animo suggeruntur, quas ipse excogitare nunquam posset. Neque aliter *πνεῦμα* capiendum in loco Justini Martyris, apol. 1, 45, cujus verba hæc Morus adscripsit: *Ἠσαΐας θεοφορούμενος τῷ πνεύματι τῷ προφητικῷ*: i. e. *Esaias a Deo agitatus ex inflatu res futuras suggerente.* Ceterum addidit Longinus *ἀλλοτρίῳ*, ut eo clarius esset, *non suo mentis et ingenii vigore* (*οὐ τῷ ἑαυτῶν πνεύματι*) illos excitari.

τρίποδι πλησιάζουσαν (ἔνθα ῥῆγμά ἐστι, γῆς ἀναπνεῖν, ὥς φασιν, ἀτμὸν ἔνθεον)] "Vocem *ῥῆγμα* in *ῥῆγμ'* mutavi, ut appareat, versum hunc ex veteri quodam ignoto poeta adductum, esse Iambicum trimetrum." *Pearce.* Versus, quem nobis hic propinat vir doctissimus, graviter laborat, nam Spondeus in quarto loco stare nequit. Illud autem *ἀναπνεῖν* pro *ἀναπνέον* festivissimum est. MS. Ambros. *ὃ ἀναπνεῖν φασιν.* Quod cum cl. Schurzfleischio verum esse puto. Tou-

μονίου καθισταμένην δυνάμεως, παραυτίκα χρησμῳδεῖν κατ' ἐπίπνοιαν. Οὕτως ἀπὸ τῆς τῶν ἀρχαίων μεγαλοφυΐας εἰς τὰς τῶν ζηλούντων ἐκείνους ψυχὰς, ὡς ἀπὸ ἱερῶν στομίων, ἀπόῤῥοιαί τινες φέρονται, ὑφ' ὧν ἐπιπνεόμενοι, καὶ οἱ μὴ
3 λίαν φοιβαστικοὶ, τῷ ἑτέρων συνενθουσιῶσι μεγέθει. Μόνος Ἡρόδοτος Ὁμηρικώτατος ἐγένετο; Στησίχορος ἔτι πρότερον, ὅ τε Ἀρχίλοχος, πάντων δὲ τούτων μάλιστα ὁ Πλάτων, ἀπὸ τοῦ Ὁμηρικοῦ ἐκείνου νάματος εἰς αὑτὸν μυρίας ὅσας παρατροπὰς ἀποχετευσάμενος. Καὶ ἴσως ἡμῖν ἀποδείξεων ἔδει, εἰ μὴ τὰ ἐπ' εἴδους καὶ οἱ περὶ Ἀμμώνιον ἐκλέξαντες
4 ἀνέγραψαν. Ἔστι δ' οὐ κλοπὴ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὡς ἀπὸ καλῶν ἠθῶν, ἢ πλασμάτων, ἢ δημιουργημάτων ἀποτύπωσις. Καὶ οὐδ' ἂν ἐπακμάσαι μοι δοκεῖ τηλικαῦτά τινα

καθισταμένην] Vat. 2. καθιστάμενος.

τῷ ἑτ.] Vat. 2. τῶν ἑτέρων. Laur. τῶν ἑτέρων.

συνενθουσιῶσι] Vat. 3. συνευθουσιῶσι.

§. 3. ὅ τε Ἀρχ.] Par., teste B., Vat. 3. et Laur. ὅγε ἀρχίλοχος. Sed Rob. καὶ ἀρχίλοχος.

ὁ Πλάτων . . . εἰς αὑτὸν] Vat. 2. ὁ πλάτων τοῦ ὁμηρικοῦ κείνου νάματος εἰς αὐτόν. Vat. 3. ὁ πλάττων ἀπὸ τοῦ ὁμηρικου κείνου νάμασος εἰς αὐτόν. Etiam a Laur. abest ἀπὸ: et κείνου item legitur in Paris. et Laurentiano. In Rob. autem est, ut in Vatt., εἰς αὐτόν.

εἰ μὴ . . . καὶ οἱ περὶ] Omnes codd. cum ed. Rob. suppeditant εἰ μὴ τὰ ἐπ' ἰνδοὺς καὶ οἱ περὶ. Manutius autem asteriscos tantum posuit ante τὰ ἐπ' ἰνδοὺς, in verbis nihil mutavit. Sed videndum, an non in Laur. aliud scriptum sit. Nam in ejus lectt. cum ed. Tollii collatis h. l. nihil notatum est, præter εἰ μὴ καὶ τὰ, pro quo legatur εἰ μὴ τὰ sine καὶ. Fort. igitur omnino abest καὶ, et in codice reperitur, ut ap. Tollium, εἰ μὴ τὰ ἐπ' εἴδους οἱ περὶ,

ἀνέγραψαν] Vat. 3. ἔγραψαν.

§. 4. Ἔστι δ' οὐ . . . ἀποτύπωσις] Vat. 2. ἔστιν δ' οὐλοκλοπὴ το πράγμα, ἀλλὰς ἀπὸ καλῶν ἠθῶν ἢ πλασμάτων ἢ δημιουργημάτων ἀπὸ τύπτωσις. Cum hoc Laur. consentit in οὐλοκλοπὴ.

ἐπακμάσαι . . . τοῖς τῆς φ.] Ita Par. et Robortellus, qui tamen τηλικαῦτα τινὰ edidit. Sed Vat. 2. ἐπακμάσαιμι δοκεῖ τηλικαύτα τινὰ τοὺς τῆς φ. Secundum Zacc. habet ἐπακμάσαι μοι. Vat. 3. dat ἐπακμάσαιμι, et reliqua, ut Vat. 2., præter τοὺς, pro quo est τοῖς. In Laur. fuerat ἐπακμάσας: sed alia manus correxit ἐπακμάσαιμι. El. habet ἐπακμάσαιμι: in marg. autem id, quod Manutius edidit, ἐμβιβάσαι μοι.

PIUS. Sunt illa sine dubio antiqui poetæ verba, sed paullum corrupta. Ante infinitivum ἀναπνεῖν (quem et Portus in suo libro habebat) ellipsin statuo τοῦ ὥστε, s. εἰς τὸ, ut vertendum sit: *ubi hiatus est ad exhalandum e terra, ut dicunt, fumum deo plenum*. Notanda autem allegoria in verbis. Nam πλησιάζειν est a re Venerea ductum. Vid. præter alios Davis. ad Max. Tyr. XIV, 1. E pluribus, quos ille notavit, locis unum ponam Chrysostomi Homil. 19. in I Ep. ad Co-

est, qui divinum exhalare fumum dicitur) gravidam vi divina, illico oracula divinitus fundere. Sic ergo e veterum magnis ingeniis, velut e sacris antris, in imitatorum mentes effluvia quædam inferuntur, quibus illi etiam, qui per se non facile calescunt, aliena magnitudine adflati agitantur. Num solus Herodo- 3
tus Homerum æmulatus est? Imo multo ante Stesichorus et Archilochus, sed omnium maxime Plato, qui ex illo Homerico flumine innumera in se derivavit. Jam argumentis forte opus erat, nisi exempla per classes delecta scripto consignasset Ammonius. Neque vero hoc furtum est, sed expressa for- 4
marum aut effigierum aut operum pulcrorum similitudo. Non enim Plato philosophiæ placitis talia

---

rinth. T. III. p. 430. ed. Eton. Λέγεται τοίνυν αὕτη ἡ Πυθία γυνή τις οὖσα, διαιροῦσα τὰ σκέλη, εἶθ᾽ οὕτω πνεῦμα πονηρὸν κάτωθεν ἀναδιδόμενον, καὶ διὰ τῶν γεννητικῶν αὐτῆς διαδυόμενον μορίων, πληροῦν τὴν γυναῖκα τῆς μανίας.

[τρίποδι κτλ.) Mihi jam unice placet lectio Vat. 2. et Laur. τρίποσιν κτλ. Vix enim debetur errori et egregie convenit verbis, quæ sequuntur, poëticis.]

§. 3. Μόνος Ἡρόδοτος Ὁμηρικώτατος ἐγένετο] Lego, Τί; μόνος Ἡρόδοτος Ὁμηρικώτατος ἐγένετο; Plutarchus de Garrul. p. 506. Τί; δέδοικας, εἶπε, μὴ μόνος οὐκ ἀκούσῃς τῆς σάλπιγγος; Ita scribendus iste locus. Lucas Act. Apost. XXVI. 8. Τί; ἄπιστον κρίνεται παρ᾽ ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; Nihil verius aut elegantius. Toupius. Nec deterius est et magis probabile, quod Morus conjicit, Ἦ μόνος, &c. Quod Ὁμηρικώτατος ille fuisse dicitur, superlativo gradu, id ex eo repetendum, quod aliquis eum hoc epitheto ornaverat: alias auctor dixisset Ὁμηρικός.

[Prætulerim jam lectionem Vat. 2. et Laur., quæ omissa præp. ἀπὸ sic habet: πάντων δὲ τ. μ. ὁ. Πλ. τοῦ Ὁμηρικοῦ &c.]

τὰ ἐπ᾽ εἴδους] *per genera eundo, generatim*, ut 1, 2, τὰ ἐπὶ μέρους. Morus. Notandum autem, omnes codd. et editiones antiquiores τὰ ἐπ᾽ ἰνδοὺς habere.

οἱ περὶ Ἀμμώνιον] *Ammonius ejusque auditores*. De ipso narrantem consule Longinum Fragm. 5, 4. Scripserant illi ejus discipuli, ipso fortasse λόγοις ἐπιδεικτικοῖς præeunte, encomium Homeri aut Platonis. Sed tamen et alius Ammonius significari potuit.

§. 4. ὡς ἀπὸ καλῶν ἠθῶν] Hæc non intellexit vir doctissimus. Idem ἀπὸ καλῶν ἠθῶν ἀποτύπωσις et ἀποτύπωσις καλῶν ἠθῶν. de quo cl. Jensius in Epist. ad Grævium. Recte omnino Gabriel, *Sed tanquam ab honestis et præclaris moribus efficta expressaque forma.* Toupius. Imo pro ἠθῶν recte Tollius legebat εἰδῶν. Sequentia verba *moribus* omnino non conveniunt. Optime vertit Morus, qui et ipse in scholio illud Tollii probat. Εἴδη possunt esse *species* ipsarum rerum aut hominum, sive homines aut res quoad formam eximiam spectatæ. Sed rectius videmur intelligere *pictas imagines*, sicut deinceps sub πλάσμασι *ficta opera*, sub δημιουργήμασι *sculpta*.

ἐπακμάσαι] Non male Manutius ex ingenio καὶ οὐδ᾽ ἂν ἐμβιβάσαι μοι δοκεῖ. Sed libri scripti omnes cum Robortello, ἐπακμάσας. quod frustra defendit Pearcius. Equidem aut fallor, aut legendum: Καὶ οὐδ᾽ ἂν ΕΓΚΑΤΑΜΙΞΑΙ μοι δοκεῖ τηλικαῦτά τινα τοῖς τῆς φιλοσοφίας δόγμασι, καὶ εἰς ποιητικὰς ὕλας πολλαχοῦ ΣΥΝΕΜΒΗΝΑΙ καὶ φράσεις. *Neque sane videtur Plato tam multa hujusmodi Philosophiæ placitis immiscuisse, et in poeticas silvas toties cum Homero ingressus fuisse, nisi.* — Laërtius in Platone: Ὅθεν καὶ μυθικώτερος ἐνίοις ὑπελήφθη τοῖς συγγράμμασιν ΕΓΚΑΤΑ-

τοῖς τῆς φιλοσοφίας δόγμασι, καὶ εἰς ποιητικὰς ὕλας πολλαχοῦ συνεμβῆναι καὶ φράσεις, εἰ μὴ περὶ πρωτείων νὴ Δία παντὶ θυμῷ πρὸς Ὅμηρον, ὡς ἀνταγωνιστὴς νέος πρὸς ἤδη τεθαυμασμένον, ἴσως μὲν φιλονεικότερον καὶ οἱονεὶ διαδορατιζόμενος, οὐκ ἀνωφελῶς δ᾽ ὅμως, διηριστεύετο· “Ἀγαθὴ” γὰρ, κατὰ τὸν Ἡσίοδον, “ἔρις ἥδε βροτοῖσι.” Καὶ τῷ ὄντι καλὸς οὗτος καὶ ἀξιονικώτατος εὐκλείας ἀγών τε καὶ στέφανος, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡττᾶσθαι τῶν προγενεστέρων οὐκ ἄδοξον.

SECT. XIV.

Οὐκοῦν καὶ ἡμᾶς, ἡνίκ᾽ ἂν διαπονῶμεν ὑψηγορίας τι καὶ μεγαλοφροσύνης δεόμενον, καλὸν ἀναπλάττεσθαι ταῖς ψυ-

---

πολλαχοῦ συνεμβ.] Vat. 2. πολαχοῦ συν ἐμβῆναι. Vat. 3. πολλαχοῦ συνεκβῆναι. Hoc συνεκβῆναι etiam Rob. habet.

ἀνταγωνιστὴς] Vat. 2. αὐταγωνιστὴς.

οὐκ ἀνωφ... Ἀγαθὴ γὰρ] Vat. 2. οὐκ ἂν ὠφελῶς δ᾽ ὅμως, διηριστέυετο, ἀγαθὸν γάρ.

ἥδε βροτ. Καὶ τῷ ὄντι] Vat. 2. ἠδὲ βρότοισι καὶ ταόντι. Vat. 3. ἥδε βροτοῖσι καὶ τῷ ὄντι. In Laur. pro τῷ ὄντι primo fuerat τῶν ὅτι. Sed alia manus reposuit τὰ ὄντι.

ἀξιονικώτατος] Sic Vat. uterque cum aliis codicibus pro Robortelli ἀξιονικότατος. Vid. nott. ad h. l. extr.

ἐν ᾧ] Vat. 2., Laur. in margine et Rob. ἐν ῇ.

Sect. XIV. §. 1. διαπονῶμεν] Manut. διαπονοῦμεν. Sic et Vat. 2. secundum Zaccagnium.

ὑψηγορίας τι] Vat. 3. ὑψηγορίας τὶ.

ΜΙΞΑΣ τὰς τοιαύτας διηγήσεις. Philostratus Vit. Apollon. I, 2. Πλάτων τε βαδίσας ἐς Αἴγυπτον, καὶ πολλὰ τῶν ἐκεῖ προφητῶν καὶ ἱερέων ΕΓΚΑΤΑΜΙΞΑΣ τοῖς ἑαυτοῦ λόγοις. Basilius in Psal. Τὸ ἐκ τῆς μελῳδίας τερπνὸν ΤΟΙΣ ΔΟΓΜΑΣΙΝ ΕΓΚΑΤΕΜΙΞΕΝ. Quod inprimis notandum. Confer etiam Dionys. Halic. de Struct. Orat. cap. 25. Toupius. Pro ἐμβιβάσαι aut ἐπακμάσαι, quod codd. et ed. princeps habent, Morus malebat ἐπιπάσαι. Verbo ἐπιπάττειν Lucianus utitur passim, et eo etiam sensu, quo hic opus est. Loca ejus indicavit Rudolphus in ed. libelli *de hist. scribenda*, Ind. sub πάσσω. Sed nihil certi sine codicum ope de h. l. constitui potest: nec debebat Toupius in verborum textu ponere ἐγκαταμίξαι, cum ipse se falli posse significaverit.

[ἐπακμάσαι μοι δοκεῖ τηλικαῦτα) Mihi in mentem venit ἐπαιχμάσαι, ut Plato, vi poetica cum Homero certans, quasi tela vibrasse dicatur, quæ imago continuatur eo quod sequitur, διαδορατιζόμενος ... διηριστεύετο. W. fil.]

συνεμβῆναι] Recte vir doctissimus ex MS. Par. εἰς ποιητικὰς ὕλας συνεμβῆναι. *una ingredi.* cum Homero scilicet, quocum contentio erat. Noster supra, εἰς τὰ ἡρωϊκὰ μεγέθη ΣΥΝΕΜΒΑΙΝΕΙΝ ἐθίζει. Quæ sequuntur ἴσως μὲν φιλονεικότερον καὶ οἱονεὶ διαδορατιζόμενος, elegantissima

adspersisset, aut materiæ et dictioni poeticæ sæpius se immersisset, nisi, tamquam recens adversarius cum veterano et spectato, ita cum Homero de principatu omni vi certasset, contentiosius fortasse ac velut armata manu, sed non sine fructu. *Fructuosa enim,* juxta Hesiodum, *hæc contentio mortalibus est.* Ac profecto illud de laude certamen ac præmium præclarum et eximium est, cum vinci adeo a majoribus non inglorium videatur.

SECT. XIV.

Quoties ergo aliquid elaboramus, in quo sublimitate opus sit et magnitudine animi, prodest animo

---

sunt. Διαδορατίζεσθαι est *hasta velitari. hasta cum aliquo contendere.* Verbum usurpat Polybius V, 84. Ἐποίουν ἀγῶνα καλὸν οἱ πυργομαχοῦντες, ἐκ χειρὸς ταῖς σαρίσσαις ΔΙΑΔΟΡΑΤΙΖΟΜΕΝΟΙ καὶ τύπτοντες ἀλλήλους. Confer cl. Salmasium ad Solin. p. 27. et doctissimorum Batavorum patrem ac principem Tiberium Hemsterhusium ad Xenophont. Ephesium. Toupius.

κατὰ τὸν Ἡσίοδον] Op. et dies, v. 24.

καλὸς οὗτος...καὶ στέφανος] Verterim brevius: *præclarum et eximium* (optabile, expetendum) *certamen ac præmium.* Nempe aliter res, aliter homo dicitur ἀξιόνικος. Cum homini tribuitur, quo quidem sensu sæpissime occurrit, intelligunt eum, qui dignus est, cui victoria contingat, ut imperator ἀξιόνικος (Dio Cass. 41, 55), aut ἀθλητὴς πολλὰ πονήσας καὶ ἀξιόνικος, *qui multo labore victoriam meruit* (Xenoph. Cyrop. I, 5, 7. p. 53. ed. Weis.) Sed res ἀξιόνικος, veluti *digna, cujus consequendæ causa victoriam optes,* est *expetenda, eximia, optabilis:* sic enim, nisi fallor, Philo (T. 2. p. 166.) nomen dei ἀξιόνικον καὶ ἐπαξιέραστον appellat, *eximium,* quo nullo pacto abuti licet, ne tum quidem, cum de idolis sermo est. Poteritne fortasse ἀξιόνικος cum περιμάχητος et ἀξιόκτητος conferri? Morus in Animadverss. Ad priorem, de hominibus, usum pertinet illud, quod Tegeatæ, ap. Herodotum IX, 26. dicunt de tenendo altero in acie cornu: ἀξιονικώτεροι εἶμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν: pro quo Athenienses c. 27. simplici verbo dicunt δίκαιοι εἶμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν. Neque tamen notio victoriæ in illo nulla inest: nam pluribus ita explices: *æquius est, ut nos causa vincamus, et illum teneamus locum.* Idem valet, ut M. significat, de certamine et præmio ἀξιονίκῳ. Similiter ἀξιόμαχος poni solet, ut Herodot. VII, 101. Ceterum in ed. 1. et Pearcianis scriptum est ἀξιονικότ., quod ego ex Ambr. Manut. et aliis, monente Schurzfleischio, per ω scripsi, ἀξιονικώτατος.

[Scribendum ἀξιονικότατος, non ἀξιονικώτατος, sicut XXXV, 2. φιλοτιμοτάτους, non φιλοτιμωτ., ubi vid. Addenda. W. fil.]

Sect. XIV. §. 1. καλὸν ἀναπλάττεσθαι...ὕψωσαν, ἢ ἐν ἱστ. Θουκυδίδης] Recte vir doctissimus, ὕψωσιν. Epictet. Enchirid. cap. 33. [al. 51.] Πρόβαλε σαυτῷ, τί ἂν ἐποίησεν ἐν τούτῳ Σωκράτης ἢ Ζήνων; Respexit autem Longinus, ut solet, ad Plutarchum suum Vol. 2. p. 85. Ἤδη δὲ τοῖς τοιούτοις παρέπεται, τοῖς βαδίζουσιν ἐπὶ πράξεις τινὰς, τίθεσθαι πρὸ ὀφθαλμῶν τοὺς ὄντας ἀγαθοὺς ἢ γεγενημένους, καὶ διανοεῖσθαι, τί δ' ἂν ἔπραξεν ἐν τούτῳ Πλάτων, τί δ' ἂν εἶπεν Ἐπαμινώνδας, ποῖος δ' ἂν ὤφθη Λυκοῦργος ἢ Ἀγησίλαος, οἷον τι πρὸς ἔσοπτρα κοσχαῖς, πῶς ἄν, εἰ τύχοι, ταὐτὸ τοῦθ' Ὅμηρος εἶπεν, πῶς δ' ἂν Πλάτων ἢ Δημοσθένης ὕψωσαν, ἢ ἐν ἱστορίᾳ Θουκυδίδης. Προσπίπτοντα γὰρ ἡμῖν κατὰ ζῆλον ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα, καὶ οἷον διαπρέποντα, τὰς ψυχὰς ἀνοίσει πως πρὸς τὰ 2 ἀνειδωλοποιούμενα μέτρα· ἔτι δὲ μᾶλλον, εἰ κἀκεῖνο τῇ διανοίᾳ προσυπογράφοιμεν, πῶς ἂν τόδε τι ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον παρὼν Ὅμηρος ἤκουσεν, ἢ Δημοσθένης, ἢ πῶς ἂν ἐπὶ τούτῳ διετέθησαν. Τῷ γὰρ ὄντι μέγα τὸ ἀγώνισμα, τοιοῦτον ὑποτίθεσθαι τῶν ἰδίων λόγων δικαστήριον καὶ θέατρον, καὶ ἐν τηλικούτοις ἥρωσι, κριταῖς τε καὶ μάρτυσιν, 3 ὑπέχειν τῶν γραφομένων εὐθύνας πεπαῖχθαι. Πλέον δέ

πῶς ἄν, εἰ τ., ταὐτὸ] Vat. 2. πῶς ἂν τύχοι ταυτὸ. Vat. 3. πῶς ἄν εἰ τύχοι ταυτὸ. Robortellus locum ita distinxit: πῶς ἂν εἰ τυχοι ταυτὸ τοῦθ' ὅμηρος, εἶπεν.

πῶς δ' ἂν Πλ.] Vat. 2. πῶς δ' αὖ πλάτων.

προσπίπτοντα] Par., Vat. 2., Laur. et Rob. προπίπτοντα.

ἀνοίσει πως] Vat. uterque et Rob. ἀνοίσει πῶς.

ἀνειδωλοποιούμενα] Vat. 2. ἀνειδωλῶποιούμενά.

§. 2. εἰ κἀκεῖνο . . . προσυπογράφοιμεν] Vat. 2. εἰ κακεῖν ὁ τη δι' ανοία πρὸς ὑπογράφοιμεν: sic plane excerpta habent. Laur. tantum a nostris discrepat verbo προσυπογράφοιμεν.

τόδε τι] Vat. 3. τὸ δὲ τι. Robort. τὸ δέ τι.

ἤκουσεν, ἢ Δημ.] Vat. 2. ἤκουσε ἡ δημ.

Τῷ γὰρ ὄντι μέγα] Vat. 2. τῶ γὰρ ὄντι μέγε.

τῶν ἰδίων λ.] Vat. 2. τῶν ἰδίου λόγων.

ἐν τηλικ. ἥρωσι] Vat. 2. ἐν τηλικοῦ τοῖς ἥρωσι.

εὐθύνας] Vat. 2. εὐθῆνας.

πεπαῖχθαι] Ita cum Vat. utroque Laurentianus. Etiam in Par. exstat πεπαῖχθαι: sed, Bastio teste, locus est rasus, neque potest dignosci, quid pro litteris αι primo fuerit. Ambr. autem præbet π σαῖχθαι. Hudson in ed. 1710. ex El. protulit πεπαῖχθαι, et e marg. καὶ μὴ παῖξαι. Robortellus pro verbo posuit asteriscum in lacuna. Manutius καὶ μὴ παῖξαι.

μοῦντας ἑαυτοὺς ἢ μεταῤῥυθμίζοντας. Toupius. Quoniam Toupius h. l. non dubitavit, laudato Pearcio auctore, pro ὕψωσαν dare Longino ὕψωσεν, non alienum puto hæc commemorare. Legem posuit vir doctissimus, A. Matthiæ in libro egregio, *Ausführl. Griech. Grammatik*, p. 423. *Wenn zwey oder mehrere Substantive durch* ἢ, *oder, verbunden werden, die sich wechselsweise ausschliessen, so sollte das ihnen gemeinschaftliche Verbum eigentlich im Singulari stehen: aber zuweilen steht es im Plurali; Longin.* 14. πῶς δ' ἂν . . . ὕψωσαν &c. Sed monet vir doctus et acutus (in *Leipz. Litt. Zeit.* 1807. St. CXI. p. 1762), illud fieri nullo modo posse (ratio enim ipsa adversatur); commode vero posse, si contra, quemadmodum in Longini loco, duo illa subjecta se invicem non excludant, sed simul stare possint, ita ut prædicatum utrique conveniat. Tenendus igitur h. l. pluralis ὕψωσαν.

εἰ τύχοι] *forte, verbi causa* (ἴσως). Sic 1. Corinth. 15, 37. κόκκον, εἰ τύχοι, σίτου. Dion. Hal. T. I. p. 223. ὁπότε δέοιτο

fingere, quo modo Homerum forte, aut Platonem,
aut Demosthenem, aut in historico genere Thucydidem
hæc dicturum fuisse putemus. Si enim æmulari
cupientibus nobis tales tamque velut eminentes
species obversentur, elevabunt fere animum ad illos
usque terminos, quos sibi cogitando efformarat.
Sed multo efficacius erit, et hoc mente depingere : 2
Quo animo ea, quæ a me dicuntur, Homerus et
Demosthenes, si adessent, audituri videntur ? Quo
sensu adfici debere videntur ? Vere enim grave certamen
est, hos scriptionis suæ judices aut spectatores
sibi fingere, et cogitare, apud tam insignes
viros, judices eosdem et testes, scriptorum rationem
reddendam esse. Magis etiam te impellet, si addi- 3

αὐτῷ μυρίων, εἰ τύχοι, στρατιωτῶν. Origenes ad Psalm. 2. *οὐ παράκειται τῶν ψαλμῶν ἀριθμὸς, πρῶτος, εἰ τύχοι, ἢ δεύτερος, ἢ τρίτος*, quem locum debeo Wetstenio ad Act. Ap. 13, 33. Cf. Justin. Mart. apol. 1, 36. Morus. Participium aliquod in talibus posse intelligi, ut h. l. *εἰπὼν*, infra ostendam ad 40, 4. Recte autem hic alibique vertas : *prout res* (sive *casus*) *fert*. Nostri pro *etwan* etiam dicunt *nach Befinden*.

διαπρέποντα] Petra et Pearcius interpretati erant, *prælucentes* (*personæ*), cum aliqua ambiguitate, quia hoc potest vel ut absolute dictum accipi, pro *fulgentes*, vel ut relatum ad *ἡμῖν*, pro *lucem præbentes*, *luce sua viam monstrantes*. Sed tamen Morus id servare debebat, certe poterat. Nam *tales tamque eminentes* Græce potius esset *τοιαῦτα καὶ οὕτω διαπρέποντα*, in quo *οἷον* non bene adhiberetur. Omnino autem si *διαπρ.* absolute positum esset, mancus videretur locus. Nam *ἐκεῖνα* nullam laudem continet : ac ne *τοιαῦτα* quidem aut *τηλικαῦτα* certam afferret virtutis cogitationem. Itaque post *πρόσωπα* desideraretur *οὕτω σεμνὰ*, aut aliud huic simile. Tenendum igitur *prælucentes*, verum ita, ut referatur ad *ἡμῖν*. Adjicitur hoc *διαπρέποντα*, ut gravius, priori *προσπίπτοντα*, ideoque tota sententia verti potest : *oculis nostris occurrunt et nobis veluti clara luce fulgent*. Bene Boilavius : (*ils*) *nous servent comme de flambeaux*.

§. 2. *πῶς ἂν . . . ἢ Δημοσθένης*] Hoc minus intellexerunt nostri Editores. *Τόδε τι* est *hoc vel illud*. Eusebius Præpar. lib. 6. p. 243. *Εἰ γὰρ ἐξ εἱμαρμένης* ΤΟΔΕ ΤΙ *γενήσεσθαι νομίζοι—πῶς οὐκ ἄν τις ἐθελήσειε τὸ ῥᾷον αἱρεῖσθαι*; Idem p. 244. ΤΟΔΕ ΤΙ *βούλεσθαι καὶ μὴ βούλεσθαι*. Confer Suid. v. [illegible]. et v. *Προσκλήσεως*. Toupius. Ego in libello *Pleonasmorum Gr.* monui, *τὶ* habere in talibus eam vim, ut sub antecedenti, ad quod pertineat, verbo non *certa res* (ideoque hic sub *τόδε* non *certum aliquod dictum*) intelligatur, sed et alia res ejus generis. Vertas igitur *hujuscemodi aliquid*. Morus legi jubet *τόδε τό*. Quo magis et ipse aliquid addere volui.

ἤκουσεν] Est *audiisset*, non *audiret* : hoc potius esset *ἀκούσειεν*. Sic et *διετέθησαν*, *affecti essent*, non *afficerentur* ; quod esset *διατεθεῖησαν*.

θέατρον] In hoc tropo non ut locus *spectaculorum*, sed ut *concionis* debet cogitari, quia in theatris fere populus conveniebat ad audiendos oratores de republica dicturos.

ὑπέχειν τῶν γρ. εὐθ., καὶ μὴ παῖξαι] Hæc est lectio Manutii. *Idque serio et citra omnem jocum*. Quæ Gabrielis interpretatio est. Haud incommode. Sed MSS. plerique omnes, *ὑπέχειν εὐθύνας πεπαῖχθαι*. quæ vera lectio, sed editoribus nostris parum perspecta. *Ὑπέχειν εὐθύνας πεπαῖχθαι* est *fingi* sive *fingere te rationes reddere*. Nam hic non vera res τούτων παρορμητικὸν, εἰ προστιθείης, πῶς ἂν ἐμοῦ ταῦτα γράψαντος ὁ μετ' ἐμὲ πᾶς ἀκούσειεν αἰών; Εἰ δέ τις αὐτόθεν φοβοῖτο, μὴ τοῦ ἰδίου βίου καὶ χρόνου οὐ φθέγξαιτό τι ὑπερήμερον, ἀνάγκη καὶ τὰ συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τούτου ψυχῆς, ἀτελῆ καὶ τυφλὰ ὥσπερ ἀμβλοῦσθαι, πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὅλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον.

SECT. XV.

Ὄγκου, καὶ μεγαληγορίας, καὶ ἀγῶνος ἐπὶ τούτοις, ὦ

---

§. 3. εἰ προστιθείης] Vat. 2. εἰ πρὸς τιθείης.

ῑ

ἀκούσειεν αἰὼν] Vat. 2. ἀκούσει ἐναιὼν.

Εἰ δέ τις] Vat. 2. εἰ δὲ τις.

χρόνου οὐ φθ.] Vat. uterque cum ceteris codd. et vett. editionibus χρόνου φθ., sine negatione.

ἀτελῆ] Vat. 2. et Robort. ἀτεχῆ.

ὅλως] Manut. ὅλης.

χρόνον] Solus Robortellus ita: χρόνον * ὄγκου &c., aliquid excidisse significans, quod ad hanc aut sequ. sectionem pertineret.

Sect. XV. §. 1. ὦ νεανία] Vat. 2. ὦ νε ἀνία.

agitur, sed ficta scilicet et πεπαιγμένη. Sic modo supra noster, ἀναπλάττεσθαι ταῖς ψυχαῖς — τῇ διανοίᾳ προσυπογράφοιμεν — ὑποτίθεσθαι δικαστήριον. Quæ quidem omnia ejusdem virtutis sunt. Athenæus lib. XI. p. 501. Τίμαρχος δὲ ἐν τετάρτῳ περὶ τοῦ Ἐρατοσθένους Ἑρμοῦ, ΠΕΠΑΙΧΘΑΙ τις ἂν οἰηθείη, φησὶ, τὴν λέξιν. Pollux III. 109. ὁ δὲ Εὐπόλιδος πλούταξ ΠΕΠΑΙΚΤΑΙ. *Vox autem πλούταξ apud Eupolidem ludo jocoque ficta est.* Synesius in Dion. p. 42. Ὅσα Μουσῶν ἑταίροις ἀνδράσιν ἐρραθύμηταί τε καὶ ΠΕΠΑΙΚΤΑΙ. *Quæ a poetis animi gratia conficta sunt.* Sic sæpius παίζει Plautus et Comici Græci. de quo passim Scholiastes ad Aristophanem. Suidas: Ἀναβλυστονῆσαι, ἀναβλῦσαι. Εὔπολις Δήμοις. πάντα τὰ τοιαῦτα οἱ Κωμικοὶ ποιοῦσι ΠΑΙΖΟΝΤΕΣ. *Hujusmodi verba a Comicis multa pro libitu finguntur.* Ita scribendus et vertendus iste locus cum magno Pearsono. Huc referendus Origen. contra Celsum p. 310. Παραπλήσιόν τι ποιοῦσιν οἱ ΠΑΙΖΟΝΤΕΣ οἱ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταὶ ἀναγράψαντο. Toupius. Probanda videtur Toupii ratio; etsi difficultates quædam manent, maxime, 1) quod prægnans significatio tribuitur verbo, et *ludum egisse*, et *per ludum aliquid falsi, tamquam verum, cogitasse*; 2) quod de *re severa*, non de joco aut ludibrio adhibetur. Nam loci a Toupio indicati non simpliciter de re ad severum usum ficta agunt, sed de *joco* et *ludo*. Sic et 3, 2. extr. etsi est *severo animo* ludere, non, *ridendi* aut *jocandi* causa, tamen auctor, id cum indignatione in istos conferens, significat, eos ita agere, ut pueros, qui *animi causa* ludant. Veruntamen Toupium hic potius sequendum puto, quam ceteros, qui fere corrigere variis modis conantur. Nam viri docti ratio in Biblioth. Crit. Amst. Vol. I. P. 3. non sufficit. Præferendam ille dicit emendationem Langbæni, καὶ μὴ πταίσαι, quia sæpe hoc verbum cum illo permutetur, ut Æl. H. A. I, 30. πταίσας ἐρῶ, ubi legendum sit παίσας ἐρῶ. De lectione codicis Ambrosiani hæc notavit Marq. Gudius: «

deris, quo animo scripta hæc tua lecturi sint posteri. Quod si quis, his ita cogitatis, metuat, ne non dixerit, quod vitam ipsius et ætatem superaturum videatur, necesse est, fœtum hunc ingenii, immaturum et cœcum, tamquam abortu elisum ac plane imperfectum esse, ut durare ad posteritatis famam nequeat.

SECT. XV.

Etiam phantasiæ (sic enim non nulli adpellant ima-

σαῖχθαι: sic in ms. cum lacuna unius aut alterius lit.”

[ὑπέχειν . . . εὐθύνας πεπαῖχθαι) Lectio cod. Ambr. π . . σαῖχθαι duceret ad προςῆχθαι (i. e. cogi ad rationes reddendas, et quasi in judicium adduci), si negligenda esset ceterorum codd. auctoritas. W. fil.]

§. 3. Εἰ δέ τις αὐτόθεν φοβοῖτο, μὴ τοῦ ἰδίου βίου καὶ χρόνου ΟΥ φθέγξαιτό τι ὑπερήμερον] Sic recte vir doctissimus. Vocula οὐ amissa erat in præcedentibus literis. Particula autem ista negativa omnino desiderari videtur. Ita locutus est Dio Chrysost. in Trojan. p. 179. Ὡς δὲ ἑώρα αὐτὸν οὐ δυνάμενον βαστάσαι τὸ δόρυ, τὰ ἄλλα ἐδίδου, καὶ οὐκ ΕΦΟΒΕΙΤΟ, ΜΗ ΟΥ δύνηται φέρειν αὐτά. Plutarch. II. p. 548. Ἔφη γὰρ Βίας πρός τινα πονηρὸν, ὡς οὐ ΔΕΔΙΕ, ΜΗ ΟΥ δῷ δίκην, ἀλλὰ μὴ οὐκ αὐτὸς ἐπίδῃ. Maximus Tyr. XXVI, 3. ΔΕΔΙΑ δὲ, ΜΗ ΟΥ τοιοῦτον ᾖ πᾶσιν ἑξῆς. Quem locum minus recte reddunt. Restituenda ista locutio Callimacho in Epigrammate celeberrimo, in quo quidem emendando viri magni, Vossius, Salmasius, Bentleius, operam suam et oleum perdiderunt. Quin et nuper admodum magis magisque corrupit cl. Ernestus. Carmen ita scribendum est. Est autem in Arati Phænomena.

Ἡσίοδος τόδ᾽ ἄεισμα καὶ ὁ τρόπος. οὐ τὸν ἀοιδῶν
Ἔσχατον, ἀλλ᾽ ΟΚΝΕΩ, ΜΗ ΟΥ τὸ μελιχρότατον
Τῶν ἐπέων ὁ Σολεὺς ἀπεμάξατο. χαίρετε, λεπταὶ
Ῥήσιες, Ἀρήτου σύντονος ἀγρυπνίη.

Sensus est: *Hesiodum non postremum poetarum imitatus est Aratus: sed vereor, ut suavissimos ejus versus expresserit.* Hæc est mens Epigrammatis. Crasis autem illa poetis familiaris. Sophocl. Ai. 540.

Τί δῆτα μέλλει ΜΗ ΟΥ παρουσίαν ἔχειν;

Denique recte scripsimus, σύντονος ἀγρυπνίη. Theophylact. Epist. 54. ἡ ΣΥΝΤΟΝΟΣ ΑΓΡΥΠΝΙΑ παρῴχηκε. Nilus Epist. 24. Ἀλλὰ καὶ εὐχῆς ἅψαι λοιπὸν, καὶ ψαλμῶν νηφαλίων, καὶ ΑΓΡΥΠΝΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΟΥ. Toupius. Magis virorum doctorum auctoritate et exemplo permotus, quam necessitate coactus ante φθέγξαιτο posui οὐ. Nam et sine negatione sensus est, ut mihi videtur, non ineptus: *Si quis de opere suo post mortem duraturo judicia posteritatis pertimescat.*

ἀτελῆ καὶ τυφλὰ ὥσπερ ἀμβλοῦσθαι] Ita locutus est Themistius Orat. XXXII. ΤΥΦΛΑΣ τε εὐθὺς καὶ ἀγόνους ΤΑΣ ΩΔΙΝΑΣ λαχὼν βαρύνεται. Toupius. Additur καὶ τυφλὰ, ut certum signum immaturi foetus. Aristot. de gener. animalium II, 6. (οἱ ὀφθαλμοὶ) τελευταῖον λαμβάνουσι τέλος. Et paullo post: ὀψὲ τελειοῦνται τὰ ὄμματα τοῖς ζώοις.

τῆς ὑστεροφημίας ὅλης] Sic non male Manutius. *Cum non adeo perfecta nascantur, ut in æternum vivant.* Sic noster supra, Πῶς ἂν ἐμοῦ ταῦτα γράψαντος ὁ μετ᾽ ἐμὲ ΠΑΣ ἀκούσειεν ΑΙΩΝ. Τὴν ΜΗΚΙΣΤΗΝ ΥΣΤΕΡΟΦΗΜΙΑΝ vocat M. Antoninus III, 10. Suetonius in Nerone: *Erat illi æternitatis* PERPETUÆQUE FAMÆ *cupido*. Toupius. Ego servavi ὅλως, ut aptius nec minus grave, et ductum e certis codd. et ed. 1.

Sect. XV. §. 1. Ὄγκου, καὶ μεγ., καὶ

νεανία, καὶ αἱ φαντασίαι παρασκευαστικώταται· οὕτω γοῦν
εἰδωλοποιΐας αὐτὰς ἔνιοι λέγουσι. Καλεῖται μὲν γὰρ κοι-
νῶς φαντασία πᾶν ἐννόημα, λόγου γεννητικὸν, ὁπωσοῦν πα-
ριστάμενον· ἰδίως δ' ἐπὶ τούτων κεκράτηκε τοὔνομα, ὅταν, ἃ
λέγῃς, ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δοκῇς, καὶ ὑπ'
2 ὄψιν τιθῇς τοῖς ἀκούουσιν. Ὡς δ' ἕτερόν τι ἡ ῥητορικὴ
φαντασία βούλεται, καὶ ἕτερον ἡ παρὰ ποιηταῖς, οὐκ ἂν
λάθοι σε, οὐδ' ὅτι τῆς μὲν ἐν ποιήσει τέλος ἐστὶν ἐνάργεια,

παρασκευαστικώταται] Vat. 2. *παρὰ σκεβαστικωταται.*

οὕτω γοῦν] Par., teste B., *οὕτω γ' οὖν*. Sic et Vat. 2. Manutius hæc verba omisit.

λέγουσι] Laur. *λέγουσιν.*

πᾶν ἐννόημα . . . παριστάμενον] Codd. omnes cum Robortello habent hunc verborum ordinem: *πᾶν τὸ ὁπωσοῦν ἐνν. γενν. λόγου παριστάμενον.* In Vat. 3. Zacc. post *ἐννόημα* diversum, nescio quid, sequi significat: sed ea non addit. Verum Amatius clare prodidit, utrumque codicem in verbis eorumque ordine consentire. Pro *λόγου* Robort. impressum habet *λόγον.*

ἰδίως] Hoc edidit Manutius. Codd. omnes cum Rob. *ἤδη.* Zacc. tamen tradit, in Vat. 2. pro *ἤδη δ'* exstare *ἤδε δὲ.* Ceterum in marg. Eliensis cod. adscriptum est *ἰδίως.*

κεκράτηκε . . . ἃ λέγῃς] Vat. 2. *κεκράτηκεν τοὔνομα, ὅτ' ἂν ἃ λέγης.* Rob. item *λέγης* sine ι subscr.

δοκῇς] Rob. *δοκεῖς.*

ὑπ' ὄψιν τ.] Vat. 2. *ὑπόψιν τιθῆς.* Rob. item sine ι subscr. *τιθῆς.*

§. 2. *Ὡς δὲ ἕτ . . . βούλεται*] Vat. 2. *ὡς δε ἡ ῥητορικὴ φαντασία βούλεται.*

καὶ ἕτερον ἡ π. τ. ποιηταῖς] Vat. uterque *καὶ ἕτερον ἢ παρὰ π.* Et sic etiam Par., teste B.

οὐδ' ὅτι . . . ἐνάργεια] Par., teste B., *οὐδ' ὅτι τῆς μὲν ἐμποιήσει τέλος ἐστὶν ἔκπληξις.* Vat. 2. *οὐδ' ἔτι τῆς μὲν ἐμποιησει τέλος ἐστὶν ἔκπληξις.* Sic et Vat. 3. et Laur. *ἔκπληξις* priori loco habent, *ἐνάργεια* posteriori. E Laur. prolatum *ἔμπληξις* pro *ἔκπληξις.* In Parisino item *ἔμπληξις* legi tradit Pearcius. Sed confirmat et Toupius, quod ante scripsi Bastio auctore. In El. *τοῖς* est pro *τῆς.*

ἀγῶνος ἐπὶ τούτοις] Tria hic habes synonyma *sublimitatis.* *Ἐπὶ τούτοις* est *præter hæc,* præter ea nempe, quæ sectt. 9—14. exposita sunt. Sed in primis hic tenendum, quod ad 9, 2. docui, secundum sublimitatis fontem hac sectione demonstrari.

ὦ νεανία] Non equidem crediderim, Longinum *νεανίου* titulo Terentianum compellare voluisse: cui enim suas observationes dicaverat, quemque rebus gerendis, ceu *ἄνδρα πολιτικὸν,* jam admotum descripserat, eum vix ita allocutus esset. Hæc *προσφώνησις* præceptori magis ad discipulum convenientior videtur, quam ut in viro spectatæ jam virtutis tolerari debeat. Tuam ergo conjecturam, quando *ὦ γενναῖε* legendum censes, omnibus aliis præfero. STEINHEILIUS. Secundum hodiernum usum vocabulorum ab ætate hominis ductorum *νεανίας* hic multis displicere possit, et *ὦ γενναῖε* nemo dubitabit quin sit honorificentius. Sed ex auctoritate præceptoris Longinus et alibi loquitur, ut 9, 15. et 44, 1. Fortasse St. non sponte de illo verbo

ginum efformationem) granditatis, sublimitatis atque vehementiæ, cum his conjunctæ, causæ sunt. Communi quidem nomine phantasia dicitur, quidquid ita est in mente, ut in verba erumpere possit, undecumque venerit; sed hæsit jam vocabulum in iis, quæ sic dicuntur, ut divino furore et adfectu agitatus videre ea videare, et auditoribus ob oculos ponas. Neque 2 tamen ignorare potes, Terentiane, oratoriam et poëticam phantasiam differre, illamque ideo usurpari, ut

---

dubitationem prodidisset: sed dedit aliquid judicio Maii.

οὕτω γοῦν εἰδωλοποιΐας αὐτὰς λέγουσιν] Particula *γοῦν* non est *enim*, sed *quidem*, ut 43, 1. commode vertas. Est nempe verum agnoscentis et fatentis, sed tamen cum aliqua limitatione. Deinde *αὐτὰς*, ni fallor, est *ipsas, solas per se*, non definitas certo modo, de quo statim dicetur. Vide tamen doctissimum G. H. SCHÆFER, in Græcarum litterarum scientia et judicio facile principem, *Meletematum Critt. Spec.* 1. *P.* 1. pag. 14. et 81. ubi assentiens Wyttenbachio per pleonasmum *οὕτω* positum h. l. statuit: qua ratione *αὐτὰς* simpliciter verti debet *eas*, non *ipsas* eo sensu, quo significavi.

καλεῖται μὲν γὰρ . . . ὁπωσοῦν παριστάμενον] Τὸ *παριστάμενον* est, *quod menti objectum est, quod animo occurrit.* Confer cl. Hemsterhus. ad Luciani Contempl. p. 507. Addo Isidor. Epist. V. 92. Οὐκ *ἀποστήσομαι* ΤΟ ΠΑΡΙΣΤΑΜΕΝΟΝ *εἰπεῖν*. *Non desinam quod sentio dicere.* Deinde Manutius, *ἰδίως δὲ ἐπὶ τούτων κεκράτηκε τοὔνομα.* quod haud spernendum. Suidas: *Λείριον.* ΚΟΙΝΩΣ *τὸ ἄνθος, καὶ* ΙΔΙΩΣ *τὸ ἄνθος τῆς ναρκίσσου καλοῦσιν οἱ Ἀττικοί.* Ceterum haud dissimiliter locutus est Philo advers. Flaccum p. 520. *Ταραξιπόλιδες, τοῦτο γὰρ* ΚΕΚΡΑΤΗΚΕ *πως τοὔνομα.* et ante eum Herodotus IV. 149. *Καί πως τὸ οὔνομα τοῦτο* ΕΠΕΚΡΑΤΗΣΕ. Qui fundus locutionis. TOUPIUS. Recte hæc omnia: sed paulo firmiora reddam. *Κοινῶς* est *in communi sermone*; et *κοινὰ* verba, quibus homines in consuetudine vitæ utuntur. Loca Dionysii Halic. habet Ernesti in lex. technol. Gr. rhet. Moschopulus ad Hesiod. Ἔργ. 9. *κλύω ποιητικόν· ἀκούω κοινόν.* His *κοινοῖς* opponuntur *ἴδια*, *quæ peculiarem usum aut vim habent.* Ἰδίως ergo loqui dicuntur poetæ, philosophi et alii. Sic verbum juris *ἀπολύειν* Pollux IX, 9. appellat *ἰδιωτικόν*. Et Ammonius v. *βωμός*: *Ἰδίως δὲ Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς . . . βωμοὺς θεῶν φησιν, ἐσχάρας δ' ἡρώων.* Codd. et ed. 1. pro *ἰδίως* præbent *ἤδη*. Hoc autem repugnat antecedenti sententiæ, et per se repudiandum videtur. Nam si *κοινῶς*, sive *e communi usu loquendi φαντασία* dicitur *πᾶν ἐννόημα*, non obtinet usuque receptum est (*κεκράτηκε*), ut dicatur, *ὅταν, ἃ λέγῃς, . . . ὑπ' ὄψιν τιθῇς τοῖς ἀκούουσιν.* Neque vero *ἤδη*, *jam*, Longini demum tempore, vocabulo *φαντασίας* hoc sensu cœperunt uti: sed jam Aristoteles sæpe ita usurpavit, ut *de anima* III, 3. *Ὅτι δ' οὐκ ἔστιν ἡ αὐτὴ φαντασία καὶ ὑπόληψις, φανερόν· τοῦτο μὲν γὰρ τὸ πάθος ἐφ' ἡμῖν ἐστιν, ὅταν βουλώμεθα· πρὸ ὀμμάτων γάρ ἐστι ποιήσασθαι, ὥσπερ οἱ ἐν τοῖς μνημονικοῖς τιθέμενοι καὶ εἰδωλοποιοῦντες. Δοξάζειν δ' οὐκ ἐφ' ἡμῖν· ἀνάγκη γὰρ ἢ ψεύδεσθαι, ἢ ἀληθεύειν.* Similiter de *insomniis*, c. 1 extr. Ceterum verba *ὁπωσοῦν παριστάμενον* secundum Mori aliorumque versionem quorsum valeant, valde obscurum est. Sed recte Petra: (*notio*) *quomodocunque rem exhibens.* Opponitur enim illis; quod statim dicitur, *ὅταν, ἃ λέγῃς . . . βλέπειν δοκῇς.* Omnino *τὸ ὁπωσοῦν* fere ad imminuendas res adhibetur. Significat igitur Longinus visionem *utcunque, etiamsi valde obscure*, animo propositam.

[Scribe cum codd. et edd. vett. omnibus: *πᾶν τὸ ὁπωσοῦν ἐνν. γενν. λόγου παριστάμενον.* W. fil.]

§. 2. *τῆς μὲν ἐν ποιήσει τέλος ἐστὶν ἔμπληξις*] MS. Par. *ἔκπληξις*. Recte. Aliud est *ἔμπληξις*, aliud *ἔκπληξις*. *Ἔμπληξις* est *insania.* *Ἔκπληξις* *perterrefactio.* Finis autem visionis poeticæ est *ἐκπλῆξαι* sive *perterrefacere.* Max. Tyr. XXIII, 4. *Οὐδὲν γὰρ*

τῆς δ' ἐν λόγοις ἔκπληξις, ἀμφότεραι δ' ὅμως τοῦτ' ἐπιζητοῦσι τὸ συγκεκινημένον.

Ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι
Τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας·
Αὗται γὰρ, αὗται πλησίον θρώσκουσί μου.

Καὶ

Οἴ μοι, κτανεῖ με· ποῖ φύγω;

Ἐνταῦθ' ὁ ποιητὴς αὐτὸς εἶδεν ἐριννύας· ὃ δὲ ἐφαντάσθη,
3 μικροῦ δεῖν θεάσασθαι καὶ τοὺς ἀκούοντας ἠνάγκασεν. Ἔστι
μὲν οὖν φιλοπονώτατος ὁ Εὐριπίδης, δύο ταυτὶ πάθη, μανίας
τε καὶ ἔρωτας, ἐκτραγῳδῆσαι, κἀν τούτοις, ὡς οὐκ οἶδ' εἴ
τισιν ἑτέροις, ἐπιτυχέστατος· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις
ἐπιτίθεσθαι φαντασίαις οὐκ ἄτολμος. Ἥκιστά γέ τοι

τῆς δ' ἐν λ. ἔκπληξις] Vat. 3. et El. τοῖς δὲ λόγοις ἐνάργεια. Cf. not. antec. et animadvv. ad h. l.

ἀμφ. δ' ὅμως τοῦτ'] Vat. 2. ἀμφότεραν δ' ὅμως τό τ'. In Vat. 3. item, ut et in Ambr., Laur. et Rob. pro τοῦτ' reperitur τό τ'. In Par. autem, teste B., est sine apostr. τό τε.

ἐπιζητοῦσι] Vat. 2. ἐποζητοῦσι.

τὸ συγκεκινημένον] Vat. 2. καὶ τὸ συγγέκινημένον. Laur. autem καὶ τὸ συγκεκιμένον. Ceterum etiam Par., teste B., sicut et Vat. 3. et Rob. καὶ præpositum habet verbo συγκεκ. Tantum in marg. El. scriptum est ἐπιζ. τὸ συγκ. sine καὶ.

ἱκετεύω] Vat. 2. ἱκετέβω.

μὴ 'πίσειέ μοι] Vat. 2. μή πίσει ἐμοι. Vat. 3. autem μὴ πίσει ἐμοι.

δρακοντώδεις] Vat. 2. δρακοντόδεις.

αὐτὸς εἶδεν] Solus Manutius αὐτὸς οὐκ εἶδεν.

ἐριννύας· ὃ δὲ] Vat. 2. ἐριννύας· ὁ δὲ. Vat. 3. ἐριννύας. ὁ δὲ. Sic et Par. ὁ δὲ habet teste B.

ἐφαντάσθη] El. in margine ἀλλ' ἐφαντάσθη.

§. 3. Ἔστι μὲν οὖν ... ταυτὶ πάθη] Vat. 2. ἔστιν μὲν οὖν φιλοπονότατος ὁ εὐριπίδι δυο τι ταυτὶ π. Sic et Laur. δύο τι pro simpl. δύο.

κἀν τούτοις ... εἴ τισιν] Vat. 2. κὰν τούτοις, ὡς οἱ κοἶδ' εἴτισιν. Pro ultimis 2 Rob. ἔν τισιν.

ἑτέροις] Ambr. ἕτεροι.

ἐπιτυχέστατος] Vat. 2. ἐπειτυχέστατος.

Ἥκιστά γέ τοι] Vat. 2. ἤκισταγε τοὶ. Vat. 3. Laur. et Rob. ἥκιστα γέ τοι.

εἰκῆ, οὐδὲ ἐκ τοῦ προστυχόντος, παρέλθοι ἂν εἰς τοιαύτην πόλιν, ὥστε καὶ δεηθῆναι Ὁμήρου τὰς οὔσας περὶ θεῶν δόξας ἐμμελῶς μεγαλύνοντος καὶ τρέποντος τὰς τῶν πολλῶν

percellat; hanc, ut perspicuam rem reddat; utramque
tamen postulare animi commotionem. *Mater, rogo te,
ne mihi sanguinolentas et serpentiferas virgines immittas:
hæ enim, hæ adsiliunt ad me.* Rursus: *Heu mihi!
Occidet me. Quo fugiam?* Hic poeta ipse vidit furias;
quod autem videre sibi visus est, id auditores
quoque propemodum videre coëgit. Nempe Euripi- 3
des multum in eo elaborare solet, ut duos adfectus,
furorem et amorem, gravissime describat, et mea
quidem opinione longe felicius in his, quam in ceteris,
versatur; tamen alias etiam phantasias tractandas
sumit. Quamquam vero non celsos habuit

ψυχὰς ἐκ ταπεινῆς ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΕΚΠΛΗΞΙΝ. Adposite Polybius II, 56. Δεῖ τοιγαροῦν οὐκ ἐπιπλήττειν (leg. ἐκπλήττειν) τὸν συγγραφέα τερατευόμενον διὰ τῆς ἱστορίας τοὺς ἐντυγχάνοντας, καθάπερ οἱ τραγῳδιογράφοι. Τὸ γὰρ τέλος ἱστορίας καὶ τραγῳδίας οὐ ταὐτὸν, ἀλλὰ τοὐναντίον· ἐκεῖ μὲν γὰρ δεῖ διὰ τῶν πιθανωτάτων λόγων ΕΚΠΛΗΞΑΙ καὶ ψυχαγωγῆσαι κατὰ τὸ παρὸν τοὺς ἀκούοντας· ἐνθάδε δὲ διὰ τῶν ἀληθινῶν ἔργων καὶ λόγων εἰς πάντα τὸν χρόνον διδάξαι καὶ πεῖσαι τοὺς φιλομαθοῦντας. Vocem usurpat noster supra: Σὺν ΕΚΠΛΗΞΕΙ τοῦ πιθανοῦ καὶ τοῦ πρὸς χάριν ἀεὶ κρατεῖ τὸ θαυμάσιον. Toupius. Miror, nullum interpretem de gravi hujus loci vitio quidquam monuisse aut suspicionem erroris ullam prodidisse. Contra naturam et usum omnem poëseos et eloquentiæ, et contra mentem ipsius auctoris insequenti hujus sectionis disputatione clare demonstratam finis φαντασίας in poesi dicitur esse *vehementissima commotio animi*, in eloquentia vero *maxima rei ob oculos positæ claritas et evidentia.* Imo contra, hæc poetæ, illa oratori convenit. Hoc auctor ipse docet. Omnia, quæ §. 1—7. dicit, spectant ad ἐνάργειαν visionum poeticarum. Deinceps inde a §. 8. ostendit, oratoribus convenientissimum esse τὸ ἔμπρακτον et ἐνάληθες, et eos vituperat, qui videre sibi videntur Furias, aliaque addit, e quibus intelligamus, in talibus visionibus oratori propositum esse τὴν ἔκπληξιν, qua auditores eò, quo velit, permoveat. Non ergo dubitavi permutare locum verborum ἔκπληξις et ἐνάργεια.

ἀμφότεραι δ' ὅμως τοῦτ' ἐπιζητοῦσι] Robortellus et libri scripti, τότ' ἐπιζητοῦσι. Legendum opinor: ἀμφότεραι δ' ὅμως ΤΑΥΤΟΝ ἐπιζητοῦσι. *Utraque vero unum idemque quærunt.* Longinus Sect. 24. Αἴτιον δ' ἐπ' ΑΜΦΟΙΝ τοῦ κόσμου ΤΑΥΤΟΝ οἶμαι. Aristides in Minerv. p. 16. Περὶ παντὸς αἰεὶ ΤΑΥΤΟΝ ΑΜΦΟΙΝ δοκεῖ. Qui sequuntur versiculi sunt ex Euripidis Oreste, quorum primum suum fecit Alexis Comicus apud Athenæum lib. 8. p. 339.

Ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι
Τὸν Μισγόλαν, οὐ γὰρ κιθαρῳδὸς εἰμ' ἐγώ.

Sic solent Comici. de quo nos ad Suid. I. p. 116. Toupius. Ego ante τοῦτ' excidisse puto ταὐτὸ aut τὸ αὐτό. Et melius est, utrumque legi, et sic auctor alibi, ut 10, 6. et 14, 1. Verba ἐπιζητ. τὸ συγκεκινημένον hoc volunt, illas tam claras visiones non posse exsistere in poetis et oratoribus, nisi animum habeant commotum.

§. 3. εἴ τισιν ἑτέροις] Ἕτεροι sunt, qui κοινῶς ἄλλοι. Scholia Aristophanis ad Εἰρήν. v. 625. Οἱ Ἀττικοὶ καὶ ἐπὶ πολλοῦ λέγουσιν ἑτέραν· ἡμεῖς δὲ ἐπὶ δευτέρας μόνης. ἐπὶ τρίτης οὖν Ἀριστοφάνης ἑτέραν εἶπεν. Ὅλως δὲ ἡ παρατετηρημένη ἐπί τε ἑτέρου καὶ ἄλλου διαφορὰ παρ' Ἀττικοῖς οὐκ ἔστιν. Schurzfleischius. Excerpsi hoc propter alium Longini locum, ubi ἕτερος occurrit pro δευτέρῳ. Vid. 8, 1. et 23, 3. Nam pro ἄλλῳ sæpe ponitur, ut modo §. 2. init. Vid. et Markland. ad Max. Tyr. Diss. 1. c. 2. ubi ostenditur, duabus rebus propositis, cum ambiguum sit, ad utram pertineat θάτερον, posteriorem fere significari.

μεγαλοφυὴς ὤν, ὅμως τὴν αὐτὸς αὐτοῦ φύσιν ἐν πολλοῖς γενέσθαι τραγικὴν προςηνάγκασε, καὶ παρ' ἕκαστα ἐπὶ τῶν μεγεθῶν, ὡς ὁ ποιητὴς,

Οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχίον ἀμφοτέρωθεν
Μαστίεται, ἐὲ δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι.

4 Τῷ γοῦν Φαέθοντι παραδιδοὺς τὰς ἡνίας ὁ Ἥλιος,

Ἔλα δὲ, μήτε Λιβυκὸν αἰθέρ' εἰςβαλών·
Κρᾶσιν γὰρ ὑγρὰν οὐκ ἔχων, ἀψῖδα σὴν
Κάτω διήσει—

φησίν. Εἶθ' ἑξῆς,

Ἵει δ', ἐφ' ἑπτὰ Πλειάδων ἔχων δρόμον.
Τοσαῦτ' ἀκούσας εἶτ' ἔμαρψεν ἡνίας·
Κρούσας δὲ πλευρὰν πτεροφόρων ὀχημάτων

ὅμως τὴν αὐτὸς αὐτοῦ] Vat. 2. ὁμωστὴν αὐτὸς αὐτοῦ. Vat. 3. et Robort. ὅμως τὴν αὐτὸς αὐτοῦ. Hoc idem αὐτὸ; αὐτοῦ in Par. legi, testatur Bastius. conferri jubens suam *lettre crit.* p. 176.

προςηνάγκασε] Vat. 2. προςηνάγκασεν.

πλευράς τε καὶ ἰσχίον] Vat. 2. πλευράς τε ἢ ἰσχίον.

ἐὲ δ' αὐτὸν] Par., teste B., ἐ δ' αὐτὸν. Vat. uterque et Laur. ἒ δ' αὐτὸν. Rob. ἐδ αὐτὸν.

ἐποτρύνει] Vat. 2. ἐποτρύνα. Rob. ὑποτρύνει.

μαχέσασθαι] Par., Vat. uterque et Laur. μάχεσθαι.

§. 4. Τῷ γοῦν] Vat. 2. τῶ γ' οὖν.

αἰθέρ' εἰσβαλών· Κρᾶσιν] Vat. 2. αἰθερειςβάλων. κράσιν. Vat. 3. αἰθέρ εἰςβάλων κρᾶσιν.

ἀψῖδα . . . διήσει] Par., teste B., ἀψίδας ἣν κάτω δίεισι. Vat. 2. ἀψίδας ἣν καί τω δίεισι. Vat 3. ἀψίδας ἣν κάτω δίεισι. Etiam in Laur. ἀψίδας ἣν scriptum est.

φησίν] Omisit hoc Robortellus. Sed litteris ipsis scriptum exstat in Vat. 3. in Par. autem et Vat. 2. nota tachygr. φη.

Ἵει] Vat. uterque ἵνα. In Laur. fuerat ἵει, quod est in ed. Robortelli: sed alia manus in ἵνα mutavit.

δρόμον. Τοσαῦτ' . . . ἡνίας] Vat. 2. δρόμων, τοσαῦτα κούσας τὶς ἔμαρψεν ἡνίας. Vat. 3. autem δρόμων.. τοσαῦτ' ἀκούσας τὶς ἔμ. &c. Pariter et Laur. τις pro εἶτ' positum habet. Par. autem, teste B., τίς; quod et Rob. et El. habet, in cujus marg. legitur παῖς ἔμαρψεν.

πλευρὰν πτερ . . . αἰθέρος πτυχὰς] Vat. 2. πλευρὰ πτεροφόρων ὀχημάτων, μεθῆκεν. αἱ δ' ἔπταντο ἐπ' αἰθέρος πτυχὰς. Vat. 3. πλευρὰ πτεροφ. ὀχημάτων, μεθῆκεν. αἳ δ' ἔπτ. &c. Par. item dat πλευρὰ, Toupio et B. testibus. Hic et inde notatum misit αἳ δ' ἔπτ. et deinde πτύχας. Rob. item πτύχας, sed αἳ δ' pro αἱ δ'.

sensus, sæpe tamen ingenium suum, ut vehementius esset, coëgit, et in magnitudine tractanda semper, *utrimque,* ut est apud Homerum, *latera et femur cauda flagellat, seque ipsum ad pugnam irritat.* Itaque Sol, 4
cum Phaëthonti habenas tradit, *Age,* inquit, *currum, sed Libycum æthera non tange: nullo enim humore temperatus, currum tuum deorsum euntem transmittet.* Paulo post: *Ad septem Pleiadas cursum tene. His*

[τὴν αὐτῆς αὐτοῦ) Bastius: "Cod. τὴν αὐτὸς αὐτοῦ, male. Cf. meam *lettre critique* p. 176."]

παρ' ἕκαστα ἐπὶ τῶν μεγεθῶν] Nonne ἐπὶ tollendum? *in quolibet genere magnitudinis.* Morus. Facilius esset statuere, τὰ excidisse post ἕκαστα. Sed et alii difficultatis expediendæ modi suppetunt; ut e. g. ἐπὶ τῶν μεγ. pertinere dicas ad seqq., maxime ad μαχίσασθαι: *de sublimibus contendere* (cum aliis). Sed sufficiat de difficultate in re levi non plane tacuisse.

ὡς ὁ ποιητὴς] *ut Homerus dicit* (de leone) Il. Υ, 170. s.

Οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχίον ἀμφοτέρωθεν Μαστίεται] Scribendum πλευράς τε καὶ ἰσχία. quomodo exstat apud Homer. Il. Υ, 170. Quocum facit Etymologus, Eustathius, alii. Nonnus Dionys. lib. 14. p. 396.

Ἰσπείη δ' ἀνέτελλε δι' ἰξύος ὄρθιος οὐρὴ,
ΙΣΧΙΑ ΜΑΣΤΙΖΟΥΣΑ —

Ceterum ad hunc locum respexit Nicander Theriac. 476.

Παντόθι μαστίζων οὐρῇ δέμας —

Nec non Quintilian. X, 7. *Rursus illa prior exercitatio plus confert, vocis firmitatem, oris facilitatem, motum corporis, qui et ipse, ut dixi, excitat oratorem, et jactatione manus, pedis supplosione,* sicut cauda leones facere dicuntur, *hortatur.* Toupius.

§. 4. Ἔλα δὲ, μ, &c.] Locus hic Euripidis haud dubie ex ejus *Phaëthonte* desumtus est. Fabulam enim istius nominis scripsisse constat ex Eustathio, qui versus quosdam ex eo citat ad Iliad. Ν, Laërtio lib. 2. in Anaxag. et Macrobio Sat. l. 1. c. 17. Langbænius.

ἁψῖδα σὴν κάτω διήσει]···ad verbum erit: *transmittet currum tuum; locum cadenti currui dabit; non poterit sustinere currum:* quia videlicet κρᾶσιν ὑγρὰν οὐκ ἔχει: quasi nempe crassius aëris temperamentum facere possit, ne currus tam facile in terras ruat. Faber.

εἶτ' ἤμαρψεν ἡνίας] Scribendum videtur,

Τοσαῦτ' ἀκούσας χέρσ' ἤμαρψεν ἡνίας.

Eurip. Hippolyt. 1188.

Μάρπτει δὲ ΧΕΡΣΙΝ ἡνίας ἀπ' ἄντυγος.

Idem in Heraclid. 846.

Λαβὼν δὲ ΧΕΡΣΙΝ ἡνίας Εὐρυσθέως
Πώλοις ἐπεῖχε —

Ovid Met. II, 150.

Occupat ille levem juvenili corpore currum
Statque super, manibusque datas contingere habenas
Gaudet —

Atque hæc scripseram, cum magnum Salmasium in Exercitationibus ad Solinum ita legisse reperi. Toupius.

Κρούσας δὲ πλευρὰν πτεροφόρων ὀχημάτων] MS. Paris. πλευρὰ. Quod suavius. Lego et distinguo,

Κρούσας δὲ πλευρὰ πτεροφόρων ὀχημάτων,
Μεθῆκεν· —

Ita locutus est Sophocles Elect. 741.

ΚΑΡΑ προβάλλων ΙΠΠΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ.

Pinnatos currus vocat Arnobius lib. 3. p. 117. *Nam quid de ipso dicemus Jove, quem solem esse dictitavere sapientes agitantem* PINNATOS CURUS, *turba consequente divorum?* Quæ hausta sunt ex loco celeberrimo Platonis in Phædro: Ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρανῷ Ζεὺς ἐλαύνων ΠΤΗΝΟΝ ΑΡΜΑ πρῶτος πορεύεται, τῷ δὲ ἕπεται στρατιὰ θεῶν καὶ δαιμόνων. Confer Schol. ad Hom. Odyss. Μ. 63. Athenagor. Apol. p. 214. Ed. Lips. Origen. Philosoph. p. 117. ubi mire hallucinatus est Wolfius. Toupius. Disjunxerat Pearcius commate πτεροφόρων ab ὀχημάτων, et genitivum ὀχημάτων regi volebat a μετὰ in μεθῆκεν, duriter sane. Ὀχήματα sunt per synecdochen *equi.*

Μεθῆκεν· αἱ δ' ἔπταντ' ἐπ' αἰθέρος πτυχάς.
Πατὴρ δ' ὄπισθε νῶτα Σειρίου βεβὼς
Ἵππευε, παῖδα νουθετῶν· Ἐκεῖσ' ἔλα,
Τῇ ῥα στρέφ' ἅρμα, τῇδε.—

Ἆρ' οὐκ ἂν εἴποις, ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ γράφοντος συνεπιβαίνει τοῦ ἅρματος, καὶ συγκινδυνεύουσα τοῖς ἵπποις συνεπτέρωται; Οὐ γὰρ ἄν, εἰ μὴ τοῖς οὐρανίοις ἐκείνοις ἔργοις ἰσοδρομοῦσα ἐφέρετο, τοιαῦτ' ἄν ποτε ἐφαντάσθη. Ὅμοια καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Κασσάνδρας αὐτῷ,

Ἀλλ', ὦ φίλιπποι Τρῶες—

5 Τοῦ δ' Αἰσχύλου φαντασίαις ἐπιτολμῶντος ἡρωικωτάταις, (ὥσπερ καὶ οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας παρ' αὐτῷ,

Ἄνδρες, φησὶν, ἑπτὰ, θούριοι λοχαγέται,
Ταυροσφαγοῦντες εἰς μελάνδετον σάκος,

Πατὴρ δ' ὄπ. &c.] Vat. 2. πατὴρ δ' ὀπισθὲν ὦτα σαρίου βεβὼς ἵππευε παῖδα νουθετῶν ἐκεῖσ' ἐλατῆρα ἔστρεφ' ἀρμα τῆ· δὲ. Vat. 3. autem πατὴρ δ' ὄπισθεν ὦτα σειρίου βεβὼς, ἵππευε παῖδα νουθετῶν ἐκεῖσ' ἐλατῆρα ἔστρεφ' ἅρμα. τῆδε. In Laur. a nostris differt ὄπισθεν ὦτα, et deinceps ἐκεῖσ' ἐλατῆρα ἔστρεφ'. In Par. item, teste B., ultima sic habent: ἐκεῖσ' ἐλατῆρα ἔστρεφ' ἅρμα τῆδε. E Robort. notandum ὄπισθεν ὦτα, et νουθετῶν ἐλατῆρα, ἐκεῖσε στρέφ' ἅρμα τῆδε. E Manut. vero Σειρείου et τῆ ῥ' ἔστρεφ'.

Ἆρ' οὐκ ἂν] Vat. 2. ἀρουκὰν.

τοῦ γράφοντος] Vat. 2. τὸν γράφοντος. Vat. 3. τουγράφοντος.

συγκινδυν···συνεπτέρωται] Vat. 2. συγκινδυνέβουσα τοῖς ἵππου συνεπτέρωνται. Tum, interposito commate, οὐ γὰρ ἄν. Manut., opinor, habet συνεπτέραται.

Ὅμοια ··· Κασσάνδρας] Vat. 2. ὅμια καὶ τὰ ἐπιτῆς κασπάνδρας. Pro ult. Vat. 3. κασάνδρας.

§. 5. ὥσπερ···ἐπὶ Θήβας] Par., teste B., ὥσπερ καὶ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Sic et Vat. 3. et Laurentianus. Sed Vat. 2. ὥσπερ καὶ ἑπτὰ ἐπιθήβας. Etiam in Ambr. repertum Θήβας. Sed Rob. et Man. ediderunt Θήβαις: et Rob. etiam ὁ ἑπτὰ pro οἱ ἑπτὰ.

φησὶν, ἑπτὰ] Vat. 2. φησὶ ἑπτὰ.

ἑπτὰ, θούριοι] Rob. ἑπταθούριοι.

Ταυροσφαγοῦντες···τὸν ἴδιον] Vat. 2. ταυρος φαγοῦντες εἰς μελάνσε τοῦ κύκος καὶ θιγγάνον τι χερσὶ, ταυρείου φόνου ἄρη' τ ἐνοῦ (Zacc. ἐννοῦ) καὶ φιχαίματον (Zacc. φιλαίματον)
κα
φοβον. ὀρκωμότησαν τον ἴδιον. Vat. 3. autem ταυροσφαγοῦντες εἰς μέλάν σε τὸ σάκος. καὶ θιγγάνοντι (Zacc. θυγγάνον τι) χερσὶ ταυρείου φόνου ἄρητ' ἐνυὼ καὶ φιλαίματον φόβον ὀρκωμότησαν τὸν ἴδιον. E Par. Bastius hæc: θιγγάνον τις χερσὶ: a secunda manu correctum θιγγάνων. Deinde ἄρη τ' ἐνυὼ. Etiam in Laur. et Rob. est ἄρη τ'. In Laur. præterea μελάνσετον et θιγγανοντι: in Rob. autem σκακος.

auditis prehendit habenas, pulsatoque aligeri currus latere, dimisit equos. Volant illi per convexa cœli. Post eum parens, tergo Sirii vectus, equitabat, adhortans filium : Illuc age, hac, hac flecte currum. Nonne ergo animum poëtæ una adscendere currum, una periclitantem cum equis volare dixeris? Neque enim, nisi cœlestis illius cursus comes fuisset, talia concipere animo potuisset. Similis est apud eum de Cassandra locus: *Sed, equis gaudentes Trojani.*— 5 Etiamsi porro Æschylus heroibus dignissimas phantasias tractare audet (quale illud est de septem heroibus ad Thebas: *Septem viri, fortes duces, cæso in nigrum scutum tauro, manu victimæ sanguinem tangen-*

Patet hoc vel e seqq. verbis, *συγκινδυνεύουσα τοῖς ἵπποις συνεπτέρωται.* Pulsat ille habenis jumenta et sic ad cursum incitat.

Πατὴρ δ' ὄπισθε νῶτα σειρίου βεβὼς Ἵππευε] Sic recte. *Pater autem pone, dorso canis sideris invectus, equitabat.* Quod et cl. Salmasio placebat. Singulum enim sidus suum habebat equum: unde *sidere vehi* est idem ac *sidereo equo vehi.* Notat autem egregie Euripides anni tempus fervidissimum, cum sol et sirius una circumferebantur. Adscribam locum Q. Calabri VIII, 28. qui rem plane dilucidabit.

Οἷος δ' ἐκ περάτων ἀναφαίνεται ὠκεανοῖο
ΗΕΛΙΟΣ, θηητὸν ἐπὶ χθόνα πῦρ ἀμαρύσσων,
Πῦρ, ὅτε οἱ πώλοισι καὶ ἅρμασι συμφέρετ' ἀστὴρ
ΣΕΙΡΙΟΣ —

Qualis vero ex oceani terminis emicat
Sol, *igni super terra radians admirando,*
Quando cum equis et curru illius circumfertur sirius.

Confer Schol. ad Arati Phænom. p. 22. et p. 45. et Eunap. in Jamblic. p. 24. ubi legendum, ΗΛΙΟΣ μὲν ἐφαίνετο πρὸς τοῦ ΛΕΟΝΤΟΣ ὅρια, ἡνίκα συνανατέλλει τῷ καλουμένῳ ΚΥΝΙ. Quod et vidit Theodorus Canterus. Toupius. Eleganter hæc Toupius interpretatus est, tacite repudiata Pearcii sententia. Is enim ita: "Vox σεῖρος significat *astrum*, unde σείριος est *astricus* vel *equus astricus*: nam omnes planetæ suos habere equos putabantur." Indignissimum esset poëta, non definire stellam ipsam, et cum lectore huc et illuc fluctuari inter *planetas. Certa* et cum sole fere procedens stella phantasiæ debet objici, ut ea consequatur ἐνάργειαν; quæ animum maxime tenet.

τῆς Κασσάνδρας] quæ fabula Euripidis est deperdita.

Ἀλλ' ὦ φίλιπποι Τρῶες —] Ex Euripidis Alexandra sive Cassandra, cujus meminere Hesychius, Schol. ad Aristoph. Ranas, Stobæus non semel. Huc referenda sunt quæ leguntur apud Plutarch. Polit. Præcept. p. 821. Ὥσπερ οὖν τῆς Κασάνδρας ἀδοξούσης ἀνόνητος ἦν ἡ μαντικὴ τοῖς πολίταις·

Ἄκραντα γάρ μ' ἔθηκε θεσπίζειν θεὸς,
Καὶ πρὸς παθόντων κἀν κακοῖσι κειμένων
Σοφὴ κέκλημαι, πρὶν παθεῖν δὲ, μαίνομαι.

Ubi notandum illud ἄκραντα. Quippe Teucris haud credita Cassandra. Atque hinc emendandus Orpheus sive Auctor de Lapid. XX, 7.

— Κεχολωμένος Ἀργυρότοξος
Κασσάνδρην ἐκέλευσεν ἀκουόντεσσιν ἅπαντα
ΘΕΣΠΙΖΕΙΝ Τρώεσσιν, ἐτήτυμά περ φρονέουσαν.

Legendum proculdubio, ΑΚΡΑΝΤΑ θεσπίζειν. Ad Euripidem respexit Orpheus. Confer cl. Merrick. ad Tryphiodor. p. 63. Huc spectat etiam Cicero ad Attic. VIII, 11. Προθεσπίζω *igitur, noster Attice, non ariolans,* ut illa cui nemo credidit, *sed conjectura prospiciens.* Toupius. Notissimus olim erat Euripidis locus, ut ille Demosthenis: Ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦν, 10, 7. Satis igitur habuit Longinus initia notare.

§. 5. Οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας] Sunt septem

Καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου,
Ἄρην τ', Ἐνυὼ, καὶ φιλαίματον Φόβον
Ὁρκωμότησαν,

τὸν ἴδιον αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους δίχα οἴκτου συνομνύμενοι θάνατον), ἐνίοτε μέντοι ἀκατεργάστους καὶ οἱονεὶ ποκοειδεῖς τὰς ἐννοίας καὶ ἀμαλάκτους φέροντος, ὅμως ἑαυτὸν ὁ Εὐριπίδης κἀκείνοις ὑπὸ φιλοτιμίας τοῖς κινδύνοις προσβιβάζει.
6 Καὶ παρὰ μὲν Αἰσχύλῳ παραδόξως τὰ τοῦ Λυκούργου βασίλεια κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Διονύσου θεοφορεῖται,

Ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα, βακχεύει στέγη·

ὁ δ' Εὐριπίδης τὸ αὐτὸ τοῦθ' ἑτέρως ἐφηδύνας ἐξεφώνησε,

Πᾶν δὲ ξυνεβάκχευσ' ὄρος.

7 Ἄκρως δὲ καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ θνήσκοντος Οἰδίπου, καὶ ἑαυτὸν μετὰ διοσημείας τινὸς θάπτοντος, πεφάντασται, καὶ, κατὰ τὸν ἀπόπλουν τῶν Ἑλλήνων, ἐπί τ' Ἀχιλλέως,

---

συνομνύμενοι] Vat. 2. σηνομνύμενοι.

ἐνίοτε μ. ... ποκοειδεῖς] Vat. 2. ἐνίοτε ἀκατεργάστοις καὶ οἷον εἰποκοειδεῖς.

ἀμαλάκτους ... προσβιβάζει] Vat. 2. ἀλλάκτους φέροντας ὅμως ἑ αὐτὸν εὐρίπιδης κἀκείνοις ὑπὸ φιλοτιμίας τοῖς κινδύνης πρὸς βιβάζει. Vat. 3. autem ἀναλλείκτους φέροντας ὅμως ἑαυτον ὁ εὐριπίδης κἀκείνοις ὕπο φιλοτιμίας τοῖς κινδυνοις προςβιβάζει. E Par. Bastius notavit ἀμαλάκτους φέροντας. Hæc et Rob. habet. Sed Ambr. ἀκαταλλάκτους.

§. 6. Λυκούργου ... Διονύσου] Vat. 2. λυκούρ γου βασῖλεια κατὰ τὰν ἐπιφάνειαν τοῦ διονῖσου.

ἐνθουσιᾷ ... στέγη] Vat. 2. ἐνθουσιᾶ δὲ δῶμα, θβακελέβει στέγη. Vat. 3. ἐνθουσιᾶ δὲ δῶμα. βακχεύει. στέγη.

ξυνεβάκχευσ' ὄρος] Vat. 2. συνεβάκχεβεν ὄρος. Vat. 3. συνεβάκχευεν ὄρος. Ita et Par. et Robortellus. Sed Laur. συνεβάκχευσεν ὄρος.

§. 7. Ἄκρως ... Οἰδίπου] Vat. 2. ἄρκρως δὲ καὶ ὁσοφοκλῆς ἐπὶ του θνήσκοντος οἰδίπου.

ἐπί τ' Ἀχιλλέως] Omnes mss. et vett. 2 editiones habent ἔπειτ' Ἀχιλλέως.

---

illi duces, qui ad Thebas militarunt. de quibus Æschylus in cognomine tragœdia. Quod ex sequentibus patet. TOUPIUS.

παρ' αὐτῷ] ap. Æschylum in fabula illa v. 40 ss.

δίχα οἴκτου] In mente videtur habuisse Longinus id, quod post dicitur v. 49. οἶκτος δ' οὔτις ἦν διὰ στόμα.

ἐννοίας] non *sententias* quasdam singulas, sed, ut Tollius vertit, *visiones*, *φαντασίας*: de his enim h. l. agitur.

§. 6. παραδόξως] Puto esse *aliter*, *atque exspectes*, *non satis convenienter legibus poeticis.*

Λυκούργου] Lycurgum intelligit, filium Dryantis, regem Edonorum, de quo

tes, per Martem, Bellonam et cruentum Pavorem conjurarunt: qui sine miseratione suam ipsi mortem jurejurando paciscuntur) interdum vero nondum tractatas et velut impexas atque rudes sententias profert: tamen Euripides laboriosus se in illa quoque pericula immittit. Regia Lycurgi apud Æschylum Bac- 6
cho adventante adflata deo dicitur, idque inusitato modo: *Furit domus, bacchatur tectum:* sed hoc idem Euripides aliter et mollius dixit: *Totus mons una bacchabatur.* Etiam Sophocles, cum de moriente 7
Œdipo, seque ipsum inter tempestatem sepeliente, et in descriptione profectionis Græcorum de Achille

---

Hom. Il. z. Hygin. fab. 132. Apollodorus l. 3. Nonn. Dionys. l. 20. *Ejus,* inquit, *regia, cum primum Bacchus apparuit, sacro quodam furore percita est.* Fuit enim Lycurgus Bacchi hostis infensissimus, de quo fabulam scripsit Æschylus: unde, quod hic subjicitur ab auctore, desumtum est.

κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν] Nam ubi deus aliquis in conspectum veniebat, locus ille fere dicebatur tremere. Vid. Spanhem. ad Callim. Apoll. v. 2. ss. Similia prodigia explicat Ill. Heynius ad Virg. Æn. I. Excurs. 13.

ὁ δ' Εὐρίπ···ἐξεφώνησε] Locus est in Bacchis v. 725. Adv. ἑτέρως pertinet ad ἐξεφώνησε, non ad ἀφηδύνας. Sed quærat quispiam: quid suavius est in Euripidis forma? Tollius ita: "Suavius est *cum* aliquo insanire dici, quam solo ejus instinctu ad furorem abripi. Vis illa Dei societate furoris temperatur, sic ut voluntate potius ac lubidine ex hilaritate prognata, quam motu numinis concitantis, festum illud a montibus celebrari videatur." Mihi Euripideum propterea mollius videtur, quia in *totius montis* notione res etiam *animatæ* (quamquam obscura cogitatione, cujus lector sibi non conscius sit) comprehenduntur, quibus proprie furor tribui potest: in illo autem Æschyli portentum furentis *ædificii* simpliciter positi non est gratum, quia bis idem illud ædificium, et ita quidem, commemoratur, ut simul homines aut animalia in mentem vix possint venire.

§. 7. *μετὰ διοσημείας*] *inter prodigium,* h. e. tempestatem, nullis naturalibus causis excitatam. v. Wessel. ad Diod. Sic. 2, 19. Morus. Pertinet tota res ad Sophoclis de Œdipo fabulam, quæ inscribitur Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ. In ea quoniam S. etiam de hoc prodigio *ἄκρως πεφαντάσθαι* dicitur, notandi maxime videntur versus inde a 1532, ubi Chorus fulmina et tonitrua mirifice exprimit.

ἑαυτὸν θάπτοντος] Sepeliit se Œdipus, cum oculis et conspectui hominum ipse se in perpetuum subtraxit: eo usque enim patent fines hujus verbi, ut omnino *sepultus* dicatur, qui sub mortem ullo modo e conspectu hominum remotus est. Nimirum Œdipus ille cœcus, qui mortem præsenserat, sine duce adiit ad locum, in quo fulmen eum absumturum erat, nec quisquam postea cognitum habuit, quo loco situs esset. Quæ si ad narrationem de Mose transferuntur, facile constabit, hunc ideo a Deo sepultum dici, quoniam vis voluntasque divina effecerit, ut e conspectu hominum auferretur, nec, quo loco situs esset, ulli constaret. Morus. Ergo non tam sepulturam ipsam, quam *περιστάσεις* ejus clare et cum summa *ἐναργείᾳ* Sophocles ob oculos posuit. Fecit hoc maxime inde a versu 1657 Œdipi Colonei.

κατὰ τὸν ἀπόπλουν τῶν Ἑλλήνων] Expresserat hunc in deperdita aliqua fabula.

ἐπί τ' Ἀχιλλέως, προφαινομένου] Respicit Sophoclis *Polyxenam,* ex qua initium orationis, ab Achille super tumulo habitæ, conservavit Porphyrius apud Stob. Ecl. Phys. I. p. 129.

Ὦ τὰς ἀπαιῶνάς τε καὶ μελαμφαεῖς
Λιποῦσα λίμνας ἦλθον ἠχούσας γόοις
Ἀχέροντος ὀξυπλῆγος ἄρσενας χοάς.

προφαινομένου τοῖς ἀναγομένοις ὑπὲρ τοῦ τάφου· ἣν οὐκ οἶδ'
εἴ τις ὄψιν ἐναργέστερον εἰδωλοποίησε Σιμωνίδου· πάντα δ'
8 ἀμήχανον παρατίθεσθαι. Οὐ μὴν ἀλλὰ τὰ μὲν παρὰ τοῖς
ποιηταῖς μυθικωτέραν ἔχει τὴν ὑπερέκπτωσιν, ὡς ἔφην, καὶ
πάντη τὸ πιστὸν ὑπεραίρουσαν· τῆς δὲ ῥητορικῆς φαντασίας
κάλλιστον ἀεὶ τὸ ἔμπρακτον καὶ ἐνάληθες. Δειναὶ δὲ καὶ
ἔκφυλοι αἱ παραβάσεις, ἡνίκ' ἂν ᾖ ποιητικὸν τοῦ λόγου καὶ
μυθῶδες τὸ πλάσμα, καὶ εἰς πᾶν προεκπίπτον τὸ ἀδύνατον·
ὡς ἤδη νὴ Δία καὶ οἱ καθ' ἡμᾶς δεινοὶ ῥήτορες, καθάπερ
οἱ τραγῳδοί, βλέπουσιν ἐριννύας, καὶ οὐδὲ ἐκεῖνο μαθεῖν οἱ
γενναῖοι δύνανται, ὅτι ὁ λέγων Ὀρέστης,

Μέθες, μί' οὖσα τῶν ἐμῶν ἐριννύων·
Μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς εἰς τάρταρον,

προφαινομένου] Vat. 2. πρὸς φενομένου.

ἀμήχανον παρατ.] Vat. 2. ἀμηχάνοντα ῥα τίθεσθαι.

§. 8. Οὐ μὴν] Vat. 2. οὐμῆν.

ὑπερέκπτωσιν] Vat. 2. ὑπερ ἔκπτωσιν.

ποιητικὸν τοῦ λ.] Manut. ποννητικὸν τὸ τοῦ λ.

προεκπίπτον] Libri vett. omnes et manu et typis scripti προσεκπίπτον habent.

τὸ ἀδύνατον] Codd. msti et Rob. τὸ δυνατόν.

ἐριννύας] Par., teste B., et Vat. uterque ἐρινύας.

Μέθες,···τάρταρον] Vat. 2. μέθες μ' οὖσα τῶν ἐμῶν ἐρινύων. μέσον μὀχμάζης ὡς βάλῃς ἐς τάρταρον. Vat. 3. μέθες μ' οὖσα τῶν ἐμῶν ἐρινύων: et in fine βάλῃς ἐς τάρταρον. Sic et in Par., teste B., rursus uno ν scriptum ἐρινύων, et in fine ἐς τ'άρταρον. Rob. autem ultima sic: ὡς βάλῃς εἰ τάρταρον. Laur. convenit cum Vat. 2. in μ' οὖσα et ὀχμάζης et ἐς τάρταρον.

Sic illud fragmentum constituerunt Grotius Excerpt. Stob. p. 165. et amicissimus Valckenarius ad Eurip. Phœniss. 1017. Ruhnkenius.

[ἐπί τ' Ἀχιλλέως) Bastius: "Cod. ἔπειτ' Ἀχιλλέως. Similiter Aristid. Vol. II. p. 302. Jebb. καὶ ζωγράφος μὲν ἂν ὢν ἔπειτ' αἰσχίω καὶ γελοιότερ' αὐτοὺς μιμούμενος, οὐ καλῶς ἂν ἐδόκει τὴν τέχνην δεικνύναι. Lego ἐπὶ ταἰσχίω. Μιμεῖσθαι ἐπὶ τὰ γελοιότερα Platonica est dicendi ratio. Phileb. (Vol. IV. p. 268. Bip.) ψευδεῖς ··ἡδοναί, μεμιμημέναι μέντοι τὰς ἀληθεῖς ἐπὶ τὰ γελοιότερα. Cf. Sympos. p. 186. et 187. ed. Fischer. Ælian. N. A. XV, c. 28. καὶ τὸ μιμεῖσθαι δέ τινας ἐπὶ τὸ γελοιότερον καὶ διαπαίζειν."]

§. 8. ὑπερέκπτωσιν] Ut ὑπερβάλλειν est *ultra lineam jaculari*, sic jaculum ὑπερεκπίπτει aut περαιτέρω προεκπίπτει (38, 1), cum ultra lineam volat. Atque ita telum ὑπερπετὲς dici, demonstravit ad Diod. Sic. 14, 23 Wesselingius. Itaque ὑπερέκπτωσις poëtarum est *modum excedens licentia.* Simillimus est Eusebii locus (H. E. 1, 4. p. 15. D. ed. Mogunt.) ubi is, qui contra, quam verum est, loquitur, ἐκτὸς τῆς ἀληθείας βάλλειν, *fines veri excedere, a vero aberrare* dicitur. Ergo in ejus oratione est ὑπερέκπτωσις. Morus.

τὸ ἔμπρακτον] Pearcius vertit *quod ex re ductum est.* Hoc disputationi esset aptissimum. Sed vereor, ut analogia et usu se tueatur. Præstat haud dubie alios sequi, qui *efficacitatem, vim, vehementiam* reddunt. Cf. 18, 1.

loquitur, cujus species abeuntibus super sepulcro offerebatur, perfectam concepit imaginem, a nemine fortasse clarius repræsentatam, quam a Simonide. Sed infinitum foret, omnia recensere. 8 Enimvero poëticæ visiones, ut dixi, majorem habent et fabulis concessam licentiam, quæ omnino fidem excedit; sed rhetoricarum maxima est commendatio a vehementia et veritate. Improbandæ autem et alienæ sunt (hujusmodi) digressiones, si genus dicendi poëticum et fictio fabulosa sit, et ad ea usque progrediatur, quæ fieri nequeunt, quemadmodum, qui nostra ætate dicendo excellunt, tamquam tragici poëtæ, furias vident, in quo egregii illi non intelligunt, si quando Orestes dicat: *Mitte me o tu, quæ una es mearum furiarum! Medium me prehendis, ut in orcum dejicias:* ei hanc speciem ut insano obvenire. Quæ-

---

Δειναὶ δὲ καὶ ἔκφυλοι αἱ παραβάσεις] Hujus loci Græcismus plerosque Interpretes fefellit. Recte Pearcius: *Egregiæ vero digressiones sunt etiam alienæ.* Quod non erat mutandum. Toupius. At Pearcius verterat *sublimesque digressiones* — sed talia mittam. Falli videtur cum Pearcio Toupius. Ista versio hunc ordinem postularet: *Ἔκφυλοι δὲ καὶ αἱ δειναὶ παραβάσεις.* Quia *δειναὶ* ambiguum erat, auctor explicandi gratia subjecit *ἔκφυλοι.* Recte jam Petra: *Graves et alienæ* digr. et melius etiam Paganus: *Absurdæ et alienæ.* Pluribus etiam sic potest exprimi: *Vehementer autem offendunt et a dictione oratoris abhorrent.*

ἡνίκ᾽ ἂν ᾖ ποιητικὸν τοῦ λόγου καὶ μυθῶδες τὸ πλάσμα] Editores inde a Manutio scripserant *τὸ τοῦ λ.* Sed inde a Pearcio secuti codicum et ed. 1. auctoritatem priorem articulum omiserunt: in versione tamen *elocutionem* (*τὸ τοῦ λ.*) expresserunt. Ita Morus, qui probabat Manutii lectionem, etsi eam Longino dare non audebat, *genus dicendi* reddit: et Pearcius cum aliis etiam vitiis: *cum forma orationis sit poetica et fabulosa.* De verbis oratoriis et poeticis hic plane non agitur, sed de *rerum ipsarum imaginibus clare ob animum proponendis.* Constructio est: *ἡνίκα τὸ πλ. τοῦ λ. ᾖ ποιητικὸν καὶ μυθῶδες*: *quando fictio in oratoris opere est poetica* (sive *poesi conveniens*) *et fabulas attingit.* Itaque *λόγος*, *oratio*, hic opponitur *poemati.*

προσεκπίπτον] Utique legendum est *προεκπίπτον*, *prolabens*, ut 38, 1. Morus. Hoc secundum Animadverss. ejus mutavi. Nam in editione ipsa vulgatum *προσεκπίπτον* non tetigerat.

ὡς ἤδη νὴ Δία] Portus *νὴ Δία* hic ironiam habere statuit. Sed longius est a *δεινοὶ* remotum. Usitatam igitur vim habere puto, scilicet non tam asseverandi, quam lectoris excitandi ad considerandam rem notabilem. Sic post, §. 10, et 11, 2. et alibi, maxime apud alios. Nam multus et varius est hujus *νὴ Δία* usus et abusus.

καὶ οἱ καθ᾽ ἡμᾶς δεινοὶ ῥήτορες βλέπουσιν Ἐριννύας] In his Quintilianum suum ob oculos habuisse videtur noster. IX. 2. *Novi vero et præcipue declamatores audacius, nec mehercule sine motu quodam IMAGINANTUR.* Quæ sequuntur, *ὁ λέγων Ὀρέστης φαντάζεται ταῦθ᾽, ὅτι μαίνεται*, expressa sunt ex Plutarcho de Placit. Philosoph. p. 900. *Ὁ γοῦν τραγικὸς Ὀρέστης ὅταν λέγει,*

> *Ὦ μῆτερ ἱκετεύω σε* ——

λέγει μὲν αὐτὰ ΩΣ ΜΕΜΗΝΩΣ, ὁρᾷ δὲ οὐδὲν, ἀλλὰ δοκεῖ μόνον. Toupius. Locus Euripidis est Orest. 264.

9 φαντάζεται ταῦθ᾽, ὅτι μαίνεται. Τί οὖν ἡ ῥητορικὴ φαν-
τασία δύναται; Πολλὰ μὲν ἴσως καὶ ἄλλα τοῖς λόγοις
ἐναγώνια καὶ ἐμπαθῆ προσεισφέρειν· κατακιρναμένη μέντοι
ταῖς πραγματικαῖς ἐπιχειρήσεσιν, οὐ πείθει τὸν ἀκροατὴν
μόνον, ἀλλὰ καὶ δουλοῦται. Καὶ μὴν εἴ τις, φησὶν, αὐτίκα
δὴ μάλα κραυγῆς ἀκούσειε πρὸ τῶν δικαστηρίων, εἶτ᾽ εἴποι
τις, ὡς ἀνέῳκται τὸ δεσμωτήριον, οἱ δὲ δεσμῶται φεύγουσιν,
οὐδεὶς οὕτως, οὔτε γέρων οὔτε νέος, ὀλίγωρός ἐστιν, ὃς οὐχὶ
βοηθήσει, καθ᾽ ὅσον δύναται· εἰ δὲ δή τις εἴποι παρελθὼν,
ὡς ὁ τούτους ἀφεὶς οὗτός ἐστιν, οὐδὲ λόγου τυχὼν παραυτίκ᾽
10 ἂν ἀπόλοιτο. Ὡς νὴ Δία καὶ ὁ Ὑπερίδης κατηγορούμε-
νος, ἐπειδὴ τοὺς δούλους μετὰ τὴν ἧτταν ἐλευθέρους ἐψηφί-
σατο, Τοῦτο τὸ ψήφισμα, εἶπεν, οὐχ ὁ ῥήτωρ ἔγραψεν,
ἀλλ᾽ ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη. Ἅμα γὰρ τῷ τῷ πραγμα-

φαντάζεται] Vat. 2. ἐφαντάζεται.

§. 9. κατακιρν. μέντοι ταῖς πρ.] Vat. 2. κατὰ κιρναμένη μέντοι τῖς πρ.

εἴ τις, φησὶν] Vat. 2. εἴ τις φήσῖ. Rob. εἴ τις οὕτω φησὶν.

οὐδεὶς οὕτως οὔτε γ.] Vat. 2. οὐθεὶς οὔτε γ. Sic et in Par. οὐθεὶς exstat, teste B., pro οὐδεὶς, itemque in ed. Robortelli.

ὀλίγωρός ἐστιν] Vat. 2. ὀλιγορὸς ἐστιν.

καθ᾽ ὅσον δ.] Vat. 2. καθόσον δ.

εἰ δὲ δή τις] Vat. 2. εἰ δὲ δη τίς.

τυχὼν παραυτ. ἂν] Vat. 2. τυχῶν παρ᾽ αὐτὴ κἂν᾽. Etiam Vat. 3. τυχῶν habet.

§. 10. Ὡς νὴ Δ.] Par., teste B., ut et Rob. ὡς νὴ Δία.

ἐπειδὴ τ. δ. μετὰ] Vat. 2. ἐπεὶ δὴ τ. δ. μετα.

§. 9. πραγματικαῖς ἐπιχειρήσεσιν] Appellant rhetores antiqui *modum tractandi argumenti* ἐπιχείρησιν, eaque dicitur πραγματικὴ, quoniam ejus ope causa ipsa tractatur et firmatur, seu quoniam ad τὸ πραγματεύεσθαι τὸν ἀγῶνα pertinet, h. e. ad causam modo quodam (oratorie) tractandam. Oratoris enim πραγματεία est *tractatio causæ*; philosophi, disputatio subtilis; historiarum scriptoris, accurata et consilio certo scripta narratio. Ita §. 11. τὸ πραγματικὸν decurrit, *modus causæ argumentis tractandæ*, et 16, 3. πραγματεύεται ὅρκος, *tractatur*, modo aliquo et ratione adhibetur. Dion. Hal. T. 2, p. 95, v. 45, οἰκονομία πραγματικὴ *totius orationis institutio quoad res et modum earum tractandarum*. Quoties denique Plato dixit, λόγον διαπραγματεύεσθαι. Non igitur video, quomodo interpretes e Cicerone (Inu. 1, 11) negotialem (πραγματικὴν) constitutionem huc referre potuerint. Morus.

“ Καὶ μὴν εἴ τις,” φησὶν, “ αὐτίκα &c.] Locus est ex or. Demosth. in Timocratem non longe a fine. Hic legem scripserat, ut, qui conjectus esset in vincula, vadibus datis liberaretur. Effinxit igitur animo Demosthenes, quæ judicibus ob oculos ponit, homines clamorem exaudientes, deinde narrantem aliquem de aperto carcere &c. Non est illa justa tractatio argumenti, sed phantasia argumento jam tractato addita, atque ita, ut κατακιρναμένη ταῖς πραγματικαῖς ἐπιχειρήσεσι considerari potest.

nam ergo est rhetoricæ phantasiæ vis? Fortasse et alio multiplici modo orationem vehementem et concitatam reddit; sed mixta argumentationibus rhetoricis non persuadet solum auditoribus, verum obedire eos etiam cogit. Dicit aliquo loco Demosthenes: *Jam si quis ipso hoc horæ momento ante locum judicii clamorem exaudiret, tum vero quidam nunciaret, effracto carcere fugere captivos, nemo nec juvenis, nec senex, ita socors mihi videtur, quin pro viribus auxilio currat. Sed si quis eos a Timocrate carcere dimissos diceret, haud dubie indicta causa statim damnaretur.* Eodem modo Hyperides, qui clade accepta servos decreto liberos esse jusserat, in jus vocatus, *Hoc decretum*, inquit, *non orator scripsit, sed prælium ad Chæroneam.* Nam dum rem argumentando tractat

---

παρελθὼν] Vertunt obscuriores interpretes *præteriens, transiens;* Hudsonus et Pearcius cum Tollio *superveniens.* Rectius plane omisit Morus. Sed, si pluribus reddere velis, est *in locum oratoris* vel *in concionem ad dicendum progressus.* De hac re verbum παρέρχεσθαι est maxime usitatum et fere proprium, ut ex oratoribus maxime discimus. Sed et παριέναι et similia verba eadem ratione ponuntur. Vid. Hemsterhus. ad Luciani *Prometheus es in verbis*, c. 8. et Davis. ad Max. Tyr. XXI, 3.

§. 10. ἐπειδὴ τοὺς δούλους μετὰ τὴν ἧτταν ἐλευθέρους ἐψηφίσατο] Plura in eum ab Aristogitone accusatore aliisque propter illud decretum conferebantur, quæ Plutarchus in ejus vita narrat: sed ut gravissimum hoc delegit Longinus *de servis libertate donatis.*

ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη] i. e. *necessitas ex illa ad Chæroneam clade nobis imposita omnia tentandi, ne civitas funditus tolleretur.* Μάχη ergo dicitur e gravissima, si quis ita vult appellare, metonymia.

ἅμα γὰρ τῷ πραγματικῷ ἐπιχειρεῖν] Lege, πραγματικῶς. quod et viro docto ad Longinum placuisse video. Quæ paulo infra leguntur, ἀεὶ τοῦ κρείττονος ἀκούομεν, recte reddit cl. Morus, *Id, quod majorem vim habet, attendimus. Quod fortius est.* MOST STRIKING. TOUPIUS. Vir doctus, cui πραγματικῶς placuit pro πραγματικῷ, ipse est Morus. Sed non inspexerunt Critici nostri Commentarium Porti, in quo p. 319. hæc scripta sunt: " πραγματικῶς: Πρᾶγμα, rem certam et veram, Longinus opponit τῇ φαντασίᾳ. πραγματικῶς itaque, *vere, solide.*" Ergo etiam in libro suo Portus hoc adverbium scriptum invenit. Sed Toupius id, ut e conjectura prolatum, in ipsis verbis Longini posuit. Male quidem. Defendit Morus conjecturam suam ita, ut breviter dicat τὸ καρτερῶς μάχεσθαι esse τὴν καρτερὰν μάχην. Sed illud cum πραγματικῶς ἐπιχειρεῖν, ut analogon, nequaquam potest comparari. Adverbia in ως modum actionis, non materiam, significant. Itaque μαθηματικῶς ἐπιχειρεῖν est *methodo mathematica*, sive *eo modo et ordine, quo geometræ solent, aliquid tractare.* Sed μαθηματικὴ ἐπιχείρησις est *tractatio problematis aut theorematis mathematici* et refertur ad ipsam thesin sive rem considerandam aut demonstrandam. In καρτερῶς μάχεσθαι igitur adverbio significatur modus pugnandi: sed in πραγματικῶς ἐπιχειρεῖν M. vult rem ipsam sive materiam tractandam significari, repugnante usu loquendi. Video equidem, nec dissimulabo id, quod potest opponi. Utrumque nempe potest tali adverbio significari; primo modus rei, deinde per consequentiam aliquam res ipsa. Ita πραγματικῶς ποιεῖν τι est facere aliquid eo modo,

τικῷ ἐπιχειρεῖν ὁ ῥήτωρ πεφάνταστται· διὸ καὶ τὸν τοῦ πεί-
11 θειν ὅρον ὑπερβέβηκε τῷ λήμματι. Φύσει δέ πως ἐν τοῖς
τοιούτοις ἅπασιν ἀεὶ τοῦ κρείττονος ἀκούομεν· ὅθεν ἀπὸ
τοῦ ἀποδεικτικοῦ περιελκόμεθα εἰς τὸ κατὰ φαντασίαν
ἐκπληκτικὸν, ᾧ τὸ πραγματικὸν ἐγκρύπτεται περιλαμπό-
μενον. Καὶ τοῦτ' οὐκ ἀπεικότως πάσχομεν· δυοῖν γὰρ
συνταττομένων ὑφ' ἓν, ἀεὶ τὸ κρεῖττον εἰς ἑαυτὸ τὴν θατέ-
12 ρου δύναμιν περισπᾷ. Τοσαῦτα περὶ τῶν κατὰ τὰς νοήσεις
ὑψηλῶν, καὶ ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, ἢ μιμήσεως, ἢ φαντα-
σίας ἀπογεννωμένων ἀρκέσει.

SECT. XVI.

Αὐτόθι μέντοι καὶ ὁ περὶ σχημάτων ἐφεξῆς τέτακται τόπος· καὶ γὰρ ταῦτ', ἂν ὃν δεῖ σκευάζηται τρόπον, ὡς ἔφην, οὐκ ἂν ἡ τυχοῦσα μεγέθους εἴη μερίς. Οὐ μὴν ἀλλ', ἐπεὶ τὸ πάντα διακριβοῦν πολὺ ἔργον ἐν τῷ παρόντι,

---

ει
τὸν τοῦ π. . . . τῷ λήμματι] Vat. 2. τῶν τοῦ πείθων ὅρον ὑπερβέβηκεν τῷ λήμματι.

§. 11. Φύσει δέ πως] Vat. 2. et Rob. φύσει δὲ πῶς. Ita et Portus in commentario.

ἐν τ. τ. ἅπασιν] Vat. 2. ἐν τοῖς τιούτοις ἅπασιν.

κατὰ φαντασίαν] Vat. 2. κατασίαν. Vat. 3. καταφαντασίαν.

τοῦτ' οὐκ ἀπεικ.] Vat. 2. τούτὄ καπεικότως. Vat. 3. τουτο ουκ απεικότως.

δυοῖν] Par., teste B., Vat. uterque, Laur. et El. δυεῖν.

§. 12. μεγαλοφρ., ἢ μιμ.] Vat. 2. μεγαλοφροσήνης μιμίσεως. Vat. 3. μεγαλοφροσύνης μιμήσεως. Pariter nec in Par. et Rob. ἢ primum legitur, sed tantum ante φαντασίας.

Sect. XVI. §. 1. ἐφεξῆς] Hoc in omnibus codd. mss. et Rob. legitur. Zacc. quidem, de Vat. 2. tacens, tantum e Vat. 3. ἐφ' ἑξῆς excerptum notavit: sed Amatius contra silentio suo significavit, in utroque reperiri ἐφεξῆς. Pro eo Manutius edidit ἐμφερῶς.

αις
ταῦτ' ἂν ὃν δεῖ] Vat. 2. ταύταις ἀνιε ὂν δεῖ. Vat. 3. ταῦτ ἂν ὂν δεῖ. Pro ταῦτ' etiam Laur. habet ταύταις.

μεγ. εἴη μ.] Vat. 2. μειγέθους εἴη μέρις.

Οὐ μὴν] Vat. 2. οὐ μῆν.

πολὺ ἔργον] Par., teste B., πολύεργον. Vid. Add.

quo πραγματικοὶ solent. Sed hi certas res explicant, suadent, jubent. Ergo qui πραγματικῶς aliquid facit, *res* certas explicat, &c. Sed hac argutatione potior, ut spero, videbitur conjectura, quam proferam. Etiam illud offendit in lectione Mori, quod ἐπιχειρεῖν absolute sine casu suo positum est; sed nec minus in lectione vulgata hoc, quod articulus desideratur: nam τῷ pertinet ad ἐπιχειρεῖν, et πραγματικῷ destituiter articulo, quo carere non potest. Veram igitur lectionem hanc esse puto: Ἅμα γὰρ τῷ πραγματικῷ ἐπιχειρεῖν. Facili

orator, visione usus est, limitesque persuasionis additamento hoc excessit. Sed in omnibus hujusmodi 11 locis natura fere duce id, quod majorem vim habet, attendimus, ideoque ab argumentis ad visiones animum percellentes abstrahimur, quarum splendore argumentatio obscuratur. Nec mirum, cum, duobus conjunctis, semper id, quod fortius est, alterius vim ad se rapiat. Hæc de sublimitate notionum, quam 12 animi altitudo, aut imitatio, aut phantasiæ gignunt, dixisse sufficiat.

SECT. XVI.

Dicendum est deinceps de figuris, quæ et ipsæ, si recte usurpentur, non parva, ut dixi, pars sublimitatis sunt. Cum autem omnes in præsenti accurate persequi longum foret, atque adeo infinitum, paucas

---

errore librarius alterum articulum omisit. Id si consulto fecit, ad *κακόφωνον*, quod ipsi videbatur, tollendum, usum ignoravit optimorum scriptorum. Concursum articulorum tractavit Hoogeveen ad Vigeri libellum: et collegit vir doctus, non memini quis, exempla huic simillima non pauca. Neque enim rara sunt talia, quale est *τοῦ τοῦ βασιλέως στρατεύματος ἡγεμὼν*, et *τῆς τῆς μητρὸς ἀδελφῆς*, et *τῶν τῶν Στωϊκῶν ἐν τοῖς ὅροις παροραμάτων.*

[*ἅμα γὰρ τῷ τῷ πρ. ἐπιχειρεῖν*) Malim istud alterum *τῷ*, a patre meo invectum, sono certum molestum, deleri et *ἐπιχειρῶν* scribi. W. fil.]

τὸν τοῦ πείθειν ὅρον ὑπερβέβηκε] Hoc fere ad verbum vertunt, sed non illustrant. Verum jam per se, ut opinor, satis clarum est. Magna inest dicti laus, quam et versio Boilavii satis prodit: *il fait plus que persuader et que prouver*. Dixerat auctor §. 9. in eandem sententiam: *οὐ πείθει τὸν ἀκροατὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ δουλοῦται.* Sensus ergo est: *protulit aliquid, quo auditores abrepti cogerentur ipsius causam amplecti.* Morus *τὸ λῆμμα* h. l. vult idem esse, quod 10, 1. *μόριον τῇ ὕλῃ συνυπάρχον* sive *περίστασιν.* Sed est potius ipsius *ὕλης* pars argute et breviter prolata. Ergo pro *additamento hoc*, quod versio habet, ponas licet *hac forma*.

§. 11. Acute et graviter, nec minus clare Longinus h. l. vim *affectus* persequitur, usus loco communi brevissime tractato.

ἐγκρύπτεται περιλαμπόμενον] ut 17, 2. *φέγγει ἐναφανίζεται περιαυγούμενα.* Morus.

§. 12. De brevi hac dictorum repetitione vid. quæ disserui ad 9, 2. Nam in verbis, ut ibi ostendi, videtur aliquid esse peccatum.

Sect. XVI. §. 1. *ὡς ἔφην*] Pertinet ad verba *ἂν ὃν δεῖ σκευάζηται τρόπον.* Nam idem significaverat 8, 1. verbis *ἡ ποιὰ τῶν σχημάτων πλάσις.*

[*πολὺ ἔργον*) Bastius: "Cod. *πολυεργον* (sic.) Forte scribendum *πολύεργον*. Hoc certe voluisse videtur librarius, qui spiritum supra ε delevit."]

[*ἐν τῷ παρόντι*) Num *hoc in libro*, ut in quo non conveniat res minutas easque multas diligenter tractare? Sic *ἡ παροῦσα ὑπόθεσις*, argumentum, quod jam tractatur, XXXVIII, 1.? An *hac ætate*, qua rhetores infinitas figuras commenti nominibus notaverunt? Probo posterius.]

μᾶλλον δ' ἀπεριόριστον, ὀλίγα τῶν, ὅσα μεγαληγορίας
ἀποτελεστικὰ, τοῦ πιστώσασθαι τὸ προκείμενον ἕνεκα
2 καὶ δὴ διέξιμεν· Ἀπόδειξιν ὁ Δημοσθένης ὑπὲρ τῶν
πεπολιτευμένων εἰσφέρει· τίς δ' ἦν ἡ κατὰ φύσιν χρῆσις
αὐτῆς; "Οὐχ ἡμάρτετε, ὦ τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων
ἐλευθερίας ἀγῶνα ἀράμενοι· ἔχετε δὲ οἰκεῖα τούτου παραδείγματα·
οὐδὲ γὰρ οἱ ἐν Μαραθῶνι ἥμαρτον, οὐδ' οἱ ἐν
Σαλαμῖνι, οὐδ' οἱ ἐν Πλαταιαῖς." Ἀλλ' ἐπειδὴ, καθάπερ
ἐμπνευσθεὶς ἐξαίφνης ὑπὸ θεοῦ καὶ οἱονεὶ φοιβόληπτος
γενόμενος, τὸν κατὰ τῶν ἀριστέων τῆς Ἑλλάδος ὅρκον ἐξεφώνησεν,
"Οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμάρτετε, οὐ μὰ τοὺς ἐν
Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας," φαίνεται δι' ἑνὸς τοῦ ὀμοτικοῦ
σχήματος, ὅπερ ἐνθάδε ἀποστροφὴν ἐγὼ καλῶ, τοὺς
μὲν προγόνους ἀποθεώσας, ὅτι δεῖ τοὺς οὕτως ἀποθανόντας

ὀλίγα τῶν] Sic scriptum in Par., Laur., Vat. utroque et editione prima. Sed Manutius scripsit ὀλ. τούτων.

ὅσα μεγ.] Vat. 2. ὃσα μεγαληγυρίας.

τοῦ πιστώς...διέξιμεν] Vat. 2. τοῦ πιστῶσας σθαι τὸ περὶ προκειμενον ἕνεκα καίδη δι' ἔξιμεν. Vat. 3. τοῦ πιστώσασθαι τὸ περί προκείμενον ἕνεκα. καί δηδιέξιμεν. Etiam Laur. dat περὶ προκείμενον. Rob. autem προκείμενον sine περὶ.

§. 2. τίς δ'...χρ. αὐτῆς] Vat. 2. τὶς δ' ἦν κατὰ φύσιν χρῆσις αὐτῆς. Laur. τίς δ' οὖν κατὰ φ. &c. Rob. τί δ' ἦν &c.

ὦ τὸν ὑπὲρ...ἀράμενοι] Vat. 2. et Par., teste B., ῶ τὸν ὑπὲρ &c. Sed lectio nostra, quoad verba ipsa, plane convenit cum Par., Vat. utroque, Ambr., El. et, puto, etiam Laurentiano, nec non editione Robortelli. Manutius vero: Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸν ὑπὲρ τ. τ. Ἑ. ἐλ. καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι. Ex his Laurentianus, secundum excerpta nobis missa, fortasse habet ἄνδρες Ἀθηναῖοι: sed cetera cum nostris consentiunt.

Ἀλλ' ἐπειδὴ] Vat. 2. ἀλλ' ἐπὶ δὴ.

τὸν κατὰ τῶν ἀριστ.] Præp. κατὰ, Toupio teste, exstat in cod. Eliensi: sed a ceteris mss. omnibus et editt. 2. primis abest. v. Addenda.

Ἑλλάδος] Vat. 2. ἐλάδος.

Οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμ., οὐ μὰ τ.] Vat. 2. οὐκέστιν ὅπως ἥμαρτε μὰ τοὺς. Sed Par. Vat. 3., secundum Amatii excerpta, et Laur. οὐκ ἔστιν ὃπως ἥμαρτε μὰ τοὺς. Zacc. in Vat. 3. legi tradit ἥμαρτε οὐ μὰ. Rob. ita: οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμαρτέ τε μὰ τοὺς.

ὅσπερ ἐνθ. ἀποστρ. ἐγὼ] Vat. 2. ὅπερ ἐν ἐνθάδε ἀπὸστροφῆν ἐγῶ.

προγόνους] Vat. 2. προγέννους aut προγέννοος. Ult. vocalis superne semiaperta.

[ὀλίγα τῶν, ὅσα) Bastius: "Hoc τῶν recte habet, sed aliorum quoque scriptorum editores offendit. Conon c. 1. Μίδας δὲ πολλοὺς ἔχων ἀπαγγέλλοντας αὐτῷ τὰ, ὅσα ἐλέγετό τε καὶ ἐπράττετο τοῖς ὑπηκόοις. c. 45. μηδέ τι ἄλλο τῶν, ὅσα κῆρες ἄνθρωποι νεκρῶν αἴσχη φέρουσιν." Kanne ad priorem locum p. 65. hæc scribit: "τὰ ὅσα vel mutarem in τόσα, vel abjecto τὰ retinerem ὅσα, cum illa loquendi ratio sine exemplis sit apud alios scriptores, (at non caret exemplis,) nisi narr. 45. legissem:

tantum, quæ quidem sublimitatem orationis efficiunt, percurremus, ut id, quod supra propositum
est, confirmetur. Demosthenes, cum suam in republica 2
rationem defendit, argumento secundum naturam sic uti debebat: Non peccastis vos, qui pro libertate Græcorum certamen suscepistis; habetis potius domestica exempla: neque enim, qui ad Marathona aut Salamina aut Platæas pugnavere, peccarunt. Sed cum, velut repente deo adflatus et Phœbo plenus, illud jusjurandum per principes Græcos protulerit: *Non potuit fieri, ut peccaretis, per illos juro, qui ad Marathona ceterorum nomine pugnarunt:* videtur una hac figura, quam ego hic apostrophen adpello, majores in deorum numerum referre, (per eos enim, qui sic occubuerint, ut per deos ju-

---

μηδέ τι ἄλλο τῶν, ὅσα κῆρες &c., ubi eam ex uno alterove librarii culpa natam esse cogitari nequit, sed ab ipso vel Conone vel Photio venire oportet. Plato Phileb. (IV. p. 229. Bip.) *ἀλλά τινος πλεύμονος, ἢ τῶν ὅσα θαλάττια μετ' ὀστρείων ἔμψυχά ἐστι σωμάτων*, i. e. ut Casaubonus ad Athenæum III, c. 51. vertit: aut eorum marinorum, quæ in testaceis corporibus sunt animata. Adde amicissimum Schæfer. ad L. Bos p. 372."]

καὶ δὴ] Hæc verba sine dubio corrupta sunt. Si alio loco starent, ut post *πιστώσασθαι*, legerem *γε δὴ*, *saltem*. Morus. Hæc non nemini corrupta sunt visa. Sed nihil minus. Ita locutus est Demosthenes Philipp. I. *Καὶ τἄλλα ὡς ἂν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκῇ παρασκευασθῆναι*; ΚΑΙ ΔΗ *πειράσομαι λέγειν*. Quomodo non semel loquitur Plutarchus. Huc accedit Hesych. *Καὶ δὴ, ἐπὶ τοῦ ἤδη*. Toupius. Sed quæ vis h. l. inest particulis? Mihi sic videtur. Primo *διεξιέναι* non est *percurrere*, ut Morus cum aliis vertit, sed, ut Tollius, *accuratius exponere*. Cum hoc verbo arcte junctum *καὶ* significat *etiam, adeo*. Non paucis, inquit, absolvam; nec leviter percurram illa, sed *diligenter adeo explicabo.* Adjunctum *δὴ* ex mea sententia est *vero*, ut natum ex *δὲ*, quod in *Pleonn. Græcis* conjeci; et vim quandam addit verbo, quasi diserte dicatur, esse primarium et præ aliis notandum: nam verti quidem non potest.

§. 2. *Ἀπόδειξιν . . . εἰσφέρει*] in or. de corona c. 60.

κατὰ φύσιν] i. e. sine figura, ut 18, 1, *ἁπλῶς ῥηθέν*. Morus.

τὸν τῶν ἀριστέων τῆς Ἑλλάδος ὅρκον] MS. Eliens. *τὸν κατὰ τῶν ἀριστέων*. quod unice placet. Aristides Vol. II. p. 440. *Τὸ δὲ καὶ* ΟΜΟΣΑΙ ΩΣ ΚΑΤΑ ΘΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ, *τοῦτο ἔχει τὴν ὑπερβολὴν τῆς σεμνότητος· οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων*. Schol. ad Aristoph. Av. 1613. *Τοῦτο ὁ Ποσειδῶν λέγει μηδέπω ἐμφανίσας ἑαυτὸν, καὶ γελοίως* ΚΑΘ' ΕΑΥΤΟΥ ΟΜΝΥΣΙ. Auctor Epistolæ ad Hebræos VI. 13. *τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεὸς, ἐπεὶ* ΚΑΤ' ΟΥΔΕΝΟΣ *εἶχε μείζονος* ΟΜΟΣΑΙ, ΩΜΟΣΕ ΚΑΘ' ΕΑΥΤΟΥ. Eximie Æschines *περὶ Παραπρεσβ.* p. 294. *Ἡγεῖται δὲ, ὅταν τι ψεύδηται, τῶν λόγων* ΟΡΚΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ. Ita scribendus iste locus: quod et recte observavit cl. Casaubonus ad Theophrastum. Jurare per oculos haud inusitatum. Haud aliter Cyclops apud Theocritum VI. 22.

— Οὐ τὸν ἐμὸν τὸν ἕνα γλυκὺν, ᾧ ποθόρημι
Εἰς τέλος —— Toupius.

Illud *κατὰ* præeunte Toupio recepi.

[*τὸν κατὰ τῶν ἀριστέων*) Bastius: "Cod. *τὸν τῶν ἀρ.* Toup. interponi jubet *κατά*. Cf. meam *lettre critique* p. 67. sqq."]

[Pro *οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθ. πρ.* legendum haud dubie *μὰ τοὺς* &c. Et sic XVII, 2.]

ὡς θεοὺς ὀμνύναι παριστάναι, τοῖς δὲ κρίνουσι τὸ τῶν ἐκεῖ προκινδυνευσάντων ἐντιθεὶς φρόνημα, τὴν δὲ τῆς ἀποδείξεως φύσιν μεθεστακὼς εἰς ὑπερβάλλον ὕψος καὶ βάθος, καὶ ξένων καὶ ὑπερφυῶν ὅρκων ἀξιοπιστίαν, καὶ ἅμα παιώνιόν τινα καὶ ἀλεξιφάρμακον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουόντων καθιεὶς λόγον, ὡς κουφιζομένους ὑπὸ τῶν ἐγκωμίων μηδὲν ἔλαττον τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Φίλιππον, ἢ ἐπὶ τοῖς κατὰ Μαραθῶνα καὶ Σαλαμῖνα νικητηρίοις, παρίστασθαι φρονεῖν· οἷς πᾶσι τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ σχηματισμοῦ συναρπάσας ᾤχετο. 3 Καίτοι παρὰ τῷ Εὐπόλιδι τοῦ ὅρκου τὸ σπέρμα φασὶν εὑρῆσθαι,

---

παριστάναι, τ. δὲ κρ. τὸ] Vat. 2. παρὶ στάναι, τοῖς διακρίνουσιν, τὸ.

μεθεστακὼς] Vat. 2. et Laur. μεθαστικῶς. Manutius autem μεθιστὰς. Quatuor codices, in quibus Pearcius legi dicit μεθεστακὼς, debent esse Par., Vat. 3., Ambr. et Venetus. Sed hic diligentiam ejus, si minus fidem, requiro. Zacc. in Vat. 3. scriptum tradit μετεστακὼς: de ceteris mihi nihil notatum.

ὑπερφυῶν] Vat. 2. ὑπερφιῶν.

παιών. τ. καὶ ἀλεξιφ.] Vat. 2. παιώνιόν τινὰ καὶ ἀλεξοφάρμακον. Ita et Par., teste B., παιώνειόν τινα (per ει prius v.) habet, pariterque Vat. 3. et ceteri, puto, codd. et vett. editiones. Vid. Add.

ἐγκωμίων μηδὲν] Vat. 2. ἐγκομίων, μηδὲν.

νικητ., π. φρονεῖν] Vat. 3. νικιτηρίοις π. φρονῶν.

οἷς πᾶσι τ.] Vat. 2. οἷς πᾶσιν τ.

εἰς ὑπερβάλλον ὕψος καὶ πάθος] Πάθος ab hoc loco alienum. Repone: ὕψος καὶ βάθος. Utrumque conjungit Sect. II. εἰ ἔστιν ὕψους τις ἢ βάθους τέχνη. Ruhnkenius. Diligens est Longinus in ordine, quem ipse proposuerat, servando. *Figuræ* igitur nomine *apostrophen* appellat jusjurandum, quod per se non est figura. Ob eandem causam non est probabile, eum hic rursus aliquid ut πάθος considerari voluisse. Ceterum pro βάθος, quod auctoritate Ruhnkenii posui, etiam βάρος fortasse probari possit. Quod autem ad rem attinet, admirabili acumine auctor vim omnem illius jurisjurandi per totum hoc caput persecutus est.

παιώνιον λόγον] Clem. Alex. Pædag. p. 95. baptismum adpellat παιώνιον φάρμακον, *salubrem peccati medicinam*. Sic ergo restituendus est Hesychii locus: Παιώνιον φάρμακον· καταπαῦον ὀδύνας: nam locus ille, opinor, distinctione laborat in editionibus. Morus. Adde locum Plutarchi, quem doctissimus Tzschucke amice mihi suppeditavit, in Consolatione ad Apollonium Vol. VI. ed. Reiske p. 449: τὸ ἀλγεῖν τῆς ψυχῆς ἀποθεραπεύειν παιωνείοις λόγου φαρμάκοις.

[παιώνιον) Sic Toupius et Morus. Sed nescio quid terminationem non tetigi. Revocaverim equidem παιώνειον, quod codd. mss. et prioribus editt. plerisque omnibus commendatur, quodque per se rectius puto. Manutii ed. jam non habebam ad manus. Sed qui eum sequuntur, Petra, Langbænius, Faber, Tollius et Hudson παιώνειόν τινα ediderunt.]

ὡς κουφιζομένους . . . παρίστασθαι φρονεῖν] Assentior Hudsono legenti κουφιζομένοις. quod elegantius. Dionysius Halicar. Antiq. Rom. X. 28. ΡΩΜΑΙΟΙΣ δὲ ἄρα, οἷς ἑτέρων ἄρχειν πάτριόν ἐστι, οὐ ΠΑΡΑΣΤΗΣΕΤΑΙ ταὐτὰ περὶ ἑαυτῶν ΦΡΟΝΕΙΝ. Confer cl. Dorvill. ad Charit. p. 391.

randum esse docet) judices ad studium eorum, qui pugnarant, incendere, demonstrationis loco uti sublimitate et adfectu, ac plane inusitato jurejurando fidem rei facere, simul auditorum animis medelam orationis adhibere, atque ita monere, ut laudibus recreati animum propter prœlium cum Philippo commissum non magis despondendum putent, quam propter Marathoniam et Salaminiam victoriam. His omnibus, et figuræ quidem beneficio, abreptos auditores secum aufert. Ac semina quidem hujus juris- 3
jurandi apud Eupolidem esse perhibent, apud quem

Sed nihil muto. Anonymus Orat. Funeb. in Constantin. p. 703. Ed. Havërc. Καὶ τί ΠΑΡΙΣΤΑΤΑΙ ΦΡΟΝΕΙΝ ΥΜΑΣ ἐπὶ τοῖς ἄρτι συμβεβηκόσι; Quod inprimis notandum. Huc facit Polybius II. 59. Καίπερ ὁ συγγραφεὺς βουλόμενος αὔξειν αὐτοῦ τὴν δόξαν, καὶ ΠΑΡΑΣΤΗΣΑΣΘΑΙ ΤΟΥΣ ΑΚΟΥΟΝΤΑΣ εἰς τὸ μᾶλλον αὐτῷ συναγανακτεῖν ἐφ' οἷς ἔπαθεν. Toupius. Monuit et Morus in Addendis, restituendum esse κουφιζομένοις. Sed exempla a Toupio allata docent, dativum posse intelligi, sequente ceterum accusativo cum infinitivo. Παρίστασθαι non est *monere* aut *docere*, quod quis e versionibus credere possit, sed *sibi proponere*, *in animum suum inducere*. In versione Mori paullum immutanda ipsius mentem secutus sum.

τοὺς ἀκροατὰς . . συναρπάσας ᾤχετο] Singularem vim h. l. habet novus ille tropus verbi ᾤχετο. Sensum his fere exprimere possis: *auditores ita secum abripuit et in sententiam suam quasi abstraxit, ut ad alios sensus redituri nunquam viderentur.* Ratio hujus explicationis repetenda est propria significatione verbi οἴχεσθαι, dequa disputavi in Pleonasmis Græcis.

§. 3. παρὰ τῷ Εὐπόλιδι τοῦ ὅρκου τὸ σπέρμα φασὶν εὑρῆσθαι] Ita locutus est non semel Dionysius Halicarnasseus, et Auctor vitæ Homeri p. 323. Ed. Gale. Quintil. III. 6. *Translationem hic primus omnium tradidit, quanquam* SEMINA *ejus quædam citra nomen ipsum* APUD ARISTOTELEM REPERIUNTUR. Deinde sequuntur Eupolidis verba,

Οὐ γὰρ, μὰ τὴν Μαραθῶνι τὴν ἐμὴν μάχην,
Χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.

Quæ ita festivissime vertit, verus Musarum sacerdos, Gulielmus Smith, Decanus Cestrensis:

No by my labours in that glorious field,
Their joy shall not produce my discontent.

Atqui, mi homo, χαίρων est *impune*. Aristoph. Acharn. 562.

Ἀλλ' οὐδὲ ΧΑΙΡΩΝ ταῦτα τολμήσει λέγειν,
Verum haud impune hæc audebit dicere.

Atque ita intelligendus Herodotus IX. 106. cujus mentem minus perspectam habuerunt viri doctissimi: Ἴωνας οὐδεμίην ἐλπίδα ἔχον ΧΑΙΡΟΝΤΑΣ πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. Ubi χαίροντας ἀπαλλάξειν est *impune laturos*. Xenophon Expedit. lib. 5. Ὁμοῦ μὲν ὄντες πολλοὶ, ὥσπερ νυνὶ, δοκεῖτε ἄν μοι καὶ ἔντιμοι εἶναι, καὶ ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια·—διασπασθέντες δὲ, καὶ κατὰ μικρὰ γενομένης τῆς δυνάμεως, οὔτ' ἂν τροφὴν δύναισθε λαμβάνειν, οὔτε ΧΑΙΡΟΝΤΕΣ ΑΝ ΑΠΑΛΛΑΞΑΙΤΕ. Item Celsus apud Origen. lib. 8. p. 404. Τὸν Διόνυσον ἢ τὸν Ἡρακλέα παρόντα εἰ ἐλοιδόρησας, οὐκ ἂν ἴσως ΧΑΙΡΩΝ ΑΠΗΛΛΑΞΑΣ. Confer nos ad Theocritum VIII, 40. Ceterum locus iste,

Οὐ γὰρ, μὰ τὴν — — — —
Χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ,

totidem verbis legitur apud Euripid. in Medea 398. unde mutuatus est Eupolis. Qui mos istorum hominum est, de quo nos supra ad sect. 15. Toupius.

Οὐ γὰρ, μὰ τὴν Μαραθῶνι τὴν ἐμὴν μάχην,
Χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.

Ἔστι δὲ οὐ τὸ ὁπωσοῦν τινὰ ὀμόσαι μέγα, τὸ δὲ ποῦ, καὶ
πῶς, καὶ ἐφ' ὧν καιρῶν, καὶ τίνος ἕνεκα. Ἀλλ' ἐκεῖ μὲν
οὐδέν ἐστ' εἰ μὴ ὅρκος, καὶ πρὸς εὐτυχοῦντας ἔτι καὶ οὐ
δεομένους παρηγορίας τοὺς Ἀθηναίους· ἔτι δ' οὐχὶ τοὺς ἄνδρας
ἀπαθανατίσας ὁ ποιητὴς ὤμοσεν, ἵνα τῆς ἐκείνων
ἀρετῆς τοῖς ἀκούουσιν ἐντέκῃ λόγον ἄξιον, ἀλλ' ἀπὸ τῶν
προκινδυνευσάντων ἐπὶ τὸ ἄψυχον ἀπεπλανήθη, τὴν μάχην.
Παρὰ δὲ τῷ Δημοσθένει πεπραγμάτευται πρὸς ἡττημένους
ὁ ὅρκος, ὡς μὴ Χαιρώνειαν ἔτ' Ἀθηναίοις ἀτύχημα
φαίνεσθαι. Καὶ ταὐτὸν, ὡς ἔφην, ἅμα ἀπόδειξίς ἐστι
τοῦ μηδὲν ἡμαρτηκέναι, παράδειγμα, ὅρκων πίστις, ἐγκώμιον,
4 προτροπή. Κἀπειδήπερ ὑπήντα τῷ ῥήτορι, "Λέγεις
ἧτταν πολιτευσάμενος, εἶτα νίκας ὀμνύεις," διὰ ταῦθ'
ἑξῆς κανονίζει, καὶ δι' ἀσφαλείας ἄγει καὶ ὀνόματα, διδάσ-

§. 3. Οὐ γὰρ, μὰ τὴν Μ.] Vat. 2. οὐ γὰρ μὰ τὴν μαραθᾶνι. Vat. 3. οὐ γὰρ μα τὴν μαραθῶνι. Rob. οὐ γὰρ μὰ τὴν ἐν μ. Cf. Add. ad h. l.

τοὐμὸν ἀλγ. κέαρ] Vat. 2. τοῦμον αἰγενεῖ κέαρ.

Ἔστι δὲ οὐ τὸ ὁπωσοῦν] Vat. 2. ἔστι δοῦ τὸ ὅπω σοῦν. Vat. 3. et Rob. item δ' habent pro δὲ, et Rob. præterea ὁποσοῦν pro ὁπωσοῦν.

ἐκεῖ . . . εἰ μὴ] Vat. 2. ἐκει μὲν οὐδὲν ἔστ' εἴ μὴ. Sed Par., Ambr. et Rob. ἐκεῖ μὲν οὐδὲν ἔτ' εἰ μὴ.

ἔτι δ' οὐχὶ] Vat. 2. ἔστι δ' οὐχὶ.

ἀπαθανατίσας] Laurent. ἀποθανατίσας.

ὤμοσεν] Rob. ὥμοσεν.

τοῖς ἀκούουσιν] Vat. 2. τοῖς ἀκου ἀκούουσιν.

Δημοσθένει] Vat. 3. δεμοσθένη.

Χαιρώνειαν ἔτ' Ἀθ.] Vat. 2. χαιρώνει ἔτ' ἀθηναίοις.

Καὶ ταὐτὸν] Ita Robortellus, sed sine spiritu in ταυτὸν. Manutius autem καὶ κατὰ ταυτὸν. Verum nullo in cod. κατὰ legitur, ac ne in secundo quidem Vaticano, siquidem Amatius Zaccagnio potior habendus auctor.

παράδειγμα] Manutius hic rursus solus καὶ παράδειγμα.

§. 4. Κἀπειδήπερ] Rob. κὰπειδήπερ, sine ι subscr.

Λέγεις ἧτταν] Vat. 2. itemque Par., teste B., λέγεις λέγεις ἧτταν.

ὀμνύεις] Robort. ὀμνύεις.

διὰ ταῦθ' ἑξῆς] Vat. 2. δὶ ὰ ταῦθεξης.

δι' ἀσφαλείας] Vat. 2. δὶ ἀςφαλίας.

ἄγει καὶ ὀνόματα] Rob. ita locum distinxit: ἄγει, καὶ ὀνόματα διδάσκων, ὅτι κρίν. β. &c.

aliquis, *Nemo eorum,* inquit, *per mea ad Marathonem
facta juro, impune animum meum contristabit.* Sed
non quodlibet jusjurandum sublime est; illud potius
videndum, ubi, quomodo, quo tempore, et qua de
causa quis juret. Apud Eupolidem ergo nil nisi jusjurandum
occurrit, idque coram iis Atheniensibus,
qui felices adhuc erant, nec consolatione egebant.
Neque vero ita juravit, ut hominibus divinitatem
tribueret, dignaque virtute illa cogitatione auditores
repleret; sed a pugnantibus ad rem inanimatam, hoc
est, ad prœlium deflexit. Demosthenes vero apud 4
victos sic utitur jurejurando, ut ne Chæronea Atheniensibus
amplius clades videatur. Igitur eadem
opera, ut dixi, et demonstrat, nihil peccatum esse, et
exemplo, fide jurisjurandi, laude et cohortatione defungitur.
Sed quoniam ei illud occurrebat: *Loqueris
de clade, quæ te rempublicam administrante accepta
est, et postea per victorias juras:* normam in posterum
scriptoribus constituit, et vel vocabula caute usurpat,
eoque docet, etiam in vehementissima animi commo-

[*μὰ τὴν Μαρ.*) Bastius: " De omissa præpositione *ἐν* v. Schæfer. ad Lamb. Bos. p. 698., Wernsd. ad Him. p. 58. Reiske ad Libanium IV. p. 399. scribit: ' Recte habet *Μαραθῶνι* sine *ἐν*; inutilis et prava adeo est Morelli conjectura.' "]

[*οὐδέν ἐστ' εἰ μὴ ὅρκ.*) Restitue e Par., Ambr. et Rob. *οὐδ. ἔτ' εἰ μὴ ὅρκ.* i. e. nihil amplius s. nihil jam est nisi jusj. Cf. Addenda ad III, 1. *οὐ τραγικὸν ἔτι*, ubi pater meus monet, Pearcium non recte suasisse *ἐστί*. W. fil.]

§. 4. *Κἀπειδήπερ ὑπήντα τῷ ῥ.*] Faber legendum suspicabatur *ὑπήντα τις τῷ ῥ.* Similiter Morus: " Utrum Æschines Demostheni hoc objecerat, an est cujusdam scriptoris locus?" Sed verum jam Petra viderat, qui *πρόληψιν* inesse significat, quam sequatur *ἀπάντησις* seu *ὑποφορά*. Morus cum verterit: *ei illud occurrebat*; mirum est, ei non venisse in mentem locum Ciceronis in or. in Mil. c. 9. med. *Occurrebat ei, mancam* &c. Ipse igitur Demosthenes sibi illud opponit, quod objicere possint auditores: ideoque callide, ut in fine dicitur, *φθάνει τὸν ἀκροατὴν*, et efficit, ut nemo tale quid in ipsum conferre velit.

διὰ ταῦθ' ἑξῆς] Toupius edidit: *διὰ ταῦτα τὰ ἑξῆς*, nihil de hac mutatione monens. An ex aliquo fonte ductum est? Mihi quidem perplacet. Nam si nihil aliud vitii verbis hujus loci inest, articulus certe ante *ὀνόματα* prorsus desideratur. Jam in illa lectione Toupii *τὰ* pertinet tam ad nomen intelligendum, (ut *νοήματα*), quam ad *ὀνόματα*. Notus enim est usus copulæ, ex quo verba idem volunt, quod *τὰ ἑξῆς, οὐ μόνον νοήματα, ἀλλὰ καὶ ὀνόματα.*

δι' ἀσφαλείας ἄγει καὶ ὀνόματα] Elegans locutio. Xenophon Memor. IV, 6. *Ὁπότε δὲ αὐτός τι τῷ λόγῳ διεξίοι, διὰ τῶν μάλιστα ὁμολογουμένων ἐπορεύετο, νομίζων ταύτην τὴν* ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ *εἶναι λόγου. τοιγαροῦν πολὺ μάλιστα, ὧν ἐγὼ οἶδα, ὅτε λέγοι, τοὺς ἀκούοντας ὁμολογοῦντας παρεῖχε. ἔφη δὲ καὶ Ὅμηρον τῷ Ὀδυσσεῖ ἀναθεῖναι τὸ* ΑΣΦΑΛΗ· *ῥήτορα εἶναι, ὡς ἱκανὸν αὐτὸν ὄντα διὰ τῶν δοκούντων τοῖς ἀνθρώποις* ΑΓΕΙΝ

κων, ὅτι κἀν βακχεύμασι νήφειν ἀναγκαῖον· "Τοὺς προκινδυνεύσαντας," φησὶν, "ἐν Μαραθῶνι τῶν προγόνων, καὶ τοὺς Σαλαμῖνι καὶ τοὺς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχήσαντας, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους." Οὐδαμοῦ "νικήσαντας" εἶπεν, ἀλλὰ πάντῃ τὸ τοῦ τέλους διακέκλοφεν ὄνομα, ἐπειδήπερ ἦν εὐτυχὲς, καὶ τοῖς κατὰ Χαιρώνειαν ὑπεναντίον. Διόπερ καὶ τὸν ἀκροατὴν φθάνων εὐθὺς ὑποφέρει· "Οὓς ἅπαντας ἔθαψε δημοσίᾳ," φησὶν, "ἡ πόλις, Αἰσχίνη, οὐ τοὺς κατορθώσαντας μόνους."

SECT. XVII.

Οὐκ ἄξιον δ' ἐπὶ τούτου τοῦ τόπου παραλιπεῖν ἕν τι τῶν ἡμῖν τεθεωρημένων, φίλτατε, (ἔσται δὲ πάνυ σύντομον), ὅτι φύσει πως συμμαχεῖ τε τῷ ὕψει τὰ σχήματα, καὶ πάλιν ἀντισυμμαχεῖται θαυμαστῶς ὑπ' αὐτοῦ. Πῇ δὲ καὶ πῶς, ἐγὼ φράσω. Ὕποπτόν ἐστιν ἰδίως τὸ διὰ σχη-

---

φησὶν, ἐν Μαρ. . . . παραταξαμένους] Vat. 2. φῆσι μαραθῶνι καὶ τοὺς σαλαμῖνι καὶ ἐπ' ἀρτεμισίων αὐμαχήσαντας φησὶ μαραθῶνι καὶ τοὺς ἐν πλαταιαῖς παραταξαμένους. Vat. 3. autem φησὶ μαραθῶνι, καὶ τοὺς σαλαμῖνι, καὶ ἐπ' ἀρτεμισίω ναυμαχήσαντας καὶ τοὺς ἐν πλαταιαῖς παραταξαμένους. Par. ita, teste B.: φησὶ μαραθῶνι καὶ τοὺς σαλαμῖνι καὶ ἐπ' ἀρτεμισίῳ &c. Plane sic et Laurentianus. Ambr. item habet φησὶ μαρ., sine ἐν et sine verbis τῶν προγόνων. Rob. ita: φησὶ μαραθῶνι, καὶ τοὺς σαλαμῖνι καὶ ἐπ' ἀρτεμισίων ναυμ. &c. Manutius hoc ordine verborum: τοὺς Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας, καὶ τοὺς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, καὶ τοὺς &c.

ἐπειδήπερ ἦν εὐτ.] Vat. 2. ἐπειδὴ πὲρ ἦν εὐτυχὲς.

οὐ τοὺς] Laur. οὐχὶ τοὺς. Sic et Par., teste B.

Sect. XVII. §. 1. Οὐκ ἄξιον . . . ἕν τι] Vat. 2. Οὐ κἄξιον (κ'ἄξιον) ἐπιβουλῆς. παρὰ λογε ἐπὶ τούτου τοῦ τόπου παραλλιπεῖν ἕν τι. Vat. 3. et Rob. οὐκ ἄξιον ἐπὶ τούτου τοῦ τ. sic, sine δ'.

φ. πως συμμαχεῖ τε τῷ ὕ.] Vat. 2. φ. πῶς συμμαχεῖται τῶ ὕψη. Zacc. de hoc nihil. Vat. 3. autem φ. πῶς συμμαχεῖται τῶ ὕψει. Pariter et Par., Ambr. et El. συμμαχεῖται habent. Robortellus vero edidit φ. πῶς ἐμμαχεῖται τῷ ὕψει: de quo errore vid. Add. ad 12, 2. de v. συμπλήρωσις. Manutius συμμαχεῖ τῷ ὕψει. Hoc ipsum legi debet in Laurentiano cod., quia nihil ex eo notatum est, et Tollius id ipsum servavit.

ἀντισυμμαχεῖται] Vat. 3. ἀντι (συμ) μαχεῖται.

[illegible] φράσω. Ὕποπτ. . . ἐνέδρας] Vat. 2. ἐγὼ φράσω, [illegible] ἐνέδρας.

tione sobrios nos esse oportere. Nam, qui ad Marathona *pugnarunt*, inquit, *majores nostri* ad Salamina et Artemisium navale *prælium commiserunt*, et ad Platæeas hosti *se opposuerunt*: nusquam dixit, *qui vicerunt*; sed ubique illud vocabulum callide reticuit, quo exitus significatur: fuerat enim ille felix et rebus ad Chæroneam gestis contrarius. Ut ergo occuparet auditores, statim addidit: *Quos omnes, Æschines, publico sumtu civitas sepeliit, non eos tantum, qui recte rem gesserant.*

SECT. XVII.

Sed unum eorum, quæ mihi cogitando intellexisse videor, præterire hoc loco non possum, (dicam tamen breviter) natura fere figuras adjuvare sublimitatem, ab eaque rursus mire adjuvari. Quod quo loco fiat, et quo modo, exponam. Proprium est verborum

---

ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ. Plutarchus Polit. Præcept. p. 803. Μάλιστα μὲν οὖν ἐσκεμμένῳ ἀτειρῶ καὶ μὴ διακένῳ τῷ λόγῳ χρῆσθαι πρὸς τοὺς πολλοὺς μετ' ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ. Locutionis fundus Homerus Odyss. Θ, 171.

— ὁ δ' ΑΣΦΑΛΕΩΣ ἀγορεύει.

Atque ad hunc locum respexit Xenophon. Ceterum restituendus hac occasione Ælianus Var. Hist. III, 26. Γελάσαντά φασι τὸν Κροῖσον τοῖς μὲν Ἐφεσίοις συγχωρῆσαι τὴν μετ' ἐλευθερίας ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ. Ita scribendus iste locus, qui viros doctissimos plurimum torsit. Toupius.

τὸν ἀκροατὴν φθάνων εὐθὺς ὑποφέρει] Scribe ἐπιφέρει. Semper hoc sensu dicitur ἐπιφέρειν et ἐπάγειν, nunquam ὑποφέρειν et ὑπάγειν. Demetr. Phaler. de Elocut. Sect. 122. καὶ τὴν παροιμίαν ἐπείσομεν. Sic Tib. Hemsterhusius emendabat vulgatum, καὶ τὴν παροιμίαν ἐποιήσαμεν. Ruhnkenius. Jure quis miretur, Toupium nihil in utramvis partem de correctione proposita protulisse. Cum auctor ἐπιφέρειν hoc sensu 8, 2. et 39, 4. dixerit, me pæne movit summa Ruhnkenii auctoritas, ut ἐπιφέρει scriberem. Sed cum Longinus multa habeat singularia, cumque ad usum figuræ ὑποφορᾶς respicere potuerit, mutare denique vulgatum non ausus sum.

οὓς ἅπαντας ἐϑ. δημ. ἡ π.] Hic locus laudatur Plutarcho de Gloria Atheniens. p. 350. laudatur et Tiberio Rhetori p. 182. Ed. Gale. Desumptus est autem ex Demosth. de coron. p. 550. ad quem locum consulendus Taylorus. Toupius.

[οὐ τοὺς κατορϑ.) Restituendum erat εἶχε τ. κ. e Par. et Laur.]

Sect. XVII. §. 1. συμμαχεῖ τῷ ὕψει] Libri scripti, συμμαχεῖται. Scribendum, συμμαχεῖ τε τῷ ὕψει τὰ σχήματα, καὶ πάλιν ἀντισυμμαχεῖται. *Et sublimitatem adjuvant figuræ, et ab ea vicissim adjuvantur.* Quod et præclare vidit Schurzfleischius, et ante eum nescio quis in margine Codicis Eliensis. Nihil verius hac emendatione. Toupius.

ἰδίως] nulla alia res tam exposita est suspicioni. Morus. Secundum hanc Mori explicationem ἰδίως esset i. q. καὶ μάλιστα. Sed ex meo quidem sensu nihil aliud est quam, *præter alia*, *ut alias aliunde natas suspiciones mittam.* Com-

μάτων πανουργεῖν, καὶ προςβάλλον ὑπόνοιαν ἐνέδρας, ἐπι-
βουλῆς, παραλογισμοῦ· καὶ ταῦθ᾽, ὅταν ᾖ πρὸς κριτὴν
κύριον ὁ λόγος, μάλιστα δὲ πρὸς τυράννους, βασιλέας,
ἡγεμόνας ἐν ὑπεροχαῖς· ἀγανακτεῖ γὰρ εὐθὺς, εἰ ὡς παῖς
ἄφρων ὑπὸ τεχνίτου ῥήτορος σχηματίοις κατασοφίζεται,
καὶ εἰς καταφρόνησιν ἑαυτοῦ λαμβάνων τὸν παραλογισμὸν,
ἐνίοτε μὲν ἀποθηριοῦται τὸ σύνολον· κἂν ἐπικρατήσῃ δὲ
τοῦ θυμοῦ, πρὸς τὴν πειθὼ τῶν λόγων πάντως ἀντιδιατί-
θεται. Διόπερ καὶ τότε ἄριστον δοκεῖ τὸ σχῆμα, ὅταν
2 αὐτὸ τοῦτο διαλανθάνῃ, ὅτι σχῆμά ἐστι. Τὸ τοίνυν ὕψος
καὶ πάθος τῆς ἐπὶ τῷ σχηματίζειν ὑπονοίας ἀλέξημα
καὶ θαυμαστή τις ἐπικουρία καθίσταται· καί πως παρα-

ταῦθ᾽, ὅταν ᾖ] Vat. 2. *ταῦθόταν ᾖ.*

ἡγεμόνας ἐν ὑπ.] Vat. uterque *ἡγεμόνας. ἐν ὑπεροχαῖς.* Rob. post *ἡγ.* posuit incisum.

τεχνίτου] Vat. 2. *τεχνητου.*

τοῦ θυμοῦ] Vat. 2. *τοῦ θημοῦ.* Manut. *τὰ τοῦ θυμοῦ.*

§. 2. *Τὸ τοίνυν ὕ. καὶ π.*] Vat. 2. *τὸ τοι ἐν ὕψος καὶ παθὸς.*

ὑπονοίας ἀλέξημα] Vat. 2. *ὑπονειας. ἀλείξημα.*

καί πως π. ἡ τοῦ π.] Par., teste B., *καί πως παραληφθεῖσαν τοῦ π.* Vat. 2. *καὶ πῶς λειφθεῖσαν τοῦ π.* Vat. 3. et Rob. *καὶ πῶς παραληφθεῖσαν τοῦ π.* El. in marg. *καὶ προςπαραληφθεῖσα.* De Ambr. vid. p. 336. infima. In Veneto cod. Tollius *παραληφθεῖσαν* esse tradit.

parari quodammodo potest illud *ἰδίως* 15, 1. sed magis adjectivum *ἴδια* 32, 4. Additum igitur h. l. videtur subtilitatis causa, ne quis secum cogitare possit: Ergone solo figurarum usu doli suspicio injicitur?

πρὸς κριτὴν κύριον] Eundem sensum, quem Morus, exprimit cum Tollio Pearcius, etsi durioribus verbis: *cum judice, qui est vitæ necisque dominus.* Filius hoc mihi notatum misit: "*κρ. κύριος*, i. e. penes quem est arbitrium rei, qui et deliberat et decernit, et a quo provocari non potest. Dicitur ergo non de potestato in rep., sed in judicio." Hoc mihi propterea probatur, quia *κύριος* fere est, cui aliquid juris competit, et maxime, quia ab hoc *κριτῇ* distinguuntur, ut circumspectius etiam tractandi, *τύραννοι* et alii, qui imperium in nos habent.

ἡγεμόνας ἐν ὑπεροχαῖς] Non dubito, quin Longinus scripserit: *ἡγεμόνας ἐν ἐπαρχίαις. præsides provinciarum.* Sic enim Græci loquebantur de magistratibus Romanorum provincialibus. Plutarch. Caton. maj. p. 346. A. *ἐτύγχανε μὲν οὖν ἡγούμενος ὑπατικῆς ἐπαρχίας.* Ruhnkenius. Recte *ἡγεμόνας ἐν ὑπεροχαῖς. Summos magistratus. Summa vi et potestate præditos.* Ἐξουσίας ὑπερεχούσας vocat D. Paulus. Quod perinde est. Huc facit Auctor de Causis corrupt. Eloquent. cap. 19. *At hercule pervulgatis jam omnibus, cum vix in cortina quisquam assistat, qui elementis studiorum, etsi non instructus, at certe imbutus sit, novis et exquisitis eloquentiæ itineribus opus est, per quæ orator fastidium aurium effugiat, utique apud eos* JUDICES, QUI VI AUT POTESTATE, *non jure et legibus cognoscunt, et nec accipiunt tempora, sed constituunt; nec expectandum habent oratorem, dum illi libeat de ipso negotio dicere, sed sæpe ultro admonent, atque alio transgredientem revo-*

lenociniis, suspicionem movere, insidiarumque, doli
atque fraudationis opinionem excitare, præsertim
cum apud eum judicem, qui imperium in nos habet,
dicitur, maxime apud tyrannos, reges, duces, et qui-
cumque magistratibus funguntur. Irascitur enim
judex, cum ab oratore, artem adfectante, figuris
pueriliter circumvenitur, et quoniam fraudem in con-
temtum sui trahit, interdum omnino efferatur; sin
vicerit iram, tamen a persuasione prorsus alienus
est. Ideoque tum demum, cum id ipsum latet, esse
figuras, maxime probandæ sunt. Sublimitas ergo 2
et adfectus suspicioni, quæ figuris efficitur, mirifice
medentur, ac si forte illa artis calliditas adsumta

---

cant, et festinare se testantur. Toupius. Pro ὑπεροχαῖς jam Faber prorsus idem, quod Ruhnkenius, e conjectura suaserat. Sed latius patent præcepta Longini. Omnium ille temporum tyrannos, reges, omninoque homines summum imperium tenentes vult intelligi: et, pæne dicam, abhorret a magno ejus animo, præter ceteros commemorare *provinciarum præsides.* Si quid mutandum esset, equidem cum Tollio τοὺς, quod in Vat. 3. positum est ante τυράννους, ponerem post ἡγεμόνας. Sed ne hoc quidem prorsus necessarium puto.

ὑπὸ τεχνίτου ῥήτορος] *ab oratore, qui scholæ et arti sua debet, non naturæ.* Cum contemtu dictum est.

ἀποθηριοῦται τὸ σύνολον] ut ne audiat quidem dicere volentem aut ingressum, sed ei vim afferat: nam et hactenus est, (ut verbis Longini 1, 4. utar) τὸ πιθανὸν ἐφ᾽ ἡμῖν, ut ira inflammati nihil audiamus.

αὐτὸ τοῦτο διαλανθάνῃ] Eodem plane modo dictum 38, 3.

§. 2. καί πως παραληφθεῖσα] Repone καί πως παρακαλυφθεῖσα. Nihil hac emendatione certius. Δέδυκε τοῖς κάλλεσιν exquisitam elegantiam habet. Plutarch. de Herodot. Malign. p. 874. B. δεῖ φυλάττεσθαι τὴν βλασφημίαν καὶ μικρολογίαν λείοις καὶ ἁπαλοῖς σχήμασιν ὑποδεδυκυῖαν. Ruhnkenius. Locus vexatissimus. Lego et distinguo: Καί πως ΠΑΡΑΛΕΙΦΘΕΙΣΑ ἡ τοῦ πανουργεῖν τέχνη τοῖς κάλλεσι καὶ μεγέθεσι, τὸ λοιπὸν ὑποδέδυκε καὶ πᾶσαν ὑποψίαν ἐκπέφευγεν. Vox fluit non a παραλείπειν, *prætermittere,* sed a παραλείφειν, *illinere, obtegere, dealbare.* Metaphora ducta a parietibus *dealbatis* sive *calce obductis.* Notum proverbium: Δύο τοίχους ἀλείφεις. de quo Pausanias in Eliacis, et nos ad Suidam v. Εὐφεγγέας. Verbum παραλείφειν usurpat Aristophanes in Eccles. et Aristoteles in Rhetoricis. Idem παραλείφειν et παραχρίειν. Suidas: Κονιάται, οἱ τοὺς τοίχους παραχρίοντες. Haud dissimiliter locutus est Demades in Orat. p. 180. ΑΛΕΙΨΑΝΤΕΣ λόγοις εὐπρεπέσι Θηβαίων τοὺς παρόντας. Quomodo Philo 2. p. 310. Εὐπρεπέσιν ὀνόμασι τὰ αἰσχρὰ ἐπικοσμεῖν. Non potuit elegantius Longinus. Nostram autem emendationem unice firmant quæ sequuntur: Τίνι γὰρ ἐνταῦθ᾽ ὁ ῥήτωρ ἀπέκρυψε τὸ σχῆμα; δῆλον ὅτι ΤΩι ΦΩΤΙ ΑΥΤΩι. Quæ verba inprimis notanda. Toupius. Subdubitans ego adscivi Toupii παραλειφθεῖσα. Certe παραληφθ. non est necessarium, et prope nimis tritum; illud autem grave et elegans. Præterea nihil usitatius est in vett. libris permutatione aoristorum ληφθεὶς et λειφθεὶς &c. Quin etiam Schurzfleischius p. 43. tradit, in cod. Ambrosiano legi παραλειφθεῖσαν. Sed hoc perquam dubium facit Gudii diligentia, qui tantum pro σα, ultima syllaba, σαν scriptum esse significavit, τὸ Η vero nulla nota distinxit. Veruntamen si quis vulgatum tueri malit, gravem habebit viri docti auctoritatem in Bibl. Crit. Amst. Vol. I. P. III., qui comparat loca 31, 1. ἐναργ. παρείληπται et 38, 4. παραλαμβάνεσθαι δοκεῖ. Mirabilem emenda-

λειφθεῖσα ἡ τοῦ πανουργεῖν τέχνη τοῖς πάθεσι καὶ
μεγέθεσι τὸ λοιπὸν δέδυκε, καὶ πᾶσαν ὑποψίαν ἐκπέφευγεν.
Ἱκανὸν δὲ τεκμήριον τὸ προειρημένον, Μὰ τοὺς ἐν
Μαραθῶνι. Τίνι γὰρ ἐνταῦθ᾽ ὁ ῥήτωρ ἀπέκρυψε τὸ σχῆμα;
δῆλον, ὅτι τῷ φωτὶ αὐτῷ. Σχεδὸν γὰρ, ὥσπερ καὶ
τἀμυδρὰ φέγγη ἐναφανίζεται τῷ ἡλίῳ περιαυγούμενα,
οὕτω τὰ τῆς ῥητορικῆς σοφίσματα ἐξαμαυροῖ περιχυθὲν
3 πάντοθεν τὸ μέγεθος. Οὐ πόῤῥω δ᾽ ἴσως τούτου καὶ ἐπὶ
τῆς ζωγραφίας τι συμβαίνει· ἐπὶ γὰρ τοῦ αὐτοῦ κειμένων
ἐπιπέδου παραλλήλων ἐν χρώμασι τῆς σκιᾶς τε καὶ τοῦ
φωτὸς, ὅμως προϋπαντᾷ τε τὸ φῶς ταῖς ὄψεσι, καὶ οὐ
μόνον ἔξοχον, ἀλλὰ καὶ ἐγγυτέρω παραπολὺ φαίνεται.
Οὐκοῦν καὶ τῶν λόγων τὰ πάθη καὶ τὰ ὕψη, ταῖς ψυχαῖς

τὸ λοιπὸν δ.] Vat. 2. τὸ λιπὸν δέδυκεν. Laur. τὸ λοιπὸν δέδυκεν. Rob. τολοιπὸν δέδυκε. Manut. autem τὸ λοιπὸν ὑποδέδυκε.

ἐκπέφευγεν] Vat. 3. ἐκπέφευγε.

Μὰ τοὺς ἐν Μ.] Ita cum cett. codd. Laur., et, quem Pearcius non commemorat, Vat. 2., nec non Robortellus. Sed Manut. οὐ μὰ τ. ἐν Μ.

τἀμυδρὰ φ. ἐναφ.] Vat. 2. τἀμυδρὰ φέγγης ἐνάφανίζεται. Vat. 3. et Rob. τ᾽ ἀμυδρὰ φέγγη ἐναφανίζεται.

σοφίσματα] Vat. 2. σοφισμάτων.

§. 3. ἐπὶ τῆς ζ. τι σ.] Vat. 2. in his τὶ habet: Vat. 3. et Rob. τί. Manut. post hoc inservit τοιοῦτο, invitis, quos novimus, codicibus.

κειμένων] Vat. 2. κειμένον.

προϋπ. τε τὸ φῶς] Vat. 2. πρὸ ὑπαντᾶ τε τοφῶς.

καὶ οὐ μόνον] Omnes codd. msti et vett. editt. καιόμενον habent.

ἀλλὰ καὶ ἐγγ.] Sic Robort. cum codd. omnibus, ne secundo quidem Vat. excepto: nam Zacc. tertio tantum tribuit ἀλλά. Manutius autem hoc ἀλλὰ omisit.

παραπολὺ] Vat. 2. παρὰ πολύ.

τῶν λόγων τὰ π.] Vat. 3. τῶν λόγω τὰ π.

---

tionem suadet Wakefield Silv. Crit. P. I. p. 109 s. "Non infeliciter," inquit, "Ruhnkenius—παρακαλυφθεῖσα: nec Toupius—παραλειφθεῖσα—nisi quod hæc vox *metaphoris*, per quas totus procedit locus, minus conveniat. Videat lector, an nostra emendatio sit undequaque apta, et elegantissimo scriptore digna. Lege:—ΠΑΡΕΚΛΕΙΦΘΕΙΣΑ—FURTIVAM ECLIPSIN *passa*. Ad *solarem eclipsin* alludit rhetor litteratissimus. Hoc per se monstrat vox ὑποδέδυκε. Ἐκλείποντα· δύνοντα: Hesych.—Ita in statim seqq. *solem orientem* respicit, et verbis exquisitis rem pingit: "Ὥσπερ καὶ τἀμυδρὰ φ. . . . περιαυγούμενα. Et in sect. 15. ad *heliacos* (quos vocant Astronomorum filii) *siderum occasus*: Ὡι τὸ πραγματικὸν ἐγκρύπτεται ΠΕΡΙΛΑΜΠΟΜΕΝΟΝ." Inepta profecto est hæc, quam W. vocat, emendatio. Metaphoras eadem de re eodemque in loco plures Longinus probat et adhibet. (Cf. 32, 1.) Hactenus nihil est, quod Wakefieldii sententiæ repugnet. Gravius est id, quod furtivam ECLIPSIN premit. Quis rhetor

fuerit, sublimitate et adfectu tecta latet, omnemque
suspicionem effugit. Cujus rei idoneum argumen-
tum est, quod antea posui: *Per eos juro, qui ad
Marathona pugnarunt.* Quo enim modo orator hic
occuluit figuram? Nempe ipso lumine. Ut enim
lumina tenuiora sole circumfuso obscurantur; ita fere
undique circumfusa sublimitas elocutionis fraudes
obscurat. Neque forte multum ab hoc differt, quod 3
in pictoria arte evenit. Quamquam enim in eadem
tabulæ superficie umbra et lux juxta se coloribus ex-
pressa sunt, tamen lux prior oculis occurrit, nec so-
lum eminere, sed multo etiam propior esse videtur.
Itaque et in oratione adfectus ac sublimitas, menti-

---

non mente captus tecte et callide agentem oratoris rationem cum *sole non obscurato* comparet? et quomodo figuræ tractatio potest *furtim* pati eclipsin? Anne claro lumine, uti sol, exsplendescere ubique debet, ut nonnisi furtim se submovere aut radios suos obscurare possit? Imo τότε ἄριστον δοκεῖ τὸ σχῆμα, ὅταν αὐτὸ τοῦτο διαλανθάνῃ, ὅτι σχῆμά ἐστι: et in seqq. τὸ μέγεθος potius comparatur cum sole, cujus lumine figura, ut ἀμυδρὸν φέγγος, obscuretur.

[παραλειφθεῖσα) Equidem codd. fere omnium auctoritate vulgatum tueor παραληφθ.; nam illud particip. παραλειφθ. haud scio an semper sit a παραλείπω, nunquam a παραλείφω. Deinde quum omnes MSS. tueantur terminationem · · · σαν, scribendum censeo παραληφθεῖσ' ἂν, i. e. si fuerit adhibita. W. fil.]

τοῖς κάλλεσι] Utique audiendus est Tollius, qui πάθεσι legi vult. Nam ἡ τοῦ πανουργεῖν τέχνη est illud ipsum κάλλος, neque adeo latere potest, obtecta κάλλεσι, sed tegitur πάθει et ὕψει. Morus. "Præcessit statim," inquit Tollius, "τὸ τοίνυν ὕψος καὶ π. &c. Unde igitur hic κάλλος?" Recte. Firmatur τὸ πάθεσι etiam verbis §. 3. Οὐκοῦν καὶ τῶν λ. τὰ πάθη καὶ τὰ ὕψη &c. Nihil ergo dubitavi suum h. l. reddere Longino.

Σχεδὸν γὰρ] Sæpe mihi scrupulum injecit et apud hunc et apud alios usus particulæ σχεδόν. Passim apud alios visa mihi est idem esse, quod αὐτίκα, *argumentum in promtu est*. Apud Longinum certe magis est *plane*, *prorsus*, quam *pæne*, *prope*. Cf. 18, 2. et 38, 2. Alia loca non notavi. Omnino autem certi nihil adhuc definire volui.

§. 3. παραλλήλων ἐν χρώμασι] Antiquiores interpretes hoc plane non intellexerunt, quia *lineas æquali inter se spatio distantes* posuerunt. Melius inde a Tollio vertunt *juxta se*, ut lux et umbra sit expressa. Sed hæc lucis et umbræ vicinia jam exprimitur verbis ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κειμ. ἐπιπέδου: et ἐν χρώμασι non potest esse otiosum. Ego igitur παράλληλα ἐν χρ. puto esse *colore non multum discrepantia* sive *eodem fere colore expressa*. Eodem sensu rhetores et grammatici dicta παράλληλα vocant, quæ ad eundem fere redeunt sensum et verbis discrepantia congruunt in sententia ipsa. Illa igitur si recte cepi, de monochromate cogitare debemus, ut sub umbra non tam tenebras intelligamus, quam temperatam obscuriori colore lucem.

καὶ οὐ μόνον] Boivinii hanc conjecturam pro καιόμενον, quod ubique legebatur, recte recepit Pearcius, præsertim cum mox ἀλλὰ in Par. El. Ambr. Vat. 3. pr. ed. occurrat, quod editores inde a Manutio neglexerunt. Morus.

ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐγγυτέρω κ. &c.] Et comparatio et res ipsa his ita scriptis adversatur. Reponendum puto: τ. ψ. ἡμῶν οὐκ ἐγγυτέρω κείμενα, διά τε φυσικήν τινα συγγένειαν καὶ διὰ λαμπρότητα ἀεὶ τῶν σχ. &c. Ante ἐγγυτ. ponenda negatio. Nam ὕψος et πάθος sunt in eodem quasi ἐπιπέδῳ, quo σχήματα, et simul animum afficiunt. Deinde post κείμενα ponen-

ἡμῶν ἐγγυτέρω κείμενα διά τε φυσικήν τινα συγγένειαν καὶ διὰ λαμπρότητα, ἀεὶ τῶν σχημάτων προεμφανίζεται, καὶ τὴν τέχνην αὐτῶν ἀποσκιάζει, καὶ οἷον ἐν κατακαλύψει τηρεῖ.

SECT. XVIII.

Τί δ᾽ ἐκεῖνα φῶμεν, τὰς πεύσεις τε καὶ ἐρωτήσεις; Ἆρα οὐκ αὐταῖς ταῖς τῶν σχημάτων εἰδοποιΐαις παραπολὺ ἐμπρακτότερα καὶ σοβαρώτερα συντείνει τὰ λεγόμενα; “Ἢ βούλεσθε, εἰπέ μοι, περιϊόντες ἀλλήλων πυνθάνεσθαι· λέγεταί τι καινόν; Τί γὰρ ἂν γένοιτο τούτου καινότερον, ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ καταπολεμῶν τὴν Ἑλλάδα; Τέθνηκε Φίλιππος; Οὐ μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἀσθενεῖ. Τί δ᾽ ὑμῖν διαφέρει; καὶ γὰρ, ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον

διά τε φ. τινα] Vat. 2. διᾶ τε φισικῆν τινα.

οἷον ἐν κ. τηρεῖ] Vat. 2. et Laur. οἷ ἐν καλύψει τηρεῖ. Vat. 3. οἷον ἐν καταλήψει τηρεῖ. Rob. οἷον ἐν καταλυψει τ. Ceterum etiam in Porti libro erat καταλύψει, ut ex ejus commentario p. 323. cognoscimus.

Sect. XVIII. §. 1. Ἆρα οὐκ αὐταῖς...τὰ λεγόμενα] Vat. 2. ἆρα ου αὐ ταῦ ειδεποιΐαι παραλὺ ἐμπρακτόητερα καὶ σοβαρώτερα συντείνα τὰ λ. Vat. 3. autem ἆρα οὐκ αὐταῖς τῶν σχημάτων εἰδοποιΐαις παραπολὺ ἐκπρακτότερα καὶ σ. &c.

Ἢ βούλεσθε] Par. et Rob. ἢ βούλεσθε. Vat. 3. ἢ βούλεσθαι.

πυνθάνεσθαι] Vat. 2. πενθάνεσθαι.

Τί γὰρ ἄν...ἢ Μακ.] Vat. 2. τῖ γὰρ ἂν γένοιτο τούτου καὶ νότερον, ἠ μακ. Vat. 3. τὶ γὰρ ἂν γένοιτο τούτου καινότερον, ἢ μακ. Rob. et Man. cum cett. libris recte Τί γὰρ ἂν &c.

καταπολ. τ. Ἑλλάδα] Manut. Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν.

Φίλιππος...ἀσθενεῖ] Vat. 2. φῖλιππος, οὖ μὰ δῖαλλάσθενεῖ. Vat. 3. φίλιππος. οὖ μὰ δῖ ἀλλ᾽ ἀσθενεῖ. Sed Par., teste B., sic: φίλιππος; οὖ, μὰ δῖ, ἀλλ᾽ ἀσθενεῖ. Rob. sine incisis: φίλιππος; οὖ μὰ δι᾽ ἀλλ᾽ ἀσθενεῖ.

οὗτός τι π., τ. ὑμ. ἕτερον] Vat. 2. οὗτος τῖ παθη ταχέως ὑμεῖν ἕτερον. Vat. 3. οὗτος τὶ παθη, τ. &c. Rob. οὗτος τί πάθη, τ. &c.

dum est comma, idemque tollendum post λαμπρότητα. Sic veriora fient omnia et comparationi aptiora.

Sect. XVIII. §. 1. τὰς πεύσεις τε καὶ ἐρωτήσεις] Verba satis clare ostendunt, Longinum has figuras distingui voluisse. Subtiliter ille et alibi disputat. Itaque in principio novi capitis rem non debuit popular ratione indicare, sed ut rhetor et dialecticus, qui distinguere debet, quæ usus in scholis certo discrimine separavit. Clare autem Aquila Romanus in lib. *de figuris sententiarum et elocutionis* §. 12. postquam de *erotemate* sive *interrogato* dixit (ad quod “una voce tantum responderi potest, vel a negante

bus nostris naturali quadam cognatione suoque splendore propiores, semper priores figuris elucent, earumque artem obumbrant obtectamque cerni non patiuntur.

SECT. XVIII.

Sed quid de interrogationibus dicemus? Nonne ipsa figurarum conformatione orationem intendunt multoque vehementiorem reddunt? *Vultisne, dic quæso, circueuntes interrogare alter alterum, Num quid novi narratur? Quidnam vero magis novum fuerit, quam a Macedone Græciam subjugari? Obiitne Philippus? Hercle non obiit, sed ægrotat. Quid autem vestra interest? Nam, si quid ei acciderit, celeriter vos alium eli-*

vel a confitente."), de *pysmate* sive *quæsito* pergens, "*Quæsito,*" inquit, "occurri nonnisi pluribus potest, [ut] hoc modo si dicas: *qua igitur ratione bellum geremus? quæ auxilia nobis parata erunt? quis erit, qui subvenire velit, cum tam acerbe socios tractaverimus?*" A πύσματι autem πεῦσις non differt nisi forma, secundum quam proprie *quærendi actionem* significat, non, ut hoc loco, *quæsitum* ipsum. Sic et ἐρώτησις hic est ἐρώτημα.

τῶν σχημάτων] Hæc videntur abundare: paulum certe corrupta videntur. Dum certius quid proditum fuerit, puto addita esse, ut illa distinguantur ab *interrogatis* et *quæsitis*, quæ occurrunt in vita communi, quæ non ars, sed ipsa necessitas profert. Ex eadem distinguendi subtilitate fluxit fortasse in fine paragraphi τῷ σχηματισμῷ.

σοβαρώτερα] Morus etymon magis quam usum verbi secutus σοβαρὸν vult esse *citum, mobile*. Sed est potius *grave, venerabile*, ut a σεμνῷ parum differat. Virtus apud Max. Tyrium 20, 1. dicitur σοβαρὰ itemque paullo post βαδίζουσα ἠρέμα, quæ vix conciliarentur, si σοβαρὰ esset *agilis* et *mobilis*. Julianus in Cæsaribus de Hadriano (p. 6. ed. Heusing.) Μετὰ τοῦτον (Trajanum) ἐπεισέρχεται βαθεῖαν ἔχων ὑπήνην ἀνὴρ σοβαρὸς, τά τε ἄλλα καὶ δὴ καὶ μουσικὴν ἐργαζόμενος. Rectius igitur M. in versione *vehementiæ* notionem adhibet.

συντείνει] scil. ὁ Δημοσθένης, de quo auctor dicere cœperat 16, 2. et deinceps. Sic recte Pearcius. Nam si cum aliis intelligas ἐκεῖνα, quod initio scriptum est, inepte tibi redundabunt verba αὐταῖς ταῖς ... εἰδοποιΐαις, saltem τῶν σχημάτων.

τὰ λεγόμενα] non universe, quæcunque alicubi dicuntur, sed hæc, quæ dicuntur in Philipp. 1. p. 33. ed. Bas.

Τί γὰρ ἂν γένοιτο τούτου καινότερον, ἢ] "Vocem τούτου ejiciendam esse censeo, quia sequitur ἢ post καινότερον, quæ particula satis comparativo respondet." *Pearce.* Fallitur vir doctissimus. Istiusmodi Pleonasmis delectantur Attici. Lysias cont. Theomnest. p. 183. Τί γὰρ ἂν ΤΟΥΤΟΥ ἀνιαρώτερον γένοιτο αὐτῷ, ἢ τεθνάναι μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἰτίαν δὲ ἔχειν ὑπὸ τῶν παίδων; ad quem locum consulendus cl. Marklandus. Confer etiam Euripid. Heraclid. 298. Ceterum hunc locum Demosthenis, qui illustris est, imitatus videtur Heliodorus Æthiop. lib. I. p. 46. Καὶ τί γένοιτ' ἂν, ἔφη ὁ Θεαγένης, καινότερον, ἢ τί ἀθεμιστότερον, ἢ ὅρκων μὲν καὶ σπονδῶν παραβαινομένων; Χαρικλείας δὲ λήθην ἐμοῦ λαβούσης, καὶ πρὸς ἄλλους γάμους ἐπινευούσης. Ubi notanda locutio, καινότερον ἢ ὅρκων. de qua nos in Epist. ad cl. Warton. p. 334. TOUPIUS.

Φίλιππον ποιήσετε." Καὶ πάλιν, "Πλέωμεν ἐπὶ Μα-
κεδονίαν," φησί. "Ποῖ δὴ προσορμιούμεθα, ἤρετό τις.
Εὑρήσει τὰ σαθρὰ τῶν Φιλίππου πραγμάτων αὐτὸς ὁ πό-
λεμος." Ἦν δὲ ἁπλῶς ῥηθὲν τὸ πρᾶγμα τῷ παντὶ κατα-
δεέστερον· νυνὶ δὲ τὸ ἔνθουν καὶ ὀξύῤῥοπον τῆς πεύσεως καὶ
ἀποκρίσεως, καὶ τὸ πρὸς ἑαυτὸν ὡς πρὸς ἕτερον ἀνθυπαν-
τᾷν, οὐ μόνον ὑψηλότερον ἐποίησε τῷ σχηματισμῷ τὸ
2 ῥηθὲν, ἀλλὰ καὶ πιστότερον. Ἄγει γὰρ τὰ παθητικὰ
τότε μᾶλλον, ὅταν αὐτὰ φαίνηται μὴ ἐπιτηδεύειν αὐτὸς
ὁ λέγων, ἀλλὰ γεννᾷν ὁ καιρός. ἡ δ' ἐρώτησις ἡ εἰς ἑαυτὸν,
καὶ ἀπόκρισις μιμεῖται τοῦ πάθους τὸ ἐπίκαιρον. Σχεδὸν
γὰρ, ὡς οἱ ὑφ' ἑτέρων ἐρωτώμενοι παροξυνθέντες ἐκ τοῦ

Εὑρήσει τὰ σαθρὰ τῶν] Vat. 2. εὑρήσεν τὰ σαθρά των.

Ἦν δὲ ἁπλῶς] Vat. 2. ἦν δὲ ἁπλῶς.

τῷ παντὶ] Vat. 2. et Laur. τῶν παντὶ.

ἐποίησε τῷ] Vat. 2. ἐποίησεν τῷ.

§. 2. ὅταν...ἐπιτηδεύειν] Vat. 2. ὅτ᾽ ἂν αὐταφαίνει ται μὴ ἐπι τηδεύεν. E Laur. tantummodo notatum φαίνειται.

γεννᾷν] Vat. 2. γενᾶν.

Σχεδὸν γὰρ ὡς οἱ] Omnes libri manu et typis scripti: σχεδὸν γὰρ ὅσον.

ἐρ. παροξυνθέντες ἐκ τοῦ] Vat. 2. ἐρωτᾶμενοι παροξῦνον δὲ ἐκ τοῦ. Vat. 3. et Robort. ἐρωτώμενοι παροξύνοντες ἐκ τοῦ. Sed Man. pro secundo verbo habet παροξύνονται.*

Καὶ πάλιν, Πλέωμεν ἐπὶ Μ.] Demosthenis ipsa verba p. 43. sunt potius hæc: Οὐκ ἐκβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσούμεθα; ποῖ δὴ πρ. &c. Breviter igitur Longinus sensum posuit priorum φυσμάτων.

ἤρετό τις] Vertunt: (quærat, vel) dixerit aliquis. Sed hoc esset ἔροιτ᾽ ἄν τις. Facilis esset mutatio in ἤρετ᾽ ἄν τις: sed hoc vertendum esset *dixisset* (vel *dicere potuisset*) *aliquis*. Quid ergo? Mihi sic statuendum videtur, postquam D. illa quæsiverat, vere, ut hic narratur, aliquem, aut plures (nam ἤρ. τις potest esse, *fragte man*) in concione satis alta voce, ut ab oratore exaudiri posset, quæsivisse, ποῖ δὴ προσορμιούμεθα? hoc ipsum autem altiori etiam voce repetitum esse a Demosthene, ut ab omnibus posset exaudiri. Singulare hoc est, fateor; sed tamen non absurdum aut a licentia concionis alienum: et verba ipsa nihil aliud suppeditant.

εὑρήσει τὰ σ....ὁ πόλεμος] Quidquid *vitiosum et male sanum* sit, σαθρὸν vocant Græci. Demost. Olynth. II. p. 7. Ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν, ἕως μὲν ἂν ἐῤῥωμένος ᾖ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται τῶν καθ᾽ ἕκαστα ΣΑΘΡΩΝ: ἐπὰν δὲ ἀῤῥώστημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται, κἂν ῥῆγμα, κἂν στρέμμα, κἂν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων ΣΑΘΡΩΝ ᾖ. Quem locum ante oculos habuit Josephus Bell. Jud. lib. 6. p. 392. Ed. Haverc. nec non Plutarchus de Adul. p. 69. Confer etiam Demosth. p. 66. ubi eadem leguntur. Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. XI, 20. Καὶ ταῦτα

---

* Hoc in loco mors oppressit patrem notata in album referentem. Cujus ex adversariis reliqua ego diligenter exscripsi, et si qua disjecta essent, in ordinem redegi. Benj. Gotth. Weiske, auctoris filius.

getis Philippum. Idem alibi, *Navigemus,* inquit, *in Macedoniam. Sed, dixerit aliquis, ubi adpellemus? Ipsum bellum reperiet, si qua parte res Philippi laborant.* Erat vero hoc sine figura plane tenue; nunc vis et vehementia interrogandi atque respondendi, ac secum ut cum alio sermocinandi, figuræ adjumento non solum sublimiorem, sed et fide digniorem locum reddidit. 2 Tum enim adfectus multo magis abripit auditores, cum eum non orator arte quæsisse, sed ipsa res et tempus peperisse videtur. Atqui interrogare se ipsum ac sibimet respondere est ejus temporis, quo animus adfectu movetur. Ut enim ii, qui interrogando accensi sunt, celeriter et ex animi sen-

---

ἅπαντα διαπραξάμενος, καὶ εἴ τι καὶ ἄλλο ΣΑΘΡΟΝ *ἦν τῆς πολιτείας ἐπανορθωσάμενος, ἀπέθετο τὰς ῥάβδους.* Hinc *σαθρὸν φθέγγεσθαι vitium sonare.* de quo cl. Casaubonus ad Persium III, 21. Damascius in vit. Isidori apud Photium p. 1036. *Ἦν δὲ ἱκανὸς διιδεῖν, ὅπῃ τε* ΣΑΘΡΟΝ ΦΘΕΓΓΕΤΑΙ *ὁ λόγος, καὶ ὅπῃ ὑγιές. Facile autem perspicere poterat, ubi oratio esset vitiosa, et ubi sana.* Ita scribendus iste locus, qui et paulo auctior legitur apud Suid. v. Πρόσαιτο. Hinc eleganter Dio Chrysost. Orat. 48. p. 535. *Οὐ μέντοι παρ' ὑμῶν τυχὼν οὐδείς ἐστι κενὸν ἄγγειος,* ΒΟΜΒΩΝ ΣΑΘΡΟΝ, *γευόμενος τοῦ μέλιτος.* Quod vero Græci *σαθρὸν,* Latini *ægrum* vocant. Tacitus Hist. I, 4. *Quid in toto terrarum orbe validum, quid* ÆGRUM *fuerit.* Suetonius in Tiberio: *Forte in quodam disponendo die mane prædixerat, quicquid* ÆGRORUM *in civitate esset, visitare se velle: id a proximis aliter exceptum est; jussique sunt omnes* ÆGRI *in publicam porticum deferri, ac per valetudinum genera disponi.* Locus longe elegantissimus et festivissimus, sed cujus mentem nemo, quod sciam, hactenus perspexit. Per *ægra* intelligenda sunt *τὰ σαθρὰ τῆς πόλεως,* quicquid diuturnitate temporis vel attritum vel labefactatum esset. Hæc aiebat se visitare velle Tiberius, ut instauranda curaret. Ceterum ad hunc Demosthenis locum respexit Aristides Vol. I. p. 498. *Ὑμέτερον τοίνυν ἐστὶν ὁρῶντας τὸν φόβον αὐτοῦ, καὶ* ΟΠΗ ΣΑΘΡΟΣ ΕΣΤΙ, *μηδὲν ἀνιέναι ῥώμης, ἀλλ' ἐπικεῖσθαι καὶ παρελέσθαι τὰς λαβὰς, καὶ μὴ τἀκείνῳ συμφέροντα πρᾶξαι.* Tollius. In paraphrasi sensum his verbis perspicuum redderes: *Ipso bello suscepto, et classe ad oram Macedoniæ delata, facile per exploratores, per transfugas ex iis, quos Philippus imperio tenet oppressos, aliave ratione consilium suppeditabitur, ubi appellere et occupare loca munita, feliciterque rem gerere adversus resistentes possimus. Nam certe pluribus in locis res ejus laborant, cum haud paucos, quos appellat suos, sibi habeat infensos.*

§. 2. *μὴ ἐπιτηδεύειν*] *non secundum artis præcepta tractare,* non in iis artem adfectare. Fit autem hoc, ut Aquila Romanus (de figuris, fin.) recte judicat, *si ita verba colligas, ut in eam figuram, quam destinaveris, incidant.* Lucian. Scr. Hist. c. 44. *τὸ ἀνεπιτήδευτον τῶν σχημάτων.* Dion. Halic. T. 2. p. 84. v. 11. oratio Lysiæ, *ἀνεπιτηδεύτως καὶ οὐ κατὰ τέχνην* structa. Ibid. v. 4. *τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως, quod scholam sapit.* Morus.

[Monere debebam et nunc moneo, *ὡς οἱ ὑφ' ἑτέρων* e Fabri conj. inde a Tollio scribi cœptum esse pro eo, quod exempla vetera præbent, *ὅσον ὑφ' ἑτέρων,* et dubitari posse de veritate correctionis.]

παροξύνοντες ἐκ τοῦ παραχρῆμα] Scribo *παροξυνθέντες.* Ruhnkenius. Hæc manifesto corrupta sunt. Scribendum sine dubio, ΠΑΡΟΞΥΝΘΕΝΤΕΣ. Quod et vidit cl. Ruhnkenius. Schol. ad Theocrit. XIV, 10. *Ἐκ τοῦ παραχρῆμα ὀξυνόμενος.* Haud aliter corruptus Euripides, Heraclid. 16.

— — φεύγομεν δ' ἀλώμενοι,
Ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν.

παραχρῆμα πρὸς τὸ λεχθὲν ἐναγωνίως καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἀνθυπαντῶσιν, οὕτω τὸ σχῆμα τῆς πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως, εἰς τὸ δοκεῖν ἕκαστον τῶν ἐσκεμμένων ἐξ ὑπογυίου κεκινῆσθαί τε καὶ λέγεσθαι τὸν ἀκροατὴν ἀπάγον, καὶ παραλογίζεται. Ἔτι τοίνυν, (ἓν γάρ τι τῶν ὑψηλοτάτων τὸ Ἡροδότειον πεπίστευται,) εἰ οὕτως ἕ - - -

SECT. XIX.

- - - ἄπλοκα ἐκπίπτει, καὶ οἱονεὶ προχεῖται τὰ λεγόμενα, ὀλίγου δεῖν φθάνοντα καὶ αὐτὸν τὸν λέγοντα. Καὶ συμβαλόντες, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, τὰς ἀσπίδας, ἐωθοῦντο,
2 ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον. Καὶ τὰ τοῦ Εὐρυλόχου,

ἐναγωνίως καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀλ.] Vat. 2. ἐναγωνίος καὶ ἀπαυτὴς τῆς ἀλληθείας. Vat. 3. ἐναγωνίως καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας. Articulus τῆς ante ἀληθ. etiam in Par. et Laur. et Rob. adest, nec non in seqq. edd., ut Pearcius eum non consulto videatur omisisse.

ἀνθυπαντῶσιν] Vat. 3. ἀνθυπατῶσιν.

οὕτω τὸ σχ.] Par., teste B., οὕτως τὸ σχ. Vat. 2. οὕτω εἰ τὸ σχ.

ἕκαστον τῶν ἐσκεμμένων ἐξ ὑπογυίου, κ.] Vat. 2. ἕκαστι τῶν ἐσκεμμένων ἐξ ὑπογυίου κ. Vat. 3. ἕκαστον τῶν ἐσ$\overset{xx}{\wedge}$εμμένων ἐξπυογύου κ. Etiam Par., teste B., dat ὑπογύου, non ὑπογυίου.

ἀπάγον, καὶ π.] Rob. et Man. ἀπάγει, καὶ π. In codd. omnibus illud nostrum exstat.

τὸ Ἡροδότειον π., εἰ οὕτως ἕ..] Vat. 2. τὸ ἡροδότον πεπίστευται, εἰ ὄντως ἔπλοκα ἐκπίπτει :: tum spatium lineæ vacuum. Vat. 3. τὸ ἡροδότειον π. εἰ οὕτως: tum item spatium lineæ vac. In Par. juxta οὕτως ε—h. e. in fine paginæ adscriptum, ut B. testatur, recentiori manu λείπει.

Sect. XIX. §. 1. ἄπλοκα ἐκπ., καὶ οἱονεὶ] Par. πλοκα. ἐκ πίπτει &c. Vat. 2.... καὶ οἱονεὶ. Vat. 3. ἔμ.πλοκα ἐκπίπτει καὶ οἱονεὶ. In marg. ἐνταῦθα ἐλλειπ. Rob. ita: * ἔπλοκα * ἐκπίπτει, καὶ οἱονεὶ. Man. autem: * * ἄπλοκα ἐκπ. &c.

ἐωθοῦντο] Vat. 2. ἐωθοῦντω.

§. 2. τὰ τοῦ Εὐρ.] Vat. 2. τατοῦ εὐρύλοχου.

Scribendum, ΕΞΟΡΙΣΘΕΝΤΕΣ. Deinde MS. Paris. ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας. Recte. Toupius. Hæc autem ita vertenda sunt: *ut natura ipsa fert*, s. *ut pro naturali sensu debent*. Nam ἀλήθεια sæpe est *natura*; quatenus opponitur fictioni et arti. Sic et cognata ἀληθὴς, ἀληθινῶς usurpantur. Ita infra 22, 1. χαρακτὴρ ἀληθέστατος. Eodem sensu *veritas* et *verum* apud Latinos, maximeque apud Ciceronem, ponuntur.

[οὕτω τὸ σχ.) Lege οὕτως e cod. Par.

tentia respondent: sic figura interrogationis et responsionis, dum eo abducit auditorem, ut, quæ cogitata sunt, ea ex tempore proferri putet ac dici, eum decipit. Præterea vero (nam Herodoteum illud refertur inter maxime sublimia) si sic - - - -

SECT. XIX.

- - - - soluta dilabitur ac velut profunditur oratio, dicentem adeo ipsum pæne præcurrens. *Cum scuta conflixissent,* Xenophon inquit, *urgebantur, resistebant, interficiebant, moriebantur.* Item illa Eury- 2

Etiam quod in Vat. 2. legitur, οὕτω εἰ, natum est sine dubio ex οὕτως. Vid. dicta ad XXI, 2. ubi in fine expungendum τὸ XVIII, 2. quod scripsi, antequam e codd. notata omnia haberem.]

εἰς τὸ δοκεῖν . . . ἀπάγον, καὶ παραλογίζεται] Hæc scabra sunt et invenusta. Robortellus et Manutius cum MSS. nonnullis, ἀπάγει καὶ παραλογίζεται. Omnino vere. Τὸν ἀκροατὴν ἀπάγειν est *auditorem ab re abducere, atque adeo fallere.* Lucianus de Domo: Ταῦτα πάντα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐχ᾽ ὁρᾶτε ὅπως ΑΠΑΓΕΙ ΜΕΝ ΤΟΝ ΑΚΡΟΑΤΗΝ, καὶ πρὸς τὴν θέαν ἀποστρέφει. Quare totum locum ita refingendum esse censeo: Σχεδὸν γὰρ ὡς οἱ ὑφ᾽ ἑτέρων ἐρωτώμενοι, ΠΑΡΟΞΥΝΘΕΝΤΕΣ ἐκ τοῦ παραχρῆμα, πρὸς τὸ λεχθὲν ἐναγωνίως καὶ ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἀνθυπαντῶσιν· οὕτω τὸ σχῆμα τῆς πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως, ΕΚ ΤΟΥ ΔΟΚΕΙΝ ἕκαστον τῶν ἐσκεμμένων ἐξ ὑπογυίου κεκινῆσθαί τε καὶ λέγεσθαι, ΤΟΝ ΑΚΡΟΑΤΗΝ ΑΠΑΓΕΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΟΓΙΖΕΓΑΙ. *Quemadmodum enim illi, qui ab aliis quid interrogati sunt, subita illa interrogatione commoti atque excitati, ei quod dicitur celeriter atque adeo ex ipsa veritate respondent; sic figura interrogationis et responsionis, eo quod videtur unumquodque eorum, quæ meditata sunt, ex tempore proferri, auditorem fallit et ludificatur.* Quæ plana et perspicua sunt. Toupius. Inscita et inutilis mihi videtur conjectura, ex qua Toupius verba Longini ipsa mutavit. Pro ἐκ τοῦ δοκεῖν, quod ipse vertit *eo quod videtur*, auctor scripsisset διὰ τὸ δοκεῖν. Hærent interpretes in v. κεκινῆσθαι. Tollius vertit *subnasci*, Pearcius *concipi*, Morus *proferri*: Toupius plane omisit. Est vero, quod Germ. diceres *veranlasset werden*, sive *ex alterius dicto provocari*. Nam κινεῖν τινα est, *alterum aliquo dicto ad loquendum impellere*, sive *lacessere*; ut docui ad Xenoph. Mem. IV, 2, 2. Bene τῷ κεκινῆσθαι respondet superius παροξυνθέντες. Postrema ἀπάγον καὶ π. quoniam codd. tuentur, Morum secutus ea servavi; quamquam ipse legendum censet aut ἀπάγει καὶ π. aut ἀπάγον παραλογίζεται. Particula καὶ fortasse defendi potest illa ratione, de qua 16, 4. sub διὰ τ. ἑξῆς monui. Sententia nempe erit: Interrogatio auditorem non modo istuc ducit, ut credat omnia ex tempore dici, sed *simul* decipit, cum ejus assensum extorquet.

εἰ οὕτως ἔ.] Qui locus Herodoti in hac, quæ sequitur, duorum foliorum lacuna repetitus fuerit, difficile est conjicere. Nullus interpretum conjecturam de eo protulit.

Sect. XIX. §. 1. πλοκα] In altero foliorum, quæ interciderunt, infimo scriptum fuerat, ut putant, α-, ut hic legere debeamus ἄπλοκα, i. e. ἀσύνδετα.

ὁ Ξενοφῶν] in Agesilao c. 2. §. 12.

§. 2. τοῦ Εὐρυλόχου] ducis sociorum Ulyssis, Odyss. Κ, 231 ss.

Ἤιομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ᾽ Ὀδυσσεῦ,
Εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά.

Τὰ γὰρ ἀλλήλων διακεκομμένα, καὶ οὐδὲν ἧττον κατεσπευσμένα, φέρει τῆς ἀγωνίας ἔμφασιν, ἅμα καὶ ἐμποδιζούσης τι καὶ συνδιωκούσης. Τοιαῦθ᾽ ὁ ποιητὴς ἐξήνεγκε διὰ τῶν ἀσυνδέτων.

SECT. XX.

Ἄκρως δὲ καὶ ἡ ἐπὶ ταὐτὸ σύνοδος τῶν σχημάτων εἴωθε κινεῖν, ὅταν δύο ἢ τρία, οἷον κατὰ συμμορίαν ἀνακιρνάμενα, ἀλλήλοις ἐρανίζῃ τὴν ἰσχὺν, τὴν πειθὼ, τὸ κάλλος· ὁποῖα καὶ τὰ εἰς τὸν Μειδίαν, ταῖς ἀναφοραῖς ὁμοῦ καὶ

Ἤιομεν ὡς ἐκέλ. &c.] Vat. 2. ἤλθομεν ὡς ἐκέλεβες ἀνάδρυμα φαιδιμ᾽ ὀδυσεῦ, ἴδομεν ὡς ἐκέλεβες ἀν εμβήσσησιν τετυγμένα δωμάτων καλλά. Vat. 3. ἤλθομεν ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμὰ φαίδιμ᾽ ὀδυσσεῦ. ἴδομεν ἐν βήσῃσι τετυγμένα δώματα καλά. Sic et Par. et ceteri codd. cum Rob. primum versum incipiunt ab ἤλθομεν, alterum ab ἴδομεν, ad quem tamen in Par. ad marg. scriptum est εὕρομεν. Pro καλὰ Man. Κίρκης.

τὰ γ. ἀλλήλων] Vat. 2. τογὰρ ἀλλήλων.

ἧττον] Par., B. teste, ἧσσον. Sic et Vat. 2.

κατεσπευσμένα] Vat. 3. sic: κατεσπευσμένα. Ambr. κατεσπασμένα. Rob. κατεσκευασμένα.

ἐμποδ. τι] Vat. 3. ἐμποδιζούσης τὶ.

συνδιωκ. Τοιαῦτ᾽ ὁ π. ἐξήνεγκε διὰ] Vat. 2. συνδιοικούσης τοιαῦθ. ὁ π. ἐξήνεγκεν διά. Sed συνδιοικούσης omnes reliqui codd. cum edd. primis habent.

Sect. XX. §. 1. ἐπὶ ταὐτὸ] Vat. 3. επιαυτο et marg. ἐπὶ ταυτὸ.

ὅταν] Vat. 2. ὅτ᾽ ἄν.

κατὰ συμμορίαν] Vat. 3. κατασυμμορίας. Man. κ. συμμορίαν.

ἐρανίζῃ] Rob. ἐρανίζη sine iota subscr.

τὸ κάλλος] Vat. 2. το κάλος.

εἰς τ. Μ. ταῖς ἀναφοραῖς] Vat. 2. εἰς τὸν μαδίαν ταῖς αναφορὲς. Vat. 3. εἰς τὸν μαδίαν &c. in margine ει μειδίαν. Laur. item μαδιαν.

Ἤιομεν] Pro hoc in codd. et ed. 1. reperitur Ἤλθομεν, sicut v. seq. Ἴδομεν pro Εὕρομεν, quæ, ut Morus recte judicat, non debebant corrigi ex editt. Homeri. Sed mirabile est, Longinum et alios his in versibus magnam asyndeti vim sentire potuisse, cum uni tantum copulæ (quam non facile desideres) ante εὕρομεν locus sit. Nam et Eustathius ad illum locum: Ἐπαινοῦνται τῆς εὐρυθμίας τὰ δύο ἔπη ταῦτα· "Ἤιομεν, ὡς ἐκελ. . . . δώματα καλά" τὰ τῆς Κίρκης δηλαδή. Καλὸν δ᾽ ἐν τούτοις καὶ ἡ ἀσύνδετος εἰσβολή. Ergo etiam hoc vim asyndeti habere dicitur, quod Eurylochus non incipit cum aliqua conjunctione, et sic tamquam ex abrupto videtur loqui.

ἐμποδιζούσης τι καὶ συνδιοικούσης] Serilochi: *Ibamus, jussu tuo, nobilis Ulysses, per saltum, videbamus in valle pulcras ædes.* Hæc enim, dissoluta invicem et nihilo minus præcipitata, adferunt contentionis speciem, quæ eodem tempore et retardat et accelerat. Talia poëta asyndeto expressit.

SECT. XX.

In primis vero multitudo figurarum in eodem loco movere solet, cum duæ aut tres, tamquam societate conjunctæ, ad robur, persuasionem et ornatum conferunt. Ex hoc genere illa sunt in Midiana Demos-

---

bendum cum Fabro, ΣΥΝΔΙΩΚΟΥΣΗΣ. Longini auctoritas sexcentis librariis anteferenda. Ita enim sect. 21. Τοῦ πάθους ΤΟ ΣΥΝΔΕΔΙΩΓΜΕΝΟΝ καὶ ἀποτετραχυμένον—Τὸ πάθος ὑπὸ τῶν συνδέσμων ΕΜΠΟΔΙΖΟΜΕΝΟΝ. Nihil verius hac emendatione. Toupius. Scripsi ergo quod jam Morus aliique commendaverant.

Sect. XX. §. 1. ὅταν δύο ἢ τρία, οἷον κατὰ συμμορίας ἀνακιρνάμενα, ἀλλήλοις ἐρανίζῃ τὴν ἰσχὺν] Robortellus et Manutius cum nonnullis MSS. κατὰ συμμορίαν. Recte. Josephus Antiq. Jud. V: 7. καὶ διαπονοῦντες κατὰ συμμορίαν. Deinde legendum, ἀλλήλοις συνερανίζῃ, quomodo locutus est Appian. de Bell. Civill. lib. 2. p. 716. Καὶ ΤΡΕΙΣ οἵδε τὸ μέγιστον ἐπὶ πᾶσι κράτος ἔχοντες ΤΑΣ ΧΡΕΙΑΣ ΑΛΛΗΛΟΙΣ ΣΥΝΗΡΑΝΙΖΟΝ. Quæ plane gemella sunt. Toupius. Robortellus habet pluralem, συμμορίας. Sed tamen συμμορίαν prætuli, cum de duabus tribusve figuris dicatur, quæ rectius comparantur cum totidem civibus eadem συμμορίᾳ conjunctis, quam si ἀνὰ δύο ἢ τρία, *binas aut ternas* figuras per singulas συμμορίας conjunctas. Sed nihil causæ putavi esse, cur συνερ. cum Toupio scriberem. Morus sensum minus accurate expressit. Verba hoc volunt, non orationi statim ipsi, sed *sibi invicem* figuras subministrare robur &c. His deinceps totam orationem fieri graviorem et splendidiorem per se patet. Qui apud Athenienses in eadem erant συμμορίᾳ, non solum pecunias in sumtus publicos conferebant, sed etiam se invicem sublevabant stipendiis et beneficiis. Vid. Casaub. ad Theophrasti Charactt. c. 15. Reprehendit Morus h. l. auctorem, quod *affectate* usus sit comparatione ab ἐράνῳ ducta. Sed similiter Dionysius Halic. π. συνθ. ὀνομάτων p. 8: Καὶ ἔτι τὴν Πλατωνικὴν ἐκείνην περίοδον, ἣν ἐν τῷ ἐπιταφίῳ ὁ ἀνὴρ γράφει, τίς οὐκ ἂν φαίη παραπληρώματι λέξεως οὐκ ἀναγκαίῳ προσηρανίσθαι; "Ac ne satis quidem erat," inquit, "figuras dare ad eranum, nisi fieret etiam per classes. Nonne hoc est, nimis ornare? Multo mollius metaphora usus est 40, 1." Sed ejusdem generis ornamenta recte ponuntur eadem in classe. Itaque excusate peccavit, si quid peccavit, Longinus, quod metaphoræ putavit addendam imaginem: de qua re dixi ad 9, 13. Non subticendum puto, quod mihi præterea venit in mentem. Annon verba ὅταν δύο...κάλλος alio e scriptore petita auctor pro exemplo posuit? Figuræ quidem duæ insunt, *icon* nempe, in οἷον... ἀνακιρνάμενα, et *asyndeton* in extremis. Certe hoc sumto ὁποῖα καὶ recte subjicitur, cum particula καὶ otiosa sit, nisi jam ante positum fuit exemplum.

εἰς τὸν Μειδίαν] Or. Demosthenis in Midiam c. 21.

τῇ διατυπώσει συναναπεπλεγμένα τὰ ἀσύνδετα. “Πολλὰ γὰρ ἂν ποιήσειεν ὁ τύπτων, ὧν ὁ παθὼν ἔνια οὐδ᾽ ἂν ἀπαγγεῖλαι δύναιτο ἑτέρῳ, τῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, 2 τῇ φωνῇ.” Εἶθ, ἵνα μὴ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὁ λόγος ἰὼν στῇ, (ἐν τάξει γὰρ τὸ ἠρεμοῦν, ἐν ἀταξίᾳ δὲ τὸ πάθος, ἐπεὶ φορὰ ψυχῆς καὶ συγκίνησίς ἐστιν,) εὐθὺς ἐπ᾽ ἄλλα μεθήλατο ἀσύνδετα καὶ ἐπαναφοράς· “τῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ, ὅταν ὡς ὑβρίζων, ὅταν ὡς ἐχθρὸς, ὅταν κονδύλοις, ὅταν ἐπὶ κόῤῥης.” Οὐδὲν ἄλλο διὰ τούτων ὁ ῥήτωρ, ἢ ὅπερ ὁ τύπτων, ἐργάζεται· τὴν διάνοιαν τῶν δικαστῶν τῇ 3 ἐπαλλήλῳ πλήττει φορᾷ. Εἶτ᾽ ἐντεῦθεν πάλιν, ὡς αἱ καταιγίδες, ἄλλην ποιούμενος ἐμβολὴν, “Ὅταν κονδύλοις, ὅταν κόῤῥης,” φησί· “Ταῦτα κινεῖ, ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους, ἀήθεις ὄντας τοῦ προπηλακίζεσθαι· οὐδεὶς, ταῦτα ἀπαγγέλλων, δύναιτο τὸ δεινὸν παραστῆσαι.” Οὐκοῦν τὴν

διατυπώσει συναναπεπλ. . . . ἔνια οὐδ᾽ ἂν] Hæc in Vat. 2. sic mutilata: διατυπῶσει ἑνὸ τύπτων ὧν ὁ παθῶν ἐνΐα - οὐδᾶν. Vat. 3. cum nostris consentit præter extrema, quæ sic habent: ἔνια οὐδὲν αν.

§. 2. Εἶθ᾽, ἵνα μὴ ἐπὶ τ.] Vat. 2. εἶθϊνα ἐπὶ τῶν. Nec in Laur. μὴ legitur.

ἐν τάξει] Est lectio Manutii, quæ et in marg. El. notata est. Rob. cum codd. omnibus ἐν στάσει.

συγκίνησίς ἐστιν] Vat. 2. συγκίνησὶς ἐστὶν. Vat. 3. συγκίνησῖς ἐςτὶν.

ὅταν] Vat. 2. ὅτ᾽ ἂν. Sic ubique, etiam in Laur., particula in duas divisa.

ὅταν κονδύλοις, ὅταν ἐπὶ κ.] Vat. 2. ὅτ ἂν κονδύλοις, ὁτᾶν οἱ δοῦλον. Vat. 3. ὅταν κονδύλοις· ὅταν ὡς δοῦλον. Sic et in Par. Ambr. Laur. Rob. pro ἐπὶ κόῤῥης est ὡς δοῦλον.

οὐδὲν ἄλλο] Vat. 2. ὄυδὲν ἄλλο.

τῇ ἐπαλλ. πλ. φ.] Vat. 2. et Laur. τῇ ἐπαλλ. πληττεοφορᾶ. Man. autem τῇ ἐπαλλήλων πλήττει φορᾷ.

§. 3. πάλιν] Vat. 2. πάλλϊν.

ἐπὶ κ. φ.] Vat. 3. ἐπὶ κόρης φησὶ. Totum autem ὅταν κονδ. —— φησὶ a Man. abest.

ταῦτα κ. τ. ἐξίστ. ἀνθρ.] Vat. 2. ταῦτα κινεῖ ἐξίστησιν, ἀνθρώπους.

οὐδεὶς, ταῦτα ἀπαγγ.] El. οὐδεὶς ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτα τοῖς ἀκούουσιν οὕτως ἀπαγγ.

τὰ ἀσύνδετα] Nemo tetigit hunc in fine repetitum articulum. Mihi videtur insolentior, ut delendum existimem, nisi quid aliud mutandum est.

Πολλὰ γὰρ ἂν ποιήσειεν . . . τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ] Nobilis locus ex Demosthenis Midiana, cujus meminit Plutarchus in Platon. Quæst. p. 1010. meminit et Musonius apud Stobæum Serm. XIX. Huc facit Claudius Saturninus de pœnis Paganorum, lib. 16. §. 6. qui hac occasione corrigendus est: *Non enim plaga repræsentat contumeliam, sed dedecoratio: neque verberari liberis est malum, quamvis est malum, si in contumeliam: multa enim utique facit qui verberat, quorum qui pati-*

thenis asyndeta, anaphoris et descriptione rursus
copulata. *Multa*, inquit, *qui alterum pulsat, gestu,
vultu, voce fecerit, quæ qui pertulit, non omnia narrare
alteri possit.* Jam ne oratio procurrens uni rei im- 2
morari videretur (animus enim adfectu vacuus quiescit; sed adfectus, qui agitatione et impetu mentis constat, tumultuatur) statim ad alia transiliit asyndeta et anaphoras: *Mox insolenter, mox hostiliter, mox pugno, mox colapho.* Quibus omnibus orator pulsantem plane imitatur, et huc illuc ruens mentem judi-
cum pulsat. Hinc, ut procella, denuo facit impetum: 3
Hæc dolent, hæc de statu dejiciunt homines, contumeliis non adsuetos. Nemo insolentiam narrando ob oculos ponere potest. Conservat ergo continua vicissitudine

---

tur quædam neque annunciare poterit alii, schemate, aspectu, voce. Scribendum sine dubio: NISI *in contumeliam.* Quod ex sensu loci patet. Confer cl. Taylor. ad Demosthenis Midianam. Ceterum haud aliter locutus est, ut Xenophonta taceam, Plutarchus in Agesilao. Εἰ δέ τις ὑπ' ἀνάγκης προέλθοι, καὶ ΣΧΗΜΑΤΙ καὶ ΦΩΝΗι καὶ ΒΛΕΜΜΑΤΙ ταπεινὸς ἐφαίνετο καὶ συνεσταλμένος. Cicero Offic. I. 29. *Licet ora ipsa cernere iratorum, et eorum, qui aut libidine aliqua, aut metu commoti sunt, aut voluptate nimia gestiunt, quorum omnium* VULTUS, VOCES, MOTUS, STATUSQUE *mutantur.* Ita scribendus iste locus. Atque hinc illustrandus et firmandus locus Ciceronis Tuscul. Quæst. III. 22. *Hi* (Corinthii) *poterant omnes eadem illa de Andromacha deplorare,* Hæc omnia vidi: *sed jam decantaverant fortasse: eo enim erant* VULTU, ORATIONE, *omni reliquo* MOTU *et* STATU, *ut eos Argivos aut Sicyonios diceres: magisque me moverant Corinthi subito adspectu parietinæ quam ipsos Corinthios.* TOUPIUS.

§. 2. ἐν στάσει γὰρ τὸ ἠρεμοῦν] Manutius ἐν τάξει. quod neutiquam spernendum. Confer cl. Schurtzfleisch. ad locum. Quod sequitur, ἐπεὶ φορὰ ψυχῆς καὶ συγκίνησίς ἐστι, sumptum est ex Plutarcho II. p. 375. Τὴν νόησιν καὶ τὴν φρόνησιν ὡς ΝΟΥ ΦΟΡΑΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΝ οὖσαν. TOUPIUS. Non Manutius solus, sed omnes deinceps editores ad Pearcium usque τάξει scripserunt. Ob antec. στῇ facilis fuit error. Res poscit τάξει, ad quod verbum auctor respexit extremis verbis: οὕτως αὐτῷ . . . περιλαμβάνει τάξιν.

τῷ σχ., τῷ βλ., τῇ φωνῇ] Revocavit hæc Pearcius e Par. duobus Vatt. Ambr. ed. pr. ubi tamen male a librariis repetita videntur, quoniam Longinus de his jam dixerat. MORUS.

§. 3. ὅταν κ., ὅταν ἐπὶ κ., φησί] Omissa hæc a Manutio, Porto, Petra, Tollio et Hudsono revocavit Pearcius ex Par. Ambr. ed. pr. et duobus Vatt. Sed hæc quoque, jam tractata a Longino, male a librariis repetita sunt. MORUS.

[οὐδεὶς ταῦτα ἀπαγγέλλων δύναιτο) Part. ἂν, quam cod. El., Demosthenem secutus, post οὐδεὶς addit, deesse nequit. F. legendum ἀπαγγέλλων ἄν. W. fil.]

Οὐκοῦν τὴν μὲν φύσιν &c.] Hunc locum Pearcius tantum et Morus, quamquam leviter, et frustra fere, tetigerant: ceteri interpretes ad eum illustrandum, aut, si opus videretur, sanandum plane nihil sunt conati. Ego postquam in eo tractando multum temporis et operæ perdideram, tandem intellexi, inter verba τὴν μὲν φύσιν et τῶν ἐπαναφορῶν excidisse non pauca, et totum locum sic fere habuisse: Οὐκοῦν τ. μ. φύσιν τοῦ πάθους τῶν ἀγανακτούντων ἐφ' ὕβρει ἄκρως τῷ σχηματισμῷ διατυποῖ, τὰ δὲ, ἃ δοκεῖ ἀηδῆ, καὶ τὸν κόρον τὸν ἐκ τῶν ἐπαναφορῶν καὶ ἀσυνδ. &c. En tibi rationes. Præter ἀσύνδετα et ἀναφορὰς auctor διατύπωσιν esse dixerat in loco Demosthenis. De hac in fine plane nihil

μὲν φύσιν τῶν ἐπαναφορῶν καὶ ἀσυνδέτων πάντῃ φυλάττει τῇ συνεχεῖ μεταβολῇ· οὕτως αὐτῷ καὶ ἡ τάξις ἄτακτον, καὶ ἔμπαλιν ἡ ἀταξία ποιὰν περιλαμβάνει τάξιν.

SECT. XXI.

Φέρε οὖν, πρόσθες τοὺς συνδέσμους, εἰ θέλοις, ὡς ποιοῦσιν οἱ Ἰσοκράτειοι· “Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο χρὴ παραλιπεῖν, ὡς πολλὰ ἂν ποιήσειεν ὁ τύπτων, πρῶτον μὲν τῷ σχήματι, εἶτα δὲ τῷ βλέμματι, εἶτά γε μὴν αὐτῇ τῇ φωνῇ·” καὶ εἴσῃ κατὰ τὸ ἑξῆς οὕτως παραγράφων, ὡς τοῦ πάθους τὸ συνδεδιωγμένον καὶ ἀποτραχυνόμενον, ἐὰν τοῖς συνδέσμοις ἐξομαλίσῃς εἰς λειότητα, ἄκεντρόν τε προσπίπτει, καὶ εὐθὺς 2 ἔσβεσται. Ὥσπερ γὰρ, εἴ τις συνδήσειε τῶν θεόντων τὰ σώματα, τὴν φορὰν αὐτῶν ἀφῄρηται, οὕτως καὶ τὸ πάθος,

τῇ συνεχεῖ μ.] Vat. 2. τῆ συνεχῆ μετὰ βολῆ.

ἀταξία ποιὰν π.] Vat. 2. ἀταξίας ποιὰς π. Laur. ἀταξίας ποίας.

Sect. XXI. §. 1. εἰ θέλοις] Vat. 2. et Laur. ἔτι θέλοις. Vat. 3. εἰ θέλεις.

Καὶ μὴν . . . παραλιπεῖν] Vat. 2. καὶ μὴν παραλιπων.

τῷ βλέμμ.] Rob. βλέμματι.

οὕτως παραγρ.] Vat. 2. οὐ τῷ παρὰ γράφων. Vat. 3. οὕτως παραγράφων. τρα

ἀποτρ., ἐὰν τοῖς σ.] Vat. 2. ἀπὸ τραχινῶμενον· ἐ αὐτοῖς σ. Vat. 3. ἀπολχυνόμενον· ἐὰν τοῖς σ.

ἄκεντρόν τε] Vat. 2. et Laur. ἄκεντροί τε. Rob. ἀκαιρόν τε.

προσπίπτει] Vat. 2. πρὸς πίπτει.

significari, perquam mirum est. Deinde particulæ MEN (in Οὐκοῦν τ. μ. φύσιν) nullum ΔΕ in membro aliquo adjuncto redditur. Hoc alterum membrum intercidisse; perspicuum est ex eo, quod bina sequuntur membra, quæ ad bina priora respiciunt, οὕτως αὐτῷ . . . περιλαμβάνει τάξιν. Denique nisi locum isto fere modo constitueris, multas magnasque reliqueris difficultates. Mihi vero, lacuna isto modo expleta, nihil, quod offendat, relinquitur, præter insolentiorem usum verborum τάξις et ἀταξία. Sed licuit, opinor, Longino, genus ponere pro specie, atque ita τάξιν appellare τὴν σύνθεσιν, ἀταξίαν vero τὸ ἀνάρμοστον, aut si quo alio verbo appellarant diffluentem et inconditam verborum collocationem.

Sect. XXI. §. 1. De re h. l. explicata commode locus Demetrii Phal. §. 281 ss. comparari potest, ubi verba Æschinis spectantur: ἐπὶ σαυτὸν καλεῖς, ἐπὶ τοὺς νόμους καλεῖς, ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς. Triplex in iis figura ostenditur, anaphora, asyndeton et homœoteleuton. Tum sic: Καὶ δεινότης ἤθροισται ἐκ τῶν τριῶν. Εἰ δ' εἴποι τις οὕτως, Ἐπὶ σαυτὸν, καὶ τοὺς νόμους, καὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς, ἅμα τοῖς σχήμασιν ἐξαιρήσει καὶ τὴν δεινότητα.

naturam asyndetorum et anaphorarum, ideoque apud eum ordo perturbationem, et perturbatio ordinem quemdam habet.

SECT. XXI.

Adde igitur, si placet, particulas, ut solent Isocratis imitatores: *Enimvero nec hoc prætereundum est, multa facere pulsantem, primum gestu, postea vultu, deinde vero etiam ipsa voce:* et senties, toto loco ita mutato, adfectus celeritatem et asperitatem, æquatam particulis atque complanatam, sine vi corruere, et illico perire. 2 Ut enim, si quis currentium corpora constringat, impetu eos privat: ita adfectus,

---

οἱ Ἰσοκράτειοι] Inter eos celebriores erant *Isæus, Hyperides, Theodectes, Theopompus, Philiscus, Trallianus.* De discipulis Isocratis volumen integrum, idque accurate, scripsit *Hermippus.* (Halicarn. in Isæo et Athen. l. 8.) Notantur apud auctores, ut qui παρισώσεις et antitheta in orationibus suis nimis pueriliter affectarent. (Demetrius Phaler. et Halic. in methodo panegyr.) Longinus hic, etiam polysyndeta eis in pretio fuisse, meminit. LANGBÆNIUS.

ἄκεντρον προσπίπτει] Tollius vertit··· *ut apes solent, amisso aculeo, exstingui.* Sed de apum aculeo auctor h. l. non cogitavit. Repugnant verba ἀποτραχυνόμενον et ἔσβεσται. Omnino certum cujuscunque generis aculeum non habuit ob oculos, sed tamen aliquid, quod impulsu suo graviter aliud corpus afficit. Non bene igitur præpositionem in verbo negligunt interpretes, qui vertunt *subsidere* aut *corruere.* Rectius ponas, *sine vi animum impellere,* aut *animos non penetrare.* Sic 23, 2: et 29, 1. et 4. simpliciter est *aures impellere.* Sensit Morus leve vitium, et modeste de Longino questus, qui hoc capite omnis generis metaphoras effuderit, modestius etiam, quam oportebat, addit, versionem Latinam hoc modo intolerabilem factam esse.

§. 2. Ὥσπερ γὰρ &c.] Comparatio hic addita valde claudicat quoad externam formam, ut, licet pauciora corrigere necesse sit, plura tamen vitio affecta putem. Sed levioribus missis pauca tangam. Ἀγανακτεῖ vix tueri potest locum. An pro eo scriptum fuerat ἀγωνίζεται εἰκῇ? Nam quod Tollius illud Virgilii, Æn. VIII, 728, comparat, id nequaquam satisfacit. De ἀπολύει mox suo loco dicam.

οὕτως καὶ] Offendere quempiam possit τὸ Σ in οὕτως ante consonantem positum, ut οὑτωσὶ aut οὕτω reponendum putet. Sed illud sæpissime ante consonantes positum reperiri, exemplis docet Reitzius ad Lucian. *de Gymnasiis* c. 16. Addit ille: "cum veteres in pronuntiando σ ultimum videantur elisisse, inde factum, ut deinde consona sequente modo adscriberetur, modo omitteretur." Id hactenus verum puto, ut vulgo indocti illud eliderent, et doctiorum alii multitudinem secuti molliorемque probantes sonum, ante consonantes illam litteram nec pronuntiarent nec scriberent; alii, rationem et analogiam potiorem existimantes, semper et dicerent et scriberent οὕτως, nunquam οὕτω. In horum numero puto fuisse Longinum, ut Criticum, et sui judicii hominem. Nam per se οὕτω nulla ratione defendi potest, nisi forte et ὡσαύτω, καλῶ, πράω ante consonantes recte habent, pro ὡσαύτως, καλῶς, πράως, eundemque in modum cetera omnia hujus formæ adverbia. In

ὑπὸ τῶν συνδέσμων καὶ τῶν ἄλλων προςθηκῶν ἐμποδιζόμενον, ἀγανακτεῖ· τὴν γὰρ ἐλευθερίαν ἀπολύει τοῦ δρόμου, καὶ τὸ ὡς ἀπ' ὀργάνου τινὸς ἀφίεσθαι.

SECT. XXII.

Τῆς δὲ αὐτῆς ἰδέας καὶ τὰ Ὑπερβατὰ θετέον· ἔστι δὲ λέξεων ἢ νοήσεων ἐκ τοῦ κατ' ἀκολουθίαν κεκινημένη τάξις, καὶ οἱονεὶ χαρακτὴρ ἐναγωνίου πάθους ἀληθέστατος. Ὡς γὰρ οἱ τῷ ὄντι ὀργιζόμενοι, ἢ φοβούμενοι, ἢ ἀγανακτοῦντες, ἢ ὑπὸ ζηλοτυπίας, ἢ ὑπὸ ἄλλου τινὸς, (πολλὰ γὰρ καὶ ἀναρίθμητα πάθη, καὶ οὐδ' ἂν εἰπεῖν τις ὁπόσα δύναιτο,) ἑκάστοτε παραπίπτοντες, ἄλλα προθέμενοι πολλάκις ἐπ' ἄλλα μεταπηδῶσι, μέσα τινὰ παρεμβαλόντες ἀλόγως, εἶτ' αὖθις ἐπὶ τὰ πρῶτα ἀνακυκλοῦντες, καὶ πάντῃ πρὸς τῆς ἀγωνίας, ὡς ὑπ' ἀστάτου πνεύματος, τῇδε κἀκεῖσε

§. 2. ἀπολύει τοῦ δρ.] Vat. 2. ἀπολύειν τοῦ δρόμον.
Sect. XXII. §. 1. ἔστι δὲ λ.] Vat. 2. ἔστιν δὲ λ. Vat. 3. ἔστι δὲ λ.
κατ' ἀκολ. κ.] Vat. 2. κατὰ κολουθίαν, κοκινημένα. Vat. 3. κατ' ἀκολούθιαν κεκινημένη.
οἱονεὶ χ.] Vat. 2. οἷον εἰ χαρακτὴν.
ζηλοτυπίας] Vat. 2. ζηλοτοπίας.
πολ. γὰρ καὶ ἀναρ.] πολλὰ καὶ ἀναρίθμητα Vat. 3.
οὐδ' ἂν εἰπ. τις ὁπόσα] Vat. 2. οὐδ' ἂν οἱ πεῖν τις ὀπὸσα.
παραπίπτοντες] Vat. 2. παρὰ πιπτόντες.
πολλάκις] Vat. 2. πολάκις.
παρεμβ. ἀλόγως] Vat. 2. παρεμβαλλὸν ἀλόγως. Laur. παρεμβάλλον ἀλ.
εἶτ' αὖθις] Vat. 2. εἶτ ἄνθις.
ἀνακυκλοῦντες] Laur. ἀνακυκλοῦν.
ὡς ὑπ' ἀστ.] Vat. 2. ὧς πἄστάτου.
τῇδε κἀκεῖσε] Vat. 2. τῦ δὲ κακεῖσε.

hoc libello οὕτως ante consonantem reperitur 4, 4. 21, 1. et 2. 22, 1. et 3. 23, 4. 32, 5. 38, 2. et 6. 40, 1. 41, 2. 43, 4: sed οὕτω 17, 2. 18, 2. et 43, 3. Verisimillimum, imo vix dubitandum est, etiam his paucis locis οὕτως esse restituendum.

τῶν ἄλλων προςθηκῶν] Sub nomine προςθηκῶν intelligendæ sunt formulæ breves, quæ inserviunt transitioni et hactenus conjunctionibus sunt similes; ut, quod ab initio positum est, οὐδὲ τοῦτο χρὴ παραλιπεῖν.

τὴν γὰρ ἐλευθερίαν ἀπολύει τοῦ δρόμου] Malim ἀποκωλύει. Ruhnkenius. Singularis certe numerus ferri potest, relatus ad nomina masculini generis et feminini; quam in rem fragm. 8 et præceptum et exemplum occurrit. Morus legi volebat ἀπολύουσι. Sed hoc non esset *impediissent*, verum *expediunt*, si quidem a λύειν com-

copulis aliisque particulis impeditus, indignatur; impediunt enim cursum liberum, nec potest oratio velut e machina mitti.

SECT. XXII.

Ex eodem genere etiam hyperbata sunt, quæ perturbatione ordinis naturalis verborum ac sententiarum constant, et velut notam certissimam vehementioris adfectus continent. Ut enim vere irati, aut metuentes, aut propter æmulationem vel aliam causam indignantes, (sunt enim multi et innumerabiles adfectus, nec quisquam facile copiam definierit) semper a cœpta via aberrant, et, cum alia proposuerint, mediis quibusdam sine causa interjectis, ad

positum statuebat. Mihi primo in mentem venit legi posse ἀπόλλυσι vel ἀπώλεσε, ut esset: *affectus amittit libertatem*; post autem, ἀποκλείουσι, quod referretur ad συνδέσμους et προςθήκας. Sic apud Ælianum V. H. 14, 22 extr. tyrannus occurrit τὴν ἐκ φύσεως ἀποκλείων ἐλευθερίαν. Ruhnkenii illud ἀποκωλύει magis morale, ut loquuntur, impedimentum exprimit, quam physicum, de quo hic agitur. Num ἀποκλείουσι in eandem partem peccat? Mihi ipsi non prorsus liquet.

Sect. XII. §. 1. πολλὰ γὰρ···ὁπόσα δύναιτο] Prior sententia, πολλὰ···πάθη, oratorie prolata est: posterior, καὶ οὐδ' ἂν···δύναιτο, quæ abesse debere videatur, a Longino item, ut philosopho, adjecta est: nam de numero affectuum philosophi nunquam consentient. Hic autem cum de vehementioribus πάθεσι agatur, id quod ὑποτύπωσις hominum concitatorum docet, proprie loquenti hæc non sunt *innumera*.

μέτα τινὰ παρεμβαλόντες ἀλόγως] Inepte reddunt, *Quædam in medio contra rationem ponentes.* Idem παρεμβαλόντες ἀλόγως et παραλόγως ἐμβαλόντες: quomodo locutus est infra: ΠΑΡΑΛΟΓΩΣ διὰ μακροῦ τὸ πάλαι ζητούμενον ἐπὶ τέλει που προσαποδούς. Quæ sequuntur, ἀγχιστρόφως ἀντισπώμενοι τὰς λέξεις, minus recte administravit vir doctissimus. Nos pristinam distinctionem revocavimus. Πρὸς τῆς ἀγωνίας ἀντισπώμενοι. *Quoquoversum ab animi impetu, velut instabili quodam vento, nunc huc, nunc illuc jactati.* Philo de Vit. Mosis lib. 3. Ἀνθελκόμενος δὲ καὶ ΑΝΤΙΣΠΩΜΕΝΟΣ πρὸς ἑκατέρου μέρους· ὧδε κἀκεῖσε, τί χρὴ δρᾷν ἠπόρει. *Itaque utraque ex parte huc et illuc varie distractus, quid facto opus esset, nescire.* Toupius. De ἀλόγως mihi secus videtur. Nempe ἀλόγως, i. e. *temere, inconsiderate,* agere dicuntur cum alii, tum qui vehementi motu animi concitati sunt; atque ita τὸ ἄλογον est in ipsis: παραλόγως autem, qui aliter agunt, atque homines ratiocinati erant sive cogitaverant; et proinde τὸ παράλογον est in istis, qui aliud exspectaverant. Ita παράλογος et ἀπροςδόκητος ut synonyma ponuntur apud Dionys. Hal. T. II. p. 159. v. 21. s. Hic igitur homines vehementer perturbati sententiæ, quam efferre cœperant, *præter rationem* sive *temere* quædam interponunt, quia motus ille vehemens eos immemores facit verborum, quæ modo protulerant. Non inepte igitur interpretes vertunt *contra* (s. *præter*) *rationem*: et sic etiam Morus vertere debebat.

ἀστάτου] Ventus describitur, qui omnia reddit ἄστατα. Ergo *procella*. Morus. Miror, cur vir tam acutus rectique judicii ad metonymiam poeticam confu-

ἀγχιστρόφως ἀντισπώμενοι, τὰς λέξεις, τὰς νοήσεις, τὴν ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν εἱρμοῦ παντοίως πρὸς μυρίας τροπὰς ἐναλλάττουσι τάξιν· οὕτως παρὰ τοῖς ἀρίστοις συγγραφεῦσι διὰ τῶν ὑπερβατῶν ἡ μίμησις ἐπὶ τὰ τῆς φύσεως ἔργα φέρεται. Τότε γὰρ ἡ τέχνη τέλειος, ἡνίκ' ἂν φύσις εἶναι δοκῇ, ἡ δ' αὖ φύσις ἐπιτυχὴς, ὅταν λανθάνουσαν περιέχῃ τὴν τέχνην· ὥσπερ λέγει ὁ Φωκαεὺς Διονύσιος παρὰ τῷ Ἡροδότῳ· "Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα, ἄνδρες Ἴωνες, εἶναι ἐλευθέροις ἢ δούλοις, καὶ τούτοις ὡς δραπέτῃσι. Νῦν ὦν, ὑμέες ἢν μὲν βούλησθε ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι, τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσται· οἷοί τε δὲ ἔσεσθε ὑπερβαλέσθαι τοὺς πολεμίους."

2 Ἐνταῦθ' ἦν τὸ κατὰ τάξιν· "Ὦ ἄνδρες Ἴωνες, νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπιδέχεσθαι· ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα." Ὁ δὲ τὸ μὲν, "ἄνδρες Ἴωνες," ὑπερεβίβασεν· προεισέβαλε γοῦν εὐθὺς ἀπὸ τοῦ φόβου, ὡς

ἀντισπώμενοι, τὰς λέξεις···ἐναλλαττ. τάξιν· οὕτως] Vat. 2. ita paucis corrupit: ἀντισπῶμενοι, τάς λέξεις τὴν ἐκ τοῦσι τάξιν, οὕτω.

λανθάνουσαν] Ita Par. et Laur. Ceteri cum editt. vett. λανθάνουσα.

περιέχῃ] Vat. 2. περιῖέχη.

λέγει ὁ Φωκαεὺς Δ.] Vat. 2. λέγει ὁ φωκα εὺς διονύσῖον παρὰ τα ἡροδότω. Vat. 3. deest λέγει.

ἐπὶ ξ. γ. ἀ···ἡμῖν] Vat. 3. pro ξυροῦ habet ξηροῦ Manut. τῆς ante ἀκμῆς et ὑμῖν pro ἡμῖν.

τὰ πρ.] Vat. 2. τὰ πράγματῖ.

εἶναι ἐλ. ἢ δ. καὶ τ.] Man. ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, καὶ τούτοισι.

ὡς δραπέτῃσι···οἷοί τε] Par. teste B. sic: ὡς δραπέτῃσιν νῦν. ὦν ἡμεῖς ἢν μ. β. ταλαιπωρίαις ἐνδέχεσθαι, παραχρ. μὲν πόνος ὑμῖν· οἷοί τε &c. Vat. 2. ὡς δραπέστησιν νῦν. ὦν ἡμεῖς ἢ ὦ μὲν βούλησθε ταλαι πῖερὶ ἐνδέχεσθαι παρὰ χρῆμα μὲν π. &c. Sed Vat. 3.
σ
δραπέτησι νῦν ὦν ἡμεῖς ἣν μὲν βουλησθε ταλαιπωρίαις ἐνδέχεσθαι παραχρῆμα μὲν πόνοις ὑμῖν. οἷοί τε. Pro ὑμέες etiam e Laur. prolatum ἡμεῖς, et deinde παρὰ χρημα, nec ἔσται ibi reperitur. Rob. sic: ὡς δραπέτῃσι νῦν. ὦν ὑμεῖς ἢν μ. β. ταλαιπωρίαις ἐνέχεσθαι παρα χρῆμα μ. π. ὑμῖν. οἷοί τε.

ὑπερβαλέσθαι τ. π.] Manut. solus: ὑπερβαλλόμενοι τοὺς ἐναντίους εἶναι ἐλεύθεροι.

§. 2. Ἐνταῦθ' ἦν] Laur. ἐνταυθὶ ἦν τὸ κ. τάξον, ὦ. Vat. 2. ἐνταῦθι ἦν τὸ κ. τάξον, ὦ.

πόνους ἐπιδέχεσθαι· ἐπὶ ξ.] Vat. 2. πόνους δέχεσθαι ἐπυξυροῦ. Sic et Laur. δέχεσθαι. In Vat. 3. est ἐπὶ ξηροῦ.

ὑπερεβίβασεν] Vat. 2. ὑπερεβίβασει. Vat. 3. ὑπερβίβασεν.

οὖν
προεισέβ. γοῦν εὐθὺς] Par. προεισέβαλεν ἂν εὐθύς, sic, teste B. Vat. 2. et Laur. προ-

alia transiliunt, posthæc ad initia revertuntur, agitatione
animi tamquam procella huc illuc celeriter
trahuntur, verbaque et res et naturalem structuræ
ordinem multiplici modo immutant: sic optimi scriptores
hyperbatis naturam imitantur. Tunc enim
ars perfecta est, cum natura esse videtur; natura
autem nihil errat, cum artem latenter adjunctam
habet. Tale est illud Dionysii Phocæensis apud
Herodotum: *In summo discrimine res nostræ versantur,
Iones, ut aut liberos, aut servos, eosque fugitivos esse
nos oporteat. Itaque, si molestiam suscipere vultis,
statim quidem labor aderit; vincere tamen hostes poteritis.*
Naturalis ordo hic erat: *Iones, nunc tempus* 2
*est laboris suscipiendi; nam res nostræ in summo discrimine
versantur.* Sed Herodotus illud *Iones* alio trajecit:
statim enim præ metu annexuit, ut propter

---

gerit atque inde excitaverit *procellam*; quæ certe esset lenior neque *omnia* corpora redderet ἄστατα. Simpliciter est *ventus instabilis*, ut alii cum Tollio vertunt. Non idem sane ventus est (si quis alio modo argutari velit), sed plures, qui tum, cum cœli temperies mutationem subit, inter se conflictantur; non flatu illi semper vehementissimo, sed interdum levi per vices impulsu. Itaque nisi Longinum facere velimus physicum subtiliter ventos etiam distinguentem (quod non est necesse), totam aëris regionem, quæ movetur, eum pro *uno vento* eoque *instabili* posuisse dicemus.

τὰς λέξεις] Maluissem τὴν τῶν λέξεων καὶ νοήσεων ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν εἱρμοῦ &c. Tollius. Num T. ita legendum esse significavit? Hoc sane voluisse videtur, quoniam nihil præterea additum habet. Sed alibi ostendimus, a vero aberrare, qui apud Longinum talia emendanda existimant.—Scripsi deinceps οὕτως παρὰ, quod ed. 1. servavit quodque in codd. scriptum puto. Manutii editio jam non ad manus est. Sed in Porti commentario item οὕτως exstat, p. 325.

ἡ δ' αὖ φ.... τὴν τέχνην] Hæc sententia aut a vero abhorret, aut redit ad priorem. Cf. 2, 2 ss. et 36, 4.

[ὅτ. λανθάνουσαν περιέχῃ τὴν τέχνην) Vel contra Par. et Laur. tueor λανθάνουσα e cett. codd. Nam λανθάνουσαν profectum videtur a correctore, qui non intelligeret, λανθάνουσα adverbialiter esse dictum. W. fil.]

παρὰ τῷ Ἡροδότῳ] L. 6. c. 11.

Ἐπὶ ξ. γ. ἀκμῆς] Res fere magnæ dicuntur esse ἐπὶ ξ. ἀκμῆς, cum ab exiguo discrimine pendent, et levi momento facile huc aut illuc impelli possunt, ita ut simul instet periculum interitus, et spes ostendatur salutis. Proverbium est inde ab Homero usurpatum Il. κ', 173 s. Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς, ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.

§. 2. προεισέβαλε γοῦν εὐθὺς] Sensus manifestus, verba fortasse non item. Tu verte: *Exorsus est statim ab ipso metu, adeo ut ne compellarit quidem auditores, priusquam istum metum incussisset.* Ita vertendus iste locus, quem minus intellexit cl. Morus. Græca suaviora et elegantiora sunt. Notandum illud, πρὸς τὸ ἐφεστὼς δέος. *ob imminentem timorem.* Plutarch. in Alexandro: Ὁ δὲ πατὴρ καὶ δακρῦσαί τι λέγεται ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΧΑΡΑΝ. *Pater autem ob gaudium illachrymasse etiam dicitur. Wept for joy.* Restituenda ista vocula Tatiano Orat. ad Græcos Sect. 6. Ἐχρῆν δὲ μήτε βασιλέας προλήμματι θεραπεύειν. Ad quem locum insigniter

μηδ᾽ ἀρχὴν φθάνων πρὸς τὸ ἐφεστὼς δέος προσαγορεῦσαι
τοὺς ἀκούοντας. Ἔπειτα δὲ τὴν τῶν νοημάτων ἀπέστρεψε
τάξιν. Πρὸ γὰρ τοῦ φῆσαι, ὅτι αὐτοὺς δεῖ πονεῖν, (τοῦτο
γάρ ἐστιν, ὃ παρακελεύεται,) ἔμπροσθεν ἀποδίδωσι τὴν
αἰτίαν, δι᾽ ἣν πονεῖν δεῖ, "Ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς," φήσας,
"ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα·" ὡς μὴ δοκεῖν ἐσκεμμένα
3 λέγειν, ἀλλ᾽ ἠναγκασμένα. Ἔτι δὲ μᾶλλον ὁ Θουκυδίδης
καὶ τὰ φύσει πάντως ἡνωμένα καὶ ἀδιανέμητα ὅμως ταῖς
ὑπερβάσεσιν ἀπ᾽ ἀλλήλων ἄγειν δεινότατος. Ὁ δὲ Δημοσθένης
οὐχ οὕτως μὲν αὐθάδης, ὥσπερ οὗτος, πάντων δ᾽ ἐν
τῷ γένει τούτῳ κατακορέστατος, καὶ πολὺ τὸ ἀγωνιστικὸν
ἐκ τοῦ ὑπερβιβάζειν καὶ ἔτι νὴ Δία τὸ ἐξ ὑπογυίου λέγειν
συνεμφαίνων, καὶ πρὸς τούτοις εἰς τὸν κίνδυνον τῶν μακρῶν
4 ὑπερβατῶν τοὺς ἀκούοντας συνεπισπώμενος. Πολλάκις
γὰρ τὸν νοῦν, ὃν ὥρμησεν εἰπεῖν, ἀνακρεμάσας, καὶ μεταξὺ,
ὡς εἰς ἀλλόφυλον καὶ ἀπεοικυῖαν τάξιν, ἄλλ᾽ ἐπ᾽ ἄλλοις
διὰ μέσου καὶ ἔξωθέν ποθεν ἐπεισκυκλῶν, εἰς φόβον ἐμ-

εισέβαλεν οὖν ἀνευθὺς, Vat. 3. et Rob. προεισέβαλον οὖν ἂν εὐθὺς. Etiam Ambr. προεισέβαλον οὖν. El. autem: προσέβαλεν οὖν ἂν εὐθὺς, et in marg. γοῦν, ἢ γὰρ. In Porti comm. προσέβαλεν γὰρ εὐθὺς.

μηδ᾽ ἀρχὴν φθάνων] Par. Laur. Vat. 3. μηδ᾽ ἀρχὴ φθάνων. Vat. 2. μὴ δ᾽ ἀρχὴ φθανῶν. El. in marg. ἀπὸ τοῦ φόβου φθάνων ὡς μ.

ὁ

ἐφεστὼς] Vat. 3. ἐφεστὼς, sic.

ἀπέστρεψε] Vat. 2. ἀπέστρεψεν.

(τοῦτο...παρακελ.)] Vat. 2. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὃ παρακέλέβεται.

ἀποδίδωσι] Vat. 2. ἀποδίδωσιν.

τὰ πράγματα] Vat. 2. τὰ πράγμα.

ἐπὶ ξυροῦ] Vat. 3. ἐπὶ ξηροῦ.

φήσας] Rob. φήσαι.
ἔστι

§. 3. Ἔτι δὲ μ.] Vat. 3. ἔτι δὲ μ.

καὶ τὰ φ. π.] Vat. 2. κατὰ φύσει πάντος. Vat. 3. κατὰ φύσει πάντως. Laur. κατὰ φύσιν πάντως.

καὶ ἔτι...ὑπογυίου] Vat. 2. καὶ ἔστιν, ἢ δία το ἐξυπογίου. Pariter Laur. ἔστιν ἢ δία
ἔτι
&c. Vat. 3. καὶ ἔστιν ἢ διὰ τὸ ἐξυπογύου.

§. 4. ἄλλ᾽ ἐπ᾽...ἔξωθέν ποθεν] Vat. 2. ἄλλ᾽ ἐπαύλοις διάμέσον καὶ ἔξωθέν ποθεν. Sed Vat. 3. ultima sic: ἔξωθὲν ποθὲν.

ἐπεισκυκλῶν] Vat. 3. ἐπεισκυκλῶν: et in marg. συνκλῶν.

instantem timorem auditores plane non adloque-
retur. Tum rerum ordinem pervertit: ante enim,
quam diceret, laborandum esse (id quod nunc hor-
tatur), causam reddit, cur laborandum sit, *in summo,*
inquiens, *discrimine nostræ res versantur,* ut non me-
ditato, sed necessario hæc dixisse videatur. Multo 3
autem magis Thucydides ea, quæ natura utique
conjuncta et inseparabilia sunt, tamen hyperbatis
scienter divellit. Demosthenes vero non quidem
æque durus est; sed tamen in hoc genere frequen-
tissimus, nec solum verbis ita trajiciendis vehemen-
tiam indicat, et ex tempore dicentis speciem habet,
sed auditores etiam in periculum longorum hyper-
batorum secum rapit. Sæpe enim, suspensa senten- 4
tia, quam cœperat, aliisque super alia velut alieno
et incommodo loco interjectis et extrinsecus illatis,
ubi auditoribus metum injecit, ne tota oratio dilabi

---

nugantur viri eruditi. MS. Reg. Par. προσλήμματι. Legendum proculdubio: πρὸς λῆμμά τι. *Reges neutiquam colendi sunt ob lucellum aliquod.* Schol. ad Aristoph. Pac. 980. Ἀλλὰ κατέλαβόν σε ὑπέχοντα ἑτοίμην χεῖρα ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΗΜΜΑ. Toupius. Recte vir doctus. Certe sic multum difficultatis evanescit. Sed equidem φθάνων, quod Morus ejici volebat, posuerim ante προσαγορεῦσαι: offendunt enim interposita illa, πρὸς τὸ ἐφεστὼς δέος. Sed πρὸς recte jam alii *propter* aut *præ* reddiderant. Ita Sophocl. Aj. 1073. πρὸς οὐδὲν *propter nihilum, nulla de (justa) causa.* In *Animadversionum* libello Morus contendit, εἰςβάλλειν pro ἄρχεσθαι quia dicatur tropice, per ellipsin verborum εἴς τι, dici non posse εἰςβάλλειν ἀπό τινος: se certe dubitare, donec locum eam in rem invenerit. Sed commode utrumque cogitari posse videtur: εἰςβάλλειν εἴς τι ἀπό τινος, *ingredi in aliquid, profectum ab aliqua re.* Quod superest, argutari h. l. Longinum, nemo justo imbutus elegantiæ sensu negabit. Nihili sunt illa, ὡς μηδ' ἀρχὴν &c. An is *omnino non* alloquitur auditores, qui id facit, ubi optimi oratores quavis in causa solent, post aliquot ab initio verba? Deinde etsi verum est, naturæ, non artis esse initium illius oratiunculæ, et Dionysium non meditata dixisse, sed quæ necessitas expressit: tamen in oratiuncula tam brevi frustra laudatur rerum ordo aut inversio.

§. 3. ὁ δὲ Δημοσθένης οὐχ οὕτως μὲν αὐθάδης] Hæc vulgo non recte reddunt. Verte, *Demosthenes autem non tantum sibi sumit quantum Thucydides. Non adeo audax est in iis divellendis, quæ natura sunt unita, ac Thucydides.* Hæc est mens Longini. Quod ex sequentibus manifestum est. Toupius. Longissime aberrat solus Pearcius, qui vertit *Demosthenes autem non tam creber est, quam ille: is vero est ex omnibus, qui in hoc genere figurarum satis habet.* Propter posteriorem errorem ad κατακορέστατος hoc addidit scholion: "Vox κατακορὴς hic videtur significare eum, qui satis, nec tamen plus quam satis, habet." Ut paucis complectar, ficta est hæc significatio; superlativus, ea posita, ineptus; judicium de Demosthene, quod inde exsistit, falsum. Boilavius idem, Tollio præeunte, in αὐθάδης peccat, in ceteris aliter et excusatius. Reliqui interpretes recte, quamquam verbis dissentientes.

§. 4. ἀλλ' ἐπ' ἄλλοις διὰ μέσου καὶ ἔξωθέν ποθεν ἐπεισκυκλῶν] Locus elegans.

βαλὼν τὸν ἀκροατὴν, ὡς ἐπὶ παντελεῖ τοῦ λόγου διαπτώσει, καὶ συναποκινδυνεύειν ὑπ᾿ ἀγωνίας τῷ λέγοντι συναναγκάσας, εἶτα παραλόγως διὰ μακροῦ τὸ πάλαι ζητούμενον εὐκαίρως ἐπὶ τέλει που προσαποδοὺς, αὐτῷ τῷ κατὰ τὰς ὑπερβάσεις παραβόλῳ καὶ ἀκροσφαλεῖ πολὺ μᾶλλον ἐκπλήττει. Φειδὼ δὲ τῶν παραδειγμάτων ἔστω διὰ τὸ πλῆθος.

SECT. XXIII.

Τά γε μὴν Πολύπτωτα λεγόμενα, Ἀθροισμοὶ, καὶ Ἀντιμεταβολαὶ, καὶ Κλίμακες, πάνυ ἀγωνιστικὰ, ὡς οἶσθα, κόσμου τε, καὶ παντὸς ὕψους καὶ πάθους συνεργά. Τί δέ; αἱ τῶν πτώσεων, χρόνων, προσώπων, ἀριθμῶν, γενῶν ἐναλλάξεις πῶς ποτε καταποικίλλουσι καὶ ἐπεγείρουσι τὰ 2 ἑρμηνευτικά; Φημὶ δὴ, τῶν κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς οὐ μόνα

ἐπὶ παντελεῖ...τῷ λέγοντι] Vat. 2. ἐπὶ πὰν τελεῖ τοὺς λόγους δία πτώσει, καὶ συν ἀποκινδηνέυειν ὑπαγῶνία τῶ λ. In Laur. est ὑπὸ γωνία.

συναναγκάσας] Vat. 3. συν^{α}γκάσας.
εἶτα π. διὰ μ.] Vat. 2. εἶτα παραλόγος δῖα μακροῦ.
ἐπὶ τ. που] Vat. 2. ἐπὶ τ. ποῦ. Vat. 3. ἐπὶ τ. τοῦ.
φειδὼ δὲ] Par. et Vat. 3. φειδὼς δὲ. Vat. 2. et Laur. φειδῶς δε.
παραδειγμ.] Vat. 3. παραδειμάτων.
Sect. XXIII. §. 1. Τά γε μὴν Π.] Vat. 3. τὸ γε μὴν π.
Ἀθροισμοὶ] El. καὶ ἀθροισμοὶ.
Ἀντιμεταβ.] Par. teste B., itemque Laur., Vat. 2. et 3. et Rob. μεταβολαί.
παντὸς ὕψους] Rob. πάντως ὕψους.
τί δέ; αἱ τ.] Vat. 2. τῖ δὲ αἱ τῶν. Vat. 3. et Rob. τί δέ αἱ τῶν.
πῶς ποτε κ.] Vat. 3. πῶς ποτὲ καταποικίλουσι. Pro ult. Vat. 2. κατὰ ποικίλλουσι.
§. 2. Φημὶ δὴ] Par. teste B. et Rostg. Laur. et Rob. φημὶ δὲ.
οὐ μόνα τ. κ.] Vat. 2. et Laur. οὐ μ. ταύτας κοσμεῖν.

Noster supra: Ἕτερα ἑτέροις ΕΠΕΙΣΚΥΚΛΟΥΜΕΝΑ. Dionysius Halicarn. Art. Rhet. c. 10. Καὶ οὐ δεῖ ἔξωθεν λόγους φαντασίαις ΕΠΕΙΣΚΥΚΛΕΙΣΘΑΙ. *Nec visionibus sermones importuni sunt ingerendi.* Ita scribendus et interpretandus est iste locus. Restituendum hoc verbum Aristophani Vesp. 1466.

> Νὴ τὸν Διόνυσον, ἄπορά γ᾿ ἡμῖν πράγματα
> Δαίμων τις ΕΙΣΚΕΚΥΚΛΗΚΕΝ εἰς τὴν
> οἰκίαν.

Vulgo εἰσκέκληκεν. Sed alterum est rotundius et elegantius. Agnoscit etiam Scholiastes: Εἰσκεκύκληκεν, εἰσήνεγκεν, εἰσήγαγεν. Quare nulla est dubitatio, quin ita scripserit Comicus. Toupius. De ἐπεισκυκλεῖν dixi ad 11, 1.

ὡς ἐπὶ παντ. τοῦ λ. διαπτώσει] Tollius ita vertit: *ac si prorsus ab instituta oratione sit aberraturus.* Id habet aliquid ambiguitatis. Putare quis potest, eum illa dicta statuisse pro μὴ παντελῶς τοῦ λόγου διαπέσῃ (αὐτὸς ὁ ἀκροατὴς), *ne prorsus*

videatur, eosque cum oratore anxie periclitari coëgit, inopinato id, quod diu exspectarant, multo post in fine opportune addit, eosque temeritate hyperbati et ad lapsum proclivitate multo plus obstupefacit. Exemplis vero enumerandis propter multitudinem supersedebo.

SECT. XXIII.

Polyptota porro, congeries, metabolæ et gradationes, vehementissimæ, ut nosti, figuræ sunt, ornatumque, sublimitatem omnem et adfectum adjuvant. Quid vero? Casuum, temporum, personarum, numerorum, generumque permutatio quantopere variat intenditque elocutionem! Dico igitur, 2

---

sus sensu orationis excidat. Hoc rei satis aptum esset, nec verba plane repugnarent: nam διάπτωσις potest genitivum τοῦ λ., ut casum verbi adjunctum habere, et nomine posito vis adverbii debet in adjectivo παντελὴς inesse. Sed haud dubie Tollius intelligi voluit quod sine ambiguitate Morus, *ne tota or. dilabi videatur*, quod et aliis verbis ita licebit exprimas: *ne omnia hæc verba denique justo sensu careant*. Cf. maxime ἀδιάπτωτον 33, 1.

συναποκινδυνεύειν . . . ἀναγκάσας] Ponit h. l. et §. 3. extr. Longinus auditores sui similes, id est, doctos, attentos et animo ad συμπάθειαν molli præditos. Nam indocti, oscitantes et duri ad motus dicentium sentiendos periodos longas et impeditas ad se non multum pertinere putant. Itaque non laborant cum oratore, neque cum anxietate quadam exspectant, quibus tandem verbis ille (fortasse jam minus sollers minusve memor) sententiam cœptam periodumque, tot membris interjectis amplificatam, sit absoluturus. Sed illos, quos Longinus fingit, auditores orator *periculosis et errori obnoxiis hyperbatis*, si feliciter denique omnia terminantur, multo magis ἐκπλήττει, *in admirationem cum voluptate conjunctam abripit*.

τὸ πάλαι ζητ . . . προσαποδοὺς] Non recte accepit vir doctissimus. Ἐπὶ τέλει προσαποδοῦναι est *in fine tandem proferre*. Dionysius Halic. Art. Rhet. cap. 2. Ποτὲ μὲν ἐν ἀρχῇ χρηστέον τῷ τύπῳ τούτῳ, ποτὲ δὲ καὶ ΕΠΙ ΤΕΛΕΙ. *Hac dicendi forma nunc in principio, nunc* IN FINE *utendum est*. TOUPIUS. Robortellus, Petra, Faber et Tollius observant, dum de hyperbato locutus sit auctor, longo ipsum hyperbato usum esse. Casu hoc potius factum est, quam per jocularem imitationem. Nam et 16, 2. et 39, 3. alibique, ut modo §. 1. talia reperiuntur. Ita nec per similem ludum 20, 1. ipse auctor de industria figuras in unum junxit, sed aut casu, cum aliud ageret, aut quod illa undecunque petita exempli loco esse volebat.

διὰ τὸ πλῆθος] Intellige: τῶν παρὰ τῷ Δημοσθένει. Nemo interpretum id vel verbo significavit. Apparet contra e versionibus et e notulis quibusdam, eos multitudinem hyperbatorum, quæ apud scriptores alios quam plurimos reperiuntur, intellexisse. Pearcius quidem, qui §. 3. οὐχ οὕτως αὐθάδης vertit *non tam creber*, sibi hæc postrema obstare non vidit: et mirum etiam, quod Morus ei tantum τὸ κατακορέστατος et Suidæ auctoritatem h. v. opposuit, non item hoc τῶν παραδειγμάτων πλῆθος.

SECT. XXIII. §. 2. τῶν κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς] Non videtur esse nuda periphra-

ταῦτα κοσμεῖν, ὁπόσα, τοῖς τύϖοις ἑνικὰ ὄντα, τῇ δυνάμει
κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν πληθυντικὰ εὑρίσκεται· "Αὐτίκα," φησὶ, "λαὸς ἀϖείρων θύννων ἐπ' ἠϊόνεσι διϊστάμενοι κελάδησαν·" ἀλλ' ἐκεῖνα μᾶλλον ϖαρατηρήσεως
ἄξια, ὅτι ἔσθ' ὅϖου προσπίϖτει τὰ πληθυντικὰ μεγαλοῤῥημονέστερα, καὶ αὐτῷ δοξοκομποῦντα τῷ ὄχλῳ τοῦ
3 ἀριθμοῦ. Τοιαῦτα ϖαρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τὰ ἐϖὶ τοῦ Οἰδίπου·

- - - Ὦ γάμοι, γάμοι,
Ἐφύσαθ' ἡμᾶς, καὶ φυτεύσαντες πάλιν

πληθ. εὑρ.] Vat. 2. πληθεντικά. εὑρίσκεται.
" Αὐτίκα," φ. . . . κελάδ.] Vat. 2. αὐτίκα φυσὶ λαὸς ἀπείρων θύννων ἐπηόνεσῖ διιστάμενοι κελάδησαν. In Par. teste B. exstat θύννων. Sic et Vat. 3.
παρατηρήσεως] Vat. 2. παρατηρρέσεως.
πληθυντικὰ μεγ.] Vat. 2. πληθεντικὰ μεγάλορημονέστερα.
καὶ αὐτῷ] Vat. 3. καὶ αὐτᾶ.
δοξοκομποῦντα] Par. B. teste, itemque Vat. 2. et 3. Laur. et Rob. δοξοκοποῦντα.
τῷ ὄχλῳ] Vat. 2. τα ὄχλω.
§. 3. Ὦ γάμοι γ. ἐφύσ.] Vat. 2. ὦ γάμοι, ἐφύσαθ'.

sis τῶν ἀριθμῶν, sed significare 1) omnino *quæ de numeris notanda sunt*, 2) h. l. *quæ in usu numerorum ad vim et gravitatem faciunt.*

Αὐτίκα, φησὶ, λαὸς ἀπείρων] Lego et distinguo, Αὐτίκα φησὶ,

— — Λαὸς ἀπείρων
Θῦνεν, ἐπ' ἠϊόνεσσιν δ' ἱστάμενοι κελάδησαν.

Αὐτίκα est *exempli gratia*. Quod nescio an primus observarit Tanaquillus Faber ad Lucretium. Confer cl. Markland. ad Lysiam Orat. XIX. et cl. Ernest. ad Xenoph. Memor. IV, 7. Idem autem ἀπείρων et ἄπειρος. quomodo locutus est Josephus Bell. Jud. II. ΚΑΤΕΙΣΙ μὲν ΑΠΕΙΡΟΣ ἐκ τῆς χώρας ΛΑΟΣ ἐπὶ τὴν θρησκείαν. Ceterum vocem θύνων sive θύννων de *thynnorum strepitu* accepit vir doctissimus ad Plutarch. de Sera Num. Vindict. p. 53. quod et ante eum fecerat homo omnium Interpretum futilissimus Dominicus Pizimentius. Ita enim reddit: *Statim inquit, populus infinitorum thynnorum in arenis dispositi obstrepebant.* Respexit autem, opinor, poëta, quisquis fuit, ad Homer. Il. κ. 524.

Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
ΘΥΝΟΝΤΩΝ ἄμυδις — — Toupius.

Verba veteris poëtæ Langbænius ita concluserat:

— — — Αὐτίκα λαὸς ἀπείρων
Θῦνον ἐπ' ἠϊόνεσσι διϊστάμενοι κελάδησαν.

Id repudiabat Faber, quia post Θῦνον (h. e. ἴθυνον) addendum esset καὶ, unde versus corrueret. Pearcio placebat δὲ ἱστάμενοι. Pizimentius, homo fortasse non pessimæ mentis, sed interpres non optimus, illud θύννων, quod in codd. Par. et Ambr. et in edit. 1. et Manolesii legitur, ipse non videtur excogitasse. Lectio autem est egregia, quam sine dubitatione adscivi. Placet et poëticus color primorum verborum et ad naturam expressus thunnorum instinctus, qui et catervatim, et cum strepitu, et certo agmine (διϊστάμενοι) per aquas natant. Quod ad singularem numerum λαὸς verbum plurale refertur, cujus rei causa Longinus hunc locum attulit, hoc ad gravitatem perquam levis est momenti.

Ἀλλ' ἐκεῖνα μᾶλλον παρατηρήσεως ἄξια] Hæc manifesto corrupta sunt, atque ita certo certius refingenda: Ἀλλ' ΕΚΕΙΝΟ μᾶλλον παρατηρήσεως ΑΞΙΟΝ. *Sed illud potius observatu dignum, quod pluralia nonnunquam splendidiora exeunt et magnifi-*

non solum numeros, qui ad grammatices normam singulares sunt, vim autem cogitanti plurales videntur, ornatum adferre, ut in illo: *statim turba immensa insaniens ad litus diversi strepebant:* sed illud potius observatu dignum est, plurales non numquam magnificentius sonare, ac ipsa numeri multitudine ad opinionem splendidiores esse. Ex hoc genere est 3 Sophoclis de Œdipo locus: *Heu nuptias, nuptias!*

centiora, et granditatem aliquam ob solum numerum præ se ferentia. Sopater Prolegom. in Aristidem: ΕΚΕΙΝΟ ΔΕ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΕΟΝ, ὅτι Πλάτων οὐκ εὐθὺς οὐδ' ἐκ προοιμίων ἦλθεν ἐπὶ τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνδρῶν. Demosthenes cont. Neæram: ΑΞΙΟΝ ΔΕ ΚΑΚΕΙΝΟ ἐνθυμηθῆναι, ὅτι Ἀρχίαν τὸν ἱεροφάντην γενόμενον ἐκολάσατε ὑμεῖς. Emendandus, dum hoc agimus, Julianus p. 292. Ed. Spanh. Κἀκεῖνο δεξιὸν ἐννοεῖν, ὅσοι παρὰ τῶν ἔμπροσθεν ἀνάλωνται λόγοι περὶ τοῦ φύσει κοινωνικὸν εἶναι τὸ ζῶον τὸν ἄνθρωπον. Scribe, Κἀκεῖνο Δ' ΑΞΙΟΝ ἐννοεῖν. **Toupius.** Quæ Toupius quasi certo certius refecta edidit, ea nos hic ad pristinam speciem revocata sistimus. Nam ταῦτα et ἐκεῖνα sæpissime ponuntur absolute, ubi per se intelligitur, quæ res significentur. Ita hoc loco facile intelligitur, cum de singulari numero dictum sit, ἐκεῖνα spectare ad pluralia, de quibus et statim aliquid adjungitur. Omnino autem diserte commemorata res statim adjungitur, ubi pronomen solum ad perspicuitatem non sufficit. Ita 4, 4. ἥρωες ἐκεῖνοι, Ξενοφῶντα λέγω καὶ Πλάτωνα. Talia occurrunt apud Platonem infinita. Quærit quispiam, v. c. Ἐκεῖνα δὲ τί φῄμεν? Tum alter: Τὰ τίνα? Respondet prior ille: Ὅτι ἔστι τινὰ, aut Ἔστι γάρ τινα &c. Hujus rei non memor Marklandus apud Maximum Tyr. diss. 32 extr. post τὴν Σωκράτους κύλικα ἐκείνην totum comma e conjectura vult inseri, cum tamen sit *notum illud Socratis poculum:* quid enim mortifero illo poculo, quo condemnatus obiit, notius est? Potuisset sane Longinus de tota sententia judicare, et secundum simplicissimam loquendi rationem illud Ἀλλ' ἐκεῖνο ... ἄξιον ponere: sed placuit ei referre dictum ad τὰ πληθυντικὰ, ut ad potiorem sententiæ partem, et proinde dicere, Ἀλλ' ἐκεῖνα ... ἄξια. Viderunt hoc sine dubio omnes, qui commentaria scripserunt in Longinum: sed, ut levius, tangere non curarunt. Postremo ad exempla deveniendum, quæ Toupius protulit. Ea nihil amplius conficiunt, quam id, quod tirones primis scholis docentur, totam aliquam sententiam esse generis neutrius et singularis numeri.

[Aliquid dubitationis mihi verbum δοξοκομποῦντα injecerat, quod et altius insidere cœpit, quum Robortelli editionem inspexissem, quæ habet δοξοκοποῦντα. Sed quoniam nemo vulgatam tetigerat et in cod. Par. id exstare existimabam, dubitationem non necessariam movere nolui: nam analogia id non videtur damnare. Sed admiranda est h. l. levitas eorum, qui varr. lectt. e codd. collegerunt. Ne multa, δοξοκοποῦντα reponendum est e Par., Vat. 2. et 3., Laur., Rob. Id, ut jam video, doctissimus *Schneider* in *Handwörterbuch* ita commendat, ut vulgatum per omnes editt. verbum plane corruptum et fictum (*falsch*) statuat.]

§. 3. παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ] in Œdipo tyr. 1416 ss.

Ὦ γάμοι, γάμοι] Ita locutus est Sophocles Trachin: 1096.

——Ὦ χέρες, χέρες.

et Neophon in Medea apud Stobæum Grotii p. 107.

——Ὦ χέρες, χέρες,
Πρὸς οἷον ἔργον ἐξοπλιζόμεσθα; φεῦ
Τάλαινα τόλμης, ἣ πολὺν πόνον βραχεῖ
Διαφθεροῦσα τὸν ἐμὸν ἔρχομαι χρόνῳ.

Ita scribendus iste locus. **Toupius.** Ἔργα in ult. Sophoclis versu vertunt *facinora* similibusque verbis. Sed sunt *liberi*, τέκνα, ἔκγονα. Sic non solum apud poëtas (ut et Lat. *opera*), sed etiam apud Aristotelem aliosque λογογράφους usurpatum verbum ἔργων occurrit. Exempla præter alios suppeditat Davisius ad Max. Tyr. dissert. 16 extr.

ταῦτα
κατά
τίνα
μεν
ἄξ?
>
3

Ἀνεῖτε ταὐτὸν σπέρμα, κἀπεδείξατε
Πατέρας, ἀδελφοὺς, παῖδας, αἷμ' ἐμφύλιον,
Νύμφας, γυναῖκας, μητέρας τε, χὠπόσα
Αἴσχιστ' ἐν ἀνθρώποισιν ἔργα γίνεται.

Πάντα γὰρ ταῦτα ἓν ὄνομά ἐστιν, Οἰδίπους· ἐπὶ δὲ θατέρου, Ἰοκάστη· ἀλλ' ὅμως χυθεὶς εἰς τὰ πληθυντικὰ ὁ ἀριθμὸς συνεπλήθυσε καὶ τὰς ἀτυχίας· καὶ ὡς ἐκεῖνα πεπλεόνασται,

Ἐξῆλθον Ἕκτορές τε καὶ Σαρπηδόνες·

καὶ τὸ Πλατωνικὸν, ὃ καὶ ἑτέρωθι παρατεθείμεθα, ἐπὶ
4 τῶν Ἀθηναίων· “Οὐ γὰρ Πέλοπες, οὐδὲ Κάδμοι, οὐδ'
Αἴγυπτοί τε καὶ Δαναοὶ, οὐδ' ἄλλοι πολλοὶ φύσει βάρβαροι συνοικοῦσιν ἡμῖν, ἀλλ' αὐτοὶ Ἕλληνες, οὐ μιξοβάρβαροι οἰκοῦμεν” καὶ τὰ ἑξῆς. Φύσει γὰρ ἐξακούεται τὰ πράγματα κομπωδέστερα, ἀγεληδὸν οὕτως τῶν ὀνομάτων

ταὐτὸν σπ.] Par. B. teste ταυτὸ σπ. Sic pariter Vat. uterque, Laur. et Rob. E Vat. 3. Zacc. notatum habet ταυτὸν τὸ σπ.

κἀπεδείξατε] Vat. 2. et Rob. καπεδείξατε. Vat. 3. κάτεδείξατε.

αἷμ' ἐμφ.] αἷμα ἐμφύλιον in Vat. 3.

χὠπόσα] El. et Rob. χ' ὠπόσα.

γίνεται . . . ὄν. ἐστιν] Vat. 2. γίνεται, (p. 59.) γίνεται, πάντα γὰρ ταύτα, ἓν ὄνομα ἐστιν.

θατέρου, Ἰοκ.] Vat. 2. θατέρου, γὰρ ταυτα ἰοκάστη.

χυθεὶς εἰς τὰ πληθ.] Vat. 2. χυθὴς εἰς τὰ πληνθητικὰ.

συνεπλήθυσε] Etiam B. testatur in Par. hoc reperiri. Laur. idem pro vulg. συνεπληθυνε.

Σαρπηδόνες· καὶ τὸ Πλ.] Vat. 2. σαρπῖδόνες, καὶ τὸ πλατονικὸν.

παρατεθ.] Par. teste B. παρετεθείμεθα. Sic et Laur.

Ἀθηναίων] Vat. 3. ἀθυναίων.

§. 4. Ἕλληνες] Vat. 2. ἔλλεινης.

ἀγεληδὸν] Vat. 3. ἀγελληδὸν.

οὕτως] Laur. οὕτω.

[ταὐτὸν σπέρμα) Ob easdem librorum auctoritates, quæ §. antec. δοξοκοπ. revocari volunt, vide an non in versibus Sophoclis apud hunc saltem nostrum reponi debeat ταὐτὸ σπ.]

Πάντα γὰρ ταῦτα ἓν ὄνομά ἐστιν] Hæc mutila sunt. Aliud Tollius, aliud Pearcius. Sed neuter scopum tetigit. Nos eleganter refinximus: Πάντα γὰρ ταῦτά, ΤΑ ΜΕΝ ἓν ὄνομά ἐστιν, Οἰδίπους· ἐπὶ δὲ θατέρου, Ἰοκαστη. *Omnia enim hæc de uno homine Œdipo, illa de Jocasta, dicuntur.* Noster supra, sect. 8. Δισσὰ δέ που ΤΑΥΤΑ, ΤΑ ΜΕΝ νόησεως, ΘΑΤΕΡΑ δὲ

Procreastis nos, nobisque procreatis, idem semen denuo
edidistis, et patres, fratres, filios, consanguineos, spon-
sas, conjuges et matres, et quidquid inter homines tur-
pissimum est, produxistis. Omnia hæc unum nomen
Œdipi, et ex altera parte Jocastæ significant; sed
numerus in multos plurales dilapsus etiam miserias
auxit, et crevit, ut in illo loco: *Exibant Hectores et*
Sarpedones: aut in Platonico de Atheniensibus loco,
quo jam alio in libro usi sumus: *Neque enim Pelopes,* 4
neque Cadmi, nec Ægypti Danaive, nec alii nati barba-
ri nobiscum degunt, sed meri Græci, nullis barbaris
misti, (Athenis) *habitamus.* Natura enim, nominibus
ita gregatim cumulatis, res cum splendoris opinione

λέξεως. Poteris etiam legere, ἐπὶ δὲ θατέρου, ut μέρους subintelligatur. Confer Suid. v. Κυζικηνοὶ στατῆρες. Sed illud, opinor, verius. Ceterum huc respexit Tertullian. Apologet. cap. 9. *Persas cum suis matribus misceri Ctesias refert. Sed et Macedones suspecti, quia cum primum Œdipum tragœdiam audissent, ridentes incesti dolorem,* Ἤλαυνε, *dicebant,* τὴν μητέρα. Nil novi fecit Œdipus, dicebant Macedones; matrem suam inivit. Ἐλαύνειν τὴν μητέρα est *matrem suam subagitare.* Aristoph. Eccles. 39.

Τὴν νύχθ' ὅλην ΗΛΑΥΝΕ μ' ἐν τοῖς στρώ-
μασιν.

Ad quem locum vide Tanaquillum Fabrum. Ceterum quod fecit Œdipus, fecit etiam Cordopio apud Comicum, de quo nos ad Theocritum I. 105. Confer etiam Sextum Empir. p. 724. et cl. Fabricium ad locum. Toupius. Imo locus est sanus et integer. Apud scriptores etiam magis diligentes in rebus minutis talia reperias. Ἕτερον propria significatione est *secundum* sive *posterius.* Itaque perlectis illis, ἐπὶ δὲ θατέρου, Ἰοκάστη, statim intelligitur, ταῦτα referri ad priora. Diog. Lært. in Aristippo p. m. 55. C. χαλεπώτερον γὰρ τὸ πονεῖν, οἰκειότερον δὲ τὸ ἥδεσθαι ὑπελάμβανον· ἔνθεν καὶ πλείονα οἰκονομίαν περὶ θάτερον ἐποιοῦντο. Sed jam ad 15, 3. de hoc dictum. Si ex 8, 1. hic locus mutandus esset, certe τὰ μὲν suum locum haberent ante ipsum Οἰδίπους, non ante ἓν ὄνομά ἐστιν. Sed ne pessimus quidem scriptor eandem ubique rationem ex instinctu naturæ sequitur: et Longinus inprimis, ut disertus scriptor, gaudet variis varieque mutatis dicendi formis.

συνεπλήθυνε τὰς ἀτυχίας] MS. Par. συνεπλήθυσε. Recte. quocum facit Robortellus. Auctor nescio quis apud Suidam: Χειμὼν ἐξαίσιος νυκτὸς γενόμενος τὸ ῥεῦμα ΣΥΝΕΠΛΗΘΥΣΕ. Dio Cassius in Augusto: Καὶ τὰ ἐκ τῶν ἁγιωτάτων ἱερῶν ἀναθήματα ἡ Κλεοπάτρα ἀνελομένη, ΣΥΝΕΠΛΗΘΥΣΕ τὰ λάφυρα τοῖς Ῥωμαίοις. Toupius.

καὶ ὡς] Tollius legi vult ὡς καί: et sic in ed. Toupii expressum est. Sed et aliter corrigi posset. Nos igitur nihil mutantes usitatissimam ellipsin particulæ οὕτως statuimus ante καὶ τὸ Πλατωνικόν. *Sicut illa numero aucta sunt, "exierunt Hectores et Sarpedones," ita hoc Platonicum.* Versum hunc, Ἐξῆλθον Ἕκτορες &c. Faber tribuit Æschylo.

τὸ Πλατωνικὸν] in Menexeno, Vol. 5, p. 297.

§. 4. ἀγεληδὸν] Morus cum Pearcio vertit *gregatim,* sine dubio propter multitudinem antecedentium nominum. Sed num recte? Melius habere videtur versio Tollii: *nominibus ad hunc modum in multitudinem compositis.* Difficultatem, si qua verbis inest, callide evitavit Boilavius, qui reddit: *Tous ces pluriels ramassés ensemble.* At in Græcis non est πληθυντικὰ, sed ὀνόματα. Veruntamen ἐπισυντιθεμένων. Οὐ μέντοι δεῖ ποιεῖν αὐτὸ ἐπ᾽ ἄλλων, εἰ μὴ ἐφ᾽ ὧν δέχεται τὰ ὑποκείμενα αὔξησιν, ἢ πληθὺν, ἢ ὑπερβολὴν, ἢ πάθος, ἕν τι τούτων, ἢ τὰ πλείονα· ἐπεί τοι τὸ πανταχοῦ κώδωνας ἐξῆφθαι, λίαν σοφιστικόν.

SECT. XXIV.

Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὐναντίον τὰ ἐκ τῶν πληθυντικῶν εἰς τὰ ἑνικὰ ἐπισυναγόμενα ἐνίοτε ὑψηλοφανέστατα. "Ἐπειθ᾽ ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διειστήκει," φησί. "Καὶ δὴ Φρυνίχῳ δρᾶμα Μιλήτου ἅλωσιν διδάξαντι, ἐς δάκρυα ἔπεσε

ἐπισυντιθ.] Rob. ἐπί τι συντιθεμένων.

ἐπ᾽ ἄλλων] Vat. 2. ἐπ᾽ ἀλλήλων.

τὰ ὑποκ. αὔξησιν] Par. et Laur. τὰ ὑπερκείμενα αὔχησιν. Vat. 2. τὰ ὑπερ ἀεὶ μένα αὔχησιν. Verbum ὑπερκείμενα etiam reliqui codd. cum Rob. et Man. habent. Sed El. in marg. προκείμενα.

ἢ πληθὺν...πλείονα] Vat. 2. ἢ ὑπερβολὴν ἢ πάθος ἔν τι τούτων ἢ τα πλείονα.

ἐπεί τοι τὸ π.] Vat. 2. secundum A. ἔπεί τοι καὶ τὸ π. Zacc. pro ἐπεί τοι notavit ἔπι. Laur. ἐπεὶ καί τοι τὸ π. Rob. ἐπεί τοι π.

ἐξῆφθαι, λ. σ.] Vat. 2. hæc monstra extulit: ἐξῆρφθαι τί αν σ.

Sᴇᴄᴛ. XXIV. §. 1. τὰ ἐκ τ. πλ.] Vat. 2. τα ἐκῶν τα πληθυντικῶν.

Ἔπειθ᾽ ἡ Π.] Par. Vat. 3. Laur. et Rob. ἐπειδὴ πελοπόννησος. Vat. 2. ἐπειδὴ (Zacc. prodidit ἐπειδεὶ) πελοπόννησος.

Καὶ δὴ Φρ...ἅλωσιν] Secundum Am. Vat. 2. και δἰ φρενίχω δράμα μοιλήτου ἅλωσιν. Zacc. ita: καὶ δι φρενιχο δ᾽ Μιλωσιν. Vat. 3. καὶ δἰφρυνίχω δράμα μιλήτου ἅλωσιν.

ἐς δάκρ.] Vat. 2. et 3. cum Rob. εἰς δ.

ἔπ. τὸ θ.] Codd. omnes et edd. ἔπεσον (et ἔπεσαν) οἱ θεώμενοι.

sensit B., quod et Tollius, opinor, significavit, non de multitudine nominum hic agi, quasi per μερισμὸν aliquid divisum grandiorem speciem induat, sed de enallage numeri, de plurali nempe posito pro singulari. Quare nisi Longinum propositi oblitum fingere volumus, ὀνόματα ἀγεληδὸν οὕτως ἐπισυντ. erunt *nomina hunc in modum ad multitudinis speciem composita*; nomina nempe totum gregem per pluralem numerum significantia, cum tamen unus e tali grege intelligi debeat. Hanc esse Longini mentem etiam ex tota sententia fit probabile. Nam magna verborum copia quin grande quid sonet, nemo facile dubitat, neque opus erat, ut hoc moneretur. At unum nomen, et singulari quidem numero intelligendum, κομπωδέστερον exaudiri, si plurali numero efferatur, id minus esse videtur per se clarum, nec supervacaneum est de eo monere.

ἐφ᾽ ὧν δέχεται τὰ ὑπερκείμενα αὔξησιν] Scribendum, τὰ ὑποκείμενα. *Subjecta materia*. Noster sect. 1. Προτέρου μὲν τοῦ δεῖξαι, τί τὸ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΝ. Plutarch. de Orac. defectu: Οὐ γὰρ ἴσως οἰκεῖα ταῦτα ΤΟΙΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΙΣ ΠΡΑΓΜΑΣΙΝ. Tᴏᴜᴘɪᴜs. Pro ὑπερκ. jam Petra, Faber et Morus ὑποκείμενα legi voluerant: quo minus dubitavi, Toupio etiam præeunte hoc reddere Longino.

audiri solet. Neque tamen aliter hoc facere licet, quam si res proposita exaggerationem capiat, aut multitudinem, aut hyperbolen, aut adfectum, sive unum horum fuerit, sive plura, quoniam ubique adnexa tintinnabula nimiam artis adfectationem produnt.

SECT. XXIV.

E contrario si pluralis numerus colligatur singulari, multam interdum sublimitatis speciem habet. Ita Demosthenes, *Postea,* inquit, *omnis Peloponnesus dissidebat*: et Herodotus: *Atque etiam Phrynicho fabulam docente, cui nomen erat Mileti expugnatio, lacry-*

[ὑπερβολὴν) Plerique *hyperbolen* vertunt. Sed bene Pizimentius (ed. Bonon. p. 215.): "quæ amplificationem, multitudinem, vel *exaggerationem*, vel animi concitationem requirunt. "Sic et Boilavius (ed. Toll. p. 313.): *dans les endroits, où il faut amplifier, ou multiplier, ou exagérer, et dans la passion.* Inepte enim dicatur, figuram recte adhiberi, ubi alia figura locum habeat.]

τὰ πλείονα] Faber deleri volebat articulum: ego in καὶ mutari malim. Idem placebat Steinheilio. "Agnosco tecum", inquit, "optime rejici posse voces ἕν τι τούτων, ἢ τὰ πλείονα, nisi malis mutare, ἢ καὶ πλείονα." Articulus significare videtur, legitima ratione majorem harum rerum partem, (tres admodum) conjunctas reperiri. Hoc auctor nequaquam voluit. Sed tota sententia ἓν...πλείονα fortasse inepto glossatori debetur.

τὸ πανταχοῦ κώδωνας ἐξῆφθαι] Sumsit locutionem a Demosthene c. Aristog. I. p. 495. ἃ τῶν ἄλλων τῶν ἠτυχηκότων ἕκαστος ἀψοφητὶ ποιεῖ, ταῦθ' οὗτος μονονοὺ κώδωνας ἐξαψάμενος διαπράττεται. Taylorus V. C. cum hanc formulam, tum ipsam Orationem, Demosthene parum dignam censet. Sed aliter sensisse haud paulo meliorem Tayloro Criticum, Longinum, non solum ex formulæ imitatione intelligitur, sed multo magis ex Sect. XXVII. ubi ut Demosthenis oratio diserte laudatur. Propria significatione hæc formula est apud Agatharchidem in Photii Bibliotb. p. 1360. Κώδωνας δὲ ἐξέδησαν ἐκ τῶν κεράτων τῶν ἀῤῥένων πάντων, ὅπως ὁ ἀπ' αὐτῶν ψόφος διώκῃ τὰ θηρία. quem locum descripsit Strabo XVI. p. 1122. Lucianus Asino p. 617. καὶ κώδωνες ἐξήπτοντό μου μέλος μουσικώτατον ἐκφωνοῦντες. Ex quibus exemplis, quæ translationis ratio sit, facile intelligitur. Ruhnkenius. Τὸ πανταχοῦ κώδωνας ἐξῆφθαι elegans est, et petitum ex Demost. cont. Aristogit. I. p. 493. Ταῦτα τοίνυν Ἀριστογείτων τὰ καλῶς οὕτω πεπηγότα τῇ φύσει καὶ τοῖς ἤθεσι τοῖς ὑμετέροις κινεῖ καὶ ἀναιρεῖ καὶ μεταῤῥίπτει, καὶ ἃ τῶν ἄλλων &c. (v. not. Ruhnk.) Hinc Κωδωνοφορεῖν, *tintinnabula ferre.* de quo Aristophanes in Av. 843. et Ἐκκωδωνίζειν, *divulgare.* Athenæus lib. 5. p. 219. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὧν (leg. οὐδὲν ὧν) ὁ Πλάτων εἴρηκε περὶ Σωκράτους, τῶν Κωμικῶν τις εἴρηκεν, οὔθ' ὅτι μαίας βλοσυρᾶς υἱὸς ἦν, οὔθ' ὅτι Ξανθίππη χαλεπὴ ἦν γυνὴ, ἥτις καὶ νιπτῆρας αὐτοῦ κατέχει τῆς κεφαλῆς, οὔθ' ὡς Ἀλκιβιάδης συνεκοιμήθη ὑπὸ τὴν αὐτὴν γενόμενος χλαῖναν. Καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῦτο ΕΚΚΩΔΩΝΙΣΘΗΝΑΙ ὑπὸ Ἀριστοφάνους τοῦ καὶ ἐν τῷ συμποσίῳ κατὰ Πλάτωνα. Qui locus inprimis elegans. Toupius.

Sect. XXIV. §. 1. φησὶ] scil. Demosthenes, de Cor. c. 7.

Καὶ δὴ Φρυνίχῳ] De Phrynicho, Tragico antiquissimo, consulendus Suidas: consulendus et cl. Bentleius in Dissert. ad Epist. Phalar. p. 256. Toupius. Locus est Herodoti VI, 21.

ἐς δάκρυα ἔπεσε τὸ θέητρον] Sic recte

τὸ θέητρον." Τὸ γὰρ ἐκ τῶν διῃρημένων εἰς τὰ ἡνωμένα 2 ἐπισυστρέψαι τὸν ἀριθμὸν, σωματοειδέστερον. Αἴτιον δ' ἐπ' ἀμφοῖν τοῦ κόσμου ταὐτὸν οἶμαι· ὅπου τε γὰρ ἑνικὰ ὑπάρχει τὰ ὀνόματα, τὸ πολλὰ ποιεῖν αὐτὰ παρὰ δόξαν ἐμπαθοῦς· ὅπου τε πληθυντικὰ, τὸ εἰς ἕν τι εὔηχον συγκορυφοῦν τὰ πλείονα διὰ τὴν εἰς τοὐναντίον μεταμόρφωσιν τῶν πραγμάτων ἐν τῷ παραλόγῳ.

SECT. XXV.

Ὅταν γε μὴν τὰ παρεληλυθότα τοῖς χρόνοις εἰσάγῃς ὡς γινόμενα καὶ παρόντα, οὐ διήγησιν ἔτι τὸν λόγον, ἀλλ' ἐναγώνιον πρᾶγμα ποιήσεις. Πεπτωκὼς δέ τις, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, ὑπὸ τῷ Κύρου ἵππῳ, καὶ πατούμενος, παίει τῇ μαχαίρᾳ εἰς τὴν γαστέρα τὸν ἵππον· ὁ δὲ σφαδάζων ἀπο-

---

τὸ γὰρ ἐκ τῶν] Par. Vat. 3. Laur. et Rob. τὸ ἐκ τῶν, sine γὰρ. Vat. 2. autem τὸ ἐκῶν.

ἐπισυστρ.] Vat. uterque ἐπὶ συστρέψαι.

§. 2. Αἴτιον δ' ἐπ' ἀμφ.] Vat. 2. αἴτιον δὲ παμφοῖν.

ταὐτὸν οἶμαι] Vat. 2. ταυ τῶν οἶμαι.

τὸ πολλὰ] Par. Vat. 2. et 3. et Laur. τὰ πολλὰ.

π. δ. ἐμπαθοῦς] Vat. 2., Laur. et Rob. π. δ. εὐπαθοῦς. Vat. 3. παραδόξαν εὐπαθεῖς. Ambr. π. δ. ἐμπαθοῦς. Sed Par. teste B. π. δ. εὐπαθοῦς, non ἐμπαθοῦς, quod Pearce protulit.

ὅπου τε πληθ.] Par. B. teste, Vat. 3. et Laur. ὅπου τε ὁπότε πληθ. In Vat. 3. tamen sic: ὁ (et inde pag. 14.) πότε πληθ. Sic et Pearcius in duas voces divisum notavit e Par. ὁ πότε. Rob. autem: ὅπου τὲ ὁπότε πληθ.

πληθυντικὰ] Vat. 2. πληθεντικὰ.

ἕν τι εὔηχον] Vat. 2. ἐντι ἔβηχον.

μεταμόρφ.] Vat. 2. μετὰ μόρφωσιν.

ἐν τῷ π.] Vat. 2. et Laur. ἐντῶ παραλόγων.

Sect. XXV. Ὅταν γε μ. τὰ π.] Vat. 2. ὅτ' ἂν γε μὴν τὰ παραληλυθότα.

διήγησιν ἔτι τ. λ.] Vat. 2. διήγησιν ἔστιν τὸν λ. Vat. 3. διήγησεν ἔ τ ι τ. λ. et marg. ἔστι. El. δηγησιν ἔτι τ. λ.

πεπτωκὼς . . . ἵππῳ] Vat. 2. πεπτωκῶς δὲ τις φε ὁ ξενοφῶν ὑπὸ την κύρου ἵππω.

παίει . . . τὸν ἵππον] Manut. π. εἰς τὴν γαστέρα τῇ μ. τὸν ἵππον αὐτοῦ. Laur. habet γαστέραν.

ὁ δὲ σφ.] Vat. 2. ὁ δ' ἐσφαδάζων.

legitur. Ita locutus est Anonymus in Argument. ad Isocratis Busir. Καὶ νοῆσαν τὸ θέατρον ἅπαν ἐδάκρυσε. Huc respexisse videtur Libanius in Antioch. p. 362. Ἀγομένων δ' ἐπὶ τὰς σφαγὰς, ΕΠΕΣΕ μὲν ὁ δῆμος ΕΣ ΔΑΚΡΥΑ. Ita scribendus iste

mare cœpit theatrum. Dispersa enim in unum numerum colligere, magis ad corporis speciem accedit. 2 Utriusque autem generis ornatus eamdem causam habere videtur. Cum enim singulare est nomen, mutatio ejus in pluralem animum inopinato commotum indicat: cum vero plurale est, propter rerum mutationem in contrarium inexspectatum videtur, plura coacervare in unum cum soni dignitate.

SECT. XXV.

Cum porro præterita proponis tamquam præsentia, quæ cum maxime gerantur, non amplius narratio illa est, sed res ipsa geri videtur. *Jacens aliquis,* ut est apud Xenophontem, *sub Cyri equo, calcatus gladio*

---

locus. Quod et recte animadvertit doctissimus Reiskius. Toupius. Nimirum vulgatæ apud Longinum lectiones sunt ἔπεσον et ἔπεσαν. Sed in Herodoti codice Mediceo ἔπεσε scriptum est: et hunc singularem numerum poscit disputatio Longini.

σωματοειδέστερον] Notio *corporis* ipsa, locus 10, 1. et maxime τὰ σωματοποιούμενα 40, 1. docent, σωματοειδὲς dici *id, quod e pluribus rebus apte compositum pondere suo et quasi massæ unitate movet.*

§. 2. τὸ πολλὰ ποιεῖν αὐτὰ παρὰ δόξαν ἐμπαθὲς] Sic non male legeris. Quod et Moro placebat. Toupius. Codd. et vett. editt. habent εὐπαθοῦς et ἐμπαθοῦς. Sed neque ἐμπαθὲς aptum videtur. Virtutis, quæ in hac numerorum mutatione inest, causam aperire vult auctor. In utroque autem genere dicit *eandem* esse; nempe admirationem ex *inopinato.* Hanc ejus esse mentem, res ipsa credere jubet, et postrema ἐν τῷ παραλ. non dubium relinquunt. Repugnat ergo, virtutem singularis in pluralem mutati in eo poni, quod sit *animi præter opinionem commoti,* cum vis alterius ponatur in ipso τῷ παραλόγῳ, sive *inexspectato.* Cf., si tanti, 22, 1. dicta ad ἀλόγως. Sed etiamsi non eadem ornatus causa traderetur, tamen non appareret, cur is, qui tali figura utitur, *præter opinionem* diceretur *commotus.* Fort. legi potest παράδοξον, excluso verbo ἐμπαθοῦς temere huc illato. Quæ jactura si dolet, mutes in ἐμπαθῶς: et tum hoc idem ἐμπαθῶς in postremis ἐν τῷ π. subintelligas, ut communiter istuc pertinens. Utrumque ergo erit *inopinatum cum affectu,* h. e. *insolens loquendi ratio, quæ in admirationem quandam abripiat.*

εὔηχον] Hic videtur esse *quod non pro multitudine, quæ significatur, magnos strepitus excitat, sed propter brevitatem ipsam auribus placet.*

συγκορυφοῦν] Non est *coacervare,* sed *arcte in unum conjungere,* quod Plato in Phæd. §. 3. συνάπτειν εἰς ταυτὸν τὰς κορυφάς.

Sect. XXV. §. 1. Ὅταν γε μὴν τὰ παρεληλυθ . . . καὶ παρόντα] Non attulit auctor nomen figuræ, quam hic tangit. Quintilianus appellat (6, 2, 32.) ἐνάργειαν, auctor vitæ Homeri (p. 310. ed. Gale) ἀποστροφὴν, grammatici vulgo temporis ἐναλλαγήν.

ὁ Ξενοφῶν] Cyri discipl. VII, 1, 37.

ὁ δὲ σφαδάζων ἀποσείεται τὸν Κῦρον] De verbo σφαδάζειν pluribus, ut solet, vir doctissimus ad Timæi Lexicon. Confer etiam cl. Piersonum ad Mœrin. Verbum non semel usurpat Philo Judæus adversus Flaccum. Corrigendus hac occasione Hesychius: Σφαδάζει. βράζει, δυσθανατοῖ, μετὰ δόλου πολλοῦ ἢ μετὰ σπασμοῦ πηδᾷ. Scribendum sine dubio, μετὰ πόνου πολλοῦ. Nam πόνος est *dolor.* Plu-

σείεται τὸν Κῦρον, ὁ δὲ πίπτει. Τοιοῦτος ἐν τοῖς πλείστοις ὁ Θουκυδίδης.

SECT. XXVI.

Ἐναγώνιος δ' ὁμοίως καὶ ἡ τῶν προσώπων ἀντιμετάθεσις, καὶ πολλάκις ἐν μέσοις τοῖς κινδύνοις ποιοῦσα τὸν ἀκροατὴν δοκεῖν στρέφεσθαι.

Φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν
Ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ· ὡς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.

Καὶ ὁ Ἄρατος,

Μὴ κείνῳ ἐνὶ μηνὶ περικλύζοιο θαλάσσῃ.

2 Ὧδέ που καὶ ὁ Ἡρόδοτος· “Ἀπὸ δὲ Ἐλεφαντίνης πόλεως ἄνω πλεύσεαι, καὶ ἔπειτα ἀφίξῃ ἐς πεδίον λεῖον· διεξελθὼν δὲ τοῦτο τὸ χωρίον, αὖθις εἰς ἕτερον πλοῖον ἐμβὰς δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι, καὶ ἔπειτα ἥξεις ἐς πόλιν μεγάλην, ᾗ ὄνομα Μερόη.” Ὁρᾷς, ὦ ἑταῖρε, ὡς παραλαβών

Sect. XXVI. §. 1. κ' ἀκμῆτας . . . ἐσσυμένως] Vat. 2. κακμῆτας καὶ ἀτειρείας αὖτες θ' ἐν πολέμῳ ὡς ἐσσομένως. Vat. 3. κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἄντεσθεν πολέμῳ· ὡς ἐσσυμένος. Marg. ρείας. Sic et in Par., teste B., deest ἀλλήλοισιν. In Laur. item, qui et ἀτειρίας habet.

ἐνὶ μηνὶ] Vat. 3. ἐνῖμηνί.

περικλ. θαλ.] Vat. 2. περῖ. κλύζοι ὁ θαλάσση.

§. 2. πόλεως] Man. πόλιος.

πλεύσεαι] Vat. 2. πλεύσεαι. Manut. ἰόντι.

ἀφίξῃ] Man. ἀπίξεαι.

ἐς πεδ.] Vat. 2. εἰς π.

πλοῖον ἐμβὰς] Vat. 2. πλεῖον ἐμβὰς.

δυώδεκα . . . ἥξεις] Manut. δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι, καὶ ἔπειτα ἥξεις Par., Vat. uterque, Ambr., Laur. et Rob. δύ' ἡμέρας ἔπειται ἥξεις. Ergo omnes codd. habent δύ'; nullus καί.

ἐς πόλιν] Vat. 3. εἰς π.

Μερόη] Vat. 2. μερῶν.

tarch. in Artaxerxe: Ἀποθνήσκουσα γοῦν ἡ γυνὴ ΜΕΤΑ ΠΟΝΩΝ μεγάλων καὶ σπαραγμῶν. Latini *se jactare*. Cicero Tuscul. II. 18. *His tu præsentibus gemere et te*

ferit ventrem equi: hic calcitrans excutit Cyrum, ille vero cadit. Talis ubique fere Thucydides.

SECT. XXVI.

Similiter personarum permutatio efficit, ut geri
res et auditor sæpe in mediis periculis versari videa-
tur, ut in illo: *Diceres, integros eos nec dum debilitatos
in prœlio concurrere, ita acriter pugnabant:* aut apud
Aratum: *Noli illo mense mari te committere.* Eodem 2
fere modo Herodotus: *Ab urbe Elephantine ulterius
navigabis, tum in planitiem venies: transgressus istas
regiones, alia rursus nave conscensa, duos dies navigabis,
et postea in magnam urbem, cui Meroes nomen est, ve-*

---

jactare *non audebis profecto.* Ceterum ad hunc locum Xenophontis respexisse videtur Dionysius Halicarn. Antiq. Rom. V. 15. Καὶ οἱ ἵπποι τοὺς ἐπιβάτας ἀναχαιτίσαντες ΑΠΟΣΕΙΟΝΤΑΙ. Item, ille venerum omnium consarcinator, Heliodorus Æthiop. IX. p. 435. Παράδοξον δὲ ἔδρων καὶ ἐλυμαίνοντο ΤΗΝ ΙΠΠΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΓΑΣΤΕΡΑ κατὰ τὴν διεξέλασιν τοῖς ξίφεσι ἀνακόπτοντες. ὥστε ἔπιπτον μὲν οὐκ ὀλίγοι τῶν ἵππων πρὸς τὴν ἀλγηδόνα τὸν χαλινὸν ὑπερφρονούντων, καὶ ΤΟΥΣ ΑΝΑΒΑΤΑΣ ΑΠΟΣΕΙΟΝΤΩΝ. Toupius.

Τοιοῦτος] Durissimum hoc ego vix fero. Usu crebro minutæ alicujus figuræ non definitur character scriptoris, ut inde dici possit τοιοῦτος. Auctor scripsisse videtur Τοιαῦτα.

Sect. XXVI. §. 1. Φαίης κἀκμῆτας] Schol. ad Aristoph. Acharn. 24. Ὁ δὲ λόγος ὡς πρός τινά ἐστι λεγόμενος. ὡς καὶ Ὅμηρος·

Φαίης κἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ——

Καὶ, Ἔνθ' οὐκ ἂν ὑβρίζοντα ἴδοις. Scribe, ΒΡΙΖΟΝΤΑ. Respexit Homer. Il. Δ. 223.

Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον.

Ubi Schol. Βρίζοντα, νυστάζοντα, καὶ ἠρεμοῦντα, ἐξ οὗ ἀμελοῦντα. Hinc mire corruptus Hesychius: Καμβρίζοντα, ἀμελοῦντα. ubi portentum illud Καμβρίζοντα, quod non novit Græcia, ex tribus istis vocibus, ΟΥΚ ΑΝ ΒΡΙΖΟΝΤΑ, ridicule conflatum est. Quod ex Scholiasta liquet. Confer Schol. ad Arati Dios. p. 90. ubi de hoc loco agit. Toupius. Locus Homeri est Il. ό, 697. Pro κἀκμῆτας ego scripsi, de quo Morus acute monuerat, κἀκμῆτας sine iota subscripto, ut sit γνοίης κεν ἀκμῆτας. Ne in prosa quidem putide distinguenda sunt per καὶ ...καὶ verba non certo discrimine definita, præsertim cum vis sententiæ tali ratione infringatur. Scribendumne sit κἀκμῆτας, separatis verbis, an sic, ut ego (alterutrum coactus) feci, κἀκμῆτας; et in crasi num iota particulæ καὶ subscribendum sit, alii quærant: mihi talia sunt ἀνήνυτα.

[Scribendum κ' ἀκμῆτας, non κἀκμῆτας. W. fil]

ὁ Ἄρατος] Phænom. v. 287.

§. 2. ὁ Ἡρόδοτος] 2, 29. Contraxit Longinus longiorem locum, in quo, quoniam aliud atque aliud interjectum est, ne sentitur quidem id, quod hic sentire jubemur. Morus.

πλεύσεαι δύ' ἡμέρας, καὶ ἔπειτα ἥξεις εἰς πόλιν μεγάλην, ᾗ ὄνομα Μερόη] Omnes codices Herodoti, πλεύσεαι δυώδεκα ἡμέρας, quod verum. Nimirum scripserat Longinus, πλεύσεαι ιβ ἡμέρας. Hinc error exscriptoris. Quo nihil solennius. Ceterum, quod nemo vidit, hunc Herodoti locum tangit Lucianus Ver. Hist. II. 27,

σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὄψιν ποιῶν;
Πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα, πρὸς αὐτὰ ἀπερειδόμενα τὰ πρόσωπα,
3 ἐπ' αὐτῶν ἵστησι τὸν ἀκροατὴν τῶν ἐνεργουμένων. Καί,
ὅταν ὡς οὐ πρὸς ἅπαντας, ἀλλ' ὡς πρὸς μόνον τινὰ λαλῇς,

(Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη,)

ἐμπαθέστερόν τε αὐτὸν ἅμα, καὶ προσεκτικώτερον, καὶ
ἀγῶνος ἔμπλεων ἀποτελέσεις, ταῖς εἰς ἑαυτὸν προσφωνήσεσιν ἐξεγειρόμενον.

SECT. XXVII.

Ἔτι γε μὴν ἔσθ' ὅτε περὶ προσώπου διηγούμενος ὁ συγγραφεύς, ἐξαίφνης παρενεχθείς, εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀντιμεθίσταται, καὶ ἔστι τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐμβολή τις πάθους.

διὰ τῶν τόπων] Vat. 2. διὰ τῶν τόπον.

ἄγει, τὴν ἀ. ὄ. π.] Vat. 3. ἄγει τὴν ἀκοὴν, ὄψιν ποιῶν.

ἐπ αὐτῶν] Vat. 3. et Rob. ἐπ' αὐτὸν.

ἵστησι τὸν ἀ. τ. ἐνεργ.] Vat. 2. ἵστασι τῶν ἀκροατὴν τῶν εργουμένων. Vat 3. ἵστασι τὸν ἀκροατὴν τῶν ἐνεργουμένων. Etiam Laur. dat ἵστασι.

§. 3. Τυδείδην . . . ποτέρ.] Vat. 2. τυδείδδου κἂν γνοί ποτέροισι.

ἐμπαθ. τε αὐτὸν] Vat. 2. ἐμπαθέστερον, τε ἀ'υτὸν.

ἐξεγειρόμενον] Par. El. Rob. et Man. ἐξεγειρόμενος. Sed Vatt. uterque et Laur. ἐξεγειρόμενον habent.

Sect. XXVII. §. 1. ὅτε περὶ πρ.] Vat. 2. ἥτε περῒ προσῶπου.

διηγούμενος] Vat. 3. in marg. διηγουμένους.

ἐμβολή τις] Ita Rob. et Manut. Etiam Vat. 3. ἐμβολὴ τῖς. Sed Par., Laur. et Vat. 2. ἐκβολή τις.

Ἐπειδὰν δὲ ταύτας ΠΑΡΑΠΛΕΥΣΗιΣ, τότε δὴ ΑΦΙΞΗι ἐς τὴν μεγάλην ἤπειρον—ἐνταῦθα δὲ πολλὰ παθὼν, χρόνῳ ποτὲ ΗΞΕΙΣ εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον. Sic solet iste nebulo. Confer etiam Aristoph. Ran. 137. Toupius.

τὴν ἀκοὴν ὄψιν ποιῶν] Multis locis opportunum fuerit monere, quod semel hic licebit. *Auditionem* vocat Longinus, quam nos hodie *lectionem* dicamus. Nam plerique omnes olim anagnostas habebant, eosque audiebant recitantes, non ipsi legebant veterum scripta. Itaque h. l. pro ἀκοὴν nostris moribus conveniret ἔννοιαν, et deinceps ἀναγινώσκοντα pro ἀκροατήν. Ex isto igitur veterum instituto dictum est ἀκούειν 14, 2. ἐξακούεσθαι 23, 4. προσπίπτειν 29, 4. ἀκούοντες 30, 1; eademque et similia aliis locis.

ἀπερειδόμενα] Ἀπερείδεσθαι τὸν λόγον πρὸς αὐτὰ τὰ πρόσωπα, *convertere orationem ad lectores ipsos, eos alloqui.* Mire variatur usus hujus verbi; omnibus tamen exemplis comparandis hæc series significationum texitur: *adplicare alteri*

nies. Viden', amice, ut mentem tuam arreptam per
illa loca ducat, auditumque in visum mutet? Sed
omnia hujus generis loca, ipsa personis adligata, ef-
ficiunt, ut lector ipsis rebus gerendis intersit. Etiam 3
tum, cum non omnes, sed unum adloqueris: *Non
facile discerneres, in utro exercitu Tydides versaretur:*
efficies, ut, excitatus compellando, magis animo com-
motus, attentus, totusque agendo occupatus sit.

SECT. XXVII.

Interdum etiam scriptor, ubi de persona narrat, celeriter alio delatus tamen illam ipsam personam

---

(Hesych. ἐναπερείδεσθαι· ἐμπῆξαι), *imponere* (v. Suidas), *adfligere* et *adfigere* (v. Steph. Thes.), *convertere et dirigere aliquo* (v. Cel. Ernest. Glossar. Polyb.), *conjicere aliquo, tribuere s. adscribere alicui.* Ἀπερείδεσθαι τοὺς ὀδυρμοὺς ἐπὶ τὴν τύχην dixerat Plutarchus (T. 2, p. 123. med. ed. Bas.) *luctum et mærorem tribuere fortunæ*, culpa in fortunam conjicienda: nam paulo post de eadem re τὴν τύχην αἰτιᾶσθαι usurpavit. Aristeas ubi de Ægyptiis loquitur (p. 276. ed. Dalen), τὴν ἀπέρεισιν, inquit, ἐπὶ θηρία πεποίηνται, καὶ ταῦτα προςκυνοῦσι, *delati sunt ad bestias, divino cultu venerandas.* Non ergo mirum est, cum verbi hujus usus tam late pateat, Longinum ita locutum esse, ut paulo ante locum interpretati sumus: nam ἀπερείδεσθαι omnino est, efficere, ut alterum alteri sit propinquum, et, si translate dicatur, ut ad alterum pertineat, ei contingat, idque ullo modo adficiat. Unde Clemens Alex. (Strom. 2. p. 408. C. ed. Sylb.) ἀπάτην τῇ ψυχῇ ἐναπερειδομένην dixit, *opinionem vanam, animo insidentem.* MORUS. Alia etiam loca e Platone et Plutarcho ad firmandam significationem, quæ hic obtinet, reperias in Biblioth. Crit. Amst. Vol. I. P. III. Ceterum Mori illa, licet copiosiora, huc contuli, quia Toupius de hoc verbo notabili nihil monuit et fœdum illud in versione Pearcii servavit: *quæ in ipsas incumbunt personas.*

§. 3. Καὶ, ὅταν ὡς οὐ πρὸς ἅπ. &c.] Non explet hic aures simplex copula ab initio posita. Ego hunc fere in modum scripsisse opinor auctorem: Καὶ σὺ οὖν, ὅταν &c., sine versu insequenti ex Il. Ε, 85. Quorsum enim hunc adjiceret? Nonne et prius positi versus Homeri et Arati, et verba Herodoti, sunt ὡς πρὸς μόνον τινὰ loquentis? Recte ergo excludetur hic versus. Interpretes de his nihil.

ταῖς εἰς ἑαυτὸν προσφ. ἐξεγειρόμενον] Quintilianum hæc redolent IX, 3. *Hæc schemata et his similia convertunt in se auditorem, nec languere patiuntur, subinde aliqua notabili figura* EXCITATUM. TOUPIUS.

SECT. XXVII. §. 1. εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀντιμεθίσταται] Legendum puto: εἰς αὐτὸ τὸ πρόσωπον: non, *in eandem personam*, sed, *in ipsam illam personam.* Ad verbum autem ita possis reddere simplicissime: *in locum personæ, pro eo loco, quem ipse tenuerat, succedit.* Recte autem Pisimentius: *cum de aliquo scriptor verba facit, statim ejus personam induit.* Præpositio ἀντὶ in h. v., ut in ἀντιπεριστ. 38, 1. non est prorsus necessaria, sed tamen facit ad permutationem factam clarius significandam. Auctor vitæ Homeri p. 309. his exprimit: ὅταν τὸ νῦν ἐάσας ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον πρόσωπον μεταβῇ...ἀπὸ τοῦ διηγηματικοῦ μετέβαλεν εἰς τὸ μιμητικόν. Morus igitur sensum non bene expressit.

καὶ ἔστι τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐκβολή τις πάθους] Libri scripti fere omnes cum Ma-

Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐθέλοντα νοήσω,
Αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσσομαι —

Οὐκοῦν τὴν μὲν διήγησιν, ἅτε πρέπουσαν, ὁ ποιητὴς προσῆψεν ἑαυτῷ· τὴν δ' ἀπότομον ἀπειλὴν τῷ θυμῷ τοῦ ἡγεμόνος ἐξαπίνης, οὐδὲν προδηλώσας, περιέθηκεν· ἐψύχετο γὰρ, εἰ παρενετίθει· Ἔλεγε δὲ τοιά τινα καὶ τοῖα ὁ Ἕκτωρ· νυνὶ δ' ἔφθακεν ἄφνω τὸν μεταβαίνοντα ἡ τοῦ
2 λόγου μετάβασις. Διὸ καὶ ἡ πρόσχρησις τοῦ σχήματος τότε, ἡνίκα ὀξὺς ὁ καιρὸς ὢν διαμέλλειν τῷ γράφοντι μὴ διδῷ, ἀλλ' εὐθὺς ἐπαναγκάζῃ μεταβαίνειν ἐκ προσώπων εἰς πρόσωπα, ὡς καὶ παρὰ τῷ Ἑκαταίῳ· " Κῆϋξ δὲ

Ἕκτωρ . . . ἐκέκλετο] Vat. 2. ἕκτωρ δὲ τρώεσιν ἐκέκλευτο.
ἐπισσεύεσθαι . . . βροτόεντα] Vat. 2. ἐπισίβεσθοι, ἐὰν ἐθέλοντα νόησο. Etiam Vat. 3. ἐὰν pro ἐᾶν.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν] Vat. 3. ὃν δὴ ἐγὼν.
ἐθέλοντα] Manut. solus ἑτέρωθι.
αὐτοῦ οἱ θ.] Vat. 3. αὐτοῖ οἱ θ. Marg. autem ^ τοῦ. Rob. αὐτίκα οἱ θ.
μητίσσομαι — οὐκοῦν] Vat. 2. μητίσομαι, οὐκοῦν. Rob. μητίσομαι. οὐκοῦν.
τὴν μ. δ.] Vat. 2. τὴν μὲ διηγήσιν.
πρέπουσαν] Par. et Vat. uterque τρέπουσαν.
προσῆψεν — ἑαυτῷ] Vat. 2. προσῆψαιν ἑ αὐτῷ.
τὴν . . . ἀπειλὴν] Vat. 2. τὴν δι' ἀπόταμον ἀπειλὴν. Vat. 3. τὴν δ' ἀποτόμιον ἀπ. Laur. τὴν δι' ἀπότομον ἀπ.
ἡγεμ . . . περιέθηκεν] Vat. 2. ἡγεμόνος ἐξαπίνης, οὐδὲν προδηλώσας περι ἔθηκεν.
ἐψύχετο γ. . . . τοιά τινα] Vat. 2. ἔψυχε τὸ γὰρ εἰ παργενετίθει, ἔλεγεν δὲ τοῖα τινὰ.
§. 2. Διὸ καὶ ἡ πρ.] Vat. 2. διὸ καὶ ἡ πρόχησις. Vat. 3. et Laur. διὸ καὶ ἡ πρόχησις. Par. teste B . . . πρόχρησις. Sic et Rob.
διαμέλλειν] Vat. 2. διαμέλειν. Man. autem διαμένειν.
ἐκ πρ.] Vat. 2. ἐκ προσώπον.
παρὰ τῷ Ἑκ . . . ταῦτα] Vat. 2. π. τ. ἐκταίω κῆεξ δὲ ταύτα. Vat. 3. παρὰ τῶν ἐκαταίω κῆρυξ δε ταῦτα. Ceterum pro κῆϋξ, quod in Par. et Laur. exstat, Rob. et Man. dant κῆρυξ.

nutio et Robortello, ἐμβολή τις πάθους. Quæ quidem lectio quantivis pretii est, neque erat sollicitanda. Noster supra: Εἶτ' ἐντεῦθεν πάλιν, ὡς αἱ καταιγίδες, ἄλλην ποιούμενος ΕΜΒΟΛΗΝ. Dicitur autem ἐμβολὴ πάθους, ut ἐμβολὴ πνεύματος. de quo nos infra. Max. Tyr. I, 3. Αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι ὁλκάδες ξυνεσκευασμέναι τὰ ἱστία πρὸς τὸν κλύδωνα ἡμιλλῶντο, καὶ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ἔφερον, καὶ ΤΗΝ ΕΜΒΟΛΗΝ ΤΟΥ

agit, quod genus figuræ erumpentem adfectum declarat. *Hector Troas hortabatur magna voce, ut ruerent ad naves, et spolia tabo fœdata intacta relinquerent. Quem vero procul a navibus (stare) volentem videro, eum ipso illo loco interficiam.* Ergo poëta narrationem, sibi decoram, sibi sumsit; severam comminationem iræ ducis repente, nullo transitu notato, tribuit: frigeret enim oratio, si adjecisset: *Dicebat autem Hector hæc vel illa*: nunc transire volentem celeriter præcurrit oratio transiens. Quare tum hac figura 2
utendum est, cum temporis celeritas cunctari scriptorem non permittit, sed ab alia persona ad aliam statim transire cogit, ut etiam in illo Hecatæi: *Ceyx autem, qui hæc perquam ægre ferret, statim migrare*

ΚΑΚΟΥ ἀπεμάχοντο. Toupius. Ego etsi Toupio parui, tamen magis probo prolatum e cod. Par. ἐκβολὴ, quod est Germ. *ein plötzlicher Ausbruch*. Nam aliud est ἐμβολὴ, qua vis quædam infertur alteri; aliud ἐκβολὴ, qua vis affectus tantummodo ipsum hominem movet, in quo fit ἐκβολὴ, ad alterum necessario non pertinet. Attamen cessi Moro et Toupio, quoniam dici potest, ἐμβολὴν non fieri h. l. a dicente in alium, sed a πάθει in ipsum dicentem. Vid. et 33, 5.

Ἕκτωρ δὲ Τρ. &c.] Il. O, 346 ss.

[An aliquid vitii latet in ἄτε πρέπουσαν? Non insolens est duos dativos uni verbo jungi. [Scripturus erat: duo verba uni dativo jungi. W. fil.] Sed tamen lectio Par. et Vat. 2. et 3. τρέπουσαν invitat ad conjectandum, ut legendum putes ἄτρεπτον οὖσαν.]

ἔφθακεν ἄφνω....μετάβασις] Similis hyperbole occurrit 19, 1.

§. 2. Διὸ καὶ ἡ πρόσχρησις τοῦ σχήματος τότε, ἡνίκα ὀξὺς ὁ καιρὸς ὢν διαμέλλειν τῷ γράφοντι μὴ διδῷ] Sic recte Tollius. Respexit Longinus ad Aristoph. Plut. 255.

Ἴτ', ἐγκονεῖτε, σπεύδεθ', ὡς ὁ ΚΑΙΡΟΣ
ΟΥΧΙ ΜΕΛΛΕΙΝ.

Ad quem locum consulendus Spanhemius. Huc facit Philo Jud. de Agricult. p. 313. ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ ΜΕΛΛΕΙΝ οὐκ ἐπιτρεπόντων, ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς ἱσταμένων ἀκμῆς. Ceterum notanda vox Πρόσχρησις, quæ ex rarioribus est. Occurrit tamen apud M. Antonin. VII, 5. Προςπαραλαβὼν τὸν δυνάμενον κατὰ ΠΡΟΣΧΡΗΣΙΝ τοῦ ἐμοῦ ἡγεμονικοῦ ποιῆσαι τὸ εἰς τὴν κοινωνίαν νῦν καίριον καὶ χρήσιμον. nec non apud Stobæum Eclog. Physic. lib. 1. p. 102. τὸ μὲν μετὰ ΠΡΟΣΧΡΗΣΕΩΣ ὀργάνων, τὸ δὲ ἄνευ ΠΡΟΣΧΡΗΣΕΩΣ. quæ loca Lexicographis commendanda sunt. Toupius.

παρὰ τῷ Ἑκαταίῳ] Distinguendus est ab Hecatæo Abderita hic Mileto oriundus Hecatæus. Antiquissimus fertur Græcorum historicus et prior Herodoto. Commemoratur ab Athenæo et Suida.

Κῆυξ] Constat de amicitia Herculis cum Ceyce, Trachiniæ rege, e Diod. Sic. 4, 36. Ibidem c. 57. Heraclidæ habitasse inter Trachinios et apud Ceycem, ab eoque ejecti fuisse dicuntur. Itaque Κῆυξ vera lectio est. Interpretes laudarunt Apollodor. bibl. 2, 8. et Victor. Var. Lect. 27, 13. Morus. Victorius præter alia, quæ mittimus, hæc habet: "*Hecateus*, cujus hæc verba citantur a Longino: Κῆυξ δὲ τ. δ. π. αὐτ. ἐκέλευσε τ. Ἡρακλείδας ἐπιγόνους ἐκχωρεῖν. Ita enim legitur in antiquissimo libro, non κῆρυξ, ut scriptum est in eo, quem excudendum curavit *Franc. Robortellus.*" Ex illius libri auctoritate, maxime usu ita postulante, pro ἐκέλευε (*jubebat*) rescripsi ἐκέλευσε (*jussit*). Illud vulgatum significat rem diutius aut sæpius actam, quod est a re alienum. Verbum ἐπιγόνους tuetur Victorius, statuitque universe sic dici

ταῦτα δεινὰ ποιούμενος, αὐτίκα ἐκέλευσε τοὺς Ἡρακλείδας
ἐπιγόνους ἐκχωρεῖν· οὐ γὰρ ὑμῖν δυνατός εἰμι ἀρήγειν. Ὡς
μὴ ὦν αὐτοί τε ἀπόλεσθε, κἀμὲ τρώσετε, ἐς ἄλλον τινὰ
3 δῆμον ἀποίχεσθαι.” Ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης κατ’ ἄλλον
τινὰ τρόπον ἐπὶ τοῦ Ἀριστογείτονος ἐμπαθὲς τὸ πολυπρόσωπον
καὶ ἀγχίστροφον παρέστησεν. “Καὶ οὐδεὶς ὑμῶν
χολὴν,” φησὶν, “οὐδ’ ὀργὴν ἔχων εὑρεθήσεται, ἐφ’ οἷς ὁ
βδελυρὸς οὗτος καὶ ἀναιδὴς βιάζεται; ὃς, ὦ μιαρώτατε
ἁπάντων, κεκλεισμένης σοι τῆς παῤῥησίας οὐ κιγκλίσιν,
οὐδὲ θύραις, ἃ καὶ παρανοίξειεν ἄν τις” — Ἐν ἀτελεῖ τῷ
νῷ ταχὺ διαλλάξας, καὶ μονονοὺ μίαν λέξιν διὰ τὸν θυμὸν

ἐκέλευσε] Vat. 2. ἐκέλεβε.

Ἡρακλ. ἐπιγόνους] Vat. 2. Ἡρακλ. ἐπιγῶνους. Laur. Ἡρακλ. ἐπιγώνους. Manut. Ἡρακλειδέων ἀπογόνους.

ἐκχωρεῖν] Vat. 2. ἐκχαρεῖν.

ὑμῖν] Codd. omnes et vett. editt. ἡμῖν.

δυνατός εἰμι . . . αὐτοί τε] Par. δ. εἰ μὴ ἀρήγειν ὡς μὴ ὦν· αὐτοί ὅ,τε. Vat. 2. δ. εἰ μὴ ἀρήγειν. ὡς μὴ ὦν &c. Vat. 3. δυνατ εἰ μὴ ἀρήγειν ὡς μὴ ὦν &c. E Laur. nihil notatum. Rob. δ. εἰμὶ ἀρήγειν, ὡς μὴ ὦν· αὐτοί τε.

ἀπόλεσθε . . . ἐς ἄλλον] Vat. 2. ἀπόλεσθαι καμὲ πτῶσετε, εἄλλον. Vat. 3. ἀπολ. κἀμέ τρώσετε &c. Sed marg. πτῶσε. Laur. pro τρώσετε habet ἐπτώσετε; Manut. autem ἐξώσετε. Rob. ita: ἀπόλησθε, κἀμὲ τρώσητε &c.

ἀποίχεσθαι] Vat. 2. et Laur. ἀποίχεσθε.

§. 3. κατ’ ἄλλ. τ. τρόπον] Vat. 2. κατάλλον τινὰ τρόπου. Vat. 3. κατ’ ἄλλον τινὰ τρόπου.

Ἀριστογείτονος] Vat. 2. ἀρῖστογῖτονες. Vat. 3. et Rob. ἀριστογείτωνος.

πολυπρόσ.] Rob. πολὺ πρόσωπον.

παρέστησεν] Par. teste B., ut et Ambr. et Rob. παρέστακεν. Vat. 2. παρέτηκεν. Vat. 3. παρέστηκεν. Laur. παρέτακεν.

χολὴν] Vat. 3., Laur. et Rob. σχολήν.

κεκλεισμ. . . . οὐ κιγκλίσιν] Par. teste B. κεκλειμένης σοι τ. παῤῥησίας, κιγκλίοιν (sic sine σ primum et ult. verbum). Vat. 2. item: κεκλειμένης σοι τ. παῤῥισίας, κιγηλίοιν. Vat. 3. κεκλειμένη σοι τ. παῤῥησίας. κιγκ̈λιοιν. Etiam Laur. κιγκλίοιν.

οὐδὲ θ. . . . ἄν τις — Ἐν ἀτ.] Vat. 2. οὐδε θύρες ἃ καὶ παρανοίξεν ἐν ἀν τίς ἐνατελεῖ. Vat. 3. οὐδὲ θύρες ἂν καὶ παρανοίξειεν ἄν τις ἐνατελεῖ. Etiam Rob. et seqq. edd. sine signo abruptæ or., quod Pearcius primus addidit, adjungunt prioribus ἐν ἀτ. &c.

διαλλ., καὶ μονονοὺ] Vat. 2. διὰ λάξας, καὶ μόνον οὐ. Vat. 3. et Rob. item μόνον οὐ.

θυμὸν] Vat. 2. θημόν.

posteros alicujus clari et illustris viri. Sed tamen aliud pro eo scriptum fuisse, probabile est, e. g. ἐκ Τραχῖνος.

τοὺς Ἡρακλείδας ἐπιγόνους ἐκχωρεῖν] Scribe, τοὺς Ἡρακλείδας ἐκχωρεῖν. Schol. ad Apollon. Rhod. IV, 277. Ἡρακλεῖδαι λέγονται οὐ μόνον οἱ Ἡρακλέους παῖδες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκείνων ἀπόγονοι. Cetera Hecatæi ad mentem Tanaquilli Fabri reformavimus. Locus ita vertendus est:

Heraclidas jussit: neque enim vobis opem ferre possum. Ne igitur et vos pereatis, et mihi vulnus infligatis, ad alium populum migrate. Demosthenes enim in loco 3
de Aristogitone alio modo effecit, ut personarum permutatio adfectus et celeritatis signum esset. *Nec quisquam vestrum,* inquit, *erit, qui iis, quæ scelestus iste et impudens per vim fecit, indignetur et irascatur? Qui, sceleratissime omnium, occlusa tibi libertate dicendi, non cancellis, non foribus, quas aliquis aperuerit,*— Nondum absoluta sententia mutat orationem, unum-

---

Ceyx autem hæc ægre ferens, protinus Heraclidas finibus suis emigrare jussit. Neque enim vobis opitulari possum. Ne igitur et vos ipsi pereatis, et mihi quoque damnum inferatis, ad alium quendam populum abite. Ceterum idem schema, quod in Homero et Hecatæo hic laudat Longinus, usurpat non minus venuste Lucas V, 14. Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν· ΑΛΛΑ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ. Toupius.

Ὡς μὴ ὦν.... ἀποίχεσθαι] Toupius extrema sic scribi curavit: ἀπόλησθε, κἀμὲ τρώσητε, ἐς ἄλλ. τ. δ. ἀποίχεσθε. Ego vero in tam antiquo scriptore, cujus pauca tantum verba supersunt, non tangenda putavi ea, quæ e codd. sunt prodita. De ἀπόλεσθε et τρώσετε omnino incertum est judicium: sed tamen ε pro η, ut Ionicum, cum Pearcio defendere possumus. Verum ἀποίχεσθαι nemo movere debebat. Nam usitatissimus est infinitivus pro imperativo, maxime apud Ionas. V. Fragm. 6, 2. De re ipsa adscribam Apollodori verba II, 8: Μεταστάντος δὲ Ἡρακλέους εἰς θεοὺς, οἱ παῖδες αὐτοῦ, φυγόντες Εὐρυσθέα, πρὸς Κήυκα παρεγένοντο. Ὡς δὲ, ἐκείνους ἐκδιδόναι λέγοντος Εὐρυσθέως, καὶ πόλεμον ἀπειλοῦντος, ἐδεδοίκεσαν, Τραχῖνα καταλιπόντες διὰ τῆς Ἑλλάδος ἔφυγον.

§. 3. ἐμπαθὲς τὸ πολυπρόσωπον καὶ ἀγχίστροφον παρέστησεν] Græca non recte accepit vir doctissimus. Optime Tollius, *Ceterum Demosthenes alio quodam modo in Aristogitonem hac personarum commutatione usus est, eamque et summe versatilem fecit, et egregio affectu implevit.* Deinde sequuntur verba Demosthenis ex Orat. prima in Aristogit. p. 474. ed. Tayl. in qua plenius legitur, ἐφ' οἷς ὁ βδελυρὸς καὶ ἀναιδὴς ἄνθρωπος οὑτοσὶ βιάζεται τοὺς νόμους. Ubi βιάζεσθαι τοὺς νόμους est *vim legibus inferre, leges violare.* Joseph. Antiq. Jud. p. 220. Τὴν ἀνδρίαν ὑπολαμβάνουσιν οὐκ ἐν τῷ ΒΙΑΖΕΣΘΑΙ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ, ἀλλ' ἐν τῷ μὴ εἴκειν ταῖς ἐπιθυμίαις εἶναι. Quem locum frustra sollicitant. Sophocles Antig. 678.

> Ὅστις δ' ὑπερβὰς ἢ ΝΟΜΟΥΣ ΒΙΑΖΕΤΑΙ.

Atque hinc intelligendus locus Herodoti in Calliope p. 712. qui nostros Interpretes elusit. Τά τε σφάγια τὰ Ἡγησιστράτου ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ ΒΙΑΖΕΣΘΑΙ, ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων χρεωμένους συμβάλλειν. *Sinamus,* inquit, *Hegesistrati extispicia multum valere, neque contra morem et consuetudinem nostram quid agamus, sed ritu tandem Persarum confligamus.* Ita vertendus iste locus. Confer Homer. Il. Λ, 557. et Cur. Poster. ad Theocrit. XXII, 9. Ceterum hunc locum Demosthenis, ut alios taceam, laudat Aristides Vol. 2. p. 470. Toupius. De verbo ἀγχίστροφος vid. Morus ad 9, 13.

ἃ καὶ π. ἄν τις] Cetera loci verba sunt: ἀλλὰ τοσούτοις καὶ τηλικούτοις ὀφλήμασι, καὶ τούτων παρὰ τῇ θεῷ κειμένων, ἐς τὸ ἐντὸς τούτων βιάζῃ, καὶ προςέρχῃ πρὸς ταῦτα, ἀφ' ὧν ἀπελαύνουσί σε οἱ νόμοι.

ἐν ἀτελεῖ τῷ νῷ] Nam *de* Aristogitone, non *ad* eum, dixerat, et visus continuare periodum ὃς inquit, (quod est tertiæ personæ pronomen) sed non addit, quæ quis exspectet, hujusmodi verba: βιάζεται εἰς τὰ ἐντὸς τούτων, ἀφ' ὧν ἀπελαύνουσιν αὐτὸν οἱ νόμοι.

μονονοὺ μίαν λ. εἰ δύο διασπ. πρόσωπα] *Unum verbum* hic dicitur illud ὅς: quod non potest non haberi tertiæ personæ, (*is, qui*), antequam vocativum, ὦ μιαρώτατε, quis legerit; sed postea necessario haεἰς δύο διασπάσας πρόσωπα, "Ὃς, ὦ μιαρώτατε," εἶτα πρὸς τὸν Ἀριστογείτονα τὸν λόγον ἀποστρέψας, καὶ ἀπολιπεῖν δοκῶν, ὅμως διὰ τοῦ πάθους πολὺ πλέον ἐπέστρεψεν. 4 Οὐκ ἄλλως ἡ Πηνελόπη,

Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
Ἦ εἰπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
Μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
Ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν,
Οἵ θ' ἅμ' ἀγειρόμενοι βίοτον κατακείρετε πολλὸν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
Ὑμετέρων τῶν πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἐόντες,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε —

ὅς, ὦ μιαρ., εἶτα] Vat. 2. ὧς ὦ μιαρῶτατε &c. Rob. ὅς ὦ μιαρώτατε. εἶτα.

πρ. τ. Ἀ. τ. λ.] Codd. et edd. τὸν πρὸς τ. Ἀ. λόγον. Sed Vat. 2. sic: τὸν πρ. τ. ἀριστογίτον ἀλόγιγον.

διὰ τοῦ π.] Vat. 2. διὰ τοὺς πάθους.

§. 4. Οὐκ ἄ. ἡ Π.] Vat. 2. οὐκάλλως ἢ πηνελόπην. Sed Par., Vat. 3., Rob. et Man. οὐκ ἄλλως ἢ πηνελόπην.

Κῆρυξ] Par. et Rob. κῆρυξ. Vat. 2. et 3. ὁ κῆρυξ.

τίπτε δέ σε] Vat. 2. τίοπτε δέ σε.

ἀγαυοί...Ὀδυσσῆος] Vat. 2. ἀγαβοὶ ειπέμεναι δμῶ ἦσιν ὀδιςσῆος. Vat. 3. ἀγαυοὶ εἰπέμεναι δῖμωῆσιν ὀδυςσῆος. Rob. habet ἀγανοὶ et ante εἰπέμεναι item abest, ut et a Par. Ἦ.

σφίσι] Vat. 2. σφήσι.

πύματα] Vat. 3. πήματα.

Οἵ θ' ἅμ' ἀγ.] Par. teste B. ut Man. οἳ θάμ' ἀγ. Rob. οἵθ' ἅμ' ἀγ.

καταχ.] Vat. 2. κατὰκειρεται.

κτῆσιν Τ. δαΐφρ.] Hæc in codd. et Rob. non leguntur.

οὐδέ τι π. ὑμετ.] Vat. 2. οὐδὲ τῖ πρῶ ἡ ὑμετέρων. Vat. 3. οὐ δέ τι πρῶν ἡ ὑμετέρων. In Rob. desideratur πατρῶν.

ἀκούετε...ἔσκε] Vat. 2. ἀκούεται παῖδες ὄντες οἷος ὀδυσσεβῆ ἔσκε. Vat. 3. ἀκούετε παῖδες ὄντες οἷοις δυσσεὺς ἔσκε.

bendum est secundæ personæ, (*tu*, *qui*). Ergo *propemodum in duas personas divulsum est.*

τὸν πρὸς τὸν Ἀρ. λ. ἀποστρέψας] De hoc loco in diversum abeunt Interpretes. Aliud est τὸν πρὸς τὸν Ἀριστογείτονα λόγον ἀποστρέψαι, aliud τὸν λόγον ἀποστρέψαι πρὸς τὸν Ἀριστογείτονα. Quod inprimis notandum. Quare recte vir doctissimus, *Cum sermonem, quo jam Aristogitonem allocutus fuerat, ab illo avertisset.* Quod vel ex sensu loci manifestum est. Toupius. Miror, quomodo Toupius vitium loci non videre, Pearciique interpretationem, *cum sermonem...avertisset*, probare potuerit. Aliud sane est τὸν πρ. τ. Ἀρ. λόγον ἀποστρέψαι, aliud τὸν λ. ἀποστρ. πρὸς τὸν Ἀριστογείτονα: sed prius ab hoc que verbum præ ira propemodum in duas personas divellit, *Qui, sceleratissime,* tum oratione ad Aristogitonem conversa rem cœptam relinquere videtur, et tamen ira accensus multo vehementius redit. Non 4 aliter Penelope : *Quid te, præco, miserunt nobiles proci? Ut divini Ulyssis servas desistere ab opere, ipsisque cœnam parare juberes? Utinam ne* (amplius) *ambientes nuptias, aliove consilio hic commorantes, ultimo jam epulo hac in domo interessent! Qui crebro convenientes lautam rem absumitis, Telemachi prudentis opes, nec a majoribus vestris pueri audistis, qualis fuerit Ulysses*—

loco prorsus est alienum, posterius unice aptum et verum. Quod addit, vel ex sensu loci manifestum esse, id mihi videtur ambiguum et obscurum: sed aut falsum est, aut in orbem vertitur. Ego igitur articulum τὸν ante πρὸς sublatum suo loco posui, ante λόγον, ubi ille necessario requiritur. Ubi enim Demosthenes *orationem, qua jam Aristogitonem allocutus fuerat, ab eo avertit?* Imo vero omnia illa, quæ inde ab ὦ μιαρ. Longinus excerpsit, quæque ipse Demosthenes deinceps addita habet, ad Aristogitonem conversa sunt. Et a judicibus ille media in sententia orationem avertit: nam illo ὅς, quo spem iis fecerat rationis cognoscendæ, eos destituit, et repente Aristogitonem alloqui et increpare incipit. Veruntamen sententiam, quam reliquisse videbatur, per figuram affectus indicem (διὰ τοῦ πάθους) multo gravius enuntiavit. Cf. not. seq.

ἐπέστρεψεν] H. e. *direxit*, sive *convertit ad certum locum vel scopum*; et hic quidem, *ad judices recta convertit.* Opponitur antecedenti ἀποστρέψας. Ita 12, 3. philosophus οὐκ ἐπέστραπται, *non valde directus tendit ad scopum.* Hinc Philostratus aliquo loco ἐπιστροφὴν εἶχεν ὁ λόγος καὶ ἔῤῥωτο : nam quæ directa tenentur aut feruntur, nervos et robur habent. Ergo etsi Demosthenes illud, quod judicibus ipsis narraturus erat, omisisse videtur, quippe conversus statim ad Aristogitonem, tamen *indirecte*, ut dicunt, sive obliqua ratione *eo vehementius illud ipsum expressit judicibusque inculcavit.*

§. 4. οὐκ ἄλλως ἡ Πηνελόπη] Sic scribe. *Ita quoque loquitur Penelope.* Quod et Faber monuit. Sic noster sect. 10. οὐκ ἄλλως ὁ Ἀρχίλοχος. Nihil verius. Mox sequitur Homeri locus, Οἵ θ' ἅμ' ἀγειρόμενοι. Sed vera lectio est, Οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι. Huc respexit Themistius Orat. XXIV. p. 301. Ed. Hard. Μὴ οὖν δὴ καὶ ὑμεῖς ὑπερίδοιτε τοῦ ξενίζειν ἐπιχειροῦντος οὐ λίαν κεχαρισμένοις ξενίοις, οὐδὲ γοητεύειν δυναμένοις τὰς ἀκοὰς, ΟΙΩΝ ΘΑΜΑ ΑΠΟΛΑΥΕΤΕ ΣΥΛΛΕΓΟΜΕΝΟΙ, καὶ τοὺς ἑστιάτορας ἀγαπᾶτε, ὅτι δὴ δεξιοὶ καὶ φιλάνθρωποι καὶ οὐ σμικρολόγοι ταῖς παρασκευαῖς. Toupius. Codd. dant οὐκ ἄλλως, ἢ Πηνελόπην. Sed recte scribunt ἡ Πηνελόπη. Versus Homeri sunt ex Odyss. Δ, 681, ss. De θάμ' et θ' ἅμ' pronuntient alii. Mihi illud frigidius videbatur, et vel e casu erroris ortum, vel ab eo invectum, qui particula τε offenderetur. Servandum igitur duxi Οἵ θ' ἅμ' ἀγ. &c.

SECT. XXVIII.

Καὶ μέντοι ἡ Περίφρασις ὡς οὐχ ὑψηλοποιὸν, οὐδεὶς ἂν, οἶμαι, διστάσειεν. Ὡς γὰρ ἐν μουσικῇ διὰ τῶν παραφώνων καλουμένων ὁ κύριος φθόγγος ἡδίων ἀποτελεῖται, οὕτως ἡ περίφρασις πολλάκις συμφθέγγεται τῇ κυριολογίᾳ, καὶ εἰς κόσμον ἐπιπολὺ συνηχεῖ, καὶ μάλιστ᾽, ἂν μὴ ἔχῃ

Sect. XXVIII. §. 1. Καὶ μ. ἡ περίφρ.] Codd. καὶ μέντοι π. Rob. καὶ μέν τοι π. Sed Manut. καὶ μέντοι καὶ ἡ π.

ὡς οὐχ ὑψ…διστάσειεν] Vat. 2. ὡς οὐψηλοποιὸν, οὐδεὶς ἂν οἶμαι διστάσδει ἐν.

καλουμένων] Vat. 2. καλούμενον.

Sect. XXVIII. §. 1. Καὶ μέντοι περίφρασις] Manutius, Καὶ μέντοι καὶ ἡ περίφρασις, quod placet. Articulus enim desiderari videtur. Deinde libri veteres, ὡς οὐχ ὑψηλοποιὸν, οὐδεὶς ἂν, οἶμαι, διστάσειεν. Recte. Particula enim negativa sæpius παρέλκει apud Græcos. Ita locutus est Eusebius Eccles. Hist. lib. 8. p. 401. Τίς δ᾽ ἂν τὴν τῶν τοσούτων διερευνώμενος αἰτίαν, ΔΙΣΤΑΞΑΙ ΜΗ ΟΥΧΙ τὸν καθ᾽ ἡμῶν διωγμὸν ἀποφήνασθαι; *Quis est porro, qui cum tantorum malorum causam inquisiverit, affirmare dubitet, persecutionem adversus nos concitatam horum omnium fontem extitisse?* Confer etiam eruditissimum Dukerum ad Thucyd. I. 101. Toupius. Cum codices post μέντοι duas illas voces, καὶ ἡ, non habeant, et καὶ minus necessarium, licet elegans, videatur, tantummodo articulum adjeci. De negatione cum verbis timendi, dubitandi et removendi quocunque modo dixi in *Pleonasmis Græcis* sub ΜΗ. De re ipsa juvat adscribere verba Schol. ad Æschyli S. c. Theb. 645. Ἔστι δὲ περίφρασις ἡ διὰ πλειόνων λέξεων ἕν τι δηλοῦσα φράσις· ἐκ περιττῶν γὰρ γίνεται λέξεων· αὐξάνει δὲ ἔπαινον τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις, ὡς τὸ ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, καὶ ἱερὰ ἶς Τηλεμάχοιο, καὶ βίη Ἡρακλείη, ἤγουν ὁ Ἀλκίνοος, ὁ Τηλέμαχος, καὶ ὁ Ἡρακλῆς.

Ὡς γὰρ ἐν μουσικῇ κ. τ. λ.] Sequitur locus longe elegantissimus, e musica petitus: Ὡς γὰρ ἐν μουσικῇ διὰ τῶν παραφώνων καλουμένων ὁ κύριος φθόγγος ἡδίων ἀποτελεῖται. Ubi notanda vox Παραφώνων. cujus meminit Gaudentius Harmon. introduct. p. 11. ad quem consulendus cl. Meibomius. Confer etiam cl. Wallis. ad Ptolem. Harmonic. p. 284. Sed de hoc viderint Μουσικῶν παῖδες. Toupius. Quoniam periphrasis pluribus verbis aliud per se significantibus rem exprimit, παραφώνους φθόγγους non temere quis statuat esse intervalla dissona, ut diesin, tonum (sive quam nunc vocant *secundam*,) et alia, quæ partim transitum præbent a sono ad sonum, partim, ut falsæ voculæ, spem excitant concentus suavis mox insecuturi; nostri appellant *durchgehende Töne* et *Vorhalte*. Talium sonorum plures, interpositos τοῖς συμφώνοις, putet quis a Longino dici παραφώνους. Et hoc sane velim sic habere. Esset enim facilis interpretatio verborum, et comparatio rebus aptissima. Ad firmandam autem hanc rationem dicere liceret, Longinum verborum artis musicæ minus fuisse gnarum, et magis analogiam cum vulgo secutum esse, quam usum musicorum. Vide, quæ dixi ad Fragm. 2 extr. Sed his defungi nolumus: difficultates enim objiciuntur, quas dissimulare non oportet. Secundum ea, quæ Meibomius ad Gaudent. l. l. congessit, παράφωνα sunt potius intervalla signis hodie usitatis ita notanda: C-f, C-G, C-f, C-g. Nam Bryennius I, 5. de διαστήμασι loquens: …καὶ τὰ παράφωνα, οἷον τὸ διὰ πέντε, καὶ τὸ διὰ πασῶν καὶ διὰ πέντε, sive, ut nunc dicunt, *quinta* et *duodecima*. Et Theon Smyrnæus in cap. de intervallis σύμφωνα dicit etiam esse τὰ κατὰ παράφωνον· οἷον τὸ διὰ πέντε, καὶ τὸ διὰ τεσσάρων, καὶ τὸ διὰ πασῶν καὶ διὰ πέντε, καὶ τὸ διὰ πασῶν καὶ διὰ τεσσάρων, in quo ultimis verbis

SECT. XXVIII.

Neque vero quemquam dubitaturum opinor, periphrasin valere ad sublimitatem. Ut enim in musicis soni primarii aliis adsumtis suaviores fiunt, sic periphrasis sæpe tamquam sono adjuvat proprietatem verborum, et plerumque pulcritudinem sonando auget, in primis si moderate flanti similis sit, nec in-

undecimam, ut C-f, significari patet. Hæc intervalla Longino quoque παραφώνους φθόγγους dici, non prorsus absurde quis statuat. Nam quod Gaudentius tritonum (*quartam* nunc dicunt *majorem*) et ditonum (*tertiam majorem*) sonos παραφώνους appellat, his profecto ὁ κύριος φθόγγος auribus Græcorum nequaquam reddebatur ἡδίων. Sed bona cum venia lectorum aliquid addam a re hic commemorata non alienum. Vehementer equidem cupiam a doctioribus aperiri, id quod etiam philosophis magni momenti videri debet, cur veteres ditonum e συμφώνοις prorsus excluserint, cum illud nostris auribus et per se placeat, et intervalla diapente et diapason longe gratiora sint, si ditonum interjectum simul audire sinant. Ego nunc quidem ita statuo, nullum fere exstare certius admirabiliusque documentum, quanta vis sit consuetudinis ad judicium de rebus incredibili ratione moderandum. Nimirum in genere diatonico, quod est antiquissimum et e natura maxime haustum, Græci aures suas ad hanc rationem sonorum adsuefecerant, ut *scala*, quam vocamus binorum tetrachordorum (nam per quaternos sonos, non per octonos, systemata metiebantur) ipsis esset 1) *c*, *des*, *es*, *f*; 2) *g*, *as*, *b*, *c*. [Hoc patet e musicorum, quos Meibomius edidit, his locis: Euclid. p. 3. Nicomach. p. 14. Bacch. p. 7. Gaudent. p. 6. Aristid. Quintil. p. 19. Mart. Capella, p.] 187. Hinc etiam sonos, nescio ex quo tempore, ab *A*, *B*, *c*, *d* numerare litterisque notare cœperant: id autem (quod inprimis est notandum) plane respondet tetrachordo antiquo, cujus rationem modo explicavi. In tali systemate ditonus ut concinens τῷ diapente occurrere non poterat, quin cantus in diversum *modum* (*Tonart* nos dicimus) prolaberetur. Ergo aures illi suas ad δίτονον non adsuescebant. Contraria omnia, ut jam paucis dicam, eveniunt in sonis e recentiori ratione constitutis. Sed certiora fortasse alii repererunt, aut repererint aliquando. Illa priora de loco Longini cum scripsissem, aliquanto post mihi copia facta est eruditæ disputationis *Arnaldi*. Is (*l'Abbé* Arnaud) in *Memoires de Litterature* . . . *des Inscriptious* &c. Tome 37. p. 107 ss. intelligenter et copiose omnia persecutus, quæ ad hunc Longini locum pertinent, ita pronuntiat: " Je suis convaincu que par les sons paraphones, Denys Longin n'entend autre chose que ces notes que nous appellons de gout et de passage, et qui loin de denaturer la subsistance du chant, l'enrichissent et l'ornent infiniment. De même que les *variations* musicales, qui portent dans un air un beaucoup plus grand nombre de sons, sans en altérer le sens et le thème, lui prêtent plus d'agrément et de vie, ainsi la périphrase, qui consiste à expliquer une chose par un certain nombre de mots au lieu de la designer par son terme propre, donne souvent à cette chose plus d'énergie et de grace. Dès-lors il n' y a plus d'obscurité; la comparaison devient on ne peut pas plus juste." His nonnulla subjicit ad sententiam suam firmandam, monetque παρὰ in verbo παράφωνος, non esse *præter*, sive *contra*, sed *juxta*, sive *apud*; musicos autem in usu verborum artis multum inter se discrepasse, in quam rem etiam profert exemplum. His omnibus ego lubens assentior. Redeunt enim ad illam παραφώνων φθόγγων interpretationem, quam ab initio proposui et veram esse optavi.

τῇ κυριολογίᾳ] Hæc non opponitur

2 φυσῶδές τι καὶ ἄμουσον, ἀλλ᾿ ἡδέως κεκραμένον. Ἱκανὸς δὲ
τοῦτο τεκμηριῶσαι καὶ Πλάτων κατὰ τὴν εἰςβολὴν τοῦ
Ἐπιταφίου· Ἔργῳ μὲν ἡμῖν οἵδ᾿ ἔχουσι τὰ προςήκοντα
σφίσιν αὐτοῖς, ὧν τυχόντες πορεύονται τὴν εἱμαρμένην πο-
ρείαν, προπεμφθέντες κοινῇ μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως, ἰδίᾳ δὲ
ἕκαστος ὑπὸ τῶν προςηκόντων. Οὐκοῦν τὸν θάνατον εἶπεν
εἱμαρμένην πορείαν· τὸ δὲ τετυχηκέναι τῶν νομιζομένων,
προπομπήν τινα δημοσίαν ὑπὸ τῆς πατρίδος. Ἆρα δὴ
τούτοις μετρίως ὤγκωσε τὴν νόησιν, ἣν ψιλὴν λαβὼν τῇ λέ-
ξει ἐμελοποίησε, καθάπερ ἁρμονίαν τινὰ τὴν ἐκ τῆς περι-
3 φράσεως περιχεάμενος εὐμέλειαν; Καὶ Ξενοφῶν· “ Πόνον

φυσῶδές τι καὶ ἄμ.] Vat. 2. φυσῶδες τὶ καὶ ἄμουσον. Vat. 3. φυσῶδες τὶ &c.
ἀλλ᾿ ἡδ. κ.] Par. Vat. uterque et Rob. ἀλλ᾿ ἀδεῶς κεκραμένον.
§. 2. τὴν εἱμαρμ...ὑπὸ τῆς πολ.] Vat. 2. τὴν εἱμαρμένου πορείαν. προπεμφέντες κοινὴ μὲν ὑπὸ τῆς π. Vat. 3. et Rob. extrema sic: κοινῇ μὲν ἀπὸ τῆς π.
ὑπὸ τῶν πρ.] Vat. 3. et Rob. ἀπὸ τ. πρ.
Οὐκοῦν τ. θ.] Par. et Rob. οὐκοῦν τ. θ.
εἶπεν...τετυχ. τῶν] Vat. 2. εἶπεν εἱμαρμένου πορείαν, τὸ δὲ τετυχεκένον τῶν.
προπομπήν τινα] Vat. 2. προπομπήν τινὰ. Vat. 3. προπομπὴν τινὰ.
Ἆρα δὴ] Par. Ambr. et Rob. ἄρα δὴ. Ven. cod. ἆρα δή, ut Tollius tradit.
νόησιν, ἣν ψ.] Par., Vat. 3. Rob. et Man. νόησιν, ἢ ψ. Vat. 2. autem: νόησιν, ἢ ψυχὴν.
ἐμελοποίησε, καθάπερ] Vat. 2. ἐμελοποίησεν καθάπερ. Vat. 3. ἐμελοποιήσας κ.
τὴν ἐκ τῆς περιφρ.] Codd. omnes τῇ τὴν ἐκ &c.
περιχεάμενος εὐμ.] Vat. 2. περιχεώμενος ἀμέλειαν. Etiam Laur. ἀμέλειαν præbet.
§. 3. πόνον] El. πόνους, ut deinceps ἡγεμόνας, quæ et Portus in commentario habet.

translatis figuratisve verbis, ut explicabat Tollius, sed uni figuræ periphraseos, quæ verbis vel maxime propriis constare potest.

φυσῶδές τι καὶ ἄμουσον] Scripsit, ni fallor, more suo: φλοιῶδές τι. Sect. X. οὐδὲν φλοιῶδες ἢ ἄσεμνον. Sect. III. φλοιώδης γὰρ ὁ ἀνήρ. Plutarch. T. II. p. 16. B. τὸ σοβαρὸν καὶ φλοιῶδες ἀποτίθενται. Idem p. 610. F. ὁ Λακωνικὸς λόγος οὐκ ἔχει φλοιόν. Persius Sat. I, 96.

—*Nonne hoc spumosum et cortice pingui.*

Ubi vide Casaubonum. RUHNKENIUS. Plane inutilis atque etiam inscita hæc esset mutatio, ut quæ tolleret tropum antecedenti comparationi maxime aptum. Bene vertit Morus, et ita, ut statim intelligas, a tibiis φυσῶδες esse ductum, quibus editi cum primariis sonis παράφωνοι minus clare exaudiri leniusque sonare debeant. Τὸ ἄμουσον autem tribuitur sono, quatenus est raucus aut incertus et vacillans, aut justo gravior vel auctior. Non vult ergo Longinus periphrasin esse nimis longam et verbosam, neque constare verbis humilibus, sordidis aliave ex parte vitiosis. Hæc egregie conveniunt exemplis adjunctis. Cf. 29, 1. de κουφολογίας τε ὄζ. &c.

§. 2. τεκμηριῶσαι] Qui rem auctoritate sua aut testimonio confirmat, is dicitur τεκμηριοῦν, ut Ὅμηρος τεκμηριοῖ, *auctor est* (Thucyd. 1, 3.): Ἀνδρεῖον λέγει, εἴ τῳ πιστὸς τεκμηριῶσαι, si cui tantam fidem mereri videatur, ut possit hujus rei esse auctor (Ælian. V. H. 8, 6.): Ἡρόδοτος ἱκανὸς τεκμηριῶσαι, *potest esse auctor, meretur fidem* (ibid. 2, 41. p. 177. ed. Gron.) Hinc Longinus de Platone, ἱκανὸς τεκμηριῶσαι, *potest hoc exemplo et auctoritate sua confirmare.* Interdum

scita, sed temperata suaviter. Satis hoc declarat 2
Plato in initio epitaphii: *Re et facto habent illi, quod*
iis debebatur, quo potiti iter ipsis destinatum faciunt,
publice a civitate, privatim a suis quisque cognatis de-
ducti. Mortem igitur *iter destinatum* adpellat, et
justa funebria nancisci, *publice a patria deduci.* Pa-
rumne igitur hoc modo elevavit sententiam, quam,
cum tenuis esset, eloquendo cantui similem reddidit,
numero, qui periphrasi huic debetur, in harmoniæ
modum circumfuso? Rursus Xenophon: *Laborem* 3

---

adeo est simpliciter *indicare*, ut cum oculi sunt ἱκανοὶ τεκμηριῶσαι τῆς ψυχῆς τὴν γαλήνην, *qui indicare possunt animi tranquillitatem.* (Theodoret. hist. relig. p. 157. 1207. T. 3. Opp. ed. Halens.) Non ergo videtur interpretatio Stephani (Thes. L. Gr. T. 3. p. 1366.) *nitens conjecturis et τεκμηρίοις pronuntio*, omnibus locis apta esse. Morus. Aliis etiam locis non paucis hoc verbum illustrat vir doctus in Biblioth. Crit. Amst. Vol. I. P. III.

Ἐπιταφίου] sive in Menexeno, c. 5.

Ἔργῳ μὲν ἡμῖν] Τὸ ἡμῖν eleganter abundat. Haud aliter Sappho et Auctor Arimaspiorum, de quo nos supra. Sed has venustates non adsequitur Lingua Latina. Deinde MS. Par. προπεμφθέντες ΥΠΟ τῆς πόλεως—ΥΠΟ τῶν προσηκόντων. Recte omnino. Toupius. Pro verbo insequenti αἰδ' Pizimentius legisse videtur οἶδ', sicut et apud Platonem corrigi volunt. Vid. Ed. Bipont. Vol. 5. p. 257. Vertit nempe P. ita: *Re enim, ut video, habent a nobis, quæ* &c. Sed lectio frigidum sensum parit. In ed. 1. et seqq. nonnullis utroque loco pro ὑπὸ scriptum est ἀπό. Tacite hoc significat Toupius.

μετρίως] Tollius vertit *egregie*, Pearcius *moderate*, Boilavius *mediocrement*, ut infra Toupius *mediocriter*, quod rem etiam magis imminuit, quam Francogallicum; perperam omnes: nec Melius Morus *parum*. Est potius *modice*, sive *quantum convenit; nec nimium nec parum.* Sic semper μέτριος et cognata usurpantur. Ergo Plato sic, ut Longinus verbis ἐν μὲν ἔχη-··κεκραμένον præcipit, non splendide, sed *commode, et quantum satis*, ornavit sententiam. In errorem nonnullos induxit, ut opinor, forma interrogationis affirmans, de qua breviter dixi ad 33, 4.

ἢ ψιλὴν λαβὼν τὴν λέξιν ἐμελοποίησε] Legendum ἣν ψιλὴν λαβὼν τῇ λέξει ἐμελοποίησε. Ruhnkenius. Quæ sequuntur, corrupta admodum sunt. Scribendum Ἆρα δὴ τούτοις μετρίως ὄγκωσε τὴν νόησιν, ΗΝ ψιλὴν λαβὼν ΤΗι ΛΕΞΕΙ ἐμελοποίησε, καθάπερ ἁρμονίαν τινὰ ΤΗΝ ἐκ τῆς περιφράσεως περιχεάμενος εὐμέλειαν; *Num mediocriter his extulit sententiam, quam nudam nactus, oratione suaviorem longe et sonantiorem effecit, modulatione ex periphrasi ducta, tanquam harmonia quadam circumfusa?* Ita scribendus et interpretandus iste locus. Quod et recte monuit Ruhnkenius. Ceterum quod hic ψιλὴν νόησιν, supra ψιλὴν ἔννοιαν vocat Noster sect. 9. Ὅθεν καὶ φωνῆς δίχα θαυμάζεταί ποτε ΨΙΛΗ καθ' ἑαυτὴν Η ΕΝΝΟΙΑ δι' αὐτὸ τὸ μεγαλόφρον. Toupius. Quod in Ruhnkeniii scholio primum est scriptum Ἤ, vitium typothetæ videtur. Omnes edd. ante Pearcium habent ἣ, pro quo Pearcius posuit ᾗ. Sed hac sua lectione male abusus est. Piget ridiculam ejus versionem adscribere. Ceterum ferri posset τὸ ᾗ, si verteres *quatenus.* Sed lectionem verosimillimam a Moro primum propositam et a Ruhnk. Toupioque probatam exprimi curavi, quod et T. fecerat: nam vulgatum τὴν λέξιν incommodum est, quocunque modo construas. Notabilis usus est verbi λαβών: pro quo si posueris οὖσαν καθ' ἑαυτὴν, sensum habebis rei convenientem. *Sumserat* ille sententiam, qualem suppeditat simplicissima loquendi ratio. Postrema in codd. sic scripta: ἁρμ. τινα τῇ τὴν &c. in quibus τῇ Mori suasu et Toupii exemplo exclusi.

§. 3. Ξενοφῶν] in Cyri disciplina I, 5, 12.

δὲ τοῦ ζῆν ἡδέως ἡγεμόνα νομίζετε· κάλλιστον δὲ πάντων καὶ πολεμικώτατον κτῆμα εἰς τὰς ψυχὰς συγκεκόμισθε· ἐπαινούμενοι γὰρ μᾶλλον, ἢ τοῖς ἄλλοις ἅπασι, χαίρετε." Ἀντὶ τοῦ πονεῖν θέλετε, "πόνον ἡγεμόνα τοῦ ζῆν ἡδέως ποιεῖσθε" εἰπὼν, καὶ τἄλλ' ὁμοίως ἐπεκτείνας, 4 μεγάλην τινὰ ἔννοιαν τῷ ἐπαίνῳ προςπεριωρίσατο. Καὶ τὸ ἀμίμητον ἐκεῖνο τοῦ Ἡροδότου· "Τῶν δὲ Σκυθέων τοῖς συλήσασι τὸ ἱερὸν ἐνέβαλεν ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον."

SECT. XXIX.

Ἐπίκηρον μέντοι τὸ πρᾶγμα, ἡ περίφρασις, τῶν ἄλλων

πολεμικώτατον] Vat. 2. πολεμικότατον. El. in marg. πολιτικώτατον.

ἐπαινούμενοι] Vat. 2. ἐπαινούμενον.

ἅπασι] Par. teste B. Vat. 2. et Laur. πᾶσι. Vat. 3. autem in margine: Γρ. πᾶσι.

θέλετε] Vat. 2. θέλεται.

ποιεῖσθε" εἰπὼν, καὶ τ. ὁμ.] Vat. 2. ποιῆσθε εἰπῶν καὶ παλλ ὁμοίως. Etiam Vat. 3. ποιῆσθε. Et Rob. εἰπῶν.

ἔννοιαν] Vat. 2. ἔνοιαν.

προσπεριωρ.] Vat. 2. πρὸς περι ωρίσατο.

§. 4. Τῶν δὲ Σκ. &c.] Vat. 2. τῶν δὲ ἂν κυθέων τοῖς συλήσασιν συλᾶς ταῖερὸν, ἐνέβαλεν ἡ θεὸς θήλναν νοῦσον.

Sect. XXIX. §. 1. Ἐπίκηρον] Manut. Ἐπίκαιρον. Fort. et in Laur. etsi non diserte prolatum. El. item in marg. ἐπίκαιρον.

§. 4. θήλειαν νοῦσον] Hujus morbi meminerunt Philo Judæus, Clemens Alexandrinus, Origen. con. Celsum, Dio Chrysostom. Schol. ad Hephæst. p. 41. alii permulti. Verum per θήλειαν νόσον aliud, ut videtur, Herodotus, aliud recentiores intellexerunt. Confer Hieronym. Mercur. Var. Lect. III, 7. Quocum facit cl. Wesseling. ad Herodot. I, 105. Adde Leopard. Emend. VII, 10. et cl. Tollium ad locum, qui tamen Mercurialis scrinia compilasse videtur. Ceterum huc facit Synesius de Regno p. 25. Σκύθας δὲ τούτους Ἡρόδοτός τε φησὶ, καὶ ἡμεῖς ὁρῶμεν, κατεχομένους ὑπὸ νόσου πάντας δειλίας. Scribendum proculdubio: ὑπὸ ΝΟΣΟΥ πάντας ΘΗΛΕΙΑΣ. Ad hunc ipsum Herodoti locum manifesto respexit Synesius. Confer Petit. de Amazon. cap. 18. Cl. Reimar. de vita et scriptis Fabricii p. 299. de Jortini nostri animadvers. in Eccles. Hist. lib. 3. p. 235. Toupius. His tot fontibus a Toupio demonstratis nonne sitire coguntur plerique lectores? Ergo inde aliquid huc derivandum puto. Recte T. aliud Herodotum sub θηλείᾳ νόσῳ, aliud posterioris ætatis scriptores intellexisse putat. Nam Herodotus, auctor fortasse hujus periphraseos, non potest non pœnam significasse inflictam illis, qui Ascalone fanum Veneris *omnium antiquissimum*, ut ipse certe tradit, spoliaverant. Itaque magna veri specie commendatur Boilavii sententia, qui *hæmorrhoidas* intelligi jubebat, quem morbum nonnulli comparant cum καταμηνίοις mulierum. Confirmatur superstitiosa opinio de ge-

existimatis ducem ad vitæ suavitatem: pulcerrimam omnium et milite dignissimam possessionem in animum comportastis, laude enim plus, quam aliis omnibus, lætamini. Cum enim potius dixerit, *laborem existimatis ducem ad vitæ suavitatem*, quam *laborare vultis*, et alia simili modo dilataverit, laude hac magnæ rei cogitationem una amplexus est. Illud denique Herodoti, quod 4
vix imitari licet: *Scythis iis, qui fanum compilarant, dea* (Venus) *muliebrem morbum immisit.*

SECT. XXIX.

Nisi vero periphrasis moderate usurpetur, ceteris

---

nere pœnæ eo, quod 1 Sam. 5. narratur, præsertim cum ibi de re dicatur iisdem in terris facta. Sed insequentes scriptores θήλειαν νόσον usurpant de flagitiosa patientia cinædorum. Philo Judæus in libello, ὅτι πᾶς σπουδαῖος ἐλεύθερος, de Diogene: Λέγεται γοῦν, ὅτι θεασάμενός τινα τῶν ὠνουμένων, ὃν θήλεια νόσος εἶχεν, ἐκ τῆς ὄψεως οὐκ ἄῤῥενα, προσελθὼν ἔφη, σύ με πρίω· σὺ γὰρ ἀνδρὸς χρείαν ἔχειν μοι δοκεῖς. Eusebius in or. de laudibus Constantini c. 8. p. 625. D. de viris quibusdam in luco Veneris degentibus: γύννιδες γοῦν τινες, ἄνδρες οὐκ ἄνδρες, τὸ σεμνὸν τῆς φύσεως ἀπαρνησάμενοι θηλείᾳ νόσῳ τὴν δαίμονα ἱλεοῦντο. Illud de forma muliebri talium virorum error et superstitio protulit. Tollius has auctoritates et posteriorum interpretationem secutus reprehendit Longinum, quod *inimitabilem* dixerit hanc periphrasin. Sed quidni Longinus, ex Herodoti maxime loco, sub illo morbo hæmorrhoidas intelligere potuerit? Denique, utcunque est, in utrumvis sensum periphrasis illa est brevis, clara satis homini rerum gnaro, honestis porro auribus non ingrata, et, quatenus aliquid cogitandum relinquit, etiam venusta et elegans. Si lapsu temporis, propter frequentem usum, vulgo minus admirabilis videri cœpit: illud valere debet, quod in primis tenendum est (non enim cuivis statim venit in mentem), homines magni judicii, qualis erat Longinus, etiam usu trita et pervulgata, tamquam nova sint, pro dignitate æstimare.

Sect. XXIX. §. 1. Ἐπίκηρον μέντοι] Illud ἐπίκηρον est nihil aliud quam corruptio τοῦ Ἐπίκαιρον. Quæ Longino vox usitata. Noster sect. 18. ἡ δὲ ἐρώτησις ἡ εἰς ἑαυτὸν καὶ ἀπόκρισις μιμεῖται τοῦ πάθους ΤΟ ΕΠΙΚΑΙΡΟΝ. Schol. ad Sophocl. Aj. 1425. Ἐπίκαιρον, εὔκαιρον. Quare lectionem Manutianam revocavimus. Toupius. Perperam Toupius hoc ἐπίκαιρον et deinde ἀσυμμέτρως scripsit. Nam primo hæc est methodus Longini, ut, explicata et commendata re, quæ ad gravitatem facit, etiam de abusu moneat, aut simile quid addat. Quorsum autem hic tam brevita repetita commendatio periphraseos, cum statim de abusu ejus e Platone proferatur exemplum? Deinde μέντοι adversativa magis, etiam apud Longinum, est particula, quam conclusiva. Rectius porro εὐθὺς γὰρ ad primariam sententiam, ἐπίκ. . . . πλέον, refertur, quam ad alteram, quæ tantum restringit, εἰ . . . λαμβάνοιτο: durius certe est, quod in hac suppleri debet εἰ ἀσυμμέτρως λαμβάνεται. Quid vero? an codices cum prima editione hoc uno loco nihil valent? Atqui et ἐπίκηρον et συμμέτρως in his omnibus legitur; in uno tantum Vat. 2. συν μέτρων, quod facilius e συμμέτρως natum est, quam ex ἀσυμμέτρως. Ceterum bene Morus malebat legi σὺν μέτρῳ τινί. Sed tamen illud ferendum. Nempe τινὶ est i. q. ὑπό τινος.

τὸ πρᾶγμα, ἡ περίφρασις] Glossam olet ἡ περίφρασις. Sufficiebat Longino, scriptori non verboso, τὸ πρᾶγμα h. e. ταῦτα πλέον, εἰ μὴ συμμέτρως τινὶ λαμβάνοιτο· εὐθὺς γὰρ ἀβλεμὲς προςπίπτει, κουφολογίας τε ὄζον, καὶ παχύτητος· ὅθεν καὶ τὸν Πλάτωνα, (δεινὸς γὰρ ἀεὶ περὶ σχῆμα, κἂν τισιν ἀκαίρως,) ἐν τοῖς νόμοις λέγοντα, ὡς οὔτε ἀργυροῦν δεῖ πλοῦτον, οὔτε χρυσοῦν ἐν πόλει ἱδρυμένον ἐᾷν οἰκεῖν, διαχλευάζουσιν· ὡς, εἰ πρόβατα, φησὶν, ἐκώλυε κεκτῆσθαι, δῆλον, ὅτι προβάτειον ἂν καὶ βόειον πλοῦτον

συμμέτρως] Sic Laur. Par. Vat. 3. cum Rob. et fort. ceteri codd. Sed Vat. 2. *συνμέτρων*. Manut. autem *ἀσυμμέτρως*.

προςπίπτει, κ. τε ὄζον] Vat. 2. *πρὸς πίπτα*^{ει} *κουφολογίαι τε ὄζον*.

παχύτητος] Par. Vat. uterque, Laur. et Rob. *παχύτατον*.

τὸν Πλ.] Vat. 2. *τῶν Πλάτωνα*.

σχῆμα . . . ἀκαίρως) . . . ὡς οὔτε] Vat. 2. *σχῆμα) κἂν τισὶν ἀκαίρως ἐν τοῖς νόμοις λέγοντας, ὡς οὔτε*. Pro *κἂν τισιν* (quod et Laur. habet) marg. El. *εἰ καί τισιν*, quod est Manutii. Ambr. autem *εἰ κἂν τισιν*. Post *νόμοις* Robortellus inseruit *ἴσμεν*. Manutius autem *δοκεῖ* post *ἀκαίρως*.

ἐᾷν οἰκεῖν] Vat. 3. *ἐαν οἰκεῖν*.

ὡς, εἰ πρ. . . . κεκτ.] Par. *ὡσεὶ προβάτα φὴ ἐκώλυε κεκτ*. Sic plane et Vat. 2., præterquam quod *ἐκώλυε* habet. Vat. 3. Ambr. et Rob. pariter *ὡσεὶ πρ. φησὶν* &c. Etiam in Laur. est *ὡσεὶ*: sed in El. *ὡς εἰ*. Manut. vero sic: *καὶ εἰ πρόβατα, φασὶν*, &c.

προβάτειον] Vat. 2. *πραβάτειον*.

τὸ πρᾶγμά ἐστιν. Sed ἡ π. si stare debet, articulus ante *πρᾶγμα* ejiciendus erit.

εὐθὺς γὰρ ἀβλεμὲς προςπίπτει] Hæc male accepit vir doctissimus. Ἀβλεμὲς προςπίπτειν est *molle et remissum quid sonare. sine viribus exire.* Noster supra, ἄκεντρον ΠΡΟΣΠΙΠΤΕΙ. Quod perinde est. Strabo lib. I. p. 38. ΠΡΟΣΠΙΠΤΕΙ γὰρ, ὡς εἰκὸς, πιθανώτερον, ἂν οὕτω τις ψεύδοιτο, εἰ καταμίσγοι τι καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν. *Verisimilius enim sonat, si quis ita mentiatur, ut vera falsis admisceat.* Ita scribendus iste locus, ad quem consulendus Casaubonus. Eodem sensu verbo *ἀποβαίνειν* utuntur Græci. Damascius in Vita Isidori apud Suid. v. Ῥυθμίζει. Ὅσα ΑΜΕΤΡΟΝ ΑΠΕΒΑΙΝΕ, καὶ ἄλλως οὐ κατὰ τὸν πρέποντα ῥυθμὸν, ἐμοὶ ἐπανορθοῦσθαι ἐπέτρεπεν. *Quæ minus* numerosa exibant, *et cæteroqui decenti rythmo carebant, mihi corrigendi potestatem fecit.* Quæ perperam sollicitavit cl. Kusterus. TOUPIUS. Notandum autem, προςπίπτειν esse *pervenire ad animum, tangere animum.* Alibi res ad judicium aurium refertur: et tum verti debet: *aures ferire sive impellere, vel exaudiri.* Ergo concidendi verbum, quo hic utitur Morus, vel *corruendi*, quod 21, 1. posuit, est alienum. Sed etiam de εὐθὺς monendum, quod perperam omnes adverbio temporis reddunt, *statim, illico, extemplo*, quod rei minime convenit. Εὐθὺς usurpatur, ut *αὐτίκα*, et per ellipsin quandam est *statim quis dicat*, sive *ratio in promptu est et statim eam proferam.* Sic 41, 1. Notavi hunc usum particulæ ad Xenophontis Hieronem 1, 35: nam et illo loco et ibid. 2, 8. alibique sic posita reperitur.

κουφολ. τε ὄζον καὶ παχύτ.] Perperam hæ comnes ita vertunt, ut si ratio, εὐθὺς γὰρ ἀβλ. προςπίπτει, continuetur; *et olet vanitatem verborum et pingue quid.* Eo fit oratio ταυτολόγος, obscura et præpostera. Nam prius certe hæc, quæ causam continent, poni deberent, quam illa, εὐθὺς . . προςπ., quæ exprimunt affectum. Tu potius ita: *si ut inanis verborum strepitus et pingue quid sonant.* Verbis auctoris ita diceres ex 28, 1. εἰ ἔχει φυσῶδές τι καὶ ἄμουσον. Participiis conditionem sæpissime significari, constat: et sic apud nostrum 9, 10. παραθέμενος dicitur, et plura 40, 1. Lectioni Manutii παχύτητος figuris multo periculosior est: nam statim sine viribus concidit, verborum vanitatem olet, et pingue quiddam habet. Inde etiam Platonem, qui semper usu figurarum excellit, atque adeo in non nullis intempestivus est, quoniam in libris de legibus dicit, *nec argenteum nec aureum Plutum in urbe collocandum* (dedicandum) *esse*, irrident: quippe, inquiunt, in promtu est, si possessionem ovium interdicere voluisset, certe eum ovinum aut bovinum Plutum dic-

Pearcius e codd. et ed. 1. prætulit ineptum παχύτατοι. Facile cuivis in mentem veniat reponere παχύτατον ὂν: sed superlativus inscitus est: nec melius multo sit παχύτερον ὂν aut παχύ τι ὂν. Toupium igitur secutus illud Manutianum adscivi.

δεινὸς γὰρ ἀεὶ π. σχ. κἂν τισιν ἀκαίρως] MS. Ambros. εἰ κἂν τισιν. Repono, εἰ κἂν τισιν ἄκαιρος. Sic Noster supra sect. 15. Κἂν τούτοις, ὡς οὐκ οἶδ', εἴ τισιν ἑτέροις, ἐπιτυχέστατος. Locus ita vertendus est: *Figuram enim istam amat Plato, et in ea formanda præstat, quanquam in usu peccat*, Ista est vis τοῦ Δεινός, qua nulla vox in omni Græcia vel plures, vel fæcundiores elegantias gignit. Ælian. Epist. 10. Εἰμὶ δὲ ἐγὼ περὶ ταῦτα δεινός. Cebes p. 5. Ed. Gron. Ἀνὴρ ἔμφρων καὶ δεινὸς περὶ σοφίαν. Lysias cont. Theomnest. p. 174. Περὶ τοῦτο γὰρ δεινὸς εἶ, καὶ μεμελέτηκας καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν. Quem locum frustra suspectum habuit cl. Editor. Toupius. De vi verbi δεινὸς non erat quod hic disputaretur, cum Perizonius ad Æliani V. H. I. 2. Fischerus ind. ad Theophr. Charact. aliique permulti, in lexicis etiam et indicibus, usum ejus demonstraverint. Sed de Toupii disputatione necessario aliquid monendum est. In metaphora δεινὸς significat aut *qui multus est*, ut 22, 3. aut *qui excellit*, ut 10, 1. Sed repugnat Toupii versio, quæ utramque significationem conjungit. Cf. dicta de v. ἔλεγχος 32, 4. Poterat ille tacitus sequi Pearcium, qui recte vertit: *multus enim semper est in figura utenda, et in quibusdam locis inopportune multus.* Melius tamen cum Tollio ἀκαίρως δεινὸν reddas *nimium.* Recte et hoc P. monet, κἂν τισιν positum esse pro καὶ ἐν τισιν, hoc sensu: *et in quibusdam suorum operum locis*, ut 40, 1. Ἀριστοφάνης ἐν τισιν. Sed pro σχῆμα recte cum aliis legas τὸ σχῆμα, i. e. τοῦτο τὸ σχῆμα.

ἐν τοῖς Νόμοις] Locus est libro VII, p. 632. G. quem de memoria sic laudat Clemens Alex. Pæd. II. p. 189. ὡς οὔτε ἀργυροῦν δεῖ πλοῦτον οὔτε χρυσοῦν ἀσκεῖν. Sed ridiculi sunt isti Platonis reprehensores, quorum ineptias Longinus non debebat tanti putare, ut commemoraret; nam πλοῦτος non *divitias* significat, sed personam, i. e. *Deum divitiarum præsidem*; respiciturque ad morem statuas Diis ponendi: id quod satis declarant verba ἐνοικεῖν et ἱδρυμένον, quorum alterum de *personis*, alterum de *statuis* dicitur. Nobiscum sentit vir eruditus, qui nuper Platonis *Leges* Gallice vertit. Ruhnkenius. Platonem ita defendit Steinheilius, ut dicat πλοῦτον χρυσοῦν a ceteris divitiis recte separari: πλοῦτος enim generale nomen esse, et de quibusque bonis dici; unde et πλοῦτον ἀγαθῶν exstare apud Aleiphronem I, 1. p. 6. Sed meliora sunt illa Ruhnkenii: quibus firmandis hæc addere licebit. Ex auro et argento conflantur statuæ Pluto deo dicandæ, non item e carnibus avium et boum. Sed, quod gravius est, respicit Plato illis verbis ad carmen poetæ, publice, aut vulgo certe, cantari solitum, id quod e tota ejus disputatione apparet. Locus est in ed. Bipont. Vol. VIII. p. 347.

εἰ πρόβατά φησιν] Manutius cum MSS. nonnullis Διαχλευάζουσιν—ΦΑΣΙΝ. Recte. Sic Noster sect. 32. Πλάτωνα οὐχ ἥκιστα διασύρουσι—νήφοντα γάρ ΦΑΣΙ θεόν. Sed hoc leve. Toupius. Antecedens pluralis διαχλευάζουσιν movit virum doctum, ut scriberet φασίν. Sed librorum auctoritas et usus loquendi potior est. Vide dicta ad 2, 1.

2 ἔλεγεν. Ἀλλὰ γὰρ ἅλις, ὑπὲρ τῆς εἰς τὰ ὑψηλὰ τῶν σχημάτων χρήσεως ὡς ἐκ παρενθήκης τοσαῦτα πεφιλολογῆσθαι, Τερεντιανὲ φίλτατε· πάντα γὰρ ταῦτα παθητικωτέρους καὶ συγκεκινημένους ἀποτελεῖ τοὺς λόγους· πάθος δὲ ὕψους μετέχει τοσοῦτον, ὅσον ἦθος ἡδονῆς.

SECT. XXX.

Ἐπειδὴ μέντοι ἡ τοῦ λόγου νόησις, ἥ τε φράσις, τὰ πλείω δι' ἑκατέρου διέπτυκται, ἴθι δή, αὐτοῦ φραστικοῦ μέρους εἴ τινα λοιπὰ ἔτι, προσεπιθεασώμεθα. Ὅτι μὲν τοίνυν ἡ τῶν κυρίων καὶ μεγαλοπρεπῶν ὀνομάτων ἐκλογὴ θαυμα-

---

§. 2. ἅλις] Vat. 2. ἄλλιϛ.

ὡς ἐκ π.] Codd. et vett. edd. ἐκ π.

πεφιλολογ.] Vat. 2. et Laur. πεφιλογῆσθαι. Ambr. sec. Schurzll. πεφιλολογεῖσθαι. Sed Gudius notavit inde πεφιλολογῆσθαι Manut. autem πεφιλολόγηται.

Τερεντιανὲ] Vat. 2. τερεντϊάνὲ.

ὅσον] Vat. 2. (non C, ut in nott. scriptum, sed B) ὁπόσον. Vat. 3. marg. πόσον.

ἦθος] Vat. 3. Rob. et Man. ὕψος. Sed idem Vat. 3. in marg. ἦθος, non, ut in nott. significavi, ὕψος.

Sect. XXX. §. 1. τὰ πλ. δι' ἐκ. δ.] Vat. 2. τὰ πλείωδες κατέρου διέστυκται. Vat. 3.
πτ
τὰ πλείω δὲ ἑκατέρου διεστυκται. Par. teste B. et Rob. τὰ πλ. δὲ &c. Ceterum et in Laur. est διέστυκται.

ἴθι δή, αὐτοῦ] Par. et Laur. ἴθι δὴ ἀν τοῦ. Vat. 2. ἴθυ δὴ ἀν τοῦ. Ambr. et Rob. ἴθι δὴ ἀντὶ τοῦ. Man. vero ἴθι δὴ περὶ τοῦ.

ἔτι] Vat. 2. et Laur. ἔστι. Vat. 3. ἔστι, et supra scriptum ἔτι.

προσεπιθεασ.] Vat. 2. πρὸς ἐπὶ θεασώμεθα.

θαυμαστῶς . . . καταχηλεῖ] Vat. 2. θαυμαστὸς ἄγει καὶ κάτα κηλέι.

---

§. 2. ὡς ἐκ παρενθήκης] Libri tantum habent ἐκ π., sine ὡς. Sed ego non multum dubitavi hoc addere. Nam hoc de figuris caput non est vera digressio, παρενθήκη, sed secundum ipsius auctoris rationem pars necessaria. Vid. 8, 1. et 16, 1. Veruntamen quoniam ipse in figuris per se non magnum monumentum ponit, et scitam tantum aptamque earum conformationem aliquid ad gravitatem conferre statuit, ut ex illis locis patet, dicere ei placuit ὡς ἐκ παρενθήκης. Particula ὡς ob antec. χρήσεως facile excidit. De explicatione ipsa subdubito, et fortasse melior est hæc Mori: " Cum 16, 1. negarit, totum de figuris locum hic pertractari posse, nonnulla huic de sublimitate disputationi adspersit." Sed et sic ὡς erit necessarium.

Ἀλλὰ γὰρ ἅλις—τοσαῦτα πεφιλολογήσθω] Sic scribe cum Schurzfleischio. *sed hæc disputata sufficiant*. Demetrius Phal. de Elocut. §. 181. Ταῦτα μὲν δὴ παρατεχνολογίσθω ἄλλως. Scribendum,

turum fuisse. Sed sufficiat, Terentiane, de usu figu- 2
rarum ad sublimitatem hæc breviter disputasse: nam eæ omnes (quas descripsi) orationem commotiorem reddere solent; commotio autem animi ita cum sublimitate cohæret, ut morata oratio cum delectatione.

SECT. XXX.

Sed cum res et verba plerumque se invicem illustrent, age jam, si quid de ipsa elocutione superest, id nunc videamus. Itaque delectu propriorum et splendidorum verborum auditores mire adlici et mul-

---

παρατεχνολογήσθω ΑΛΙΣ. Opportune Eusebius Præparat. p. 61. Ἀλλὰ γὰρ ΤΟΣΑΥΤΑ *καὶ ἀπὸ τῆς Ἑλλήνων θεολογίας* ΑΠΟΧΡΩΝΤΩΣ ΑΠΟΤΕΤΜΗΣΘΩ. Toupius. Aliquid etiam momenti habet, quod auctor imperativo in tali clausula utitur Sect. 22. extr. Sed Manutius et cum eo alii scripserant *πεφιλολόγηνται*, cum quo *τοσαῦτα* constare non posse censebat Morus. Verum *ἅλις* quoniam sæpe genitivum adsciscit, potest considerari ut nomen, ita ut sit *sufficiens*, non *sufficienter*, vertique possit: *tantum, ut sufficiens, disputatum est*. Sed, hoc misso, certiorem statuo esse auctoritatem codicum, in quibus et Ambrosiani, teste Gudio, et editionis primæ, in quibus legitur *πεφιλολογῆσθαι*, quod Toupius servare debebat. Construe: Ἅλις (scil. *ἐστὶ*) *τοσαῦτα πεφιλολογῆσθαι*, *Sufficit, tantum* (a me) *disputatum esse*. Sic et alii cum infin. *ἅλις* ponunt, ut Sophocl. Philoct. 893. *ἐπεὶ νῦν γὰρ ἅλις πόνος τούτοισι συνναίειν ἐμοί.*

πάθος δὲ . . . ἡδονῆς] Vide, an non totum hoc pro scholio sit habendum, quod quis ex alio rhetore adscripserit. Pro *ὁπόσον* scripsi ex editt. primis et codd. El. Vat. c. et Ambr. *ὅσον*, quod usus loquendi magis postulat. Nam illud (ex analogia certe) interrogationis est obliquæ, hoc relationis: refertur enim fere ad *τοσοῦτον*. Ceterum si sententia est Longini, probo *ἦθος*, quia tam lato sensu vix adhibuit *ἡδονῆς* nomen, quo nusquam utitur ut adjuncto aut effecto *ὕψους*: sin alius rhetoris, præfero *ὕψος*, quod pro *ἦθος* iidem libri habent.

Sect. XXX. §. 1. Ἴθι δή, *αὐτοῦ φραστικοῦ*] Lego, *ἴθι δὴ αὖ, τοῦ φραστικοῦ μέρους*. *Age nunc vicissim*. Toupius. Rectius puto, ac potius verissimum, quod Moro legendum videbatur, *αὐτοῦ τοῦ φρ.* &c. nam de *hac ipse* parte, quæ ad elocutionem pertinet, inde a sect. jam agi cœptum est: *αὖ* autem innueret, maxime pro loco, quem hic occupat, de re *diversa* jam agendum esse. Sæpissime quidem articulus in talibus locis post *αὐτὸς* nullus reperitur, ut incertum videatur, quid usus loquendi tulerit. Verum frequentiora multo sunt *αὐτοῦ τοῦ, αὐτῷ τῷ, αὐτὸν τὸν* et similia per ceteros casus: et quam facile librarii articulum transierint, per se apparet. Sed paullo gravior, nec aliena hæc quæstio videtur, quo jure prima sententia, quæ transitioni inservit, hic locum habeat, et quomodo altera, sive apodosis cum illa cohæreat. Equidem puto, auctorem hic, ut e sect. 9. et aliunde notum, sumsisse, in sententiis ipsis maxime inesse sublimitatem. Poterat ergo sic dicere: Ἐπειδὴ *μ. ἡ τοῦ λ. νόησις διὰ τῆς φράσεως τὰ πλεῖω διέπτυκται*, quod, ut opinor, esset melius et apodosi aptius. Sed maluit ille mutuum verborum et sensuum ad efficiendam sublimitatem auxilium tangere, cum speraret, lectores sponte cogitaturos esse illud, quod vel maxime huc pertinet, *verbis commendari et ad majorem gravitatem exornari sententiam.*

στῶς ἄγει καὶ κατακηλεῖ τοὺς ἀκούοντας, καὶ ὡς, πᾶσι τοῖς ῥήτορσι καὶ συγγραφεῦσι κατ᾽ ἄκρον ἐπιτήδευμα, μέγεθος ἅμα, κάλλος, εὐπίνειαν, βάρος, ἰσχὺν, κράτος, ἔτι δὲ τἄλλα, ἂν ὦσί τινα, τοῖς λόγοις, ὥσπερ ἀγάλμασι καλλίστοις, δι᾽ αὑτῆς ἐπανθεῖν ἐστὶ παρασκευάζουσα, καὶ οἱονεὶ ψυχήν τινα τοῖς πράγμασι φωνητικὴν ἐντιθεῖσα, μὴ

ὡς, π. τ. ῥητ.] Vat. uterque et Laur. ὥσπερ ὡς πᾶσι τοῖς ῥ.

κατ᾽ ἄ. ἐπιτήδ.] Vat. 2. κατάκρόν, ἐπὶ τήδευμα. Vat. 3. κατάκρον ἐπιτήδευμα.

κάλλος] Vat. 2. καλλὸς. Vat. 3. κάλος.

εὐπίνειαν] Laur. et Vat. 2. εὐπρέπειαν. Vat. 3. εὐπίνειαν et marg. εὐπρέπειαν. Ambr. εὐπίνοιαν. Rob. εὐκρίνειαν. Man. σαφήνειαν. El. in marg. σαφήνειαν, ἢ εὐκρίνειαν. Portus in comm. ἐπίνοιαν.

βάρος] Man. ἢ βάρος.

ἔτι δὲ τἄλλα, ἂν ὦσί τινα] Par. ἔτι δέ τ᾽ ἂν ὦσι τινὰ. Vat. 2. ἔστι δὲ τ᾽ ἂν ὦσι τινὰ.
ἔτι
Vat. 3. ἔστι δὲ τ᾽ ἂν ὦσι τινὰ. Sic, nec in Laur. ἄλλα legitur. Rob. ἔτι δὲ, τ᾽ ἂν ὦσι τινὰ.

καλλίστοις, δι᾽ αὑτῆς] Par. Rob. et Man. κ. δι᾽ αὐτῆς. Vat. 2. καλλίστοις δ᾽ αὐτῆς.

ἐστὶ] In codd. et Man. non legitur.

παρασκευάζουσα] Vat. 2. παρασκευάζονσα.

ψυχήν τινα . . . ἐντιθ.] Vat. 2. ψυχην τινὰ τοῖς πράγμασιν φωνὴ τικῆν ἐντηθῆσα. Vat. 3. ψυχὴν τινὰ τοῖς πραγμασιν φ. &c.

ἄγει] *graviori motu afficit* sive *percellit*, *abripit*. Ita distinguendum videtur a κηλεῖν, *delinire*, *mulcere*, quia præter voluptatis notionem etiam gravioris affectus significatio, propter μέγεθος, βάρος et alia, hic postulatur. Sic ἄγειν dicuntur τὰ παθητικὰ 18, 2.

ὡς πᾶσι τοῖς ῥήτορσι καὶ συγγραφεῦσι κατ᾽ ἄκρον ἐπιτήδευμα] Una voce transposita scribendum: ὡς πᾶσι τοῖς ῥήτορσι καὶ συγγραφεῦσιν ἄκρον κατεπιτήδευμα. Compositum nomen κατεπιτήδευμα occurrit apud Dionys. Halic. in Censura Veter. p. 70. καὶ κατεπιτήδευμα μὲν αἱ κυκλικαὶ περίοδοι· ubi male divisim scribitur κατ᾽ ἐπιτήδευμα. Apud eundem in Thucyd. p. 157. est verbum κατεπιτηδεύω. Ὡς τὸ μὴ βεβασανίσθαι, μηδὲ κατεπιτηδεῦσθαι. RUHNKENIUS. Recte legitur, ὡς πᾶσι τοῖς ῥήτορσι καὶ συγγραφεῦσι κατ᾽ ἄκρον ἐπιτήδευμα. *Id agunt inprimis omnis generis scriptores, ut verborum delectum faciant.* Haud aliter locutus est Athenæus lib. 14. p. 661. ἡ μαγειρικὴ τέχνη ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑ καὶ ἐλευθέριον. Atque ita intelligendus Dionysius Halicar. in Censur. Vet. p. 125. Πονηρὰ δὲ καὶ πολλή τις τῶν φωνηέντων ἡ σύγκρουσις, καὶ ΚΑΤ᾽ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑ μὲν αἱ κυκλικαὶ περίοδοι καὶ ὁμοιοειδεῖς τῶν σχηματισμῶν. *Est autem in eo* (Theopompo) *frequens et vitiosa vocalium collisio, nec non de industria circumductæ periodi et similis verborum exitus.* Ita scribendus et vertendus iste locus, quem minus perspectum habuerunt viri eruditissimi. TOUPIUS. Elegantissima est Ruhnkenii conjectura. Nam durius sane est κατ᾽ ἄκρον, quod adverbii vim habet, constructum cum ὂν (sive ἐστί); ut si latine dicere velis *vehementer est studium.* Itaque aliquanto mollior fit oratio adjectivo cum insequenti κατεπιτήδευμα conjuncto. Hoc autem verbum, ut gravius quam simplex ἐπιτήδευμα, huic loco sane est aptum. Sed de constructione totius periodi tenendum, post ἄκρον (etiam probata Ruhnkenii lectione) intelligi aut, si placet, addi debere ὂν; et deinde, si editio princeps nullius hic auctoritatis est, post παρασκευάζουσα et ἐντιθεῖσα repetenda esse ἀπὸ κοινοῦ prima illa ἄγει καὶ κατακ. τοὺς ἀκούοντας. Sed perquam mirum est, et, si res non levis esset, portenti dicerem instar, quod nemo interpretum, qui in emendando hoc libello elaborarunt, ac ne Pearcius quidem cerni, eumque ab oratoribus et aliis scriptoribus summo cum studio spectari, quoniam efficit, ut in oratione, tamquam in pulcerrimis imaginibus, magnitudo, pulcritudo, grata simplicitas, efficacia, robur, vis, et alia, si quæ sunt, efflorescant, ac præterea res veluti voce animat, supervacuum fuerit, etiam

et Morus, quorum diligentiam et curam merito admiramur, in loco tam impedito editionem Franc. Robortelli oculis sat intentis inspexit. Nam in ea post ἐπανθεῖν pag. 46. versu ab infima pagina tertio clare scriptum exstat ἐστὶ, sine ulla dubitationis nota. Fortasse hoc ipsum ἐστὶ reperitur in vetusto illo codice Parisiensi, quocum illa princeps editio fere consentit. Sed de his fontibus editores h. l. nihil. Itaque corrigi volunt antecedentia; ut Tollius, qui pro ἐπιτήδευμα legendum censet ἐπιτηδεύεται, nisi τὸ ΕΣΤΙ subintelligendum sit; et Morus, cui post ἐντιθεῖσα videbatur excidisse δῆλον s. φανερόν ἐστι. Ergo difficultas hic nulla est, neque confugiendum est ad illud, quod proposui de verbis post ἐντιθεῖσα repetendis ἀπὸ κοινοῦ.

εὐπίνειαν] Vox elegantissima, et quam alibi frustra quæsiveris. Est autem sumpta a re statuaria. Nam πίνος est *robigo illa antiquitatis*, quæ veterum artificum opera commendabat maxime. De eo pluribus cl. Salmasius et Kusterus; hic ad Jamblichi Pythagoram et Hesychium v. Εὐπινῆ, ille in Plinianis et ad Tertulliani Pallium. Sed uterque parum accurate et in tenebris micans. Dionysius Halicarn. in Epist. ad Pompeium p. 204. ὅτε ΠΙΝΟΣ αὐτῇ καὶ χνοῦς ὁ τῆς ἀρχαιότητος ἠρέμα καὶ λεληθότως ἐπιτρέχει. Ubi ineptit Interpres, neque enim quid sit πίνος satis intellexit. Optime Scholion margini codicis Sylburgiani adscriptum: Πίνος. ὁ ῥύπος, ἤτοι ὁ ἐπικείμενος ΧΝΟΥΣ, ὡς ἐστὶ μήλων καὶ ἀπίων καὶ δαμασκηνῶν. Quod undequaque verum est, et inprimis notandum. Hinc χνοῦς ἀρχαιοπινής. Dionysius Halicarn. in Demosth. p. 803. Πολλῆς δέ τινος ἐνταῦθα δεῖ τῆς τεχνήσεως, ἵνα μὴ κακόφωνοι μηδὲ ἀηδεῖς ἐνεγκάμεναι ταῖς ἀκοαῖς λάθωσιν αἱ τοιαῦται συζυγίαι, ἀλλ' ἐπανθῇ τις αὐταῖς ΧΝΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΠΙΝΗΣ καὶ χάρις ἀβίαστος. Ubi notandum verbum ἐπανθεῖν. Nam πίνος sive χνοῦς ἀρχαιοπινὴς est *robigo illa* sive *flos antiquitatis*, quæ in veterum statuis quasi ἐπανθεῖν dicebatur. Hinc mox Longinus: Μέγεθος, κάλλος, εὐπίνειαν τοῖς λόγοις, ὥσπερ ΑΓΑΛΜΑΣΙ καλλίστοις, δι' αὑτῆς ΕΠΑΝΘΕΙΝ παρασκευάζουσα. Quæ egregia sunt, et nostram sententiam mire confirmant. Atque hinc intelligenda vox Εὐπίνεια apud Nostrum, et oratio εὐπινὴς sive πεπινωμένη, quæ *antiquitatem redolet*, et *vetustatis flore* commendatur. de qua Cicero, Dionysius Halicarnasseus, Damascius apud Suid. v. Σαλλούστιος, alii. Illustris locus est apud Jamblich. Vit. Pythag. cap. 29. quem, quia egregie huc facit, et cl. Editori non nihil suspectus fuit, hic integrum adscribam. Περὶ δὲ τῆς σοφίας αὐτοῦ, ὡς μὲν ἁπλῶς εἰπεῖν, μέγιστον ἔστω τεκμήριον τὰ γραφέντα ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων ὑπομνήματα, περὶ πάντων ἐχόμενα τῆς ἀληθείας, καὶ στρογγύλα μὲν περὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἀρχαιοτρόπου δὲ καὶ παλαιοῦ ΠΙΝΟΥ διαφερόντως, ὥσπερ τινὸς ΑΧΕΙΡΑΠΤΗΤΟΥ ΧΝΟΥ, προσπνέοντα. *Antiquitatis colorem, tanquam intactum et illibatum quendam florem, redolentia.* Nihil melius aut expressius. Dicitur autem χειραπτεῖν et χειράπτητος, ut χειραλειπτεῖν et χειραλείπτητος: de quo Suidas noster consulendus. Idem autem χειραπτεῖν et χειραπτάζειν. quod verbum usurpat Herodotus II. 90, Οὐδὲ ψαῦσαι ἔξεστιν αὐτοῦ οὐδένα οὔτε τῶν προσηκόντων, οὔτε τῶν φίλων, ἀλλά μιν οἱ ἱρέες αὐτοὶ οἱ τοῦ Νείλου, ἅτε πλέον τι ἢ ἀνθρώπου νεκρὸν, ΧΕΙΡΑΠΤΑΖΟΝΤΕΣ θάπτουσι. Ubi MSS. nonnulli χειραπτάζοντες, quod tantundem est. TOUPIUS. Verbum ipsum h. l. est e codd. ductum. Sed tamen alia reponenda pro eo nonnulli excogitarunt, quorum deterrimum Portus et Schurzfleischius, ἐπίνοιαν. Ille vertit *prudentiam, inventionem, industriam*; hic *sollertiam in excogitando*, paullo minus inepte, quod in errore certe sibi constat.

ἂν ὦσί τινα] Additum habuit aliquid auctor, ut τοιαῦτα.

μὴ καὶ π. ᾖ πρὸς εἰδότα διεξιέναι] Ad verbum ita vertas: *verendum est, ne supervacaneum adeo sit*, (hujus rei) *peritum docere*. Morus interpretatus erat: *non*

2 καὶ περιττὸν ἢ πρὸς εἰδότα διεξιέναι. Φῶς γὰρ τῷ ὄντι ἴδιον τοῦ νοῦ τὰ καλὰ ὀνόματα. Ὁ μέντοι γε ὄγκος αὐτῶν οὐ πάντη χρειώδης· ἐπεὶ τοῖς μικροῖς πραγματίοις περιτιθέναι μεγάλα καὶ σεμνὰ ὀνόματα ταὐτὸν ἂν φαίνοιτο, ὡς εἴ τις τραγικὸν προσωπεῖον μέγα παιδὶ περιθείη νηπίῳ. Πλὴν ἐν μὲν ποιήσει καὶ ἱ - - -

SECT. XXXI.

- - - πτικώτατον, καὶ γόνιμον τόδ' Ἀνακρέοντος. "Οὐκέτι Θρηϊκίης ἐπιστρέφομαι." Ταύτῃ καὶ τοῦ Θεο-

---

περιττὸν...εἰδότα] Vat. 3. περιττὸν ἢ πρὸς εἰδότα. El. Rob. et Man. πρὸς εἰδότας. Vat. 2. autem sic perturbatum totum locum exhibet: περὶττὸν ἢ πρὸς ματα. ὁ μέντοι γε ὄγκος αὐτῶν ὄντι ἴδιον τοῦ νοῦ ταχαλλὰ ὀνόματα· ὁ μέντοι γε ὄγκος περιτιθέμεναι μ.

§. 2. τραγικὸν πρ....νηπίῳ] Vat. 2. τρ. προσωπεῖ ὁ μέγα παιδὶ περιθείηνηπίῳ. In Rob. post νηπίῳ spatium 3 linearum relictum et in marg. script. *Desunt nonnulla.*

ἐν μὲν π. &c.] Vat. 2. ἐν μὲν ποιήσει καὶ ἱπτικώτατον καὶ γόνιμον. Tum spatium fere lineæ: deinde sic: πτικοταταν και γῶνιμον &c. Vat. 3. ἐν με ποιήσει καὶ ἱπτικώτατον καὶ γόνιμον. Tum spatium fere lineæ.

καὶ ἱ.] Sic Par. Vid. nott. ad h. l. Vid. et varr. lectt. seq. sectionis.

Sect. XXXI. §. 1. πτικώτατον] In Par. ad sequentis folii πτικώτατον in marg. interiori (ut Bastius testatur) θρε "a prima manu" præmissum est. Rob. sic: ποιήσει καὶ * ἱπτικώτατον, καὶ γ. &c. Manut. autem post νηπίῳ non habet lacunæ signum, sed tantum post ποιήσει καὶ: et post hiatum pergit: ὑπτικώτατον, καὶ γόνιμον. τόδε Ἀνακρ. In Ambr. scriptum ἱπτικώτατον. De cett. codd. jam dictum. In Veneto autem ad marg. scriptum: ἐνταῦθα λείπει ὑπὲρ δύο φύλλα. Sed a Rostgaard in Lips. ad καὶ ἱ— hæc: "Sic desinit fol. 196 in cod. (Par.) Desunt quatuor folia, nempe tertium, quartum, quintum et septimum quaternionis κη."

γόνιμον τόδ' Ἀνακρ...Θρηϊκ.] Par. teste B. γόνιμον τὸ δ' ἀνακρέοντος, οὐκ ἔτι θρηκίης. Rostg. ita: "Post γόνιμον in codice est punctum, et Τὸ cum tau majusculo et gravi scriptum unam vocem facit, neque cum δ' cohæret." Idem R. legi tradit θρηκίης sine iota subscr. Etiam Vat. uterque θρηκίης sine iota subscr. Rob. γόνιμον. τό δ' ἀνακρέοντος, οὐκέτι θρηϊκίης.

ἐπιστρέφομαι] Vat. 2. ἐπίστρέφομαι.

Ταύτῃ καὶ τοῦ Θ....διὰ τὸ] Ita Manutius. Sed Par. teste B. ταύτῃ καὶ τὸ τοῦ θεοπόμπου καὶ τὸν ἐπήνετον διὰ τὸ. Rostg. idem, sed ταυτη sine iota subscr. (*Bast: Am Rande dieser Stelle steht, von erster Hand, ein Querstrich* ('), *das bekannte Zeichen der Verdorbenheit.* S. lettre crit. p. 36.) Vat. 2. pag. 64. ταύτη καὶ τὸ τοῦ Θ. cetera ut in Par., pag. 60 autem ταύτη καὶ τὸ του, cetera ut in Par. Vat. 3. sic: ταύτῃ καὶ τοῦ θεοπόμπου καὶ τὸν ἐπήνετον διὰ τόν. Laur. vero: τ. καὶ τὸ θεοπ. cetera ut in Par. Rob. ita: ταύτῃ καὶ τοῦ θ. καὶ τὸν * ἐπήνετον διὰ τό.

supervacaneum fuerit, simili deinceps παροράματι lapsus 33, 2. 38, 3. et 40, 2.

Hæc ergo ex ipsius mente mutavi, quia similibus in locis recte vertit, ut 44, 10.

intelligentem docere. Vere enim pulcritudo verbo- 2 rum propria menti lux esse solet. Sed eorum gravitas et amplitudo non ubique utilis est: nam in rebus parvis splendida et digna verba usurpare, idem videatur, ut si quis infantem magna tragica persona induat. In carmine vero - - -

SECT. XXXI.

- - - et genuinum illud Anacreontis: *Non amplius* (ἐπιστρέφομαι) *respicio Threissam.* Hac de causa etiam

---

Vulgatum εἰδότας absonum est. Qui enim scire potuit Longinus (quod est falsissimum,) lectores se habituros esse hujus rei peritos? Tollius posuit εἰδότα σε: non male quidem: sed multo elegantius et Longino aptius putavi εἰδότα. Patet autem, significari Terentianum, quem supra pluribus locis dixit artis dicendi non esse ignarum. His diu multumque in omnem partem spectatis ac denique scriptis, in mentem mihi venit, vulgatum εἰδότας defendi fortasse licere, ut per enallagen numerorum quandam positum, ita ut maxime *unus Terentianus* intelligatur. Vid. præter alios Hoogev. ad Vig. III. 1, 1. Acutioribus hoc dijudicandum transmitto.

§. 2. Φῶς τοῦ νοῦ] *res grata menti*, ut paulo ante, ἡ ἐκλογὴ τῶν ὀνομάτων ἄγει καὶ κατακηλεῖ. Nam hoc in præsenti non dicitur, sensus animi oratione expromi, quoniam Longinus non omnibus verbis, sed καλοῖς nomen lucis tribuit. Morus.

[φῶς τοῦ νοῦ non est: *res grata menti*, ut Morus explicat, sed: *lumen sententiæ.* Sic ἐν ἀτελεῖ τῷ νῷ XXVII, 3. i. e. nondum absoluta sententia. W. fil.]

καὶ ἰ] Hoc ἰ in codice Paris. vetustissimo est ultimi versus in pagina littera ultima, et deinde (quod dolendum est) quatuor folia exciderunt. Verbum primum eorum, quæ hic perierunt, fuit sine dubio ἱστορία: ultimum autem, ut mihi videtur, ὑπεροπτικώτατον, de quo ad sect. 31. init. dicam.

Sect. XXXI. §. 1. πτικώτατον καὶ γόνιμον τόδ' Ἀνακρέοντος] Legendum videtur, ποιητικώτατον καὶ γόνιμον. Error ortus ex compendio scripturæ. Toupius. His syllabis nova pagina in cod. Parisiensi post lacunam, de qua monui ad sect. 30 extr., incipit. Libri, qui h. l. habent ἰπτικώτατον, fluxisse videntur ex antiquo illo codice. Librarius nempe, notis, quibus numerata sunt folia, non inspectis, ἰ — et — πτικώτατον in unum junxit verbum. Ceterum vir doctus in exemplo editionis Tollianæ, quod in Biblioth. Acad. Lips. asservatur, hic adscripsit, in cod. illo Par., quem ipse viderat, "*a manu recentiori*" τῷ πτικώτατον præfigi, "*extra ordinem*, ϑες, *ad supplendam vocem.*" Idem tradit Pearcius, de recentiori tamen manu dubitans.

[πτικώτατον) Opinabar, hoc verbum truncatum pertinere ad καὶ γ. τόδ' &c. Hinc conjectura, ex qua dixi ὑπεροπτικώτ. mihi videri fuisse totum verbum. Sed verisimilius est reliquias verbi pertinuisse ad aliud, quod antecedebat vel dictum vel verbum.—Bastius, postquam dixit, in marg. interiori cod. Par. ϑες a prima manu adscriptum esse, hæc addit: "Non necessarium igitur, quod Toup. suadet, ποιητικώτατον; nec satis est dicere, errorem esse ortum e compendio scripturæ, nisi hoc quoque ostendas, quomodo sit ortus error."]

γόνιμον] *genuinum*, haustum ex ipso sermone vulgari et vita communi, in qua est ἰδιωτισμός. Morus. Mihi videbatur esse *germanum*, sive *quod plane conveniat Anacreonti, et ex quo eum agnoscere quis possit.*

ἐπιστρέφομαι] *amore tangor.* Videntur id homines de vulgo maxime usurpasse pro ἐρῶ, ἔραμαι, quæ sunt elegantioris usus. Hoc certe statuere debe-

πόμπου ἐκεῖνο τὸ ἐπαινετὸν διὰ τὸ ἀνάλογον ἔμοιγε σημαντικώτατα ἔχειν δοκεῖ, ὅπερ ὁ Καικίλιος οὐκ οἶδ' ὅπως καταμέμφεται. "Δεινὸς ὢν," φησὶν, "ὁ Φίλιππος ἀναγκοφαγῆσαι πράγματα." Ἔστιν ἄρ' ὁ ἰδιωτισμὸς ἐνίοτε τοῦ κόσμου παραπολὺ ἐμφανιστικώτερον· ἐπιγινώσκεται γὰρ αὐτόθεν ἐκ τοῦ κοινοῦ βίου· τὸ δὲ σύνηθες ἤδη πιστότερον. Οὐκοῦν ἐπὶ τοῦ τὰ αἰσχρὰ καὶ ῥυπαρὰ τλημόνως καὶ μεθ' ἡδονῆς ἕνεκα πλεονεξίας καρτεροῦντος, τὸ ἀναγκοφα-
2 γεῖν τὰ πράγματα ἐναργέστατα παρείληπται. Ὧδέ πως ἔχει καὶ τὰ Ἡροδότεια· "Ὁ Κλεομένης," φησὶ, "μανεὶς τὰς ἑαυτοῦ σάρκας ξιφιδίῳ κατέταμεν εἰς λεπτὰ, ἕως ὅλον καταχορδεύων ἑαυτὸν διέφθειρεν." Καί· "Ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς νεὼς ἐμάχετο, ἕως ἅπας κατεκρε-

---

ἀνάλογον] Vat. 2. utroque l. ἐναλλόγου. Vat. 3. ἀναλόγου.

καταμέμφεται] Par. teste Rostg. in specimine κατα μέμφεται. Vat. 3. κατὰ μεμ-
αι
φετε.

φησὶν, "ὁ Φ. . . . πράγματα."] Vat. 2. pag. 61. φησὶ ὁ φίλιππος ἀναγκοφάγησαι πράγματι. In Vat. 3. est ἀνεγκοφαγῆσαι.

παραπολὺ ἐμφ. . . . βίον] Par. teste Rostg. παρὰ πολὺ &c. Vat. 2. p. 64. παρὰ πολὺ ἐφανιστικώτερον, ἐπὶ γινώσκεται γὰρ αὐτόθεν ἐκ τοῦ τὰ αἰσχρά. P. 61. plane eodem modo, sed in fine rectius ἐκ τοῦ κεινοῦ β. (sic, non κοινοῦ.) Etiam Laur. κεινοῦ.

ἐπὶ τοῦ τὰ αἰσχρὰ] Vat. 3. et Rob. ἐπὶ τοῦ αἰσχρὰ.

μεθ' ἡδ. ἕν.] Vat. 2. p. 64. μεθ' ἡνῆς ἕνεκα, p. 61. autem μεθ' ἡνῆς ἕνεκα.

καρτεροῦντος] Rob. μαρτεροῦντος. Vat. 2. utroque l. καρτερότος.

τὸ ἀναγκοφ.] Vat. 2. utroque l. τὸ ἀναγκοφυγεῖν. Vat. 3. τὸ ἀναγκοφαγεῖν. In Par., teste B., sic: ἀναγκοφαγεῖν. Id Rostg. non notavit.

ἐναργέστατα παρειλ.] Vat. 2. p. 64. ἐναργέστατα παρίληπται. Sed. p. 61. ἐνεργέστατα παρίληπται.

§. 2. Ὁ Κλεομ. . . . κατέταμεν] Par. . . . ξιφειδίῳ κατέτεμεν. Vat. 2. p. 64. ὁ κλεομένην φη' μανεὶς, τὰς ἑαυτους σάρκας ξιφειδίῳ κατὲς τεμεῖν. Sed p. 61. ὁ κλεομένην φη' μανεὶς τὰς ἑαυτοὺς σάρκᾶς ξίφει διώκατές τε μέν. In Vat. 3. est μανεῖς et deinde ξιφειδίῳ κα-
τα
τέστεμεν. Etiam e Laur. notatum κατέστεμεν. E Rob. nota ξιφειδίῳ.

ἕως ὅλον] Rob. ἕως ὅλου.

καταχορδ. ἑαυτ. δ.] Vat. 2. p. 64. κατὰ χορδέβων &c. Sed p. 61. κατὰ χορδεύων ἑαυτὸν διέφθειρεν.

ὁ Π. ἕως τοῦδε ἐπὶ] Vat. 2. p. 64. ὁ πύθης σέως τοῦ δὲ πὶ.

νεὼς] Par. in spec. Rostg. νεῶς. Sic et Rob.

mus e disputatione auctoris: argumentis aliunde petitis vix potest firmari.

διὰ τὸ ἀνάλογον] Tautologiam hic obtrudere videntur versiones Longino.

Theopompi illud - - -, quia verbum rei simile est, mihi rem planissime significare videtur, quod nescio quomodo Cæcilius reprehendit: *Sustinet*, inquit, *Philippus res* ἀναγκοφαγῆσαι. Nempe plebeius sermo interdum omni ornatu clarius rem indicat, quia illico ex ipsa communi vita agnoscitur: cui autem adsueti sumus, ei jam facilius fidem habemus. Itaque plane ad perspicuitatem accommodate delegit ἀναγκοφαγεῖν τὰ πράγματα, et de eo dixit, qui turpia et sordida toleranter ac libenter lucri cuasa sustinet. Similia sunt Herodotea: *Cleomenes furiosus carnes suas gladio minutatim concidit, donec* καταχορδεύων *se plane confecit.* Et alio loco: *Pythes eo usque ad navem pugnabat, donec totus dilaniatus est* (κατεκρεουργήθη). Hæc 2

Tollius ita: *quoniam ipsi rei admirabiliter convenit, significantissimum mihi semper visum est.* Pearcius: *videtur mihi significantissime se habere, propterea quod vocabulum rei bene respondet.* Sic et Morus duo quidem commata verbis diversis posuit, sed in utroque tamen eundem expressit sensum. Sed scholia Mori ad interpretationem ducunt, qua illud tautologon evitamus: " διὰ τὸ ἀνάλογον, inquit, quia simile est Philippi ingenium ei, quod vulgo significatur hoc verbo." Non *verbum rei simile est*, sed ingenium Philippi simile est ingenio athletarum, quorum proprium erat τὸ ἀναγκοφαγεῖν. Sicut hi plus, quàm satis erat, ciborum, atque etiam cibos minus suaves haud gravate capiebant, dummodo sic maximum robur corpori accederet: ita Philippus molestias omnes haud gravate devorabat, dummodo ipsi majores copiæ ad proferendum imperium accederent.

τὸ ἐπαινετὸν] Portus vertit, *laude dignum.* Sed qui varias lectiones consuluerit, intelliget, locum corruptum esse. Venit nobis in mentem, ita forte legi posse: *Ταύτῃ καὶ τὸ τοῦ Θεοπόμπου, καίτοιγ' ἀπηνὲς ὄν, quamquam durum est:* certe eodem modo 32, 7. ἀπηνεῖς μεταφοραὶ dicuntur. Facile vero ΚΑΙΤΟΝΕΠΗΝΕΤΟΝ oriri potuit ex illo altero ΚΑΙΤΟΙΓΑΠΗΝΕΣΟΝ. Morus.

Δεινὸς ὢν ὁ Φίλιππος ἀναγκοφαγῆσαι πράγματα] Sequitur Theopompi locus laudatus. Quomodo locutus est Cicero in Bruto §. 236. *Is laborem, quasi cursum forensem, diutius non tulit, quod et corpore erat infirmo, et hominum ineptias et stultitias,* quæ devorandæ nobis sunt, *non ferebat.* Toupius.

ἐπιγινώσκεται] *agnoscitur;* scil. ut maxime proprium et, propter usum communem, rei maxime conveniens.

§. 2. ὅλον καταχορδεύων ἑαυτὸν διέφθειρεν] Hæc sunt verba Herodoti VI. 75. Ad Herodotum respexit Aristides Vol. I. p. 567. Καὶ τὴν Κλεομένους τοῦ Λακωνικοῦ νίκην ἀναμένειν, ὃς τὸ αὑτοῦ σῶμα ΚΑΤΕΚΟΡΔΕΥΣΕΝ ἐκ ποδῶν ἀρξάμενος. Huc referendus etiam Scriptor, nescio quis, apud Suidam: Κατεχόρδησεν, ἀνεῖλεν, ἐξενάρισεν. Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε καὶ μανεὶς ἑαυτὸν μαχαίρᾳ ΚΑΤΕΧΟΡΔΗΣΕ. Ubi nihil muto. Idem καταχορδῆσαι, καταχορδίσαι et καταχορδεῦσαι. Sed de hoc viderit Suidas. Ceterum verbo utitur Themistius Orat. XXI. p. 261. ed. Hard. Καὶ ταῦτα ἐρεῖ παρεστηκότων ἔτι τυχὸν μειρακίων, ἃ ἀνηλεῶς ΚΑΤΕΧΟΡΔΕΥΣΕΝ ἐν ταῖς βασάνοις, ὅτι ῥύπου τι προσῆν τῷ τορεύματι. Toupius.

κατεκρεουργήθη] Hoc item est a lanionibus ductum, sicut antec. καταχορδεύων. Locus Herodoti est VII, 181.

συργήθη." Ταῦτα γὰρ ἐγγὺς παραξύει τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' οὐκ ἰδιωτεύει τῷ σημαντικῷ.

SECT. XXXII.

Καὶ περὶ πλήθους δὲ Μεταφορῶν ὁ μὲν Καικίλιος ἔοικε
συγκατατίθεσθαι τοῖς δύο, ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, ἐπὶ ταὐ-
τοῦ νομοθετοῦσι τάττεσθαι. Ὁ γὰρ Δημοσθένης ὅρος καὶ
τῶν τοιούτων. Ὁ τῆς χρείας δὲ καιρὸς, ἔνθα τὰ πάθη
χειμάῤῥου δίκην ἐλαύνεται, καὶ τὴν πολυπλήθειαν αὐτῶν
2 ὡς ἀναγκαίαν ἐνταῦθα συνεφέλκεται. Ἄνθρωποι, φησὶ,
μιαροὶ, καὶ ἀλάστορες, καὶ κόλακες, ἠκρωτηριασμένοι τὰς
ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρίδας, τὴν ἐλευθερίαν προπεπωκότες

παραξύει] Vat. 2. utroque l. et Laur. παραξύειν.

ἀλλ' οὐκ σημαντ.] Vat. 2. p. 64. ἀλλ' οὐκιδιωτέβειν, τῶ σημαντικῶς. Pag. 61. autem ἀλλ' οὐκιδιωτευειν, τῶ σημαντικῶς. Vat. 3. ἀλλ' οὐκ ἰδιωτέυειν, τῶ σημαντικως. Etiam Par. secundum Rostg. specimen τῶ σημαντικῶς. E Laur. notatum ἰδιωτεύειν.

Sect. XXXII. §. 1. Καὶ περὶ πλ. δὲ μ.] Omnes codd. et Manut. περὶ δὲ πλήθους καὶ μ. Rob. autem καὶ non habet, nec Portus in comment.

συγκατατίθ . . . τρεῖς] Par. testibus B. et Rost. itemque Vat. 3. et Laur. συγκ. τοὺς δύο &c. Sed Vat. 2. p. 64. συγκατὰ τίθεσθαι, τοὺς δύο ἢ το πλ. &c. p. 61. idem συγκατὰ τίθεσθαι. τοὺς δύο ἢ το πλεῖστον τρῆς.

τάττεσθαι] Vat. 2. utroque l. τάτεσθαι.

Ὁ γὰρ Δ.] El. in marg. ὁ δὲ Δ.

τῶν τοιούτ . . . Ὁ τῆς] Vat. 2. utroque l. τῶν τοιούτον, ο τῆς.

χειμάῤῥου δ.] Vat. 2. p. 64. χειμάρουν δίκην. p. 61. χημάρουν δίκην. Vat. 3. χειμάρου δ.

ἀναγκαίαν] Sic Par. testibus Rostg. et Bastio. Ceteri codd. opinor, ut editt. ἀναγκαῖαν.

§. 2. καὶ ἀλάστορες] Hæc in codd. et Rob. non reperiuntur.

κόλακες, ἠκρ.] Vat. 2. p. 64. κόλακες, ἠκρωτηριασμένη. Idem p. 61. κόλα, ἠκρωτηρίας μένη. Vat. 3. κόλακες ἠκρωτηριασμένοι.

τὰς ἑαυτῶν] Manut. τ. αὐτῶν.

προπεπωκ.] Vat. 2. utroque l. Vat. 3. et Laur. προπεπτωκότες.

ἐγγὺς παραξύει τὸν ἰδιώτην] *proxime attingunt plebeium hominem.* Ἰδιώτης pro ἰδιωτισμῷ, concretum, ut dicunt, pro abstracto, sicut et Latini loquuntur, e. g. *a perfecto oratore parum abesse.* Quod Longinus verbo παραξύειν, id Lucianus exprimit formula ἐν χρῷ παραμείβεσθαι, de hist. conscr. c. 24.

Sect. XXXII. §. 1. Περὶ δὲ πλήθους καὶ μεταφορῶν] Ita omnes libri tam scripti

vicina sunt plebeio sermoni; sed quia rem bene significant, plebeia non sunt.

SECT. XXXII.

De multitudine metaphorarum Cæcilius iis quidem adsentiri videtur, qui duas, aut ad summum tres, in eodem loci poni volunt; (Demosthenes enim et in hoc genere norma est) sed opportune iis utimur, cum adfectus torrentis ritu fertur, earumque multitudinem tum velut necessario secum rapit. 2 Demosthenes, *Nefandi*, inquit, *scelesti*, *adulatores*, *qui suam quilibet patriam mutilarunt*, *libertatem quondam Phi-*

---

quam impressi; si excipias ed. primam, quæ omittit *καί*: sed tamen eam particulam retinendam censeo. Longinus, opinor, inter ea, quæ paulo ante defecisse vidimus, de metaphoris tractarat, quibus opposuit verba vulgaria, quæ aliquando significantiora sunt, quam metaphoræ: hic vero de multitudine etiam metaphorarum agit. Nihil igitur opus est, ut vel cum Fabro legamus *πλήθους τῶν μεταφορῶν*, vel cum Tollio *πλήθους τρόπων καὶ μεταφορῶν*. PEARCIUS. Non male Pearcius. Sed verisimilius est, Longinum istic, inter Sect. 30 et 31, primo dixisse, metaphoras sublimitatis adjutrices duci debere a rebus grandibus, admiratione dignis, nihil minutum, humile aut fœdum animo objicientibus. Deinde additum habuisse videtur, locum tamen etiam his esse interdum: quam in rem attulit exempla e plebeio sermone, Sect. 31: nam et hæc sunt tropica. Sed secundum hanc rationem *καὶ* non debet poni post *πλήθους*, verum ab initio; et cetera deinde eo, quo imprimi curavi, ordine: *Καὶ περὶ πλήθους δὲ μεταφορῶν.*

ἐπὶ ταὐτοῦ] *eadem de re*, ut bene Boilavius: *pour exprimer une seule chose.* Nonnulli id in versione plane omittunt, cum tamen definiat quæstionem, eamque non levem.

ὁ γὰρ Δημοσθένης ὅρος καὶ τῶν τοιούτων] Hunc locum recte intellexit cl. Pearcius. Sensus est: Quod ad multitudinem metaphorarum attinet, Cæcilius quidem videtur stare ab iis, qui binas tantum vel ad summum ternas una adhibendas esse docent. In quo quidem auctoritatem Demosthenis est secutus. Is enim in hujusmodi rebus norma et canon est. Ista est mens Longini. Huc facit Plinius Epist. IX. 26. *Sed Demosthenes ipse ille*, norma oratoris et regula, *num se cohibet et comprimit, quum dicit illa notissima? ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κόλακες καὶ ἀλάστορες.* Atque hunc locum ob oculos habuisse videtur Longinus. TOUPIUS. Pace viri docti dicere liceat, quod dicendum est. Non ista est mens Longini: non significat ille, Cæcilium in eo Demosthenis auctoritatem esse secutum. Nam locus oratoris statim additus non duas aut tres ad summum, sed minimum septem continet metaphoras: nec paucitas earum, sed *πολυπλήθεια*, et statim §. 2. *πλῆθος τῶν τροπικῶν* laudatur. Sed interpretes de verbis magis quam de re cogitantes decepit particula *γὰρ*, quæ hoc loco, prout verba habent, non est causalis, sed asseverandi et quodammodo contradicendi, *enimvero*. Offendit eadum Morum, adeo ut verba Ὁ *γὰρ Δ...τοιούτων* post *συνεφέλκεται* ponenda statueret. Non temere sane. Sed nec absurde statuas, post *τάττεσθαι* pauca quædam verba excidisse Cæcilio et iis, quos ille sequebatur, opposita.

§. 2. *τὴν ἐλευθερίαν προπεπωκότες ... τὴν δ' ἐλευθερίαν ἀνατετροφότες*] Insignis hic locus, quem, ut alios taceam, laudat

πρότερον μὲν Φιλίππῳ, νυνὶ δ' Ἀλεξάνδρῳ, τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχίστοις τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν δ' ἐλευθερίαν καὶ τὸ μηδένα ἔχειν δεσπότην, ἃ τοῖς πρότερον Ἕλλησιν ὅροι τῶν ἀγαθῶν ἦσαν καὶ κανόνες, ἀνατετροφότες. Ἐνταῦθα τῷ πλήθει τῶν τροπικῶν ὁ κατὰ τῶν προδο-
3 τῶν ἐπιπροσθεῖ τοῦ ῥήτορος θυμός. Διόπερ ὁ μὲν Ἀριστο-

πρότερον μὲν Φ.] Par. testibus R. et B. πρότερον φιλίππῳ. Sed in Rost. spec. φιλίππω sine iota subscr. Sic et Vat. 2. utroque l. et Vat. 3. πρότερον φιλίππω.

νυνὶ δ' Ἀλ.] Par. in spec. R. νυνὶ δὲ ἀλεξάνδρω. Vat. 2. p. 64. νυνὶ δὲ ἀλλεξάνδρω. Vat. 3. νυνί δ' ἀλεξάνδρω.

τὴν δ' ἐλευθ.] Vat. 2. p. 64. τὴν δὲ ἐλευθερίαν. Idem p. 61. τὴν δὲ ἐλευθερίαν.

δεσπότην, ἃ] Vat. 2. p. 64. δεσπότην ἃ. Manut. δεσπ. αὐτῶν, ἃ.

τοῖς πρότερον] Man. τοῖς προτέροις.

Ἕλλησιν ὅροι] Vat. 2. p. 64. ἕλλη ὅροι. Idem p. 61. ἕλλη ὅροι.

ἐπιπροσθ. τοῦ ῥ.] Par. Vat. 2. p. 64. et Manut. ἐπίπροσθε τοῦ ῥ. Sed Vat. 2. p. 61. ἐπὶ προσθε τοῦ ῥ. Vat. 3. ἐπιπροσθε τοῦ ῥ. Laur. ἐπὶ προσθετοῦ ῥ. cf. nott. ad h. l.

Theo Progymn. cap. 7. depromptus est ex Demosth. Orat. de Coron. p. 582. ed. Taylor. Sed oratio manifesto vitiosa est et parum curata. Scribendum proculdubio: Ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ ἀλάστορες καὶ κόλακες, ἠκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρίδας, προπεπωκότες πρότερον μὲν Φιλίππῳ, νυνὶ δὲ Ἀλεξάνδρῳ. *Homines impuri, nefarii, et adulatores, qui suam quisque patriam fœde lacerarunt, propinatam olim Philippo, nunc vero Alexandro.* Τὰς πατρίδας προπεπωκότες. *Qui patriam suam prodiderunt.* Plutarchus in Arato: Ἦν μὲν οὖν μέγα καὶ τὸ χρήματα τοσαῦτα πορίσαι τοῖς πολίταις, ὅσον σμικρὸν μέρος ἄλλοι στρατηγοὶ καὶ δημαγωγοὶ λαμβάνοντες παρὰ βασιλέων, ἠδίκουν καὶ κατεδουλοῦντο καὶ ΠΡΟΕΠΙΝΟΝ ΑΥΤΟΙΣ ΤΑΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ. Accedit Photius in Lex. inedito, atque ex eo Suidas v. Προπίνει. Δημοσθένης δὲ τοὺς προδόντας ΤΑΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ τοῖς ἐχθροῖς, ΠΡΟΠΙΝΕΙΝ ἔφη τοῖς ἐχθροῖς. Qui locus inprimis notandus. Toupius.

τὴν δ' ἐλευθερίαν ἀνατετροφότες] Pro ἀνατετροφότες Tollius ἀνατετραφότες. quomodo Æschines cont. Timarch. p. 80. Πλείστους δ' ἂν εὕροιτ' ἐκ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων πόλεις ΑΝΑΤΕΤΡΑΦΟΤΑΣ. Idem cont. Ctesiph. p. 245. Ὑμεῖς δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ ἐπὶ μὲν τοὺς πορθμέας τοὺς εἰς Σαλαμῖνα πορθμεύοντας νόμον ἔθεσθε, ἐάν τις αὐτῶν ἄκων ἐν τῷ πόρῳ ΠΛΟΙΟΝ ΑΝΑΤΡΕΨΗι, τούτῳ μὴ ἐξεῖναι πάλιν πορθμεῖ γενέσθαι, ἵνα μηδεὶς αὐτοσχεδιάζῃ εἰς τὰ τῶν Ἑλλήνων σώματα· τὸν δὲ τὴν ΠΟΛΙΝ ἄρδην ΑΝΑΤΕΤΡΑΦΟΤΑ, τοῦτον ἐάσετε πάλιν ἀπευθύνειν τὰ κοινά; Cum Demosthene facit Andocides de Myster. p. 238. Πάντες ἴστε, ὅτι παρὰ τοῖς παιδαρίοις τοῖς μικροτάτοις καὶ τοῖς γυναίοις κληδὼν ἐν ἁπάσῃ τῇ πόλει κατέσχεν, ὅτι Ἱππόνικος ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλιτήριον τρέφει, ὃς αὐτοῦ τὴν ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΑΝΑΤΡΕΠΕΙ. μέμνησθε ταῦτα, ὦ ἄνδρες. πῶς οὖν ἡ φήμη ἡ τότε οὖσα δοκεῖ ὑμῖν ἀποβῆναι; οἰόμενος γὰρ Ἱππόνικος υἱὸν αὐτῷ τρέφειν, ἀλιτήριον αὐτῷ ἔτρεφεν, ὃς ΑΝΑΤΕΤΡΟΦΕΝ ἐκείνου τὸν πλοῦτον, τὴν σωφροσύνην, τὸν ἄλλον βίον ἅπαντα. Toupius. Fortasse Græci olim ipsi, ut fit, de hac forma inter se dissentiebant. Sed tamen ostendit Reiske ad illum Demosthenis locum, de Cor. p. 324, codices pejores ἀνατετραφότας, per α, atque etiam apud Æschinem ἀνατέτροφα, per ο, legi.

[ἀνατετροφότες) Ita Par., Vat. 2. utroque loco, Vat. 3. et Laur. cum editt. vett. Bastius h. l.: "Cf. Brunck ad Aristoph. Nub. v. 858. Idem perfectum habet cod. ap. Liban. Vol. IV. p. 726. Reisk. καὶ πᾶν δυσχερὲς δι' ἐκείνων λύειν ὑπισχνούμενος, πολλοὺς οἴκους ἀνατέτροφε. ubi in editt. legitur ἀνατέτραφε. Sluiter lectt. Andoc. p. 157. in errore versatur, ut et Morus ad Longinum."]

Ἐνταῦθα τῷ πλήθει τῶν τροπικῶν ὁ κατὰ τῶν προδοτῶν ἐπιπροσθεῖ τοῦ ῥήτορος θυμός.] Elegantissimum verbum ἐπιπροσθεῖ nobis conservavit Robortellus, sed quod nemo *lippo, nunc Alexandro propinarunt, ventre turpissimisque rebus felicitatem metiuntur, libertatem vero et a dominatu vacuitatem, qui priscis Græcis finis atque norma bonorum fuit, everteruut.* Hic ira oratoris adversus proditores multitudinem troporum obscurat. Itaque 3

Interpretum intellexit. Ita autem vertit vir doctissimus: *His multitudine metaphorarum ira rhetoris in proditores proruit.* Quem et secutus est cl. Morus. Atqui ἐπιπροσθεῖν non est *proruere*. Ἐπιπροσθεῖν τῷ πλήθει τῶν τροπικῶν est *multitudinem troporum obnubilare et abscondere.* Suidas: Ἐπιπροσθεῖ, ἐπισκιάζει. Theodoret. Eccles. Hist. V. 18. ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΙ ἡ ἐξουσία τῷ λογισμῷ. *Rationi tenebras offundit licentia.* Idem Græc. Affect. lib. 2. p. 24. Οὐ μόνον ἄρα ἡμεῖς τὸ τῆς οἰήσεως ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΙΝ ὑμῖν εἰρήκαμεν πάθος. *Non igitur nos soli inanem quendam fastum vobis officere diximus.* Ita scribendus et vertendus iste locus. Quod et jampridem vidit Sylburgius. Philoponus apud Suid. v. Διαφανής. Καὶ αἱ μὲν σφαῖραι διαφανεῖς εἰσι, τὰ ἄστρα δὲ οὐκέτι. ὅθεν καὶ ΕΠΙΠΡΟΣΘΟΥΣΙΝ ἀλλήλοις. *Et sphæræ quidem pellucidæ sunt; sed astra non item. Quæ causa est, ut se invicem obscurent.* Heraclides Alleg. Hom. p. 427. Οὐ γὰρ ἀκήρατον φῶς, οὐδ᾽ ἀμιγὲς ἀχλύος μελαίνης ὑφίσταται τὸ τοῦ ἡλίου, νυκτὶ δὲ αὐτὸν ἐθόλωσεν, ὁποία σχεδὸν εἴωθεν ἐν τοῖς λοιμικοῖς πάθεσι ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΙΝ τῷ ἡμέρας φέγγει. *Neque enim sincerum solis lumen, nec atræ caliginis expertem exhibet, sed nocte quadum obscurat, qualis fere solet pestilentiæ tempore diurnum lumen obumbrare.* Strabo lib. 8. p. 534. Τὸ δὲ Ποσιδεῖον ἄλσος ἐστὶ πρὸς τῇ θαλάττῃ. τούτῳ δὲ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΙ τὸ Σαμικὸν, ὥστε ἐκ θαλάττης μὴ ὁρᾶσθαι. *Neptuni lucus ad mare est, quem ita Samicum abscondit, ut e mari cerni non possit.* Plutarch. in Pericle: Οὕτως ἔοικε πάντῃ χαλεπὸν εἶναι καὶ δυσθήρατον ἱστορίᾳ τἀληθὲς, ὅταν οἱ μὲν ὕστερον γεγονότες τὸν χρόνον ἔχωσιν ΕΠΙΠΡΟΣΘΟΥΝΤΑ τῇ γνώσει τῶν πραγμάτων. Philo Jud. de Special. Leg. p. 344. Μηδενὸς ΕΠΙΠΡΟΣΘΟΥΝΤΟΣ ἡλίῳ τὸ παράπαν, ἀλλ᾽ ὡς ἐν αἰθρίᾳ καθαρᾷ ὁλοστὸν ἀναφαίνοντι. Ita scribendus iste locus. Hesych. Ὁλοστὸς, ὅλος ὡς ἐστίν. Et notanda vox, nam rarior est. Eleganter Plutarch. de Audit. p. 41. Ὁ μὲν γὰρ Μελάνθιος, ὡς ἔοικε, περὶ τῆς Διογένους τραγῳδίας ἐρωτηθεὶς, οὐκ ἔφη κατιδεῖν αὐτὴν ὑπὸ τῶν ὀνομάτων ΕΠΙΠΡΟΣΘΟΥΜΕΝΗΝ. Quem locum imperite admodum sollicitavit cl. Reiskius. Atque hinc Ἐπιπρόσθησις. *Obtentus. Obtegumentum.* Polybius III. 71. Εἶναι δὲ ΕΠΙΠΡΟΣΘΗΣΕΙΣ ἱκανὰς ἐν τοῖς πλείστοις τόποις. *Esse autem in plurimis locis idonea obtegumenta.* Plutarch. de Consol. ad Apollon. p. 121. Ταῦτα δὲ αὐτοῖς πάντα ΕΠΙΠΡΟΣΘΗΣΙΣ γίνεται, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀμφιάσματα, καὶ τὰ τῶν κρινομένων. Ita scribendus iste locus. Vocem non semel usurpat Plutarchus. Toupius. Jam aliquot annis ante, quam Toupius hæc scriberet, Morus idem, quod ille, docuerat in *Libello animadversionum in Longinum.* Retractat ibi suum aliorumque errorem, omissisque exemplis in thes. Stephani collectis alia profert, et in Plutarchi l. *de audiendo* (opp. mor. p. 30, v. 10. ed. Basil.) item pro ὑποπροσθουμένην restituendum esse ἐπιπροσθουμένην conjicit. Luculenta exempla etiam Budæus in commentt. Gr. l. col. 444. collecta habet. Ceterum de lectione ipsa hujus loci, ἐπιπροσθεῖ, non dubitandum videtur, cum in ed. prima e cod. bono ducta exstet. Ac ceteri quidem codd. quid habeant, nescimus. Sed ex Eliensi, Ambrosiano, tribus Vatt. et Porti libro profertur, quod et Manutius edidit, ἐπίπροσθε: pro ἐπιπρ. τοῦ item e Laurent. ἐπὶ προσθετοῦ. Porti verba in comment. hæc sunt; "Ἐπίπροσθε: γίνεται subaudiendum, nisi codex est mendosus: præcurrit, præit, i. e. rapide fertur. Permanet in metaphora torrentis &c." Sed in ed. Crispini ad marg. additum: "γρ. ἐπιπροσθεῖ ἢ ἐπιπροσθέει."

§. 3. Διόπερ] Hujus particulæ nexus est obscurior. Videtur Louginus statim in mente habuisse id, quod §. 4. demum profert, affectu vehementi et opportuno emolliri metaphorarum multitudinem et audaciam. Itaque postquam dixerat, ira dicentis absconditam fuisse metaphorarum multitudinem, sic pergit: *Quamobrem Aristoteles quidem et Theophr . . . Ego etsi hæc non repudio, tamen peculiari eti-*

τέλης καὶ ὁ Θεόφραστος μειλίγματά φασί τινα τῶν θρα-
σειῶν εἶναι ταῦτα μεταφορῶν, τὰ, "Ὡσπερεὶ φάναι,"
καὶ, "Οἱονεὶ," καὶ, "Εἰ χρὴ τοῦτον εἰπεῖν τὸν τρόπον,"
καὶ, "Εἰ δεῖ παρακινδυνευτικώτερον λέξαι." Ἡ γὰρ
4 ὑποτίμησις, φασὶν, ἰᾶται τὰ τολμηρά. Ἐγὼ δὲ καὶ
ταῦτα μὲν ἀποδέχομαι, ὅμως δὲ πλήθους καὶ τόλμης με-
ταφορῶν, (ὅπερ ἔφην κἀπὶ τῶν σχημάτων,) τὰ εὔκαιρα
καὶ σφοδρὰ πάθη καὶ τὸ γενναῖον ὕψος εἶναί φημι ἴδιά τινα
ἀλεξιφάρμακα· ὅτι τῷ ῥοθίῳ τῆς φορᾶς ταυτὶ πέφυκεν
ἅπαντα τἄλλα παρασύρειν καὶ προωθεῖν, μᾶλλον δὲ καὶ
ὡς ἀναγκαῖα πάντως εἰςπράττεσθαι τὰ παράβολα, καὶ
οὐκ ἐᾷ τὸν ἀκροατὴν σχολάζειν περὶ τὸν τοῦ πλήθους ἔλεγ-

---

§. 3. μειλίγμ. . . . ταῦτα μ.] Vat. 2. p. 64. μειλίγματα φη̄ τινὰ τῶν θρασέων εἶναι ταύτα μ. Idem p. 61. μειλίσματα φησὶ, τινὰ τῶν θρασέων εἶναι ταύτα μ. Vat. 3. μειλίγματα φησὶ τινὰ τῶν θρασέων εἶναι ταῦτα μ. Pariter et Par. Laur. El. et vett. edd. θρασέων habent.

ὡσπερεὶ] Vat. 2. utroque l. ὥσπερ εἰ. Vat. 3. ὥσπερ εἰ.

οἱονεὶ] Vat. 3. οἱονεῖ.

ὑποτίμ.] El. marg. επιτημησις.

φασὶν, ἰᾶται] Vat. 2. p. 64. φησὶ ἰᾶται.

§. 4. ἀποδέχομαι] Vat. 2. utroque l. et Laur. ἀποδέχοιμι. Zacc. ex Vat. 2. "ἀποδέχοιμοι. Ita."

πλήθους καὶ τ.] Manut. πλῆθος καὶ τόλμην.

ἔφην κἀπὶ τ. σχ.] Par. teste B. et Vat. 2. p. 61. ἔφην κάπειτα τῶν σχ. Vat. 2. p. 64. ἔφην καὶ πειτα τῶν σχοματων. Vat. 3. ἔφην κἄπειτα τῶν σχ. El. marg. καὶ μετὰ τῶν σχ. Rob. ἔφην, καὶ τῶν σχ. Man. ἔφην κἄπειτα τ. σχ.

καὶ σφοδρὰ] Manut. καὶ τὰ σφοδρά.

γενναῖον ὕψος . . . ἀλεξιφ.] Vat. 2. utroque l. γενναῖον, ὕψους εἶναι φημὶ ἴδια τινὰ ἀλεξ. Sic et Vat. 3. Etiam in Laur. et vett. edd. est ὕψους. Sed Parisinus teste B. dat ὕψος.

φορᾶς ταυτὶ π.] Vat. 2. p. 61. φορὰς ταύτῖ π.

εἰςπρ. τὰ π.] Vat. 2. p. 64. εἰπράττεσθαι τὰ περάβολα. Idem p. 61. εἰπράτεσθαι τὰ περάβολα.

am modo copiam et duritiem metaphorarum statuo molliri, opportuno nempe et vehementi affectu. Nam et θυμὸς ille erat εὔκαιρον καὶ σφοδρὸν πάθος.

ὑποτίμησις] Unus Boilavius recte vertit *excusatio* [*excuse.*] Dio Chrys. Orat. XXXII. p. 390. B. τῆς δὲ ψυχῆς ἠνδραποδισμένης καὶ ἀπολωλυίας, εἰρωνεύεσθαι καὶ ὑποτιμᾶσθαι. Ælian. H. A. IV. 43. ἄνευ τινὸς ὑποτιμήσεως ἐθελοκακούσης, καὶ σκήψεως. Rationem vocis, paucis cognitam, explicuit T. Hemsterhusius ad Hesych. v. Ὑποτιμήσεως, ubi nomen ejus operarum negligentia omissum est. Ruhnkenius. Recte Gabriel, *Etenim EXCUSATIO, inquiunt, remedium est contra nimiam in metaphoris audaciam.* Quocum facit Petrus Paganus. Hesych. Ὑποτιμήσεως, προφάσεως. ad quem locum consulendus ὁ πάνυ Hemsterhusius. Ar-

Aristoteles et Theophrastus audacium metaphorarum
has tamquam emollitiones esse dicunt, *Ut ita dicam,*
Velut, Si hoc modo loqui licet, Si paulo audacius dicendum est: nam æstimatio metaphoræ audaciæ medetur.
Ego vero quamquam et hæc probo; tamen, ut 4
in loco de figuris dixi, opportunus et vehemens adfectus, ac generosa sublimitas, mihi proprium multi
tudinis et audaciæ metaphorarum remedium videtur,
quoniam vehementia impetus reliqua omnia abripere
et propellere solent, atque adeo exigere audacter dicta, ut prorsus necessaria, nec auditoribus, una cum
oratore furentibus, multitudinis examinandæ otium

---

rian. Epictet. III. 4. Διὰ τοῦτο οὐδὲν παρέβη τῶν πρεπόντων ἀνδρὶ ἀγαθῷ, οὔτ' ἀπολογούμενος, οὔθ' ΥΠΟΤΙΜΩΜΕΝΟΣ. Ἡμεῖς δὲ πάσης ΠΡΟΦΑΣΕΩΣ πρὸς τὸ ἀγεννεῖς εἶναι εὐποροῦμεν. Ita scribendus iste locus. Quod et recte animadvertit cl. Wolfius. Ælian. Nat. Anim. IV. 43. Τὸ ἐθελόπονον πάρεστι ΑΠΡΟΦΑΣΙΣΤΩΣ, καὶ ἄνευ τινὸς ΥΠΟΤΙΜΗΣΕΩΣ. Quem locum, qui illustris est, tangit Ruhnkenius. Toupius. Elegantissimum esse h. l. ὑποτιμήσεως usum, non sponte cuique venit in mentem. Itaque præeunte Moro aliquid de metaphoræ fonte adjiciam. Ea ducta est e foro Attico. Nam si causa non erat manifesto capitalis, judices bis ferebant sententias; primo, ut aut plane absolverent, aut damnarent; deinde si damnassent reum, ut *constituerent causam*, definirentque v. c. utrum ὕβρεως an ἀσεβείας esset reus, ut in Midia factum, apud Demosthenem. Vid. Libanius in arg. illius orationis contra Midiam. In hoc altero judicio reus interrogabatur, qua pœna se ipse afficiendum putaret. Hæc *ab ipso reo facta pœnæ æstimatio* dicebatur ὑποτίμησις. Vid. Xenoph. Apol. S. §. 23. Jam talibus verbis et formulis, οἱονεὶ, εἰ χρὴ τοῦτον εἰπεῖν τρόπον, orator se ipsum damnat audaciæ, et vituperationis pœnam sibi irrogat: qua ὑποτιμήσει ἰᾶται τὸ τολμηρὸν h. e. facit, ut auditores, quasi judices, metaphoram non admodum audacem vel etiam felici audacia laudabilem esse pronuntient. Ex his quivis, ut opinor, sentit suavitatem metaphoræ. Hæc suavitas plane perit, si solo *excusationis* verbo usi fontem metaphoræ non demonstramus. Omnino hoc verbum mihi non satisfacit. Aptius videtur *correctio*, quo post Pizimentium Tollius et Pearcius utuntur.

§. 4. ὥσπερ ἔφην κἀπὶ τῶν σχημάτων] Fecit hoc 17, 2. In codd. est κἄπειτα, unde Pearcius fecerat καὶ ἐπί: sed crasis, quam ego feci, propius accedit: et auctor ea sæpe in aliis verbis utitur, ususque est in his particulis 38, 3.

περὶ τὸν τοῦ πλήθους ἔλεγχον] Plerique interpretes de ἐλέγχου significatione h. l. incerti duplicem ei vim tribuunt, ut sit 1) *investigatio* sive *inquisitio*, 2) et simul *reprehensio*. Ita Tollius, qui vertit: *ut ... ne otium quidem, aut laxamentum examinandæ hujusce reprehendendæque translationum multitudinis permittant*. Sed prima lex est interpretandi, unius verbi unam tantum esse eodem loco significationem. Idem jam monui contra virum doctum de v. δεινὸς 29, 1. Rectius ergo hactenus, qui solo *reprehensionis* verbo vertunt, quoniam sibi non repugnant. Sed hoc non convenit verbo σχολάζειν: non enim otium, sed *indignatio* quædam et *molestia* e vitio percepta ad reprehendendum permovet. Recte igitur vertit Morus. Ipsius verbi ἐλέγχειν primam et antiquissimam hanc puto esse significationem, *inquirendi* nempe et *investigandi* quocunque modo, atque ita etiam *sciscitandi, percunctandi*. Exempla præter alios suppeditat Ernesti ad Callimach. H. in Del. 88. Sed non sunt rara, et sat multa e Xenophonte aliisque λογογράφοις peti possunt. Ergo et ἔλεγχος passim est *inquisitio*, ut Sophocl. Philoct. 99. et Plutarch. de discr. am. et adul. c. 12.

5 χον, διὰ τὸ συνενθουσιᾶν τῷ λέγοντι. Ἀλλὰ μὴν ἔν γε ταῖς τοπηγορίαις καὶ διαγραφαῖς, οὐκ ἄλλό τι οὕτως κατασημαντικὸν, ὡς οἱ συνεχεῖς καὶ ἐϖάλληλοι τρόϖοι. Δι' ὧν καὶ παρὰ Ξενοφῶντι ἡ τἀνθρωπίνου σκήνους ἀνατομὴ πομϖικῶς, καὶ ἔτι μᾶλλον ἀναζωγραφεῖται θείως παρὰ τῷ Πλάτωνι. Τὴν μὲν κεφαλὴν αὐτοῦ φησιν ἀκρόπολιν, ἰσθμὸν δὲ μέσον διῳκοδομῆσθαι μεταξὺ τοῦ στήθους τὸν αὐχένα, σφονδύλους τε ὑπεστηρίχθαι φησὶν, οἷον στρόφιγγας· καὶ τὴν μὲν ἡδονὴν ἀνθρώϖοις εἶναι κακῶν δέλεαρ, γλῶσσαν δὲ γεύσεως δοκίμιον· ἄναμμα δὲ τῶν φλεβῶν τὴν καρδίαν, καὶ ϖηγὴν τοῦ περιφερομένου σφοδρῶς αἵματος, εἰς τὴν δορυφορικὴν οἴκησιν κατατεταγμένην· τὰς δὲ διαδρομὰς

§. 5. κατασημαντικὸν] Vat. 3. κατὰ σημαντικὸν.

ἡ τἀνθρωπ. σκ.] Vat. 2. p. 64. ἡ 'τἀνθρωπίνους κήνους. Idem p. 61. et Vat. 3. ἡ τἀνθρωπίνους κήνους. Rob. ἐπ' ἀνθρ. σκ.

θείως] Vat. 2. utroque l. et Vat. 3. θείω, Laur. θείῳ. Et sic Zacc. in Vat. 3. scriptum tradit.

μεταξὺ τοῦ στ.] Vat. 2. p. 64. et Vat. 3. μετὰ ξὺ τοῦ στ. Vat. 2. p. 61. μετὰ ξὺ τοῦ στήθους.

φησὶν, οἷον στρ.] Vat. 2. utroque l. φησὶ οἷον στρόφιγγας.

ἡδονὴν ἀνθρώποις] Vat. 2. p. 64. ἡδονὸν ἄνοις.

κακῶν δέλ.] Par., Vat. 2. utroque l., Vat. 3., Ambr. et Rob. κακὸν δ.

γεύσεως δοκ.] Vat. 2. utroque l. γάσεως δ.

ἄναμμα] Manut. ἅμμα. El. in marg. τὴν δὲ δὴ καρδίαν νᾶμα τῶν φλεβῶν.

περιφερομένου] Manut. περιφ. κατὰ πάντα τὰ μέλη.

κατατεταγμ.] Vat. 2. utroque l. κατὰ τεταγμένου.

§. 5. παρὰ Ξενοφῶντι] Memor. 1, 4.

τἀνθρωπίνου σκήνους] Vocabulo σκήνους corpus animantis, maximeque hominis, appellari, exemplis copiose hic illustrant interpretes. Ita Æschines Socr. in Axiocho §. 5. Timæus Locr. p. 566. Ælian. H. A. 5, 3. Paulus 2 Corinth. 5, 1. Petrus 2 ep. 1, 14. Alia etiam loca notavit Davisius ad Max. Tyr. diss. 8. c. 2.

παρὰ τῷ Πλάτωνι] in Timæo, Vol. IX. Bipont. p. 386. ss.

Τὴν μὲν κεφαλὴν αὐτοῦ φησιν ἀκρόπολιν, ἰσθμὸν δὲ &c.] Excerpsit Longinus metaphoras e longiore Platonis loco, mutato etiam ordine et verbis pluribus, ut nec Plato e Longino, nec hic rursus e Platone ubique corrigi possit. Morus.

μεταξὺ τοῦ στήθους] Post μεταξὺ secundum Platonis ipsius verba Pearcius invitis codd. et editt. interponi volebat, interposuitque Morus, αὐτῆς καί. Mihi vero locus sine his integer haberi et explicari posse videtur. Nam verba illa (αὐτῆς καὶ dico) possunt intelligi. Simillimus est locus apud Maximum Tyr. diss. 8. c. 7. τὸ δὲ ἐν μέσῳ τοῦ ὄρους χωρίον, pro ἐν μ. τοῦ ὄρους καὶ τῆς θαλάττης, quæ verba Marklandus subintelligi jubet, "nisi textui," inquit, "desint." Sed et ipse Longinus simili brevitate 35, 1. dicit: Ἐπὶ τοῦ Πλάτωνος pro Ἐπὶ τοῦ Πλ. καὶ Λυσίου. Sed et alia in mentem mihi venit explicatio, quæ non abhorret a ratione Longini, qui memoriter scriptorum verba repetit, eorumque sensum sæpe mutat. Possumus nempe sic interpretari: *isthmum vero* (non ad alteru-

concedere. Præterea in locis communibus tractandis et descriptionibus nihil æque clare rem significat, ac continuæ et aliæ post alias metaphoræ. Hinc etiam apud Xenophontem corporis humani fabrica splendide depingitur, ac multo etiam magis apud Platonem divino genere dicendi. Caput enim hominis arcem adpellat, interque hoc et pectus colli isthmum medium interjectum, suppositasque vertebras velut cardines dicit: voluptatem homini malorum escam esse, linguam de gustu judicare: cor esse fasciculum venarum et fontem celeriter circueuntis sanguinis, in sede munita collocatum. Canales autem 5

trum latus, sed) *media in parte* (procurrentem et æquali spatio utrinque in angustias recedentem) *esse interjectum, angustum,* (nempe) *tractum pectori adhærentem.* Quam late et simplex verbum οἰκοδομεῖν, et cum præpositt. compositum, pateat, notum est. Nam de omni constructione usurpatur, operum etiam, in quibus nulla οἴκου notio locum habet: atque ita etiam agger arte humana inter continentem et insulam interjectus dici potest διῳκοδομῆσθαι. Deinde μεταξὺ absolute positum sive adverbialiter. Sic genitivus τοῦ στήθους regatur a seq. nomine αὐχένα, quod per appositionem junctum sit antecedenti ἰσθμόν. Sed apud Platonem ipsum l. l. αὐχὴν simpliciter de *cervice* adhibetur. Itaque Longinum, satis per se turbantem verba Platonis, nolumus fingere audacius etiam grassantem, prioremque explicationem veram esse statuimus.

γλῶσσαν δὲ γεύσεως δοκίμιον] Est δοκίμιον interdum idem, quod κανὼν, id, quo utimur sic, ut *norma* sit *judicandi.* Dionysius Halic. (T. 2. p. 65, v. 1. ed. Sylb.) ubi de pretio orationi statuendo loquitur, opus esse docet norma, δεῖ ὥσπερ κανόνα εἶναι, καὶ στάθμην τινὰ, καὶ δοκίμιον, ne aliorum vel opinione vel auctoritate decepti erremus. Palam est, tria verba, quæ eandem rem significent, conjungi. Monuit de hac significatione Wetstenius ad Jacobi 1, 3. et plura collegit exempla. Sed ne duriorem in versione tropum servarem, *linguam esse normam gustus,* cum Cicerone sic emollivi, *linguam de gustu judicare.* Morus.

ἄναμμα δὲ .... κατατεταγμένην] Apud Platonem p. 387. s. verba non multum immutata sic habent: τὴν δὲ δὴ καρδίαν ἅμα τῶν φλεβῶν, καὶ πηγὴν τοῦ περιφερομένου κατὰ τὰ μέλη σφοδρῶς αἵματος, εἰς τὴν δορυφορικὴν οἴκησιν κατέστησαν. In his jam Stephanus pro ἅμα legendum conjecit ἅμμα, quod Manutius Longino dedit. Sed codd., quos novimus, omnes cum ed. 1. commendant ἄναμμα. Portus in verbis Platonis excerptis habet νᾶμα, quod et Petra ex ingenio, ut videtur, hic legendum conjecit. Sed hoc denique ego puto verum esse Platonis verbum: et fortasse hoc ipsum Longinus scripsit. Certe qui Platonis locum, allegoria longa insignem, perlegit, facile sentit, cor istic non apte dici *fasciculum* sive *nodum* plexarum inter se venarum. Abhorret enim a reliqua allegoria, in qua corporis partes et motus imaginem bene constituti imperii referunt. Sed *fons* humoris, quem sanguinem appellamus, commodius locum habet: sequitur enim statim, ἵνα, ὅτε ζέσειε τὸ τοῦ θυμοῦ γένος (aut μένος) &c. quibus significari videtur, restingui sanguine totum corpus permeante nimios cupiditatum calores. Itaque παράλληλα sunt νᾶμα τῶν φλεβῶν et πηγὴ τοῦ περιφ. σφ. αἵματος. Cf. paullo post locum, ubi item νᾶμα occurrit.

εἰς τὴν δορυφ. οἴκησιν] Verte *in locum satellitibus convenientem,* aut cum Pagano, *in prætorianorum militum domo,* unde scil. in omnes partes subsidium mitti periculoque occurri posset, si quod immineret a θυμῷ aut ab ἐπιθυμίαις.

διαδρομὰς τῶν πόρων] i. q. πόρους, sed

τῶν πόρων ὀνομάζει στενωπούς. “ τῇ δὲ πηδήσει τῆς καρδίας, ἐν τῇ τῶν δεινῶν προσδοκίᾳ καὶ τῇ τοῦ θυμοῦ ἐϖεγέρσει, ἐϖειδὴ διάπυρος ἦν, ἐϖικουρίαν μηχανώμενοι,” φησὶ, “ τὴν τοῦ πλεύμονος ἰδέαν ἐνεφύτευσαν, μαλακὴν καὶ ἄναιμον καὶ σήραγγας ἐντὸς ἔχουσαν, οἷον μάλαγμα, ἵν᾽, ὁ θυμὸς ὁπότ᾽ ἐν αὐτῇ ζέσῃ, πηδῶσα εἰς ὑπεῖκον μὴ λυμαίνηται·” καὶ τὴν μὲν τῶν ἐϖιθυμιῶν οἴκησιν ϖροσεῖπεν ὡς γυναικωνῖτιν, τὴν τοῦ θυμοῦ δὲ ὥσπερ ἀνδρωνῖτιν· τόν γε

ὀνομάζει στεν.] Vat. 3. ὀνομάξειν στ.

τῇ δὲ πηδ.] El. τῆ δὲ δὴ πηδ.

ἐπεγέρσει] Manut. ἐγέρσει.

φησὶ, “ τὴν τοῦ πλ.] Vat. 2. p. 64. φ̈α τὴν τοῦ πλ. Idem p. 61. φ̄α, τὴν τοῦ πλ. Par. teste B. Vat. 3. et Rob. φασὶ τὴν τοῦ πλ.

ἐνεφύτευσαν, μαλ.] Par. Vat. 3. et Rob. ἐνεφύτευσε μαλακὴν. Vat. 2. utroque l. ἐνεφύτευσε μαλαμῆν.

ἄναιμον] Rob. ἄνεμον.

σήραγγας] Cod. Jun. σήριγγος (f. σύριγγας) sec. Langhaine p. 98.

οἷον μάλαγμα] Par. teste Rostg., Vat. uterque secundum Zacc., Ambr., Laur., El. et Rob. ὁποῖον μάλαγμα. Sed Man. οἷον αἷμα μαλακὸν. El. autem in marg. οἷον αλμα μαλακὸν.

ὁπότ᾽ ἐν αὐτῇ] Vat. 2. utroque l. ὁ προπότ᾽ ἐν αὐτῆ.

ζέσῃ] Rob. ξέσῃ. Man. ἀκμάζῃ. Par. teste Rostg. ζέσῃ.

πηδῶσα . . . λυμαίνηται] Sic Par. teste Pearce et Rostg. Nec aliter Laur. Sed Vat. 2. utroque l. πηδῶσα εἰς ὑπεῖκον μὴ λυμαίνεται. Vat. 3., El., Ambr. et vett. edd. πηδῶσα non habent.

γυναικ., τ. τοῦ] Vat. 2. p. 64. γεναικονότην τὴν τοῦ. Idem p. 61. γυναικονότην τὴν τοῦ. Vat. 3. γυναικ ῶνι τιὺ τὴν τοῦ. Marg. κονήτην.

ἀνδρωνῖτιν] Vat. 3. ἀνδρῶν ἴτιν.

τόν γε μ. . . . μαγεῖον] Vat. 2. p. 64. τὸν γεμῆν ϖλῆνα τῶν ἐντὸς μαγεῖον. Id. p. 61. τὸν γε μῆν πλῆναι τῶν ἐντὸς μαγείον. Vat. 3. in textu habet μαγειρεῖον; in marg. autem μαγεῖον. Sed Laur. in ipso textu μαγεῖον. Pro hoc in Par. Ambr. El. et editt. vett. scriptum est μαγειρεῖον, El. in marg. affert ἐκμαγεῖον, quod et Portus in commentario. Pro τὸν γε in Rob. expressum τόγε.

M. δὲ ταῦτα] Vat. 2. p. 64. μ. δὲ ταῦται. Idem p. 61. μ. δὲ ταῦτας.

periphrasis elegans simul, opinor, significat *quaquaversum directos*. Sunt autem πόροι *canales* sive, ut vocant, *vasa* omnis generis, maxime tamen venæ et arteriæ. Nam Plato sic: τὰς ἀρτηρίας ὀχετοὺς ἐπὶ τὸν πνεύμονα ἔτεμον. Male Boilavius *pores*, ut et nostri interpretes, *Schweisslöcher*.

τῇ τοῦ θυμοῦ ἐπεγέρσει] Manutius, ἐγέρσει. Non male. Quocum et facit MS. Vat. Philosophus ad Nicomachum lib. 3. Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα ἔοικε σημαίνειν ΤΗΝ ΤΟΥ ΘΥΜΟΥ ΕΓΕΡΣΙΝ. Toupius. Mihi contra videtur ἐπεγέρσει, quod ceteri codd. cum ed. 1. hic habent, ap. Platonem reponendum. Nam seditionem movere θυμὸς dicitur adversus *cor* et alias corporis partes. Manut. fort. e Platonis exemplis prætulit simplex, quod h. l. videtur frigere.

πλεύμονος ἰδέαν] i. q. πλεύμονα. Sic

per corpus diditos adpellat angustias. Adversus palpitationem cordis in exspectatione periculi et effervescentia iræ, quippe quæ ignea est, remedium molitos esse deos censet, pulmonibus mollibus exsanguibus et raris velut culcitra datis, ut, si quando in corde ira ferbuerit, adsiliens corpori cedenti ne violetur. Cupiditatum sedem veluti gynæceum, iræ quasi virorum conclave adpellavit, lienem vero eorum,

---

paullo post Plato p. 389. s. ἥπατος ἰδέα. Latini similiter *formæ*; ut Sil. Ital. XV, 86. *formæ ferarum*, ubi v. interpretes.

ἄναιμον] e veterum medicorum opinione. Morus.

ὁποῖον μάλαγμα] *Ad instar malagmatis. Ut malagmatis loco subserviat.* Atque ita quoque scribendum apud Platonem in Timæo. Nam τὸ, ἅλμα μαλακὸν, quod ibi legitur, ineptissimum est. Rem extra controversiam ponit Alcinous de Doctrin. Platon. cap. 23. Τὸν πνεύμονα δὲ ἐμηχανήσαντο τῆς καρδίας χάριν μαλακόν τε καὶ ἄναιμον, σηραγγώδη τε καὶ σπόγγῳ παραπλήσιον, ὅπως ἔχῃ ΜΑΛΑΓΜΑ πηδῶσα ἡ καρδία κατὰ τὴν ζέσιν τοῦ θυμοῦ. Quem locum a viris eruditis non animadversum fuisse miror. [Imo animadversus et demonstratus est a Moro, et verba ejus quædam transscripta.] Huc spectat Rufus Ephesius II. 63. Κατεσκεύασται δὲ ὁ ἐπίπλους, ὡς ἂν τοῖς ἐντέροις εἴη ΜΑΛΑΓΜΑ πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ περιέχοντος αὐτὰ σκληρίαν περιτοναίου. Est autem μάλαγμα verbum τακτικόν: de quo Casaubonus ad Æneam. Est et verbum *nauticum*. Hesychius: Σπεῖραι, σπειραὶ, δράγματα. καὶ τά ΜΑΛΑΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ. Ubi intelligit lexicographus *funes complicatos*, quos lateribus navium, cum in portu sunt, appendunt nautæ, ne attritu inter se detrimenti quid capiant. Angl. *Fenders*. Interpretes non intellexerunt. Σύστρεμμα ἐκ σχοινίου vocat supra Hesychius. Quod perinde est. Huc alludere videtur Plutarchus Sympos. lib. 1. p. 618. Διΐστησι δὲ καὶ στραγγαλιῶντας, καὶ φιλολοιδόρους, καὶ ὀξυθύμους ἀλλήλων, τινὰ παρεντιθεὶς μέσον, ὥσπερ ΜΑΛΑΓΜΑ τῆς ἀντιτυπίας. Quod elegantiæ singularis est. Toupius. Præclare de μαλάγματι Vir doctus. In Platonis libris obscurum hoc reperitur: οἷον ἅλμα μαλακόν. Pro ὁποῖον autem ego scripsi οἷον. Hoc apud Platonem et in marg. El. scriptum reperitur, idque Manutius illi recte prætulit. In tali comparatione οἷον adhibetur, non ὁποῖον, quod est interrogationis obliquæ.

ὡς γυναικωνῖτιν—ὥσπερ ἀνδρωνῖτιν] Significat, puto, Longinus, Platonem ita scripsisse hæc quatuor verba; emolliendi scilicet causa his tropis particulas illas præposuisse. Sed in libris Platonis nunc habemus: διορίζοντες οἷον γυναικῶν, τὴν δὲ ἀνδρῶν χωρὶς οἴκησιν.

τόν γε μὴν σπλῆνα τῶν ἐντὸς μαγειρεῖον] MS. Vat. μαγεῖον. recte. Idem μαγεῖον et ἐκμαγεῖον. Quomodo recte legitur apud Platonem in Timæo: Οἷον κατόπτρῳ παρεσκευασμένον καὶ ἕτοιμον ἀεὶ παρακείμενον ΕΚΜΑΓΕΙΟΝ. Huc respexit Pollux II. 220. Περὶ μέντοι τὴν κοιλίαν κατὰ τὰ λαιὰ ὑπὸ τὸ διάφραγμα ὁ σπλὴν κεῖται, ὃν Πλάτων ΕΚΜΑΓΕΙΟΝ ΤΟΥ ΗΠΑΤΟΣ γενέσθαι φησίν. Hinc Damascius in Vit. Isidori apud Phot. Bibl. p. 1064. τοῦ προσώπου ΕΚΜΑΓΕΙΟΝ ἡμιτύβιον. ubi inepte interpres, *faciei simulachrum*. Imo, *detersorium*. Schol. in Aristoph. Plut. 729. Ἡμιτύβιον, ἀντὶ τοῦ σουδάριον. ῥάκος ἡμιτριβὲς λινοῦν τι, οἷον ἐκμαγεῖον. Confer Isaac. Vossium ad Catullum p. 96. et cl. Lindan. ad Hesych. v. Ἐκμαγειωθείς. Ceterum huc egregie facit Aristo in Epigram. Anthol. lib. 6. p. 571.

—— τόν τε ΜΑΓΗΑ
Σπόγγον ——

Ita scribendus iste locus ex Suid. v. Μαγῆα. Potuit quidem Longinus, ut verum fatear, memoriæ vitio, ut alibi, errasse, atque adeo continuata metaphora scripsisse γυναικωνῖτιν—ἀνδρωνῖτιν—μαγειρεῖον. In locis enim Veterum laudandis parum accurati sunt recentiores. Sed hoc contra mentem Platonis. Toupius. Locus Platonis hic est cognoscendus. Dixerat ille de hepate, tamquam vaticiniorum per somnia instrumento, quod quasi speculum imagines ex animo dela-

μὴν σπλῆνα τῶν ἐντὸς μαγεῖον, ὅθεν πληρούμενος τῶν ἀπο-
καθαιρομένων μέγας καὶ ὕπουλος αὔξεται. "Μετὰ δὲ
ταῦτα σαρξὶ πάντα," φησὶ, "κατεσκίασαν, προβολὴν
τῶν ἔξωθεν τὴν σάρκα, οἷον τὰ πιλήματα, προθέμενοι·" νο-
μὴν δὲ σαρκῶν ἔφη τὸ αἷμα· τῆς δὲ τροφῆς ἕνεκα, φησὶ,
διωχέτευσαν τὸ σῶμα, τέμνοντες ὥσπερ ἐν κήποις ὀχετοὺς,
ὡς ἔκ τινος νάματος ἐπιόντος, ἀραιοῦ ὄντος αὐλῶνος τοῦ σώ-
ματος, τὰ τῶν φλεβῶν ῥέοι νάματα· ἡνίκα δὲ ἡ τελευτὴ
παραστῇ, λύεσθαι φησὶ τὰ τῆς ψυχῆς, οἱονεὶ νεὼς, πείσ-
6 ματα, μεθεῖσθαί τε αὐτὴν ἐλευθέραν. Ταῦτα καὶ τὰ
παραπλήσια μυρί' ἄττα ἐστὶν ἑξῆς· ἀπόχρη δὲ τὰ δεδη-

σαρξὶ π., φ., κατεσκ.] Par. teste B.: σαρξὶ πάντα φύσιν" (non φίσιν, ut a Pearcio proditum) κατεσκίασαν. Vat. 2. p. 64. σαρξὶ πάντα κατεσκιάσάν. Id. p. 61. σαρξὶ παντα φύσιν κατεσκιάσαν. Vat. 3. σαρξὶ πάντα, φύσιν κατεσκίασαν. Similiter pro φησὶ Ambr. φύσι præbet, Laur. autem φύσιν. Manut. σαρξὶ πάντα αὐτὰ (φησὶ) κατεσκίασαν ἄνωθεν.

προβολὴν τῶν ἐξ···πιλήματα] Manutius in ipsis verbis auctoris hæc habet posita: προβολὴν τῶν ἔξωθεν τὴν σάρκα, οἷον τὰ πηδήματα, προθέμενοι. Sed ad finem inter errata typogr. reposuit hæc tanquam vera: τὴν δὲ σάρκα, προβ. et cetera, usque ad ὑπείκουσαν, quæ nos e Platone in nott, p. 394. protulimus.

τὴν σάρκα, οἷον τὰ π.] Vat. 2. p. 64. τὴν σάρκα νῖον τὰ πηδήματα. Idem p. 61. τὴν σάρ καν οἷον τὰ πηδήματα. Vat. 3. τὴν σάρκα οἷοντα πηδήματα. Etiam in Ambr., et El. ut et in Rob. est πηδήματα: in marg. El. πιλητὰ.

διωχέτευσαν] Par. teste B. et Vat. 2. p. 61. διοχέτευσαν. Laur. διωχέτεσαν. Rob. cum seqq. ita jungit: διοχετεύσαντο σῶμα τέμνοντες, ὥσπ. &c.

τέμνοντες] Vat. 2. p. 61. τίμνοντες.

ἐπιόντος, ἀρ···φλεβῶν] Vat. 2. p. 64. ἐπὶ ὄντος ἀραιοῦ, ὄντος αὐλῶν σο τοῦ σώματος τὰ τῶν φλεβῶν. In eodem p. 61. illa sic corrupta: ἐπὶ ὄντος ἀραιοῦ, ὄντος αὐλῶν σο τοῦ σώματος ἐπιόντος ἀραιοῦ, ὄντος αὐλῶν σο τοῦ σώματος τὰ τῶν φλοβῶν.

ῥέοι] Man. ῥέων.

αὐτὴν] Vat. 2. utrobique αὐτῆν.

ἐλευθέραν] Vat. 3. ἐλευθερίαν.

§. 6. παραπλήσια] Vat. 2. utrobique παρὰ πλήσια.

μυρί' ἄττα] Par. teste B., ut et Robortellus, μυρί ἄττα, Vat. 3. μυρῖ ἄττα.

ἐστὶν ἑξῆς] Vat. 2. p. 64. ἐστὶν στοι καὶ. Idem p. 61. ἐστὶν ἑξῆς.

ἀπόχρη δὲ τὰ δ.] In Par. verba δὲ τὰ sunt a secunda manu inserta. Manut. ἀπόχρη δὲ τὰ δ., ὥστε δεῖξαι.

---

tas recipiat. Tum p. 392: Ἡ δ' αὖ τοῦ γείτονος αὐτῷ [scil. τῷ ἥπατι] ξύστασις καὶ ἕδρα σπλάγχνου γέγονεν ἐξ ἀριστερᾶς, χάριν ἐκείνου, τοῦ παρέχειν αὐτὸ λαμπρὸν ἀεὶ καὶ καθαρὸν, οἷον κατόπτρῳ παρεσκευασμένον καὶ ἕτοιμον ἀεὶ παρακείμενον ἐκμαγεῖον. Διὸ δὴ καὶ ὅταν τινὲς ἀκαθαρσίαι γίγνωνται διὰ νόσον σώματος περὶ τὸ ἧπαρ, πάντα ἡ σπληνὸς καθαίρουσα αὐτὰ δέχεται μανότης, ἅτε κοίλου καὶ ἀναίμου ὑφανθέντος. Ὅθεν, πληρούμενος τῶν ἀποκαθαιρομένων, μέγας καὶ ὕπουλος αὐξάνεται· καὶ πάλιν, ὅταν καθαρθῇ

quæ intus (in hepate) sunt, culinam, unde impletus iis, quæ expurgantur, augetur et turget. Tum carne, tamquam tegumento extrinsecus opposito, a diis omnia occultata dicit. Sanguinem cibum carnis judicat, ejusque cibi causa canales per corpus, veluti per hortos, ductos, ut, cum corpus esset rarus alveus, venarum flumina e perenni quodam fonte manarent. Fine autem vitæ adventante, solvi dicit animi vincula, ut nauticos funes, ipsumque liberum dimitti. 6 Hæc atque talia innumera in illo loco deinceps occur-

---

τὸ σῶμα, ταπεινούμενος εἰς ταυτὸν ξυνίζει. Longinus necessario, non tam propter Platonis verba, quam propter sua ipsius, *μαγεῖον* (quod est in Vat. 1 et 2. et marg. Vat. 3.) aut *ἐκμαγεῖον* (quod Portus ut e libro suo ponit) scribere debuit. Num ipse potuit, aut quisquam potest, animo effingere culinam, aut locum unde conducuntur coqui, *turgidum et inflatum sordibus?* Recte igitur Toupius, licet dubitans, posuit *μαγεῖον*, quod et ego sine ulla dubitatione feci. Nam tenendum etiam est, nos hic versari in loco Platonis et in Longino Atticæ dictionis studiosissimo. Sed apud Atticos *μαγειρεῖον* non erat *culina*, verum *locus* sive *forum*, *e quo conducebantur coqui*. Docuit hoc nuper admodum copiose et clare vir de Græcis litteris insigniter meritus Frid. Guil. Sturzius in *libro de dialecto Macedonica et Alexandrina* p. 178, s. Eo magis ridicula fit lectio vulgata. Nam profecto neque Plato neque Longinus cogitare potuit locum publicum, qui turgidus inflaretur sordibus et deinde rursus in angustum contraheretur. Cf. 43, 3. ubi idem v. *μαγειρείου* occurrit.

τὴν σάρκα οἷον τὰ πηδήματα] Emendavimus ad Suidam III. p. 58. *οἷον* ΤΑ ΠΙΛΗΜΑΤΑ. Quæ verissima lectio, et Platoni restituenda. Quod et me per literas monuit amicissimus Ruhnkenius. Confer cl. Jungerman. ad Pollnc. VII, 171. ubi de hoc loco agit. Opportune Pollux II, 233. *αἱ δὲ σάρκες* ΠΙΛΗΜΑ ΜΑΛΑΚΟΝ. Ad hunc ipsum Platonis locum respexit. Toupius. Plato p. 396. ita: *τὴν δὲ σάρκα, προβολὴν μὲν καυμάτων, πρόβλημα δὲ χειμώνων, ἔτι δὲ πτωμάτων, οἷον τὰ πιλητὰ ἔσεσθαι κτήματα, σώμασι μαλακῶς καὶ πρᾴως ὑπείκουσαν.* In his verba *κτήματα* et *σώμασι* non videntur sana.

νομὴν δὲ σαρκῶν ἔφη τὸ αἷμα] Plato p. 411...*ὃ καλοῦμεν αἷμα, νομὴν σαρκῶν καὶ ξύμπαντος τοῦ σώματος.*

ὡς ἐκ τινος νάμ...νάματα] Hæc non recte ceperunt viri doctissimi. Αὐλὼν τοῦ σώματος est *ipsum corpus*. Locus autem ita vertendus est: *Alimenti causa Dii rivulos per corpus duxerunt, canales tanquam in hortis secantes, ut venarum latices, velut e perenni quodam fonte, per corpus foraminosum manarent.* Ἀραιοῦ ὄντος αὐλῶνος τοῦ σώματος. *Cum corpus sit foraminosum*, sive *meatibus scateat.* Ista est vis τοῦ ἀραιοῦ. Lucian. in Gymnasio: Καὶ κώλυμα γίνεται μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ΑΡΑΙΟΙΣ τότε καὶ ἀνεῳγόσι ΤΟΙΣ ΣΩΜΑΣΙΝ ἐμπιπτόντων. Deinde lego ex Platone, τὰ τῶν φλεβῶν ῥέοι ΡΕΥΜΑΤΑ. Dionysius Halicarn. in Veter. Censur. p. 122. Καθάπερ ἐκ πολλῶν ΝΑΜΑΤΩΝ εἴ τις κομίσας ΡΕΥΜΑ τι, εἰς τὴν ψυχὴν ΜΕΤΟΧΕΤΕΥΣΕΙ. Quod ad hunc Platonis locum referendum est. Toupius. Plato p. 403. *τροφὴν τῷ σώματι ἡμῶν διωχέτευσαν, τέμνοντες οἷον ἐν κήποις ὀχετούς, ἵν' ὥσπερ ἐκ νάματος ἐπιόντος ἄρδοιτο.* Et p. 406 s. Ὁπόταν ἔσω καὶ ἔξω τῆς ἀναπνοῆς ἰούσης τὸ πῦρ ἐντὸς ξυνημμένον ἕπηται, διαιωρούμενον δὲ ἀεί, διὰ τῆς κοιλίας εἰσελθόν, τὰ σιτία καὶ ποτὰ λάβῃ, τήκει δή· καὶ κατὰ σμικρὰ διαιροῦν διὰ τῶν ἐξόδων, ᾗπερ πορεύεται, διάγον, οἷον ἐκ κρήνης ἐπ' ὀχετούς, ἐπὶ τὰς φλέβας ἀντλοῦν αὐτά, ῥεῖν, ὥσπερ αὐλῶνος, διὰ τοῦ σώματος τὰ τῶν φλεβῶν ποιεῖ ῥεύματα.

ἡνίκα δὲ ἡ τελ. &c.] Plato p. 422. fere iisdem verbis; aliis autem idem p. 412. Similis occurrit comparatio, sed verbis multum diversis, in Max. Tyr. diss. XV. c. 5 s. quam Marklandus quoad sensum sumtam esse statuit e Platonis Timæo, prout laudatur hic a Longino.

§. 6. *ἀπόχρη δὲ τὰ δεδηλωμένα*] Lege et

λωμένα, ὡς μεγάλαι τὴν φύσιν εἰσὶν αἱ τροπαὶ, καὶ ὡς
ὑψηλοποιὸν αἱ μεταφοραὶ, καὶ ὅτι οἱ παθητικοὶ καὶ φραστι-
7 κοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον αὐταῖς χαίρουσι τόποι. Ὅτι μέν-
τοι καὶ ἡ χρῆσις τῶν τρόπων, ὥςπερ τἄλλα πάντα καλὰ ἐν
λόγοις, προαγωγὸν ἀεὶ πρὸς τὸ ἄμετρον, δῆλον ἤδη, κἂν
ἐγὼ μὴ λέγω. Ἐπὶ γὰρ τούτοις καὶ τὸν Πλάτωνα οὐχ
ἥκιστα διασύρουσι, πολλάκις, ὥςπερ ὑπὸ βακχείας τινὸς
τῶν λόγων, εἰς ἀκράτους καὶ ἀπηνεῖς μεταφορὰς καὶ εἰς
ἀλληγορικὸν στόμφον ἐκφερόμενον. "Οὐ γὰρ ῥᾴδιον ἐν-
νοεῖν," φησὶν, "ὅτι πόλιν εἶναι δεῖ δίκην κρατῆρος κεκρα-

μεγ. τ. φ.] Par. teste B. μεγάλαί τε φύσιν. Similiter Vat. 2. et Rob. μεγάλαι τι φύσιν. Vat. 3. autem μεγαλαί τε φύσιν.

τροπαὶ] Par., Ambr., Vat. uterque, Laur. et Rob. τροπικαὶ.

καὶ ὡς] Vat. 2. καλ καὶ ὡς.

καὶ φραστικοὶ] Hæc in Laur. et Vat. 2. non exstant. Vat. 3. autem secundum Z. pro φρ. habet φαστικοί. Manut. καὶ ἐκφαστικοί.

χαίρουσι τόποι] Vat. 2. χαίρουσιν τόποι.

§. 7. τῶν τρόπων ... καλὰ] Vat. 2. τῶν τρόπον ὥσπερ τἄλλα πάντα καλλὰ. Vat. 3. τῶν τρόπων, ὥσπερ τ' ἄλλα πάντα κᾶκα: ubi marg. ″καλὰ.

προαγωγὸν ἀεὶ] Vat. 2. προάγαγὸν, αἰεῖς. Vat. 3. προαγαγὸν αἰεὶ. Formam αἰεὶ habet et Par. teste B. itemque Rob.

Πλάτωνα ... πολλάκις] Vat. 2. πλάττωνα, οὐχήκιστα δϋασΰρουσιν πολάκις.

εἰς ἀκρ. ... μεταφορὰς] Vat. 2. εἰς ἀκρᾶτους καὶ ἀπνῶεις μετὰ φορὰς. Vat. 3. εἰς ἀκράτους καὶ $\overset{\text{ἀπην}}{\text{ακω}}$ εἰς μεταφορὰς. Marg. ἀπηῶ. Zacc. utrobique iota subscript. dat ultimæ litteræ verbi απηω.

ἐννοεῖν] Codd. et Rob. ἐπινοεῖν. El. marg. ἐννοεῖν.

εἶναι δεῖ δ. κρ. κεκρ.] Par. teste B. εἶναι δίκην κρ. κεκρασμένην. Sic etiam Ambr. et Rob. Sed Vat. 2. εἶναι δίκην κρατῆρος κεκεραγμένους. Vat. 3. autem εἶναι δίκην κρατῆρος κεκερασμένην (Zacc. sic tradit: "εἶναι δ. κατὰ κρατῆρος κεκραμένους. Alter cod. omittit δεῖ tantum.") E Laur. nihil de v. δεῖ notatum, ut videatur in eo legi.

distingue: ἀπόχρη δὲ τάδε. Δῆλον μὲν ὡς μεγάλαι. Ruhnkenius. Scribe: Ἀπόχρη δὲ ΤΑΔΕ ΔΗΛΟΥΝ ΜΕΝ, ὡς. *Sed hæc sufficiunt ostendere.* Dionysius Halicarn. in Epist. secunda ad Ammæum: Βούλεται γὰρ ΔΗΛΟΥΝ, ὅτι μεγάλοι γενόμενοι οἱ Ἀθηναῖοι ἀνάγκην παρέσχον τοῦ πολέμου. Toupius. Plusculum audendum puto in tali loco. Sic autem lego: ἀπόχρη δὲ τάδε. Δῆλον μὲν ἄρα, ὅπως μεγ. τ. φ. εἰσὶν αἱ τροπαὶ, καὶ ὡς ὑψηλοποιαὶ, καὶ ὅτι οἱ παθ. &c. Verba ὥστε δεῖξαι, a Manutio addita post δεδηλωμένα, jam exckluserunt Pearcius et Morus, ut ad corrigendum excogitata. Cetera sic defendo. Post Δῆλον μὲν desideratur οὖν aut ἄρα. Posterius sub nota tachygraphica latuit, ita ut librarius rudior minusve attentus simplex α poneret. Deinde μεγάλαι τὴν φύσιν metaphoræ dicuntur, quæ sunt a rebus grandibus et admirabilibus ductæ, quarum explicatio inter sect. 30 et 31. excidit, ut monui ad 32, 1. Deinde proposui τροπαὶ, quia vulgatum τροπικαὶ sine λέξεις, aut ejusmodi substantivo, tueri locum suum non po-

runt, sed sufficiunt ea, quæ proposui, - - - natura
elatos esse tropos, metaphorisque sublimitatem adjuvari,
easque in commota et copiosa oratione maxime
locum habere. Usum autem troporum, ut cetera 7
omnia orationis bona, semper ad modum excedendum
proclivem esse, vel me non monente intelligitur.
Hac enim de causa ipsum Platonem, sæpe quodam
quasi furore dicendi ad immoderatas durasque metaphoras
et strepitum allegoriarum delapsum, traducunt.
Non, inquit, *facile ad intelligendum est, urbem
ut craterem temperatam esse debere; in quo infusum vi-*

---

test, ut et Morus contra Pearcium monuit. Cum autem notæ librariorum non raro etiam plures litteras protulerint, τροπαὶ mutari potuit in τροπικαί. Nimirum τροπὴ etiam dicebatur, qui usitatius τρόπος. Hermogenes περὶ εὑρεσ. Τομ. 4. p. 197. ed. Porti, postquam dixit, τροπὰς epiphonemati aptas esse, jam de ipsis agens, Τροπὴ δὲ, inquit, ἐστὶ τὸ μὴ ἐξ ὑποκειμένου πράγματος, ἀλλοτρίου δὲ σημαντικὸν ὄνομα θεῖναι, κοινὸν εἶναι δυνάμενον καὶ τοῦ ὑποκειμένου, καὶ τοῦ ἔξωθεν ἐμφαινομένου, ὃ καλεῖται καὶ μεταφορὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς &c. Denique αἱ μεταφοραὶ, a grammatico illi τροπαὶ adscriptum, deinceps inter verba Longini locum cepit.

§. 7. ὥσπερ τἆλλα π. κ. ἐν λ.] Lego, ὥσπερ καὶ τἆλλα πάντα καλὰ τὰ ἐν λόγοις.

Οὐ γὰρ ῥᾴδιον] Sequitur Platonis locus celeberrimus, Οὐ γὰρ ῥᾴδιον ἐπινοεῖν, ὅτι πόλιν εἶναι δεῖ δίκην κρατῆρος κεκραμένην; οὗ μαινόμενος μὲν οἶνος ἐγκεχυμένος ζεῖ, κολαζόμενος δὲ ὑπὸ νήφοντος ἑτέρου θεοῦ, ἀγαθὸν πόμα καὶ μέτριον ἀπεργάζεται. Quæ in usum suum convertit Plutarchus de Aud. Poët. Vol. II. p. 15. et deinde p. 791. Διὸ καὶ τῶν νέων ἕνεκα δεῖ πολιτεύεσθαι τὸν πρεσβύτην, ἵνα ὃν τρόπον φησὶ Πλάτων ἐπὶ τοῦ μιγνυμένου πρὸς ὕδωρ ἀκράτου, ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΝ θεὸν ἑτέρῳ θεῷ νήφοντι σωφρονίζεσθαι κολαζόμενον· οὕτως εὐλάβεια γεροντικὴ κεραννυμένη πρὸς ζέουσαν ἐν δήμῳ νεότητα, βακχεύουσαν ὑπὸ δόξης καὶ φιλοτιμίας, ἀφαιρῇ τὸ μανικὸν καὶ λίαν ἄκρατον. Qui locus insignis est. Toupius. Male Schurzfleischius, non inspecto Platonis loco: " Post verba ὅτι πόλιν εἶναι, abest in mscr. Ambr. vocabulum δεῖ, quia videlicet, inquient, sequentis vocis initium ejusdem est soni. Sed equidem malim legere: Οὐ γὰρ ῥᾴδιον ἐπινοεῖν, ὅτι φησὶ πόλιν εἶναι δίκην κρατῆρος." Gravius etiam impingit Pearcius, quoniam verba Platonis non cogitate legerat: locum enim paginamque indicat. " Si notam interrogationis," inquit, " post verbum κεκραμένην ponamus, non opus erit, ut cum Tollio legamus mox φασὶν pro φησίν." Quid? an tum verba sequentia non erunt Platonis? Peccaverat sane Tollius simili levitate, qui sic: " φησίν: lege φασὶν, scil. obtrectatores Platonis." Sed non isto modo hujus error erat cavendus. Jam lectores ipsi judicent. Verba Platonis (Vol. VIII. Bipont. p. 294.) ita sunt juncta viciniis: Ταῦτα γὰρ διὰ λόγου μὲν νόμῳ προστάττειν, μὴ γαμεῖν πλούσιον πλουσίου, μηδὲ πολλὰ δυνάμενον πράττειν ἄλλου τοιούτου· θάττους δὲ ἤθεσι πρὸς βραδυτέρους, καὶ βραδυτέρους πρὸς θάττους ἀναγκάζειν τῇ τῶν γάμων κοινωνίᾳ πορεύεσθαι, πρὸς τῷ γελοῖα εἶναι, καὶ θυμὸν ἀνεγεῖραι πολλοῖς. Οὐ γαρ ῥᾴδιον ἐννοεῖν, ὅτι πόλιν εἶναι δεῖ . . . ἀπεργάζεται. Τοῦτ' οὖν γιγνόμενον ἐν τῇ τῶν παίδων μίξει, διορᾶν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, δυνατὸς οὐδείς. Τούτων δὴ χάριν ἐᾶν μὲν νόμῳ τὰ τοιαῦτα ἀναγκαῖον, ἐπᾴδοντα δὲ πείθειν πειρᾶσθαι &c. Ergo verbum φησὶν non est Platonis nec aliorum, sed Longini: neque Οὐ γὰρ ῥ. ἐννοεῖν sunt verba criticorum Platonem reprehendentium, sed ipsius Platonis: et patet nihil horum per interrogationem efferri posse. Pro ἐπινοεῖν reposui ἐννοεῖν, jam editum a Manutio, scriptumque apud Platonem et in marg. codicis Eliensis. Nam ἐπινοεῖν est *invenire*, et suas, non aliorum sententias animo agitare, id quod majorem nisum aut vim cogitandi pos-

μένην· οὗ μαινόμενος μὲν οἶνος ἐγκεχυμένος ζεῖ, κολαζόμενος
δὲ ὑπὸ νήφοντος ἑτέρου θεοῦ, καλὴν κοινωνίαν λαβὼν,
ἀγαθὸν πόμα καὶ μέτριον ἀπεργάζεται." Νήφοντα γὰρ,
φασὶ, θεὸν τὸ ὕδωρ λέγειν, κόλασιν δὲ τὴν κρᾶσιν, ποιητοῦ
8 τινος τῷ ὄντι οὐχὶ νήφοντός ἐστι. Τοῖς τοιούτοις ἐλαττώμασιν
ἐπιχειρῶν ὅμως αὐτὸ ὁ Καικίλιος ἐν τοῖς ὑπὲρ Λυσίου
συγγράμμασιν ἀπεθάῤῥησε τῷ παντὶ Λυσίαν ἀμείνω Πλάτωνος
ἀποφήνασθαι, δυσὶ πάθεσι χρησάμενος ἀκρίτοις·
φιλῶν γὰρ τὸν Λυσίαν, ὡς οὐδ' αὐτὸς αὑτὸν, ὅμως μᾶλλον
μισεῖ τῷ παντὶ Πλάτωνα, ἢ Λυσίαν φιλεῖ. Πλὴν οὗτος
μὲν ὑπὸ φιλονεικίας οὐδὲ τὰ θέματα ὁμολογούμενα, καθά-

οὗ] In Par. teste B. ad marginem legitur ἀντὶ τοῦ ὅπου.

ἐγκεχυμένος] Par. teste B. ἐκκεχυμένος. Et sic Vat. 3., Ambr. et Rob. Sed Vat. 2. et Laur. ἐκκέχυμενος.

κολαζ. δὲ ὑπὸ] Vat. 2. κολάζόμενος δ' ὑπό. Vat. 3. κολαζόμενος δ' ὑπο.

καλὴν] Vat. 2. καὶ ἦν.

φασὶ, θεὸν τὸ] Vat. 3. φησι θεὸν τό.

τὴν κρᾶσιν] Vat. 2. τὴν ακρᾶσιν.

ποιητοῦ τινος] Vat. uterque ποιητοῦ τινός.

τῷ ὄντι] El. καὶ τῷ οντί.

νήφοντός ἐστι] Vat. 2. νήφοντὸς ἐστι. Vat. 3. ita cum seqq. νήφοντος ἔστι τοῖς τ.
ὁ κε

§. 8. ἐπιχ.···Καικ.] Teste B. Par. ita: ἐπιχειρῶν ὅμως αὐτὸ καὶ κίλιος. Ultima tria verba ig. sunt καὶ ὁ Κεκίλιος. Sic et Vat. 3. Sed Vat. 2. ἐπιχειρῶν ὅμώς αὐτὸ καὶ κεκίλιος. Nec aliter Laur. nisi quod αὐτό pro αὐτὸ habet. Robort. autem ἐπιχειρεῖν. ὅμως &c. ut Par. Manutius denique sic: ἐπιχειρεῖν. Ομως αὐτόθεν ὁ Κεκίλιος. Portus quoque αὐτόθεν in comment. posuit, vertit autem: *propterea*. Vid. et nott. ad h. l.

συγγρ. ἀπεθάῤῥ. τῷ] Vat. 2. συγγράμασιν ἀπεθάρρησεν τῶ.

οὐδ' αὐτὸς αὑτὸν] Vat. 3. οὐδ' αὐτὸς αὐτόν.

Πλὴν οὗτος μὲν] Vat. 2. πλὴν οὗτως μὲν.

τὰ θέματα] Vat. 3. et vett. editt. τὰ θεάματα. Robort. sic: θεάματα * ὁμολ. quasi aliquid desideraretur.

tulat: sed ἐννοεῖν est *intelligere aliorum dicta*, aut *aliquid animo informare, quod non postulat magnam animi intentionem.*

ποιητοῦ τινος τῷ ὄντι οὐχὶ νήφοντός ἐστι] Pro eo, quod Morus hic interpretatus est, post τῷ ὄντι posuit incisum. Sed quamquam ex opinione quorundam philosophorum, maximeque Platonis, poëtæ omnes, utpote furore quodam acti, νήφουσιν opponi possunt, tamen priores rectius vertisse puto, qui omnia illa in unam sententiam conjunxerunt, atque ita νήφοντας ut adjectivum retulerunt ad ποιητοῦ, non ut substantivum illi oppositum. Nam, ut alia mittam, non apparet, cur non potius φιλόσοφος aut πεζογράφος illi opponatur. Quod illa *non sobrio poëtæ* convenire dicuntur, id hanc vim habet, ea non in quovis carmine locum habere, sed tantum in sublimiori, ubi poëta furore quodam vehementiori concitatus dicatur.

§. 8. Τοῖς τοιούτοις ἐλαττ. ἐπιχ. ὅμως αὐτὸ ὁ Καικίλιος] Hæc est scriptura Codicis Par. ex qua, si minus verum, certe quod intelligi possit, elicimus: τοῖς τοιούτοις ἐλαττώμασιν ἐπιχειρῶν ὠμότατα ὁ *num insaniens effervescit, castigatum vero ab alio sobrio deo bona hac societate utilis fit et moderatus potus.* Nam aquam nuncupare deum sobrium, temperationem vero vini castigationem, vere poëtæ cujuspiam esse dicunt, non sobrii scriptoris. In hujusmodi lapsus 8 cum Cæcilius duritur invehatur, et hac ipsa de causa in libro pro Lysia ausus sit, hunc omni ex parte meliorem Platone judicare, duobus immoderatis adfectibus indulsit. Cum enim Lysiam se ipso multo plus amet, tamen Platonem multo magis odit, quam Lysiam amat. Sed ille hoc contentionis studio dedit; neque tamen ea, quæ sumit, ita, ut ipsi videtur, con-

---

Καικίλιος. Ruhnkenius. Manutius, ὅμως αὐτόθεν ὁ Καικίλιος. Quocum faciunt MSS. Vat. et Ambros. recte. Vox αὐτόθεν Longino familiaris est. Sensus est: *Hujusmodi Platonis lapsus aggressus Cæcilius, quamquam revera non nisi lapsus sunt, nihilominus tamen ausus est propterea Lysiam Platoni anteferre.* Hæc mens Longini est. Oratio autem nonnihil elliptica est. Quod optimis scriptoribus solenne. Toupius. Miror, cujus fide Toupius illa, "Quocum faciunt MSS. Vat. et Ambros.," scripserit. E Vatt. enim Zaccagnius nihil de hoc loco notavit, neque Schurzfleischius quidquam ex Ambrosiano: et Gudius in hoc pro αὐτόθεν ὁ legi tradit, quod et in ed. 1. reperitur. Quin etiam addendum, quod sero cognovi, in Vat. B. legi: ὅμως αὐτὸ καὶ Κεκίλιος: in C. ὅμως αὐτὸ καὶ ὁ Κεκίλιος. Itaque Longinum equidem puto scripsisse: ὁμοίως καὶ αὐτὸς ὁ Καικίλιος. Secundum hanc opinionem vertas: *Tales lapsus cum et ipse Cæcilius* (sive *cum Cæcilius quoque*) *similiter* (ut illi, de quibus dixi) *vituperat.* Mori ὠμῶς et Ruhnkenii ὠμότατα etsi non nimiam severitatem exprimunt (nam μᾶλλον μισεῖ &c. iis satis conveniunt): tamen ὁμοίως æque aptum est, et a librariis sæpe cum ὅμως permutatur. De verbo ἐλαττώματος argutari Toupius videtur. Rectius autem, ut opinor, Morus ἁμάρτημα simpliciter interpretatur e sect. 33. Sed tamen si ἐλαττώματα sunt *leviora peccata*, sive παροράματα, ut post dicuntur, e mente Toupii sic construas: Τοῖς τοιούτοις, (καίπερ) ἐλαττώμασιν (οὖσιν), ὅμως ἐπιχειρῶν &c. Et tum αὐτόθεν, quod Morus reddit *inde, ex ipsa illa causa*, et quod Toupius vertit *propterea*, potius reddes *continuo, temere, levi argumento.* Monet hoc vir doctus in Biblioth. Critica Amst. Vol. I. P. III. et multis locis ex Plutarcho hanc particulæ significationem illustrat.

ἐν τοῖς ὑπὲρ Λυσίου συγγράμμασιν] *in suis pro Lysia commentationibus.* Laudavit Lysiam præ Platone Cæcilius, ut suspicor, περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ι ῥητόρων, cujus libri Suidas meminit in Καικίλιος. Nec absonum videtur conjicere, eundem, qui Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος σύγκρισιν scripserat, scripsisse etiam σύγκρισιν Πλάτωνος καὶ Λυσίου. Schurzfleischius.

ἀκρίτοις] *immoderatis.* Hom. Il. Γ, 412. Ω, 91. ἄχος ἄκριτον, *immensus luctus*, ut omnino, apud poëtas saltem, ἄκριτος significat *multus, copiosus.* Morus. Si alium scriptorem hic tractaremus, præferrem, quod Tollius vertit, *periniquis.*

ὑπὸ φιλονεικίας] Quæ ista sit *contentio*, nemo interpretum quæsivit. Adversus Platonem ipsum ille contendit, id est, acriter et cupide disputavit. Hermogenes περὶ ἰδεῶν, Τομ. β΄. p. 378. Τῷ Πλάτωνι πεποίηται ὁ Σωκράτης ἐνδείξασθαι δεινότητα λόγων τῷ Φαίδρῳ βουλόμενος· καθὸ ἀντιπαρατίθησι τὸν αὐτοῦ τῷ Λυσίου. De eadem re copiosius narrat Dionysius Halic. in ep. ad Cn. Pompeium p. 126. ed. Sylb. Locus Platonis est Vol. X. Bipont. p. 297. Post verbum φιλονεικίας hic ponunt comma. Id ego sustuli. Si auctor ibi sententiam absolutam voluisset, non posuisset deinceps simplex οὐδὲ, sed ἀλλὰ γὰρ οὐδὲ, aut ἀλλ᾽ οὐδὲ, aut saltem καὶ οὐδέ. Sed hoc leve.

τὰ θέματα] *postulata, quibus usus est,*

περ ᾤηθη· ὡς γὰρ ἀναμάρτητον καὶ καθαρὸν τὸν ῥήτορα προφέρει πολλαχῇ διημαρτημένου τοῦ Πλάτωνος· τὸ δ' ἦν ἄρα οὐχὶ τοιοῦτον, οὐδὲ ὀλίγου δεῖν.

SECT. XXXIII.

Φέρε δὴ, λάβωμεν τῷ ὄντι καθαρόν τινα συγγραφέα καὶ ἀνέγκλητον. Ἆρ' οὐκ ἄξιον ἔτι διαπορῆσαι περὶ αὐτοῦ τούτου καθολικῶς, πότερόν ποτε κρεῖττον ἐν ποιήμασι καὶ λόγοις μέγεθος ἐν ἐνίοις διημαρτημένοις, ἢ τὸ σύμμετρον μὲν ἐν τοῖς κατορθώμασιν, ὑγιὲς δὲ πάντῃ καὶ ἀδιάπτωτον; Καὶ ἔτι νὴ Δία, πότερόν ποτε αἱ πλείους ἀρεταὶ τὸ πρωτεῖον ἐν λόγοις, ἢ αἱ μείζους, δικαίως ἂν φέροιντο; Ἔστι γὰρ ταῦτ' οἰκεῖα τοῖς περὶ ὕψους σκέμματα, καὶ ἐπικρί-

---

οὐδὲ ὀλ. δεῖν] Sic vett. editt. Sed Par., Toupio et B. testibus, οὐδὲ ὀλ. δεῖ. Et sic Tollius e Veneto. Ceteri codd. debent habere δεῖν.

Sect. XXXIII. §. 1. Ἆρ' οὐκ ἄξ.... π. π. κρεῖττον]. Vat. 2. ἂρ ὀν καθολικῶς, πότερόν ποτε κρεὶττον. Vat. 3. ἆρα οὐκ ἄξιον ἔστι &c. Sic et Laur. ἔστι pro ἔτι. Rob. ἆρα pro Ἆρ' scripsit.

διημαρτ.] Manut. et cod. El. in marg. διημαρτημένον.

Καὶ ἔτι νὴ Δ.] Vat. 2. καὶ ἔστιν ἡ δία. In Vat. 3. idem scriptum; sed ιν punctis non notatum.

ταῦτ' οἰκεῖα] Vat. 2. τάν τ οἴκεια.

principiorum loco posita. Sunt quidem h. l. duo: 1) omnis labis expertem esse Lysiam; 2) scriptorem purum a vitiis præferendum esse Platoni sæpe lapso. Sed hæ sunt sententiæ, quæ propter falsa θέματα probari non possunt. Continentur illa potius in seqq. et videntur redire ad hæc duo: 1) *excellentem scriptorem a vitiis esse immunem*; 2) *plures scriptoris virtutes præferendas esse paucioribus alterius virtutibus.*

προφέρει] Primus Pizimentius interpretatus est *præfert*: melius Petra, *producit in medium*; et Paganus, *adducit.* Sed deinceps rursus auctoritate Fabri omnes, *anteponit* vel *præfert*; quam significationem veteres Græci, quod sciam, ignorarunt. Mihi certe cum videatur ficta, duplicem rationem proponam, nempe ut illud aut vertatur *pronuntiat, liquido statuit,* aut mutetur in προφέρειν, quod sit *antecellere.* E priore ratione προφέρει communiter pertinet ad θέματα et ad ὡς γὰρ ἀναμάρτ.... ῥήτορα. Habet illa hoc incommodi, quod verba πολλαχῇ δ. τοῦ Πλάτωνος non necessario pertinent ad sententiam Cæcilii, sed possunt continere judicium ipsius Longini. Posterior ratio, qua litteram ν intercidisse sumo, continuat ellipsin τοῦ τίθησι aut similis verbi, ut sensus totius loci sit: *Sed hic quidem præ cupiditate ne principia quidem* (ponit) *certa et ab omnibus, ut ipse putat, probanda; oratorem nempe illum* (ponit) *ut liberum ab omni peccato et purum præstare Platoni multis in locis lapso.* Sic extrema, πολλ. δ. τοῦ Πλάτωνος, necessario e persona Cæcilii dicuntur. Sed tamen priorem rationem præfero.

τὸ δ' ἦν ἄρα—οὐδὲ ὀλίγου δεῖ] Formula

fecta sunt. Lysiam enim, ut omni peccato liberum ac purum, sæpe peccanti Platoni præfert. Atqui hoc plane non ita erat.

SECT. XXXIII.

Sed fingamus, esse aliquem scriptorem vere purum a vitiis et irreprehensum; nonne antea illud omnino quærendum est, num magnitudo cum peccatis non nullis in carmine et oratione præstet eam mediocritatem, in qua omnia recta, sana et errore vacua sint: num porro in oratione plures virtutes majoribus anteferendæ videantur: utique enim hæ quæstiones, cum loco de sublimitate plane conjunctæ, examin-

---

negandi frequens Demostheni, c. Leptin. p. 44. *ἔστι δὲ οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχοντα, οὐδὲ ὀλίγου δεῖ.* c. Timocr. p. 435. *οὐ προῖκα, ὦ Τιμόκρατες· πόθεν; οὐδ' ὀλίγου δεῖ.* de Coron. p. 523. *τὸ δὲ οὐ τοιοῦτόν ἐστι· πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ.* Tayloro ad Demost. T. II. p. 666. inficetum et molestum videtur, *πόθεν* et *πολλοῦ γε καὶ δεῖ* conjungi. Sed virum doctissimum ratio fefellit. Nam formula totidem verbis occurrit apud Dionys. Halic. V. p. 286. VI. p. 400. Lucian. Pseudol. p. 136. Dion. Cass. XLIV. p. 399. Ruhnkenius. MS. Paris. *τὸ δ' ἦν ἄρα οὐχὶ τοιοῦτον, οὐδὲ ὀλίγου* ΔΕΙ. *Quod utrumque tam a vero alienum est, quam quod maxime.* Et hoc Fabro arrisit. Sed utraque lectio proba est. Οὐχὶ τοιοῦτον, οὐδὲ ὀλίγου ΔΕΙΝ *τοιοῦτον.* Quod lectori erudito notandum. Toupius. Prior pars formulæ rarior occurrit, eoque magis est notanda. Vir doctus in Bibl. Crit. Amst. Vol. I. P. 3. ex Aristide item T. I. p. 314. laudat *τὸ δὲ οὐ τοιοῦτον ἄρα ἦν.* Semel aut bis ipse legisse videor: sed loca jam reperire non potui. Tota forma ostendit, casu aliquo, cum factum negaretur, quasi in proverbium abiisse, ut deinceps hæc negandi ratio etiam adhiberetur de rebus in facto non positis. In adjecta formula melior est lectio vulgata *δεῖν.* Cum antecedenti sic cohæret, ut plenus sensus sit: *οὐδὲ οὕτως* (sc. *ἦν τοιοῦτον*), *ὥστε ὀλίγου δεῖν.* Idem significat Toupius. Ad verbum igitur vertas: *neque parum aberat, quin hoc ita se haberet.* Intelligitur ergo *multum abfuisse.* Recte Morus uno adverbio *plane* interpretatus est.

Sect. XXXIII. §. 1. *μέγεθος ἐν ἐνίοις διημαρτημένοις*] Scribe cum Manutio, *διημαρτημένον. Sublimitas quæ in nonnullis peccat.* Quod elegantius. Toupius. Elegantius quidem hoc est, quia vitam tribuit *μεγέθει*, et quia sic absolvit notionem, ut nihil amplius exspectes, cum in altera lectione adjectivum aut participium desiderari possit ad *μέγεθος* referendum, quo plane rotunda fiat oratio. Sed et elegans est similia similibus reddere. Respondent autem inter se *μέγ. ἐν ἐνίοις διημαρτημένοις* et *σύμμ. ἐν τοῖς κατορθώμασιν.* Verum auctor minutam elegantiam non sectatur. Ita sufficiebat h. l. dixisse *ἢ τὸ σύμμ. ἐν τοῖς κατορθώμασιν*: et verba (*τὸ*) *ὑγιὲς π. καὶ ἀδιάπτ.* sunt supervacanea et concinnitatem tollunt. Sed tamen ea, ut ad justam gravitatem necessaria, non abjecit.

ἀδιάπτωτον] Hoc a notione *labendi* atque inde *peccandi*, non a propria verbi *διαπίπτειν* significatione *dilabendi* et *pereundi* ductum esse, idemque valere quod *ἀμώμητον, οὐχ ἡμαρτημένον*, copiose Morus ostendit in Libello animadversionum. Affert in eam rem e Dionysio Thrace *ἀδιάπτωτον προφορὰν, recitationem nihil peccantem* s. *vitio vacuam*, ex Eusebio dogmata *ἀδιάπτωτα, incorrupta*, et plura, consulique vult Wesselingium ad Diod. Sic. 1, 50.

2 σεως ἐξ ἅπαντος δεόμενα. Ἐγὼ δ᾽ οἶδα μὲν, ὡς αἱ ὑπερμεγέθεις
φύσεις ἥκιστα καθαραί· (τὸ γὰρ ἐν παντὶ ἀκριβὲς
κίνδυνος σμικρότητος, ἐν δὲ τοῖς μεγέθεσιν, ὥςπερ ἐν τοῖς
ἄγαν πλούτοις, εἶναί τι χρὴ καὶ παρολιγωρούμενον·) μήποτε
δὲ τοῦτο καὶ ἀναγκαῖον ᾖ, τὸ τὰς μὲν ταπεινὰς καὶ
μέσας φύσεις, διὰ τὸ μηδαμῆ παρακινδυνεύειν μηδὲ ἐφίεσθαι
τῶν ἄκρων, ἀναμαρτήτους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἀσφαλεστέρας
διαμένειν, τὰ δὲ μεγάλα ἐπισφαλῆ δι᾽ αὐτὸ γίνεσθαι
3 τὸ μέγεθος. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνο ἀγνοῶ, τὸ δεύτερον,
ὅτι φύσει πάντα τὰ ἀνθρώπεια ἀπὸ τοῦ χείρονος ἀεὶ
μᾶλλον ἐπιγινώσκεται, καὶ τῶν μὲν ἁμαρτημάτων ἀνεξάλειπτος
ἡ μνήμη παραμένει, τῶν καλῶν δὲ ταχέως ἀποῤῥεῖ.

§. 2. *αἱ ὑπερμ. φ.*] Sic Par. Vat 2. et Laur. Sed Vat. 3. *αἱ μεγέθεις φύσεις*. Ex Vat. 2. Zacc. *φύσεως* pro *φύσεις* notatum dedit; sed Am. nihil. Rob. et Man. *αἱ ὑπερβολαὶ μεγέθους φύσει*.

κίνδυνος σμικρ.] Par., testibus B. et Pearcio, *κίνδυνοι σμ*. Toupius idem firmat; sed et in Ambr. ita repertum significat. De hoc ego nihil notavi, nec a Pearcio et Moro notatum reperi. Sed Rob. item *κίνδυνοι σμ*. Vat. 2. *κὶν δύνοις μικρότητος*. Vat. 3. *κινδύνοις μικρότητος*.

εἶναί τι] Vat. 3. et Rob. *εἶναι τὶ*.

τοῦτο καὶ ἀν. ᾖ] Vat. 2. *τούτου, καὶ ἀναγκαῖον ἦ*. Par. Vat. 3. et Rob. *ταὐτὸν καὶ ἀναγκαῖον ἦ*.

μηδαμῆ] Vat. 2. *μηδαμῶ*. Laur. *μηδαμῶς*.

μηδὲ ἐφίεσθαι] Vat. 2. *μὴ δὲ ἐφίεσθαι*. Vat. 3. et Rob. *μὴ δὲ ἐφίεσθαι*.

ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ...μέγεθος] Vat. 2. *ὡς ἐπὶ τολὺ αὐτο γίνεσθαι, τὸ μέγεθος. τῶν ἄκρων*. Vat. 3. *ὡς ἐπι το πολὺ καὶ ἀσφαλεστέρας διαμένειν τὸ δὲ μεγάλα ἐπισφαλῆ δι᾽ αὐτὸ γίνεσθαι, τὶ μέγεθος*. Etiam in Par., ut Pearcius notavit, habentur *τὸ δὲ μεγάλα*. In Laur. verba *καὶ ἀσφαλ.* &c. usque ad *αὐτὸ γίνεσθαι* desunt "exclusive." Sic nobis proditum.

§. 3. *Ἀλλὰ μ...τὸ δεύτ.*] Vat. 2. *ἀνὰ εκείνου ἀγνοῶ το δεύτερον*. Par, teste B. *ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἐκείνου ἀγνοῶ τὸ δεύτ*. Sic et Vat. 3. Pearcius codici Par. tribuit *οὐδ᾽ ἐκεῖνο*. Vat. 3. marg. + quod f. pertinet ad supra notata verba, quæ nec in Laur. exstant.

ἀεὶ μ.] Par. teste B., ut et Vatt. ambo et Rob. *αἰεὶ μ*.

ἀνεξάλειπτος] Vat. 2. *ανοξάλλειπτος*.

ἐξ ἅπαντος] quasi *propter omnes causas*, sive *omnino*. Denique graviter affirmat, ut verti possit *vel maxime* aliisque particulis. Monui breviter propter hæc Porti: "*ἐξ ἅπαντος· ἴσως ἐφ᾽ ἅπαντος.*" Eo significat, *in omni genere, in alia etiam quacunque arte*; et hoc sensu fort. Longinum *ἐφ᾽ ἅπ.* scripsisse. Sed non probabile est, eum simplici particula *καὶ* adjunxisse significationem loci communis, ad quem tractandum digredi nollet.

§. 2. *τὸ γὰρ ἐν παντὶ ἀκριβὲς κίνδυνος σμικρότητος*] Hæc vereor ut sana atque incorrupta sint. Robortellus cum MSS. Paris. et Ambros. *κίνδυνοι σμικρότητος*. Lego, *τὸ γὰρ ἐν παντὶ ἀκριβὲς* ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ

aadæ sunt. Jam novi, ingenia magna solere vitii 2
aliquid habere, (nam summa in omnibus diligentia
minuta videtur; in magnitudine vero ingenii, ut in
copiosa re familiari, quædam etiam negligenda sunt,)
et prope necessario sequitur, humilia quidem aut
mediocria ingenia, quia nusquam se periculo committant, nec alta petant, plerumque libera a peccato
et a lapsu tuta manere; magna vero propter ipsam
magnitudinem ad lapsum proclivia esse. Nec illud 3
me fugit, quidquid ab hominibus fiat, hactenus facilius innotescere solere, quoad peccatum sit, peccatorumque memoriam indelebilem manere, virtutum

---

σμικρότητος. *Id quod ubique accuratum est, in periculum humilitatis incurrat necesse est. Non longe abest ab eo quod minutum est.* Suidas: Κινδυνεύει. ἀντὶ τοῦ ἐγγίζει. Jonas I, 4. apud LXX. Καὶ τὸ πλοῖον ΕΚΙΝΔΥΝΕΥΕ τοῦ συντριβῆναι. *And the ship was in danger of being lost.* Toupius. Firmat vulgatum auctoritas Wyttenbachii in Bibl. Crit. Amst. Vol. I. P. III. qui constructionem τοῦ κινδυνεύειν cum gen. in Alexandrino quidem Judæo ferendam judicat, non item in Longino. Mihi etiam sine talis viri auctoritate lectio codicum ferenda videbatur. Nam si κινδυνεύειν est ἐγγίζειν, κίνδυνος est *accessus.* Ad verbum igitur vertere possumus: *Summa in omnibus diligentia est accessus ad humile et minutum.*

παρολιγωρούμενον] *neglectum aliquo modo.* Portus. Præpositio verbi utique non negligenda videtur. Puto esse nostrum *daneben, nebenbey,* ut παρολιγωρεῖν sit *inter alia* (sive *inter curas graviorum rerum*) *negligere.* Sic Plato, præclare illud dici, τὸ θεῶν εἶναι πάντα πλέα· καὶ μηδέποτε λήθῃ μηδὲ ἀμελείᾳ τῶν κρειττόνων ἡμᾶς παρολιγωρῆσθαι. Sic παρατρέφεσθαι 9, 14. et παρενεγκεῖν 33, 4.

μήποτε δὲ τοῦτο καὶ ἀναγκ. ᾖ] Verti potest: *ac fortasse necessario consequitur,* etsi venustas dubitationis Atticæ ex parte perit. Vid. quæ monui ad 30, 1. De re ipsa, quam auctor h. l. per digressionem præclare tractat, de æstimandis nempe comparandisque inter se magnorum mediocriumque ingeniorum virtutibus et vitiis, recentiores etiam philosophos et rhetores audire possemus. Sed si quis vult præter Longini sententiam cognoscere intelligentium judicia, perlectis iis, quæ Tollius ex antiquis scriptoribus huc contulit, non multum desiderabit. Loca sunt Cic. Orat. 28. Senecæ Ep. 114. Plin. Epp. IX, 26. Quintil. X, 1. Nos unum Dionysii Halic. locum ex epistola ad Cn. Pompeium transscribemus. Scripserat ad eum Pompeius (p. 128. ed. Sylb.): Ἐν δὲ τοῦτο διϊσχυρίζομαι, ὅτι οὐκ ἔστι μεγάλων ἐπιτυχεῖν ἐν οὐδενὶ τρόπῳ, μὴ τοιαῦτα τολμῶντα καὶ παραβαλλόμενον, ἐν οἷς καὶ σφάλλεσθαί ἐστιν ἀναγκαῖον. Ad hoc respondet Dionysius: Οὐδὲν διαφερόμεθα πρὸς ἀλλήλους. Σύ τε γὰρ ὁμολογεῖς ἀναγκαῖον εἶναι, τὸν ἐπιβαλλόμενον μεγάλοις καὶ σφάλλεσθαί ποτε· ἐγώ τέ φημι, τῆς ὑψηλῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς καὶ παρακεκινδυνευμένης φράσεως ἐφιέμενον Πλάτωνα μὴ περὶ πάντα τὰ μέρη κατορθοῦν, πολλοστὴν μέντοι μοῖραν ἔχειν τῶν κατορθουμένων τὰ διαμαρτόμενα ὑπ᾽ αὐτοῦ. Καὶ καθ᾽ ἓν τοῦτο Πλάτωνά φημι λείπεσθαι Δημοσθένους, ὅτι παρ᾽ ᾧ μὲν ἐκπίπτει ποτὲ τὸ ὕψος τῆς λέξεως τῶν λόγων εἰς τὸ κενὸν καὶ ἀηθὲς, παρ᾽ ᾧ δὲ οὐδέποτε, ἢ σπανίως γε κομιδῇ. Integra hæc excerpere visum, quoniam non sine fructu cum pluribus scriptoris nostri dictis comparari possunt.

§. 3. τὸ δεύτερον] Videtur delendum. Morus. Ego servandum opinor, quia locus non est ejusmodi, ut aliquis lector, ordinem rerum diligenter persecutus, hoc adscripsisse videatur, et quia nec ante τὸ πρῶτον, nec §. 4. τὸ τρίτον aut similis nota interpolationis e codd. prolata est. Interpretor autem *minus memorabile,* sive *secundo loco commemorandum.*

4 Παρατεθειμένος δ᾽ οὐκ ὀλίγα καὶ αὐτὸς ἁμαρτήματα καὶ Ὁμήρου καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι μέγιστοι, καὶ ἥκιστα τοῖς πταίσμασιν ἀρεσκόμενος, ὅμως δὲ, οὐχ ἁμαρτήματα μᾶλλον αὐτὰ ἑκούσια καλῶν, ἢ παροράματα δι᾽ ἀμέλειαν εἰκῇ που καὶ ὡς ἔτυχεν ὑπὸ μεγαλοφυΐας ἀνεπιστάτως παρενηνεγμένα, οὐδὲν ἧττον οἶμαι τὰς μείζονας αἰτίας, εἰ καὶ μὴ ἐν πᾶσι διομαλίζοιεν, τὴν τοῦ πρωτείου ψῆφον μᾶλλον ἀεὶ φέρεσθαι, κἂν, εἰ μὴ δι᾽ ἑνὸς ἑτέρου, τῆς μεγαλοφροσύνης αὐτῆς ἕνεκα· ἐπεί τοίγε καὶ ἄπτωτος ὁ Ἀπολλώνιος ὁ τῶν Ἀργοναυτικῶν ποιητὴς, κἂν τοῖς βουκολικοῖς, πλὴν ὀλίγων

§. 4. δ᾽ οὐκ ὀλ.] Vat. 2. δι᾽ ὀκ ολῖγὰ.

οὐχ ἁμ. μ.] Vat. 2. οὐχαμαρτήματι μ.

αἰτίας] Vat. 3. αἰτίας. De cett. vid. Addenda.

διομαλ., τὴν τοῦ] Vat. 2. διομαλίζοι ἐντὴν τοῦ.

ἀεὶ φ.] Par., teste B., Vat. 2 et 3. et Rob. αἰεὶ φ.

μεγαλοφρ.] Vat. 2. μεγαλοφρονύσης.

ὁ Ἀπολλ. . . . ποιητὴς] In Par., ut B. monuit, hæ litteræ et notæ usurpatæ: ὁ ἀπολλώνι τοῖς ἀργοναύτ" ποιητής. Id sine notis Robortellus expressit his: ὁ ἀπολλώνιος τοῖς ἀργοναύταις ποιητής. Vat. 2. et Laur. ὁ ἀπολλώνιος τοῖς ἀργοναύταις ποιηταῖς. Vat. 3. ὁ ἀπολλώνιος τῆς ἀργοναύταις ποιητής.

κἂν τ. β.] Vat. uterque κᾶν τ. β.

§. 4. καὶ ἥκιστα τοῖς πταίσμασιν ἀρεσκόμενος] quomodo locutus est Philosophus ad Nicomach. lib. 4. Καὶ τῷ Σιμωνίδῃ ΟΥΚ ΑΡΕΣΚΟΜΕΝΟΣ. Toupius. Sententia ipsa illustranda est. Constat nempe, nonnullos ipsis vitiis magnorum scriptorum delectari, virtutes eorum minus sentire. Turpia enim, ut Horatius loquitur, decipiunt cæcum vitia, aut etiam ipsa delectant. Ab hac cupiditate se abesse significat Longinus. An vero significat, se ista non condonare majoribus eorum virtutibus? Hac sententia ille sibi constaret. Dixerat certe supra 16, 4. exemplo Demosthenis hoc ipsum edoctus, ὅτι κἀν βακχεύμασι νήφειν ἀναγκαῖον. Ne longior sim, mihi prior explicatio multo magis placet. Vid. et, si vacat, Quintil. X, 1, 18.

ὅμως δὲ] Distinguo, ὅμως, δὲ . . . οὐδὲν ἧττον οἶμαι. *Etsi lapsibus scriptorum minime delector, nihilo minus tamen censeo.* Toupius. Pearcius scilicet verba ὅμως δὲ . . . παρενηνεγμένα signis parentheseos incluserat. T. ergo Mori et priorum distinctionem sequitur.

δι᾽ ἀμέλειαν εἰκῇ που καὶ ὡς ἔτυχεν] En tibi bonam copiam glossarum, quibus librarius verba Longini oneravit. Totum hoc comma spectat ad excusanda et imminuenda magnorum scriptorum vitia: sed tantus verborum strepitus valet potius ad illa augenda graviterque exagitanda. Nihil profecto desiderares, si breviter dictum esset ἢ παροράματα ὑπὸ μεγαλοφ. παρενηνεγμένα: nec tamen est quod reprehendas additum τὸ ἀνεπιστάτως, et comma relatum ad antecedens eo non fit nimis longum. Sed illa cupide priorem locum occupantia faciunt, ut exquisitum hoc verbum majorisque perspicuitatis causa additum sero accedere nec admitti debere videatur. Denique grammaticus ἀνεπιστάτως explicaverat verbis δι᾽ ἀμέλειαν, alius item verbis, εἰκῇ που, tertius quispiam inepte postremis ὡς ἔτυχεν. Hæc librarius omnia Longini esse putans e margine istuc transtulit. Ultimum, ὡς ἔτυχεν, de rebus, quæ apte collocari debebant, temere huc vel illuc conjectis recte adhibetur: sed de vitiis usurpatum, quibus nullus omnino per se celeriter elabi. Quamquam vero ego ipse non pauca 4 Homeri aliorumque summorum virorum peccata commemoravi, quibus minime delector, tamen ea non magis voluntaria peccata dixerim, quam errores, quos negligentia et casus in illa ingenii magnitudine genuerit, nihiloque minus arbitror, majores virtutes, si vel maxime non æquabiliter ubique distributæ sint, tamen principem locum merere, si non aliam ob causam, at propter ipsam ingenii altitudinem: quando quidem Apollonius, Argonautici carminis auctor, nusquam lapsus est, Theocritus vero in bucolicis, si partes quasdam adventicias carminis ex-

debetur locus, me quidem valde offendit.

ἀνεπιστάτως] i. e. *ἄνευ ἐπιστασίας*, *sine intentione animi.* v. Suidas. Dion. Halic. T. 2. p. 2. v. 37. *ἀνεπιστάτως καὶ ὡς ἔτυχε ῥίπτειν.* Polyb. 10, 44. *ἀνεπιστάτως* legere, de puero, literarum formas non attendente. Modus loquendi ortus est ex illo, *ἐπιστῆσαι τὴν διάνοιαν.* Morus. Potest igitur etiam verti *aliud agendo*, et Germ. *in der Zerstreuung.*

αἰτίας] Hoc verbum e codd. prolatum ne Manutius quidem mutandum duxit. Sed postea Petra et Fabro auctoribus *ἀρετὰς* pro illo scripserunt editores omnes, præter Pearcium, qui tamen et ipse *ἀρετὰς* ut verum probat. Ego revocatum illud interpretabar *causas παρορᾳμάτων*, nempe summum virtutis et laudis studium, vehementesque affectus e *φαντασίαις* ortos. Hæ mihi videbantur potiores causæ majorique laude dignæ, quam illæ, propter quas mediocres scriptores rarius peccant, anxia diligentia et animi nihil audentis imbecillitas. Sed jam assentior filio, qui hæc mihi misit: " Pro *ἀρετὰς* lege *αἰτίας*. Nam verbum *ψῆφος* suadet, ut hoc amplectamur in re juridica proprium: *μείζων αἰτία*, *potior causa.* Sic Demosth. or. in Aristocr. p. 645. l. 7. *Πᾶσίν εἰσι πράγμασι καὶ λόγοις δύο προςθῆκαι, ἥ τε τοῦ δικαίου καὶ ἀδίκου· ἃς ἅμα μὲν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἂν δύναιτο σχεῖν, . . . τὴν ἑτέραν δ' ἕκαστον* ΑΙΤΙΑΝ *ἔχον δοκιμάζεται· κἂν μὲν τὴν ἄδικον φανῇ, πονηρὸν κρίνεται, ἂν δὲ τὴν δικαίαν, χρηστὸν καὶ καλόν.* Idem Demosthenes ep. II. ubi ab Atheniensibus reditum petit p. 1467. l. 17. *οἴμαί ἐμὲ δεῖν τῆς ὁμοίας τυχεῖν σωτηρίας τοῖς τῶν ὁμοίων αἰτιῶν τετυχηκόσι.* Schlosser: *Die überwiegenden Entscheidungsgründe, wenn sie auch bey jenen Schriftstellern nicht überall (oder in jeder Stelle) gleichmässig vertheilt liegen, gewinnen doch die Stimme des Richters, und tragen den Preis davon.*"

[*αἰτίας*) Bastius: " Cod. *αἰτίας* pro *ἀρετὰς.* Eadem verba confunduntur in *Menandro de encom.* p. 89. ed Heeren." Ceterum *αἰτίας* etiam in Laur. ut in codd. olim collatis et vett. editt. scriptum invenitur.]

δι' ἑνὸς ἑτέρου] Hoc an fortasse pro *δι' ἑτέρου τινὸς* posuit? Morus. Dubitandi nulla causa erat: *μὴ δι' ἑνὸς ἑτέρου* dictum est per tmesin Moro notissimam, pro *διὰ μηδενὸς ἑτέρου.*

Ἀπολλώνιος ὁ τῶν Ἀργοναυτικῶν ποιητὸς], Robortellus cum MS. Par. *ὁ τοῖς Ἀργοναύταις ποιητής.* Scribendum proculdubio, *ὁ τοὺς Ἀργοναύτας ποιήσας.* *Qui poëma de Argonautis scripserat.* Strabo lib. 14. *Διονύσιος ὁ Θρᾷξ, καὶ Ἀπολλώνιος ὁ* ΤΟΥΣ ΑΡΓΟΝΑΥΤΑΣ ΠΟΙΗΣΑΣ, *Ἀλεξανδρεῖς μὲν, ἐκαλοῦντο δὲ Ῥόδιοι.* Toupius. Magnam veri speciem habet hæc conjectura, qua tamen nec ipse Toupius in textu verborum usus est. Non enim certum habemus, vulgatam lectionem fluxisse ex ingenio Manutii.

πλὴν ὀλ. τῶν ἔξωθεν] Sunt in carmine bucolico *τὰ ἔξωθεν*, locus, occasio, initia colloquii, descriptiones donorum aut præmiorum, de quibus pastores certant. Atque ex hoc genere ille error est (Id. 1, 36.), quem fere post Casaubonum, nescio an temere, reprehensum vidi. Morus.

τῶν ἔξωθεν, ὁ Θεόκριτος ἐπιτυχέστατος. Ἆρ᾽ οὖν Ὅμηρος ἂν μᾶλλον, ἢ Ἀπολλώνιος ἐθέλοις γενέσθαι; Τί δέ; Ἐρατοσθένης ἐν τῇ Ἠριγόνῃ (διὰ πάντων γὰρ ἀμώμητον τὸ ποιημάτιον) Ἀρχιλόχου, πολλὰ καὶ ἀνοικονόμητα παρασύροντος, κἀκεῖνα τῇ ἐμβολῇ τοῦ δαιμονίου πνεύματος, ἣν ὑπὸ νόμον τάξαι δύσκολον, ἆρα δὴ μείζων ποιητής; Τί δ᾽; ἐν μέλεσι μᾶλλον ἂν εἶναι Βακχυλίδης ἕλοιο, ἢ Πίνδαρος·

Θεόκριτος] Vat. 2. Θίνκριτος.

§. 5. Ἀρχιλόχου] Par. Vat. 3. et Rob. ἀρχίλοχον. Vat. 2. ἀρχιλόχον.

ἀνοικον.] Vat. 3. ἀνικονόμητα.

παρασύρ. . . . τῇ ἐμβολῇ] Par., teste B., παρασύροντας· κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς (non κἀκείνη). cf. Add. ad h. l. Sed Vat. 2. παρὰ σύροντας κακείνης τῆς ἐκβολῆς. Vat. 3. παρασύροντας. κἀκείνη τῆς ἐκβολῆς. Laur. παρασύραντας κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς. Rob. παρασύραντα, κἀκείνη τῆς ἐκβολῆς. Man. autem παρασύροντος κἀκεῖνα τῆς ἐκβολῆς.

πνεύματος; ἣν ὑπὸ ν. τ.] Ita Par., Laur. et Man.; Vat. 2. πνεύματος, ἣν ὑποπονόμον τ. Rob. πνεύματος ὁρμὴ, ἣν ὑπὸ νόμον. Vat. 3. πνεύματος ἣν ὑπονόμον τ. Sed nec in Ambr. reperitur ὁρμὴ aut, ut Portus dedit, ὁρμῇ.

ἆρα δὴ μείζων ποιητὴς;] Par., teste B., ἆρα δὴ μεῖζον ποιητής; Vat. 3. autem ἆρα δὴ μεῖζον ποιητήν.

Τί δ᾽; ἐν μέλεσι μ.] Vat. 2. τί δὲν μέλεσσι μ. Vat. 3. autem τί δ᾽ ἐν μέλεσῦ μ. Sic etiam Par., teste B., ἐν μέλεσσι, itemque Laur.

Βακχυλίδης ἕλοιο] Vat. 2. κακχυλίδης ἕλοιο.

Ἆρ᾽ οὖν] Scribe, Ἆρ᾽ οὖν Ἀπολλώνιος ἂν μᾶλλον ἢ Ὅμηρος ἐθέλοις γενέσθαι; *An igitur Apollonius esse malis, quam Homerus?* Nihil verius. Librarii in hisce plurimum peccant. Quæ vero sequuntur de Theocrito, nullum locum hic habent, et proinde inducenda sunt. Confer Histoire de l' Acad. Royale des Inscript. et Belles Lettres. Tom. IX. p. 330. ubi nonnulla leguntur, quæ ad hunc locum illustrandum apprime faciunt Toupius. Hæc sunt minus explorata. Mutatio proposita, qua T. nihil verius esse pronuntiat, nititur, forma interrogationis, quæ quoniam caret particula negante, videtur absurda: nemo enim est, quin Homerum se malit esse, quam Apollonium. Sed jam alia exempla interrogationis affirmantis sine particula negante notavi 9, 6. med. 26, 2. et 28, 2. et, ni fallor, alio etiam loco de hac re aliquid disputavi. Nempe in rebus certissimis talis interrogandi forma, recedens ab usu communi, adhibetur. Natura duce leniori sono sic interrogantes utimur, quia responsum, quale optamus, facile sic elicere videmur, cum in altera forma, quæ negationem adjunctam habet, vehementius contendamus, altiorique voce proferamus verba. Moderata ergo voce et blando cum vultu hæc si pronuntiamus; neque locus nominum Ὅμηρος et Ἀπολλώνιος erit mutandus, neque Ἆρ᾽ οὐχ, quod Pearcio placebat, pro Ἆρ᾽ οὖν erit legendum. Plura dixi ad Xenoph. Mem. III, 2, 1. Verbis Toupio suspectis de Theocrito alii succurrunt ita, ut deinceps etiam addant ἢ Θεόκριτος. Tum locus verti potest: *Num igitur hoc potius optes, ut sis Homerus, an ut Apollinius aut Theocritus?* Intelligenter etiam et copiose de hoc loco disputat Hardion in *Memoires de Litterature . . . des Inscriptions* &c. T. V. p. 202 ss. Is verba de Theocrito alienum in locum trajecta statuit, et post illa excidisse nomen poëtæ, quem L. cum illo comparaverit. Quo ordine ille putet singula scripsisse auctorem, ex hac illius interpretatione satis clare cognosci potest. "*En effet, Apollonius, celui qui a composé le poëme des Argonautes, ne tombe jamais. Cependant aimeriez-vous* ceperis, longe felicissimus fuit. Num ergo Homerus esse malis, quam Apollonius? Quid vero? Eratosthenes in Erigone, quod carmen plane vitio caret, an major poëta sit Archilocho, qui multa aliena rapere secum videtur, profecta illa ab impetu divini spiritus, quem legi adstringere difficillimum est? In lyrico rursus genere malisne Bacchylides esse, quam Pin-

---

mieux etre Apollonius qu' Homere? et à l' égard du poëme bucolique, il n' y a rien dans Theocrite, qui ne soit heureusement imaginé, si vous en exceptez quelques endroits où le poëte sort du caractere de l' Idylle; tel autre poëte au contraire ne sort jamais de son caractere; mais il n' imagine pas si heureusement. Or je demande si l' on aimeroit mieux etre cet autre poëte que Theocrite? L' Erigone d' Erat. &c." Suspicari etiam licet, nihil esse loco motum, sed post *γενέσθαι* hujusmodi quædam excidisse: *ἢ καὶ Θεόκριτος μᾶλλον, ἢ . . . ὅς, ἄπταιστος ἐν τοῖς ἔξωθεν, ἥκιστα ἐπιτυχὴς εἶναι δοκεῖ ἐν αὐτοῖς τοῖς βουκολικοῖς*; Certe verba, *κἂν τοις β . . . ἐπιτυχέστατος*, stilo Longini egregie conveniunt: et particula *καὶ* ante *ἄπταιστος ὁ Ἀπ.* alterum aliquod *καὶ* exspectari jubet. Postremo et credibile est, ab auctore non prætermissum fuisse Theocritum, cum excellentissimos in aliis generibus poëtas commemoraverit. Nam *ὕψος*, i. e. excellentia et admirabilia dicta, bucolico etiam poëtæ secundum disciplinam Longini tribui posse, nemo negabit, qui cogitate hunc ejus librum legerit. Filius hæc misit: "Suspicor, Longinum tale quid scripsisse: ὁ Μόσχος ἐπιτυχέστατος. Ἆρ' οὖν Ὅμ. ἂν μ. ἢ Ἀπολλώνιος, καὶ Μόσχος ἢ Θεόκρ. ἐθ. *γενέσθαι*; Fortasse tamen locus ille *κἂν τ. β. . . . ἐπιτυχέστατος* est tollendus totus." De Apollonio notabile est h. l. judicium Mori, qui *τὸ ἄπταιστον* per partes breviter persecutus nihil aliud in hoc poëta requirit, quam paulo plus ubertatis ad varietatem et copiam, facilitatisque ad suavitatem minusque studium elegantis et exquisitæ dictionis.

§. 5. Ἐρατοσθένης] Homo apprime doctus, qui permulta scripsit versibus et prosa oratione, quæ Galius recenset in Præf. ad Opuscula mythica. Sed unus ejus libellus, Καταστερισμοὶ inscriptus, ad nostram ætatem pervenit. Fabulam de Erigone narrat Hyginus f. 130.

πολλὰ καὶ ἀνοικονόμητα] Copulam alii plane negligunt, alii perperam urgent, ut Petra, qui sic vertit: *multa, et quidem haud ita bene disposita.* Sed recte Pearcius: *multa etiam.* Ellipticum enim est, pro *inter pleraque feliciter excogitata et e rebus ipsis nata etiam aliena* &c. Ἀνοικονόμητα sunt *res, quibus omnino nullus locus in opere assignari debeat, sive quas omnino cum reliqua materia in ædificium insumi non conveniat.* Ducta esse videtur metaphora a descriptione partium ædificii. Cf. *συνοικονομούμενα* sect. 10. extr.

κἀκεῖνα τῆς ἐκβολῆς τοῦ δαιμονίου πνεύματος ὁρμῇ] MSS. meliores cum Manutio non agnoscunt illud *ὁρμῇ*. Recte. Est enim nihil aliud quam interpretamentum *τοῦ ἐμβολῇ*. Hesychius: *Ἐμβολὴν, ὁρμήν*. Quare locus ita rescribendus est: Κἀκεῖνα *τῇ ἐμβολῇ τοῦ δαιμονίου πνεύματος, ἣν ὑπὸ νόμον τάξαι δύσκολον*. *Idque impetu divini spiritus, quem legi subjicere difficile est.* Noster sect. 27. Καὶ ἔστι τὸ τοιοῦτον εἶδος ΕΜΒΟΛΗ ΤΙΣ ΠΑΘΟΥΣ. Plutarchus, quem sæpius imitatur Longinus, de Placit. Philosoph. IV, 16. Ἀλκμαίων *ἀκούειν ἡμᾶς τῷ κενῷ τῷ ἐντὸς τοῦ ὠτός. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ διηχοῦν κατὰ* ΤΗΝ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΜΒΟΛΗΝ. Toupius. Probat hoc idem Morus. Itaque scriptum a Toupio servavi; non tamen sine dubitatione. Aliam emendationem proposuerat Schurzfleischius, qui et ipse *ὁρμῇ*, ut e glossa ortum, ejici volebat, primum autem *κἀκεῖνα*, pro quo in Ambr. est *κἀκείνῃ* (aut *κακείνη*), mutari in *κατακινήσει*. Filius hoc conjicit: *παρασύροντος καὶ κινοῦντος ἐξ ἐμβολῆς τοῦ δαιμ. πνεύματος, ἣν* &c. Bene uterque damnat *κἀκεῖνα*, quod mihi omnino insolens videtur pro *καὶ ταῦτα*, (*et quidem*), et hic tardam facere orationem.

[*κἀκεῖνα τῇ*) Bast.: "Cod. habet *κακεινηστῆς*, i. e. *κἀκείνης τῆς*. Eodem modo *προστὴν* in eo cod. scribitur pro *πρὸς τὴν*, *ἀσθενέστεροστοῦ* pro *ἀσθ. τοῦ*. Interdum supra hoc *στ* comma vel punctum ponitur, quod declarat, duo esse verba."]

καὶ ἐν τραγῳδίᾳ Ἴων ὁ Χῖος, ἢ νὴ Δία Σοφοκλῆς; ἐπειδὴ οἱ μὲν ἀδιάπτωτοι, καὶ ἐν τῷ γλαφυρῷ πάντῃ κεκαλλιγραφημένοι· ὁ δὲ Πίνδαρος καὶ ὁ Σοφοκλῆς ὁτὲ μὲν οἷον πάντα ἐπιφλέγουσι τῇ φορᾷ, σβέννυνται δ' ἀλόγως πολλάκις, καὶ πίπτουσιν ἀτυχέστατα. Ἢ οὐδεὶς ἂν εὖ φρονῶν ἑνὸς δράματος, τοῦ Οἰδίποδος, εἰς ταὐτὸ συνθεὶς τὰ Ἴωνος ἀντιτιμήσαιτο ἑξῆς.

SECT. XXXIV.

Εἰ δ' ἀριθμῷ, μὴ τῷ ἀληθεῖ, κρίνοιτο τὰ κατορθώματα, οὕτως ἂν καὶ Ὑπερίδης τῷ παντὶ προέχοι Δημοσθένους. Ἔστι γὰρ αὐτοῦ πολυφωνότερος, καὶ πλείους ἀρετὰς ἔχων, καὶ σχεδὸν ὕπακρος ἐν πᾶσιν, ὡς ὁ πένταθλος, ὥστε τῶν

Ἴων ὁ Χ.... Σοφ.] Vat. 2. ἴω ὁ χίος, ἡ νήδια σ. Vat. 3. ἴων ὁ χῖος. ἠνηδία σ.

ἐπειδὴ... ἀδιάπτ.] Vat. 2. ἐπηδὴ οἱ μεν ἂ διάπτωτοι.

πάντῃ κεκαλλ.] Vat. 2. πάντη κεκαλλιγραφημένοι. Vat. 3. πάντη κεκαλλιγραφημμένοι. Etiam Rob. παντη, sine iota subscr.

καὶ ὁ Σοφ.] Vat. 2. καὶ σοφοκλῆς.

πάντα ἐπιφλ.] Vat. 2. πάντα πιφλέγουσι.

σβέννυνται... πίπτουσιν] Vat. 2. σβέννυνται δὲ ἀλόγως. πολλάκις καὶ πίπτουσιν. Vat. 3. σβέννυνται δ' ἀλόγως πολλάκις καὶ πίπτουσιν. Rob. habet σφέννυνται.

Ἢ οὐδεὶς] Par. et Robort. ἡ οὐδεὶς. Vat. 2. ἢ οὐδεὶς.

δράματος] Vat. 2. δραμεματος.

Sect. XXXIV. §. 1. μὴ τῷ ἀλ. κρ.] Vat. 3. μὴ ἀληθεῖ κρίνοιτο.

προέχοι] Vat. 2. πρόεχοι. Vat. 3. et Robort. προέχει.

ἔστι γὰρ] Vat. 2. ἔστιν γὰρ.

ὥστε] Sic scriptum in Par. teste Pearcio, non ὥς γε. Et sic etiam in Vat. 3., Ambr. et Laur. Rob. ὥς τε. Man. ὥς γε.

[De Sophocle num assentiendum sit auctori, dubito. Sed Pindarum similiter reprehendit *Galenus de pulsuum differentia*: *οὐδ' ἀπὸ τῶν κυρίων, ὡς ἔτυχε, μεταφέρειν ἔξεστιν, οὐδὲ τοῖς ποιηταῖς. ἀλλὰ κἂν Πίνδαρός τις εἴη, ὠκεανοῦ τὰ πέταλα τὰς κρήνας λέγων, οὐκ ἐπαινεῖται, καὶ πολὺ μᾶλλον, ἐπειδὰν ἀψευδεῖ δὲ πρὸς ἄκμονι χαλκεύειν γλῶσσαν.*]

σβέννυνται... πίπτουσιν] Iidem tropi conjuncti 21, 1.

ἀλόγως] Idem est, quod *ἀλογιστί*, *ἀφροντίστως*, aut §. 4. *ἀνεπιστάτως*. Cf. Harpocratio et Suidas in *ἀλογία*. Morus. Recte. Nam hoc adverbium et similia sic usurpantur, ut notio *temeritatis*, quae inest, non referatur ad verbum, sed ad subjectum. Ita Xenoph. κ. π. I. 6. 40. *ἐξέπληττες αὐτὸν (τὸν λαγῶ), ὥστε ἀφρόνως ἁλίσκεσθαι.*

τὰ Ἴωνος ἀντιτιμήσαιτο ἑξῆς] Vox excidit. Legendum, ΕΝΟΣ *δράματος τοῦ Οἰδίποδος* ΕΙΣ ΤΑΥΤΟ *συνθεὶς τὰ Ἴωνος* ΑΠΑΝΤΑ *ἀντιτιμήσαιτο ἑξῆς.* Nemo pro-

darus, et in tragico Io Chius, quam Sophocles? Nam illi non lapsi sunt, sed in picto dicendi genere præstantissimi: Pindarus vero et Sophocles mox ita ruunt, ut omnia incendant, mox improviso exstincti infausto casu labuntur. Certe nemo satis sanus omnes deinceps Ionis fabulas, in unum collectas, cum uno Œdipo Tyranno comparaverit.

SECT. XXXIV.

Si vero numero, non veritate, bona orationis æstimemus, etiam Hyperides præstare Demosthenem videatur. Multo enim magis compositionem orationis variavit, multoque plures virtutes habet;

facto, quæ sapit, universa simul Ionis opera cum una Sophoclis fabula Œdipo comparaverit. Τὰ Ἴωνος ἅπαντα ἑξῆς. *Universa simul Ionis opera. Tous les ouvrages d' Ion ensemble*, ut recte Boilavius. Est autem hæc formula loquendi usitatissima. Noster sect. 4. τὰς ΑΠΑΝΤΩΝ ΕΞΗΣ κόρας. Idem sect. 9. Πλὴν ἐν ΑΠΑΣΙ τούτοις ΕΞΗΣ. Idem sect. 34. ΑΠΑΝΤΩΝ ΕΞΗΣ τῶν προειρημένων κατὰ τὸ πλέον ἄμοιρος. Ceterum de Ione atque ejus scriptis, quæ plurima erant, copiosissime atque elegantissime pro more disseruit Bentleius ὁ πάνυ ad Malelam. Confer, si tanti est, et quæ nos scripsimus in Epist. Critic. p. 104. Toupius. Locis a Toupio de ἑξῆς indicatis addo 34, 2. et Fragm. 7. init. Occurrit et Max. Tyr. diss. 33. c. 2. Non audiendus ergo Tollius, qui in notis Francogall. ad vers. Boilavii ἐξ ἴσης h. l. legendum statuit.

Sect. XXXIV. § 1. τῷ ἀληθεῖ] i. e. rei, *veritate ipsa*, ut bene jam Petra vertit, sive, *vera virtutum* (κατορθωμάτων) *ratione*. Nostri dicant: *ihrer natürlichen Beschaffenheit nach*. Sic ἀλήθεια 10, 1. *res ipsa* et ἀληθὴς rei sive *naturæ conveniens*. Xenoph. Cyri disc. I, 2, 10. et alibi. Etiam Latini *verum* et *veritas* similiter usurpant. Qui ergo quærit, *quomodo comparatæ sint virtutes* alicujus scriptoris, is quærit τὸ ἀληθὲς τῶν κατορθωμάτων. Itaque τὸ μέγεθος potest esse attributum τοῦ ἀληθοῦς. Nequaquam igitur ἀληθεῖ propter 35, 1. et similia loca mutandum in μεγέθει, quod faciendum censebat Pearcius, probante etiam Moro.

πολυφωνότερος] Avium est πολυφωνία, varios sonos percurrentium, apud Diod. Sic. 2, 55. Itaque πολύφωνος scriptor, qualem Dion. Hal. T. 2. p. 15. v. 3. Homerum adpellat, varietate compositionis atque numeri orationem reddit suavem. Similiter μῖξις καὶ πολυμορφία τῶν φθόγγων, 39, 3. Adparet ergo, quo modo Clemens. Alex. Protrept. p. 7. Christum dixerit πολύφωνον καὶ πολύτροπον εἰς ἀνθρώπων σωτηρίαν, *qui in docendo in omnes partes se versavit, ut hominibus consuleret*. Morus.

ὡς ὁ πένταθλος, ὥστε &c.] MS. Par. ὥς γε λείπεσθαι. Scribendum cum Manutio, ὅς γε λείπεται. Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. IV, 36. Πᾶσι τοῖς πολίταις, ΩΣ πατὴρ πρᾶος υἱοῖς αὐτοῦ, χρώμενος, ΟΣ ΓΕ καὶ τὴν ἐξουσίαν, ἣν ὑμεῖς ἐδώκατέ μοι, οὐχ ἅπασαν ἐβουλόμην ἔχειν. Lysias cont. Agorat. p. 253. Καίτοι εἰ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἦ που Ἀγόρατός γε δικαίως ἀποθανεῖται, ΟΣ ΓΕ τόν τε Μενέστρατον ἀπογράψας, αἴτιος ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου. Ita scribendum. Vulgo male legitur, ὥστε.

μὲν πρωτείων ἐν ἅπασι τῶν ἄλλων ἀγωνιστῶν λείπεσθαι,
2 πρωτεύειν δὲ τῶν ἰδιωτῶν. Ὁ μὲν γὰρ Ὑπερίδης, πρὸς
τῷ πάντα ἔξω γε τῆς συνθέσεως μιμεῖσθαι τὰ Δημοσ-
θένεια κατορθώματα, καὶ τὰς Λυσιακὰς ἐκ περιττοῦ περι-
είληφεν ἀρετάς τε καὶ χάριτας. Καὶ γὰρ μαλακίζεται,
ἀφελείας ἔνθα χρὴ, καὶ οὐ πάντα ἑξῆς καὶ μονοτόνως, ὡς ὁ
Δημοσθένης, λέγει· τό τε ἠθικὸν ἔχει μετὰ γλυκύτητος

ἐν ἅπασι τῶν] Vat. 3. ἐν ἅπασιν τῶν.

λείπεσθαι, πρωτεύειν] Manut. λείπεται, πρωτεύει.

§ 2. Ὁ μὲν γ... πάντα] Par. et Laur. ὁ μὲν γε ὑπ. &c. Vat. 2. ὁ μὲν γε ὑπερίδης πρωτῶ
γὰρ
πάντα. Vat. 3. ὁ μὲν γε ὑπ. &c.

κατορθώματα] Vat. 2. καταθόρματα.

χάριτας. Καὶ γάρ... τό τε ἠθικόν] Vat. 2. χάριτας, καὶ γὰρ λαλεύματα ἀφελσίας ἔνθα χρὴ, καὶ οὐ πάντα ἑξῆς καὶ μονοτόνως ὡς ὁ δημοσθένης λέγεται, ὅ τε ἠθικόν. Vat. 3. χάρι-
λ
τας. καὶ γὰρ λακεύματα ἀφελσίας. ἔνθα χρὴ. καὶ οὐ πάντα ἑξῆς καὶ μόνοτόνως ὡς ὁ δημοσθέ-
νης λέγεται τό τε ἠθικόν. Etiam Par. et Laur. prima sic habent: καὶ γὰρ λαλεύματα ἀφελσίας. Ambr. autem et Rob. καὶ γὰρ λακεύματα ἀφελσίας; et Rob. quidem ante λακεύματα posuit asteriscum. In extremis Par., teste B., λέγεται. τότε. Et sic etiam Laur. Ambr. et Rob. Particula καὶ ante μονοτόνως in Ambr., Schurzfl. auctore, non legitur; sed Gudius id legi tradit.

Ceterum Hyperidem hic comparat Longinus pentathlo, qui licet summis athletis, in suo cuique genere, par non sit, δευτερεύει tamen, sive secundas in singulis facile obtinet, atque adeo ceteros athletas nullo negotio superat. Pentathlus enim cedit cursori, qua cursor, sed tamen eundem cursorem, in quovis alio certamine, utpote ἰδιώτην, longe post se relinquit. Hæc mens Longini est, quam non male expressit Gabriel de Petra, non pessimus rhetoris nostri Interpres. Confer Platonem in dialogo, qui Ἐρασταὶ sive περὶ φιλοσοφίας inscribitur, unde hæc quodammodo mutuatus est Noster, quod et dudum vidit Tanaquillus Faber. Eadem quoque similitudine utitur Anonymus apud Photium in vit. Pythag. §. 15. Ὥσπερ ὁ πένταθλος πάσας ἔχων τὰς δυνάμεις ἐν ἑκάστῃ ἥττων ἐστι τοῦ ἕν τι ἐπιτηδεύοντος τῶν ἀθλημάτων· οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος πάσας ἔχων τὰς δυνάμεις ἐν ἑκάστῃ λείπεται. Elegantissime Synesius Epist. 148. Ἡμῖν δὲ ἡ χώρα καὶ τοῦτ' ἔστι ΤΟ ΕΚ ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΠΡΩΤΕΙΟΝ. Toupius. Verba Platonis in Ἐρασταῖς (Vol. II. p. 37.) sunt: Ἐννοῶ, ἔφη, οἷον λέγεις τὸν φιλόσοφον ἄνδρα. Δοκεῖς γάρ μοι λέγειν, οἷον (s. οἷοι) ἐν τῇ ἀγωνίᾳ εἰσὶν οἱ πένταθλοι πρὸς τοὺς δρομέας, ἢ τοὺς παλαιστάς. Καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τούτων μὲν λείπονται κατὰ τὰ τούτων ἆθλα, καὶ δεύτεροι εἰσὶ πρὸς τούτους· τῶν δὲ ἄλλων ἀθλητῶν πρῶτοι, καὶ νικῶσιν αὐτούς. Τάχ' ἂν ἴσως τοιοῦτόν τι λέγεις καὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἀπεργάζεσθαι τοὺς ἐπιτηδεύοντας [τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα· τῶν μὲν πρώτων εἰς ξύνεσιν περὶ τὰς τέχνας ἐλλείπεσθαι, τὰ δευτερεῖα δ' ἔχοντας τῶν ἄλλων περιεῖναι, καὶ οὕτω γίγνεσθαι περὶ πάντα ὕπακρόν τινα ἄνδρα τὸν πεφιλοσοφηκότα.

τῶν ἰδιωτῶν] Longinus quidem ob oculos habuit Platonem Theag. p. 6. B. veruntamen rem suo extulit modo, ut frustra Tan. Faber ejus verba in sensum, quem Platonica habent, torqueat, et inauditam vocis ἰδιώτης notionem confingat. Ἰδιώτης est *artis expers*, opponiturque *artifici*. Sic Plato Protag. p. 200. D. ἰδιώτας opponit αὐληταῖς. Polit. III. p. 433. D. ἰατροῖς. Xenophon Cyrop. I. p. 24. B. ἀγωνισταῖς, ut hoc loco Longinus. Iterum Xenophon Hieron.

et, ut quinquertio, fere secundus est, ut ubique a
ceteris athletis vincatur, ipse vero alienos ab arte
vincat. Hyperides enim, præterquam quod omnia 2
Demosthenis bona, excepta verborum compositione,
imitatur, etiam Lysiæ virtutes et venustatem adsumsit.
Nam — — ubi simplicitate opus est, nec Demosthenis more omnia deinceps et uno modo dicit:
morata ejus oratio blandam suavitatem habet; innu-

p. 909. et Pausan. VI, 1. ἀθληταῖς. Porphyr. de Abst. An. l. §. 47. γυμνασταῖς. ubi vocis vim minus ceperunt viri eruditi. Vide Kuhnium ad Pausan. l. c. et Hemsterhus. ad Lucian. Necyom. p. 484. RUHNKENIUS.

§. 2. ἐκ περιττοῦ] Recte Gabriel, *Lysiacas insuper virtutes veneresque adjecit.* Quod Græci ἐκ περιττοῦ, Latini *insuper* sive *ex abundanti* vocant. Nos Angli, *over and above.* Glossæ Vet. Ἐκ περιττοῦ, *Insuper, amplius, ex abundanti.* Lærtius in Zenone: ΕΚ ΠΕΡΙΤΤΟΥ δὲ τῆς ὁρμῆς τοῖς ζώοις ἐπιγινομένης, ᾗ συγχρώμενα πορεύεται πρὸς τὰ οἰκεῖα. Deinde lego, Καὶ γὰρ μαλακίζεται, ἔνθα χρή. *Mollescit* sive *de impetu suo remittit, ubi opus est.* Noster sect. 8. Οὐδὲν οὕτως ὡς τὸ γενναῖον πάθος, ΕΝΘΑ ΧΡΗ, μεγαλήγορον. Recte autem et eleganter, μαλακίζεται. Josephus de Bell. Jud. IV, 9. Ἔνθα δὴ τὰς μὲν προβολὰς ἀκηροτέρας ἐποιεῖτο ὁ Σίμων, ΜΑΛΑΚΙΖΟΜΕΝΩΝ αὐτῷ τῶν πλειόνων. *Itaque tunc Simon segnius quidem ferebatur ad impressiones faciendas, quod suorum plerique de impetu suo remitterent.* Hinc μαλακώτερον γράφειν, et μαλακώτερος ἐν τοῖς λόγοις. Dionys. Halic. in Demosth. Τὸ δὲ τῆς λέξεως λεῖον καὶ ΜΑΛΑΚΟΝ αἰτιῶμαι. Idem in Lysia: Ἐν μὲν δὴ τοῖς ἐπιδεικτικοῖς λόγοις ΜΑΛΑΚΩΤΕΡΟΣ. Socrat. Epist. Allatii p. 67. Ὑπὲρ ἐνίων δὲ διὰ τὴν ἡλικίαν ὁμολογῶν ΜΑΛΑΚΩΤΕΡΟΝ ΓΡΑΦΕΙΝ, συγγνώμης ἀξιοῖ τυχεῖν. TOUPIUS. Ante omnia de lectione quærendum erat. Nam μαλακίζεται videtur a Manutio excogitatum. Pro eo MS. Par. et Vat. 2 et 3. et Laurent. habent λαλεύματα; Ambr. et ed. 1. λακεύματα. Prius illud Tollius inde ortum putabat, quod quis ad μαλακίζεται interpretandi causa adscripserit λαλεῖ μετ' ἀφελείας: nam et ipse ἀφελείας verbum statuit esse alienum. Quid si contra Longini defendamus esse hoc λαλεῖ μετ' ἀφελείας? Codices id velle videntur, et certe genus dicendi valde submissum plane exprimit. Sed tamen μαλακίζεται, ut non ineptum, tuli: τὸ ἀφελείας autem nihil est cur ejiciatur.

οὐ πάντα ἑξῆς καὶ μονοτόνως] Ambr. (secundum Schurzfl.) habet οὐ πάντα ἑξῆς μονοτ. Sed Vat. 2 et 3. El., ed. 1. et Manut. habent καὶ post ἑξῆς: Crisp. autem et Manol. idem ante ἑξῆς. E Parisino cod. hic nihil notatum reperi. Tollius et Hudson hanc particulam καὶ tolli volebant: ego servavi ut non incommodam et pæne necessariam. Dixerat enim Longinus, Hyperidem omnia Demosthenis bona habere. Inde cum quis existimare possit, eum etiam graviter omnia et cum vehementia quadam æquabili efferre, hoc addit, eum non vim *etiam* æquabilem per omnia adhibere. Cf. 12, 4. et not. ad 36, 4. Quid πάντα ἑξῆς sint, dictum est ad sect. 33 extr. Nam inepte Pearcius ἑξῆς a verbo πάντα disjungit, vertitque *seriatim*, quod neque Latinum est neque clarum. Sensus est: *neque omnia æquabili etiam intentione, ut Demosthenes, eloquitur.*

λέγει] Omnes codd. et ed. pr. λέγεται, quod jam probo.

τό τε ἦθ.... ἐφηδυνόμενον] Optime expressit Cicero in Bruto: *Hic primus inflexit orationem, et eam* MOLLEM *teneramque reddidit: et* SUAVIS, *sicut fuit, videri maluit, quam gravis; sed* SUAVITATE *ea, quæ perfunderet animos, non perfringeret.* TOUPIUS. Hæc in Ciceronis Bruto c. 9, non de Hyperide, sed de Demetrio Phalereo dicuntur. Ergo tantum accommodari possunt ad hæc Longini cum eleganti circumlocutione efferenda. Jam addendum, quod magis ad rem pertinet, Tollium non sine causa verba λιτῶς ἐφηδ. pro glossemate habuisse; Morum contra, quod minus probes, prius illud μετὰ γλ. ἡδύ. Hoc certe quivis non plane obtusus ἡδὺ, λιτῶς ἐφηδυνόμενον· ἄφατοί τε περὶ αὐτόν εἰσιν ἀστεϊσμοὶ, μυκτὴρ πολιτικώτατος, εὐγένεια, τὸ κατὰ τὰς εἰρωνείας εὐπάλαιστρον, σκώμματα οὐκ ἄμουσα, οὐδ' ἀνάγωγα, κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ἐκείνους, ἀλλ' ἐπικείμενα,

---

ἡδὺ, λιτῶς . . . αὐτόν εἰσιν] Vat. 2. ἡδύ λιτῶς ἐφηδυνάμενον, ἄφατόν τε περὶ αὐτὸν εἰσίν. Vat. 3. ἡδύ. λιτῶς ἔφη δυνόμενον· ἄφα τοί τε περὶ αὐτὸν εἰσίν. Etiam Rob. αὐτὸν εἰσιν.

πολιτικώτατος] Vat. 2. πωλητικώτατος.

εὐπάλαιστρον] Ita Vat. 2. et Laur.; Par. a prima manu, ut testatur B., εὐπάλαιστον; sed corr. εὐπάλαιστρον; itemque Vat. 3. et Rob. El. in marg. δυσπάλαιστον, ἢ ἀπάλαιστον.

σκώμματα] Vat. 2. σκώματα.

sentit, ἡδὺ cum ἐφηδυνόμενον stare non posse. Possis igitur ἡδὺ ut temere illatum delere. Sed ne hoc quidem probabilius, quam illud Tollii. Porti conjectura mihi tenebras offundit. Is breviter, ut solet: Μετά· Ἴσως, καὶ τὸ μετὰ γλυκύτητος ἡδύ. Denique, ut nunc est, assentior Tollio.

ἄφατοί τε περὶ αὐτόν εἰσιν ἀστεϊσμοὶ] Hanc urbanitatem Lysiæ quoque tribuit Dionys. Halicar. in Censur. Vet. p. 70. καὶ κομψὸς καὶ ἀληθὴς, καὶ τῷ ἀστεϊσμῷ εὔχαρις. sic enim refingimus, quod vulgo circumfertur: καὶ τῶν Ἀττικισμῶν εὔχαρις. Contra alii Rhetores apud eundem Dionysium in Demost. p. 196. requirebant τοὺς ἀστεϊσμοὺς ἐν τοῖς Δημοσθένους λόγοις. Eunapius in Liban. p. 173. e correctione H. Valesii, Emend. III, 19. οἱ Συροφοίνικες ἔχουσι κατὰ τὴν κοινὴν ἔντευξιν ἡδὺ καὶ κεχαρισμένον — οἱ μὲν οὖν Ἀττικοὶ μυκτῆρα καὶ ἀστεϊσμὸν αὐτὸ καλοῦσι. qui locus imprimis ad rem pertinet. Sæpe vox ἀστεϊσμὸς abiit in Ἀττικισμὸς, tanquam apud Donatum in Terent. Eunuch. II, 3, 50. ut vidit Richardus Bentleius. Eadem commutatio facta est in Alciphron. II, 4. p. 248. καὶ ἀτρέμα δὲ ὑπονοιῶν Αἰγυπτίοις θέλων Ἀττικισμοῖς σε διαπωθάζειν. Repone, ἀστεϊσμοῖς: ut etiam conjecerat is, cujus acumen nulla menda fallebat, T. Hemsterhusius. Sic alibi confunduntur ἀστικὸς et Ἀττικός. Athenæus XIII. p. 577. E. ἦν δὲ ἡ Λαμία σφόδρα εὔθικτος καὶ Ἀττικὴ πρὸς τὰς ἀποκρίσεις. ubi H. Stephanus Ind. Thes. Ἀττικὴ capit pro dicax, lepida. Male. Nam Ἀττικὸς simpliciter non dicitur *facetus*, sed *Atticis peculiaris*, ut χάρις Ἀττικὴ, ῥήτωρ Ἀττικὸς &c. Legendum ἀστικὴ, quod ipse Athenæus p. 578. E. confirmat: ἦν καὶ ἀστεία τις ἀποκρίνασθαι. et p. 585. B. ἐμμελὴς ἦν πάνυ ἡ Γνάθαινα, καὶ οὐκ ἀνάστειος φθέγξασθαι. Eadem corruptela in Diogen. Laert. V, 86. ὑπέρογκος ἦν τὸ σχῆμα, ὥστε αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν πομπικὸν καλεῖσθαι. Scribendum: ὑπὸ τῶν ἀστικῶν. pro quo alii Scriptores, quos laudat elegantissimus Piersonus ad Mœrid. Atticist. p. 74. dicunt: ὑπὸ τῶν ἀστεϊζομένων. Forte ἀστικὸς etiam revocandum in Alciphrone III, 43. p. 368. ἀνάπαιστα εὔκροτα ἐπιλέγοντες αὐτῷ, σκωμμάτων ἀλυκῶν καὶ αὐτοχαρίτων Ἀττικῶν αἱμυλίας γέμοντα. Legerim partim de conjectura, partim fide MS. Regii: ἀνάπαιστα εὔκροτα ἐπιλέγοντες αὐτοσκωμμάτων ἀστικῶν καὶ αὐτοχαρίτων Ἀττικῶν καὶ αἱμυλίας γέμοντα. Ammonius quidem p. 26. distinguit ἀστεῖος et ἀστικός. Sed promiscue dici multis exemplis certum est. Lex. Sangerm. MS. Ἀστεῖος καὶ Ἀστικὸς διττῶς. Μένανδρος· προποιήσεις ἀστικὸν σαυτόν. πάλιν Ἀλκαῖος Πασιφάῃ· νοῦν γένοιτ' ἀστεῖος οἰκῶν ἐν πόλει. quam glossam aliis corrigendam relinquo. Liceat his unum et alterum locum addere, ubi, Ἀττικὸς et ἀστικὸς, etsi alia potestate posita, tamen eodem errore permutata reperiuntur. Alciphron III, 25. p. 332. σὺ δὲ ὑμῖν μειράκιον Ἀττικὸν ἀνεφάνης. Repone ἀστικόν. Nam rusticus Atticus, sive in regione Attica natus, Athenis natum non Ἀττικὸν, sed ἀστικὸν, appellat. Sic III, 1. p. 274. ἀστικὸς ἔφηβος. et III, 71. p. 448. ἀστικὰ μειράκια. At rectissime legitur III, 58. p. 420. οὐ γάρ ἐστι τῶν Ἀττικῶν τούτων εἷς τῶν χαύνων μειρακίων, quod Ἀττικὰ μειράκια ibi opponuntur militi, qui Ἰλιεὺς dicitur in editionibus vulgatis, Μαλιεὺς in MS. Regio. Satis de hoc loco. Apud eundem III, 11. p. 304. scripti editique libri sic habent: οὐ σωφρονεῖς, ὦ γύναι, ἀλλ' ἁμιλλᾷ ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ταυταισὶ ταῖς ὑπὸ τρυφῆς διαρρεούσαις. Erit fortasse, qui hanc scripturam meri occurrunt joci urbani, irrisio faceta, liberalitas, venust æironiæ, scommata non illepida, neque vero effrena, qualia fuere veterum Atticorum, sed ad

servandam putet, quod veteres Grammatici docent, feminas Athenis natas non Ἀθηναίας, sed Ἀττικὰς vocatas esse, ne nomen Deæ cum mortalibus communicaretur. Vide Suidam v. Ἀθηναίαν, et ibi Kusterum. Ego vero non dubito, quin Alciphron hic quoque, ubi mulierem *rusticam* diserte opponit *urbanis*, scripserit: ἀλλὰ ἁμιλλᾷ ταῖς ἀστικαῖς ταυταισί. Eadem de causa III, 70. p. 444. Ἀττικῆς στωμυλίας quod alibi recte dicitur, commutandum in ἀστικῆς στωμυλίας. Nam *dicacitas urbana* opponitur *rusticæ simplicitati*. Ad hanc normam ei, qui animum attenderit, facile erit, alia aliorum loca, in quibus idem error est, corrigere. RUHNKEN.

μυκτὴρ πολιτικώτατος, εὐγένεια] Similiter Plutarch. de Herodot. Malign. p. 860. E. εὔρυθμός τε καὶ πολιτικὸς ὁ μυκτὴρ τοῦ συγγραφέως. Quibus locis πολιτικὸν non intelligo *civilem* vel *forensem*, sed *lepidum*, *urbanum*, ἀστεῖον. Hesychius: Πολιτικός. ἀστεῖος μετὰ τέχνης τινός. Polyb. Excerpt. Peiresc. p. 117. ἐν μὲν ταῖς ὁμιλίαις εὔχαρις καὶ πρόχειρος ἦν, παρά τε τὰς συνουσίας εὐτράπελος καὶ πολιτικός. Vide Pierson. ad Mœr. Attic. p. 75. Ἀττικὸν μυκτῆρα dicit Lucianus Prometh. p. 24. Pro εὐγένεια, quod merito suspectum habet Fr. Portus, legendum ἐμμέλεια. Sic enim dicitur *lepos et venustas in jocando*. Plato Theæt. p. 127. F. Θαλῆν Θρᾷττά τις ἐμμελὴς καὶ χαρίεσσα θεραπαινὶς ἀποσκῶψαι λέγεται. quem locum imitatur Plutarch. Tom. II. p. 456. A. p. 544. A. et p. 633. A. Aristoteles Nicom. IV. p. 75. οἱ δὲ ἐμμελῶς παίζοντες, εὐτράπελοι προσαγορεύονται. Hermias Commentario MS. in Platonis Phædrum: οὐ γὰρ τῆς ἐμμελείας καὶ εἰρωνείας ἦν Σωκράτους. RUHNKENIUS. Secutus est, ut solet, Noster Plutarchum suum de Herodoti Malign. p. 860. Εὔρυθμός τε καὶ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ Ο ΜΥΚΤΗΡ τοῦ συγγραφέως, εἰς Κᾶρας ὥσπερ εἰς κόρακας ἀποδιοπομπουμένου τὸν Ἰσαγόραν. Vocem autem εὐγένεια frustra suspectam habuerint viri eruditi. Photius in Bibl. p. 525. Καὶ ἡ λέξις δὲ αὐτῷ καὶ ἡ συνθήκη τῆς Ἀττικῆς ΕΥΓΕΝΕΙΑΣ οὐ φεύγει τὰς γονάς. *Dictio autem ejus atque adeo ipsa compositio nativam Atticam elegantiam sapit*. Optime Quintilian. X. 1. *At Messala nitidus et candidus, et quodammodo præ se ferens in dicendo* NOBILITATEM SUAM. TOUPIUS.

τὸ κατὰ τὰς εἰρωνείας εὐπάλαιστρον] Ita recte exhibet MS. Vat. Aliud est εὐπάλαιστρος, aliud εὐπάλαιστος. Εὐπάλαιστος est *qui facile vincitur*. Epicharmus apud Laërtium in Platone:

> Δυσπάλαιστος αὐτὸς ἄλλους εὐπαλαίστους
> ἀποφανεῖ.
> *Invictus ipse alios facile superabit.*

Ita scribendus iste versus, metro jubente. Εὐπάλαιστρος est *palæstræ peritus*. cui opponitur Ἀπάλαιστρος. Hesychius: Κυπρία πάλη. ἣν ἔνιοι πάμμαχον καλοῦσιν, οἱ δὲ ἄγροικον καὶ ΑΠΑΔΑΙΣΤΡΟΝ, διὰ τὸ τοὺς ἐν Κύπρῳ ἀτέχνως παλαίειν. Cicero Orator. ad M. Brutum: *Itaque qualis eorum motus*, quos ἀπαλαίστρους Græci vocant, *talis horum mihi videtur oratio, qui non claudunt numeris sententias*. Quintilian. IX. 4. *Id quod Cicero optime vidit, atque testatur frequenter, se quod numerosum sit quærere: ut magis non ἄῤῥυθμον, quod esset inscitum et agreste, quam* εὔρυθμον (scribe, ἔῤῥυθμον) *quod poëticum est, esse compositionem velit: sicut etiam quos palæstritas esse nolumus* PERITOS TAMEN PALÆSTRÆ *esse volumus, non ἀπαλαίστρους*. Vocem usurpat Meleager apud Reisk. Miscell. Lips. IX. p. 473. nec non Strato in Epigrammate:

> Ἀλλ' οὐκ ὢν ΑΠΑΔΑΙΣΤΡΟΣ ὁ δεσπόσυνος
> προςέειπε,
> Παῦσαι· πνιγίζεις, φησὶ, τὸ παιδάριον.

Ita scribendus iste locus, de quo nos ad Theocrit. V. 90. TOUPIUS.

σκώμματα οὐκ ἄμουσα &c.] Legendum: σκώμματα οὐκ ἄμουσα, οὐδ' ἀνάγωγα, ἀλλὰ, κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ἐκείνους, ἐπιεικῆ. Particulam ἀλλὰ transponendam esse, Tollius quoque vidit. At qui sunt Ἀττικοὶ ἐκεῖνοι? Lysias, Plato, et Socratici omnes, veteres denique Comici, quorum jocis nihil fingi potest venustius. Scio, Aristotelem Nicom. IV. p. 75. Plutarchum in Compar. Aristophanis et Menandri, et Tom. II. p. 711. item Artemidorum I. 58. p. 50. antiquæ Comœdiæ jocos illiberales, novæ liberales tribuisse. Sed non omnium idem sensus fuit idem judicium. Plato quidem quanti Aristophanem, veteris Comœdiæ principem, fecerit, satis constat. Cum διασυρμός τε ἐπιδέξιος, καὶ πολὺ τὸ κωμικὸν καὶ μετὰ παιδιᾶς εὐστόχου κέντρον, ἀμίμητον δὲ, εἰπεῖν, τὸ ἐν πᾶσι τούτοις ἐπαφρόδιτον· οἰκτίσασθαί τε προσφυέστατος, ἔτι δὲ μυθολογῆσαι κεχυμένος, καὶ ἐν ὑγρῷ πνεύματι διεξοδεῦ-

μετὰ παιδιᾶς] Par. μετὰ παιδ$\overset{ι}{ε}$ιᾶς (sic), i. e. παιδιᾶς, Vat. uterque, Laur., Ambr., et Rob..

εὐστόχου] Vat. 2. εὐστόμα.

εἰπεῖν] El. ὡς εἰπεῖν.

οἰκτίσασθαί τε] Vat. 3., Rob. et Man. οἰκτ. ποτε.

προσφυέστ.] Vat. 3. προφυέστατος.

κεχυμένος] Vat. 3. κε$\overset{χ}{κ}$υμένος.

ἐν ὑγρῷ . . . ἄκρως] Vat. 2. ἐν ὑγρῷ $\overline{πνι}$ δὲ ἐξοδεῦσαι, ἔστι εὐκαμπὴς ἄκρος. Vat. 3. ἐν ὑγρῷ πνι. διεξοδεῦσαι. ἔνι εὐκαμπὴς ἄκρος. Marg. ἔστι. Etiam Par. et Rob. ἄκρας pro ἄκρως.

Platone suo sentit Cicero de Offic. I. 29. *Duplex est omnino jocandi genus: unum illiberale, petulans, flagitiosum, obscœnum: alterum elegans, urbanum, ingeniosum, facetum: quo genere non modo Plautus noster, et Atticorum antiqua Comœdia, sed etiam Philosophorum Socraticorum libri referti sunt.* Non Menandrum, sed Aristophanem, χαριεντισμοῦ καὶ ἱλαροῦ λόγου exemplum ponit Demetrius Phaler. de Elocut. §. 128. Non ex nova, sed ἐκ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας Libanius hauserat leporem et venustatem suam, teste Eunapio in ejus Vita p. 173. Platonius denique de differ. Comœd. ita judicat de Aristophane: ὁ Ἀριστοφάνης ἐπιτρέχειν τὴν χάριν τοῖς σκώμμασι ποιεῖ. qui locus inprimis ad rem pertinet. σκώμματα ἐπιεικῆ, et emendavimus, τοῖς ἀναγώγοις opponuntur. Plutarch. Tom. II. p. 74. D. οὔτε οἱ νουθετοῦντες ἀστείως, τὸ πικρὸν καὶ δηκτικὸν προσβάλλοντες ἀποτρέχουσιν, ἀλλ' ὁμιλίαις ἑτέραις καὶ λόγοις ἐπιεικέσιν ἐκπραΰνουσι. Idem T. II. p. 855. B. δυσχερεστάτοις ῥήμασιν opponit ἐπιεικῆ. Marcellinus in Hermog. p. 42. εἰ μὲν ἄδοξον εἴη τὸ πρόσωπον, καταφορικώτερος ὁ λόγος ἔσται, εἰ δὲ εὐδοξότερον εἴη, ἐπιεικέστερος. **Ruhnkenius.** Τὰ ἀνάγωγα σκώμματα sunt *joci inurbani, lascivi, atque homine libero minime digni.* Athenæus lib. 13. p. 585. Ἀριστόδημος δὲ ἐν δευτέρῳ γελοίων ἀπομνημονευμάτων, Γνάθαιναν, φησὶ, δύο ἐμισθώσαντο, στρατιώτης καὶ μαστιγίας. ΑΝΑΓΩΓΟΤΕΡΟΝ οὖν τοῦ στρατιώτου λάκκον αὐτὴν εἰπόντος· πῶς; ἔφησεν, ἢ ὅτι δύο ποταμοὶ ἐμβάλλετέ μοι, Λύκος καὶ Ἐλεύθερος; Ceterum huc egregie facit Cicero Epist. Famil. IX, 15, *Accedunt non Attici, sed salsiores quam illi Atticorum, Romani veteres atque urbani sales.* Qui locus in primis notandus: nam ad Longinum nostrum intelligendum plurimum facit. **Toupius.** Sententiæ Tollii, quæ est etiam Ruhnkenii, de prius ponenda conjunctione ἀλλὰ Morus hæc opposuit: "κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ἐκείνους: nam horum scommata erant οὐκ ἄμουσα, οὐδ' ἀνάγωγα. Ita locus nulla emendatione eget." Mira vero est hæc difficultatis tollendæ ratio, ut quæ gravissimis in locis sensum pervertere possit! Graviter enim contendendum est adversus sententiam viri, cujus propter doctrinam et acumen aliasque virtutes magis amabiles merito magna fuit et est auctoritas. Mihi certe res videtur tanti momenti, ut peculiari libro lex et formula copiose explicari debeat, ex qua constitui pro certo possit, ad quæ verba negatio pertineat, et in quibus eam ἀπὸ κοινοῦ repeti fas non sit. Nam e scholio Mori facile est legem elicere, secundum quam *negatio commate terminata non pertineat ad insequens comma particula comparandi instructum.* Itaque verba paullo ante scripta, ὡς ὁ Δημοσθένης, hunc in modum illustranda erant: "Nam hujus ratio erat οὐ πάντα ἑξῆς μονοτόνως λέγειν." Et ep. 1. ad Thessal. 4, 5. μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη, ad posterius item comma dicendum erit: "Nam horum populorum a sacris Christi alienorum erat μὴ ἐν π. ἐπιθ. κτᾶσθαι τὰ ἑαυτῶν σκεύη." Vide, quæ portenta errorum ista lex gignere possit! Ne longior sim, in hoc Longini, quem tractamus, loco secundum lectionem vulgatam necessario οὐδὲ communiter pertimanus posita. Extenuare rem dicendo aptissime potest; multum inest salis comici; lusus ejus certe pungunt, nec licet, ut vere dicam, leporem ejus imitando adsequi. Natus videtur ad miserandum,

net et ad *ἀνάγωγα* et ad posteriorem sententiam, *κατὰ τ. Ἀττ. ἐκείνους*, quia negationi opposita conjunctio *ἀλλὰ* sequitur, pro qua, si ista esset vera interpretatio, simplex copula *καὶ* sequi deberet, aut *δηλονότι*. Et hanc quidem rationem firmat analogia plurium linguarum, et, ut opinor, omnium. Mirum per se est, summum interpretem hæc non vidisse. Sed ipsum veri studium, et maxime facilitatis simplicitatisque amor, quæ virtutes crisin et exegesin unice commendant, eum hic a vero abduxit. Trajiciendo *τῷ* Ἀλλὰ hoc incommodum oritur, quod in *κατὰ τ. Ἀττ. ἐκείνους* nulla laus propria relinquitur Hyperidi, ut quæ communis fiat omnium Atticorum sui temporis, adeo ut hæc verba tum videantur supervacanea. Mihi placet, quod in promtu est, ut intelligamus jocos illiberales et petulantes oratorum Hyperidi æqualium, et maxime poëtarum comicorum. Non obstat huic explicationi, quod de jocis illis non omnium idem sensus fuit, idem judicium: non enim Longinus aliorum stat sensibus, sed, si quis alius, sui est homo judicii. Neque Ciceronis aliorumque judicium de Atticorum antiqua comœdia nobis obstat: nam multos etiam sales urbanos et elegantes, v. c. in fabulis Aristophanis, inesse, nemo negabit: sed ut hos laudare aliis licuit, ita scurriles et obscœnos, quorum est sine dubio major copia, licuit notare Longino. Peculiaris est error Boilavii, qui vertit: *comme les railleries de ces faux imitateurs du Stile Attique.* Eo duce significantius etiam Gori: *sull' andare di quelli Attici* (voi m'intendete), *per* &c. Sed ostendit Tollius, fictos esse hos, qui fuerint Longini ætate, pravos Atticorum imitatores.

ἐπικείμενα] Morus cum aliis statuit esse *vicina*, sive, quod ipse vertit, *quæ ipsa res affert*. Sed talia vel maxime possunt esse insulsa, certe petulantia. Itaque quoniam nec alia melior explicatio datur, corruptum et ipse hoc verbum esse opinor. Ruhnkenii *ἐπιεικῆ* non plane improbo: sed dubito, an rei sit aptissimum. Hermogenes quidem de *ἐπιεικείᾳ* orationis Τομ. *β'*, p. 336. multa recenset: sed de jocis hujus virtutis nihil commemorat. Fort. in usu fuit *ἐπικεχαριτωμένα*, et e nota tachygraphica ΕΠΙΚΕΧΩΜΕΝΑ vulgatum exstitit. Hoc vel simile quid aliqua munitum auctoritate proferri velim.

πολὺ τὸ κωμ.... κέντρον] Secundum usitatam interpungendi rationem aut nullum inter hæc verba ponendum videtur comma, aut primum post *κωμικὸν* (ubi omnes ponunt), alterum post *εὐστόχου*. Nam *κωμικὸν* pertinere puto ad *κέντρον*, quia hoc aliquod adjectivum desiderat, et per se, cum verbis *μετὰ παιδ. εὐστ.* non arcte nexum, pendet. Ego igitur omisi comma positum post *κωμικόν*; ut jam verti possit: *multos habet comicos cum lusu scopum feriente aculeos.*

εἰπεῖν] pro *ὡς εἰπεῖν*, ut 44, 7. *τὸ δ' ἀληθέστερον εἰπεῖν*. Cum pertineat ad *ἀμίμητον*, pluribus ita exprimas: *etsi hoc justo gravius videri potest.* Sed breviter vertas licet *propemodum.*

μυθολογῆσαι κεχυμένος] Verte: *in tractandis* (et ad causam accommodandis) *fabulis copiosus et amplus.*

[*μυθολογῆσαι*) Pœnitet me de hoc verbo non secutum esse auctoritatem Mori, qui ad h. l. hæc annotavit: " Propter illud *κεχυμένος*, quod additum est, non tantum fictas narrationes intellexerim, quarum exemplum libellus de Latona esse potest, sed illam quoque probabiliter et cum multa copia ac suavitate conjunctam scribendi rationem, qua oratores utuntur, ne semper argumentis rem muniant, aut philosophi, ubi neglecta aliquantisper subtilitate rem ad communem sensum revocatam populari intelligentiæ accommodant. Socrates quidem apud Platonem (apolog. 31.), cum magis sermocinatur, quam jus tuetur, se dicit *διαμυθολογεῖσθαι*. Idem, ubi verosimiles sperandi causas explicat, non scientiam affectat, fatetur se *μυθολογεῖν* (Phædon. 5. et 14.)."]

ἐν ὑγρῷ πνεύματι] *molli spiritu*, qui facile velut tractari potest, non deficit facile, nec in anhelitum mutatur Etiam paulo post *ὑγρὸς* est *mollis*, et apud Lycurg. in Leocr. c. 10, *τὴν ὑγρότητα τοῦ ἤθους τοῖς δακρύοις εἰς τὸ ἔλεος προαγαγεῖν.* Morus.

διεξοδεῦσαι ἔτι εὐκαμπὴς ἄκρως] Morus

σαι ἔτι εὐκαμπὴς ἄκρως· ὥςπερ ἀμέλει τὰ μὲν περὶ τὴν
Λητὼ ποιητικώτερα, τὸν δ᾽ ἐπιτάφιον ἐπιδεικτικῶς, ὡς οὐκ
3 οἶδ᾽ εἴ τις ἄλλος, διέθετο. Ὁ δὲ Δημοσθένης ἀνηθοποίη-
τος, ἀδιάχυτος, ἥκιστα ὑγρὸς ἢ ἐπιδεικτικὸς, ἁπάντων
ἑξῆς τῶν προειρημένων κατὰ τὸ πλέον ἄμοιρος. Ἔνθα
μέντοι γελοῖος εἶναι βιάζεται καὶ ἀστεῖος, οὐ γέλωτα κινεῖ
μᾶλλον, ἢ καταγελᾶται· ὅταν δὲ ἐγγίζειν θέλῃ τῷ ἐπί-
χαρις εἶναι, τότε πλέον ἀφίσταται. Τό γέ τοι περὶ Φρύνης

---

§. 3. ἢ ἐπιδεικτ., ἀπάντων ἑξῆς] Vat. 2. ἢ ἐπιδεικηκος, ἀπάντον ἑξῆς.

ἄμοιρος] Vat. 2. ἄμηρος.

καταγελᾶται] Vat. uterque κατὰ γελᾶται.

ἐπίχαρις] Codd. et v. editt. ἐπιχαρὴς. Par tamen, teste B., habet ἐπιχαρης, sine accentu. Cf. Addenda ad h. l.

Τό γέ τοι περὶ Φρ...λογίδιον] Vat. 2. τογέτοι περὶ φρυγίνης ἢ ἀθηνογένγένους. Vat. 3. ut postrema sic effert: "tamen adhuc (ad metam) flectere cursum et redire ad initia (stadii) potest: adeo valet spiritu." Ego sic malim: *a fabula enarrata, flexo cursu, facillime item ad rem scit redire.* Nulla nempe sentitur ejus anxietas, nihil abruptum, ubi se ad causam recipit: sed ipsa digressio ei reditum facilem præbet, ita ut a proposito non deflexisse videatur. Nam διέξοδος est id, quod significavi (vid. Quintil. IX, 3, 87): et verbum εὐκαμπὴς urgendum videtur, cum ex Mori sententia tantum significet *magnis laterum viribus valentem, nec facile defatigandum.* Id quamquam, allegorice dictum, significat *hominem, qui diurnam mentis intentionem sine incommodo perferre potest,* tamen verbo εὐκαμπὴς non respondet. Deterius multo Portus ad *pronuntiationem* referebat.

ὥσπερ ἀμέλει τὰ μὲν περὶ τὴν Λητὼ ποιητικώτερα] Non vertunt, sed pervertunt hæc omnes, quos inspicere potui, interpretes, Moro excepto. Cum antecedentibus hæc non ita cohærent, ut ea jam exemplo confirmentur: sed vertendum erat: *sicut* (contra) *in fabula de Latona* (quod quis vix credat) *fere poëtica dictione usus est.* Nimirum ea, quæ hactenus in Hyperide laudata sunt, non postulant subliimiorem orationem, sed submissam aut temperatam. Jam igitur et hoc additur, eum etiam alta et magnifica oratione usum esse in duobus operibus. Τὰ π. τ. Λητὼ inscripta erant nomine ΔΗΛΙΑΚΟΣ, de quo libello breviter agit Ruhnkenius in Historia Crit. oratorum Gr. p. LXIX.

τὸν δ᾽ ἐπιτάφιον] Hyperidis ἐπιτάφιος sive *Oratio funebris* cum ceteris viri facundissimi scriptis diu multumque desideratur. Eam egregie laudant præter rhetorem nostrum Diodorus Siculus, Plutarchus, Photius, Harpocratio, alii complures. Extat fragmentum ejus sane elegantissimum apud Stobæum Serm. CXXIII. quod, quia ab hoc loco haud alienum est, et lectori erudito sine dubio arridebit, hic integrum adscribam, idque paulo emendatius quam vulgo legitur. Χαλεπὸν μὲν ἴσως ἐστὶ τοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις ὄντας πάθεσι παραμυθεῖσθαι· τὰ γὰρ πένθη οὔτε λόγῳ οὔτε νόμῳ κοιμίζεται· ἀλλ᾽ ἡ φύσις ἑκάστου καὶ ἡ φιλία πρὸς τὸν τελευτήσαντα ὁρισμὸν ἔχει τοῦ λυπεῖσθαι· ὅμως δὲ χρὴ θαῤῥεῖν, καὶ τῆς λύπης παραινεῖν (leg. παραιρεῖν) εἰς τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ μεμνῆσθαι μὴ μόνον τοῦ θανάτου τῶν τετελευτηκότων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρετῆς ἧς καταλελοίπασιν. οὐ γὰρ θρήνων ἄξια πεπόνθασιν, ἀλλ᾽ ἐπαίνων μεγάλων πεποιήκασι. εἰ δὲ γήρως θνητοῦ μὴ μετέσχον, ἀλλ᾽ εὐδοξίαν ἀγήρατον εἰλήφασιν, εὐδαίμονές τε γεγόνασι κατὰ πάντα. ὅσοι μὲν γὰρ αὐτῶν ἄπαιδες τετελευτήκασι, οἱ παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἔπαινοι παῖδες αὐτῶν ἀθάνατοι ἔσονται. ὅσοι δὲ παῖδας καταλελοίπασιν, ἡ τῆς πατρίδος εὔνοια ἐπίτροπος αὐτοῖς τῶν παίδων καταστήσεται. πρὸς δὲ τούτοις, εἰ μέν ἐστι τὸ ἀποθανεῖν ὅμοιον τῷ μὴ γενέσθαι, ἀπηλλαγμένοι εἰσὶ νόσων καὶ λύπης καὶ τῶν ἄλλων τῶν προσπιπτόντων εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον· εἰ δὲ ἔστιν αἴσθησις ἐν ᾅδου καὶ ἐπιμέ-

uberrimus est ad fabulandum, et in flexu cursus
adhuc ita integer, ut molliter spirans finire cursum
possit. Ac profecto libellus de Latona carmini si-
milior, et funebris oratio ita ad ingenii ostentatio-
nem scripta est, ut quemquam ei parem esse dubi-
tem. Contra Demosthenes mores non exprimit, 3
adstrictus est, non mollis, non ingenii ostentator,
eorumque omnium, de quibus ante dixi, maximam
partem expers. Ubi risum et jocos molitur, non
tam risum movet, quam risui se exponit: ubi vero
facetus esse vult, longius a lepore recedit. [Quodsi

λεια παρὰ τοῦ δαιμονίου, ὥσπερ ὑπολαμβάνομεν, εἴη (leg. εἰκὸς) τοὺς ταῖς τιμαῖς τῶν θεῶν καταλυομέναις βοηθήσαντας πλείστης εὐδαιμονίας (Ruhnken. κηδεμονίας) ὑπὸ τοῦ δαιμονίου τυγχάνειν. Hactenus Hyperides. Recte autem emendavit Gesnerus, τῆς λύπης παραιρεῖν. *dolorem deminuere.* 'Verbum occurrit apud Stobæum in Eclog. Ethicis lib. 2. p. 205. et Schol. ad Aristoph. Pac. 481. Recte etiam emendavimus, ΕΙΚΟΣ τοὺς — τυγχάνειν. Polybius VIII. 9. Ὥστ' εἴπερ καὶ περὶ τοὺς ἀποιχομένους ἔστι τις αἴσθησις, ΕΙΚΟΣ εὐδοκεῖν αὐτὸν καὶ τῇ τῶν Ἀχαιῶν εὐχαριστίᾳ καὶ ταῖς ἐν τῷ ζῆν κακοπραγίαις. Plutarch. II. p. 560. Οὔσῃ δὲ τῇ ψυχῇ μετὰ τὴν τελευτὴν, μᾶλλον ΕΙΚΟΣ ἔστι καὶ τιμὰς ἀποδίδοσθαι καὶ τιμωρίας. Ceterum posterior pars hujus ἀποσπασματίου occurrit etiam in Collectaneis Maximi et Antonii a Gesnero editis p. 906. ubi false Apollonio tribuitur. Toupius.

§. 3. ἀνηθοποίητος] non, quod omnino non dixerit morate, aut dicere nesciverit; nam ut homo εὐφαντασίωτος et ingentis ceterum spiritus non potuit non interdum mores hominum exprimere, id quod vel invito nonnunquam excidissit; verum, quia non studiose hoc egit ejusque artis et studii laudem non cupide quæsivit. Sic de ceteris etiam, quæ h. l. illi abjudicantur, statuendum est. Significat ipse auctor, adjectis in fine verbis ἁπάντων ἑξῆς τῶν προειρημένων ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΛΕΟΝ ἄμοιρος. Similiter §. 2. idem D. dicitur *omnia æquabili gravitate eloqui.* De hoc et de ante dictis si quis urgere vellet verba Longini, repugnantem haberet Ciceronem, ipsiusque Demosthenis, quæ nobis servata sunt, opera. In eandem sententiam h. l. Morus e Dionysio Halicarnassensi de *morata* ejus oratione disputat. Addere visum verba Hermogenis, περὶ Ἰδεῶν Τομ. ά, p. 215. ed. Crisp. Τὸν Δημοσθενικὸν λόγον τὰ ποιοῦντά ἐστιν, εἰ μέλλοι τὶς ὡς ἓν ἅπαν ἀκούσεσθαι, τάδε· σαφήνεια, μέγεθος, κάλλος, γοργότης, ΗΘΟΣ, ἀλήθεια, δεινότης. Λέγω δὲ ὡς ἓν ταῦτα πάντα, οἱονεὶ συμπεπλεγμένα καὶ δι' ἀλλήλων ἥκοντα.

ὅταν δὲ ἐγγίζειν θέλῃ τοῦ ἐπιχαρὴς εἶναι, τότε πλέον ἀφίσταται] Legendum, ἐπίχαρις, *festivus.* Joannes Stobæus in Eclog. Ethic. p. 194. Λέγεσθαι γὰρ χάριν καὶ τὴν ἐν ὄψει, ἢ ἐν λόγοις, καθ' ἣν μὲν τὸν εὔχαριν ὀνομάζεσθαι, τὸν δὲ ΕΠΙΧΑΡΙΝ. Plutarch. in Flaminio: Συγγενέσθαι πάντων ἥδιστος, καὶ εἰπεῖν ΕΠΙΧΑΡΙΣ μετὰ δεινότητος. Philostrat. in Apollon. V. 37. ΕΠΙΧΑΡΙΣ τε γὰρ τὰς διαλέξεις ἐδόκει, καὶ τὰς ἔριδας παρῃτεῖτο. Platonius in Prolegom. ad Aristoph. Ὥσπερ δὲ ἐστὶν ὑψηλὸς, οὕτω καὶ ΕΠΙΧΑΡΙΣ, καὶ περὶ τὰ σκέμματα λίαν εὔστοχος. Scribendum, περὶ τὰ ΣΚΩΜΜΑΤΑ. Scriptor nescio quis apud Suid. v. Ἀνασεσυρμένην. Καλοῦσι δὲ τὸν μὲν ΣΚΩΠΤΙΚΟΝ ΕΠΙΧΑΡΙΝ. Toupius. Jam Portus εὔχαρις corrigi jusserat. Probavit deinde Morus. Recte uterque interpretatur *venustum;* quod latius patet, quam *festivum.* Quod ante βιάζεται, id hic est ἐγγίζειν θέλῃ. Nempe utrumque D. facit repugnante natura.

[ἐπίχαρις) Bast.: "Cod. ἐπιχαρης sine accentu. Toup. recte legit ἐπίχαρις. Eadem verba et aliis locis confunduntur. In Lexico octateuchi (Fabr. bibl. Gr. X. p. 62. ed. vet.) legitur ἀστεῖον· καλὸν, ἐπιχαρῆ, κεχαριτωμένον. At cod. S. G. 345. pro ἐπιχαρῆ rectius præbet ἐπίχαρι."]

Τό γέ τοι περὶ Φρ . . . Ὑπερίδην συνέστησεν] Hæc addidi, secutus Mstos Par. Ambr.

ἢ Ἀθηνογένους λογίδιον ἐπιχειρήσας γράφειν, ἔτι μᾶλλον
4 ἂν Ὑπερίδην συνέστησεν. Ἀλλ' ἐπειδήπερ, οἶμαι, τὰ μὲν θατέρου καλά, καὶ εἰ πολλά, ὅμως ἀμεγέθη καὶ καρδίῃ νήφοντος, ἀργά, καὶ τὸν ἀκροατὴν ἠρεμεῖν ἐῶντα, (οὐδεὶς γοῦν Ὑπερίδην ἀναγινώσκων φοβεῖται·) ὁ δὲ ἔνθεν ἑλὼν τοῦ μεγαλοφυεστάτου καὶ ἐπ' ἄκρον ἀρετᾶς συντετελεσμένας ὑψηγορίας τόνον, ἔμψυχα πάθη, περιουσίαν, ἀγχί-

---

et Par., teste B., τὸ γέ τοι περὶ φρυγίης. ὁ ἀθηνογένους λ. Laur. τὸ γέ τοι π. φρ. ὁ ἀθηνογένους λ. Cod. Dudith. et Rob. pro φρυγίης habent φρυγίας. Totum hunc locum usque ad συνέστησεν omisit Manutius.

§. 4. ἀμεγέθη . . . νήφοντος] Par., teste B., ἀμ. καδὶνήφοντος (sic). Vat. 2. ἀμ. καρδίη νήφοντος. Vat. 3. ἀμ. καρδίην ἤφοντος. Rob. ἀμεγέθη* καρδίη νήφοντος. Ergo καρδίη ubique sine ι subscr. et falso tradunt hoc verbum abesse a Par. et Vat. 3.

ἑλὼν] Vat. 3. λαβών. Marg. ἑλών.

τοῦ μεγαλοφ.] Manut. τὸν τοῦ μεγαλοφ.

ἀρετᾶς] Par., teste B., et Rob. ἀρετάς.

συντετελ. . . . τόνον] Vat. 2. σὺν τελουμένας, ὑψηγορίας, τόνον. Vat. 3. συντετελεσμένας. ὑψηγορίας τόνου.

περιουσίαν . . . τάχος] Vat. 2. περὶ οὐσίαν, αχίνοιαν, τάχος.

et Vat. utrumque; quibus conveniunt Mstus Dudithii et edit. pr. nisi quod pro φρυγίης habet ille φρυγὸς, hæc vero Φρυγίας. Cl. Schurzfl. tamen sententiæ accedo, qui censet legendum Φρύνης. PEARCIUS. Ad hæc Longini verba Dudithius, ut Faber ad h. l. tradit, sua manu in codice adscripserat: "*Tutto questo dubito che sia stato trasportato dal margine nel testo; e che sia giudicio di qualcuno, che biasima Longino, perche dà tante lodi a Hyperide.*" Morum huic judicio assentiri, est quod miremur. Ruhnkenius silentio suo significat, illa sibi non esse suspecta; itemque Toupius. Me quidem auctoritas librorum, sententiæ gravitas cum significatione doctrinæ conjuncta, ejusque locus, tum particulæ ab initio positæ, quæ arctum cum antecedentibus nexum innuunt, et errores quidam etiam scripturæ dubitare non sinunt, quin illa verba Longinum habeant auctorem. De gravitate sententiæ hoc addo, nihil excogitari potuisse aptius ad extollendum quadam ex parte Hyperidem, deprimendumque similiter Demosthenem. Ea igitur admirabilem vim habet in fine posita, et magnum pondus ante dictis addit. Sed agnoscimus in eo Demosthenis non minus admiratorem quam imitatorem. Nam si ille, qui certas causas longe deterius, quam Hyperides, tractaturus ejusque laudes infelici suo conatu illustraturus fuisset, eundem tamen, sicut omnes pariter omnium temporum oratores (id quod statim dicitur) divina sua vi et sublimitate superat: quanta tandem illa verborum tonitrua fuerunt, quorum fragore vocem eorum vicit! quæ illa fulmina, quibus oculos eorum præstrinxit!

περὶ Φρυγίης] Scribendum, περὶ ΦΡΥΝΗΣ. Quod et vidit cl. Schurzfleischius. Vidit etiam vir insigni eruditione Henricus Valesius ad Harpocrationem. Hyperidis orationem ὑπὲρ Φρύνης laudant Schol. ad Hermogenem, et Harpocratio non semel. Confer etiam Alciphron. Epist. I. 31. et cl. Bergler. ad locum. TOUPIUS. In judicio Phrynes non tam eloquentia Hyperidis, quam pulchritudine nudatæ Phrynes, judices captos fuisse, multi auctores tradunt. Vid. Quintil. II, 15, 9. Plura loca monstravit Bergler. ad Alciphr. I, 31. et Fabricius ad Sext. Empir. adv. Mathem. II, 1.

[τό γέ τοι π. φρ.) Non Fabrum, sed Langbænium hic auctorem de verbis illis narrationem de Phrygia aut Athenogene scribere sustinuisset, multo magis videtur Hyperidem commendaturus fuisse.] Sed quoniam alterius bona, 4 quamvis multa, tamen magnitudine carere, et *sobrii pectus* esse videntur, ita porro lenta sunt, ut auditorem non excitent, (nemo enim, qui Hyperidem legit, cohorrescit) alter vero mox adripit magnitudinem ingenii perfectasque virtutes, vehementiam sublimitatis, acres adfectus, ubertatem, animi præ-

---

Italicis in marg. cod. scriptis nominare debebam. Vid. supra, quæ de cod. Dudithiano dixi.]

Ἀθηνογένους] Sic Ambr. Laurent. Vat. 3. et ed. 1. idque analogia nominum propriorum commendat. Nec aliud voluit librarius Vaticani 2. in quo est ἀθηνογενγένους. Ceteri libri Ἀθηνογενοῦς. Hanc oratiunculam adversus Athenogenem commemorat Harpocration sub ὁμόσε ἰέναι.

§. 4. οἶμαι] Attica ironia magna cum gravitate affirmans.

καρδίῃ νήφοντος] Hæc leviter corrupta sunt. Scribendum καρδίᾳ. Notum proverbium: Τὸ γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ νήφοντος ἐπὶ τῆς γλώττης ἐστὶ τοῦ μεθύοντος. cujus meminit Plutarch. de Garrul. p. 503. Est autem καρδίᾳ νήφοντος, *Vere sobrii. Sobrietate ipsa, si diis placet, sobrioris.* Τῷ ὄντι νήφοντος vocat supra Longinus. Eleganter Plautus in Truculento IV. 4.

Si alia membra vino madeant, cor sit
saltem sobrium.

Toupius.

Alii propter Ionicum καρδίῃ statuunt, hoc ex antiquo poëta esse ductum, quod et e seqq. ἀρετᾶς συντετελεσμένας fit probabile. Atque etiam alibi Longinus verba poëtarum ad suam rem accommodat et tamquam sua usurpat. Sed καρδίῃ (sive καρδίᾳ) νήφων nihil aliud est quam *mente sobrius*, simpliciter, ut intelligas tropice dictum esse pro *affectu vacuus*. Locus 32, 7. extr. non favet interpretationi Toupii. Nam τῷ ὄντι οὐχὶ νήφοντος vertendum est: *ejus, qui vere mentis non satis est compos.*

ἀργὰ] Bene Morus reddit *lenta.* Sic Apsines p. 714. vulgarem vitæ communis sermonem vocat τὸ κοινὸν ἁπλῶς καὶ ἀργῶς λεγόμενον.

ὁ δὲ ἔνθεν ἑλὼν τοῦ μεγαλοφυεστάτου καὶ ἐπ' ἄκρον ἀρετᾶς συντετελεσμένας] Quæ ad hunc locum scripserunt viri doctissimi, una litura corrigenda sunt. Editio princeps cum MSS. nonnullis, Ἔνθεν λαβών. Quibuscum facit Manutius. Recte omnino. Aliud est ἔνθεν λαβὼν, aliud ἔνθεν ἑλών. Homer. Odyss. Θ. 500.

ΕΝΘΕΝ ΕΛΩΝ, ὡς οἱ μὲν ἐϋσσέλμων ἐπὶ
νηῶν.

Ubi recte Schol. Ἔνθεν ἑλὼν, ἐντεῦθεν ἀρξάμενος. Hinc Philostratus in Apollonio VIII. 7. Ἔνθεν Πυθαγόρας ἑλών. *hinc orsus Pythagoras.* Idem in Alexandro: Καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ΕΝΘΕΝ ΕΛΩΝ διελέχθη. Dio Chrysost. p. 395. ΕΝΘΕΝ ΕΛΩΝ ἄθρουν καὶ πολὺν ἀφήσει λόγον. Synesius de regno: ΕΝΘΕΝ ΕΛΩΝ φημὶ δεῖν, ἡγουμένου θεοῦ, τὸν βασιλέα πρῶτον αὐτὸν αὑτοῦ βασιλέα εἶναι. Vides jam τὸ Ἔνθεν ἑλὼν nullum locum hic habere. Deinde recte Robortellus et MS. Paris. ἀρετὰς συντετελεσμένας. Quare locus ita certo certius rescribendus est: Ὁ δὲ ἔνθεν λαβὼν ΤΑΣ ΜΕΓΑΛΟΦΥΕΣΤΑΤΟΥΣ καὶ ἐπ' ἄκρον ἀρετὰς συντετελεσμένας. Quæ locutio librario fraudi fuit. Τὰς μεγαλοφυεστάτους ἀρετάς. *Virtutes summas atque elatissimas.* Nihil verius hac emendatione. Ceterum respexisse videtur Noster, ut solet, ad Dionysium Halicarn. de Thucyd. §. 53. Ῥητόρων δὲ Δημοσθένης μόνος Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἐγένετο κατὰ πολλὰ, καὶ προσέθηκε τοῖς πολιτικοῖς λόγοις παρ' ἐκείνου ΛΑΒΩΝ, ἃς οὔτε Ἀντιφῶν, οὔτε Λυσίας, οὔτε Ἰσοκράτης, οἱ πρωτεύσαντες τῶν τότε ῥητόρων, ἔσχον ΑΡΕΤΑΣ, ΤΑ ΤΑΧΗ λέγω, καὶ τὰς συστροφὰς, καὶ ΤΟΥΣ ΤΟΝΟΥΣ, καὶ τὸ στρυφνὸν, καὶ τὴν ἐξεγείρουσαν τὰ πάθη ΔΕΙΝΟΤΗΤΑ. Toupius. Morus in versione secutus est mutationem a Pearcio propositam: ἔνθεν ἑλὼν τὸ μεγαλοφυέστατον, καὶ ἐπ' ἄκρον ἀρετὰς συντετελεσμένας, ὑψηγορίας τόνον &c. De usu vulgari formulæ ἔνθεν ἑλὼν egerat et Dorville ad Charit. I, 7. extr. Sed ego

νοιαν, τάχος, ἔνθεν δ', ὃ κύριον, τὴν ἅπασιν ἀπρόσιτον δεινότητα καὶ δύναμιν, ἐπειδὴ ταῦτα, φημὶ, ὡς θεόπεμπτά τινα δωρήματα, (οὐ γὰρ εἰπεῖν θεμιτὸν ἀνθρώπινα,) ἀθρόα ἐς ἑαυτὸν ἔσπασε, διὰ τοῦτο, οἷς ἔχει καλοῖς, ἅπαντας ἀεὶ νικᾷ, καὶ ὑπὲρ ὧν οὐκ ἔχει, ὡςπερεὶ καταβροντᾷ καὶ καταφέγγει τοὺς ἀπ' αἰῶνος ῥήτορας· καὶ θᾶττον ἄν τις κεραυνοῖς φερομένοις ἀντανοῖξαι τὰ ὄμματα δύναιτο, ἢ ἀντοφθαλμῆσαι τοῖς ἐπαλλήλοις ἐκείνου πάθεσιν.

SECT. XXXV.

Ἐπὶ μέντοι τοῦ Πλάτωνος καὶ ἄλλη τίς ἐστιν, ὡς ἔφην, διαφορά· οὐ γὰρ μεγέθει τῶν ἀρετῶν, ἀλλὰ καὶ τῷ πλήθει πολὺ λειπόμενος ὁ Λυσίας· ὁ μὲν πλεῖον ἔτι τοῖς ἁμαρτή-

---

ἔνθεν δ', ὃ κύριον] Par., teste B., Vat. uterq., Laur. et Rob. ἔνθα δὴ κύριον. Sed El. marg. ἔνθεν δ' ἀκήριον, vel ἔνθεν δ' ὃ κύριον. Ambr. ἔνθα δὴ ὃ κύριον. Rob. καὶ κύριον.

θεόπεμπτά τινα δωρ.] Vat. 2. θεόπεμπτί δεινὰ δ. Ambr. Par. Rob. et Vat. 3. θεόπεμπτα δεινὰ δ. Laur. θεοπέμπει δεινὰ δ.

ἀθρόα ἐς ἑαυτ. ἔσπ. διὰ τ.] Vat. 2. ἀθρόα εἰς ἑαυτὸν ἔσπασεν, διὰ τ. Vat. 3. ἀθρόα ἑαυτὸν ἔσπασε· διὰ τοῦτο.

καλοῖς] Vat. 3. κακοῖς. Marg. γρ. καλοῖς.

ὧν οὐκ ἔχει . . . ῥήτορας] Vat. 2. ὧν οὐ κ' ἔχει, καὶ ὥς περ εἰ καταβροντᾶ καὶ κατὰ φέγγη τοὺς ἀπαιῶνας ρ'. Vat. 3. ὧν οὐκ' ἔχει. καὶ ὥςπερ εἰ κατὰ βροντᾶ καὶ κατὰ φέγγη τοὺς ἀπ' ἀιωνος. ρ'. Laur. item pro ὡςπερεὶ habet καὶ ὥςπερ εἰ: tum, ut Vat. 2., ἀπαιῶνας. Rob. autem: καὶ ὡςπερεὶ καταβροντᾷ καὶ καταφέγγη. Cod. Par. primo habet, quod ceteri, καὶ ὡςπερεὶ: sed deinde, sicut B. notavit, καταφεγγ͂ῃ (sic) a sec. manu, i. e. καταφλέγῃ (καταφλέγει).

τὰ ὄμματα δ.] Vat. 2. τὰ ὄματα δ.

Sect. XXXV. §. 1. ἀρετῶν, ἀλλὰ καὶ] Vat. 2. ἀρετῶν ἰαλλὰ καί.

πολὺ λ. ὁ Λ.] Vat. 2. πολυλειπόμενος ἀπευσίας. Etiam Par. Ambr. Vat. 3. et Rob. ἀπουσίας pro ὁ Λυσίας.

ὁ μὲν] Vat. 3. et Rob. ὃ μέν. Manut. vero καὶ ο.

πλεῖον] Par., ut tradit Pearce, πλεῖστον. Tacet de hoc Bastius.

ἁμ. περιττ. ἢ ταῖς] Vat. 2. ἁμαρτήμασιν περιτίθειν, ἢ ταῖς.

hic non ausus sum a libris discedere, quia Dorici genitivi ἀρετᾶς συντετ. suspicionem præbent, e poëta sententiam esse petitam, sicut ante καρδίῃ νήφοντος, cui hoc quodammodo respondet. Ita et aliis video placuisse. Manutius edidit τὸν τοῦ μεγαλοφ. &c. Sed priorem articulum codd. cum ed. 1. non habent: atque etiam, pro meo quidem sensu, est alienus. Pro τοῦ autem recte, opinor, legas τῆς. Certe articulorum notæ multum inter se permutatæ sunt. Nam et vulgatum τοῦ per constructionem stare potest. Ordo nempe potest hic statui: ὁ δὲ ἱθ. ἐκτόνον τοῦ μεγαλοφυεστάτου, καὶ (τόνον) ὑψηγορίας συντετελεσμένας ἐπ' ἄκρον ἀρετᾶς, i. e.

sentiam, celeritatem, mox, id quod potissimum videtur, inaccessa illa vi utitur, quoniam, inquam, hæc divina velut dona (humana enim dicere, nefas fuerit) sibi omnia adrogavit, omnes vincit iis bonis, quæ ipse habet; si qua ei desunt, ea sic compensat, ut oratores omnium temporum velut attonitos reddat et fulmine præstringat: celerius enim quis labenti fulguri oculos obvertat, quam cumulatis ejus adfectibus.

SECT. XXXV.

Plato autem (et Lysias) alio, ut dixi, modo differunt, cum Lysias non solum magnitudine, sed etiam multitudine virtutum multum superetur: nam tanto

---

alter vero arripuit vim magnificentissimæ dictionis, et (vim) sublimitatis ad summum præstantiæ gradum perductæ. Repetitum ὅθεν est *partim, partim:* nam utroque loca dona divinitus oblata Demosthenes *arripuisse* dicitur.

εἰς ἑαυτὸν ἔσπασε] Simile est Xenoph. Mem. I, 4, 8. *συναρπάσαι.* Sed hic habemus verbum paullo gravius, quo significantur vehementiores impetus Demosthenis, ut ille pro suo ingenio dona divinitus oblata non tam acceperit, quam cupide arripuerit.

καταβροντᾷ καὶ καταφέγγει] Respexit illud Aristophanis de Pericle, quod legitur Acharn. 529.

Ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης οὐλύμπιος
ΗΣΤΡΑΠΤ', ΕΒΡΟΝΤΑ ——

Ubi laudat Scholiastes versus celeberrimos Eupolidis, quos hic emendatos subjiciam.

Κράτιστος οὗτος ἐγένετ' ἀνθρώπων λέγειν.
Ὁπότε παρέλθοι δ', ὥσπερ οἱ 'γαθοὶ δρομεῖς,
ΕΚΔΕΚΑ ποδῶν ᾕρει λέγων τοὺς ῥήτορας·
Ταχὺς λέγειν μέν, πρὸς δέ γ' αὐτοῦ τῷ τάχει
Πειθώ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χείλεσιν.
Οὕτως ἐκήλει· καὶ μόνος τῶν ῥητόρων
Τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις.

Ita scribendus iste locus, quem cl. Editor expedire non potuit. Confer Alciphron. Epist. p. 179. et doctissimum editorem ad locum. Huc respexit, quod nemo vidit, Themistius Orat. XXVII. p. 339. Ed. Hard. Καὶ λέγων αἱρήσεις οὐχ ΕΚΔΕΚΑ *μόνον ποδῶν, ἀλλ' ἓξ εἴκοσιν ἴσως, τυχὸν δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ σταδίου, τοὺς ῥήτορας τοὺς ἀλλαχόθεν. Ita ut orationem habens, non solum sexdecim pedibus, sed viginti et sex, fortassis etiam integro stadio, omnes rhetores sis superaturus.* Ita scribendus et interpretandus est locus, qui elegantissimus est, et viros doctissimus elusit. Toupius. Restat, ut de sensu allegoriæ videamus. Tollius ita: "Vult virtutes Demosthenis fulgore suo omnia aliorum bona obscurare et opprimere." Hoc per se esset aptissimum: sed minus convenit *τῷ καταβροντᾷ.* Sed satis clare sensum nobis monstrat ipse auctor verbis θᾶττον ἄν τις κ. &c. Hoc ergo potius vult, oratores, qui cum Demosthene de principatu contendere velint, attonitos reddi verborum ejus veluti tonitrubus, et præstringi affectibus ejus tamquam fulminibus, adeo ut concussi terrore nec sui satis compotes animum despondeant neque sustineant certamen illud subire.

τοὺς ἀπ' αἰῶνος ῥ.] His Tollius præponi vult *πάντας.*

Sect. XXXV. §. 1. *καὶ ἄλλη*] Inter hæc duo verba Morus inseri volebat *Λυσίου.* Hoc sane superioribus 32, 8. et 33, 1. et rei ipsi convenit. Sed recognoscat lector dicta ad 32, 5.

λειπόμενος ὁ Λυσίας] Scil. Πλάτωνος.

2 μασι περιττεύει, ἢ ταῖς ἀρεταῖς λείπεται. Τί ποτ' οὖν
εἶδον οἱ ἰσόθεοι ἐκεῖνοι καὶ τῶν μεγίστων ἐπορεξάμενοι τῆς
συγγραφῆς, τῆς δ' ἐν ἅπασιν ἀκριβείας ὑπερφρονήσαντες;
Πρὸς πολλοῖς ἄλλοις ἐκεῖνο, ὅτι ἡ φύσις οὐ ταπεινὸν ἡμᾶς
ζῶον οὐδ' ἀγεννὲς ἔκρινε, τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ', ὡς εἰς μεγάλην
τινὰ πανήγυριν, εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὸν σύμπαντα
κόσμον ἐπάγουσα, θεατάς τινας τῶν ὅλων αὐτῆς ἐσομένους
καὶ φιλοτιμωτάτους ἀγωνιστὰς, εὐθὺς ἄμαχον ἔρωτα ἐνέφυσεν
ἡμῶν ταῖς ψυχαῖς παντὸς ἀεὶ τοῦ μεγάλου, καὶ ὡς
3 πρὸς ἡμᾶς δαιμονιωτέρου. Διόπερ τῇ θεωρίᾳ καὶ διανοίᾳ
τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιβολῆς οὐδ' ὁ σύμπας κόσμος ἀρκεῖ,
ἀλλὰ καὶ τοὺς τοῦ περιέχοντος πολλάκις ὅρους ἐκβαίνουσιν

---

§. 2. μεγ. ἐπορεξάμενοι] Vat. 2. μεγίστων ἐ, ῥεξάμενοι. Rob. μεγίστων ὑπορεξάμενοι. El. in marg. ἐπορεξάμεοι συγγραφεῖς.

ἔκρινε, τ. ἄνθρ. &c.] Vat. 2. ἔκριναι τὸν ἄνον, ἀλλ' ὠ εἰς μ.

θεατάς τινας] Rob. θεατὰς τινὰς.

φιλοτιμωτάτους] Par., teste B., et Vat. 2. φιλοτιμοτάτους. Recte. Cf. Addenda.

§. 3. οὐδ' ὁ σύμπ. κ.] Vat. 2. οὐδόκ, σύμπας κόσμου.

cujus supra mentio est. Libanius Epist. 78. Οὐκ ὢν νήπιος, ἀλλ' οὐδὲ ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΛΕΙΠΟΜΕΝΟΣ. Deinde MSS. ὁ μὲν πλείων ἔτι. Quæ male distincta, et non leviter corrupta, ita ex vi et jussu sententiæ rescribenda sunt: Οὐ γὰρ μεγέθει τῶν ἀρετῶν, ἀλλὰ καὶ τῷ πλήθει ΠΟΛΥ λειπόμενος ὁ Λυσίας, ΟΜΩΣ ΠΛΕΙΟΝ ἔτι τοῖς ἁμαρτήμασι περιττεύει, ἢ ταῖς ἀρεταῖς λείπεται. *Etenim cum non solum magnitudine, sed et numero virtutum Platone multum inferior sit Lysias, eum tamen magis vitiis superat, quam virtutibus superatur.* Quod elegans et rotundum est. Noster supra: Φιλῶν γὰρ τὸν Λυσίαν, ὡς οὐδ' αὐτὸς αὑτὸν, ΟΜΩΣ ΜΑΛΛΟΝ μισεῖ τῷ παντὶ Πλάτωνα ἢ Λυσίαν φιλεῖ. Et mox infra: Τοῦ ἀναμαρτήτου ΠΟΛΥ ἀφεστῶτες οἱ τηλικοῦτοι, ΟΜΩΣ πάντες εἰσὶν ἐπάνω τοῦ θνητοῦ. Voculæ ὁ μὲν et ὅμως non raro permutantur. Possis etiam scribere, Τοῦ μὲν πλεῖον ἔτι. Quod et verius fortasse. Haud dissimiliter locutus est Euripides in Ino apud Stobæum Grotii p. 309. qui ita legendus est:

Φεῦ, ὅσῳ τὸ θῆλυ δυστυχέστερον γένος
Πέφυκεν ἀνδρῶν, ΩΝ τε καὶ τοῖσιν καλοῖς

Πολλῷ ΛΕΛΕΙΠΤΑΙ, καὶ ΕΤΙ τοῖς αἰσχροῖς ΠΛΕΟΝ. Toupius.

Mihi illud ὅμως pro ὁ μὲν scribendum multo magis placet, quam hoc τοῦ μὲν, quod ipse Toupius, quasi non dubium, verbis Longini inseruit.

§. 2. οὐ ταπεινὸν ἡμᾶς ζῶον οὐδ' ἀγεννὲς ἔκρινε τὸν ἄνθρωπον] "Opinor vocem ἡμᾶς hic ejici debere: quid enim hic faciunt junctæ prope voces ἡμᾶς et ἄνθρωπον, quarum una sensui satis est?" *Pearce.* Viri doctissimi κρίσις minus satisfacit. Ita locutus est Clemens Alexand. Cohort. p. 74. Μόνος ὁ τῶν ὅλων δημιουργὸς, τοιοῦτον ἄγαλμα ἔμψυχον ΗΜΑΣ, ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ, ἔπλασεν. Toupius. Nihil hic aptius loco Clementis. Nec tamen omittendum, quod Pearcius addit, ἡμᾶς "paulo infra post v. βίον inseri debere." Non necessario quidem illic, aut post κόσμον; sed tamen commode ἡμᾶς adderetur.

ὡς εἰς μεγάλην τινὰ πανήγυριν] Nobilis Pythagoræ sententia, quam a multis expressam esse docet Hemsterhusius ad Lucian. Dial. Mort. XXVI. p. 434. Ruhnkenius. In primis nota sunt illa superior est vitiis, quanto inferior virtutibus. Quidnam ergo divini illi scriptores spectarunt, qui, diligentia in omnibus neglecta, maxima quæque in scribendo secuti sunt? Præter multa alia et hoc, noluisse naturam, nos, homines, humile et ignobile animal esse, sed, cum in vitam et totum mundum, ut in magnam celebritatem, spectatores nos omnium ipsius operum et studiosos imitatores introduxerit, mentibus nostris invictum omnis magnitudinis studium impressisse, quæ quoad nos plus divinæ dignitatis haberet. 2

Itaque ne universus quidem mundus cogitationum consiliorumque humanorum ausis sufficit, sed sæpe cogitationes nostræ fines universi ex- 3

Ciceronis Tusc. V, 3. ubi Pythagoras dixisse narratur, *similem sibi videri vitam hominum et mercatum eum, qui haberetur maximo ludorum apparatu totius Græciæ celebritate* &c.

[φιλοτιμοτάτους (per ο) scribendum esse monet Bastius. V. Schæfer. Melett. p. 9.]

ἀγωνιστὰς] *æmulantes naturam magnis operibus artis.*

εὐθὺς ἄμαχον ἔρ. . . . τοῦ μεγάλου] Hæc ita vertenda: *Statim a principio naturu nostris animis invictum quendam amorem* τοῦ μεγάλου *inseruit, ut semper ejus desiderio teneremur.* Toupius.

δαιμονιωτέρου] Legerim δαιμονιώτερον, sc. ἔρωτα, studium majus, quam pro humana indole, h. e. divinum, divina natura dignum. De re ipsa conferri potest Cicero (N. D. 2, 14): *homo ortus est ad contemplandum* (θεατὴς) *et imitandum* (ἀγωνιστής). Morus. Mihi perplacet illud δαιμονιώτερον. Nam in lectione vulgata valde obscurum est, quid sibi velint verba ὡς πρὸς ἡμᾶς. At rerum magnarum amor, qui ultra conditionem hominis progreditur, h. e. qui divinam quandam potentiam in effingendis rebus admirabilibus affectare videtur, sententiam claram et aptam præbet.

§. 3. τῇ θεωρίᾳ καὶ διανοίᾳ τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιβολῆς] Legendum: τῇ θεωρίᾳ καὶ διανοίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιβολῇ. Phil. Jud. Tom. I. p. 229. ὡς μηδὲ κατὰ τὰς ἀκραιφνεῖς καὶ ἀσωμάτους τῆς διανοίας ἐπιβολὰς ψαύσασθαι. Idem Tom. II. p. 416. τῆς διανοίας εὐθιξίαις καὶ εὐσκόποις ἐπιβολαῖς προσγανουμένης. Charito II. p. 32. βαλοῦσα πρὸς τὸ πρᾶγμα τὴν διάνοιαν. ubi vide Dorvillium. Ruhnkenius. Ruhnkenius noster, διανοίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιβολῇ. Quo nihil verius. Huc facit Aristot. Epist. ad Alexandrum: Ἐφ' ἃ γὰρ ἂν ἑκάστοτε πᾶν ΕΠΙΒΑΛΛΩ ΤΗι ΔΙΑΝΟΙΑι, πάντα μοι φαίνεται μεγάλα καὶ θαυμαστά. Ubi nescio an scribendum, τὴν διάνοιαν. Dicitur autem τὴν διάνοιαν ἐπιβάλλειν, ut τὸν ὀφθαλμὸν ἐπιβάλλειν, quæ locutio restituenda Diogeni apud Stobæum p. 219: Διογένης ὁ κύων θεασάμενός τινα πλουσίας γραίας προσποιούμενον ἐρᾷν, ἔφη, ταύτῃ οὐ ΤΟΝ ΟΦΘΑΛΜΟΝ, ἀλλὰ τὸν ὀδόντα ΕΠΙΒΕΒΛΗΚΕ. Ita scribendus iste locus, cujus acumen non cepit Interpres. Toupius. Salva verecundia licebit ingenue fateri, verba, sicut e libris antiquis prolata sunt, mihi multo magis probari, quam a Ruhnkenio mutata. Non enim apparet, cur θεωρία ponatur absolute, quasi latius pateat nec ad solos homines referatur; ac deinceps periphrasis, ἐπιβολῇ διανοίας, cum restrictione, τῆς ἀνθρωπίνης. Compositionem in ordine verborum non moror: sed tamen simpliciorem esse illam lectionis vulgatæ, et scriptore de re maxima loquente, atque etiam Longino per se, digniorem, facile quis sentiat. Ἐπιβολὴ autem non raro legitur absolute positum pro *incepto* vel *conatu*, maxime *in re ardua:* et tum e re ipsa intelligitur, qui sit ille conatus, illud inceptum. Est nempe *magnus* ille *conatus* τοῦ θεωρεῖν καὶ διανοεῖσθαι, *rerum animo contemplandarum et agitandarum.* Ceterum ἐπιβολὴν etiam cum genitivo construi sufficit e virorum doctorum annotatis didicisse.

αἱ ἐπίνοιαι· καὶ εἴ τις περιβλέψαιτο ἐν κύκλῳ τὸν βίον, ὅσον πλέον ἔχει τὸ περιττὸν ἐν πᾶσι καὶ μέγα τοῦ καλοῦ,
4 ταχέως εἴσεται, πρὸς ἃ γεγόναμεν. Ἔνθεν φυσικῶς πως ἀγόμενοι, μὰ Δί', οὐ τὰ μικρὰ ῥεῖθρα θαυμάζομεν, εἰ καὶ διαυγῆ καὶ χρήσιμα, ἀλλὰ τὸν Νεῖλον καὶ Ἴστρον, ἢ Ῥῆνον, πολὺ δ' ἔτι μᾶλλον τὸν Ὠκεανόν· οὐδέ γε τὸ ὑφ' ἡμῶν τουτὶ φλογίον ἀνακαιόμενον, ἐπεὶ καθαρὸν σώζει τὸ φέγγος, ἐκπληττόμεθα τῶν οὐρανίων μᾶλλον, καίτοι πολλάκις ἐπισκοτουμένων· οὐδὲ τῶν τῆς Αἴτνης κρατήρων ἀξιοθαυμαστότερον νομίζομεν, ἧς αἱ ἀναχοαὶ πέτρους τε ἐκ βυθοῦ καὶ ὅλους ὄχθους ἀναφέρουσι, καὶ ποταμοὺς ἐνίοτε

ὅσον πλ.....περιττὸν] Par., teste B. ὅσ͂ πλέον i. e. ὅσω (ὅσῳ) πλέον. Vat. 2. ὅσον πλ. ἔχει τὸ περιτὸν. El. et Rob. ὃς πλ. ἔχει. Sic et Manut.

καὶ μέγα] Vat. 3. et Laur. καὶ μέγαν.

τοῦ καλοῦ] Vat. 2. καὶ καλλον. Par., sec. Bast., καὶ καλὸν, non, ut Pearcius, καὶ κακὸν. Sic et Laur. Sed Rob. et Manut. hæc omiserunt et Eliensis item.

ταχέως] Vat. 2. τὰ χέως.

§. 4. φυσικῶς πως] Vat. uterq. et Rob. φ. πῶς.

εἰ καὶ διαυγῆ] Par., teste B., Vat. 3., El. Rob. et Manut. ἢ καὶ. Vat. 2. ἢ καὶ. Tollius dicit, V. C. (Venetum fort. significans codicem) habere εἰ καὶ. Hoc ipsum et in Laur. debet legi, quoniam de Furia nihil diversum a Tolliano εἰ καὶ notavit.

τὸν Νεῖλον] Vat. 2. τὸν εἶλον. Cod. El., Rob. et Man. articulum omittunt.

ἢ Ῥῆνον] Vat. 2. ἡ ἐρῆνον.

τουτὶ φλ. ἀνακ.] Vat. 2. τουτῖ φλογίον αναγκαιόμενον.

ἐκπλ. τῶν οὐρανίων] Rob. ἐκπλ. δὲ τῶν οὐρ.

καίτοι πολλ.] Manut. καὶ τῶν π.

ἐπισκοτουμ.] Vat. 2. ἐπισκοπουμ.

ἀξιοθαυμ. νομίζ.] Vat. 2. ἀξιοθαυμαστότερον νομοίζομεν.

πέτρους...ἀναφέρ....πυρὸς] Vat. 2. πέτρους τε τοῦ γένους ἐκείνου καὶ αὐτοῦ μόνου προχέουσιν πυρὸς.

καὶ μέγα καὶ καλὸν] Ita recte cl. Pearcius. Istæ voces sæpissime conjunguntur. Arrian. Epictet. II. 11. Καὶ πῶς οἷόν τε πόλιν μὲν ἢ οἶκον μὴ δύνασθαι διαμένειν μηδ' ὀλιγοστὸν χρόνον δίχα τοῦ διοικοῦντος καὶ ἐπιμελουμένου· τὸ δ' οὕτω ΜΕΓΑ ΚΑΙ ΚΑΛΟΝ κατασκεύασμα εἰκῆ ὡς ἔτυχεν οὕτως ἀτάκτως οἰκονομεῖσθαι; Confer nos supra ad sect. 2. ubi istam phrasin Dioni Cassio restituimus. Deinde sequitur, ταχέως εἴσεται πρὸς ἃ γεγόναμεν. Quomodo locutus est Hierocles apud Stobæum p. 398. Ed. Needham. Ὅθεν καλῶς ἡ φύσις, ὡς ἂν ΕΦ' Α ΓΕΓΟΝΑΜΕΝ μὴ ἀγνοοῦσα, παρήγαγεν ἡμῶν ἕκαστον τρόπον τινὰ μετὰ συμμαχίας. Ita scribendus videtur iste locus. Toupius. Ego vero ὑπερορᾷν non potui Longinum a re aberrantem et a se ipso desciscentem: ideoque exprimi curavi lectionem Tollii, excluso tamen articulo τὸ ante μέγα posito, qui neque e libris petitus neque per se necessarius est. Sæpissime, etiam apud nostrum, subjecto additur alterum adjectivum sine articulo, sicut statim §. 5. τὸ χρειῶδες, ἢ καὶ ἀναγκαῖον, non ΤΟ ἀναγκαῖον. Tota res verissimam flagitat correctionem Tollii. Patet autem, πλέον ἔχειν hic significare *potiorem esse, majori in honore haberi*, sive, ut Morus vertit, *præferri*; περιττὸν

cedunt. Ac si quis omnem vitam circumspiciat, quantopere in omni genere copia et magnitudo pulcritudini præferatur, statim sentiet, ad quid nati simus. Hinc naturà duce non exigua fluenta, quam- 4
vis pellucida et utilia, miramur; sed Nilum et Istrum, aut Rhenum, multoque etiam magis Oceanum: nec flamma hæc, a nobis accensa, quamquam purus manet ejus splendor, magis nos cœlestibus ignibus, sæpe quidem obscuratis, obstupefacit: nec (flammam illam) crateribus Ætnæ mirabiliorem putamus, e cujus fundo saxa et integræ moles ejiciuntur, interdum etiam fluenta ignis ipsiusque adeo flammæ

---

autem, *quod magnitudine aliam rem excedit.*

[Egregia Tollii emendatio, *ὅσον πλέον ἔχει τὸ περιττὸν ἐν π. καὶ μέγα τοῦ καλοῦ*, cum lectione codd. *ὅσ.... ἐν π. καὶ μέγα* (vel *μέγαν*) *καὶ κακὸν* (sic cod. Par., al. *καλὸν*) fort. sic optime conciliabitur, sensu favente: *ὅσον... καὶ μέγα, εἰ καὶ κακὸν, τοῦ καλοῦ.* Nam totius loci sensus hic est: magna, licet imperfecta et mala, v. c. siderum splendor, licet sæpe obscuratus, et Vulcani ignes, licet perniciosi, tamen præferuntur rebus parvis, licet pulchris utilibusque, v. c. foci domestici flammæ. Deinde conclusio a minori fit ad majus: si in rerum natura tantum valet magnitudo utilitate carens, quanto plus ea poterit in dicendo, ubi accedit utilitas. W. fil.]

§. 4. *ἐπεὶ*] *quoniam.* Nempe *non obstupescimus potius flamma...quoniam non obscuratum servat splendorem.* Morus esse vult *etiamsi* et in eam rem verba e Justino Martyre profert; in quibus tamen item *ἐπεὶ*, sicut hoc loco, est nostrum *weil doch*, Francogall. *puisque.*

καὶ ποταμοὺς...προχέουσι πυρός] Marklandus ad Lys. p. 577. verissime legit *τοῦ γηγενοῦς* pro *τοῦ γένους*. Strabo XIII. p. 932. *Χώραν ἐμπρησθῆναι ὑπὸ γηγενοῦς πυρός.* Heraclides Alleg. Homer. p. 447. *ἐνταῦθα γὰρ ἀνίενται γηγενοῦς πυρὸς αὐτόματοι φλόγες.* Sed quod sequitur, *αὐτοῦ μόνου*, non minus vitiosum. Vix dubito, quin totus locus ita sit refingendus: *καὶ ποταμοὺς ἐνίοτε τοῦ γηγενοῦς ἐκείνου καὶ αὐτόχθονας προχέουσι πυρός.* Sic *ἔγγειος* et [illegible] conjungitur a Plutarcho Tom. II. p. [illegible]. D. *κακῶν οὐκ ἔξωθεν ἐπιῤῥεόντων, ἀλλ' ὥσπερ ἐγγείους καὶ αὐτόχθονας πηγὰς ἐχόντων, ἃς ἀνίησιν ἡ κακία.* RUHNKENIUS. Legebat doctissimus Pricæus, *τοῦ ἐγγενοῦς ἐκείνου.* Sed verior mihi semper visa est Marklandi nostri conjectura, *τοῦ γηγενοῦς ἐκείνου.* de quo consulendus cl. Ruhnkenius, qui nostra quodammodo occupavit. Accedit Justinus IV, 1. *Est autem ipsa terra* (Siciliæ) *tenuis ac fragilis, et cavernis quibusdam fistulisque ita penetrabilis, ut ventorum tota ferme flatibus pateat; nec non et* IGNIBUS GENERANDIS *nutriendisque* SOLI *ipsius* NATURALIS MATERIA. Quod sequitur, *αὐτοῦ μόνου πυρὸς*, elegantissimum est, et neutiquam sollicitandum: *fluvios subterranei istius et puri puti ignis.* Πυρὸς ἁγνοτάτας παγὰς vocat Pindar. Pyth. I, 39. Ad quem locum, qui omnino consulendus est, respexisse videtur Longinus. TOUPIUS. De *αὐτοῦ μόνου* plane assentior Moro et Toupio. Cf. ad Fr. 5, 8. Sed priora non recte ceperunt, ut suspicor, interpretes. Opponuntur inter se *τὸ ὑφ' ἡμῶν ἀναπαιόμενον τουτὶ φλογίον*, et *ποταμοὶ τοῦ γένους ἐκείνου, exigua flammula* et *magna fluenta*, sive infinito major copia. Nam hæc ingentia flumina sunt illius generis, cujus est flammula a nobis accensa, materia quæcunque ardens. Ab hoc igne distinguitur *purus ignis*, nulla nutritus, ut h. l. significatur, materia in cineres fumumque mutanda, e communi scilicet opinione. Alii *τοῦ γένους ἐκείνου* referunt ad *πέτρους* et *ὄχθους*, ut sint *saxa et tumuli liquefacti*; quod minus placet. Denique *γηγενοῦς* etsi Longino est dignum, neque a re aut a ceteris verbis abhorret, tamen verissimum esse non puto. Tou-

5 τοῦ γένους ἐκείνου καὶ αὐτοῦ μόνου προχέουσι πυρός. Ἀλλ'
ἐπὶ τῶν τοιούτων ἁπάντων ἐκεῖν' ἂν εἴποιμεν, ὡς εὐπόριστον
μὲν ἀνθρώποις τὸ χρειῶδες ἢ καὶ ἀναγκαῖον, θαυμαστὸν δ'
ὅμως ἀεὶ τὸ παράδοξον.

SECT. XXXVI.

Οὐκοῦν ἐπί γε τῶν ἐν λόγοις μεγαλοφυῶν, ἐφ' ὧν οὐκέτ'
ἔξω τῆς χρείας καὶ ὠφελείας πίπτει τὸ μέγεθος, προσήκει
συνθεωρεῖν αὐτόθεν, ὅτι τοῦ ἀναμαρτήτου πολὺ ἀφεστῶτες
οἱ τηλικοῦτοι ὅμως πάντες εἰσὶν ἐπάνω τοῦ θνητοῦ· καὶ
τὰ μὲν ἄλλα τοὺς χρωμένους ἀνθρώπους ἐλέγχει, τὸ δ'
ὕψος ἐγγὺς αἴρει μεγαλοφροσύνης θεοῦ· καὶ τὸ μὲν
2 ἄπταιστον οὐ ψέγεται, τὸ μέγα δὲ καὶ θαυμάζεται. Τί

§. 5. τῶν τοιούτ. ἁπ. ἐκεῖν' ἂν] Vat. 2, τῶν τοιοῦτον ἀπὰν, ἐκεῖν' ἂν.

ἀεὶ τὸ π.] Par., teste B., Vat. uterq. et Rob. αἰεὶ τὸ π.

Sect. XXXVI. §. 1. ἐπί γε τῶν] Vat. 3. et Laur. et Rob. ἐπεί γε τῶν. Vat. 2. ἐπεὶ γε τῶν.

οὐκέτ. ἔξω] Par., teste B., οὐκ ἔτ' ἔξω.

τὸ δ' ὕψος] Vat. 2. τὸ ὕψος.

μεγαλοφρ. θεοῦ] Vat. 2. μεγαλλοφροσύνης ῦ.

pius id posuit in ipsis verbis Longini. Vir doctus in Bibl. Crit. Amst. Vol. I. P. III. præferebat Ruhnkenii αὐτόχθονας.

§. 5. *ἐπὶ τῶν τοιούτων*] *de talibus rebus;* de rebus et eventis admirabilibus naturæ. His opponuntur deinde sect. 36. *τὰ ἐν λόγοις μεγαλοφυῆ.*

τὰ χρειῶδες ἢ καὶ ἀναγκαῖον] Sensus hujus loci paulo obscurior est, quem ita facile expediveris: *Sed de omnibus hujusmodi rebus hoc dici possit: Quod utile sit et necessarium, facile ab omnibus comparari posse, atque ea de causa minus admirationi esse; id vero admirationem movere, quod extraordinarium sit, et præter opinionem expectationemque nostram.* Huc egregie facit Plutarchus de Cupid. Divit. p. 527. Οἱ δὲ πολλοὶ τὸ τοῦ Τηλεμάχου πάσχομεν. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ὑπὸ ἀπειρίας, μᾶλλον δὲ ἀπειροκαλίας, τὴν μὲν Νέστορος ἰδὼν οἰκίαν κλίνας ἔχουσαν, τραπέζας, ἱμάτια, στρώματα, οἶνον ἡδὺν, οὐκ ἐμακάριζε ΤΟΝ ΕΥΠΟΡΟΥΝΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ Η ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΩΝ· παρὰ δὲ τῷ Μενελάῳ θεασάμενος ἐλέφαντα καὶ χρυσὸν καὶ ἤλεκτρον ἐξεπλάγη. Quem locum ab oculos habuisse videtur noster Criticus. Toupius. Idem, quod Toupius, ex εὐπόριστον eliciunt alii, ut Boilavius et Gori. Ille: *que ce qui est utile et même necessaire aux hommes, souvent n'a rien de merveilleux, comme étant aisé à acquerir.* Hic: *che agli nomini quello par ouvio, e per così dir vile, che è utilé e necessario.* Sed melius dicas, laudandi causa dici *res paratu faciles*, eoque significari, eas merito magni fieri, nec sua laude debere privari; velut artem e lapide scintillam excudendi. Hoc melius convenit sequenti ὅμως, et respondet totius loci disputationi, in qua etiam virtutes minus admirabiles modica et sua laude ornántur. Sententia, εὐπόριστον τὸ χρειῶδες, annon in proverbio fuit?

promanant. Verum de his omnibus illud dici po- 5
test, utilia esse paratu facilia aut etiam necessaria (ideoque non animadverti), inopinata vero semper mirabilia.

SECT. XXXVI.

Itaque orationis sublimitas, in qua magnitudini locus nullus est, nisi fuerit, qui ea utatur, et cui prosit, ex his omnibus conjunctim dijudicanda est: primo hujusmodi scriptores, quamquam a vitiis plane non immunes, omnes talem ultra mortalem conditionem evectos esse: deinde in ceteris rebus facile intelligi, homines esse, qui eas tractent; sublimitate vero prope ad divinæ mentis celsitatem nos attolli: denique vacuitatem a vitiis non vituperari, magnitudinem vero etiam admirabilem esse. Secundum 2

Sect. XXXVI. §. 1. *τῶν···μεγαλοφυῶν*] Plerique interpretes ut masculinum vertunt. Sed recte Morus; ut et jam olim Petra, qui prima reddit hoc modo: *In orationis igitur verborumque granditate.* Ceteros decepit, quod deinde dicitur *οἱ τηλικοῦτοι*. Sed in *rebus sublimibus* latent per synesin *τηλικοῦτοι*.

οὐκέτ᾽ ἔξω···τὸ μέγεθος] *non item* (ut v. g. in flammis ab Ætna eructatis) *utilitas a magnitudine sejuncta est*. Loquendi rationem Morus ex eo repetit, quod *ἔξω τοῦ σκοποῦ πίπτει* telum, quod ultra scopum fertur. Sed in re ipsa est aliquid obscuritatis. Hoc dicit, opinor, Longinus: illud, quod sublime est in oratione, debet etiam sententiam bonam et utilem continere. Sed quorsum hoc valeat et quo consilio dicatur, mihi non plane clarum est. Filius hoc notavit: "Conclusio a minori ad majus. Si in rerum natura tantum valet magnitudo utilitate carens, quanto plus valebit in dicendo magnitudo cum utilitate conjuncta?" Non male, pro meo sensu. Sed judicent potius alii.

προσήκει συνθεωρεῖν αὐτόθεν] Vertendum: *oportet simul cum hoc* (utilitatem scil. cum sublimitat econjunctam esse) *reputare* &c.

τοῦ ἀναμαρτήτου πολὺ ἀφεστῶτες] Nam per se numen tantum divinum est *ἀναμάρτητον*.

ὅμως πάντες εἰσὶν ἐπάνω τοῦ θνητοῦ] Alii *πάντως*, alii *παντός*. Neutrum verum. Libri omnes *πάντες*. Recte. Sensus est: *Etsi isti homines multum absint a perfectione, nemo tamen ex iis est, qui non ultra fastigium humanum sit evectus.* Hæc mens Longini. Quod nostros Interpretes fugisse miror. In iis quæ sequuntur, *Καὶ τὸ μὲν ἄπταιστον οὐ ψέγεται, τὸ μέγα δὲ καὶ θαυμάζεται*, imitatus est noster Plutarchum suum Educat. p. 7. *Τὸ μὲν γὰρ ἀσφαλὲς ἐπαινεῖται μόνον, τὸ δὲ ἐπικίνδυνον* ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΖΕΤΑΙ. Toupius. Non sine causa Tollio displicebat *πάντες*, quod est supervacaneum, et quodammodo significat, nullos esse gradus sublimitatis, et qui vel tantillum extulerit orationem, æque esse admirandum, atque scriptorem maxime sublimem. Legebat ergo ille *πάντως*, quod tamen durius videtur adjunctum statim *τῷ ὅμως*. Certe auctori magis placuisset h. l. *τῷ παντὶ*, quo et alibi pro *πάντως* utitur. Sed nec Pearcii *παντὸς* placet. Malim aliquod participium, quod significet *alte elati*, aut adverbium cum tali participio, ut hæc respondeant antecedenti *πολὺ ἀφεστῶτες*.

χρὴ πρὸς τούτοις ἔτι λέγειν; Ὡς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἕκαστος ἅπαντα τὰ σφάλματα ἐνὶ ἐξωνεῖται πολλάκις ὕψει καὶ κατορθώματι, καὶ τὸ κυριώτατον, ὡς, εἴ τις ἐκλέξας τὰ Ὁμήρου, τὰ Δημοσθένους, τὰ Πλάτωνος, τὰ τῶν ἄλλων, ὅσοι δὴ μέγιστοι, παραπτώματα πάντα ὁμόσε συναθροίσειεν, ἐλάχιστον ἄν τι, μᾶλλον δ᾽ οὐδὲ πολλοστημόριον ἂν εὑρεθείη τῶν ἐκείνοις τοῖς ἥρωσι πάντῃ κατορθουμένων. Διὰ ταῦθ᾽ ὁ πᾶς αὐτοῖς αἰὼν καὶ βίος, οὐ δυνάμενος ὑπὸ τοῦ φθόνου παρανοίας ἁλῶναι, φέρων ἀπέδωκε

---

§. 2. ἔτι λέγειν; Ὡς] Vat. 2. ἔστι λέγειν ὡς.

ἀνδρῶν ἑκ.] Vat. 2. ἀδρῶν ἕκαστος. Vat. 3. et Rob. et Manut. ἀνδρῶν ἕκαστον.

τὰ σφ. ἐνὶ] Vat. 2. τὰς φάλματα ἐνὶ. λ

ὡς, εἴ τις···τὰ τῶν ἄλλων] Vat. 2. ὡς εἴγε ἐκλέξας, δημοσθένους, τὰ πάτωνος. τῶν ἄλλων. Vat. 3. ὡς εἴγε ἐκλέξας τὰ ὁμήρου τὰ δημοσθένους. τὰ πλάτωνος. τῶν ἄλλων. In Par. item, Ambr. et Rob. ὡς εἴγε ἐκλ. et in Par. et Rob. ante τῶν ἄλλων desideratur τὰ.

παραπτ.] Vat. 2. παρὰ πτώματα.

πολλοστ. ἂν εὑρ.] Vat. 2. πολλοστημόριον εὑρεθεία.

τοῖς ἥρ. π.] Vat. 2. τοῖς ἥρωσιν πάντη. Rob. item παντη sine ι subscr.

Διὰ ταῦθ.] Rob. διαταῦθ.

παρανοίας ἁλ.···ἀπέδωκε τὰ] Vat. 2. παροίας ἀλῶναι, φέρων ἀπέδωκεν τὰ.

§. 2. τὸ κυριώτατον] Bene Morus hoc vertit. Ita 1, 1. τῇ δυνάμει δὲ κυριωτέρου.

οὐδὲ πολλοστημόριον··· κατορθουμένων] Dionysius Halicarn. in Epist. ad Cn. Pompeium c. 2. Ἐγώ τέ φημι τῆς ὑψηλῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς καὶ παρακεκινδυνευμένης φράσεως ἐφιέμενον Πλάτωνα, μὴ περὶ πάντα τὰ μέρη κατορθοῦν, ΠΟΛΛΟΣΤΗΝ μέντοι ΜΟΙΡΑΝ ἔχειν ΤΩΝ ΚΑΤΟΡΘΟΥΜΕΝΩΝ τὰ διαμαρτανόμενα ὑπ᾽ αὐτοῦ. Ad quem locum manifesto respexit Longinus. Toupius. Imo vir doctus manifesto errat. Atque omnino interpretes ad unum omnes hic a Longino dissentiunt. Nam omnes eundem, quem Morus, exprimunt sensum. Unius Tollii versionem addam, quæ sic habet: *Etiamsi quis universa··· delicta in unum contulerit, minimam ea, imo ne millesimam quidem horum adæquatura partem, quæ ab divinis illis hominibus præclare magnificeque cogitata dictaque reperiuntur.* Secundum hanc versionem Longinus magnos illos scriptores perpaucis in locis, imo, sicut ipse dictum corrigit, *nusquam omnino ulla ex parte* peccasse judicaret: nam hoc inest in πάντῃ et in οὐδὲ πολλοστημόριον. At vero nonne illis modo σφάλματα tribuerat satis multa uno dicto egregio redimenda? nonne 23, 4. οὐκ ὀλίγα commemoraverat illorum ἁμαρτήματα? Alia in eandem sententiam ab ipso, maxime inde a sect. 33. prolata permulta et minime ambigua taceo. Prorsus contraria dicto auctoris interpretes dederunt. Fraudi illis fuit primo ipsius sententiæ, quod videri potest, παράδοξον: et propterea ante εὑρεθείη intellexerunt αὐτὰ, scil. τὰ παραπτώματα. Deinde illos decepit genitivus τῶν κατορθουμένων, quem putaverunt esse partis, cum tamen sit periphraseos. Plena nempe et cuivis clara fit sententia hoc modo expressa: ἐλαχ. ἄν τι···πολλοστημόριον ἂν μέρος εὑρεθείη τὸ μέρος τῶν ἐκείνοις &c. Multi errores, etiam in Latinis, ex eo nati sunt, quod interpretes de repetendo aliquo nomine non cogitarunt, ut apud Ciceronem, Fam. X, 3. ubi Ernesti mutato genitivo vitium verbis Ciceronis intulit. Totus ergo hic locus ita vertendus est: *si quis errores Homeri···colligat, perquam exiguam, imo ne minimam quidem partem inventum iri, (partem) eorum, quæ summi illi homines omnino bene scripserint.* Pro

hæc quid, quæso, restat dicendum? Quemlibet, illorum scriptorum omnes errores sæpe uno sublimi et præclaro loco redimere, et, quod primo loco dicendum erat, si quis Homeri, Demosthenis, Platonis aliorumque summorum virorum errores in unum colligat, minimam hanc, ac fere nullam partem eorum esse, quæ illi principes bene scripserint. Igitur omnis posteritas, cum insaniæ propter invidiam se reatum

periphrasi per genitivum τῶν κατορθουμένων facta, auctor uti potuisset simplici nominativo τὰ ἐκείνοις . . . κατορθούμενα. Sic offensionem sustulisset, qua lapsi sunt interpretes. At enim Dionysius Halic. eo loco, quem Toupius attulit, clarissime illud idem dicit, Platonis esse multo plura κατορθώματα, quam διαμαρτανόμενα. Ad hoc respondeo, aliud esse τὰ κατορθούμενα simpliciter sic appellata i. e. *bene scripta*, aliud τὰ πάντῃ κατορθούμενα, quod est *omni ex parte* sive *omnino bene scripta*, ut plane nihil insit, quod quis recte vituperet. Quod Toupius dicit, manifesto Longinum ad Dionysii locum respexisse, id refutavi in præfatione.

Διὰ ταῦθ᾽ . . . παρανοίας ἁλῶναι] Hæc nemo interpretum adsecutus est. Nulla tamen in omni Hellenismo vel frequentior vel elegantior locutio. Locus ita vertendus est: *Quamobrem omnis ætas, omnesque mortales, quos vel ipsa Invidia delirare haud dixerit, palmam illis detulerunt, quam hodieque retinent, et semper retinebunt.* Παρανοίας ἁλῶναι est *dementiæ argui.* Æschines cont. Ctesiph. Μηδ᾽ ΑΙΡΕΙΤΕ ΠΑΡΑΝΟΙΑΣ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων. *Nolite coram Græcis delirationis atque insaniæ populum Atheniensem damnare.* Idem cont. Ctesiph. Ὁ δὲ δῆμος ἐκ τῆς ἀθυμίας ὥσπερ παραγεγηρακὼς ἢ ΠΑΡΑΝΟΙΑΣ ΕΑΛΩΚΩΣ. *Populus autem tanquam senio aut dementia quadam captus.* Xenoph. Memor. I, 2. Φάσκων δὲ κατὰ νόμον ἐξεῖναι ΠΑΡΑΝΟΙΑΣ ΕΛΟΝΤΙ καὶ τὸν πατέρα δῆσαι. *Dicens lege permissum esse, ut aliquis patrem convictum amentiæ vinciat.* Hinc lux Aristophani Nub. 843.

Οἴμοι· τί δράσω παραφρονοῦντος τοῦ πατρός;
Πότερον ΠΑΡΑΝΟΙΑΣ αὐτὸν εἰσαγαγὼν ΕΛΩ;

Toupius.

Male rem gessit vir doctus. Cur vel ipsa *invidia?* non enim scriptum est οὐδ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ τοῦ φθόνου. Deinde ἁλῶναι non est *argui*, sed *convinci.* Verum explicatione quadam illud potest hoc in loco defendi. Omnino autem verba, e quibus cetera pendent, non recte cepit. Sic ergo potius vertendus est locus: *Propter has causas omnis ætas, omnis posteritas, cum non posset invidia tangi, eaque ad insaniam prolabi, sine dubitatione palmam illis detulit, atque etiamnunc a nemine ereptam asservat, et haud dubie servabit,*

flumina dum terris ibunt plantæque
virescent.

Nempe invidia tantum vivos insectatur, ideoque illi ab æqualibus propter lapsus quosdam fortasse reprehensi sunt: sed insequentium temporum homines, ut natura animi humani fert, se non contaminarunt vitio invidiæ, ac propterea declaraverunt, illos esse, in suo quemque genere, perfectos scriptores. In παρανοίας ἁλῶναι est metonymia effecti pro causa. Nam proprie dici debebat εἰς παράνοιαν ἄγεσθαι. Vide autem, quam graviter loquatur Longinus. *Insaniæ* condemnat eos, qui magnos scriptores propter vitia non pauca mediocribus pares ponunt, vel etiam inferiores. Ceterum τὸ παραν. ἁλῶναι fort. respicit ad legem, qualis illa, quæ tangitur ap. Ciceronem de Sen. 7. qua Sophocles est a filiis in judicium vocatus. Tangere præterea licebit τὸ ἄχρι νῦν: quod quin apud Atticos dictum fuerit pro ἄχρι τοῦ νῦν, auctoritas Longini nos dubitare non sinit. Nimirum Phavorinus in v. ἐξ ἐκείνου hoc scripsit: ἐν τοῖς ἐπιῤῥήμασι τοῖς χρόνον δηλοῦσι τὰς προθέσεις οὐχ εὑρίσκονται συντάττοντες οὔτε οἱ Ἀττικοί, οὔτε παρὰ τοῖς ποιηταῖς οἱ Ἴωνες. Sed multa in contrariam rationem exempla præter alios suppeditat doctiss. Sturzius in libro supra ad 32, 5. de v. μαγειρεῖον laudato p. 209 ss. ut εἰς αὔριον, εἰς τότε, μέχρι τότε et similia. Ad hæc ergo pertinet etiam ἄχρι νῦν, nec non μέχρι νῦν Fragm. 5. 2 et μ. πρώην ib.

τὰ νικητήρια, καὶ ἄχρι νῦν ἀναφαίρετα φυλάττει, καὶ ἔοικε τηρήσειν,

> Ἔστ᾽ ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ.

3 Πρὸς μέντοι γε τὸν γράφοντα, ὡς ὁ Κολοσσὸς ὁ ἡμαρτημένος οὐ κρείττων, ἢ ὁ Πολυκλείτου Δορυφόρος, παράκειται πρὸς πολλοῖς εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ μὲν τέχνης θαυμάζεται τὸ ἀκριβέστατον, ἐπὶ δὲ τῶν φυσικῶν ἔργων τὸ μέγεθος· φύσει δὲ λογικὸν ὁ ἄνθρωπος· κἀπὶ μὲν ἀνδριάντων ζητεῖται τὸ ὅμοιον ἀνθρώπῳ, ἐπὶ δὲ λόγου τὸ ὑπεραῖρον, ὡς 4 ἔφην, τὰ ἀνθρώπινα. Προσήκει δ᾽ ὅμως, (ἀνακάμπτει γὰρ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἡμῖν τοῦ ὑπομνήματος ἡ παραίνεσις,) ἐπειδὴ τὸ μὲν ἀδιάπτωτον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τέχνης ἐστὶ κατόρθωμα, τὸ δ᾽ ἐν ὑπεροχῇ, πλὴν οὐχ ὁμότονον, μεγαλοφυΐας, βοήθημα τῇ φύσει πάντῃ πορίζεσθαι τὴν τέχνην·

καὶ ἄχρι...φυλάττει] Vat. 2. καὶ ἄχριϊν ἣν ἀναφέρεται φ. Vat. 3. καὶ ἄχρι νῦν ἀναφέρετα φ. Laur. ἀναφέρεται pro ἀναφαίρετα.

τηρήσειν] Vat. 2. τηρήσην.

Ἔστ᾽ ἂν ὕδωρ] Vat. 2. ἐτ ἂν. Laur. ἐτ᾽ ἄν.

ῥέῃ et τεθήλῃ] Rob. ῥέη et τεθήλη sine ι subscr.

§. 3. οὐ κρείττων] Vat. 2. οὐ κρείτων.

κἀπὶ μὲν ἀνδρ....ζητ. τὸ] Vat. 2. καὶ πι μεν ἀνδρίαν τῶν ζητῆσται, τὸ.

ἐπὶ δὲ λ. τὸ ὑπ.] Par., teste B., ἐπὶ δὲ τοῦ λόγου &c. Vat. 2. ἐπὶ δὲ τὸ ὑπεραῖρον.
τοῦ
Vat. 3. ἐπὶ δὲ ‸ λόγου τὸ ὑπεραῖρον.

§. 4. Προσήκει δ᾽ ὅμ.] Vat. 2. προσήκα δ᾽ ὅμως. Etiam Laur. πρὸσήκα.

ἀνακ. γὰρ] Rob. ἀνακ. δὲ.

τὸ μὲν ἀδιάπτ.] Vat. 3. τὸ μὲν διάπτωτον.

τὸ δ᾽ ἐν ὑπ....ὁμότονον] Vat. 2. τὸ δ᾽ ἐν ὑπεροχῇ πλὴν οὐχὸ μότονον. Manut. pro πλὴν edidit πολλῇ.

παντῇ πορίζ.] Codd. et vett. edd. παντὶ πορ.

ἔστ᾽ ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ...] Hexameter iste est pars Epigrammatis in Midam, quod alii Homero, alii Cleobulo tribuunt. de quo Herodotus in Vit. Homeri, et Laertius in Cleobulo. Eleganter Libanius in Juliani necem p. 259. Ὦ πολλὰ συγκινήσας ἐπὶ σαυτῷ δάκρυα, οὐκ ἐπ᾽ ἤματι, κατὰ τὸ ἔπος, ὀλοφυρμοῦ τυχὼν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ πένθει κατέχων ἀνθρώπους, καὶ κατασχήσων γε,

> Ὄφρ᾽ ἂν ὕδωρ τε νάῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ
> τεθήλῃ.

TOUPIUS.

Addo hæc Platonis in Phædro, Vol. X. p. 359...ὃ (ἐπίγραμμα) Μίδᾳ τῷ Φρυγὶ φασί τινες ἐπιγεγράφθαι. ΦΑΙ. Ποῖον τοῦτο, καὶ τί πεπονθός; ΣΩ. Ἔστι μὲν τοῦτο τόδε·

> Χαλκῆ παρθένος εἰμί· Μίδα δ᾽ ἐπὶ σήματι
> κεῖμαι.
> Ὄφρ᾽ ἂν ὕδωρ τε νάῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ
> τεθήλῃ,
> Αὐτοῦ τῇδε μένουσα, πολυκλαύστου ἐπὶ
> τύμβου,
> Ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδας ὅτι τῇδε τέ-
> θαπται.

§. 3. Πρὸς μέντοι γε τὸν γράφοντα] Is fortasse fuit Cæcilius, de quo 1, 1. et alibi. E refutatione sequenti verosimile

facere non possit, ad eos victoriæ præmia detulit, atque etiamnum integra servat, servabitque, *Dum aqua fluet et proceræ arbores virebunt.* Ei vero, qui 3
Colossum cum vitiis suis præstantiorem esse Doryphoro Polycleti negavit, præter alia multa et hoc respondere in promtu est, in artis operibus mirari nos diligentiam solere, in naturæ effectis magnitudinem (naturæ vero donum oratio est): præterea statuæ quidem similitudinem cum homine quæri; sed in oratione majus quid, quam pro humana conditione. Tamen consentaneum est (redit enim hæc 4
oratio ad initium libri), quoniam immunitas a vitiis plerumque artis est, et magnitudo, quamquam non æqualis, celsi animi, arte ubique adjuvari naturam:

---

est, totum hoc, ὡς ὁ Κολ···Δορυφόρος, ab illo per allegoriam fuisse dictum pro eo quod ex 33, 1. dicas, ὡς τὸ μέγεθος ἐν ἐνίοις διημαρτημένοις οὐ κρεῖττον, ἢ τὸ σύμμετρον ἐν τοῖς κατορθώμασι.

ὁ Πολυκλείτου] quo nemo exactior, nemo in arte sua celebrior fuit. Hunc Polycletum sibi Lysippus magistrum fuisse dicebat, apud Ciceronem in Bruto, c. 86. De *doryphoro* vero et *canone* Polycleti nota omnia ex eodem Cicerone in oratore, in initio, itemque e Plinio et aliis. Tollius. Plinii verba, 34, 8. sunt: *Polycletus····diadumenum fecit, molliter juvenem, centum talentis nobilitatum. Idem et doryphorum, viriliter puerum. Fecit et, quem canona artifices vocant, lineamenta artis ex eo petentes, velut a lege quadam: solusque hominum artem ipsam fecisse artis opere judicatur.*

λογικὸν] in quo est facultas λόγου, *orationis.* Ergo in humana oratione, quæ naturæ opus est, non ars, sed magnitudo admirationem meretur. Hæc conclusio facile ostendit, λογικὸν sic accipi debere, ut diximus. Morus. Recte. Sic apud Dionysium Halic. περὶ συνθέσεως c. 15. (p. 10. Sylb.) distinguitur λογικὴ, *simplex ratio loquendi,* a μουσικῇ, *pronuntiatione rhythmica.* Sed Tollius et Hudsonus ita vertunt: *Hominem namque natura oratione, non secus ac ratione, instruxit.* Talis interpretandi ratio, quæ repugnantia in unum cogere nititur, primam hermeneutices legem violat.

§. 4. (ἀνακάμπτει γὰρ &c.)] Respiciunt hæc ad Sect. 2. Cf. et 22, 1.

ἐν ὑπεροχῇ, πλὴν] Manutius cum MSS. nonnullis, ἐν ὑπεροχῇ πολλῇ. Lego et distinguo, τὸ δ' ἐν ὑπεροχῇ πολλῇ, πλὴν οὐχ ὁμότονον. Vox altera alteram absorbuit. Diodorus Sicul. XIX, 81. Ἦν δὲ καὶ τῷ κάλλει καὶ τῷ μεγέθει διάφορος, ἔτι δὲ καὶ κεκοσμημένος ὅπλοις βασιλικοῖς εἶχε ΠΟΛΛΗΝ ΥΠΕΡΟΧΗΝ καὶ κατάπληξιν, Ita scribendus iste locus. Confer Suid. v. Δημήτριος. Deinde recte Tollius, βοήθημα τῇ φύσει πάντῃ πορίζεσθαι τὴν τέχνην. Noster supra: τῶν ἐκείνοις τοῖς ἥρωσι ΠΑΝΤΗι κατορθουμένων. Idem sect. 32. ἐν τῷ γλαφυρῷ ΠΑΝΤΗι κεκαλλιγραφημένοι. Nihil verius. Quod vero ad hunc locum scripsit cl. Pearcius, una litura corrigendum est. Toupius. Mihi τὸ πολλῇ frigere videtur, et abhorrere etiam a brevitate Longini. Atque etiam alii rhetores *sublimitatem* per periphrasin simpliciter appellant τὸ ἐν ὑπεροχῇ. Sed cur additum est, πλὴν οὐχ ὁμότονον? propterea sine dubio, quia sublimes et divini scriptores multa peccare solent et, uti Pindarus et Sophocles, σβέννυνται ἀλόγως πολλάκις, καὶ πίπτουσιν ἀτυχέστατα. Etenim hanc ipsam ob causam auctor vult βοήθημα τῇ φύσει πορίζεσθαι τὴν τέχνην: quoniam sine artis ope nimis multa et gravia vitia committi possint, quibus lectores plane deterreantur. Τόνον esse *vim* sive *gravitatem,* quasi basin sublimitatis, patet ex 9, 13. et 34, 4.

ἡ γὰρ ἀλληλουχία τούτων ἴσως γένοιτ' ἂν τὸ τέλειον. Τοσαῦτα ἦν ἀναγκαῖον ὑπὲρ τῶν προτεθέντων ἐπικρῖναι σκεμμάτων· χαιρέτω δ' ἕκαστος, οἷς ἥδεται.

SECT. XXXVII.

Ταῖς δὲ μεταφοραῖς γειτνιῶσιν (ἐπανιτέον γὰρ) αἱ παραβολαὶ καὶ εἰκόνες, ἐκείνῃ μόνον παραλλάττουσαι - - -

SECT. XXXVIII.

- - - στοι καὶ αἱ τοιαῦται· "Εἰ μὴ τὸν ἐγκέφαλον ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε." Διόπερ εἰδέναι χρὴ τὸ μέχρι ποῦ παροριστέον ἕκαστον· τὸ γὰρ ἐνίοτε περαιτέρω προεκπίπτειν ἀναιρεῖ τὴν ὑπερβολήν, καὶ τὰ

ἐπικρῖναι] Vat. 2. ἐπιχειρεῖναι.

Sect. XXXVII. ἐπαν. γὰρ] Vat. 2. ὁ πανιτέον γὰρ.

εἰκόνες] Vat. 3. εἰκόναις.

ἐκείνῃ] Vat. 2. secund. Zacc., ut et Laur., ἐκείνη (Amat. de h. v. nihil notavit). Rob. autem non, ut Par. et Ambr., ἐκείνῃ, sed ἐκείνων. Manut. ἐκείνῳ.

παραλλάττ.] Verbum est ult. paginæ in cod. Par. et a recentiori manu adscriptum λείπει. Desunt autem, teste Rostgardio, duo folia, nempe quartum et quintum quaternionis ΚΘ. Vat. 2. sic: παρὰ λλάττουσαι πτικώτατον καὶ γόνιμον. τὸ δ' Ἀνακρέοντος οὐκέτι Θρηκίης &c. Ita singulari errore inde a Sect. 31. init. omnia rursus scripta sunt usque ad verba μυρία ττα ἐστίν. Post quæ sectionis 32. §. 6. verba librarius, nulla distinctionis nota adjecta, prosequitur στοι καὶ αὗτοι αὗται ἢ μὴ τὸν κέφαλον ἐν τ. πτ. καταπατημένον φορεῖται, &c. In Vat. 3. spatium est quinque linearum. Robortellus post ** λείπει ** importune mediis auctoris verbis orationem inserit ita inscriptam: Franciscus Robortellus studioso lectori. Ostendit autem, " non ita multa desiderarj, et satis æquo animo ferri posse jacturam hanc, cum Aristoteles copiose de tota hac re egerit."

Sect. XXXVIII. §. 1. στοι καὶ αἱ τ....ἐγκέφαλον...φορεῖτε] Ita Par. Ambr. et Rob. Sed Vat. 2. quid pro his contineat, scripsi in lectt. antecedentis sectionis. Vat. 3. στοι καὶ αἱ τοιαῦται εἰ μὴ τ. ἐγκ. ἐν τ. πτ. κατεπεπατημένον φορεῖτε. Laur. vero, si plena sunt excerpta, στοι καὶ αἱ τοιαῦται, εἰ μὴ τὸν ἐγκέφαλον (ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ) ἐν ταῖς πτέρναις καταπατημένον φορεῖται. Sed, opinor, quæ signis parentheseos inclusi, in eo non leguntur. Manut. στοι καὶ αἱ τ., εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν τ. πτ. καταπεπατημένον φορεῖτε.

εἰδέναι χρὴ τὸ μ. ποῦ] Vat. 2. εἰ δ' αἶνε χρη τὸ μὴ χρη ποῦ. Rob. εἰδ. χρὴ τὸ μέχρί που.

προεκπίπτειν ἀναιρεῖ τὴν] Vat. 2. προ ἐκπίπτειν, ἀναιρῇ τὴν.

mutua enim horum conjunctione perfectio contineri videtur. Hactenus igitur propositas quæstiones dijudicare necessarium fuit; sed quilibet sua probet.

SECT. XXXVII.

Finitimæ metaphoris sunt (redeundum enim est) comparationes et imagines (descriptiones), hoc uno diversæ - - -

SECT. XXXVIII.

- - - - - et tales: *Nisi cerebrum in calcibus gestetis et calcetis.* Nosse igitur oportet, quantum in quolibet progrediendum sit: interdum enim, qui fines transgreditur, hyperbolen tollit, laxanturque talia,

---

Sect. XXXVII. ἐπανιτέον γὰρ] Redit ad 32, 7. De re vid. Aristot. rhet. 3. p. 237. v. 34. sqq. et Quinctil. 5, 11. Metaphora est in unum verbum contracta similitudo. Definitiones παραβολῆς et εἰκόνος e Julii Rufiniani libello de figuris §. 22, 23, 24. peti poterunt. Morus.

Sect. XXXVIII. §. 1. στοι καὶ αἱ τοιαῦται] Scribe, κάκιστοι καὶ αἱ τοιαῦται. Agit enim hic Noster de Hyperbolis vitiosis. Deinde legitur vel Demosthenis, vel nescio cujus, nobilis locus, Εἰ μὴ τὸν ἐγκέφαλον ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε. quem alii laudant, alii vituperant. Sic solent rhetores. Confer Libanii Argument. in Orat. de Haloneso, cujus scrinia compilavit Tanaquillus Faber. Toupius. Tollius hæc ita vertit: *Sed et illæ sæpe periculo proximæ sunt.* Filius in libello, quo Demostheni orationem de Haloneso vindicat p. 23. statuit, syllabam στοι fuisse verbi ἄπιστοι: per totum enim caput doceri, πίστιν in hyperbolis esse quærendam, fugiendam ἀπιστίαν. Verba oratoris sunt: Ὅσοι δὲ Ἀθηναῖοι ὄντες μὴ τῇ πατρίδι, ἀλλὰ Φιλίππῳ εὔνοιαν ἐπιδείκνυνται, προσήκει αὐτοὺς ὑφ᾽ ὑμῶν κακοὺς κακῶς ἀπολωλέναι, εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις, καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε. Libanii judicium in arg. est hoc: τὸ ἐπὶ τέλει ῥηθὲν οὐ μικρὸν μαρτύριον τοῦ νόθον εἶναι τὸν λόγον, εἴπερ ὑμεῖς . . . φορεῖτε. Ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης εἴωθε παῤῥησίᾳ χρῆσθαι. Τοῦτο δὲ ὕβρις ἐστὶ, καὶ λοιδορία μέτρον οὐκ ἔχουσα. Εὐτέλειά τε αὐτῷ πρόσεστι κατὰ τὴν ἑρμηνείαν. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ εὔηθές τι νομίζεται, τὸ ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν τοὺς ἀνθρώπους τὸν ἐγκέφαλον.

Διόπερ εἰδέναι χρὴ τὸ μέχρι ποῦ παροριστέον ἕκαστον] Hæc perperam accepit vir doctissimus. Non male Gabriel, *Quare scire oportet, quousque progrediendum sit. Quousque ferri possit non incommode Hyperbole.* Ista est vis τοῦ Παρορίζειν apud Rhetorem nostrum. Vide quæ adnotavit cl. Pearcius ad sect. 2. Optime Quintilian. VIII, 6. *Quamvis enim est omnis Hyperbole ultra fidem, non debet esse ultra modum.* Toupius. Vide, quæ dixi ad 2, 2. Versio Gabrielis de Petra in ed. Manolesii sic habet: *Quamobrem scire oportet, quousque in singulis sit progrediendum.* Ex errore typothetæ in ed. Hudsoni pro ποῦ scriptum που, qui error in editiones sequentes propagatus est.

ἐνίοτε] Hoc nisi e verbo depravato exstitit, scribi debet post ἀναιρεῖ aut post τὴν ὑπερβολήν.

καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπερτεινόμενα χαλᾶται, ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ εἰς ὑπεναντιώσεις ἀντιπεριΐσταται] Nam, quod ad primum attinet, si phantasma, quod animo proponitur, ita magnum est, ut non possit facile capi et clare effingi, animum afficere nullo modo potest, adeo ut multo satius esset

τοιαῦτα ὑπερτεινόμενα χαλᾶται, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ εἰς ὑπεναν-
2 τιώσεις ἀντιπεριΐσταται. Ὁ γοῦν Ἰσοκράτης, οὐκ οἶδ' ὅπως,
παιδὸς πρᾶγμα ἔπαθεν, διὰ τὴν τοῦ πάντα αὐξητικῶς ἐθέ-
λειν λέγειν φιλοτιμίαν. Ἔστι μὲν γὰρ ὑπόθεσις αὐτῷ τοῦ
Πανηγυρικοῦ λόγου, ὡς ἡ Ἀθηναίων πόλις ταῖς εἰς τοὺς
Ἕλληνας εὐεργεσίαις ὑπερβάλλει τὴν Λακεδαιμονίων· ὁ δ'
εὐθὺς ἐν τῇ εἰσβολῇ ταῦτα τίθησιν· „Ἔπειθ' οἱ λόγοι
τοσαύτην ἔχουσι δύναμιν, ὥσθ' οἷόν τ' εἶναι καὶ τὰ μεγάλα
ταπεινὰ ποιῆσαι, καὶ τοῖς μικροῖς περιθεῖναι μέγεθος, καὶ
τὰ παλαιὰ καινῶς εἰπεῖν, καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γεγενημένων
ἀρχαίως διελθεῖν." Οὐκοῦν, φησί τις, Ἰσόκρατες, οὕτως
μέλλεις καὶ τὰ περὶ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων ἀναλ-
λάττειν; Σχεδὸν γὰρ τὸ τῶν λόγων ἐγκώμιον ἀπιστίας
τῆς καθ' αὑτοῦ τοῖς ἀκούουσι παράγγελμα καὶ προοίμιον

---

§. 2. Ὁ γοῦν Ἰσ., οὐκ ‥ ὅπως] Vat. 2. ὁ γοῦν ἠσοκρατης οὐκεῖνδ' ὅπως. Laur. pro οἶδ' habet εἶδ'.

ἐθέλειν λέγειν] Vat. 2. ἐθέλην λέγειν.

ὑπόθεσις αὐτῷ] Vat. 2. ὑπόθεσιν αὐτῷ.

ην

ὡς ἡ Ἀθ. π.] Vat. 2. ὡς ἡ ἀθαναίων πέλις.

Ἕλληνας ‥‥ ὁ δ' εὐθὺς] Vat. 2. ἔληνας ἐβεργεσίαν ὑπερβάλει τὴν λακεδαιμονίαν, ὁδευθὺς. Vat. 3. Ελληνας εὐεργεσίαν, ὑπερβάλλειν τὴν Λακεδαιμονίαν. ὁ δ' εὐθὺς. Laur. his verbis differt: εὐεργεσίαν ὑπερβάλλει τὴν λακεδαιμονίαν &c. Par. ultima sic scripta habet, teste B.: τὴν Λακεδαιμονίαν, ὃ δ' εὐθὺς.

Ἔπειθ' οἱ λ.] Vat. 2. ἔπειθοι λ.

ἔχουσι δύν ‥‥ ταπεινὰ π.] Vat. 2. ἔχουσιν δύναμιν, ὥσθ' εἰόντ' εἶναι καὶ τὰ μεγάλα τὰ πεινὰ π. Vat. 3. tantum hæc a nostris diversa præbet: ὡςθέοιον τ' εἶναι.. Leve discrimen est in his Robortelli: ὥς θ' οἷοντ' εἶναι.

περιθεῖναι μέγ.] Vat. 2. περιθῆναι μ. Vat. 3. autem περιθεῖν καὶ μ. marg. θεῖναι.

περὶ τῶν ν. γεγ.] Vat. 2. περὶ τῶν εωστί γεγ.

φησί τις] Vat. 2. φήσί τῖς. Vat. 3. φησι τὶς. Rob. φησὶ τὶς.

οὕτως μέλλεις] Vat. 2. οὕτως μέλεις.

ἀναλλάττειν] Par., teste B., Laur., Rob., fort. et Vatt. ambo ἐναλλάττειν.

ἐγκ. ἀπιστίας] Vat. 2. ἐκώμιον, ἀπιστίας.

καθ' αὑτοῦ] Vat. 3. καθ εαυτοῦ.

προοίμ. ἐξέθηκε] Vat. 2. προοίμιται ἐξέθηκεν (Zacc. προοίμιται ἐξέθηκε.)

sine figura rem expressisse ad veritatem. Cf. 15, 8. Sed alterum, quod etiam in contrarium mutetur talis hyperbole, difficiliorem explicatum habet. Veruntamen facile adducimur, ut hoc credamus, propter analogiam omnium sensuum humanorum, in quibus, id quod Socrates in Phædone disputat, τὸ ἐναντίον ἐξ ἐναντίου γίγνεται. Sed breviori via licebit eundem fontem repetere, quem modo de re-

nimis intenta, ac non numquam in contrarium adeo
mutantur. Isocrates ergo, quoniam omnia augere 2
dicendo voluit, nescio quo modo ad puerilia delapsus est. Fecerat enim Panegyrici argumentum hoc,
Spartanos ab Atheniensium civitate beneficientia erga
Græcos superari. Jam statim ab initio hæc habet:
*Præterea eloquentiæ tanta vis est, ut magna minuere,
parva augere dicendo, de priscis novo, de recentibus antiquo modo dicere possit.* Quid ergo, dicat aliquis,
Isocrates, itane etiam Lacedæmoniorum et Atheniensium res immutabis? Nam laude eloquentiæ sic
usus est, ut prænunciet, diffidendum esse, idque

---

bus ob nimiam intentionem laxatis demonstravimus. Si enim imago vastior est, quam pro captu populari, nec animum eo, quo scriptor vult, modo afficit, auditores partim oscitantur, partim nugas agere putant dicentem, sive, ut cum Longino (3, 2.) loquar, *οὐ βακχεύειν, ἀλλὰ παίζειν* putant. Itaque res iis videtur multo levior, quam si eam ad verum, sine hyperbole, verbis sat gravibus elocutus esset. Ergo rem ille non auxerit, sed imminuerit.

§. 2. *διὰ τὴν τοῦ π. αὐξ. ἐθέλειν λέγειν φιλοτιμίαν*] Nonne *ἐθέλειν* redundat? Sufficit, *διὰ τὴν φιλοτιμίαν τοῦ λέγειν.* MORUS. Sine justa causa illud verbum interpres elegantis judicii suspectum habebat. Explicat Longinus, cujus generis sit illa *φιλοτιμία*: esse scilicet *τὴν τοῦ π. αὐξ. ἐθέλειν λέγειν.* Atque etiam, ut monui in *Pleonasmis Græcis*, subtiliter loquens significat, eum non *vere auxisse*, sed tantum *augere voluisse* cuncta.

Ἐπειδ' οἱ λόγοι . . . ἀρχαίως διελθεῖν] Hæc sunt verba Isocratis in Panegyrico, ubi legitur: *Ἐπειδὴ δ' οἱ λόγοι τοιαύτην ἔχουσι τὴν φύσιν — ἀρχαίως διεξελθεῖν.* Quomodo laudat Harpocratio v. *Ἀρχαίως.* Sed hoc leve. Huc respexit Libanius in Epist. ad Abureium: *Πάνυ μοι βεβαιοῦν δοκεῖς τὸν λόγον, ὃν περὶ τῆς τῶν λόγων Ἰσοκράτης εἶπε φύσεως, ὅτι ἄρα οἷοί τέ εἰσιν ἆραι μικρὰ. καὶ μεγάλα καθελεῖν.* Item Julianus Orat. I. in Constantium: *Οἱ δὲ τῆς τέχνης ἀπολαῦσαί φασιν ἐν τῷ δύνασθαι περὶ τῶν μικρῶν μειζόνως διελθεῖν, καὶ τὸ μέγεθος ἀφελεῖν τῶν ἔργων τῷ λόγῳ, καὶ ὅλως ἀντιτάττειν τῇ τῶν πραγμάτων φύσει δύνασθαι τὴν τῶν λόγων.* Ad quem locum consulendus illustrissimus Spanhemius, TOUPIUS.

[Nihil monens præterii h. l. nescio quomodo verbum *ἀναλλάττειν*, quod in edd. antiquioribus omnibus expressum est, cum tamen Robortellus assentientibus codd. mss. *ἐναλλάττειν* habeat. Hoc ipsum et Pearcius revocaverat. Sed Morus, licet hujus recensionem in ceteris secutus, tacite *τὸ ἀναλλάττειν* reposuit. Utrum omnino hæc verbi forma bonis scriptoribus usitata fuerit, jam non vacabat quærere, sed dubitare tamen subiit, quoniam in minoribus lexicis, quæ ad manum erant, id non allatum reperiebam. [*ἀναλλάττειν* nec in Stephani Thesauro, nec in Schneider. Lex. ed. rec. reperias. Unus Scapula habet *ἀνάλλαγμα, permutatio,* 2 Reg. ult. (i. e. II. Samuel. cap. xxiv. v. 24.) W. fil.] Hoc autem nihil dubitans pronunciare possum, propter ipsam librorum auctoritatem esse restituendum *ἐναλλάττειν*, præsertim cum auctor idem XXII, 1. usurpet in re quidem leviori, sed tamen de mutatione, quæ omnia priora tollit. [Nisi e codd. præferendum esset *ἐναλλ.*, fort. non male divisim scriberetur *ἂν ἀλλ.* W. fil.]]

ἐγκώμιον, ἀπιστίας . . . προοίμιον] *laus, prænuncia τῆς ἀπιστίας.* Maximus Tyr. diss. 9. p. 94. *ἡ τοῦ σώματος ὥρα προοίμιον (augurium) ὡραιοτέρου κάλλους ἐστίν.* Chrysostomus (homil. 5. in Act. Ap. p. 42.) signa venturæ pœnæ dixit *προοίμια μεγάλης τινὸς ἡμέρας.* MORUS. Ergo *quidquid exspectationem alicujus rei movet*, per metaphoram dicitur *προοίμιον* illius rei. Non tam rarus est hic nominis usus, quam in lexicis non satis notatus.

3 ἐξέθηκε. Μήποτ' οὖν ἄρισται τῶν ὑπερβολῶν (ὡς καὶ ἐπὶ τῶν σχημάτων προείπομεν) αἱ αὐτὸ τοῦτο διαλανθάνουσαι, ὅτι εἰσὶν ὑπερβολαί. Γίνεται δὲ τοιόνδε, ἐπειδὰν ὑπὸ ἐκπαθείας μεγέθει τινὶ συνεκφωνῶνται περιστάσεως, ὅπερ ὁ Θουκυδίδης ἐπὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ φθειρομένων ποιεῖ. "Οἵ τε γὰρ Συρακούσιοι, φησὶν, ἐπικαταβάντες τοὺς ἐν τῷ ποταμῷ μάλιστα ἔσφαζον· καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς διέφθαρτο· ἀλλ' οὐδὲν ἧσσον ἐπίνετο ὁμοῦ τῷ πηλῷ ἡματωμένον, καὶ τοῖς πολλοῖς ἔτι ἦν περιμάχητον." Αἷμα καὶ πηλὸν πινόμενα ὅμως εἶναι περιμάχητα ἔτι, ποιεῖ πιστὸν ἡ τοῦ
4 πάθους ὑπεροχὴ καὶ περίστασις. Καὶ τὸ Ἡροδότειον ἐπὶ τῶν ἐν Θερμοπύλαις ὅμοιον. "Ἐν τούτῳ," φησὶν, "ἀλεξομένους μαχαίρῃσιν, ὅσοις αὐτῶν ἔτι ἐτύγχανον περιοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες."

§. 3. μήποτ' οὖν] Vat. 2. μήπουτ' οὖν.

Γίνεται...ἐπειδὰν] Vat. 2. γ. δὲ τὸ τοιόνδε ἐπειδ' ἄν. Par. teste B. γίνεται δὲ τὸ τοιόνδε &c. Rob. cum Vat. 2. facit in ἐπειδ' ἄν.

ἐκπαθείας] Vat. 3. $\overset{\mu}{\text{ἐκπαθείας}}$.

ἐν Σικ. φθ. ποιεῖ. "Οἵ τε γὰρ Σ.] Vat. 2. ἐνοι κελί φθειρόμενων ποιεῖν, ὅπερ. ὅτε γὰρ σ. Etiam in Laur. est ὅτε γάρ.

μάλιστα] Vat. 2. μᾶλλιστα.

διέφθαρτο· ἀλλ' οὐδ. ἧσσον] Vat. 2. διέθθαρτο, μάλλ' οὐδὲν ἧσσον.

πηλῷ ἡματ.....ποιεῖ πιστὸν] Vat. 2. πηλλῶ ἡματτωμένον, καὶ τοῖς πολλοῖς ἔστιν ὦ περὶ μάχιτον, αἷμα καὶ πηλλὸν πινόμενα ὅμως εἶναι περιμάχιτον ἔτι ποιεῖ πιστόν. Vat. 3. extrema sic scripta habet: περιχαμητα. ἔτι ποιεῖ, πιστόν. Marg. μάχη. E Laur. hæc notanda: ἡματτωμενον, καὶ τοῖς πολλοῖς ἔστιν ὦ περιμάχητον. E Manut. hæc: καὶ περιμάχητον ἦν τοῖς πολλοῖς.

§. 4. ἐν Θερμοπ.] Vat. 2. ἐνθερμοπύλαις.

"Ἐν τούτῳ," φησὶν, "ἀλεξομ.] Vat. 2. ἐν τούτων φ' ἀλεξομένους. Sic et Laur., qui litteris ipsis scriptum præbet φησι. Manut. ἐν τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρῃσι τῇσιν αὐτέων.

ἔτι ἐτύγχανον π.] Vat. 2. ἔτι ἐτύγχανον π. Laur. ἔτι ἐτυγχάνον π. Man. ταὶ ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι.

κατέχωσαν οἱ β. βάλλοντες] Vat. uterq. Par. Ambr. Laur. et Rob. κατίσχυσαν οἱ βάρβαροι, (omisso τῷ βάλλοντες.)

Ita Xenoph. Mem. II, 1, 27. Οὐκ ἐξαπατήσω σε προοιμίοις ἡδονῆς, *non decipiam te dictis, quæ spem voluptatis injiciant.* Plura loca suppeditat Dorville ad Charit. V, 2. et Hemsterhus. ad Luciani Somn. 3.

§. 3. Μήποτ' οὖν ἄρισται &c.] Notissimum est hoc dici pro Ὅρα οὖν, μήποτε ...ὦσι. Optime vertit Paganus: *Fortasse igitur ex superlationibus optimæ sunt eæ, quæ* &c. Nec male Portus: "*An igitur præstantissimæ sunt eæ hyperbolæ, quæ latent id ipsum esse?* διαπόρησις." Moru

cum damno suo auditores hortetur. Videndum ergo, 3
annon, quod jam de figuris dixi, optimæ hyperbolæ eæ sint, quas vix sentias hyperbolas esse: id quod ita fit, si ab adfectu et magnitudine adjunctarum rerum proficiscantur, ut apud Thucydidem in narratione de iis, qui in Sicilia perierunt. *Syracusani enim*, inquit, *qui post alios in fluvium descenderant, eos potissimum cædebant, qui jam in eo erant. Statim vitiata est aqua. Nihilo minus una cum limo sanguinolenta bibebatur, ac plerique adeo de ea depugnabant.* Sanguinem et limum bibi, et de eo adeo certari, credibile fit propter adfectus vehementiam et res adjunctas.
Simile est Herodoteum de iis, qui ad Thermopylas 4
occubuerunt. *Illo*, inquit, *loco pugnantes gladiis, si quibus adhuc essent, aut manibus et ore, obruerunt barbari telis.* Hic, quale tandem, inquies, est, etiam

---

reddidit: *Videndum ergo, ne, quod jam* &c. in quo non dubitavi *ne* mutare in *annon*; cum et ipse alibi hoc *μήποτε* recte vertat.

ἐπειδὰν ὑπὸ ἐκπ. μ. τ. σ. περιστάσεως] *cum propter affectum* (in quo animus commotus facile rem insignem et opportunam comminiscitur) *cum magno aliquo facto conjunctæ exprimuntur.* Nam talis περίστασις non videtur ficta: οὐ γὰρ τὸ πρᾶγμα, inquit §. 4. ἕνεκα τῆς ὑπερβ. &c.

Συρακούσιοι] Per errorem hic nominantur. Peloponnesii enim ἐπικαταβαίνουσι, s. post alios Græcos et ipsi fugientes in fluvium descendunt. Morus.

αἷμα καὶ πηλὸν πινόμενα ὅμως] Distingue, αἷμα καὶ πηλὸν πινόμενα, ὅμως εἶναι περιμάχητα ἔτι. Quod sanguinem limumque biberent, et pro iis *nihilo minus* dimicarent, *etiam credibile facit ipsa rei acerbitas et circumstantia.* Ceterum hunc Thucydidis locum ante oculos habuisse videtur Herodian. VIII, 5. Ὃ γὰρ ἦν μόνον ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος ποταμοῦ ποτὸν, αἵματι καὶ φόνοις μεμιασμένον ΕΠΙΝΕΤΟ. Huc adludit etiam Lucian. in libello, Quomodo conscribenda sit historia: Οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων φοβήσει αὐτὸν, ἢν τὰ ἐν Σικελίᾳ κακὰ ἱστορῇ, καὶ τὴν Δημοσθένους λῆψιν, καὶ τὴν Νικίου τελευτὴν, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ ΟΙΟΝ ΤΟ ΥΔΩΡ ΕΠΙΝΟΝ, καὶ ΩΣ ΕΦΟΝΕΥΟΝΤΟ ΟΙ ΠΟΛΛΟΙ. Toupius.

[ἡ τοῦ πάθους ὑπεροχὴ καὶ περίστασις) Malim καὶ αἱ περιστάσεις. W. fil.]

§. 4. χερσὶ καὶ στόμασι] Hunc locum Herodoti, quo nullus elegantior, perperam sollicitavit Tanaquillus Faber. Ita locutus est Dio Cassius XXXVIII, 49. Καὶ πολλοὶ καὶ τῆς τῶν βραχυτέρων ξιφῶν χρήσεως στερηθέντες, ΤΑΙΣ ΤΕ ΧΕΡΣΙ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΣΤΟΜΑΣΙ ἀντ᾽ ἐκείνων ἠγωνίζοντο, κατασπῶντες τοὺς ἀντιπάλους, δάκνοντες, σπαράττοντες, ἅτε καὶ τῷ μεγέθει τῶν σωμάτων πολὺ αὐτῶν ὑπερέχοντες. Item nescio quis apud Suid. v. Ἐμφύς. Ὁ δὲ Κελτὸς προθυμίαν εἶχεν, ἐμφὺς τῷ πολεμίῳ, ΚΑΙ ΧΕΡΣΙ ΚΑΙ ΣΤΟΜΑΤΙ δίκην θηρίου διασπάσαι αὐτόν. Huc accedit Cicero in Tusculanis V, 27. *Adolescentium greges Lacedæmone vidimus ipsi incredibili contentione certantes* PUGNIS, CALCIBUS, UNGUIBUS, MORSU *denique; cum exanimarentur priusquam se victos faterentur.* Quod sequitur, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, respexisse videtur Dionysius Halicarn. Antiq. Rom. IX, 21. Καὶ τελευτῶντες ΕΓΚΑΤΕΧΩΣΑΝ αὐτοὺς τῷ πλήθει ΤΩΝ ΒΕΛΩΝ. Toupius.

[κατέχωσαν . . . . βάλλοντες) Dele βάλλοντες, quod abest a codd., et potest abesse, quum Longinus non accurate soleat laudare scriptorum vett. verba. Quare ipse h. l., tanquam illud correcturus, mox plene dicit καταχῶσθαι. βάλλοντα

Ἐνταῦθ᾽, οἷόν ἐστι τὸ καὶ στόμασι μάχεσθαι πρὸς ὡπλισμένους, καὶ ὁποῖόν τι τὸ κατακεχῶσθαι βέλεσιν, ἐρεῖς; Πλὴν ὁμοίως ἔχει πίστιν· οὐ γὰρ τὸ πρᾶγμα ἕνεκα τῆς ὑπερβολῆς παραλαμβάνεσθαι δοκεῖ, ἡ ὑπερβολὴ δ᾽ εὐλόγως 5 γεννᾶσθαι πρὸς τοῦ πράγματος. Ἔστι γὰρ, ὡς οὐ διαλείπω λέγων, παντὸς τολμήματος λεκτικοῦ λύσις καὶ πανάκειά τις τὰ ἐγγὺς ἐκστάσεως ἔργα καὶ πάθη· ὅθεν καὶ τὰ κωμικὰ, καίτοιγ᾽ εἰς ἀπιστίαν ἐκπίπτοντα, πιθανὰ διὰ τὸ γελοῖον·

Ἀγρὸν ἔσχ᾽ ἐλάττω γῆν ἔχοντ᾽ ἄρ᾽ ἐπιστολῆς
Λακωνικῆς —

6 καὶ γὰρ ὁ γέλως πάθος ἐν ἡδονῇ. Αἱ δ᾽ ὑπερβολαὶ, κα-

Ἐνταῦθ᾽ οἷον... μάχ. πρὸς] Vat. 2. ἐνταύθ᾽ οἷον ἐστὶν τὸ καὶ στόμασι κατίσχεσθαι πρὸς. Vat. 3. ἐνταυθ᾽ οἷον ἐστὶ &c. Rob. ἐνταῦθ᾽ οἷον ἐστὶ &c.

κατακεχῶσθαι] Vat. 3. κατὰ κεχῶσθαι.

ἐρεῖς; Πλὴν... παραλ. δ.] Vat. 2. ἐρεῖς παρὰ λαμβάνεσθαι δοκεῖ.

ἡ ὑπ. δ᾽ εὐλ.] Vat. 2. ἡ υπερβολῆ δ᾽ εὐλόγους. Etiam Vat. 3. et Par. habent εὐλόγους.

§. 5. ἐκστάσεως] Omnes codd. et edd. vett. ἐξεστάσεως. Vid. nott. ad h. l.

καίτοιγ᾽... ἐκπίπτ.] Vat. 2. καὶ τοις γεῖς ἀπιστείαν ἐκπίπτον τά. Vat. 3. καὶ τοι γεῖς ἀπιστείαν ἐκπ. Rob. καί τοι γ᾽ &c.

γελοῖον] Vat. 2. γέλοιον.

Ἀγρὸν... ὁ γέλως] Par., teste B., et Vat. uterq. et El. ἀγρὸν ἔσχα ἐλάττω γῆν. ἔχον γὰρ στολῆς. καὶ γὰρ ὁ γ. Zacc. Vaticanos multum dissentientes facit. Ex El. pro ἔσχα Hudson dedit ἐσχὰ. E Laur. tantum hæc prolata: ἐλάττω γῆν. ἔχον γὰρ στολῆς. καὶ γὰρ. Cum codd. consentiunt et primæ duæ edd. Robortellus tamen post ἔσχα et γῆν posuit asteriscum.

π. ἐν ἡδονῇ] Vat. 2. π. ἐν ἡδονὴ, ἔχον γὰρ στολῆς, καὶ γὰρ ὁ γέλως πάθος ἐν ἡδονῆ αἱ δ᾽ υπ &c. (sic Amat.) Vat. 3. π. ἐν ἡδονῇ.

Atque hinc, quod in vett. codd. κατίσχουσαν scriptum sine βάλλ. parum intelligebatur, natum est corruptum illud κατίσχυσαν. W. fil.]

πλὴν ὁμοίως] Lego cum Schurzfleischio, πλὴν ὅμως ἔχει πίστιν. *Nihilominus tamen credibile est.* Nilus Epist. 102. Ἀμήχανον χωρὶς λύπης παρελθεῖν τὸν ἐμπαιδευόμενον τοῖς πειρασμοῖς· ΠΛΗΝ ΟΜΩΣ —. Heracl. Alleg. Homer. p. 420. ΠΛΗΝ ΟΜΩΣ τὸν ἀριθμὸν οὕτω πολὺν ὄντα τῶν ἔργων, οὐκ ἄπιστον ἡ θέρειος ὥρα πεποίηκεν. *Verum etsi tantus sit rerum gestarum numerus, propter æstivi tamen diei longitudinem credi meretur.* Toupius. Sed patet ὁμοίως referri ad §. 3. extr. ποιεῖ πίστιν &c.

§. 5. ὡς οὐ διαλ. λέγων] Idem docuerat auctor supra, 17, 2. 32, 4. et alio etiam loco.

τολμήματος λύσις] Dicitur, ut λύσις νόσου, *morbi curatio, finis* (Lucian. scr. hist. c. 1.), quamquam eam medici suo significatu dicunt. Similiter Longinus 17, 2. ἀλέξημα et ἐπικουρίαν conjunxit, et jam Xenophon Mem. 4, 5, 7. τὸ λυτικὸν τῆς ἐπιμελείας dixerat, *quod exstirpat studium virtutis.* Male ergo Faber correxit ἴασις, multoque pejor Tollii interpretatio est, *expiatio.* Morus. Defendit item vulgatum vir doctus in Biblioth. Crit. Amst. Vol. I. P. III. et laudat Demosth. ep. 3. p. 115. B. κἂν ἀτυχήσωσί τι, ῥᾳδίας εἶναι τὰς λύσεις. Et Plutarch. T. II. p. 404. A. περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐρῶντα τὸν θεὸν, εἴ τις

ore pugnare contra armatos, et telis obrui? Sed eodem modo fidem meretur: neque enim res propter hyperbolen adsumi, sed hyperbole ex ipsa re recte nasci videtur. Omnis enim audaciæ in dicendo, quod 5
sæpe jam dixi, velut curatio et remedium in eo est, si ipsa res et adfectus facile percellant; unde etiam in comœdiis, etsi quædam fidem excedunt, fides tamen fit, quia ridicula sunt, ut illud: *Agrum habuit minorem epistola Laconica:* tum enim, cum lætamur, risus locum adfectus tenet. Hyperbolæ vero ut au- 6

εἴη παράκλησις ἢ λύσις. Aliis etiam locis idem egerat Schurzfleisch. p. 62. quibus addi possunt loca Heliodori I, 15. et VII, 14. quæ indicat Steinheilius in notis ineditis.

τὰ ἐγγὺς ἐκστάσεως ἔργα καὶ πάθη] Sic recte Tollius. *Quæ a furore propius absunt.* Haud dissimiliter corruptus Philosophus in Poëticis cap. 17. Δι᾽ ὃ εὐφυοῦς ἡ ποιητική ἐστιν ἢ μανικοῦ. τούτων γὰρ οἱ μὲν εὔπλαστοι, οἱ δὲ ΕΚΣΤΑΤΙΚΟΙ. *Quamobrem Poëtica ingeniosi est hominis vel furore correpti: illi enim fingendis moribus sunt apti; hi autem extra se positi, se revera esse eos putant quos imitentur.* Ita scribendus et vertendus iste locus. Vulgo inepte legitur, ἐξεταστικοί. Ceterum notanda phrasis ἔργα καὶ πάθη· quæ Platonis est, Polit. II. p. 140. Ed. Cant. Τὰ δὲ δὴ τοῦ Χρόνου ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΑΘΗ ὑπὸ τοῦ υἱέος, οὐδ᾽ ἂν εἰ ἦν ἀληθῆ, ᾤμην δεῖν ῥᾳδίως οὕτω λέγεσθαι πρὸς ἄφρονάς τε καὶ νέους. Toupius. Notandum est pro ἐκστάσεως in codd. et vett. editt. reperiri ἐξετάσεως, et tantum in margine cod. El. ἐκστάσεως adscriptum esse. Antiquum illud vitium non liquido damnavit Tollius, sed modestius, quam necesse erat, conjecturam suam protulit. Sed et alii interpretatione ipsa significarunt veriorem lectionem, ut Pizimentius, qui vertit: *actiones ac animi affectus, quæ haud procul absunt a vero.* Sed novissimi editores commemorare debebant hæc Fr. Porti: "ἐξετάσεως: Corrigite ἐκστάσεως, optimo et germano, ni fallor, sensu." Tenendum præterea, ἐγγὺς ἐκστάσεως non esse illud, quod *prope accedat* ad ἔκστασιν, sed *quod plane sit particeps* ἐκστάσεως. Docuisse hoc videor ad Xenophontis Mem. III, 9, 6. Potuisset ergo Longinus eodem sensu ponere τὰ ἐν (sive τὰ σὺν) ἐκστάσει. Firmat hic explicationem res ipsa, adjunctis præsertim locis modo demonstratis 17, 2. et 32, 4. aliisque.

ὅθεν καὶ τὰ κωμικὰ] Verte, *Comica illa.* vel *illa Comici.* nempe illa ipsa quæ sequuntur:

Ἀγρὸν ἔσχ᾽ ἐλάττω γῆν ἔχοντ᾽ ἄρ᾽ ἐπιστολῆς
Λακωνικῆς ——

Quæ miror viro doctissimo placere potuisse. Nam illud ἄρα nullum locum hic habet. Versus proculdubio ita constituendus est:

Ἀγρὸν ἔσχ᾽ ἐλάττω γῆν ἔχοντ᾽ ἐπιστολῆς
Λακωνικῆς.

Est versus Iambicus tetrameter acatalecticus, quod genus metri Comicis familiare. Aliter ordinabat magnus Casaubonus ad Strabonem: sed nostra veriora atque elegantiora sunt. Deinde legitur, *καί πως ὁ διασυρμὸς ταπεινότητός ἐστιν αὔξησις.* ubi notanda elegantissima vocula πως, quam Interpretes susque deque habuerunt. *Et diasyrmus est quodammodo, nescio quomodo, humilitatis exaggeratio.* Voculam istam non semel usurpat Longinus. Ceterum de *Epistola Laconica* consulendus accuratissimus Meursius in Laconicis III, 4. et Meursio non minor cl. Valckenarius ad Theocriti Adoniazusas. Toupius. Veriora Toupium de versu illo vidisse, intelligentes vix concedent. Cur hic ἄρα locum habere non possit, prorsus non apparet. Cum autem codd. habeant ἔχον γὰρ, bene Schurzfleischius conjecit, hoc facile nasci potuisse ex ΕΧΟΝΤΑΡ. Itaque nec opus esse videtur ratione Valckenarii, qui ad Theocr. Adon. p. 256. ἄρ᾽ omitti vult et trimetrum constituit hoc modo:

Ἀγρὸν ἔσχ᾽ ἐλάττω γῆν ἔχοντ᾽ ἐπιστολῆς
Λακωνικῆς.

καὶ γὰρ ὁ γέλως πάθος ἐν ἡδονῇ] Melius hoc priores interpretes, quam Tollius et θάπερ ἐπὶ τὸ μεῖζον, οὕτως καὶ ἐπὶ τοὔλαττον, ἐπειδὴ κοινὸν ἀμφοῖν ἡ ἐπίτασις· καί πως ὁ διασυρμὸς ταπεινότητός ἐστιν αὔξησις.

SECT. XXXIX.

Ἡ πέμπτη μοῖρα τῶν συντελουσῶν εἰς τὸ ὕψος, ὧν γε ἐν ἀρχῇ προὐθέμεθα, ἔθ᾽ ἡμῖν λείπεται, ὦ κράτιστε. Ἡ διὰ τῶν λόγων αὐτὴ ποιὰ σύνθεσις. Ὑπὲρ ἧς ἐν δυσὶν ἀποχρώντως ἀποδεδωκότες συντάγμασιν, ὅσα γε τῆς θεωρίας ἦν ἡμῖν ἐφικτὰ, τοσοῦτον ἐξ ἀνάγκης προσθείημεν ἂν εἰς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν, ὡς οὐ μόνον ἐστὶ πειθοῦς καὶ ἡδονῆς ἡ ἁρμονία φυσικὸν ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ μεγαληγο-

§. 6. οὕτως καὶ ἐπὶ τ.] Vat. 2. οὕτως καὶ ἐπὶ τοὔλαττον. Ceterum οὕτως, teste B., etiam in Par. scriptum. Vid. nott. ad h. l.

καί πως] Vat. uterq. καὶ πῶς.

ὁ διασυρμὸς, τ. ἐστιν] Vat. 2. ὁ διάσυρμὸς, ταπεινότητος ἐστίν.

Sect. XXXIX. §. 1. ὦ κράτ.] Par., teste B., et Vat. κράτιστε sine ὦ: et sic in Pearcii præf. ære expressum. Vat. 2. κράτισται, item sine ὦ.

3. ἦν ἡμῖν] Vat. 2. θεωρίας ἦν ἡμῖν.

ἐξ ἀν. πρ.] Vat. 2. ἐξανάγκης πρὸς θεί η μὲν.

φυσικὸν ἀνθρ.] Vat. uterq. φυσικὸν ἀνοις. Manut. addidit ἐνέργημα, quod nec in Laur. nec in codd. ante usurpatis exstat.

μεγαληγορίας] Omnes codd. et vett. edd. μετ᾽ ἐλευθερίας.

Morus. Viderunt illi, a Longino significari, risum esse *genus* affectus, non ejus *effectum*, aut *quod ejus locum teneat.* Sic bene et Pearcius vertit: *Etenim risus est affectus in voluptate positus.* De re jam non disputo. Nam philosophi recentiores plerique risum item in numero affectuum ponunt, cum tamen sit index tantum grati cujusdam affectus. Subtilius ergo ad rem ipsam et verius cum Tollio Morus; sed a verbis et a sententia Longini aberrantes.

§. 6. οὕτως καὶ] Sic ed. 1. et Vat. B. et C. pro οὕτω καὶ: recte, ut supra ostendi 21, 2.

Sect. XXXIX. §. 1. Ἡ διὰ τῶν λόγων αὐτὴ ποιὰ σύνθεσις] Si hoc comma a superiore dividitur, servari poterit αὐτὴ, atque sic edidimus. Sin adpositio est, explicans illud πέμπτη μοῖρα, delendum est αὐτή. Mihi quidem totum comma inutile videtur. Satis adparet, quæ sit illa πέμπτη μοῖρα, sed adscripsit aliquis: ἡ . . . σύνθεσις. Morus. Mihi hoc comma non displicet, nec video, cur de eo dubitandum sit, cum et aliis locis diserte illud repetat, quod tractandum sequitur. De v. λόγων vid. dicenda ad sect. 41. init.

ὅσα γε τῆς θεωρίας ἦν ἡμῖν ἐφικτά] Hunc locum nemo Interpretum intellexit. Græca ita vertenda sunt: *In duobus libris satis exposuimus quantum hujus argumenti nobis erat perspectum.* Θεωρία est *institutum, argumentum.* Noster in Prolegom. in Hephæst. §. 7. Ἐπὶ ταύτης τῆς ΘΕΩΡΙΑΣ πολλαχόθεν λέγεται μέτρον. *In præsenti instituto metri nomen multifariam dicitur.* Dionysius Halicarn. de Struct. Orat. c. 5. Διὰ ταύτας μὲν δὴ τὰς αἰτίας ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ἀπέστην. *Propterea ob has causas ab hoc instituto absistebam.* Aristides Vol. 2. p. 439. Καὶ ὅλως μυρία ἄν τις ἔχοι τοιαῦτα λέγειν, ἃ καὶ gendo, ita et minuendo serviunt; in utroque enim exaggeratio locum habet; ac diasyrmus fere exiguitatis exaggeratio est.

SECT. XXXIX.

Restat quintum eorum, quæ ad sublimitatem aliquid conferunt, et in initio libri a nobis proposita sunt, verborum quædam compositio: de qua cum duobus libris satis exposuerimus, quidquid cogitando adsequi potuimus, huic libro necessario illud addendum videtur, harmoniam non solum natura adjumentum blande ducendi et oblectandi esse; sed

---

δῆλά ἐστι πᾶσι τοῖς ἐντὸς ἅπαξ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΑΥΤΗΣ. *Cujusmodi certe infinita recenseri queant, nemini non manifesta, qui in hoc argumento versatus est.* Huc inprimis facit Photius in Demost. p. 1470. Καὶ πολλοῖς οὗτος ὁ λόγος παρέσχεν ἀγῶνα, κρίνεσθαι προτεθεὶς, ὥσπερ καὶ Ἀσπασίῳ τῷ ῥήτορι, ἅτε μηδ' ΕΦΙΓΜΕΝΩι ΤΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΘΕΩΡΙΑΣ εἰς ἀκρίβειαν. Ita scribendus est iste locus. Toupius. Placet mihi prolata significatio nominis θεωρίας. Ego locum ita ceperam, ut τῆς θεωρίας esset *ratione inventionis.* Nam sæpe occurrunt tales genitivi, in quibus, quod intelligitur, ἕνεκα vel χάριν est *ratione, nomine, quod attinet ad;* ut Xenoph. Conviv. 4, 12. et paullo post, §. 4. Bonam exemplorum copiam præbent verba transitiva affectum exprimentia, οἰκτείρειν, θαυμάζειν &c. Itaque cum multis maximeque diversis ex partibus *admirari,* v. c., possimus hominem, ratione solertiæ, roboris, felicitatis, aliarum rerum: nomen genitivo casu τοῦ θαυμάζειν adjectum rem indicat, propter quam eum admiramur. Multa hanc in rem exempla suppeditat Marklandus ad Max. Tyr. 17, 2. Pariter ergo ἐφικτὸν aliquid potest dici μαθήσεως sive διαγνώσεως (ἕνεκα), vel μνήμης, vel πράξεως, ut illud intelligas, memoria serves, ad usum transferas ipseque efficias; atque etiam (ut fort. h. l.) θεωρίας, ut *commenteris et invenias* (*ejus rei præcepta.*) Verissima mihi videbatur hæc explicatio. Sed tamen illam Toupii nunc præfero.

ὡς οὐ μόνον ἐστὶ πειθοῦς καὶ ἡδονῆς ἡ ἁρμονία φυσικὸν ἀνθρώποις ἐνέργημα, ἀλλὰ—θαυμαστόν τι ὄργανον] Vox ἐνέργημα a Manutio profecta est, qui de suo addidit. Notanda autem locutio φυσικὸν ἐνέργημα, quomodo locutus est Marcus Antoninus IX. 3. Καὶ τὰ ἄλλα τὰ ΦΥΣΙΚΑ ΕΝΕΡΓΗΜΑΤΑ, ὅσα αἱ τοῦ σοῦ βίου ὧραι φέρουσι. Sed quod in Antonino verum et probum est, in Longino vereor ne pravum et improbum sit. Quare vide an locus ita legendus et distinguendus sit: ὡς οὐ μόνον ἐστὶ πειθοῦς καὶ ἡδονῆς ἡ ἁρμονία φυσικὸν ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ μεγαλοπρεπείας καὶ πάθους θαυμαστόν τι ὄργανον. Quod planum et perspicuum est. Recte μεγαλοπρεπείας καὶ πάθους. quod egregium et harmoniæ proprium. Illud autem ὄργανον πειθοῦς habuit a Plutarcho suo in Fabio Maximo. Ἤσκει τὸ μὲν σῶμα πρὸς τοὺς πολέμους, ὥσπερ ὅπλον σύμφυτον, τὸν δὲ λόγον ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΕΙΘΟΥΣ πρὸς τὸν δῆμον, εὖ μάλα πρεπόντως τῷ βίῳ κατακεκοσμημένον. Ad hunc locum proculdubio respexit Longinus. Toupius. Ἐνέργημα: Hoc verbum ipse addidi, cum in iis codicibus, quos habui manuscriptos, desideraretur: feci tamen hoc, nixus auctoritate ipsiusmet Longini: nam paulo inferius sic legimus: νόθα ἐστὶ πειθοῦς, οὐχὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐνεργήματα γνήσια· vis insita hominibus efficiens auctoritatis et voluptatis: πειθοῦς, leporis, auctoritatis. Portus. Ipsa Porti, sive, ut Toupius statuit, Manutii verba posui, ut eo magis pateret, ἐνέργημα e nullo libro pe-

2 ρίας καὶ πάθους θαυμαστόν τι ὄργανον. Οὐ γὰρ αὐλὸς μὲν ἐντίθησί τινα πάθη τοῖς ἀκροωμένοις, καὶ οἷον ἔκφρονας καὶ κορυβαντιασμοῦ πλήρεις ἀποτελεῖ, καὶ βάσιν ἐνδούς τινα ῥυθμοῦ πρὸς ταύτην ἀναγκάζει βαίνειν ἐν ῥυθμῷ καὶ συνεξομοιοῦσθαι τῷ μέλει τὸν ἀκροατήν, κἂν ἄμουσος ᾖ παντάπασι; καί, νὴ Δία, φθόγγοι κιθάρας, οὐδὲν ἁπλῶς σημαί-

---

πάθους] Vat. 2. *πάθαις.*

§. 2. *αὐλὸς μὲν*] Manut. *αὐλὸς μόνον.*

ἐντίθησί τινα] Vat. 2. *ἐπιτίθησιντινὰ.* Vat. 3. *πιτιθησί τινα.* Ceteri codd. et vett. edd. *ἐπιτίθησί τινα.*

ἀκροωμένοις] Vat. 2. *ἀκρο ωμένεις.*

πλ. ἀποτελεῖ· · · · ·βαίνειν ἐν ῥ.] Vat. 2. *πλήρεις γκάσει, βαίνειν ἐν ρ.* Vat. 3. Par. Laur. El. Rob. locum integrum habent et *ἀναγκάσει* pro *ἀναγκάζει.*

κἂν ἀμ. ᾖ π.] Par. *κἂν ἄλλους ἔση π.* Vat. 2. *κ'αν' ἄλλους* (Zaoc. *ἄλλοις*) *ὅση παντάπασιν.* Vat. 3. *κ' αν ἄλλους ἔσοι πάντάπασι.* Laur. *κ' ἀν ἄλλοις ὅση π.* Ambr. Rob. et Man. *κἂν ἄλλοις ὅσοι π.* et Rob. post *ἄλλοις* asteriscum posuit.

titum esse, et sine dubitatione illud ejici potuisse. Deinceps autem, quod erat minoris audaciæ, pro *μετ' ἐλευθερίας* adscivi, quod sponte mihi in mentem venerat, *μεγαληγορίας*, profectum etiam e Tollii conjectura Moroque probatum. Ita tria reperiuntur hoc in loco, quæ quis in oratione proposita habere potest, (*πειθὼ, ἡδονὴ, μεγαληγορία*) ut aut persuadeat, aut delectet, aut commoveat. Ceterum *ὄργανον*, quod ad *πάθους* et ad antecedens nomen pertinet, commode referri simul potest ad antec. *πειθοῦς καὶ ἡδονῆς.*

§. 2. *οὐ γὰρ αὐλὸς μὲν ἐπιτίθησι*] Legendum, *ἐντίθησι.* Quod et Faber monuit. Noster supra: *ψυχήν τινα τοῖς πράγμασι φωνητικὴν* ΕΝΤΙΘΕΙΣΑ. Lucian. in Gymnasio: *Καὶ ὁ πόνος οὗτος ὤμους τε αὐτῶν κρατύνει, καὶ τόνον τοῖς ἄκροις* ΕΝΤΙΘΗΣΙ. Jamblichus de Mysteriis p. 83. *Ἡμῖν τε δι' αὐτῶν* ΕΝΤΙΘΗΣΙ *φρόνησιν.* Nihil verius hac lectione. Ceterum notanda locutio, *Οὐ γὰρ αὐλὸς* ΜΕΝ —; *Οὐκ οἰόμεθα δ'* ΑΡΑ *τὴν σύνθεσιν* —; Qui loquendi modus Græcis non inusitatus, sed editoribus nostris parum perspectus. Sensus est, quem et recte admodum expressit vir doctus in Commentario ad Longinum: "Si tibiæ, si citharæ soni habent vim permovendi animos auditorum vehementissime, multo magis habebit hanc vim verborum collocatio." Haud aliter locutus est Dionysius Halicarn. Antiq. Rom. X. 28. *Οὐ γὰρ ἤδη* ΜΕΝ *τισι βαρβάροις*— *Ῥωμαίοις δ'* ΑΡΑ —; Item Plutarchus de Audit. p. 42. *Οὐ γὰρ ἐκ κουρείου* ΜΕΝ *ἀναστάντα*—*Ἐκ δ' ἀκροάσεως ἀπιόντα καὶ σχολῆς,* ΟΥΚ *εὐθὺς ἀφορᾶν χρὴ πρὸς ἑαυτὸν*—; Quæ loca sedulo observanda sunt et conferenda: nam plane gemella sunt, et locutionis hujus indolem abunde patefaciunt. Toupius. Similis est sententiarum relatio Xenoph. Mem. I, 4, 17: *Οἴεσθαι οὖν χρὴ· · ·μὴ τὸ σὸν μὲν ὄμμα* &c. Animadvertendum autem, verba insequentis paragraphi, *καί τοι· · ·γνήσια*, capi debere tamquam in parenthesi posita.

καὶ βάσιν ἐνδούς] Apparent vestigia imitationis Platonis Polit. III. p. 437. G. *μὴ ποικίλους αὐτοὺς διώκειν μηδὲ παντοδαπὰς βάσεις, ἀλλὰ βίου ῥυθμοὺς ἰδεῖν κοσμίου τε καὶ ἀνδρείου τίνες εἰσίν· οὓς ἰδόντας, τὸν πόδα τῷ τοιούτῳ λόγῳ ἀναγκάζειν ἕπεσθαι καὶ τὸ μέλος, ἀλλὰ μὴ λόγον ποδί τε καὶ μέλει.* Ruhnkenius. De rhythmo cantus ibi agens Plato decerni vult, ne adolescentes motus omnis generis addiscant, sed tantum illos, qui conveniant homini probo et viro forti; et ad hanc rationem temperandum esse omnem cantum, non contra, ut motus instituantur secundum quemvis rhythmum et cantum.

βάσιν ἐνδούς τινα ῥυθμοῦ πρὸς ταύτην ἀναγκάζει βαίνειν ἐν ῥυθμῷ] Hæc neutiquam sollicitanda sunt. Xenoph. Exped. lib. 6. *ᾖεσάν τε* ΕΝ ΡΥΘΜΩι *πρὸς τὸν ἐνόπλιον* ΡΥΘΜΟΝ *αὐλούμενοι.* Confer. cl. Valcken. Diatrib. Eurip. p. 208. ubi de hoc loco agit. Toupius. Moro hæc opposuit Toupius. Nam illi verba *ἐν ῥυθμῷ* deetiam — et adfectui mirifice inservire. Non so- 2 lum enim tibia adfectus quosdam excitat, et audientes velut de statu dejectos furore replet, impressoque eorum animis numeri incessu, ire ipsos ad numerum, et cantum gressu imitari cogit; alii quoque soni, quotquot ubivis sunt, ipsiusque adeo citharæ, etsi

---

lenda videbantur. Sed aliud etiam agendum. Βάσιν ῥυθμοῦ Morus in Animadverss. breviter interpretatur *den Gang der Melodie*. Hoc nulla ex parte probari potest. Primo *der Gang* (incessus) tropicum est, nihilque aliud potest significare, quam *formam* sive *characterem alicujus cantus*; ad quam rem βάσεως nomen vix potest transferri. Deinde ῥυθμὸς non est *die Melodie*, sive *soni apte et per numeros sese excipientes*, sed *soli numeri, sola quantitas syllabarum apte conclusarum*. ΒΑΣΙΣ autem est Germ. *der Schluss*, sive *der Ruhepunct eines rhythmischen Satzes; clausula sonorum, in qua saltator pedem sistit, et ex qua, rhythmi genus quod sit, judicat*. Ex Hermogene res optime illustratur. Is Τομ. ά, p. 216. ed. Porti in formis dicendi describendis τῆς λέξεως (inquit, *præter alia sunt*) συνθέσεις τε καὶ ἀναπαύσεις, καὶ τὸ ἐξ ἀμφοῖν τούτοιν συνιστάμενον, ὁ ῥυθμός. Ἡ γὰρ ποιὰ σύνθεσις τῶν τοῦ λόγου μερῶν, καὶ τὸ ὡδί πως ἀναπεπαῦσθαι τὸν λόγον, ἀλλὰ μὴ ὡδί, ποιεῖ τὸ τοιόνδε, ἀλλὰ μὴ τοιόνδε εἶναι τὸν ῥυθμόν. Cf. p. 229. et seq. et 254. Deinde p. 248. dicit: Μάλιστα δ' ἂν ΒΕΒΗΚΟΙ (ὁ ῥυθμὸς), εἰ πρῶτον μὲν εἰς ὄνομα καταλήγοι, ἢ ὀνομαστικόν τι, μὴ ἔλαττον ὂν τριῶν συλλαβῶν, οἷον, "εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα·" ἔπειτα εἰ πλείονες εἶεν κατὰ τὴν ἀνάπαυσιν αἱ μακραὶ τῶν συλλαβῶν, ἵνα δισπόνδειος, ἤ τις τῶν ἐπιτρίτων, πλὴν τοῦ τετάρτου, τὴν ΒΑΣΙΝ ποιῇ, οἷον "ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται." Adde p. 302. s. ΒΕΒΗΚΩΣ τελέως γίνεται ῥυθμὸς, εἰ ἅμα τῇ ἐννοίᾳ πληρουμένῃ καὶ μέρος λόγου τι μακρὸν καὶ εἰς μακρὰν τελευταίαν καταλήγοι συλλαβήν· οἷον, "ὥστ' ἐξ ἁπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενέσθαι." Οὐ ΒΕΒΗΚΩΣ δὲ ῥυθμὸς, ἀλλ' οἷον ΚΡΕΜΑΜΕΝΟΣ καὶ ΑΝΗΡΤΗΜΕΝΟΣ ἐξεναντίας τῶν προειρημένων, ὅτε τῆς ἐννοίας μὴ πεπληρωμένης πω, μεταξὺ δέ πως διαναπαυομένης, ἡ κατάληξις εἰς βραχὺ μέρος γίνοιτο λόγου, καὶ ἤτοιγε βραχεῖαν ἔχοι τὴν τελευταίαν, ἢ πάντως βραχείᾳ παραληγομένην. Nec pœnitebit cognosse locum Dionysii Halic. π. συνθ. ὀν. T. II. Sylb. p. 35. inde a v. 30: ἡ περίοδος αὐτῷ (Thucydidi) λήγουσα εἰς τὸ, "τῶν προγεγενημένων," οὐκ ἔχει βάσιν εὔγραμμον &c. Jam cum Longinus h. l. usque ad παντάπασι de justo cantu ad numeros certos composito loquatur, in promtu est, de genere rhythmi non posse judicari, nisi totum membrum, sive totum versum, quis cognoverit. Facile hoc etiam hodierni musici e rhythmis suis eorumque partibus, quasi pedibus, (quas mensuras vocant et tactus et tempora) illustrent, id quod et ἰδιῶται sensu assequuntur, ut ex eorum saltatione apparet. Ergo verba καὶ βάσιν ἐνδοὺς . . . βαίνειν ἐν ῥυθμῷ ita sunt vertenda: *et, impresso clausulæ cujuspiam sensu, secundum hanc cogit gressus facere ad numerum*: aut (si putidius velis) *et, impressis sonis ipsi cantui præmissis clausulæ cujuspiam* &c. Nam ἐνδιδόναι, ut musicorum verbum, est *sonis paucis carmini præmissis modum et vim ipsius carminis ostendere*. Inde Hesychius: Ἐνδόσιμον· τὸ πρὸ τῆς ᾠδῆς κιθάρισμα. Cf. 41, 2. et Fragm. 3, 3. Ceterum apparet, aliter hic dici βάσιν, quam in metris e disciplina doctissimi Hermanni constitutis. Nam ille duos sonos ex arbitrio poëtæ versui præmissos neque in rationem referendos, et hactenus anacrusi similes, *basin* appellat. Sed βάσις, quæ hic apud Longinum dicitur, secundum verba, quibus elegans ille et subtilis metrorum auctor utitur, est *arsis postrema ordinis periodici*.

ἄμουσος ᾖ] Receptum est e conjectura Boivinii. Nec longe aberrat a scriptura codicum, quamquam corrupta, ἄλλους ὅση (vel ὅσοι) et ἄλλοις ὅσῃ. Mori versio ponit lectionem ἄλλοι ὅσοι (sc. φθόγγοι).

ἁπλῶς] *distincte*, ut intelligatur, quæ sit melodia. Utique comparandus est locus Pauli 1. Cor. 15, 7. sqq. μὴ δοῦναι τοῖς φθόγγοις διαστολὴν, et ἄδηλος φωνή. Morus. Intelliguntur nempe soni, quos quis vel aliud agens, vel animi causa, vel ad examinandam citharæ bonitatem chordarumve justam intensionem, edit. Nam in quavis citharæ extra justum cantum pulsatione non possunt non ἦχον μετανοντες, ταῖς τῶν ἤχων μεταβολαῖς, καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους κρούσει καὶ μίξει, τῆς συμφωνίας ϑαυμαστὸν ἐπάγουσι 3 πολλάκις, εἰς ἐπίστασιν, ϑέλγητρον; Καίτοι τὰ τοιαῦτα εἴδωλα καὶ μιμήματα νόϑα ἐστὶ πειϑοῦς, οὐχὶ τῆς ἀνθρωπείας φύσεως, ὡς ἔφην, ἐνεργήματα γνήσια. Οὐκ οἰόμεθα δ᾽ ἄρα, τὴν σύνϑεσιν, ἁρμονίαν τινὰ οὖσαν λόγων ἀνθρώποις ἐμφύτων, καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐχὶ τῆς ἀκοῆς μόνης ἐφαπτομένων, ποικίλας κινοῦσαν ἰδέας ὀνομάτων, νοήσεων, πραγμάτων, κάλλους, εὐμελείας, πάντων ἡμῖν ἐντρόφων καὶ συγγενῶν, καὶ ἅμα τῇ μίξει καὶ πολυμορφίᾳ τῶν ἑαυτῆς φθόγγων τὸ παρεστὼς τῷ λέγοντι πάθος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πέλας παρεισάγουσαν, καὶ εἰς μετουσίαν αὐτοῦ τοὺς ἀκούοντας ἀεὶ καϑιστᾶσαν, τῇ τε τῶν λέξεων ἐποικοδομήσει τὰ

κρούσει] El. in marg. κράσει.

εἰς ἐπίστασιν] Codd. et edd. vett. ὡς ἐπίστασιν.

§. 3. καίτοι τὰ τοιαῦτα ... πειϑοῦς] Vat. 2. καὶ τοὶ ταῦτα εἴδωλα καὶ μιμήματα, νόθα ἐστι πειθοῦς. Vat. 3. Par. Ambr. Rob. καί τοι ταῦτα τὰ &c. E Laur. nihil notatum, ut videatur habere τὰ τοιαῦτα. Sed cod. El. quid habeat, ignoro. Mutandum igitur, quod in nott. scripsi, eum habere τὰ τοιαῦτα.

Οὐκ οἰόμεϑα] Vat. 2. οὐκονόμαϑα.

ἐμφύτων] Vat. 2. ἐμφύως (Zacc. ἐμφυῶς.) Sed Laur. Par., teste Pearc., Vat. 3. et Rob. ἐμφύτως.

τῆς ἀκοῆς μ. ἐφαπτ.] Vat. 2. τοῖς ἀκοῆς μόνως ἐφαπτόμενον.

παρεστὼς] Rob. παρεστὸς.

μετουσίαν αὐτοῦ ... τῇ τε τῶν λ.] Vat. 2. μετουσίαν αὐτῆς φθόγγων, τὸ παρεστῶς τῷ λέγοντι πάθος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πέλας παρεισάγουσαν καὶ εἰς μετουσίαν αὐτοῦ τοὺς ἀκούοντας ἀεὶ καϑιστάσαν τῇ τε ὧν λ. Sic Am.

βολαί, *alii atque alii soni* occurrere: et φθόγγων etiam πρὸς ἀλλήλους κρούσεις, i. e. *soni e pulsatis diversis chordis simul editi*, sæpissime debent audiri. Sed tales soni neque simplices, neque, pulsatis simul binis ternisve chordis, concinentes, justum cantum conficiunt. Destituuntur enim rhythmo, cujus quanta vis sit, breviter et clare ostendit Aristides Quintilianus p. 43. ed. Meibomii. Τὸ μέλος, inquit, ἀνενέργητόν τι ἐστὶ καὶ ἀσχημάτιστον, ὕλης ἐπέχον λόγον, διὰ τὴν πρὸς τοὐναντίον ἐπιτηδειότητα. Ὁ δὲ ῥυθμὸς πλάττει αὐτὸ καὶ κινεῖ τεταγμένως, ποιοῦντος λόγον ἐπέχων πρὸς τὸ ποιούμενον. In his sola verba διὰ τὴν πρὸς τοὐν. ἐπιτηδ. cuipiam obscuriora videri possint. Sed plerique sine dubio intelligunt, eosdem sonos, si celerius sese insequantur fortiusque impellant aures, lætum e. g. aut animosum cantum constituere posse, tristem item aut timori exprimendo aptum, si lente tenuiterque sonent. Sed οὐδὲν ἁπλῶς an non rectius vertamus: *plane nihil, nihil omnino?* Ita Dionys. Hal. Archæol. p. 401: οὐκ ἄλλο ἁπλῶς ὁτιοῦν. Et sic apud alios non raro.

κρούσει καὶ μίξει τῆς συμφωνίας] Lego et distinguo, Καὶ νὴ Δία φθόγγοι κιθάρας, οὐδὲν ἁπλῶς σημαίνοντες, ταῖς τῶν ἤχων μεταβολαῖς, καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους κράσει καὶ μίξει, τῆς συμφωνίας θαυμαστὸν ἐπάγουσι πολλάκις, ὡς ἐπίστασαι, θέλγητρον. Recte scripsimus κράσει καὶ μίξει. *Sonorum tem-*

melodia agnosci non potest, varietate tamen sono-
rum, mutua fidium pulsatione ac concentu multifor-
mi sæpe, ut nosti, mire oblectant. Jam vero mera 3
hæc simulacra persuasionis sunt et imitatio, in naturæ
locum substituta, non naturale hominum munus.
Num ergo dubitabimus, compositionem verborum,
hoc est, concentum verborum, quorum facultas no-
biscum nascitur, et quibus ipsa mens, non aures tan-
tum tanguntur, cum varias ideas nominum, senten-
tiarum, rerum, pulcritudinis, concinnitatis, quorum
omnium sensus nobiscum natus est, excitet, adstan-
tium animis una cum varietate et mistione sonorum
adfectum eum, quo orator agitatur, immittat, et au-

---

peramento et mixtura, harmoniæ mirificum sane faciunt, ut tute scis, oblectamentum. Noster apud Euseb. Præpar. XV. 21. Ποῦ δὲ ἐστὶ ΤΑΣ ΚΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΙΞΕΙΣ ἀνενεγκεῖν; Aristides Tom. II. p. 479. Καὶ γέγονέ τις αὐτῶν ΚΡΑΣΙΣ ΚΑΙ ΜΙΞΙΣ τοιαύτη. Damascius apud Phot. Bibl. p. 409. ΜΙΞΕΙ ΚΑΙ ΚΡΑΣΕΙ τῶν ἰδεῶν. Scriptor, nescio quis, apud Suid. v. Μέσον· Καὶ ΜΙΞΕΙ ΚΑΙ ΚΡΑΣΕΙ τῆς σχέσεως ἐν ἅπασιν αἰτίαν ὁ μέσος ἔχει. Sed hac locutione nihil solennius. Egregie Philo de Mose lib. 3. p. 174. Φθόγγοι γὰρ οἱ μὲν ἀνδρῶν βαρεῖς, ὀξεῖς δὲ οἱ γυναικῶν, ἐξ ὧν ὅταν ἡ ΚΡΑΣΙΣ γένηται σύμμετρος, ἥδιστον, καὶ παναρμόνιον ἀποτελεῖται μέλος. Toupius.

ὡς ἐπίστασιν] Ἴσως, εἰς ἐπίστασιν, *ad animadversionem, attentionem, considerationem.* Portus. Similiter Claud. Puteanus. Nam in marg. scripsit: "πρὸς ἐπίστασιν, *ad attentam considerationem.*" Morus illud Porti non satis cepisse videtur, quia durum esse dicit. Mihi unice probatur, ut rei vel maxime aptum. Nam soni simplicissimi, sed recte temperati et ex bono organo editi, possunt ita placere, ut ἐπίστασιν excitent, i. e. *ut homines illos attente audiant et iis unice intenti alia omnia omittant.* Pro ὡς ἐπίστασαι, quod alii malunt, auctor dixisset ὡς οἶσθα, ut 1, 1. aut significantius ὡς καὶ αὐτὸς ἐπίστασαι. Verum repugnat etiam, multis hactenus verbis Longinum tamquam cum ignorante Terentiano egisse de vi simplicis clausulæ et nudorum sonorum citharæ, eundemque Longinum in fine addere, Terentiano hanc vim sonorum simplicium nullaque lege conclusorum esse cognitam. Postremo εἰς ἐπίστ. Longino, denso sententiis scriptore, dignius est, quam leve illud et inane ὡς ἐπίστασαι. Ergo εἰς pro ὡς auctori, ut suum, dedi.

[ὡς ἐπίστασιν metuo ne non possit ita, ut vulgo fit, explicari. An fort. legendum ὡς ἐπ' ἔκστασιν, i. e. ad admirationem summam ac pæne ad furorem, cui aptum est verbum θέλγητρον. W. fil.]

§. 3. τὰ τοιαῦτα] Ita Manut. et cum eo plerique, ut et cod. Eliensis habet. Ceteri editores male ταῦτά τὰ.

ποικίλας κινοῦσαν ἰδέας] Male Pearcius et Morus: *cum varias ideas excitet.* Quia Græcum *ideæ* nomen cum *excitandi* verbo posuerunt, haud dubie cum philosophis locuti sensus intelligi voluerunt a rebus animo impressos, quas rerum imagines et conceptus vocant, nostri, *Vorstellungen, Begriffe.* Melius priores interpretes, ut Paganus: *quæ quidem multiplices formas variat atque mutat.* Sunt ergo *formæ* sive *species earundem rerum alio atque alio habitu et adspectu apparentium.* Germani jam appellant *Ansichten.* Sed tenendum etiam, σύνθεσιν ab ἐκλογῇ non ita differre, ut illi nihil aliud in verba sit juris, quam ut ordinem et locum eorum constituat. Imo delectum et ipsa verborum habet, sicut et Dionysius Halicarnassensis eam definit; nempe non vim eorum et gravitatem æstimans, sed numeros tantum et sonos.

τῇ τε τῶν λέξεων ἐποικοδομήσει τὸ μέγεθος συναρμόζουσαν] Hæc minus recte acce-

μεγέθη συναρμόζουσαν, δι᾽ αὐτῶν τούτων κηλεῖν τε ὁμοῦ, καὶ πρὸς ὄγκον τε, καὶ ἀξίωμα, καὶ ὕψος, καὶ πᾶν, ὃ ἐν αὐτῇ περιλαμβάνει, ἡμᾶς ἑκάστοτε συνδιατιθέναι, παντοίως ἡμῶν τῆς διανοίας ἐπικρατοῦσαν; Ἀλλ᾽ ἔοικε μανίᾳ τὸ περὶ τῶν οὕτως ὁμολογουμένων διαπορεῖν· ἀποχρῶσα γὰρ ἡ πεῖρα
4 πίστις. Ὑψηλόν γε τοῦ δοκεῖν νόημα, καὶ ἔστι τῷ ὄντι θαυμάσιον, ὃ τῷ ψηφίσματι ὁ Δημοσθένης ἐπιφέρει· "Τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν, ὥςπερ νέφος·" ἀλλ᾽ αὐτῆς τῆς δια-

δι᾽ αὐτ. τούτ.] Rob. αὐτῶν τούτων sine δι᾽.

κηλεῖν τε ὁμοῦ] Vat. 2. καλεῖ τε ὁμοῦ. Vat. 3. καλλεῖν τε ὁμοῦ (Zaoc. scripsit καλλῇ τε ὁμοῦ). Laur. et Par. habent καλεῖν &c.

καὶ πρὸς ὄγκον] In Manut. καὶ desideratur.

ος
καὶ ὕψος] Vat. 3. καὶ ὕψους.

καὶ πᾶν ὃ . . . περιλαμβ., ἡμᾶς] Vat. 2. καὶ πάνο ἐν ναυτῇ περιλαμβάνει καὶ ἡμᾶς. Sic et Par. El. Laur. Vat. 3. et edd. vett. cum copula καὶ ἡμᾶς.

παντοίως] Vat. 2. παντίως.

Ἀλλ᾽ ἔοικε μ.] Par. Vat. 3. Rob. ἀλλ᾽ εἰ καὶ μανία. Vat. 2. ἀλλ᾽ ἁ καὶ μανία. Laur. ἀλλὰ καὶ μανία.

§. 4. τοῦ δοκεῖν] Vat. 2. τοῦ δε κεῖν. El. in marg. τῷ δοκεῖν vel τοῦτο δοκεῖ.

ἐπιφέρει] Vat. 2. ἐπιφέρειν.

τὸν τότε τῇ π. π. κ.] Par., teste B., Vat. 3. Laur. Ambr. Rob. τὸν τότ᾽ ἐν τῇ πόλει &c. Vat. 2. τὸν τότ᾽ ἐν τῇ πολει περισταντι κ.

pit vir doctissimus. Non male Gabriel, *Verborumque superstructione magnitudinem conciliet.* Τὰ μεγέθη συναρμόζειν est *Sublimia inter se componere et coaptare, ut quasi unum corpus efficiant.* Xenophon Memor. I. p. 726. Καὶ τῶν ἄλλων δή που ΜΕΓΑΛΩΝ ὄντων, ἑκάστου μικρὸν μέρος λαβόντι τὸ σῶμα ΣΥΝΗΡΜΟΣΤΑΙ σοι. Lucian. de conscrib. Historia: Ἀπόλυτα γὰρ καὶ ἐντελῆ πάντα ποιήσει, καὶ τὸ πρῶτον ἐξεργασάμενος, ἐπάξει τὸ δεύτερον ἐχόμενον αὐτοῦ, καὶ ἀλύσεως τρόπῳ ΣΥΝΗΡΜΟΣΜΕΝΟΝ. Toupius. Elegantius interpretatus Morus idem breviter monuit, conferri omnino jubens 40, 1. Sed vid. quæ dixi ad 11, 2. de v. ἐποικοδομίας.

ἀλλ᾽ ἔοικε μανίᾳ] Cod. Parisin. ἀλλ᾽ εἰ καὶ μανία, ex quo viri docti recte fecerunt: ἀλλ᾽ ἔοικε μανίᾳ. Plato Enthyd. p. 229. B. ὥστε μοι δοκεῖν μανίαν εἶναι τὸ ἕνεκα τῶν παίδων, ἄλλων μὲν πολλῶν σπουδὴν ἐσχηκέναι. Demost. adv. Mid. p. 112. μανία γὰρ ἴσως ἐστὶν, ὑπὲρ δύναμίν τι ποιεῖν. Liban. Tom. I. p. 581. A. εἰ δὲ τοὺς κοσμίως τραφέντας, πορνοβοσκοὺς ὀνομάζουσιν, μανία τὸ χρῆμα. Ruhnkenius. Ita quidem locutus est Dio Chrysost. p. 412. Ὡς ἤδη ΜΑΝΙΑι τὸ γιγνόμενον ΕΟΙΚΕΝ αἰσχρᾷ καὶ ἀπρεπεῖ. Verum Robortellus cum optimis MSS. ἀλλ᾽ εἰ καὶ μανία. Quare vide an legendum sit, Ἀλλ᾽ ΕΙΗ καὶ μανία τὸ περὶ τῶν οὕτως ὁμολογουμένων διαπορεῖν. *Sed insania fuerit de iis, quæ in confesso sunt, dubitare.* Quod et verum videtur. Confer nos infra ad sect. 44. Poteris etiam legere, ἀλλ᾽ εἴη καὶ μανίας. Lucianus in Parasito: Τό γε μὴν πρός τι τέλος εὔχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ, μὴ ΚΑΙ ΜΑΝΙΑΣ ΕΙΗ ζητεῖν; Toupius.

§. 4. ὑψηλόν γε ΤΩι ΔΟΚΕΙΝ νόημα, καὶ ἔστι τῷ ὄντι θαυμάσιον] Sic scribe cum Manutio. *Sublime quidem videtur, et est revera admirabile.* Xenophon in Symposio: Ναὶ μὰ Δί᾽, ἔφη, ἦν ὁρῶσί γέ σε μὴ ΤΩι ΔΟΚΕΙΝ, ἀλλὰ ΤΩι ΟΝΤΙ ἀρετῆς ἐπιμελούμενον. Ignatius in Epist. ad Smyrn.

ditores in ejus communionem rapiat, verborumque constructione magnitudinem ædificet, illam ergo per hæc omnia partim mulcere, partim sensu elationis, dignitatis ac sublimitatis, aut quidquid aliud in se continet, nos ita imbuere, ut mentem nostram plane habeat in potestate? Sed stultum foret, de rebus adeo certis dubitare, cum experientia satis confirmentur. Sublime videtur, atque adeo re ipsa mira- 4
bile est, quod Demosthenes decreto subjicit: Τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν, ὥςπερ νέφος: sed non magis propter rem, quam

---

Ἀλλ' οὐ ΤΩι ΔΟΚΕΙΝ, ἀλλὰ ΤΩι ΟΝΤΙ πάντα ὑπομένω διὰ Χριστόν. Toupius. Ego vero reddidi Longino τοῦ δοκεῖν, quod libri vett. omnes cum ed. 1. habent. Intelligendum ἕνεκα. Vid. quæ dixi §. 1. de v. θεωρίας. Sed omnes hic vertunt: *videtur*...*et est*; ridiculo anfractu et a gravitate Longini alieno. Vertendum *habetur* s. *putatur* &c. Nota est hæc τοῦ δοκεῖν significatio. Ita laudis aliquantum accedit loco Demosthenis. Ut sublime, inquit, laudant omnes illud Demosthenis dictum: deinde suo quoque judicio laudem vulgo ei datam confirmat. Hunc in modum etiam aliis locis auctor vulgo probari aliquid aut improbari ostendit, et deinde suum ipsius addit judicium. Sic 3, 2. et 18, 2. extr. Novissime alia mihi ratio venit in mentem. Existimavi nempe legi posse: Ὑψ. τε (pro γε) τοῦ δ. &c. ut sit: *Et specie sublime est, et re ipsa admirabile*; ratioque deinde reddatur verbis ἀλλ' αὐτῆς τῆς διαν. οὐκ ἔλ. τῇ ἁρμ. πεφάνηται. Ita prius illud, τοῦ δοκεῖν, pertineat ad ἁρμονίαν sive *numeros*; posterius, τῷ ὄντι, ad διάνοιαν. Obstare huic rationi videtur adversativa particula in ἀλλ' αὐτῆς τ. δ. &c. Sed ea passim sententias simpliciter, sicut sæpissime τὸ ΔΕ, copulat, atque ita causali etiam enuntiationi præponi potest. Judicent, si placet, de hac re doctiores.

Τοῦτο τὸ ψήφισμα] Quod sequitur Demosthenicum laudat Hermogenes, laudat et Demetrius Phalereus. Huc respexit Philo de Agricult. I. p. 313. Τῶν καιρῶν μέλλειν οὐκ ἐπιτρεπόντων, ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς ἱσταμένων ἀκμῆς, ὡς μὴ ἀναβάλλεσθαι τοὺς ὑστερηκότας μᾶλλον ἢ ἀποτυχεῖν ἂν εἰκότως εἰσάπαν νομισθῆναι, φθάντων ΠΑΡΕΛΘΕΙΝ, ΩΣΠΕΡ ΝΕΦΟΥΣ, ἐκείνων. Toupius. Locus Demosthenis est de cor. c. 56.

ἀλλ' αὐτῆς τῆς διανοίας] Unde hic genitivus? Forte, ἀλλὰ τὸ τῆς διανοίας, i. e. τὸ νόημα, ut ante dixit. Morus. Vellem vir doctus clarius illud prodidisset, quo acutus ejus sensus offendebatur. Nam ceteris interpretibus nihil suboluit vitii aut insolentiæ. Hoc vel tiro, dixerint illi, viderit, genitivum regi a comparativo ἔλαττον, et pro elegantiori structura Longinum hac uti potuisse: ἀλλ' οὐκ ἔλ. τῇ ἁρμ. π., ἢ αὐτῇ τῇ διανοίᾳ. Mirum, ni hoc ipsum Moro in mentem venit ita, ut statim repudiaret. Nimirum genitivus excellentiæ post comparativum ponitur pro ἢ sequente aut *nominativo* aut *accusativo*, sicut ablativus apud Latinos omisso τῷ *quam*. Sed etiam sic oritur interdum ambiguitas, ut si quis dicat: πλέον πατρὸς ἐμοὶ δέδωκας: in quo genitivus positus esse potest pro ἢ πατὴρ aut pro ἢ πατέρα. Sed tenendum, aliquando et alios casus sub talibus genitivis latere. Sic ipse genitivus intelligendus in Xenoph. Mem. IV, 3, 10; dativus autem Cyri discipl. IV, 2, 38. ubi ἔξεστιν ἡμῖν προτέροις τῶν ἀπόντων συμμάχων ἀρίστου τυχεῖν haud dubie dictum est pro.... προτέροις, ἢ τοῖς ἀποῦσι συμμάχοις &c. Quamobrem licet, de quo dubitasse videtur ὁ μακαρίτης, ita construere: ἀλλ' οὐκ ἔλ. π. τῇ ἁρμ., ἢ αὐτῇ τῇ διανοίᾳ, q. e. *sed* (sententia illa) *non minus ope numerorum, quam ipso sensu, facta est sonora.* Nam prorsus eandem rationem hic genitivus habet, quam ille apud Xenophontem.

νοίας οὐκ ἔλαττον τῇ ἁρμονίᾳ πεφώνηται· ὅλον τε γὰρ ἐπὶ τῶν δακτυλικῶν εἴρηται ῥυθμῶν· εὐγενέστατοι δ' οὗτοι καὶ μεγεθοποιοί· (διὸ καὶ τὸ ἡρῷον, ὧν ἴσμεν κάλλιστον, μέτρον συνιστᾶσιν·) τό τε [ὥσπερ νέφος,] ἐπεὶ τοίγε ἐκ τῆς ἰδίας αὐτὸ χώρας μετάθες, ὅποι δὴ ἐθέλεις, "Τοῦτο τὸ ψήφισμα, ὥσπερ νέφος, ἐποίησε τὸν τότε κίνδυνον παρελθεῖν," ἢ νὴ Δία μίαν ἀπόκοψον συλλαβὴν μόνον, "Ἐποίησεν παρελθεῖν, ὡς νέφος," καὶ εἴσῃ, πόσον ἡ ἁρμονία τῷ ὕψει συνηχεῖ. Αὐτὸ γὰρ τὸ "Ὥσπερ νέφος" ἐπὶ μακροῦ τοῦ πρώτου ῥυθμοῦ βέβηκε, τέτρασι καταμετρουμένου χρόνοις· ἐξαιρεθείσης δὲ τῆς μιᾶς συλλαβῆς, "Ὡς νέφος" εὐθὺς ἀκρωτηριάζει τῇ συγκοπῇ τὸ μέγεθος. Ὡς ἔμπαλιν, ἐὰν ἐπεκτείνῃς, "Παρελθεῖν ἐποίησεν, ὡσπερεὶ νέφος," τὸ αὐτὸ

εὐγεν. δ' οὗτοι] Vat. 2. εὐγ. δ' οὗτει.

τὸ ἡρῷον, ὧν ἴσμεν κ.] Vat. 2. τῶν ηρῷον ὧν ὅς μεν κ. Vat. 3. τὸ ἡρῷον ὧν ἴσμεν κ. Marg. γρ. τῶν ἡρώων.

συνιστᾶσιν·) τό τε [ὥσπ. ν.]···ἰδίας] Par., teste B., et Vat. 3. συνιστᾶσι. τότε ἐπεὶ τοιγε ἐκ τῆς ἰδίας. Laur. et El. συνιστᾶσιν τότε ἐπεί τοι γε &c. Vat. 2. συνιστάσει, τότε ἐπειτοι ἐκ τῆς ἰδίας. Manut. συνιστᾶσιν· ἐπεί τοι γε &c.

ἐθέλεις] Vat. 2. ἐθελες.

Τοῦτο τὸ ψ.] Vat. 3. τοῦτο ψ.

ἐποίησε τὸν τότε κ.] Vat. 2. ἐποίησεν τὸν. τότε κ. Vat. 3. ἐπ. τὸν τε κ. Sic et Robort. ἐπ. τόν τε.

ἐποίησεν παρελθ.] Par., teste B., et Rob. ἐποίησε παρ.

συνηχεῖ] El. marg. συνεργεῖ.

καταμετρουμένου] Par. et ceteri codd. et vett. edd. καταμετρούμενον. Sed Vat. 2. κατὰ μετρούμενον.

ὡσπερεὶ νέφος] Sic El. in marg. Sed Codd. et vett. edd. ὥσπερ νέφος.

πεφώνηται] Vertendum videtur, *vocale factum est*, quasi vocem accepit: itaque *sonat, sonorum est*, ἠχεῖ, ut mox, ἡ ἁρμονία συνηχεῖ τῷ ὕψει. Recte comparavit Tollius 40, 1. φωνῆεν γεγένηται. Addiderim e 30, 1. ψυχὴν φωνητικὴν τοῖς πράγμασιν ἐντιθέναι. MORUS.

ὅλον τε γὰρ ἐπὶ τῶν δακτυλικῶν εἴρηται ῥυθμῶν] Operam ludunt, qui omnia illa Demosthenis verba ad pedes Heroicos revocare conantur. Verbum ὅλον non est ita urgendum. Vere illud adhibetur, si major syllabarum pars spondeos aut dactylos conficit. Et vitiosa esset oratio, si justi hexametri, sine justa causa, inserti deprehenderentur. Itaque tantum hemistichia quædam audiuntur, atque ea etiam sermonis more cadentia. In τοῦτο τὸ ψήφισμα dactylus est cum spondeo, ut, si ultima syllaba in ψήφ. brevis esset, dimidium haberemus hexametrum. Deinde post dactylum commode interjectus amphimacer τῇ πόλει, ut studium numerorum non sentiatur. Verum en tibi clam irrepentem versus clausulum λει περιστάντα. Nam amphimacro prætereapso hæret in auribus ultima syllaba, quæ facile inde abstrahitur ad conficiendum dactylum cum trochæo. Deinceps novi versus initium est in κίνδυνον παρελ-

numerum sonorum est: nam partim totum incedit numeris dactylicis, qui plurimum dignitatis et majestatis habent, (unde heroicum metrum, omnium, quæ novimus, pulcerrimum, iis constat:) partim illud - - alioqui transfer hoc ὥςπερ νέφος e loco suo, quorsumcunque velis, Τοῦτο τὸ ψήφισμα, ὥςπερ νέφος, ἐποίησε τὸν τότε κίνδυνον παρελθεῖν, aut unam adeo syllabam reseca, ἐποίησε παρελθεῖν, ὡς νέφος, et senties, quantum numerus sono adjuvet sublimitatem. Ipsum enim illud ὥςπερ νέφος incedit primo numero longo, quatuor temporibus constante, cum contra una exemta syllaba, ὡς νέφος concidendo sublimitatem mutilet. Rursus, si longius feceris, παρελθεῖν ἐποίησεν

θεῖν, nempe spondeus et dactylus cum syllaba hemistichium claudente; sed callide obscuratum, quia media syllaba verbi παρελθεῖν fit justo longior, nec ita brevis est, ut v. c. in παρελθεῖν. Sed absconditus hic numerus opportunitatem rursus affert clausulæ hexametri, θεῖν ἐποίησεν. Hæc sine ulla suspicione artificii aures impellens clausula versus me valde delectat. Nam cum pedes illi, creticus in τῇ πόλει et bacchius in παρελθεῖν, non fracti illi aut nimis volubiles, videantur sponte se obtulisse, ut fit in omni sermone, utroque loco rhythmum rhythmo syllaba communi junxit, et μεταβολὴν, quam IX, 4, 5. Quintilianus commemorat, paravit. Eodem redit πτῶσις πρὸς ἄλλα μέτρα Fr. 3, 4. Eadem prorsus ratione rythmicum artificium musici in componendo cantu et variant et celant. Extremis nempe sonis alicujus membri rhythmici utuntur tamquam communibus, ad inchoandum novum membrum, ita ut etiam totius periodi partes arctius inter se nectantur. De verbis ὥσπ. νέφος post dicam.

τό τε [ὥσπ. νέφος]] Particulis τό τε (in codd. et ed. 1. male scriptum τότε, *tum*) sine quibus antecedens τε (in ὅλον τε γὰρ) misere penderet, necessario Longinus additum habuit ὥσπερ νέφος. Itaque hoc adscripsi. Sed aliquid præterea desideratur, quod sensu tantum definiri potest; ut μεγαλοπρεπῶς ἐπὶ τῷ τέλει κεῖται, aut simplex μεγαλοπρεπέστατα, aut aliud, quod eandem vim habeat. Primus hæc vidit et versione ipsa monuit Pearcius. Nam post *constituunt* (συνιστᾶσιν) de suo addidit hæc verba: *et hoc,* ὥσπερ νέφος, *rite claudit sententiam.* Illud igitur de simplici adverbio μεγαλοπρ. addendo si recte statuimus, ex antec. ἀπὸ κοινοῦ repetendum erit ἐπὶ τῶν δακτ. εἰρ. ῥυθμῶν.

Αὐτὸ γὰρ τὸ ὥσπ. ν.] Pron. Αὐτὸ hic non vertendum *illud*, neque *illud ipsum* sive *idem*; sed simpliciter *ipsum*; quod pluribus dicas, *tale quale est*, sive, *non mutatum.*

ἐπὶ μ. τοῦ πρ. ῥ. βέβηκε] *clausulam facit priori pede longo*, sive spondeo. Vid. §. 2. dicta de βάσει.

καταμετρουμένου] Hoc Tollius certissimo judicio restituit pro vulg. καταμετρούμενον, sicut et deinceps ὡσπερεὶ pro ὥσπερ.

Post verba ὡς νέφος sustuli comma, quia non sequitur passivum ἀκρωτηριάζεται, neque sententia, εὐθὺς…μέγεθος referri potest ad integrum ὥσπερ νέφος, quod magnitudinem non mutilat, sed contra magnæ cujusdam rei concitat exspectationem. Pertinet igitur ὡς νέφος tamquam nominativus ad sententiam εὐθὺς ἀκρ. &c. Ita non opus est, ut Tollii auctoritate legamus ἀκρωτηριάσεις aut ἀκρωτηριάζεται.

τῇ συγκοπῇ] Hoc e glossa irrepsisse puto. Si referre velis ad ἀπόκοψον συλλαβὴν, indignum est vi et brevitate Longini. Sin explices cum Moro ex 41, 3. ὅτι συγκόπτεται εἰς μικρὰ καὶ βραχυσύλλαβα, rei ipsi repugnat.

σημαίνει, οὐ τὸ αὐτὸ δὲ ἔτι προσπίπτει· ὅτι τῷ μήκει τῶν ἄκρων χρόνων συνεκλύεται καὶ διαχαλᾶται τοῦ ὕψους τὸ ἀπότομον.

SECT. XL.

Ἐν δὲ τοῖς μάλιστα μεγεθοποιεῖ τὰ λεγόμενα, καθάπερ τὰ σώματα, ἡ τῶν μελῶν ἐπισύνθεσις, ὧν ἓν μὲν οὐδενὶ, τμηθὲν ἀφ᾽ ἑτέρου, καθ᾽ ἑαυτὸ ἀξιόλογον ἔχει, πάντα δὲ μετ᾽ ἀλλήλων ἐκπληροῖ τέλειον σύστημα. Οὕτως τὰ μεγάλα, σκεδασθέντα μὲν ἀπ᾽ ἀλλήλων ἄλλο ἄλλῃ, ἅμα

οὐ τὸ αὐτὸ δὲ ἔτι πρ.] Vat. 2. οὐ τὸ δὲ ἔτι πρὸς πίπτει.

χρόνων] Vat. 2. χρόνον.

τοῦ ὕψους τὸ ἀπ.] Codd. τὸ ὕψος τὸ ἀπότ.

Sᴇᴄᴛ. XL. §. 1. τὰ σώματα] Vat. 2. et Laur. itemq. Vat. 3. in marg. τὰ σύμπαντα.

οὐδενὶ τμηθὲν] Vat. 2. οὐδὲ τμηθὲν. Laur. οὐδὲ τμ. Par. οὐδὲν τμηθὲν, teste B. Ergo tantum ex Ambr. οὐδενὶ defendi potest.

καθ᾽ ἑαυτὸ ἀξιόλογον] Man. x. i. τι ἀξιόλογον. Sic et Vat. 2., auctore Zacc., idemque est in marg. El.

μετ᾽ ἀλλήλ.] Vat. 2. μετὰ ἀλλήλων. Vat. 3. μεταλλήλων.

Οὕτως τὰ μεγάλα] Sic in cod. Par. scriptum, teste Rostg. Inter ipsos quidem versus legitur μάλα, "sed in margine, eadem, ut videtur, manu scribitur μεγάλα." Laur. item et Vat. 2. οὕτως τὰ μάλα. Sed Vat. 3. οὕτ. τὰ μεγάλα.

ἄλλο ἄλλῃ, ἅμα] Vat. 2. et Laur. ἄλλος ἅμα, sine ἄλλῃ. Vat. 3. ἄλλος ἄλλη ἅμα. Rob. ἄλλως ἄλλη ἅμα.

προσπίπτει] *ad aures accidit, auribus percipitur.* Ita 23, 2. ubi deinde §. 4. synonymum sequitur ἐξακούεται.

τῷ μήκει τῶν ἄκρων χρόνων συνεκλυεται] Omnes interpretes hunc sequuntur sensum, quem in Mori versione habes. Dativum τῷ μήκει statuunt esse instrumenti: et Morus quidem τοὺς ἄκρους χρόνους vult esse primam et ultimam syllabam verbi ὡσπερεί. Sed quia longitudo syllabarum, quod auctor ipse docuit, gravitatem potius conciliat, mihi videbatur hic esse sensus: *una cum longitudine extremorum temporum tollitur;* ita ut dativus ille regatur a præp. σὺν verbi συνεκλύεται. Nempe ἄκροι χρόνοι sunt quatuor syllabæ ὥσπερ νέφος. Cum autem in νέφος omnino nullum sit μῆκος, relinquitur, ut μακροὶ χρόνοι sint ὥσπερ. Tollitur autem longitudo syllabæ περ, positione sublata: unde nascitur trochæus aut (addita in numerum particula εἰ) creticus, quorum neuter æque graviter sonat, atque spondeus. Certe, si talia ponderanda sunt, ὡσπερεὶ e meo sensu languet, et ὥσπερ, quia non habet interpositam syllabam brevem, plus nervorum videtur habere. Sed jam suppudet, quod in his minutiis hæremus, cum argutandi etiam periculo. Veruntamen hæc non est nostra culpa, sed Longini, aut librariorum, quorum errores fortasse non pauca obscurarunt. Jam liceat de numeris extremis e meo etiam sensu judicare. Omnis, puto, virtus in ὡςπερεὶ νέφος, idem significatur, sed non idem sonus est, quoniam sublimitas excelsa extremarum syllabarum longitudine solvitur et laxatur.

SECT. XL.

Inprimis membrorum plurium compositio orationi, ut corpori, magnitudinem largitur, quorum unum ab altero sejunctum per se nihil præclarum habet, cum omnia conjunctim totum absolvant. Similiter magna, si soluta et in diversas partes dispersa sint,

---

eo inest, quod particula ὥσπερ amplam verbis gravemque comparationem exspectare jubet, quæ respondeat antecedentibus verbis, et periodum luculentam conficiat. Post illam igitur particulam orator paullum sustinuit vocem. Itaque cum sensu quodam admirationis auditores e brevitate verbi νέφος, in quo vis τοῦ παρὰ προςδοκίαν inest, intellexerunt, quam cito periculum ex oculis discesserit.

συγκλύεται καὶ διαχαλᾶται τὸ ὕψος τὸ ἀπότομον] Scribendum, *τοῦ ὕψους τὸ ἀπότομον*. Noster sect. 18. ἡ δὲ ἐρώτησις ἡ εἰς ἑαυτὸν καὶ ἀπόκρισις μιμεῖται ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ ΤΟ ΕΠΙΚΑΙΡΟΝ. Demetrius Phaler. περὶ Ἑρμηνείας §. 8. Οὕτως ἐκτεινόμενον ΕΚΛΥΕΤΑΙ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΟ ΘΥΜΙΚΟΝ. Quod gemellum est. Toupius. Toupii auctoritate et exemplo illud scripsi, et, opinor, recte; etsi 12, 4. ὕψος ἀπότομον Demostheni tribuitur. Nam adjectivum cum repetito articulo postpositum inservit distinguendo. Sed hic non apparet, cur ὑ. ἀ. ab ὕψει universo, aut ab alio gradu vel genere ὕψους, distingui debeat. Certe vulgatum illud compositionis est puerilis.

Sect. XL. §. 1. Non uno vitio prima hujus sect. verba laborare, videre debuerunt interpretes. Sed minuta tantum nonnulla tetigerunt. Secundum ordinem dictorum ἡ τῶν μελῶν ἐπισύνθεσις non ad *corporis*, sed ad *orationis* membra pertinet. Et tamen, quæ statim excipiunt, referuntur ad corporis membra. Deinde abruptum est Οὕτως τὰ μεγάλα, pro Οὕτως οὖν (aut Οὕτ. γὰρ) καὶ τὰ μ. &c. quæ tamen omnia jam primis verbis breviter et clare satis dicta reperiuntur. Variis modis succurrere licet. Sed ego sic fere scripsisse Longinum puto: . . . ἐπισύνθεσις. Ὡς γὰρ τῶν τοῦ σώματος μελῶν ἓν μὲν οὐδενὶ τμ. . . . σύστημα· οὕτως τὰ μ. &c. Per pleonasmum ἓν ante οὐδὲν poni, atque ita οὐδενὶ sive οὐδὲν esse nominativum, non meminisse videntur Pearcius et Morus. Pro οὐδὲν autem scripsi οὐδενὶ, quod legitur in Vat. 2. Ambr. et editt. primis, et, ut opinor, etiam in Parisino codice. Fortasse non inusitatum fuit in οὐδὲν iota parogogicum. Hoc si secus habet, probandum erit, quod Schurzfleischius poni volebat, οὐδέν τι. Non enim credibile est, auctorem quatuor deinceps verba per ἐν terminata scripsisse. Ante ἀξιόλογον Manutius habet τί: sed a codd. et ed. 1. id abest. Rectius poneretur post ἀξιόλογον. Sed hoc adjectivum vim potest habere τοῦ ἀξιολόγως, aut, si quis vult, in hoc ipsum mutari. Sed peccant, qui propterea τὶ omittunt, quia præcessit οὐδὲν s. οὐδενὶ.

[οὐδενὶ) Conjeci in Par. hoc legi, quoniam ille cum ed. Robortelli fere convenit; sed falso. Diserte enim Bastius testatur in eo legi οὐδὲν τμηθὲν. In Vat. 2. esse οὐδενὶ, Zaccagnii fide dixi, quoniam ille diserte monet, in Vat. 3. esse οὐδὲν pro οὐδενὶ. De Vat. 2. autem nihil, ut significarit, in eo legi vulgatum. Sed jam verbis Amatii potius credendum puto, quam illius silentio. Hic enim ex eo protulit οὐδὲ τμηθὲν. Itaque propter auctoritatem cod. Parisini magis probem οὐδὲν, quam illud cod. Ambrosiani et vett. editt. οὐδενὶ.]

ἑαυτοῖς συνδιαφορεῖ καὶ τὸ ὕψος· σωματοποιούμενα δὲ τῇ κοινωνίᾳ, καὶ ἔτι τῷ δεσμῷ τῆς ἁρμονίας περικλειόμενα, αὐτῷ τῷ κύκλῳ φωνήεντα γίνεται· καὶ σχεδὸν ἐν ταῖς περιόδοις ἔρανός ἐστι πλήθους τὰ μεγέθη. 2 Ἀλλὰ μὴν ὅτι γε πολλοὶ καὶ συγγραφέων καὶ ποιητῶν, οὐκ ὄντες ὑψηλοὶ φύσει, μήποτε δὲ καὶ ἀμεγέθεις, ὅμως, κοινοῖς καὶ δημώδεσι τοῖς ὀνόμασι καὶ οὐδὲν ἐπαγομένοις περιττὸν ὡς τὰ πολλὰ συγχρώμενοι, διὰ μόνου τοῦ συνθεῖναι καὶ ἁρμόσαι ταῦτα ὅμως ὄγκον καὶ διάστημα, καὶ τὸ μὴ ταπεινοὶ δοκεῖν εἶναι, περιεβάλοντο, καθάπερ ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ Φίλιστος, Ἀριστοφάνης ἔν τισιν, ἐν τοῖς πλείστοις Εὐριπίδης, ἱκανῶς 3 ἡμῖν δεδήλωται. Μετά γέ τοι τὴν τεκνοκτονίαν Ἡρακλῆς φησι,

Γέμω κακῶν δὴ, κοὐκέτ' ἔσθ', ὅπῃ τεθῇ.

σωματοποιούμ. . . . δεσμῷ] Par., teste B., δὲ τῇ κ. καὶ ἔτι δεσμῷ (sine τῷ). Vat. 2. σωμαγοποιούμενα δὲ τοῖ κοινωνία καὶ ἔτι δεσμῷ. Ita nec in Vat. nec in Rob. articulus τῷ ante δεσμῷ legitur.

αὐτῷ τῷ κ. . . . . σχεδὸν] Vat. 2. αὐτῶν τῷ κύκλῳ φωνὴ ἔντα γήνεται, καὶ σχεσόν.

ἔρανός ἐστι] Vat. 2. ἔρα ἐνος ἐστί.

§. 2. ὅτι γε π.] Codd., quantum scimus, et vett. edd. ὅτι τε π.

διὰ μόνου τοῦ σ.] Rob. διὰ μόνον τοῦ σ.

ταῦτα, ὁμ. ὄ.] Vat. 2. ταῦτα δόμως ὄγγον. Vat. 3. ταῦτα δ' ὅμως ὄγκον. Sic et Par., teste B.

Ἀριστοφ.] Vat. 2. ἀριστόφος.

§. 3. δεδήλωται. Μετά γέ τοι τ. τ.] Vat. 2. δεδήλω τὰ γέ τοι τὴν τ.

κοὐκέτ' ἔσθ' ὅπῃ τ.] Vat. 2. καὶ οὐκ ἔτ ἔσθ' ὅπον τεθῆς. Vat. 3. καὶ οὐκ ἔτ' ἔσθ' ὅπως τε θῆς σφόδρα, δημώδης τὸ λ. Sic nobis proditum. E Laur. prolatum ὅποι τεθῇς. Par. autem et Rob. καὶ οὐκέτ' ἔσθ' ὅποι τεθῇ.

σωματοποιούμενα] *in unum corpus conjuncta*: cf. 10, 1. et Clem. Alex. Strom. 1, p. 279. ubi liber describitur, τῇ πολυμαθίᾳ σωματοποιούμενος, *omni literarum genere compositus*. Alibi σωματοποιεῖν significat adjuvare corpus nutriendo, exercendo, omninoque *roborare*, *augere*, *majus reddere*, de quibus Wesseling. ad Diod. Sic. 11, 86. egit. Poterit etiam Suidas in h. v. consuli. Morus.

§. 2. ὅτι τε] Legerim ὅτι γε. Centies in nectendis periodis ἀλλὰ μὴν sequente γε ponitur. Morus. Hoc γε quoniam in comment. Porti reperitur, minus etiam dubitavi inutile illud τε mutare.

μήποτε δὲ καὶ ἀμ.] Morus interpretatus est: *non plane tamen a magnitudine alienos*. Hoc sine dubitatione correxi, sicut illud 38, 3.

ὅμως κοινοῖς . . . ὅμως ὄγκον] Hujusmodi repetitiones haud infrequentes sunt. Confer nos supra ad sect. 9. Deinde sequuntur, ὄγκον καὶ διάστημα, καὶ τὸ μὴ ταπεινοὶ δοκεῖν εἶναι περιεβάλοντο. ubi non male cl. Pearcius, ὄγκον καὶ διάρμα. Quomodo locutus est Plutarchus II. p. 853. Ἔνεστι μὲν οὖν ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν ὀνομάτων αὐτῷ τὸ τραγικὸν, τὸ κωμικὸν, τὸ σοβα-

etiam magnitudinem suam secum dissipant; sed coagmentando in unum corpus conjuncta, numerique vinculo conclusa, ipso hoc ambitu sonora fiunt: et potest magnitudo in periodis collectio multitudinis dici. Sed satis a me demonstratum est, multos 2 poëtas aliosque scriptores, non celso ingenio præditos, ac fortasse ad sublimitatem non factos, quamvis plerumque vulgari, trita et parum sublimi oratione usi sint, tamen una compositione numerosa opinionem sublimitatis et celsitudinis sibi conciliasse, suspicionemque humilitatis effugisse, in his Philistum, Aristophanem non numquam, Euripidem ubique fere. Facta filiorum cæde Hercules apud Euripi- 3 dem, *Plenus sum*, inquit, *malorum, nec ulli (*malo) *amplius locus est:* quæ quidem admodum vulgaris sen-

---

ρὸν, τὸ πεζὸν, ἀσάφεια, κοινότης, ΟΓΚΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΜΑ. Vocem usurpat Dionysius noster, et Hermogenes non semel. Sed vulgata lectio neutiquam sollicitanda est. Διάστημα est vox elegantissima et a Musicis petita. Aristides Quintil. de Music. lib. 2. p. 84. Μέγεθός γε μὴν καὶ ἀξίωμα ἐμποιεῖ τῷ λόγῳ διὰ συνεκδοχῆς ἐν τῷ·

> Οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον βόας αὔας
> Ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ.

μεγέθει ΤΩΝ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ἐξῆρει τὸν λόγον. Quæ διαστήματα Aristides, διαστάσεις ἀξιολόγους vocat Halicarnasseus. Atque hinc intelligendus Laërtius in Arcesilao. Ἦν δὲ ἀξιωματικώτατος καὶ συνηγμένος, καὶ ἐν τῇ λαλιᾷ ΔΙΑΣΤΑΤΙΚΟΣ τῶν ὀνομάτων. Rem egregie explicat Longinus infra: Στηριγμούς τε ἔχειν πρὸς ἄλληλα ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ, καὶ ἐξερείσματα τῶν χρόνων, πρὸς ἑδραῖον ΔΙΑΒΕΒΗΚΟΤΑ μέγεθος. Ad quem locum consulendus cl. Tollius. Toupius.

περιεβάλοντο] Bene Portus: "celsitudinem dicendi et amplitudinem *adepti sunt*." Ita Max. Tyr. 17, 1. ποῖον κάλλος ῥημάτων περιβαλόμενος, ἢ ποῖον φῶς ἐξ ὀνομάτων σαφεστάτων πορισάμενος...δείξαιμι ἂν &c.

[διὰ μόνου τοῦ...ἁρμόσαι ταῦτα ὅμως ὄγκῳ περιεβάλ.) Scribe cum codd. ταῦτα δ' ὅμως, i. e. sola vero illorum conjunctione tamen conciliant sibi sublimitatis existimationem. Δὲ post complura quoque ponitur verba, ubi ea ipso sensu arctissime juncta quasi in unum coalescunt. Malim tamen ἁρμ. δὲ ταῦτα. W. fil.]

Φίλιστος] Philistus, historicus Siculus, de quo Diodorus, Dionysius Halicarn. Plutarchus, Pausanias, Suidas, alii quamplurimi. *Pone pusillum Thucydidem* vocat. Cicero Epist. ad Quintum Fratrem II, 13. Confer Clem. Alexand. Strom. VI. p. 740. et cl. Duker. ad Thucyd. p. 190. Ceterum, dum hoc agimus, occurrit nostri Philisti locus apud Polluc. X, 116. quem, quia de mendo suspectum habuerunt viri eruditissimi, hinc vindicatum adponam. Ἐν γοῦν τῷ δευτέρῳ τῶν Φιλίστου βιβλίων εἴρηται· Καὶ τὰς νύκτας ἐπαίρεσθαι λαμπτῆρας ἀντιπεφραγμένους. *Oportet noctu laternas attollere, ea parte qua hostem spectant, obseptas.* Ista est vis τοῦ ἀντιπεφραγμένους. Polyænus V, 10. λαμπτῆρα τὸ πρόσθεν μέρος πεφραγμένον vocat. Quod perinde est. Recte quoque, τὰς νύκτας. Æneas Tact. p. 1681. Ed. Gronov. Δεῖ ΤΑΣ ΝΥΚΤΑΣ λύχνα καίεσθαι λαμπτῆρσιν. ad quem locum vide quæ scripsit ὁ πάνυ Casaubonus. Toupius.

δεδήλωται] Forte duobus libris, quos 39, 1. laudavit. Morus.

§. 3. Ἡρακλῆς] Eurip. Herc. Fur. 1245. Rem narravit Diod. Sic. 4, 11. Morus.

Γέμω κακῶν δὴ] Hunc Euripidis ver-

Σφόδρα δημῶδες τὸ λεγόμενον, ἀλλὰ γέγονεν ὑψηλὸν, τῇ πλάσει ἀναλογοῦν· εἰ δ' ἄλλως αὐτὸ συναρμόσεις, φανήσεταί σοι, διότι τῆς συνθέσεως ποιητὴς ὁ Εὐριπίδης μᾶλλόν
4 ἐστιν, ἢ τοῦ νοῦ. Ἐπὶ δὲ τῆς συρομένης ὑπὸ τοῦ ταύρου Δίρκης

— Εἰ δέ που

Τύχοι, πέριξ ἑλίξας εἷλχ' ὁμοῦ λαβὼν

Γυναῖκα, πέτραν, δρῦν, μεταλλάσσων ἀεί,

φαν. σοι, διότι] Man. φανήσεταί σοι δῆλον ὅτι. Hoc δῆλον ὅτι nec in Laur. exstat, sed διότι, ut in ceteris mss. et ed. 1.

§. 4. Ἐπὶ δὲ τ. σ.] Vat. 2. ἐπειδὲ τῆς σ. Vat. 3. autem et Rob. ἐπεὶ δὲ τῆς σ.

πέριξ ἑλ. ε. ὁμοῦ] Vat. 2. περὶξ ἑλ' ίξας εἷλκε ὁμοῦ. Vat. 3. πέριξ ἑλίξας εἷκε ὁμοῦ. Marg. γρ. εἷλκε. Rob. vero π. ἑλίξας εἷλκε ὁμοῦ.

δρῦν] Vat. uterq. et Rob. δρῦν.

siculum laudat Plutarchus de Stoic. Repugn. p. 1048. laudat etiam in libello de Commun. Notion. p. 1063. sed utrobique mendosum et parum curatum. Toupius.

γέγονεν ὑψ. τῇ πλ. ἀναλογοῦν] Scribendum τῇ ϖλάσει ἀναλόγῳ. Ruhnkenius. Τῇ πλάσει ἀναλογοῦν neutiquam sollicitandum est. Sensus est: *Id quod dicitur valde vulgare est; sed fit sublime, quia sententia non abhorret a structura.* Quod et Tanaquillo Fabro visum. Ita locutus est Athenæus lib. 5. p. 185. Τό κέρας αὐτῷ ϖροσάπτουσιν ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ τῷ τῶν σαλπίγγων κώδωνι. Hesychius: Φλὲψ, μώλωψ. καὶ ΤΟ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΤΩ ΣΩΜΑΤΙ. Photius Biblioth. p. 157. Καὶ ἡ συνθήκη καὶ τἆλλα ΤΩι ΛΟΓΩι ΑΝΑΛΟΓΑ. Quæ verba notanda: nam hæc quodammodo reciproca sunt. Ceterum vocem πλάσις usurpat Tiberius Rhetor de Figur. Demosth. p. 178. Ἔστι τοίνυν σχῆμα, τὸ μὴ κατὰ φύσιν τὸν νοῦν ἐκφέρειν, μηδὲ ἐπ' εὐθείας ἀλλ' ἐκτρέπειν καὶ ἐξαλλάττειν τὴν διάνοιαν, κόσμου τινὸς ΤΗι ΠΛΑΣΕΙ ἢ χρείας ἕνεκα. Ubi κόσμου τινὸς τῇ πλάσει ἕνεκα est *structuræ ornandæ gratia.* Sed hæc minus intellexisse videntur Interpretes. Toupius. Lectio, ut patet, non est mutanda. Sed obscure vertit Toupius. Ad verbum ita reddes: *sed factum est sublime, quippe compositione similitudinem habens* (sc. cum ὑψηλῷ). Elegantius idem reddit Morus.

συνθέσεως ποιητὴς] Quid esset, nescire se affirmabat Pearcius: ideoque corrigendum aliquid putabat. Sed ποιητὴς hic est proprio sensu, *qui aliquid facit*, sive *artifex*. Non raro hac significatione occurrit. Unum afferam locum Dionysii Hal. π. συνθ. T. II. p. 23. ed. Sylb. Ποιητῶν μὲν οὖν Πίνδαρος ἀρκέσει παρακληθεὶς, συγγραφέων δὲ Θουκυδίδης· κράτιστοι γὰρ οὗτοι ποιηταὶ τῆς αὐστηρᾶς ἁρμονίας.

§. 4. συρομένης ὑπὸ τ. τ. Δίρκης] A privigno Zeto et Amphione religata erat capillis ad indomitum taurum. Hygin. fab. 8.

. . . εἰ δὲ που

Τύχοι, πέριξ ἑλίξας] Hæc minus recte administravit, Barnesium secutus, vir doctissimus. Delenda ista interpunctio post τύχοι, et vertendum, *sicubi se taurus circumverterit.* Appian. de Bell. Annibal. p. 544. Ὑπολαβὼν δὲ καὶ μεγάλην αὐτῷ δόξαν, ΕΙ ΚΑΙ ΤΥΧΟΙ ΠΤΑΙΣΑΣ, τό γε ἐγχείρημα οἴσειν. Joseph. cont. Apion. II, 32. Αὐτουργίαν λέγω, καὶ τροφῆς λιτότητα, καὶ τὸ μηδὲν εἰκῆ, μηδ' ΩΣ ΕΤΥΧΕΝ ΕΚΑΣΤΟΣ ΕΠΙΤΕΘΥΜΗΚΩΣ, φαγεῖν ἢ πιεῖν. Ita distinguendus iste locus. Atque hinc sublevandus Lysias cont. Eratosth. p. 197. Καὶ πολλῶν ὄντων ἱματίων, αἰτοῦσιν οὐδὲν ἔδοσαν εἰς ταφὴν, ἀλλὰ τῶν

tentia compositione ad sublimitatis similitudinem accessit. Quod si verba aliter componas, adparebit, poëticam Euripidis vim ad structuram potius, quam sententias pertinere. Cum vero de Dirce, a tauro rap- 4
tata, dicit: *Si quando eam nanciscebatur, rotabat, et una mulierem, saxum, quercum, in omnes partes ruens raptabat:* generosa est etiam ipsa res; multo tamen illa

φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ, ὅ, τι ἕκαστος ἔτυχεν, ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφήν. Vox excidit. Legendum sine dubio, ὅ, τι ΕΚΑΣΤΟΣ ΕΤΥΧΕΝ ΕΧΩΝ. *Et cum multæ essent vestes, nullam tamen ad sepulturam petentibus concessere; verum amicorum unus vestem, alter pulvinum, alii, quod quisque habuisset, in funus conferebant.* Sic mox Lysias: Τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυναικὸς χρυσοῦς ἑλικτῆρας, ΟΥΣ ΕΧΟΥΣΑ ΕΤΥΓΧΑΝΕΝ, ὅτε τὸ πρῶτον ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ Μηλόβιος ἐκ τῶν ὤτων ἐξείλετο. Ceterum deprompti sunt isti versiculi ex Euripidis *Antiopa*, quæ fabula hodie cum multis aliis desideratur. Ejus meminere Joannes Stobæus, Harpocratio, Hesychius, Suidas, Schol. ad Aristoph. Ranas, alii. De ea multis disputavit vir industriæ et doctrinæ singularis Lud. Casp. Valckenarius in Diatribe Euripidea. Adponam unicum fragmentum, quod nobis conservavit Clemens Alexandrinus, idque eo libentius, ut emendem. Ἀλλὰ καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἀντιόπῃ φησὶν,

— — ἔνδον δὲ θαλάμοις ΒΟΥΚΟΛΟΥ,
Κομῶντα κισσῷ στύλον Εὐΐου θεοῦ.

Intus autem in cubilibus bubulci, vidi columnam Evii dei hedera exornatam. Ita legendus et vertendus iste locus, quod ex sequentibus patet. Poteris etiam scribere, βουκόλον κοσμοῦντα κισσῷ. Quomodo Phoronidis Auctor apud Clement. Strom. I. p. 418.

Καλλιθόη κλειδοῦχος Ὀλυμπιάδος βασιλείης
Ἥρης Ἀργείης, ἣ στέμμασι καὶ θυσάνοισι
Πρώτη ΕΚΟΣΜΗΣΕΝ περὶ ΚΙΟΝΑ μακρὸν ἀνάσσης.

Sed prior emendatio verior et elegantior est. Ceterum quod fecerunt Thebani, ut *columnam* pro Baccho colerent, idem fecit Danaus apud Lindios in honorem Minervæ. de quo Callimachus apud Euseb. Præpar. III, 8.

— — καὶ γὰρ Ἀθήνης
Ἐν Λίνδῳ Δαναὸς ΛΑΑΝ ἔθηκεν ἕδος.

Ita scribendus iste Pentameter de quo nos in *Curis Novissimis* ad Suid. p. 62. Toupius. Doleo, lectores sæpe tam longe abduci a Longino. Sed hic etiam ab errore revocandi sunt. Nulla vox apud Lysiam isto loco excidit. Nam cum participiis quidem τυγχάνειν construi solere, pueris etiam Græca discentibus notissimum est, neque exemplis eam in rem opus erat. Sed tenendum est, quod Toupius oblitus erat, etiam absolute τυγχάνειν poni, et participium alterius verbi e proxima sententia debere intelligi. Exempla notavi in Xenophontis indice e Memor. III, 12, 2. Hist. Gr. IV, 1, 34. et VII, 1, 44. Addo Plat. in Sympos. Vol. X. p. 171. Ἔθος γάρ τι τοῦτ᾽ ἔχει (ὁ Σωκράτης)· ἐνίοτε ἀποστὰς, ὅπη ἂν τύχοι, ἕστηκεν. Cf. et 14, 1. et Fragm. 2, 2. Ergo in hoc Euripidis loco interpunctio post τύχοι non est delenda.

ἔστι μὲν γενν. καὶ τὸ λῆμμα] MS. Par. καὶ τὸ λῆμα. Euripid. Hippolyt. 206.

Ῥᾷον δὲ νόσον μετά θ᾽ ἡσυχίας
Καὶ ΓΕΝΝΑΙΟΥ ΛΗΜΑΤΟΣ οἴσεις.

Synesius Epist. 104. Νῦν ἔδει τοῦ ΓΕΝΝΑΙΟΥ ΛΗΜΑΤΟΣ, νῦν τῶν ἐκείνου χειρῶν. Heliodor. Æthiop. lib. 6. Οὖσα ΓΕΝΝΑΙΑ ΜΕΝ ΤΟ ΛΗΜΑ, συνετὴ δὲ τὸ φρόνημα. Sed nihil muto. Vocem λῆμμα non semel usurpat Longinus. Addo Dionysium Halicarn. in Demost. p. 285. Ἐν τούτοις οὐ μέμφομαι τὸν ἄνδρα ΤΟΥ ΛΗΜΜΑΤΟΣ, ΓΕΝΝΑΙΑ γὰρ ἡ διάνοια καὶ δυναμένη κινῆσαι πάθος. Ad quem locum consulendus Sylburgius. Toupius. Miror, illud καὶ post γενναῖον, suppeditatum a Par. Ambr. Vat. 3. et ed. 1. et per pleonasmum quendam Græcis tam familiare, non propagari per libros impressos. Ego id inserui, ut liquido genuinum, et v. *etiam* addidi in versione. Hoc nempe dicit Longinus, non solum numeros, sed etiam ἔστι μὲν γενναῖον καὶ τὸ λῆμμα, ἁδρότερον δὲ γέγονε τῷ τὴν ἁρμονίαν μὴ κατεσπεῦσθαι, μηδ' οἷον ἐν ἀποκυλίσματι φέρεσθαι, ἀλλὰ στηριγμούς τε ἔχειν πρὸς ἄλληλα τὰ ὀνόματα καὶ ἐξερείσματα τῶν χρόνων, πρὸς ἑδραῖον διαβεβηκότα μέγεθος.

SECT. XLI.

Μικροποιοῦν δ' οὐδὲν οὕτως ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, ὡς ῥυθμὸς κεκλασμένος λόγῳ καὶ σεσοβημένος, οἷον δὴ πυῤῥίχιοι, καὶ τροχαῖοι, καὶ διχόρειοι, τέλεον εἰς ὀρχηστικὸν συνεκπίπτοντες· εὐθὺς γὰρ πάντα φαίνεται τὰ κατάρυθμα κομψὰ, καὶ μικροχαρῆ, καὶ ἀπαθέστατα διὰ τῆς ὁμοειδίας ἐπιπο-

---

γενν. καὶ τὸ λ.] Ita præter libros, quos in animadvv. commemoravi, etiam Vat. 2., teste Am. et Laur. Pro λῆμμα Vat. 2. dat λῆμα.

ἁδρότερον] Rob. ἀδρότερον. Vat. 3. ἀνδρότερον.

μηδ' οἷον ἐν ἀ. φ.] Vat. 2. et Laur. μηδ' οἷον μὲν ἀποκύλισμά τι φ. Vat. 3. μὴ δ' οἷον μὲν ἀποκυλίσματός φ. Morus nescio quo auctore, nisi f. errore, tradit, Parisino codici deberi μὲν et ἀποκυλίσματι. Mei auctores tres de his nihil. El. marg. μὴ δ' οἷον ἀποκυλισμάτι vel μηδ' οἷον ἐν ἀποκυλίσματι. In textu convenit, opinor, cum Par. Rob. μηδ' οἷον μὲν ἀποκυλίσματι φ.

στηρ. τε ἔχειν] Vat. 2. στηριγμένους τε ἔχ$\overset{ει}{η}$ν.

Sect. XLI. §. 1. μικρ. δ' οὐδὲν] Vat. 2. μηκροστεὶ οὐν δ' οὐδέν. Manut. μικροποιὸν δ' οὐδέν.

λόγῳ] El. marg. λέγω.

σεσοβημένος] Vat. 2. σεσοκημένοι. Idem post τροχαῖον pro τροχαῖοι.

τέλεον] Vat. 2. et Laur. τέλειον. Zacc. deinceps et Vat. 2. etiam ὀρχεστικόν.

κομψὰ — ὁμοειδίας] Vat. 2. κομψεὶ et ὁμοειδείας. Pro illo Zacc. λομψεί.

---

rem ipsam, sive phantasma pingendæ rei destinatum esse grave et magnificum; sed tamen numeros maxime placere.

μηδ' οἷον ΕΝ ἀποκυλίσματι φέρεσθαι] Sic scribe. Noster supra §. 17. Καὶ ΟΙΟΝ ΕΝ [illegible] τηρεῖ. Quod non absimile est. Toupius. Suadenti et præeunti obsecutus e μὲν feci ἐν. Verba ἐν ἀποκυλίσματι proprie vertenda videntur: *ritu molis, quæ* (ex edito loco) *devoluta fertur*. Sed simili loco velim hoc firmari. De re autem sic statuendum puto. Cum poëta pro duobus spondeis, — τρων, [illegible] et — λάσαν, adhibere potuisset pedes celeriori gradu procedentes, iambum, tribrachyn, anapæstum, spondeis illis versum tardiori quidem, sed et certiori gradu fecit incedentem. Hoc sensu verba constant temporibus, quæ se invicem sustineant. Spondei isti lento et gravi suo incessu faciunt, ut ne iambi quidem celeriter procurrere possint.

στηριγμοὺς ἔχει τὰ ὀνόματα] *verba nituntur fulcris*: ergo quiescunt aliquamdiu, (nam vox post singula verba insistit,) non festinant, non provolvuntur. Duxit me ad hanc metaphoræ interpretationem locus Dionys. Hal. T. 2. p. 21. v. 13. jam a Pearcio comparatus, ubi longis syllabis vim στηριγμῶν tribuit, adamplior, quoniam numerus non festinat, nec veluti provolvitur, sed verba tamquam mutua fulcra habent, temporum intervallis nituntur, et ita dicuntur, ut magnitudo stabilis oriatur.

SECT. XLI.

Sed nihil sublimitatem tantopere imminuit, quam numerus orationis fractus et celer, ut pyrrhichii, trochæi et dichorei, qui plane in saltationem mutantur. Nimis enim numerosa illico videntur culta, minutiarum studium produnt, adfectuque vacant, ac propter

dito verbo ἐγκάθισμα, in quo est notio *fingendi et hærendi*: αἱ μακραὶ συλλαβαὶ, inquit, στηριγμοὺς ἔχουσι καὶ ἐγκαθίσματα. Morus. Recte. Eodem pertinent, meâ sententia, ἐρείσματα τῶν χρόνων.

πρὸς ἑδραῖον διαβεβηκότα μέγεθος] Hæc minus commode accepit vir doctissimus. Dionysius Halicarn. de Struct. Orat. cap. 22. Μεγάλοις τε καὶ ΔΙΑΒΕΒΗΚΟΣΙΝ εἰς πλάτος ὀνόμασιν ὡς τὰ πολλὰ μηκύνεσθαι φιλεῖ. Ubi recte Interpres, *passu grandi incedentibus*. Toupius. Clarius hoc idem Morus explicavit, eodem Dionysii loco aliisque usus. Sed non supervacaneum fuerit ostendere, tropi hujus loci unde ducti sint. Magnitudo, de qua toto in libro agitur, cum non sit propria, sed tropica, verba ἑδραῖον et διαβεβηκότα proprie, et vere magni cujusdam corporis aut magnæ molis cogitationem afferunt. Hæc magna moles habet ἐρείσματα, *firmamenta*, et quidem, tamquam pedes sint, διαβεβηκότα, *sat magno gradu disjuncta*; πρὸς ἑδρ. μέγεθος, *ut magna illa moles firmiter stare possit*. Nam quodque animal pedibus incedens suopte instinctu hoc facit, ut, si quo casu aut si qua vi se jam jam prosterni posse sentiat, ut appropinquante terræ motu, pedibus insistat grandi gradu diductis. Firmus igitur corporis status cum luculenta orationis gravitate per brevem allegoriam comparatus est. De verbo διαβαίνειν v. Fischerus, et quos ipse laudat, in indice ad Palæphatum.

Sect. XLI. §. 1. ῥυθμὸς κεκλασμένος λόγου] Corrigendum: ῥυθμὸς κεκλασμένος ὅλως. Ruhnkenius. Recte Tanaq. Faber, ῥυθμὸς λόγων. *Numerus verborum.* Τὰ κατερρυθμισμένα τῶν λεγομένων infra vocat Longinus. Nihil verius. Huc facit Philostratus in Isocrate p. 505. ὁ δὲ Ἀμάρτυρος ἰσχὺν ἐνδείκνυται κεκολασμένην εἰς ῥυθμούς. Scribe κεκλασμένην. Confer Demet. Phal. de Elocut. §. 193. Toupius. Nihil in λόγῳ mutandum censeo. Præter alia λόγος etiam significat *formam dicti, externum habitum sententiæ*. Hoc sensu capiendum 39, 1. Ῥυθμὸς igitur est species quædam talis λόγου. Sed κεκλασμένος est *nimis magna cura compositus*. A luxu hominum proprie sic dicto translatum hoc est ad orationem. Uti homines nimiis voluptatibus *franguntur*, sive *viribus exhauriuntur*, ita numeri ad nimiam suavitatem compositi vim et robur amittunt. Sed hoc fortasse in promtu. Notandum autem de numero κεκλασμένῳ primum dici, inde ab εὐθὺς γὰρ usque ad finem § phi 2; deinde autem de σεσοβημένῳ (quamquam hoc incertius) § pho 3.

διὰ τῆς ὁμοειδίας ἐπιπολάζοντα] Hæc non intellexerunt Interpretes. Τὰ ἐπιπολάζοντα sunt, *Quæ omnibus manifesta sunt*. Τὰ παντὶ δῆλα recte exponit Philosophus, Rhetor. III, 10. Græca ita vertenda sunt: *Quippe quæ facile omnibus apparent, eo quod unum præ se ferunt colorem.* Toupius. Alienissimo loco post ἀπαθέστατα omnes editores inde a Tollio posuerunt comma. Posuerat et Robortellus: sed recte Manutius illud omisit. Videre illi debebant, post po-

2 λάζοντα. Καὶ ἔτι τούτων τὸ χείριστον, ὅπως, ὥςπερ τὰ ᾠδάρια τοὺς ἀκροατὰς ἀπὸ τοῦ πράγματος ἀφέλκει, καὶ ἐπ' αὐτὰ βιάζεται, οὕτως καὶ τὰ κατεῤῥυθμισμένα τῶν λεγομένων οὐ τὸ τοῦ λόγου πάθος ἐνδίδωσι τοῖς ἀκούουσι, τὸ δὲ τοῦ ῥυθμοῦ, ὡς ἐνίοτε προειδότας τὰς ὀφειλομένας καταλήξεις αὐτοὺς ὑποκρούειν τοῖς λέγουσι, καὶ φθάνοντας,
3 ὡς ἐν χορῷ τινι, προαποδιδόναι τὴν βάσιν. Ὁμοίως δὲ ἀμεγέθη καὶ τὰ λίαν συγκείμενα, καὶ εἰς μικρὰ καὶ βραχυσύλλαβα συγκεκομμένα, καὶ ὡςανεὶ γόμφοις τισὶν ἐπαλλήλοις κατ' ἐγκοπὰς καὶ σκληρότητας ἐπισυνδεδεμένα.

§. 2. Καὶ ἔτι . . . ὅπως] Vat. 2. καὶ ἔστι τούτων τὸ χείροστον, ὅπως. Etiam Laur. ἔστι et ὅπως præbet. Manut. pro ὅπως posuit ὅτι.

ἀφέλκει] Vat. 2., teste Zacc., et Laur. ἀφέλει. Deinde ἐπ' αὐτά.

κατεῤῥυθμισμένα] Vat. 3. κατερρυθ'ισμένα.

ἐνίοτε προειδότας αὐτοὺς ὑπ.] Vat. 2. ἐνίοτε προειδόπαιτας (Zacc. προειδυπαίτας. Inferius eadem repetens προειδοπάστας.) ὀφειλομένα τῶν λεγομένων, οὐ τὸ τοῦ λ. π. ἐνδ. τ.

ι

ακ., τὸ δε τ. ρ. ὡς ἐνίοτε προειδόπας τας ὀφειλομένας καταλάξεις αὐτοὺς. Vat. 3. ὢν ἐν‸οτε προειδόντας τὰς.

ἀκούουσι] Rob. ἀκούουσιν.

§. 3. Ὁμοίως δὲ] Vat. 2. ὁμίως δὲ.

συγκείμ.] Vat. 3. συγγείμενα.

ὡςανεὶ γ. τισὶν] Vat. 2. ὡςάνει γόμφας τισὶν.

ἐπαλλήλοις] Vat. 3. ἐπ' ἀλλήλοις.

λ

σκληρότητας ἐπισυνδ. Vat. 3. σκ‸ηρότητας ἐπὶσυνδεδεμένα.

sitivos sine justa causa sequi superlativum ἀπαθέστατα, et deinde copulam desiderari ante διὰ τῆς ὁμ. &c. Hæc verba (διὰ τ. ὁμ. ἐπιπολάζοντα) pertinent ad ἀπαθέστατα, quod hic est adverbium, non adjectivum. Rationem nempe reddunt, cur illa sint affectu vacua. Quævis enim res frequenter sub eadem forma visa vel audita vim omnem denique amittit: ergo et numeri diligenter ad venustissimam speciem ubique compositi. Pro Toupii versione en tibi aliam: *et propter similitudinem, quam inter se habent, sine ullo animi motu se jactant et efferunt.* Notandus est hic usus verbi ἐπιπολάζειν. Germanice dicas: *sie prahlen bloss, und suchen hervorzustechen.* Lucianus Encom. Dem. c. 31. homines quosdam nominat, quos dicit τῶν ῥαγδαίων ῥευμάτων οὐδὲν διαφέροντας, ἀνθρώπους ταπεινούς, ἀφορμῇ προςκαίρων θορύβων ἐπιπολάσαντας, καὶ πρὸς μικρὰν ταραχῆς ἐλπίδα θρασέως ἐξαναστάντας, εἶτα πτήξαντας &c. Consuli de h. v. potest doctiss. Schneideri *Handwörterbuch.* Plerique omnes hic a sensu aberrant; longissime autem, ut mihi videtur, Portus, cujus hæc sunt: "ἐπιπολάζοντα: *sensibus obvia;* i. e. quæ facile agnoscuntur. ἡ μεταφορὰ ab oleo: *extantia, apparentia.*" Esto, ita vertamus: quid tum? aut cur Longinus hoc sibi ipse opponit? nam *si illa facile omnibus apparent,* eo magis fortasse omnium animos debent afficere.

§. 2. ὅπως, ὥσπερ καὶ &c.] Pro ὅπως Manutius edidit ὅτι, fortassis ex ingenio. Sed illud aliquando est idem, quod ὅτι. Usitatius tamen pro ὡς ponitur. Itaque ὥσπερ potest pro glossa haberi. Commode enim sic pro-

similitudinem facile sentiuntur. Sed aliud, idque fa- 2
cile pessimum, sequitur. Quem ad modum enim
odaria auditores a re abstractos ad se ipsa rapiunt,
ita nimis numerosa oratio non adfectum rei, sed nu-
meri in auditoribus ciet, ut interdum, quoniam ne-
cessario secuturas clausulas præsentiscunt, dum ora-
tor loquitur, ipsi ad numerum pedibus supplodant,
numerique cursum, ut in choro quodam, ante ab-
solvant. Similiter membra nimis coarctata, inque 3
brevia et paucis syllabis constantia verba concisa,
ac velut clavis incisim et aspere compacta, a mag-
nitudine abhorrent.

---

cedit oratio: ὅπως . . . οὕτως. Sed nihil muto.

ἀπὸ τοῦ πράγματος] Num *a cantici sententia*, ut Tollius aliique vertunt? Sed plerique obscurius: *a re*. Rectius, puto, interpretamur *ab actione*, ut intelligatur res quæcunque, in cujus administratione lyrica carmina cantabantur, *fabula scenica, ludus sacer, funeris cerimoniæ*. Nam Tollii ratio primo res nimis affines comparari sumit, quod magnum est paraboles vitium. Deinde ᾠδάριον secundum eam non est *carmen*, sed tantum *rhythmus* carminis. Sed nec πρᾶγμα, singulari numero, de sententiis plurium ᾠδαρίων recte videtur dici.

προειδότας τὰς ὀφ. καταλήξεις] Nam cum unum alterumve rhythmum sive ordinem, ut cl. Hermannus vocat, absolutum ex altiori clariorique novæ ἄρσεως sono intellexissent, facile sentiebant etiam reliquorum jam jam insecuturas clausulas, et inepta ostentatione et arrogantia aut intempestiva cupiditate paulo ante, quam oporteret, pedibus supplodebant.

ὑποκρούειν τοῖς λ. . . . τὴν βάσιν] Locus exquisitissimus. Est autem ὑποκρούειν *modulum vocis ictu pedis servare*. *Pedem supplodere* vocat Seneca. Verbum usurpat Plutarchus in Demosthene. Παραυτίκα μὲν οὖν ὁ Φίλιππος ἐπὶ τῇ νίκῃ διὰ τὴν χαρὰν ἐξυβρίσας, καὶ κωμάσας ἐπὶ τοὺς νεκροὺς, μεθύων ᾖδε τὴν ἀρχὴν τοῦ Δημοσθένους ψηφίσματος, ΠΡΟΣ ΠΟΔΑ ΔΙΑΙΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΚΡΟΥΩΝ. Idem in Apoptheg. Ἐπεὶ δὲ ὁ Τιμόθεος ὁ κιθαρῳδὸς ἐλπίσας πλείονα, λαβὼν δὲ ἐλάττονα, δῆλος ἦν ἐγκαλῶν αὐτῷ, καί ποτε ᾄδων τουτὶ τὸ κομμάτιον, Σὺ δὲ τὸν γηγενέταν ἄργυρον ΑΙΝΕΙΣ, ἀπεσήμαινεν εἰς ἐκεῖνον· ΥΠΕΚΡΟΥΣΕΝ ὁ Ἀρχέλαος αὐτῷ, Σὺ δέ γε ΑΙΤΕΙΣ. Quæ suavissima sunt. Ceterum huc egregie facit Aristides Tom. II. p. 412. Ἦιδε μὲν γὰρ ἐγκλίνας τῶν χαρίτων εἵνεκα· ἀκροτελεύτιον δὲ ἐπεφθέγγετο ἐφ' ἑκάστῳ τῶν κομματίων, ὥσπερ ἐν μέλει, ταὐτόν. οἱ δὲ ἀκροαταὶ καὶ θεώμενοι οὕτω σφόδρα ἐξεπλήττοντο καὶ κατείχοντο ὑπὸ τοῦ μέλους, ὥσθ', ὅτε δὴ ἐγίγνοντο πρὸς τῷ ῥήματι, ἐκγελάσαντες αὐτοὶ ὑπέβαλον, οὐκ ΑΝΤΑΠΟΔΙΔΟΝΤΕΣ ὥσπερ ἠχὼ τὴν φωνὴν, ἀλλὰ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΟΝΤΕΣ. Confer cl. Tollium ad Longinum. Toupius. De βάσει diximus ad 39, 2.

§. 3. βραχυσύλλαβα] non *paucarum*, puto, sed *brevium syllabarum verba*, si quidem ad §. 1. refertur. Paucitas syllabarum sic pertinebit ad seq. sectionem.

ὡσανεὶ γόμφοις . . . ἐπισυνδεδεμένα] Locus obscurus, si quis alius, præsertim cum auctor non addiderit exemplum. Videtur idem inesse, quod in antecedd. λίαν συγκείμενα et εἰς μικρὰ καὶ βρ. συγκεκομμένα; sed mirabili cum hyperbole, quam per se excusare debeat, ut auctor ipse 38, 5. dicit, motus quidam animi. Videtur ille cum indignatione quadam cogitasse de scriptore sententias ita minutis vocullis concludente. Bene Portus: "ἐπαλλήλοις, *confertis*." Sed quid sibi volunt verba κατ' ἐγκοπὰς καὶ σκληρότητας? De his interpretes ne γρῦ. Petra vertit *incisim aspereque*. Hoc idem deinceps omnes; sed quo sensu? Ego quidem non intelligo. Veruntamen proferam aliquid, quod aliquando firmatum iri spero. Ἐγκοπὴ mihi videtur esse *excavatio* tabulæ cum alia tabula committen-

SECT. XLII.

Ἔτι γε μὴν ὕψους μειωτικὸν καὶ ἡ ἄγαν τῆς φράσεως συγκοπή· πηροῖ γὰρ τὸ μέγεθος, ὅταν εἰς λίαν συνάγηται βραχύ. Ἀκουέσθω δὲ νῦν μὴ τὰ δεόντως συνεστραμμένα, ἀλλ᾽ ὅσα ἄντικρυς μικρὰ καὶ κατακεκερματισμένα· συγκοπὴ μὲν γὰρ κολούει τὸν νοῦν, συντομία δ᾽ ἐπ᾽ εὐθὺ [ἄγει]. Δῆλον δ᾽, ὡς ἔμπαλιν τὰ ἐκτάδην ἀπόψυχα, τὰ παρ᾽ ἄκαιρον μῆκος ἀνακαλούμενα.

Sect. XLII. §. 1. Ἔτι . . . μειωτικὸν] Vat. 2. ἔστι δὴ μὴν ὕψους μ. Vat. 3. extrema sunt ὕψος μειωτικὸν. In Laur. prima duo verba sunt ἔστι δὲ.

πηροῖ] Par. Vat. uterq. El. Laur. et Rob. itemq. cod. Franc. Porti πληροῖ. In El. ad marg. πηροῖ.

ὅταν . . . βραχύ] Vat. 2. ὅτ᾽ ἂν εἰ λίαν σ.

νῦν μὴ . . . συνεστραμμ.] Vat. 2. νῆν μὲ τὰ οὐδέοντως συνεστραμένα. Vat. 3. νῦν ε μὴ τὰ οὐ δεόντως σ. Pariter et Laur. et Rob. μὴ τὰ οὐ δεόντως.

ἀλλ᾽ ὅσα . . . κατακεκερμ.] Vat. 3. $\overline{\text{ἀλλ᾽}}$ ὅσ^{σ} . ἄντικρυς κατὰ κεκερματισμένα. Ultimum verbum Vat. 2. pariter divisum habet, κατὰ κεκ.

ἐπ᾽ εὐθὺ [ἄγει]. Δῆλον δ᾽, ὡς] Vat. 2. ἐπ᾽ εὐθὺ. δῆδον δῶς. Sic et Vat. 3. et Rob., sed in fine δ᾽ ὡς. Ita nec in Par. et Laur. ἄγει legitur. Manutius idem habet, quod codd. et Rob., sed ante ἐπ᾽ asteriscum.

ἐκτάδην ἀπ., τὰ παρ᾽] Codd. et ed. 1. pro τὰ παρ᾽ dant τὰ γὰρ. Manut. ita: ἐκτάδην. ἀπόψυχα γὰρ τὰ, quod et El. in marg. habet.

ἄκαιρον μ.] Man. μῆκος ἄκαιρον.

dæ: nos dicimus *den Spund* et, opinor, *den Falz*; Gall. *la mortaise*: σκληρότης autem pars alterius tabulæ ad ineundam illam exstans: nos dicimus *den Zapfen*; Gall. *le tenon*. Talia ligna inter se juncta et coagmentata dicebantur, ut opinor, simpliciter συνδεδεμένα; sed, si clavis etiam multis firmata continebantur, ἐπισυνδεδεμένα (γόμφοις). Jam ut in materia tam arcte tamque firmiter commissa nullus est locus, ubi opus paulum diduci possit, sic in dicto brevibus syllabis coacto nullum verbum est, cujus pars aliqua lente pronuntiari possit et quasi diduci.

Sect. XLII. §. 1. πηροῖ] Inde a Tollio vertunt, ut si scriptum esset πηροῦται, et proinde μέγεθος nominativi loco habent, verbaque ὅταν εἰς λ. σ. βραχὺ referunt ad idem μέγεθος. Sic ergo potius secundum verba reddas: *Mutilat enim* (scil. nimia eloquendi brevitas) *sententiæ magnitudinem, quando contrahitur in verba nimis brevia.* Nempe συνάγεται non ad μέγεθος refertur, sed ad φράσιν.

τὰ δεόντως συνεστρ.] *justa brevitas*, quæ notiones densat s. συστρέφει. Mox συντομία dicitur. Sic 24, 1. ἐπισυστρέφειν, *plura in unum contrahere.* Dion. Hal. T. p. 83. v. 23. συνέστραπται καὶ πεπύκνωται τοῖς νοήμασι, de eo, qui non est ἄκαιρος ἐν τοῖς πράγμασι καὶ μακρός. Cf. ibid. v. 34. Rursus p. 174. v. 44. τὸ ἐν πλάτει λέγειν et τὸ συστρέφειν opponuntur. Morus. Idem M. in Animadverss. addidit locum Demetrii Phalerei, qui §. 4. nimiæ brevitatis hæc exempla proponit: ὁ βίος βραχὺς, ἡ τέχνη μακρὰ, ὁ καιρὸς ὀξύς: et hoc judicium subjicit:

SECT. XLII.

Minuit porro sublimitatem concisum dicendi genus, quoniam magnitudo in angustum contracta mutilatur. Neque tamen justam brevitatem intelligi volo; sed minutatim potius concisam: concisio enim (vitiosa brevitas) lectoris animum impedit, brevitas (justa) producit itinere recto. Rursus tractum nimis dicendi genus, propter immodicam longitudinem laxatum, exspirat.

κατακεκομμένη γὰρ ἔοικεν ἡ σύνθεσις καὶ κεκερματισμένη, καὶ εὐκαταφρόνητος, διὰ τὸ μικρὰ (τὰ) σύμπαντα ἔχειν.

κωλύει τὸν νοῦν] Lego *κολούει*, id est *mutilat*, ut supra dixit *σμικροῖ*, quod eodem recidit. Faber. Multum idem arridebat Tollio, nec non Wyttenbachio, qui in Bibl. Crit. Amst. I, 3. *κολούειν* sic usurpari a Plutarcho monet, *τὸ κωλύειν* vero prorsus repudiat. Est sane alienum. Non enim significat *obscurare*, quo sensu ferri h. l. posse censebat Tollius; sed *prohibere aliquam actionem*. Nimis præcisa brevitas *mutilat* sensum, qui, quamvis luculentus, non potest non videri minutus pro verborum modulo. Recte igitur reposuisse videor *κολούει*.

συντομία] Inest in *τοῖς δεόντως συνεστραμμένοις*. Deinceps aptissimum est, quod sequitur, *ἐπ' εὐθὺ* (sc. *ἄγει*), *recta ducit*: nam *σύντομος ὁδὸς* vocatur *brevissima via*. Morus attulit locum Diodori Sic. 5, 30. *ἐπ' εὐθείας*, *directe*, quod opponatur incurvo; et illum Luciani jam a Tollio, ut ipse monet, comparatum, de hist. scr. c. 6. *ὁδὸν ἐπ' εὐθὺ ἄγουσαν*, *viam recte ducentem*.

§. 2. *ὡς ἔμπαλιν τὰ ἐκτάδην* &c.] A Longino sic scriptum videtur; *ὡς ἔμπαλιν τὰ ἐκτάδην ἀποψύχεται, εἰς ἄκαιρον μῆκος ἀναχαλώμενα.* Quod reposuimus *ἀποψύχεται*, Valckenarii ingenio debetur. *ἀναχαλώμενα* confirmatur ab ipso Longino sect. 38. *τὰ τοιαῦτα ὑπερτεινόμενα χαλᾶται.* et sect. 39. *ὅτι τῷ μήκει τῶν ἄκρων χρόνων συνεκλύεται καὶ διαχαλᾶται τὸ ὕψος τὸ ἀπότομον.* Pearcius, cum pro vulgato *ἀνακαλούμενα* Dionysium Halicarnassensem laudat, errorem errore defendit. Locus est de Struct. p. 23. *ταῦτα ἀνακέκληταί τε τοῖς χρόνοις, καὶ διαβέβηκεν ἐπὶ τὸ πολὺ ταῖς ἁρμονίαις.* ubi Græce doctus facile legendum videat: *ταῦτα ἀναβέβληταί τε τοῖς χρόνοις.* Sic Dionys. l. c. p. 15. *ἀναβεβλημένους καὶ βραδεῖς χρόνους.* p. 23. *ἀναβολήν τε ποιεῖ καὶ ἐγκοπὴν τῆς ἁρμονίας.* Idem in Demosth. p. 190. *εἰ τὰ μὲν ἀναβεβλημένας ἔχει τὰς ἁρμονίας καὶ διεστώσας.* Photius Bibl. p. 630. *σχολαῖον μὲν, ἀλλ' οὐκ ἀναβεβλημένον βάδισμα.* Ruhnkenius. Locus inquinatissimus. Manutius, *ἀπόψυχα γὰρ τὰ μῆκος ἄκαιρον.* Lego et distinguo, *Δῆλον δὲ, ὡς ἔμπαλιν τὰ ἐκτάδην ἀπόψυχα, ἅτε παρὰ μῆκος ἄκαιρον ἀναχαλώμενα.* Constat *autem ea, quæ nimis extenduntur, esse frigida et emortua, quippe quæ ob intempestivam longitudinem relaxentur.* Notanda vox *ἐκτάδην*, quæ de *mortuis porrectis* dicitur. Lucian. Dial. Mort. p. 357. *Ἐγὼ δὲ αὐτίκα μάλα* ΕΚΤΑΔΗΝ *ἐκείμην, ὑποβολιμαῖος ἀντ' ἐκείνου νεκρός.* Euripides in Hippolyto:

> Ἤδη γὰρ ὡς νεκρόν νιν ΕΚΤΕΙΝΟΥΣΙ δή.

Lucillius in Epigram. Anthol. lib. 2. p. 268.

> Λυσιτελεῖ θνήσκειν, εἶπε, καὶ ΕΞΕΤΑΘΗ.

M. Antoninus XI, 18. *Ἀκαριαῖος ὁ ἀνθρώπινος βίος, καὶ μετ' ὀλίγον πάντες* ΕΞΕΤΑΘΗΜΕΝ. Pearsius III. 103.

> —— *tandemque beatulus alto*
> *Compositus lecto, crassoque lutatus amomo,*
> *In portam rigidos calces* EXTENDIT ——

Ad quem locum consulendus Casaubonus. Hinc festive Longinus, *τὰ ἐκτάδην ἀπόψυχα.* Sed has venustates non adsecuti sunt Interpretes. Idem autem *ἀπόψυχος* et *ἄψυχος*, ut *ἀπόδειπνος* et *ἄδει*-

SECT. XLIII.

Δεινὴ δ᾽ αἰσχύναι τὰ μεγέθη καὶ ἡ μικρότης τῶν ὀνομάτων. Παρὰ γοῦν τῷ Ἡροδότῳ κατὰ μὲν τὰ λήμματα δαιμονίως ὁ χειμὼν πέφρασται, τινὰ δὲ νὴ Δία περιέχει τῆς ὕλης ἀδοξότερα· καὶ τοῦτο μὲν ἴσως· “Ζεσάσης δὲ τῆς θαλάσσης·” ὡς τὸ Ζεσάσης πολὺ τὸ ὕψος περισπᾷ διὰ τὸ κακόστομον. Ἀλλ᾽, Ὁ ἄνεμος, φησὶν, “ἐκόπασε·” καὶ,

Sect. XLIII. §. 1. αἰσχύναι] Vat. 2. αἰσχέναι.

ὁ χειμ.... νὴ Δία] Vat. 2. ἢ χειμῶς πέφρασται τινὰ δὲ γή δια. Etiam Par. Vat. 3. et Rob. tuentur τινὰ δὲ γήδια.

περιέχει] Vat. 3. περιέχειν.

ἀδοξότερα· κ. τ.] Vat. 2. ἀδεξότερα, καὶ τοῦτον.

Ἀλλ᾽ ὁ ἄν.] Sic omnes nostri codd. et Rob. Manut. autem καὶ ὁ ἄν.

φησὶν, “ἐκόπασε·” ... ἄχαρι”] Vat. 2. φη ἐκοπίασεν καὶ καὶ τοὺς περὶ τὸν αυγίον δρασσομέναυς, ἐξ ἐδέχετο τέλος ἀχάριστι. Vat. 3. φησὶν ἐκοπίασε. καὶ τοὺς περὶ τὸν ἀναγιον δρ. ἐξεδέχετο. τέλος ἀχαριστὶ. Marg. γρ. ναυάγιον. In Laur. item est ναύγιον δρασσ. et ἀχάριστι. Rob. ἐκοπίασε καὶ τ. π. τὸ ναυάγιον δρ. ἐξεδ. τ. ἀχάριστον. Ita et Ambr. ἀχάριστον. El. in marg. βρασσομένους, quod Manut. edidit.

πνος, ἀπόμισθος et ἄμισθος, ἀπόσιτος et ἄσιτος, ἀπότιμος et ἄτιμος. de quibus Hesychius, Harpocratio, et vir doctissimus ad Gregorium. Ceterum cl. Valckenarius legebat, τὰ ἐκτάδην ἀποψύχεται. Quocum facit Aristides Vol. 2. p. 392. Καὶ ἀνάγκη δὴ κάτω φέρεσθαι τὸν τοιοῦτον ῥήτορα ὑπὸ τῆς ἀμβλύτητος ΑΠΟΨΥΧΟΜΕΝΟΝ. Sed hoc tantundem est. Recte autem scripsimus, παρὰ μῆκος ἄκαιρον. Dionysius Halicarn. de Struct. Orat. cap. 15. Τῶν γραμμάτων πολλὰς ἐχόντων διαφορὰς, οὐ μόνον ΠΑΡΑ ΤΑ ΜΗΚΗ καὶ τὰς βραχύτητας, ἀλλὰ καὶ ΠΑΡΑ ΤΟΥΣ ΗΧΟΥΣ. Julian. Orat. in Constantium: Ὅσα ΠΑΡΑ ΤΟ ΜΗΚΟΣ παραλιπεῖν δοκῶ. Noster in Prolegom. ad Hephæst. Ἔτι ἡ συλλαβὴ ΠΑΡΑ ΤΟΥΤΟ ὠνόμασται. Auctor Epist. Themistocli adscript. p. 90. Οὔθ᾽ ἱππάσασθαι ΠΑΡΑ ΤΟΥΤΟ χεῖρον ἂν μοι γένοιτο, οὔτε νηὶ χρήσασθαι. *Nec deterior ero propter hoc, vel ad equitandum, vel ad navi utendum.* Quæ locutio restituenda Porphyrio de Abstin. I. 44. Καὶ τὸ ἁμαρτάνειν ἄρα τοῦτο τοῖς πολλοῖς καὶ ἐν λόγῳ καὶ ἐν πράξει γίνεται. Scribendum, ΠΑΡΑ τοῦτο. *Et hoc in causa est, cur multi tum verbis, tum factis, peccent.* Atque eadem medicina adhibenda Dionysio Halicarn. in Demosth. cap. 10. Ὁ μὲν γὰρ ἀταμιεύτως τῇ κατασκευῇ κέχρηται· καὶ ἄγεται μᾶλλον ὑπ᾽ αὐτῆς ἢ αὐτὴν ἄγει· καὶ οὐδὲ τὸν καιρὸν αὐτῆς ἐπίσταται λαβεῖν δεξιῶς, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦτον πολλάκις ἁμαρτάνει. Legendum sine dubio, ΠΑΡΑ ΤΟΥΤΟ πολλάκις ΑΜΑΡΤΑΝΕΙ. Quæ locutio, quod nemo vidit, desumpta est a Platone in Phædro. Quod notabis. Atque hinc illustrandus D. Paulus in prima ad Corinth. XII. 15. Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· ὅτι οὐκ εἰμὶ χεὶρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ ΠΑΡΑ ΤΟΥΤΟ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; *Si dixerit pes, quoniam non sum manus, non sum de corpore: num propterea non est de corpore?* Confer Taylorum nostrum ad Demosth. de Coron. p. 712. ubi de hac locutione agit. Toupius. Hic et ipse ineptus ego multum temporis perdidi: quod ne prorsus omne perierit, quædam ad usum, si quis esse potest, communem proferam. Manutius post ἐκτάδην posuit punctum. Eum male secuti sunt alii. Per se quidem brevitas elliptica mihi valde probaretur, ut auctoris propria, et conveniens antecedenti συντομία δ᾽ ἐφ᾽

SECT. XLIII.

Dehonestant magnitudinem etiam humilia verba. Itaque quamquam Herodotea tempestatis descriptio quoad res præclara est, non nulla tamen continet, rei gravitate inferiora: [Fortasse et hoc: Ζεσάσης δὲ τῆς θαλάσσης: quoniam verbum ζεσάσης propter sonum molestum magnitudini multum detrahit. Sed] *Ven-*

εὐθύ. Sed ita demum illud recte haberet, si per se intelligeretur verumque esset, ea, quæ latissime dicuntur, contra atque de brevitate nimia dictum est, sensum gravissimum et vim maximam habere. Hoc igitur quia falsum est, neque per se potest intelligi, quo loco haberi oporteat τὰ ἐκτάδην, necessario ad eandem sententiam adjungendum est ἀπόψυχα, *emortua sunt*. Alia ratio est τοῦ ἔμπαλιν 34, 3. init. et aliis locis cum simili brevitate claris. Lectio et explicatio Toupii misere claudicat. Ἅτε afferre solet causam proxime antecedentis aut consequentis sententiæ: sed hic nos destituit. Nam ea, quæ relaxantur, non ideo sunt *emortua*, sive *omni omnino vi carent*. Huic si quid opponas, verendum est, ne illa facias plane tautologa. Sed cur δῆλον vertit *constat?* quasi legatur ὁμολογεῖται? Non hic agitur de re historica. Sed talia mitto. Non autem silentio prætereunda est inconstantia impositis duobus verbis diversæ significationis, *frigida* et *emortua*; quæ lectores facit incertos, utrum a ψυχῇ an a ψύχει illud ἀπόψυχα compositum sit. Verbum ἐκτάδην si e consilio auctoris cogitationem *hominis mortui et porrecti* afferret, næ ego Critici judicium desiderarem. Imo dictum erat ante de sententiis paucitate verborum in angustum redactis: nunc contra tanguntur sententiæ in longum tractæ, ita ut nihil nisi spatium, per quod verba producuntur, cogitandum sit, sicut in ἐπεκτείνειν sect, 39. extr. Ergo non *festive* lusit hoc loco auctor, neque mirum est, si tales venustates non assecuti sunt interpretes recti judicii. Ceterum quoniam hic locus tam obscurus diversis modis tentatus est, codicum ego verba religiose secutus γὰρ tantummodo mutavi in παρ', atque etiam ἀνακαλούμενα servavi, pro quo Toupius recepit ἀναχαλώμενα. Cum illud ἀνακαλεῖσθαι et apud Dionysium Halicarnassensem et hic apud nostrum consensu librorum commendetur, et vero per se usurpari possit tropo apto et perspicuo, et qui vitam tribuat rebus inanimis, id probari aut certe tolerari posse, vel ut ἅπαξ λεγόμενον, existimo. Nimis argute Morus discrimen ponit inter *retardationem numerorum*, quæ hic, et quæ apud Dionysium Hal. tangitur: nam prorsus nihil interesse videtur, neque hactenus quidquam obstare, quin alter locus alterius lectionem firmet. Verto igitur: *Ea rursus, quæ verbis dilatantur, apparet, quasi emortua, vi omni carere, ea nempe, quæ in nimium longitudinem tracta retardantur.* De significatione τοῦ ΠΑΡΑ (*propter*) grammatici hodierni egerunt infinitis exemplis: et apud antiquos grammaticos nihil usitatius est, quam ut, etymon aliquod proferentes, dicant, appellatam esse rem παρὰ τὸ, &c. Ita Fragm. 3, 8.

Sect. XLIII. §. 1. παρὰ γοῦν τῷ Ἡροδότῳ] VII, 188. et 191. et VIII, 3.

τινὰ δὲ νὴ Δία] Vat. *B* et *C* et ed. 1. præbent τ. δὲ γήδια.

ὡς τὸ Ζεσ.] Filius conjiciebat: ὧν τὸ Ζεσ., quod non contemnendum videtur.

Ἀμ', ὁ ἄνεμος &c.] Male Pearcius codices deseruit. Post illam admonitionem de κακοστομίᾳ verbi ζεσάσης, quæ si Longini est, obiter adspersa erat, redit ad rem, ad τὸ ἄδοξον. Nihil vero post digressionem usitatius, quam illud ἀλλά. Sin particula tota ab aliena manu est, ii, qui eam receperunt, nexus causa istud ἀλλὰ adsuerunt. Morus. Scribendum ἐκόπασε. Confer viros doctos ad Herodot. VII. 191. Huc respexit Hesychius: Ἐκόπασεν, ἐπαύσατο. Vocem usur-

Τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δρασσομένους ἐξεδέχετο " τέλος ἄχαρι." Ἄσεμνον γὰρ τὸ Κοπάσαι καὶ ἰδιωτικόν· τὸ δ' Ἄ-
2 χαρι τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον. Ὁμοίως καὶ ὁ Θεόπομπος, ὑπερφυῶς σκευάσας τὴν τοῦ Πέρσου κατάβασιν ἐπ' Αἴγυπτον, ὀνοματίοις τισὶ τὰ ὅλα διέβαλεν. " Ποία γὰρ πόλις, ἢ ποῖον ἔθνος τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, οὐκ ἐπρεσβεύσατο πρὸς βασιλέα; Τί δὲ τῶν ἐκ τῆς γῆς γεννωμένων, ἢ τῶν κατὰ τέχνην ἐπιτελουμένων καλῶν ἢ τιμίων, οὐκ ἐκομίσθη δῶρον ὡς αὐτόν; Οὐ πολλαὶ μὲν καὶ πολυτελεῖς στρωμναὶ καὶ χλανίδες, τὰ μὲν ἁλουργεῖς, τὰ δὲ ποικιλταὶ, τὰ δὲ λευκαὶ, πολλαὶ δὲ σκηναὶ χρυσαῖ, κατεσκευασμέναι πᾶσι τοῖς χρησίμοις, πολλαὶ δὲ καὶ ξυστίδες καὶ κλῖναι πολυτελεῖς; Ἔτι δὲ καὶ κοῖλος ἄργυρος καὶ χρυσὸς

τὸ κοπάσαι καὶ ἰδ. τὸ δ' Ἄχαρι τηλ.] Par., teste B., τὸ κοπιάσαι ἰδιωτικὸν, τὸ δ' ἀχάριστον τηλ. Vat. 2. τὸ κοπιὰ οἱ ιδιωτικὸν, τὸ δ' ἀχάριστον, τηλικοῦ του. Vat. 3. autem τὸ οὐ κοπιάσαι ἰδιωτικὸν, τὸ δ' ἀχάριστον τηλικούτου. Pariter et e Laur. et Ambr. prolatum τὸ δ' ἀχάριστον. Rob. ita : καὶ τὸ κοπιάσαι ἰδιωτι κὸν. τὸ δ' ἀχάριστον τηλικούτου. Man. τὸ κοπιάσαι καὶ ἰδ. τὸ δ' ἄχαρι τ.

§. 2. ἐπ' Αἴγυπτον] Vat. 2. αἰπ' αἴγυπτον.

ὅλα δ.] Vat. 2. ὅλα διέβαλλεν.

οὐκ ἐπρεσβεύσατο] Vat. 2. οὐκεπρεσβεύσατο (Zacc. ἐπρεσβεύσετο). Vat. 3. οὐκ ἐπρεσ- σατο βεύετο. Ita et Laur. ἐπρεσβεύσατο. Alii codd. quid h. l. habeant, ignoramus. Sed Rob. et Man. οὐκ ἐπρεσβεύετο.

ἐκ τῆς γ. γ.] Vat. 2. ἐκ γῆς γεννομένον ἡ τῶν. Vat. 3. ἐκ τῆ γῆς γενομέναν ἢ τῶν. Ita et Rob. γενομέναν.

ἢ τιμίων] Par., teste B., Vat. uterq. Laur. Ambr. et Rob. ἢ τιμῶν.

τὰ μ. ἁλουργεῖς···λευκαὶ] Vat. 2. τὰ μὲν ἀλλουργῆ τὰ δ' ἐποικιλτὰ, τὰ δὲ λευκά. Vat. 3. τὰ μ. ἀλουργῆ, τὰ δὲ ποικιλτα. τὰ δὲ, λευκά. Laur. item, Ambr. El. et Robort. ἀλουργῆ et reliqua in neutro genere. Par. τὰ μὲν ἁλουργῆ (cum spiritu aspero) et cett. deinceps neutro genere. El. in marg. ἀλουργεῖς, ποικιλταὶ et λευκαί.

κατεσκευασμέναι] Vat. 2. κατὰ σκεβασμένας Vat. 3. et Rob. κατασκευασμέναι.

ξυστίδες····κοῖλος] Vat. 2. ξυστιδζ'. καὶ κλῖναι πολλυτελεῖς, ἔστι δὲ κοῖλος. Robort. pro κοῖλος edidit κοῖλαι, haud dubie operarum errore.

pat Interpres Græcus ad Num. XVI. 48. Καὶ ΕΚΟΠΑΣΕΝ ἡ θραῦσις. *And the plague was stayed.* Deinde Manutius cum MSS. nonnullis, τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον βρασσομένους. Quod vero proximum est. Scribendum proculdubio : τοὺς ΕΧΒΡΑΣΣΟΜΕΝΟΥΣ. *Qui fluctibus ad terram ejecti sunt.* Respexit Longinus ad Herodot. VII. 188. Αἱ δὲ περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα περιέπιπτον, αἱ δὲ ἐς Κασθαναίην ΕΞΕΒΡΑΣΣΟΝΤΟ. Quod verbum in hoc negotio solenne est. Diodor. Sic. XIV. p. 719. Τούτων δ' ἅμα ταῖς ναυσὶν ΕΚΒΡΑΣΘΕΝΤΩΝ, οἱ Ῥηγῖνοι πολλοὺς τῶν ναυτῶν ἐζώγρησαν. Athenæus lib. 6. p. 259. Κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ τὸ τοῦ Κνωποῦ σῶμα ΕΞΕΒΡΑΣΘΗ ταῖς Ἐρυθραῖς κατὰ τὴν ἀκτὴν, ἣ νῦν Λεόπεδον καλεῖται. Confer cl. Albertum

tus, inquit, ἐκόπασε, *et, prehensi naufragio ingratum exitum habuerunt:* indignum enim et plebeium verbum est κοπάσαι, *ingratus* autem tantæ calamitati non convenit. Pari modo Theopompus, etsi adparatum 2 itineris Ægyptiaci regis Persiæ splendide descripsit, tamen non nullis vocabulis totam narrationem perdidit. *Quæ enim,* inquit, *urbs aut gens Asiæ non legatos ad regem misit? Nullæ erant fruges terræ, nulla arte facta opera, pulcra et pretiosa, quæ ei non dono mitterentur. Nonne multæ et pretiosæ vestes stragulæ aliæque tenuiores, purpureæ, pictæ, candidæ, multa item auro picta tentoria, omnibus necessitatibus instructa, multi lecti sumtuosi cum vestibus stragulis? Præterea argen-*

---

ad Glossas Nomicas p. 263. et ad Hesych. v. Ἐκβρασθείη. ubi de hoc verbo agit. Quæ sequuntur, ἐξεδέχετο τέλος ἄχαρι, sunt verba Herodoti VIII. 13. sed quæ pro libitu immutarit, et ad suos usus accommodarit Longinus. Sic solet scilicet. Toupius. Cum auctor non ex uno Herodoti loco verba sumserit de casu naufragii, eo minus mirandum est, eum nonnulla mutasse. Itaque non βρασσομένους scripsi, quod ad verbum Herodoteum similitudine accedit, neque ἐκβρασσομένους, quod Toupius Longini verbis inseruit, sed quod codd. omnes et editio 1. habet, δρασσομένους. Aliter agendum putavi in verbis a Longino vituperatis. Non enim possum induci, ut credam, eum tam incredibiliter levem ac temerarium fuisse, ut falso scriptoribus tribueret verba, quæ mox reprehenderet. Itaque cum Toupio pro ἐκοπίασε posui ἐκόπασε, quod non dubitavi esse Herodoti, aut certe ex illo sumtum exemplo, quo Longinus usus erat.

ἀνοίκειον] *non convenit tanto malo,* non exprimit ejus vim, (v. locum Aristotelis ad 31, 1. indicatum). Recte quidem Longinus, si verbum per se spectemus: sed quis ignorat λιτότητα, quam nemo carpere audet, postquam Gellius 2, 6. eam recte interpretari docuit. Morus.

§. 2. ὁ Θεόπομπος ὑπερφυῶς σκευάσας τὴν τοῦ Πέρσου κατάβασιν ἐπ' Αἴγυπτον] τοῦ Πέρσου est *Persarum regis,* ut supra τοῦ Μακεδόνος, *regis Macedonum.* Intelligendus autem Cambyses, de cujus descensu in Ægyptum consulendus Herodotus, cujus Epitomen scripsit Theopompus. de quo Ioannes Meursius ad Hesychium Milesium, et Ruhnkenius noster in Histor. Critic. Orat. Græc. p. 89. Huc referendus videtur Hesychius v. Ζειρά. Καὶ Ἡρόδοτος μαρτυρεῖ, καὶ Θεόπομπος ὁ Χῖος. Toupius.

ὀνοματίοις τισὶ τὰ ὅλα διέβαλεν] Propter dimin. ὀνοματίοις debebat in versione aliquid addi *vocabulis,* v. g. *minutis, sordidis et humilibus;* aut, *ab illo splendore abhorrentibus.* Animadversionem Morus hanc subjecit: "διέβαλεν, *disjecit,* ut 40, 1. διεφόρησεν." Referri sine dubio statuebat ad antec. σκευάσας, quo verbo ut significatur rerum accurata dispositio, ita τῷ διέβαλεν disjectio. Sed hæc disjectionis cogitatio est justo gravior et abhorret a rei natura. Melius, puto, Pearcius vertit: *omnia reddidit odiosa.* Idem fere Portus significat his verbis: *detraxit summæ illius narrationis.* Inest nempe metonymia effecti pro causa. Cum per se dici deberet *fœdavit,* placuit auctori pro eo ponere id, quod inde consequitur, *calumniationi objecit.* Gallice diceres: *il a tout décrié,* aut *décrédité.*

ἐπρεσβεύσατο] Sic recte cod. Laurent. Vat. *B* et *C* pro ἐπρεσβεύετο, quod ex aliis libris prolatum est.

[τὰ μὲν ἁλουργεῖς, τὰ δὲ ποικιλταί, τὰ δὲ λευκαί) Scribe e codd. τὰ μ. ἁλουργῆ . . . ποικιλτὰ . . . λευκά. Sudaudiendum ἔργα, vel potius nihil. Sensu hæc, non constructione, pertinent ad duo præcedentia στρωμναὶ καὶ χλανίδες. W. fil.]

ξυστίδες καὶ κλῖναι πολυτελεῖς] Recte, ut videtur, Interpres, *Vestes tricliniares.*

ἀπειργασμένος, καὶ ἐκπώματα, καὶ κρατῆρες, ὧν τοὺς μὲν λιθοκολλήτους, τοὺς δ' ἄλλους ἀκριβῶς καὶ πολυτελῶς εἶδες ἂν ἐκπεπονημένους. Πρὸς δὲ τούτοις ἀναρίθμητοι μὲν ὅπλων μυριάδες, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, τῶν δὲ βαρβαρικῶν· ὑπερβάλλοντα δὲ τὸ πλῆθος ὑποζύγια, καὶ πρὸς κατακοπὴν ἱερεῖα εἰς ταῦτα· καὶ πολλοὶ μὲν ἀρτυμάτων μέδιμνοι, πολλοὶ δ' οἱ θύλακοι, καὶ σάκκοι, καὶ χάρται βιβλίων, καὶ

ἀπειργασμένος, καὶ ἐκπ.] Vat. 2. *ἀπηργασμένος καὶ ἐκπτῶματα.* Ita et Laur. *ἐκπτώματα.*

λιθοκολλ.] Vat. 2. *λιθοκολλίτους.*

εἶδες ἂν ἐκπ.] Vat. 2. *εἶδι ἂν ἐκπεσονημένους.*

ἀναρίθμ. μὲν ὅπλων] Vat. 2. *ἀναρίθμητοι μὲν λιθοκολλίτους τοὺς δ' ἄλλ' ὅπλων.*
. . . .

πρὸς κ. ἱερεῖα] Vat. 2. *πρὸς κὰ τὰ κοπῆν ἱερεῖα.*

εἰς ταῦτα] His Robort. interposuit asteriscum.

σάκκοι, ... βιβλ.] Par., teste B. et Vat. 2. *σάκοι καὶ χάρται βυβλίων* (Vat. 2. *βῦβλίων*).

nam et *ξυστὶς lectis insternendis* inserviebat. de quo Pollux VIII. 42. et Clemens Alexandrinus Pædag. II. 9. Deinde sequitur, *κοῖλος ἄργυρος καὶ χρυσὸς ἀπειργασμένος.* de quibus abunde Salmasius in Observat. ad Jus Atticum et Romanum. Scriptor *ἀνώνυμος* apud Suid. v. *Εἰργασμένος·* Πολλοὺς ὄψει ΠΛΟΥΤΟΝ ΕΙΡΓΑΣΜΕΝΟΝ *αἰσχυνομένους.* Ubi per *πλοῦτον εἰργασμένον* intelliguntur *Vasa aurea et argentea. Argentum factum* vocat Cicero in Verrinis. Appian. in Punicis p. 41. *Χρυσίου δὲ ἐς Ῥώμην τάλαντα δέκα ἔπεμπε, καὶ* ΕΛΕΦΑΝΤΑ ΕΙΡΓΑΣΜΕΝΟΝ. ubi recte Interpres, *Ebur arte elaboratum.* Ceterum respexisse videtur Theopompus ad Aristoph. Lysist. 1191.

Στρωμάτων δὲ ποικίλων, καὶ χλανιδίων,
　　καὶ ξυστίδων,
Καὶ χρυσίων, ὅσ' ἐστὶν ἐμοὶ,
Οὐ φθόνος ἔνεστί μοι
Πᾶσιν παρέχειν.　　　　TOUPIUS.

κοῖλος ἄργυρος] *argentea vasa depressis figuris.* v. Salmas. de modo usur. p. 676. c. Suidas in *κοῖλος.* Apud Xenoph. Memor. 3, 10, 1. *κοῖλα σώματα* sunt corpora, quorum partes plures sunt depressæ: nam *ὑψηλὰ* opponit, in quibus plura eminent. MORUS.

καὶ πρὸς κατακοπὴν ἱερεῖα εἰς ταῦτα] Ita libri veteres, tum scripti, tum editi: sed locus ab interpunctione laborat. Quare lego et distinguo, præeunte cl. Pearcio, *καὶ πρὸς κατακοπὴν ἱερεῖα.* Diodorus Sic. II. 26. *καὶ τοῖς στρατιώταις διαδοῦναι εἰς εὐωχίαν* ΙΕΡΕΙΑ. Heraclides in Persicis apud Athenæum lib. 4. p. 145. *Ἔστι μὲν γὰρ τῷ βασιλεῖ χίλια* ΙΕΡΕΙΑ *τῆς ἡμέρας* ΚΑΤΑΚΟΠΤΟΜΕΝΑ. Quod plane gemellum est. Deinde scribe, *Εἰς ταῦτα καὶ πολλοὶ μὲν ἀρτυμάτων μέδιμνοι.* Idem *εἰς ταῦτα* et *πρὸς τούτοις.* quomodo supra locutus est Theopompus. Demetrius Pepagomenus in Prooemio de Podagra: *Καὶ ταῦτα εἰς βασιλέα τοιοῦτον, μεγίστην ἔχοντα καὶ θαυμασιωτάτην καὶ ἀληθῆ διάγνωσιν,* ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΑΥΤΑ *ἣν ἂν οὐδεὶς δυνηθείη, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, ἐγγράφως κατ' ἀξίαν δηλῶσαι.* *Præsertim ad Imperatorem talem, summa scientia præditum, quamque* ADEO *nemo, ut mihi videtur, pro eo ac meretur, oratione explicare possit.* Et hoc fortasse verum. De Theopompi autem Hellenismo alii viderint. Emendabat quidem Gul. Canterus, *πρὸς κατακοπὴν ἱερεῖα σιτευτά. Pecudes ad cædem saginatæ.* Quæ quidem emendatio satis speciosa est. *Θρέμματα πρὸς ἱερουργίαν πιαινόμενα* vocat Philo apud Euseb. Præpar. p. 392. Polybius in Excerptis Valesii p. 178. *Ἦν μὲν φύσει σάρκινος, τότε δὲ καὶ κοιλίαν εἰλήφει, καὶ τῷ χρώματι παρὰ φύσιν ἐπικεκαυμένος ἦν, ὥστε δοκεῖν ἐν πανηγύρει που διαιτᾶσθαι παραπλησίως* ΤΟΙΣ ΣΙΤΕΥΤΟΙΣ ΒΟΥΣΙΝ. Ita scribendus iste locus.

tum cavatum et aurum factum, pocula, crateres, partim gemmis distincti, partim diligenter et cum multo sumtu elaborati. Ad hæc innumera armorum græcorum et barbarorum millia, innumerabilia jumenta et pecora ad epularum usus, tum multi condimentorum medimni, utres,

Athenæus lib. 9. p. 384. Θεόπομπος μὲν ἔφη ὁ Χῖος ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς, κἀν τῇ τρισκαιδεκάτῃ δὲ τῶν Φιλιππικῶν, Ἀγησιλάῳ τῷ Λάκωνι εἰς Αἴγυπτον ἀφικομένῳ πέμψαι τοὺς Αἰγυπτίους χῆνας καὶ ΜΟΣΧΟΥΣ ΣΙΤΕΥΤΟΥΣ. καὶ Ἐπιγένης δὲ ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Βάκχαις φησὶν, ἀλλ' εἴ τις ὥσπερ χῆν' ἔτρεφέ με λαβὼν ΣΙΤΕΥΤΟΝ. Senarius Epigenis, qui pedibus æger est, ita refingendus et numeris suis restituendus est:

> Ἀλλ' εἴ τις ὥσπερ χῆνά μ' ἔτρεφεν λαβὼν
> Σιτευτόν ——

Ceterum hic locus Theopompi haud paulo emendatius legitur apud Athenæum infra lib. 14. p. 657. Quod miror non animadvertisse Interpretes. Toupius. Si εἰς ταῦτα trahimus ad sequentia, membrum καὶ πρὸς κατακ. ἱερεῖα fit justo brevius et κολούει τὸν νοῦν, ut supra dicitur; insequens autem propter insolentem verborum collocationem molestum. Pro hac duritie præstaret sequi Tollium, qui e conjectura Canteri Nov. Lect. II, 25. σιτευτὰ recepit: nam in ed. Toupii, ipso, ut videtur, invito, item irrepsit σιτευτά. Sed εἰς ταῦτα non est ἐπὶ τούτοις, *præter hæc*, verum ἐν τούτοις, *inter hæc*, *in his*, scil. ὑποζυγίοις. Quam sæpe εἰς pro ἐν ponatur, itemque apud Latinos *in* cum accusativo, ubi communis sermo *in* et ablativum poscit, nemo lector Longini potest ignorare.

πολλοὶ δ' οἱ θύλακοι] Hic Theopompi locus etiam laudatur ab Athenæo II. p. 67. F. ubi recte abest articulus οἱ. Pro θύλακοι Athenæi Epitome MS. Paris. exhibet θύλακες. quæ forma, ut rarior, præferenda. Eandem redde Artemidoro I. 57. ex Suida v. Θύλακες, quamvis dissentiente Kustero, et ex MS. Polluci X. 149. Vide Hesych. v. Μαλάγας, et ibi Interpretes. Alteram formam θυλὰς restituimus Callimacho Fragm. 360. nec pœnitet conjecturæ. Ruhnkenius.

χάρται βιβλίων] Ita locutus est Græcus Interpres Jeremiæ XLIII. 2. Λάβε σεαυτῷ ΧΑΡΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΥ καὶ γράψον ἐπ' αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐχρημάτισα πρὸς σέ. Confer etiam cl. Salmasium ad Vopisci Firmum. Sed locutio ista deterioris Hellenismi est. Quod viros doctissimos fefellit. Athenæus, qui hunc locum Theopompi laudavit, vocem χάρται non agnoscit. Hinc legendum censuit vir doctissimus, σάκκοι χάρτων καὶ βιβλίων. Quocum facit Eunapius in Ædesio: ΣΑΚΚΙΑ τε ἀδρὰ καὶ ὑπόμεστα βιβλιδίων. nec non Plautus in Persa:

> *Librorum eccillum habeo plenum soracum.*

Sed quid Persæ cum chartulis? vel quomodo, quæso, ista βιβλία erunt χρήσιμα πρὸς τὸν βίον, *ad victum necessaria?* Adde quod vox χάρται, quam exhibet Longinus, non de nihilo est. Equidem aut fallor, aut legendum, πολλοὶ δὲ θύλακοι, καὶ σάκκοι, καὶ χύτραι βολβῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων χρησίμων. *Multa vasa panaria, multi sacci et ollæ bulborum.* Bulbus est *res culinaria*, et tum ad *victum*, tum ad *venerem*, facit. de quo viri docti ad Theocritum et Athenæum. Notum illud Juvenalis VII. 120.

> —— *Veteres, Afrorum epimenia,*
> BULBI.

Ad quem locum consulendi Interpretes. Anaxandrides Comicus apud Athenæum lib. 4. p. 131. de nuptiis Iphicratis:

> Φερνάς τε λαβεῖν, δύο μὲν ξανθῶν
> Ἵππων ἀγέλας, χρυσοῦν τε σάκος,
> Φιάλην λεπαστὴν, χιόνος τε πρόχουν,
> Κέγχρων τε ΧΥΤΡΑΝ, ΒΟΛΒΩΝ τε σιρὸν
> Δωδεκάπηχυν,
> Καὶ πουλυπόδων ἑκατόμβην.

Ita scribendus et disponendus iste locus, quem perperam administravit magnus Casaubonus. Nempe *bulbi* et *polypi* ad venerem juvant et νεογάμοις prosunt. Hinc jocus Comici. Ὑποβινητιῶντα βρώματα vocat Menander. Athenæus lib. 8. p. 356. ὁ δὲ Πώλυψ συνεργεῖ μὲν ἀφροδισίοις — ἐμφανίζει δὲ καὶ Ἄλεξις ἐν Παμφίλῃ τοῦ πολύποδος τὸ χρήσιμον, λέγων ὧδε·

> Ἐρῶν τί δ' ἐκτήσω; τί μᾶλλον συμφέρει
> Ὧν νῦν φέρων πάρειμι; κήρυκας, κτένας,
> ΒΟΛΒΟΥΣ, μέγαν τε ΠΟΥΛΥΠΟΥΝ, ἰχθῦς θ' ἁδρούς.

τῶν ἄλλων ἁπάντων χρησίμων· τοσαῦτα δὲ κρέα τεταριχευ-
μένα παντοδαπῶν ἱερείων, ὡς σωροὺς αὐτῶν γενέσθαι τηλι-
κούτους, ὥστε τοὺς προσιόντας πόῤῥωθεν ὑπολαμβάνειν ὄχ-
3 θους εἶναι καὶ λόφους ἀνωθουμένους." Ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων
ἐπὶ τὰ ταπεινότερα ἀποδιδράσκει, δέον ποιήσασθαι τὴν αὔ-
ξησιν ἔμπαλιν· ἀλλὰ τῇ θαυμαστῇ τῆς ὅλης παρασκευῆς
ἀπαγγελίᾳ παραμίξας τοὺς θυλάκους, καὶ τὰ ἀρτύματα,
καὶ τὰ σακκία, μαγειρείου τινὰ φαντασίαν ἐποίησεν. Ὥς-
περ γὰρ, εἴ τις, ἐπ' αὐτῶν ἐκείνων τῶν προκοσμημάτων, με-

ἄλλων ἀπ. χρ.] Sic Par., Vatt. ambo, Laur. et fort. alii codd. Sed Rob. et Man. ἁπάντων omiserunt.

τοσαῦτα δὲ κρ.] Par., auctore Pearcio, et Vatt. ambo τοιαῦτα δὲ κρέα.

τηλικούτους, ὥστε τοὺς] Vat. 2. τηλικοῦντους ὥς ποτε τοὺς. Vat. 3. τηλικούτους. ὥς τε τοὺς. Marg. γρ. ὥς ποτε. Etiam Laur. ὥς ποτε.

ὄχθους . . . ἀνωθουμ.] Vat. 2. ὀχθρεῖναι καὶ λόφους αὐτῶ θουμένους. Postrema αὐτῶ θουμένους etiam sunt in Vat. 3. Sed huic Vat. 3. Zacc. tribuit ἀντωθουμένους. Laur. vero et Ambr. in unum jungunt αὐτωθουμένους. Sed Par. El. et Rob. ἀντωθουμένους. Ceterum Rob. ita distinguit: ἀντωθουμένους, ἐκ . . . ἐπὶ ταπεινότερα. ἀποδιδρ. &c.

§. 3. ἐπὶ τὰ τ.] Vat. 2. εἰς τὰ πεινότερα. Vat. 3. ἐπὶ τὰ ταπεινότερα. Marg. εἰς. Par., teste Pearcio, et Laur. εἰς τὰ τ. De interpunctione Robortelli modo diximus.

αὔξ. ἔμπαλιν· ἀλλὰ] Vat. 2. αὔξησιν ἔμπαλον, ἀλλὰ. Pro ἀλλὰ, quod etiam in Vat. 3. Par. Ambr. Laur. et Rob. legitur, Man. posuit καὶ.

παρασκ. ἀ. παραμ.] Vat. 2. παρασκεβῆς ἀγγελία παρμίξας. Vat. 3. Par. et ceteri, puto, codd. nec non Rob. et Man. ἀγγελίᾳ habent.

μαγειρείου] Vat. 2. μαγειρίου.

μεταξὺ τῶν . . . ὁλοχρυσων] Vat. 2. μετὰ ξὺ τῶν χρυσίον καὶ λιθοκολλὴ τὴν κρ. κοίλου σαμνῶν τε ὁλοχρύσων. Vat. 3. ultima sic: κοίλου σκηνῶν τὲ, et marg. γρ. σαμνῶν. Laur. autem κοίλους ἀμνῶν τε.

Ita scribendi sunt isti versiculi. Huc facit Aristophanes in Eccles. 1084.

Πῶς οὖν δικωπεῖν ἀμφοτέρας δυνήσομαι;
Καλῶς, ἐπειδὰν καταφάγῃς ΒΟΛΒΩΝ
ΧΥΤΡΑΝ.

Confer Suid. v. βολβός. Cambyses autem homo λαγνίστατος. de quo Athenæus lib. 13. p. 560. Hinc festive Theopompus βολβῶν χύτραι. Quod inprimis notandum. Toupius.

λόφους ἀντωθουμένους] Libri alii ἀντωθουμένους, alii ἀνωθουμένους. Neutrum recte. Scribendum sine dubio, ὄχλους καὶ λόφους ΣΥΝΩΘΟΥΜΕΝΟΥΣ. *Colles tumulosque congestos. thrown together.* Sextus Empiric. advers. Mathem. p. 647. ἀπὸ τῶν περάτων ἐστὶ τὸ μέσον ΣΥΝΩΘΟΥΜΕΝΑ. Xenoph. Œconom. p. 863. Ἐπειδὰν δὲ καθάρῃς, ἔφη, τὸν σῖτον μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς ἅλω, πότερον εὐθὺς οὕτω κεχυμένου τοῦ σίτου λικμήσεις τὰ ἄχυρα τὰ λοιπὰ, ἢ ΣΥΝΩΣΑΣ τὸν καθαρὸν πρὸς τὸν πόλον ὡς εἰς στενώτατον; De hoc loco, qui insignis est, non ita pridem scripsit doctissimus Ernestus in Epistola ad cl. Bachium. Sed vocem πόλον, quæ manifeste corrupta est, expedire non potuit vir optimus. Proculdubio scribendum, Συνώσας τὸν καθαρὸν ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΟΙΧΟΝ. *Adversus murum. Against the wall.* Lucianus in Asino: Καὶ πάλιν ΣΥΝΩΘΕΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΙΧΟΝ. Ceterum Theopompi manum agnoscit infra Longinus, Οὐς *sacci, papyrus ad usum librorum; aliæque necessitates, tanta denique salsamentorum varii generis accumulata multitudo, ut procul venientibus moles et colles - - - viderentur.* A dignioribus ad humiliora delabitur, cum 3 ad majora potius progredi debuisset. Ille vero, cum totius adparatus splendidæ descriptioni utres, condimenta saccosque admiscuerit, culinæ quamdam imaginem adumbravit. Ut enim, si quis, omni illo adparatu in medio posito, medios inter aureos gem-

ὄχλους λέγει ΣΥΜΒΕΒΛΗΣΘΑΙ. *Quos congestos dicit esse tumulos.* Quî locus notandus: nam nostram emendationem egregie confirmat. Toupius. Ἀνωθουμένους: Si codex mendo caret, vertes, *in altum surgentes.* Portus. Hoc etiam a Manutio editum ἀνωθουμένους ego scribi curavi, quia e codd. ductum est, et quia *tumuli in altum congesti* majoris copiæ suspicionem injiciunt, quam συνωθούμενοι, simpliciter *congesti*. Verbo συμβεβλῆσθαι (§. 4.) frustra Toupius utitur ad defendendum quod ipse scripsit, συνωθουμένους. Nam Longinus ibi, ut solet, alio verbo idem fere, non prorsus idem, significavit. Ceterorum librorum lectiones αὐτωθουμένους, αὐτῷ θ. et ἀντωθουμένους sunt nihili: et Tollii conjectura ἀνορθουμένους jam non opus est.

[λόφους ἀνωθουμένους) Lectionem λ. ἀντωθ., confirmatam auctoritate meliorum codicum, veram puto, i. e. colles ita coacervatos aliosque super alios injectos, ut invicem reniti sibi videantur, sicut in hominum turba alii renituntur aliis. W. fil.]

§. 3. ἅμα τῇ θαυμαστῇ τῆς ὅλης παρασκευῆς ἀγγελίᾳ] Libri scripti cum Robortello, ἀλλὰ τῇ. Manutius, Καὶ τῇ. Deinde MS. Eliens. ἀπαγγελίᾳ. Recte. Rescribo, Ἀλλὰ καὶ τῇ θαυμαστῇ τῆς ὅλης παρασκευῆς ἀπαγγελίᾳ. *Quin et præclaræ totius apparatus narrationi punaria et condimenta et sacculos immiscens, imaginem quandam culinæ exhibuit.* Aliud est ἀγγελία, aliud ἀπαγγελία. Dionysius Halicarn. in Censur. Vet. p. 126. ὁ Λυσιακὸς, λόγος σύντομος καὶ στενὸς κατὰ τὴν ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΝ. Idem de Struct. Orat. cap. 10. Ἔφθανε τὴν τοῦ λίθου φορὰν τὸ τῆς ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ τάχος. Philostratus Vit. Sophist. II. 20. Σεμνοπρεπὴς τὴν ἀγγελίαν δοκεῖ καὶ βεβηκώς. Scribe ΤΗΝ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΝ. Quæ vox restituenda Plutarcho de Audit. p. 45. Καὶ γὰρ ὁ Πλάτων τὸν Λυσίου λόγον οὔτε κατὰ τὴν εὕρεσιν ἐπαινῶν, καὶ τῆς ἀταξίας αἰτιώμενος, ὅμως αὐτοῦ τὴν ἐπαγγελίαν ἐπαινεῖ. Scribe, ΤΗΝ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΝ. Restituenda etiam Achilli Tatio in Amor. lib. 5. ὁ γὰρ λογισμὸς πέμπων τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα πρὸς τὴν ἐπαγγελίαν τῶν γραμμάτων, ἐδείκνυε τὰ ὁρώμενα ὡς δρώμενα. Scribendum, πρὸς τὴν ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΝ. Eodem vitio laborat venustissimus Heliodorus Æthiop. lib. 6. Εἴ τι φράζειν ἔχετε, θᾶττον ἐξείπατε πρὸς θεῶν, μηδὲ ἐπιτείνητέ μοι τὴν συμφορὰν παρολκῇ τῆς ἐπαγγελίας. Scribendum, παρολκῇ τῆς ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ. Locus ita vertendus est: *Si quid habetis, ocyus exponite per deos, neque augeatis nostram calamitatem narrationis prolixitate.* Interpres hic tota via aberravit. Toupius.

μεταξὺ τῶν χρυσίων καὶ λιθοκολλήτων κρατήρων] Legebam τῶν χρυσέων sive χρυσῶν. *Inter aureos et gemmatos crateras.* Sed libri omnes χρυσίων. Quare recte Pizimentius, *Inter aurum et crateras.* Quicquid ex auro factum est, χρυσίον sive χρυσία vocant Græci. Plutarch. de Adulat. Ὁρᾷς, ἔφη, τὰ παιδάρια ταυτὶ τὰ τὴν μηλίδα τρίβοντα; πάνυ σοι προσεῖχε τὸν νοῦν σιωπῶντι, καὶ τὴν πορφύραν ἐθαύμαζε καὶ ΤΑ ΧΡΥΣΙΑ. Alciphron I. 36. Τί οὖν; οὐ ποτήριά ἐστιν ἐπὶ τῆς οἰκίας ὑμῖν; μὴ ΧΡΥΣΙΑ τῆς μητρός; Confer. Aristoph. Lysist. 1193. S. Petrum Epist. prior. III. 3. Χρυσὸν ἀπειργασμένον vocat supra Theopompus. Ad quem locum nonnulla adnotavimus. Haud aliter Terent. Heaut. III. 1.

Primum jam ancillas secum adduxit
plus decem
Oneratas veste atque AURO ——

Toupius.

ἐπ' αὐτῶν ἐκείνων τῶν προκοσμημάτων] Pearcius vertit: *super hæc ipsa ornamenta.* Melius sic: *in illo ipso appara-*

ταξὺ τῶν χρυσίων καὶ λιθοκολλήτων κρατήρων, καὶ ἀργύρου κοίλου, σκηνῶν τε ὁλοχρύσων καὶ ἐκπωμάτων, φέρων μέσα ἔθηκε θυλάκια καὶ σακκία, ἀπρεπὲς ἂν ἦν τῇ προςόψει τὸ ἔργον· οὕτω καὶ τῆς ἑρμηνείας τὰ τοιαῦτα ὀνόματα αἴσχη καὶ οἱονεὶ στίγματα καθίσταται, παρὰ καιρὸν ἐγκαταταττόμενα. 4 Παρέκειτο δ' ὡς ὁλοσχερῶς ἐπελθεῖν καὶ οὓς ὄχθους λέγει συμβεβλῆσθαι, καὶ περὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς, οὕτως ἀλλάξας, εἰπεῖν καμήλους καὶ πλῆθος ὑποζυγίων, φορταγωγούντων πάντα τὰ πρὸς τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν τραπεζῶν χορηγήματα· ἢ σωροὺς ὀνομάσαι παντοίων σπερμάτων, καὶ τῶν, ἅπερ διαφέρει πρὸς ὀψοποιΐας καὶ ἡδυπαθείας μᾶλλον, ἤ, εἴπερ πάντα, ὡς ἐβούλετο, αὐτάρκη οὕτως θεῖναι, καὶ ὅσα τραπεζοκόμων εἰπεῖν καὶ ὀψο-

---

ἔθηκε θυλ.] Vat. 2. ἔθηκεν, θυλάκια.

τῆς ἑρμην. Vat. 2. τῆς ἑρμινείας.

οἱονεὶ στ.] Vat. 2. οἷον εἰ στίγματα. Vat. 3., οἷον εἰ στίγματα.

ἐγκατατατ.] Vat. 2. ἐγ κατα τα τόμενα.

§. 4. Παρεκ. δ' ὡς ὁλοσχ.] Vat. 2. παρέσκειτο δὺς ὁλοσχερῶς. Laur. π. δὴ ὁλοσχερῶς.

τρυφὴν] Vat. 3. τροφὴν.

παντοίων] Vat. 2. παντίων.

ὀψοποιΐας] Vat. 2. ὀψυποιΐας. Vat. 3. πρὸς ποιΐας. Sic Am. notavit. Fort. syllabæ ὀψο desunt, non πρὸς pro illis scriptum.

μᾶλλ. ἢ εἴπερ πάντα....θεῖναι] Vat. 2. ἢ εἴπερ παντων ὡς ἐβούλετο αὐταρκη ουτω, θεῖναι. Pro ἢ εἴπερ π. cod. Venetus habet καὶ εἴπερ π. Manut. μᾶλλον ἢ πάντα ὡς ἐβ. &c. Verbum μᾶλλον in Par. Ambr. Laur. et Vat. 2. non legitur. In Rob. pro eo positus asteriscus.

εἰπεῖν] omisit Manut.

ὀψοπ. ἡδύσματα] Vat. 2. ὀψοποιῶν ἡδύσματα.

τυ. Nos ita fere possimus exprimere: *eben bei jener Gelegenheit, da diese schönen Sachen dort vorkamen.* Præpositio ἐπὶ sæpe apud Longinum usurpata occurrit, ut verti possit *in* vel *inter*. Sed pro verbo προκοσμημάτων malim legere generale aliquod nomen, quo exprimi possint omnes illæ res Persarum regi dono allatæ. An probari potest προςκομισμάτων? Auctoritate, puto, caret hoc verbum: sed per se apte h. l. dicerentur προςκομίσματα, *res allatæ*. Ergo nisi quis hoc firmare possit, aliud, ut mihi videtur, exquirere debebit.

μαγειρείου τινὰ φαντασίαν] Quid? annon hic μαγειρεῖον est *culina*? nonne repugnat sententiæ viri docti, quam ad 32, 5. protuli. Minime quidem. Potest esse *popina*, uti idem Sturzius interpretatur apud Theophrastum, Charactt. 6, 4. Aut, si hoc displicet, (quoniam, quæ venduntur cocta, non conveniunt θυλάκοις et σακκίοις) quærendum videtur, annon coqui in locis illis, ubi versabantur aut habitabant, in μαγειρείοις, secum habuerint palamque exposuerint nonnulla ad rem culinariam pertinentia. Id res ipsa facit probabile: sed aliquo testimonio

misque distinctos crateres argentum cavatum aureaque tentoria et pocula, saccos poneret et utres, res adspectu indecora esset: ita hujusmodi vocabula, alieno loco adspersa, elocutionis dedecora sunt et velut stigmata. Poterat vero et moles istas, quas 4
congestas esse dicit, omnino persequi, et in reliqui adparatus descriptione, ita fere mutata narratione, commemorare camelos et jumenta, omnem luxus epularumque materiem gestantia, aut acervos frumenti, exquisita obsonia, aut si quid aliud in deliciis esse solet: non omnia (si modo omnia) pro arbitratu ita prolixe recensere, ac servorum adeo mensæ mini-

---

erit confirmandum. Sed monuisse sufficit, μαγειρεῖον hic non esse necessario *culinam*.

φέρων μ. ἔθηκε] Pearcius ad verbum interpretatur *ferret poneretque*. Ceteri τὸ φέρων plane non exprimunt. Vertas licet: *sedulo et studiose poneret*. Pertinet huc φέρων ἀπέδωκε 36, 2. Copiose de hoc usu participii φέρων dixi in Pleonasmis Græcis.

§. 4. οὓς ὄχλους λέγει συμβεβλῆσθαι] Ineptissime Gabriel, *quos dicit conjectura habitos esse colles*. Rectissime Tollius, *quos congestos narrat tumulos*. Quem et sequi debuerat noster Pearcius. Quæ sequuntur, Παρέκειτο — οὕτως ἀλλάξας εἰπεῖν, non bene conveniunt, ut ille ait. Nos egregie rescripsimus, ΑΜΑΞΑΣ εἰπεῖν, ΚΑΙ καμήλους. *Plaustra et camelos*. Plutarchus in Marjo: Βουληθέντος ἐπιδεῖν μὴ μόνον τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ἵππους, ἀλλὰ καὶ ΤΟΥΣ ΟΡΕΙΣ καὶ ΤΑΣ ΑΜΑΞΑΣ. Græci Interpretes ad Genes. XLV. 27. Ἰδὼν δὲ τὰς ΑΜΑΞΑΣ, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσὴφ, ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτὸν, ἀνεζωπύρησε τὸ πνεῦμα Ἰακὼβ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. De *hamaxis* sive *plaustris* consulendus accuratissimus Mazochius in Tab. Heracl. p. 359. Toupius. Ingeniosa sane levique litterarum mutatione facilis et hactenus egregia est Toupii, ut ipse judicat, conjectura, ex qua pro ἀλλάξας non modo legi posse statuit, sed (quod nolim factum) recepit ἀμάξας. Excusandus tamen vir doctus, quia jam Morus hæc adsperserat: "ἀλλάξας: Unde pendet hic nominativus? Num in hoc commate e παρέκειτο intelligendum ἐδύνατο?" Apparet solum nominativum ἀλλάξας cum inf. εἰπεῖν viros illos offendisse. Mirum hoc esset, nisi sæpe pluribus rebus intentus animus quædam non videret. Nihil usitatius est apud Græcos, quam nominativus cum infinitivo. Sed poterat auctor etiam ita construere: Παρέκειτο (sc. τῷ Θ. *in proclivi erat Theopompo*) . . . καὶ (τὰ) περὶ τ. α. π. ἀλλάξαντι εἰπεῖν &c. vel etiam sic: Παρέκειτο (absolute, sine casu, *in promptu erat*) τὸν Θ. . . . ἀλλάξαντα εἰπεῖν (*ut Th. oratione mutata diceret*). Sed placuit auctori tertia, quæ datur, ratio: Παρέκειτο (rursus absolute), ὥστε (hoc enim sæpe præmittitur) ὁ Θ. εἰπεῖν. Falsam Petræ versionem *tumulos conjectura habitos fuisse* Pearcius et suam fecit: cui, ut alia taceam, adversatur statim insequens sententia, καὶ περὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς: nam *error* hominum, qui putabant ὄχθους εἶναι, profecto non pertinebat ad παρασκευήν. Respicit igitur Longinus ad σωροὺς γενέσθαι.

σωροὺς ὀνομάσαι] Est *acervos* (*nomine hoc acervorum utentem*) *dicere*. Nempe ὀνομάζειν sic passim usurpatur, ut non sit *nominare* vel *appellare*, sed *dicere aliquid*, *certo verbo* aut *certis verbis utentem*. Exemplis hoc illustravi in Pleonn. Græcis sub εἶναι §. 5. p. 98 s.

ἢ πάντα, ὡς ἐβούλετο, αὐτάρκη οὕτως θεῖναι] Sic non male Manutius. Dionysius Halic. Antiq. Rom. I, 44. Ἡρακλῆς δὲ ἐπειδὴ τά τε κατὰ τὴν Ἰταλίαν ΑΠΑΝΤΑ, ΩΣ ΕΒΟΥΛΕΤΟ, κατεστήσατο. Poteris etiam scribere, πάντα ὅσα ἐβούλετο. Demetrius Phalereus de Elocut. §. 276. Εἴρηκε ΠΑΝΤΑ ΟΣΑ ΕΒΟΥΛΕΤΟ. Dio in Vespas. Ἐξουσίαν εἶχε ΠΑΝΘ᾽ ΟΣΑ ΕΒΟΥΛΕΤΟ καὶ ἄνευ τῆς αὐτοῦ προστάξεως διοι-

5 ποιῶν ἡδύσματα. Οὐ γὰρ δεῖ καταντᾷν ἐν τοῖς ὕψεσιν
εἰς τὰ ῥυπαρὰ καὶ ἐξυβρισμένα, ἂν μὴ σφόδρα ὑπό τινος
ἀνάγκης συνδιωκώμεθα· ἀλλὰ τῶν πραγμάτων πρέποι ἂν
καὶ τὰς φωνὰς ἔχειν ἀξίας, καὶ μιμεῖσθαι τὴν δημιουργήσασαν
φύσιν τὸν ἄνθρωπον, ἥτις ἐν ἡμῖν τὰ μέρη τὰ ἀπόῤῥητα
οὐκ ἔθηκεν ἐν προσώπῳ, οὐδὲ τὰ τοῦ παντὸς ὄγκου περιηθήματα·
ἀπεκρύψατο δὲ, ὡς ἐνῆν, καὶ, κατὰ τὸν Ξενοφῶντα,
τοὺς τούτων ὅτι ποῤῥωτάτω ὀχετοὺς ἀπέστρεψεν,
6 οὐδαμῇ καταισχύνασα τὸ τοῦ ὅλου ζώου κάλλος. Ἀλλὰ
γὰρ οὐκ ἐπ' εἴδους ἐπείγει τὰ μικροποιὰ διαριθμεῖν· προϋ-

---

§. 5. οὐ γὰρ δεῖ . . . . ἂν μὴ] Vat. 2. οὐ γαρ δῖ εἶ κα ταυτᾶν ἐν τοῖς ὕψεσιν παρὰ καὶ ἐξυβρισμένα ἂν μὴ. Vat. 3. οὐ γαρ δεῖ καταντᾷν ἐν τοῖς ὕψεσιν (spatium trium fere verborum) παρὰ καὶ ἐξυβρισμένα ἀν μὴ. Plane sic et Rob. Sed spatium reliquit duorum versuum. Laur. pro καταντ. habet καταυτᾷν, et παρὰ pro εἰς τὰ ῥυπαρὰ Etiam in Veneto pro εἰς τὰ ῥ. spatium vacuum esse docuit Tollius; haud dubie et in Vat. 3. De Parisiensi cod. Rostgaard: "Cod. habuit εἰς τὰ ῥυπαρὰ: sed erasæ et studio deletæ sunt duæ priores voces, sc. εἰς τὰ, et prima syllaba sequentis, sc. ῥυ, ut vix legantur."

πραγμάτων πρ. ἂν] Vat. 2. πραγμάτον πρέποι ἂν.

ἔχειν ἀξίας] Vat. uterq. et Rob. ἔχειν ἀξίαν. El. ἔχειν ἀξιαν: marg. ἀξίας.

δημιουργ.] Vat. 2. διμιουργήσασαν.

τὸν ἄνθρ.] Vat. 2. τὸν ἀνον.

ἐν προσώπῳ.] Vat. 2. ἐκ πρόσῶπω.

περιηθ.] Codd. et Rob. περιθήματα. Manut. autem περιττώματα. Marg. El. περιττῶματα. Vid. nott. ad h. l.

ὡς ἐνῆν] Vat. 2. ὡς ἐν ἐκνῶ. Laur. ὡς ἐν ἐηῷ.

τοὺς τούτων] Par. Vat. uterq. Laur. et Rob. τοὺς τῶν.

οὐδαμῇ καταισχ.] Vat. 2. οὐδαμὴ κατὰ σχύνασαι. Vat. 3. οὐδαμῇ κατασχύνασα. Post v. κάλλος Rob. posuit asteriscum.

§. 6. οὐκ . . . ἐπείγει τὰ μ.] Par. et Laur. οὐκ ἐπιδοὺς ἐπείγει τὰ μ. Vat. 2. οὐκεπιδοὺς ἐπείγει τὰ μ. Vat. 3. autem οὐκ ἐπῖδοὺς ἐπείγει τὰ μ. Sed El. οὐκ ἐπιδοὺς ἐπὶ τὰ μ. Robort. hæc: οὐκ ἐπιδοὺς· ἐπεὶ τὰ μ. Manutius denique οὐκ * ἐπιδοὺς ἐπὶ τὰ μ. Sed in codd. nullum lacunæ signum reperitur.

προϋποδ.] Vat. 2. πρὸ ὑποδ.

κεῖν. Confer cl. Taylor. ad Demosth. Περὶ Παραπρεσβ. p. 371. Toupius. Mirabile est judicium Toupii de ὡς ἐβούλετο. Hæc verba in omnibus libris exstant, neque ulla ex parte suspecta aut dubia sunt: sed propter brevitatem videntur obscuriora. Nos εἴπερ π., ὡς ἐβ. sic interpretamur: *si omnia* (enumeranda censuit), *sicut voluit*, (quamquam vix potuit, quod voluit.) Ita hæc videntur capienda; ne generatim quidem enumerando Theopompum omnia consequi potuisse. Sed monendum erat etiam de antec. verbo μᾶλλον. Id post ἡδυπαθείας in Vat. 3. et ed. Manutii adjectum est: in ceteris libris mss. et impressis non reperitur; nisi quod in ed. 1. pro eo est asteriscus. Receperat illud Tollius;

strantium obsoniaque parantium delicias. Neque 5
enim, nisi necessitate plane urgente, in loco sublimi
ad sordida et vilissima descendere licet; sed digna re-
bus oratione uti, hominisque procreatricem naturam
imitari, quæ nec eas partes, quas honeste nominare
non licet, nec corporis excrementa in conspectu po-
suit; sed, quantum potuit, occultavit, et juxta Xeno-
phontem eorum canales quam longissime a sensibus
removit, ne qua parte totius animalis pulcritudinem
dehonestaret. Sed non opus est, generatim enume- 6
rare, quid orationem humilem reddat: cum enim

Morus intelligi malebat. Mihi revocandum videbatur, quia propter antecedens ἢ, *aut*, lector incertior est, utrum et hic *aut* significet, an, quod exspectare debet, *quam*.

[μᾶλλον ἢ εἴπερ πάντα) Si deles μᾶλλον, quod a codd. abest, scribendum μή. Ante εἴπερ, si modo id recte habet, excidisse πάντα videtur, ut jam Morus censuit. Subaudiri quidem, ut pater meus videtur voluisse, non potest. W. fil.]

αὐτάρκη] Sunt h. l. *per se singula*, quæ alias αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ dici solent. Dixerat auctor ab initio, licuisse Theopompo ὡς ὁλοσχερῶς ἐπελθεῖν, *quasi confertim res junctas persequi.* Huic opponitur πάντα αὐτάρκη θεῖναι, *nominatim singula percensere.*

§. 5. τὰ τοῦ π. σ. περιηθήματα] Manutius edidit περιττώματα: sed editio prima et Msti Par. El. [Laurent.] et Vatt. duo habent περιθήματα: quæ vox nos ad veram lectionem ducit περιηθήματα: nam περιήθημα est *id, quod quasi per colum circumquaque distillat*, seu (ut Budæus interpr.) *excolamentum, percolamentum*, ἠθητὸν περίττωμα; cujusmodi est *urina* et *sudor*, ut videre est in sequentibus, quæ (notante Stephano in suo Lexico) apud Galenum occurrunt. Οὖρόν ἐστι τὸ περιήθημα τοῦ αἵματος ἐν τῇ μεγάλῃ φλεβί, et ἱδρώς ἐστι τὸ περιήθημα τῆς ἐν τῷ αἵματι λεπτῆς καὶ ὀῤῥώδους ὑγρασίας. Pearcius. Robortellus cum libris scriptis περιθήματα. Unde recte dedit vir doctissimus περιηθήματα. *Totius corporis excolamenta.* Vocem, quæ paulo rarior est, præter Galenum usurpat Dioscorides I, 101. Manutius, τὰ περιττώματα. Non male. Τὰ σωματικὰ περιττώματα vocat Philo II. p. 674. Locus autem Xenophontis, ad quem respexit Longinus, ita legitur Memorab. I, 4. Ἐπεὶ δὲ τὰ ἀποχωροῦντα δυσχερῆ, ἀποστρέψαι τοὺς τούτων ὀχετοὺς, καὶ ἀπενεγκεῖν ᾗ δυνατὸν προσωτάτω ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων. Ubi notanda τὰ ἀποχωροῦντα. *Excrementa.* Hinc eleganter Plutarchus in Lycurgo: Θακεύειν ἐν ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙ. de quo nos ad Suid. III. p. 313. Confer Hesych. v. Θακεύουσι. et Artemidor. I, 2. p. 8. ubi glossa manifesta. Ἀποκρίνειν et ἀπόκρισιν vocant nonnulli. Philolaus apud Stobæum Eclog. Phys. p. 60. ζῶα μηδὲν περιττωματικὸν ΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑ. Epigram. Anthol. lib. 4. p. 495.

Οὐ βαλανεῖον ἔην προπάροιθε τὸ νῦν βαλανεῖον,
Ἀλλὰ τόπος σκυβάλων, φῶρος ΑΠΟΚΡΙΣΙΟΣ.

Ceterum huc elegantissime allusit Ambrosius Hexaëm. VI, 9. *Decore creator noster ductus reliquiarum a vultu hominis avertit, ne, dum alvum purgamus, inquinaremus aspectum.* Toupius.

κατὰ τὸν Ξενοφῶντα] Memor. I, 4, 6.

§. 6. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐπ' εἴδους δεῖ] MSS. Par. et Vat. οὐκ ἐπιδοὺς ἐπείγει. Scribendum, Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐπ' εἴδους ἐπείγει τὰ μικροποιὰ διαριθμεῖν. *Sed haud necesse est, ea quæ orationem deturpare solent, particulatim enumerare.* Quæ verissima et elegantissima lectio. Athenodorus apud Athenæum lib. 12. p. 520. Μετ' οὐ πολὺ γινομένων αὐτοῖς σημείων πολλῶν τῆς ἀπο-

ποδεδειγμένων γὰρ τῶν, ὅσα εὐγενεῖς καὶ ὑψηλοὺς ἐργάζεται τοὺς λόγους, δῆλον, ὡς τὰ ἐναντία τούτων ταπεινοὺς ποιήσει κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ ἀσχήμονας.

SECT. XLIV.

Ἐκεῖνο μέντοι λοιπὸν ἕνεκα τῆς σῆς χρηστομαθείας οὐκ ὀκνήσομεν ἐπιπροσθεῖναι καὶ διασαφῆσαι, Τερεντιανὲ φίλτατε, ὅπερ ἐζήτησέ τις τῶν φιλοσόφων προσέναγχος, "Θαῦμά μ' ἔχει," λέγων, "ὡς ἀμέλει καὶ ἑτέρους πολλοὺς, πῶς ποτε κατὰ τὸν ἡμέτερον αἰῶνα πιθανεὶ μὲν ἐπ' ἄκρον καὶ πολιτικαὶ, δριμεῖαί τε καὶ ἐντρεχεῖς, καὶ μάλιστα πρὸς

ταπεινοὺς] Vat. 2. τὰ πινούς.

Sect. XLIV. §. 1. οὐκ ὀκνήσ.... διασαφῆσαι] Par. οὐκ ὀκν. ἐπιπροσθῆναι διασαφῆσαι. Vat. 3. οὐκ ὀκν. ἐπὶ προσθῆναι διασ. Laur. οὐκ ὀκνήσαμεν &c. Ab El. abest καὶ: sed marg. ὥστε vel καὶ διασαφῆσαι. Vat. 2. sic: οὐκοκνήσαμεν ἐπὶ πρὸς θῆναι δι' ασαφῆσαι. Rob. ἐπιπροσθῆναι: cetera, ut mss.

ἐζήτ. τις] Vat. 2. ἐζήτισέ τις.

Θ. μ' ἔχει] Vat. 2. θαῦμα' ἔχει. Idem statim ἑτέρουν pro ἑτέρους.

ἐντρεχεῖς] Hoc scriptum in Par., teste B., non ἐντραχεῖς, itemque in Vat. 2. Venet. Laur. et Robortelli editione. Sed cod. Ambr. et El. ἐντραχεῖς. Vat. 3. ἐντραχεις. Manut. edidit ἐναργεῖς.

λείας, περὶ ἧς νῦν ΟΥΚ ΕΤ' ΕΠΕΙΓΕΙ ΛΕΓΕΙΝ, διεφθάρησαν. *Deinde haud ita multo post, cum instantis exitii non pauca præsagia accidissent, quæ hic commemorare nihil refert, tandem interierunt.* Aristides Vol. II. p. 342. Ἀλλὰ γὰρ εὐφημότατα καὶ κάλλιστα εἰρηκὼς Ἡρόδοτος περὶ Αἰγύπτου καὶ Νείλου—ἔσθ' ἃ καὶ μείζω παρέλιπεν, ὧν εἰπεῖν (leg. ὧν περὶ) αὖ νῦν ΟΥΔΕΝ ΕΠΕΙΓΕΙ ΛΕΓΕΙΝ. Idem Vol. II. p. 220. Ἔχων δὲ λέγειν καὶ περὶ τῶν ὕστερον αὐτοῦ συμφορῶν—ἐβουλόμην ἂν ἐν τούτῳ χρείας εἶναι τὸν λόγον, ὥστε καὶ περὶ τούτων ΕΠΕΙΓΕΙΝ διελθεῖν. Euseb. Eccles. Hist. IV, 18. Καὶ ἄλλος ὁ πρὸς Ἕλληνας λόγος, ἐν ᾧ περὶ τῆς τῶν δαιμόνων διαλαμβάνει φύσεως, ἃ οὐδὲν ἂν ΕΠΕΙΓΕΙ τανῦν παρατίθεσθαι. Arrian. Epictet. I, 17. Ἀλλ' ΕΠΕΙΓΕΙ μᾶλλον θεραπεύειν καὶ τὰ ὅμοια. Josephus Jud. Antiq. p. 445. Ed. Haverc. Ὅθεν οὔ μοι δοκεῖ νῦν ΕΠΕΙΓΕΙΝ ὑμᾶς εἰς Ἱεροσόλυμα πορευθέντας εἰς τὴν τῶν ἐχθρῶν πόλιν μακρὰν οὕτως ὁδὸν προσκυνεῖν. *Quod cum ita sit, haud necesse esse puto, ut longo adeo itinere Hierosolyma, urbem hostilem, contendatis religionis ergo.* Ita vertendus iste locus. Interpres ineptit. Idem Antiq. Jud. p. 457. Ἀλλὰ τὰ περὶ μὲν τούτου τοῦ βασιλέως οὐ νῦν ΚΑΤΕΠΕΙΓΕΙ ΛΕΓΕΙΝ. Diodorus Sic. II, 22. Τὰ δὲ ὀνόματα πάντων τῶν βασιλέων, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐτῶν, ὧν ἕκαστος ἐβασίλευσεν, ΟΥ ΚΑΤΕΠΕΙΓΕΙ ΓΡΑΦΕΙΝ. Ita scribendus iste locus, quem frustra suspectum habuerunt viri doctissimi. Hinc τὰ κατεπείγοντα. *Necessaria. Urgent Affairs.* Hermogenes περὶ στάσεων cap. 5. Οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ τῶν μὴ ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ λέγειν. *Nihil enim refert de iis, quæ minus necessaria sunt, dicere.* Lucian. in Timon. Ἐγὼ δὲ τάλαντόν σοι κομίζω, ὡς ἔχοις ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝΤΑ χρῆσθαι. *Ego vero talentum*

ea, quibus nobilis et sublimis fit, supra exposita sint, adparet, contraria his vitia eam humilem plerumque et indecoram reddere.

SECT. XLIV.

Ceterum, Terentiane, propter tuum discendi studium non dubitabo illud etiam explicare, quod nuper philosophus quidam quæsivit. Miror, inquiebat, cum multis aliis, quo tandem modo ætas nostra haud pauca ingenia ad persuadendum dicendumque aptissima, etiam amara, aspera, et ad dicendi suavitatem

tibi affero, quo uti ad ea, quæ necessaria sunt, posses. Toupius.

Sect. XLIV. §. 1. ἐζήτησέ τις τῶν φιλοσόφων] Is philosophus, ut mihi persuasi, nullus est. Sub aliena persona Longinus audacter et clare tyrannidem imperatorum Romanorum accusare se posse existimabat. Id ipsum deinde §. 6 et sqq. e sua persona, sed obscurius et perquam argute, facit.

πιθαναὶ &c.] πιθαναὶ, *ad persuadendum*, πολιτικαὶ, *ad dicendum* apta ingenia. De verbo πολιτικὸς vid. 1, 2. Morus. Subtilius hæc sunt distinguenda. Nam ad *dicendum* etiam *persuasio* pertinet; nisi forte verbum *dicendi*, atque ita etiam τὸ πολιτικὸν, ad delectandum et ad movendum referre velis, quod est absonum et tam repugnat Græco verbo, quam Latino. Ergo sic potius statuendum: πιθαναὶ φύσεις, sunt *homines, qui omnino in quavis re et causa, et quovis loco et tempore facile inveniunt, quæ ad persuadendum valent*: πολιτικαὶ autem, *qui ad forenses maxime causas tractandus apti sunt*. Hi præter πιθανότητα etiam δεινότητα quandam (*vim et vehementiam*) habere debent. Notandum autem, cum πολιτικοὶ primo et proprie dicantur *qui orationibus publice habendis ad remp. administrandam apti sunt*, deinceps eodem nomine appellatos esse *qui privatas in foro causas agere sciant*. Posterior significatio huic loco et alteri 1, 2. apta est.

δριμεῖαι] Morus h. l. tantum τὸ πικραίνειν Dionysii Hal. T. II. p. 196. comparaverat, et *amarum* Cœlium (Dial. de c. corr. eloq. c. 20.). Post in Animadvv. addidit locum Plinii Epp. 4, 20. *dolor ingenio vim et amaritudinem addit*: ubi Gesneri interpretationem commemorat, nempe *acrimoniam vehementem et mordacem*. His vero utrum oratio δριμεῖα definiatur, reliquit incertissimum. Sed nec Græci ipsi de talibus verbis satis inter se consentiunt. Hermogenes π. ἰδεῶν p. 320. (Crisp.) de oratione ἀφελεῖ agens; Ἡ ὀξύτης, inquit, καὶ τὸ ὀξέως τι εἰπεῖν, ἤτοι ἀπαντῶντα λόγῳ τινὶ, ἢ ὁπωσοῦν, ὅπερ τινὲς εἶδος δριμύτητος ὠνομάκασιν, οὐ μόνον οὐκ ἀφελὲς, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον ἐστὶ τῷ ἀφελεῖ. Δεινότητος γὰρ ἴδιον τὸ τοιοῦτον. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο, ἢ ἐπιπόλαιός ἐστι βαθύτης ἡ ὀξύτης αὕτη, εἴτε καὶ δριμύτης. Διαφέρει δὲ ὀνόματος ἕνεκα ἡμῖν οὐδέν. Deinceps inde a p. 331. magis exemplis, quam definiendo genera δριμύτητος in sententiis declarat, et in fine addit: Τοσαῦτα περὶ τῆς δριμύτητός τε, καὶ ὀξύτητος, ὡς προσηκουσῶν τῇ τε ἀφελείᾳ καὶ τῇ γλυκύτητι. Clariora suppeditat Ernesti in Lex. technol. p. 90. e quibus hæc transscribam. “Eustathius ad Hom. Il. Γ. p. 433. δριμύτητα ait apud Rhetores esse ἐπίτασιν τῆς γλυκύτητος. Et ad Il. Λ. p. 488. Ἰστέον, inquit, ὡς οἱ μεθ᾽ Ὅμηρον ῥήτορες τὸ δριμὺ μετεσκεύασαν εἰς ἡδύ τι, ἐννοίας δριμείας λέγοντες, ἐν αἷς γλυκύτης ἐπιτείνεται, καὶ λέξεις δὲ δριμείας ὁμοίως.” Ex his statuere posse videmur, φύσεις δριμεῖαι hic apud Longinum esse *oratores aptos ad inveniendas et tractandas sententias acres sive acutas, quæ animum exquisita quadam vi suavitatis non leviter afficiant*; “*des pensées piquantes*” Gallice diceres. Re ipsa idem vertit Boileau: *des orateurs qui ont de la vivacité*. Certe alacre ingenium ad illam dicendi rationem poscitur.

ἐντραχεῖς] Robortellus cum MSS. Par. et Venet. ἐντρεχεῖς. Recte omnino.

ἡδονὰς λόγων εὔφοροι, ὑψηλαὶ δὲ λίαν καὶ ὑπερμεγέθεις,
πλὴν εἰ μή τι σπάνιον, οὐκέτι γίνονται φύσεις. Τοσαύτη
2 λόγων κοσμική τις ἐπέχει τὸν βίον ἀφορία. Ἦ, νὴ Δί',
“ ἔφη, πιστευτέον ἐκείνῳ τῷ θρυλλουμένῳ, ὡς ἡ δημο-
κρατία τῶν μεγάλων ἀγαθὴ τιθηνὸς, ᾗ μόνῃ σχεδὸν καὶ
συνήκμασαν οἱ περὶ λόγους δεινοὶ καὶ συναπέθανον; Θρέψαι
τε γὰρ, φησὶν, ἱκανὴ τὰ φρονήματα τῶν μεγαλοφρόνων
ἡ ἐλευθερία καὶ ἐπελπίσαι, καὶ ἅμα διελθεῖν τὸ πρόθυμον

εὔφοροι] Rob. ἔφοροι.

ὑψηλαὶ δὲ] Vat. uterq. ὑψηλαὶ τε. Rob. ὑψηλαί τε.

εἰ μή τι σπ.] Vat. 2. εἰ μὴ τϊ σπάνϊοι. Laur. εἰ μή τι σπάνιοι.

Τοσαύτη . . . τὸν βίον] Vat. 2. τοσὰν τα λόγων κομῖ, τηρὰ πέχει τὸν β. Vat. 3. a nostris nihil discrepat, sed deinceps habet ἀφορίαν.

§. 2. Ἦ νὴ Δ., ἔφη, πι.] Par., teste B., ἢ νὴ δί' ἔφη π. Vat. 2. ἦ ἡ δ' ἔφη π. Vat. 3. ἢ νηδία ἔφη π. Vid. Add. ad h. l.

θρυλλουμ. . . . τῶν μεγ.] Vat. 2. θρυλούμένω, ὡς ἡ δημοκρατίαι τῶν μ. Etiam Vat. 3. dat θρυλουμένω.

Θρέψαι . . . . τὰ φρονήματα] Vat. 2. θρέψας ται γὰρ φ̃η καὶ νὴ τὰ φρ. Vat. 3. θρέψαι τέ γὰρ ἱβανὴ φησι ταφρονήματα. Marg. φησὶ καὶ νὴ. Etiam Laur. καινὴ habet pro ἱκανὴ. Robort. θρέψαι τὲ γὰρ ἱκανὴ, φησὶ τὰ φρ.

ἐπελπ. . . . διελθεῖν] Ita omnes codd. cum Ambros. et Laur. et Robort. Sed Manut. ἐφελκύσαι καὶ ἅμα διωθεῖν. Inde ἐφελκ. et διωθεῖν in marg. El.

Vocem elegantissimam usurpat Damascius apud Suid v. Ὑπατία. Οὕτω δὲ ἔχουσαν τὴν Ὑπατίαν, ἔν τε τοῖς λόγοις οὖσαν ΕΝΤΡΕΧΗ καὶ διαλεκτικὴν, ἔν τε τοῖς ἔργοις σώφρονά τε καὶ πολιτικήν. Herodian. V, 22. Ἀλλὰ τὰς ἐπιβουλὰς πάσας ἀπεῖργέ τε καὶ ἐκώλυεν ἡ κοινὴ μάμμη ἀμφοτέρων Μαισὰ, γυνὴ καὶ ἄλλως ΕΝΤΡΕΧΗΣ, καὶ τῇ βασιλείῳ αὐλῇ πολλῶν ἐτῶν ἐνδιαιτηθεῖσα. Marcus Antoninus VI, 14. Τὰ ὑπὸ λογικῆς ψυχῆς, οὐ μέντοι καθολικῆς, ἀλλὰ καθὸ τεχνικὴ, ἢ ἄλλως πως ΕΝΤΡΕΧΗΣ. Idem VII, 66. Οὐ γὰρ ἀρκεῖ, εἰ Σωκράτης ἐνδοξότερον ἀπέθανεν, καὶ ΕΝΤΡΕΧΕΣΤΕΡΟΝ τοῖς σοφισταῖς διελέγετο. Plato de Republ. lib. 7. Ἐν πᾶσι δὴ τούτοις τοῖς τε πόνοις καὶ μαθήμασι καὶ φόβοις, ὃς ἂν ΕΝΤΡΕΧΕΣΤΕΡΟΣ ἀεὶ φαίνηται, εἰς ἀριθμόν τινα ἐγκριτέον. Hinc ΕΝΤΡΕΧΕΙΑ. Marinus in Proclo cap. 9. Ὀλυμπιοδώρου δὲ ἀκροώμενος ἀνδρὸς δυνατοῦ λέγειν, καὶ διὰ τὴν περὶ τοῦτο εὐκολίαν καὶ ΕΝΤΡΕΧΕΙΑΝ ὀλίγοις τῶν ἀκουόντων ὄντος ἐφικτοῦ. M. Antonin. I, 8. Καὶ τὸ ἰδεῖν ἄνθρωπον σαφῶς ἐλάχιστον τῶν ἑαυτοῦ καλῶν ἡγούμενον τὴν ἐμπειρίαν καὶ ΤΗΝ ΕΝΤΡΕΧΕΙΑΝ τὴν περὶ τὸ παραδιδόναι τὰ θεωρήματα. Porphyr. de Abstin. III, 11. Ἐκεῖνο γὰρ ἐλέγχειν δεῖ, εἰ μὴ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ λογικῆς ΕΝΤΡΕΧΕΙΑΣ οἰκεῖα. ΑΝΕΝΤΡΕΧΗΣ. Hierocles apud Stobæum p. 284. Ed. Needham. Καὶ ὁ τοὔνομα τῷ πράγματι τιθέμενος, οὐκ ΑΝΕΝΤΡΕΧΕΣ ἔθετο, παρασχηματίσας μὲν τῷ πατρὶ, θηλυκῶς δὲ ἐξενεγκὼν, ἵν' οἷον μίγμα τυγχάνῃ τῆς τε τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρῴας. Vox excidit. Repono, τῆς τε τοῦ πατρὸς ΦΥΣΕΩΣ καὶ τῆς μητρῴας. Nihil verius hâc emendatione. ΚΑΚΕΝΤΡΕΧΗΣ. Glossæ Philoxeni: Κακεντρεχὴς, *Malignosus*. Epist. ad Antiochenos Ignatio adscript. Βλέπετε οὖν τοὺς ΚΑΚΕΝΤΡΕΧΕΙΣ ἐργάτας. Ubi Interpretes, *In malum currentes operatores*. Schol. ad Aristoph. Nub. 259. Καλοῦμεν δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων ΤΟΥΣ ΚΑΚΕΝΤΡΕΧΕΙΣ καὶ μὴ ἁπλοῦς, τρίμματα, καὶ πολυκρότους, καὶ κρόταλα. Confer Schol. ad Theocrit. XV, 49. ΚΑΚΕΝΤΡΕΧΕΙΑ. Suidas: Κακεντρέχεια, ἡ πονηρία. Theophylactus in Epistola prima: Καὶ ὁ συναδελφός μου ὃ δεῖ ἀπαγγελεῖ τὴν

facta proferat, nulla vero, nisi perraro, valde sublimia et excelsa. Tanta orationum sterilitas ubique terrarum vitam occupatam tenet! Num forte tri- 2
tum illud recte habet, democratiam esse almam magnorum ingeniorum nutricem, quacum clari oratores fere floruerint et mortui sint? Possunt enim, ita dicunt, alti sensus libertate ali, studiumque

ἡμῶν περὶ τὰ τῆς λήμης [illegible] KAKENTPEXEIAN. Polybius IV, 87. Καινὸς γὰρ δή τις οὗτος εὕρηται τρόπος διαβολῆς, τὸ μὴ ψέγοντας, ἀλλ' ἐπαινοῦντας λυμαίνεσθαι τοὺς πέλας. εὕρηται δὲ μάλιστα καὶ πρῶτον τοιαύτη KAKENTPEXEIA καὶ βασκανία καὶ δόλος ἐκ τῶν περὶ τὰς αὐλὰς διατριβόντων, καὶ τῆς τούτων πρὸς ἀλλήλους ζηλοτυπίας καὶ πλεονεξίας. Ceterum quod Græci ἐντρέχειαν, *celeritatem ingenii* vocat Nepos in Eumene. *Vincebat enim omnes cura, vigilantia, patientia, calliditate et* CELERITATE INGENII. TOUPIUS. Vaticani ἐντραχεῖς: Parisinus et Venetus ἐντρεχεῖς; quod mihi multo præstantius videtur et huic loco magis conveniens; id est, *aeria, vivida, dexteritate et acumine pollentia* ingenia. TOLLIUS. At Pearcius certo auctore tradit in Par. exstare ἐντραχεῖς. Utcunque habet, assentior Tollio et Toupio. Nam ætati illi minime conveniebat τραχύτης, cujus sententiæ sunt maxime αἱ τῶν μειζόνων προσώπων ἐπιτίμησιν ἔχουσαι ἀπό τινος τῶν ἐλαττόνων προσώπων ἀπαρακαλύπτως: et omnino hæc dicendi forma pertinet ad μέγεθος λόγου καὶ ὄγκον (Hermog. p. 249. s.), in qua si excelluissent illo tempore oratores, Longinus sibi videretur repugnare.

[ἐντρεχεῖς) Certo auctore Pearcium tradere dixi, ἐντραχεῖς in cod. Par. legi. Sed potuit vel ipse Pearcius labi, non satis perspecta illius scriptura. Ne multa, Bastius, certior sine dubio auctor quam Græcus ille, clare et diserte dicit, "ἐντρεχεῖς, non ἐντραχεῖς, in cod. Parisino legi."]

Τοσαύτη λόγων κοσμικὴ τις] Cum verbis κοσμική τις stare non posse putabam τοσαύτη. Non enim potest sine quadam repugnantia sic eodem in commate magnitudo bis exprimi, et quidem finite et infinite. Ita nec Latine quis dicat *tanta excellens quædam eloquentia, tantus infinitus numerus*, similiterve alia etiam in lingua. Scribendum igitur putabam Ταύτῃ, quod esset vel *hac ratione, ideo*, ut 9, 4 et 9. vel *hac ex parte, hactenus*, ut 3, 2. Prior ratio accommodata est sententiæ Mori, qui nomini λόγων emphasin tribuit, cum in scholio dicit, "quæ quidem vere sint orationes, h. e. Demosthenicis similes." Sed locus, qui §. 9, sequitur, simillimus me a mutatione absterruit, monuitque, ut tantummodo insolentem loquendi rationem notarem.

[Primus, ut jam video, Morus Ἦ pro Ἡ posuit: recte, quia philosophus ille nondum §. 1. causam aliquam protulit, cur sublimia et excellentia ingenia jam defecerint.]

§. 2. Θρέψαι τε γὰρ, φησὶν, ἱκανὴ τὰ φρονήματα] Ita locutus est Xenoph. Institut. Cyri lib. 5. Ἐκ πολλῶν μὲν γὰρ καὶ κακῶν λόγων ὁ φόβος ηὐξημένος αὐτοῖς πάρεστιν, ἐκ πολλῶν δὲ καὶ πονηρῶν χρημάτων, (leg. σχημάτων,) ἐκ πολλῶν δὲ καὶ δυσθύμων τε καὶ ἐξεστηκότων προσώπων ἤθροισται· ὥστε ὑπὸ τοῦ μεγέθους οὐ ῥᾴδιον αὐτόν ἐστιν οὔτε λόγοις κατασβέσαι, οὔτε προσάγοντα πολεμίοις μένος ἐμβαλεῖν, οὔτ' ἀπάγοντα ΑΝΑΘΡΕΨΑΙ ΤΟ ΦΡΟΝΗΜΑ. Quomodo recte restituit ex MS. Bodl. cl. Hutchinsonus. Τὸ πρόθυμον ὑποτρέφειν vocat Josephus Bell. Jud. lib. 2. p. 270. Quod frustra sollicitant viri eruditi. Deinde scribe φασὶν, non φησὶν. Præcedit enim ἐκείνῳ τῷ θρυλλουμένῳ. *Quod in omnium ore est.* TOUPIUS. De mutando verbo φησὶν ratio allata non sufficit: nam τις, quod in talibus locis intelligi debet, non paucos homines significat, sed sonat Germanicum *sagt man*, ita ut prorsus ad φασὶ redeat. Exempla ex aliis scriptoribus infinita, et ex hoc etiam Longini libello satis multa peti possunt. Vid. ad 2, 1.

ἐπελπίσαι καὶ ἅμα διελθεῖν] Hæc manifesto corrupta sunt. MS. Ambros. cum Aldina, ἐφελκύσαι. Recte. Locus ita scribendus est cum Manutio, Θρέψαι τε γὰρ, φασὶν, ἱκανὴ τὰ φρονήματα τῶν μεγαλοφρόνων ἡ ἐλευθερία, καὶ ἐφελκύσαι ἅμα

τῆς πρὸς ἀλλήλους ἔριδος καὶ τῆς περὶ τὰ πρωτεῖα φιλοτιμίας.
3 Ἔτι γε μὴν διὰ τὰ προκείμενα ἐν ταῖς πολιτείαις
ἔπαθλα ἑκάστοτε τὰ ψυχικὰ προτερήματα τῶν ῥητόρων
μελετώμενα ἀκονᾶται, καὶ οἷον ἐκτρίβεται, καὶ τοῖς
πράγμασι κατὰ τὸ εἰκὸς ἐλεύθερα συνεκλάμπει. Οἱ δὲ
νῦν ἐοίκαμεν, ἔφη, παιδομαθεῖς εἶναι δουλείας δικαίας,
τοῖς αὐτῆς ἔθεσι καὶ ἐπιτηδεύμασιν ἐξ ἁπαλῶν ἔτι φρονημάτων
μονονοὺκ ἐνεσπαργανωμένοι, καὶ ἄγευστοι καλλίστου
καὶ γονιμωτάτου λόγων νάματος, (τὴν ἐλευθερίαν,
ἔφη, λέγω·) διόπερ οὐδὲν ὅτι μὴ κόλακες ἐκβαίνομεν μεγαλοφυεῖς.
4 Διὰ τοῦτο τὰς μὲν ἄλλας ἕξεις καὶ εἰς οἰκέτας

---

§. 3. Ἔτι γε μὴν] Vat. 2. ἔστι γε. μὴν.

ἐξ ἁπαλῶν ἔτι φρ.] Vat. 2. ἐξ ἀπαλλῶν ἔστι φρ.

μονονοὺκ ἐνεσπ.] Vat. 2. μόνων οὐκέν ἐσπαργα νωμένοι. Vat. 3. μόνον οὐκ ἐνεσπ. &c. Robort. μόνον οὐκ ἐνεσπαργανώμενοι.

ὅτι μὴ κόλακες] Vat. 2. ὅτϊ μη κόλακες. Vat. 3. ὅτι μοὶ κ.

§. 4. Διὰ τ······ἕξεις] Vat. 2. διὰ τοῦ τὸ τὰς μὲν, ἄλλας ἕξεις. Rob. διατοῦτο. El. hic in marg. καὶ τοῦτο.

εἰς οἰκέτας] Solus Manut. εἰς οἰκέτην.

καὶ διωθεῖν τὸ πρόθυμον τῆς πρὸς ἀλλήλους ἔριδος καὶ τῆς περὶ τὰ πρωτεῖα φιλοτιμίας. *Est enim libertas, ut aiunt, ad alendos spiritus, et ad ALLICENDA simul et PROTRUDENDA studia hominum valde adcommodata.* Vides Antitheton, quod haud invenustum est. Toupius. Monet vir doctus in Bibl. Crit. Amst. I, 3. memorandum a Toupio fuisse veriorem lectionem codicis Parisini ἐπελπίσαι, laudatque Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 345. Eo justior hæc est animadversio, quo minus probandum est, verba, quæ Toupio videbantur antitheta, sic inter se referri. Nempe prius membrum est: Θρέψαι···καὶ ἐπελπίσαι (vel ἐφελκύσαι), in quo θρέψαι φρονήματα est *conservare magnos spiritus*, ἐπελπίσαι *ampliori spe injecta* eosdem *augere*. Hæc si ita jungimus, hoc membrum et alterum, καὶ ἅμα ····φιλοτιμίας justum inter se habebunt modum.

διελθεῖν] Sic editio pr. et Msti Par. El. et Vat. duo; pro quo edidit Manutius διωθεῖν. Sed vestigia Mstorum sequor, censeoque Longinum scripsisse διαλθεῖν. Vox διαλθεῖν, fateor, mihi non alibi occurrit, sed nec multa alia verba, quæ apud nostrum leguntur: interim vox ἀλθεῖν (notante Hesychio) significat non solum *sanare*, sed et *augere*. Vide etiam Steph. Thesaur. Nec est, quod objiciat quis, verba θρέψαι et ἐπελπίσαι indef. primi temporis præcessisse: dissimilia enim tempora noster solet conjungere, ut in hac sectione, καθέκαστον ὑπολελεῖφθαι καὶ μὴ καταρχαιρεσιάζεσθαι, et alibi. Pearcius. Opponit Morus, verbum esse novum, et unius Hesychii auctoritate (in ἀλθαίνει) tutum, qui tamen, judice Kustero, ἀλδαίνειν et ἀλθαίνειν confuderit. Sed in subsidium vocatis illis, quæ Ruhnkenius supra 3, 4. de v. ἀναλθεῖς scripsit, probabilior Pearcii fit lectio, quam Mori διεγείρειν et Manutii διωθεῖν.

§. 3. οἷον ἐκτρίβεται···συνεκλάμπει] Duxit translationem a Platone Polit. IV. p. 451. C. καὶ τάχα ἂν παράλληλα σκοποῦντες, καὶ τρίβοντες, ὥσπερ ἐκ πυρείων ἐκλάμψαι ποιήσαιμεν τὴν δικαιοσύνην. Platonem non tam imitatus est quam descripsit Philo Jud. T. I. p. 683. Τρίβον-

æmulationis et de principatu contentionis adlici et excitari. Præterea non vulgaris animi indoles, quæ 3
in oratore est, præmiis in libera civitate propositis perpetuo exercetur, acuitur, ac velut cote teritur, et una cum rebus gestis ita exsplendescit, ut et ipsa libera sit. Nostros vero homines, propemodum fasciis servilis disciplinæ involutos, nec umquam gustantes eloquentiæ pulcerrimum ac genuinum fontem, hoc est, libertatem, a puero justæ servituti adsuescere, nec nisi elatos adulatores fieri censebat.
Omnem ergo in quolibet genere facultatem etiam in 4

τῆς γὰρ ἀεὶ τοὺς περὶ ὁσιότητος λόγους, καθάπερ ἐκ πυρείων τὸ θεοειδέστατον εὐσεβείας φέγγος ποιοῦσιν ἐκλάμπειν. item Syrianus Comment. MS. in Aristotelis Metaphysica: καὶ ὥσπερ ἐκ πυρείων τῶν ἐπιστημονικῶν θεωρημάτων παρατριβομένων φῶς ἀναλάμψαι νοερόν. Vide Petrum Wesselingium Epist. ad Henr. Venem. p. 22. Ruhnkenius. Ceterum verba, τὰ ψ. προτ.: τοῖς πρ. ἐλεύθερα συνεκλ. sic vertenda sunt: *Excellentes ingenii dotes simul cum rebus gerendis ut liberæ exsplendescunt*. Nempe homo ingeniosus sententias expromit arguentes animum liberum nihilque timentem: et hactenus ipsius ingenium sese ostendit liberum. Levius est, quod addam. Omnes interpretes verba κατὰ τὸ εἰκὸς, quæ Morus omisit, inepte vertunt, *uti par est*. Reddenda sunt potius: *sicuti res fert*, vel *necessario*. Nos dicamus: *natürlicher Weise*.

παιδομαθεῖς εἶναι δουλείας δικαίας] *Justa servitus* h. l. est plena servitus, cui nihil deest, quo minus servum quis semet esse existimet, aut dici velit: qualis *justa chiragra* Horatio dicitur Lib. II. Sat. 7. id est *gravis*, juxta veterem scholiasten. Longe alia est illa Terentiana, de qua Simo; ut et illa, de qua mox noster, δουλεία, κἂν ᾖ δικαιοτάτη. Tollius. De hoc loco, ut alios taceam, cl. Taylorus ad Æschin. cont. Ctesiph. p. 644. Sed res nondum dilucidata est. Δουλεία δικαία est *justa et legitima servitus*. Huc respexit infra Longinus, Δουλείαν, κἂν ᾖ ΔΙΚΑΙΟΤΑΤΗ. ad quem locum inprimis adtendisse debuerant nostri editores. Toupius. In oculos incurrit, quibus ex partibus vir doctus h. l. peccaverit. Optime vero Tollius. Hoc enim loco non e distinctione, quam in jure Romano faciunt, *justa* servitus dici videtur; in qua ipsa juris quædam umbra relinquitur servis; sed secundum primam verbi Græci significationem, *vera* et *plena* servitus. Infra certe, §. 5. superlativo gradu δικαιοτάτη non secundum juris quandam constitutionem certa conditio serui intelligenda est, sed pro ingenio domini, *minime duru, valde clemens*. Perperam ibi Morus interpretatur *meritam*.

τοῖς αὐτῆς ἔθεσι ἐνεσπαργανωμένοι] Quomodo hic legitur, locutus est Heraclides Alleg. Homer. p. 408. Εὐθὺς γὰρ ἐκ πρώτης ἡλικίας τὰ νήπια τῶν ἀρτιμαθῶν παίδων διδασκαλίᾳ παρ' ἐκείνῳ τιτθεύεται, καὶ μονονοὺ ἐνεσπαργανωμένοις (leg. ΕΝΕΣΠΑΡΓΑΝΩΜΕΝΟΙ) τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ καθαπερεὶ ποτίμῳ γάλακτι τὰς ψυχὰς ἐπάρδομεν. Ubi notandum verbum τιτθεύεσθαι. quod haud protritum est. Toupius.

ἄγευστοι . . . λόγων νάματος] Hanc locutionem derivavit e Platone Polit. VII. p. 490. D. ὅταν τοπρῶτον λόγων γεύωνται. et Tim. p. 545. E. τὸ δὲ λόγων νᾶμα ἔξω ῥέον, καὶ ὑπηρετοῦν φρονήσει, κάλλιστον καὶ ἄριστον πάντων ναμάτων. Sæpe illud λόγων νᾶμα expressit Philo Jud. tanquam Tom. I. p. 325. 693. ubi vide Mangeium. Ruhnkenius.

διόπερ οὐδὲν ὅτι μὴ κόλακες ἐκβαίνομεν μεγαλοφυεῖς] Sic egregie Longinus. *Hence it is that we* TURN OUT *nothing but arrant flatterers.* Eurip. Med. 229.

Κάκιστος ἀνδρῶν ΕΚΒΕΒΗΧ' οὑμὸς πόσις.
Toupius.

πίπτειν ἔφασκεν, δοῦλον δὲ μηδένα γίνεσθαι ῥήτορα· εὐθὺς γὰρ ἀναζεῖ τὸ ἀπαῤῥησίαστον, καὶ οἷον ἔμφρουρον ὑπὸ συνηθείας ἀεὶ κεκονδυλισμένον· Ἥμισυ γάρ τ᾽ ἀρετῆς, κατὰ τὸν Ὅμηρον, ἀποαίνυται δούλιον ἦμαρ. Ὥςπερ οὖν, (εἴ γε, φησὶ, τοῦτο πιστὸν ἀκούω,) τὰ γλωττόκομα, ἐν οἷς οἱ Πυγμαῖοι καλούμενοι τρέφονται, οὐ μόνον κωλύει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις, ἀλλὰ καὶ συναιρεῖ διὰ τὸν

λ
ἐφ., δοῦλον . . . . γίν.] Vat. 2. ἔφας μεν, δοῦ δὲ μὴ δένα γὶν.
κεκονδυλ . . . . τ᾽ ἀρετῆς] Vat. 2. κεκονδυλισμένον, ἥμι σὺ γὰρ τ᾽ ἀρετῆς.

η
ἀποαίν. δ. ἦμαρ.] Vat. 2. ἀπηαίνυται δούλι ον ἦμαρ. Vat. 3. ἀποαινυται δουλεῖον ἦμαρ. Rob. quoque δουλεῖον ἦμαρ.

§. 5. πιστὸν ἀκούω] Codd. et Rob. πιστὸν ἴστιν ἀκούω. Vid., si placet, nott. ad h. l.

τὰ γλωττόκ . . . τρέφονται] Par., teste B., et Laur. τὰ γλ . . . . καλούμενοι δὲ νάοι. Particula δὲ item in Ambr. legitur. Vat. 2. autem γλωττόκομα ἐν οἷς ὑπῦγμαιοι, καὶ οἱ
ά
μενοι δὲ νάοι τρ. Vat. 3. τὰ γλωττόκομα ἐν οἷς οἱ πυγμαῖοι κ. δὲ ν‸νοι τρ. Pariter El. et Man. τὰ γλ . . . δὲ νάνοι τρ.

ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξ . . . . οὕτως ἅπ. δ.] Vat. 2. et Laur. ἐγκεκλεισμένων τοῖς στόμασι δεσμὸν, οὕτως ἅπασαν δ. Vat. 3. ἐγκεκλ . . . . συνάρει διὰ τὸν περικείμενον τοῖς στόμασι &c. Etiam Par. El. Ambr. et Rob. habent συνάρει. Manut. συνάγει. στόμασι autem pro σώμασι in omnibus codd. et vett. edd. legitur.

§. 4. δοῦλον δὲ μηδένα γίνεσθαι ῥήτορα] Huc facit Plautus Mil. Glor. II. 2.

Hominem servum suos
Domitos habere oportet oculos, et manus
Orationemque — — Toupius.

Secundum usum optimorum scriptorum nomen, ad quod hic inprimis est attendendum, priori loco ponendum erat: ῥήτορα δὲ μ. γ. δοῦλον; præsertim cum emphasis insit: *verum et suo nomine dignum oratorem.* Sed codd. et editt. omnes istum ordinem verborum tuentur.

εὐθὺς γὰρ ἀναζεῖ &c.] Hic locus manifesta vestigia habet imitationis Platonis Theætet. p. 127. C. τὴν γὰρ αὔξην καὶ τὸ εὐθύ τε καὶ τὸ ἐλεύθερον ἡ ἐκ νέων δουλεία ἀφῄρηται. Sed reliqua etiam comparanda. Eundem locum non tam imitando expressit, quam ad verbum descripsit Themist. Or. XXI. p. 249. Ruhnkenius. Vellem de verbo ἀναζεῖ vir doctus aliquid potius dixisset. Nam de meticuloso servorum animo multi loquuntur, de quibus non magis quam de Platone h. l. cogitavit Longinus. Morus in versione verbum *reviviscendi* adhibuit, quasi scriptum esset ἀναζῇ; an sic legendum ratus? Mihi tropus minime aptus, sed repugnans videtur, quo se prodens servilis metus *ad novam vitam redire* dicatur. Sed ἀναζεῖ, quod omnes libri habent, clare et gravius, quam necesse erat, expressit Gabr. de Petra. Sic enim vertit: *Illico enim scaturit atque emergit mussans ac minime loqui audens servile ingenium.* Tollius et seqq. posuerunt *prorumpit*, ut tropum deduxisse videantur a fonte per aliquod tempus obstructo et deinde eo vehementius ebulliente. Sed hæc imago idem vitium videtur habere, quod in *reviviscendi* notione deprehendere videmus. Præstat, opinor, illud Petræ tenere, ita ut metaphoram petitam statuamus ab aliquo liquore, qui naturam suam non mutat, sed affuso alio liquore effervescit et deinde ad priorem conditionem redit. Ceterum pro ἀναζεῖ rectius, puto, legemus ἀναζεῖν: sed et illud defendi potest.

καὶ οἷον ἔμφρουρον] Minus recte accepit vir doctissimus. Optime Gabriel, *Servile ingenium et quasi constrictum.* Quod servos cadere; sed neminem servum oratorem fieri, cum illico reviviscat servilis formido, et, ut in pistrino, consueta verberum patientia, *Dimidiam* enim *fortitudinis partem* secundum Homerum *eripit servilis conditio*. Ut igitur, (si modo fidem meretur, quod 5 sæpius audire soleo) arcæ, in quibus Pygmæi (vulgo nanos dicimus) ali solent, non modo inclusorum incrementum impediunt, sed etiam vinculis corpori

---

ad Græca satis adcommodatum est. Toupius.

ἀεὶ κεκονδυλισμένον] Mirum, ni hunc Longini locum ob oculos habuerit Herennius Commentario inedito in Aristotelis Metaphysica: *οὐ θαυμαστὸν, εἰ πεφορημένος καὶ μέγας ὄχλος, ἐθῶν καὶ νόμων τῶν ὁπωσοῦν εἰσηγμένων ἀκλεὴς δοῦλος, ἀπ᾽ αὐτῶν ἔτι σπαργάνων ὑπακούειν, ὡς ἂν δεσποτῶν ἢ τυράννων, ἐκμαθὼν, κατακεκονδυλισμένος τὴν ψυχὴν, καὶ μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μὴ δυνάμενος, πιστεύει τοῖς παραδοθεῖσιν ἅπαξ, καὶ τὸν νοῦν ἐάσας ἀγύμναστον, ἀδιερευνήτοις καὶ ἀνεξετάστοις συνέσεσί τε καὶ ἀρνήσεσι χρῆται.* Potuit tamen uterque communem aliquem fontem secutus esse, sicut Longinus infra, *ἀπολαυσεῖ γαρ τῷ ἀμέτρῳ πλούτῳ* &c. eundem Scriptorem imitando expressit, quem Lucianus Timon. p. 141. Sic statuere magis consentaneum est, quam credere, Longinum Luciani rivulis hortos suos irrigasse. Ruhnkenius. Scribendum opinor, *συναινέσεσί τε καὶ ἀρνήσεσι*. Quæ plane opposita sunt. Toupius. Restat, ut verborum constructio et sensus illustretur. *Τὸ ἔμφρουρον* est *pusillus animus hominis in custodiam conclusi*. Sed deinde *τὸ ὑπὸ συνηθείας κεκονδυλισμένον* Morus idem esse statuit, quod *ἡ συνήθεια τοῦ κονδυλίζεσθαι*. Hoc quis probet? Durum primo est *τὸ ὑπὸ συνηθείας* pro *τὸ σύνηθες* s. *ἡ συνήθεια*: deinde *ἀεὶ* fit supervacaneum: participium porro sic pro inf. positum est insolens: denique quia totum hoc sejungitur ab antec. *ἔμφρουρον*, necessario desiderat lector copulam ante *ὑπὸ* repetitam. Dicendum potius, *τὸ ἔμφρ.* dici *ἀεὶ κεκονδυλισμένον*, et quidem propter *συνήθειαν*, sc. *τοῦ κονδυλίζεσθαι*: et verbum de verbo sic vertendum: *timiditas hominis custoditi, quæ propter consuetudinem (pugnorum incussorum) semper pugnis cæditur*. Hoc autem est: *semper exspectat pugnos incussos, et ita est anxia, ut si semper cædatur pugnis.* Similis sententia est in ep. ad Hebr. 2, 15. Wakefield in Silv. Crit. P. V. p. 121. locum depravatum et sic rescribendum suspicatur: — *καὶ οἷον* ΕΜΦΡΟΥΡΕΙΝ *ὑπὸ συνηθείας ἀεὶ* ΚΕΚΟΝΔΥΛΙΣΜΕΝΟΝ; vel *τὸ ἀπαῤῥησίαστον*, ΚΟΛΟΥΟΝ ΕΜΦΡΟΥΡΟΥΝΘ᾽, *ὑπό*: sed prius tentamen minus laboriosum esse dicit: nihil amplius; ut mirandum sit, cum his tenebris nihil caliginis offudisse.

κατὰ τὸν Ὅμ.] Odyss. I, 322.

§. 5. *ἀκούω*] Recte Pearcius verbum *ἀκούω* ad parenthesin adjunxit. Nempe in libris vett. locus ita habet: — *πιστὸν ἐστιν ἀκούω, τὰ* &c. Priores igitur terminabant parenthesin verbo *ἐστίν*. Itaque inferebant comparationi vitium puerile: *Sicut audio,*· · ·*ita* &c. Non enim *auditio*, sed *arcæ* comparari debent cum *servitute*. Ac præterea coacti erant *κωλύει* et *συνάγει* mutare in *κωλύειν* et *συνάγειν*: (quæ vitia, ut video, Toupius omnia revocavit.) Jam vero ne quid parenthesi rectius constitutæ deesset, Pearcius post *ἐστὶν* inseri volebat *ὃ*, quod et Morus inseruit. Sed ita sententia levior fit, verbosa et a Longini brevitate discrepans. Ego igitur *ἐστὶν*, ut ab inepto grammatico additum, abjeci, atque ita orationem feci Longino dignam; non plus ceterum ausus abjecta vocula, quam Morus addita.

οἱ Πυγμαῖοι καλούμενοι τρέφονται] Sic editio princeps: et hoc verum. Antoninus Liberal. Metamorph. cap. 16. *Παρὰ* ΤΟΙΣ ΛΕΓΟΜΕΝΟΙΣ ΠΥΓΜΑΙΟΙΣ *ἐγένετο παῖς ὄνομα Οἰνόη*. Toupius. Sic et Morus (pro vulg. *Πυγμαῖοι, καλούμενοι δὲ νᾶνοι, τρ.*) legendum monuerat. Eo confidentius idem h. l. quod Toupius, scripsi.

ἀλλὰ καὶ συνάγει] Codex Parisinus *συνάρει*, quod in apographis, quæ inde fluxerunt, mutatum est in *συνάγει*, idque placet viro præstantissimo ad Herodot.

περικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν· οὕτως ἅπασαν δουλείαν,
κᾂν ᾖ δικαιοτάτη, ψυχῆς γλωττόκομον καὶ κοινὸν δή τις
6 ἀποφήναιτο δεσμωτήριον. Ἐγὼ μέντοι γε ὑπολαμβάνων·
Ῥᾴδιον, ἔφην, ὦ βέλτιστε, καὶ ἴδιον ἀνθρώπου, τὸ κατα-
μέμφεσθαι τὰ ἀεὶ παρόντα· ὅρα δὲ, μή ποτ' ἄρα καὶ ἡ
τῆς οἰκουμένης εἰρήνη διαφθείρει τὰς μεγάλας φύσεις, πολὺ

κοινὸν δή τ. ἀπ. δ.] Vat. 2. κἰνὸν δὲ τῖς ἀποφήνετο δ.

§. 6. ὑπολαμβάνων] Codd. et vett. edd. ὑπολαμβάνω.

ἔφην] Codd. et vett. edd. ἔφη. Sed ἔφην El. in marg.

ὅρα δὲ ....τὰς μ.] Vat. 2. ὅρα δὲ μήπο (spatium unius ferme lin.) εἰρήνη διαφθείρα τας μ. Vat. 3. et El. ὅρα δὲ μὴ ποτε (spatium paulo minus quam in illo) οἰκουμένης εἰρήνη διαφθείρει τὰς μ. De cod. Parisino B. ita: "Quæ inter μήπο et ἡ τῆς οἰκουμένης scripta fuerunt, hodie non possunt amplius legi. Sex tantum sunt literæ." De Laur. hic nihil notatum.

VII. p. 538. Malim e Codicis vestigiis legere: ἀλλὰ καὶ συναιρεῖ. Plutarch. T. II. p. 966. F. ταχὺ συναιρεῖν εἰς ταῦτα καὶ συνάγειν τὸ θήρατρον. Philo de Telor. Constr. p. 50. αὔξοντάς τε καὶ συναιροῦντας τὸν τοῦ τρήματος κύκλον. Damascius apud Suid. v. Σαραπίων· συνάγων ἑαυτὸν ἀεὶ καὶ συναιρῶν, ὡς οἷόν τε, πρὸς τὸ εἴσω. Ruhnkenius. Incertus ego diu inter συνάγει et συναιρεῖ hærens tandem prætuli hoc Ruhnkenii.

σώμασι] Filius: "στόμασι f. verum. Vinculis constringebantur cistularum istarum ostia et opercula." Ita, quem ille ignorabat, Portus: "Τοῖς στόμασι: τῶν γλωττοκόμων δηλ. i. e. propter opercula, quæ loculis istiusmodi imponuntur." Sed nec gravior hæc auctoritas me movet, ut illud e Langbænii conjectura prolatum mutem. Difficillimum enim est, animo effingere operculum talis arcæ, quo totum corpus, et salvum quidem, in angustius cogatur.

κωλύειν καὶ συνάγειν] Sic recte: et hoc tum de *corpore*, tum de *animo* usurpatum. Artemidorus III, 47. Πᾶν γὰρ εἰδεχθὲς καὶ δυσπρόσωπον ὁραθὲν ΣΥΝΑΓΕΙ τὰς ψυχὰς τῶν ὁρώντων καὶ συστέλλει. Ceterum manifesto respexit Longinus ad Platonem in Theæteto p. 150. Ed. Lips. Τὴν γὰρ ΑΥΞΗΝ καὶ τὸ εὐθύ τε καὶ τὸ ἐλεύθερον ἡ ἐκ νέων ΔΟΥΛΕΙΑ ἀφῄρηται. Toupius.

δεσμὸν] Puto nihil aliud esse, quam illud ipsum γλωττόκομον, quod quia satis ἀκριβῶς corpori circumdatum cogitare debemus, vinculi erat instar. Notum autem est, nec ignorare poterat Longinus, quæcunque corpora viva crescant, eorum partes a durioribus, si qua immineant, sensim recedere. Itaque omnes Pygmæorum partes externæ recedebant, ὡς οἷόν τε, πρὸς τὸ εἴσω, eoque corpora sensim coibant in arctius. Boilavius cum aliis de vinculo proprie sic dicto interpretatur his verbis usus: (*elles*) *les rendent plus petits, par le moien de cette bande dont on leur entoure le corps.* Ad hæc Dacierius: "Par cette bande Longin entend sans doute des bandelettes dont on emmaillotoit les Pygmées depuis la tête jusques aux pieds." Sed ego quidem hanc ad rem firmandam requiro testimonium. Longini certe verbis repugnant *fasciæ peculiares*: γλωττοκόμοις etiam imminutio corporum tribuitur, neque dicitur διὰ τὸν ἅμα περικείμ. &c. sed sine ἅμα simpliciter διὰ τ...δεσμόν.

§. 6. Ἐγὼ μέντοι γε ὑπολαμβάνω] Scribendum cum Tollio, Ἐγὼ μέντοι γε ΥΠΟΛΑΜΒΑΝΩΝ, Ῥᾴδιον, ΕΦΗΝ. *Ego vero eum excipiens, Facile est, inquiebam.* Sic Noster infra, Ὅλως καὶ δαπανὸν ΕΦΗΝ εἶναι τῶν νῦν γεννωμένων φύσεων τὴν ῥᾳθυμίαν. Dio Chrysost. Orat. 28. Ὀρθῶς μέντοι ΕΦΗΝ ΥΠΟΛΑΜΒΑΝΩΝ. Quæ sequuntur, καταμέμφεσθαι τὰ ἀεὶ παρόντα, perperam sollicitarunt viri eruditi. Fefellit homines notus Græcismus. Sensus est: *Homini proprium et proclive est, in quacunque demum ætate vixerit, de præsentibus, qualia qualia fuerint, semper quiritari.* Thucydides I, 22. Ἐδόκουν μοι ἕκαστοι περὶ ΤΩΝ ΑΕΙ ΠΑΡΟΝΤΩΝ τὰ δέοντα μάλιστα

circumdatis constringunt: ita quis fortasse omnem
servitutem, quamvis meritam, animi arcam commu-
nemque velut carcerem adpellet. Ego vero his ita 6
respondi. Semper quidem hominibus proclive et
proprium est, sua tempora vituperare; vide tamen,
ne - - - orbis terrarum pax, multoque etiam magis

εἰπεῖν. Dio Cassius in Augusto p. 799. Ἐκδημεῖν τε τοῖς βουλευταῖς ἔνθα ἂν ἐθελήσωσιν ἐπιτραπῆναι· καὶ ὅπως γ᾽ ἂν μηδὲν ἐκ τούτου τὰ δόγματα ἐμποδίζηται, κύρια πάντα τὰ γινωσκόμενα ὑπὸ ΤΩΝ ΑΕΙ ΠΑΡΟΝΤΩΝ εἶναι ἐκελεύσθη. Restituendus hac occasione Dio XL, 22. Τά τε βέλη καὶ πυκνὰ, καὶ πανταχόθεν ἅμα αὐτοῖς ἐμπίπτοντα, συχνοὺς μὲν καιρίᾳ πληγῇ κατέβαλλε, συχνοὺς δὲ ἀπομάχους εἰργάζετο· πᾶσι δὲ ἀσχολίαν ἐνεποίει,—τήν τε προφυλακὴν αὐτῶν ἀφῃρεῖτο, καὶ γυμνούς τε σφᾶς πρὸς τὸ ἀεὶ τιτρωσκόμενον ἠνάγκαζεν. Sensus nullus: nec quidquam adjuvant Interpretes. Scribendum sine dubio: πρὸς ΤΟ ΑΕΙ ΤΙΤΡΩΣΚΟΝ μένειν ἠνάγκαζεν. *Denique omnibus negotium facessebant tela undequaque incidentia, quæ caveri jam amplius a Romanis non poterant, eosque inermes et perpetuis ictibus expositos stare cogebant.* Est autem ista locutio Dioni familiaris: de quo Josephus Scaliger ad Propert. I, 18. Nec otiosa quidem vocula. Confer virum doctissimum ad Herodot. II, 98. p. 147. et ad Theocriti Adoniazusas p. 273. et cl. Mazochium ad Tabul. Heracl. p. 211. Accedit Herodotus VI, 58. ubi eadem formula occurrit. Toupius. Nimis superstitiose Pearcius et Morus defenderant τὸ ὑπολαμβάνων, Pearcius etiam τὸ ἔφη, quod Morus in ἔφην mutari debere ostendit, quamquam ipse non mutavit. Verba ὑπολαμβάνων ἔφην verti possunt: *Statim ego, vix absoluto ejus sermone, hæc dixi.* Monui de hoc usu verbi ad Xenoph. Cyri disc. V, 5, 35. Sed mirum est, quod Tollius voculam ἀεὶ articulo τὰ præposuit, probante etiam Moro. Τὰ ἀεὶ π. sunt, ut nos loquimur, *die jedesmaligen Umstände.* De eleganti hujus particulæ collocatione et nos diximus ad Xenoph. Cyri disc. VIII, 2, 3. Filius item me de errore virorum doctorum monuit, suppeditatis etiam locis, quæ lectores non inviti cognoscent: “Sic Æschin. in Ctes. p. 485. τὰς βοηθείας ποιεῖσθαι τοῖς ἀεὶ δεομένοις: ibid. p. 517. (φησὶ) τοὺς πυλαγόρους τοὺς εἰσαεὶ πυλαγοροῦντας πορεύεσθαι εἰς πύλας. Demosth. in Mid. 526, 7. τὸ δίκην τὸν ἀεὶ ληφθέντα διδόναι.”

ὅρα δὲ, μήποτ᾽ . . . εἰρήνη] Venuste et callide auctor significat, non de *amissa libertate* conquerendum esse et unius dominationi jacturam eloquentiæ imputandam; sed *fortasse etiam pacem totius orbis* esse, quæ magnorum ingeniorum impetus reprimat. Honestiori ergo nomine utitur, et *pacem* stabilito unius imperio firmatam appellat (quoniam e sua jam loquitur persona); breviter tamen rem tangens, copiosius statim acturus de alia re, in qua se multis jactare sine periculo possit. Ἡ τῆς οἰκ. εἰρήνη, *totius orbis* sive *totius imperii Romani pax*, dicitur unius imperium inde ab Augusti tempore ita stabilitum, ut nullus civium Romanorum justo bello cum Imperatore contendere possit. Nam ista in oriente bella, quæ Faber infra tangit, et perperam sub ἀπεριορίστῳ πολέμῳ intelligit, pro nihilo habenda sunt, ut in quibus non inter se Romani cum periculo salutis publicæ decertarint. Hæc universe dicta deinceps clariora fient: dicendum enim de singulis quibusdam verbis huc pertinentibus. Sed dignus est locus, cujus lectio diligentius exquiratur. In Paris. cod. Pearcius tradit esse μηπο χη ης οἰκουμένης: Tollius autem μήποτε ἁ. χει τῆς οἰκουμένης. In cod. Ambr. inter μήποτε et οἰκουμένης spatium duodecim circiter litterarum vacuum relictum est, ut testatur Marq. Gudius, non totidem linearum, ut Schurzfleischius p. 68. tradit. In ed. 1. spatium item sex fere litterarum purum est relictum. Secutus igitur in ceteris Tollium interposui καὶ, quod latere videtur in nota χ: hanc enim litteram ille neglexit. Jam verbis ita constitutis, et addita maxime particula καὶ, coucedit Longinus philosopho vel vero vel ficto, cum amissa libertate concidisse eloquentiam, sed simul significat, pace per totum orbem jam obtinente jacturam illam compensari.

δὲ μᾶλλον ὁ κατέχων ἡμῶν τὰς ἐπιθυμίας ἀπεριόριστος οὑτοσὶ πόλεμος, καὶ νὴ Δία πρὸς τούτοις τὰ φρουροῦντα τὸν νῦν βίον, καὶ κατ᾽ ἄκρας ἄγοντα καὶ φέροντα ταυτὶ πάθη. Ἡ γὰρ φιλοχρηματία, πρὸς ἣν ἅπαντες ἀπλήστως ἤδη νοσοῦμεν, καὶ ἡ φιληδονία δουλαγωγοῦσι, μᾶλλον δὲ, ὡς ἂν εἴποι τις, καταβυθίζουσιν αὐτάνδρους ἤδε τοὺς βίους· φιλαργυρία μὲν νόσημα μικροποιὸν, φιληδονία δ᾽ ἀγεννέστατον.
7 Οὐ δὴ ἔχω λογιζόμενος εὑρεῖν, ὡς οἷόν τε, πλοῦτον ἀόριστον ἐκτιμήσαντας, τὸ δ᾽ ἀληθέστερον εἰπεῖν, ἐκθειάσαντας, τὰ συμφυῆ τούτῳ κακὰ εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐπεισιόντα μὴ παραδέχεσθαι· Ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ἀμέτρῳ πλούτῳ καὶ ἀκολάστῳ συνημμένη καὶ ἴσα, φασὶ, βαίνουσα πολυτέλεια, καὶ ἅμα, ἀνοίγοντος ἐκείνου τῶν πόλεων καὶ οἴκων τὰς εἰσό-

---

ὁ κατέχων ἡμ. . . . τὰ φρουροῦντα τὸν] Vat. 2. ὃν ὁ κατέχων ἡμῶν τὰς ἐπιθ. περιόριστος οὑτοσὶ πόλεμοι, καὶ νηδία πρὸς τούτων τὰ φρουρὰ ὄντα τόν. Vat. 3. autem ὁ κατέχων . . . πρὸς τούτων (Zacc. τούτους) τὰ φρο$\overset{ρ}{ν}$οῦντα τόν. In Laur. pro ἀπεριόρ. est περιόριστος. Par. ὁ κ. . . . πρὸς τούτῳ τὰ φρ. τόν. El. habet φρονοῦντα, ut Vat. 3., in marg. autem φρουροῦντα. Rob. ὁ κατ . . . πρὸς τούτων τὰ φρονοῦντα.

κατ᾽ ἄκρας] Sic Ambr. et Vat. 3. et Robort. Vat. 2. autem κατά$\overset{κ}{ρ}$ας (Zacc. in eo reperisse visus κατὰ χάρας) Sed Par. et El. κατάκρας. Manut. κατὰ κάρα.

ἅπαντες] Vat. 2. ἅπ᾽ αν. Mox idem φιλιδονία.

ὡς ἂν εἴποι τις, κ.] Vat. 2. ὡς ἂν εἴπο τις, κατα βυθίζουσιν. Vat. 3. ὡς ἂν εἴποι τὶς κ. Rob. ὡς ἂν εἴποι τίς, κ.

φιληδονία δ᾽ ἀγεν.] Vat. 2. φιλοδονία δ᾽ ἀγεννέστατον. Vat. 3. et Rob. φιληδονία δὲ ἀγεννέστατον.

§. 7. Οὐ δὴ ἔχω] Vat. 2. οὐ δ᾽ ἢ ἔχω.

τὸ δ᾽ ἀληθ. . . . τούτῳ κακὰ] Vat. 2. τοδαλιθεστέραν εἰπεῖν ἐκθειάσαντας τὰ συμφυῆ τοῦ ἴδ κακά.

Ἀκολουθεῖ γὰρ] Vat. 3. ἀκολουθεῖν γάρ. Idem statim σημμένη pro συνημμένη.

ἴσα, φ., βαίνουσα] Par., teste B., et Robort. ἴσα φασὶ β.

καὶ ἅμα, ἀνοίγ.] Par., Vat. 3., El., Ambr. et vett. edd. καὶ ἄλλα ἀνοίγοντες. Vat. 2. autem cum Laur. καὶ ἄλλα ἀνοίγοντες.

ὁ κατέχων ἡμῶν τὰς ἐπιθυμίας ἀπεριόριστος οὑτοσὶ πόλεμος] Tollius vertit: *quod studia nostra cohibet ac refrenat, bellum.* Male. Nusquam ἐπιθυμιῶν nomen ita simpliciter positum studia honesta significat. Sunt potius ubique *cupiditates vehementiores et pronæ ad vitia.* Neque κατέχειν hic est *refrenare,* sed *in potestate habere, moderari pro lubitu.* Ei deinceps respondet τὸ φρουρεῖν τὸν νῦν βίον. Bellum igitur, quod h. l. dicitur, est hominum pravorum sibi repugnans inconstantia. Conflictantur enim in illis avaritia et profusio, insolens virtutum jactatio et summæ laudis contemtus, et alia vitia. Nam hoc bellum, ut deinceps ostenditur, cupiditates hominum, quocunque vult, impellit. Nota gravissimum antitheton;

immensum istud bellum, quo cupiditates nostræ impeditæ sunt, adfectus item, hanc ætatem obsidentes penitusque devastantes, magna ingenia perdant. Nam inexplebilis cupiditas habendi, qua tamquam morbo omnes jam laboramus, et voluptatis amor vitam una cum hominibus in servitutem redigunt, sive potius veluti submergunt. Ac avaritiæ quidem morbus humiles reddit, voluptatis vero studium humile est. Non possum ergo cogitando reperire, quo tandem modo ii, qui immensas opes in magno honore, aut, ut verius dicam, in deorum numero habent, conjuncta cum iis mala, in animum simul irrepentia, aditu prohibere possint. Sequitur enim immodicas opes adhærens iis, velut pari passu,

---

ἡ τῆς οἰκ. εἰρήνη, et ἀπεριόρ. οὑτοσὶ πόλεμος, bellum latius imperio Romano diffusum, *nullis finibus terminatum*. Οὑτοσὶ de re *nota*, ut post *ταυτί*. Sic *τουτὶ φλογίον* 35, 4.

πρὸς τούτοις . . . ταυτὶ πάθη] Quia dicitur *πρὸς τούτοις*, non possunt *πάθη* rursus esse *affectus*, utpote distincti ab *ἐπιθυμίαις*, quæ notissima sunt *πάθη*. Videntur igitur hic esse *casus*, *mala hominibus accidentia*, sub quorum tamen nomine maxime *morbi animi* (*νοσήματα* post dicuntur) sive *vitia* comprehenduntur, probe, ut monui, discernenda ab istis *ἐπιθυμίαις*, e quarum abusu mala, de quibus deinceps dicitur, exsistunt.

κατ' ἄκρας] *secure*, *nemine impediente*, ideoque *penitus*. Suidas in h. v. loco Thucyd. 4, 112. usus est, e quo unice discitur, quid sit *πόλιν ἑλεῖν κατ' ἄκρας*, nempe, ex arce descendere in urbem, eamque ita invadere, ut tutus sis a tergo, quippe arce occupata. Inde *κατ' ἄκρας* cœpit significare *penitus*. Morus.

καταβυθίζουσιν αὐτάνδρους ἤδη τοὺς βίους] Elegans locutio, sed quam minus perspectam habuerant Interpretes. *αὐτάνδρους τοὺς βίους* est *rem familiarem una cum ipsis viris*. Opportune Polybius III. 81. Ἔνιοι δὲ διὰ τὴν πρὸς τὰς τῶν ἀφροδισίων ὁρμὰς καὶ τὴν ἐν τούτοις ἔκπληξιν, οὐ μόνον πόλεις καὶ ΒΙΟΥΣ ἀναστάτους πεποιήκασιν, ἀλλὰ καὶ ΤΟ ΖΗΝ ΑΥΤΩΝ ἀφῄρηνται μετ' αἰσχύνης. Quod ad instar Commentarii est. Confer Procopium apud Suid. v. Ἰωάννης. et D. Paul. in prima ad Timoth. VI. 9. Toupius. Ambiguitas verbi *βίος* molesta est. Sed vix h. l. significare potest *rem familiarem*. Raro certe et singulari tantum casu ἡ φιλοχρηματία ipsa per se bonis suis hominem exuit, sicut cani natanti in fabula Æsopica cupiditas carnis carnem eripuit. Esse potius videtur *vita moralis*. Id ratio statim subjecta et insequens deinde disputatio, maxime verbum *βίον* §. 8. credere jubet. Itaque φιλοχρηματία et φιληδονία et *homines ipsos servituti turpissimæ et abjectissimæ addicunt* (utpote jam ab illis cupiditatibus subactos) et *mores eorum sensusque reddit serviles*, quia φιλοχρηματία eos ad res minutas deprimit, et quia φιληδονία, humile vitium et indignum generosa indole, eos impellit ad actiones turpes.

§. 7. *ἀκολάστῳ*] i. q. *ἀμέτρῳ*, *ἀπεριορίστῳ*. Ita *indomitum censum* Juven. Sat. 14. v. 176. Morus ostendit dici immensum.

καὶ ἄλλα ἀνοίγοντος] Delendum illud *καὶ ἄλλα*, quod ex margine invectum. Lucian. in Timon. Ἐπειδάν τις ἐντυχὼν τὸ πρῶτον ἀναπετάσας τὴν θύραν εἰσδέχηταί με, συμπαρεισέρχεται μετ' ἐμοῦ λαθὼν ὁ τῦφος, καὶ ἡ ἄνοια, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ μαλακία, καὶ ὕβρις, καὶ ἀπάτη, ΚΑΙ ΑΛΛΑ ἄττα μυρία. Vides jam corruptelæ originem. Quare locus ita rescribendus est: Ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ἀμέτρῳ πλούτῳ καὶ ἀκολάστῳ συνημμένη καὶ ἴσα (φασὶ) βαίνουσα πολυτέλεια, ἀνοίγοντος ἐκείνου τῶν πόλεων καὶ οἴκων τὰς εἰσόδους, εἰς ἃς ἐμβαί-

δους, εἰς ἃς ἐμβαίνει, καὶ συνοικίζεται. Χρονίσαντα δὲ
ταῦτα ἐν τοῖς βίοις, νεοττοποιεῖται, κατὰ τοὺς σοφοὺς,
καὶ, ταχέως γενόμενα περὶ τεκνοποιΐαν, ἀλαζονείαν τε γεννῶσι,
καὶ τῦφον, καὶ τρυφὴν, οὐ νόθα ἑαυτῶν γεννήματα,
ἀλλὰ καὶ πάνυ γνήσια. Ἐὰν δὲ καὶ τούτους τις τοῦ πλούτου
τοὺς ἐκγόνους εἰς ἡλικίαν ἐλθεῖν ἐάσῃ, ταχέως δεσπότας
ταῖς ψυχαῖς ἐντίκτουσιν ἀπαραιτήτους, ὕβριν καὶ παρανομίαν
8 καὶ ἀναισχυντίαν· Ταῦτα γὰρ οὕτως ἀνάγκη
γίνεσθαι, καὶ μηκέτι τοὺς ἀνθρώπους ἀναβλέπειν, μηδὲ

νεοττοποιεῖται] Vat. 2. νεοττὸ πει εἶται.

ἀλαζονείαν τε γεννῶσι] Vat. 2. ἀνάλεξον ἓν ἐντῖ γεννῶσα σι. Addit Zacc. in marg. legi ἀνάντι. Vat. 3. ἀνάλεξον ἕν τι γεννῶσα. El. et Ambr. et Man. ἀνάλεξον ἕν τι γεννῶσι. Rob. ἀνάλεξον ἕν τι γεννῶοσα. De lectione Parisini cod. vid. Add.

Ἐὰν δὲ καὶ τ. τις] Vat. 2. ἐὰν δὲ καὶ τοῦ του τὶς. Vat. 3., Par., teste B., El. Rob. et Man. ἐαν δὲ καὶ τουτου τις. ἡ εῖ

εἰς ἡλ. ἐλθ, ἐάσῃ] Vat. 3. εἰς αλικίαν ἐλθων ἐάση. Rob. habet ἐαση sine iota subscr. Manut. autem ἡλικίας. Vid. nott. ad h. l.

παρανομίαν] Vat. 3. παρανομίας ἀν.

§. 8. μηδὲ πέρα....λόγον] Par. Vat. 3. Laur. El. et Rob. μηδ' ἕτερα φ. &c. Vat. 2. μὴ δ' ἕτερα φήμης εἶναι τινὰ λ.

νει καὶ συνοικίζεται. *Sequitur enim magnas opes profusio, recludentibus illis urbium et domorum januas, in quas intrat et una cum iis habitat.* Quæ plenissima et rotundissima sententia. Quæ sequuntur, χρονίσαντα δὲ ταῦτα, ducta videntur ex Platone in Phædro p. 348. Ὅταν δὲ ΧΡΟΝΙΖΗι τοῦτο δρῶν καὶ πλησιάζῃ. Quæ verba notanda: nam ejusdem commercii sunt. [*Aliquandiu autem una viventes, et consuetudine alter alterius usi, cum nidum fecerint, tum demum sine mora ad prolem gignendam vertunt.* Hic sensus loci est. Restituendus hac occasione Schol. Sophocl. Aj. 492. Ἐπὶ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ ἄλλό τι οἰκειότερον ὄνομα ἐξεῦρεν, Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο, τὴν εὔνοιαν δηλῶν τῶν οὕτως συνιόντων ἐπὶ μόνῃ παιδοποιΐᾳ. Ita scribendus iste locus, qui sane pulcherrimus. Confer Ælian. Var. Hist. II. 42. Ex Indice.] Toupius. Tutius videtur h. l. sequi Pearcium, qui illud mutari volebat in καὶ ἅμα, quod et Morus fecit. Post ἅμα posui incisum, ut sententia sit, *et simul...etiam habitat.*

εἰς ἃς ἐμβαίνει] Magna cum veri specie filius legi vult εἰς αὐτὰς ἐμβαίνει.

νεοττοποιεῖται] Translatio sumpta a Platone Polit. IX. p. 503. C. ἆρα οὐκ ἀνάγκη μὲν τὰς ἐπιθυμίας βοᾷν πυκνάς τε καὶ σφοδρὰς ἐννενεοττευμένας; Ruhnkenius. Verbis κατὰ τοὺς σοφοὺς Longinus fortasse illum ipsum Platonis locum (Bipont. Vol. 7. p. 243.) significavit. Ita et Portus breviter: "Platonem innuit, ni fallor, συνεκδοχικῶς." Morus tamen in Animadverss. retractat, quod in versione posuerat, et σοφοὺς potius esse dicit *prudentes, homines multi usus et diuturnæ experientiæ.* Vix hujusmodi homines οἱ σοφοὶ dici possunt.

ἀνάλεξον ἕν τι γεννῶσι] Isaacus Vossius in libri margine emendat: ἀλαζονείαν γεννῶσι: quod Tollius pro Codicis Parisini lectione temere arripuit. Possis etiam scribere: πλεονεξίαν γεννῶσι. Simillimus locus Plutarchi in Agide p. 796. C. ἐπεὶ παρεισέδυ πρῶτον εἰς τὴν πόλιν ἀργύρου καὶ χρυσοῦ ζῆλος, καὶ συνηκολούθησε τοῦ πλούτου τῇ μὲν κτήσει πλεονεξία καὶ μικρολογία, τῇ δὲ χρήσει καὶ ἀπολαύσει τρυφὴ καὶ μαλακία καὶ πολυτέλεια. Sed Vossiana conjectura præferenda. Nam πλεονεξία simul cum πολυτελείᾳ ingredi debet, sequi ἀλαζονεία,

sumtuositas, quæ, simul ac divitiæ aditus urbium et
ædium patefecerunt, iis in locis, quæ intravit, etiam
una habitat. Jam ubi hæc mala in vita versantur,
nidificant, ut cum philosophis loquar, statim liberis
operam dant, et - - - fastum luxuriosamque molli-
tiem gignunt, non spuriam, sed vere genuinam pro-
lem. Quod si quis et hanc divitiarum progeniem
adolescere patiatur, celeriter in animis gignit domi-
nos inexorabiles, insolentiam, nefas, et impudentiam.
Atque hæc necessario ita evenire tum debent, cum 8
homines ea mirantur, quæ sic possident, ut nec ma-

τύφος et τρυφή. Ruhnkenius. Isaacus Vossius emendabat, ἀλαζονείαν τε γεννῶσι καὶ τύφον. Quod verum. Eunapius in Chrysanth. Πρὸς δὴ τὰς τῶν ἀρχόντων συντυχίας τὸ ὑπερφυὲς οὐκ ἦν δι᾽ ΑΛΑΖΟΝΕΙΑΣ συνιδεῖν ἢ ΤΥΦΟΥ γινόμενον. Plutarch. Quæst. Platon. p. 999. Τοὺς ἄλλους ἐξετάζων ἀεὶ, ΤΥΦΟΥ ΚΑΙ ΑΛΑΖΟΝΕΙΑΣ, καὶ τοῦ βαρεῖς εἶναι, πρῶτον μὲν αὐτοῖς, εἶτα καὶ τοῖς συνοῦσιν, ἀπήλλαττε, Apollon. Tyan. Epist. 3. Εἶτα πῶς διὰ θαλάσσης νῦν ὑποστρέφεις, ἄγων φορτίδα μεστὴν ἀργυρίου, χρυσίου, ΤΥΦΟΥ ΚΑΙ ΑΛΑΖΟΝΕΙΑΣ. Clemens Roman. Epist. ad Corinth. cap. 13. Ταπεινοφρονήσωμεν οὖν ἀδελφοὶ, ἀποθέμενοι πᾶσαν ΑΛΑΖΟΝΕΙΑΝ ΚΑΙ ΤΥΦΟΝ. Huc egregie facit Callicratides Pythagoreus apud Stobæum p. 591. Ἀνάγκη γὰρ τοὺς πολλὰ ἔχοντας ΤΕΤΥΦΩΣΘΑΙ πρᾶτον, τετυφωμένως δὲ ΑΛΑΖΟΝΑΣ γίνεσθαι· ἀλαζόνας δὲ γενομένως, ὑπερηφάνους ἦμεν· ὑπερηφάνως δὲ γενομένως, ΥΒΡΙΣΤΑΣ ἦμεν· ὕβριος δὲ πάσας ἔσχατον καὶ πέρας ΟΛΕΘΡΟΣ. Poteris etiam legere, ΑΝΟΙΑΝ ΤΕ γεννῶσι καὶ τύφον. Isocrates in Areopagit. Συντέτακται καὶ συνακολουθεῖ τοῖς μὲν ΠΛΟΥΤΟΙΣ καὶ ταῖς δυναστείαις ΑΝΟΙΑ καὶ μετὰ ταύτης ἀκολασία. Lucian. in Timon. modo laudatus: Συμπαρεισέρχεται μετ᾽ ἐμοῦ (ΠΛΟΥΤΟΥ) λαθὼν ὁ ΤΥΦΟΣ καὶ ἡ ΑΝΟΙΑ. Sed illud verius. Deinde non male Manutius, εἰς ἡλικίας ἐλθεῖν. quæ locutio elliptica librariis fraudi fuit. Ita locutus est nescio quis apud Stobæum p. 418. Πυθαγόρας τούτως ἔφα καθιστάναι ἄρχοντας, οἵτινες ἐκ παίδων καλῶς ἤχθησαν, καὶ ΕΙΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΕΛΘΟΝΤΕΣ μὴ γεγόνασι προδόται τῆς αὐτῶν ἡλικίας λήμματος χάριν. Toupius. Tollius ἡλικίας pro plurali habebat. Sed genitivus est, pendens ille ab intelligendo μέτρον. Apud poëtas certe ἥβης μέτρον sæpe occurrit. Aliquanto post, quam hæc scripseram, vidi Toupium in Indice firmasse ellipsin loco Pauli, ep. ad Ephes. 4, 13. et Luciani in Imag. cujus verba sunt: τῆς ἡλικίας δὲ τὸ μέτρον ἡλίκον ἂν γένοιτο. Ad extremum tamen ἡλικίαν, quod libri vett. nonnulli habeant, ut planius, præfert. Sed Longinus non sequitur plana et usitata. Me quidem hic librorum istorum auctoritas movit, ut ἡλικίαν scriberem. Sunt nempe codd. Par. Ambr. Laurent. et Venetus, et ed. 1.

[ἀλαζονείαν τε γεννῶσι) Bastius: "A prima manu in cod. Par. scriptum est ἀνάλεσι ξον ἔναντι γεννῶσα. A secunda manu syllaba αν mutata est in ἐν, ita ut jam ἐν ἔντι legatur. In marg. a secunda manu adscriptum γρ. ἔναντι. Mihi conjectura ἀλαζονείαν τε γεννῶσι videtur unice probanda."]

§. 8. μηκέτι τοὺς ἀνθρώπους ἀναβλέπειν] Locus pulcherrimus: de quo nos ad Suid. III. p. 213. Plato apud Nostrum supra sect. 13. Πρὸς δὲ τὸ ἀληθὲς ἄνω οὔτ᾽ ΑΝΕΒΛΕΨΑΝ πώποτε. Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. XI. 41. Διαῤῥήξατε ἤδη ποτὲ τοὺς χαλινοὺς, ὦ σχέτλιοι· ΑΝΑΒΛΕΨΑΤΕ ὀρθοῖς ὄμμασι πρὸς τὴν ἐλευθερίαν· Eunapius in Prœmio: Πρὸς τὴν τῶν ὄντων διῄρατο καὶ ΑΝΕΒΛΕΨΕ φύσιν. Toupius.

μηδ᾽ ἕτερα φήμης εἶναί τινα λόγον] Sic unicus ille Codex Parisinus, teste Isaaco Vossio, quod deinde inepte mutarunt in μηδὲ πέρα φήμης εἶναί τινα λόγον. Sed codicis antiqui, quamvis corrupta, scriptura nos quasi manu ducit ad lectionem verissimam et pulcherrimam: μηδ᾽ ὑστεροφημίας εἶναί τινα λόγον. Plutarchus Tom. II. p. 58. C. οὐδενὸς αὐτῷ τὰ πράγματα πλὴν

πέρας φήμης εἶναί τινα λόγον, ἀλλὰ τοιούτων ἐν κύκλῳ τε-
λεσιουργεῖσθαι κατ' ὀλίγον τῶν βίων τὴν διαφθορὰν, φθίνειν
δὲ καὶ καταμαραίνεσθαι τὰ ψυχικὰ μεγέθη, καὶ ἄζηλα
γίνεσθαι, ἡνίκα τὰ θνητὰ ἑαυτῶν μέρη κἀνόητα ἐκθαυ-
9 μάζοιεν, παρέντες αὔξειν τ' ἀθάνατα. Οὐ γὰρ ἐπὶ κρίσει
μέν τις δεκασθεὶς οὐκ ἂν ἐπὶ τῶν δικαίων καὶ καλῶν ἐλεύ-
θερος καὶ ὑγιὴς ἂν κριτὴς γένοιτο· ἀνάγκη γὰρ, τῷ δωροδό-
κῳ τὰ οἰκεῖα μὲν φαίνεσθαι καλὰ καὶ δίκαια. Ὅπου δὲ

τοιούτων] Hoc Par. Vat. uterq. Laur. El. et Rob. Sed Manut. τοιαύτην.

τελεσιουργ... διαφθορὰν] Par., teste B., τ. κατ' ὀλ. τὴν τῶν β. διαφθορὰν. Hoc ipsum habent Vatt. ambo, Laur. Ambr. et Robortellus. Vat. 2. præterea dat τελεσιουργῖσθαι, et Vat. 3. διαφ$\overset{θ}{λ}$ορὰν.

μέρη κἀνόη... ἀθάνατα] Vat. 2. μέρη κα, πανη τὰ ἐκθαυμάζοι ἐνπαρέντες αὔξειν τὰς ἄνατα. Vat. 3. μέρη καπᾶνη τα ἐκθαυμάζοι ἐνπαρέντες αὔξειν τὰς ἄνατα. Par., teste B., μέρη καπαννητα, sic, sine accentu; deinde αὔξειν τὰς ανατα, sic, sine accentu. El. autem καπάνητα et deinde τὰς ἀνατά. Laur. καπανητὰ. Rob. totum sic vulgavit: μέρη κα* πανητα ἐκθαυμάζοιεν παρέντες αὔξειν τὰς* ανατα, sic, non ἄνατα. Manut. pro τἀθάνατα edidit τὰς ἀφετὰς, cum scribi vellet ἀρετὰς. In marg. El. ad καπάνητα scriptum κἀνόνητα ἐκθειάζουσιν, et ad τὰς ἀνατά sic: τὰς ἀρετὰς sive τ' ἀθανατά.

§. 9. ἐπὶ κρίσει] Rob. ἐπικρίσει.

δικασθεὶς] Par., teste B., Vat. 3. Rob. δικασθεὶς, Vat. 2. et Laur. δικὰ θεὶς.

ἀνάγκη ... τὰ οἰκεῖα μὲν] Vat. 2. ἀνάγκυ γὰρ τῶ δοροδόκωτα οἰκεῖα μὲν.

ὑστεροφημίας ἐνδεῖν οἰόμενος. Ipse Longinus sect. XIV. πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὅλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον. Dio Chrys. Orat. XXXI. p. 316. A. περὶ πλείονος τοῦ ζῆν ἡγούμενοι τὴν ὕστερον εὐφημίαν. Est autem imitatio Demosthenis de Coron. p. 547. εἴπερ ἢ δόξης, ἢ προγόνων, ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον. Ruhnkenius. Eleganter Ruhnkenius noster, μηδ' ὑστεροφημίας εἶναί τινα λόγον. *Nec, quam opinionem de se posteri habituri sint, quidquam curare.* Marcus Antonin. IV. 19. Ὁ περὶ τὴν ΥΣΤΕΡΟΦΗΜΙΑΝ ἐπτοημένος οὐ φαντάζεται, ὅτι ἕκαστος τῶν μεμνημένων αὐτοῦ τάχιστα καὶ αὐτὸς ἀποθανεῖται. Vocem non semel usurpat Antoninus. Confer nos supra ad sect. 14. Sed leviori negotio locus sanandus. Rescribo: μηδὲ περὶ φήμης εἶναί τινα λόγον. *No one cares what the world says of him.* Ita locutus est Themistius Orat. 27. p. 332. Ed. Hard. Καὶ περὶ μὲν τῶν λόγων αὐτῶν οὐδεὶς λόγος αὐτοῖς. Qui locus elegans. Toupius. Verbum πέρα non ineptum et ex ed. Manutii propagatum ego illis præfero. Verborum μηδ' ἕτερα et μηδὲ πέρα quam facilis fuerit permutatio, non est quod demonstrem. Steinheilius laudat ὑστεροφημίας etiam a Maio substitutum verbum. Ipse et παράπαν legi posse addit: probat tamen πέρα, ultra, ulterius.

τὰ θνητὰ ἑαυτῶν μέρη καὶ ἀνόητα] Legendum, καὶ ἀνόητα. Plato in Phædon. p. 215. Ed. Forster. Τῷ μὲν θείῳ καὶ ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ ὁμοιότατον εἶναι ψυχὴν, τῷ δὲ ἀνθρωπίνῳ καὶ ΘΝΗΤΩι ΚΑΙ ΑΝΟΗΤΩι ὁμοιότατον αὖ εἶναι σῶμα. Quem locum ob oculos habuisse videtur noster Longinus. Deinde recte Manutius, παρέντες αὔξειν τὰς ἀρετάς. Quæ solennis et elegantissima locutio. Xenoph. Memor. II. 6. Ὅσαι δὲ ἐν ἀνθρώποις ΑΡΕΤΑΙ λέγονται, σκοπούμενος εὑρήσεις πάσας μαθήσει τε καὶ μελέτῃ ΑΥΞΑΝΟΜΕΝΑΣ. Damascius apud Suid. v. Ἐχέμυθος. Ἦν δὲ ἐχέμυθος ἐς τὰ μάλιστα καὶ κρυψίνους· ἀλλ' εἴς τε ΣΥΝΑΥΞΗΣΙΝ ΑΡΕΤΗΣ καὶ κακίας μείωσιν, ὅλην ἐξεκέχυτο τὴν ψυχήν. Philostratus in Vita

peant, nec prosint, neglecto rerum immortalium in-
cremento, nec licet iis amplius suspicere, aut famæ
ulterius rationem habere, sed pernicies hominum ita
moratorum continuo vitiorum nexu maturescit, ani-
mi magnitudo interit et exarescit, nec æmulatione
digna est. Neque enim, si quis sententiæ dicendæ 9
causa corruptus sit, liber amplius et integer justi
rectique judex esse potest; necessario enim ei, qui
dona capit, sua tantum justa et recta videntur. Cum

Marci: Ἠγάσθη αὐτὸν καὶ Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ πρεσβεύοντα ὑπὲρ Βυζαντίων, ἐπιτηδειότατος τῶν πάλαι βασιλέων γενόμενος ΑΡΕΤΑΣ ΑΥΞΗΣΑΙ. Huc facit Quintilian. Institut. Orat. III. 8. *Isocrates in Panegyrico conqueritur plus honoris corporum quam animorum virtutibus dari.* Toupius. Lectio τὰς ἀρετὰς (Manut. e vitio typogr. ἀφετὰς) est Longino prorsus indigna. Servavi τἀθάνατα, quod Pearcius in corruptis codicum verbis latere existimabat. Ceterum propter locum Platonis, (ed. Fisch. §. 28.) ubi νοητὸν active positum est, et propter membrorum rationem ego probem: . . . κἀνόητα ἐκθ. π. αὔξ. τὰ νοητὰ κἀθάνατα.

§. 9. Οὐ γὰρ ἐπὶ κρίσει μέν τις δεκασθεὶς &c.] MS. Parisinus: οὐ γὰρ ἐπικρήσει μέν τις δεκασθείς. ex quo Isaacus Vossius faciebat, οὐ γὰρ ἐπικρινεῖ μέν τις δεκασθείς. Sed vir doctissimus nesciebat, locum sumtum esse ex Demosthene de fals. Legat. p. 117. ἡγούμενος τὸν ἅπαξ λαβόντα, καὶ διαφθαρέντα ὑπὸ χρημάτων, οὐδὲ κριτὴν ἔτι τῶν συμφερόντων ἀσφαλῆ μένειν τῇ πόλει. Ruhnkenius. Hic locus non emendatione, sed interpretatione eget. Reddunt, *in judicio quis pretio corruptus.* Imperite id quidem et nullo judicio. Ἐπὶ κρίσει δεκασθῆναι est *corrumpi ob sententiam dandam.* Philostratus Heroic. p. 681. ὁ Αἴας λέγεται ταῖς ἀγέλαις ἐμπεσὼν, διαφορῆσαι σφᾶς, οἷον κτείνων τοὺς Ἀχαιοὺς ΕΠΙ ΤΗι ΚΡΙΣΕΙ. *Fertur in greges impetum fecisse Ajax, atque eos dilaniasse, quasi morte mulctaturus Græcos ob sententiam, quam contra se tulissent.* Julian. Orat. 2. p. 81. Ὑπάρχειν δέ φασι καὶ Κελτοῖς ποταμὸν ΑΔΕΚΑΣΤΟΝ ΚΡΙΤΗΝ τῶν ἐκγόνων, καὶ οὐ πείθουσιν αὐτὸν, οὔτε αἱ μητέρες ὀδυρόμεναι συγκαλύπτειν αὐτὰ, καὶ ἀποκρύπτειν τὴν ἁμαρτάδα, οὔτε οἱ πατέρες ὑπὲρ τῶν γαμετῶν καὶ τῶν ἐκγόνων ΕΠΙ ΤΗι ΚΡΙΣΕΙ δειμαίνοντες. Ubi recte Interpretes, *dum judicii exitum perhorrescunt.* Deinde recte viri doctissimi Morus et Pricæus, οὐκ ΑΝ ΕΤΙ τῶν δικαίων καὶ καλῶν ἐλεύθερος καὶ ὑγιὴς ἂν ΚΡΙΤΗΣ γένοιτο. Dionys. Halicar. in Isæo: Εἰ δέ τις παραθεωροίη ταῦτα ὡς μικρὰ καὶ φαῦλα, ΟΥΚ ΑΝ ΕΤΙ ΓΕΝΟΙΤΟ ἱκανὸς αὐτῶν κρατῆσαι. Noster infra: Δοκοῦμεν ΕΤΙ ἐλεύθερόν τινα ΚΡΙΤΗΝ τῶν μεγάλων καὶ ἀδέκαστον ἀπολελεῖφθαι; Demosth. Περὶ Παραπρεσβ. p. 117. Ἡγούμενος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὸν ἅπαξ λ. [v. Ruhnken.] Ad quem locum proculdubio respexit Longinus. Toupius. Verba ἐπὶ κρίσει tantum Petra et Paganus ambigue verterunt *in judicio.* Ceteri omnes recte et clare. Leve est quod addam. Prima negatio certos statim ab initio reddit lectores, enuntiationem fore negantem. Tum suo loco, ne quid ambiguum sit, οὐκ ἂν, *non sane.* Sic et post verba sat multa repetitur hoc ἂν gravitatis causa.

ἀνάγκη γὰρ τῷ δωροδόκῳ τὰ οἰκεῖα μὲν φαίνεσθαι καλὰ καὶ δίκαια] Idem δωροδόκος et δωροδέκτης. utrumque ἀπὸ τοῦ Δέχεσθαι. sed litera aspera in lenem mutatur. Quod Græcis solenne. Hinc ἀγγεῖον ἀρτοδόκον, οἰνοδόκον, γαλακτοδόκον, et cetera hujus furfuris sexcenta. de quo nos in Animadvers. ad Schol. Theocriti V. 58. Qui aliter scribunt, falluntur. in quibus cl. Valesius ad Harpocrat. p. 71. Etymologus: Ἱστοδόκη, ἡ ὑποδεχομένη τὸν ἱστὸν ἱστοθήκη. τὰ δὲ παρὰ τοῦ δέχω πάντα διὰ τοῦ κ. ξενοδόκος καὶ τὰ ὅμοια. Quod viris doctis notandum. Deinde non male Faber, τὰ δίκαια μὴ φαίνεσθαι καλὰ καὶ δίκαια. *Necesse est enim, quæ justa et honesta sunt, ei qui mercede corruptus sit, nec justa videri nec honesta.* Sextus Empiric. Advers. Mathemat. lib. 2. p. 303. Εὔνοιαν δὲ ἐμποιεῖ οὐχ ὁ ῥητορικὸς, ἀλλ' ὁ ἀφελὴς καὶ τὸν ἰδιωτικὸν ὑποφαίνων τύπον. τῷ μὲν γὰρ τοῦ ἡμῶν ἑκάστου τοὺς ὅλους ἤδη βίους δεκασμοὶ βραβεύουσι, καὶ ἀλλοτρίων θῆραι θανάτων, καὶ ἐνέδραι διαθηκῶν, τὸ δ' ἐκ τοῦ παντὸς κερδαίνειν ὠνούμεθα τῆς ψυχῆς, ἕκαστος πρὸς τῆς [φιλοχρηματίας] ἠνδραποδισμένοι, ἆρα δὴ ἐν τῇ τοσαύτῃ λοιμικῇ τοῦ βίου διαφθορᾷ δοκοῦμεν ἔτι ἐλεύθερόν τινα κριτὴν τῶν μεγάλων, ἢ διηκόντων πρὸς τὸν αἰῶνα, καθέκαστον ἀπολελεῖφθαι, καὶ μὴ καταρχαιρεσιάζεσθαι πρὸς

ἤδη βίους] Vat. 2. ἤδη αἴους δ. Laur. ἤδη αἴους.

ἀλλοτρίων] Rob. et Man. ἀλλοτρίαι. El. ἀλλότριαι.

ἐνέδραι] Par. et Rob. ἔνεδραι. Vat. 2. ἔνεδρα.

κερδ. . . . ψυχῆς] Vat. 2. κεοδαίνειν ὠνούμεθα τὴν ψυχῆς.

τῆς [φιλοχρ.] ἠνδραπ.] Vat. 2. τῆς ἠδβυποδυσμενη (Zacc. ηνδβυποδισμένοι), Vat. 3. τῆς ἠνδραποδισμένοι. Sic a cett. omnibus codd. et vett. edd. φιλοχρηματίας abest. Robortellus aliquid excidisse sentiens post τῆς posuit asteriscum. Manutius ἑαυτοῦ: nam neque hoc in ullo libro msto exstat, et e Manut. sumtum aliquis ad marg. El. posuit.

ἆρα δὴ] Par., teste B., Vat. uterq. et Rob. ἄρα δὴ.

λοιμικῇ . . . . δοκοῦμεν] Vat. 2. λοιμηκῆ τοῦ βίου δι' ἀφθ ρὰ, δουκοῦμεν.

κριτὴν τῶν μ. . . . . . ἀπολελ. καὶ μὴ] Vat. 2. κριτῆν τῶν μεγάχων ἢ μεγάλων ἢ διήκοντων πρὸς τὸν ἀγῶνα καθὲκαστον ἀπολ. καὶ μοὶ. Vat. 3. κριτὴν τῶν μεγάλων ἢ μεγάλων ἢ διηκόντων πρὸς τὸν ἀγῶνα καθέκαστον ἀπολελεῖσθαι καὶ μοι. Marg. φθαι. In Par. item, teste B., clare legitur : . . . . πρὸς τὸν ἀγῶνα καθέκαστον ἀπολ. καί μοι : et sic plane Robortellus. Ex El. Hudson : " πρὸς τὸν ἀγῶνα : in margine πρὸς πάντα τὸν αἰῶνα, et mox καθέκαστον ἀπολελύσθαι." Laur. habet τῶν μεγάχων ἢ μεγάλων et deinde καθέκαστον. Manut. πρὸς τὸν ἀγῶνα καθέκαστον ἀπολελύσθαι.

ῥήτορος ἀντίκεινται πάντες, ταῖς ὑπεροχαῖς φθονοῦντες. κἂν γὰρ ΔΙΚΑΙΑ κατασκευάζῃ ὁ ῥήτωρ, δοκοῦσι μὴ διὰ τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ ῥήτορος πανουργίαν ΤΑ ΜΗ ΔΙΚΑΙΑ τοιαῦτα αὐτοῖς ΦΑΙΝΕΣΘΑΙ. Verba autem δίκαιον et οἰκεῖον non raro confunduntur. de quo cl. Marklandus ad Lysiam p. 590. Hinc corruptus Porphyrius de Abstin. II. 61. Θεοῖς δὲ ἀρίστη μὲν καταρχὴ νοῦς καθαρὸς καὶ ψυχὴ ἀπαθὴς, οἰκεῖον δὲ καὶ τὸ μετρίως μὲν ἀπάρχεσθαι τῶν ἄλλων. Scribendum proculdubio, ΔΙΚΑΙΟΝ δὲ καὶ τὸ μετρίως μὲν ἀπάρχεσθαι τῶν ἄλλων. Notus versiculus,

ΔΙΚΑΙΟΝ εὖ πράττοντα μεμνῆσθαι θεοῦ.

Sallustius de Diis cap. 16. Πρῶτον μὲν ἐπειδὴ πάντα παρὰ θεῶν ἔχομεν, ΔΙΚΑΙΟΝ τοῖς διδοῦσι τῶν διδομένων ἀπάρχεσθαι. Atque hæc speciem quidem habent. Sed nihil mutandum apud Longinum. Optime cl. Pearcius, " Τὰ οἰκεῖα significat causam ejus, a quo pecuniam accepit: judex enim corruptus corrumpentis causam suam facit." Aristot. Rhetor. I. 1. Ἐνταῦθα μὲν γὰρ ὁ ΚΡΙΤΗΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΩΝ κρίνει, ὡς οὐδὲν ἄλλο δεῖ πλὴν ἀποδεῖξαι, ὅτι οὕτως ἔχει, ὥς φησιν ὁ συμβουλεύων. Polybius Excerpt. Legat. XCIII. Τὰ δὲ ἁμαρτήματα κατὰ τοὐναντίον, τὰ μὲν τῶν ἄλλων ἐξωνείδιζε πικρῶς καὶ δυσμενῶς, τὰ δὲ τῶν Ῥοδίων ἐπειρᾶτο περιστέλλειν ἵνα κατὰ τὴν παράθεσιν ΤΑ ΜΕΝ ΟΙΚΕΙΑ μικρὰ καὶ συγγνώμης ἄξια φανῇ, τὰ δὲ τῶν πέλας ἀπαραίτητα καὶ μεγάλα τελέως. Quæ Rhetorem nostrum haud parum illustrant. Toupius. Interpretatio Pearcii nulla ex parte probanda est. Οἰκεῖα non sunt causæ forenses, propter quas judex donis corruptus est. Pluribus hoc docere facile esset. Sufficit, quod nemini obscurum est, eam non convenire argumentationi auctoris. Οἰκεῖα sunt *quæ cujusque ingenio aut consuetudini congruunt.* Lucian.

vero omnium nostrum vitam corruptela, et aliorum morti ac testamentis structæ insidiæ gubernant, cum lucrum ex re qualibet vita emimus, a sua quisque - - - in servitutem redacti; num in tam pestifera vitæ pernicie putamus liberum quemdam et incorruptum magnitudinis, aut cujusvis ætatem ferentis rei, judicem reliquum esse, nec potius a cupiditate

de conscrib. hist. c. 16. οἰκεῖον εἶναι ἰατρῷ, ἱστορίαν συγγράφειν, εἴγε ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν Ἀπόλλωνος υἱὸς, Ἀπόλλων δὲ Μουσηγέτης, καὶ πάσης παιδείας ἄρχων. Alia loca dabunt Menagius ad Diog. Laertii Cleobulum. p. 33. s. Hoogev. ad Vig. III, 8, 5. et alii. Itaque judicii donis corrupto *sua consuetudo* (dona nempe accipiendi et secundum eorum modum sententiam suam ferendi) recta videtur et honesta. Eodem sensu ἴδια dicuntur, ut Evang. Joh. 8, 44. ubi interpretes etiam hanc τῶν οἰκείων significationem exemplis firmant. Pro μὲν cum Moro legendum μόνα. Probat hoc idem vir doctus in Bibl. Crit. Amst. Vol. I. P. 3. et de sententia ipsa locum Plutarchi (Tom. II. p. 48.) comparandum affert, cujus hæc sunt verba: Οὐκ ἐστὶν αὐτοῦ κριτὴν δίκαιον καὶ ἀδέκαστον εἶναι. Τυφλοῦται γὰρ τὸ φιλοῦν περὸς τὸ φιλούμενον, ἂν μή τις μαθὼν ἐθισθῇ τὰ καλὰ τιμᾷν καὶ διώκειν μᾶλλον, ἢ τὰ συγγενῆ καὶ οἰκεῖα. Cf., si placet, Plat. Legg. 5, p. 213. Bipont.

τὸ δ' ἐκ τοῦ παντὸς κερδαίνειν ὠνούμεθα τῆς ψυχῆς] Locus elegantissimus. Sophocles Antig. 317.

Οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.

Illud autem, ὠνούμεθα τῆς ψυχῆς, ductum est ex Plutarcho de Ira cohibenda p. 457. τὸ δὲ ἐν ψυχῇ στῆσαι κατὰ θυμοῦ τρόπαιον (ᾧ χαλεπὸν εἶναι διαμάχεσθαι, φησὶν Ἡράκλειτος· ὅ, τι γὰρ ἂν θέλῃ, ΨΥΧΗΣ ΩΝΕΙΤΑΙ·) μεγάλης ἐστὶ καὶ νικητικῆς ἰσχύος, ὥσπερ νεῦρα καὶ τόνους ἀληθῶς ἐπὶ τὰ πάθη τὰς κρίσεις ἐχούσης. Dio Chrysost. Orat. 31. Μύριοι δὲ εἰσὶν οἱ ΤΑΣ ΨΥΧΑΣ προέμενοι ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ ΤΟΥ ΖΗΝ ΕΩΝΗΜΕΝΟΙ τὴν εἰκόνα καὶ τὴν ἐπιγραφήν. Toupius. Talia, ut et πρίασθαι ψυχῆς Xenoph. Cyri pæd. III, 1, 36. et 41. non sine aliqua voluptate comparantur: sed ceterum exigui sunt usus.

ἕκαστος κ. τ. λ.] Hæc mutila sunt. Manutius, ἕκαστος πρὸς τῆς ἑαυτοῦ ἠνδραποδισμένοι. Quare vide, an ita res redintegrari possit: Ἕκαστος πρὸς τῆς ἑαυτοῦ ΗΔΟΝΗΣ ἠνδραποδισμένοι. *Unusquisque a voluptatibus suis in servitutem redactus.* Nimirum divitias expetunt, ut in voluptatibus suis consumant. Noster supra, ἡ φιλοχρηματία καὶ ἡ ΦΙΛΗΔΟΝΙΑ δουλαγωγοῦσι. Æschines cont. Timarch. p. 80. Αἱ προπετεῖς τοῦ σώματος ΗΔΟΝΑΙ, καὶ τὸ μηδὲν ἱκανὸν ἡγεῖσθαι, ταῦτα πληροῖ τὰ λῃστήρια — ταῦτα παρακελεύεται τοῖς νέοις σφάττειν τοὺς πολίτας, ὑπηρετεῖν τοῖς τυράννοις, συγκαταλύειν τὸν δῆμον. οὐ γὰρ τὴν αἰσχύνην οὐδ' ἃ πείσονται ληφθέντες λογίζονται, ἀλλ' ἐφ' οἷς κατορθώσαντες ΕΥΦΡΑΝΘΗΣΟΝΤΑΙ, τούτοις κεκήληνται. Phavorinus apud Stobæum p. 757. Ἀρετὴν οὖν τοῖς πᾶσι μᾶλλον εὐκταῖον, ἢ πλοῦτον ἀνοήτοις σφαλερόν. ὑπὸ γὰρ χρημάτων αὔξεται κακία. καὶ ὅσῳ τις ἂν ἄφρων ᾖ, τοσούτῳ πλέον ἐξυβρίζει, τὸ λυσσῶδες ΑΥΤΟΥ ΤΩΝ ΗΔΟΝΩΝ ἐκπληροῦν ἔχων. Et hoc, opinor, verum. Toupius. Turbatum locum integritati suæ sic restituo: ἕκαστος πρὸς τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας ἠνδραποδισμένοι. Cum librarius verba τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας suo loco omisisset, mox errore animadverso, in extrema periodo ponere maluit, quam prorsus omittere. Hac emendatione nihil verius puto. Ruhnkenius.

[Moneri breviter commodum erat, verum verbum κἀδέκαστον a Tollio restitutum esse. Ejusdem ingenio debetur verbum φιλοχρηματίας. Sed hujus veritas, ut patet, minus explorata est. Fr. Portus videtur κακίας inseri voluisse. Hoc si recte statuit, aptius est Munatii ἑαυτοῦ. Nempe verba Porti sunt: "ἠνδραποδισμένοι] *redacti in servitutem a suis quique vitiis.*" Uno alterove loco etiam supra oblitus sum nominare auctorem revocandi veri aut probabilis verbi. Pluribus aut gravioribus rebus intento lectores æqui tale peccatum facile ignoscent.]

καταρχαιρεσιάζεσθαι] Verbum exquisitissimum et non nisi Longino nostro usurpatum. Ἀρχαιρεσιάζειν est *comitia habere ad creandos Magistratus. to hold court.*

10 τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας; Ἀλλὰ μήποτε τοῖς τοιού-
τοις, οἷοί περ ἐσμὲν ἡμεῖς, ἄμεινον ἄρχεσθαι, ἢ ἐλευθέροις
εἶναι· ἐπεὶ τοίγε ἀφεθεῖσαι τὸ σύνολον, ὡς ἐξ εἱρκτῆς ἄφε-
τοι, κατὰ τῶν πλησίον αἱ πλεονεξίαι κᾂν ἐπικαύσειαν τοῖς
11 κακοῖς τὴν οἰκουμένην. Ὅλως δὲ δαπανὸν ἔφην εἶναι τῶν
νῦν γεννωμένων φύσεων τὴν ῥᾳθυμίαν, ᾗ, πλὴν ὀλίγων,

§. 10. Αλλὰ μήπ.....τ. τ. οἷοίπερ] Vat. 2. ἀλλὰ μὴ ποτε τοιούτοις οἶ οἶπερ. Pariter Laur. et, teste B., Par. τοιούτοις sine articulo.

ἐπεὶ τοίγε.....τὴν οἰκουμένην] Vat. 2. ἐπεὶ τόν τε ἀφεθῆσαι τὸ σύνολον ὡς ἐξ εἱρκτῆς ἄφες τοι κὰ τῶν πλησίων αἱ πλεόνοξίαι κᾶν ἐπικαύσει αυτοῖς κ. τὴνηκουμεν. Laur. pro ἄφετοι dat ἄφεστοι: de ceteris nihil proditum. E Vat. 3. hæc notanda: κᾶν ἐπικαύσει ἂν τοῖς. Scripsi in nott. nescio quomodo, Vaticani tertii esse τῶν πλησίον. Sed ipsum Amatii silentium hoc refutat. Verum in Par., Bastio clare testante, reperitur κατὰ τῶν πλησίον. Cf. nott. Rob. præter τῶν πλησίον habet a nostris diversum ἐπί τοιγε.

§. 11. Ὅλως δὲ δαπανὸν] Omnes codd. et vett. edd. ὅλως δὲ δαπανῶν.

ᾗ, πλὴν ὀλίγων] Vat. 2. οἱ πλὴν ὀλίγων. Vat. 3. οἱ πλὴν ὀλίγων. Par., Pearcio Bastioque auctoribus, οἷ πλὴν ὀλίγων. Robort. autem οἳ πλὴν ὀλίγων.

Est et Ἀρχαιρεσιάζειν *ambire, plebem demulcere.* quod candidati soleut. Hinc Καταρχαιρεσιάζειν *ambiendo vincere*, sive *malis artibus finem propositum adsequi.* Καταρχαιρεσιάζεσθαι, *muneribus seduci, corrumpi. got over.* Atque hinc Longinus intelligendus. Sed de hoc consulendi viri docti ad Hesychium, Harpocrat. Pollucem. Confer etiam Suid. et Etymologum in v. Toupius.

§. 10. ἄμεινον ἄρχ. ἢ ἐλευθ. εἶναι] Nonnulli signum interrogandi his subjiciunt. Sed vehementior hujus loci oratio aliam formam interrogationis, ex meo sensu, posceret, ut: Ἀλλ' οὐ γὰρ τοῖς τοιούτ. &c.

ἀφεθεῖσαι τὸ σύνολον &c.] Cl. Marklandus ad Max. Tyr. Dissert. XXXIII. p. 711. tollit vocem ἄφετοι, velut ex glossemate natam. Sed nihil ejiciendum, modo corrigatur: ἐπείτοιγε ἀνεθεῖσαι τὸ σύνολον, ὡς ἐξ εἱρκτῆς ἄφετοι. Philo Iud. Tom. I. p. 279. καὶ τὰ τῆς ἀνάγκης ἀνεὶς δεσμὰ, ἄφετον εἴασε τὴν διάνοιαν. Ruhnkenius. Imitatus est Noster Plutarchum suum de Audit. p. 37. Ἀναρχία μὲν γὰρ, ἣν ἔνιοι τῶν νέων ἐλευθερίαν ἀπαιδευσίᾳ νομίζουσι, χαλεπωτέρους ἐκείνων τῶν ἐν παισὶ διδασκάλων καὶ παιδαγωγῶν δεσπότας ἐφίστησι, ΤΑΣ ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ ΩΣΠΕΡ ΕΚ ΔΕΣΜΩΝ ΛΥΘΕΙΣΑΣ. Huc facit Isocrates Orat. ad Philippum: Προσήκει δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις τοῖς ἀφ' Ἡρακλέους πεφυκόσι, καὶ τοῖς ἐν πολιτείᾳ καὶ νόμοις ἐνδεδεμένοις, ἐκείνην τὴν πόλιν στέργειν, ἐν ᾗ τυγχάνουσι κατοικοῦντες· ΣΕ ΔΕ ΩΣΠΕΡ ΑΦΕΤΟΝ γεγενημένον πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα πατρίδα νομίζειν, ὥσπερ ὁ γεννήσας ὑμᾶς. Quæ tangit Philosophus Rhetor. III. cap. XI. Confer etiam viros doctos ad Max. Tyr. XXIX. 2. Deinde optime, ut solet, Marklandus noster, κᾂν ΕΠΙΚΑΥΣΕΙΑΝ τοῖς κακοῖς τὴν οἰκουμένην. Qua quidem emendatione nihil certius aut elegantius. Josephus Bell. Jud. II. 16. Τοῖς ἀγαθοῖς σχεδὸν ὅλην ΕΠΙΚΑΥΖΟΝΤΕΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΝ. Toupius. Ἄφετοι (sc. θῆρες) etsi nimis cognatum videtur τῷ ἀφεθεῖσαι ideoque minime aptum comparationi, tamen ut maxime proprium et, ut dicunt, solenne verbum potest ferri, cum in talibus vitium minus sentiatur. Sed melius sane illud ἄφετοι abesset. Etiam ἐπικαύσειαν defendi potest, etsi ἐπικλύσειαν ob leniorem et usitatiorem, qui inest, tropum et ob levem mutationem merito et aliis placet, ut Sallierio in *Memoires de Litt. .... des Inscriptions* &c. Tom. V. p. 125. Nempe incendium et late manat et cuncta devastat. Hinc Philoctetes apud Sophoclem v. 929. sic Neoptolemum increpat: ὦ πῦρ σὺ, καὶ πᾶν δεῖμα! Et Cicero non semel dixit *invidiæ incendio conflagrare*, pro infestari maximo et ab omnibus odio. Vid. maxime interplus habendi sententiam dici? Sed vereor, ne nobis, 10 quales quidem nunc sumus, melius sit parere, quam libertate frui, si quidem opum cupiditas, penitus in alios, ut bestiæ e carcere, immissa, totum terrarum orbem inflammatura malis esset. Omnino vero de- 11 monstravi, desidia corrumpi ingenia nostra, cui omnes per totam vitam præter paucos servimus, nullo

pretes ad ep. Jacobi 3, 5. Durior paulo graviorque tropus in admiratore Demosthenis mihi probatur. Fortasse Marklandus πλησίον quoque pro πλησίων h. l. rescribendum significat. Id ipsum mihi erat visum. Consultis autem libris non dubitavi in ed. Manutii ω positum esse ex errore typothetæ: unde et Portus scribi curavit πλησίον. Idem exstat in Vat. 3. Et Robortellus etiam ceterique, præter Pearcium et Morum, in πλησίον consentiunt. Puto autem et in horum editt. ω casu invectum, quia nihil de altera quadam lectione monuerunt.

§. 11. *καὶ δαπανὸν ἔφην εἶναι τῶν νῦν γεννωμένων φύσεων*] Hesych. Δαπανὰ, ἀναλωτικά. Plutarch. in Symposiac. p. 624. 'Ημῖν δὲ μᾶλλον ἡ τῆς πικρότητος ἐδόκει δύναμις ἀναξηραντικὴ καὶ ΔΑΠΑΝΟΣ ΥΓΡΩΝ εἶναι. Quem locum exscripsit Athenæus lib. 2. p. 52. Corrigendus hic in transitu Heraclides Alleg. Hom. p. 446. Τίς δὲ Σειρήνων οὐκ ἀκούει, τὰς πολυπείρους ἱστορίας αἰῶνος παντὸς ἐκμαθών; καὶ Χάρυβδις μὲν ἡ δάπανος ἱστορίᾳ, καὶ περὶ πότους ἄπληστος εὐλόγως ὠνόμασται. Quæ fœdissime inquinata et interpolata sunt. Rescribo emendatione quidem certissima, καὶ Χάρυβδις μὲν ἡ ΔΑΠΑΝΟΣ ἄνθρωπος, καὶ περὶ πότους ἄπληστος. *Mulier prodiga et temulenta Charybdis dicebatur.* Error ortus ex compendaria scriptura, ανος pro ἄνθρωπος. Sic solent librarii. Hujusmodi hominem ποντοχάρυβδιν vocat Hipponax apud Athenæum lib. 15. p. 698. Comicus, nescio quis, Μεθυσοχάρυβδιν. Phrynichus Appar. Sophist. ineditus: Μεθυσοχάρυβδις, ἐπὶ γυναικὸς μεθύσου, οὐκ ἐπ' ἄῤῥενος. Hinc Χαρυβδίζειν. *Ingurgitare.* Pherecrates apud Athenæum lib. XI. p. 487.

—— τῶν θεατῶν δ' ὅστις ἂν
Διψῇ, λεπαστὴν λαψάμενος ΕΧΑΡΥΒΔΙΣΕ
Μεστήν ——

Ita scribendus iste locus. Eleganter Cicero Philipp. II. 27. *Quæ Charybdis tam vorax? Charybdin dico? quæ si fuit, fuit animal unum. Oceanus, medius fidius, vix videtur tot res, tam dissipatas, tam distantibus locis positas, tam cito absorbere potuisse.* Ceterum, ut eo, unde abii, revertar, vocem Δαπανὸς usurpat Dioscorides in Epigrammate apud Stratonem, quod quia lucem publicam nondum vidit, et elegans in primis est, hic cum lectore erudito communicabo.

ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ.

Βλέψον ἐς Ἑρμογένην πλήρει χερὶ, καὶ τάχα πρήξεις,
Παιδοκόραξ ὅσα σοὶ θυμὸς ὀνειροπολεῖ,
Καὶ στυγνὴν ὀφρύων λύσεις τάσιν. ἢν δ' ἁλὶ δύσῃ,
Ὀρφανὸν ἀγκίστρου κύματι δοὺς κάλαμον,
Ἕλξεις ἐκ λιμένος πολλὴν δρόσον. οὐδὲ γὰρ αἰδὼς
Οὐδ' ἔλεος ΔΑΠΑΝΩι ΚΟΛΛΟΠΙ συντρέφεται.

Ita scribendum istud Epigramma. Notandum autem illud κόλλοπι. *puero exoleto.* Hesychius: Κόλλοπες, οἱ κόλλαβοι. Καὶ τοὺς σκληροὺς δὲ καὶ παρηβηκότας παῖδας ἐντεῦθεν ΚΟΛΛΟΠΑΣ φασίν. Porro, ut Dioscorides παιδοκόραξ, sic scriptor ἀνώνυμος apud Suid. v. Λογγῖνος, Γυναικοϊέραξ habet. Δεινοὶ γὰρ οἱ ΓΥΝΑΙΚΟΙΕΡΑΚΕΣ εὐπρεπεῖς αἰτίας ἐφευρίσκειν εἰς ἄγραν τῶν θηλειῶν. Quæ utraque vox ejusdem virtutis, et quidem in rarissimis est. Toupius. Particula καὶ quo ex fonte quave ex auctoritate fluxerit, nescio. Mihi ea probatur; etsi legi malim "Ολ. δὲ καὶ δ. Sed pro subsidiis mihi jam relictis scribendum putavi "Ολως δὲ δ. Sic enim habent codd. Vatt. *B* et *C*, comment. Porti, ed. 1. et Manolesii. Et idem cum Tollio jam edidit Hudsonus, qui e cod. Eliensi nihil h. l. notavit, ut et in hoc δὲ exstare videatur.

πάντες ἐγκαταβιοῦμεν, οὐκ ἄλλως πονοῦντες ἢ ἀναλαμβά-
νοντες, εἰ μὴ ἐπαίνου καὶ ἡδονῆς ἕνεκα, ἀλλὰ μὴ τῆς ζήλου
12 καὶ τιμῆς ἀξίας ποτὲ ὠφελείας. Κράτιστον δ' εἰκῆ ταῦτ'
ἐᾶν, ἐπὶ δὲ τὰ συνεχῆ χωρεῖν· ἣν δὲ ταῦτα τὰ πάθη, περὶ

οὐκ ἄλλως πον. ἢ] Vat. 2. οὐ κάλλως πονοῦντες ἡ.

§. 12. Κράτιστον δ' εἰκῆ τ. ἐᾶν] Par., teste B., κράτιστον εἰκῆ ταῦτ' ἐᾶν, quod et Rob. edidit. Laur. κράτιστον εἰκῆ. Vat. 2. κράτιστον, εἰκῆ ταύτ' ἐᾶν. Vat. 3. κράτιστον εἰκῆ ταῦτ' ἐὰν (Zacc. in hoc scriptum significat κράτιστον εἰκὴ &c.) Ergo in his δ' haud repertum. Sed Hudson in El. (ut discrepans a Tollianis κράτιστον δ' εἴη) esse tradit δ' εἰκῆ, in marg. μὲν οὖν: modo ne solum εἰκῆ proferre voluerit.

περὶ ὧν ἐν ἰδίῳ π.] Vat. 2. περὶ ὧν ἐν ἰδίῳ προηγούμενον. De ultimis veteris librarii verbis περὶ ὧν in cod. Par. (cetera enim manu recentiore sunt addita) vid. dicta Rostgaardi in præf. p. XIV, quæ testimonio suo confirmat Bastius.

οὐκ ἄλλως πονοῦντες ἢ ἀναλαμβάνοντες] Athenæus lib. XIV. p. 630. Πολεμικοὶ δὲ εἰσὶν οἱ Λάκωνες, ὧν καὶ υἱοὶ τὰ ἐμβατήρια μέλη ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΣΙ, ἅπερ καὶ ἐνόπλια καλεῖται. Sextus Empir. Advers. Mathem. XI. p. 709. Τέχνας τε καὶ ἐπιστήμας τὰς ἀκριβεστάτας ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΣΙΝ ἄνδρες οὐ χωρὶς ΠΟΝΟΥ. Polybius III. 4. Οὔτε γὰρ πολεμεῖ τοῖς πέλας οὐδεὶς νοῦν ἔχων ἕνεκεν αὐτοῦ τοῦ καταγωνίσασθαι τοὺς ἀντιταττομένους· οὔτε πλεῖ τὰ πελάγη χάριν τοῦ περαιωθῆναι μόνον· καὶ μὴν οὐδὲ τὰς ἐμπειρίας καὶ τέχνας αὐτῆς ἕνεκα τῆς ἐπιστήμης ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ. πάντες δὲ πράττουσι πάντα χάριν τῶν ἐπιγενομένων τοῖς ἔργοις ΗΔΕΩΝ ἢ ΚΑΛΩΝ ἢ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ. Ad quem locum respexisse videtur Longinus. Quæ sequuntur, vereor ut satis sana sint. Legendum opinor, εἰ μὴ ΠΛΟΥΤΟΥ καὶ ἡδονῆς ἕνεκα. *Non alia de causa laborantes vel quidquam addiscentes, nisi* LUCELLI *et voluptatis gratia.* Quod et sensus loci postulare videtur. Noster supra, ἡ γὰρ ΦΙΛΟΧΡΗΜΑΤΙΑ καὶ ἡ ΦΙΛΗΔΟΝΙΑ δουλαγωγοῦσι. Plutarch. in Alexandro: Οὐ γὰρ ΗΔΟΝΗΝ ζηλῶν οὐδὲ ΠΛΟΥΤΟΝ, ἀλλ' ἀρετὴν καὶ δόξαν. Marc. Antonin. III. 6. Ἀντικαθῆσθαι γὰρ τῷ λογικῷ καὶ πολιτικῷ ἀγαθῷ οὐ θέμις οὐδ' ὁτιοῦν ἑτερογενὲς, οἷον τὸν παρὰ πολλῶν ΕΠΑΙΝΟΝ, ἢ ΠΛΟΥΤΟΝ, ἢ ΑΠΟΛΑΥΣΕΙΣ ΗΔΟΝΩΝ. Qui locus notandus: nam ad nostram lectionem vel facit, vel non facit. Toupius. Commode vir doctus loca illa de ἀναλαμβάνειν congessit. Sed in omnibus adjectus est accusativus, quem hic maxime desideramus. Veruntamen statuere possumus, etiam sine accusativo poni potuisse, pro *discere*, quoniam et in aliis linguis talia ut neutra usurpantur, ut in Latina hoc ipsum *discere*. Præclare et ἐπαίνου verbum Toupius suspectum fecit, quod nemo in dubium vocaverat. Eliciunt inde aliquid, ut non videatur alienum, ut Tollius *gloriolam*, Boilavius *ostentationem* ("*pour avoir lieu de nous vanter*"): sed in Græco verbo manet aliqua offensio. Posset quis *præmium* interpretari, quo sensu apud alios occurrere constat. Sed nihil est in vicinis verbis, quod de hac significatione moneat. Si rem spectamus, pro simplici v. ἐπαίνου bene haberet τοῦ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνου. Sed tantam lacunam temere non fingam. Fortasse et sic verbum erit salvum, ut de *intelligentium* adeo *laude* dictum putemus. Nimirum sola laude non excitantur magna ingenia, sed rerum ipsarum, quas tractant, sublimitate et magnificentia: qua cum efferantur etiam auditores, quasi inventorum participes, ut 7, 2. egregie dicitur, quanto magis scriptores? Sed tutius est sequi ipsum auctorem. Sublimius est ejus præceptum et prorsus severitatem Stoicæ disciplinæ sapit. *Usum* ille (*communem*) *studiose appetendum et magni faciendum esse* significat: id enim volunt verba, cum dicit, nos debere labores suscipere et ad studia incumbere ἕνεκα τῆς ζήλου καὶ τιμῆς ἀξίας ὠφελείας. Hoc *usus communis* sive *publici studium*, quo excitabantur olim in republica libera multorum animi, quin sit omni *laude* præstantius, nemini potest esse dubium.

§. 12. Κράτιστον δ' εἰκῆ ταῦτ' ἐᾶν] Probabilis mihi videbatur Tan. Fabri conjectura: κράτιστον δ' εἴη ταῦτ' ἐᾶν. Lucian. Encom. Demosth. p. 497. Ἀλλὰ μὴν βέλτιον εἴη καὶ ταῦτα ἐᾶν ἐν ἀσαφεῖ κείμενα. Sed nihil mutandum. Est enim

alio consilio quidquam aut agentes, aut suscipientes,
quam laudis et voluptatis studio, neglecta ea utilitate,
quæ æmulatione et honore digna est. Sed optimum 12
fuerit, his omissis, ad ea transire, quæ ex his sequun-

---

versus Euripidis ex Elect. 379. vel ex Auge, apud Diog. Lært. II. 33.

Κράτιστον εἰκῇ ταῦτ' ἐᾷν ἀφειμένα.

et commode particula δὲ, quod metro officit, a MS. Parisino abest, teste Isaaco Vossio. Ruhnkenius. Recte Faber, Κράτιστον δ' εἴη. Sed et legendum, Κράτιστον δ' ΕΙΗ ΚΑΙ ταῦτ' ἐᾷν. *Sed et hæc præstiterit omittere.* Lucian. in Demosth. Encomio: Ἀλλὰ μὴ βέλτιον ΕΙΗ ΚΑΙ ταῦτ' ἐᾷν. Ita scribendus iste locus, qui plane gemellus est. Nostræ autem emendationi obstare videtur Euripides in Elect. 379. et in Auge apud Laërt. II. 33. a cl. Ruhnkenio laudatus:

Κράτιστον εἰκῇ ταῦτ' ἐᾷν ἀφειμένα.

Sed uterque locus proculdubio mendosus est, et ad priorem normam corrigendus. Quod vero scribit Sophocles in Œdip. Tyr. 998.

Εἰκῇ κράτιστον ζῆν, ὅπως δύναιτό τις,

res longe diversa est, et nihil hic facit. Nihil autem tritius aut solennius apud Græcos quam phrasis ista, Κράτιστον εἴη. Thucyd. IV. 46. ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ αὐτοῖς ΕΙΗ ὡς τάχιστα ἀποδράναι. Plutarch. in Eumene: Ἐλθὼν ὑπὸ ὀργῆς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Εὐμένης ἐβόα μετὰ Μέντορος, ὡς αὐλεῖν ΕΙΗ ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ ἢ τραγῳδεῖν τὰ ὅπλα ῥίψαντας ἐκ τῶν χειρῶν. Aristides Vol. I. p. 70. ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ ΔΕ ἂν ΕΙΗ τοὺς διὰ μέσου προγόνους τοῦ πάντα ἀρίστου παιδὸς ἀφέντα, τῶν γε ἐν ὀφθαλμοῖς τρόπον τινὰ ὄντων μνησθῆναι βραχέα. Quare haud inconsulte, opinor, hanc phrasin cum Tollio Longino restituimus. Toupius. Non inconsulte, sed temere talia quis effundat, quale est illud de addenda particula ΚΑΙ. Apud Lucianum in Encomio Demosthenis (cap. 9. Vol. IX. Bipont. p. 139.) dictum erat, ἀσαφῆ esse Homeri πατρίδα καὶ γένος, καὶ χρόνον. Tum post nonnulla rursus de ὀνόματι ejus (quod *Melesigenes* primo dictus fuerat) et τύχῃ. Ibi his præciditur p. 140: Ἀλλὰ μὴν βέλτιον εἴη καὶ ταῦτα ἐᾷν ἐν ἀσαφεῖ κείμενα. In quibus quis non videt, ΚΑΙ ταῦτα referri ad ὄνομα et τύχην, *hæc quoque*, sicut illa (πατρίδα, γένος et χρόνον), ἐν ἀσαφεῖ relinquenda videri. Quid his apud Longinum simi est? Quænam antea se *missa facere* (ἐᾷν) dixit, ut *hæc QUOQUE* (ΚΑΙ ταῦτα), sicut illa, nescio quæ, omittenda esse dicere possit? aut quid ante commemoravit, de quo auctores dissentiant? Secundum talem, non crisin, sed ἀκρισίαν recte quis e Luciani loco hic apud Longinum pro κράτιστον reponat βέλτιον, et deinceps addat ἐν ἀσαφεῖ κείμενα, quia Luciani locus hæc ipsa clare exhibet! Toupius illud ΚΑΙ in textu Longini addidit: cur non alii liceat plura etiam addere, et pleniorem rotundioremque aliquanto facere sententiam? Sed difficile est in stomacho ridere. Quod ad μὴ attinet illo Luciani loco scriptum, recte viri docti pro eo reposuerunt μὴν, quia inusitatus est optativus post μὴ dubitantis. Si μὴ esset a Luciano, non εἴη sequeretur, sed ᾖ. Denique εἰκῇ sine ulla duritie, ut in versu noto, positum cur mutetur, plane nulla est causa. Itaque nec hoc loco. Certe satius est talia ἐᾷν ἐν ἀσαφεῖ κείμενα. Inservire illud videtur rei abjiciendæ. In re desperata frustra suscipitur omnis cura.

Ἦν δὲ τ.] Quæ sequuntur, recte repræsentat Editio princeps Robortelliana, quam et posteriores sequi debuerant: Ἦν δὲ ταῦτα τὰ πάθη, περὶ ὧν ἐν ἰδίῳ προηγουμένως ὑπεσχόμεθα γράφειν ὑπομνήματι, ΩΣ τήν τε τοῦ ἄλλου λόγου καὶ αὐτοῦ ὕψους μοῖραν ἐπεχόντων, ΩΣ ΗΜΙΝ ΔΟΚΕΙ. Non male Petrus Paganus, *Hæ vero erant affectiones, de quibus, cum in se, ut nobis videtur, non solum magnificæ atque sublimis, sed alius etiam orationis partem contineant, proprio in primis commentario nos scripturos esse polliciti sumus.* Recte illud, ὡς ἡμῖν δοκεῖ. Sic Græci. Simplic. in Epictet. p. 65. ed. Salmas. Οὕτως ἄρα οὐδὲν τούτων δεινόν ἐστι φύσει καὶ ἀφόρητον, ΩΣ ΗΜΙΝ ΔΟΚΕΙ. Aristoph. Av. 380.

Ἔστι μὲν λόγων ἀκοῦσαι πρῶτον, ΩΣ
ΗΜΙΝ ΔΟΚΕΙ,
Χρήσιμον ——

Vetus pœta apud Philosoph. in Rhetoricis II. 22.

Ἀνδρὶ δ' ὑγιαίνειν ἄριστόν ἐστιν, ΩΣ Γ'
ΗΜΙΝ ΔΟΚΕΙ.

Quod tantundem est. Sed hæc sunt infinita. Toupius.

ὧν ἐν ἰδίῳ προηγουμένως ὑπεσχόμεθα γράψειν ὑπομνήματι, τήν τε τοῦ ἄλλου λόγου καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕψους μοῖραν ἐπεχόντων, ὡς ἡμῖν δοκεῖ, [οὐκ ἐλαχίστην.]

γράψειν ὑπομ.] Vat. 2. γράψεν ὑπὸ μνηματῒ, ὃ τήν τε. Vat. 3. γράψείν ὑπομνήματι· ὃ τήν τε. Etiam in Par. ὃ ante τήν τε legitur.

μοῖραν ἐπεχ····[οὐκ ἐλαχ.]] Vat. 2. et Laur. primo μοίρας; deinde hic ἐπεχόντων ὡς ἡμῖν, ille autem μοίρας ἐπεχὼν τῶν ὡς ἡμῆν. Vid. Bandinii catal. codd. græcc. bibl. Med. Laur. Tom. II. codd. XXX. Post τέλος Vat. uterq. addit ἀμήν. Verbum δοκεῖ, quod in nullo prius collatorum codd. repertum est, a Laur. secundum viri docti excerpta sisti videtur. Sed silentium ejus non præbet certum argumentum.

προηγουμένως] h. e. *non expectans, ut tu me excitares, sed sponte occurrens desiderio tuo.* Hæc explicatio certe verbo magis convenit, quam illa Mori, qui simplicem notionem præpositionis πρὸ inesse statuit. "Προηγ. ὑπ.", inquit, "id est, προϋπεσχόμεθα." Promiserat Longinus ante, quam hunc librum scribere ingrederetur, quem non scripsit προηγουμένως sed ἐγκέλευσαντος. Vid. 1, 2. Morus statuebat, hoc referri ad 3, 5. ubi Longinus id promiserit. Sed τόπος ibi est locus, quo secundum ordinem sectione 9. propositum de affectu tractandum erat, et deinde sect. 15. tractatum est. Quod si cui de sect. 15. secus videtur, a vero certe lontur, et de adfectibus dicere, de quibus tamen singulari libro exponere promisimus: magna enim pars, ut nobis videtur, cum omnis orationis, tum ipsius sublimitatis, iis continetur.

---

gissime aberrat, si παθῶν tractationem ex 8, 1. exspectandam h. l. significari statuit. Nam sectione 43. liber plane terminari poterat, et quæstio hac extrema sectione tractata ἐπίμετρον est, non pars libri necessaria. Diserte et clare auctor sect. 39. initio: Ἡ πέμπτη μοῖρα τῶν συντελουσῶν εἰς τὸ ὕψος, ὧν γε ἐν ἀρχῇ προὐθέμεθα, ἔθ᾽ ἡμῖν λείπεται: cujus loci singula verba declarant, quatuor illos fontes ex ordine jam fuisse demonstratos. *Peculiari libro*, ἐν ἰδίῳ ὑπομνήματι, se de affectibus acturum promiserat. Ad hujus ergo libri scriptionem jam se convertit.

[ἐπισχόντων ὡς ἡμῖν) ὡς ortum puto e syllaba præcedente; ἡμῖν pleonastice possit videri dictum: *nobis*, i. e. secundum naturam nostram. Sed sic ἡμῖν non bene foret in fine collocatum. Quare id quoque malim deleri, quippe fort. ex ἀμήν natum. v. Var. lectt. W. fil.]

οὐκ ἐλαχίστην] Hoc Tollius non e libro aliquo, sed e judicio suo addidit, sane aptissimum. Solum enim μοῖραν frigeret, ut deterior etiam scriptor saltem τινὰ statim addidisset, nisi gravius quid ei placuisset, ut κρατίστην, aut quod 16, 1. reperitur, οὐ τὴν τυχοῦσαν, aut hoc ipsum, quod Tollio debemus. Ceterum de extremis verbis vid. etiam quæ in descriptione codicis Parisini dixi.

FRAGMENTA.

I.

Κορωνὶς δ' ἔστω λόγου παντὸς καὶ φρονήματος Ἑλληνικοῦ Δημοσθένης, Λυσίας, Αἰσχίνης, Ὑπερίδης, Ἰσαῖος, Δείναρχος, ὁ καὶ κρίθινος Δημοσθένης, Ἰσοκράτης, Ἀντιφῶν, [πρὸς τούτοις Παῦλος ὁ Ταρσεὺς, ὅντινα καὶ πρῶτόν φημι προϊστάμενον δόγματος ἀναποδείκτου.]

VARIÆ LECTIONES AD FRAGMENTA LONGINI PERTINENTES.

Has fragmentorum varias lectiones, a patre meo non separatim collectas, tamen hoc loco proponendas censui, ut et, quæ sparsa sunt per animadversiones, sic melius conspicerentur, et, quæ illic desiderantur, vel ab aliis jam prodita editoribus, vel a Bastio recens observata, hoc loco commode adderentur. B. G. W.

FRAGM. I.

Var. lectt. e cod. evangeliorum biblioth. Vatic.

Ὑπερίδης] Vat. Ἀριστείδης.

Ἰσαῖος, Δειν., ὁ καὶ κρ. Δημ., Ἰσοκρ., Ἀντιφῶν] Vat. Ἰσ., Τίμαρχος, Ἰσοκρ., Δημοσθένης ὁ καὶ Κρίθινος, Ξενοφῶν.

[πρὸς . . . . ἀναποδείκτου]] Unci absunt a Vat.

NOTÆ AD FRAGMENTA LONGINI.

Fragm. I. Hudsonus in præf. ad edit. suam de hoc fragmento ita: "Longini de rhetoribus testimonium . . . exstat in præstantissimo codice evangeliorum Bibliothecæ Vaticanæ Urbinatis, sign. num. 2. quod nobiscum communicavit vir summæ doctrinæ pariter ac humanitatis *Laur. Alex. Zacagnius:* Λογγῖνος, ὁ καὶ ῥήτωρ, τὴν τῶν μεγάλων ῥητόρων ἀπαρίθμησιν συνέταξεν οὕτως. Κορωνὶς δ' ἔστω" &c.

ΚΟΡΩΝΙΣ δὲ ἔστω λόγου παντὸς καὶ φρονήματος] In ipso limine turpiter cl. Interpres, *Finiat autem omnem nostrum sermonem.* Immo vero, *Omnis autem sermonis Græci et spiritus flos atque apex sit Demosthenes, Lysias,* et qui sequuntur. Nempe Δεκάδα istam tanquam normam sive κανόνα Græcæ eloquentiæ proponit Noster, idque pro libitu et gustu suo scilicet: quod omnino tenendum. Est autem κορωνὶς *apex* sive *summitas* alicujus rei. Etymol. v. Κορωνίσι. Σημαίνει καὶ τὸ ἀκρότατον τῶν αἱρέσεων, οἷον, ἡ κορωνὶς τῆς σοφίας. Heliodor. Æthiop. lib. 3. p. 139. Τὴν δὲ ΚΟΡΩΝΙΔΑ τῆς πομπῆς καὶ ὀφθαλμόν. Recte autem λόγου παντὸς καὶ φρονήματος. Quæ imperite admodum sollicitavit vir doctissimus. Plutarch. in Cat. Minor. ΦΡΟΝΗΜΑΤΙ ΚΑΙ ΛΟΓΩι πάντας ὑπεραίρων τοὺς αὐτοκράτορας. Schol.

FRAGMENTA.

I.

Apex autem omnis eloquentiæ spiritusque Græci habeatur Demosthenes, Lysias, Æschines, Hyperides, Isæus, Dinarchus (qui et hordearius Demosthenes dictus est), Isocrates, Antiphon: [præter hos Paulus Tarsensis, quem ego et primum eorum fuisse statuo, qui dogmata traderent argumentis non probanda.]

---

ad Aristoph. Equit. v. 757. Πλήρης ΛΟΓΩΝ καὶ ΦΡΟΝΗΜΑΤΟΣ. Eunap. in Proæresio: ΦΡΟΝΗΜΑΤΟΣ ἐμπλησθεὶς καὶ ΛΟΓΩΝ ὕψος ἐχόντων καὶ βάρος. Toupius.

Ἀριστείδης] Hunc hominem laudat Longinus apud Sopatrum in Prolegom. ad Aristidem: Περὶ δὲ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἐν λόγῳ φύσεως, τοῦτο γὰρ παρήκαμεν ἐν τοῖς ἄνω εἰπεῖν, ἤδη μὲν ΛΟΓΓΙΝΟΣ καὶ πάντες οἱ κριτικοὶ πολλὰ προειρήκασιν, ὡς γόνιμος, ὡς ἐνθυμηματικὸς τυγχάνει, καὶ βίαιος; καὶ καθόλου τὸν Δημοσθένην μιμούμενος. Toupius. Sed non credibile est, hunc recentioris ætatis rhetorem et declamatorem, eumque arrogantia elatum, Longino, veterum admiratori, habitum esse ita disertum, ut in illorum numerum referri et illis par poni posset. Itaque auctore Ruhnkenio ad Rutil. Lupum p. 88. pro Ἀριστ. posui Ὑπερίδης.

Δημοσθένης ὁ κρίθινος] Sic recte legitur. Dinarchum intelligit, qui ludo jocoque *Demosthenes hordearius* audiebat. de quo Hermogenes Form. Orat. II. p. 389. κρίθινον Δημοσθένην vocat Dionysius Halicarn. in Dinarcho. quod perinde est. Poteris etiam legere, Δείναρχος, ὁ καὶ κρίθινος Δημοσθένης. Quod et nonnullis placet. Toupius. Posterius haud dubie præferendum. Sed nequaquam probandum est, verba ὁ καὶ κρ. 4. esse ab ipso Longino addita. Quem enim inter summos oratores retulerat, cur diceret, eum etiam pravum Demosthenis imitatorem, sive Demosthenem *hordearium* i. e. ut Suetonius de rhett. 2. interpretatur, *inflatum ac levem et sordidum* appellatum esse, ne verbo quidem ad eum defendendum adjecto? Cf. not. ult.

Ἀντιφῶν] Recte, credo, auctoritate Ruhnkenii l. l. pro Ξενοφῶν posui Ἀντιφῶν. Nam is, qui hoc quidquid est fragmenti servavit, μεγάλων ῥητόρων enumerationem inesse testatur, id quod et prima fragmenti verba confirmant. Sed Xenophon non fuit ῥήτωρ, verum συγγραφεὺς et φιλόσοφος.

Δόγματος ἀναποδείκτου] Huc spectat Theodoret. Græc. Affect. lib. I. p. 12. Ἤκουσα γὰρ ὑμῶν καὶ τοῦτο λεγόντων, ὡς ἡμεῖς γε ΑΠΟΔΕΙΞΙΝ μὲν οὐδεμίαν τῶν ἡμετέρων ΔΟΓΜΑΤΩΝ προφέρομεν, πιστεύειν δὲ μόνον τοῖς μαθητευομένοις παρεγγυῶμεν. Toupius. Non minus huc pertinet locus Chrysostomi (T. 12. p. 202.) a Moro in Animadverss. collatus: ἡ πίστις τότε (tempore Pauli) διεβάλλετο, ὡς ἀναπόδεικτον πρᾶγμα καὶ ἀπάτης μᾶλλον ὄν. Ceterum προΐστασθαί τινος πράγματος est suscipere rem aliquam, sive verbis hoc fiat, sive factis. Fragm. 5, 1. Ep. Pauli ad Titum 3, 8 et 14. Censuisse ergo videtur, quisquis hoc adscripsit, Paulum primum omnium scripto mandasse dogmata Christianorum.

πρὸς . . . ἀπατ.] Quod fecit hic noster, ut Timarchum et Dinum Paulum inter

II.

E cod. MS. Par.

Προῆλθε δὲ τὸ μέτρον ἐκ Θεοῦ, μέτρῳ τά τε οὐράνια καὶ ἐπίγεια κεκοσμηκότος· ἁρμονία γάρ τίς ἐστι καὶ τοῖς ἐπουρανίοις καὶ ἐπιγείοις. Ἢ πῶς ἂν ἄλλως συνέστη τόδε τὸ πᾶν, εἰ μὴ ῥυθμῷ τινι καὶ τάξει διεκεκόσμητο; Καὶ τὰ ὑφ' ἡμῶν δὲ κατασκευαζόμενα ὄργανα μέτρῳ πάντα γίνονται. Εἰ δὲ πάντα, πολλῷ γε μᾶλλον ὁ λόγος, ἅτε καὶ περιεκτικὸς ἁπάντων ὤν. Ἔστι μὲν γὰρ καὶ τῷ πεζῷ ἁρμονία τις· καὶ δῆλον ἐξ ὧν τοῦ μὲν ὁ λόγος ἐστὶν εὐρυθμότερος, τοῦ δὲ οὔ· μᾶλλον δὲ πρόσεστι τῷ ποιητικῷ, πάθεσι πλείστοις χρωμένῳ καὶ λέξεσι, καὶ δὴ καὶ μύθοις καὶ πλάσ-
2 μασι, δι' ὧν ἁρμονία κατασκευάζεται. Ταῦτ' ἄρα καὶ οἱ παλαιοὶ ἐμμέτρους μᾶλλον τοὺς οἰκείους ἐποίουν λόγους, ἢ πεζούς. Καὶ μὴν τῷ μέτρῳ πρόσεστιν ἁρμονία, ἡ δ' ἁρ-

---

Græcæ eloquentiæ principes commemoraret, fecit pro libitu et gustu suo. Quod modo observavimus. Confer cl. Taylor. ad Æschinis Timarch. p. 83. et cl. Ruhnken. ad Rutil. Lup. p. 88. ubi de hoc loco agunt. Adde Fabricium Bibl. Græc. lib. IV. p. 445. qui de Scriptis Longini omnino consulendus est. Toupius. Sed longe verisimilius est, verba, quæ uncis inclusi, non esse Longini, ut et statuunt Ruhnkenius ad Rutilium p. 88. Morus ad h. l. et Wyttenbach. in vita Ruhnkenii p. 220. itemque in Bibl. Crit. Amst. Vol. III. P. III. Etsi enim Paulus ingenio præditus erat excellenti, et spiritu fervebat plane oratorio, quem Longinus, verborum Mosis (π. ϒ. 9. 9.) admirator, magni facere posset, propter quædam certe loca, ut ep. ad Rom. 8. extr., tamen ceterum nulla excultus erat Græcorum disciplina, et omnino nulla ratione in *oratorum* Græcorum catalogo poni poterat. Quod ad Timarchum attinet, ejus nomen Toupius, ut ipse profitetur, in textu reliquit, positis hoc ordine verbis [illegible] Ἰσαῖος, Τίμαρχος, Ἰσοκράτης, Δημοσθένης ὁ Κρίθινος, Ξενοφῶν, πρὸς τ. &c. Sed Timarchum *oratorem* ne fando quidem auditum esse monet l. l. Ruhnkenius, cujus ego auctoritatem h. l. per omnia secutus sum.

Fragm. II. Hoc fragmentum Boivinius in cod. Par. no. 2765. inter alia, quæ et ipsa Longini esse suspicabatur, inventum cum Hudsono communicavit. Hudsonus ergo primus illud edidit. Putabat autem Boivinius, id conjungendum esse cum fragmento sequenti: hoc enim illi, velut exordium, ita convenire, ut nullum aptius possit excogitari.

§. 1, ὄργανα] Verum quidem est, *instrumenta*, sive *machinas* ad opera certa facilius citiusque exsequenda compositas ab hominibus fieri ad mensuram quandam; quatenus scil. conveniunt rebus, ad quas conficiendas parantur: sed non apparet, cur de his solis auctor dicere voluerit. Paulo melior esset sententia, si de *musicis instrumentis* capere possemus, quia proprie mensura opus est tam ad ἔντατα (in chordis), quam ad ἐμπνευστὰ (in ipsis eorum corporibus), ut justus

II.

Prolatum vero est metrum a Deo, qui et cœlestia
et terrestria ad numeros apte composuit: nam har-
monia quædam et cœlestibus et terrestribus in rebus
inest. An vero alia quadam ratione potuisset con-
stare hoc universum, nisi rhythmo quodam et ordinis
lege compositum esset? Atque etiam, quæ a nobis
conficiuntur opera, ad mensuram omnia parantur.
Quodsi omnia, multo magis oratio, quippe quæ om-
nia omnino complectatur. Nam pedestri etiam ser-
moni sua quædam est harmonia: id quod ex eo patet,
quod alterius numerosa est oratio, alterius non nu-
merosa. Magis vero inest in poëtica dictione, quæ
plurimis affectibus utitur et verborum generibus, at-
que etiam fabulis et figmentis, quibus efficitur har-
monia. Has ob causas antiqui dicta sua magis ver- 2
sibus condebant, quam soluta oratione. Atque in
metro etiam inest harmonia: sed harmonia ad musi-

---

inde sonus eliciatur. Sed neque hoc sequentibus convenit. Itaque prima verbi significatione *opera* omnis generis intelligenda puto. Nam opponuntur ὄργανα (minora *opera*) illis a Deo profectis ἐπουρανίοις et ἐπιγείοις.

περιεκτικὸς] quatenus omnia oratione explicantur. Morus. Cf. Π. Υ. 39, 3.

μύθοις καὶ πλάσμασι] Μῦθοι, *fabulæ* mirabiles, de diis maxime heroibus, vulgo notæ et ab antiquis temporibus sermone hominum carminibusque maxime poëtarum celebratæ; et πλάσματα, *quæ et nunc a quoque pro lubitu finguntur*, præbent verborum inusitatorum copiam, unde insignis varietas numerorum nascitur. Hactenus, opinor, fabulis et figmentis harmonia efficitur.

§. 2. Ταῦτ' ἄρα καὶ οἱ π. . . . ἢ πεζούς] Οἰκεῖοι λόγοι sunt *sermones familiares.* Quare vertendum: *Idcirco antiqui stricta potius quam soluta oratione in sermone familiari utebantur.* Philosophus in Poëticis cap. 4. Λέξεως δὲ γενομένης αὐτὴ ἡ φύσις τὸ οἰκεῖον μέτρον εὗρε. μάλιστα γὰρ λεκτικὸν τῶν μέτρων τὸ ἰαμβεῖόν ἐστι. σημεῖον δὲ τούτου· πλεῖστα γὰρ ἰαμβεῖα λέγομεν ἐν τῇ διαλέκτῳ πρὸς ἀλλήλους. Idem in Rhetor. III, 8. ὁ δὲ ἴαμβος αὐτή ἐστιν λέξις ἡ τῶν πολλῶν· διὸ μάλιστα πάντων τῶν μέτρων ἰαμβεῖα φθέγγονται λέγοντες. Demetr. Phal. de Elocut. §. 43. ὁ δὲ ἴαμβος εὐτελὴς καὶ τῇ τῶν πολλῶν λέξει ὅμοιος. πολλοὶ γοῦν μέτρα ἰαμβικὰ λαλοῦσιν οὐκ εἰδότες. Cicero in Orator. ad M. Brutum §. 189. *Senarios vero et Hipponacteos effugere vix possumus: magnam enim partem ex Iambis nostra constat oratio.* Toupius. Mirum quantum hic a vero aberrat vir doctus. Nemo *antiquorum*, quocunque temporum spatio definiamus antiquorum ætatem, sermones familiares versibus conclusit, aut concludere potuit, nisi si quis furore correptus aut in jocos solutus talia quædam effudit. At vero locis sat multis ex Aristotele aliisque sententiam suam Toupius firmat. Anne sic habet? Imo prorsus aliud in his inest. Non antiqui, sed suæ ætatis homines, neque propter divinam originem præstantiamque orationis metricæ, sed casu et fortuito, versus in communi sermone protulisse dicuntur; ac ne omnis

μονία μουσικὴ τυγχάνει. τῆς μουσικῆς δὲ ὅσον κλέος ἐστὶν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. Ὥστε καὶ τὸ μέτρον ἓν τῶν ἀρίστων, ὑπὸ τὴν μουσικὴν ὂν, ἧς τὸ "κλέος," ὡς Ὅμηρος ἔφη, "οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν."

III.

E cod. MS.

Ἀλλ' εἴτε νέα τῶν μέτρων ἡ θεωρία, εἴτε Μούσης εὕρεμα παλαιᾶς, ἑκάτερον ἕξει καλῶς· ἀρχαία μὲν γὰρ οὖσα, ἐκ τῆς παλαιότητος ἕξει τὴν σεμνότητα, νέα δὲ οὖσα, ποθεινοτέρα καθ' Ὅμηρον,

Τὴν γὰρ ἀοιδὴν πάντες ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
Ἥ τις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.

Μέτρου δὲ πατὴρ ῥυθμὸς καὶ θεός· ἀπὸ ῥυθμοῦ γὰρ ἔσχον
2 τὴν ἀρχὴν, θεὸς δὲ τὸ μέτρον ἀπεφθέγξατο. Τοῦ δὲ περὶ
μέτρων λόγου πολλοὶ πολλαχῶς ἤρξαντο· οἱ μὲν ἀπὸ στοι-
χείων, ὡς Φιλόξενος· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ μέτρων ὅρου, ὡς Ἡλιό-

FRAGM. III.

Varr. lectt. e codd. Vat. Ambr. Pur. et scholiis Hephæstionis ed. Pauw.

§. 1. ἀκουόντεσσι] Vat et Ambr., teste Boivinio, αἰόντεσσι.
ἔσχον] Vat. ἔχον, teste Boiv.

quidem generis versus, sed tantum iambicos, qui facile cuivis excidunt per imprudentiam. Ergo sic potius statuendum: οἱ παλαιοὶ sunt antiquissimi scriptores Græcorum, sapientiæ fama nobilitati, Musæus, Orpheus, Hesiodus, Phocylides, Theognis, Simonides et alii. Οἰκεῖοι vero λόγοι sunt *suæ sententiæ, sua cujusque placita*. Nam ut plus auctoritatis haberent decreta sua, versibus ea pronuntiabant antiqui illi Græcorum philosophi. Unde etiam ᾄσματα et ᾀδόμενα dicebantur. Vid. Heinsii Introductio in Hesiodi Ἔργα καὶ ἡμέρας c. 6. Sed res tangitur ab omnibus, qui historiam philosophiæ et poëseos antiquissimæ persequuntur. Usus verbi οἰκεῖος pro ἴδιος est valde frequens. Vid. ad Π. Υ. 44, 9. Et universe quidem λόγος est *quodvis dictum* sive *judicium*; sed et *sententia philosophi*. Hac τοῦ λόγου significatione nihil frequentius est apud Socraticos. Sæpissime sic apud Platonem et Xenophontem dicitur: κατὰ τὸν τοῦ (δεῖνος) λόγον, et τῷ σῷ λ., *ex illius sententia*, et *secundum illud quod tu statuis*. Vid supra Π. Υ. 7, 4. et maxime infra fragm. 5, 3.

μουσικὴ τυγχάνει] *ad Musas pertinet, Musarum est inventum.* Morus. Non male. Nam in verbis, Καὶ μὴν τῷ μ. &c. facile quis deprehendit Soriten, qua forma argumentationis ostenditur, metrum

non pertinet: musice vero quanta laude celebretur, nemo ignorat. Ergo et metrum ad res eximias pertinet, quia cum musice conjuncta est, cujus nos laudes, ut Homerus dicit, solas audivimus, neque aliud quidquam scimus.

III.

Sed sive recens est metrorum doctrina, sive veteris Musæ inventum, utrumvis bene habebit. Nam si vetus est, venerabilis erit vetustate; sin recens, amabilior erit, secundum illud Homeri: *Cantum enim omnes celebrant homines, qui audientibus recentissimus invenitur.* Metri autem pater rhythmus est et deus: nam a rhythmo habuit ortum: deus autem id voce protulit. 2 Sed rei metricæ tractationem multifariam orsi sunt: alii ab litteris, ut Philoxenus; alii

---

esse rem eximiam: quam in rem argumentum ductum esse potest a personis inventorum. Non recte autem progreditur argumentatio, nisi ab ἁρμονίᾳ probe distinguitur longeque excellentior ponitur μουσική.

ἐν τῶν ἀρ.] F. leg. ἐν ἐστὶ τ. ἀ. Minus offendit ellipsis verbi ἄτε ante ὑπὸ τ. μ. ὤν, quia nexus argumentationis per se facile sentitur.

ἧς τὸ κλέος &c.] Versus Homeri, quem alienum esse dicit Morus, a ratione auctoris non abhorret. Solet enim ille, ut et alibi monui, judicia sua verbis poëtarum, et maxime Homeri, exprimere. Sic Π. Υ. 13, 2. 15, 3. 36, 2. Confitetur ergo ingenue et modeste, se artis musicæ ignarum esse, sed præstantiam ejus agnoscere, quia maximis aliorum laudibus extollatur.

Fragm. III. Hoc fragmentum Hudsono suppeditatum erat e codice Vaticano. Postea et Boivinius edidit collatum cum cod. Parisino et Ambrosiano. De inscriptione Hudsonus in Præf. ita: "Titulus sic se habet: Ἐκ τῶν Λογγίνου τοῦ φιλοσόφου. Et mox sequitur: Τὰ προλεγόμενα εἰς τὸ τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐγχειρίδιον περὶ μέτρων στίχων. Deinde: Ἀλλ' εἴτε ν." &c.

[Fragm. III. teste Bastio, exstat in Cod. Par. no. 2881.]

§. 1. καθ' Ὅμηρον] Odyss. ά, 351. Pro ἀκουόντεσσι Boivinius in Vat. et Ambr. reperit ἀϊόντεσσι.

ἴσχον] Supple τὰ μέτρα: vel legendum ἴσχε, In codice Vaticano legitur ἔχον. Boivinius. Etiam Morus probat illud ἴσχε. Sed mihi intelligendi videntur οἱ ἄνθρωποι. Homines prius senserunt *rhythmum* quendam, quam ἀκριβὲς illud effinxerunt, *metrum*, cui. h. l. divina origo tribuitur.

θεὸς δὲ τὸ μέτρον ἀπεφθ.] Hæc corrupta sunt atque ita emendanda: Μέτρου δὲ πατὴρ ῥυθμὸς καὶ θεός· ἀπὸ ῥυθμοῦ γὰρ ΕΣΧΕ τὴν ἀρχὴν, θεὸς δὲ τὸ μέτρον ΑΝΕΦΘΕΓΞΑΤΟ. Suidas: Ἐλεγείνειν. τὸ παραφρονεῖν τινὲς τῶν παλαιῶν. Καὶ τὸ ἐλεγεῖον μέτρον ἀπὸ τούτου τινὲς κληθῆναι νομίζουσι, ὅτι Θεοκλῆς Νάξιος ἢ Ἐρετριεὺς πρῶτος αὐτὸ ΑΝΕΦΘΕΓΞΑΤΟ μανείς. Ita scribendus iste locus. Confer Etymol. v. Ἐλεγαίνειν. Atque hinc facile emendandus Scholiast. Hermogen. p. 387. Διὸ καὶ μέτρου πνεῦμα τὸν ῥυθμὸν φησὶν ὁ Λογγῖνος. Immo, μέτρου πατέρα. Eodem respicit Schol. Aristoph. Nub. 638. Διαφέρει δὲ μέτρον καὶ ῥυθμός. καὶ ὅτι ΠΑΤΗΡ ΜΕΤΡΟΥ ΡΥΘΜΟΣ. Quem locum mihi sub-

δωρος· ἡμεῖς δὲ Ἡφαιστίωνι κατακολουθήσομεν, ἀπὸ συλ-
3 λαβῆς ἀρξάμενοι· πρῶτον δὲ ὀλίγα προειπεῖν δίκαιον. Τεκ-
μήριον μέτρου ἀκοή. ἔνιοι γοῦν οὕτως ὡρίσαντο· Μέτρον ἐστὶ
ποδῶν ἢ βάσεων σύνταξις, αἰσθήσει τῇ δι' ἀκοῆς παραλαμ-
βανομένη. Εἰ δὲ τὸ κρίνον ἐστὶν ἀκοὴ, τὸ κοσμοῦν ἐστι
φωνή· ὡς γὰρ τὸν ἦχον τῆς εὐρυθμίας ἐκτείνουσά τε καὶ
συστέλλουσα φωνὴ σχηματίζει τὰς συλλαβὰς, οὕτως εἰς-
4 δεξαμένη κρίνει ἡ ἀκοή. Διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν μέτρων
συμβέβηκεν ἀποκρύπτεσθαι σιωπώμενα ἐν τῇ κατὰ πεζὸν
ῥήσει· καὶ αὖ πάλιν πολλὰς πτώσεις ἔχει πρὸς ἄλλα μέτρα.
Εὕροι γοῦν ἄν τις παρὰ Δημοσθένει τῷ ῥήτορι στίχον ἡρωϊκὸν
κεκρυμμένον, ὃς ἠδυνήθη λαθεῖν, διὰ τὸ πεζὴν οὖσαν τὴν
προφορὰν συναρπάσαι τῷ λόγῳ τὴν ἀκοήν. Φησὶ γοῦν,

Τὸν γὰρ ἐν Ἀμφίσσῃ πόλεμον, δι' ὃν εἰς Ἐλάτειαν
Ἦλθε Φίλιππος.

Στίχος ἐστὶν ἡρῷος. Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἰωνικὸν, ὅταν λέγῃ,

Πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γιγνομένου παρ' ὑμῖν.

τοῦτο γὰρ ἄντικρυς Ἰωνικόν ἐστιν ἀπὸ μείζονος, ὅμοιον τῷ·

Εὐμορφοτέρα Μνασιδίκα τᾶς ἁπαλᾶς Γυρίννω.

§. 3. συστέλλουσα φωνὴ] Scholia Hephæst. συστ. ἡ φωνή.
§. 4. διὰ τοῦτο . . . φησὶ γοῦν] Absunt a scholl. Hephæst.

---

indicavit amicissimus Ruhnkenius. Toupius. Θεὸς hic videtur esse Apollo: nam versibus ille edebat oracula: et §. 6. μέτρων εὑρετὴς dicitur.

§. 2. Φιλόξενος . . . Ἡλιόδωρος] *Philoxenus* Heinekio videtur esse grammaticus Alexandrinus, de quo Suidas, et Fabricius in Bibl. Gr. L. II. c. 5. *Heliodorum* idem statuit esse *Metricum*, quem item Suidas commemorat, et Fabricius l. l. c. 7. Nam huic certe verisimilius tribuitur liber de metris, quam Heliodoro illi Alexandrino, philosopho Peripatetico, quem secundum fragm. 5. §. 2. Longinus audiverat.

§. 3. ἐκτείνουσά τε καὶ συστ.] Clarius hoc fit e §. sequenti. Nam obscurare penitusque abscondere versum potest pronuntiatio, syllabis longis valde producendis, brevioribusque ita raptim efferendis, ut ternæ vel etiam quaternæ unius tantum longæ modum habere videantur.

§. 4. Διὰ τοῦτο] scil. διὰ τὸ φωνὴν εἶναι τὸ κοσμοῦν.

πτώσεις πρὸς ἄλλα μέτρα] Puto eas esse, quas quis fieri velit, mutationes, quæ oriuntur ex ancipitibus vocalium. Nam hæ dicuntur φωνήεντα μεταπτωτικά.

a definitione metri, ut Heliodorus. Nos Hephæstionem sequentes a syllaba ordiemur: sed pauca primum præfanda sunt. Index metri est sensus audiendi. Nonnulli certe sic definiunt: *Metrum est pedum* 3
vel βάσεων apta compositio, quæ sensu audiendi percipitur. Quodsi auris judicat, vox est, quæ exornat. Ut enim vox sonum modulatum producens et contrahens syllabis suam dat formam, sic auditus eas auribus exceptas dijudicat. Hinc fit, ut multa metra silen- 4
tio præterita lateant in pedestri oratione, atque etiam ad alia metra delabantur. Sic apud Demosthenem oratorem invenias occultum versum Heroicum, qui propterea potuit latere, quia pronuntiatio ad solutam orationem accommodata simul cum verbis auditum abripuit. Dicit nempe: Τὸν γὰρ ἐν Ἀμφίσσῃ πόλεμον, δι' ὃν εἰς Ἐλάτειαν &c. qui versus est Heroicus. Sed et Ionicum est, cum dixit: Πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύβου γιγνομένου παρ' ὑμῖν. Hic enim plane Ionicus est a majore, similis illi, Εὐμορφοτέρα Μνασιδίκα τᾶς ἀπαλᾶς Γυρίν-

Propter syllabas inde factas ancipites facile est v. c. pronuntiationis artificio e trochaico versu facere iambicum, ex anapæstico dactylicum, et contra. Inde multiplices συνεμπτώσεις τῶν μέτρων, ut post dicitur, possunt exsistere. Hoc antecedentibus videtur aptissimum. Cf. si placet, supra dicta ad 39, 2. de βάσει ῥυθμοῦ.

συναρπάσαι τῷ λόγῳ τὴν ἀκοὴν] Cum oratione, h. e. *cum rebus* sive *sententiis* abreptus est auditus. Auditor nempe attendebat ad sensum verborum: cumque verba pronuntiarentur ad loquendi modum in vita communi usitatum, non accurate, quod grammatici dicunt, scanderentur, auditus *abreptus est*, sive non habuit tempus dimetiendarum syllabarum versusque animadvertendi. Vid. Π. Υ. 32, 4. ubi prorsus eadem ratione metaphoræ dicuntur abscondi.

Φησὶ γοῦν· Τὸν γὰρ &c.] Demosthenes de cor. c. 47. Versus, qui mox sequitur. Εὐμορφοτέρα—est Sapphus, cui eum tribuit Hephæstio in Enchir. p. 37. Sed ibi editur Γυρήτω. Ibidem p. 70. non legitur tota particula *Διὰ τοῦτο—φησὶ γοῦν*, et quædam alia diversa sunt ab hoc Longini fragmento. Morus.

Εὐμορφοτέρα Μνασιδ. τ. ἀπ. Γ.] Sapphonis locus auctior legitur apud Hephæst. p. 37. Scribendum autem auctoritate Etymologi Magni et Chœrobosci Grammatici Γυρινῶς sive Γυριννῶς. Etymol. *Γυριννὼ, ὄνομα κύριον Λεσβίας κόρης. εἴρηται παρωνύμως παρὰ τὸ γυρίνος, ὃ δηλοῖ τὸν βάτραχον. Γυρίνος Γυριννὼ, ὡς ἔρατος, Ἐρατὼ· καὶ κλέος, Κλεὼ καὶ Κλειώ.* Chœroboscus περὶ τῶν εἰς ώ. p. 268. apud Ald. *Οἱ δὲ Αἰολεῖς καὶ Λάκωνες, οἵτινές εἰσι μέρος Δωριέων, προσθέσει τοῦ σ ποιοῦσι τὴν γενικήν. οἷον ἡ Σαπφὼ, τῆς Σαπφῶς, καὶ ἡ Λητὼ, τῆς Λητῶς· καὶ δηλοῦσιν αἱ χρήσεις οὕτως ἔχουσαι· Τὸ δὲ ἐκ Σαπφῶς ἀμελγόμενος μέν τοι φέρω. καὶ παρ' αὐτῇ τῇ Σαπφοῖ· Μάλα δὴ κεκορημένη στοργᾶς·* (lege Στοργῶς·) *καὶ πάλιν· Εὐμορφοτέρα Μναΐδος καὶ τὰς ἀπαλᾶς Πυρινῶς.* lege Γυρινῶς ex Etymologo. Vides Γυρινὼ facere Γυρινῶς, ut Σαπφὼ Σαπφῶς· et notanda varia lectio apud Chœroboscum, Εὐμορφοτέρα Μναΐδος. Sed vulgatam, ut metrum taceam, satis firmat Longinus.

Τὰς δὲ τῶν μέτρων συνεμπτώσεις ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπιδείξομεν.

5 Διαφέρει δὲ μέτρον ῥυθμοῦ. Ὕλη μὲν γὰρ τοῖς μέτροις ἡ συλλαβὴ, καὶ χωρὶς συλλαβῆς οὐκ ἂν γένοιτο μέτρον· ὁ γὰρ ῥυθμὸς γίνεται μὲν καὶ ἐν συλλαβαῖς, γίνεται δὲ καὶ χωρὶς συλλαβῆς· καὶ γὰρ ἐν κρότῳ. Ὅταν μὲν γὰρ τοὺς χαλκέας ἴδωμεν τὰς σφύρας καταφέροντας, ἅμα τινὰ καὶ ῥυθμὸν ἀκούομεν· καὶ ἵππων δὲ πορεία ῥυθμὸς ἐνομίσθη, καὶ κίνησις δακτύλων, καὶ μελῶν σχήματα, καὶ χορδῶν κινήματα, καὶ τῶν ὀρνίθων τὰ πτερυγίσματα· μέτρον δὲ οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς λέξεως ποιᾶς καὶ ποσῆς. Ἔτι τοίνυν διαφέρει ῥυθμοῦ τὸ μέτρον, ᾗ τὸ μὲν μέτρον πεπηγότας ἔχει τοὺς χρόνους, μακρόν τε καὶ βραχὺν, καὶ τὸν μετὰ τοῦτον, τὸν κοινὸν καλούμενον, ὃς καὶ αὐτὸς πάντως μακρός ἐστι καὶ βραχύς· ὁ δὲ ῥυθμὸς, ὡς βούλεται, ἕλκει τοὺς χρόνους· πολλάκις γοῦν καὶ τὸν βραχὺν χρόνον ποιεῖ μακρόν. Ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, καὶ τὴν διαφορὰν ἴσασιν οἱ ποιηταὶ, λάβωμεν παραδείγματα παιζούσης κωμῳδίας ἐν σπουδαζούσῃ φιλοσοφίᾳ. Ὁ γοῦν Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Νεφέλαις·

---

§. 5. Ὕλη μὲν γὰρ] Ita scholia Hephæst., et ut opinor, codd., præter Vat., a quo abest μὲν, teste Boiv.

ὁ γὰρ ῥυθμὸς] Scholia Hephæst. et codd. ὁ δὲ ῥ.

συλλαβαῖς] Scholia Hephæst. συλλαβῇ.

ἀκούομεν] Ita Vat. et scholia Hephæst. Alii codd. ἀκούσομεν, teste Boiv.

καὶ μελῶν σχήματα] Ita scholia Hephæst. Sed codd., teste Boiv., habent καὶ μελῶν καὶ σχ.

πτερυγίσματα] Codd. et scholia Hephæst. πτερίσματα.

ὅτι δὲ .... διαφορὰν] Absunt a scholl. Hephæst.

οἱ ποιηταὶ, λάβωμεν] Ante Morum edebatur, codd. sine dubio præeuntibus, οἱ ποιηταί. Λάβωμεν.

Recte autem emendavimus, Στοργῶς. Storgo est nomen mulieris, ut Sappho, et Gyrino, nisi præstat Γοργῶς. Gorgo enim ex Sapphus amasiis. Max. Tyr. Dissert. XXIV, 9. Καὶ ὅ, τι περ Σωκράτει οἱ ἀντίτεχνοι, Πρόδικος, καὶ Γοργίας, τοῦτο τῇ Σαπφοῖ ΓΟΡΓΩ καὶ Ἀνδρομέδα. Ceterum quæ hic Γυρινὼ sive Γυριννὼ dicitur, Γυρίνναν vocat Maximus. Ὅ, τι γὰρ Σωκράτει Ἀλκιβιάδης, καὶ Χαρμίδης, καὶ Φαῖδρος, τοῦτο τῇ Λεσβίᾳ ΓΥΡΙΝΝΑ, καὶ Ἀτθὶς, καὶ Ἀνακτορία. Toupius.

ἐν τοῖς ἑξῆς] Sed hæc pars ad nos non pervenit.

§. 5. καὶ τ. ὀρν. τὰ πτερίσματα] Dorvillius Vann. Crit. p. 540. legit πτερύσματα. Sed neutra vox Græca est. Ut a πτύσσω πτύγμα, sic a πτερύσσω πτέρυγ-

νω. Metrorum vero ad alia metra delabentium exempla deinceps afferemus. 5 Differt autem metrum a rhythmo. Nam syllaba est metrorum materia, et sine syllaba metrum fieri non potest. Rhythmus vero et in syllabis fit, et extra syllabas: nam et in pulsatione inest. Etenim cum ab ærariis fabri malleos deorsum incuti videmus, simul etiam rhythmum quendam audimus: equorum item incessus pro rhythmo putatur, et micatio digitorum, et motus membrorum, et chordarum percussio, et in avibus alarum plausus. Metrum vero exsistere non potest sine verbo certæ formæ et quantitatis. Præterea metrum a rhythmo differt eo, quod metrum habet tempora fixa et definita, longum et breve, et horum medium, quod appellant commune; quod ipsum utique longum et breve est: rhythmus vero pro lubitu trahit tempora, cum sæpius breve tempus longum faciat. Hoc autem ita se habere, et illa inter se differre, sciunt poëtæ. Exempla sumamus jocantis comœdiæ in philosophia severe agente. Aristophanes in Nubi-

---

μα, non *ἀντέρυσμα*. Quare scribendum sine dubio, *πτερυγίσματα*. Quod et Ruhnkenio placebat. Toupius.

τὸν μετὰ τοῦτον] An *μετὰ τούτους*, vel *μετὰ τούτων*, vel *μεταξὺ τούτων*? Morus. Pro his et *μέσον τούτων* legere possis.

ἴσασιν οἱ ποιηταὶ] Posui hoc loco comma pro majori distinctione, quæ in ceteris editionibus est. A verbis ὅτι δὲ usque ad finem §. 5. omnia absunt a scholiis Hephæst. Morus. Recte distinxit Morus. Usitata est illa ratio membrorum jungendorum. Sic §. 7. Ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, *παραδ. τεθήσεται*: et §. 10. Ὅτι δὲ . . . ἔχει, Ἡλιόδωρος &c. Cf. Π. Υ. 13, 1. Toupius tamen priorum errorem non deserens punctum ante *λάβωμεν* posuit. Hoc si voluisset auctor, ex usu loquendi conjunctionem aliquam novo membro addidisset, ut Λάβωμεν ΓΑΡ παραδ. &c.

παραδείγματα] Plurali numero usus est auctor de uno exemplo, quia est instar duorum: duas enim res confirmat, ut in fine paragraphi dicitur.

[*λάβωμεν παραδείγματα* &c.) Bastius: “ *Boissonade* (in Eunap. p. 126.) reprehendit versionem lat. in Toupii edit. exhibitam, dicens: Ni fallor, alius est sensus, nempe, *sumamus in hac seria nostra philosophia exempla ex ipsa ludicra comœdia.*”]

ἐν σπουδ. φιλοσοφίᾳ] Pearcius totam sententiam ita vertit: *capiamus exempla ex Comœdia in gravem philosophiam jocante.* Rectius mihi visum est *severe agentem philosophiam* interpretari de hac ipsa Longini disputatione, quæ utique pertinet ad philosophiam. Sic et Morus cepit, qui deinceps *θεωρίαν* refert ad hanc φιλοσοφίαν.

ὁ γοῦν Ἀριστοφάνης . . . τωθάζει Ἀριστοφάνης] Posteriora hæc glossema sapiunt. Quare lego: *ὁ γοῦν Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Νεφέλαις· Πότερον περὶ μέτρων ἢ περὶ ἐπῶν ἢ περὶ ῥυθμῶν*; Occurrit autem iste versiculus apud Aristoph. Nub. 638. ubi recte legitur:

Πότερα περὶ μέτρων, ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ ῥυθμῶν:

Toupius.

[φησὶ Σωκράτης, εἰ καὶ τωθάζει Ἀριστοφάνης·] “Πότερον περὶ μέτρων, ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ περὶ ῥυθμῶν;” Ἀντιδιέστειλε γὰρ ἐκεῖνος ἀπὸ ῥυθμῶν τὰ μέτρα. Εἰς ἑκάτερον γοῦν τὸ παράδειγμα σημειωτέον, ὅτι τε ῥυθμὸς μέτρου διαφέρει, καὶ ὅτι ἴσασιν ἐν διδασκαλίᾳ οἱ παλαιοὶ τὴν τῶν μέτρων θεωρίαν.

6 Τὸ δὲ μέτρον λέγεται πολλαχῶς· καὶ γὰρ τὴν εὐμετρίαν μέτρον προσαγορεύομεν, ὡς ὁ εἰπὼν, μέτρον ἄριστον, εἴτε σοφὸν ἀπόφθεγμα, εἴτε θεῖον ἀνάθημα· Ἀπόλλωνι μὲν γὰρ ἁρμοδιώτατον, ἐπεὶ καὶ μέτρων εὑρετής. Λέγεται δὲ μέτρον καὶ τὸ μετροῦν, καὶ αὐτὸ τὸ μετρούμενον, ὡς, ὅταν εἴπωμεν τὸν μέδιμνον μέτρον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ μετρηθὲν μέτρον, ἀμφότερα δὴ καλεῖται μέδιμνος· καὶ αὖ πάλιν εἰ εἴποιμι χόα τὸ σκεῦος, ἐν ᾧ μετρῶ ποσότητά τινα· καὶ αὖ πάλιν αὐτὴν τὴν ποσότητα χόα προσαγορεύομεν· [καὶ αὖ πάλιν αὐτὸ τὸ ξύλον, ὃ μόνον ἔχει πῆχυν, πῆχυν προσαγορεύομεν.]

[φησὶ Σωκρ. . . . . Ἀριστοφ.]] Absunt unci a codd.
οἱ παλαιοὶ] Absunt a Vat. teste Boiv.
§. 6. ὡς, ὅταν εἴπωμεν] Codd. ὡς ὅταν εἴπ. sine interpunctione.
ἀμφότερα δὴ] Codd. et scholia Hephæst. ἀμφ. δὲ.
εἰ εἴποιμι] Ita Vat. et Ambr., teste Boiv. At Hudsonus edidit εἰ εἴποι.
[καὶ αὖ . . . προσαγορεύομεν]] Absunt a Par., exstant in Vat., teste Boivinio.

Hoc ipsum jam a Moro notatum erat. Itaque verba illa, ut aliena, uncis inclusi.

[Verba uncis inclusa φησὶ . . . Ἀριστοφάνης sincera puto, sed, deleto priori Ἀριστοφάνης, sublataque post Νεφ. interpunctione, uno tenore legendum: ὁ γοῦν ἐν τ. N. Σωκρ., εἰ καὶ τωθ. Ἀρ. Sensus: Socrates apud Aristophanem, licet irrisionis causa ita loquens introducatur, tamen vere quodammodo dixit, differre metrum a rhythmo. W. fil.]

[εἰς ἑκάτερον γ. τὸ παράδ. σημειωτέον] Malim σημειωτικὸν, i. e. hoc exemplum ad duas res declarandas est idoneum. W. fil.]

ἐν διδασκαλίᾳ] An *in fabulis docendis?* Hoc f. melius, quam quod interpres habet. Respicitur enim ad ἴσασιν οἱ ποιηταὶ et ad Aristophanis locum. Sed omnino verba ὅτι ἴσασιν &c. laborare aliquo vitio videntur. Argumentatio certe claudicat, sive hoc sine illud interpreteris.

§. 6. εἴτε σοφὸν . . . ἀνάθημα] Ita locutus est Julian. Orat. 2. Ἔστι γὰρ ὁ νόμος ἔκγονος τῆς δίκης, ΙΕΡΟΝ ΑΝΑΘΗΜΑ ΚΑΙ ΘΕΙΟΝ ἀληθῶς τοῦ μεγίστου θεοῦ. *Est enim lex fœtus justitiæ, summique illius dei sacrum quoddam ac vere divinum donarium.* Idem apud Suid. v. Ἀμφίων. Ἢ γὰρ οὐχὶ τοῦτον αὐτὸν (Ἀμφίονα) ἀκοῇ παραδεδέγμεθα, οὐ τὰς ἁρμονίας μόνον, αὐτὴν δὲ ἐπ᾽ αὐταῖς ἐξευρεῖν τὴν λύραν, ΕΙΤΕ δαιμονιωτέρᾳ χρησάμενον ἐπινοίᾳ, ΕΙΤΕ ΤΙΝΙ ΘΕΙΑι ΔΟΣΕΙ, διά τινα συμμαχίαν ἀμήχανον. Quæ plane gemella sunt. Confer Porphyr. apud Joan. Stobæum Serm. XXI. p. 185. Tourius. Locus Juliani ex parte tollit Mori dubitationem. Sic enim ille: “Non satis video, quid h. l. sit ἀνάθημα. An, *dictum deo tribuendum,* ἀναθετέον θεῷ, quod nemo homo pro suo venditare audeat? Morus. Verti sane posset *effatum Apollinis, sors ab Apolline aliquando edita.* Nam ea si deinceps, ut alia ejus dicta, in

bus [dicit id Socrates, etsi eum irridet Aristophanes]:
Utrum de metris, an de epicis versibus, an de rhythmis?
Distinxit ergo ille a rhythmis metra. Ad utramque
rem hoc exemplum notandum est, et rhythmum a
metro differre, et veteres metrorum rationem præcep-
tis comprehensam didicisse. Metrum porro multis 6
modis dicitur. Nam et justum rerum modum voca-
mus metrum; sicut ille, qui dixit, *μέτρον ἄριστον*, sive
sapientis est dictum, sive sententia divinitus edita.
Apollini quidem maxime convenit, ut inventori mo-
dorum. Deinde appellatur metrum et id, quod
metitur, et illud ipsum, quod ad metrum, sive men-
suram, exigitur, ut, cum et medimnum et id, quod
medimnus capit, metrum vocamus, sane utraque res
medimnus dici solet. Porro *χόα* vas appello, in quo
metior aliquam quantitatem: et ipsam item quan-
titatem *χόα* vocamus: [ipsum rursus lignum, quod
longitudinem habet unius cubiti, appellamus cubi-

---

ipsius templo Delphico fuisset inscripta, ne verbo quidem hic opus esset. Sed hoc sine testimonio aliquo probari non potest. Denique interpretor *ἀνάθημα* *eximiam rem*, quo sensu et apud alios positum legitur, ut etiam sic *θεῖον ἀνάθ.* verti possit *præclara sententia divinitus prolata.*

Λέγεται] Quod sequitur, *Λέγεται δὲ μέτρον καὶ αὐτὸ τὸ μετροῦν, καὶ τὸ μετρούμενον· ὡς ὅταν εἴπωμεν τὸν μέδιμνον μέτρον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ μετρηθὲν μέτρον, ἀμφότερα δὲ καλεῖται μέδιμνος*, depromptum videtur ex Plutarcho de Oracul. Defect. p. 416. *Ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνο δῆλον τὸ πολλάκις* ΤΟ ΜΕΤΡΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΡΟΥΜΕΝΑ *τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι προσαγορεύεσθαι, κοτύλην καὶ χοίνικα καὶ ἀμφορέα καὶ* ΜΕΔΙΜΝΟΝ. Toupius. Vulgatus est ordo verborum, quem hic habes in Toupii scholio. Sed ego *αὐτὸ* reposui ante *μετρούμενον* et propter similes, quæ sequuntur, sententias, et maxime propter usum loquendi, quem et firmat linguarum analogia. Nam *mensura* sive res, ad quam explorari potest omnium ejusdem generis rerum quantitas, proprie appellatur *μέτρον*, neque opus habet pronomine *αὐτὸ*, quo significetur, alias quoque res *μέτρου* nomine appellari. Sed contra pronomine notanda sunt ea, quæ proprie *mensuræ* nomine non appellantur, sed tantum exiguntur ad mensuram. In his igitur ex addito pronomine *αὐτὸς* intelligitur, non proprie usurpari de rebus *ipsis* nomen mensuræ, ut *μέδιμνον*, *χόα* et alia. Denique mutatio facta defendi potest ipsa pronominis significatione, ad quam etiam respexi in commemoranda linguarum analogia. Nam ΑΥΤΟ est *res primaria et potior*, ad quam certe sit maxime attendendum. Atqui res non fiunt aut nascuntur propter mensuram, sed mensura propter illas inventa est.

ἀμφότερα δὲ καλεῖται μέδιμνος] Hoc scholion adsutum videtur. Morus. Ego id abjiciendum non putavi, sed pro *δὲ* scripsi *δὴ*, posito ante *ὅταν εἴπωμεν* inciso.

καὶ αὖ πάλιν εἰ εἴποιμι] Aut hic particulas *αὖ πάλιν*, aut deinceps statim positas easdem recte deleas.

[*καὶ αὖ π...προσαγορεύομεν*]] Uncis inclusa aberant a codice Regio: exstant autem in Vaticano. Vide Hephæstionis Enchiridion p. 76. edit. Turnebi, ubi hæc eadem rectius. Boivinius.

7 Οὕτω μὲν οὖν καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς θεωρίας πολλαχόθεν λέγεται μέτρον. Μέτρον τε γὰρ καλοῦμεν πᾶν τὸ μὴ πεζὸν, ὡς ὅταν εἴπω τὰ μὲν Πλάτωνος πεζὰ, τὰ δὲ Ὁμήρου μέτρα. Μέτρον καλεῖται καὶ εἶδος ἑκάστου, ὡς ὅταν εἴπω, μέτρον Ἰωνικὸν, καὶ μέτρον Ἰαμβικὸν, καὶ μέτρον Τροχαϊκόν. Μέτρον καλεῖται καὶ στίχος ἕκαστος, ὡς ὅταν εἴπω, ἡ πρώτη Ὁμήρου ῥαψῳδία μέτρα ἔχει χʹ. τοῦτο δὲ Ὀδυσσεὺς ὁ μετρικὸς ἐσημειώσατο. Ἔτι τοίνυν μέτρον καλοῦμεν τὴν συζυγίαν, τουτέστι τὴν διποδίαν, ὅταν τὸ Ἰαμβικὸν, τὸ ἀπὸ ἓξ ποδῶν συγκείμενον, τρίμετρον καλῶμεν. Μέτρον καλοῦμεν καὶ τὸν χρόνον, ὃν τινες τῶν ῥυθμικῶν σημεῖον προσαγορεύουσιν. Ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, παράδειγμα τεθήσεται, ὅ τινες μὲν Ὀρφέως, τινὲς δὲ τῆς Πυθίας παραλαμβάνουσι· περὶ γὰρ τῶν ἐπῶν λέγων, ἡ λέγουσα,

> Ὄρθιον, ἑξαμερὲς, τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων.

Καὶ ταῦτα οὕτως ἔχει, ὥσπερ εἴρηκα· "μέτρον δὲ καὶ τὸ μετροῦν καὶ τὸ μετρούμενον." Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν προειρημένων αὐ-

---

§. 7. ὡς ὅταν εἴπω] Ita scholia Hephæst. Sed codd. ὅταν εἴπω sine ὡς.

καὶ μέτρ. Τροχ.] Vat. μέτρ. Τρ. sine καὶ, teste Boiv.

τοῦτο δὲ . . . ἐσημειώσατο] Absunt a scholl. Hephæst.

Ἔτι τοίνυν] Codd., teste Boiv., et scholia Hephæst. εἰ τοίνυν.

καλοῦμεν] Ita scholia Hephæst. At codd. καλῶμεν.

ῥυθμικῶν] Vat., teste Boiv., μετρικῶν.

αὐτὸ τὸ μετρούμενον, τουτέστι τὸ ποίημα] Codd. αὐτὸ τὸ μέτρον, τ. τὸ π. Scholia Hephæst. τὸ δὲ μετρούμενόν ἐστι, ὡς τὰ ποιήματα.

§. 7. ὡς ὅταν εἴπω] E schol. Hephæst. verbis ὅταν εἴπω præposui ὡς. Per totum enim locum dicitur ὡς ὅταν εἴπω. Monuit et Morus; sed, nescio quid dubitans, non addidit.

τοῦτο δὲ Ὀδυσσεὺς ὁ μετρικὸς ἐσημειώσατο] De *Ulysse metrico* equidem nihil quicquam habeo compertum. Johannes Fabricius, vir doctissimus, legebat, Ὀδυσσεὺς Ὁμηρικός. Quod miror. Ceterum hæc verba non leguntur in Scholiis ad Hephæstionem. Quare ex margine huc invecta videntur. Quod et cl. Moro visum. Toupius.

Ἔτι τοίνυν μ. κ. &c.] Pro Εἰ τοίνυν hic scripsi, quod probaverat Pearcius, Ἔτι τοίνυν. Sic enim, ut ipse ostendit, §. 5. dicitur, Ἔτι τοίνυν διαφέρει ῥυθμοῦ &c.

χρόνον, ὃν τ. τ. ῥ. σημεῖον προσαγορεύουσιν] De re ipsa, i. e. de χρόνῳ, minima illa mensura, qua utebantur in re metrica, vid. §. 14. Adde Quintil. IX, 4, 51. ubi Gesnerus hunc Aristidis Quintiliani (p. 32. ed. Meibom.) notabilem locum adscripsit, qui et facit ad verba hujus loci illustranda: Πρῶτος μὲν οὖν ἐστι χρόνος ἄτομος καὶ ἐλάχιστος, ὃς καὶ σημεῖον καλεῖται. Σημεῖον δὲ καλεῖται, διὰ τὸ ἀμερὴς εἶναι· καθὸ καὶ οἱ γεωμέτραι τὸ παρὰ σφίσιν ἀμερὲς σημεῖον προσηγόρευσαν. Nempe ut

tum.] Sic et in hoc argumento metri nomen ad 7 multa pertinet. Nam metrum dicimus, quidquid non est prosa; ut cum ea, quæ Plato scripsit, prosam, quæ vero Homerus, metra dico. Metrum etiam appellatur quæque versuum species; ut cum dico, metrum Ionicum, metrum Iambicum, metrum Trochaicum. Singuli quoque versus appellantur metra; ut cum dico: prima Homeri rhapsodia continet metra sexcenta: hoc autem Ulysses metricus notatum prodidit. Porro et pedum conjugationem metrum vocamus, ut cum trimetrum appellamus Iambicum versum, qui constat senis pedibus. Metrum item vocamus tempus illud, quod rhythmici quidam *σημεῖον* appellant. Hoc ita esse, exemplo versus confirmabimus, quem alii Orpheo, alii Pythiæ tribuunt. Nam de epico versu loquens vel hæc vel ille, *Orthium*, inquit, *carmen, sex partium, viginti quatuor metrorum.* Etiam hæc ita se habent, ut dixi: metrum est et id, quod metitur, et illud, quod ad metrum sive mensuram exigitur. Ita etiam in modo dictis id ipsum,

geometræ *punctum mathematicum*, quod prorsus est *ἀμερὲς*, vocant *σημεῖον*, ita metrici *tempus*, sive syllabam brevem, item *σημεῖον* vocant; non quod æque sit *ἀμερὴς*, sed quia non solet in minores particulas dividi.

παραλαμβάνουσι] *adhibent in subsidium, exempli et argumenti loco ponunt*; scil. *οἱ ῥυθμικοὶ*, qui diserte ad Pythiam aut ad Orpheum auctorem referebant. Ita Longinus Π. Υ. verbum *παραλαμβάνειν* sæpius adhibet, ut 31, 1. et 38, 4. Hærebat h. l. Morus et de vera lectione invenienda cogitabat, nec sine causa, quia non dicitur *ὡς Ὀρφέως* . . . *ὡς τῆς Πυθίας*. Sed hæc particula videtur h. l. intelligi posse.

Ὄρθιον] Non intelligo, quomodo Morus h. l. credere potuerit, *ἀνάτασιν* et *εὐτονίαν* carminis orthii etiam ad dimensionem temporis referri posse. Consistebat illud maxime in summa vocis et fidium aut tibiæ intentione. Schol. ad Aristoph. Acharn. 16. *Ὁ δὲ ὄρθιος αὐλητικὸς νόμος, οὕτω καλούμενος διὰ τὸ εἶναι εὔτονος καὶ ἀνάτασιν ἔχειν.* Ita grammatici omnes: sed clarius nihil proferunt, nisi quod maximam vim habuerit ad animum vehementer commovendum. Jam si ad temporis dimensionem illam summam *ἀνάτασιν* referre velis, aut summa illa erit *ἀκρίβεια*, quæ ad animum vehementi motu afficiendum nullam vim habet, aut summa cantus celeritas, in qua temporum eadem maneret relatio. Itaque verbi *Ὄρθιον* hoc in versu nullum est momentum ad disputationem auctoris. E ceteris tantum verbis, *ἐξαμερὲς* . . . *μέτρων*, ille argumentatur.

ἐπὶ τῶν προειρημένων] An hæc verti possunt: *juxta ea, quæ antea dixi.* Quid, si *προκειμένων* legatur, *in eo, quod nunc tractatur.* Cf. fr. 4, 2. *ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅρου.* Sed nihil audeo definire. Morus. Potest etiam pro *ἐπὶ* legi *ἐκ*: hoc mihi videtur facillimum.

αὐτὸ τὸ μ. τ. τὸ ποίημα] Recte cl. Pearcius, *αὐτὸ τὸ μετρούμενον.* Schol. ad Hephæst. p. 71. Ed. Pauw. *τὸ δὲ μετρούμενόν ἐστι, ὡς τὰ ποιήματα.* Toupius.

[*αὐτὸ τὸ μετρούμενον*) Bastius: " Pearce

τὸ τὸ μετρούμενον, τουτέστι τὸ ποίημα, μέτρον προσαγορεύεται, καὶ ἕκαστον τῶν μετρούντων τῆς ὁμοίας τετύχηκεν ὀνομασίας· χρόνος γὰρ συλλαβὴν ποιεῖ, συλλαβὴ δὲ πόδα, πούς δὲ συζυγίαν, συζυγία δὲ στίχον, στίχος δὲ ποίημα· 8 πάντα οὖν εἰκότως μέτρα προσαγορεύεται. Γέγονε δὲ ἀπὸ τοῦ μείρω ῥήματος, ὅ ἐστι μερίζω· ἀφ' οὗ παρὰ τῷ ποιητῇ,

Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.

Ὡς δὲ παρὰ τὸ σείω σεῖστρον γίνεται, καὶ παρὰ τὸ δέρω δέρτρον, καὶ παρὰ τὸ φέρω φέρτρον, οὕτω καὶ παρὰ τὸ μείρω μέτρον· ὄνομα γοῦν ἐστι, καὶ ἐκ τῆς ἐτυμολογίας, τοῦ με-
9 ρισμοῦ. Περὶ δὲ ὅρων μέτρου νῦν εἰπεῖν οὐκ ἀναγκαῖον· αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡφαιστίων αἰτιᾶται τὸν Ἡλιόδωρον, ὅτι τοῖς ἐπαρχομένοις γράφει· τοῖς γὰρ ἀπείροις, καὶ τοῖς μήπω τῆς μετ-
10 ροποιΐας γεγευμένοις, ἀδύνατον νοῆσαι τὸν ὅρον. Ἐπιγέγραπται δὲ Ἐγχειρίδιον, οὐχ', ὥς τινες ᾠήθησαν, διὰ τὸ ξίφος, καὶ διὰ τὸ ὀξύνειν τῶν μετιόντων τὰς ψυχὰς, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν χερσὶν ἔχειν τοὺς βουλομένους τὰ κεφάλαια τῶν μετρικῶν παραγγελμάτων. Ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, Ἡλιόδωρος τοῦ Ἐγχειριδίου ἀρχόμενος οὕτω λέγει· "Τοῖς βουλομένοις ἐν χερσὶν ἔχειν τὰ κεφαλαιωδέστερα τῆς μετ-
11 ρικῆς γέγραπται τὸ βιβλίον τοῦτο." Ἤρξατο δὲ αὐτοῦ ὁ Ἡφαιστίων, ὡς ἔφην, ἀπὸ συλλαβῆς· ὕλη γὰρ τοῖς μέτροις ἡ συλλαβὴ, καὶ ἄνευ ταύτης οὐκ ἂν συσταίη τὸ μέτρον.

καὶ ἕκαστον . . . προσαγορεύεται] Hæc, teste Boiv., omissa sunt in Vat., oculis librarii a προσαγορεύεται ad προσαγορεύεται aberrantibus.

§. 9. ἐπαρχομένοις] Vat. ὑπαρχομένοις, teste Boiv.

§. 10. καὶ διὰ τὸ ὀξύνειν] Codd. ἀλλὰ διὰ τὸ ὀξ.

ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν χερσὶν] Codd. καὶ διὰ τὸ ἐν χ.

οὕτως] Ita Vat. Sed alii codd. οὐχ οὕτως, teste Boiv.

et Toup recte μετρούμενον, non μέτρον. Contra in Λεξ. περὶ πνευμάτων, voce Ὀδυσσεὺς (p. 232. ed. Valck.) legendum: εὕρηται δὲ παρ' Ὁμήρῳ ψιλούμενον καὶ δι' ἑνὸς σ γραφόμενον διὰ τὸ μέτρον, non διὰ τὸ μετρούμενον. Confunduntur hæc ob scribendi compendium. Quippe eædem literæ, prout accentus ponitur, vel μέτρον $(\overset{\tau\rho}{\mu\acute{\epsilon}})$ vel μετρούμενον $(\overset{\tau\rho'}{\mu\epsilon})$ significant."]

ἕκαστον τῶν μετρούντων] scil. τὸ ποίημα; *singulæ partes, quibus utimur ad carmen*

quod mensum est, hoc est poëma, metrum vocatur:
et singula, quæ metiuntur, similiter appellata sunt:
syllabam tempus facit, pedem syllaba, pes conjugationem
pedum, hæc versum, versus poëmata; ut recte
cuncta hæc appellentur metra. Derivatum vero est 8
hoc nomen a verbo μείρω, quod est *divido*; unde illud
poëtæ: Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς. Ut a
σείω fit σεῖστρον, a δέρω δέρτρον, sic a μείρω μέτρον: est
igitur, si etymologiam spectamus, nomen partitionis.
De definitionibus metri nunc dicere non est necesse: 9
ipse enim Hephæstion reprehendit Heliodorum, quod
tironibus ea de re scripserit, quia rudes et arte metrica
nondum imbuti definitionem metri intelligere
non possint. Liber inscriptus est Ἐγχειρίδιον, non, 10
ut quidam opinati sunt, propter gladium, et quod
mentes eorum acuat, qui illud tractent, sed quod eo,
qui volunt, in manibus habere possunt summas præceptionum
metricarum. Hoc ita esse, patet ex eo,
quod Heliodorus initio Enchiridii sic loquitur: *Hic
liber scriptus est iis, qui rei metricæ præcipua capita in
manibus habere cupiunt.* Hephæstion incipit illud, ut 11
dixi, a syllaba: syllaba scilicet est metrorum mate-

---

dimetiendum. Ceterum verba, καὶ ἕκαστον τῶν μ. . . . μέτρα προςαγορεύεται in cod. Vat. librarius omisit, aberrantibus oculis a priori προςαγορεύεται ad alterum in fine paragraphi positum.

§. 8. τῷ ποιητῇ] Hom. Il. E, 611.

[Bastius: " Cod. 2881. ad δέρτρον glossam habet τὸ ξύστρον, ad φέρτρον gl. τὸ φορεῖον."]

παρὰ τὸ μείρω μέρτρον] At sic debebat fieri μέρτρον. Ex alia potius lingua ductum videtur verbum, eique terminatio Græcæ formæ adjuncta.

§. 9. Περὶ δὲ ὅρων μέτρου νῦν εἰπεῖν οὐκ ἀναγκαῖον] Cum e philosophorum præceptis unaquæque disputatio debeat a rei, quæ tractanda suscipitur, definitione proficisci: tamen auctor hoc in argumento methodum syntheticam præferendam putat, secundum quam in fine demum, cognitis rebus potioribus, justa definitio componi possit, quam discentes intelligant. Ratio est in promtu: τοῖς γὰρ ἀπείροις . . . ἀδύνατον νοῆσαι τὸν ὅρον.

γράφει] sc. περὶ ὅρων μέτρου. Sed vereor, ut locus sit integer.

§. 10. ἀλλὰ διὰ τὸ ὀξ. . . . καὶ διὰ τὸ &c.] Pro ἀλλὰ lego καὶ, et mox pro καὶ lego ἀλλά. Trajectio manifesta. Boivinius. Pearcius legi potius jubet: διὰ τὸ ὡς ξίφος ὀξύνειν τῶν μετιόντων τὰς ψυχὰς, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν χερσὶν &c. Recte quidem, si e codicum vestigiis certis id deprehenderetur. Nunc Boivinii sententia mihi potior fuit, ex qua particulis locum suum reddidi. Morus putabat, correctione non opus esse. Sed in lectione vulgata illud διὰ τὸ ξίφος sensu caret, et reliqua verbis Heliodori et ipsius auctoris, qui e verbis ejus argumentatur, repugnant: nam nihil in illis *de acuenda mente* significatur.

Τὸ ποιοῦν πρὸ τοῦ ποιηθέντος, ὅθεν ἄρξασθαι δίκαιον. Οὐκ
ἀπὸ τοῦ γένους δὲ ἤρξατο, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ εἴδους· διαφέρει δὲ
εἶδος καὶ γένος, ᾗ γένος μέν ἐστι τὸ πρωτότυπον, εἰς εἴδη
διαιρεθῆναι δυνάμενον, εἶδος δὲ τὸ ἀπὸ τοῦ γένους διῃρημέ-
νον· οἷον εἴ τις λέγοι ζῶον γένος, εἴδη δὲ αὐτοῦ, ἄνθρωπον,
ἵππον, καὶ τὰ λοιπά. Οὐκοῦν γένος μέν ἐστιν ἡ συλλαβὴ,
εἴδη δὲ αὐτῆς βραχεῖα, καὶ μακρὰ, καὶ κοινὴ καλουμένη.
Οὐκ ἔδοξεν οὖν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ γένους ποιήσασθαι τὴν ἀρ-
χήν· (τεχνικὸς γὰρ οὗτος ὁ λόγος, καὶ οὐ πάνυ τοῖς μέτροις
συμβάλλεται·) οὔτε ὅρῳ τὴν συλλαβὴν περιλαβεῖν, οὔτε
12 τὸν περὶ αὐτῆς εἰπεῖν λόγον τῆς ἐτυμολογίας. Καί τοι ἐν
τοῖς τεχνικοῖς ἔλεγχον ἔσχεν ὁ ὅρος· Ἔστιν ἡ συλλαβὴ
13 - - - Ἔτι ἡ συλλαβὴ παρὰ τοῦτο ὠνόμασται, παρὰ τὸ
ποσότητα στοιχείων εἰς ταὐτὸν συλλαμβάνειν, ὧν ἔξεστιν
ὑφ' ἕνα φθόγγον παραλαβεῖν, ἂν μὴ εἴποι τις τὰς μονο-
γραμμάτους· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ζητείτωσαν οἱ τεχνικοί.
14 Ἐν δὲ τοῖς μετρικοῖς εἰδέναι δεῖ, ὅτι πᾶσα βραχεῖα ἴση,
καὶ πᾶσα μακρὰ ἴση· καθόλου γὰρ αἱ μέν εἰσι δίχρονοι,
αἱ δὲ μονόχρονοι. Ἐντεῦθεν τὸν μὲν Δάκτυλον καλοῦμεν
τετράχρονον, τὸν δὲ Πυῤῥίχιον δίχρονον, οὐ πολυπραγμο-
νοῦντες τῆς ποιητικῆς λέξεως ἢ συλλαβῆς τὰ στοιχεῖα,

---

§. 11. ἤρξατο] Vat., teste Boiv., ἔρξατο. Alii ἤρξαντο.

§. 12. Ἔστιν ἡ συλλαβὴ . . . . Ἔτι ἡ συλλ. παρὰ τ.] Ita Vat. Alii codd. ἔστιν ἡ σ. . . . . ἔστι ἡ σ. π. τ. teste Boiv. At cod. Par., teste Bastio, ἔσχεν ὁ ὅρος. ἔτι ἡ συλλ. παρὰ τ., omissis verbis ἔστιν ἡ συλλ.

§. 13. ὧν ἔξεστιν] Par., teste Bastio, ὧν οὐκ ἔξεστιν. Boivinius quoque testatur se reperisse in ms. οὐκ ἔξεσιν (sic).

ἂν μὴ εἴποι τις] Par., teste Bastio, ἂν εἴποι τις, sine μή. At Boivinius in Ms. reperisse se dicit εἴποι τις sine ἂν μή.

§. 11. Τὸ π. πρὸ τ. π.] Auctor hoc ordine verba videtur posuisse: Πρὸ τοῦ ποιηθ. τὸ ποιοῦν. Ita recte Ὅθεν refertur ad verbum ultimum.

τεχνικὸς γὰρ οὗτος ὁ λόγος] *Grammaticæ arti proprius locus.* Apertum est, τοὺς τεχνικοὺς §. 13. grammaticos esse, iisque μετρικοὺς opponi. Illustravit hunc significatum verbi τεχνικὸς Cuperus Obs. 1, 11. Morus.

§. 12. ἔλεγχον ἔσχεν] Hæc verba Boivinius a seq. ὁ ὅρος puncto separans intelligit nomen Ἡφαιστίων: atque ita ὁ ὅρος statuit initium esse loci, qui deficit. Ex ejus igitur sententia Pearcius vertit: *Tamen ille eo nomine a technicis reprehensus*

ria, et sine ea metrum confici non potest. Quod
efficit, prius est eo, quod efficitur: adeoque illinc
incipiendum est. Non autem a genere incipit, sed a
specie: differunt nempe genus et species eo, quod
genus est notio primaria, quæ in species dividi potest;
species autem, quod a genere divisum est; ut
animal quis dicere possit genus, cujus species sint
homo, equus, et reliqua. Genus igitur est syllaba;
species vero ejus sunt brevis, longa, et quæ appellatur
communis. Non visum est auctori de genere
primum tractare; quia grammaticæ arti proprius est
hic locus, neque ad metra cognoscenda multum confert;
neque vim syllabæ definitione complecti, neque
etymologiam ejus persequi. In grammaticis sane 12
quæstionibus definitio non reprehendenda foret: *Syl-* 13
laba est - - - Porro syllaba hinc nomen accepit, quod
litteras plures in unum colligit, quæ uno sono comprehendi
possunt; nisi quis de iis loquatur syllabis,
quæ una littera constant. Sed de his rebus quærant
grammatici. Illud autem tenendum est, in re metrica 14
omnes syllabas breves inter se esse æquales, et omnes
item longas: nam in universum illæ constant uno
tempore, hæ binis temporibus. Hinc dactylum dicimus
esse quatuor temporum, pyrrhichium duorum,
non curiosius investigantes vocis aut syllabæ poë-

---

est. Sed Morus legit ἔλ. *οὐκ ἔσχεν*, vertitque: *quamquam in grammaticis definitio non reprehendenda foret.* "Eam," inquit, "jam ponit Longinus, et de etymologia agit. Postea relictis grammaticis §. 13, redit §. 14 ad metrum." Recte. Sed ad subjunctivum exprimendum addi etiam debet ἂν, ita ut legas ἔλεγχον οὐκ ἂν ἔσχεν. Sed tamen nihil mutavi.

§. 13. ἂν μὴ] Ita lego. In MS. εἴποι τις, sine ἂν μή. BOIVINIUS. Recte secuti sunt Pearcius et Morus.

[ἂν μὴ εἴποι τις] Deleto μὴ, quod a Boivinio est excogitatum, hæc verba cum seqq. videntur jungenda, et legendum aut ἂν εἴπῃ τις, aut potius εἴποι τις ἄν, i. e. objecerit aliquis. W. fil.]

§. 14. Ἐν δὲ τοῖς μετρικοῖς] Hæc verba non pertinent ad εἰδέναι χρὴ, sed ad sequentia, *πᾶσα βραχεῖα ἴση* &c. Sustuli ergo comma post εἰδέναι χρὴ, ne putidius agenti aliud etiam post antecedens *μετρικοῖς* addere necesse esset.

πᾶσα μακρὰ ἴση] Non videtur hinc recte cepisse Morus. Adjecit enim hoc scholion: "*Per se sui semper similis est*, servatque naturam suam, quidquid eam sequatur." Sed quorsum auctor hoc diceret? et nonne eodem modo id, quod de brevi syllaba antecedit, vertendum esset, tametsi falsa inde exsisteret sententia? Sensus ergo hic potius est, et

οὐδὲ ἐν ποσότητι καταμετροῦντες τοὺς χρόνους, ἀλλὰ ἐν δυνάμει τῆς ποσότητος.

IV.

E cod. MS.

Ἀρκτέον δὲ ἀπὸ βραχείας. Οὕτω τοίνυν ὁ Ἡφαιστίων
αὐτὴν ὁρίζεται· “Βραχεῖά ἐστι συλλαβὴ ἡ ἔχουσα
βραχὺ φωνῆεν ἢ βραχυνόμενον, μὴ ἐπὶ τέλους λέξεως,
οὕτως, ὡς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐν τῇ ἑξῆς συλλαβῇ
φωνήεντος μὴ ὑπάρχειν σύμφωνα πλείονα ἑνὸς ἁπλοῦ, ἀλλ'
2 ἤτοι ἕν, ἢ μηδὲ ἕν.” Πάνυ οὖν ἐπαίνου ἄξιος ὁ ὅρος, ὡς
πάντα ἔχων, ὅσα δεῖ ὑγιῆ ὅρον ἔχειν. Ὅρος καὶ τοῖς
φιλοσόφοις εἶναι, ὁ μηδὲν ἔξωθεν τῶν ὁριζομένων συμπερι-
λαμβάνων, ἢ ὁ μηδὲν τῶν ὁριζομένων καταλιπὼν, ὃς ἀν-
τιστρέφει πρὸς τὸ κεφαλαιῶδες, τουτέστιν, ἐὰν ἀλλήλων
ὑπάρχουσιν οἱ ὅροι, αὐτός τε ὁ ὅρος καὶ τὸ ὁριζόμενον, οὔ-

§. 14. καταμετροῦντες] Ita Vat., teste Boiv. Alii καταριθμοῦντες.

FRAGM. IV.

Var. lectt. e cod. Par.

§. 2. κεφαλαιῶδες, τουτέστιν] In Par., teste Bastio, inter κεφαλαιῶδες et τουτέστιν hæc leguntur, quæ propter ὁμοιοτέλευτον in prima editione sunt omissa: ὁ μὲν οὖν μὴ συμπεριλαμβάνων παραγγελίαν τοιαύτην, οὐ καλῶς ἔχει· οἷον εἴ τις τὸν ἄνθρωπον ὁρίζοιτο, μηκέτι τὸν θ̅ν̅ (i. e. θεὸν, cui in marg. substituitur θνητὸν) τῷ ὅρῳ συμπεριλαμβάνων. ἑκάτερον δὲ ὑπάρξει, ἐὰν ἀντιστρέφῃ πρὸς τὸ κεφαλαιῶδες, τουτέστιν &c.

ὑπάρχουσιν] Par. ὑπάρχωσιν, teste Bastio.

minus longas syllabas et longissimas pro æque longis haberi, neque discrimen inter longiores et minus longas poni. Idem valet de brevibus. Cf. seqq.

οὐδὲ ἐν ποσότητι &c.] His verbis idem illud clarius dicitur, quod modo significatum est verbis οὐ πολυπρ. . . . στοιχεῖα, et quod ante dixi ad πᾶσα μακρὰ ἴση. Nimirum longæ, longiores et longissimæ syllabæ non diversa genera constituunt, sed omnes simpliciter habentur tantum pro longis. Itaque in nomine Ἡφαιστίων e. g. prima syllaba duo tempora habebat; secunda etsi propter diphthongum αι et propter positionem στ aliquanto longior erat, tamen hanc quantitatem non trium quatuorve temporum esse statuebant, sed pronuntiabant in versibus, ut δίχρονον. Hinc facile intelligitur, quomodo versus in prosa latere potuerint. Recognoscat lector, si opus videtur, illa §. 5. τὸ μὲν μέτρον πεπηγ. &c.

καταμετροῦντες] Hoc verbum pro καταριθμοῦντες a Boivinio prolatum est e

ticæ litteras, neque quantitate tempora æstimantes, sed vi et usu quantitatis.

IV.

Incipiendum autem a brevi syllaba. Eam sic definit Hephæstion: *Brevis syllaba est, quæ habet brevem aut correptam vocalem, eamque non in fine verbi, et ita quidem, ut eam inter et sequentis syllabæ vocalem non intersint consonantes plures una simplici, sed aut una tantum, aut nulla.* Omnino laudanda est defini- 2
tio, utpote omnia habens, quæ oportet inesse in legitima definitione. Etiam philosophis ea statuitur esse legitima definitio, quæ nihil extra rem definitam simul complectitur, et quæ nihil omittit eorum, quæ ad definiendum afferenda sunt, quæque reciprocatur cum re definita, hoc est, si, re et definitione posita, altera alterius est definitio, ut in hoc

---

codice Vaticano. Pearcius id firmat verbis auctoris Π. Υ. sect. 39. extr. *τέτρασι καταμετρουμένου χρόνοις*: neque improbat Morus. Mihi etiam ideo placet, quod proprie *πλῆθος*, non *ποσότης*, dicitur *καταριθμεῖσθαι*. Propriis autem verbis in tali disputatione opus est, neque *καταριθμεῖν* commode ponitur pro *νομίζειν*, *κρίνειν*, *ὁρίζειν*, aut pro *καταμετρεῖν*, quod hic est omnium maxime proprium.

Fragm. IV. In eodem cod. Parisino, quo antecedens fragmentum continetur, hoc statim adjunctum sequi, testatur Boivinius. Sed vehementer suspectum, multis certe locis interpolatum esse, omnes judicant, qui in eo explicando versati sunt.

[Fragm. IV. Bastio teste in eod. Cod. Par. no. 2881. legitur.)

§. 1. *βραχὺ φωνῆεν ἢ βρ.*] Id est, *vel brevem*, ut *ε* et *ο*; *vel correptam*, ut *α*, *ι*, *υ*, quæ modo breves modo longæ sunt. Quin et vocales longæ, *η* et *ω*, et ipsæ etiam diphthongi aliquando corripiuntur, ut in *οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη*, et in *δείσας δ' ἐκ θρόνου ἆλτο* &c. Sed hæ quidem in fine tantum dictionis, ubi dictio sequens a vocali incipit: nec tamen brevem syllabam faciunt. Unde, opinor, Hephæstion addit, *non in fine dictionis*. Boivinius.

§. 2. *Ὅρος καὶ τοῖς φιλ. εἶναι*] Scribe, *Ὅρος γὰρ τοῖς φιλοσόφοις ἐστί*. Quod reliquum est hujus fragmenti, nec vacat nec libet excutere. nam plane Augiæ stabulum est. Toupius. Infinitivum *εἶναι* Græco-barbare positum pro *ἐστὶ*, pronuntiat Boivinius. Sed quoniam in ceteris nihil simile occurrit, rectius statuere videmur, quædam excidisse post *εἶναι*, ut *δοκεῖ ὑγιής*. Ceterum hæc omnia, inde ab *Ὅρος καὶ τ. φ.* usque ad finem §phi, ex alio scriptore in margine adscripta temere librarius pro Longinianis habuit ejusque verbis inseruit.

ἔξωθεν τῶν ὀρ.] Morus legebat *ἔξω τ. ὀρ.* Sed etiam ut præpositiones ponuntur adverbia *ἔξωθεν*, *ἔνδοθεν*, *ἑκατέρωθεν* et similia. Herodot. VIII, 7. *ἔξωθεν Σκιάθου*. Marci Evang. 7. 15. *ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου*.

τὸ κεφαλαιῶδες] i. e. *summum caput*,

τως, ὡς ἐπὶ τοιοῦδε παραδείγματος· Ἄνθρωπός ἐστι ζῶον
λογικὸν, θνητὸν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. Εἴ τι οὖν ἐστι
ζῶον λογικὸν, θνητὸν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν, τοῦτό
ἐστιν ἄνθρωπος πάντως. Καὶ αὖ πάλιν· Φωνή ἐστιν ἀὴρ
πεπληγμένος. Εἴ τι οὖν ἐστιν ἀὴρ πεπληγμένος, τοῦτο
φωνὴ πάντως. Οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅρου
εἴδωμεν τὸ ἀντιστρέφον· Εἴ τι ἐστὶ βραχὺ φωνῆεν, μὴ
ἐπὶ τέλους λέξεως κείμενον, μεταξὺ τῆς ἄλλας συλλα-
βῆς οὐκ ἔχον σύμφωνα ἑνὸς πλείονα, τοῦτο πάντως ἐστὶ
3 συλλαβὴ βραχεῖα. Προείρηται δὲ τὸ “μὴ ἐπὶ τέλους
λέξεως κείμενον,” διὰ τὴν κοινὴν λεγομένην. Ἐάνπερ εἰς
μέρος ἀπαρτίζῃ λόγου, τῷ τῆς κοινῆς ὑποπίπτει λόγῳ·
οἷον ὅταν συλλαβὴ βραχεῖα ἐστὶν ἐπὶ τέλους λέξεως κει-
μένη, ἐνομίσθη ποτὲ μακρὰ, ὡς ἡ παρὰ τῷ ποιητῇ, “Τὰ
περὶ καλὰ ῥέεθρα.” Καὶ αὖ πάλιν ἡ Πρὸς συλλαβὴ βρα-
χεῖα ἐστὶν, ἀλλ’ ἐν τόπῳ κεῖται μακρᾶς, ὅταν Ὅμηρος
εἴπῃ, “Πρὸς οἶκον Πηλῆος·” σπονδεῖον γὰρ δεῖ εἶναι τὸν
4 πόδα. Εἰ δὲ φησὶ μὴ ἔχει σύμφωνον μεταξὺ ἓν, διὰ τὴν
μακράν· εἰ γὰρ συμβαίη, βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι

μεταξὺ τῆς ἄλλης] Par. μετὰ τῆς ἄλ., quod Boiv. edidit, Bastius silentio confirmavit.

§. 3. λεγομένην. Ἐάνπερ] Boiv., duce fort. Par., edidit λεγομένην· ἐάνπερ, distinctione minore posita.

ἡ παρὰ τῷ π.] Boiv. in Ms. (i. e. in Par., sine dubio) reperisse se dicit ἡ περὶ τῷ π.

quod complectitur omnia, (scil. *quæ in definitione insunt*) sive, ut Morus breviter notavit, *definitum*.

μετὰ τῆς ἄλλης συλλαβῆς] Legendum puto, μεταξὺ ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἄλλης συλλ. Boivinius. Idem placebat Moro ex §. 1. Sed satis esse videtur pro μετὰ ponere μεταξύ. Sic breviter dictum §. 4. init. Itaque hoc mutavi. Vid. maxime quæ dixi Π. Υ. 32, 5.

[μεταξὺ τῆς ἄλλης συλλαβῆς) Ne sic quidem noster, si modo sic scripsit, accurate scripsisse videbitur. Dicendum enim erat μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ (aut simpliciter μεταξὺ τοῦ) τῆς ἄλλης συλλ. φωνήεντος. Malim ig. reponi, quod codd. præbent, μετὰ τῆς ἄλλ. συλλ. Nam licet id ipsum quoque negligentius et brevius dicatur, tamen ex antecedd. intelligitur, eam significari brevem esse vocalem, quæ *cum* altera syllaba, scil. non universa, sed ad vocalem usque, non amplius unam post se habeat consonantem. W. fil.]

§. 3. διὰ τὴν κοινὴν λεγομένην] h. e. *quia inde syllaba fit anceps.* Pari brevitate §. 4. dicitur διὰ τὴν μακράν. Pearcius vertit: *propter eam vocalem, quæ commu-*

exemplo: Homo est animal sermone præditum,
mortale, intelligentiæ et scientiæ capax. Si quod
igitur animal sermone præditum est, et mortale,
idemque intelligentiæ et scientiæ capax, haud dubie
illud est homo. Aliud exemplum: Sonus est aër
percussus. Si qua res igitur est aër percussus, ea
est haud dubie sonus. Eodem modo et in definitione
proposita videamus id quod reciprocatur: Si qua
vocalis est brevis, eaque non in fine verbi posita,
quæ non habeat inter se et sequentem syllabam
plures una consonantes, ea sine dubio est syllaba
brevis. Illud autem, *non in fine verbi posita*, dictum 3
est propter ancipitem, quæ inde exsistit, syllabam.
Si enim partem orationis absolvit, rationem habet
syllabæ communis. Sic quando syllaba brevis in
fine vocis posita est; aliquando brevis putatur, ut
illa (τὰ) apud poëtam: "τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα." Et con-
tra, syllaba πρὸς est brevis, sed longæ locum obti-
net, cum Homerus dicit "πρὸς οἶκον Πηλῆος:" pes
enim debet esse spondeus. Dicit præterea, unam 4
tantum consonantem interjectam esse debere, prop-

---

nis dicitur; in quo ego non assequor, quod nomen Græcum intellexerit feminini generis (nam φωνήεντα, neutro genere, γράμματα s. σημεῖα *vocales* dicuntur), neque quam vocalem, quove sensu significatam putaverit.

Ἐάν περ εἰς μ. ἀπαρτ. λόγου] Hæc et sequentia verba usque ad finem sectionis Boivinius scholii nomine damnata uncis inclusit. Eum secuti Pearcius et Morus. Prima sunt sane corrupta, sed obscuriora fiunt propter distinctionem minorem, quam ponunt post λεγομένην. Ego igitur posui punctum. Pro πως autem legendum puto γὰρ, sequens vero εἰς aut abjiciendum aut quocunque modo mutandum. Itaque ad verbum ita licet vertamus: *Nam si partem orationis absolvat, sub rationem communis syllabæ cadit*; i. e. pro ancipiti syllaba putatur. Nempe ut Latini verba omnis generis, quibus tota lingua constat, *partes orationis* appellant, ita Græci, a quibus illi acceperunt, μόρια et μέρη λόγου. Vid. Fischeri Animadvv. ad Welleri Gramm. Spec. I. p. 311. Sic fragm. 8. §. 4 et seqq.

ὡς ἡ παρὰ τῷ Π.] Lego ἡ Τὰ, i. e. *syllaba τὰ*, ut mox ἡ πρὸς συλλαβὴ, *syllaba πρός*. Locus est Hom. Il. φ, 352. Morus.

Πρὸς οἶκον Π.] Hom. Iliad. ι, 147.

§. 4. Εἰ δὲ φησὶ μὴ ἔχει] Morus legebat: Ἔτι δὲ φησί· εἰ ἔχει. De Ἔτι pro Εἰ fort. recte, uti fragm. 3, 7. etsi hoc explicari potest utcunque, ita ut plenam sententiam esse dicas: Εἰ (pro ὅτι) δέ φ. . . . ἂν, φησὶ (pro τοῦτο ποιεῖ) διὰ τὴν μακράν. Nam facile ad ἂν cogitatione additur μόνον, cujus ellipsis est frequentissima, et occurrit fragm. 5, 4. in verbis ἀλλὰ ποιήματα καὶ λόγους ἐπιδεικτικούς. Sed cur M. deinde legat εἰ ἔχει, non intelligo. Definitio certe §. 1. proposita eo non ducit. Si non plura exciderunt,

δύο σύμφωνα ἐπενεχθῆναι, μακρὰν ποιήσει τὴν συλλαβήν· οἷον ἡ μὲν συλλαβή ἐστι βραχεῖα, ἀλλ' ἐὰν δύο σύμφωνα ἐπενεχθῇ, ὡς ἐν τῷ Ἕκτωρ, μακρὰν ποιήσει τὴν συλλαβήν. Διὰ τοῦτο προσέθηκε, μὴ δεῖν ὑπάρχειν σύμφωνα δύο, ἀλλ' ἓν ἁπλοῦν ἢ μηδὲ ἕν· καὶ γὰρ ἐὰν διπλοῦν προσενεχθῇ, μακρὰν ποιήσει τὴν συλλαβὴν, ὡς ἐν τῷ "Ἄξω ἑλών."

V.

Ex Porphyrio de vita Plotini.

Πολλῶν καθ' ἡμᾶς, ὦ Μάρκελλε, γεγενημένων φιλοσόφων, οὐχ ἥκιστα παρὰ τοὺς πρώτους τῆς ἡλικίας ἡμῶν χρόνους, (ὁ μὲν γὰρ νῦν καιρὸς, οὐδ' εἰπεῖν ἐστιν, ὅσην σπάνιν ἔσχηκε τοῦ πράγματος· ἔτι δὲ μειρακίων ὄντων ἡμῶν, οὐκ ὀλίγοι τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων προέστησαν, οὓς ἅπαντας μὲν ὑπῆρξεν ἰδεῖν ἡμῖν διὰ τὴν ἐκ παίδων ἐπὶ πολλοὺς τόπους ἅμα τοῖς γονεῦσιν ἐπιδημίαν, συγγενέσθαι δὲ αὐτῶν τοῖς ἐπιβιώσασι κατὰ ταὐτὸ, συχνοῖς ἔθνεσι καὶ πόλεσιν ἐπιμίξαντας)· οἱ μὲν καὶ διὰ γραφῆς ἐπεχείρησαν τὰ δοκοῦντα σφισὶ πραγματεύεσθαι, καταλιπόντες τοῖς ἐπιγιγνομένοις τῆς παρ' αὐτῶν ὠφελείας μετασχεῖν· οἱ δὲ

---

quæ ex illa definitione facile est restituere, ego μὴ potius deleam, et pro ἔχει probem ἔχειν. Breviter quidem, non tamen insolenti ratione sic res expressa videbitur: nam de ellipsi τοῦ μόνον et paullo ante etiam de brevitate τοῦ μεταξὺ monui.

ἡ μὲν σολλαβὴ] Legendum ἡ μὲν E συλλαβή. Boivinius.

Διὰ τοῦτο προσέθηκε &c.] Hæc ultima usque ad finem verba interpolatori sunt reddenda, si modo ante dictorum brevitas Longino ipsi debetur. Certe Ἄξω ἑλὼν magnam suspicionem alienæ manus præbet. Nam cum de syllaba ε (ut in pronomine ἕ) per se semper brevi dicatur, hic repente α (in ἄξω) exempli causa proponitur; inepte profecto, quia per se α est anceps. Nam quod in ἄγειν est brevis, id hanc inconstantiam non excusat.

Fragm. V. Hoc fragmentum Tollius, Hudsonus et Pearcius Longino adjecerunt. Est autem prooemium libri Longiniani de finibus adversus Plotinum et Gentilianum Amelium. Ipsa hæc Plotini vita præmissa est operibus ejus, Basileæ 1580. fol. cum Ficini versione editis, unde Fabricius in bibl. gr. retulit, vol. 4. l. 4. c. 36. p. 127 sqq. Morus. His addere non dubito, primum hoc esse fragmentum, quod dignum videatur auctore libri περὶ ὕψους.

[Fragm. V. Bastius in cod. Vat. repe-

ter longam, quæ inde exsistit, syllabam. Nam si brevi aut correptæ vocali duæ consonantes postponuntur, eæ syllabam faciunt longam. Propterea addidit, non oportere adesse duas consonantes, sed aut unam simplicem, aut nullam. Nam si duplex accedit, ea syllabam facit longam, ut in illo, Ἄξω ἑλών.

V.

Cum permulti memoria nostra, Marcelle, exstiterint philosophi, primis maxime ætatis nostræ temporibus (nam præsenti tempore, vix dici potest, quam rarum sit hujus rei studium: sed nobis adolescentulis non pauci inclaruerunt tuendis philosophiæ placitis, quos omnes nobis contigit videre propter institutas cum parentibus in multa loca peregrinationes, quorum etiam qui tum superstites erant, consuetudine mihi juncti fuerunt, multas gentes et civitates obeunti): nonnulli eorum scriptis etiam placita sua exposuerunt, ut et posteri doctrina ipsorum fruerentur; alii vero sufficere existi-

---

rit no. 1353. manu *Const. Lascaris* scriptum, hoc titulo: Λογγίνου προοίμιον πρὸς Πλωτῖνον καὶ Γεντιλιανὸν Ἀμέλιον.]

§. 1. Πολλῶν καθ' ἡμᾶς, ὦ M.] Hoc eximium fragmentum, quod Proœmium est libri περὶ Τέλους, quem conscripsit Longinus contra Plotinum et Gentilianum Amelium, nobis conservavit Porphyrius in Vit. Plotini cap. 20. cujus verba sunt: Ἔτι δὲ τοῦ Λογγίνου, ἃ ἐν τῷ συγγράμματι γέγραφε περὶ Πλωτίνου τε καὶ Ἀμελίου καὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν γεγονότων φιλοσόφων, ἀναγκαῖον παραθεῖναι, ἵνα καὶ πλήρης γένηται ἡ περὶ αὐτῶν κρίσις οἷα γέγονε τοῦ ἐλλογιμωτάτου ἀνδρὸς καὶ ἐλεγκτικωτάτου. ἐπιγράφεται δὲ τὸ βιβλίον ΛΟΓΓΙΝΟΥ ΠΡΟΣ ΠΛΩΤΙΝΟΝ ΚΑΙ ΓΕΝΤΙΛΙΑΝΟΝ ΑΜΕΛΙΟΝ ΠΕΡΙ ΤΕΛΟΥΣ. Ἔχει δὲ τοιόνδε προοίμιον· Πολλῶν καθ' ἡμᾶς, ὦ Μάρκελλε —. Intelligit autem Marcellum Orontium, virum cum dignitate, tum doctrina insignem, cujus meminit Porphyr. Vit. Plot. cap. 7. Ἠκροῶντο δὲ αὐτοῦ καὶ τῶν ἀπὸ τῆς συγκλήτου οὐκ ὀλίγοι· ὧν ἔργον ἐν φιλοσοφίᾳ μάλιστα ἐποίουν ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ ΟΡΟΝΤΙΟΣ καὶ Σαβινῖλλος. Hujus Marcelli filiam, ut suspicor, philosophiæ studio deditam, peramasse dicitur et in matrimonium duxisse Porphyrius. de quo Cyrill. cont. Julian. p. 209. et Eunapius in Porphyrio. Sed de hoc viderint eruditi. Toupius.

(ὁ μὲν γὰρ νῦν καιρὸς &c.)] Parenthesin Pearcius notavit ab ὁ μὲν γ. ν. κ. usque ad ἔσχηκε τοῦ πράγματος. Sed recte Tollius eam verbis συχνοῖς ἔθνεσι καὶ πόλεσιν ἐπιμίξαντας terminaverat, quem et secutus est Morus. Sed Toupius, in-

ἀποχρῆναι σφισὶν ἡγήσαντο, τοὺς συνόντας προβιβάζειν
2 εἰς τὴν τῶν ἀρεσκόντων ἑαυτοῖς κατάληψιν. Ὧν τοῦ μὲν
προτέρου γεγόνασι τρόπου Πλατωνικοὶ μὲν, Εὐκλείδης, καὶ
Δημόκριτος, καὶ Προκλῖνος, ὁ περὶ τὴν Τρωάδα διατρίψας,
οἵ τε μέχρι νῦν ἐν τῇ Ῥώμῃ δημοσιεύοντες, Πλωτῖνος, καὶ
Γεντιλιανὸς Ἀμέλιος, ὁ τούτου γνώριμος· Στωϊκῶν δὲ Θεμιστοκλῆς,
καὶ Φοιβίων, οἵ τε μέχρι πρώην ἀκμάσαντες,
Ἄννιός τε καὶ Μήδιος· Περιπατητικῶν δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς
3 Ἡλιόδωρος. Τοῦ δὲ δευτέρου Πλατωνικοὶ μὲν, Ἀμμώνιος
καὶ Ὠριγένης, οἷς ἡμεῖς τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου προσεφοιτήσαμεν,
ἀνδράσιν οὐκ ὀλίγῳ τῶν καθ' ἑαυτοὺς εἰς σύνεσιν
διενεγκοῦσιν, οἵ τε Ἀθήνῃσι διάδοχοι, Διόδοτος καὶ
Εὔβουλος. Καὶ γὰρ εἴ τι τούτων γέγραπταί τισιν, ὥςπερ
Ὠριγένει μὲν τὸ περὶ δαιμόνων, Εὐβούλῳ δὲ τὸ περὶ τοῦ
Φιλήβου καὶ τοῦ Γοργίου, καὶ τῶν Ἀριστοτέλει πρὸς τὴν
Πλάτωνος πολιτείαν ἀντειρημένων, οὐκ ἐχέγγυα πρὸς τὸ
μετὰ τῶν ἐξειργασμένων τὸν λόγον αὐτοὺς ἀριθμεῖν ἂν

FRAGM. V.

Varr. lectt. ex ed. Basil. operum Plotini, versione Ficini, et codd. Oxon. et Vat. Cf. Addenda.

§. 3. οὐκ ἐχέγγυα] Ita ed. Bas., et cod. Oxon., teste Hudsono, non οὐχὶ ἐχ., ut Tollius dedit. Bastius e Vat., quem cum ed. Mori contulit, nil notavit, ita ut putare possis, ibi exstare οὐχὶ ἐχ.

πρὸς τὸ μετὰ] Ed. Bas. πρὸς πατρὸς τὸ μ. Sed πατρὸς nec Ficinus expressit, nec Oxon. nec Vat. habent.

certus fortasse, utram partem sequi commodum esset, plane sustulit signa parentheseos.

§. 2. νῦν ἐν τῇ Ῥ. δημοσιεύοντες] Perperam interpretes: *qui nunc Romæ degunt.* Vertendum potius: *qui nunc Romæ in negotiis publicis versantur*, sive *q. n. R. remp. administrant.* Vid. Valesii Annott. in Hist. Eccl. Eusebii L. VI. c. 41. Ita δημοσιεύοντες ἰατροὶ, de quibus dixi ad Xenoph. Mem. IV, 2, 5. sunt *publice medicinam facientes*, et ob id sine mercede operam suam ægrotantibus præstantes.

Πλωτῖνος καὶ Γ. Ἀ. ὁ τούτου γνώριμος] Reddunt, *Plotinus, hujusque familiaris Gentilianus Amelius.* Imo, *hujus discipulus.* Hesych. Γνώριμοι, μαθηταί. Suidas: Ἀμέλιος, Ἀπαμεὺς, φιλόσοφος, μαθητὴς Πλωτίνου. Sed in his sæpius peccatur. Dicitur autem ὁ τούτου γνώριμος et ὁ τούτῳ γνώριμος. Dionys. Halicarn. de Struct. Orat. cap. 19. ἥγε Ἰσοκράτους καὶ τῶν ἐκείνῳ γνωρίμων αἵρεσις. *Isocratis atque ejus discipulorum.* Corrigendus hac occasione Arrian. Epictet. I. p. 163. Ed. Upt. Μή τι οὖν ἐκείνῳ λέγει, ὅτι διὰ τοῦτο τὰς γυναῖκας ἀπελύσαμεν; ἀλλὰ τοῖς

marunt, si sectatores suos ad illorum cognitionem perducerent. Quorum qui priorem rationem secuti 2
sunt, Platonici fuerunt Euclides, Democritus, et Proclinus is, qui in Troade vixit; et, qui etiam nunc Romæ publica negotia gerunt, Plotinus et hujus discipulus Gentilianus Amelius: Stoici autem Themistocles et Phœbion, quique nuper admodum floruerunt, Annius et Medius: e Peripateticis denique Heliodorus Alexandrinus. Qui vero posteriorem ra- 3
tionem secuti sunt, Platonici fuerunt Ammonius et Origenes, quos quidem ego diutissime frequentavi, viros æqualibus suis doctrina multum antecellentes; et qui Athenis in schola successere, Diodotus et Eubulus. Etsi enim horum quidam nonnulla scripserunt, ut Origenes, qui de dæmonibus librum edidit, et Eubulus, qui de Philebo et Gorgia Platonis scripsit, et de iis, quæ Aristoteles reipublicæ Platonis opposuit: tamen illa tanti non sunt, ut eos propterea in illorum numerum referre possimus, qui litteris philosophiæ dogmata explicuerunt: nam velut per

---

γνωρίμοις. Ubi omnino refingendum, τὰς γυναῖκας ΑΠΕΛΥΣΑ; ΜΗ· ἀλλὰ τοῖς γνωρίμοις. *Num ergo illi ait se ob hanc caussam mulieres dimisisse? Non, sed discipulis.* Sic mox, ΜΗ ἄνθρωπε· ΑΛΛΑ ἐκείνῳ μᾶλλον. Ceterum de Gentiliano isto Amelio audiendus Porphyrius in vita Plotini cap. VII. Ἔσχε δὲ Πλωτῖνος ἀκροατὰς μὲν πλείους, ζηλωτὰς δὲ καὶ διὰ φιλοσοφίαν συνόντας, ΑΜΕΛΙΟΝ τε ἀπὸ τῆς Τουσκίας, οὗ τὸ ὄνομα ἦν ΓΕΝΤΙΛΙΑΝΟΣ τὸ κύριον, αὐτὸς δὲ διὰ τοῦ ρ´ ΑΜΕΡΙΟΝ αὐτὸν καλεῖν ἠξίου, ἀπὸ τῆς Ἀμερίας ἢ τῆς ἀμελείας πρέπειν αὐτῷ καλεῖσθαι λέγων. Quem vero *Tuscum* sive *Amerinum* vocat Porphyrius, *Apamensem* appellat Suidas. Sed sic solet noster lexicographus. Atque hinc error manifestus Cyrilli cont. Julian. p. 283. Ed. Spanh. qui de Gentiliano et Amelio tanquam diversis loquitur. Ἀμέλιος γοῦν ὁ Πλατωνικὸς Πλωτίνῳ τε καὶ Γεντιλιανῷ συνακμάσας κατὰ τὴν Ῥώμην, φησὶ γὰρ οὕτω Πορφύριος περὶ αὐτῶν. Ubi legitur insigne Amelii nostri fragmentum. Toupius. Eodem sensu γνώριμος sæpe occurrit apud Diogenem Laërtium, ut (ed. Lond. 1664.) p. 48. F, 51. A, 122. C, 131. B. Adde, si placet, quæ breviter monui ad Xenoph. Mem. l, 2, 3.

§. 3. Ἀμμώνιος] De hoc satis copiose dictum est in *Diss. Philol. de Longino* huic editioni præmissa §. 5. Ibi et de aliis philosophis agitur, quorum hic fit mentio.

καὶ τῶν Ἀριστοτ... ἀντειρημένων] Verte, *atque de iis, quæ Aristoteles Politiæ Platonis objecit.* Toupius.

οὐχὶ ἐχέγγυα] Ita Tollius, οὐκ in cod. Oxon. reperit Hudsonus, et sic ed. Bas. Sensus est, οὐκ ἐχέγγυα ἂν γένοιτο, *non fuerint tantæ auctoritatis et dignitatis.* In ed. Basil. etiam πρὸς πατρὸς τὸ legitur, sed abest πατρὸς a cod. Oxon. nec Ficinus expressit in versione. Morus. Tollius e suo sensu posuit οὐχὶ, nec justa de causa. Revocavi ergo οὐκ, quod et Toupius fecit.

ἐξεργ. τὸν λόγον] Sæpius λόγος est κατ’ ἐξοχὴν disputatio de philosophia, ut §. 5.

γένοιτο, παρέργῳ τῇ τοιαύτῃ χρησαμένων σπουδῇ, καὶ
4 μὴ προηγουμένην περὶ τοῦ γράφειν ὁρμὴν λαβόντων. Τῶν δὲ Στωϊκῶν Ἑρμῖνος καὶ Λυσίμαχος, οἵ τε ἐν ἄστει καταβιώσαντες Ἀθηναῖος καὶ Μουσώνιος· καὶ Περιπατητικῶν Ἀμμώνιος καὶ Πτολεμαῖος, φιλολογώτατοι μέντοι τῶν καθ' αὑτοὺς ἄμφω γενόμενοι, καὶ μάλιστα ὁ Ἀμμώνιος, (οὐ γάρ ἐστιν, ὅστις ἐκείνῳ γέγονεν εἰς πολυμάθειαν παραπλήσιος,) οὐ μὴν καὶ γράψαντές γε τεχνικὸν οὐδὲν, ἀλλὰ ποιήματα καὶ λόγους ἐπιδεικτικοὺς, ἅπερ οὖν καὶ σωθῆναι, τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐχ ἑκόντων, οἶμαι· μὴ γὰρ ἂν αὐτοὺς δέξασθαι διὰ τοιούτων βιβλίων ὕστερον γενέσθαι γνωρίμους, ἀφέντας σπουδαιοτέροις συγγράμμασι τὴν ἑαυτῶν ἀποθη-
5 σαυρίσαι διάνοιαν. Τῶν δ' οὖν γραψάντων οἱ μὲν οὐδὲν πλέον ἢ συναγωγὴν, καὶ μεταγραφὴν τῶν τοῖς πρεσβυτέροις συντεθέντων ἐποιήσαντο, καθάπερ Εὐκλείδης, καὶ Δημόκριτος, καὶ Προκλῖνος· οἱ δὲ, μικρὰ κομιδῇ πράγματα

παρέργῳ] Vat., teste Bastio, et ed. Bas. πάρεργον, quod Morus non debebat pro operarum errore habere.

§. 4. μέντοι τῶν) Ed. Bas. μὲν τῶν.

δέξασθαι] Ita Vat., teste Bastio, et ed. Bas. Tollius, et qui eum exceperunt, δόξασθαι ediderunt, fort. e cod. Oxon.

§. 5. τῶν δ' οὖν] Ita cod. Oxon. Vulgo, ante Hudsonum, τῶν δ' οὐκ γρ. Sed Vat., teste Bastio, τῶν δ' αὖ, ut jam Tollius dedit.

ἐποιήσαντο] Ita ed. Bas. Sed Oxon. et, quantum e Bastii silentio licet suspicari, Vat. habent ἐποίησαν.

μικρὰ κομιδῇ] Vat., teste Bastio, μακρὰ κομιδῆ, sine ι subscr.

extr. Addam locum insignem Max. Tyrii, diss. 23, c. 2. Τί κωλύει τοὺς τῆς καλῆς ταύτης πόλεως πολίτας, οὓς Πλάτων θρεψάμενος τῷ λόγῳ ὑπὸ νόμοις ξένοις καὶ οὐ καθωμιλημένοις τῷ τῶν πολλῶν ἤθει κατῴκισεν, αὖθις αὖ λόγῳ ἔχειν... ἐπιχώρια ἄττα αὐτῶν νόμιμά τε καὶ ἐπιτηδεύματα; *Quid impedit, quo minus civitatis illius egregiæ cives, quos Plato philosophica disputatione educatos sub legibus plane novis et abhorrentibus a more vulgarium civitatum certa in sede constituit, rursus ex tali disputatione quædam sua sibi habeant legum præscripta et instituta?* Similia Platonis loca Davisius ibi notavit.

χρησαμένων] Tollio vel χρησαμένων αὐτῶν legendum videbatur, vel χρησαμένους, et postea λαβόντας. Mihi placet posterius, quia genitivi ambiguam faciunt sententiam, ob antec. genitivum ἐξειργασμένων. In terminationibus sæpissime peccarunt librarii.

§. 4. μὴ γὰρ ἂν αὐτοὺς δέξασθαι διὰ τοιούτων βιβλίων ὕστερον γενέσθαι γνωρίμους] Editio Basil. δέξασθαι. Recte omnino. Plato in Alcibiade primo: Οὐδὲ ζῆν ἂν ἐγὼ ΔΕΞΑΙΜΗΝ δειλὸς ὤν. Quæ sequuntur elegantissima sunt. ἀφέντας σπουδαιοτέροις συγγράμμασι τὴν ἑαυτῶν ἀποθησαυρίσαι διάνοιαν. *Ingenii sui fœtum literis*

otium talia tractarunt, non certo scribendi consilio
suscepto. E Stoicis autem fuerunt Herminus et 4
Lysimachus; quique in urbe vitam egerunt, Athenæus
et Musonius: ex Peripateticis Ammonius et
Ptolemæus, qui inter æquales doctrina vel maxime
excelluerunt, et præcipue Ammonius (nemo enim
artium cunctarum elegantisque doctrinæ scientia
cum eo comparari potest): nec tamen quidquam e
philosophia petitum scripserunt, sed tantum poëmata
et demonstrativi generis orationes; quæ quidem
invitis ipsis servata esse existimo: neque enim
crediderim, illos maluisse talibus scriptis pervenire
in posteritatis memoriam, cum possent luculentiora
doctrinæ suæ condere monumenta. Ex eorum numero, 5
qui aliquid scripserunt, alii nihil aliud nisi
collecta ex antiquioribus et externo habitu mutata
in medium protulerunt; ut Euclides, Democritus,
Proclinus: alii minuta quædam ex antiquorum scrip-

---

dignioribus conservare insuper habentes. Ita locutus est Damascius apud Suid. v. Λήθη. ὁ δὲ τοὺς θείους ἐξηγητὰς ἀπεγράφετο μάλα ἀκριβῶς, εἰς τὸ τῆς λήθης γῆρας, ὥς ἔφη ὁ Πλάτων, ὑπομνήματα καταλείπων ἑαυτῷ καὶ ΑΠΟΘΗΣΑΥΡΙΖΟΜΕΝΟΣ. de quo loco vide quæ scripsimus Emendat. in Suid. II. p. 130. Eleganter Themistius p. 294. Ed. Hard. Καὶ ταῦτα ἐγὼ τὰ συγγράμματα ἄλλῳ μὲν οὐδενὶ πώποτε ᾤμην οὔτε χρείαν ἕξειν, οὔτε ἔσεσθαι σπουδαῖα· οὐδὲ γὰρ οὕτω πολυτελῶς καὶ ἀνδρείως ξυντεθέντα αὐτὰ ἠπιστάμην· ἐμαυτῷ δὲ μόνῳ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΗΝ ὧν ἠκηκόειν· ἵν' εἴποτε ἀποφύγοιτο τὴν μνήμην, ἐξῇ μοι ὥσπερ ἐκ ταμιείου λαμβάνειν ἀσφαλοῦς τε καὶ ἀναλώτου ἀπὸ τῆς λήθης. Toupius. Pro δόξασθαι jam Morus ex ed. Basil. θέξασθαι legendum monuerat. Toupio igitur præeunte hoc pro illo scripsi. Ante ὕστερον excidisse opinor τοῖς.

ἀφέντας σπουδ . . . διάνοιαν] Tollius hæc verbosius, ut solet, nec satis clare vertit: *neglectis majoris momenti, ac dignioris* (fort. scribi voluit *dignioribus*) *curæ, ingenii sui; atque sententiæ monumentis.* Clarius, sed ceterum infeliciter a sensu aberrans, Pearcius: *omittentes litteris cura dignioribus suas mentes locupletare.* Morus item in indice, loco minus diligenter inspecto, hæc posuit: "*ἀποθησαυρίζειν τὴν διάνοιαν αὐτοῦ, mentem locupletare.*" Ad verbum igitur illa sic reddenda sunt: *cum non curarent in scriptis majoris momenti suam condere et reponere doctrinam.* Hunc sensum verba flagitant. Illum autem Pearcii satis redarguit magna Ptolemaei et Ammonii doctrina. Ridicule sane Longinus, qui eos ut doctissimos homines laudasset, illos viros reprehenderet, quod scripsissent poëmata et orationes, ac non potius ex aliorum libris, melioribus illis, aliquid addiscere studuissent.

§. 5. *καὶ μεταγραφὴν . . . ἐποιήσαντο*] Est *μεταγράφειν rem ex alterius libro in suum transferre*, non semper quidem verbum de verbo, sed habitu et modo tractandi mutato. Aristeas de Demetrio Phalereo, qui coëmendis atque *describendis* libris Ptolemæi bibliothecam auxerat, ποιούμενος ἀγορασμοὺς καὶ μεταγραφὰς ἐπὶ τέλος ἤγαγε τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν. Locus exstat p. 233. ed. Dalen. Sed de Platone Diogenes Laertius (Tom. I. p. 291. ed. Longol.): πολλὰ παρ' Ἐπιχάρμου

τῆς τῶν παλαιῶν ἱστορίας ἀπομνημονεύσαντες, εἰς τοὺς
αὐτοὺς τόπους ἐκείνοις ἐπεχείρησαν συντιθέναι βιβλία,
καθάπερ Ἄννιός τε καὶ Μήδιος, καὶ Φοιβίων· οὗτος μὲν
ἀπὸ τῆς ἐν τῇ λέξει κατασκευῆς γνωρίζεσθαι μᾶλλον, ἢ
τῆς ἐν τῇ διανοίᾳ συνθέσεως ἀξιῶν· οἷς καὶ τὸν Ἡλιόδωρον
συγκατανείμειέ τις ἄν, οὐδ' ἐκεῖνον παρὰ τὰ τοῖς πρεσβυτέροις
ἐν ταῖς ἀκροάσεσιν εἰρημένα πλέον τι συμβαλλόμενον
6 εἰς τὴν τοῦ λόγου διάρθρωσιν. Οἱ δὲ καὶ πλήθει
προβλημάτων, ἃ μετεχειρίσαντο, τὴν σπουδὴν τοῦ γράφειν
ἀποδειξάμενοι, καὶ τρόπῳ θεωρίας ἰδίῳ χρησάμενοι,
Πλωτῖνός εἰσι καὶ Γεντιλιανὸς Ἀμέλιος· ὁ μὲν τὰς Πυθαγορείας
ἀρχὰς καὶ Πλατωνικάς, ὡς ἐδόκει, πρὸς σαφεστέραν
τῶν πρὸ αὐτοῦ καταστησάμενος ἐξήγησιν, (οὐδὲ
γὰρ οὐδὲν ἐγγύς τι τὰ Νουμηνίου, καὶ Κρονίου, καὶ Μοδεράτου,
καὶ Θρασύλλου, τοῖς Πλωτίνου περὶ τῶν αὐτῶν
συγγράμμασιν εἰς ἀκρίβειαν·) ὁ δὲ Ἀμέλιος κατ' ἴχνη
μὲν τούτου βαδίζειν προαιρούμενος, καὶ τὰ πολλὰ μὲν τῶν
αὐτῶν δογμάτων ἐχόμενος, τῇ δὲ ἐξεργασίᾳ πολὺς ὢν, καὶ
τῇ τῆς ἑρμηνείας περιβολῇ πρὸς τὸν ἐναντίον ἐκείνῳ ζῆλον

συνθέσεως] Vat., teste Bastio, συντάξεως, ut jam Tollius dedit, contra auctoritatem cod. ms. (i. e. Oxon.) et ed. Bas., ut ait Hudsonus.

§. 6. ἀποδειξάμενοι] Ed. Bas. ἀποδεξάμενοι, quod et Ficinus videtur expressisse. οὐδὲ γὰρ οὐδὲν ἐγγὺς] Ita Vat., teste Bastio. Ed. Bas. οὐδὲ γὰρ ἐγγὺς sine οὐδέν.

προσωφέληται, τὰ πλεῖστα μεταγράψας. Nempe Platonem vult res ex Epicharmi disciplina in suos libros ita derivasse, ut, habitu et oratione mutata, eas sibi proprias faceret. Atque sic Longini locus intelligendus est. Morus. Quod idem Morus pro ἐποίησαν cum aliqua dubitatione probaverat, ἐποιήσαντο scriptum in ed. Bas. ego post Toupium reposui: est enim ex usu loquendi necessarium.

τῆς ἐν τῇ διανοίᾳ συνθέσεως] Hunc locum perperam sollicitarunt viri doctissimi. Ita locutus est Erotian. in Procemio ad Lex. Hippocrat. Ἐξαπλωθεῖσαι δὲ καὶ ἐπὶ τὸ τηλαυγέστερον ἀχθεῖσαι πολὺ παρέξονται φῶς πρὸς τὸ εὐκατάληπτον ΤΗΣ ΕΝ ΤΗι ΔΙΑΝΟΙΑι ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ. Quæ verba sedulo notanda. Toupius. Tollius e sua, puto, conjectura pro συνθέσεως posuerat συντάξεως. Sed locus a Toupio allatus me deterruit, ne verborum ordinem ex eleganti conjectura Pearcii mutarem. Is συνθέσεως priori loco ponendum statuebat, κατασκευῆς posteriori. De v. διάνοια v. ad fragm. 8, 2.

διάρθρωσιν] Hæc est, ut Morus monuit, quam auctor §. seq. σαφεστέραν ἐξήγησιν appellat.

§. 6. οὐδὲ γὰρ οὐδὲν ἐγγύς τι] Scribendum, οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐγγύς τι. Quod elegantiæ Græcæ est. Aristot. Rhet. II. cap. XI. Τὸ ἀρχαῖον ΕΓΓΥΣ ΤΙ φαίνεται

tis deligentes secundum eosdem, quos illi, locos composuerunt libros, ut Annius, Medius, Phœbion. Atque hic quidem magis elocutionis arte, quam rerum gravitate innotescere studuit. His et Heliodorum adjungas licet: nam ne hic quidem quidquam præter ea, quæ veterum libris continentur, contulit ad philosophiæ decreta distinctius explicanda. Qui 6
vero rerum, quas tractarunt, multitudine studium scribendi ostenderunt, et propria ipsis usi sunt ratione, fuerunt Plotinus et Gentilianus Amelius. Quorum ille principia Pythagorica et Platonica dilucidius, quam priores, visus est explanasse: (nequaquam enim ea, quæ Numenius, Cronius, Moderatus et Thrasyllus protulerunt, cum illis Plotini ejusdem argumenti scriptis, quod ad diligentem rerum explicationem attinet, comparanda sunt:) Amelius autem, hujus vestigia dum sibi legenda proponit, eadem fere tuetur dogmata; sed prolixus in tractatione verbosaque rerum explicatione in contra-

---

τῇ φύσει. Damascius apud Suid. v. Ὀδαίναθος. Μάλιστα δὲ χαλεπὸν καὶ ΕΓΓΥΣ ΤΙ ἀδύνατον εἶναι περὶ θεῶν τι λέγειν ἢ φρονεῖν ἀνθρώπους ὄντας. Toupius. E codice ductum videtur οὐδέν. Sed rectius haberet: Οὐδὲ γὰρ οὐδέν τι ἐγγὺς, quod tamen in ipsis verbis Longini ponere non sum ausus. Nec multo deterius est, quod editi libri (sine οὐδὲν) habent: οὐδὲ γὰρ ἐγγύς τι: *non enim proxime accedunt*, quod ex Attica ratione est *longissime absunt*. Sed nequaquam probo Tollii et Toupii commentum, οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐγγύς. Nam οὐδὲ talibus in locis statim repeti vix potest sola particula γὰρ interjecta, nisi ad aliud etiam οὐδὲ deinceps positum refertur, ut fiat *neque*···*neque*.

τὰ πολλὰ μὲν τῶν αὐτῶν δογμάτων ἐχόμενος.] Minus recte accipiunt viri doctissimi. τὰ πολλὰ est *plerumque*. Quare locus ita vertendus est: *Et plerumque eadem amplexus dogmata, in eorum tractatione multo prolixior et operosior est.* Toupius. Omiserunt nempe humano errore in versione *fere* aut *plerumque* (τὰ πολλὰ), cetera tamen non deterius interpretati.

τῇ τῆς ἑρμ. περιβολῇ] Morus in Indice: "*de ornatu elocutionis, qui adsumitur, quo res velut induitur.*" Usus verbi non adversatur huic explicationi. Vid. quæ collégit Ernesti in Lex. technol. h. v. Sed frequentior occurrit significatio, quæ ducitur ab *anfractu* sive *ambitu*, ut sit *rerum dilatatio*. Jam, ut pressius agamus, Plotini, quæ restant, minime sunt verbosa, sed obscuritate potius arguta et brevi laborant. Longinus tamen universe Fr. 6, 3. laudat ejus τύπον τῆς γραφῆς et, quod huc maxime pertinet, τῶν ἐννοιῶν τἀνδρὸς τὴν πυκνότητα. Cum igitur Amelius h. l. dicatur τῇ τῆς ἑρμ. περιβολῇ in contrariæ rationis studium abductus esse, non *ornatus* quidam hic potest intelligi, qui nec τύπῳ τῆς γραφῆς Plotini defuit, *sed justo latior de rebus disputatio et fusa per particulas explicatio.* Hæc enim contraria est τῇ πυκνότητι τῶν ἐννοιῶν Plotini. Adscribam etiam Porphyrii verba, ne meo solius judicio stare videar. Sic

7 ὑπαγόμενος. Ὧν καὶ μόνων ἡμεῖς ἄξιον εἶναι νομίζομεν ἐπισκοπεῖσθαι τὰ συγγράμματα. Τοὺς μὲν γὰρ λοιποὺς τί τις ἂν κινεῖν οἴοιτο δεῖν, ἀφεὶς ἐξετάζειν ἐκείνους, παρ' ὧν ταῦτα λαβόντες οὗτοι γεγράφασιν, οὐδὲν αὐτοὶ παρ' αὐτῶν προσθέντες, οὐχ ὅτι τῶν κεφαλαίων, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἐπιχειρημάτων, οὐδ' οὖν ἢ συναγωγῆς τῶν παρὰ τοῖς πλείοσιν, ἢ κρίσεως τοῦ βελτίονος ἐπιμεληθέντες.

8 Ἤδη μὲν οὖν καὶ δι' ἄλλων τουτὶ πεποιήκαμεν, ὥσπερ καὶ τῷ μὲν Γεντιλιανῷ περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα δικαιοσύνης ἀντειπόντες, τοῦ δὲ Πλωτίνου τὸ περὶ τῶν ἰδεῶν ἐπισκεψάμενοι. Τὸν μὲν γὰρ κοινὸν ἡμῶν τε κἀκείνων ἑταῖρον ὄντα, Βασιλέα τὸν Τύριον, οὐδ' αὐτὸν ὀλίγα πεπραγματευμένον κατὰ τὴν τοῦ Πλωτίνου μίμησιν, (ὃν ἀποδεξάμενος μᾶλλον τῆς παρ' ἡμῖν ἀγωγῆς, ἐπεχείρησε διὰ συγγράμματος ἀποδεῖξαι, βελτίω δόξαν περὶ τῶν ἰδεῶν τῆς ἡμῖν ἀρεσκούσης ἔχοντα,) μετρίως ἀντιγραφῇ διελέγξαι δοκοῦμεν, οὐκ εὖ παλινῳδήσαντα, κἂν τούτοις οὐκ ὀλίγας τῶν ἀνδρῶν τούτων κεκινηκότες δόξας, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἀμέλιον ἐπιστολῇ, μέγεθος μὲν ἐχούσῃ συγγράμματος, ἀποκρινομένῃ δὲ πρὸς ἅττα τῶν ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἀπεσταλμένων· ἣν αὐτὸς μὲν ἐπιστολὴν περὶ τοῦ τρόπου τῆς Πλωτίνου φιλοσοφίας ἔγραψεν, ἡμεῖς δὲ αὐτὸ

---

§. 7. Ὧν καὶ μόνων] Vat., teste Bastio, ὧν καὶ μόνοι.

§. 8. ὄντα, Βασιλέα] Vat., teste Bastio, ὄντα πορφυ i. e. πορφύριον Βασιλέα (sic).

πρὸς ἄττα] Ita Vat., teste Bastio. Vulgo πρὸς ἅττα.

ἀπεσταλμένων] Codd., teste Hudsono, et ed. Bas. ἐπεσταλμ. Sed jam Fabricius in Bibl. Gr. Vol. 4. l. 4. c. 36. dedit ἀπεσταλμ. Bastius e Cod. Vat. nihil notavit, ut videatur ibi reperisse ἀπεσταλμ.

autem ille de Plotino, in ejus vita Fol. 5. col. 1: Ἐν δὲ τῷ γράφειν σύντομος γέγονε καὶ πολύνους, βραχύς τε, καὶ νοήμασι πλεονάζων, ἢ λέξεσι.

§. 7. τί τις ἂν κινεῖν οἴοιτο δεῖν] *Quid enim putet aliquis ceteros refutandos, sententia movendos?* Sic paulo post κινεῖν δόξας, *labefactare*. MORUS. In Animadverss. idem M. alias significationes verbi κινεῖν persequitur, eamque tuetur, quam hic protulit, sed ex ipso tantum loco argumentatus.

ταῦτα λαβόντες] Lego: τὰ αὐτὰ λαβόντες.

οὐχ ὅτι τῶν κ... ἐπιχειρημάτων] Genitivi τῶν κεφαλαίων et ἐπιχειρ. pendent ab

riam Plotino formam deflectit. Et hi quidem soli 7 sunt, quorum scripta dijudicatione digna putem. Nam reliquos cur quis refutandos putet, nihil quærens de illis, a quibus illi sua mutuati scripserunt? præsertim cum nihil a se excogitatum addiderint, non dicam rerum et capitum, sed ne argumentorum quidem, neque curarint illa e pluribus congerere aut excerpere meliora. Equidem hoc egi in aliis scrip- 8 tis, sicut et Gentiliano de justitia secundum notionem Platonis definita respondi et Plotini librum de ideis examinavi. Communem enim et nostrum et illorum amicum, Regem illum, Tyrium natione, qui et ipse non pauca ad exemplum et imitationem Plotini commentatus est (cum illius rationem disciplinæ nostræ præferens peculiari libro docere conatus esset, meliorem illius esse de ideis sententiam quam quæ nobis probaretur) satis confutasse videor libro meo, quia non bene suam sententiam retractaverat. His scriptis non paucas, ut puto, infirmavi illorum virorum opiniones, sicut et epistola ad Amelium, quæ commentarii magnitudinem habet; quam opposui illis, quæ ipse ad me Roma scripserat. Hanc suam epistolam ille inscripserat, *De Plotini ratione*

---

antec. οὐδέν; sed postremi *συναγωγῆς* et κρίσεως ab ἐπιμεληθέντες.

§. 8. Βασιλέα τὸν Τύριον] *Porphyrium* etiam dictum, quo nomine se ipse ubique in vita Plotini appellat. Vid. Dissert. Philol. huic edit. præmissa §. 8.

μετρίως ἀντιγραφῇ διελέγξαι δοκοῦμεν] *Μετρίως διελέγξαι* est *satis confutasse*. Æschines cont. Timarch. p. 12. Καὶ περὶ μὲν τούτων ΜΕΤΡΙΩΣ ἐλπίζω μοι προειρῆσθαι. *Ac de his satis me præfatum esse arbitror*. Toupius. Hoc ipsum Toupius supra ad Π. Υ. 28, 2. monere debebat. Recte autem Tollius legi volebat aut *μετρίᾳ ἀντιγραφῇ*, aut *μετρίως τῇ ἀντιγραφῇ*.

οὐκ εὖ παλινῳδήσαντα] Cum Porphyrius Plotini mentem, quippe nimia brevitate obscurioris, non esset assequutus, contra eum scripsit. Cui ille Amelium respondere jussit. Respondit et Porphyrius: nec defuit iterum illi confutando Amelius. Tandem Porphyrius, sententia Plotini percepta, *Palinodiam* scripsit, inque omnium conventu recitavit. Hoc eum non recte fecisse, Longinus noster in commentario, de quo hic agit, asseruit; quippe qui Plotini de Ideis sententiam impugnabat, antea sibi in eo consentientem habens Porphyrium, sed nunc in Plotini castra transfugam. Tollius. Narrat hæc Porphyrius in v. Plotini Fol. 6. col. 1.

πρὸς ἄττα] Sic omnes editt. habent, cum e præceptis omnium grammaticorum ἄττα scribi debuerit, quia est i. q. τινά, non ἅτινα. Hoc ergo mutavi.

ἔγραψεν] Legendum videtur ἐπέγραψεν. Ἡμεῖς δὲ αὐτὸ μόνον προσαγορεύεσθαι τῷ μόνον προσηρκέσθημεν, τῇ κοινῇ τοῦ συγγράμματος ἐπιγραφῇ πρὸς τὸν Ἀμέλιον ἐπιστολὴν αὐτὸ προσαγορεύσαντες.

VI.

Pars Epistolæ Longini ad Porphyrium. Ex Porphyrio de vita Plotini.

Καὶ σὺ μὲν ταῦτα τὰ βιβλία πέμπειν, ὅταν σοι δοκῇ· μᾶλλον δὲ κομίζειν. Οὐ γὰρ ἂν ἀποσταίην τοῦ πολλάκις δεῖσθαί σου, τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁδὸν τῆς ἑτέρωσε προκρῖναι, κἂν, εἰ μηδὲν δι' ἄλλο, (τί γὰρ ἂν καὶ σοφὸν παρ' ἡμῶν προσδοκῶν ἀφίκοιο;) τήν γε παλαιὰν συνήθειαν, καὶ τὸν

πρὸς τὸν Ἀμέλιον ἐπ.] Ficinus edidit πρὸς τὴν Ἀμελίου ἐπιστολήν.

FRAGM. VI.

Varr. lectt. ex iisdem libris.

§. 1. ταῦτα τὰ βιβλία πεμπ.] Ita Vat., teste Bastio. Alii libri τε habent pro τά. Verbum βιβλία neque in ed. Bas. legitur, neque a Ficino est expressum.

προσδοκῶν] Hoc et ed. Bas. habet et Ficinus expressit. Sed codd. προσδοκᾷν.

κοινῇ τοῦ συγγράμματος ἐπιγραφῇ] Sic recte legitur. Hujus Græcismi elegantiam minus perspectam habuerunt nostri Interpretes. Hesych. v. Πεσσά. Ἐν δὲ τῇ πεττείᾳ ΑΥΤΟ ΜΟΝΟΝ τὰς ψήφους μετακινοῦσι. Lucian. Dialog. Meretr. p. 295. οἱ καλοὶ δὲ ΑΥΤΟ ΜΟΝΟΝ καλοὶ θέλουσιν εἶναι. Idem in Somnio: Οὔτε φίλοις ἐπιδικάσιμος, οὔτε ἐχθροῖς φοβερὸς, οὔτε τοῖς πολίταις ζηλωτὸς, ἀλλ' ΑΥΤΟ ΜΟΝΟΝ ἐργάτης. Synesius Epist. 108. Τὰ καλὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων δυνάμεις τινές εἰσι καὶ παρασκευαὶ ψυχῆς, καὶ οἷον ΑΥΤΟ ΜΟΝΟΝ τὸ χρώμενον. Sic αὐτὸ ἐκεῖνο. Damascius in Excerptis apud Photium p. 1067. Εὐφραίνετο δὲ ὁρῶν τὸν Πρόκλον ὁ Ἰσίδωρος αἰδοῖόν τε ἅμα καὶ δεινὸν ἰδεῖν, ΑΥΤΟ δοκῶν ΕΚΕΙΝΟ ὁρᾷν τὸ φιλοσοφίας τῷ ὄντι πρόσωπον. Ita scribendus iste locus ex Suid. v. Αἰδοῖος. Vulgo male legitur, δοκῶν ἐκεῖ ὁρᾷν. Max. Tyrius Dissert. XXVI. 5. Ἐὰν δὲ ἐπιτρέψῃς τῇ ψυχῇ φέρεσθαι, ΑΥΤΟ ΕΚΕΙΝΟ, κατὰ τὴν Ὁμηρικὴν εἰκόνα, ἵππον ἀνῆκας ἀδηφάγον διὰ πεδίου κροαίνειν καὶ ὑβρίζειν. Sic αὐτὸ τοῦτο. Aristides Vol. I. p. 23. Οἷον μητρόπολίς τε ἀτεχνῶς, καὶ μήτηρ ΑΥΤΟ ΤΟΥΤΟ. ubi inepte Interpres, *Quasi metropolis et pæne mater*. immo, *non nisi ipsa mater*. Max. Tyr. XXXVIII. 4. ΑΥΤΟ ΤΟΥΤΟ ἄνδρες ἀγαθοὶ, οὐ ποιηταὶ, λέγω. Hermias Irris. Philosoph. p. 219. Καὶ πάλιν ΑΥΤΟ ΤΟΥΤΟ μεθαρμόζομαι φιλῶ. Ita scribendus iste locus. Antiphanes Comicus apud Porphyr. de Abstin. II: 17.

Τὸ δὲ μικρὸν ΑΥΤΟ ΤΟΥΤ' ἄριστον τοῖς θεοῖς. Quem versiculum vulgo male distinguunt. Confer Porphyr. de Abstin. I. 13. et IV. 9. Atque hinc recte et eleganter D. Petrus in Epistola secunda *in philosophando*: ego communi tantummodo inscriptione contentus librum meum appellavi *Epistolam ad Amelium*.

VI.

Et tu quidem hos libros mittes, cum tibi visum fuerit, ac potius ipse afferes: non enim desinam te subinde rogare, ut hoc ad nos suscipiendum iter alii cuivis itineri anteponas, si non alia de causa (quod enim elegans inventum in re litteraria ex me speres?) at propter vetustatem consuetudinis nostræ, et prop-

---

I. 5. Καὶ ΑΥΤΟ ΤΟΥΤΟ δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν. *Quin hoc agite, et omne studium adhibentes, subministrate fidei vestræ virtutem.* Græca elegantiora sunt. Quare nihil mirum, si captum Interpretum effugerint. Addam locum Æliani Var. Hist. III. 17. Ἐπολιτεύσαντο οὖν καὶ φιλόσοφοι, ἢ ΑΥΤΟ ΤΟΥΤΟ ΜΟΝΟΝ τὴν διάνοιαν ἀγαθοὶ γενόμενοι, ἐφ' ἡσυχίας κατεβίωσαν. Quod Græcæ abundantiæ est. Confer. Epictet. cap. 73. ubi similis Pleonasmus. Toupius. Cf. Π. Υ. 35, 4.

[αὐτὸ μόνον) Bastius: "Cod. Vat. recte αὐτὸ μόνον, non αὐτῷ, ut legi jubet Morus. Vid. præter Toup. meam *lettre crit.* p. 97."]

Fragm. VI. Occurrit hoc fragmentum in Toll. Huds. et Pearc. editione, item in opp. Plot. et Fabr. bibl. gr. vol. 4. p. 123. sqq. Vide ad fragm. V. init. Morus. Fragmento hæc Porphyrii verba præmissa sunt: Ἣν δὲ ἔσχε καὶ Λογγῖνος περὶ τοῦ Πλωτίνου δόξαν, ἐξ ὧν μάλιστα πρὸς αὐτὸν ἐγὼ γράφων ἐσήμαινον (Bas. male ἐπήμαινον), δηλώσει μέρος ἐπιστολῆς γραφείσης πρός με, ἐπέχον τοῦτον τὸν τρόπον. Ἀξιῶν γάρ με ἀπὸ τῆς Σικελίας κατιέναι πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν Φοινίκην, καὶ κομίζειν τὰ βιβλία τοῦ Πλωτίνου, φησί· (Tum fragm. ipsum sequitur:)

Καὶ σὺ μὲν ταῦτά τε π. &c.

[Fragm. VI. In cod. Vat. ita inscriptum est, teste Bastio: Λογγῖνος πρὸς Πορφύριον. μέρος ἐστὶν ἐπιστολῆς.

§. 1. Τί γὰρ ἂν καὶ σοφὸν παρ' ὑμῶν προσδοκᾷν ἀφίκοιο;] Scribendum προσδοκῶν. *Quid enim sapientiæ a nobis exspectas adventu tuo?* Themistius Orat. XXIV. p. 301. Ed. Hard. Εἰ μὲν δή τι καὶ ΠΑΡ' ΗΜΩΝ τοιόνδε ΠΡΟΣΔΟΚΩΝΤΕΣ ΣΥΝΕΛΗΛΥΘΑΤΕ, ὥρα ὑμῖν ἀπιέναι, μηδὲ ἐνοχλεῖσθαι μάτην. Deinde lego, εἰ μηδὲν δι' ἄλλο— τήν ΓΕ παλαιὰν συνήθειαν. *ob veterem saltem nostram consuetudinem.* Quod melius atque elegantius. Schol. ad Aristot. Rhet. II. p. 345. Ἔδει, ἄνδρες Συρακούσιοι, ΕΙ ΚΑΙ ΔΙ' ΟΥΔΕΝ ΑΛΛΟ, ἀλλά ΓΕ διὰ τὸ ἄρτι ὑμῶν δέεσθαι, αἰσχύνεσθαι ἡμᾶς ὡς θαυμάζοντας. Ita scribendus iste locus, quem nobis subministravit cl. Ruhnkenius. Xenoph. Hist. Græc. lib. 4. Ἐδέοντό τε, ΕΙ ΜΗΔΕΝ ΑΛΛΟ, ἀλλὰ τοσοῦτόν ΓΕ χρόνον καταμεῖναι αὐτὸν, ἕως ἂν τὸν σπορητὸν διακωλύσῃ τοῖς Ἀκαρνᾶσιν. Porphyr. de Abstin. II, 31. Καὶ γὰρ ΕΙ ΜΗΔΕΝ ΑΛΛΟ, πρός ΓΕ τὴν κατ' ἀλλήλων ἐκεχειρίαν μεγάλα πάντες ὀνηθείημεν ἄν. Corrigendus obiter Plutarchus in Quæst. Roman. p. 263. ἢ οὐκ ἀπολειπτέον καὶ κοινωνητέον ἁπάσης τύχης, κἂν καλοῦ μηδενὸς ἢ πυρὸς καὶ ὕδατος μέλλωσι κοινωνεῖν ἀλλήλοις; Scribendum sine dubio, κἂν ΑΛΛΟΥ ΜΗΔΕΝΟΣ. Toupius. Alia forma exstat Π. Υ. 33, 4: κἂν, εἰ μὴ δι' ἑνὸς ἑτέρου, τῆς μεγ. αὐτῆς ἕνεκα: ubi non aliam vim αὐτῆς habet, quam γε hoc loco. Libri habent προσδοκᾷν et τε. Ea virorum doctorum auctoritate, ut et Toupius fecit, mutavi.

ἀέρα, μετριώτατον ὄντα, πρὸς ἣν λέγεις σώματος ἀσθένειαν,
κἂν ἄλλο τι τύχης οἰηθείς. Παρ᾽ ἐμοῦ δὲ μηδὲν προσ-
δοκᾷν καινότερον, μηδ᾽ οὖν τῶν παλαιῶν, ὅσα φῂς ἀπολω-
2 λεκέναι. Τῶν γὰρ γραψάντων τοσαύτη σπάνις ἐνταῦθα
καθέστηκεν, ὥστε, νὴ τοὺς θεοὺς, πάντα τὸν χρόνον τοῦτον
τὰ λειπόμενα τῶν Πλωτίνου κατασκευάζων, μόλις αὐτῶν
ἐπεκράτησα, τὸν ὑπογραφέα τῶν μὲν εἰωθότων ἀπάγων
ἔργων, πρὸς ἑνὶ δὲ τούτῳ τάξας γενέσθαι. Καὶ κέκτημαι
μὲν ὅσα δοκεῖν πάντα, καὶ τὰ νῦν ὑπὸ σοῦ πεμφθέντα·
κέκτημαι δὲ ἡμιτελῶς, οὐ γὰρ μετρίως ἦν διημαρτημένα.
Καίτοι τὸν ἑταῖρον Ἀμέλιον ᾤμην ἀναλήψεσθαι τὰ τῶν
γραφέων πταίσματα· τῷ δ᾽ ἦν ἄλλα προὐργιαίτερα τῆς
τοιαύτης προσεδρίας. Οὐκ οὖν ἔχω, τίνα χρὴ τρόπον αὐ-

τήν γε παλ.] Codd. τήν τε παλ.

λέγεις σώματος] Vat., teste Bastio, λέγεις τοῦ σώματος.

§. 2. ἐπεκράτησα, τὸν ὑπογραφέα τῶν μὲν] Editt., codicum, opinor, interpunctionem secutæ, præbent ἐπεκράτησα τὸν ὑπογραφέα, τῶν μὲν.

πρ. ἑνὶ δὲ τούτῳ τ.] Huds. in Ms. (i. e. Oxon.) reperit τούτων.

ὑπὸ σοῦ πεμφθ.] Ed. Bas. ἀπὸ σοῦ π.

προσεδρίας. Οὐκ οὖν] Vat., teste Bastio, προσεδρείας. οὔκουν.

Sed jam in ed. Bas. est προσδοκᾶν: idemque ante oculos habuisse videtur Ficinus, qui vertit: *quid enim novæ apud nos sapientiæ sperans venias, nescio.*

πρὸς ἣν λέγεις σώματος ἀσθένειαν] Vere imbecillum aut ægrum corpore fuisse, subnegat Longinus. Atra eum bile laborasse Tollius h. l. ex ejus vita narrat, qua percitus adeo se interimere sæpe cogitaverit.

κἂν ἄλλο τι τύχης οἰηθείς] Minus hæc adsequuti sunt Interpretes. Verte, *Quod si quid aliud cogites.* Confer nos supra ad sect. 40. Toupius. Imo non minus a vero aberrat Toupius quam ceteri interpretes. Post ἀσθένειαν illi ponunt στιγμὴν τελείαν, et novam periodum sequi statuunt verbis Κἂν ἄλλο &c. Tollius vertit: *Quod si quid aliud fortuiti a me exspectes boni, frustra eris. Nihil enim hic novi offendes.* In Græcis enim habet: κ. ἄ. τι τῆς τύχης οἰηθεὶς &c. Hudsonus (qui τύχης habet, non τῆς τ.) ita: *Quod si quid aliud putes, a me nihil novi hic exspectes.* Pearcius: *Et si quid aliud, quod cogitas, nanciscaris, at a me ne quid recentius exspectes:* quod a Græcis longius abit. E nostra interpretatione οἰηθεὶς ferri certe potest, etsi πεισθεὶς, aliudve æque grave, melius esset. Interpunctionem quod attinet, si verba proposita novam periodum ordiuntur, κἂν est minime aptum: adversativa quædam particula requiritur. Deinde οἰηθεὶς ineptum est, quomodocunque accipias. Denique δὲ in apodosi, παρ᾽ ἐμοῦ δὲ, prorsus locum habere non potest: unde et Morus γε vult legi. Toupii versio, *Quod si q. a. cogites,* maxime repugnat verbo οἰηθείς. Nunquam enim οἴεσθαι est *cogitare*, sive animo aliquid propositum habere, exsequi velle: ad quod significandum auctor dixisset προῃρημένος aut ἐν νῷ ἔχων, aut aliud quidvis potius quam οἰηθείς.

προσδοκᾷν] Fortasse hic quoque προσδοκῶν: nam similis est superiori syntaxis. Morus. Similitudinem syntaxeos ego non video: nullum enim verbum finitum hic reperitur, ut supra ἀφίκοιο. Toupius tamen tacite προσδοκῶν Longino dedit.

ter cœli temperiem, quæ convenit imbecillitati, quam dicis, corporis tui, licet aliter tibi visum fuerit. A me autem nihil exspecta novi, neque quidquam veterum meorum scriptorum, quæ tibi periisse dicis. 2 Tanta enim hic loci scribarum est inopia, ut per totum hoc tempus vix, ita me dii ament, Plotini, quæ deerant, parare mihi potuerim: quam ad rem notarium a consueto abductum opere huic uni curæ intentum esse jussi. Cuncta quidem ejus scripta jam, quantum existimare possum, comparata habeo, atque etiam illa jam a te missa. Sed imperfecta tantum habeo: non enim mediocriter in iis peccarunt librarii. Putabam equidem, sodalem nostrum Amelium errores illos emendaturum esse: sed potiora quædam habebat et huic negotio anteponenda. Non video igitur, quomodo illis scriptis uti possim, etsi mira

---

Sed nihil est cur vulgatum mutemus. Infinitivus pro imperativo positus est, ut ab initio *πέμπειν* et *κομίζειν*, et II. Υ. 27. 2.

§. 2. *γραψάντων*] Num hoc absolute poni potuit pro *γραφέων* s. *ἀντιγραφέων*?

τὸν ὑπογραφέα] quem artificem alii vocant *ταχυγράφον* vel *σημειογράφον*, qui dictantis verba celeriter excipit, notis quibusdam pro verbis fere usus. Ego *notarii* nomen in versione posui, quoniam Suidas eo *ὑπογραφέως* significationem declarat. Recte autem Morus post *ὑπογραφέα* tolli volebat comma, idemque poni post *ἐπεκράτησα*, quod verbum genitivum habet. Id ergo feci versionemque ad ejus mentem immutavi. Nam vulgo genitivum *αὐτῶν* regi putant ab *ὑπογραφέα*, hunc autem accusativum ab *ἐπεκράτησα*.

Καὶ κέκτημαι] Melius legas *Καίτοι κ.* Adversativa quædam particula hic apta videtur ob antecedentia, *μόλις αὐτῶν ἐπεκράτησα*: et melior etiam *καίτοι* ante *κέκτ.* sonus exsistit.

οὐ γὰρ μετρίως ἦν διημαρτημένα] Nihil mirum: sic enim Porphyrius de ipso Plotino: *Ἔγραφε δὲ οὔτε εἰς κάλλος ἀποτυπούμενος τὰ γράμματα, οὔτε εὐσήμως τὰς συλλαβὰς διαιρῶν, οὔτε τῆς ὀρθογραφίας φροντίζων, ἀλλὰ μόνον τοῦ νοῦ ἐχόμενός· καὶ, ὃ πάντες ἐκθαυμάζομεν, ἐκεῖνο ποιῶν ἄχρι τελευτῆς διετέλεσε.* Et paullo post: . . . *ἐν δέ τισι λέξεσιν ἁμαρτάνων· οὐ γὰρ ἂν εἴπειν ἀναμιμνήσκεται, ἀλλ' ἀναμνημίσκεται· καὶ ἄλλα τινὰ παράσημα ὀνόματα, ἃ καὶ ἐν τῷ γράφειν ἐτήρει.* Haud dubie librarii notas hujus incuriæ vel propter ignorantiam vel propter superstitionem servaverant.

Καίτοι τὸν ἑταῖρον Ἀμέλιον ᾤμην ἀναλήψεσθαι τὰ τῶν γραφέων πταίσματα] Scriptor nescio quis apud Suid. v. *Ἀναλήψεσθαι· ὁ δὲ ἔλεγεν* ΑΝΑΛΗΨΕΣΘΑΙ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΠΤΑΙΣΜΑ *ταῖς εἰς τὸ μέλλον ἀρεταῖς.* Deinde lego, *τοῦ παραναγνῶναι μόνον.* Quomodo recte legitur apud Porphyrium in ed. Basil. *Παραναγνῶναι* est *legere et conferre cum altero exemplari.* Epist. Socratic. p. 66. Ed. Allat. *Ἵνα οὖν Θεόπομπος παύσηται τραχὺς ὤν, κέλευσον Ἀντίπατρον* ΠΑΡΑΝΑΓΝΩΝΑΙ *τῶν Ἑλληνικῶν πράξεων αὐτῷ.* *Verum ut Theopompus ab ingenio illo suo aspero aliquid dimittat, jube sis Antipatro, ut Græcorum res gestas illi percurrat, et cum iis quæ ille scripsisset conferat.* Synesius Epist. 67. *Ἵνα, εἰ μὴ τυγχάνεις δεξάμενος τὴν ἐπιστολὴν, ἔχοις* ΠΑΡΑΝΑΓΝΟΥΣ *αἰτῆσαί τε* (leg. *διαιτῆσαί τε*) *καὶ πρὸς ἐμὲ διαπέμψασθαι τὰ ἀμοιβαῖα.* *Ut, si non acceperis epistolam, possis, cum legeris, et cum aliorum literis contuleris, de hac re cognoscere, et mihi responsum dare.* *Διαιτᾶν* est *arbitrari, cognoscere.* Polyæn. Strat. VII. 50. *Τὰ*

τοῖς ὁμιλῆσαι, καίπερ ὑπερεπιθυμῶν τά τε περὶ ψυχῆς, καὶ τὰ περὶ τοῦ ὄντος ἐπισκέψασθαι· ταῦτα γὰρ οὖν καὶ μάλιστα διημάρτηται· καὶ πάνυ βουλοίμην ἂν ἐλθεῖν μοι παρά σου τὰ μετ᾽ ἀκριβείας γεγραμμένα, τοῦ παραναγνῶναι μόνου, εἶτα ἀποπέμψαι πάλιν. 3 Αὖθις δὲ τὸν αὐτὸν ἐρῶ λόγον, ὅτι μὴ πέμπειν, ἀλλ᾽ αὐτὸν ἥκειν ἔχοντα μᾶλλον ἀξιῶ, ταῦτά τε, καὶ τῶν λοιπῶν εἴ τι διαπέφευγε τὸν Ἀμέλιον· ἃ μὲν γὰρ ἤγαγεν, ἅπαντα διὰ σπουδῆς ἐκτησάμην. Πῶς δ᾽ οὐκ ἔμελλον ἀνδρὸς ὑπομνήματα, πάσης αἰδοῦς ἄξια καὶ τιμῆς, κτήσεσθαι; Τοῦτο γὰρ οὖν καὶ παρόντι σοι, καὶ μακρὰν ἀπόντι, καὶ περὶ τὴν Τύρον διατρίβοντι τυγχάνω δήπουθεν ἐπεσταλκὼς, ὅτι τῶν μὲν ὑποθεσέων οὐ πάνυ με τὰς πολλὰς προσίεσθαι συμβέβηκεν. τὸν δὲ τύπον τῆς γραφῆς, καὶ τῶν ἐννοιῶν τἀνδρὸς τὴν πυκνότητα, καὶ τὸ φιλόσοφον τῆς τῶν ζητημάτων διαθέσεως, ὑπερβαλλόντως ἄγαμαι καὶ φιλῶ, καὶ μετὰ τῶν ἐλλογιμωτάτων ἄγειν τὰ τούτου βιβλία φαίην ἂν δεῖν τοὺς ζητητικούς.

VII.

Ex Euseb. Præpar. Evang. l. 15. *p.* 822. *ed. Paris.* 1628.

Συνελόντι δ᾽ εἰπεῖν, πόῤῥω μοι δοκοῦσιν ἀφεστηκέναι τοῦ τὰ δέοντα λογίζεσθαι πάντες ἐφεξῆς, ὁπόσοι τὴν ψυχὴν

καὶ μάλιστα διημάρτ.] Vat., teste Bastio, καὶ διημάρτ. sine μάλιστα.

παρά σου] Vat., teste Bastio, παρὰ σοῦ.

παραναγνῶναι] Ita ed. Bas. Sed Vat., teste Bastio, παραγνῶναι, de quo errore vid. Addenda.

§. 3. καὶ τῶν λοιπῶν] Ed. Bas. καὶ λοιπ. sine τῶν.

FRAGM. VII.

Varr. lectt, ex Euseb. præpar. evangel. ed. Par. et cod. Oxon.

§. 1. πόῤῥω μοι δοκοῦσιν] Oxon. πόῤῥω δοκ. sine μοι, teste Hudsono.

cupiditas me tenet illa de animo et de ente diligentius examinandi: nam in his vel maxime peccatum est: et valde opto, ut illa a te missa mihi veniant accurate descripta, sed hac conditione, ut hæc tantum cum meis conferam, et deinde remittam. Sed repeto 3
id, quod supra dixi: non mitti illa, sed a te ipso afferri cupio cum reliquis, si quæ forte Amelium fugerunt: nam, quæ ille attulit, cuncta illico mihi comparavi. Quidni enim illius viri commentationes tam care habendas et admirandas meas facerem? Hoc enim certe et præsenti tibi, et longe a me remoto, cum et Tyri versareris, significavi, me res ab eo tractatas, majori saltem ex parte, non admodum probare, sed formam orationis sententiarumque densitatem et philosophicam in quæstionibus tractandis rationem vehementer admirari, eaque unice delectari, ut affirmare non dubitem, eos, qui versentur in rebus contemplandis et cognoscendis, scripta ejus in numero præstantissimorum ponere oportere.

VII.

Sed ut paucis dicam, longe mihi a vero rerum judicio recessisse videntur, quicunque animum corpo-

---

ἐγκλήματα ΔΙΗΙΤΗΣΑΝ καὶ διέκρινον. *De re cognoscebant et dijudicabant.* Interpres nihil vidit. Confer Plutarch. de Virtut. Mulierum p. 246. Toupius. Ficinus verba τοῦ παραναγν. μ. ita vertit: "*ut tantum perlegam, inde meos*" (libros) "*emendans.*"

[παραναγνῶναι] Bastius: "Cod. Vat. παραγνῶναι, minus recte. Hæc lectionis varietas toties fere, quoties verbum παραναγνῶναι, occurrit. Cf. v. c. Apollon. Dysc. περὶ συντάξεως p. 326. ed. Sylb." Eadem confunduntur v. c. Demosth. π. στεφ. p. 315. l. 21; idem κατὰ Τιμοκρ. p. 712. l. 9; Æschin. παραπρ. p. 303, 13. (ed. Reisk.) &c. W. fil.]

.3. ἃ μὲν γὰρ ἤνεγκεν, ἅπαντα διὰ σπουδῆς ἐκτησάμην] *Nam cuncta, quæ ille attulit, diligenter asservo.* Ita vertendus iste locus. Toupius. Notatu dignum videri potest, quod T. hac simplici versione significavit. Nam verborum ambiguitas sensum illum, (*diligenter asservo*) admittit. Χρῆσις certe a κτήσει differt, et μ. σπ. tam est *celeriter*, quam *diligenter*. Sed res tamen ipsa, si quo alio loco tangeretur, interpretationem istam firmare, deberet. Quoniam vero ex hoc ipso fragmento pendemus, ego ita vertendum puto: *Nam c... studiose mihi comparavi*, sive *studiose curavi, ut mihi describerentur*. Certe §. antec. κέκτημαι parandi significatione positum est, non (τοῦ φυλάττειν s. τηρεῖν) *asservandi*.

σῶμα ἀπεφήναντο. Πῶς γὰρ ὅλως ἐγχωρεῖ, παραπλήσιον
εἶναί τινι τῶν στοιχείων τὸ κατ' αὐτὴν, θεῖναι; Ποῦ δὲ ἐπὶ
τὰς κράσεις καὶ μίξεις ἀνενεγκεῖν; αἳ, κατὰ πολλοὺς
γιγνόμεναι τρόπους, ἄλλων μὲν ἀμυθήτων ἰδέας σωμάτων
ἀπογεννᾷν πεφύκασιν, ἐν οἷς, εἰ καὶ μὴ συνεχῶς, ἀλλ' οὖν
πόῤῥωθεν ἰδεῖν ἔνι τῶν στοιχείων αἰτίαν, καὶ τὴν πρὸς τὰ
δεύτερα καὶ τρίτα τῶν πρώτων ἀφορμήν. Τῶν δὲ περὶ
ψυχὴν ἴχνος οὐδὲν, οὐδὲ τεκμήριον ἐν τοῖς σώμασιν εὑρίσκε-
ται· κἂν εἰ φιλοτιμοῖτό τις, ὡς Ἐπίκουρος καὶ Χρύσιππος,
ἅπαντα λίθον κινεῖν, καὶ πᾶσαν ἐρευνᾷν δύναμιν σώματος
2 εἰς γένεσιν τῶν περὶ ψυχῆς πράξεων. Τί γὰρ ἡ τοῦ πνεύ-
ματος ἡμῖν λεπτότης πρὸ ἔργου γένοιτ' ἂν εἰς φαντασίας
καὶ λογισμούς; Τί δὲ τῶν ἀτόμων σχῆμα τοσαύτην παρὰ

Πῶς γὰρ] Hudsonus in ms. (Oxon.) reperit ποῦ γάρ.
αὐτὴν, θεῖναι] Euseb. αὐτὴν θεῖναι sine interpunctione.
ἀνενεγκεῖν] Euseb. ἐνενεγκεῖν.
ἔνι τῶν στ.] Euseb. τὴν τῶν στ.
§. 2. σχῆμα τοσ.] Euseb. σχήματα τοσ.

Fragm. VII. §. 1. Πῶς γὰρ...τὸ κατ' αὐτὴν, θεῖναι] Hæc quomodo alii construenda putarint, et quomodo sensum, quem exprimunt, e verbis eruerint, nescio. Constructio mihi videtur hæc esse: Πῶς γὰρ ὅλως ἐγχωρεῖ, θεῖναι, τὸ κατ' αὐτὴν εἶναι παραπλήσιόν τινι τῶν στοιχείων. Itaque ante θεῖναι comma posui, quia pertinet ad ἐγχωρεῖ. In verbis singulis nihil est difficultatis, modo teneamus, τὸ κατ' αὐτὴν quandam esse periphrasin, positam pro simplici pronomine αὐτήν. Ita statim τῶν περὶ ψυχὴν pro τῆς ψυχῆς.

[πῶς γὰρ) Lege ποῦ γὰρ e cod. Oxon., sensu non mutato. W. fil.]

εἰ καὶ μὴ συνεχῶς, ἀλλ' οὖν πόῤῥωθεν] Non male Interpres, *Etsi non e proximo, certe non ita remote.* Ita locutus est Marc. Antoninus IX. 23. ἐὰν οὖν πρᾶξίς σου μὴ ἔχῃ τὴν ἀναφορὰν, εἴτε ΠΡΟΣΕΧΩΣ, εἴτε ΠΟΡΡΩΘΕΝ, ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν τέλος, αὕτη διασπᾷ τὸν βίον, καὶ οὐκ ἐᾷ ἕνα εἶναι. Quæ forma loquendi notanda: nam paulo rarior est. Toupius.

πρὸς τὰ δεύτερα καὶ τρίτα] Cernere licet, inquit, causam, quam dant prima initia sive elementa ad *secunda*, v. g. ad arbores; et *tertia*, v. g. ad flores ex arboribus natos.

Ἐτίκουρος καὶ Χρύσιππος] Non de nihilo est, quod istos homines conjunxerit Longinus. Laërtius in Epicuro: Ἐζήλου δὲ αὐτὸν Χρύσιππος ἐν πολυγραφίᾳ· καθά φησι Καρνεάδης παράσιτον αὐτὸν τῶν βιβλίων ἀποκαλῶν. εἰ γάρ τι γράψαι ὁ Ἐπίκουρος, φιλονεικεῖ τοσοῦτο γράψαι ὁ Χρύσιππος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ πολλάκις ταὐτὰ γέγραφε. Toupius. Hoc nihili est. Non propter æmulationem Chrysippi cum Epicuro Longinus conjungit hos philosophos, sed propterea, quia hic, ut constat, animos hominum, sicut alia omnia, *ex atomis* ortos statuebat, Chrysippus autem, id quod minus notum est, *ex raro et tenui aere.* Diogenes Laërt. in Zenone p. 201. omnes Stoicos, ergo et Chrysippum tradit statuere, τὴν ψυχὴν...εἶναι τὸ συμφυὲς ἡμῖν πνεῦμα· διὸ καὶ σῶμα εἶναι, καὶ μετὰ θάνατον ἐπιμένειν, φθαρτὴν δὲ ὑπάρχειν· τὴν δὲ τῶν ὅλων, ἄφθαρτον, ἧς μέρη εἶναι τὰς ἐν τοῖς ζώοις. Ad quem locum Menagius præter alia: " Nemesius in libro de natura hominis c. 2. Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος, καὶ πᾶν τὸ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων σύστημα,

reum esse pronuntiarunt. Quomodo enim consentaneum est, eum alicui parti elementorum similem statuere? et quomodo ad eum referas concretiones et mixtiones? Hæ cum variis fiant modis, innumeras corporum species, natura sic ferente, producunt: in quibus etsi non e proximo, tamen ex aliquo intervallo videre licet causam in elementis sitam, et quomodo e primis secunda et tertia proficiscantur. At eorum, quæ ad animum pertinent, nullum vestigium, nullum indicium originis e rebus corporeis invenitur, etiamsi quis ad Epicuri Chrysippique exemplum studiose omnem lapidem moveat et omnes exquirat corporis facultates, e quibus animi actiones oriantur.
Quid enim nobis spiritus illa tenuitas ad visiones et 2
ratiocinationes conferre possit? aut quomodo atomorum figura eam habet præter cetera vim eamque

---

σῶμα τὴν ψυχὴν ἀποφαίνονται. Addit Chrysippus apud Plutarchum de contrarietatibus Stoicorum, *ἀραιότερον καὶ λεπτομερέστερον*, id est, *rariore et tenuiore filo*: quod habuit ab Anaxagoreis, qui, ut est apud eundem Plutarchum, de placitis Philosophorum IV, 3, animam corpus esse censuerunt, sed aëriæ naturæ." Debebat Toupius sequentia diligentius cognoscere. Nam §. 2. *ἡ τοῦ πνεύματος λεπτότης* refertur ad Chrysippum, et, quæ deinceps dicuntur, ad Epicurum.

τῶν περὶ ψυχῆς πράξεων] An *τῶν τῆς ψ.* vel *τῶν περὶ τὴν ψυχήν*? MORUS.

§. 2. Τί δὲ] Lego et distinguo: Τί δέ; *τῶν ἀτόμων σχῆμα τοσαύτην παρὰ τὰ ἄλλα ἔχει δύναμιν καὶ ῥοπὴν, ὥστε φρόνησιν γεννᾷν, ὅταν εἰς ἑτέρου πλάσιν ἐγκαταμιχθῇ σώματος*; Aristot. ad Nicom. lib. X. Διατείνει *γὰρ ταῦτα διὰ παντὸς τοῦ βίου* ΡΟΠΗΝ ΕΧΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΝ *πρὸς ἀρετήν.* Polybius lib. XII. p. 918. Ed. Gronov. Ἆρ' *οὖν ἀνάγκη μέγα τι γεγονέναι χρῆμα καὶ θαυμάσιον τὸν* Ἀγαθοκλέα, *καὶ πολλὰς* ΕΣΧΗΚΕΝΑΙ ΡΟΠΑΣ *καὶ* ΔΥΝΑΜΕΙΣ *πρὸς τὸν πραγματικὸν τρόπον*; Voces *ῥοπὴ* et *τροπὴ* non raro permutantur. Hinc corruptus Josephus Antiq. Jud. lib. XII. p. 597. Ὥστ' *οὐδὲν ἀπέλειπον. χειμαζομένης νεὼς, καὶ πονουμένης ἑκατέρωθεν ὑπὸ τοῦ κλύδωνος, μεταξὺ τῆς εὐπραγίας τῆς* Ἀντιόχου *καὶ τῆς ἐπὶ θάτερον αὐτοῦ τροπῆς τῶν πραγμάτων κείμενοι.* Scribendum sine dubio, *τῆς ἐπὶ θάτερον* ῬΟΠΗΣ. Quod elegantius longe. Dionysius Halicarn. Antiq. Rom. lib. V. p. 270. Μικρὰν *ἐποιήσαντο* ΤΗΝ ΕΠΙ ΘΑΤΕΡΑ ΡΟΠΗΝ. Idem lib. VII. p. 448. Τὴν *τελευταίαν ψῆφον ἐπενεχθεῖσαν ἐκείναις αἰτίαν γενέσθαι* ΤΗΣ ΕΠΙ ΘΑΤΕΡΑ ΡΟΠΗΣ. Ceterum huc facit Cicero Nat. Deor. II. 37. *Hinc ego non mirer esse quemquam, qui sibi persuadeat, corpora quædam solida atque individua VI ET GRAVITATE ferri, mundumque effici ornatissimum et pulcherrimum ex eorum corporum concursione fortuita?* TOUPIUS. Et distinctionem verborum et mutationem *τοῦ τροπὴν* in *ῥοπὴν* proposuerat Morus. Ego nihil muto. Τί est Διὰ τί. Referuntur inter se Τί *γὰρ ἡ τοῦ πνεύματος* &c. et Τί *δὲ τῶν ἀτόμων* &c. In posteriori membro *δὲ* ita positum est, ut si *μὲν* in priori antecederet: nam Τί *μὲν γὰρ* (diserte addita particula *μὲν*) durius videtur. Sed distinctio Τί δέ; *τῶν ἀτ.* facit orationem justo vehementiorem et declamatori intempestiva indignatione exardescenti convenientiorem, quam philosopho sedate disputanti. Propter seq. *τροπὴν* equidem malim *τοιαύτην*: nam *τοσαύτην* tantum ad *δύναμιν* aptum est. Servavi autem *τροπὴν*, quia Epicurus atomos in perpetuo per universum motu

τὰ ἄλλα ἔχει δύναμιν καὶ τροπὴν, ὥστε φρόνησιν γεννᾷν,
ὅταν εἰς ἑτέρου πλάσιν ἐγκαταμιχθῇ σώματος; Οἶμαι μὲν,
ὡς, οὐδ᾽ εἰ τῶν Ἡφαίστου τις ἂν τύχοι τριπόδων καὶ θερα-
παινῶν, (ὧν φησιν Ὅμηρος τοὺς μὲν αὐτομάτους εἰς τὸν
ἀγῶνα χωρεῖν, τὰς δὲ συνεργάζεσθαι τῷ δεσπότῃ, καὶ μη-
δενὸς, οἵων ζῶντες ἔχουσι, πλεονεκτημάτων ἀπολείπεσθαι,)
μή τι γε δὴ τῶν ἐκ ταὐτομάτου ψηγμάτων, ἃ καὶ αὐτοῖς
ἐπὶ τῶν αἰγιαλῶν προςέοικε λίθοις, εἰς τὸ δύνασθαί τι πε-
3 ριττότερον ποιεῖν πρὸς αἴσθησιν. Ζήνωνι μὲν γὰρ καὶ
Κλεάνθει νεμεσήσειέ τις ἂν δικαίως, οὕτω σφόδρα ὑβριστικῶς
περὶ αὐτῆς διαλεχθεῖσι, καὶ ταὐτὸν ἄμφω, τοῦ στερεοῦ
σώματος εἶναι τὴν ψυχὴν ἀναθυμίασιν, φήσασι. Τί γὰρ,
ὦ πρὸς θεῶν, κοινὸν ὅλως ἀναθυμιάσει καὶ ψυχῇ; Ποῦ δὲ
ἐγχωρεῖ, νομίσαντας, τούτῳ προςεοικέναι τήν θ᾽ ἡμετέραν
καὶ τὴν τῶν ἄλλων ζώων οὐσίαν, τοῦτο μὲν φαντασίας καὶ

οἵων ζῶντες ἔχ.] Euseb. οἱ ζῶντες. Tollius οἷον ζ. (e cod. ms., sine dubio); sed corrigi voluit οἵων ζ., quod edidit Hudson.

ἃ καὶ αὐτοῖς] Euseb. καὶ αὖ τοῖς, divisim et sine ἃ.

§. 3. ἄμφω] Euseb. marg. ἀμφοῖν.

statuebat συγκρούειν inter se et περιπλέκεσθαι, atque etiam κλίνεσθαι τὴν περιπλοκήν. His verbis ipse in epistola apud Diogenem utitur. Hinc etiam Lucretius atomis τὸ clinare et clinamen tribuit. Ergo τοιαύτην τροπὴν est talem in motu suo conversionem. Quod ad σχῆμα pertinet, Epicurus in eadem ad Herodotum epistola sæpius hoc monet, atomis per se nihil aliud tribui posse, quam σχῆμα, βάρος et μέγεθος.

Οἶμαι μὲν ὡς, οὐδ᾽] Intellige ex antec. τοιαύτην (aut τοσαύτην) δύναμιν ἔχοι. Fabula de miris his Vulcani operibus exstat Iliad. σ΄, 373. ss. et 417. ss.

μή τί γε δὴ] *nedum*, refertur ad οὐδ᾽ εἰ, *ne si quidem*. Morus.

τῶν ἐκ ταυτομάτου ψηγμάτων] Nonnulla hic deesse videntur, sed sensus Longini satis manifestus est, quem non male explicat Tollius. Toupius. Sc. τυχὼν, ut antea, εἰ τύχοι τῶν τριπόδων. Sed quæ ψήγματα sint, de quo verbo ad Longin. 10, 7. monuimus, difficilius ad intelligendum videtur. Illud adparet, atomos describi, quas propter exiguitatem, aut quoniam partes sunt, e quibus omnia componuntur, adpellari forte ψήγματα possunt. Morus. Secundum hanc Mori explicationem nihil videbitur deesse. Quod Toupius dixit, non male sensum explicatum esse a Tollio, haud dubie hanc ipsam Mori explicationem significare voluit. Nam Tollius ad hæc verba plane nihil.

καὶ αὐτοῖς] His ego e conjectura præposui ἃ, sine quo membra inter se non cohærent. Post αὐτοῖς addendum etiam τοῖς. Morus pro his malebat legi Καὐτοῖς &c. Sed hac lectione nescio quid magni, quod ad argumentationem pertineat, exspectare jubemur, cum tamen levis sequatur sententia, quæ pro meo sensu melius ita fere, ut ego per ἃ institui, prioribus annectitur.

τοῖς ἐπὶ τῶν αἰγιαλῶν προσέοικε λίθοις] Est formula locutionis, Luciano præsertim, usitatissima. Confer Jacob. Gronov. ad Epict. Paraph. cap. 10. Theophylact. Hist. lib. I. p. 10. τὸν δὲ στέφανον μηδὲν

in motu conversionem, ut prudentiam gignant, cum in alius corporis formatione simul immiscentur? Equidem existimo, etiamsi quis Vulcani tripodes et ancillas habeat (quorum illos Homerus fingit sponte ad ministeria procedere, has domino in laboribus operam præstare et omnium facultatum, quibus vivi homines gaudent, esse participes,) illud efficere non posse; nedum si habeat particulas corporum fortuito natas, quæ similes sunt lapillis in littore jacentibus, quod ad vim attinet, insigne quid efficiendi, quo sentiendi facultas exsistat. Nam Zenoni et Cleanthi 3
merito quis irascatur, qui tam contumeliose de animo locuti sint: nempe uterque dixit, eum corporis esse exhalationem. Quid enim (dii boni!) commune est animo cum exhalatione? aut qui convenit, homines, qui et nostram et ceterorum animantium naturam vapori similem esse putent, vel visiones et recordationes, vel impetus et studia, quæ faciant ad

---

τι διοίσειν ΤΩΝ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΙΓΙΑΛΟΙΣ τῆς θαλάττης ΨΗΦΙΔΩΝ. Clemens Alexand. Cohort. p. 46. Ἀλλ' οὔτι γε τὸ πῦρ καὶ οἱ σεισμοὶ κερδαλέοι, οὐδὲ μὴν φοβοῦνται ἢ δυσωποῦνται, οὐ τοὺς δαίμονας, οὐ τὰ ἀγάλματα, οὐ μᾶλλον ἢ ΤΑΣ ΨΗΦΙΔΑΣ ΤΑΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΙΓΙΑΛΟΙΣ σεσωρευμένας τοῖς κύμασιν. Toupius.

[ἃ καὶ αὐτοῖς . . . προςέοικε λίθοις] Quum codd. tantum præbeant καὶ αὖ τοῖς, una litera deleta malim scribi καὶ ἃ τοῖς &c. i. e. et ea s. talia, quæ &c. W. fil.]

§. 3. Ζήνωνι μὲν γὰρ] Laudat hunc locum Theodoret. Græc. Affect. p. 74. ubi ita legitur: Καὶ ὁ Λογγῖνος δὲ αὐτῶν ἄντικρυς κατηγορεῖ, ὧδε γράψας· Ζήνωνι μὲν γὰρ καὶ Κλεάνθει νεμεσήσειεν ἄν τις δικαίως, οὕτω σφόδρα ὑβριστικῶς περὶ τῆς ψυχῆς διαλεχθεῖσιν. ΑΜΦΩ γὰρ τοῦ στερεοῦ σώματος εἶναι τὴν ψυχὴν ἀναθυμίασιν ΕΦΑΣΑΝ. Qui locus editores nostros effugit. Toupius.

ἄμφω] L. ἀμφοῖν, quæ conjectura in marg. Euseb. jam notata est. Morus.

ποῦ δ' ἐγχωρεῖ . . . οἵους τ' εἶναι σώζειν] Vertunt hæc ita: *qui fieri potest . . . ut tueri queant atque defendere?* Hæc interpretatio minime convenit Græcorum verborum usui; si modo sensum, quem exprimere volunt, assecutus sum. Hoc nempe velle videntur, Zenonem et Cleanthem pugnantia defendere, cum animum statuant esse corporis exhalationem, et tamen contendere audeant, in eodem animo exsistere φαντασίας, μνήμας, ὁρμὰς &c. Verba potius hanc sententiam continent, *non consentaneum esse, ut Zeno et Cl., qui opinionem illam de animi natura tueantur, ipsi habeant et conservent justas* φαντασίας &c. Huic explicationi aliquid firmitatis accedit e postremis, ὁρμὰς καὶ βουλήσεις τῶν λυσιτελούντων εἰς σύνεσιν πραγμάτων. Non enim convenit omnium hominum, sed vel maxime philosophorum, animis, *ut ad ea tractanda impetu quodam et studio ferantur, quæ faciunt ad rerum intelligentiam.* In primis autem animadversione dignum est verbum σώζειν, cui prorsus insolentem interpretes significationem tribuunt, cum hic habeat propriam et usitatam. Animus nempe cum ex illorum opinione sit *vapor*, quæ res est instabilis et fluxa, levissimoque impulsu disjecta evanescit, fieri non potest, ut illi *firmas servent* φαντασίας et alia, quæ in animo exsistunt, alteque impressa durare debent.

μνήμας οἵους τε εἶναι σώζειν διαρκεῖς, τοῦτο δὲ ὁρμὰς καὶ βουλήσεις τῶν λυσιτελούντων εἰς σύνεσιν πραγμάτων; Εἶτ' ἄρα καὶ τοὺς θεοὺς, καὶ τὸν διὰ πάντων παρήκοντα, ὁμοίως ἐπιγείων τε καὶ οὐρανίων, εἰς ἀναθυμίασιν καὶ καπνὸν καὶ τοιαύτην φλυαρίαν καταθήσομεν, καὶ οὐδὲ τοὺς ποιητὰς αἰσχυνούμεθα, οἳ, καίπερ ἀκριβῆ σύνεσιν τῶν θεῶν οὐκ ἔχοντες, ὅμως τὰ μὲν ἐκ τῆς κοινῆς ἐπινοίας τῶν ἀνθρώπων, τὰ δὲ ἐξ ἐπιπνοίας τῶν Μουσῶν, ἣ κινεῖν αὐτοὺς ἐπὶ ταῦτα πέφυκε, σεμνότερα εἰρήκασι περὶ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀναθυμιάσεις, οὐδ' ἀέρας, οὐδὲ πνεύματα, καὶ λήρους.

VIII.

Ex Apsinis Τέχνῃ ῥητορικῇ *Ruhnkenius præter alia, fortasse multo plura, ut dixi in præfatione, etiam ea pro fragmento Longini habebat, quæ inde a pag.* 713. *summa usque ad* 715. *fere infimam continentur. Sunt autem hæc.*

Οὐκ ἐλάχιστον δὲ μέρος τῆς μεθόδου τῆς κατὰ τὴν ῥητορικὴν τέχνην τὸ τῆς λέξεώς ἐστι. Τὰ γὰρ ἐνθυμήματα καὶ πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου φαίνεται τοιαῦτα τοῖς ἀκούουσιν, ὁποῖά ποτ' ἂν εἴη τὰ τῶν λέξεων. Φῶς γὰρ ὥσπερ τῶν ἐννοημάτων τε καὶ ἐπιχειρημάτων ὁ τοιοῦτος λόγος ἀπὸ σαφῶν τοῖς δικασταῖς τὴν πιθανότητα τῆς πίστεως. Οὐ τοίνυν ἀμελητέον αὐτῶν, ἀλλ' ὡς ἔνι μάλιστα φυλακτέον, παραδείγμασι χρωμένους τοῖς ἄριστα τῶν ῥητόρων τούτῳ

Εἶτ' ἄρα] Euseb. ἦτ' ἄρα.

ἐπιγείων] Pearcius περιγείων, nescio unde.

Εἶτ' ἄρα] Ita scripsi e conjectura certe non spernenda. Nam εἶτα cum indignatione poni solet, ubi affertur consequentia absurda, qualem h. l. habemus. Facile autem vulgatum Ἦτ' inde ortum est.

κοινῆς ἐπινοίας] Fort. leg. κ. ἐννοίας. Sed fieri potuit, ut propter seq. ἐπιπνοίας quæsita paronomasia verbum minus proprium afferret.

καὶ οὐκ ἀναθυμιάσεις, οὐδ' ἀέρας, οὐδὲ πνεύματα, ΚΑΙ ΛΗΡΟΥΣ] Imitatus videtur noster Plutarchum de Oracul. Defect. p. 435. Νυνὶ δέ μοι δοκοῦμεν αὐτοὺς πάλιν ἐκείνους ἐξωθεῖν καὶ ἀπελαύνειν ἐνθένδε τοῦ χρηστηρίου καὶ τοῦ τρίποδος, ΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΤΜΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΥΜΙΑΣΕΙΣ τὴν τῆς μαντικῆς ἀρχὴν ἀναλύοντες. Deinde notanda forma loquendi, in clau-

rerum intelligentiam, conservare posse? An vero et ceteros deos, et eum, qui per omnia permeat terrestria et cœlestia, ad exhalationes et fumos et ejusmodi nugas referemus? ac ne poëtas quidem reverebimur? qui licet justa deorum notitia caruerint, tamen partim e communi hominum sensu, partim ex afflatu Musarum, quo ad hujusmodi effata excitantur, honestiora et graviora de his naturis protulerunt, non exhalationes esse, aut vapores, aut spiritus, delirantium somnia.

VIII.

Non minima pars est disciplinæ rhetoricæ, quæ complectitur elocutionem. Nam argumentationes et omnes partes orationis tales videntur audientibus, qualia sunt, quæ ad omnem verborum rationem spectant. Etenim velut lumen sententiarum et argumentationum talis est oratio, ut quæ judicibus prorsus claram reddat vim confirmationis. Non igitur negligenda sunt illa, sed summo studio tractanda, ita ut exemplis utamur illis oratoribus, qui optime hanc

---

sula sententiæ usitata, *καὶ λήρους.* Demosth. Olynth. III. p. 13. *Καὶ τί ἂν εἰπεῖν τις ἔχοι; τὰς ἐπάλξεις ἃς κονιῶμεν; καὶ τὰς ὁδοὺς ἃς ἐπισκευάζομεν; καὶ κρήνας, καὶ* ΛΗΡΟΥΣ; Alexis apud Athenæum lib. 8. p. 336.

Τί ταῦτα ληρεῖς φληναφῶν ἄνω κάτω
Λύκειον, ἀκαδημίαν, ᾠδεῖον, πύλας,
ΛΗΡΟΥΣ *σοφιστῶν;* ——

Archestratus apud Athen. lib. 7. p. 278.

Ἐν συκῆς φύλλοις καὶ ὀριγάνῳ οὐ μάλα
πολλῇ,
Μὴ τυρὸν, μὴ ΛΗΡΟΝ ——

Ceterum huc spectat Schol. ad Aristoph. Nub. 263. quem eo libentius in medium proferam, ut emendem. *Τὸν δὲ ἀέρα προσεύχεται· ἐπεὶ αἱ νεφέλαι τούτου. Μερικοῖς φιλοσόφων λόγοις, ἀέρα βούλεται εἶναι τὸ πᾶν· οἳ καὶ τὴν ἐν ἡμῖν ψυχὴν* ΑΕΡΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑ *ἐδογματίσαντο.* Per *μερικοὺς φιλοσόφους* intelligendos hic docet cl. Ernestus *certæ sectæ philosophos.* Nugæ. Rescribendum omnino ex vi et jussu sententiæ: *τὸν δὲ ἀέρα προσεύχεται, ἐπεὶ αἱ νεφέλαι τούτου* ΜΕΡΗ. *ἢ κατὰ τοὺς φιλοσόφων λόγους, ἀέρα βούλεται εἶναι τὸ πᾶν· οἳ καὶ τὴν ἐν ἡμῖν ψυχὴν ἀέρα καὶ πνεῦμα ἐδογματίσαντο.* Nihil verius aut facilius. Sed ad hæc Scholia non raro cæcutiebat Ernestus. TOUPIUS.

FRAGM. VIII. §. 1. *ὁποῖα ποτ' ἂν εἴη τὰ τῶν λέξεων*] Post hæc verba excidisse aliquid suspicor hujus sententiæ: *καὶ καλὸς δόξει ὁ λόγος, ἐὰν καλῶς ἔχῃ τὰ τῶν λέξεων.* Hæc autem *τὰ τ. λ.* insunt in delectu et collocatione verborum.

λόγος ἀπὸ σαφῶν] Ita scriptum edidit Aldus. Refingendum autem sic opinor: *λόγος, ὡς* (vel *ἅτε*) *ἀποσαφῶν.* Nam durum videretur, servatis ceteris ponere *ἀποσαφοῦν.* De v. *φῶς* cf. Π. Υ. 30, 2.

τῷ μέρει χρησαμένοις, καὶ περικαλῶς τε καὶ ποικίλως τὴν ἐξαγγελίαν ἠσκημένοις. Πλέον γὰρ οὐδ' ὁτιοῦν τῆς ἀγχινοίας καὶ τῆς ὀξύτητος τῆς ἐπὶ τῇ κρίσει καὶ διαιρέσει καὶ περισκέψει τῆς γνώμης καὶ τῶν καθ' ἕκαστον λογισμῶν, εἰ μὴ σύνθεῖν τῇ βελτίστῃ λέξει τὰ νοήματα, καὶ ῥυθμοῖς χρήσῃ πρεπωδεστάτοις ἐν λέξει τε καὶ θέσει τῶν ὀνομάτων
2 καὶ πλήθει ῥημάτων. Πολλὰ γὰρ τὰ κηλοῦντα τὸν ἀκροατὴν ἄνευ τῆς διανοίας καὶ τῆς πραγματικῆς κατασκευῆς καὶ τῆς ἠθικῆς πιθανότητος. Τὸ γὰρ μουσικὸν καὶ εὔτακτον τῆς ἑρμηνεύσεως ἔμφυτον ἅπασι καὶ τοῖς ἀγελαίοις ζώοις· οὔτι γε πολιτικῶν τε καὶ λογικῶν καὶ τάξεως αἴσθησιν εἰληφότων. Εἰ τοίνυν τὸ μουσικόν τε καὶ ἐναρμόνιον καὶ ῥυθμητικὸν ξύμμετρόν τε καὶ ξυμμελὲς ἐξεργάσαιο, καὶ διαπονήσαιο εἰς τὸ ἀκριβέστατον, τῶν μὲν ἀφαιρῶν μέρη, τοῖς δὲ προσάπτων, ἐν καιρῷ καὶ χρείᾳ καὶ καλλονῇ διαμετρῶν τὸ δέον· σοὶ πιθανώτατος ὁ λόγος καὶ ῥητορικώτατος.
3 Οἷάτε ἡ παρ' Ὁμήρῳ ποίησις μὴ παρὰ φαῦλον ἡγησαμένῳ μηδὲ ἐν εὐτελείᾳ ἀναγνωστέον ἐν εὐτελεῖ. Ἑκάτερον γὰρ αὐτῶν ἔχει λόγον εὐπετῆ. Τοιοῦτον καὶ Ἀρχιλόχῳ τῷ

FRAGM. VIII.

Varr. lectt. ex Apsinis arte rhet., ed. Ald., atque, ultimam quod attinet paragraphum, ex anonymi quoque comment. in Hermog., ed. Ald. et cod. Par. Cf. Addenda.

§. 1. πλέον γὰρ] Ald. πλέων γάρ.

ὁτιοῦν τῆς] In Ald. spatium aliquot literarum vacuum est relictum inter hæc duo verba.

§. 2. κηλοῦντα] Ald. καλοῦντα.

δέον· σοὶ] Iterum in Ald. inter hæc spatium relictum est aliquot literarum.

οὐδ' ὁτιοῦν τῆς] Lacunam spatio vacuo significatam expleo verbis σοὶ ἔσται διά. Ab initio autem pro πλέων scripsi πλέον.

εἰ μὴ συνθεῖν] Imo εἰ μὴ συνθῇς.

ἐν λέξει . . . ῥημάτων] Λέξιν patet hic esse i. q. ἐκλογήν. Sed ineptum est πλῆθος ῥημάτων. Multitudo non major debet esse verborum, quam nominum: ac ne justa quidem utrorumque copia h. l. commendari potuit. Corruptus locus paulo melius habebit, si ita legas: ἐν λ. τε καὶ θ. καὶ κλίσει τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων.

§. 2. κηλοῦντα] Hoc pro vulg. καλοῦντα posuit Ruhnkenius ad Π. Υ. 11, 2. Id, sive ex ingenio, sive ex aliquo codice protulerit, unice probandum est.

ἄνευ τῆς διανοίας . . . πιθανότητος] Latiori sensu διάνοια est *omnis sententiarum explicandarum ratio*. Sic Aristoteles Poet. c. 6. fabulæ tragicæ partem διάνοιαν dicit, eamque ponit in iis, ἐν ὅσοις λέγοντες ἀποδεικνύουσί τι, ἢ καὶ ἀποφαίνονται γνώμην. Paulo

eloquentiæ partem coluerunt, commodeque et solerter
cuncta eloqui consueverunt. Nihil enim proficies
acumine et sagacitate in judicando, distinguendo
et subtiliter poliendo sensu singulisque argumentis,
nisi optima elocutione sententias ornes et
rhythmis utaris aptissimis in delectu, flexione, et
collocatione nominum et verborum. Multa enim 2
sunt, quæ auditorem oblectant, præter explicationem
sententiarum, quas vel causa suppeditat vel mores
hominum, ad quos accommodata oratio fit probabilis.
Nam sensus numerosæ et musicæ dictionis
innatus est cunctis animalibus catervatim vagantibus,
nedum dicam mentibus animalium vitæ sociali
aptorum, et ratione simulque ordinis sensu gaudentium.
Si ergo musicam partem, quæ harmoniam et
rhythmos admittit, exornaveris numeris aptis et sonis,
maximaque cura elaboraveris, demtis hic nonnullis,
istic additis, ad justam rationem et ad usum
et ornatum metiens, quæ res poscit: oratio tua erit
maxime probabilis et oratoria - - - - qualis etiam est 3
Homeri poësis, quam qui non contemnit nec parvi
pendit, ne recitare quidem debet, quasi parvi pendendam.
Utrumque enim est levitatis. Idem convenit
Archilocho Pario: nam et hic in illis tritus est.

---

post διάνοιαν item explicat verbis τὸ λέγειν δύνασθαι τὰ ἐνόντα καὶ ἁρμόττοντα. Sed jam supra fragm. 5, 5. eodem sensu positum occurrit. Deinde πραγματικὴ κατασκευὴ est *apparatus argumentorum a re et causa ipsa petitorum.*

τῆς ἑρμηνεύσεως] Hæc verba ab h. l. prorsus aliena ponas licet paulo post inter ῥυθμικὸν et ξύμμετρον.

οὔτι γε πολιτικῶν τε &c.] Simplicissima correctione addas ψυχαῖς. Opponuntur ἀγελαίοις ζώοις, *instinctu cæco catervatim vagantibus*, πολιτικὰ ζῶα, *ratione et legibus in societatem cœuntia.*

τὸ δέον· σοι] Quæ ante σοι desiderantur, commode sarcias additis verbis γένοιτ' ἄν.

§. 3. Οἷά τε ἡ παρ' Ὁμ. π.] Ante hæc excidisse videtur sententia, *in poëtis maxime sentiri vim compositionis.* Sed totus locus usque ad εὐπετῆ valde corruptus est, nec, nisi librorum subsidiis, revocari potest ad integritatem.

Τοιοῦτον καὶ Ἀρχιλ. τῷ Παρίῳ] Si hæc sunt Longini, τῷ Παρίῳ vix potest esse verum. Simpliciter enim vocatur *Archilochus* Π. Υ. 10, 7. et 13, 3. Sed nec alius facile rhetor eum a patria magis, quam ab invento genere carminum, appellaverit: quis enim notissimum hunc poëtam cum alio confunderet Archilocho? Itaque pro Παρίῳ aliud f. scriptum fuit, ut πατρὶ aut ποιητῇ τῶν ἰάμβων. Ceterum ut plena fiat sententia, post Παρίῳ intelligendum προσήκει τιμῆς, quod pendeat a Τοιοῦτον.

Παρίῳ· καὶ γὰρ οὗτος ἤσκηται. Ἔτι δὲ καὶ τὸ τῶν τρα-
γῳδοποιῶν φῦλον καὶ τὸ τῶν κωμῳδῶν, μελοποιῶν τε καὶ
τῶν τοιούτων, τό τε τῶν σοφιστῶν· ὅπου μηδὲ τοῖς φιλοσο-
φοῦσιν ὑπερορᾶται καὶ παρημέληται. Τῷ μὲν γὰρ Πλά-
τωνι καὶ τῷ Ξενοφῶντι, Αἰσχίνῃ τε καὶ Ἀντισθένει περιτ-
τῶς διαπεπόνηται καὶ ἱκανῶς ἠκρίβωται. Τῶν δὲ ῥητόρων
τῷ κορυφαίῳ ταύτην εἶναι συμβέβηκε τὴν ἀρετήν· καὶ παρὰ
τοῦτο κρατεῖν ἂν δοκοίη τῶν ἑτέρων τῶν ἐκ ταυτοῦ γένους.
4 Τὸ δὲ ἔργον αὐτῆς, σαφῶς τε καὶ καθαρῶς διελθεῖν
γνωρίμως τε καὶ γνωστῶς τοῖς ἀκούουσι, καὶ παρὰ τούτῳ
μηδὲν ἐλλιπεῖν τῆς σεμνότητος, ἀλλὰ δοκεῖν μὲν κατὰ τὰ
αὐτὰ τοῖς πολλοῖς συντιθέναι τὰ μόρια, καὶ τὰ σημαίνοντα
τὰ πράγματα τῆς διανοίας σύμβολα· συγκεκρᾶσθαι δὲ τῷ
γνωστῷ καὶ τὸ ξένον, ἔτι δὲ τὸ καινόν τε καὶ περικαλλὲς
τῆς ἀφηγήσεως. Δεῖ γὰρ δύο τούτους ποιήσασθαι σκο-
πούς, τὴν δήλωσιν τοῦ πράγματος καὶ τὸ μεθ' ἡδονῆς δη-
λοῦν. Οὐ γὰρ ψυχαγωγήσεις μὴ γοητεύων μετά τινος
χάριτος καὶ ἡδονῆς, μεταβολῇ τε καὶ ποικιλίᾳ τῶν ὀνομά-
των. Εἰ δὲ ὑπερβαίνεις ἀκαίρως, ἀπαρτῶν τὸν λόγον μιᾶς
λέξεως, καὶ μετατιθεὶς τὴν ἀκολουθίαν, πρὸς ὀργὴν ἥξεις
καὶ ἀχθηδόνα κατ' ἀμφίβολον τὴν λέξιν καὶ μεγάλας ἐλ-
λείψεις ἔχουσαν, κἂν ὑπὲρ τὸν καιρὸν ἡ περίοδος περιγρά-
5 φηται, καὶ τοὺς ὅρους μείζονας τοῦ μέτρου λαμβάνῃ. Πε-
φύλαξο δὲ τοῖς λίαν ἀρχαίοις καὶ ξένοις τῶν ὀνομάτων
καταμιαίνειν τὸ σῶμα τῆς λέξεως καὶ τὴν ἀφὴν τῆς πα-
ρασκευῆς. Οὐκ ἀχρεῖον δὲ οὐδὲ τῶν Ἰσοκράτους παραγ-

---

§. 4. κατ' ἀμφίβολον] Ald. καὶ ἀμφίβολον.
λαμβάνῃ] Ald. λαμβάνειν.
§. 5. πεφύλαξο] Ald. πεφύλεξον.
ἀχρεῖον] Ald. ἀχρίον.

ἤσκηται] Int. τὴν τέχνην τῆς λέξεως. Aliquid hujusmodi diserte adjectum fuit.

§. 4. καὶ τὰ σημαίνοντα....σύμβολα] Inutilis per se et minime apta est huic loco periphrasis *partium orationis*, quomodo dicta sunt proprio nomine τὰ μόρια sc. τοῦ λόγου. Sed negligentia librarii etiam hæc manca paulumque ab initio

Etiam tragicorum poëtarum natio et comicorum, melicorum item, aliorumque id genus, nec non sophistarum. Ac ne philosophantes quidem illa contemnunt et negligunt. Nam Plato, Xenophon, Æschines et Antisthenes ea studiose tractata diligenter observarunt. Sic et oratorum principi laus hujus virtutis convenit, in qua et ceteros ejusdem generis artifices superat.

Munus autem elocutionis hoc est, ut verbis pro- 4
batis et puris, perspicuis item et claris cuncta explicet auditoribus, ac præterea tueatur ubique gravitatem, licet vulgari ratione singula composita videatur habere, eodemque modo adhibere verba, sensuum animi signa. Deinde notis miscere debet insolentia, nec minus nova et splendida. Nam hunc duplicem debet habere scopum, ut et perspicue res eloquatur, et perspicuitati adjungat suavitatem. Non enim quis conciliet ac teneat auditores, nisi eos deliniat gratia quadam et voluptate et variandis exornandisque verbis. Sed si ultra modum aliquod verbum trajiciat, ex quo uno suspendatur sententia, nec verba suo loco ponat, indignabuntur molesteque ferent, propter ambiguitatem sensus, in quo multa desiderantur, etiamsi justo amplior sit periodus, et
ultra fines suos excurrat. Cavendum etiam, ne ver- 5
bis plane priscis et inusitatis vim dictionis et aculeos, quos habet materia parata, retundamus. Nec vero

---

corrupta reliquit. Sententia enim hæc esse debuit: *λεληθότως δὲ κοσμεῖν καὶ ταῦτα τὰ σημ. τὰ πρ.* &c. Nam antecedentibus, *δοκεῖν μὲν* · · · *τὰ μόρια*, sequi debet aliquid oppositum. Hoc autem non inest in *συγκεκρᾶσθαι δὲ* &c. sed, ut dixi, desideratur.

Εἰ δὲ ὑπερβ. · · · *λέξεως*] Tota sententia spectat ad hyperbaton, quod oritur e verbo communi usque ad finem periodi longioris reservato. Pro hoc *uno verbo* auctor plura poni vult synonyma pluribus in membris. Nam sic mutata oratione cuncta fient clariora. De rebus ipsis hic non judicamus. Sed contrarium sæpius multo præcipiendum est.

κατ' ἀμφίβολον] Ita scripsi pro Ald. *καὶ ἀμφίβολον*.

μ. τοῦ μ. λαμβάνῃ] Extremum verbum in Ald. est *λαμβάνειν*. Mutavi ergo sensu poscente in *λαμβάνῃ*.

§. 5. Πεφύλαξο] Hoc rescripsi pro Aldino Πεφύλεξον.

Οὐκ ἀχρεῖον δὲ οὐδὲ τῶν Ἰσοκρ. &c.] Pro

γελμάτων ἐκτρέπεσθαι τοῦ, μὴ τραχύνειν τὸν λόγον τῇ παραθέσει καὶ συμπλοκῇ τῶν καλουμένων φωνηέντων· ἃ τὴν ἀκρόασιν οὐκ ἀνέχεται, καὶ τὸν λόγον οὐχ [ἱκνουμένως] συνυφαίνειν ἔοικεν, οὐ τελείως τε καὶ ἀπταίστως εἰς τὴν ἀκοὴν παρίησιν, ἀλλ' ἐπιλαμβάνεται τοῦ πνεύμονος, καὶ ἐπίσχει τὸ πνεῦμα τῆς φωνῆς.

Τῆς δ' εὐρυθμίας τὸ γνώρισμα δῆλον τῷ συνειθισμένῳ
τὰ τῶν εὐρύθμων καὶ ἀποτετορνευμένων καὶ στρογγύλων
ἀποδέχεσθαι λόγων, καὶ τετριμμένῳ τὰ ὦτα πρὸς τὴν
σύνθεσιν τῶν τε σεμνῶν καὶ ἀρχαίων λόγων, ὧν κατέλεξα
τοὺς εὑρετὰς, [ὡς] καὶ πρώτους φήναντας τὰ παραδείγματα
6 τῆς καλλιλογίας. Ἴδοις δ' ἂν αὐτοὺς, προσέχων
τὴν γνώμην, παρὰ μέρη διῃρημένους τὴν κατὰ τὴν εὐφωνίαν
ἐπιμέλειαν. Ἢ γὰρ προσέθεσάν τι μόριον τῷ κοινῷ καὶ
ἁπλῶς καὶ ἀργῶς λεγομένῳ, [καὶ κατὰ τοὺς πολλοὺς καὶ
ἰδιώτας τῷ δημοσιεύοντι λόγῳ καὶ παρὰ πᾶσι λεγομένῳ·]
τὸ γὰρ "παίζεις" παντὸς εἰπεῖν, καὶ τοῦ προςτυχόντος·
"παίζεις" δὲ "ἔχων" τινὰ ἴδιον τύπον φωνῆς καὶ διαλέκτου
παρίστησι. Πολλὰ δέ ἐστι τῶν προςτιθεμένων ἐκ
περιουσίας, καὶ πάντα σχεδὸν τὰ μέρη τοῦ λόγου, μέχρι
καὶ γραμμάτων. Ἐπιβάλλουσι δὲ καὶ δύο μέρη πολλάκις,

ἐκτρέπεσθαι] Ald. ἐντρέπεσθαι.

[ἱκνουμένως]] Abest ab Ald., proque eo spatium vacuum est relictum.

πνεύμονος] Ald. πνεύματος.

[ὡς] καὶ πρ.] Ald. καὶ πρ. sine ὡς.

§. 6. [καὶ κατὰ....λεγομένῳ]] Unci absunt ab Ald.

ἀχρεῖον, quod reponendum putavi, apud Aldum exstat ἀχρίον. Sed reliqua verba, sane non clarissima, ego sic accepi, ut τῶν Ἰσοκρ. dictum putarem pro ἐκ τῶν Ἰσοκράτους, et ut, probato verbo ἐκτρέπεσθαι, quod edidi pro Ald. ἐντρέπεσθαι, sensus esset: *Nec vero inutile est illud e præceptis Isocratis non negligere, ne asperam faciamus orationem* &c. Isocrates quam diligens fuerit in cavendo vocalium concursu, e Cicerone notum est. Et Demetrius Phal. §. 68. Περὶ δὲ συγκρούσεως φωνηέντων ὑπέλαβον ἄλλοι ἄλλως. Ἰσοκράτης μὲν γὰρ ἐφυλάττετο συμπλήσσειν αὐτὰ, καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ. Cf. §. 322. Et Hermogenes de oratione venusta et jucunda hoc præcipit p. 399. μηδ' εἴη σύγκρουσίς τις ἐν αὐτοῖς (sc. τοῖς κώλοις) φωνηέντων, ἀλλὰ συνέχοιτο πάντοθεν τοῖς συμφώνοις, οἷά ἐστι καὶ τὰ Ἰσοκράτους.

τῇ παραθέσει] Παράθεσις est concursus vocalium in binis verbis, quorum prius in vocalem desinit, posterius incipit a vocali. Clare hoc explicat Dionysius

inutile est e præceptis Isocratis illud observare, ne conflictantium inter se vocalium concursu asperam reddamus orationem. Nam hoc modo vocales non retinent audientiam: verba non [bene] coire patiuntur, neque plane et sine offensione in aures immittunt; quippe pulmonis nisum remorantes, et inhibentes spiritum vocis.

Quid sit autem numerosum, ei non est obscurum,
cui probantur dicta numerosa, polita et rotunda, et
qui aures tritas habet oratione decora et antiqua, ut
eam facile agnoscat. Ejus inventores recensui, sicut
et illos, qui primi ediderunt exempla comtæ et ornatæ
orationis. Videas autem illos, si attendas, inter 6
se quasi dispertitam habere curam suavium sonorum.
Aut enim ad dictum communi sermone et
simplici prolatum, qui nihil delectationis habet [qui
vulgo, et ab indoctis, et in consuetudine vitæ civilis,
et ab omnibus usurpatur] vocem aliquam addunt:
nam illud παίζεις quivis dicit, etiam qui utcunque
Græce loquitur: sed παίζεις ἔχων peculiare genus sermonis
dialectumque prodit. Multa etiam adduntur
abundantia, et propemodum omnes partes orationis,
ne litteris quidem exceptis. Adjiciunt adeo duo verba

Halicarnassensis T, II. p. 186. Hæ vocales quoniam inter se quasi confligunt et pugnant, tribuitur illis συμπλεκή.

ἃ τὴν ἀκρόασιν οὐκ ἀνέχεται] *quæ non perferunt recitationem*: h. e. *judicio audientium improbantur.* Argute dictum, si verba prorsus sana habemus.

[ἰκνουμένως]] Hoc verbo explere visum est spatium, quod in Ald. relictum est vacuum.

ἐπιλαμβάνεται τοῦ πνεύμονος, καὶ ἐπίσχει τὸ πνεῦμα τῆς φωνῆς] Hæc e Dionysio l. l. lucem accipiunt. Is verba, quorum vocales per παράθεσιν concurrunt, dicit χρόνον ἀξιόλογον ἐμπεριλήψει διορίζεσθαι θάτερα ἀπὸ τῶν ἑτέρων. Deindo addit: ἀναγκαῖον γάρ ἐστι χρόνον τινὰ μέσον ἀμφοῖν ἀξιόλογον ἀπολαμβάνεσθαι. Nimirum ut clare exaudiatur utraque vocalis, mora quædam interponenda est. Id ipsum significat h. l. auctor. *Vocales*, inquit, *pulmonem prehensum tenent, et inhibent spiritum vocis.* Sed πνεύμονος ego posui pro Aldino πνεύματος, quod error librarii protulit.

εὐρύθμου καὶ] Hæc verba e glossa irrepsisse puto.

πρ. τὴν σύνθεσιν] Lege, πρ. τὴν σύνεσιν.

[ὡς] καὶ πρ. &c.] Particulam ὡς ego inserere non dubitavi. Non enim iidem sunt, qui simplicem et incomtam invenerunt orationem, et qui exempla ornatæ et comtæ, quæ h. l. illi opponitur, primi protulerunt. Ceterum tota hæc periodus tautologiæ quadam specie laborat.

§. 6. ἀργῶς λεγομένῳ] Ut ἀργὰ Π. Υ. 34, 4. dicuntur, *quæ vim nullam ad movendum habent*, ita h. l. ἀργῶς λεγόμενον,

καὶ πλείονα. Καὶ περὶ τούτων τηρητέον ἔστι σοι καὶ φυλακτέον
τῆς φωνῆς τὸν τύπον· σαυτὸν γὰρ οὐ θήσεις, οὐδὲ
εἰςοίσεις ἴδιον νόμον, ὡς δεῖ προςνέμειν· οὐ γὰρ ἐφ' ἡμῖν ὁ
7 νόμος τῶν λόγων, ἀλλ' ἡμεῖς ἐπὶ τῷ νόμῳ. Ἡ κατὰ ἀφαίρεσιν
ἐν ἀρχῇ τὸ καὶ ἐπιμελείᾳ ἐπιβάλλεται, καὶ ποικίλον
τι καὶ περιττῶς ἔχον φαίνεται· καθάπερ ὅταν λέγω, “καὶ
χαλκοῦν μὲν ἐστήσαντο τόνδε· καὶ σίτισιν ἔδοσαν· καὶ τῆς
γῆς τεμόντες· καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχουσι.” Λείπειν δ'
ἀξιοῦσι προθέσεις, συνδέσμους, ἅπαντα τὰ μέρη, καὶ σύνδυο
τῶν μερῶν τοῦ λόγου. Τὸ δ' αὖ τῆς ἀλληγορίας κοσμεῖ
τὸν λόγον ἐν τῷ μεταβάλλειν τοὔνομα, καὶ δι' ἑτέρου
καινοτέρου τὸ αὐτὸ σημαίνειν. Τὸ γὰρ πεπατημένον καὶ
πεπλυμένον καὶ μυριόλεκτον πρὸς κόρον ἄγει, καθάπερ τῶν
σιτίων, καὶ ὅσα πρὸς τὴν ὄψιν ἢ τὴν ἄλλην αἴσθησιν, τὰ
κοινὰ καὶ τὰ συνήθη καταφρονεῖται, [καὶ] τῆς αἰσθήσεως,
καὶ τοῦ κατὰ τὴν αἴσθησιν πνεύματος, οὐκ ἐπιτρέπει τὴν
8 ἀντίληψιν. Δεῖ δὲ ἐκ τῆς ἀκοῆς τὸν δικαστὴν λέχνοις τε
καὶ ἡδείαις ὥςπερ καρυκείαις καὶ ὀψοποιΐαις, σκευασίαις τε
καὶ προαγωγαῖς, ἐπισπᾶσθαι καὶ προςάγεσθαι. Ποιεῖσθαι
δὲ τοῦτο χρὴ τοῖς θεραπευτικοῖς τε καὶ κολακευτικοῖς ὀνόμασι·
ταῦτα γάρ ἐστι τῆς πειθοῦς φάρμακα, θήρατρα
χαρίτων καὶ μουσικῆς τῆς ἐπὶ τὸ πείθειν ἠσκημένης· οὐ

---

§. 7. ἐν ἀρχῇ τὸ καὶ] Ald. ἐν ἀρχῇ τε καί.
[καὶ] τῆς αἰσθ.] καὶ abest ab Ald.
ἐπιτρέπει] Ald. ἐπιτρέψει.

quod ornatum nullum habet ad delectandum. Quæ deinceps uncis inclusi, [καὶ κατὰ τ. π. · · · λεγομένῳ], ab alio videntur interpretandi causa olim fuisse adscripta.

σαυτὸν γὰρ οὐ θήσεις · · · νόμον] Legendum puto σαυτοῦ. Verbum νόμου a musicis petitum eandem fere vim habere videtur, quam ἰδέα et χαρακτὴρ, ut vertere possis *formam orationis* aut *legem* et *morem loquendi*. Sed intelligenda *dialectus*, ut antecedentia volunt.

§. 7. Ἡ κατὰ ἀφαίρεσιν ἐν ἀρχῇ τὸ καὶ ἐπιμελείᾳ ἐπιβάλλεται] Sero particula Ἡ, redditur antecedenti, ubi dicitur: Ἡ γὰρ προςέθεσάν τι μόριον. Talia reperiuntur etiam apud optimos scriptores. Sed quid h. l. sit κατὰ ἀφαίρεσιν, non potui exputare. Hoc unum venit in mentem, significare posse *ex abrupto*; quoniam ab initio membri antecedentibus in periodum non juncti copula καὶ minime necessaria est, et suspicionem injicit antece-

ba, aut plura. In his tibi genus sermonis tenendum ac tuendum est: non tuam constitues nec introducere conaberis loquendi legem, ex qua sit aliquid adjungendum: non enim lex sermonis e nobis pendet, sed nos e lege sermonis. Aut quasi omissis non 7
nullis Καὶ ab initio non temere adsciscitur, quod præbet speciem variatæ et ornamento aliquo affectæ orationis, ut cum dicunt: Καὶ χαλκοῦν μὲν ἐστήσαντο τόνδε· καὶ σίτησιν ἔδοσαν· καὶ τῆς γῆς τεμόντες· καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχουσι. Nec dubitant omittere præpositiones, conjunctiones, quasvis partes orationis, et binas etiam eodem loco. Allegoriæ porro figura ornat orationem, mutato rei nomine, alioque novo eadem re significata. Nam frequentata et crebro allata sexcentiesque dicta satietate afficiunt, tamquam ciborum: et vulgaria vel oculis vel reliquis sensibus multum usurpata spernuntur, neque concedunt, ut animus eorum sensum percipiat, eoque impetu moveatur, qui e sensu exsistit. Oportet etiam aures pasci ju- 8
dicis, eumque exquisitis et suavibus tamquam cupediis et pulmentariis nec non apparatibus et invitamentis attrahi atque allici. Hoc fit verbis mitibus et auditu jucundis. Sunt enim lenocinia ad persuadendum composita et carmina probe meditata,

---

dentis cujuspiam dicti, quod sit *abjectum*. Sed ita certe dicendum fuisset ὡς κατ' ἀφαίρεσιν. Comparavi etiam hanc in sententiam illud ἐξ ἀφαιρέσεως apud Ciceronem Att. VI, 1. init. quoniam sententia non necessaria detracta videtur orationi ante istam copulam. Sed omnino exemplum verbi ἀφαιρέσεως ita positi desidero. Pro Ald. ἐν ἀρχῇ τε καὶ nihil dubitans scripsi ἐν ἀ. τὸ καί.

περιττῶς ἔχον] Idem est, quod περιττόν, de quo vid. Morus ad Π. Υ. 3, 4.

πεπλυμένον] Per venustam metaphoram dicitur *id, quod continuo usu vim amisit*. Ducta vero est a pluvia vel ab aqua subinde allapsa aut affusa, cujus vi sensim eluuntur auferunturque corporis cujuscunque partes meliores, maximeque coloris splendor, ut in veste aut lana.

[καὶ] τῆς αἰσθήσεως] Particulam καὶ hic necessariam ego addidi. Propter antec. syllabam ται ea facile oculos librarii aut typothetæ effugit.

πνεύματος οὐκ ἐπιτρέπει τὴν ἀντίληψιν.] Πνεῦμα hic debet esse *vis et impetus animi*. Apud Aldum est ἐπιτρέψαι. Sed recte, puto, scripsi præsens ἐπιτρέπει.

§. 8. θήρατρα χαρίτων] Etiam ante hæc desidero καί. Sed hoc leve.

οὐ γὰρ ὅμοιον] Ante hæc verba plusculum ego desidero. Nam primo durissimum esset ad inf. εἰπεῖν in fine positum tamquam ἀπὸ κοινοῦ repetere χρὴ ex primo illo Ποιεῖσθαι δὲ τοῦτο χρὴ &c. Deinde

γὰρ ὅμοιον, “οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἀνόμοιον,” τὸ δ᾽ ἀηδὲς “ἄγλευκες” εἰπεῖν, “ἀτερπές” τε καὶ “οὐκ ἐν χάριτι,” καὶ τὸ καλὸν “περικαλλὲς” [εἰπεῖν]· καὶ τὸ λίαν “μάλα ἀνυτικῶς,” ὡς καὶ “κομιδῇ” ποτε· καὶ τὸ, ἀντὶ τοῦ καλῶς, “ὑπερεύγε·” τὸ δὲ ἄτοπον “ὑπερφυὲς,” καὶ τὸ δεινὸν “σχέτλιον,” καὶ τὸ ὅπου “ἵνα·” καὶ τὸ ὡς διαβαίνομεν πρὸς τὸ τῆς Ἀγρίας “διαβαινόμενον·” τό τε παραιτήσασθαι “παρίεσθαι·” καὶ “ἀντιβολῆσαι” δὲ τὸ δεηθῆναι· καὶ τὸ ἁπλῶς “ἔμβραχυ·” καὶ “ἀμηγέπη” τὸ μετρίως.

9 πτώσεών ἐστι τῶν κομιδῇ ξένων καὶ τὴν γνῶσιν ἐν αὐτοῖς οὐκ ἐχόντων· οὐ μὴν ἐκείνων γε τῶν παρὰ τὴν πτῶσιν κεκαινοτομημένων· ἢ τὰς ἐγκλίσεις τῶν ῥημάτων, ἢ τὰς διαθέσεις, ἢ τὰς μεταλλάξεις τὰς περὶ τοὺς χρόνους, ἢ τὰ πνεύματα καὶ τοὺς τόνους. Τοιγάρτοι λεκτέον, “ἀφείλετό με καὶ χάριν τὴν σήν·” καὶ “θαυμάζω σε, καὶ καταφρονῶ σε.” καὶ, “ἐθάῤῥει τούτους.” καὶ, “οὐδέν σε δεῖ τοῦ ἐπιτηδεύματος·” καὶ, “ὅτι ἤ τι καὶ αὐτὴ καὶ

---

§. 8. τὸ δ᾽ ἀηδὲς] Ald. τὸ ἀηδὲς sine δ᾽.
[εἰπεῖν]· καὶ τὸ λ.] Unci absunt ab Ald.
διαβαίνομεν] Ald. διεβαίνομεν.
παρίεσθαι] Ald. παρεῖσθαι.
ἔμβραχυ] Ald. ἐν βραχεῖ.
§. 9. μετρίως. πτώσεών ἐστι] Ald. μετρίως πίστεών ἐστι, sine interpunctionis nota.
ἐγκλίσεις] Ald. ἐγκλήσεις.

obscura et manca etiam sic maneret sententia. Quare ante οὐ γ. ὅμ. scriptum fuit tale quid: Χρὴ οὖν ἀντὶ τοῦ, ac potius, Χρὴ οὖν, ἐὰν τὸ πρᾶγμα συγχωρῇ, ἀντὶ τοῦ: nam solius ornatus causa eorum, quæ sequuntur, alterum pro altero poni non potest; sed res oportet illud postulet aut certe patiatur.

οὐδὲ κατὰ μ. ἀν.] Lege οὐ δὴ κ. &c.

τὸ δ᾽ ἀηδὲς] Particulam δ᾽ inter τὸ et ἀηδὲς ipse interposui.

ἄγλυκες] Auctor fort. scripserat ἄγλευκες. V. Xenoph. Œc. 8, 3. Sequens εἰπεῖν, quod uncis notavi, alius, ut spero, prorsus ejiciet.

ὡς διαβαίνομεν πρὸς τὸ τῆς Ἀγρίας, “διαβαινόμενον”] Pro ὡς διαβ. aliud legendum videtur, ut ᾗ διαβαίνομεν, scil. μέρος Εἰλισσοῦ. Nam certa quadam parte fluvius ille ab Atheniensibus vado transibatur, ut e Platonis Phædro apparet Vol. X. p. 284. Ex illo Platonis loco Ruhnkenius ad Timæum, ed. 2. p. 223. hæc petita putabat. Sed Plato ita: ᾗ πρὸς τὸ τῆς Ἀγραίας διαβαίνομεν. Athenis hoc necessario sæpe audiebatur, paullum etiam immutatum, ut et in scriptis sæpe debebat occurrere. Quis enim dictum tam leve, et e communi petitum vita ad formulæ certæ legem vocet? Non igitur ad certum locum spectasse videtur auctor. Recte autem pro διεβαίνομεν, quod Ald. habet, Ruhnkenius nihil monens scripsit διαβαίνομεν, quod et ipse reposui. Pro Ἀγ-

quibus irretiti homines obsequuntur. [Itaque, si res fert, pro] οὐ γὰρ ὅμοιον dieas: οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἀνόμοιον: et ἄγλευκες, aut ἀτερπὲς, aut οὐκ ἐν χάριτι pro ἀηδές: περικαλλὲς pro καλόν: μάλα ἀνυτικῶς, ut et κομιδῆ aliquando, pro λίαν: ὑπερεύγε pro καλῶς: ὑπερφυὲς pro ἄτοπον: σχέτλιον pro δεινόν: ἵνα pro ὅπου: διαβαινόμενον pro ὡς διαβαίνομεν πρὸς τὸ τῆς Ἀγρίας: παρίεσθαι pro παραιτήσασθαι: ἀντιβολῆσαι pro δεηθῆναι: ἔμβραχυ pro ἁπλῶς: ἀμηγέπη pro μετρίως. [Abstinendum vero] casibus 9 nominum prorsus insolentibus, et qui sua nota non possint agnosci; non tamen nominibus ipsis recens factis, quorum casus non offendat - - - - aut conjugationes modosve verborum, aut permutationes temporum, aut spiritus et accentus. Ergo dicendum: ἀφείλετό με καὶ χάριν τὴν σήν: et θαυμάζω σε: et καταφρονῶ σε: et ἐθάρρει τούτους: et οὐδέν σε δεῖ τοῦ ἐπιτηδεύματος:

ρίας idem Ἄγρας aut Ἀγραίας scribendum esse significat. Sed hoc permirum, quod ultimum διαβαινόμενον, ut temere repetitum, expungi jubet, cum tamen sit verbum præcipuum, sine quo locus integer nulli lectori attento videri possit. Nempe præcipit auctor, pro usitato illo ὃ διαβ.... Ἀγραίας breviter aliquando dicendum esse τὸ διαβαινόμενον: ut, si vulgo dicant, ὃ διαβ...Ἀγραίας, οὐκ ἔβρεξε τότε τοὺς ἀνθρώπους ἀνωτέρω τῶν γονάτων, tu potius ita efferas: Τὸ διαβαινόμενον οὐκ ἔβρεξε &c. Sed verbis non opus est.

παρίεσθαι] Sic Timæus παρίεμαι explicat verbo παραιτοῦμαι. Ad quem locum Ruhnkenius hæc: "Longinus Art. rhet. p. 714. inter verba, quæ orationem illuminent, etiam παρίεσθαι recenset: τό τε παραιτήσασθαι Παρίεσθαι. Sic scribendum pro παρεῖσθαι." Hoc igitur Aldinum ex ejus auctoritate mutavi.

ἔμβραχυ] Hoc idem Ruhnkenius ad Timæum h. v. restituendum monuit pro Ald. ἐν βραχεῖ.

§. 9. πτώσεών ἐστι τ.] Hic in lacuna, quæ mihi videtur, hæreo. Aldi textus sine ulla interpunctionis nota statim post μετρίως adjunctum habet πτώσεων (ac potius πίστεων) et quæ deinceps sequuntur. Sed omnino tenebras fere offundit interpunctio e codd. ducta. Ne multa, ego sic legi posse opinor: Φευκτέον δ' ὀνόματα πτώσεών ἐστι τ. &c. Pro πίστεων revocavi, ut non dubium, πτώσεων; de ceteris nihil sum ausus.

οὐ μὴν ἐκείνων...κεκαινοτομημένων] Post ἐκείνων γε fingo excidisse ἀφεκτέον, et post κεκαινοτ. (ne quid ad sententiæ subtilitatem desit) οὐκ ἀλόγως.

ἢ τὰς ἐγκλίσεις τῶν ῥημάτων] In Ald. scriptum est ἐγκλήσεις. Sed abrupta hæc esse apparet. Sententia videtur fuisse, *nova quædam interdum usurpanda esse* (κατὰ τὰς ἐγκλίσεις τ. ῥ.) *in conjugatione aut in modis verborum &c.*

ἢ τὰ πνεύματα] Quomodo spiritus huc pertineant, aut quomodo mutandis illis variare liceat orationem, ego non intelligo. F. otiosus et ineptus homo hæc et καὶ τ. τόνους temere adscripsit.

θαυμάζω σε] Legendum θ. σου. Perspicuum vero est, accusativos in exemplis inde ab ἀφείλετο usque ad ἐπιτηδεύματος pertinere ad præceptum ante datum, casus nominum posse poni nova ratione, modo nomina γνῶσιν ἐν αὐτοῖς habeant; i. e. modo vis eorum e forma et compositione intelligatur.

ὅτι ἤ τι...εἴσεισι] Leviter fortasse hæc sunt corrupta: sed tamen obscurum, quorsum valeant. Nam vix iis significari potuit, præsens εἴσεισι poni aliquando posse pro fut. εἰσελεύσεται: est enim frequentissimum.

εἴςεισι·” καὶ, “εἶεν μακάριοι ἐκεῖνοι·” καὶ, “ὡς εἰδεῖεν
οἱ θεοί·” καὶ, “ἀνύσας ἱκανῶς·” καὶ, “ἀφθόνως τοῦ
πνεύματος ἐνδότας·” καὶ, “ψεύδοντ’, ἀλλ’ οὐ τοσούτου
πνεύματος, οἷον ἥκιστα,” καὶ τὰ τοιαῦτα, ὅσα καὶ ἐν
10 χρείᾳ, οἷα “ταυτὸν κατ’ ἀρχὰς ἔμπαλιν·” Οἱ δὲ χρόνοι
καὶ οὗτοι διαφέρουσι· “Θεμιστοκλέα καὶ ψιμύθιον καὶ
κώμυθα·” τί δ’ οὐχὶ καὶ οἱ τόνοι; καὶ ὡσαύτως καὶ λίαν
οἰκείαν δευτέραν ἀπὸ τοῦ τέλους. Καὶ παραλείπω μύρια·
τί γάρ με δεῖ πάντα λέγειν δείγματος ὅσον δεόμενον; ὃ δ’
ἴσως ἀναγκαῖον, ἐκλέλειπται γὰρ τὸ παράδειγμα τὸ παρὰ
τοὺς ἀριθμούς, οἷον “οὔπω εἶχον καὶ διὰ πάσης τὰ καταστρώματα.”
καὶ “εἰπέ μοι· ταῦτα δ’ ἂν λέγωσι·”
καὶ “αἱ ἅμαξαι, ἵνα ἀντὶ τείχους ᾖ καὶ τὴν Φιλίππου
ῥώμην διεξιέναι.” ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ’, ὅσα ἂν εἴποι τις ὑπὲρ
τούτων καὶ ἐπὶ θάτερα, τὰ γνωριμώτατα· “ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος·
πολιτεύω δὲ καὶ ἐπολίτευον·” καὶ “μεταπέμπω καὶ
διενόουν·” καὶ “ποιοῦνται καὶ προωρώμην·” καὶ “ἱππάζομαι
καὶ ὁρῶμαι,” παρὰ τὸ κοινὸν εἴρηται πασχόντων ὥςπερ
11 οὐχὶ ποιούντων. Ἔτι δὲ καὶ πρὸς τούτοις ἡ μετάθεσις τῶν
λεγομένων, ὅταν τῆς συνήθους χώρας ἐκπέσῃ, καὶ τῇ πεπατημένῃ
κόσμον περιάπτῃ, ὡς ἐὰν λέγωμεν, “οὐδὲν δεῖ ἄλλο,”
καὶ “τούτου περί’ ἐν καὶ τοῦ Διὸς τῷ νεῷ, καὶ ἄλλο

εἶεν μακ. . . . οἱ θεοὶ] Hæc fortasse sunt exempla ἐγκλίσεως permutatæ, optativi nempe usurpati pro indicativo; *beati sunt illi; norunt dii.*

ψεύδοντ’, ἀλλ’ οὐ . . . οἷον ἥκιστα] Spectare videtur hæc formula ad genitivum cum aliqua novitatis virtute adscitum. Sed legendum opinor οἵου pro οἷον, ut verti possit: *mentiuntur; sed non tanto spiritu* (sive *tam audacter*) *quanto minime* sc. *mentientes*: aut sic: *fallentem; sed* &c. Hac circumlocutione, quæ fortasse ex aliquo scriptore petita est, significari videntur homines a fraude vel mendacio longe remoti.

§. 10. Οἱ δὲ χρόνοι . . . κώμυθα] Exempla hic allata volunt, χρόνους non esse *tempora verborum*, sed *quantitates syllabarum*. Monere videtur auctor, aliquid interesse ad vim compositionis, utrum in κώμυθα penultima syllaba, in Θεμιστοκλέα autem et ψιμύθιον antepenultimæ ut longæ pronuntientur, an ut breves.

καὶ λίαν οἰκείαν δευτέραν ἀπὸ τοῦ τέλους] Jam versione significavi, legendum videri καλίαν, ὀξεῖα δευτέρᾳ ἀπὸ τοῦ τέλους: scilicet pro καλιὰν dici posse καλίαν, penultima acuta.

Καὶ παραλ. μ.] Lego Καίτοι π. μ.

δείγματος ὅσον δεόμενον] Brevitas non obscura proverbii suspicionem præbet. Hoc si probamus, interrogationis nota post λέγειν ponenda erit.

Ὃ δ’ ἴσως] Legendum opinor Τόδε δ’ ἴσως.

et *ὅτι ἤ τι καὶ αὐτὴ καὶ εἴσεισι*: et *εἶεν μακάριοι ἐκεῖνοι*:
et *ὡς εἰδεῖεν οἱ θεοί*: et *ἀνύσας ἱκανῶς*: et *ἀφθόνως τοῦ*
πνεύματος ἐνδότας: et *ψεύδοντ', ἀλλ' οὐ τοσούτου πνεύματος,*
οἷον ἥκιστα: et qualia sunt illa (quæ et in omni ora-
tione usurpantur): *ταυτὸν κατ' ἀρχὰς ἔμπαλιν*. E tem- 10
poribus autem hæc quoque aliquid momenti habent
in utramvis partem: *Θεμιστοκλέα, ψιμύθιον*, et *κώμυθα*:
quidni et accentus? - - - - et eodem modo *καλίαν*,
syllaba penultima acuto accentu prolata. Atqui
prætermitto infinita. Nam cur omnia commemorem?
Sufficit, quantum speciminis loco est opus. Sed
hoc fortasse necessarium est: omissum dico exem-
plum de numeris, ut: *οὔπω εἶχον καὶ διὰ πάσης τὰ κατασ-*
τρώματα: et *εἰπέ μοι· ταῦτα δ' ἂν λέγωσι*: et *αἱ ἅμαξαι ἵνα*
ἀντὶ τείχους ἢ καὶ τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι - - - - quia
omnia, quæ quis de his et ceteris dicere possit, vi-
dentur cognitu facillima - - - - *ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος*: *πολι-*
τεύω καὶ ἐπολίτευον: et *μεταπέμπω καὶ διενόουν*: et *ποιοῦν-*
ται καὶ προωρώμην: et *ἱππάζομαι καὶ ὁρῶμαι*, id quod
dicitur secundam formam communem de iis, qui
patiuntur aliquid, quod ipsi non faciunt. His adde 11
trajectionem eorum, quæ dicuntur - - - *οὐδὲν δεῖ ἄλλο,*
καὶ τούτου περί· ἐν καὶ τοῦ Διὸς τῷ νεῴ, καὶ ἄλλο τι· ἢ καὶ τά-

---

οὔπω εἶχον . . . καταστρώματα] E Thucydidis nescio quo loco sumtum est. Enallage numeri, de qua hic dicitur, est in *πάσης*, quod dictum est pro *πασῶν*, scil. *νεῶν*.

εἰπέ μοι . . . λέγωσι] His quid faciam, non habeo. Ejiciamus, opinor.

ἵνα ἀντὶ τείχους ἢ] In promtu est enallage *τοῦ ἢ* pro *ὥστε*.

πολιτεύω δὲ καὶ ἐπολίτ. . . . διενόουν] Rursus præter opinionem de alia videmus agi permutatione; temporum nempe, cum quis a præsenti transit ad præteritum. Sed in narratione non rarus aut insolens est talis transitus. Nam cum in re ante acta et gesta præsens tempus adhibetur, quasi cum maxime geratur, sæpius scriptor, pictura relicta, rursus ad narrationis formam redit et præterito tempore utitur. Sed hæc interprete non egent. Cetera hujus sectionis vix Œdipus solvet. Ultima fortasse sic rescribenda sunt: *ὡς περὶ πασχόντων, οὐχὶ ποιούντων*.

§. 11. *ἡ μετάθεσις τῶν λεγομένων*] Post *λεγομένων* aliquid excidisse puto. Nam *λεγόμενα* essent *res*, *sententiæ*. Non autem de his ullo in loco hujus fragmenti agitur, sed de solis verbis. Addita ergo post *λεγομένων* hæc fere fuerint: *προθέσεων καὶ ἄρθρων καὶ ἄλλων τῆς λέξεως μορίων*.

καὶ τῇ πεπατημένῃ] Particula *καὶ* hic locum vix tueri potest. Sed deinde ea deleta pro *περιάπτῃ* legendum *περιάπτει*.

τούτου περὶ] Sic Ald. textus habet; non *τ. πέρι*. Hoc igitur servavi, quoniam ex

τι· ἢ καὶ τάχα ἴσως καὶ ὑστέρα τοίνυν δεκάτη.” Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα εὑρήματα· δείγματος δὲ εἵνεκα ταυτὶ παρεθέμην. Ἄκαιρον γὰρ, εἰ πάντα λέξεται καὶ περὶ πάντων ἐπέξειμι, μηδὲν παριείς· ἡ γὰρ ἐκβολὴ τοῦ λόγου γένοιτ᾽ ἂν ἀσύμμετρος, πολλῶν εἰς τοῦτο τὸ μέρος καὶ συγγραμμάτων πλειόνων, εἰ ἐθελήσειας, δοθῆναι δυναμένων. Ἀλλ᾽ ἐμοὶ προκείμενόν ἐστι, καὶ τρόπος τίς οὗτος καὶ κανὼν, ὑπόμνημα ποιῆσαι τῆς τέχνης, ὡς ἔνι μάλιστα ἐν βραχυτάτοις, τοῖς συγγενέσι, καὶ πολλάκις καὶ συνεχῶς περὶ αὐτῶν ἀκηκοόσι, καὶ τοῖς βιβλίοις οὐκ ἀνασκήτως οὐδ᾽ ἂν ἀμελετήτως τηρεῖν ἔχουσιν, ὧν τὴν μέθοδον ἐν τύποις κατετάξαμεν. Εἰ δέ τις, καὶ μὴ πλησιάσας μηδὲ τῶν πλειόνων ἀκούσας, ὑπ᾽ εὐφυΐας τε καὶ συνέσεως δεξιότητός τε τῆς γνώμης εἰς ἐπίσκεψιν ἥξει, κατὰ τὰ προειρημένα, τῆς τέχνης, δύναιτ᾽ ἂν ἀφ᾽ αὑτοῦ τούτων τὸ ἀκόλουθον περαίνειν, καθάπερ ἐμβὰς ἴχνεσί τισι καί πως ὁδοῦ λαμβανόμενος.

12 Τὸ κόμμα δὲ περιόδου μέρος ἂν εἴη τὸ ἐλάχιστον· οἷον, “πολλάκις ἐθαύμασα, τίσι ποτε λόγοις Ἀθηναίους ἔπεισαν οἱ γραψάμενοι Σωκράτην, [ὡς ἄξιος εἴη θανάτου τῇ πόλει.”] Τῶν γὰρ κώλων τὰ μὲν βραχύτερα τούτου, τὰ

---

§. 11. ἣ καὶ τ. ἴσ. κ. ὑστέρα] Ald. ἣ καὶ τ. ἴσ. κ. ὕστερα.
τούτων τὸ ἀκόλ.] Ald. τοῦτο ἀκόλ.
§. 12. ὡς ἄξ...πόλει] Unci absunt ab Ald.

Etymol. M. sub ἀπὸ discimus, quibusdam in præp. περὶ non placuisse ἀναστροφὴν sive μετάθεσιν τόνου. Mox legendum suspicor καὶ ἄλλοθι pro καὶ ἄλλο τι.

ἡ καὶ τ...δεκάτη] In Ald. hæc verba sic habent: ἣ καὶ...ὕστερα τ. δ. In hac scriptura leves errores multum obscuritatis afferunt. Sed uno accentu et uno spiritu mutato exemplum metatheseos fit valde probabile. Scripsi ergo ἡ pro ἣ et ὑστέρα pro ὕστερα. Tenendum autem, quod de diebus mensium Atticorum minus notum est, *decimum diem* dici προτέραν δεκάτην, *vicesimum primum* autem ὑστέραν δεκάτην. Diogenes L. in vita Zenonis (ed. Lond. 1664.) p. 166. E. Μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ὑστέρα. Et in vita Epicuri p. 271. C. τῇ προτέρᾳ δεκάτῃ τοῦ Γαμηλιῶνος. Verti ergo illa possunt: *Fortassis etiam primus et vicesimus dies mensis.*

καὶ τρόπος τίς &c.] Constructionis ordo est: ὑπόμνημα ποιῆσαι τῆς τ....βραχυτάτοις, τίς καὶ τρ. οὗτος καὶ κανὼν, τοῖς συγγεν. &c.

τοῖς συγγενέσι] ut nostri dicunt, *den Kunstverwandten.* Explicatur verbis sequentibus. Nam συγγένεια cum altero tribuitur iis, qui eandem, quam ille, ar-

χει ἴσως καὶ ὑστέρα τοίνυν δεκάτη. Multa et alia suppetunt inventa: sed speciminis tantum causa hæc addidi. Modum enim excederem, si omnia ponere et de omnibus omnino disserere vellem: nimis longa foret hæc disputatio, nec ceteris apta, cum de hac parte permulta dici et plures libri, si velles, scribi possent. Sed mihi propositum est, quam brevissima commentatione, quæ sit hæc ratio et lex, variandæ et ornandæ orationis, ostendere illis, qui versantur in his ipsis rebus, et de illis disputantes et omnem rerum complexum persequentes sæpe audiverunt, quique exercitationis et studii non expertes ea, quæ docendi causa adumbravimus, etiam scripta habere se oportere putant. Sed si quis etiam alius, ingenio, doctrina et sollertia excitatus, de arte cogitare ingrediatur, et ea, quæ exposui, cognoscat: possit ille, etsi mea disciplina non usus, neque aliis multis audiendis eruditus, suo Marte, quæ desiderantur, plenius exponere. E præceptis nempe meis ducentur; modo ille his insistat quasi vestigiis, et a via monstrata ne decedat.

Comma pars est minima periodi; ut πολλάκις ἐθαύ- 12
μασα, - - - - τίσι ποτε λόγοις Ἀθηναίους ἔπεισαν οἱ γραψάμενοι Σωκράτην. Membrorum enim alia sunt hoc bre-

---

tem tractant. Vid. Dorvill. ad Charit. II, 5.

πολλάκις καὶ συνεχῶς] Hæc inter se pugnant. Ego in versione ita conciliavi, ut συνεχῶς ἀκούειν esse significarem *orbem totius disciplinæ ordine explicantem audire.* Sed neque hoc mihi prorsus placet, quia hoc potius esset συνεχῶς διαλεγομένου ἀκούειν. Legendum igitur censeo π. καὶ συνετῶς, *sæpe et cum docilitate,* sive *ut audita intelligerent.*

οὐδ᾽ ἂν ἀμ. τ. ἔχουσιν] Particula ἂν fort. ex antec. ἀνασκήτως temere repetita est. Pro ἔχουσιν legendum videtur ἀξιοῦσιν. Hoc certe puto aptissimum. Ex nota ἐλουσιν pro ἐθέλουσιν facilius oriri potuit vulgatum; ut adeo quis hoc præferat. Sed nec illud multum differt.

τοῦτο ἀκόλουθον] Hæc apud Aldum leguntur. Ego mutavi in τούτων τὸ ἀκόλουθον. Syllabam των antiquus librarius signo non satis claro supra τοῦ notaverat. Hinc alter articulum τὸ isti syllabæ adjunxit fecitque τοῦτο.

§. 12. πολλάκις ἐθαύμασα] Fortasse hæc duo verba sola posuerat auctor, et deinde addiderat: Τὸ δὲ, "τίσι π. λ. Ἀθ. ἔπεισαν οἱ γρ. Σωκράτην," ἤδη κῶλόν ἐστιν οὐ βραχύ: sed librarius e memoria totam periodum protulit, cum a voculis Τὸ δὲ aberrasset. Fort. et de postremo membro, ut breviori, aliquid dictum fuit: sed tamen ego id, ut maxime dubium, uncis inclusi.

δὲ μείζω ὑπάρχει ὄντα· ὥςπερ ἀμέλει καὶ τῶν περιόδων
αἱ μὲν μείζους, αἱ δὲ ἐλάττους· καὶ τῶν περικοπῶν ὡσαύ-
τως. Τοῦ γὰρ λόγου μέγεθος λαμβάνοντος, καὶ τὰ μέρη
τοῦ λόγου συνεπαύξεται. Ἔστιν οὖν τὸ μὲν κόμμα ἐκ
δυοῖν λέξεων ἢ τριῶν. τὸ δὲ κῶλον διπλάσιον, ἢ κατὰ τοῦτο
καθάπερ διττῶν ἄρθρων μετέχον. Ὠνόμασται γὰρ ἐκ
μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς ζώοις κώλων. Ἡ δὲ περικοπὴ ἐκ
δύο κώλων καὶ τριῶν ἐστι κατὰ λόγον τῶν εἰρημένων μερῶν·
καὶ αὐτὴ συντιθεμένη. Ὥςπερ γὰρ τῶν ποδῶν οἱ μὲν
ἁπλοῖ τυγχάνουσιν ὄντες, οἱ δὲ διπλοῖ, συντιθέμενοι ἐκ
τούτων, οὕτω καὶ τῶν κομμάτων καὶ τῶν κώλων καὶ τῶν
περικοπῶν τὰ μὲν μῆκος ἔχει σύνθετον, τὰ δὲ περιτετμημέ-
νον. Μικρᾶς μὲν περιόδου κῶλα καὶ περικοπαὶ μικραί·
13 μεγάλης δὲ μεγάλαι. Ἡ δὲ περίοδος ἐνθύμημά πως ἐστὶν
ἀπηγγελμένον ῥυθμοῖς εὐτάκτοις, κώλοις τε καὶ περικο-
παῖς καὶ ἀλλήλαις συμμέτροις. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ περίοδος
κέκληται ἐκ μεταφορᾶς, ἤτοι τῶν ἀγώνων τῆς περιόδου, αἱ
τῷ ἱκνουμένῳ χρόνῳ ἐπιτελούμενοι τὸ ἴσον ἀεὶ ἀφεστᾶσιν
ἀλλήλων· ἢ ἀπὸ τῶν χορευόντων περὶ τοὺς βωμοὺς καὶ τὴν
περίμετρον τοῦ βωμοῦ, καὶ τὸν κύκλον παραλαμβανόντων
ἀπὸ σημείου ἐπὶ τὸ αὐτὸ σημεῖον καθισταμένων, ἕως ἂν
πληρώσαντες τύχωσι τοῦ κύκλου τὴν χορείαν. Τῶν δὲ
περιόδων καὶ τὰς ἀσυμμέτρους τοῖς μέρεσι περιόδους * κα-

---

§. 13. κῶλα καὶ περικ. μικραὶ] Ald. κῶλα μικραὶ κ. περικ.

χορείαν] Ald. χορίαν.

περιόδους * καλεῖν] Ab Ald. asteriscus abest, sed spatium quatuor fere literarum vacuum relictum.

διττῶν ἄρθρων μετέχον] Legendum censeo δ. ἄ. μέγεθος ἔχον. ΜΕΓ cum nota supra scripta facile librarius habuit pro ΜΕΤ.

περικοπὴ] Hæc appellatio partis periodi apud alios rhetores, quod sciam, non occurrit.

περιτετμημένον] *undique præcisum*, a quo remota sunt, quæ adjuncta esse possent; ergo *simplex, non compositum.* Venit hic in mentem locus Quintiliani IV, 2, 42: *Græcorum aliqui aliud circumcisam expositionem*, id est, σύντομον, *aliud brevem putaverunt:* ubi Græcum verbum aut superest aut deest.

κῶλα καὶ π. μ.] Ordo verborum ap-

viora, alia longiora, sicuti scilicet et periodorum aliæ
sunt longiores, aliæ breviores. Eadem est perico-
parum ratio. Nam ubi oratio fit amplior, simul et
partes ejus crescunt. Comma igitur duobus aut
tribus verbis constat: membrum vero est ejus du-
plum, sive relatum ad illud quasi duorum articulo-
rum magnitudinem habet. Nam appellatum est per
metaphoram, ductam a membris animalium. Sed
pericopa duorum est triumve membrorum, pro ra-
tione partium modo dictarum. Atque ipsa etiam
est composita. Uti enim pedum alii simplices re-
periuntur, alii duplices, ex illis nempe compositi,
sic et commata, membra et pericopæ partim habent
modum duplicem, partim simplicem et suum. Bre-
vium periodorum membra et pericopæ sunt breves,
longarum longæ. Periodus autem est sententia ora- 13
toria rhythmis apte compositis et membris perico-
pisque inter se convenientibus exposita. Periodus
quoque appellatur per metaphoram, ductam illam
aut a periodo ludorum publicorum, qui statis tem-
poribus celebrati æquo semper intervallo a se dis-
tant; aut ab iis, qui circum aras aut lineam aras
ambientem saltant, et qui per illam in circulo mo-
ventur, donec ad idem signum saltando redierunt.
Etiam illam appellare solemus periodum, cujus par-
tes inter se non conveniunt; quoniam ejus certe

Aldum est: κῶλα μικραὶ καὶ περικοπαί.

§. 13. καὶ ἀλλήλαις] Lege, κατ' ἀλλήλα.

ἤτοι τῶν ἀγώνων . . . ἀφεστ. ἀλλήλων] Infelicissima hac metaphoræ indagatione nihil proficitur. *Periodus* ludorum publicorum (sive spatium temporis ludis illis interjectum) ipsa est metaphora. Sed a metaphora metaphora non ducitur: verum communis utriusque fons indagandus est. Similiter indicandum de insequentibus, ἢ ἀπὸ τῶν χορευόντων &c.

καθισταμένων] Legendum existimo καθιστάμενον, *qui definitur (orbis).*

χορείαν] Posui pro Ald. χορίαν.

περιόδους* καλεῖν]. Pro asterisco, quem his posui, spatium quatuor fere litterarum purum est relictum. Sed nihil hic desideres. E verbis potius statim subjectis fortasse plura exciderunt. Ego sensum his fieri integrum putavi, quæ in versione etiam secutus sum: διὰ τὸ ταῖς κ. τὸ ἐνθ. διανοίαις εἶναι ἐκτετελεσμένας; aut ἅτε τῆς κ. τὸ ἐνθ. διανοίας οὔσης ὁπωσοῦν ἐκτετελεσμένης. Sed veriora fortassis è codd. proferentur.

λεῖν εἰώθαμεν, τῆς κατὰ τὸ ἐνθύμημα διανοίας ἐκτετε-
14 λεσμένοις. Ὅσα δὲ σχήματα τῶν ἐννοιῶν ὠνόμασται, οἷ-
ον προδιόρθωσις, ἐπιδιόρθωσις, ἀποσιώπησις, παράλειψις,
εἰρωνεία, ἠθοποιΐα, ἅπαντα ταῦτα οὔ μοι δοκεῖ δικαίως
σχήματα καλεῖσθαι, ἀλλ' ἔννοιαι, καὶ ἐνθυμήματα, καὶ
λογισμοὶ τοῦ πιθανοῦ χάριν, καὶ πίστεων εἴδη. Τὰ
μὲν γὰρ προοιμίων ἔχει δύναμιν, ἐπιδιόρθωσίς τε καὶ προ-
διόρθωσις· ἡ δὲ παράλειψις τὸ ἀξιόπιστον ἐνδείκνυται·
καὶ μέρη ἂν εἴη τῆς παθητικῆς τε καὶ ἠθικῆς ἀποδείξεως,
τῇ τῆς ὑποκρίσεως ἀρετῇ πρέποντα.

---

§. 14. παράλειψις] Ita Apsin. ed. Ald., bis hac in paragr. Sed Anon. ad Hermog. ed. Ald. utrobique παράληψις.

δοκεῖ] Ita Aps. ed. Ald. Sed Anon. ad Hermog. ed. Ald. δοκοῦσι.

τοῦ πιθ. χάριν] Ita Aps. ed. Ald., et, teste Bastio, cod. Par. Hermogenis. Cf. Addenda. In Ald. Hermog. legitur τοῦ πιθ. χωρίου.

πίστεων] Ita Aps. Ald. Sed Hermog. Ald. πίστεως. Cod. quoque Par. fort. πίστεως et παράληψις, si quid licet e Bastii silentio suspicari.

§. 14. Ὅσα δὲ σχήματα &c.] Hanc extremam particulam etiam priores editores inde ab Hudsono in fragmentorum numero posuerunt. Sumserunt autem ex anonymi comment. in Hermog. p. 380. Sed occurrit etiam in altero Rhetorum Aldinorum tomo verbis modo tractatis (τῆς κατὰ τὸ ἐνθ.... ἐκτετελεσμένοις) statim subjectum.

[Bastius: "Hunc locum inspexi in egregio cod. 1983. Quæ in ed. Ald. hoc fragmentum præcedunt, in illo cod. sic habent: καὶ οἱ περιφανεῖς τῶν τεχνικῶν τούτῳ τῷ λόγῳ συναινοῦσιν, αὐτίκα Λογγῖνος ὁ φιλολόγος ἐν τῇ ῥητορικῇ τέχνῃ τῆς λέξεως μόνης εἶναι λέγει τὰ σχήματα, καὶ δὴ παραθησόμεθα καὶ τὴν λέξιν αὐτήν, ὅπως μηδεὶς ἀπιστήσῃ τοῖς εἰρημένοις. "Ὅσα, φησί, σχήματα τῶν ἐννοιῶν ἐκπρέποντα." Tum hæc sequuntur: καὶ ταῦτα μὲν Λογγῖνος ὁ φιλολόγος, ᾧ δεῖ μάλιστα πείθεσθαι, κἂν οἱ λοιποὶ πάντες ἐναντιῶνται τῷ λόγῳ.—In ipso fragmento cod. 1983. præbet τοῦ πιθανοῦ χάριν pro τ. π. χωρίου. Facile hæc confundi potuerunt, si compendium scribendi adhiberetur, i. e. si χρ̃ pro χάριν, χ̃ρι pro χωρίου scriberetur. Cf. Addenda ad Sect. VII. §. 1. Sæpius autem illa duo verba per compendium sic scripta occurrunt in cod. 1983."—

" Idem codex compluribus locis Longini verba laudat, sed per temporis brevitatem non licuit omnia, quæ huc pertinerent, conquirere. V. c. apud Hermog. π. σεμνότητος (p. 91. ed. Ald.) ad verba ἐπ. τὸ ἰωνικόν τε καὶ τὸ συγγενὲς τῷ ἰωνικῷ τροχαϊκῷ, scholiasta codicis 1983. hæc dicit: ὁ τροχαῖος τροχαλὸν ποιεῖ τὸν λόγον, διὸ καὶ τροχαῖος καλεῖται, ὁ τῶν τρεχόντων ῥυθμός, ὥς φησι Λογγῖνος ὁ φιλόλογος. ὅθεν καὶ ἴαμβος κ. τ. λ. Idem ad verbum ἰωνικῷ scribit: ἰωνικοὶ δὲ καλοῦνται, ἐπειδὴ Ἰώνων εἰσὶν εὕρεμα μαλακὸν καὶ τρυφερώτερον, ᾧ καὶ Σωτάδης ἐχρήσατο, ὥς φησι Λογγῖνος."

" De Toupii animadversionibus multa sunt quæ monere possim, quum meum exemplum notatis plenum sit; sed temporis impedior brevitate. V. c. p. 387. verbum γυναικοϊέραξ dicit in rarissimis esse. Ego id in *Palladio* reperi hist. Lausiaca p. 153. ed. Meurs. ὡς οὐκ ἔγνωσαν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα γυναικοϊέρακες, παράδεξιον κ. τ. λ."]

παράληψις] Scribendum, παράλειψις. Idem error apud Plutarch. Tom. 2. p.

argumentum singulis sententiis utcunque absolutum est.

Quæ vero figuræ sententiarum appellantur, ut *correctio præcedens, subjecta correctio, reticentia, præteritio, ironia, morum expressio*, earum nulla mihi videtur recte appellari figura. Dicendas potius existimo sententias, enthymemata, rationes a probabili, et argumentorum genera. Quædam enim earum, ut correctio præcedens et subjecta correctio, procemiorum vim habent: præteritio vero dictis fidem tribuendam esse ostendit: atque ita partes sunt confirmationis, quæ utitur incitata et morata oratione, convenientes illæ pronuntiationis artificio. 14

466. et Photium in Antiphonte. Figura utitur Demosthenes Olynth. 2. p. 5. Τὸ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι, καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι. Ubi Schol. Τοῦτο τὸ σχῆμά ἐστι τὸ κατὰ ΠΑΡΑΛΕΙΨΙΝ. Toupius. Et hic et versus finem recte in Ald. Tom. II. ει pro η scriptum est.

εἰρωνεία] Non tropum hoc nomine dictum intelligi voluit auctor, sed modum quendam rerum tractandarum, qui plura verba poscit, non significationem verborum mutatam. Pertinet igitur huc locus Quintiliani IX, 2, 44. et sqq. "Εἰρωνεία, quæ est *schema*, ab illa, quæ est tropus, genere ipso nihil admodum distat." &c.

δοκεῖ] Sic ap. Apsinem, pro δοκοῦσι.

τοῦ πιθ. χάριν] Ex eodem loco χάριν petivi pro χωρίου. Sed hoc an illud verum sit, non definio. Illud χάριν propterea non plane probatur, quia non additum est aliquod participium aut adjectivum, quo v. λογισμοὶ cum χάρις arctius jungatur, velut παρειλημμένοι. Sed χωρίον insolentius est pro τόπῳ, *adjuncto causæ vel rei, e quo peti possit argumentum*. Longinus cum aliis videtur τόπον appellasse, quoniam in Π. Υ. usum ejus, saltem κοινοῦ τόπου, appellat τοπηγορίαν. Veruntamen ego existimavi, præferendum illud esse, quod inter cetera melius scripta reperitur.

πίστεων] Sic idem Apsines pro πίστεως.

τῇ τῆς ὑποκρίσεως ἀρετῇ] Latiori sensu, de *pronuntiatione totius orationis* h. l. ὑπόκρισις dicta videtur; non de ea, quæ unam quandam sententiam voce et motu adjuvat, cujus definitionem Hudsonus e Jul. Rufiniano III, 6. adscripsit: "*Hypocrisis* est figura sententiæ, cum adversarium gestu et pronuntiatione extollimus, vel abjicimus." Sequitur enim in Aspine caput de ὑποκρίσει latiori illo sensu, ad quod verba τῇ τῆς . . . πρέποντα transitum non optimum parant. W.

* Scripsit plurima Longinus, de quibus viri doctissimi Langbænius et Hudsonus, et in primis Germanorum maximus Joannes Albertus Fabricius in Bibliotheca Græca. Nos nonnulla, quæ vel prætermissa, vel parum intellecta deprehendimus, hic corollarii loco adponemus.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΦΕΙΔΙΟΥ. Hunc librum laudat Suidas, ubi alii Μειδίου, alii Μηδίου. Sed plena inscriptio fuerat: ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑΤΑ ΜΗΔΙΟΥ. *De partibus animæ contra Medium*. Proclus in lib. 4. Polit. Platonis p. 415. Οἶδα δ' ἔγωγε τὸν Πορφύριον ἐν τοῖς Συμμίκτοῖς ἰσταφοῦντα προβλήμασι ΜΗΔΙΟΥ πρὸς Λογγίνου συνουσίαν τινὰ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ. Atque huc referendum videtur quod legitur apud Eusebium Præparat. XV. 3. Λογγίνου πρὸς τὴν τῶν Στωϊκῶν ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ δόξαν ἀντίῤῥησις. Nam Medius e porticu fuerat. Ejus meminit noster apud Porphyr. in vita Plotini: Στωϊκῶν δὲ Θεμιστοκλῆς καὶ Φοιβίων, οἵ τε μέχρι πρώην ἀκμάσαντες Ἄννιος καὶ ΜΗΔΙΟΣ. Confer nos supra ad Fragm. VII.

---

* Adjunxit Toupius hoc corollarium notæ supra positæ de v. παράληψις.

ΠΕΡΙ ΟΡΜΗΣ. *De appetitione* liber, quem Cleodamo et Porphyrio nuncupavit. Porphyrius in Plotino cap. 17. ὅθεν ὁ Λογγῖνος μὲν προσφωνῶν τὰ ΠΕΡΙ ΟΡΜΗΣ Κλεοδάμῳ τε κἀμοὶ Πορφυρίῳ, Κλεόδαμέ τε καὶ Μάλχε προὔγραψεν. Opus philosophicum. Confer Sext. Empir. p: 196. Simplic. in Epictet. p. 8. Laërt. in Zen. VII. 84. et Laertii compilatorem Suid. nostrum in v. Ὁρμή. Cicero de Offic. I. 28. *Duplex est enim vis animorum atque natura: una pars in appetitu posita est, quæ est* Ὁρμὴ *Græce, quæ hominem huc et illuc rapit: altera in ratione, quæ docet et explanat, quid faciendum fugiendumque sit: ita fit, ut ratio præsit, appetitus obtemperet.* Περὶ ὁρμῆς etiam scripserat Zeno Citieus et Sphærus Bosporanus. de quibus Laërtius consulendus. Ceterum Cleodami istius meminisse videtur Trebellius Pollio in Gallieno: *Quibus compertis Gallienus* CLEODAMUM *et Athenæum Byzantios instaurandis urbibus muniendisque præfecit.*

ΕΞΗΓΗΣΙΣ εἰς τὸν Πλάτωνος Τίμαιον. *Commentarius in Timæum Platonis.* Mich. Psellus apud cl. Wetsten. ad Joan. I. 18. Λογγῖνος μὲν οὖν ὁ κριτικὸς ΤΟΝ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΕΞΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΙΜΑΙΟΝ, καὶ βουλόμενος μὲν τῶν ῥητορικῶν χαρίτων ἄμοιρον αὐτὸν ἀποδεῖξαι, σοφιστικῶς τὴν τοῦ προοιμίου διερμηνεύει περίοδον; ἐν ᾗ τρία ταῦτα κόμματά εἰσιν. Quæ ex Mich. Pselli commentariis ineditis in Platonis Timæum proculdubio deprompta sunt.

ΟΔΑΙΝΑΘΟΣ. Oratio, ut videtur, funebris in laudem Odenati, Palmyrenorum principis, qui insidiis consobrini sui interceptus est. de quo Trebellius Pollio in Odenato. Libanius in Epistola ad Eusebium: Ὀδαίναθον τὸν λόγον, Λογγίνου δὲ ὁ λόγος, ἐγὼ μὲν ἀπαιτῶ, σὲ δὲ δεῖ δοῦναι, καὶ γενέσθαι δίκαιον περὶ τὴν ὑπόσχεσιν. Meminit etiam Libanius, idque non sine laude, in Epistola ad Anatolium, ubi de Eusebio nonnulla leguntur. Confer Phot. in Demosthene, Procop. in Persicis lib. 2. Zosim. lib. 1. Suid. v. Ὀδαίναθος. et Trebell. Poll. Gallieno. Eum egregie laudat Agathias lib. 4. p. 129. ed. Vulcan. Τοῦτον μὲν οὖν οἴκαδε αὖθις ἀφιγμένον, καὶ οὐ μετρίως χρησάμενον οἷς ἀσεβήσας ἐτύγχανε, πρὸς ἀλαζονείαν ἀρθέντα πολλὴν, ἀπέπαυσεν οὐκ ἐς μακρὰν τοῦ φρυάγματος ΟΔΕΝΑΘΟΣ ὁ Παλμυρηνὸς, ἀνὴρ ἀφανὴς μὲν τὰ πρῶτα καὶ ἄγνωστος, ταῖς δὲ Σαπώρου συμφοραῖς, καὶ οἷς ἔδρασεν ἐπ᾽ αὐτῷ, μεγίστην ἀράμενος δόξαν, καὶ πολλοῖς τοῖς πάλαι συγγραφέων ἀξιαφήγητος γεγενημένος.

ΦΙΛΑΡΧΑΙΟΣ. Meminit Porphyrius in Plotino cap. XIV. Ἀναγνωσθέντος δὲ αὐτῷ τοῦ τε ΠΕΡΙ ΑΡΧΩΝ Λογγίνου καὶ ΤΟΥ ΦΙΛΑΡΧΑΙΟΥ, φιλολόγος μὲν, ἔφη, ὁ Λογγῖνος, φιλόσοφος δὲ οὐδαμῶς. Ad quem locum nugantur viri eruditi. Sed recte vidit doctissimus Valesius de Critic. I. 17. Φιλαρχαῖος nihil aliud esse quam libri titulum. Subintelligitur scil. λόγος. Sic Φιλαλήθης λόγος. Euseb. cont. Hierocl. p. 513. Ταῦτα ῥήμασιν αὐτοῖς Ἱεροκλεῖ τῷ τὸν καθ᾽ ἡμῶν ἐπιγεγραφότι ΦΙΛΑΛΗΘΗΝ ΛΟΓΟΝ. Sic Ἡρωδιανοῦ Φιλέταιρος. Ζηνοδότου Φιλέταιρος. de quibus cl. Piersonus in Præfat. ad Mœrin. Quæ quidem ejusdem farinæ sunt.

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ sive ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ. Longinum ἐν τοῖς Φιλολόγοις laudat Auctor Vitæ Apollonii Rhodii. Τάῤῥα δὲ πόλις Κρήτης, ΩΣ ΦΗΣΙ ΛΟΓΓΙΝΟΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΙΣ. Joannes Siceliota Commentario MS. in Hermogenem, quem mecum communicavit cl. Ruhnkenius: Λέγει δὲ περὶ τούτων Λογγῖνος ἀκριβέστερον ἐν τῷ κα ΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ.

ΠΕΡΙ ΕΘΝΙΚΩΝ. *de Gentilibus.* Anonymus a Montefalc. editus Bibl. Coislin. p. 597. Ὅσοι ἐθνικῶν Ὡρίων Θηβαῖος, Μητρόδωρος, Φιλόξενος, ΛΟΓΓΙΝΟΣ. Scribe cum Montefalconio, Ὅσοι περὶ ἐθνικῶν. Orationem περὶ ἐθνικῶν laudat Etymologus in v. Ἄστυ. Quare de hac lectione non est dubitandum. Confer Joan. Albert. Fabricium Bibl. Græc. Vol. IX. p. 601.

Atque hæc quidem de libris deperditis, et ad Fragmenta Longini: quibus addi poterit illud Suidæ: Αἰωνοάριος, ὁ Ἰανουάριος μήν. οὕτω ΛΟΓΓΙΝΟΣ αὐτὸν ἑρμηνεῦσαι βιάζεται, ὡσανεὶ αἰῶνος πατέρα. Quæ non paulo auctiora leguntur infra v. Ἰανουάριος. Adscribam locum integrum, ut emendem; nam non nihil corruptus est. Ἰανουάριος. ἄγαλμα τετράμορφον, διὰ τὰς τέσσαρας τροπάς. οἱ δὲ πλάττουσιν αὐτὸν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κλεῖδα κατέχοντα, ὡς ἀρχὴν τοῦ χρόνου, καὶ ἄνοιξιν τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ θυρεόν. ἕτεροι δὲ τῇ δεξιᾷ τ', τῇ δὲ ἀριστερᾷ ξε' κατέχοντα, ὥσπερ τὸν ἐναὐτόν. ὅθεν καὶ ὁ ΛΟΓΓΙΝΟΣ Ἀιωνοάριον αὐτὸν ἑρμηνεῦσαι βιάζεται, ὡσανεὶ αἰῶνος πατέρα. *Januarius. Simulacrum ejus est quadrifrons, propter quatuor anni conversiones. Alii vero eum fingunt tenentem manu dextra clavem, ut anni principium, et reseratorem, et janitorem. Alii vero, tenentem dextra numerum CCC: sinistra vero LXV, ut annum. Quare Longinus eum Æonoarium, quasi ævi patrem, violenter interpretari conatur.* Ubi recte observat Kusterus, quem hic Suidas *Januarium* vocat, eum ab aliis *Janum* appellari. Frustra autem defendit vir doctissimus vocem θυρεόν. Melius Portus, θυρωρόν. Plutarch. in Mario: Τίνα δὴ καταγνοὺς ἀνανδρίαν ἡμῶν Μάριος εἴργει μάχης, ὥσπερ γυναῖκας, ὑπὸ ΚΛΕΙΣΙ ΚΑΙ ΘΥΡΩΡΟΙΣ; Confer Suid. v. Τριτοπάτορες. Sed vera lectio est θυραῖον. αι et ε in libris scriptis passim confunduntur. Glossæ Philoxeni: *Janus*, ΘΥΡΑΙΟΣ θεός. Porphyr. in Antro Nymph. Διὸ Ἰανούαν εἰπόντες τὴν θύραν, καὶ Ἰανουάριον μῆνα ΤΟΝ ΘΥΡΑΙΟΝ προσεῖπεν. Macrobius Saturnal. I. 9. *Sunt qui Janum eundem esse atque Apollinem et Dianam dicant, et in hoc uno utrumque exprimi numen affirment. Etenim, sicut Nigidius quoque refert, apud Græcos Apollo colitur, qui* ΘΥΡΑΙΟΣ *vocatur; ejusque aras ante fores suas celebrant, ipsum exitus et introitus demonstrantes potentem. Idem Apollo apud illos et* Ἀγυιεὺς *nuncupatur; quasi viis præpositus urbanis. illi enim vias, quæ intra pomœria sunt,* ἀγυιὰς *appellant. Dianæ vero ut Triviæ viarum omnium iidem tribuunt potestatem. Sed apud nos Janum omnibus præesse januis nomen ostendit, quod simile* ΘΥΡΑΙΩι. *nam et cum clavi ac virga figuratur: quasi omnium et portarum custos, et rector viarum.* Ceterum hæc deprompta videntur ex Longini Vocabulario, cujus titulus fuerat, Λέξεις κατὰ στοιχεῖον. quod opus in suum Lexicon transcripsit Suidas. ut et articulus ille apud Photium in Lex. inedito, cujus apographum penes me est: Σέρφοι. οἱ πτερωτοὶ μύρμηκες, οὓς ἡμεῖς νύμφας. οὕτως Δίδυμος. ΚΑΣΣΙΟΣ ΔΕ ΛΟΓΓΙΝΟΣ· Σέρφος. πτηνόν τι μακρὸν (leg. μικρὸν) κώνωπι ἐμφερὲς κατὰ τὸ μέγεθος. μετὰ δὲ τοῦ τ στέρφνους (leg. στέρφους) φησὶν εἶναι τοὺς πτερωτοὺς μύρμηκας. Recte emendavimus, præeunte cl. Alberto, πτηνόν τι ΜΙΚΡΟΝ. Schol. ad Aristoph. Vesp. 351. θηρίδιόν τι μικρὸν vocat. Quocum facit Hesychius v. Σύρφος. Theodoret. Eccles. Hist. II. 30. Σκνίπας δὲ αὐτοῖς ἐξῄτησεν ἐπιπεμφθῆναι καὶ ΚΩΝΩΠΑΣ, ὥστε καὶ διὰ τῶν ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΥΦΙΩΝ τοῦ σφίσιν ἐπαρκοῦντος ἐπιγνῶναι τὴν δύναμιν. Sed hoc leve scilicet. Leguntur etiam nonnulla, quæ Longini nomen præferunt, apud Proclum in Comment. ad Platonis Timæum, apud Photium in Bibliotheca, apud Joannem Stobæum in Eclogis Physicis, Sopatrum Prolegom. in Aristidem, Eustath. in Homer. Schol. in Hermogenem, nec non apud Hephæst. atque ejus Scholiastam, sed quæ non sunt tanti, ut adscribi mereantur. Quid quod, quæ habet Hephæstio, sunt πονηροῦ κόμματος atque ὑποβολιμαῖα.

INDEX SCRIPTORUM,

QUORUM LIBRI IN DISSERTATIONE PHILOLOGICA RUHNKENII ATQUE IN EJUSDEM TOUPIIQUE ET ALIORUM NOTIS

VEL INEDITI LAUDANTUR,

VEL EDITI EMENDANTUR, EXPLICANTUR,

A CORRECTIONE VINDICANTUR.

Achilles Tatius emend. 281
Ælianus emend. 137
Æschines, orator, emend. 131
Agartharchides apud Photium emend. 92
Alciphron emend. 27, 39, 225 bis, *ib.* quinquies.
Alexis ap. Athenæum emend. 279
Ammonius emend. 7
Anaxandrides ap. Athenæum emend. 89, 279
Anonymus in Bibl. Coisl. emend. 372
Anthologia gr. ined. laud. 26
Anthologia lat. emend. 69
Antiphanes ap. Porphyrium emend. 342
Aristænetus emend. 87
Aristides emend. 47, bis, 286
——— expl. 342
Aristo in Anthologia emend. 205
Aristophanes emend. 160
Aristoteles emend. 235
Arrianus emend. 201, 334
——— vind. 29
Artemidorus emend. 279
——— expl. 47
Athenæus emend. 9, 27, 167, 224. Cf. Alexis, Auaxandrides, Damoxenus, Epigenes, Pherecrates, Theopompus.
Athenæus expl. 26, 27
Auctor carm. de lapidibus emend. 121
——— vitæ Homeri emend. 100
Callimachus emend. 113, 279
——— vind. 32
——— ap. Eusebium emend. 267
Catullus expl. et vind. 67
Chœroboscus emend. 317, bis
Cicero emend. 151
Claudius Saturninus emend. 150
Clemens Alex. cf. Euripides.
Damascius ap. Photium emend. 145, 342
——— expl. 205
——— ap. Suidam vind. 186
Damoxenus ap. Athenæum emend. 103
Demetrius Phalereus emend. 137, 188
Demosthenes emend. 30, 101
——— vind. 167
Dio Cassius emend. 18, 295
Dio Chrysostomus emend. 41
Diodorus Siculus emend. 32, 67, 243
——— expl. 27
——— vind. 286
Diogenes Laërtius emend. 97, 224. cf. Epicharmus.
——— expl. 265
Dionysius Halicarnassensis emend. 28, ter, 43, 71, 160, 190, 224, 273, 274, cf. Lysias.
——— expl. bis, 191
Dioscorides, epigramma ined. ap. Straton. emend. 305
Epicharmus ap. Diogenem Laërtium emend. 225
Epigenes ap. Athenæum emend. 279
Eunapius emend. 121, 224
——— ap. Hesychium emend. 49
Eupolis ap. Scholiast. Aristophanis emend. 283
Euripides emend. 145, 307
——— ap. Clementem Alex. emend. 267
——— ap. Stobæum emend. 234
Eusebius. cf. Callimachus, Porphyrius.
Heliodorus emend. 281
Heraclides emend. 291, 305
Herennius Commentar. ined. in Aristotelis Metaphysica emend. 293

Hermias emend. 342
——— commentar. ined. in Platonis Phædrum laud. 225
Hermogenes emend. 95
Herodotus expl. 177
Hesychius emend. 31, 85, 92, 132, 169, 171. bis. cf. Eunapius.
——— expl. 205
Hierocles ap. Stobæum emend. 236, 288.
Horatius expl. 85
Hyperides ap. Stobæum emend. 229, ter.
Jamblichus expl. et vind. 191
——— ap. Suidam emend. 21
Ioannes Siceliota commentar. ined. in Hermogenem laud. LXXX, LXXXIV, LXXXVII, LXXXXII, LXXXXVIII 372
——— emend. LXXXXI, bis, LXXXXII. 21
Josephus emend. 37, 266, 349
——— expl. 286
——— vind. 177, 289
Julianus emend. 163
Lexicon Sangermanense ined. laud. CI, 17, 226.
Libanius emend. 168
Longinus ap. Proclum emend. LXXX, bis, LXXXI.
Lucianus emend. 26, 67, 94, 306
——— expl. 81
Lysias emend. 221, 267
——— ap. Dionysium Halic. emend. 39
Maximus Tyrius emend. 47, 87
Menander emend. 29
Neophron ap. Stobæum emend. 163
Olympiodorus commentar. ined. in Platonis Alcibiadem laud. LXXIII bis.
——— Platonis Phædonem laud. LXXIX.
——— Platonis Philebum laud. LXXVII.
Origenes, philosophus, ap. Porphyrium emend. LXXVI. sq.
Orpheus emend. LXXVII. cf. Auct. de lapidibus.
Petronius emend. 40
Petrus expl. 342
Pherecrates ap. Athenæum emend. . . 305
Philistus ap. Pollucem expl. et vind. 265
Philo, Judæus, emend. 48, 199
Philosophus emend. 83, 251
Philostratus emend. 269, 281
Photius emend. 253. cf. Agatharchides, Damascius.
Photius, Lexicon ined. laud. LXX, CII, 25, 198
Photius, emend. . . . . 373, bis
Phrynichus Appar. Sophist. ined. laud. 305
Phurnutus emend. 55
Plato emend. 205
Platonius emend. 229
Plautus expl. 85
Plutarchus emend. 39, 63, 65, 66, 77, 107, 199, 281, 343
——— expl. 7, 205
——— vind. 199
Pollux emend. 279. cf. Philistus.
Polyænus expl. 345
Polybius emend. 92, 117, 278
Porphyrius emend. LXXVIII, 247, 302. Cf. Antiphanes, Origenes.
——— expl. 373
——— ap. Eusebium emendatus LXXXIII sq., LXXXVI.
Proclus commentar. ined. in Platonis Parmenidem laud. LXXXI. cf. Longinus.
Psellus commentar. ined. in Platonis Timæum laud. 372
Quintilianus emend. 225
Rhetor ined. in bibl. Medicea laud. LXXX, LXXXXVIII.
Scholiasta ineditus Aristidis laudatus LXXXXII.
——— Aristophanis emend. 171, 353. Cf. Eupolis.
——— Aristotelis emend. 343
——— Hermogenis emend. CIII, 315
——— Sophoclis emend. 296
Stephanus Byzant. emend. LXXXXIII.
Stobæus emend. 235. Cf. Euripides, Hierocles, Hyperides, Neophron.
Strabo emend. 8, 30, 186
Strato emend. 225
——— Epigramm. ined. laud. 74. Cf. Dioscorides.
Suidas emend. 17, 112, 315, 373
——— vind. 195. cf, Damascius Jamblichus.
Synesius emend. 67, 184, 345
Syrianus commentar. ined. in Aristotelis Metaphysica laud. LXXIV, CV. 291
Tatianus emend. 157
Themistius emend. 235
Theocritus emend. 85
Theodoretus emend. 199
Theophrastus emend. 8
Theopompus ap. Athenæum emend. 279
Thucydides emend. 47
Tiberius Rhetor expl. 266
Tzetzes commentar. ined. in Hermogenem emend. 24
Xenophon emend. 38, 289

INDEX

RERUM ET VERBORUM.

A.

α exprimitur lineola supra consonantem vel supra ι ducta: Add. ad 7, 1. et Fragm. 8, 14.

ἀβλεμὲς προςπίπτειν, *sine viribus tangere animum*: 29, 1.

ἀγαθὰ, non *virtutes orationis*, sed *omnia, quæ hominibus parantur, bona*: 5, 1.

ἄγαλμα: 30, 1.

ἄγαν. οἱ ἄγαν πλοῦτοι: 33, 2. ἡ ἄγαν συγκοπή: 42, 1.

ἀγανακτεῖν proprio sensu: 17, 1. 22, 1. metaphorice (si sana lectio) 21, 2.

ἄγειν, *animum movere*: 18, 2. 30, 1. ἄγειν ἀπ᾽ ἀλλήλων, *disjungere*: 22, 3. εἰς πειθὼ et ἔκστασιν: 1, 4. εἰς τεχνικὰ παραγγέλματα: 2, 1. δι᾽ ἀσφαλείας τὰ ὀνόματα: 16, 4. μετὰ τῶν ἐλλογιμωτάτων, *referre inter præstantissima*: Fr. 6, 3. ἄγεσθαι φυσικῶς, *naturæ instinctum sequi*: 35, 4.

ἀγεληδὸν, *catervatim, magno numero*; aut *cum specie multitudinis*, propter pluralem pro sing. positum: 23, 4.

ἀγεννὲς κακόν: 3, 4. φρόνημα: 9, 3. ζῶον: 35, 2. νόσημα, φιληδονία: 44, 6.

ἀγλυκές: Fr. 8, 8.

ἀγχίνοια: 34, 4.

ἀγχίστροφον (τὸ) videtur esse *vis, vehementia*: 9, 13.

ἀγχιστρόφως, *celeriter*: 22, 1.

ἀγὼν, *certamen* in imitando: 13, 4. *bellum*: 16, 2. *causa cum contentione* (ut in foro) *agenda*: 11, 1. *vis in sublimitate*: 15, 1. ἀγῶνος ἔμπλεως, *qui res narratas putat se ipsum gerere*: 26, 3.

ἀγωνία, *anxietas*: 19, 2. 22, 4.

ἀγώνισμα, *certamen* ingenii fictum: 14, 2.

ἀγωνιστὴς naturæ dicitur *homo*: 35, 2.

ἀγωνιστικὸς, *vehemens*: 23, 1. τὸ ἀγωνιστικὸν, *vehementia*: 22, 3.

ἀδέκαστος a Tollio restitutum: Add. ad 44, 9.

ἀδιανέμητα, *quæ non debent disjungi*: 22, 3.

ἀδιάπτωτος, *liber ab errore*: 33, 1. et 5. 36, 4.

ἀδιάχυτος, *verbis non diffusus*: 34, 3.

Adjectivum junctum genitivo substantivi, v. c. τῆς Ἀσίας ὅλη: Add. ad 4, 2.

ἀδρεπήβολον (τὸ) *vis, quæ magnarum rerum potitur*: 8, 1.

ἀδρεπήβολος defenditur: Add. ad 8, 1.

ἁδρὸν i. q. γενναῖον: 40, 4.

ἀδοξότερα τῆς ὕλης verba, i. e. *humilia*: 43, 1.

ἀδὺ φωνεύσας (pro ἡδὺ φωνούσης) ὑπακούειν, e Sapphus oda: 10, 2.

ἀδύνατον (πᾶν τὸ): 15, 8.

ἀεί. De loco hujus particulæ vid. ad 44, 6. Fort. ubique scribendum αἰεὶ, quod in multis locis e melioribus libris profertur. Vid. e. g. Varr. lect. ad 33. 3.

ἄζηλος: 44, 8,

ἄθεα, *quæ perperam finguntur de diis*: 9, 7.

Ἀθηναῖος, philosophus Stoicus: Fr. 5, 4.

Ἀθηνογένης, homo, contra quem Hyperides orationem habuit: 34, 3.

ἀθρόα, *cuncta*: 34, 4. ἀθρόα δύναμις, *magna facultas*, sc. in dicendo: 1, 4.

ἀθροισμὸς, figura: 23, 1.

αι permut. cum ε in προκειμέναις: 11, 1. φυσιολογίαις: 12, 5. et alibi.

Αἴας, *Ajax Homericus*, Silentium ejus sublime: 9, 2. Preces persona ejus dignæ: 9, 10.

αἱματοῦν. ἡματωμένον ὕδωρ, *aqua sanguine mixta*, e Thucydide: 38, 3.

αἱρεῖν. ἔνθεν ἑλὼν (v. not.) 34, 4.

αἵρεσθαι ἀγῶνα: 16, 2.

Αἰσχίνης in præstantissimis Græcorum oratoribus numeratur: Fr. 1.

αἶσχος, de verbo humiliori: 43, 3.

αἰσχύνειν, *imminuere*: 43, 1.

αἰτεῖσθαι φῶς: 9, 10.

αἴτημα: 9, 10.

αἰτία μεῖζον, Germ. *ein wichtigerer Entscheidungsgrund* : 33, 4. αἰτία μεγέθους, *id, quod ad sublimitatem facit* : 8, 1. αἰτίας et ἀρετὰς confusa : Add. ad 33, 4.
αἰτιᾶσθαι : 1, 2.
αἴτιον ὕψους i. e. αἰτία μεγέθους : 10, 1.
αἰὼν πᾶς ὁ μετ' ἐμέ : 14, 3. αἰῶνος παντὸς ἄξιον, *dignum quod per omne insequens ævum duret*. ὁ πᾶς αἰὼν καὶ βίος : 36, 2. Sic αἰὼν 44, 9.
ἄκαιρον πάθος : 3, 5. Cf. κενός.
ἀκατέργαστοι ἔννοιαι Æschyli : 15, 5.
ἄκεντρον, *quod vim nullam habet* : 21, 1.
ἀκμή. ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς, ex Herodoto : 22, 1. ἀκμὴ et ἀπακμὴ confusa : Add. ad 9, 14.
ἀκοαί : 10, 3.
ἀκόλαστος, *infinitus, immensus* : 44, 6.
ἀκολουθία, *rectus ordo verborum* : 22, 1.
ἀκονᾷν, metaph. 44, 3.
ἀκούειν, *attendere ad aliquid* : 15, 11. *intelligere* : 42, 1. οἱ ἀκούοντες pro οἱ ἀκροαταί : 22, 2. et 3 et alibi.
ἄκρα (ἡ). κατ' ἄκρας, *prorsus* : 44, 6.
ἄκρατον, de δαιμονίῳ, *divino numine* : 9, 8. ἄκρατοι μεταφοραὶ, nimis multæ metaphoræ : 32, 7.
ἀκρίβεια, *summa cura et diligentia* : 35, 2. sic et τὸ ἀκριβές : 32, 2. 36, 3.
ἀκριβῶς ἐκπεπονημένοι κρατῆρες : 43, 2.
ἄκριτον πάθος, *immoderatus affectus* : 32, 8.
ἄκρος. ἐπ' ἄκρον, *summe* : 34, 4. τὰ ἄκρα, *summæ virtutes* : 33, 2. τὰ ἄ. καὶ ὑπερτεταμένα, *summa et maxime insignia in quoque genere* : 10, 1 et 3.
ἀκροάσεις, *disputationes recitatæ et deinceps editæ* : Fr. 5, 5.
ἀκροσφαλὲς (τὸ), *id, in quo facillime quis labitur* : 22, 4.
ἀκρότης λόγων, *præstantissima virtus orationis* : 1, 3.
ἄκρως : 15, 7. 20, 1. 34, 2.
ἀκρωτηριάζειν, metaphorice : 39, 4. itemque e Demosthene : 32, 2.
ἀλγηδὼν ὀφθαλμῶν dicitur *formosa mulier* ab Herodoto : 4, 7.
Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας a Timæo inepte laudatus : 4, 2. Dictum ejus ex alto spiritu profectum : 9, 4.
ἀλέξημα in figurarum usu : 17, 2.
ἀλεξιφάρμακος λόγος : 16, 2. ἀλεξιφάρμακα πλήθους καὶ τόλμης μεταφορῶν : 32, 4.
ἀλήθεια, *natura*, quatenus opponitur rebus fictis : 9, 3. 10, 1. Vid. ad 18, 2.
ἀληθὲς (τὸ), *res et veritas ipsa* : 34, 1.
ἀληθινὸς λόγος opponitur *fabulæ* : 3, 1.
ἅλις, *sufficienter* aut *sufficiens* : 29, 2.
ἁλίσκειν. ἁλοὺς, proprie, *captus s. victus* : 3, 4. ἁλῶναι παρανοίας : 36, 2.
ἀλληγορία : 9, 7.
ἀλληγορικὸς στόμφος Platonis : 32, 7.
ἀλληλουχία, *mutua conjunctio* : 36, 4.
ἀλλότριον πνεῦμα : 13, 2.
ἀλλόφυλος τάξις, *alienus locus* : 22, 4.
Ἀλωάδαι, *Otus et Ephialtes* : 8, 2.
ἄλλως, *non nisi* : 7, 1. Vid. et ad 9, 7.
ἀλογιστεῖν : 10, 3.
ἀλόγως, *temere* : 22, 1. 83, 5.
ἁλουργής, ex Theopompo : 43, 2.
ἀμαθὴς τόλμα : 2, 2.
ἀμάλακτοι ἔννοιαι Æschyli : 15, 5.
ἁμαρτάνειν. ἡμαρτημένος, *vitiosus* : 36, 2.
ἁμαρτήματι opponitur ἀρετή : 35, 1.
ἄμαχος βία : 1, 4. ἄμ. ἔρως : 35, 2.
ἀμβλοῦσθαι, metaph. 14, 3.
ἀμεγέθης : 34, 4. 40, 2 et alibi.
ἀμέθοδος, *nulli præcepto adstrictus* : 2, 2.
ἀμέλει : 8, 1 extr. 12, 1. 34, 2.
Ἀμέλιος, Plotini discipulus : Fr. 5, 2. Dogmata magistri pleraque tuebatur, ampla ceterum et verbosa usus oratione : Fr. 5, 6.
ἄμετρον πάθος : 3, 5.
ἀμίμητος : 28, 4. 34, 2.
Ἀμμώνιος, philosophus Peripateticus : 13, 3. Fr. 5, 4. Sed de priori loco nunc alius Ammonius quærendus, secundum sententiam Amatii ad 1, 1 propositam.
Ἀμμώνιος, philos. Platonicus : Fr. 5, 3. Vid. dissert. de vita et scriptis Longini, §. V.
ἄμοιρος : 34, 3.
ἄμουσος (e conject.) *musicæ ignarus*. De sono : 28, 1. De scommate : 34, 2.
ἀμπώτιδες τοῦ μεγέθους sc. τοῦ ὠκεανοῦ : 9, 13.
ἀμυδρὰ φέγγη : 17, 2.
ἀμύθητος, *innumerus* : Fr. 5, 1.
Ἀμφικράτης malus et ignobilis scriptor : 3, 2. 4, 4.
ἀμφιλαφὴς ἐμπρησμός : 12, 4.
ἀμώμητος, *vitio carens* : 33, 5.
ἂν male omissum : Add. ad 20, 3.
ἀναβαλλόμενα σπλάγχνα, ex Arimaspeis : 10, 4. De h. v. dubio et obscuro vid. nott.
ἀναβλέπειν, *suspicere* (ad res humanas contemplandas) : 13, 1. 44, 8.
ἀνάγεσθαι, *navibus abire* : 15, 7.
ἀναγκάζειν, *permovere* (*sonorum vi*) : 39, 2. ἠναγκασμένα, *quæ necessitas dicere jussit ex tempore* : 22, 2.
ἀναγκοφαγεῖν πράγματα, ex Theopompo : 31, 1.
ἀναγράφειν : 13, 3.
ἀνάγωγα σκώμματα 34, 2.
ἀναζεῖν, *defervescendo ad pristinam conditionem redire* : 44, 4.

ἀναζωγραφεῖν : 32, 5.
ἀναθεωρεῖν : 7, 3.
ἀναθεώρησις : 7, 3. 23, 2.
ἀνάθημα, *res* (sententia) *præclara* : Fr. 3, 6.
ἀναθυμίασις *exhalatio* corporis a Zenone et Cleanthe dicebatur animus : Fr. 7, 3.
ἀναιρεῖν τὴν ὑπερβολὴν, *vim hyperboles omnem tollere* : 38, 1.
ἀνακαλεῖσθαι (si lectio sana est), *retardari* : 42, 2.
ἀνακαλυπτήρια : 4, 5. Cf. Cl. Schæfer ad Lamb. Bos. Ellipss. p. 126.
ἀνακάμπτειν : 36, 4.
ἀνακίρνασθαι : 20, 1.
ἀνακρεμᾶν τὸν νοῦν : 22, 4.
Ἀνακρέων, poeta. Locus ejus, 31, 1.
ἀνακυκλοῦν, *per anfractum redire* : 22, 1.
ἀναλαμβάνειν, *corrigere* (menda scripturæ) : Fr. 6, 2. *discere* : 44, 11.
ἀναλήθης : 3, 4.
ἀναλλάττειν : 38, 2. ubi vid. Addenda.
ἀναλογεῖν : 40, 3.
ἀνάλογον (τὸ) : 31, 1.
ἀναμάρτητος : 32, 8. 33, 2. τὸ ἀναμάρτητον : 36, 1.
ἄναμμα (leg. νᾶμα) τῶν φλεβῶν, e Platone : 32, 5.
ἀναμφίλεκτος πίστις : 7, 4.
ἀνάπαυλα, opp. ἀρχή : 11, 1.
ἀναπεπταννύναι. ἀναπεπταμένον μέγεθος : 12, 3.
ἀναπλάττεσθαι τῇ ψυχῇ : 14, 1.
ἀναπνεῖν ἀτμὸν ἔνθεον : 13, 2.
ἀναπόδεικτον δόγμα, *decreta religionis Christianæ* : Fr. 1.
ἀναπτύσσειν : 7, 1.
ἀναῤῥηγνυμένη ἐκ βάθρων γῆ : 9, 6.
ἀνασκοπεῖν πρὸς αὐγάς : 3, 1. ἀνασκοπεῖσθαι, *legendo dijudicare* : 1, 1. Vid. et Amatius ad inscriptionem libri.
ἀνάστημα i. e. ὕψωμα (al. ἀνάθημα): 7, 2.
ἀνατέτροφα et ἀνατέτραφα confusa : Add. ad 32, 2.
ἀνατομὴ, *accurata partium descriptio* : 32, 5.
ἀνατρέφειν τὰς ψυχὰς πρὸς τὰ μεγέθη : 9, 1. ἀνατρέφεσθαι, de flammis incendii : 12, 4.
ἀνατροπὴν λαμβάνειν, *everti* : 9, 6.
ἀναφαίρετος : 36, 2.
ἀναφέρειν. ἀνηνέχθησαν, e Platone : 13, 1. ἀνοίσει τὰς ψυχάς : 14, 1. de Ætna ignes eructante : 35, 4. ἀναφέρειν ἐπὶ τὰς κράσεις, *ad mixtiones referre, in mixtionum genere numerare* : Fr. 7, 1.
ἀναφορὰ, figura rhetorica, 20, 1.
ἀναχοαὶ, *flammarum eructatio*, de Ætna : 35, 4.
ἀνδραποδίζειν, tropice : 44, 9.
ἀνέγκλητος συγγραφεύς : 33, 1.
ἀνειδωλοποιούμενα μέτρα, *scopus, quem quis animo propositum attingere cogitat* : 14, 1.
ἀνειλεῖσθαι, *provolvi, longius manare*, de incendio : 12, 4.
ἀνεξάλειπτος μνήμη : 33, 3.
ἀνεπαίσθητος, active : 4, 1.
ἀνεπιστάτως, Germ. *in der Zerstreuung* : 33, 4.
ἀνερμάτιστος : 2, 2.
ἀνέχεσθαι τὴν ἀκρόασιν, obscurior formula loquendi : Fr. 8, 5.
ἀνηθοποίητος, *moratæ orationis non studiosus*, de Demosthene : 34, 3.
ἀνθρωπεία φύσις : 39, 3. τὰ ἀνθρώπεια, *actiones et opera hominum* : 33, 3.
ἀνθρώπινα (τὰ), *dicta sive loca scriptoris de hominibus* : 9, 10.
ἀνθυπαντᾷν, *vicissim aliquod dictum reponere* : 18, 1 et 2.
Ἄννιος, philosophus Stoicus : Fr. 5, 2. Nihil nisi veterum dictata exposuit : ib. §. 5.
ἀνοίκειον, *non conveniens* : 43, 1.
ἀνοικονόμητα, *res, quæ in opere disponi nullo loco debent*, sive *alienæ* : 33, 5.
ἀνόνητα (τὰ), *quæ nihil prosunt* : 44, 8. Sed est dubia lectio.
ἀνταγωνιστής : 13, 4.
ἀνтανοῖξαι τὰ ὄμματα τοῖς κεραυνοῖς : 34, 4.
ἀντιγραφὴ, *liber oppositus alterius libro* : Fr. 5, 8.
ἀντιδιαστέλλειν τι (ἀπό) τινος, *distinguere rem a re* : Fr. 3, 5.
ἀντιδιατίθεσθαι πρὸς τὴν πειθὼ, *obstinatum resistere argumentis* : 17, 1.
ἀντικρύς : 3, 4.
ἀντιμεθίστασθαι εἰς πρόσωπον, *mutata persona induere aliam* : 27, 1.
ἀντιμεταβολὴ, figura orationis : 23, 1.
ἀντιμετάθεσις προσώπων, *permutatio personarum* : 26, 1.
ἀντιπεριίστασθαι, *mutari*, 38, 1.
ἀντισπᾶσθαι τῇδε κἀκεῖσε ἀγχιστρόφως, *huc et illuc rapi* : 22, 1.
ἀντιστρέφειν πρός τι, *reciprocari* sive *permutari posse cum aliqua re* : Fr. 4, 2.
ἀντισυμμαχεῖσθαι, *vicissim juvari* : 17, 1.
ἀντιτάττεσθαι : 9, 10.
ἀντιτιμᾶσθαι, *parem ponere, æque magni facere* : 33, 5. extr.
Ἀντιφῶν (vulg. Ξενοφῶν) in numerum optimorum Græciæ oratorum refertur : Fr. 1.
ἀντοφθαλμεῖν πάθεσι, *oculos (animi) obvertere affectibus* : 34, 4.
ἀντωθεῖσθαι et ἀνωθεῖσθαι confusa : Add. 43, 2.
ἀνωθεῖν. λόφοι ἀνωθούμενοι, *colles, qui ma-*

teria comportata in altum eduntur, e Theopompo: 43, 2. Sed ἀνωθ. incertior lectio.
ἀξία. κατὰ τὴν ἀξίαν: 9, 9.
ἀξιοθαύμαστος: 35, 4.
ἀξιόνικος ἀγών: 13, 4.
ἀξιοπιστία: 16, 2.
ἀξίωμα fere i. q. ὕψος: 8, 1. 39, 3.
ἀόριστος πλοῦτος: 44, 7.
ἀπαγγελία (al. ἀγγελία), *enarratio*: 43, 3.
ἀπάγειν: 18, 2.
ἀπαθανατίζειν: 16, 3.
ἀπαθέστατα, adverbialiter: 41, 1.
ἀπαιτεῖσθαι, *posci*, sive *necessario pertinere ad rem*: 1, 1.
ἀπακμή: 9, 14 et 15.
ἀπαλλάττεσθαι. ἀπήλλαγμαι τοῦ προϋποτίθεσθαι, *non opus est, ut ante ostendam*: 1, 3.
ἀπαλός. ἐξ ἀπαλῶν φρονημάτων: 44, 3. ἀπαλαῖς et ἁπλαῖς confusa: Add. ad 7, 1.
ἀπαῤῥησίαστον (τό): 44, 4.
ἅπας. ἐξ ἅπαντος, *ex omni genere*: 8, 3. *omnino, utique*: 33, 1.
ἀπεικεῖν. ἀπεοικυῖα τάξις, *locus incommodus*: 22, 4.
ἀπεικότως, *contra quam rei consentaneum videatur*: 15, 11.
ἀπείργειν: 10, 6.
ἀπείρων, *innumerabilis*: 23, 2.
ἀπεργάζεσθαι τὴν ἐξοχήν: 10, 3. ἀπειργασμένος χρυσὸς, ex Theopompo, *aurea vasa omnis generis*: 43, 2.
ἀπερείδειν πρὸς αὐτὰ τὰ πρόσωπα, *convertere sive dirigere ad ipsas (legentium) personas*: 26, 2.
ἀπεριόριστον (ἔργον): 16, 1. ἀπ. πόλεμος, metaph., de vitiis inter se conflictantibus: 44, 6.
ἀπηνὴς μεταφορά: 32, 7.
ἀπήχημα μεγαλοφροσύνης τὸ ὕψος: 9, 2.
ἀπίθανα, *non probabiliter narrata*: 9, 14.
ἀπιστία ἡ καθ' αὑτοῦ, *fides sibi detracta*: 38, 2.
ἄπιστοι πλάνοι (τοῦ Ὀδυσσέως): 9, 13.
ἀπλανὴς ἄσκησις καὶ χρῆσις: 2, 2.
ἁπλῶς, *simpliciter* i. e. sine figura: 18, 1. *distincte*, ut Morus vertit: 39, 2.
ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας: 9, 13. ἀπὸ πολλῶν ἕν: 10, 5. οἱ ἀπ' ἐπιτηδευμάτων, βίων &c. 7, 4. ἀπό τινος εἶναι διὰ πατέρων, *paternum genus ducere ab aliquo*: 4, 3.
ἀπογεννᾷν, metaph. 15, 11.
ἀποδεικτικὸν (τὸ), *argumenta orationis*: 15, 11.
ἀπόδειξιν εἰςφέρειν ὑπὲρ &c. 16, 2. Cf. §. 3.
ἀποδέχεσθαι: 32, 4.
ἀποδιδόναι, *proferre quod rei debetur, exponere*: 39, 1.
ἀποδιδράσκειν ἐκ τ. ὑψηλοτέρων εἰς τὰ ταπεινότερα: 43, 3.
ἀποθαῤῥεῖν, *magna confidentia uti*: 32, 8.
ἀποθεοῦν: 16, 2.
ἀποθηριοῦσθαι: 17, 1.
ἀποθησαυρίζειν συγγράμμασι τὴν αὑτοῦ διάνοιαν, *in libris reponere scientiam suam, explicare in libris doctrinam suam*: Fr. 5, 4.
ἀποίχεσθαι pro imper. ἀποίχεσθε, ex Hecatæo: 27, 2.
ἀποκναῖσθαι: 3, 5.
ἀποκρύπτειν τι τῷ φωτὶ αὐτῷ: 17, 2.
ἀποκύλισμα, *corpus ex alto loco devolutum*: 40, 4.
ἀπόλαυσις τραπεζῶν, *epulæ*: 43, 4.
ἀπολείπειν λόγον, *sententiam non absolvere*: 27, 3.
ἀπολισθαίνειν μεγάλων (al. μεγάλως): 3, 3.
ἀπολλύμενοι πολλάκις: 10, 6. Ὡς μὴ ἀπόλεσθε, ex Hecatæo: 27, 2.
Ἀπόλλων μέτρων εὑρετής: Fr. 3. 6.
Ἀπολλώνιος, ὁ τῶν Ἀργοναυτικῶν ποιητὴς, ἄπτωτος: 33, 3.
ἀπολύειν, verbum dubium: 21, 2.
ἀπόπλους, sc. Græcorum a Troja: 15, 7.
ἄπορος νύξ: 9, 10.
ἀποῤῥεῖν, *e memoria effluere*: 33, 3.
ἀπόῤῥητα μέρη, sc. τοῦ σώματος, *partes corporis, quæ non nominantur honeste*: 43, 5.
ἀπόῤῥοιαι (metaph.), *effluvia*: 13, 2.
ἀποσιώπησις: Fr. 8, 14.
ἀποσκιάζειν, *obscurare (lumine majori offusum)*: 17, 3.
ἀποστρέφειν τὴν τῶν νοημάτων τάξιν, *invertere rerum dicendarum ordinem*: 22, 2. τὸν λόγον πρὸς &c. 27, 3.
ἀποστροφή. Hoc nomine auctor jusjurandum Demosthenis, Μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι, appellat: 16, 2.
ἀποτελεῖν fere ubique est i. q. ποιεῖν. Sic 26, 3. 28, 1. 29, 2. 39, 2. Inde ἀποτελεστικὰ μεγαληγορίας: 16, 1.
ἀπότομον ὕψος est Demosthenis: 12, 4. τοῦ ὕψους (vulg. τὸ ὕψος) τὸ ἀπότομον: 39, 4. ἀπότομος ἀπειλὴ, *severa comminatio*: 27, 1.
ἀποτραχυνόμενον (τὸ), *asperitas et vehementia*: 21, 1.
ἀποτύπωσις: 13, 4.
ἀποφαίνειν. ὁ ἀποφηνάμενος: 1, 2. 2, 3. 32, 8.
ἀποχετεύεσθαι παρατροπάς: *deducere rivos*: 13, 3.
ἀποχρώντως ἀποδιδόναι ὑπέρ τινος, *satis explicare, quæ res poscit*: 39, 1.
ἀποχρῶσα πίστις, *argumentum sufficiens, quo non aliud opus est*: 39, 3.
ἀπόψυχος, metaph. 42, 2.

ἄπρακτον σκότος: 9, 10.
ἀπρεπὴς τῇ προσόψει, *indecorum adspectu*: 43, 3.
ἀπρίξ: 13, 2.
ἀπρόσιτος δεινότης, *inaccessa gravitas, ad quam nemo pervenire potest*: 34, 4.
ἀραιὸς αὐλὼν, *rarus* (pluribus meatibus et rivulis constans) *alveus*, dicitur corpus e Platone: 32, 5.
ἀραιώματα, *rimæ*, v. g. in muro male structo: 10, 7.
Ἄρατος, poëta notus: 10, 6. 26, 1.
ἀργεῖν πρός τι: 9, 10.
ἀργὸς, *languidus*: 34, 4.
ἀργῶς λεγόμενον, *dictum, quod nihil delectationis habet*: Fr. 8, 6.
ἀρέσκεσθαι τοῖς πταίσμασι (sc. τῶν μεγίστων συγγραφέων), *non improbare vitia*: 33, 4. τὰ ἀρέσκοντα, *placita, sententiæ*: Fr. 5, 1.
ἀρετὴ, *virtus orationis quævis*: 11, 1. 35, 1. et alibi. *summum in arte*: 10, 1.
ἀριθμῶν, *numerorum in declinatione*, permutatio quam vim orationi tribuat: 23, 2 ss.
Ἀριστείδης: vid. Ὑπερίδης.
ἀριστεὺς, *princeps fortudine*: 16, 2.
ἀριστίνδην ἐκκαθαίρειν, *pro sua quidque dignitate removere (ut deinceps fiat delectus rerum)*: 10, 7.
Ἀριστοτέλης. Præceptum ejus de metaphoris emolliendis: 32, 3.
Ἀριστοφάνης numeris aptis passim sublimis videtur: 40, 2. Locus ejus: Fr. 3, 5.
ἀρκεῖν. ἠρκέσθην, *acquiescerem*: 9, 4.
ἁρμόδιος: 12, 5. Fr. 3, 6.
ἁρμονία λόγων dicitur *verborum compositio*: 39, 1. et 3.
Articulus ante ὅσος, v. c. τὰ, ὅσα: Add. ad 16, 1.
ἀρτίως, *paulo ante*: 11, 3.
ἀρχαὶ, *principia philosophiæ*: Fr. 5, 6.
ἀρχέτυπον γενέσεως στοιχεῖον dicitur *ingenium artificis*: 2, 2.
Ἀρχίλοχος, poëta nobilissimus. Homeri æmulator: 13, 3. multa carmini immiscet aliena: 33, 5. ejus de naufragio locus brevi significatione tangitur: 10, 7. a numerorum studio laudatus: Fr. 8, 3.
ἀσεβεῖν εἰς τ. Ἑρμῆν: 4, 3.
ἄσεμνον, *ineptum et frigidum*: 5, 1. *humile*: 10, 7. 43, 1.
ἀσκός. τὰ περὶ ἀσκὸν apud Homerum: 9, 14.
ἄστατον πνεῦμα, *ventus instabilis*: 22, 1.
ἀστεῖος, *lepidus in jocis*, minime est Demosthenes: 34, 3. Sed ἄφατοι ἀστεϊσμοὶ tribuuntur Hyperidi: 34, 2.
ἀστήρικτος: 2, 2.
ἀσύγγνωστος: 3, 1.
ἀσύμφωνος, *qui non agit de composito*: 7, 4.
ἀσύνδετα quam vim in dicendo habeant: 19, 1. Exempla eorum: 20, 1. et 3.
ἀσύνθετος: 10, 6.
ἀσφαλὴς, *qui non facile peccat*: 33, 2.
ἀσφάλεια. δι' ἀσφαλείας ἄγειν ὀνόματα, *caute deligere et usurpare verba*: 16, 4.
ἀσχημονεῖν: 3, 5. 4, 17.
ἀσχήμων λόγος, i. q. ταπεινὸς λ. *oratio abjecta*: 43, 6.
ἀταξία: 20, 2. et 3.
ἀτὰρ δὴ καί: 9, 12.
ἀτελὴς, de fœtu non maturo: 14, 3. ἀτ. νοῦς, *nondum absoluta sententia*: 27, 3.
ἀτμὸς ἔνθεος de oraculo Delphico: 13, 2.
ἄτολμος: 15, 3.
ἄτομοι Epicuri: Fr. 7, 2.
ἀτονεῖν: 11, 2.
ἄττα. μυρί' ἄττα: 32, 6. Idem repositum pro vulg. ἅττα: Fragm. 5, 8.
Ἀττικοί. Eorum joci petulantes tempore Hyperidis usurpati notantur: 34, 2.
ἀτυχέστατα, adv. 33, 5.
ἀτυχία, *misera conditio*: 9, 7.
αὐγή. πρὸς αὐγὰς ἀνασκοπεῖν: 3, 1.
αὐθάδης, *audax, insolens* (in hyperbatis): 22, 3.
αὐθιγενὴς σύστασις, *origo ex ipso ingenio ducenda*: 8, 1.
αὐλὸς excitat affectus et ope rhythmi homines saltare cogit: 39, 1.
αὐλών. Vid. ἀραιός.
αὔξησις, *incrementum* corporis: 44, 5. figura orationis: 11, 1. *Ejus permulta esse genera*: ibid. §. 2. Definitio ejus minus commoda, et deinceps alia melior: 12, 1. s. Cf. dissert. crit. §. 28. *gravitas e verbis* (grandioribus) *nascens*: 43, 3.
αὐξητικά: 11, 2.
αὐξητικῶς λέγειν: 38, 2.
αὔτανδρος: 44, 6.
αὐτάρκης, *per se singulatim usurpatus*: 43, 4.
αὐτόθεν, *ex illa re*: 13, 2. 14, 3. *simul, statim*: 36, 1. Vid. et not. ad 32, 8.
αὐτόθι, *hoc ipso loco*, sive *deinceps statim*: 16, 1.
αὐτόνομος: 2, 2.
αὐτός: 17, 1. 18. 1. τὴν αὐτὸς αὑτοῦ φύσιν προσηνάγκασε: 15, 3. αὐτὸς αὑτοῦ scribendum, non αὐτ. αὐτοῦ: Add. ad 15, 1. τῆς σαφηνείας αὐτῆς ἕνεκα: 11, 3. uti v. nott. ὑπ' αὐτό: 10, 3. αὐτὸ μόνον, *cui nihil admixtum*: 35, 4. Fr. 5, 8. ἐν αὐτῷ sc. τόπῳ: 12, 4. ἐν αὐτῷ non, *eodem in loco*, sed, *in ipso*, s. *intus*: Add. ad

12, 4. αὐτὸ suo loco repositum : Fr. 3, 6. αὐτὸ dubia lectio. 32, 8. αὐτὸ μόνον legendum, non αὐτῷ μ. Add. ad Fragm. 5, 8. ἐπὶ ταὐτοῦ 32, 1. Vid. diss. crit. §. 13 extr. ταὐτὸ et ταὐτὸν confusa : Add. ad 23, 3.

ἀφαιρεῖν. ἀφῄρηται τὴν φορὰν αὐτῶν : 21, 2. ἀφείλοντο αὐτὸν τῆς τυραννίδος : 4, 3.

ἀφαίρεσις. κατὰ ἀφαίρεσιν quid significet, obscurum : Fr. 8, 7.

ἄφατος, *innumerus* : 34, 2.

ἀφέλεια : 34, 2.

ἄφετοι (fort. glossa), *belluæ e claustris emissæ* : 44, 10.

ἀφιέναι, *e claustris emittere* : 44, 10. *e tormento bellico* : 21, 2. *negligere, omittere* : Fr. 5, 4. et 7.

ἀφίστασθαι, *se removere* : 34, 3.

ἀφορία, *sterilitas*, metaph. 44, 1.

ἀφορίζεσθαι, *pronuntiare, asseverare* : 8, 4.

ἄφορος πρός τι : 4, 1.

ἄχαρι τέλος ex Herodoto : 43, 1.

Ἀχιλλεὺς προφαινόμενος ὑπὲρ τοῦ τάφου : 15, 7.

ἀχλὺς, *caligo* : 9, 10. *Tristitia*, persona ap. Hesiodum in Sc. H. 9, 5.

ἄχραντος, de divino numine : 9, 8.

ἄχρι νῦν : 36, 2.

ἀψοφητί : 23, 1.

ἄψυχος : 16, 3.

B.

β Vat. 2. permut. cum υ in χειρεύει : 8, 3. in Ἀχιλλεύς : 9, 12. in συνεδρεύει : 10, 1. in εὐωχίαις : 13, 1. in ἐκέλευες : 19, 2. in παρακελεύεται : 22, 2.

βάθος (si vera lect.), *quod per longum spatium in recessu extenditur, amplum* : 2, 1.

βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, *incedere ad numerum* : 39, 2. β., *desinere, clausulam facere* : 39, 4.

βάθρον. ἐκ βάθρων, *ex imis fundamentis* : 9, 6.

βακχεία τῶν λόγων : 32, 7.

βακχεύειν proprie ap. Æschylum : 15, 6. tropice : 3, 2.

βάκχευμα. κἀν βακχεύμασι νήφειν ἀναγκαῖον : 16, 4.

Βακχυλίδης, lyricus, vitio carens et jucundus, sed Pindaro inferior : 33, 5.

Βάρος conjunctum cum ἰσχὺς, κράτος et similibus : 30, 1.

βασανίζειν, *torquere, vim inferre*, de dura compositione verbi : 10, 6.

Βασιλεὺς, *Porphyrius* etiam dictus : Fr. 5, 8.

βάσις ῥυθμοῦ, *clausula sonorum, ex qua judicatur, qui sit rhythmus* : 39, 2.

βιάζεσθαι, *repugnante natura niti* : 34, 3. β. ἐπί τι, *ad aliquid abripere* : 41, 2.

βιολογεῖν, *narrare de rebus e vita communi petitis* : 9, 15.

βίος κοινός : 7, 1. βίοι, *labores, quibus victum quærent.* ὁ πᾶς β. *homines omnium temporum* : 36, 2. Sic ὁ νῦν βίος : 44, 6. οἱ βίοι, *vita moralis hominum* : ibid.

βόειος πλοῦτος, periphrasis ad ridendum Platonem facta : 29, 1.

βορέας, ventus, dicitur ab Æschylo αὐλητής : 3, 1.

βούλεσθαι, *scopum habere* : 15, 1.

βραβεύειν : 44, 9.

βραχυσύλλαβα : 41, 3.

βρόχος, (dubium verbum e Sapphus oda), *guttur* : 10, 2.

Γ.

γαῦρόν τι ἀνάστημα : 7, 2.

γέ. καί γε : Add. ad 13, 2.

γειτνιᾶν τινι, tropice : 37, 1.

γελοῖος, *qui risum movere studet* : 34, 3.

γέλως : ejus definitio : 38, 5.

γενναῖοι, *homines generosæ mentis*, ironice dictum : 15, 8. γενναία φράσις : 8, 1. γ. πάθος : 8, 4. γ. ὕψος : 32, 4. γ. παράστημα : 9, 1.

γεννᾶν, proprie : 2, 1. 43, 2. trop. *proferre* : 7, 2. 18, 2. nec non 6, 1. (cod. Par.)

γεννητικὸν λόγου ἐνθύμημα : 15, 1.

γένος quomodo differat ab εἴδει : Fr. 3, 11. γένους lectionem interpretes dubiam faciunt : 35, 4. ἐν τῷ γένει τούτῳ, ut Lat. *in hoc genere* : 22, 3.

Γεντιλιανὸς Ἀμέλιος, philosophus Platonicus : Fr. 5. 2. Vid. Ἀμέλιος.

γεύεσθαι. γεγευμένος, *qui artem degustavit sive initia cognovit* : Fr. 3, 9.

γῆρας : 9, 14. γήρᾳ, contracte pro γήρατι sive γήραϊ : 9, 11.

γίγνεσθαι. γενέσθω φῶς, e Moyse : 9, 9.

γινώσκειν, *judicare* : 12, 4.

γλαφυρὸν, *pictum et jucundum in oratione* : 10, 6. 33, 5.

γλυκύτης in oratione morata Hyperidis : 34, 2.

γλωττόκομον, *area* (numo includendo) : 44, 5.

γνήσιος, opp. νόθος : 39, 3. 44, 7.

γνωρίζεσθαι ἀπό τινος : Fr. 5, 5.

γνώριμος, *discipulus* : Fr. 5, 2.

γόνιμος, *germanus, maxime proprius.* γονιμώταται πηγαὶ τ. ὑψηγορίας : 8, 1. (ἐλευθέρια) γονιμώτατον λόγων νᾶμα : 44, 2. γόνιμον dictum Anacreontis : 31, 1.

Γοργίας, ὁ Λεοντῖνος. Tumida ejus verba : 3, 2.

γράφειν. οἱ γράψαντες (si locus mendo caret) pro οἱ ἀντιγραφεῖς, *librarii*: Fr. 6, 2.
γραφεὺς, *librarius*: Fr. 6, 2.
γυμνούμενος τάρταρος: 9, 6.
γυναικοϊέραξ: Add. extr.
γὺψ ἔμψυχος τάφος, e Gorgiæ dicto: 3. 2.

Δ.

δαιμόνιον (τὸ), *numen divinum*: 9, 8. δαιμόνια, *quæ ad deos pertinent*: 9, 5. δαιμόνιον πνεῦμα: 33, 5. δαιμονιώτερος: 35, 2.
δαιμονίως, *præclare*: 43, 1.
δακτυλικὸς ῥυθμός: 39, 4.
δαπανός: 44, 11.
δὲ pleonast. in οὕτω δὲ. post ὡς s. ὥσπερ: Add. ad 2, 2. δὲ post complura verba arcte cohærentia: Add. ad 40, 2.
δειλὸς, Germ. *ärmlich*: 2, 1.
δεῖν ὀλίγου: 19, 1. 32, 8. δ. μικροῦ: 15, 2, τὰ δέοντα pro δεόντως: Fr. 7, 1.
Δείναρχος (vulg. Τίμαρχος) in optimis Græcorum oratoribus numeratus, sed et *Demosthenes hordearius* dictus: Fr. 1.
δεινὸς, *horrorem incutiens*: 9, 5. 10, 4. et 6. δεινὰ ποιεῖσθαι, *graviter ferre*: 27, 2. *excellens*: 10, 1. *multus et copiosus in aliquo genere*: 22, 3. Vid. ad 29, 1. δειναὶ παραβάσεις, *alienissimæ*: 15, 8.
δεινότης: 12, 4. 34, 4.
δεινοῦν: 3, 1.
δείνωσις: 11, 2. 12, 5.
δεκάζεσθαι, *sententiæ dicendæ causa se corrumpi sinere*: 44, 9. Inde δεκασμοί: ibid.
δεκτικὸς, *capax*: Fr. 4, 2.
δέος (al. ἡδέως): 10, 4.
δέρτρον. gloss. ξύστρον: Add. ad Fragm. 3, 8.
δεσμὸς περικείμενος τοῖς σώμασι (τῶν Πυγμαίων): 44, 5. δεσμῷ τῆς ἁρμονίας περιπλέκειν: 40, 1.
δεσμωτήριον ψυχῆς philosophus quidam dicebat *servitutem*: 44, 5.
δεύτερος. τὸ δεύτ. *quod est minus magni momenti*: 33, 3.
δέχεσθαι, *malle*: Fr. 5, 4. ubi pro δέξασθαι al. δόξασθαι.
δή: 16, 1. vid. nott.
δηλοῦν. τὰ δεδηλωμένα, *quæ hactenus exposita sunt*: 32, 6. Sed lectio dubia.
δημιούργημα: 13, 4.
δημοκρατία magnorum ingeniorum mater dicitur: 44, 1 ss.
Δημόκριτος, philosophus Platonicus: Fr. 5, 2. Tantum collecta ex alior. libris scripsit: Fr. 5, 5. Vid. dissert. de vita et scriptis Longini §. IV.
δῆμος, *civitas* sive *populus quicunque*: 27, 2.
Δημοσθένειος, et Δημοσθενικὸς, adj. 12, 5. 34, 2.
Δημοσθένης, nobilis ille orator; Fr. 1. Laudatur maxime: 34, 4. Comparatur cum Cicerone: 12, 4. s. Ipse lex et norma dicitur in metaphoris multis eadem de re adhibendis: 32, 1. Omnia eloquitur æquabili vi et intentione: 34, 2. Multis caret virtutibus, si comparetur cum Hyperide: 34, 3. Laudantur ejus hyperbata: 22, 3. Versus intempestivos habet: Fr. 3, 4. Locus ejus diligenter expenditur ab auctore: 16, 2. Alia ejus loca: 2, 3. 10, 7. 15, 9. 18, 1. 20, 1 ss. 24, 1. 27, 3. 32, 2. 38, 1. 39, 4.
Δημοσθένης Κρίθινος, h. e. Dinarchus: Fr. 1.
δημοσιεύειν, *in rep. versari*: Fr. 5, 2.
δημῶδες, *vulgare et tritum*: 40, 2 s.
δήπουθεν: Fr. 6, 3.
διαβαίνειν, *pedes magno gradu disjungere*: 40, 4. τὸ διαβαινόμενον, *locus fluvii, ubi vado transitur*: Fr. 8, 8.
διαβάλλειν (per metonymiam), *fœdare*: 43, 2.
διάγνωσις i. q. κρίσις: 6, 2.
διαγραφὴ, *descriptio*: 32, 5.
διαδορατίζεσθαι: 13, 4.
διαδοχὰς (κατὰ), *per vices*: 12, 4.
διάθεσις, *tractatio*: Fr. 6, 3.
διαίρειν. τὰ διῃρμένα i. e. ὑψηλά: 2, 2. 7, 1.
διαιρεῖν. διῃρημένα dicuntur *pluralia*: 24, 1.
διακλέπτειν, *callide reticere*: 16, 4.
διακληρονομεῖσθαι, *huc et illuc dividi, dispergi*, de flammis incendii: 12, 4.
διακόπτειν. τὰ ἀλλήλων διακεκομμένα, de asyndetis: 19, 2.
διακριβοῦν, *diligenter explicare*: 16, 1.
διαλανθάνειν: 17, 1. 38, 3.
διαλείπειν, cum participio: 38, 5.
διαλθεῖν (ut legendum pro διελθεῖν): 44, 2. Vid. nott.
διαλλάττειν, sine casu, *mutare sententiam cœptam*: 27, 3.
διαμαρτάνειν, *errare*: 8, 2. διημαρτημένος, *qui peccavit*: 32, 8. διημαρτημένα, *vitia orationis*: 33, 1. *vitiose a librario scripta*: Fr. 6, 2.
διαμέλλειν: 27, 2.
διάνοια, *cogitatio, meditatio*: 35, 3. *sensus dicti, sententia*: 39, 4. *scientia, doctrina*: Fr. 5, 4. *rerum explicandarum modus*: Fr. 5, 5. et Fr. 8, 2.
διαπατᾶσθαι, *errare*: 2, 1. 3, 4.
διαπονεῖν, *elaborare*: 14, 1.

διαπορεῖν, *dubitare*: 39, 3. *inquirere*: 2, 1. 5, 1. 33, 1.
διαπρέπειν: 14, 1.
διαπτύσσειν, *explicare*: 30, 1.
διάπτωσις τοῦ λόγου, *oratio quasi dilapsa*, propter sententiam nunquam absolvendam: 22, 4.
διάπυρον (τὸ), *ardor, vehementia*: 12, 3.
διάρθρωσις τοῦ λόγου: Fr. 5, 5.
διαριστεύεσθαι, *contendere, certare*: 13, 4.
δίαρμα, *excellentia*: 12, 1.
διαρπάζειν, de Demosthene fulminis ritu cuncta disjiciente: 12, 4.
δίαρσις, *dignitas* (virtus συνθέσεως): 8, 1.
διασπᾶν τὴν λέξιν (pronomen) εἰς δύο πρόσωπα: 27, 3.
διάστασιν λαμβάνειν, *scindi, hiantem dissilire*: 9, 6.
διάστημα (τὸ ἐπ' οὐρανὸν ἀπὸ γῆς): 9, 4. δ. κοσμικὸν, *intervallum a terra ad horizontem cœlestem*: 9, 5. *sublimitas quædam*: 40, 2.
διασύρειν: 32, 7.
διασυρμός: 34, 2. Ejus definitio brevis: 38, 5.
διατίθεσθαι τὴν ἀνδρίαν εἴς τι, *fortitudine sua uti ad aliquid*: 9, 10. διατ. absolute, *animo affici*: 14, 2. δ. τὸν λόγον, *orationem instituere, componere*, Germ. *einrichten*: 34, 2.
διαυγὲς ῥεῖθρον: 35, 4.
διαφέρειν, *excellere*: 43, 4.
διαφεύγειν τινὰ, *ignotum esse alicui*: Fr. 6, 3.
διαφορεῖν, *in omnem partem disjicere*, de fulmine: 1, 4. cf. διαρπάζειν.
διαχαλᾶν: 39, 4.
διαχλευάζειν: 29, 1.
διδασκαλία, *disciplina in justam formam redacta* (nisi f. vim habet a seq. διδάσκειν): Fr. 3, 5.
διδάσκειν δρᾶμα, *fabulam componere et agendum exhibere*, ex Herodoto: 24, 1.
διδόναι, *permittere*: 27; 2.
διεξιέναι, *diligenter pertractare*: 16, 1.
διεξοδεύειν, *a re proposita dicendo aberrare*: 34, 2. Sed vid. de μυθολογεῖν in Addendis ad h. l.
διηγηματικὴ est Odyssea (nam poëta fere διηγεῖται περὶ προσώπων, ut auctor dicit 27, 1.), Ilias δραματική: 9, 13.
διήκειν πρὸς τὸν αἰῶνα: 44, 9.
διϊέναι κάτω, e fabula Euripidis deperdita: 15, 4.
διϊστάναι. διεστῶτα ὕψους, i. q. ταπεινά: 8, 2. διϊστάμενοι, *diversis locis ex ordine collocati*: 23, 2. διειστήκει, *dissidebat*: 24, 1.
δίκαιος. δικαίᾳ δουλείᾳ, *plena, vera servitus*: 44, 3. δικαιοτάτη δ. *clementissima servitus*: 44, 5. δίκαιον, *aptum, commodum*: Fr. 3. 5.
δικαίως, *recte, rebus convenienter*: Fr. 8, 14.
δικαστήριον, tropice: 14, 2.
δίκην (*modo, ritu*) σκηπτοῦ: 1, 4. χειμάρρου: 32, 1.
Διόδοτος, philosophus Platonicus, scholæ præfuit, sed nihil scriptum reliquit: Fr. 5. 3.
διοίχεσθαι, *intercidere, dilapsum evanescere*: 10, 3.
διομαλίζειν, intransitive: 33, 4.
Διονυσιὰς et Διονυσὶς confusa: Add. ad 7, 1.
Διονύσιος, ὁ τύραννος: 4, 3. D. Phocæensis ap. Herodotum: 22, 1.
διοσημεία: 15, 7.
διότι pro ὅτι: 7, 1.
διοχετεύειν, *rivis s. canalibus instruere*, ex Platone: 32, 5.
διποδία: Fr. 3, 7.
Δίς. vid. Ζεύς.
διστάζειν: 28, 1.
διχόρειοι: 41, 1.
δίχρονοι συλλαβαί, i. e. *longæ*: Fr. 3, 14.
Δίων, is, qui Dionysium tyrannum imperio privavit: 4, 3.
δοκεῖν (τοῦ), *secundum communem omnium sententiam*: 39, 4.
δοκίμιον γεύσεως, de *lingua*, e Platone: 32, 5.
δοξοκομπεῖν, *magnum et insignem videri*: 23, 2. Sed vid. varr. lectt. et Addenda.
δορυφορικὴ οἴκησις, *locus satellitum*, e Platone: 32, 5.
Δορυφόρος, nota Polycleti statua: 36, 3.
δουλαγωγεῖν metaph. 44, 6.
δουλοπρεπῆ φρονεῖν καὶ ἐπιτηδεύειν: 9, 3.
δουλοῦσθαι gravissime dictum pro πείθειν: 15, 9.
δραματικὸν καὶ ἐναγώνιον opponitur διηγηματικῷ: 9, 13.
δράσσεσθαι passive, *prehendi*, (si δρασσομένους vera lectio) ex Herodoto: 43, 1.
δριμὺς, *acer et acutus*: 44, 1.
δυεῖν forma Attica, etiam neutrius generis: Add. ad 1, 1.
δύναμις, *significatio*: Fr. 4, 14. extr. ἡ ἐν τῷ λέγειν, *eloquendi sive verborum facultas*: 8, 1. *vis summa dicendi*: 34, 4.
δύνειν. δέδυκε (ἡ τέχνη τοῦ πανουργεῖν), *ratio fallendi occultatur*: 17, 2.
δυςδαιμονεῖν: 9, 7.
δυςεξάλειπτος μνήμη: 7, 3.
δύςκολος κατεξανάστασις: 7. 3.
δύςληπτον, *difficile cognitu*: 6, 1.
δυςσεβὴς εἴς τινα: 4, 3.
δυςφυλακτότατον ἔοικεν εἶναι τὸ οἰδεῖν: 3, 3.
δωρητὸν, *naturæ munere datum*: 9, 1.

E.

ε permut. cum αι in μανίαις: 10, 1. in προεκκειμένοις: 11, 1. in φυσιολογίαις: 12, 5. et aliis locis non paucis.

ἐγγὺς ἐκστάσεως (τὰ), *quæ hominem vehementer percellunt et attonitum reddunt*: 38, 5.

ἐγκαταβιοῦν τῇ ῥαθυμίᾳ, *in socordia vitam transigere*: 44, 11.

ἐγκαταλείπειν τῇ διανοίᾳ: 7, 3.

ἐγκαταμιγνύειν: Fr. 7, 2.

ἐγκατατάττειν: 10, 7. 43, 3.

ἐγκελεύεσθαι: 1, 2.

ἐγκλείειν: 44, 5.

ἐγκοπὴ, verbum obscurum. Vid. nott. ad 41, 3.

ἐγκρύπτειν: 15, 11.

ἐγκύμων γενναίου παραστήματος: 9, 1. ἐγκ. τῆς δαιμονίου δυνάμεως: 13, 2.

ἐγκωμιαστικός: 8, 3.

ἐγκώμιον: 16, 3. 38, 2. ἐγκώμια sublimitatem omnem capiunt, ceterum affectu fere vacua: 8, 3.

ἐγχειρίδιον Hephæstionis cur hoc nomine inscribatur: Fr. 3, 10.

ἐγχωρεῖ, *res capit, fieri potest*: Fr. 7, 1.

ἔδαφος, metaphorice: 8, 1.

ἑδραῖον μέγεθος, *magnitudo* (corporis alicujus) *firmiter insistens*: 40, 4.

ἐθίζειν, *solere*: 9, 10.

εἴγε, *quia*: 1, 4.

εἰδέναι. Τί ποτ' οὖν εἶδον οἱ &c. notabilis forma, pro διὰ τί οἱ &c. 35, 2.

εἰδοποιΐα, *conformatio*: 18, 1.

εἶδος quomodo differat a γένει: Fr. 3, 11. τὰ ἐπ' εἴδους, *omnia singulatim*: 13, 4. 43, 6.

εἴδωλον, *imago* (*fictæ personæ*): 9, 5. εἴδωλα καὶ μιμήματα πειθοῦς dicuntur *soni musici*: 39, 3.

εἰδωλοποιεῖν et εἰδωλοποιΐα: 15, 1 et 7.

εἰκαῖος, i. q. ἀμέθοδος: 2, 2.

εἴκειν. ἔοικε μανίᾳ: 39, 3. κατὰ τὸ εἰκὸς, *ut rei consentaneum est*: 44, 3. Vid. nott.

εἴκει, Æolice pro ἥκει, in oda Sapphus v. 8: 10, 2.

εἰκῇ, suspectum nonnullis verbum: 44. 12.

εἰκονογραφεῖν: 10, 6.

εἰκότως, *pro eo, quod rei consentaneum est; nec mirum*: 3, 5.

εἰκὼν in oratione: 37, 1. Vid. et, si placet, not. ad 9, 13. de verbis Ἀλλ' οἷον ὑπόχωρ. &c. ubi de usu εἰκόνων dixi.

εἶναι. ἔστιν ortum ex ἕν τι: 8, 1. Idem verbum ex ed. 1. repositum: 30, 1. ἔστι omissum: Add. ad 3, 1. et 8, 4.

εἱρμὸς, *structura* sive *ordo rerum et verborum*: 22, 1.

εἷς. ἕν τι. Vid. εἶναι.

εἰς ταῦτα pro ἐν τούτοις, si vera lectio: 43, 2.

εἰσβολὴ, *initium* (librorum Moysis): 9, 9. Similiter 28, 2. et 38, 2.

εἰσδέχεσθαι, *auditu percipere*: Fr. 3, 3.

εἰσπράττεσθαι, *flagitare*: 32, 4.

εἰσφέρειν ἀπόδειξιν: 16, 2.

εἶτα, *deinde*: 16, 4. 20, 3. *quare, itaque*: 1, 1. 3, 5.

ἐκ προσώπου: 4, 7. ἐκ pro ὑπό: 9, 14.

Ἑκαταῖος, Milesius, historicus antiquissimus: 27, 2.

ἐκβαίνειν, *postremo fieri*: 44, 3.

ἐκβολὴ (vel ἐμβολή; vid. h. v.) 33, 5.

ἐκεῖνος, absolute, de re nota: 23, 2. Cf. οὗτος.

ἐκθαυμάζειν, *vehementer admirari*: 44, 8.

ἐκθειάζειν, *numinis loco colere*: 44, 7.

ἐκκαθαίρειν ἀριστίνδην: 10, 7.

ἐκλαμβάνειν i. q. ἐκλέγειν: 10, 3.

ἐκλέγειν: 10, 1. 13, 3.

ἐκλογή: 8, 1. 10, 1. 30, 1.

ἐκλύεσθαι εἴς τι, *laxatum et fractum mutari in aliquid*: 9, 15.

ἐκμαθεῖν παρά τινος: 2, 3.

ἑκούσια ἁμαρτήματα: 33, 4.

ἐκπάθεια i. q. πάθος, sed gravius: 38, 3.

ἐκπίπτειν, *longius progredi, prolabi*: 4, 1. 19, 1. 38, 5.

ἐκπληκτικὸν (τὸ) κατὰ φαντασίαν: 15, 11.

ἔκπληξις: 1, 4. Nonnulli: 15, 2. pro eo male ἔμπληξις.

ἐκπληροῦν τέλειον σύστημα: 40, 4.

ἐκπλήττειν: 12, 5. ἐκπλήττεσθαί τι: 35, 4.

ἐκπνεῖν: 8, 4. Sed f. ἐμπνέον, quod Morus volebat, ibi legendum.

ἐκποιεῖν. ἐκπεποιημένοι κρατῆρες, e Theopompo: 43, 2.

ἐκτιθέναι (pro ποιεῖν), *eloquendo facere*: 38, 2.

ἐκτιμᾶν, *in summo honore habere*: 44, 7.

ἐκτραγῳδεῖν τι, *sublimi dictione aliquid exprimere*: 15, 3.

ἐκτρέπεσθαι rescriptum pro Ald. ἐντρέπεσθαι: Fr. 8, 5.

ἐκτρίβειν, *acuere*: 44, 3.

ἐκφαίνειν, *verbis declarare*: 9, 9.

ἐκφέρειν. ἐξήνεγκε, *expressit*: 19, 2. ἐξενεγκεῖν, *ex sese proferre, gignere*: 9, 3. ἐξενεχθὲν, *quod erupit* ὕψος (quasi fulmen): 1, 4. ἐκφερόμενος, *prolapsus*, (*ulterius quam oportebat*) *progressus*: 32, 7.

ἐκφλέγεσθαι: 12, 3.

ἔκφρων fit homo tibiæ sonis: 39, 2.

ἔκφυλοι παραβάσεις, *prorsus ineptæ digres-*

siones (in pingendo phantasmate): 15, 8.
ἐλάττωμα, i. q. ἁμάρτημα: 32, 8.
ἐλαύνεται τὰ πάθη χειμάῤῥου δίκην: 32, 1.
ἐλεγκτικός: 1, 4.
ἐλέγχειν. ἀνθρώπους ἐλέγχειν, *judicio esse sive arguere, (illos) esse homines*: 36, 1. ἐλεγχθήσεσθαι τοῦθ᾽ ἑτέρως ἔχον φημί, *convinci hoc affirmo*: 2, 2.
ἔλεγχος, *examen*: 32, 4. ἔλεγχον ἔχειν, *reprehensionem habere, vituperari*: Fr. 3, 11.
ἐλεύθερος κριτὴς, *judex liber a dominatione vitiorum, neque coactus secundum illa sententiam ferre*: 44, 9.
ἕλκειν τοὺς χρόνους, *tempora* (syllabarum) *facere longiora*: Fr. 3, 5.
ἐλλόγιμος: Fr. 6, 3.
ἐμβολὴ, *impetus*: 20, 3. Sed 27, 1. al. ἐκβολή.
ἔμβραχυ: Fr. 8, 8.
ἐμβριθεῖς ἔννοιαι: 9, 3.
ἔμμετρος λόγος, opp. πεζός: Fr. 2, 2.
ἐμπαθὲς (τὸ), i. q. πάθος: 8, 4. *affectus plenum*: 15, 9. Sed ἐμπαθῶς 24, 2. fort. corruptum.
ἔμπαλιν, *in contrariam partem*: 43, 3.
ἐμπειρία τῆς εὑρέσεως, *sollers inventio*: 1, 4.
ἔμπειρος λόγων: 7, 3.
ἐμπεριεχόμενα: 8, 1.
ἐμπίπτειν εἴς τινα, ut Lat. *cadere in aliquem, inesse posse alicui*: 9, 4.
ἐμπνεῖν. ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ θεοῦ, καὶ φοιβόληπτος γενόμενος: 15, 2.
ἐμποδίζειν: 19, 2. 21, 2.
ἔμπρακτος, *vehemens*: 18, 1. τὸ ἔμπρακτον, *vis, gravitas*: 11, 2. 15, 8.
ἔμπλεως ἀγῶνος, *cum contentione rem ipsam agens*: 26, 3.
ἔμπροσθεν, antecedente πρό: 22, 2.
ἔμφασις ἀγωνίας, *significatio laboris* sive *anxietatis*: 19, 2.
ἐμφανιστικὸς, *aptus ad rem declarandam*: 31, 1.
ἐμφερόμενα (τὰ), *adjuncta rei*: 10, 1. 12, 2.
ἔμφρουρον (τὸ), meton. *pusillus animus, qualis est hominis in custodiam conclusi*: 44, 4.
ἔμφρων: 7, 3.
ἐμφύειν ταῖς ψυχαῖς, *animis indere* sive *innasci jubere*: 35, 2. ἐμφύεται τοῖς λόγοις τὰ ἄσεμνα: 5, 1.
ἔμφυτοι ἀνθρώποις λόγοι: 39, 3.
ἔμψυχοι τάφοι γῦπες, dictum Gorgiæ, quod reprehenditur: 3, 2. ἔμψυχα πάθη, *vehementes affectus*, vitam quasi tribuentes orationi: 34, 4.
ἐν, *cum*, ut ἡ ἐν ἀξιώματι σύνθεσις: 8, 1. et μέγεθος ἐν ἐνίοις διημαρτημένοις: 33, 1. ἐν omissum in ἡ Μαραθῶνι μάχη: Add. ad 16, 3.
ἐναγώνιον πρᾶγμα, *res, quæ cum maxime geritur*: 9, 13. 25, 1. 26, 1. *vehemens*: 15, 9. 22, 1.
ἐναγωνίως, *cum vehementia, ad quam res excitat*: 18, 2.
ἐνάληθες (τὸ), *quod ex veritate* sive *natura rei haustum est*: 15, 8.
ἐνάλλαξις πτώσεως, ἀριθμοῦ, προσώπου, &c. 23, 1.
ἐναλλάττειν: 22, 1. et 38, 2. ubi vid. Addenda.
ἐνάργεια: 15, 2.
ἐναργέστερον et ἐναργέστατα, advv. 15, 7. 31, 1.
ἐναφανίζεσθαι: 17, 2.
ἐνδείκνυσθαι: 13, 2.
ἐνδιδόναι τινί τι, *animo alicujus aliquid imprimere*: 39, 2, 41, 2.
ἐνέδραι διαθηκῶν: 44, 9.
ἐνεῖναι. ὡς ἐνῆν, *quantum fieri poterat*: 43, 5.
ἐνέργημα: 39, 3.
ἐνεργούμενα, *quæ nunc maxime geruntur*, s. *res præsentes*: 26, 2.
ἔνθεν . . . ἔνθεν: 34, 4.
ἐνθένδε: 1, 3.
ἔνθεος ἀτμὸς, ex antro scil. oraculi Delphici: 13, 2. τὸ ἔνθουν, *vehementia*: 18, 1.
ἐνθουσιᾶν: 3, 2.
ἐνθουσιασμός: 15, 1.
ἐνθουσιαστικὸν πάθος: 8, 1. ἐνθ. πνεῦμα: 8, 4.
ἑνικὰ, *singularia* numero grammatico: 23, 2. 24, 1.
ἐννοεῖν (al. ἐπινοεῖν) e Platone: 32, 7.
ἐννόημα λόγου γεννητικὸν, *cogitatum, quod ad loquendum impellere potest*: 15, 1.
ἔννοια i. q. ἐννόημα: 9, 2. Pro φαντασίᾳ: 15, 5. Sic et, opinor, 28, 3.
ἑνότης, *arcta in unum conjunctio*: 11, 3.
ἑνοῦν. ἡνωμένα (τὰ) φύσει καὶ ἀδιανέμητα: 22, 3. *plura singulari numero expressa*: 24, 1.
ἐνσημαίνειν: 4, 4.
ἐνσπαργανοῦν, metaph. 44, 3.
ἐντάφιον, (metaph.) *ornamentum mortuo debitum*: 9, 10.
ἐντίκτειν λόγον τοῖς ἀκούουσιν: 16, 3. δεσπότας ταῖς ψυχαῖς, ὕβριν καὶ &c. 44, 7. extr.
ἐντιθέναι φρόνημα: 16, 2. ψυχὴν φανταστικήν: 30, 1.
ἐντρεχὴς (al. ἐντραχὴς), de oratore: 44, 1. ubi v. Add.
ἔντροφα καὶ συγγενῆ: 39, 3. An illa sunt,

quæ jam in utero matris homini inseruntur?

ἐντυγχάνειν, sc. *συγγράμματι*, *legere*, 1, 1.

ἐντυχοῦν; 10, 6.

ἐνύπνια Διὸς, dicuntur *nugæ optimi scriptoris* : 9, 14.

ἐξαιρεῖν ψυχὴν σώματος : 11, 2.

ἐξακούειν : 23, 4.

ἐξαμαυροῦν : 17, 2.

ἐξάπτεσθαι κώδωνας: 23, 4.

ἐξεγείρεσθαι: 26, 3.

ἐξεμεῖν πρὸς οὐρανὸν, e fragm. Æschyli : 3, 1.

ἐξεργάζεσθαι. ἐξείργασται ὁ τόπος, *tractatus et dijudicatus est locus*: 9, 8.

ἐξεργασία, *explicatio* : Fr. 5, 6.

ἐξέρεισμα : 49, 4.

ἐξῆς : vid. nott. ad 33 extr.

ἕξις, *habitus, facultas*: 44, 4.

ἐξιστάναι. ἐξεστηκὼς, *vehementi affectu perculsus*: 3, 5. ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους, e Demosthene : 20, 3.

ἐξομαλίζειν. ἐξωμαλισμένα ὕψη, *dicta æque elata*: 9, 13. τοῖς συνδέσμοις ἐξομ. εἰς λειότητα : 21, 1.

ἐξοχὴ λόγων : 1, 3. ἐξοχαὶ i. q. τὰ ἄκρα : 10, 7.

ἔξοχος, proprio sensu : 17, 3.

ἐξυβρισμένα, *vilia, sordida* : 43, 5.

ἔξωθεν (τὰ) *quæ ad ipsam rei naturam non pertinent* : 7, 1. 33, 4. ἔξωθέν ποθεν, *a re ad propositum non pertinente*: 22, 4. cum genitivo : Fr. 4, 2.

ἐξωνεῖσθαι, *compensare*, Germ. *gut machen*: 36, 2.

ἐπάγειν (εἰς τὸν σύμπαντα κόσμον), de natura, quæ homines in hanc rerum universalem *introduxit*: 35, 2. *orationi addere*: 40, 2. *animo admovere*: 39, 2.

ἔπαθλον: 44, 3.

ἐπαινετικός : 8, 3.

ἐπαινετός : 31, 1.

ἔπαινος, verbum viro docto suspectum : 44, 11.

ἐπαίρεσθαι : 7, 2.

ἐπακμάσαι, vix genuinum verbum : 13, 4.

ἐπάλληλοι τρόποι, *confertæ translationes alia post aliam posita*: 32, 5. γόμφοι: 41, 3. ἐπάλληλα πάθη : 9, 13. 34, 4. ἐπάλληλος φορὰ, *impetus huc et illuc ruentis*: 20, 2.

ἐπαναγκάζειν: 27, 1.

ἐπαναφορὰ, figura rhet. alias ἀναφορὰ dicta: 20, 2 et 3.

ἐπανθεῖν, metaph. 30, 1.

ἐπανιέναι : 13, 1. ἐπανιτέον : 37, 1.

ἐπανίστασθαι, *excitare e somno*; e Platone, de *muris restituendis*: 4, 6.

ἐπάνω τινὸς καθίστασθαι, *superare aliquem*: 1, 4.

ἐπαρχόμενοι, *qui discere incipiunt, tirones* : Fr. 3, 9.

ἐπαφρόδιτος : 34, 2.

ἐπεγείρειν : 23, 1.

ἐπέγερσις, e Platone : 32, 5.

ἐπείγει (al. δεῖ): 43, 6.

ἐπεισάγειν : 11, 1.

ἐπεισιέναι : 44, 7.

ἐπεισκυκλεῖσθαι : 11, 1.

ἐπεισόδια τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου contineri dicuntur in Odyssea : 9, 12.

ἐπεκτείνειν, sc. τῇ περιφράσει : 28, 3. μιᾷ συλλαβῇ : 39, 4.

ἐπελπίζειν, *ampliori spe excitare* : 44, 2.

ἐπέρχεσθαι, sc. λόγῳ, *exponere* : 43, 4.

ἐπέχειν τάξιν : 2, 3. μοῖραν : 9, 1. et 44, 12. νὺξ ἐπέχει τὴν μάχην : 9, 10. ἀφορία τῶν λόγων ἐπ. τὸν βίον, *rarissima est inter homines hujus ætatis vera eloquentia* : 44, 1.

ἐπί. τὰ ἐπὶ μέρους, *per omnes partes* : 1, 2. ἐπὶ δακτυλικῶν ῥυθμῶν, *per numeros dactylicos*, sive *numeris d.* 39, 4. ἐπ' εἴδους, *singulatim* : 43, 6. ἐπὶ πάντων et ἐφ' ἑκάστου, *omnibus in rebus* : 2, 2. Sic cum genitivo sæpiss. apud nostrum est *in*, ut 3, 4. 9, 14. 15, 3. 17, 1. 36, 3. Sæpe et vertendum *de*, ut 2, 3. 4, 5. 7, 1. 9, 5. 22, 4. Etiam cum dat. positum verti potest *de*, ut 7, 4. ἐπὶ τῷ θαυμαζομένῳ, *de eo, quod admirantur.* Cetera magis tralatitia, ut ἄλλ' ἐπ' ἄλλοις : 22, 4. εἶναι ἐπί τινι : 2, 3. 9, 7. ἐπὶ πολύ : 28, 1. Vid. et Addenda ad 15, 7. In compositis vim fère amittit. Vid. ἐπισυντιθέναι. ἐπί τ' et ἔπειτ' confusa : Add. ad 15, 7.

ἐπίβασις, *progressus*: 11, 1.

ἐπιβιοῦν, *superstitem esse* : Fr. 5, 1.

ἐπιβλέπειν, *præsentem cernere aliquid* : 9, 6.

ἐπιβολὴ, *inceptum* : 35, 3.

ἐπιβουλῆς interdum suspectus orator : 17, 1.

ἐπιγέννημα πολλῆς πείρας : 6, 1. Cf. dissert. crit. §. 21.

ἐπιγινώσκειν, *agnoscere* : 31, 1. *cognoscere* : 33, 3.

Ἐπίγονοι, ex Hecatæo : 27, 1.

ἐπιδεικτικός : 34, 3. τὰ ἐπιδεικτικά : 8, 3. 12, 5.

ἐπιδέξιος, *aptus, scitus* : 34, 2.

ἐπιδέχεσθαι στόμφον dicitur tragœdia : 3, 1. ἐπιδ. πόνους : 22, 2.

ἐπιδιόρθωσις, artificium quoddam oratorium : Fr. 8, 14.

ἐπίδοσις, *incrementum, profectus in aliqua virtute* : 1, 1.

ἐπιζητεῖν, *postulare, supponere ut necessarium*: 15, 2. ἐπιζ. διοιχόμενα, graviter, ut videtur, dictum, pro λέγει διοίχεσθαι: 10, 3.
ἐπικαίειν. Pro ἐπικαύσειαν quidam reponi volunt ἐπικλύσειαν: 44, 10.
ἐπίκαιρον (τὸ) τοῦ πάθους: 18, 2.
ἐπικείμενα, sc. σκώμματα, fort. corruptum: 34, 2.
ἐπίκηρον πρᾶγμα, de usu periphraseos: 29, 1.
ἐπικίνδυνος: 2, 2.
ἐπικουρία, *remedium*: 17, 2.
Ἐπίκουρος. De atomis ejus: Fr. 7, 1. et 2.
ἐπικρατεῖν θυμοῦ: 17, 1. τῆς διανοίας ὑμῶν: 39, 3.
ἐπικρίνειν, *dijudicare*: 12, 4. 36, 4.
ἐπίκρισις, *dijudicatio*: 33, 1. *facultas dijudicandi*: 6, 1.
ἐπιλαμβάνεσθαι, *prehensum tenere*: Fr. 8, 5.
ἐπὶ···λειπόμενα per tmesin: 2, 2.
ἐπιλογίζεσθαι: 2, 3.
ἐπίλογος, proprio sensu: 12, 5. ἐπιλ. τῆς Ἰλιάδος ἡ Ὀδύσσεια: 9, 12.
ἐπιμιγνύναι πόλεσι, *civitates obire*: Fr. 5, 1.
ἐπιμονὴ, *longior tractatio in re oratorie augenda*: 12, 2.
ἐπίμονον ἀεὶ τὸ καῖον habet Cicero: 12, 4.
ἐπινοητικὸς, sc. ὁ Τίμαιος: 4, 1.
ἐπίνοια: 1, 2. αἱ ἐπίνοιαι: 35, 3. κοινὴ ἐπ. τῶν ἀνθρώπων: Fr. 7, 3.
ἐπίπεδον: 17, 3.
ἐπιπνεῖσθαι: 13, 2.
ἐπίπνοια: 13, 2. Fr. 7, 3.
ἐπιπολάζειν, *se efferre, se jactare*: 41, 1.
ἐπιπροσθεῖν τινι, *aliquid obtegere, ne in oculos hominum incurrat*: 32, 2.
ἐπιπροστιθέναι: 44, 1.
ἐπίῤῥωσις: 11, 2.
ἐπισκέπτεσθαι, *secum reputare*: 2, 2. *examinare*: Fr. 6, 2. ἐπισκεπτέον: 7, 1.
ἐπισκοπεῖν, *examinare*: 7, 3. Fr. 5, 7.
ἐπισκοτεῖσθαι, de corporibus cœlestibus: 35, 4.
ἐπίστασις, *attentio, animi adversio*: 39, 2. Pro εἰς ἐπίστ. vulgatum est ὡς ἐπίστασαι.
ἐπιστήμη καθαρά. 6, 1.
ἐπιστρέφειν, *ad scopum convertere*: 27, 3. ἐπέστραπται eod. fere sensu: 12, 3. ἐπιστρέφομαι (οὐκέτι Θρηϊκίης), *non amplius curo Thr.* ex Anacreonte: 31, 1.
ἐπισυνάγεσθαι: 24, 1.
ἐπισυνδεδεμένα (γόμφοις), Jocus obscurus: 41, 3.
ἐπισύνθεσις, ἡ πρὸς ἄλληλα: 10, 1. ἐπισ. ἡ τῶν μελῶν, sc. τοῦ σώματος: 40, 1.
ἐπισυντιθέναι i. q. simplex συντιθέναι: 10, 7. 23, 4. Idem valet de antec. nomine et de verbis ἐπισυνάγειν, ἐπισυστρέφειν, aliisque.
ἐπισυστρέφειν, *cogere in unum*: 24, 1.
ἐπισφαλὴς, 33, 2.
ἐπίτασις, *exaggeratio*: 38. 5.
ἐπιτελεῖσθαι κατὰ τέχνην, *arte hominum parari*, ex Theopompo: 43, 2.
ἐπιτηδεύειν (τὰ παθητικὰ), 18, 2. μικρὰ καὶ δουλοπρεπῆ: 9, 3.
ἐπιτήδευμα (Ruhnk. vult κατεπιτήδευμα): 30, 1.
ἐπιτιθέναι (fort. leg. ἐντιθ.): 39, 2. ἐπιτίθεσθαι πράγματι, *rem tractandam suscipere*: 15, 3.
ἐπιτολμᾶν cum dat. *audacter suscipere*: 15, 5.
ἐπιτυχὴς ἔν τινι, *qui excellit in aliquo genere*: 15, 3. 33, 4. de natura: 22, 1.
ἐπιτυχία, *recta scribendi ratio*: 5, 1.
ἐπιφάνεια Bacchi: 15, 6.
ἐπιφέρειν, *addere statim, subjicere*: 8, 2. 39, 4. Fr. 4, 4.
ἐπιφθέγγεσθαι: 9, 5.
ἐπιφλέγειν πάντα τῇ φορᾷ, de poëtis summo ardore flagrantibus: 35, 5.
ἐπίφορον εἴς τι, *quod ad rem confert*: 5, 1.
ἐπιφωνεῖν: 4, 3.
ἐπίχαρις (vulg. ἐπιχαρής): 34, 3. ubi v. Add.
ἐπιχειρεῖν,*conari*: 10, 6. 34, 3.
ἐπιχείρημα, *argumentatio*: Fr. 5, 7.
ἐπιχείρησις πραγματικὴ, i. q. ἐπιχείρημα: 15, 9.
ἐποικοδόμησις, *gradatio*: 39, 3.
ἐποικονομία, *distributio, partitio*. Sed leg. ἐποικοδομία: 11, 2.
ἐποκέλλειν εἴς τι, metaph. *impulsu quodam adhærescere ad aliquid*: 3. 4.
ἐπορέγεσθαι: 34, 2.
ἔπος, *unum verbum*: 10, 6.
ἐρανίζειν. metaph. 20, 1.
ἔρανος πλήθους, *plurium rerum conjunctio*: 40, 1.
ἔργα τῆς φύσεως, *actiones naturales hominum*: 22, 1. ἔργα, simpliciter, pro τέκνα, ἔκγονα: 23, 3. Sunt et i. q. πράγματα, *res enarratæ*, ut illud e Thucydide: 38, 5.
ἐργάζεσθαι pro ποιεῖν: 43, 6.
ἔρεσθαι. ἤρετό τις, sententia obscurior e Demosthene: 18, 1.
ἐρημοῦσθαι, de mari, *decrescere*, si vera lectio: 9, 13.
Ἐριννύες: 15, 8.
ἑρμηνεία, *elocutio*: 5, 1. 43, 3.
ἑρμηνευτικὰ (τὰ), idem: 23, 1.

Ἑρμῖνος, Stoicus: Fr. 5, 4.
Ἑρμοκράτης, Syracusanorum dux contra Athenienses: 4, 3.
Ἕρμων, pater Hermocratis: ibid.
ἔρχεσθαι εἰς ἡλικίαν, *ad maturiorem ætatem pervenire*: 44, 7.
ἔρως, *cupiditas*: 4, 1.
ἐρώτησις, figura, qua Demosthenes præclare usus: 18, 1. ἡ εἰς ἑαυτόν: 18, 2.
ἐρωτικαὶ μανίαι: 10, 1.
ἑστιοῦχος, e vet. poëta: 3, 1.
ἕτερος pro ἄλλος: 44, 1. et alibi. τὰ μὲν . . . θάτερα δὲ: 8, 1. θατέρου, *secundi*: 4, 1.
ἑτέρωθι: 9, 2.
ἑτέρως ἔχον: 2, 2.
ἔτι et ἐστὶ confusa: Add. ad 3, 1. et 16, 3.
εὐβουλία: 2, 3.
Εὔβουλος, Platonicus, scripsit quædam philosophica, sed tamquam παρέργῳ σπουδῇ: Fr. 5, 3.
εὐγένεια, *urbanitas et elegantia* laudatur in oratione Hyperidis: 34, 2.
εὐγενὴς λόγος opponitur ἀσχήμονι: 43, 6. εὐγενὲς ἁμάρτημα est magnis excidere ausis: 3, 3, εὐγενέστερον: 7, 1. extr. εὐγενέστατοι dicuntur pedes heroici: 39, 4.
εὐεργασία, *recte agendi ratio*: 1, 2.
εὔηχος: 24, 2.
εὐθύνας ὑπέχειν, *rationem factorum, tamquam in judicio, reddere*: 14, 2.
εὐθὺς, *ratio in promtu est*: 29, 1. 41, 1. ἐπ' εὐθὺ, sc. ἄγει: 42, 1.
εὐκαμπὴς, metaph. *qui flexo cursu facile redit*: 34, 2.
εὐκαταφρόνητον: 3, 1.
εὔκλεια: 13, 4.
Εὐκλείδης, philosophus Platonicus, tantum ex aliorum libris collecta scripsit: Fr. 5, 2. et 5.
εὐλόγως, *cum ratione.* Germ. fere *natürlicher Weise*: 38, 4.
εὐμέλεια, *numerorum concinnitas*: 28, 2. 39, 3.
εὐμετρία, *justus rerum modus*: Fr. 3, 6.
εὐπάλαιστρον (τὸ), *venustas*, Germ. *die Gewandtheit*: 34, 2.
εὐπίνεια: 30, 1.
Εὔπολις, vetus poëta comicus. Locus ejus: 16, 3.
εὐπόριστον τὸ χρειῶδες: 35, 5.
εὕρεμα: Fr. 3, 1.
Εὐριπίδης, natura minime aptus ad vim et sublimitatem tragœdiæ: 15, 3. numeris maxime et compositione, non verbis magnificis, elatus: 40, 2. s. Quo in genere visionum excellat: 15, 3. Loca ejus: 15, 2. et seqq. 40, 3. et 4.
εὔστοχος: 34, 2.
εὐτελισμὸς, *extenuatio rerum*: 11, 2.
εὔφορος πρός τι: *natura ad rem aliquam aptus*: 44, 1.
ἐφάπτεσθαι, *commemorare*: 1, 1. φορέων: 4, 5. ψυχῆς et ἀκοῆς: 39, 3.
ἐφεξῆς πάντες, *ad unum omnes*: Fr. 7, 1. Vid. maxime Toup de ἑξῆς, 33, 5.
ἐφηδύνειν: 15, 6. 34, 2.
ἐφιέναι, *permittere.* εἰ ἡμῖν ἐφεῖται: 12, 4.
ἐφικτὸν, *quod attingi potest*: 39, 1.
ἐφορμᾶν, *saltum dare*: 9, 5.
ἐχέγγυον, *quod est sat magni momenti*: Fr. 5, 3.
ἔχει με θαῦμα: 44, 1. ἔχω εὑρεῖν: 44, 7. λόγος ἔχει, *fama tenet, fertur*: 13, 2. ἔχεσθαι σκοποῦ, *semper habere propositum*: 13, 2. δογμάτων *constanter tueri placita*: Fr. 5, 6. ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἔχεται τὰ πράγματα, ex Herodoto: 22, 1.

Z.

ζεῖν. ζεσάσης τῆς θαλάσσης, ex Herodoto: 43, 1.
Ζεὺς a columbis nutritus: 9, 14. τοῦ Διὸς ἐνύπνια, prov. ibid. Ζεὺς de rege: 3, 2.
ζηλοτυπία: 22, 1.
ζῆλοι, *studia, quibus homines se addixerunt*: 7, 4.
ζηλοῦν: 13, 2.
ζήλωσις: ibid.
Ζήνων, Stoicæ sectæ conditor, animum statuit esse vaporem e solidis corporis partibus sublatum, (τοῦ στερεοῦ σώμ. ἀναθυμίασιν): Fr. 7, 3.
ζητητικοὶ, *philosophantes*: Fr. 3, 6.
ζητεῖν. τὸ ζητούμενον: 12, 2. ζητείτωσαν: Fr. 3, 13.
ζωγραφία: 17, 3.
Ζωΐλος, Homeromastix ille: 9, 14,

H.

Η sæpe permut. in Vat. 2. cum Ι, ut 13. 4. in διμιουργιμάτων.
ἡ et ἦ confusa: Add. ad 44, 2.
ἦ: 3, 4. ἢ δῆλον scribendum, non ἡ δῆλον: Add. ad 3, 4.
ἡγεμὼν ἐν ὑπεροχῇ: 17, 1.
Ἡγησίας, orator, cujus ridetur tumor: 3, 2.
ἡδονὴ, proprie: 5, 1. 39, 1. character orationis: 29, 2. 44, 1.
ἡδύς. Τερεντιανὲ ἥδιστε: 1, 4. 4, 3. τὸ ἡδύ: 3, 4. Vid. et ἀδύ.
ἡδύσματα τραπεζοκόμων καὶ ὀψοποιῶν: 43, 4.

ἠεροειδὲς, *cælum serenum*, ex Homero: 9, 5.
ἠθικὴ πιθανότης et ἀπόδειξις: Fr. 8, 2. et 14. τὸ ἠθικόν: 34, 2.
ἠθικῶς βιολογούμενα: 9, 15.
ἠθολογουμένη κωμῳδία: 9, 15.
ἠθοποιΐα: Fr. 8, 14.
ἦθος, *oratio morata*: 9, 15. Permutatum 29, 2. cum ὕψος, et 13, 4. cum εἶδος.
ἡλικία, *ætas adulta*: 44, 7.
Ἡλιόδωρος, metricus quidam: Fr. 3, 2.
Ἡλιόδωρος, Alexandrinus, Stoicus: Fr. 5, 2. Tantummodo veterum philosophorum exposuit decreta, nihil addens de suo: ibid. §. 5.
ἡμιτελῶς, de re vitiosa et manca: Fr. 6, 2.
Ἡρακλεῖδαι: 27, 2.
Ἡρακλείδης, Dionysii tyranni adversarius: 4, 3.
ἠρεμεῖν, de animo: 20, 2. et 34, 4.
Ἠριγόνη, Eratosthenis poëma: 33, 5.
Ἡροδότειος: 4, 7. 18, 2. 31, 2.
Ἡρόδοτος, nobilis ille historicus, dictus aliquando Ὁμηρικώτατος: 13, 3. Loci ejus ab auctore tractati: 4, 7. 22, 1. 26, 2. 28, 4. 31, 2. 38, 4. 43, 1.
ἡρωϊκὰ μεγέθη: 9, 10. ἡρωϊκώτατον: 15, 5.
ἥρως, *excellentissimus scriptor*: 4, 4. 14, 2. 36, 2.
Ἡσιόδειος: 9, 15.
Ἡσίοδος num Ἀσπίδα scripserit, auctor dubitat: 9, 15. Locus ejus ex Ἔργ. καὶ Ἡμ.: 13, 4.
Ἡφαιστίων, Alexandrinus, grammaticus, cujus exstat *Enchiridium*: Fr. 3, 2. et 11.
Ἡφαίστου τρίποδες καὶ θεράπαιναι: Fr. 7, 2.

Θ.

θάλλειν. ἔστ' ἂν τεθήλῃ, e veteri poëta: 36, 2.
θαῤῥοῦντα ἀφορίζεσθαι, *confidenter et sine dubitatione decernere*: 8, 4.
θαυμάζειν. Opponitur ἤδη τεθαυμασμένος adversario νέῳ: 13, 4.
θαυμαστὸς, *mirus*, i. q. *ineptus*: 4, 1.
θέατρον, metaph. 14, 2.
θεῖον (τὸ), *numen divinum*: 9, 9. θεῖος (ὁ Πλάτων), *egregius scriptor*: 4, 6.
θέλγητρον: 39, 2.
θέμα, *postulatum* sive *principium*: 32, 8.
Θεμιστοκλῆς, philosophus Stoicus: Fr. 5, 2.
θεμιτόν: 34, 4.
Θεόδωρος, incertum, qui sit rhetor. Sed nunc quidem lecta disputatione Amantii ad 1, 1. opinor, esse illum Byzantinum, e Platone notum. V. not. ad 3, 5.
Θεόκριτος, ὁ ἐν τοῖς βουκολικοῖς ἐπιτυχέστατος: 33, 4.
θεομαχία ap. Homerum: 9, 6.
θεόπεμπτα δωρήματα, de facultatibus ingenii: 34, 4.
Θεόπομπος historicus. Dictum ejus ad ἰδιωτισμὸν pertinens: 31, 1. Plura ejus verba: 43, 2.
θεοφορεῖσθαι: 13, 2. 15, 6.
Θεόφραστος quomodo metaphoras duras emolliri statuerit: 32, 3.
θεσμοθέτης, ὁ τῶν Ἰουδαίων, (Moyses): 9, 9.
θετέος. Vid. τιθέναι.
θεωρεῖν, *excogitare*: 1, 2. 17, 1.
θεωρία, *rerum contemplatio*: 35, 3. *disputatio de arte*: Fr. 5, 6. Sic ἡ ἐπὶ τ. προκειμένων θεωρία: 2, 3. *argumentum* sive *materia*, Gall. *le sujet*: Fr. 3, 1. et 7. itemque 39, 1. ubi vid. nott.
θήλεια νόσος, *hæmorrhoides*, ex Herodoto: 28, 4.
θῆραι ἀλλοτρίων θανάτων: 44, 9.
θολοῦν τῇ φράσει: 3, 1.
θορυβεῖν. τεθορύβηται (ταῦτα) ταῖς φαντασίαις, *visionibus ad strepitum composita sunt*: 3, 1.
Θουκυδίδης comparatur in suo genere cum summis scriptoribus, Homero, Platone et Demosthene: 14, 1. Ut plurimum narrat per præsens: 25, 1. Hyperbatis insolentibus utitur: 22, 3. Locus ejus laudatur ob hyperbolen scienter tractatam: 38, 3.
θρασεῖαι μεταφοραί: 32, 3.
Θράσυλλος, Pythagoricus, qui Tiberii ætate floruit: Fr. 5, 6.
θρυλλούμενον (τό): 44, 2.
θυμικῶς ἐκφλέγεσθαι: 12, 3.
θυμὸς, *ardor contentionis*: 13, 4. *ira*: 27 3. 32, 2.
θύννος, *thunnus*, piscis: 24, 2.

I.

ἰᾶσθαι τὰ τολμηρά: 32, 3.
ἰδέα, *genus* rerum vel *species*: 8, 1. 11, 2. 22, 1. ἰδέα πλεύμονος, periphrasis pro πλεύμων, e Platone: 32, 5. Sic Fr. 7, 1. *Species externa.* Germ. *Ansicht*: 39, 3.
ἴδιος, sine casu, *peculiaris*: 44, 12. Cum genit. *proprius*, ut τὸν ἴδιον ἑαυτῶν θάνατον: 15, 5. ἴδια ἑαυτῶν πάθη: 3, 5. Adde 9, 11. 30, 2. 32, 4.
ἰδίωμα κινδύνου, *natura periculi, quod proprium erat periculo*: 10, 6.

ἰδίως, *peculiari significatione*, sive *specialiter*, ut vertit Portus : 15. Al. ἤδη, *peculiari ratione* : 17, 1.
ἰδιωτεύειν, *vulgare et humile esse* : 31, 2.
ἰδιώτης, *athleticis exercitationibus non institutus* : 34, 1. Pro ἰδιωτισμός : 31, 2.
ἰδιωτικὸν, sc. ῥῆμα, *plebi usitatum* : 43, 1.
ἰδιωτισμὸς, *usus verborum e vulgari petitorum sermone*. Ei opponitur κόσμος : 31, 1.
ἰέναι, de eadem orationis forma continuata, ἵνα μὴ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὁ λόγος ἐὰν στῇ : 20, 2.
ἱερεῖα πρὸς κατακοπήν : 43, 2.
ἱζάνειν, proprio sensu, ex oda Sapphus : 10, 2.
ἴζημα, *depressio rei, quæ subsedit ; recessus* : 9, 13.
ἱκανὸς, *bonus*, absolute : 4, 1.
Ἰλιακὰ, *Trojani belli tempora* : 9, 7. Ἰλ. παθήματα : ibid. §. 12. Ἰλ. ποιήματα, de sola *Iliade Homeri* : ibid. §. 13.
Ἰλιάς : 9, 12. s.
ἱμερόεν γελᾷν, e Sapphus oda : 10, 2.
Ἰσαῖος inter summos Græcorum oratores refertur : Fr. 1.
ἰσοδρομεῖν : 15, 4.
ἰσόθεοι ἐκεῖνοι, *præstantissimi illi scriptores* : 35, 2.
Ἰσοκράτης in numero maximorum oratorum Græciæ ponitur : Fr. 1. Tarditas ejus in Panegyrico elaborando : 4, 2. Studio nimio rerum augendarum lapsus est : 38, 2. Diligens in vitando hiatu e concursu vocalium : Fr. 8, 5.
Ἰσοκράτειοι (οἱ) abusi particulis frangebant orationem : 21, 1.
ἴσος, *æque longus aut brevis* : Fr. 3, 14. ἴσα βαίνειν : 44, 7.
ἱστάναι. ἵνα μὴ ὁ λόγος στῇ, *ne oratio moretur* : 20, 2.
ἱστορία, *trudita ab aliis doctrina* : Fr. 5, 5. *narratio* : 12, 5.
Ἴστρος, flumen, Danubius quibusd. partibus dictus : 35, 4.
ἰσχὺς, de oratione : 30, 1.
ἰσχυρὰ μνήμη : 7, 3.
ἰσχυροποιεῖν τὸ κατεσκευασμένον dicitur exaggeratio : 12, 2.
ἰταμός : 4, 4.
Ἴων, Chius, poëta Tragicus non contemnendus : 33, 5.

K.

καθάπερ... οὕτως : 5, 1. καθ... τῇδε : 7, 1.
καθαρὸν φέγγος, *nunquam obscuratus splendor* : 35, 4. καθαρὸς scriptor, *a vitiis liber* : 32, 8. 33, 1 et 2. κ. ἐπιστήμη, *notio clara et minime ambigua* : 6, 1.
καθεύδειν, de muris *non restituendis*, e Platone : 4, 6.
καθιέναι εἰς τὰς ψυχὰς παιώνιον λόγον : 16, 2.
καθίστασθαι sæpissime auctor ponit pro γίγνεσθαι, ut 1, 4. 2, 1. 5, 1. 13, 2. 17, 2. 43, 3. Ita et καθέστηκε positum pro ἐστί : Fr. 6, 2.
καθολικῶς : 33, 1. καθόλου : 11, 3.
καὶ δὴ : 16, 1. καὶ εἰ : 34, 4. καίτοι et καίτοι γε, *etsi* : 4, 4 et 7. 35, 4. 38, 5.
Καικίλιος, (de quo copiose Toupius ad 1, 1.) permultis exemplis demonstravit, quid esset *sublime*. Vid. diss. crit. §. 18. plura Timæi frigide dicta castigavit : 4, 2. In libro π. ὕ. omisit affectus : 8, 1. Reprehendit Theopompi dictum : 31, 1. Binas ternasve metaphoras de eadem re junctim positas videtur probasse : 32, 1. Reprehenditur ab auctore propter judicium de Lysia et Platone : 32, 8.
καίειν, de fulmine : 12, 4. τὸ καῖον, de incendio : ibid. καίεσθαι, de amore : 10, 3.
καινόσπουδον, τὸ, περὶ τὰς νοήσεις : 5, 1.
καίρια (τὰ), *ea, quæ præcipue ad rem, sive ad argumentum pertinent* : 1, 1. 10, 1.
καιρὸς, *modus* sive *mensura* : 2, 2. *locus opportunus* : 12, 5. παρὰ καιρὸν, *alieno loco* : 43, 3.
κακία, *vitium orationis quodcunque* : 3, 5. ταῖς κακίαις opponuntur τὰ ὕψη : 5, 1.
κακόζηλον (τὸ), 3, 4.
κακόστομον (τὸ), *sonus, qui difficulter effertur* : 43, 1.
καλὰ ὕψη, *vera sublimia* : 7, 4. κ. ὀνόματα, *verba rebus convenientia* : 30, 2. V. disp. crit. in fine.
καλλιγραφεῖν. κεκαλλιγραφημένοι, *qui pigmenta orationis adhibuerunt* : 33, 5.
Καλλισθένης. Quædam ejus erant οὐχ ὑψηλὰ, ἀλλὰ μετέωρα : 3, 2.
κάλλος, *dignitas*, de oratione : 30, 1. κάλλη (τὰ) τῆς ἑρμηνείας : 5, 1.
κανονίζειν : 16, 4.
καρδίῃ νήφων, e vet. fort. poëta : 34, 4.
Κασσάνδρα, fabula Euripidis deperdita : 15, 4.
κατά. τὸ κατ' αὐτὴν (sc. τὴν ψυχὴν), *eam viresque ejus* : Fr. 7, 1.
καταβιοῦν, *vitam exigere* : Fr. 5, 4.
καταβροντᾶν : 34, 4.
καταβυθίζειν, metaph. 44, 6.
καταγνύναι. Καμμὲν γλῶσσα ἔαγε, e Sapphus carmine : 10, 2.

κατάγνωσις, *reprehensio*: 3, 3.
καταδεὴς, *viribus carens, languidus*: 18, 1.
καταδυομένῳ ἡλίῳ comparatur Homerus ut auctor Odysseæ: 9, 13.
καταυγής: 20, 3.
καταισχύνειν τὸ κάλλος: 43, 5.
κατακάλυψις, ἐν κατακαλύψει τιθέναι: 17, 3.
κατακερματίζειν, *in minutas particulas concidere*: 42, 1.
κατακηλεῖν: 30, 1.
κατακίρνασθαί τινι, *interponi alicui rei, misceri cum aliqua re*: 15, 9.
κατακορὴς ἐν τῷ γένει τούτῳ, *frequens sive multus in hoc genere*: 22, 3.
κατακρεουργεῖν, ex Herodoto: 31, 2.
κατάληξις (i. q. βάσις), *clausula numeri*: 41, 2.
καταμέμφεσθαι: 31, 1.
καταμετρεῖν: 9, 5. 39, 4. Fr. item 3, 14. ubi vulg. καταριθμεῖν.
κατανθρακοῦσθαι, ex Æschyli fragmento: 3, 1.
καταντᾶν εἰς τὰ ῥυπαρὰ, *descendere ad verba sordida*: 43, 5.
καταντλεῖν τ. ἀκροατὴν, *rerum multitudine obrutum auditorem delinire*: 12, 5.
καταποικίλλειν τὰ ἑρμηνευτικά: 23, 1.
καταπεπυκνωμένον ταῖς ἐκ τ. ἀληθείας φαντασίαις: 9, 13.
καταῤῥυθμίζειν, *numeris artificiose concinnare*: 41, 2.
κατάρυθμα (τὰ) φαίνεται κομψὰ, &c. 41, 1.
καταρχαιρεσιάζειν: 44, 9.
κατασημαντικὸν, *quod clare rem significat*: 32, 5.
κατασκελετεύειν ταῖς τεχνολογίαις: 2, 1.
κατασκευάζειν, *conficere, absolvere*: 12, 2. *congerere*: Fr. 6, 2.
κατασκευή: 11, 2.
κατασοφίζεσθαι ὑπὸ τεχνίτου ῥήτορος σχηματίοις: 17, 1.
κατασπεύδειν: 19, 2. 40, 4.
καταφέγγειν: 34, 4.
καταχορδεύειν, ex Herodoto: 31, 2.
καταχεῖν. καταμυσχῶσθαι βόλιτον, ex eod. ib. καταχῶσαι, scil. βόλιτον: Add. ad 38, 4.
κατεξανάστασις, metaph. 7, 3.
κατέχειν τὰς ἐπιθυμίας, *cupiditates pro lubitu quamvis in partem posse impellere*: 44, 6.
κατολιγωρεῖν: 13, 2.
κατορθοῦν, *recte componere*: 36, 2. *feliciter rem gerere*, (e Demosth.): 16, 4.
κατόρθωμα τέχνης, *artis opus* sive *effectum*: 36, 4. *recte dictum*: 33, 1. 34, 1 et 2. Et 36, 2. pluribus σφάλμασι opp. ἓν ὕψος καὶ κατόρθωμα.
[illegible]: 5, 1.
κεῖσθαι ἔν τινι, *consistere in aliqua re*: 12, 1.
κενὸν, *id, cui nulla inest vis movendi*: 5, 1. Cf. disp. crit. §. 25. extr.
κενοῦσθαι, *elevari, languescere*: 11, 2.
κέντρον, *calcar sive aculeus*, metaph. 2, 2. 34, 2.
κεραμίων κατερειπομένων ἰδέας, de sono: 28, 1.
κεραυνὸς, proprie: 12, 4.
κεφάλαια (τὰ), *res*, Germ. *der Gegenstand*: Fr. 5, 7.
κεφαλαιῶδες (τὸ), *res ipsa, illud ipsum, quod definitur*: Fr. 4, 2. κεφαλαιωδέστερα (τὰ), *præcipua capita*: Fr. 3, 10.
Κῆυξ, Trachiniæ rex, amicus Herculis: 27, 2. (Al. κῆρυξ.)
κηλεῖν: 39, 3.
κιθάρας soni etiam simplicissimi, nulloque rhythmo conclusi, homines sæpe admirabilem in modum deliniunt: 39, 1.
Κικέρων. Bella ejus comparatio cum Demosthene: 12, 4. s. Docetur ibid., ubi oratio copiæ et gravitati Tullianæ similis commode adhibeatur.
κίνδυνος, *anxietas, quæ oritur ex re lubrica et impedita*: 22, 3. *conditio, a qua parum quis abest ab aliqua re*: 33, 2.
κινεῖν, proprie, sed in proverbio: Fr. 7, 1. *movere animum*: 20, 1. *lacessere verbis*: 18, 2. κ. γέλωτα, *risum movere*: 34, 3. κ. νοήσεις, *excogitare sententias*: 4, 1. *convellere, refutare* (aut *tangere* sive *dijudicare*): Fr. 5, 7. et 8.
Κίρκη, *Circe Homerica*: 9, 14.
κλᾶν vel κλάζειν. ῥυθμὸς κεκλασμένος λόγου, *numerus putide in verbis diligentia fractus*: 41, 1.
Κλεάνθης, Stoicus. Ejus sententia de natura humani animi exagitatur: Fr. 7, 3.
Κλείταρχος ut scriptor inepte tumens ridetur: 3, 2.
κλίμαξ, figura: 23, 1. Vid. et 11, 2. de ἐποικοδομίᾳ.
κλοπή. Ἔστι δ' οὐ κλοπὴ τὸ πρᾶγμα, de imitatione: 13, 4.
κοῖλος ἄργυρος, *argentea vasa depressis figuris*, e Theopompo: 43, 2. s.
κοινὰ καὶ δημώδη ὀνόματα: 40, 2. κοινὸς βίος: 2, 3. 7, 1. 31, 1. κ. χρόνος, in re metrica, *tempus anceps*: Fr. 3, 5. κοινὴ συλλαβὴ, *anceps* item *syllaba*: ibid. §. 11.
κοινῶς, *in vulgari sermone*: 15, 1.
Κολοσσὸς, statua illa inusitatæ magnitudinis Rhodi posita: 36, 3.

κολούει τὸν νοῦν (συγκοπή), (vulg. κωλύει): 42, 1.
κομπώδης: 23, 4.
κομψός: 41, 1.
κονδυλίζειν. τὸ ἀεὶ κεκονδυλισμένων (τῶν δούλων): 44, 4.
κοπάζειν, de vento, reprehenditur: 43, 1.
κόραι, *pupillæ oculorum*: 4, 4.
κορυβαντιᾷν περί τι: 5, 1.
κορυβαντιασμοῦ πλήρης: 39, 2.
κορωνὶς, metaph. *apex*: Fr. 1.
κοσμεῖν, *ornatum sublimitati aptum afferre*: 23, 2. *ad certam formam redigere, perficere*: Fr. 3, 3.
κοσμικὸν διάστημα, *intervallum, quo metiuntur universum*: 9, 5. κοσμικὴ ἀφορία, *sterilitas per universum orbem obtinens*: 44, 1.
κόσμιος, *oratio elegans et urbana*, opposita ἰδιωτισμῷ: 31, 1. *mundus, totum universum*: 9, 5.
κουφίζεσθαι, *recreari, excitari*: 16, 2.
κουφολογία, *ineptorum verborum multitudo*: 29, 1.
κράζειν μάλας, ex Æschyli fragmento: 3, 1.
Crasis Longino amata: Add. ad 4, 2.
κρατεῖν, *magis movere animum*: 1, 4. *copiosiorem esse*: 9, 14. *maxime usurpari*: 15, 1.
κρατῆρες τῆς Αἴτνης: 35, 4.
κράτος orationi conciliant verba recte delecta: 30, 1.
κρεῖττον (τὸ), *quod vehementius animum movet*: 15, 11.
κρίθινος: vid. Δημοσθένης.
κρίνειν: οἱ κρίνοντες, *judices*: 16, 2. *esse jubere, facere* sive *constituere*: 35, 2.
κρίσις, *dijudicandi facultas*: 6, 1. de judice, *sententiæ dictio*: 44, 9.
κριταὶ, de hominibus doctis orationum, quasi in certamine, judicibus: 14, 2.
Κρόνιος, philosophus non magni nominis: Fr. 5, 6.
κροῦσις φθόγγων ἡ πρὸς ἀλλήλους: 39, 2.
κτᾶσθαι, *parare*: Toup. vertit *asservare*: Fr. 6, 3.
κύκλος, de periodo aptis numeris composita: 40, 1.
Κύκλωψ (in Odyss. *ι*): 9, 14.
κυπαρίττιναι μνῆμαι, pro δέλτοι, e Platone: 4, 6.
κυριολογία opponitur τῇ περιφράσει: 28, 1.
κύριος κριτὴς, *a quo non est provocatio ad alium judicem*: 17, 1. κ. ὀνόματα, *aptissima verba*: 30, 1. κ. φθόγγος, *tonus maxime proprius*, quem vel propter sonorum systema, vel propter harmoniam aures maxime exspectant. Opp. φθόγγοι παράφωνοι: 28, 1. Κύριον etiam est, *quod primum locum obtinet, quodque præcipue valet*: 1, 1. 2, 3. 34, 4. 36, 2.
κώδωνας ἐξῆφθαι, *tintinnabula sibi annexa habere*, prov. 23, 4.
κωμικὸν (κέντρον): 34, 2.
κωμῳδία ἠθολογουμένη dicuntur quædam simpliciter et morate narrata de Ulyssis domo: 9, 15.

Λ.

Λ permut. cum Χ (in συντελεῖν): 8, 4.
Λακεδαιμόνιοι: 4, 2. Λακωνικὴ ἐπιστολή: 38, 5.
λαμβάνειν, *uti, adhibere*: 29, 1. λ. ἀνάστημα, *se efferre*: 7, 2. πίστιν, *fieri probabilem*: 7, 4. διάστασιν, *in partes dissolvi, frangi*: 9, 6. ἰζήματα, *subsidere*: 9, 13. εἰς καταφρόνησιν, *interpretari ut in contemptum sui dictum*: 17, 1. ὁρμὴν, *propositum habere*: Fr. 5, 3. λαμβάνεσθαι, *intelligi* sive *explicari* (si locus genuinus): 9, 7.
λανθάνουσαν περιέχειν τ. τέχνην, de natura sive ingenio: 22, 1. λανθάνουσα adverbialiter: Add. ad 22, 1. οὐκ ἂν λάθοι σε: 15, 2. &c.
λαὸς, *multitudo*, de piscibus, e vet. poëta: 24, 2.
λέγειν. ἡ ἐν τῷ λέγειν δύναμις, angustiori sensu: 8, 1. λέγω δὲ, *intelligi autem volo*: 9, 1.
λειότης: 21, 1.
λείπεσθαι, *superari*: 4, 2. 34, 1.
λείψανα τῶν Ἰλιακῶν παθημάτων continentur in Odyssea: 9, 12.
λεκτικὸν, *quod ad orationem quamcunque pertinet*: 38, 5.
λέξις, pars φράσεως: 8, 1. μία λέξις, de pronomine ὅς: 27, 3. Idem, quod ἐκλογή: Fr. 8, 1.
λεπτὸν πῦρ, e Sapphus carmine: 10, 2.
λήγειν εἴς τι: 3, 4.
λῆμα, in nott. ad 10, 1.
λῆμμα, *res* vel *sententia e pluribus, quæ probari poterant, delecta*: 10, 1. 40, 4. 43, 1, *forma*, quæ placuit oratori: 15, 10.
λῆψις: 10, 3.
λιθοκόλλητοι κρατῆρες, e Theopompo: 43, 3.
λίθον ἅπαντα κινεῖν, prov. Fr. 7, 1. λίθοι οἱ ἐπὶ τῶν αἰγιαλῶν, i. e. *res nullius usus*: Fr. 7, 2.
λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος: 9, 7.
Linea supra vocalem, in fine verbi, significat ā, supra consonantem vel ī, sive

in fine verbi, sive in medio, significat ᾱ: Add. ad 7, 1. Linea supra ᾱ significat syllabam produci: Add. ad 10, 1.

λιτῶς ἐφηδύνειν : 34, 2.

λογίδιον: 34, 3.

λογίζεσθαι : 44, 7.

λογικὸν (*oratione gaudens*) φύσει ὁ ἄνθρωπος : 36, 3.

λόγοι distinguuntur a ποιήμασι : 7, 1. et 33, 1. Cum emphasi, *orationes, quales esse debent*, sive *perfectæ* : 44, 1. extr. Sed fort. *sententiæ de rerum natura*, sive *placita philosophorum* : 7, 4. Sic τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων προέστησαν: Fr. 5, 1. ubi vid. ad §. 3. Λόγος, *sententia periodi* : 22, 4. *forma sententiæ* : 39, 1. 41, 1.

λοιμικὴ διαφθορὰ, *morum depravatio quasi contagione quadam ad omnes pertinens*: 44, 9.

λοιπὸν (τὸ), *tamen* : 9, 13. 17, 2.

Λυκοῦργος, Thrax, e fabulis de Baccho notus : 15, 6.

λυμαίνεσθαι : 10, 7.

Λυσίας, orator, prælatus a Cæcilio Platoni ; sed, ut auctor contendit, falso : 32, 8. et 35, 1. Λυσιακὰς tamen ἀρετάς τε καὶ χάριτας laudat : 34, 2. In optimis idem Græcorum oratoribus numeratur : Fr. 1.

Λυσίμαχος, Stoicus : Fr. 5, 4.

λύσις τολμήματος λεκτικοῦ, *medicina*, i. e. res quæ emollit et excusat τόλμ. λ. 38, 5.

M.

μαγεῖον (al. μαγειρεῖον), e Platone, 32, 5.

μαγειρεῖον, fort. *popina* : 43, 3.

Μακεδὼν (ὁ), rex Macedonum, Alexander : 4, 2.

μαλακίζεσθαι (si sana lectio) : 34, 2.

μάλαγμα, e Platone : 32, 5.

μανθάνειν, *cogitando assequi* : 15, 8.

μανία ἐνθουσιαστικὴ : 8, 4. μανίαι ἐρωτικαί : 10, 1.

Μαραθὼν, locus victoria Miltiadis nobilitatus : 16, 2.

Μάρκελλος, Orontius, cui inscriptus fuit liber Longini : Fr. 5, 1.

μάρτυς. Dat. pl. μάρτυσι : 14, 2.

Μάτρις, scriptor tumore inflatus, qui sæpe pueriliter ludebat, cum ipse sibi videretur furore divino affectus esse : 3, 2.

μεγαλαυχία : 7, 2.

μεγαληγορία : 15, 1. 16, 1. Pro μεγαληγορίας : 39, 1. vulg. μετ' ἐλευθερίας.

μεγαλήγορος : 8, 4.

μεγαλοπρεπὴς σεμνότης : 12, 3. μεγαλοπρεπῆ ὀνόματα : 30, 1.

μεγαλοῤῥημονέστερα τὰ πληθυντικά : 23, 2.

μεγαλόφρων : 44, 2. μεγαλόφρον (τό) : 9. 2.

μεγαλοφροσύνη, *sensus animi e magnarum virtutum studio et conscientia natus* : 7, 3. 9, 2. Tribuitur divino numini : 36, 1. Si 14, 1. ab ὑψηγορίᾳ, *sublimitate verborum*, distinguitur, est *sublimitas in sententiis* : redit tamen ad eandem illam affectionem, quippe sententiis declaratam.

μεγαλοφυὴς, *qui ad sublimem dictionem natura factus est* : 15, 3. Sic τὰ μεγαλοφυῆ : 2, 1. 9, 14. Sed τὸ μ. *facultas sublimitatis* : 9, 1. τὰ ἐν λόγοις μεγαλοφυῆ, *sublimia dicta* : 36, 1. μ. κόλαξ, *qui magnificentiam verborum sectantur in laudandis tyrannis* : 44, 3.

μεγαλοφυΐα, virtus scriptorum μεγαλοφυῶν : 13, 2. 36, 4. Sed 33, 4. est i. q. μεγαλοφροσύνη.

μεγαλοψυχία, i. q. μεγαλοφροσύνη : 7, 1.

μέγα (τὸ), proprio sensu : μεγάλων ἀπολισθαίνειν &c. prov. 3, 3. Ibi al. μεγάλως, quod commodum quidem sensum præbet, sed a loco alienum. Παντὸς ἀεὶ τοῦ μεγάλου natura nobis insistus amor atque admiratio : 35, 2. τὰ μ. (τῶν φύσεων) : 44, 2. *Sublime* : 16, 3. Sic τὰ μέγιστα τῆς συγγραφῆς : 35, 2. μεγάλα καὶ σεμνὰ ὀνόματα, *verba sublimitati rerum convenientia* : 30, 2.

μεγεθοποιεῖν : 40, 1.

μεγεθοποιοὶ sunt pedes heroici carminis : 39, 4.

μέγεθος, *facultas sublimis dictionis* : 1, 1. extr. 13, 2. μ. λόγων, i. q. ὕψος : 4, 1. μεγέθη, *dicta sublimia*, absolute : 33, 2. *magis et minus sublimia* : 11, 1.

μεγεθύνειν, *extollere* : 9, 5. μεγεθύνεσθαι, *elatum esse in scribendo* : 13, 1.

μεθάλλεσθαι. μεθήλατο (ἐπ' ἄλλα), *transvolavit* : 20, 2.

μέθη. ἐν μέθῃ, proprie : 4, 7. ὥσπερ ἐκ μέθης : 3, 5.

μεθιστάναι. μεθεστακὼς, *qui mutavit* : 16, 2.

μέθοδος, *institutio, disciplina* : 2, 2.

Μειδίας, contra quem exstat oratio Demosthenis ; 20, 1.

μειλίγματα τ. θρασειῶν μεταφορῶν : 32, 3.

μειρακιῶδες (τὸ) quid sit : 3, 4. Cf. dissert. crit. §. 3. extr.

μειωτικὸν ὕψους : 42, 1.

μέλος, *membrum corporis* : 40, 1. *carmen lyricum* : 33, 5. Hinc παρὰ μέλος,

præter numeros sive neglectis numeris, i. e. *ultra modum* : 3, 1. ubi v. Add.
μὲ̀ν et δὲ̀, sic scripta, lineolis binis additis : Add. ad 10, 1.
μερίς : 16, 1.
μέρος λόγου, *verbum quodcunque* : Fr. 4, 3.
μέση φύσις, *non magnum ingenium*, interjectum inter μεγάλας et ταπεινὰς φύσεις : 33, 2.
Μεσσήνην παρέλαβον (οἱ Λακεδαιμόνιοι &c.) 4, 2.
μετά. ἀριθμεῖν μετὰ τῶν &c., *referre in numerum eorum, qui* &c. : Fr. 5, 3. μετὰ reponendum pro μεταξύ : Add. ad Fragm. 4, 2.
μεταβαίνειν, *transire dicendo ad aliud*. 27, 1. et 2.
μετάβασις : ibid.
μεταβολὴ, *commutatio* : 20, 3. 39, 2. figura orationis hoc nomine dicta : 5, 1.
μεταγραφὴν ποιεῖσθαι, *transcribere, repetere ab aliis scripta* : Fr. 5, 5.
μεταμόρφωσις, ἡ εἰς τοὐναντίον, e plurali in sing. : 24, 2.
μεταξὺ, adv. 22, 4. 32, 5. Sed præp. Fr. 4, 2. ubi vulg. μετά.
μεταπηδᾷν ἐπ' ἄλλα, in oratione : 22, 1.
μετατιθέναι. ἐκ τ. ἰδίας αὐτὸ χώρας μετάθες, ὅποι δὴ ἐθέλεις, sc. τὸ ὥσπερ νέφος : 39, 4.
μεταφέρειν. ἐπεχείρησε μετενεγκεῖν, *imitatione transferre conatus est in suum carmen* : 10, 6.
μεταφοραί : 32, 1—6. ubi maxime docetur, crebris et densis metaphoris orationem vel maxime illustrari.
μετέωρα in oratione : 3, 2.
μετιέναι, *legere sive tractare* (*librum*) : Fr. 3, 10.
μετουσία τοῦ πάθους, pro κοινωνία τοῦ π. : 39, 3.
μέτριος opponitur ἀμέτρῳ : 3, 5. *saluber* : Fr. 6, 1.
μετρίως, *satis modice* : 28, 2. Fr. 5, 8, *mediocriter* : Fr. 6, 2.
μέτρον. Ejus in versibus definitio : Fr. 3, 3. Multiplex μέτρου significatio : Fr. 3, 6. s. Ejus, quod videbatur Longino, etymon. §. 8. Quomodo differat a ῥυθμῷ : §. 5. A deo habet originem : Fr. 2, 1. μ. Ὁμήρου, *id, e quo magnitudo Homeri cognosci potest* : 9, 4. μέτρα, *extremæ partes muris* : 9, 13. *scopus* (*alte propositus*) : 14, 1. μέτρον et μετρούμενον confusa : Add. ad Fragm. 3, 7.
μετροποιΐα : Fr. 3, 9.
μέχρι ἀκοῆς, *donec auditur, tantummodo inter audiendum* : 7, 3. μ. νῦν : Fr. 5, 2. Vid. ad 36, 2.
μή ποτε affirmat 3, 4. et alibi. Vid. ad 30, 1.
μηδείς. εἰ μὴ δι' ἑνὸς ἑτέρου, tmesis : 33, 4.
Μήδιος, philosophus Stoicus : Fr. 5, 2. Tantummodo veterum philosophorum decreta exposuit : ib. §. 5.
μικρὸν καὶ γλαφυρόν : 10, 6.
μικροποιεῖν, *sublimitatem minuere* : 41, 1.
μικροποιά : 43, 6. μ. νόσημα φιλαργυρία : 44, 6.
μικρότης τῶν ὀνομάτων, *verba vulgaria et abjecta* : 43, 1.
μικροχαρής. μικροχαρῆ, i. q. μικρὰ, quatenus quis his *rebus minutis delectatur* : 4, 4. 41, 1.
μικρόψυχον (τὸ μειρακιῶδες) : 3, 4.
μικροψυχία : 4, 7.
Μιλήτου ἅλωσις, fabula Phrynichi : 24, 1.
μιμεῖσθαι ἐπὶ τὸ γελοιότερον : Add. ad 15, 7.
μίμημα : 39, 3.
μίμησις καὶ ζήλωσις τῶν ἔμπροσθεν μεγάλων συγγραφέων καὶ ποιητῶν commendatur, 13, 2. ss.
μίξις (φθόγγων) : 39, 2. et 3.
μισητὸν, de ficta persona fœda : 9, 5.
μνῆμαι, *monumenta* i. e. tabulæ legum *diligenter asservandæ*, e Platone : 4, 6.
μνηστηροφονία, in Odyssea : 9, 14.
Μοδέρατος, Pythagoricus olim non ignobilis : Fr. 5, 6,
μοῖρα, *pars*, sive *fons sublimitatis* : 39, 1, μ. κρατίστη, de eadem re : 9, 1.
μονογράμματος συλλαβὴ (ut τὸ Ε in ἐᾶν) : Fr. 3, 15.
μονοτόνως, *æquabili vi et intentione* : 34, 2.
μονόχρονος syllaba, h. e. *brevis* : Fr. 3, 14.
μονονοὺκ et μονονουχί : 10, 6.
μόριον, *pars* sive *species* : 8, 1. extr. *adjunctum* : 10, 1. 12, 2.
μουσικὴ, sensu angustiori, quo nunc dicitur vulgo : Fr. 2, 2. De vi ejus vid. αὐλὸς et κιθάρα.
Μουσώνιος, Stoicus : Fr. 5, 4.
μυθικὸν (τὸ) opponitur τῷ πρακτικῷ : 9, 4.
μυθολογεῖν : 34, 2. Vid. Addenda ad h. l.
μυθώδεις πλάνοι (sc. Ὀδυσσέως) : 9, 13.
μυκτὴρ πολιτικὸς in laudibus Hyperidis ponitur : 34, 2.
Μωσῆς s. Μωϋσῆς (nomen ipsum auctor non ponit, sed appellat τὸν τῶν Ἰουδαίων θεσμοθέτην) laudatur ut insignis

homo, et sublime illud, γενέσθω φῶς, e magno de divina potentia sensu protulisse dicitur: 9, 9.

N.

ν Vat. 2. permut. cum υ in οὐκ ἐπιλέλησμαι: 9, 14. ν exprimitur lineola supra vocalem ducta: Add. ad 7, 1. et Fr. 8, 14.
νᾶμα Ὁμηρικὸν, Homeri carmina, ut *fons*, e quo Plato permulta hausit: 13, 3.
ναυάγιον: 10, 7.
νεανίας: 15, 1.
Νεῖλος, flumen: 35, 4.
Νεκυία, i. e. rhapsodia XI. Odysseæ: 9, 2.
νέμεσθαι, de incendio: 12, 4.
νεοττοποιεῖσθαι: 44, 7.
νήπιος παῖς: 30, 2.
νήφειν ἐν βακχεύματι, *in magno animi motu sui conscium esse*: 16, 4. ποιητὴς οὐχὶ νήφων est poëta ἐνθουσιῶν: 32, 7. νήφων καρδίῃ e poëta ductum videtur: 34, 4.
νικητήρια (τὰ), per meton. *victoria*: 16, 2. *præmium victoriæ*, i. e. *summa laus*: 36, 2.
νοεῖν, *mente percipere*: Fr. 3, 9.
νόημα, *sententia quævis*: 12, 1. 39, 4.
νόησις i. q. νόημα: 8, 1. 28, 2. et alibi. *rerum explicandarum ratio*: 3, 4. et 30, 1.
νόθα μιμήματα πειθοῦς dicuntur soni musici: 39, 3.
νομιζομένων τυγχάνειν, de mortuis: 28, 2.
Nomina propria, desinentia in ιας et ις, confusa: Add. ad 7, 1.
νομοθετεῖν, *præcipere* (ut rhetorem): 32, 1.
νόμος, *lex* sive *forma loquendi ratione dialectorum*: Fr. 8, 5.
νοσεῖν ἀπλήστως πρὸς φιλοχρηματίαν: 44, 6. νόσημα, eod. sensu: ib. νόσος: vid. θήλεια.
Νουμήνιος, philosophus non magni nominis: Fr. 5, 6.
νοῦς *sententia*, v. c. φῶς τοῦ νοῦ: Add. ad 30, 1.

Ξ.

ξέναι (*inusitatæ*) νοήσεις: 4, 1. Ita ξένοι ὄγκοι: 16, 2.
Ξενοφῶν, cum Platone inter summos scriptores numeratus, sui aliquando oblivisci dicitur, in eamque rem locus (licet dubius) affertur: 4, 4. Alia ejus loca: 19, 1. 28, 3. 43, 5. Fr. 8, 12. Notatur et locus 32, 5. In Fr. 1. pro Ξενοφῶν repositum Ἀντιφῶν.
Ξέρξης, ὁ τῶν Περσῶν Ζεὺς, Gorgiæ dictum: 3, 2.
ξηρότερον οὐδὲν ὑδρωπικοῦ, prov. 3, 4.
ξηρότης, sc. λόγου, i. q. ἀσθένεια: 3, 3.
ξυμφέρεσθαί τινι, *assentiri alicui*, e Platone: 4, 6.
ξυστὶς, e Theopompo: 43, 2.

O.

ὁ. τὰ, ὅσα: 9, 18. 16, 1. (ubi vid. Addenda.) 43, 6. τὰ, ἅπερ: 43, 4. τὸ μὲν . . . τὸ δὲ . . .: 10, 1. ἡ δὲ pro αὕτη δέ: 12, 1. τὸ δ' ἦν ἄρα οὐχὶ τοιοῦτον, prov. 32, 8. τῶ (τῷ e coni.): 15, 10.
ὀγκηρὸν φύσει πρᾶγμα τραγῳδία: 3, 1.
ὄγκος (ὁ πᾶς), *tota corporis humani moles*: 43, 5. Proprie et metaphorice: 3, 4. Synonymum τοῦ ὑψηλοῦ: 8, 3. 12, 3. 15, 1. 30, 2. 40, 2.
ὀγκοῦν, *ad gravitatem exornare*: 28, 2.
ὅδε. τῇδε antecedente καθάπερ: 7, 1.
Ὀδύσσεια ab Homero in senectute composita statuitur, ideoque Iliade multo deterior: 9, 11. ss.
Ὀδυσσεὺς (siquis exstitit) μετρικός: Fr. 3, 7.
ὄζειν τινὸς, metaph. 29, 1.
ὅθεν (fort. corruptum) *itaque*: 5, 1.
οἰδεῖν, *verbis justo gravioribus uti*: *grave et elatum esse*. Vid. Addenda ad 3, 1.
Οἰδίπους θνήσκων ap. Sophoclem: 15, 7.
οἴεσθαι. οἶμαι, *profecto*: 8, 1. οἰηθεὶς, notandus verbi usus: Fr. 6, 1.
οἰκεῖν. ἡ οἰκουμένη, *totus orbis, maxime qua tenebatur a Romanis*: 44, 6.
οἰκεῖον, cum dat., *quod pertinet ad rem, aut rei convenit*: 33, 1. *quod quis consuevit facere*: 44, 9. οἰκείους λόγους pro τοὺς ἑαυτῶν λ. aut ἰδίους: Fr. 2, 2. οἰκείαν fort. permutatum cum ὀξείᾳ: Fr. 8, 10.
οἰκονομία πραγμάτων in oratione: 1, 4.
οἰκτίζεσθαι: 34, 2.
οἶκτοι: 11, 2. προεγγυασμένοι τοῖς ἔρωσι: 9, 12.
οἷον! (cum exclamatione): 4, 4. 38, 4. Relative acceptum repositum pro vulg. ὁποῖον: 32, 5.
οἴχεσθαι. Notandum hoc, ut grave et scitum: οἷς πᾶσι τοὺς ἀκροατὰς συναρπάσας ᾤχετο, sc. ὁ Δημοσθένης: 16, 2.
ὀλισθαίνειν εἴς τι: 3, 4.
ὅλος. τὰ ὅλα τῆς φύσεως, *omnia opera naturæ*: 35, 2. ὅλη ὑπόθεσις: 1, 1. ἐξ ὅλου, *plane*: 3, 4. 8, 4. τὸ ὅλον f. idem: 10, 7. Cf. σύνολον. τῆς Ἀσίας ὅλη: Add. ad 4, 2.

ὁλοσχερῶς ἐκλαβεῖν, summatim commemorare: 43, 4.
ὀλοφύρσεις: 9, 12.
Ὁμηρικὸς, qui æmulatur Homerum: 13, 3.
Ὅμηρος sæpius peccat: 33, 4. Iliada scripsit ingenio adhuc vegeto, Odysseam in ἀπακμῇ: 9, 12. s. δοκεῖ τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν Ἰλιακῶν ἀνθρώπους θεοὺς πεποιηκέναι &c.: 9, 7. Loca ejus: 8, 2. 9, 5. ss. 10, 5. s. 19, 2. 26, 1 et 3. 27, 1 et 4. 44, 4. Fr. 2, 2. Fr. 3, 1. Fr. 7, 2.
ὁμοειδία: 41, 1.
ὁμιλεῖν (βιβλίῳ), legere librum: Fr. 6, 2.
ὁμολογούμενα: 32, 8. 39, 3.
ὀμοτικὸν σχῆμα: 16, 1.
ὁμότονον, quod æquabilem vim habet: 36, 4.
ὀνόματα (verba sensu latiori, non opposita ῥήμασι) rebus apta magnificam orationem ornant vel maxime: 30, 1. humilia gravitatem ejus imminuunt: 43, 1. ss.
ὀνομάζειν, dicere, ita ut certis nominibus utaris: 43, 4.
ὀνομάτια, verba humilia: 43, 2.
ὀξύῤῥοπον (τὸ) τῆς πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως: 18, 1.
ὀξὺς καιρὸς, præceps temporis momentum: 27, 2.
ὁποῖόν τι (si recte habet pro ποῖόν τι): 38, 4.
ὅπου in protasi, quodsi vel cum: 3, 1. postpositum item cum: 4, 4. ubi bis occurrit.
ὁπωσοῦν: 15, 1. 16, 3.
ὄργανον, opus quodcunque: Fr. 2, 1. instrumentum: 39, 1. machina, tormentum: 21, 2.
Ὀρέστης Furias sibi videtur videre apud Euripidem: 15, 8.
ὄρθιος νόμος: Fr. 3, 7.
ὁρίζεσθαι, definire: Fr. 4, 1. docere: 8, 1.
ὅρκος τῶν ἀριστέων pro ὅ. κατὰ τ. ἀρ. Add. ad 16, 2.
ὁρμὴ, saltus: 9, 5.
ὅρος, definitio: Fr. 4, 2. norma sive exemplar: 32, 1.
ὀρχηστικὸν tribuitur pyrrhichiis, trochaïcis, dichoreis, qui pedes gravitatem frangant: 41, 1.
ὅσον permutatum videtur cum ὁπόσον: 29, 2. ὅσα δοκεῖν, quantum existimare licet: Fr. 6, 2. ὅσον et ὡς confusa: Add. ad 18, 2.
ὅτι μὴ, antecedente οὐδὲν: 44, 3. οὐχ ὅτι . . . ἀλλ' οὐδέ: Fr. 5, 7.
ου exprimitur nota ū antecedenti litteræ superscripta: Add. ad 7, 1. et Fragm. 8, 14.
οὐ vel οὐδὲ ex antecedd. cogitatione repetendum contra Mori rationem: 34, 2. ubi vid. not. ad σκώμματα οὐκ ἄμουσα &c. οὐ μὴν ἀλλά: 6, 1. 9, 1. 15, 3 et 8. 16, 1.
οὐδέν. ἧς ὅλως χωρὶς οὐδὲν, notabilis, opinor, ellipsis: 8, 1. οὐδεὶς pro οὐδὲν: 40, 1.
οὐράνια (τὰ), lumina cœlestia: 35, 4.
οὐρίως συνεμπνεῖ τοῖς ἀγῶσιν, graviter describit certamina: 9, 11.
οὗτος, de re nota: 35, 4. 44, 6. τούτοις pro διὰ τ. Fr. 2, 2. ταὐτὸ τοῦτο: 14, 1. ταύτῃ, hac ex parte: 3, 2. hinc, ideo: 9, 4 et 9.
οὕτως, negligenter: 2, 2. Pro plene nonnullis videtur positum: 15, 1. ante consonantes ubique pro οὕτω posuisse videtur auctor. Vid. not. ad 21, 2. et Add. ad 18, 2.
οὐχὶ et οὐ confusa: Add. ad 16, 4.
ὀχήματα, equi, ex Euripide: 15, 4.
ὄχθος, tumulus ex Ætnæ cratere ejectus: 35, 4.
ὀχληρός: 9, 10.
ὄχλος τοῦ ἀριθμοῦ, pluralis numerus, quatenus multitudinis speciem præbet: 23, 2.
ὄψεις, oculi: 10, 3. 17, 3. visio, species rei animo clare propositæ: 15, 7.

Π.

παθητικὸς ῥήτωρ: 12, 3. π. λόγος: 29, 2. π. τόπος: 32, 6. παθητικαὶ ἀποδείξεις: Fr. 8, 14. παθητικὸν (τὸ), pro πάθος: 2, 2. 3, 5. 8, 2. 18, 2.
παθήματα Ἰλιακά: 9, 12.
πάθος, casus, calamitas: 9, 7. 43, 1. 44, 6. dictum, quo moveri debent auditores: 8, 1. et alibi sæpe. Innumera esse πάθη ostenditur: 22, 1. Magna commoda præstant in usu figurarum: 17, 1. s. Emolliunt duritiem troporum: 32, 4. Audaciam hyperbolarum et omnino τὸ τόλμημα λεκτικὸν minuunt: 38, 5. Πάθος esse genus sublimitatis, et diversum quidem a sententiis magnificis et elatis docere conatur auctor 8, 2. et seqq. Cf. et 29, 2. extr. Sed vid. disp. crit. §. 25.
παιδαριωδέστατον (τὸ) notatur in quibusdam Timæi dictis: 4, 1.
παιδείας ἐπιστήμων, doctus: 1, 3.
παιδιὰ εὔστοχος tribuitur Hyperidi: 34, 2.
παίζειν opponitur τῷ βακχεύειν: 3, 2. πεπαῖχθαι, dubium verbum: 14, 2.

παιδομαθὴς, *a pueritia edoctus*: 44, 3.
παιώνειος λόγος, *cogitatio, quæ animum quasi vulneratum sanat*: 16, 2. παιώνειος scribendum, non παιώνιος: Add. ad 16, 2.
παλαιοὶ (οἱ) ἐμμέτρους τοὺς οἰκείους ἐποίουν λόγους, *antiqui* (philosophi, ut Orpheus, Musæus &c.) *versibus concludebant placita sua*: Fr. 2, 2.
παλαίστρα (metaph.) Σωκράτους: 4, 4.
παλινῳδεῖν: Fr. 5, 8.
πάμφυρτα πάθη, *cujusvis generis incommoda*: 9, 7.
πανάκεια, (metaph.) 38, 5.
πανήγυρις μεγάλη, ὁ βίος: 35, 2.
πανηγυρικὸς λόγος Isocratis: 4, 2. 38, 2.
πανουργεῖν, de oratore: 17, 1. et 2.
πάντῃ, opp. οὐδαμοῦ: 16, 4. 30, 2.
πάντως: 12, 1.
πάνυ, *prorsus*: 8, 4. οὐ πάνυ: Fr. 6, 3.
παρ᾽ (al. γὰρ) ἄκαιρον μῆκος, *propter nimiam longitudinem*: 42, 2. παρὰ δόξαν (si verum): 29, 2.
παράβασις, *digressio*: 12, 5.
παραβολαὶ γειτνιῶσι μεταφοραῖς: 37, 1.
παράβολον καὶ ἀκροσφαλές: 22, 4. τὰ παράβολα, *duræ metaphoræ*: 32, 4.
παραγγέλλειν, *præcipere, docere*: 11, 3.
παράγγελμα, *præceptum*: 2, 1. 6, 1. *cohortatio*: 38, 2.
παραγίνεσθαι, *contingere*: 2, 1.
παραγράφειν, *orationem mutare*: 21, 1.
παραδιδόναι, *narrare*: 9, 7.
παράδοξον (τὸ) ἀεὶ θαυμαστόν: 35, 5.
παραδόξως: 15, 6.
παράθεσις, *vocalium concursus in deinceps positis, hiatus*: Fr. 8, 5. Cf. φωνῆεν.
παραίνεσις, *præceptio*: 36, 4.
παρακεῖσθαι, *finitimum esse*: 3. 5. *in promtu esse*: 36, 3. 43, 4.
παρακινδυνεύειν, *periculo se committere, audere aliquid*: 33, 2.
παρακινδυνευτικώτερον λέξαι: 32, 3.
παρακολουθοῦντα (τὰ), *adjuncta*: 10, 3.
παραλαμβάνειν, *imperio suo subjicere*: 4, 2. π. αἰσθήσει, *percipere*: Fr. 3, 3. *in subsidium adhibere, usurpare*: 31, 8. 38, 4. et, opinor, Fr. 3, 7. Cf. et 17, 2. παραληφθεὶς et παραλειφθεὶς confusa: Add. ad 17, 2.
παραλείφειν (e coni. Toupii): 17, 2.
παράλειψις (*præteritio*) τὸ ἀξιόπιστον ἐνδείκνυται: Fr. 8, 14.
παραλλάττειν i. q. διαφέρειν · 11, 3. 12, 1 et 4.
παράλληλα: 17, 3.
παραλογίζεσθαι: 18, 2.
παραλογισμός: 17, 1.
παραλόγῳ (ἐν τῷ): 24, 2.
παραλόγως, *inopinato*: 22, 4.
παραμένειν, *in memoria manere, memoria non excidere*: 33, 3. παραμένων et Παρμένων confusa: Add. ad 7, 1.
παραμιγνύειν: 43, 3.
παραμυθία, *mitigatio* (dicti frigidioris): 4, 7.
παραναγνῶναι, *conferre librum cum alio exemplo* (corrigendi causa): Fr. 6, 3.
παράνοια: 36, 2.
παρανομηθεὶς, *violatus*: 4, 3.
παραξύειν: 31, 2.
παραπίπτειν, *aberrare*: 22, 1.
παράπτωμα, *peccatum, error* scriptoris: 36, 2.
παρασκευαστικὸν ὄγκου &c.: 15, 1.
παράστημα γενναῖον, *sensus generosus*: 9, 1.
παρασύρειν, de ingenio fervido cuncta abripiente: 32, 4. 33, 5.
παρατήρησις, *observatio, animadversio*: 24, 2.
παρατίθεσθαι, *afferre* (exempli loco): 4, 2. 9, 10. 15, 7. et alibi.
παρατετολμημένα, *audacter excogitata et dicta*: 8, 2.
παρατράγῳδα, *quæ ultra vim tragicam vitiose assurgunt*: 3, 1.
παρατρέπεσθαι εἰς λῆρον: 9, 14.
παρατρέφεσθαι, Germ. *nebenbey mit gefuttert werden*: 9, 14.
παρατροπαὶ, *rivi e fonte ducti*: 13, 3.
παραυτίκα: 13, 2.
παραφέρεσθαι. παρενεχθεὶς, *mutatus*: 27, 1. παραφ. εἴς τι, *aberrare ad aliquid*. Sed παρενηνεγμένα ad παρεμφέρειν videtur referendum: 33, 4.
παράφωνοι φθόγγοι: 28, 1.
παρεικάζειν: 9, 13. 12, 4.
παρεῖναι. ἡ παροῦσα ὑπόθεσις, *argumentum, quod jam tracto*: 39, 1. ἐν τῷ παρόντι, *nunc, hodie*: 16, 1. Vid. Addenda.
παρείρειν: 3, 1.
παρεισάγειν πάθος εἰς τ. ψυχάς: 39, 3.
παρεκβαίνειν: 9, 14.
παρεμβάλλειν: 22, 1.
παρεμφέρεσθαι, *casu facile ita ferente simul inseri*: 33, 4.
παρενθήκη: 29, 2.
παρενθύρσου definitio: 3, 5.
παρεντιθέναι: 27, 1.
παρέπεσθαι. τὰ παρεπόμενα, *adjuncta*: 10, 1.
παρήκειν διὰ πάντων, *se extendere* (sive *patere*) *per omnia*, de Deo: Fr. 7, 5.
παρθένοι, *pupillæ oculorum*, e Xenophonte: 4, 4.
παρίεσθαι pro παραιτεῖσθαι: Fr. 8, 8.
παριστάναι, *describere*, Germ. *darstellen*: 9, 8. *docere*: 16, 2. *fucere*: 27, 3. τὸ παρεστὼς τῷ λέγοντι πάθος, *affectus, quo*

loquens commotus est: 39, 3. παρίστασθαι, *apud animum proponi*: 15, 1. 16, 2.

Παρμενίων, amicus Alexandri M.: 9, 14.

παρολιγωρεῖν: 33, 2.

παροξυνθέντες (al. παροξύνοντες): 18, 2.

παρόραμα: 33, 4.

παρορίζειν, *terminis includere*: 2, 2. 10, 6. 38, 1.

παροιμιωτικόν: 14, 3.

πᾶς. τόδε τὸ πᾶν, *hoc universum*: Fr. 2, 1. ἐκ παντὸς, *plane, omnino*: 2, 2. πᾶν τὸ ἀδύνατον, *prorsus quod fieri nequit*: 15, 8. Sic alii πᾶν τοὐναντίον et similia. τῷ παντὶ, *multo*: 2, 1. 18, 1. 32, 8. 34, 1.

πάσχειν. οὐδὲν πεπονθὼς, *nulla commotione animi affectus*: 3, 5. Similiter 9, 11. παιδὸς πρᾶγμα ἔπαθεν, *accidit ei, quod pueris, puerile vitium commisit*: 38, 2.

πατεῖν. πεπατημένος, *usu valde tritus*: Fr. 8, 11.

Patronymica in ιάδης et ίδης confusa: Add. ad 7, 1.

Παῦλος ὁ Ταρσεὺς, apostolus ille: Fr. 1.

παχύτης (si recte hoc editum), *invenusta sive inscita ratio*: 29, 1.

πεζὸς λόγος, *prosa*: Fr. 2, 1.

πειθώ: 1, 4. 39, 1.

πεῖρα: 1, 4. 5, 1. 39, 3. Cf., si placet, diss. crit. §. 21. extr.

πέλας (οἱ), *auditores*: 39, 3.

Πελοπόννησος pro Πελοποννήσιοι: 24, 1.

πένταθλος: 34, 1.

πέρα (dubia lectio), *amplius, ulterius*: 44, 8.

περὶ τοὺς ἐρῶντας, *in amantibus*: 10, 3. ὁρμὴν π. τοῦ γράφειν λαμβάνειν: Fr. 5, 3. οἱ π. Ἀμμώνιον: 13, 3.

περιαυγούμενα τῷ ἡλίῳ, *solis luce circumfusa*: 17, 2.

περιβάλλειν. περιέβαλον incerta lectio: vid. nott. et Addenda 1, 3. περιβάλλειν τί τινι, *circumdare, conciliare alicui aliquid*: Add. ad 1, 3. περιβάλλεσθαι, *acquirere*: 40, 2.

περιβλέπεσθαι, *ex omni parte adspicere*: 35, 3.

περιβολὴ τῆς ἑρμηνείας, *verbosa elocutio*: Fr. 5, 6.

περιγραφὴ, *complexus, certus rerum delectarum numerus*: 11, 3.

περιεκτικὸς ἁπάντων ὁ λόγος: Fr. 2, 1.

περιέλκεσθαι ἀπὸ . . . εἰς &c. *a re abstractum impelli ad* &c.: 15, 11.

περιεργία: scribendum περιεργασία: 3, 4. ubi v. Add.

περιέχειν, *adjunctum habere*: 22, 1. 43, 1. τὸ περιέχον, *mundi spatium*: 35, 3.

περιηθήματα, (al. περιθήματα et περιττώματα) *excrementa*: 43, 5.

περιϊστάναι εἰς τοὐναντίον: 3, 4. ubi v. Add.

περικείμενος τοῖς σώμασι δεσμός: 44, 5.

περικοπὴ, pars periodi: Fr. 8, 12.

περικόπτειν, *mutilare, truncare*; aut *tollere, dejicere*: 4, 3.

περιλαμβάνειν τύπῳ: 12, 2. ὅρῳ: Fr. 3, 11. περιείληφεν ἀρετὰς, *acquisitas habet virtutes*: 34, 2. Sic alibi est *in se continere*, ut: 20, 3. 39, 3.

περιλαμπόμενον, *luce* (*majori*) *circumfusum*: 15, 11.

περίοδος, *complexus verborum*, usitate *periodus* apud rhetores appellata: Fr. 8, 13. Ibi et aliæ significationes afferuntur, et inepte de illius appellatione tropica disputatur. κατὰ περιόδους, *per capita orationis*: 11, 1.

περιουσία, *ubertas*, orationi Demosthenis tributa: 34, 4.

περιπαθὴς ῥήτωρ, *orator multum utens affectibus*: 8, 3.

περιποιεῖν, *parare alteri*: 1, 1. περιποιεῖσθαι, *parare sibi*: 6, 1.

περισπᾶν (τὸ ὕψος), *detrahere, tollere*: 43, 1. π. εἰς ἑαυτὸν, *ad se rapere*: 15, 11.

περίστασις, *adjunctum rei*: 38, 3.

περιτέμνειν. περιτετμημένον, *simplex, non compositum*: Fr. 8, 12.

περιτιθέναι τῷ λόγῳ μέγεθος, *orationem facere magnificam*: 12, 1. ἀπειλὴν π. τινὶ, *aliquem minantem inducere*; synon. προσάπτειν: 27, 1,

περιττεύειν ἁμαρτήμασι, *superare peccatis*: 35, 1.

περιττὸν, *supervacaneum*: 30, 1. ἐκ περιττοῦ, *abundanter*: 34, 2. τὸ π. *eximius ornatus*: 3, 4. 40, 2. *quod majus et potius est*: 35, 3. περιττότερόν τι, *insigne quid*.

περιττῶς ἔχειν, *exornatum esse*: Fr. 8, 7.

περίφρασις (ἡ), figura, gravitatem conciliat orationi: 28, 1. Cavendum, ne sit inanis et incondita: 29, 1.

περιφρονεῖν, *contemnere*: 7, 1.

περιχεῖν, *circumfundere*: 17, 2. περιχεῖσθαι idem: 28, 2.

πεῦσις præclare tractatur a Demosthene: 18, 1.

πηγαὶ τῆς ὑψηγορίας: 8, 1.

πηγνύναι. πεπηγὼς, *certus, definitus*: Fr. 3, 5.

πιθαναὶ φύσεις, *ingenia oratorum ad persuadendum aptorum*: 44, 1.

Πίνδαρος, præstantior Bacchylide, dicitur aliquando tamen gravissime peccare: 33, 5. ubi v. Add.

πίπτειν, *peccare* : 33, 5. π. εἰς ἀπαύξησιν, *minus magni fieri* : 7, 3. ἔξω τῆς ὠφελείας, *ab utilitate sejunctum esse* : 36, 1. εἴς τινα, ut Lat. *cadere in aliquem*, i. e. *ab aliquo acquiri posse* : 44, 4.
πίστις, *argumentum* : 29, 3. *argumentandi forma* : Fr. 8, 14. Inde π. ὅρκων : 16, 3. *confirmatio* : 12, 2.
πιστότερον τὸ σύνηθες, *magis ad fidem faciendam valet id, cui adsueti sumus* : 31, 1.
πιστοῦσθαι, *argumentis firmare* : 16, 1.
πλάναι, *errores* (Ulyssis) : 9, 13.
πλάσις (*conformatio, tractandi modus*) τῶν σχημάτων : 8, 1. *compositio numerorum* : 40, 3.
πλάσμα, *opus fictile* : 13, 4. i. q. φαντασία : 15, 8.
Πλαταιαί : 16, 2.
Πλάτων sui aliquando oblitus peccat : 4, 4. Ciceroni similis copia efficaci : 13, 1. Cf. sect. antec. Homeri æmulus : 13, 3. Comparatus est a Cæcilio cum Lysia : 32, 8. Cf. 35, 1. Multum utitur periphrasi : 29, 1. Loca ejus : 4, 6. 13, 1. 23, 4. 28, 2. 32, 5. Ultimus hic locus insolenti ratione mutatus ab auctore.
πλεκτάνη χειμάῤῥοος, ex Æschyli fragm. 3, 1.
πλεονάζεσθαι, *multiplicari* : 23, 3.
πλεονέκτημα, *facultas et opportunitas, qua quis præstat* : Fr. 7, 2.
πλευρὰν κρούσας πτεροφόρων ὀχημάτων, e fabula deperdita Euripidis : 15, 4.
πληθυντικὰ, *pluralia numero grammatico* : 23, 2.
πλήν : 4, 1. 30, 2. πλὴν εἰ μή : 11, 2. Sed de πλὴν εἰ μὴ vid. Addenda ad 9, 7.
πληροῦσθαι χαρᾶς : 7, 2.
πλησιάζειν, de congressu Venereo : 13, 2.
πλήττειν τὴν διάνοιάν τινος : 20, 2.
πλουσιώτατα : 12, 3.
πλοῦτος (οὔτε ἀργυροῦς, οὔτε χρ. &c.) e Platone : 29, 1.
πλύνειν. πεπλυμένον, *quod vim amisit* ; Germ. sic de coloribus, *ausgewaschen* : Fr. 8, 7.
Πλωτῖνος, philosophus Platonicus : Fr. 5, 2. Pythagorica et Platonica principia clarius, quam priores, exposuit : ib. §. 6. Ejus placita minime probabat Longinus ; sed scribendi formam et methodum philosophicam vehementer admirabatur : Fr. 6, 3.
πνεῦμα, *afflatus divinus* : 13, 2. 33, 5. *mentis vigor* : 9, 13. Fr. 8, 7.
ποθὲν modeste additum τῷ ἐντεῦθεν : 6, 1.
ποιεῖν. τὸ πεποιημένον, *artificiose elaboratum* : 3, 4. Sic πεποιημένη λέξις : 8, 1.
ποιητὴς, *artifex* (*quivis*) cum tacita tamen significatione *poëtæ* angusto sensu et usitato dicti : 40, 3. Ὁ ποιητὴς sæpe dicitur Homerus κατ᾽ ἐξοχὴν, ut 9, 10. 10, 3. et 6. 15, 3. 19, 2. Fr. 3, 8.
ποικιλταὶ χλανίδες, e Theopompo : 43, 2.
ποιὰ τῶν σχημάτων πλάσις : 8, 1. ποιόν τι μέγεθος : 12, 1. (τῷ Δημοσθένει) ἡ ἀταξία ποιὰν περιλαμβάνει τάξιν : 20, 3.
πωκοειδεῖς ἔννοιαι quædam sunt Æschyli : 15, 5.
πόλεμος, *pugna cupiditatum et vitiorum in hominum animis* : 44, 6.
πολιτεία, *libera civitas* : 44, 3. Πολ. Platonis, *libri de rep.* : 13, 1.
πολιτεύειν. τὰ πεπολιτευμένα : 16, 2. πολιτευσάμενος : 16, 4.
πολιτικὸς μυκτὴρ, *irrisio urbano homine digna* : 34, 2. π. ἀνὴρ, *orator* : 1, 2. τὸ πολιτικὸν, *vis oratoria* : 9, 13. πολιτικὴ φύσις, *ingenium ad eloquentiam forensem aptum* : 44, 1.
πολλαχῇ : 12, 3.
πολλοστημόριον. οὐδὲ π. *ne minima quidem pars*, ergo *nihil omnino* : 36, 2.
πολύεργον, f. scribendum pro πολὺ ἔργον : 16, 1. Vid. Addenda.
πολυΐστωρ : 4, 1.
Πολύκλειτος, statuarius : 36, 3.
πολυμάθεια : Fr. 5, 4.
πολυμορφία τῶν φθόγγων : 39, 3.
πολυπλήθεια ; 32, 1.
πολυπραγμονεῖν τι, *curiosius aliquid investigare et dimetiri* : Fr. 3, 14.
πολυπρόσωπον (τὸ), *personarum in verbis mutatio* : 27, 3.
πολύπτωτον, figura : 23, 1.
πολὺς, *copiosus, amplus* : Fr. 5, 6. πολλοὶ πολλαχῶς, *alii alio rerum ordine* : Fr. 3, 2.
πολυτέλεια : 44, 7.
πολύφωνος, *qui multum variat orationem* : 34, 1.
πομπικὰ (τά) : 8, 3.
πομπικῶς, καὶ ἔτι μᾶλλον . . . θείως : 32, 5.
πορίζεσθαι διάγνωσιν : 6, 1. βοήθημα : 36, 4.
πόρναι, *pupillæ oculorum*, e Timæo : 4, 5.
πόροι, *canales* (sive *vasa*) *corporis*, e Platone : 32, 5.
πόῤῥω (οὐ) de rebus fere similibus : 4, 7. 17, 3.
Πορφύριος : vid. Βασιλεύς.
Ποσειδῶν : 9, 8.
ποσότης, *certus modus in singulis rebus* : 2, 2. ποσότης, *copia, ubertas* : 12, 1.

res certæ cujusdam magnitudinis: Fr. 3, 6.
Ποστούμιος Τερεντιανός: 1, 1.
ποταμοὶ πυρὸς ex Ætna ejecti: 35, 4.
πρᾶγμα, *genus operum*, ut tragœdiæ &c.: 8, 1. *res dicendo tractanda*: 1, 4. 11, 1. pro περίστασις: 38, 4. extr. *actio quæcunque majoris momenti*: 41, 2.
πραγματεύεσθαί τι διὰ γραφῆς, *aliquid litteris mandare*: Fr. 5, 1. πεπραγμάτευται (*in rebus explicandis usurpatus est*) ὁ ὅρκος: 16, 3.
πραγματικὸν i. q. ἀποδεικτικόν: 15, 11. πραγματικαὶ ἐπιχειρήσεις, *confirmatio*: ibid. §. 9.
πραγμάτια μικρὰ, res sive *sententiæ minutæ et leves*: 30, 2.
πραθεὶς et παραθεὶς confusa: Add. ad 7, 1.
πρακτικὸν opponitur μυθικῷ: 9, 14.
πραχθῆναι et παραχθῆναι confusa: Add. ad 7, 1.
πρέπον (τό): vid. Addenda ad 9, 7.
προάγειν τὴν φύσιν εἴς τι, *ingenium efferre ad aliquid*: 1, 1.
προαγωγὸν πρὸς τὸ ἄμετρον: 32, 7.
προαποδιδόναι, *prius, quam oportet, reddere*: 41, 2.
προβάτειος πλοῦτος, dictum ad Platonem ridendum: 29, 1.
προβιβάζειν εἰς τὴν κατάληψίν τινος, *ad cognitionem alicujus rei perducere*: Fr. 5, 1.
πρόβλημα, *argumentum, materia scribendi*: Fr. 5, 6.
προγενέστεροι: 13, 4.
προγινώσκειν, *antea decernere*: 9, 12.
προδιόρθωσις: Fr. 8, 14.
προεισβάλλειν ἀπό τινος, *initium facere ab aliqua re*: 22, 2.
προεκκείμενος, *ante expositus*: 11, 1.
προεκπίπτειν, *prolabi, progredi* (ulterius quam oportet): 15, 8. 38, 1.
προεμφανίζεσθαι, *clarius se ostendere*: 17, 3.
προέρχεσθαι. προῆλθε μέτρον ἐκ θεοῦ: Fr. 2, 1.
προέχειν, *antecellere*: 34, 1.
προηγουμένη ὁρμὴ, *studium e proposito animi susceptum*: Fr. 5, 3.
προηγουμένως, *antea*; aut potius *sponte, ita ut non sis excitatus ab altero*: 44, 12.
πρόθεσις, *præpositio*, quam grammatici appellant: 10, 6.
πρόθυμον (τό): 44, 2.
προΐστασθαί τινος, *aliquid exsequi*: Fr. 1. et Fr. 5, 1.
προκείμενον (τό): 2, 3. 16, 1.
προκινδυνεύειν: 16, 3. et 4.
Πρόκλινος, philosophus Platonicus: Fr. 5, 2. Tantum collecta ex aliorum libris protulit: ibid. §. 5.
προκόσμημα (si vera lectio): 43, 3.
προκρίνειν, *præferre*: Fr. 6, 1.
προλαμβάνειν, *occupare*, Germ. *vorherwegnehmen*: 4, 2.
προοίμιον, *quod rei expectationem movet*: 38, 2.
προπομπὴ δημοσία ὑπὸ τῆς πατρίδος, periphrasis e Platone: 28, 2.
πρὸς τὸν γράψαντα, *adversus eum, qui scripsit*: 36, 3. τὸ πρὸς χάριν, *quod gratiam habet ad delectandum*: 1, 4. ἡ σύγκρισις πρ. τὸν &c. *comparatio cum* &c. 4, 2. πρ. τὸ ἐφεστὼς δέος, *propter formidinem instantem*: 22, 2.
προςαγγελία: 10, 7.
προςάγεσθαι, *allicere*: 10, 1.
προςαναγκάζειν τὴν φύσιν αὑτοῦ: 15, 3.
προςαποδιδόναι: 9, 12. 22, 4.
προςάπτειν (synon. περιτιθέναι), *tribuere* 27, 1.
προςαρκεῖσθαι, *satis habere*: Fr. 5, 8.
προςβάλλειν ὑπόνοιαν, *movere suspicionem*: 17, 1.
προςβιβάζειν ἑαυτὸν κινδύνοις, de Euripide ad tragicam sublimitatem se extollente: 15, 5.
προςεδρία, *cura, opera*: Fr. 6, 2.
προςεισφέρειν τινί: 15, 9.
προςεκτικὸς, *attentus*: 26, 3.
προςέναγχος, *nuper admodum*: 44, 1.
προςεπεισφέρειν: 9, 12.
προςεπιθειάσθαι: 30, 1.
προςεπιθεωρεῖν: 9, 11.
προςθήκη, brevis formula vim *conjunctionis* habens: 21, 2.
προςίεσθαι, *probare*: Fr. 6, 3.
προςκεῖσθαι προςαναπλαττόμενον: 7, 1.
προςόψει (τῇ) ἀπρεπὲς, *indecorum adspectu*: 43, 3.
προςπεριορίζεσθαι, *simul includere*: 28, 3.
προςπίπτειν, vel *aures* vel *animum impellere*: 14, 1. 21, 1. 23, 2. 29, 1. 39, 4.
προςτραγῳδούμενον, *quod verbis valde extollitur*: 7, 1.
προςυπογράφειν τῇ διανοίᾳ, *præterea effingere animo*: 14, 2.
προςφέρειν δυναστείαν καὶ βίαν: 1, 4. ἐὰν προςενεχθῇ, si *additur* sive *accedit*: Fr. 4, 4.
προςφοιτᾷν τινι, *alicujus scholas frequentare*: Fr. 5, 3.
προςφυὴς, cum inf. 34, 2.
προςφώνησις (ἡ εἰς ἑαυτ.) 26, 3.
πρόςχρησις: 27, 2.
προςωπεῖον τραγικόν: 30, 2.
πρόςωπον, (ut Lat. persona) *homo certis moribus, certa dignitate* &c. *præditus*:

4, 7. 14, 1. *persona in verborum conjugatione*: 26, 1. 27, 1. ss.

προτέρα δεκάτη scil. ἡμέρα μηνός : Fr. 8, 11.

προτερήματα ψυχικά : 44, 3.

προτίθεσθαι, *orationem incipere*: 22, 1. *explicandum proponere*: 39, 1. Sic προτεθέντα σκέμματα, *quæstiones propositæ*: 36, 4.

προτροπή : 16, 3.

προϋπαντᾷν ταῖς ὄψεσι, *prius in oculos incurrere*: 17, 3.

προϋποδεικνύναι, *antea exponere*: 43, 6.

προϋποκεῖσθαι : 8, 1.

προϋποτίθεσθαι : 1, 3. 9, 3.

προυργιαίτερα: Fr. 6, 2.

προφαίνεσθαι, *se conspiciendum præbere*: 15, 7.

προφέρειν, *pronuntiare, liquido statuere*: 32, 8.

προφορὰ, *ratio pronuntiandi*: Fr. 3, 4.

προχεῖν, de Ætna ignes ejiciente. προχεῖται τὰ λεγόμενα, in asyndetis : 19, 1.

πρόχυσις τῶν ἐπαλλήλων παθῶν : 9, 13.

προωθεῖν : 32, 4.

πρωτεῖον et pl. πρωτεῖα : 13, 4. 33, 1 et 4. 34, 1.

πρωτότυπον dr. *genus*, quatenus refertur ad *speciem*: Fr. 3, 11.

πρῶτος. ἐν πρώτοις, *primo, ante omnia* : 6, 1.

πταῖσμα, *peccatum scriptoris*: 33, 4. *mendum librarii* : Fr. 6, 2.

πτεροφόρον ὄχημα, ex Euripidis fabula deperdita : 15, 4.

πτερυγίσματα (lectio dubia) : Fr. 3, 5.

πτοεῖν. ἐπτόασεν, e Sapphus oda : 10, 2.

Πτολεμαῖος, Peripateticus, homo doctissimus : Fr. 5, 4.

πτῶσις, *casus* declinationis. πτ. πρὸς ἄλλα, *mutatio in alia*: Fr. 3, 3.

Πυγμαῖοι : 44, 4.

Πυθία, sacerdos illa in Apollinis oraculo: 13, 2.

πυκνότης τῶν ἐννοιῶν, non *sapientia*, sed *sententiarum multitudo paucis verbis inclusa*: Fr. 6, 3.

πύκνωσις, *conjunctio rerum in unum* : 10, 1.

πυῤῥίχιοι : 41, 1.

πως, encliticum : 7, 2. 14, 1. 15, 11. 17, 1 et 2. 35, 4. 38, 5.

P.

ῥαθυμία, *socordia, ignavia*. Rectius sic vertas, quam verbo *desidiæ* : 44, 11.

ῥᾷστον : vid., si tanti, notam : 9, 14.

ῥῆγμα : 13, 2.

ῥῆσις, ἡ κατὰ πεζὸν, *prosa* : Fr. 3, 4.

ῥόθιον (τὸ) τῆς φορᾶς : 32, 4.

ῥυθμικὸς, *artis rhythmicæ peritus* : Fr. 3, 7.

ῥυθμὸς dicitur πατὴρ μέτρου : Fr. 3, 7. Differt a metro : ibid. §. 5. Sed et ut synonymum illius ponitur : Fr. 2, 1. Sic 39, 4.

ῥυπαρὰ, *turpia, hominis persona indigna*: 31, 1. ῥ. καὶ ἐξυβρισμένα, de verbis *sordidis*: 43, 5.

ῥώμη in oratione Demosthenis: 12, 4.

ῥωπικὸν (τὸ), vulg. male ῥοπικόν : 3, 4.

Σ.

σαθρὰ (τὰ) τῶν Φιλίππου πραγμάτων : 18, 1.

Σαλαμίν : 16, 2.

Σαπφώ. Carmen ejus: 10, 2. Versus ejus: Fr. 3, 4.

σβέννυσθαι, metaph. 21, 1. 33, 5.

Σείριος, stella, e fragm. Euripidis : 15, 4.

σέλας καμίνου, e fragm. Æschyli: 3, 1.

σεμνὰ ὀνόματα, *verba sublimibus rebus apta*: 30, 2.

σεμνότης μεγαλοπρεπὴς Platonis dictioni videtur tribui : 12, 3.

σημαίνειν (οὐδὲν ἁπλῶς), de sonis citharæ in justum cantum non compositis : 39, 2.

σημαντικὸν (τό) : 31, 2. σημαντικώτατα ἔχειν : 31, 1.

σημεῖον, i. q. χρόνος, *syllaba brevis*: Fr. 3, 7.

σημειοῦσθαι, *observatum notare*: Fr. 3, 7. σημειωτέον : ibid. §. 5.

Σιμωνίδης, poëta ; quo nemo facile ἐναργέστερον expressit illud de umbra Achillis super sepulcrum a Græcis conspecta : 15, 7.

σιωπὴ τοῦ Αἴαντος μέγα, καὶ παντὸς ὑψηλότερον λόγου : 9, 2.

σκεδασθέντα, *non in periodum conclusa*: 40, 1.

σκέμμα, *quæstio* : 33, 1. 36, 4.

σκέπτεσθαι. ἐσκεμμένα, quæ *commentata* sive *meditata* dicuntur : 18, 2. 22, 2.

σκευάζειν, *certo modo componere* : 16, 1. 43, 2.

σκῆνος ἀνθρώπινον, *corpus humanum* : 32, 5.

σκηπτός : 12, 4.

σκληρότης, *pars*, opinor, *aspera* sive *exstans* : 41, 3. V. not.

σκοπός : 13, 2.

σοβαρὸν, *grave et efficax* : 18, 1.

σοβεῖν. ῥυθμὸς σεσοβημένος, οἷον δὴ πυῤῥίχιοι καὶ τροχαῖοι &c. 41, 1.

σοφίσματα τῆς ῥητορικῆς : 17, 2.
σοφιστὴς dicitur Isocrates : 4, 2.
σοφιστικὸν, *putidum, artis quæsitæ ostentationem habens* : 23, 4.
σοφοί. κατὰ τ. σοφούς : fort. unus Plato intelligendus : 44, 7.
Σοφοκλῆς labi aliquando dicitur : 33, 5. ubi v. Add. Ejus Œdipus (tyrannus) in primis laudatur : ibid. Perfectas visiones expressit in Œdipo Coloneo : 15, 7. Locus ejus : 23, 3.
σπᾶν εἰς ἑαυτὸν, de Demosthene, qui *arripuit* et *ardenti studio excoluit* virtutes divinitus oblatas ; 34, 4.
σπάνιον pro σπανίως : 44, 1.
σπάνις. σπάνιν ἔσχηκε, *inopia laborare cœpit* : Fr. 5, 1.
σπέρμα, proprie : 43, 4. metaph. 16, 3.
σπουδὴ (vid. nott.) : Fr. 6, 3.
ϛ duo verba jungit, v. c. κἀκεινηϛῆς. i. e. κἀκείνης τῆς : Add. ad 33, 5.
στέφανος, *præmium laudis* : 13, 4.
στερεὸν σῶμα, *corpus hominis, quatenus solidum est, nec totum solvitur in vapores* : Fr. 7, 3.
στηριγμός : 40, 4.
Στησίχορος æmulus Homeri dicitur : 13, 3.
στίγματα τῆς ἑρμηνείας, i. e. αἶσχη, dicuntur *verba humilia* : 43, 3.
στοιχεῖον, *principium* : 2, 2. *littera* : Fr. 3, 2. *elementum physicum* : Fr. 7, 1.
στόμια ἱερὰ, *antrum sacrum* oraculi Delphici : 13, 2:
στόμφος : 3, 1. στ. ἀλληγορικός : 32, 7.
στοχάζεσθαί τινος : 1, 1.
στρέφεσθαι ἐν μέσοις κινδύνοις dicuntur lectores, ad quos ipsos auctor convertit orationem : 26, 1.
συγγενὴς, *qui eidem arti studet* : Fr. 8, 11. συγγενῆ, *quæ natura nos prope attingunt* : 39, 3.
συγγραμμάτιον : 1, 1.
συγγραφεὺς distinguitur a ποιητῇ : 13, 2. 40, 2. ; itemque a ῥήτορι : 30, 1.
συγκατάθεσις : 7, 4.
συγκατανέμειν : Fr. 5, 5.
συγκατατίθεσθαι, *assentiri* : 32, 1.
συγκείμενα (λίαν), *coarctata* : 41, 3.
συγκινδυνεύειν : 9, 6.
συγκινεῖν. λόγοι συγκεκινημένοι i. e. *affectus pleni* : 29, 2. Sic τὸ συγκεκινημένον i. q. πάθος : 15, 2.
συγκίνησις ψυχῆς καὶ φορά : 20, 2.
συγκλείειν : 8, 1.
συγκοπὴ, *coarctatio* : 42, 1.
συγκόπτειν, *coarctare*, Germ. *zusammenschlagen* : 41, 3.
συγκορυφοῦν τὰ πλείονα εἰς ἓν : 24, 2.
σύγκρισις, *comparatio* : 4, 2.
συγχεῖσθαι : 40, 2.
συζυγία, h. e. διποδία, ὡς ὅταν τὸ ἰαμβικὸν, τὸ ἀπὸ ἓξ ποδῶν συγκείμενον, τρίμετρον καλῶμεν : Fr. 3, 7.
συλλαβή. Ejus definitio : Fr. 3, 13. In versibus tantum dividuntur in breves et longas : Fr. 3, 14. Brevis syllabæ definitio : Fr. 4, 1. s.
συλλαμβάνεσθαι de fœtu *concipiendo* : 14, 3.
συμ et ἐμ in compositis confusa : Add. ad 12, 2.
συμβαίνειν : 17, 3. τὰ συμβαίνοντα ταῖς ἐρωτικαῖς μανίαις παθήματα : 10, 1.
συμβάλλειν, proprie : 43, 4. συμβάλλεσθαί τινι, *pertinere ad aliquid* : Fr. 3, 11. *conferre*, Germ. *beytragen* : Fr. 5, 5.
συμβιάζεσθαι εἰς ἄλληλα : 10, 6.
συμμαχεῖ τῷ ὕψει τὰ σχήματα : 17, 1.
σύμμετρον (τὸ), *mediocritas* : 33, 1.
συμμέτρως, *moderate, caute* : 29, 1.
συμμορία, metaph. 20, 1.
συμπληθύνειν : 23, 3.
συμπλήρωσις, *plena collectio* : 12, 2. Vid. ibi Addenda.
συμπολεμεῖν : 9, 6.
συμπτεροῦσθαι, *alis instructum una volare* : 15, 4.
συμφέρειν. συνενεγκεῖν, *suppeditare* : 2, 2.
συμφθέγγεσθαι : 28, 1.
υμφύειν. συμπεφυκέναι : 8, 2.
υμφυής : 44, 7.
υμφωνία : 39, 2.
υνάγειν εἰς βραχὺ, *in arctum contrahere* : 42, 1.
συναγωγὴ, *collectio rerum ex aliis scriptoribus* : Fr. 5, 5 et 7.
συναθροίζειν ὁμόσε : 36, 2.
συναιρεῖν (al. συνάγειν) : 44, 5.
συναίρεσις, ἡ εἰς ταὐτό : 10, 3.
συναναγκάζειν, pro simpl. ἀναγκ. 22, 4. *per vim, repugnante natura verborum, componere* : 10, 6.
συναναιρεῖν, *simul tollere et perdere* : 2, 3.
συναναπλέκεσθαι : 20, 1.
συναποκινδυνεύειν, de auditoris sympathia : 22, 4.
συνάπτειν. συνημμένη καὶ ἴσα βαίνουσα πολυτέλεια : 44, 7.
συναρμόζειν : 39, 3. 40, 3.
συναρπάσας ᾤχετο (Cf. οἴχεσθαι) : 16, 2. συναρπ. τῷ λόγῳ τὴν ἀκοήν : Fr. 3, 4.
συνδεῖν, *colligare, constringere* : 21, 2.
σύνδεσμος, *conjunctio*, quam grammatici appellant, sæpe frangit orationem : 21, 1. s.
συνδιατιθέναι τὴν ψυχὴν πρὸς μεγαλοφροσύνην : 7, 3. συντ. πρὸς ὄγκον &c. 39, 3.
συνδιαφορεῖν, *simul disjicere* atque ita *prorsus tollere*, ergo i. q. συναναιρεῖν ; 40, 1.

συνδιώκειν (al. συνδιοικεῖν), *urgere*; sic 43, 5. τὸ συνδεδιωγμένον, *vehementia*: 21, 1.
συνεδρεύειν, *conjunctum esse*: 10, 1.
σύνεδρος, *affinis, similis*: 11, 1.
συνεκλύεσθαι, *simul solvi et tolli*: 39, 4.
συνεκπίπτειν εἰς ὀρχηστικόν, *justo longius progressum mutari in numeros saltatorios*: 41, 1.
συνεκφωνεῖν, *simul eloqui*: 38, 3.
συνεμβαίνειν εἰς τὰ ἡρωϊκὰ μεγέθη, *magnos heroum sensus induere*: 9, 10. συνεμβ. εἰς ποιητικὰς ὕλας: 13, 4.
συνεμπίπτον (τὸ) πάθος, *instans malum*: 10, 6.
συνεμπνεῖν οὔριον τοῖς ἀγῶσι, *gravissime describere pugnas*: 9, 11.
συνέμπτωσις, *mutatio* (in aliud metrum): Fr. 3, 4.
συνεμφαίνειν: 22, 3.
συνενθουσιᾷν: 13, 2. 32, 4.
συνεξομοιοῦσθαι τῷ μέλει, *cantum exprimere*: 39, 2.
συνεπιβαίνειν τοῦ ἅρματος: 15, 4.
συνεπικρίνειν: 1, 2.
συνεπιῤῥώννυσθαι: 11, 2.
συνεπισπᾶσθαι εἰς τ. κίνδυνον τοὺς ἀκούοντας: 22, 3.
συνεργὸν κόσμου, *quod ad ornatum confert*: 23, 1.
σύνεσις θεῶν, *notio de diis*: Fr. 7, 3.
συνεφέλκεσθαι, *secum rapere*, i. e. *flagitare, exigere*: 32, 1.
συνεχὴς, *frequentissimus, nusquam fere intermissus*: 20, 3. 32, 5. τὸ συνεχὲς, pro συνεχῶς: 7, 3.
συνεχῶς (opp. πόῤῥωθεν), *e proximo*: Fr. 7, 1. Fort. permutatum cum συνετῶς: Fr. 8, 11.
σύνηθες (τὸ), *cui adsuevimus*, Germ. *das Gewohnte*: 31, 1.
συνηχεῖν c. dat. et cum εἰς, *conferre ad aliquid*, Gall. *contribuer*: 28, 1. 39, 4.
σύνθεσις sc. ὀνομάτων: 8, 1. De vi ejus copiosius 39, 1. ss.
σύνθλιψις fit τῷ συναναγκάζειν. Vid. h. v. 10, 6.
συνιστάναι, *constituere, conficere*: 39, 4. *commendare* (cum metonymia): 34, 3. In aor. 2. intransit. συσταίη graviter dictum pro εἴη: 11, 2. Fr. 3, 11. *inter se cohærere*: Fr. 2, 1.
σύνοδος παθῶν: 10, 3. σ. σχημάτων ἡ ἐπὶ ταὐτό: 20, 1.
συνοικίζεσθαι: 44, 7.
συνοικονομούμενα, (si sana lectio) *quæ partes materiæ cum aliis insumuntur in ædificatione*: 10, 7.
σύνολον (τὸ), *omnino*, Germ. *überhaupt*: 12, 5.
σύνταγμα, *scriptum quodvis*: 5, 1.
σύνταξις εἰς ἑνότητα: 12, 3. V. Dissert. Crit. §. 27.
συντάττεσθαι, *conscribere* librum: 1, 1. 4, 2. συντ. ὑφ' ἕν, *in unum conjungi*: 15, 11.
συντείνειν graviter dictum pro ποιεῖν: 18, 1.
συντειχίζειν: 10, 7.
συντελεῖν, *conficere, efficere*: 8, 4. *ad summum perducere*: *perficere*: 34, 4. συντ. εἰς ὕψος, *facere* (sive *conferre aliquid*) *ad elatam dictionem*: 39, 1.
συντομία, *justa brevitas*: 42, 1.
συνυπάρχειν: 8, 2. 10, 1.
συοφορβούμενοι, *quibus, tamquam porcis, pabulum præbetur*; ex Odyss. κ. 9, 14.
σύστασις, *origo*: 8, 1.
σύστημα, *rerum in unum junctarum compages*, velut corpus humanum: 40, 1.
συστρέφειν, *in arctum cogere*: 42, 1.
σφάλματα (synon. παραπτώματα) magnorum scriptorum: 36, 2.
σφοδρὸν πάθος: 8, 1.
σφοδρότης (ἡλίου): 9, 13.
σχεδόν: 17, 2. (Vid., si placet, not.)
σχέσις, ἡ πρὸς ἄλληλα, *convenientia* sive *apta forma* (*rerum*) *inter se*: 10, 7.
σχῆμα, *figura orationis*: 16, 1. et seqq. Quædam orationis artificia falso appellantur σχήματα ἐννοιῶν: Fr. 8, 14. σχήματα μελῶν, *motus membrorum apti et numerosi*: Fr. 3, 5.
σχηματίζει (*longiores brevioresve facit*) ἡ φωνὴ τὰς συλλαβάς: Fr. 3, 3.
σχημάτια, *minutæ figuræ*. Cum significatione contemtus *figuræ* per dimin. appellantur: 17, 1.
σχηματισμὸς, *forma figuræ* sive *ratio figuræ tractandæ*: 16, 2. 18, 1. Cf. Dissert. Crit. §. 29. med.
σχολαστικὴ νόησις: 3, 4.
σχολικόν: 10, 7. σχολικὰ πάθη: 3, 5.
σωζόμενον, *cujus opinio in mente servatur*: 7, 3. σωθῆναι, de libris *non deperditis*: Fr. 5, 4.
σῶμα, metaph. 10, 1.
σωμάτιον ὅλον τῆς Ἰλιάδος: 9, 13.
σωματοειδέστερον, *propter partes quasi in corpus collectas solidius*: 24, 1.
σωματοποιεῖσθαι, *injustum corpus conjungi*: 40, 1.

T.

τάξις καὶ οἰκονομία (λόγων): 1, 4. τάξιν τινὸς ἐπέχειν: 2, 3, *justus ordo, recta collocatio*, 20, 2. et, opinor, 3. itemque 22, 2. *collocatio quæcunque*: 22, 1.

ταπεινὸν, *humile*: 3, 4. 9, 10. 35, 2. 43, 3. *jejunum, mancum*. Ita de ingenio, *jejunum, tenue*: 33, 2.
τάττειν ὑπὸ νόμον : 33, 5.
τάχος, *alacritas* quædam in oratione tribuitur Demostheni : 12, 4, 34, 4.
τε permut. cum τέ : Fr. 8, 7.
τείνει ὁδὸς ἐπὶ τὰ ὑψηλά : 13, 2.
τεκμηριοῦν, (*quocunque modo*) *probare et confirmare*: 28, 2.
τέλεον, *prorsus*: 41, 1.
τελεσιουργεῖσθαι, *consummari*: de corruptione hominum : 44, 8.
τελεσφορούμενα, *fœtus maturi*: 14, 3.
τέλος, *exitus rei*: 16, 4.
Τερεντιανὸς, is cui liber inscriptus est : 1, 1. 4, 3. 12, 4. &c.
τετράχρονος pes, *qui quatuor syllabas breves æquat*, ut dactylus : Fr. 3, 14.
τέχνη proprie : 22, 1. 36, 4. et alibi. Per catachresin quandam *ratio, modus* arti prorsus oppositus; μία τέχνη πρ. &c. 2, 1.
τεχνικὸς, *grammaticus*: Fr. 3, 13. τ. λόγος, *caput artis grammaticæ*: ibid. §. 11. *ad philosophiam pertinens*: (nam quasi κατ᾽ ἐξοχὴν suam quisque artem τέχνην appellat) : Fr. 5, 4.
τεχνίτης ῥήτωρ, cum contemtu artificii dictum : 17, 1.
τεχνογράφος : 12, 1.
τεχνολογία : 1, 1. 2, 1.
τηρεῖν ἐν κατακαλύψει, *umbra quadam obscuratum tenere*: 17, 3.
Τίμαιος, Siculus, historicus multis locis frigidus et puerilis : 4, 1 et 5. Exempla : ib. §. 2 et 3.
τιθέναι, *ponere in oratione, scribere* : 38, 2. *tribuere, assignare* : 9, 5. Sic iterum θετέον : 22, 1.
Τίμαρχος : vid. Δείναρχος.
τὶς. τόδε τι : 14, 2. ἐγγύς τι : Fr. 5, 6.
τιτρώσκειν. Ὡς μὴ ... με τρώσετε, *ne malo me afficiatis*, ex Hecatæo : 27, 2.
τλημόνως : 31, 1.
τοῖα καὶ τοῖα ἔλεγε : 27, 1.
τόλμα μεταφορῶν : 32, 4.
τόλμημα λεκτικόν : 38, 5.
τολμηρὰ (τὰ) in usu troporum : 32, 3.
τόνος, *vis, vehementia* : 9, 13. 34, 4.
τοπηγορία, *loci communis tractatio* : 11, 2. 12, 5. 32, 5.
τόπος, *locus*, sive pars disputationis, poëmatis &c. : 3, 5. 9, 8. *ratio* sive *argumentum in confirmatione tractatum* : 12, 2. *res, materia* : 32, 6.
τοσοῦτος, sequente pron. τὶς : 44, 1 et 9.
τραγικὴ φύσις, *ingenium ad tragœdiæ vim et sublimitatem aptum* : 15, 3.
τρέφειν, metaph. 44, 2.
τροπικὰ (τά) : 32, 2. τροπικαὶ (leg. τροπαὶ) i. e. μεταφοραί : 32, 6.
τροπή. πρὸς μυρίας τροπὰς, *infinitis modis* : 22, 1. τροπὴ (*motus quidam peculiaris*) atomorum Epicuri : Fr. 7, 2.
τρόπος τῆς θεωρίας : Fr. 5, 6.
τροχαῖοι : 41, 1.
τυγχάνειν. οὐχ ὁ τυχὼν ἀνὴρ dicitur Moyses : 9, 9. Sic οὐκ ἂν ἡ τυχοῦσα ... μερὶς, *luculenta sane pars* : 16, 1. De εἰ τύχοι : 14, 1. vid. ad 40, 4.
τύπος, *definitio qualiscunque* : 12, 2. Inde *forma*, quæ item opponatur rationi prorsus omnibus ex partibus expressæ : 13, 1. Sed τ. τῆς γραφῆς simpliciter est *genus scribendi* : Fr. 6, 3. *forma grammatica* : 24, 2.
τυφλὸς, de fœtu immaturo : 14, 3.

Υ.

υ permut. cum β : quod vide.
ὑβριστικῶς περὶ τ. ψυχῆς διαλέγεσθαι, de Zenone et Cleanthe, qui animum vaporem esse statuebant : Fr. 7, 3.
ὑγιὴς, *vacuus a vitio* : 33, 1. Fr. 4, 2. ὑγ. κριτὴς, *integer, non corruptus judex* : 44, 9.
ὑγρὸς, de oratore : 34, 2 et 3.
ὑδρωπικοῦ οὐδὲν ξηρότερον : 3, 4.
Verba in ιάζειν et ίζειν confusa : Add. ad 7, 1.
ὕλη, *materia, pars ad ipsam rei naturam pertinens* : 10, 1. 43, 1. Fr. 3, 5. ὗλαι ποιητικαὶ, *res fictæ* : 13, 4.
ὑπακούειν, e Sapphus carmine : 10, 2.
ὕπακρος, *fere perfectus* : 34, 1.
ὑπαντᾶν, *in animum venire*, de re, quæ dicenti obstat : 16, 4.
ὑπέκ : 10, 6.
ὑπεναντιώσεις (κατ᾽) vertendum puto : *alternis vicibus contrariis* : 10, 3. εἰς ὑπεναντιώσεις, i. q. εἰς τἀναντία : 38, 1.
ὑπεραίρειν (*superare*) τὰ ὕψη : 3, 4. τὸ πιστόν : 15, 8. τὰ ἀνθρώπινα : 36, 3.
ὑπερβαίνειν, *verbi trajectione* sive *hyperbato uti* : Fr. 8, 4. ὑπερβ. ὅρον, in meliorem partem dictum : 15, 10.
ὑπερβάλλοντα ἀγαθά : 7, 1. ὑπερβάλλον ὕψος : 16, 2.
ὑπέρβασις et ὑπερβατὸν, *transgressio*, figura orationis : 22, 1 et 3. ὑπερβιβάζειν de *trajiciendo* verbo ex ead. figura : ibid. §. 2. s.
ὑπερβολὴ τοῦ μεγέθους, *incredibilis s. infinita quædam sublimitas* : 9, 5. *magnitudinis demonstratio*, (vid. Addenda) : 23, 4. *exsuperatio*, figura : 38, 1. ss. *exaggeratio* : Add. ad 23, 4.

ὑπερέκπτωσις μυθικωτέρα, *fabulis aptior licentia*: 15, 8.

ὑπερήμερον τοῦ ἰδίου βίου καὶ χρόνου, *diutius durans, quam* &c. : 14, 3.

Ὑπερείδης, orator, quo dicto se defenderit: 15, 10. Insignis et copiosissima laus ejus, composita ad altius extollendum Demosthenem : 34, 1. ss. Scriptum ejus de Latona, et oratio funebris: ib. §. 2. In summis oratoribus numeratus a Longino (si nomen ejus recte positum pro Ἀριστείδης) : Fr. 1.

ὑπερμεγέθεις φύσεις, *ingenia sublimitate dicendi præstantia* : 33, 2. 44, 1.

ὑπερορᾶν, *respuere, nolle possidere* : 7, 1.

ὑπεροχὴ, *summa auctoritas magistratuum* : 17, 1. τὸ ἐν ὑπεροχῇ, *sublimitas orationis* : 36, 4. ὑπ. τοῦ πάθους, *gravissimus affectus* : 38, 3.

ὑπερτείνειν, *nimis intendere*: 38, 1. τὰ ὑπερτεταμένα, *gravissima*: 10, 1. Sic ὑπερτετ. ὕψος est i. q. Δημοσθενικόν : 12, 5.

ὑπερφρονεῖν i. q. ὑπερορᾶν : 35, 2.

ὑπερφυεῖς ὅρκοι, *sublime jusjurandum*: 16, 2. Sic omnino τὰ ὑπερφυᾶ *sublimia* : 1, 4. 9, 4 et 6.

ὑπερφυῶς, *elate, cum sublimitate* : 43, 2.

ὑπέχειν: vid. εὐθύνας.

ὑπογραφεὺς, *notarius*: Fr. 6, 2.

ὑπογυίου (ἐξ), *ex tempore*: 18, 2. 22, 3.

ὑποδρομεῖν. ὑποδεδρόμακε, ex oda Sapphus : 10, 2.

ὑπόθεσις, *fundamentum, causa* : 5, 1. *argumentum* ; Gall. *le sujet* : 1, 1. 9, 12. 38, 2. 39, 1. *opinio, placitum* : Fr. 6, 3.

ὑποκείμενον (τὸ) i. q. ὑπόθεσις, *argumentum* : 1, 1. Sic et τὰ ὑποκ. (vulg. male ὑπερκείμενα) *res de quibus agitur* : 23, 4.

ὑπόκρισις, *pronuntiatio orationis* : Fr. 8, 14.

ὑποκρούειν, *supplodere pedem*, significandi rhythmi causa : 41, 2.

ὑπολαμβάνων ἔφην, *statim respondi* : 44, 6.

ὑπόμνημα, *disputatio, liber* : 36, 4. 44, 12. Fr. 6, 3.

ὑπομνηματίζεσθαι : 1, 2.

ὑπόνοια : 17, 1 et 2.

ὑπονοστεῖν πρὸς τὸ εὐκαταφρόνητον : 3, 1.

ὑποπίπτειν λόγῳ τινὸς, *reputari pro altero*: Fr. 4, 3.

ὕποπτον : 17, 1.

ὑποτίθεσθαι, *constituere, definire* : 5, 1. *fingere, quasi verum ponere* : 14, 2.

ὑποτίμησις : 32, 3.

ὑποφέρειν, *subjicere, addere* : 16, 4. ὑποφέρεσθαι ἐπί τι, *deferri* sive *delabi ad aliquid* : 3, 3. *subsidere, decrescere* : 9, 11.

ὑποχωρῶν εἰς ἑαυτὸν ὠκεανὸς comparatur cum Homero sene : 9, 13.

ὑστέρα δεκάτη (sc. ἡμέρα τοῦ μηνός) : Fr. 8, 11.

ὑστεροφημία : 14, 3.

ὑφηγεῖσθαι, *docere* : 1, 4.

ὑφιστάναι. ὑφέστηκε i. q. ἐστί : 2, 2. ὑπεστήσατο, *facit*, instituit. ὑφίστασθαι μετά τινος, *adjunctam habere aliquam rem* : 12, 1.

ὕφος ὅλον τῶν λόγων, *tota oratio*, quatenus partibus singulis opponitur : 1, 4.

ὑψηγορία : 8, 1. 14, 1.

ὑψηλὸν (τό) : 1, 1. et alibi. ὑψηλαὶ λίαν φύσεις, *ingenia ad insignem sublimitatem apta* : 44, 1. ὑψηλότερα, *res, quæ habent aliquid dignitatis* : 43, 3.

ὑψηλοποιὸν ἡ περίφρασις : 28, 1. αἱ μεταφοραί : 32, 6. Cf. si vacat, dissert. crit. §. 29.

ὑψηλοφανὲς i. q. ὑψηλοποιόν : 24, 1.

ὕψος, *sublimitas* : 1, 1. 7, 2. et alibi. *dictum sublime* : 36, 2. Sic τὰ ὕψη : 3, 4. ἀληθινὰ ὕψη : 7, 4. Ὕψος an possit arte tradi : 2, 1. ss. quibus notis agnosci possit : 7, 2. ss. Partes ejus sive, ut auctor appellat, fontes : 8, 1. ss. Quomodo quis hanc in scribendo virtutem acquirere possit : 9, 1—3. Quibus rebus vis ejus minuatur : Sect. 41—43.

ὑψοῦν, *cum sublimitate eloqui* : 14, 1.

Φ.

φάναι, pleon. 9, 9. φησὶ et φήσει scil. τὶς : 2, 1. 9, 2. Τί δ' ἐκεῖνα φῶμεν, τὰς π. . . .&c. 18, 1.

φαντάζεσθαι : 15, 2. ss.

φαντασία, *species, imago* : 7, 1. 43, 3. *visio animi quæcunque*, et ἰδίως præterea *clarissima visio, quam quis et aliis oratione ob oculos ponit* : 15, 1. Finis hujus ap. poëtas et oratores : ib. §. 2. ss.

φάντασμα, i. q. φαντασία ἰδίως dicta : 9, 6.

φειδὼ ἔστω (cum genit.), *supersedebo* : 22, 4.

φέρειν ἔμφασιν, *afferre speciem* ; Germ. *den Schein geben* : 19, 2. φέρων ἀπέδωκε, *studiose et sedulo detulit ac reddidit* : 36, 2. Ita φ. ἔθηκε 43, 3. φέρεσθαι πρωτεῖον, *victoriam reportare in certamine laudis* : 33, 1 et 4. φερόμενοι κεραυνοί, *fulmina hinc inde per cœlum erumpentia* : 34, 4.

φέρτρον gl. φορεῖον : Add. ad Fragm. 3, 8.

φθάνειν τὸν ἀκροατὴν, de oratore aliquid auditoribus objiciente, ne tacita cogitatione ipsi aliquid opponant : 16, 4. De verbis : 19, 1. Similis huic locus : 27, 1.

φθέγγεσθαι, de scriptore : 14, 3.

φιλεῖ εἶναι : 21, 1. φ. γίγνεσθαι : 5, 1.

φιληδονία : 44, 6.

Φίλιππος, rex Macedoniæ : 31, 1.

Φίλιστος, historicus Siculus : 40, 2.

φιλολογεῖσθαι, *disputare* : 29, 2.

φιλολόγος, *eruditus* : Fr. 5, 4.

φιλόμυθον (τό) : 9, 11.

φιλονεικία : 32, 8,

φιλονεικότερον, adv. 13, 4.

Φιλόξενος, fort. grammaticus Alexandrinus : Fr. 3, 2.

φιλόπονος, cum infin. 15, 3.

φιλοσοφία, *disputatio de metris* ; Fr. 3, 5.

φιλόσοφον (τὸ), *methodus philosophica* : Fr. 6, 3.

φιλοτιμότατος per ω scribendum: Add. ad 35, 2.

φιλοχρηματία : 44, 6.

φλογίον, *flamma ab hominibus accensa*, opponitur τοῖς οὐρανίοις : 35, 4.

φλοιώδης ἀνήρ : 3, 2. φλοιῶδες : 10, 7.

φοβερός : 3, 1. 9, 7.

φοιβάζειν τοὺς λόγους : 8, 4.

φοιβαστικός : 13, 2.

Φοιβίων, philosophus Stoicus : Fr. 5, 2. Nihil, nisi veterum philosophorum quædam dogmata elocutione commoda repetiit : ibid. §. 5.

φοιβόληπτος : 16, 2.

φορὰ καὶ ἀμαθὴς τόλμα : 2, 2. φ. τῶν θεόντων : 21, 2. τὸ ῥόδιον τῆς φ. 32, 4. φορὰ ψυχῆς dicitur τὸ πάθος : 20, 2. Vid. et ἐπάλληλος.

φορβειά : 3, 2.

φορταγωγεῖν : 43, 4.

φράζειν. πέφρασται ὁ χειμὼν, *tempestas descripta est* : 43, 1.

φράσις, *elocutio* : 3, 1. 8, 1. 30, 1, φράσεις ποιητικαὶ, *loca, ubi dictio est poëtica*: 13, 4.

φραστικὸν τὸ μέρος, *pars hujus libri, quæ pertinet ad elocutionem* : 30, 1. φραστικὸς τόπος, *materia, quæ capit insignem et splendidam elocutionem* : 32, 6. Sic et τὰ φραστικά : 12, 5.

φρονεῖν opponitur τῷ ἀλογιστεῖν : 10, 3. φρονεῖν μικρὰ καὶ δουλοπρεπῆ : 9, 3. φρ. ἔλαττον ἐπί τινι : 16, 2.

φρόνημα ταπεινὸν καὶ ἀγεννές : 9, 3. τὰ φρ. τῶν μεγαλοφρόνων : 44, 2. φρ. Ἑλληνικόν : Fr. 1. ἐξ ἁπαλῶν ἔτι φρ. *jam ex eo tempore, quo pueruli sequimur puerulorum studia et sensus*, sive *a teneris* : 44, 3.

φρονηματίας : 9, 4.

φρουρεῖν τὸν βίον, de malis e corruptione morum natis, *grassari inter homines* : 44, 6.

Φρύνη (vulg. Φρυγία) : 34, 3.

Φρύνιχος, poëta : 24, 1.

φυλάττειν, *cavere, evitare* : 20, 3. πεφύλαξο repositum pro Ald. πεφύλεξον : Fr. 8, 5.

φυσᾷν σμικροῖς αὐλίσκοισι, e Sophoclis fragmento : 3, 2.

φυσικῶς πως ἄγεσθαι : 35, 4.

φυσιολογίαι, *descriptiones* (oratoriæ) *rerum naturalium* : 12, 5.

φύσις, *natura* : 35, 2. *naturalis rei vis, forma, compositio* &c. Sic 16, 2. bis: et φύσις θεῶν : 9, 7. et ὁ κατὰ φύσιν εἱρμὸς (νοήσεων καὶ λέξεων) : 22, 1. *ingenium* (Euripidis) : 15, 3. Ita φύσεις, *ingenia hominum* (*ad eloquentiam apta*) : 44, 1. Sæpe occurrit dat. absol. φύσει, ut 3, 1 et 3. 15, 11. 23, 4. 33, 3. &c.

φυσώδης, *magno flatu strepens*, metaph. 28, 1.

Φωκαεὺς non *Phocensis*, sed *Phocæensis* : 22, 1.

φωναὶ, *verba* : 43, 5.

φωνεῖν. πεφώνηται, *sonum magnificum habet* : 39, 4.

φωνήεις, *vere sonorus* : 40, 1. φωνήεντα (*vocales*) deinceps posita, e quibus exsistit hiatus, interrumpunt sonum vocis : Fr. 8, 5.

φωνητικὴ ψυχή : 30, 1.

φώριον : 4, 5.

φῶς, *res grata* : 30, 2. Cf. Fr. 8, 1.

X.

χαίρειν τινὶ, de rebus, (ut Lat. *gaudere*) *commode aliquid recipere, aptum et opportunum esse alicui rei* : 32, 6. χαιρέτω ἕκαστος, οἷς ἥδεται (proverbii forma): 36, 4.

Χαιρώνεια, oppidum Bœotiæ, maxime clade Atheniensium nobile, (metonymice): 16, 3.

χαλᾷν : 38, 1.

χαλινὸς, metaph. 2, 2.

χαρακτὴρ πάθους ἀληθέστατος dicitur hyperbaton : 22, 1.

χάρις. εἰς τὴν σὴν χάριν, *ut tibi gratum faciam* : 1, 2. χάριτες Λυσιακαὶ tribuuntur Hyperidi : 34, 2. χάριν et χωρίου confusa : Add. ad Fr. 8, 14.

χάρται βιβλίων (Toup. leg. χύτραι βολβῶν), e Theopompo : 43, 2.

χαῦνος, *inanis* : 3, 4. 7, 1.

χεῖν. κέχυται εἰς μέγεθος, καθάπερ τι πέλαγος, de copioso scriptore : 12, 3. Ita κεχυμένος : 34, 2. χυθεὶς εἰς τὰ πληθυντικὰ ὁ ἀριθμός : 23, 3.

χύμα, late fusa verborum copia: 13, 1. Cf. sect. antec.
χηρεύειν, expertem esse: 8, 3.
χοιρίδια κλαίοντα, e Zoili dicto: 9, 14.
χορηγήματα πρὸς τρυφήν: 43, 4.
χρειώδης: 30, 2.
χρησμῳδεῖν, oracula edere: 13, 2.
χρηστομάθεια: 44, 1.
χρηστομαθεῖν, arti studere: 2, 3.
χρόνος, verbum artis metricæ, *minima mensura*: 39, 4. 40, 4. Fr. 3, 5. &c.
χρώς. *χρῷ ὑποδεδρόμακεν, per cutem manat*, e carmine Sapphus: 10, 2.
Χρύσιππος, Stoicus, animum statuebat esse πνεῦμα λεπτόν: Fr. 7, 1 et 2.
χύσις, *late fusa copia*, de Ciceronis dictione: 12, 4 et 5.
χωρεῖν, animo concipere: 9, 9.

Ψ.

ψήγματα, ramenta: 10, 7. ψ., τὰ ἐκ ταὐτομάτου, *atomi*, quales Epicurus statuebat: Fr. 7, 2.
ψιλὴ νόησις, tenuis sive *non magnifica sententia*: 28, 2. ψ. καθ' ἑαυτὴν ἔννοια, *nuda* sive *verbis non expressa sententia*: 9, 2.
ψύχεσθαι, proprie: 10, 3. tropice, de oratione: 12, 3. 27, 1.
ψυχρὸν (τὸ) unde maxime oriatur: 3, 3 et 5, 1. Conf. et sect. 4.
ψυχρότης: 3, 4.

Ω.

ω exprimitur circumflexo litteræ antecedenti superscripto: Add. ad Fragm. 8, 14.
ᾠδάριον, cantiuncula, dimin. cum contemtu positum: 41, 2.
Ὠκεανός: 35, 4.
ὠνεῖσθαι τῆς ψυχῆς: 44, 9.
Ὠριγένης, Platonicus: Fr. 5, 3. Vid. dissert. de vita et scriptis Longini, §. V.
ὡς, quasi, tropi index: 7, 4. pro repetendo ὅτι positum: 8, 1. extr. E conjectura positum: 29, 2.
ὥσπερ postpositum nomini: Fr. 8, 1.

Londoni imprimebat J. F. DOVE, in Area quæ est Divi Joannis.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
REFERENCE DEPARTMENT

This book is under no circumstances to be taken from the Building

form 410

RARY

to be